

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-31,32-07

Druk nr 64

Warszawa, 7 listopada 2007 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekty ustaw:

- 1) **o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw** wraz z projektami aktów wykonawczych – projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej,
- 2) o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych wraz z projektami aktów wykonawczych – projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tych sprawach w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

(-) Jarosław Kaczyński

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. 1. Instrumentami finansowymi w rozumieniu ustawy są:

- 1) papiery wartościowe;
- 2) niebędące papierami wartościowymi:
  - a) tytuły uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania,
  - b) instrumenty rynku pieniężnego,
  - c) opcje, kontrakty terminowe, swapy, umowy forward na stopę procentową, inne instrumenty pochodne, których instrumentem bazowym jest papier wartościowy, waluta, stopa procentowa, wskaźnik rentowności lub inny instrument pochodny, indeks finansowy lub wskaźnik finansowy, które są wykonywane przez dostawę lub rozliczenie pieniężne,

- d) opcje, kontrakty terminowe, swapy, umowy forward na stopę procentową oraz inne instrumenty pochodne, których instrumentem bazowym jest towar i które są wykonywane przez rozliczenie pieniężne lub mogą być wykonane przez rozliczenie pieniężne według wyboru jednej ze stron,
- e) opcje, kontrakty terminowe, swapy oraz inne instrumenty pochodne, których instrumentem bazowym jest towar i które są wykonywane przez dostawę, pod warunkiem, że są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu,
- f) niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym ani w alternatywnym systemie obrotu opcje, kontrakty terminowe, swapy, umowy forward oraz inne instrumenty pochodne, których instrumentem bazowym jest towar, które mogą być wykonane przez dostawę, które nie są przeznaczone do celów handlowych i wykazują właściwości innych pochodnych instrumentów finansowych,
- g) instrumenty pochodne dotyczące przenoszenia ryzyka kredytowego,
- h) kontrakty na różnicę,
- i) opcje, kontrakty terminowe, swapy, umowy forward dotyczące stóp procentowych oraz inne instrumenty pochodne odnoszące się do zmian klimatycznych,

stawek frachtowych, uprawnień do emisji oraz stawek inflacji lub innych oficjalnych danych statystycznych, które są wykonywane przez rozliczenie pieniężne albo mogą być wykonane przez rozliczenie pieniężne według wyboru jednej ze stron, a także wszelkiego rodzaju inne instrumenty pochodne odnoszące się do aktywów, praw, zobowiązań, indeksów oraz innych wskaźników, które wykazują właściwości innych pochodnych instrumentów finansowych.

2. Przez wykazywanie właściwości innych pochodnych instrumentów finansowych, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. f oraz i, rozumie się spełnianie warunków określonych w art. 38 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1287/2006 z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającego środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zobowiązań przedsiębiorstw inwestycyjnych w zakresie prowadzenia rejestrów, sprawozdań z transakcji, przejrzystości rynkowej, dopuszczania instrumentów finansowych do obrotu oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy (Dz.Urz. UE L 241 z 2.09.2006, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 1287/2006”.
3. W rozumieniu przepisów ustawy nie jest rozliczeniem pieniężnym według wyboru jednej ze stron spełnienie świadczenia pieniężnego powstałego na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania wynikającego

z umowy przez jedną ze stron lub na skutek innego zdarzenia powodującego rozwiązanie umowy.

4. Przez przeznaczenie do celów handlowych, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. f, rozumie się spełnienie kryteriów określonych w art. 38 ust. 4 rozporządzenia 1287/2006.”;

2) w art. 3:

a) pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

- „2) alternatywnym systemie obrotu – rozumie się przez to organizowany przez firmę inwestycyjną lub podmiot prowadzący rynek regulowany, poza rynkiem regulowanym, wielostronny system kojarzący oferty kupna i sprzedaży instrumentów finansowych w taki sposób, że do zawarcia transakcji dochodzi w ramach tego systemu, zgodnie z określonymi zasadami; nie stanowi alternatywnego systemu obrotu rynek organizowany przez Narodowy Bank Polski, jak również organy publiczne, którym powierzono zarządzanie długiem publicznym lub które uczestniczą w takim zarządzaniu, w tym lokując środki pochodzące z tego długu;
- 3) tytułach uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania – rozumie się przez to wyemitowane na podstawie właściwych przepisów prawa polskiego lub obcego papiery wartościowe lub niebędące papierami wartościowymi instrumenty finansowe reprezentujące prawa majątkowe przysługujące uczestnikom instytucji wspólnego inwestowania, w tym w szczególności jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych;”

b) pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) giełdzie – rozumie się przez to giełdę papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych;”

c) pkt 16-18 otrzymują brzmienie:

„16) podmiocie dominującym – rozumie się przez to jednostkę dominującą w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.²⁾);

17) podmiocie zależnym – rozumie się przez to jednostkę zależną w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 39 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;

18) grupie kapitałowej – rozumie się przez to grupę kapitałową w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 44 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości;”

d) po pkt 18 dodaje się pkt 18a-18f w brzmieniu:

„18a) dominującym podmiocie nieregulowanym – rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. Nr 83, poz. 719 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119), zwanej dalej „ustawą o nadzorze uzupełniającym”;

18b) finansowej spółce holdingowej – rozumie się przez to instytucję finansową, która spełnia jednocześnie następujące warunki:

- a) nie jest dominującym podmiotem nieregulowanym,
  - b) jej podmiotami zależnymi są wyłącznie lub głównie instytucje finansowe, podmioty, o których mowa w art. 3 pkt 3 ustawy o nadzorze uzupełniającym, lub instytucje kredytowe,
  - c) co najmniej jednym z podmiotów zależnych jest podmiot, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy o nadzorze uzupełniającym, lub instytucja kredytowa w rozumieniu tej ustawy;
- 18c) spółce holdingowej o działalności mieszanej – rozumie się przez to podmiot dominujący, wobec którego podmiotem zależnym jest co najmniej jeden podmiot, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy o nadzorze uzupełniającym, lub instytucja kredytowa w rozumieniu tej ustawy, który nie jest finansową spółką holdingową, dominującym podmiotem nieregulowanym, podmiotem, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy o nadzorze uzupełniającym, ani instytucją kredytową w rozumieniu tej ustawy;
- 18d) instytucji finansowej – rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.³⁾), który nie jest podmiotem, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy o nadzorze uzupełniającym, ani instytucją kredytową w rozumieniu tej ustawy;
- 18e) unijnej dominującej firmie inwestycyjnej – rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy o nadzorze uzupełniającym, z sie-

dzibą na terytorium państwa członkowskiego, który spełnia łącznie następujące warunki:

a) jest podmiotem dominującym wobec:

- innego podmiotu, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy o nadzorze uzupełniającym, lub
- instytucji kredytowej w rozumieniu tej ustawy, lub
- instytucji finansowej,

b) nie jest podmiotem zależnym od mających siedzibę na terytorium państwa członkowskiego:

- innego podmiotu, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy o nadzorze uzupełniającym, lub
- instytucji kredytowej w rozumieniu tej ustawy, lub
- finansowej spółki holdingowej;

18f) unijnej dominującej finansowej spółce holdingowej – rozumie się przez to finansową spółkę holdingową z siedzibą na terytorium państwa członkowskiego, która spełnia łącznie następujące warunki:

a) jest podmiotem dominującym wobec:

- podmiotu, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy o nadzorze uzupełniającym, lub
- instytucji kredytowej w rozumieniu tej ustawy, lub
- instytucji finansowej,

b) nie jest podmiotem zależnym od mających siedzibę na terytorium państwa członkowskiego:

- podmiotu, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy o nadzorze uzupełniającym, lub
- instytucji kredytowej w rozumieniu tej ustawy, lub
- finansowej spółki holdingowej;”,

e) pkt 21 otrzymuje brzmienie:

„21) depozycie papierów wartościowych – rozumie się przez to prowadzony przez Krajowy Depozyt lub spółkę, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1, system rejestracji zdematerializowanych papierów wartościowych, obejmujący rachunki papierów wartościowych i konta depozytowe prowadzone przez podmioty upoważnione do tego przepisami ustawy;”,

f) po pkt 28 dodaje się pkt 28a i 28b w brzmieniu:

„28a) instrumentach pochodnych – rozumie się przez to opcje, kontrakty terminowe, swapy, umowy forward oraz inne prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości instrumentów finansowych, walut, stóp procentowych, rentowności, indeksów finansowych, wskaźników finansowych, towarów, zmian klimatycznych, stawek frachtowych, poziomów emisji, stawek inflacji lub innych oficjalnych danych statystycznych, a także innych aktywów, praw, zobowiązań, indeksów lub wskaźników (in-

strumentów bazowych) oraz instrumenty pochodne dotyczące przenoszenia ryzyka kredytowego;

28b) kapitałe własnym – rozumie się przez to sumę wartości kapitału zakładowego, kapitału zapasowego, kapitału z aktualizacji wyceny, pozostałych kapitałów rezerwowych, niepodzielonego zysku z lat ubiegłych i zysku netto z bieżącej działalności, pomniejszoną o sumę wartości należnych wpłat na kapitał zakładowy, akcji własnych, niepokrytej straty z lat ubiegłych, straty netto z bieżącej działalności i odpisów z zysku netto w ciągu roku obrotowego;”,

g) pkt 30 otrzymuje brzmienie:

„30) kwiecie depozytowym – rozumie się przez to papier wartościowy wyemitowany przez instytucję finansową z siedzibą na terytorium państwa członkowskiego lub innego państwa należącego do OECD:

a) poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z papierami wartościowymi dopuszczonymi do obrotu na rynku regulowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo papierami wartościowymi wyemitowanymi poza tym terytorium, albo

b) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z papierami wartościowymi wyemitowanymi poza tym terytorium

– w którym inkorporowane jest prawo do zamiany tego papieru wartościowego na określone papiery wartościowe we wskazanej w warunkach emisji proporcji, przejście na właściciela tego papieru wartościowego praw majątkowych stano-

wiących pożytki z papierów wartościowych lub ich równowartości oraz, w przypadku akcji – możliwość wydania przez właściciela tego papieru wartościowego jego emitentowi wiążącej dyspozycji co do sposobu głosowania na walnym zgromadzeniu;”,

h) po pkt 39 dodaje się pkt 39a w brzmieniu:

„39a) spółce zarządzającej – rozumie się przez to podmiot lub spółkę, o której mowa w art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z późn. zm.⁴⁾);”,

i) dodaje się pkt 42-48 w brzmieniu:

„42) ustawie o ostateczności rozrachunku – rozumie się przez to ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. Nr 123, poz. 1351, z późn. zm.⁵⁾);

43) systemie rozrachunku – rozumie się przez to system, o którym mowa w art. 1 pkt 2 ustawy o ostateczności rozrachunku;

44) zleceniu rozrachunku – rozumie się przez to zlecenie, o którym mowa w art. 1 pkt 12 lit. b ustawy o ostateczności rozrachunku;

45) przedsiębiorcy – rozumie się przez to przedsiębiorcę, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807, z późn. zm.⁶⁾);

- 46) przedsiębiorcy zagranicznym – rozumie się przez to przedsiębiorcę zagranicznego w rozumieniu art. 5 pkt 3 ustawy wymienionej w pkt 45;
- 47) krótkiej sprzedaży – rozumie się przez to zobowiązanie się do zbycia papierów wartościowych mimo ich braku w chwili zaciągania tego zobowiązania na rachunku papierów wartościowych zbywcy, jeżeli nie zostały spełnione warunki, o których mowa w art. 7 ust. 5;
- 48) towarze – rozumie się przez to towar, o którym mowa w art. 2 pkt 1 rozporządzenia 1287/2006”;

3) w art. 4:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) domy maklerskie i banki prowadzące działalność maklerską, banki powiernicze, zagraniczne firmy inwestycyjne i zagraniczne osoby prawne prowadzące działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału, Krajowy Depozyt, spółkę, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1, oraz Narodowy Bank Polski – jeżeli oznaczenie tych rachunków pozwala na identyfikację osób, którym przysługują prawa z papierów wartościowych;”

b) w ust. 2 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Od chwili zarejestrowania papierów wartościowych, na podstawie umowy, której przedmiotem jest rejestracja tych papierów wartościowych w depozycie papierów wartościowych, za rachunki papierów wartościowych uważa się również zapisy dotyczące tych papierów, dokonywane w związku z ich subskrypcją lub sprzedażą

w obrocie pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, przez:”

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Ilekroć w ustawie jest mowa o rachunkach papierów wartościowych, rozumie się przez to również rachunki, na których są zapisywane niebędące papierami wartościowymi instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu zorganizowanego.”;

4) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. 1. Papiery wartościowe:

- 1) będące przedmiotem oferty publicznej,
  - 2) będące przedmiotem obrotu na rynku regulowanym,
  - 3) będące przedmiotem obrotu w alternatywnym systemie obrotu lub
  - 4) emitowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski
- nie mają formy dokumentu od chwili ich zarejestrowania na podstawie umowy, której przedmiotem jest rejestracja tych papierów wartościowych w depozycie papierów wartościowych (dematerializacja).
2. Papiery wartościowe mogą nie mieć formy dokumentu również w przypadku, gdy przewidują to odrębne przepisy dotyczące emisji tych papierów.
  3. Papiery wartościowe:

- 1) będące przedmiotem oferty publicznej, które nie będą podlegać dopuszczeniu do obrotu na rynku regulowanym, albo
- 2) wprowadzone wyłącznie do alternatywnego systemu obrotu

– mogą mieć formę dokumentu, jeżeli emitent tak postanowi. W takim przypadku ust. 4 i 6 nie stosuje się.

4. Emitent papierów wartościowych, o których mowa w ust. 1, jest zobowiązany, nie później niż przed rozpoczęciem obrotu tymi papierami wartościowymi na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu, do zawarcia z Krajowym Depozytem umowy, której przedmiotem jest rejestracja tych papierów wartościowych w depozycie papierów wartościowych.
5. Podmiot, na którego wniosek instrumenty finansowe niebędące papierami wartościowymi zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, jest zobowiązany, nie później niż przed rozpoczęciem obrotu tymi instrumentami na rynku regulowanym, do zawarcia z Krajowym Depozytem umowy, której przedmiotem jest rejestracja tych instrumentów w depozycie papierów wartościowych.
6. Jeżeli system rejestracji papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub opiekujących na wynikające z nich zbywalne prawa majątkowe będzie prowadzony przez Narodowy Bank Polski, emitent będący Skarbem Państwa jest zobowiązany, nie później niż przed rozpoczęciem obrotu tymi instrumentami

na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu, do zawarcia z Narodowym Bankiem Polskim umowy, której przedmiotem jest rejestracja papierów wartościowych w takim systemie.

7. W przypadku papierów wartościowych wyemitowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przedmiotem rejestracji może być ta część papierów wartościowych, która stanowi przedmiot oferty publicznej, lub które mają być przedmiotem obrotu na rynku regulowanym albo w alternatywnym systemie obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
8. Zawarcie przez spółkę niebędącą spółką publiczną umowy o rejestrację praw do akcji oraz akcji w depozycie papierów wartościowych wymaga upoważnienia zawartego w uchwale walnego zgromadzenia tej spółki. Upoważnienie do zawarcia umowy o rejestrację akcji w depozycie papierów wartościowych jest równoznaczne z upoważnieniem do zawarcia umowy o rejestrację w depozycie papierów wartościowych praw do akcji, z których wynika uprawnienie do otrzymania tych akcji.
9. Zawarcie umowy o rejestrację akcji w depozycie papierów wartościowych jest równoznaczne z zawarciem umowy o rejestrację w depozycie papierów wartościowych praw poboru z tych akcji.
10. W przypadku przekazania przez Krajowy Depozyt wykonywania czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1, spółce

zależnej od Krajowego Depozytu, umowa o rejestrację papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w depozycie papierów wartościowych jest zawierana z tą spółką.”;

5) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. 1. Na podstawie umowy zawartej przez emitenta z Krajowym Depozytem lub spółką, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1, w depozycie papierów wartościowych mogą być również rejestrowane papiery wartościowe, które zgodnie z odrębnymi przepisami dotyczącymi emisji tych papierów, mogą nie mieć formy dokumentu.

2. W depozycie papierów wartościowych mogą być również rejestrowane papiery wartościowe, inne niż wskazane w art. 5 ust. 1, wyemitowane przez podmioty z siedzibą poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nabywane przez:

1) uczestników Krajowego Depozytu lub ich klientów, lub

2) uczestników spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1, lub ich klientów.

3. Do papierów wartościowych rejestrowanych zgodnie z ust. 1 i 2 stosuje się przepisy ustawy dotyczące zdematerializowanych papierów wartościowych, w tym dotyczące nabywania oraz przenoszenia praw z takich papierów.”;

6) w art. 6:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku papierów wartościowych wydanych w formie dokumentu, emitent jest obowiązany, przed zawarciem umowy, której przedmiotem jest rejestracja tych papierów wartościowych w depozycie papierów wartościowych, złożyć te papiery do depozytu prowadzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez firmę inwestycyjną, Krajowy Depozyt lub spółkę, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 lub 2. Podmioty te są obowiązane utworzyć rejestr osób uprawnionych z tych papierów.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku papierów wartościowych wydanych w formie dokumentu poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, obowiązek określony w ust. 1 uznaje się za spełniony przez zarejestrowanie tych papierów wartościowych, przed zawarciem umowy, której przedmiotem jest rejestracja tych papierów wartościowych w depozycie papierów wartościowych, przez osobę prawną lub inną jednostkę organizacyjną wykonującą poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zadania w zakresie centralnej rejestracji papierów wartościowych lub rozliczania transakcji zawieranych w obrocie papierami wartościowymi.”;

7) w art. 7:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Zobowiązanie się do zbycia papierów wartościowych w transakcji zawartej na rynku regulowanym, przed dokonaniem ich zapisu na rachunku papierów wartościowych zbywcy jest dopuszczalne, o ile:

- 1) zostały one uprzednio nabyte w wyniku transakcji, której rozliczenie jest zabezpieczone przez fundusz, o którym mowa w art. 65, 68 lub 68d, lub
- 2) następuje w ramach tej samej transakcji, w której zbywca zobowiązał się i stał się uprawniony do nabycia tej samej liczby takich samych papierów wartościowych, a rozrachunek nabycia nastąpi nie później niż rozrachunek zbycia, lub
- 3) zostały one uprzednio nabyte w wyniku transakcji zawartej na zagranicznym rynku regulowanym.”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. Na rynku regulowanym zawieranie transakcji krótkiej sprzedaży jest dopuszczalne, o ile:

- 1) pomiędzy zbywcą lub podmiotem, o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2, a wykonującym zlecenie została zawarta umowa, która:
  - a) ustanawia obowiązek i określa zasady pozyskania i termin dostarczenia przez zbywcę lub podmiot, o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2, papierów wartościowych niezbędnych do dokonania rozrachunku transakcji w terminie określo-

nym przez Krajowy Depozyt lub inny podmiot prowadzący rozrachunek, oraz

- b) uprawnia wykonującego zlecenie do zawarcia na rachunek zbywcy lub podmiotu, o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2, umowy pożyczki papierów wartościowych na wypadek niewywiązania się przez zbywcę lub podmiot, o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2, z obowiązku terminowego dostarczenia papierów wartościowych, albo
- 2) zbywcą jest podmiot będący uczestnikiem Krajowego Depozytu lub innego podmiotu prowadzącego rozliczenia transakcji, odpowiedzialny za wykonanie obowiązków związanych z rozliczeniem tej transakcji, albo
  - 3) zbywcą jest podmiot niebędący uczestnikiem Krajowego Depozytu lub innego podmiotu prowadzącego rozliczenia transakcji, odpowiedzialnym za wykonanie obowiązków związanych z rozliczeniem tej transakcji, o ile umowa pomiędzy zbywcą a podmiotem będącym uczestnikiem Krajowego Depozytu lub innego podmiotu prowadzącego rozliczenia transakcji, odpowiedzialnym za wykonanie obowiązków związanych z rozliczeniem tej transakcji:
    - a) ustanawia obowiązek i określa zasady pozyskania i termin dostarczenia przez zbywcę papierów wartościowych niezbędnych do dokonania rozrachunku transakcji w terminie określonym przez

Krajowy Depozyt lub inny podmiot prowadzący rozrachunek, oraz

b) uprawnia tego uczestnika do zawarcia na rachunek zbywcy umowy pożyczki papierów wartościowych na wypadek niewywiązania się przez zbywcę z obowiązku terminowego dostarczenia papierów wartościowych.

5b. Przepisy ust. 1-5a nie wyłączają prawa do zobowiązania się do zbycia papierów wartościowych przed dokonaniem ich zapisu na rachunku papierów wartościowych zbywcy poza rynkiem regulowanym.”,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Przepisy ust. 1-5b stosuje się również do wyemitowanych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej papierów wartościowych będących przedmiotem oferty publicznej lub dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym albo wprowadzonych do alternatywnego systemu obrotu, od chwili zawarcia umowy o zarejestrowanie tych papierów wartościowych w depozycie papierów wartościowych.”;

8) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. Przepisy art. 7 stosuje się odpowiednio do niebędących papierami wartościowymi instrumentów finansowych będących przedmiotem obrotu zorganizowanego.”;

9) w art. 10:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Świadcstwo dotyczące, rejestrowanych w depozycie papierów wartościowych zgodnie z art. 5a:

- 1) hipotecznych listów zastawnych – powinny również spełniać wymogi określone w art. 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919, z 2005 r. Nr 184, poz. 1539 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119);
- 2) bankowych papierów wartościowych – powinny również spełniać wymogi określone w art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W odniesieniu do papierów wartościowych emitenta z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zarejestrowanych na koncie depozytowym prowadzonym przez Krajowy Depozyt lub spółkę, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1, dla osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej wykonującej poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zadania w zakresie centralnej rejestracji papierów wartościowych lub rozliczania transakcji zawieranych w obrocie papierami wartościowymi, będącej uczestnikiem Krajowego Depozytu lub tej spółki zgodnie z art. 51 ust. 3 i 4, za świadctwo uważa się również dokument o treści wskazanej w ust. 1, wystawiony przez podmiot wskazany Krajowemu Depozytowi lub tej spółce przez tego uczestnika.”;

10) w art. 12:

a) w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) dokonanie przymusowego wykupu akcji zgodnie z przepisami ustawy o ofercie publicznej – w przypadku świadectwa dotyczącego akcji objętych przymusowym wykupem;”

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. O utracie ważności świadectwa z przyczyny określonej w ust. 1 pkt 2, 3 lub 3a, wystawionego w celu uczestnictwa w walnym zgromadzeniu spółki publicznej, wystawiający niezwłocznie zawiadamia tę spółkę.”;

11) po art. 13 dodaje się art. 13a w brzmieniu:

„Art. 13a. Czynność prawna mająca za przedmiot przedsiębiorstwo w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny nie obejmuje zezwoleń, zgód ani wpisów uzyskanych na podstawie ustawy, wchodzących w skład tego przedsiębiorstwa.”;

12) w art. 14:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Przez zagraniczny rynek regulowany rozumie się rynek regulowany działający na terytorium innego państwa członkowskiego.

3. Do podmiotu prowadzącego zagraniczny rynek regulowany organizującego w innym państwie członkowskim alternatywny system obrotu stosuje się odpowiednio art. 117a.”;

13) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

- „Art. 14a. 1. Podmiot prowadzący zagraniczny rynek regulowany może bez zezwolenia Komisji instalować na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej systemy informatyczne i urządzenia techniczne umożliwiające dostęp do tego rynku podmiotom prowadzącym działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Warunkiem podjęcia czynności, o których mowa w ust. 1, jest poinformowanie Komisji przez właściwy organ nadzoru, który udzielił danemu podmiotowi zezwolenia na prowadzenie rynku regulowanego, o zamiarze ich podjęcia.
3. Komisja może zwrócić się do organu nadzoru, o którym mowa w ust. 2, o wskazanie uczestników rynku, o którym mowa w ust. 1.
4. W przypadkach gdy, zgodnie z art. 16 rozporządzenia 1287/2006, działalność podmiotu, o którym mowa w ust. 1, uzyska istotne znaczenie dla funkcjonowania rynku papierów wartościowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz dla ochrony inwestorów, Komisja podejmuje współpracę z organem nadzoru, który udzielił temu podmiotowi zezwolenia na prowadzenie rynku regulowanego.”;

14) w art. 15:

- a) w ust. 1 uchyla się pkt 3,
b) w ust. 2 uchyla się pkt 3,
c) uchyla się ust. 3;

15) w art. 16 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

- „3. Spółka prowadząca giełdę lub spółka prowadząca rynek pozagiełdowy może organizować alternatywny system obrotu. Do spółki prowadzącej rynek regulowany, która organizuje alternatywny system obrotu, stosuje się odpowiednio art. 78 i art. 78a oraz przepisy wydane na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 3.
4. Spółka prowadząca giełdę lub spółka prowadząca rynek pozagiełdowy jest obowiązana zawiadomić Komisję o zamiarze organizowania alternatywnego systemu obrotu co najmniej na 30 dni przed rozpoczęciem organizowania tego systemu. Zawiadomienie powinno zawierać informacje potwierdzające spełnienie przez tę spółkę warunków organizowania alternatywnego systemu obrotu.”;

16) w art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia:
  - 1) szczegółowe warunki, jakie musi spełniać rynek regulowany,
  - 2) szczegółowe warunki, jakie musi spełniać rynek oficjalnych notowań oraz emitencji papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na tym rynku – przy uwzględnieniu konieczności zapewnienia bezpieczeństwa obrotu oraz ochrony interesów inwestorów uczestniczących w obrocie na tym rynku, w zakresie nieuregulowanym przepisami art. 17-20 i art. 27-37 rozporządzenia 1287/2006.”;

17) w art. 18:

- a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) upowszechnianie jednolitych informacji o kursach i obrotach instrumentami finansowymi, które są przedmiotem obrotu na danym rynku organizowanym przez tę spółkę, w tym – w przypadku organizowania obrotu akcjami – w sposób i w zakresie określonym w rozporządzeniu 1287/2006.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a-1d w brzmieniu:

„1a. Spółka prowadząca giełdę oraz spółka prowadząca rynek pozagiełdowy zapewnia sprawny i prawidłowy rozrachunek oraz rozliczanie transakcji zawartych na rynku regulowanym prowadzonym przez tę spółkę, przez zawarcie umowy z podmiotem uprawnionym do dokonywania rozrachunku oraz rozliczenia transakcji.

1b. Podmiot uprawniony do zawierania transakcji na rynku regulowanym może, za zgodą Komisji, powierzyć dokonywanie rozrachunku zawieranych przez niego transakcji podmiotowi innemu niż ten, który na podstawie umowy ze spółką prowadzącą giełdę lub ze spółką prowadzącą rynek pozagiełdowy dokonuje rozrachunku transakcji zawieranych na tym rynku.

1c. Zgoda, o której mowa w ust. 1b, jest wydawana pod warunkiem, że podmiot wskazany zgodnie z ust. 1b:

- 1) wykorzystuje rozwiązania zapewniające sprawny i prawidłowy rozrachunek transakcji zawieranych na danym rynku regulowanym;
- 2) spełnia warunki techniczne dokonywania rozrachunku transakcji, zapewniające bezpieczeństwo obrotu.

1d. Warunki, o których mowa w ust. 1c pkt 2, uważa się za spełnione w przypadku Krajowego Depozytu, spółki, której Krajowy Depozyt powierzył wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 6, oraz spółki prowadzącej izbę rozrachunkową.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Spółka prowadząca giełdę oraz spółka prowadząca rynek pozagiełdowy upowszechnia aktualne ceny kupna i ceny sprzedaży dla akcji dopuszczonych do obrotu na danej giełdzie lub na danym rynku pozagiełdowym, ze wskazaniem łącznego wolumenu zleceń dla każdego z poziomów cenowych zgodnie z art. 17, 29, 30 i 32 rozporządzenia 1287/2006.”,

d) po ust. 2 dodaje się ust. 2a-2f w brzmieniu:

„2a. Informacje, o których mowa w ust. 2, są upowszechniane niezwłocznie w ciągu normalnych godzin handlu w rozumieniu art. 2 pkt 5 rozporządzenia 1287/2006.

2b. Komisja może zwolnić spółkę prowadzącą giełdę lub spółkę prowadzącą rynek pozagiełdowy, na wniosek tej spółki, z obowiązku upowszechniania informacji, o których mowa w ust. 2, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na przyjęty sposób organizowania obrotu albo rodzaj lub wielkość zleceń, zgodnie z art. 18 rozporządzenia 1287/2006. Komisja może również zwolnić spółkę prowadzącą giełdę lub spółkę prowadzącą rynek pozagiełdowy z obowiązku upowszechniania informacji, o których mowa w ust. 2, w odniesieniu do zleceń na dużą skalę w porównaniu ze standardową wielko-

ścią rynkową dla danych akcji w rozumieniu art. 20 rozporządzenia 1287/2006.

- 2c. Spółka prowadząca giełdę oraz spółka prowadząca rynek pozagiełdowy upowszechnia w odniesieniu do zawieranych na danym rynku transakcji, których przedmiotem są akcje dopuszczone do obrotu na danej giełdzie lub na danym rynku pozagiełdowym, dane obejmujące cenę, wielkość oraz czas zawarcia każdej transakcji, zgodnie z art. 27, 29, 30 i 32 rozporządzenia 1287/2006. Upowszechnienie informacji następuje niezwłocznie po zawarciu transakcji.
- 2d. Komisja może udzielić spółce prowadzącej giełdę lub spółce prowadzącej rynek pozagiełdowy, na wniosek tej spółki, zgody na odroczone upowszechnianie informacji, o których mowa w ust. 2c, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na rodzaj lub, zgodnie z art. 28 rozporządzenia 1287/2006, ze względu na wielkość transakcji.
- 2e. Do wniosku o udzielenie zgody, o której mowa w ust. 2d, spółka prowadząca giełdę lub spółka prowadząca rynek pozagiełdowy dołącza zasady, na jakich będzie dokonywane odroczone upowszechnianie informacji, o których mowa w ust. 2c, po uzyskaniu zgody Komisji.
- 2f. Spółka prowadząca giełdę oraz spółka prowadząca rynek pozagiełdowy po uzyskaniu zgody, o której mowa w ust. 2d, jest obowiązana upowszechnić zasady, na jakich będzie dokonywane odroczone upowszechnianie informacji, o których mowa w ust. 2c.”,

e) uchyla się ust. 3;

18) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. 1. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej:

- 1) papiery wartościowe objęte zatwierdzonym prospektem emisyjnym mogą być przedmiotem obrotu na rynku regulowanym wyłącznie po ich dopuszczeniu do tego obrotu;
- 2) dokonywanie oferty publicznej i zbywanie papierów wartościowych na podstawie tej oferty, z wyjątkiem oferty publicznej, o której mowa w art. 7 ust. 3 pkt 4 i pkt 5 lit. c-e ustawy o ofercie publicznej, wymaga pośrednictwa firmy inwestycyjnej;
- 3) proponowanie w sposób, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej, nabycia instrumentów pochodnych inkorporujących uprawnienie do nabycia papierów wartościowych określonych w art. 3 pkt 1 lit. a, może być dokonywane wyłącznie na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu;
- 4) instrumenty pochodne inkorporujące uprawnienie do nabycia papierów wartościowych określonych w art. 3 pkt 1 lit. a, mogą być przedmiotem proponowania nabycia w sposób, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy o ofercie publicznej, wyłącznie w przypadku gdy te papiery wartościowe są dopuszczone do obrotu na ryn-

ku regulowanym lub do alternatywnego systemu obrotu;

- 5) przedmiotem obrotu zorganizowanego nie mogą być papiery wartościowe emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania typu otwartego inne niż fundusze wpisane do rejestru funduszy zagranicznych, o którym mowa w art. 263 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych;
  - 6) papiery wartościowe emitowane przez fundusze wpisane do rejestru funduszy zagranicznych, o którym mowa w art. 263 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, mogą być przedmiotem obrotu wyłącznie na rynku regulowanym.
2. Transakcja, której przedmiotem jest nabycie lub zbycie niebędących papierami wartościowymi instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego, lub która prowadzi do powstania takich instrumentów, nie stanowi gry ani zakładu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ani też gry losowej lub zakładu wzajemnego w rozumieniu przepisów o grach losowych i zakładach wzajemnych, nawet jeżeli według wyrażonej lub dorozumianej woli stron rzeczywiste spełnienie wzajemnych świadczeń jest wyłączone, a tylko jedna ze stron jest obowiązana zapłacić różnicę między umówioną ceną sprze-

daży a ceną rynkową w czasie wykonania umowy.”;

19) w art. 20:

a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a-4c w brzmieniu:

- „4a. Spółka prowadząca rynek regulowany, na wniosek emitenta, może zawiesić obrót danymi papierami wartościowymi lub powiązanych z nimi instrumentami pochodnymi w celu zapewnienia inwestorom powszechnego i równego dostępu do informacji.
- 4b. Spółka prowadząca rynek regulowany może podjąć decyzję o zawieszeniu lub wykluczeniu papierów wartościowych lub instrumentów finansowych niebędących papierami wartościowymi z obrotu w przypadku, gdy instrumenty te przestały spełniać warunki obowiązujące na tym rynku, pod warunkiem, że nie spowoduje to znaczącego naruszenia interesów inwestorów lub zagrożenia prawidłowego funkcjonowania rynku. Spółka prowadząca rynek regulowany niezwłocznie informuje Komisję o podjęciu decyzji o zawieszeniu lub wykluczeniu instrumentów finansowych z obrotu.
- 4c. Komisja, w przypadku otrzymania od organu nadzoru nad rynkiem regulowanym w innym państwie członkowskim informacji o wystąpieniu przez ten organ z żądaniem wstrzymania, zawieszenia lub wykluczenia z obrotu określonego instrumentu finansowego, występuje do spółek prowadzących rynek regulowany oraz podmiotów organizujących alternatywny system obrotu z żądaniem odpowiednio wstrzymania, zawieszenia lub wykluczenia z obrotu tego instrumentu finansowego, o ile nie spowoduje to znaczącego naruszenia intere-

sów inwestorów ani nie zagrozi bezpieczeństwu obrotu.”,

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. Komisja podaje niezwłocznie do publicznej wiadomości informację o wystąpieniu z żądaniem, o którym mowa w ust. 1, 2 i 3, oraz przekazuje ją organom nadzoru nad rynkami regulowanymi w innych państwach członkowskich.

5b. Komisja niezwłocznie przekazuje informację, o której mowa w ust. 4b, organom nadzoru nad rynkami regulowanymi w innych państwach członkowskich.”;

20) po art. 20 dodaje się art. 20a w brzmieniu:

„Art. 20a. 1. Spółki prowadzące giełdę oraz spółki prowadzące rynek pozagiełdowy są obowiązane dostarczać Komisji informacje dotyczące akcji dopuszczonych do obrotu na danym rynku regulowanym lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na danym rynku regulowanym.

2. Komisja na podstawie informacji otrzymanych zgodnie z ust. 1, w drodze uchwały, ustala wielkości, o których mowa w art. 33 rozporządzenia 1287/2006, dla akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym organizowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dla których rynkiem najodpowiedniejszym pod względem płynności jest, zgodnie z art. 9 albo 10 rozporządzenia 1287/2006, rynek organizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Uchwała, o której mowa w ust. 2, jest przekazywana przez Komisję Komitetowi Europejskich Regulatorów Papierów Wartościowych niezwłocznie po jej podjęciu oraz ogłaszana w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego.
4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, sposób, zakres i terminy dostarczania Komisji przez spółki prowadzące giełdę oraz spółki prowadzące rynek pozagiełdowy informacji dotyczących akcji dopuszczonych do obrotu na danym rynku regulowanym lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym, uwzględniając konieczność zapewnienia Komisji możliwości ustalenia wielkości, o których mowa w art. 33 rozporządzenia 1287/2006, zgodnie z tym przepisem.”;

21) w art. 21:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przedmiotem działalności spółki prowadzącej giełdę może być wyłącznie prowadzenie giełdy, organizowanie alternatywnego systemu obrotu lub prowadzenie innej działalności w zakresie organizowania obrotu instrumentami finansowymi oraz działalności związanej z tym obrotem, z zastrzeżeniem ust. 3 i 3a.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a-3c w brzmieniu:

„3a. Spółka prowadząca giełdę, po uprzednim zawiadomieniu Komisji, może organizować obrót towa-

rami giełdowymi w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 121, poz. 1019, z późn. zm.⁷⁾). Do spółki prowadzącej giełdę, która organizuje obrót towarami giełdowymi, oraz do tego obrotu stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia

26 października 2000 r. o giełdach towarowych dotyczące giełdy towarowej, z wyłączeniem art. 5 ust. 2 i ust. 5-7, art. 6-8, art. 9 ust. 1 i art. 12 tej ustawy.

- 3b. Do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 3a, spółka prowadząca giełdę dołącza regulamin obrotu towarami giełdowymi, do którego stosuje się art. 11 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych. O każdej zmianie regulaminu obrotu towarami giełdowymi spółka prowadząca giełdę informuje Komisję.
  - 3c. Komisja może, w terminie 30 dni odpowiednio od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 3a, albo od dnia otrzymania informacji o zmianie regulaminu obrotu towarami giełdowymi, zgłosić sprzeciw wobec rozpoczęcia organizowania przez spółkę prowadzącą giełdę obrotu towarami giełdowymi albo jego kontynuowania, jeżeli mogłoby to naruszyć bezpieczeństwo obrotu instrumentami finansowymi lub obrotu towarami giełdowymi.”,
- c) uchyla się ust. 4,
  - d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
    - „5. Spółka prowadząca giełdę ma wyłączne prawo zamieszczania w firmie spółki wyrazów „giełda in-

strumentów finansowych” lub, w przypadku gdy organizuje obrót papierami wartościowymi, wyrazów „giełda papierów wartościowych”.

e) uchyla się ust. 6,

f) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Kapitał własny spółki prowadzącej giełdę wynosi co najmniej 10 000 000 zł.”;

22) w art. 22:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku, gdy:

- 1) spółka prowadząca giełdę jest spółką publiczną;
- 2) przedmiotem obrotu na giełdzie prowadzonej przez daną spółkę nie są papiery wartościowe.”

b) dodaje się ust. 4-6 w brzmieniu:

„4. Spółka prowadząca giełdę niezwłocznie po uzyskaniu zezwolenia na prowadzenie giełdy jest obowiązana podać do publicznej wiadomości listę akcjonariuszy spółki ze wskazaniem:

- 1) imienia, nazwiska oraz miejsca zamieszkania – w przypadku osób fizycznych,
- 2) nazwy albo firmy oraz miejsca siedziby – w przypadku osób prawnych i jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz
- 3) liczby posiadanych przez poszczególnych akcjonariuszy akcji oraz wynikającego z nich

udziału w ogólnej liczbie głosów oraz w kapitale zakładowym spółki prowadzącej giełdę.

5. Obowiązek, o którym mowa w ust. 4, dotyczy akcjonariuszy posiadających akcje w liczbie uprawniającej do wykonywania co najmniej 10% ogólnej liczby głosów lub stanowiącej co najmniej 10% kapitału zakładowego spółki prowadzącej giełdę.
6. W przypadku zmiany danych zawartych na liście, o której mowa w ust. 4, spółka prowadząca giełdę niezwłocznie podaje treść tych zmian do publicznej wiadomości.”;

23) uchyla się art. 23;

24) w art. 25 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W celu uzyskania zezwolenia spółka składa za pośrednictwem Komisji wniosek zawierający:

- 1) firmę oraz siedzibę spółki;
- 2) dane osobowe członków zarządu i rady nadzorczej spółki prowadzącej giełdę, zwanych dalej odpowiednio „zarządem giełdy” i „radą giełdy”, oraz innych osób, które odpowiadają za rozpoczęcie działalności giełdy lub będą nią kierować;
- 3) przewidywaną wysokość środków własnych i kredytów, przeznaczoną na uruchomienie giełdy, oraz określenie sposobu finansowania działalności;
- 4) dane o wysokości i strukturze kapitału własnego oraz źródłach jego pochodzenia;
- 5) wskazanie podmiotu lub podmiotów, które będą dokonywać, na podstawie umowy ze spółką, rozliczenia oraz rozrachunku transakcji zawieranych na giełdzie prowadzonej przez spółkę oraz zasad, na

jakich ma być dokonywany rozrachunek oraz rozliczenie transakcji przez ten podmiot lub podmioty;

- 6) dane o przewidywanej lokalizacji giełdy oraz środkach technicznych umożliwiających funkcjonowanie giełdy, w szczególności zapewniających stałą łączność z podmiotami, o których mowa w pkt 5;
- 7) zobowiązanie co najmniej 6 firm inwestycyjnych do prowadzenia działalności na danej giełdzie;
- 8) listę akcjonariuszy spółki posiadających akcje uprawniające do wykonywania co najmniej 10% ogólnej liczby głosów lub stanowiących co najmniej 10% kapitału zakładowego spółki ze wskazaniem posiadanych przez nich udziałów w ogólnej liczbie głosów oraz w kapitale zakładowym spółki.”;

25) po art. 25 dodaje się art. 25a i 25b w brzmieniu:

„Art. 25a. 1. W skład zarządu giełdy powinny wchodzić osoby posiadające wykształcenie wyższe, co najmniej trzyletni staż pracy w instytucjach rynku finansowego oraz nieposzlakowaną opinię w związku ze sprawowanymi funkcjami.

2. W przypadku gdy spółka prowadząca giełdę organizuje alternatywny system obrotu, warunki, o których mowa w ust. 1, powinny spełniać osoby kierujące tą działalnością.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku, gdy organizowaniem alternatywnego systemu obrotu kierują członkowie zarządu giełdy.

Art. 25b. 1. Zezwolenie na prowadzenie giełdy uprawnia spółkę prowadzącą giełdę do instalowania

wania na terytorium innego państwa członkowskiego systemów informatycznych i urzędzeń technicznych, umożliwiających dostęp do giełdy podmiotom prowadzącym działalność na terytorium innego państwa członkowskiego.

2. Spółka prowadząca giełdę jest obowiązana zawiadomić Komisję o zamiarze podjęcia czynności, o których mowa w ust. 1.
3. Komisja przekazuje informację, o której mowa w ust. 2, w terminie miesiąca właściwemu organowi nadzoru innego państwa członkowskiego, na terytorium którego czynności określone w ust. 1 mają być podjęte.”;

26) w art. 27:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Zmiana podmiotu dokonującego, na podstawie umowy ze spółką prowadzącą giełdę, rozrachunku lub rozliczenia transakcji zawieranych na rynku giełdowym wymaga zgody Komisji. Komisja odmawia udzielenia zgody, jeżeli wskazany podmiot nie zapewnia sprawnego i prawidłowego rozliczenia lub rozrachunku transakcji, bądź też jeżeli przez zmianę podmiotu w inny sposób byłoby zagrożone bezpieczeństwo obrotu instrumentami finansowymi lub interesy uczestników tego obrotu.”;

27) w art. 28 w ust. 2 dodaje się pkt 16 i 17 w brzmieniu:

- „16) zasady kwalifikowania papierów wartościowych jako przedmiotu transakcji, o których mowa w art. 7 ust. 5a, oraz pozyskiwania i przetwarzania informacji o tych transakcjach;
  - 17) warunki i tryb zawierania oraz zasady monitorowania i limitowania transakcji, o których mowa w art. 7 ust. 5a”;
- 28) w art. 31 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1. Stronami transakcji zawieranych na rynku giełdowym mogą być wyłącznie:
    - 1) firmy inwestycyjne;
    - 2) zagraniczne firmy inwestycyjne nieprowadzące działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
    - 3) Krajowy Depozyt albo spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 pkt 1 i 3 – w przypadku, o którym mowa w art. 59 ust. 3;
    - 4) spółka prowadząca izbę rozliczeniową – w przypadku, o którym mowa w art. 68c ust. 3.
  - 2. Stronami transakcji zawieranych na rynku giełdowym mogą być również, na warunkach określonych w regulaminie giełdy, inne podmioty nabywające i zbywające instrumenty finansowe we własnym imieniu i na własny rachunek:
    - 1) będące uczestnikami Krajowego Depozytu lub spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 lub 2;

2) niebędące uczestnikami podmiotu, o którym mowa w pkt 1, pod warunkiem wskazania podmiotu będącego uczestnikiem podmiotu, o którym mowa w pkt 1, który zobowiązał się do wypełniania obowiązków w związku z rozliczaniem zawartych transakcji.”;

29) w art. 32 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Obligacje zamienne, obligacje z prawem pierwszeństwa lub warranty subskrypcyjne mogą być dopuszczone do obrotu na rynku oficjalnych notowań, pod warunkiem, że akcje emitowane w celu realizacji uprawnień wynikających z tych papierów wartościowych są jednocześnie objęte wnioskiem o dopuszczenie do obrotu na tym rynku albo są już notowane na tym samym lub na innym rynku oficjalnych notowań lub na rynku regulowanym w innym państwie członkowskim.”;

30) w art. 33:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przedmiotem działalności spółki prowadzącej rynek pozagiełdowy może być wyłącznie organizowanie rynku pozagiełdowego, organizowanie alternatywnego systemu obrotu lub prowadzenie innej działalności w zakresie organizowania obrotu instrumentami finansowymi oraz działalności związanej z tym obrotem, z zastrzeżeniem ust. 3 i 3a.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a-3c w brzmieniu:

„3a. Spółka prowadząca rynek pozagiełdowy, po uprzednim zawiadomieniu Komisji, może organizować obrót towarami giełdowymi w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych. Do spółki prowadzącej rynek poza-

giełdowy, która organizuje obrót towarami giełdowymi, oraz do tego obrotu stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych dotyczące giełdy towarowej, z wyłączeniem art. 5 ust. 2 i ust. 5-7, art. 6-8, art. 9 ust. 1 i art. 12 tej ustawy.

3b. Do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 3a, spółka prowadząca rynek pozagiełdowy dołącza regulamin obrotu towarami giełdowymi, do którego stosuje się art. 11 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych. O każdej zmianie regulaminu obrotu towarami giełdowymi spółka prowadząca rynek pozagiełdowy informuje Komisję.

3c. Komisja może, w terminie 30 dni odpowiednio od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 3a, albo od dnia otrzymania informacji o zmianie regulaminu obrotu towarami giełdowymi, zgłosić sprzeciw wobec rozpoczęcia organizowania przez spółkę prowadzącą rynek pozagiełdowy obrotu towarami giełdowymi albo jego kontynuowania, jeżeli mogłoby to naruszyć bezpieczeństwo obrotu instrumentami finansowymi lub obrotu towarami giełdowymi.”,

c) uchyla się ust. 4 i 5,

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Kapitał własny spółki prowadzącej rynek pozagiełdowy wynosi co najmniej 5 000 000 zł.”;

31) w art. 34:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się w przypadku, gdy:

- 1) spółka prowadząca rynek pozagiełdowy jest spółką publiczną;
- 2) przedmiotem obrotu na rynku pozagiełdowym prowadzonym przez daną spółkę nie są papiery wartościowe.”,

b) dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Spółka prowadząca rynek pozagiełdowy niezwłocznie po uzyskaniu zezwolenia na prowadzenie rynku pozagiełdowego jest obowiązana podać do publicznej wiadomości listę akcjonariuszy spółki ze wskazaniem:

- 1) imienia, nazwiska oraz miejsca zamieszkania – w przypadku osób fizycznych,
- 2) nazwy albo firmy oraz miejsca siedziby – w przypadku osób prawnych i jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz
- 3) liczby posiadanych przez poszczególnych akcjonariuszy akcji oraz wynikającego z nich udziału w ogólnej liczbie głosów oraz w kapitale zakładowym spółki prowadzącej rynek pozagiełdowy

– przy czym obowiązek ten dotyczy akcjonariuszy posiadających akcje w liczbie uprawniającej do wykonywania co najmniej 10% ogólnej liczby głosów lub stanowiącej co najmniej 10% kapitału zakładowego spółki prowadzącej rynek pozagiełdowy.

5. W przypadku zmiany danych zawartych na liście, o której mowa w ust. 4, spółka prowadząca rynek

pozagiełdowy niezwłocznie podaje treść tych zmian do publicznej wiadomości.”;

32) uchyla się art. 35;

33) w art. 37 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do spółki prowadzącej rynek pozagiełdowy oraz do wykonywania nadzoru nad taką spółką stosuje się odpowiednio przepisy art. 24, art. 25a i 25b, art. 27-30 i art. 32 ust. 1-4.”;

34) w art. 40:

a) w ust. 1:

– zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Podmioty nadzorowane, o których mowa w art. 5 pkt 1 i 2 oraz pkt 12 i 13 ustawy o nadzorze, są zobowiązane do niezwłocznego przekazania Komisji – jeżeli jest właściwa ze względu na udzielone temu podmiotowi zezwolenie na prowadzenie działalności podlegającej nadzorowi, siedzibę podmiotu lub siedzibę jego oddziału – informacji o każdym uzasadnionym podejrzeniu manipulacji, zawierającej, z zastrzeżeniem ust. 2:”;

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„ 5) inne informacje, które w ocenie podmiotu nadzorowanego, o którym mowa w art. 5 pkt 1, 2, 12 lub 13 ustawy o nadzorze, mogą mieć istotne znaczenie dla weryfikacji podejrzenia;”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, spoczywa również na:

- 1) innych, niebędących podmiotami nadzorowanymi, bankach krajowych i oddziałach instytucji kredytowych, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, wykonujących czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1-7;
- 2) podmiotach, o których mowa w art. 70 ust. 1 pkt 2, 3 i 10.”;

35) tytuł działu III otrzymuje brzmienie:

„System depozytowo-rozliczeniowy”;

36) po art. 45, w dziale III, dodaje się art. 45a-45f w brzmieniu:

„Art. 45a. 1. Na zasadach określonych w niniejszym dziale, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 1a i 1b, jest prowadzony depozyt papierów wartościowych i rejestracja instrumentów finansowych niebędących papierami wartościowymi, rozliczanie i rozrachunek transakcji mających za przedmiot instrumenty finansowe oraz wykonywanie innych czynności związanych z systemem depozytowo-rozliczeniowym.

2. Ilekroć w niniejszym dziale jest mowa o uczestniku rozumie się przez to podmiot będący uczestnikiem odpowiednio Krajowego Depozytu, spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1-6 lub ust. 2, izby rozliczeniowej lub izby rozrachunkowej.

Art. 45b. 1. Rozliczeniem transakcji mających za przedmiot instrumenty finansowe jest ustalenie wysokości świadczeń pieniężnych i niepie-

nieżnych wynikających z zawartych transakcji, do spełnienia których są zobowiązani uczestnicy będący stronami tych transakcji lub inni uczestnicy, którzy zobowiązali się do wypełniania obowiązków w związku z takimi rozliczeniami (strony rozliczenia).

2. Rozrachunkiem transakcji mających za przedmiot instrumenty finansowe jest obciążenie lub uznanie konta depozytowego lub rachunku papierów wartościowych prowadzonego przez Krajowy Depozyt albo przez spółkę, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1, odpowiednio w związku z transakcją zbycia lub nabycia instrumentów finansowych, a także, odpowiednio do ustalonych w trakcie rozliczenia kwot świadczeń, uznanie lub obciążenie rachunku bankowego lub rachunku pieniężnego wskazanego przez uczestnika będącego stroną rozliczenia.

Art. 45c. Rozliczanie i rozrachunek transakcji oraz rejestracja w zakresie papierów wartościowych:

- 1) emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski,
- 2) opiekujących na zbywalne prawa majątkowe wynikające z papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski

– mogą być dokonane w odrębnym systemie prowadzonym przez Narodowy Bank Polski.

Art. 45d. Jeżeli sposób rozliczenia transakcji polega na spełnieniu przez stronę transakcji albo stronę rozliczenia świadczenia w wysokości stanowiącej nadwyżkę ponad wartość należnego jej świadczenia pieniężnego lub niepieniężnego, obowiązek spełnienia przez uczestnika świadczenia w tej wysokości powstaje z chwilą zawarcia transakcji. Nie wyłącza to możliwości ustalenia innej wysokości świadczenia w przypadkach określonych w art. 45f.

Art. 45e. 1. Wszczęcie postępowania upadłościowego, naprawczego, egzekucyjnego lub otwarcie likwidacji, a także podjęcie innych środków prawnych względem uczestnika lub innego podmiotu działającego bezpośrednio na rynku regulowanym, skutkujących zawieszeniem lub zaprzestaniem dokonywania przez niego spłaty zadłużeń albo ograniczających jego zdolność w zakresie swobodnego rozporządzania mieniem, w tym zawieszenie działalności banku w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, nie wywołuje skutków prawnych wobec środków znajdujących się na koncie depozytowym, rachunku papierów wartościowych, rachunku pieniężnym lub rachunku bankowym tego uczestnika lub innego podmiotu działającego na rynku regulowanym służącym do realizacji rozliczeń transakcji w zakresie, w jakim środki te są potrzebne do przeprowadzenia rozrachunku transakcji w Krajowym Depozycie, spółce, której Krajowy Depozyt przekazał wykony-

wanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 6, lub w izbie rozrachunkowej, chociażby postępowanie zostało wszczęte, likwidacja otwarta lub inny środek prawny został podjęty przed przeprowadzeniem jej rozrachunku.

2. Środki prawne, o których mowa w ust. 1, nie wywołują skutków prawnych wobec przedmiotu zabezpieczenia ustanowionego przez uczestnika lub przez inny podmiot bezpośrednio działający na rynku regulowanym na rzecz innego uczestnika lub na rzecz Krajowego Depozytu, spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2, lub izby rozliczeniowej, w ramach systemu zabezpieczania płynności rozliczania transakcji, na zasadach określonych w regulaminie Krajowego Depozytu, spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2, lub izby rozliczeniowej.
3. Przepis ust. 1 stosuje się także w przypadku, gdy system rejestracji papierów wartościowych jest prowadzony przez Narodowy Bank Polski.

- Art. 45f.
1. W przypadku braku środków na koncie depozytowym, rachunku bankowym wskazanym przez stronę rozliczenia, rachunku papierów wartościowych lub rachunku pieniężnym uczestnika będącego stroną transakcji albo stroną rozliczenia potrzebnych do prze-

prowadzenia rozrachunku transakcji, Krajowy Depozyt, spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 6, lub izba rozrachunkowa, określa transakcje, których rozrachunek ulega zawieszeniu.

2. System gwarantowania, o którym mowa w art. 59 ust. 2, lub system zabezpieczenia, o którym mowa w art. 68c ust. 2, może przewidywać niespełnienie świadczeń na rzecz uczestnika, który spowodował zawieszenie rozrachunku transakcji.”;

37) w art. 46 w ust. 5 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1) 2 przedstawicieli reprezentatywnych stowarzyszeń lub organizacji zrzeszających emitentów zdematerializowanych papierów wartościowych;
- 2) 2 przedstawicieli reprezentatywnych stowarzyszeń lub organizacji zrzeszających banki powiernicze;”;

38) art. 48 otrzymuje brzmienie:

„Art. 48. 1. Do zadań Krajowego Depozytu należy:

- 1) prowadzenie depozytu papierów wartościowych;
- 2) wykonywanie czynności w zakresie prowadzenia systemu rejestracji instrumentów finansowych niebędących papierami wartościowymi, które zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym lub wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu;

- 3) nadzorowanie zgodności wielkości emisji z liczbą papierów wartościowych, zarejestrowanych w depozycie papierów wartościowych, znajdujących się w obrocie;
  - 4) obsługa realizacji zobowiązań emitentów wobec uprawnionych z papierów wartościowych zarejestrowanych w depozycie papierów wartościowych;
  - 5) wykonywanie czynności związanych z wycofywaniem papierów wartościowych z depozytu papierów wartościowych;
  - 6) dokonywanie rozrachunku w instrumentach finansowych i środkach pieniężnych w związku z transakcjami zawieranymi na rynku regulowanym oraz transakcjami zawieranymi w alternatywnym systemie obrotu w zakresie zdematerializowanych papierów wartościowych;
  - 7) zapewnienie prawidłowego funkcjonowania obowiązkowego systemu rekompensat, o którym mowa w art. 133 ust. 1.
2. Do zadań Krajowego Depozytu może należeć również:
- 1) rozliczanie transakcji zawieranych na rynku regulowanym;
  - 2) rozliczanie transakcji zawieranych w alternatywnym systemie obrotu w zakresie zdematerializowanych papierów wartościowych;
  - 3) prowadzenie systemu zabezpieczania płynności rozliczeń, w tym systemu gwa-

rantowania rozliczeń transakcji zawartych na rynku regulowanym.

3. Krajowy Depozyt może również:
  - 1) rejestrować inne instrumenty finansowe niż określone w ust. 1;
  - 2) dokonywać rozliczenia i rozrachunku transakcji innych niż zawierane w obrocie zorganizowanym;
  - 3) prowadzić system zabezpieczenia płynności rozliczeń transakcji, o których mowa w pkt 2.
4. Krajowy Depozyt może obsługiwać obrót papierami wartościowymi innymi niż zdematerializowane. Do obsługi tej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące prowadzenia depozytu papierów wartościowych, chyba że ustawa stanowi inaczej.
5. Krajowy Depozyt może prowadzić rachunki pieniężne, dokonywać rozliczeń pieniężnych, udzielać pożyczek oraz uczestniczyć w rozrachunkach dokonywanych przez Narodowy Bank Polski na zasadach stosowanych w przypadku rozrachunków międzybankowych, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań określonych w ust. 1-3.
6. Minimalna wysokość kapitału własnego Krajowego Depozytu wynosi:
  - 1) 20 000 000 zł – w przypadku gdy pełni on wyłącznie funkcje, o których mowa w ust. 1 oraz ust. 3 pkt 1;

- 2) 30 000 000 zł – w przypadku gdy pełni on także co najmniej jedną z funkcji, o których mowa w ust. 2 oraz ust. 3 pkt 2 i 3.
7. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6 oraz w ust. 2, mogą być wykonywane także przez spółkę akcyjną będącą podmiotem zależnym od Krajowego Depozytu, której Krajowy Depozyt przekazał w drodze pisemnej umowy wykonywanie czynności z zakresu tych zadań. Krajowy Depozyt niezwłocznie informuje Komisję o zawarciu takiej umowy, wskazując podmiot, któremu jest przekazywane wykonywanie czynności oraz zakres tych czynności, jak również niezwłocznie informuje Komisję o zmianie lub rozwiązaniu takiej umowy.
  8. Przekazanie przez Krajowy Depozyt wykonywania czynności z zakresu zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 1, musi obejmować również przekazanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 3.
  9. Minimalna wysokość kapitału własnego spółki, o której mowa w ust. 7, wynosi:
    - 1) 20 000 000 zł – w przypadku gdy wykonuje ona wyłącznie czynności z zakresu zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6;
    - 2) 10 000 000 zł – w przypadku gdy wykonuje ona wyłącznie czynności z zakresu zadań, o których mowa w ust. 2;
    - 3) 30 000 000 zł – w przypadku gdy wykonuje ona czynności z zakresu zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6 i ust. 2.

10. Spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w:
  - 1) ust. 1 pkt 1-6 – może również rejestrować inne instrumenty finansowe niż określone w ust. 1 pkt 1 oraz dokonywać rozrachunku transakcji zawieranych poza obrotem zorganizowanym;
  - 2) ust. 2 – może również rozliczać transakcje zawierane poza obrotem zorganizowanym oraz prowadzić system zabezpieczenia płynności rozliczeń takich transakcji.
11. Prawa i obowiązki Krajowego Depozytu wynikające z umów, których przedmiotem jest rejestracja papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w depozycie papierów wartościowych, zawartych z emitentami lub wystawcami, przejmuje spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6, która staje się stroną tych umów w miejsce Krajowego Depozytu.
12. Prawa i obowiązki Krajowego Depozytu wynikające z umów o uczestnictwo, o których mowa w art. 52 ust. 1:
  - 1) w zakresie dotyczącym rozliczeń transakcji i organizowania systemu zabezpieczania płynności rozliczeń – przejmuje spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w ust. 2, która

w tym zakresie staje się stroną tych umów w miejsce Krajowego Depozytu oraz podmiotem tworzącym i prowadzącym fundusz rozliczeniowy, o którym mowa w art. 65 i 68;

- 2) w zakresie dotyczącym prowadzenia kont depozytowych i rachunków papierów wartościowych dla uczestników – przejmuje spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6, która w tym zakresie staje się stroną tych umów w miejsce Krajowego Depozytu.
13. W przypadku zawarcia umowy, o której mowa w ust. 7, której przedmiotem jest przekazanie wykonywania czynności z zakresu zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6, papiery wartościowe i inne instrumenty finansowe są przenoszone z kont depozytowych i rachunków papierów wartościowych prowadzonych przez Krajowy Depozyt na konta i rachunki prowadzone przez spółkę, której zostało przekazane wykonywanie tych czynności.
  14. W przypadku zawarcia umowy, o której mowa w ust. 7, której przedmiotem jest przekazanie wykonywania czynności z zakresu zadań, o których mowa w ust. 2, Krajowy Depozyt stawia do dyspozycji spółce, której zostało przekazane wykonywanie tych czynności, aktywa wchodzące w skład funduszu

rozliczeniowego, o którym mowa w art. 65, oraz w skład funduszu, o którym mowa w art. 68 – w przypadku jego utworzenia przez Krajowy Depozyt.

15. Rada nadzorcza spółki, której zostało przekazane wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 1-6 lub ust. 2, na wniosek zarządu tej spółki, uchwała regulamin wykonywanych czynności, do którego stosuje się odpowiednio art. 50 ust. 4-6. Regulamin oraz jego zmiana wymagają zgody rady nadzorczej Krajowego Depozytu.
16. Regulamin, o którym mowa w ust. 15, oraz jego zmiana są zatwierdzane przez Komisję. Zatwierdzenie regulaminu i jego zmian, w zakresie wskazanym w art. 50 ust. 4 pkt 1, 4, 5, 11, 12 i 14 następuje po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego. Przepis art. 50 ust. 3 stosuje się odpowiednio.”;

39) uchyla się art. 49;

40) w art. 50:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Regulamin Krajowego Depozytu i jego zmiany są zatwierdzane przez Komisję. Zatwierdzenie regulaminu i jego zmian, w zakresie wskazanym w ust. 4 pkt 1, 4, 5, 11, 12 i 14 następuje po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego.”,

b) w ust. 4:

– zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„W zakresie czynności wykonywanych przez Krajowy Depozyt, regulamin określa w szczególności:”,

– po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) sposób i tryb rozliczania transakcji, o których mowa w art. 7 ust. 5 i 5a, szczególne obowiązki uczestników ponoszących odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków wynikających z rozliczeń tych transakcji oraz środki dyscyplinujące, które mogą być podejmowane wobec takich uczestników;”,

– dodaje się pkt 14 w brzmieniu:

„14) moment wprowadzenia zlecenia rozrachunku do systemu rozrachunku oraz moment, od którego zlecenie rozrachunku nie może zostać odwołane przez uczestnika lub osobę trzecią”;

41) w art. 51 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Zadania, o których mowa w art. 48 ust. 1 i 2, Krajowy Depozyt oraz spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu tych zadań, wykonują współdziałając z uczestnikami.

2. Uczestnikami mogą być wyłącznie podmioty, których przedmiot przedsiębiorstwa obejmuje prowadzenie rachunków papierów wartościowych, emitenci zdematerializowanych papierów wartościowych, jak również inne instytucje finansowe, jeżeli ich uczestnictwo ma na celu współdziałanie z Krajowym Depozytem lub spółką, o której mowa w ust. 1, w zakresie wykonywania zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 i 2.”;

42) w art. 52:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Podmiotowi, który uzyskał zezwolenie Komisji na prowadzenie rachunków papierów wartościowych, lub który zamierza prowadzić rachunki papierów wartościowych na podstawie art. 117 i spełnia wymogi określone w regulaminie Krajowego Depozytu, przysługuje roszczenie o zawarcie umowy o uczestnictwo.”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem art. 48 ust. 11, do uczestnictwa w spółce, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1.”;

43) w art. 53 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 6 lub ust. 2 pkt 1, oraz do uczestnictwa w tej spółce.”;

44) art. 54 otrzymuje brzmienie:

„Art. 54. 1. Krajowy Depozyt w związku z wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 4 i 5, może otrzymywać od uczestników dane umożliwiające identyfikację ich klientów uprawnionych z określonych papierów wartościowych oraz wskazujące stany ich posiadania w tych papierach wartościowych, według stanu na dany dzień, a w związku z wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 pkt 3, Krajowy Depozyt może żądać od

uczestnika przekazania tych danych oraz tych stanów.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 4 i 5 lub ust. 2 pkt 3.”;

45) w art. 55 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

- „2a. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie tych czynności w przypadku, gdy papiery wartościowe są rejestrowane w depozycie papierów wartościowych prowadzonym przez tę spółkę.”;

46) w art. 56 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

- „3. Na podstawie zawiadomienia o przeprowadzeniu redukcji złożonego przez Krajowy Depozyt lub spółkę, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1, właściwy sąd rejestrowy dokonuje odpowiedniej zmiany w rejestrze przedsiębiorców, a następnie wzywa spółkę do dostosowania w określonym terminie brzmienia statutu do zmienionego stanu prawnego.”;

47) w art. 57 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

- „3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1, i do kont depozytowych prowadzonych przez tę spółkę w przypadku, gdy papiery wartościowe

są rejestrowane w depozycie papierów wartościowych prowadzonym przez tę spółkę.”;

48) w art. 59:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organizując i prowadząc rozliczanie transakcji, o których mowa w art. 48 ust. 2 pkt 1, Krajowy Depozyt określa w szczególności zakres obowiązków stron transakcji lub stron rozliczenia w przypadku, gdy strony transakcji wykonują swoje zobowiązania poprzez inne podmioty, w celu prawidłowego spełnienia przez strony świadczeń pieniężnych lub niepieniężnych, wynikających z zawartych transakcji.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Krajowy Depozyt może wystąpić jako strona transakcji zawartej na rynku regulowanym wyłącznie w związku z funkcjonowaniem systemu, o którym mowa w ust. 2, zgodnie z jego celem.”,

c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 pkt 1.”;

49) uchyla się art. 60-62;

50) art. 63 otrzymuje brzmienie:

„Art. 63. Krajowy Depozyt oraz spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1-6 lub ust. 2, pobierają opłaty za czynności dokonywane na rzecz uczestników.”;

51) w art. 64 dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

- „9. Przepisy ust. 1-8 stosuje się odpowiednio do nadzoru sprawowanego przez Komisję nad spółką, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1-6 lub ust. 2.”;

52) w art. 65:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. W przypadku rozliczania przez Krajowy Depozyt transakcji zawieranych na rynku regulowanym, uczestnicy są zobowiązani do wnoszenia do Krajowego Depozytu wpłat, z których tworzy się fundusz zabezpieczający prawidłowe wykonanie zobowiązań wynikających z tych transakcji, zwany dalej „funduszem rozliczeniowym”.”,

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

- „4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 pkt 1, oraz uczestników tej spółki.”;

53) w art. 66:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

- „2. Rada nadzorcza Krajowego Depozytu, na wniosek zarządu, uchwała regulamin określający sposób tworzenia i wykorzystywania funduszu rozliczeniowego. Regulamin i jego zmiany podlegają zatwierdzeniu przez Komisję po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 pkt 1.”;

54) w art. 67 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do środków funduszu rozliczeniowego stosuje się odpowiednio art. 45e.”;

55) art. 68 otrzymuje brzmienie:

„Art. 68. Krajowy Depozyt lub spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 pkt 2, może również na podstawie umowy z podmiotem organizującym alternatywny system obrotu prowadzić fundusz zabezpieczający prawidłowe rozliczanie transakcji w tym obrocie.”;

56) po art. 68 dodaje się art. 68a-68e w brzmieniu:

- „Art. 68a. 1. Przez izbę rozliczeniową rozumie się zespół osób, urzędzeń i środków technicznych utworzony w celu organizacji i prowadzenia rozliczeń transakcji zawieranych w obrocie zorganizowanym, których przedmiotem są instrumenty finansowe.
2. Przez izbę rozrachunkową rozumie się zespół osób, urzędzeń i środków technicznych utworzony w celu organizacji i prowadzenia rozrachunku transakcji zawieranych w obrocie zorganizowanym, których przedmiotem są instrumenty finansowe.

3. Izba rozliczeniowa lub izba rozrachunkowa mogą być prowadzone wyłącznie przez spółkę akcyjną.
4. Przedmiotem działalności spółki prowadzącej izbę rozliczeniową lub rozrachunkową może być wyłącznie prowadzenie izby lub wykonywanie innych czynności związanych z organizowaniem i prowadzeniem odpowiednio rozliczeń lub rozrachunku transakcji, o których mowa w ust. 1 i 2.
5. Prowadzenie izby rozliczeniowej oraz izby rozrachunkowej wymaga zezwolenia Komisji, wydanego po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego.
6. Wniosek o udzielenie zezwolenia powinien zawierać:
  - 1) firmę, siedzibę i adres wnioskodawcy;
  - 2) dane osobowe członków zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej, o ile jest przewidziana, jak również innych osób, które odpowiadają za rozpoczęcie działalności izby lub będą nią kierować;
  - 3) informacje o kwalifikacjach zawodowych oraz dotychczasowym przebiegu pracy zawodowej osób, o których mowa w pkt 2;
  - 4) przewidywaną wysokość kapitału własnego, pożyczek i kredytów przeznaczonych na uruchomienie izby oraz określenie sposobu finansowania działalności;

- 5) dane o wysokości i strukturze kapitałów wnioskodawcy oraz źródłach ich pochodzenia;
- 6) listę akcjonariuszy wnioskodawcy, obejmującą w stosunku do osób:
  - a) prawnych – dane, o których mowa w pkt 1 i 2,
  - b) fizycznych – imię, nazwisko, adres
– wraz ze wskazaniem posiadanej przez nich liczby akcji oraz wynikającego z nich udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu i udziału w kapitale zakładowym;
- 7) informację o podmiotach dominujących i zależnych wobec akcjonariuszy wnioskodawcy, obejmującą dane, o których mowa w pkt 1.
7. Do wniosku należy dołączyć regulamin izby, listę podmiotów, które zobowiązały się do uczestnictwa w danej izbie ze wskazaniem miejsca prowadzenia przez nie działalności, oraz analizę ekonomiczno-finansową możliwości prowadzenia przez izbę rozliczeń lub rozrachunków transakcji przez okres co najmniej 3 lat.
8. Spółka prowadząca izbę niezwłocznie informuje Komisję o każdej zmianie danych, o których mowa w ust. 6 i 7.
9. Minimalna wysokość kapitału własnego spółki prowadzącej izbę rozliczeniową wynosi 10 000 000 zł.

10. Minimalna wysokość kapitału własnego spółki prowadzącej izbę rozrachunkową wynosi 5 000 000 zł.
11. Spółka akcyjna może prowadzić jednocześnie izbę rozliczeniową i izbę rozrachunkową pod warunkiem spełnienia wymogów określonych dla prowadzenia każdej z tych izb. Minimalna wysokość kapitału własnego spółki prowadzącej izbę rozliczeniową i izbę rozrachunkową wynosi 15 000 000 zł.
12. Przepisy art. 64 ust. 1-8 stosuje się odpowiednio do nadzoru sprawowanego przez Komisję nad działalnością izby rozliczeniowej i izby rozrachunkowej.

Art. 68b. 1. Regulamin izby rozliczeniowej i izby rozrachunkowej oraz ich zmiany są zatwierdzane przez Komisję. Zatwierdzenie regulaminu i jego zmian, w zakresie wskazanym odpowiednio w ust. 2 pkt 1-4, 7 i 8 oraz w ust. 3 pkt 1-4 i 7, jest dokonywane po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego.

2. Regulamin izby rozliczeniowej określa w szczególności:
  - 1) prawa i obowiązki uczestników izby rozliczeniowej, tryb i szczegółowe zasady postępowania w związku z nabywaniem lub utratą statusu uczestnika;
  - 2) sposób i tryb określania wzajemnych zobowiązań i należności uczestników izby rozliczeniowej;

- 3) warunki powstania i zakres odpowiedzialności spółki prowadzącej izbę rozliczeniową względem uczestników;
  - 4) sposób i tryb rozliczania transakcji zawieranych przez uczestników;
  - 5) sposób naliczania i wysokość opłat pobieranych przez spółkę prowadzącą izbę rozliczeniową za czynności dokonywane na rzecz uczestników;
  - 6) środki dyscyplinujące i porządkowe, które mogą być stosowane wobec uczestników naruszających obowiązki wynikające z uczestnictwa, oraz zasady i tryb ich stosowania;
  - 7) sposób organizacji systemu zabezpieczenia płynności rozliczania transakcji;
  - 8) moment wprowadzenia zlecenia rozrachunku do systemu rozrachunku oraz moment, od którego zlecenie rozrachunku nie może zostać odwołane przez uczestnika lub osobę trzecią.
3. Regulamin izby rozrachunkowej określa w szczególności:
- 1) prawa i obowiązki uczestników izby rozrachunkowej, tryb i szczegółowe zasady postępowania w związku z nabywaniem lub utratą statusu uczestnika;
  - 2) warunki powstania i zakres odpowiedzialności spółki prowadzącej izbę rozrachunkową względem uczestników;

- 3) sposób i tryb rozrachunku transakcji zawieranych przez uczestników;
  - 4) sposób obsługi rachunków pieniężnych uczestników;
  - 5) sposób naliczania i wysokość opłat pobieranych przez spółkę prowadzącą izbę rozrachunkową za czynności dokonywane na rzecz uczestników;
  - 6) środki dyscyplinujące i porządkowe, które mogą być stosowane wobec uczestników naruszających obowiązki wynikające z uczestnictwa, oraz zasady i tryb ich stosowania;
  - 7) moment wprowadzenia zlecenia rozrachunku do systemu rozrachunku oraz moment, od którego zlecenie rozrachunku nie może zostać odwołane przez uczestnika lub osobę trzecią.
4. Spółka prowadząca izbę rozliczeniową oraz spółka prowadząca izbę rozrachunkową publikują regulamin i jego zmiany w taki sposób, aby były one dostępne dla wszystkich uczestników danej izby co najmniej na 2 tygodnie przed dniem ich wejścia w życie.

Art. 68c. 1. Organizując i prowadząc rozliczenie transakcji, o których mowa w art. 68a ust. 1, izba rozliczeniowa ustala w szczególności zakres obowiązków stron transakcji lub stron rozliczenia w przypadku, gdy strony transakcji wykonują swoje zobowiązania poprzez inne podmioty, w celu prawidłowego spełnienia przez strony świadczeń pieniężnych lub nie-

pieniężnych, wynikających z zawartych transakcji.

2. Spółka prowadząca izbę rozliczeniową organizuje system zabezpieczania płynności rozliczenia transakcji zawieranych na rynku regulowanym, a w przypadku rozliczenia transakcji zawartych w alternatywnym systemie obrotu spółka prowadząca izbę rozliczeniową może organizować system zabezpieczania płynności transakcji zawieranych w tym systemie.
3. Spółka prowadząca izbę rozliczeniową może występować jako strona transakcji zawieranych na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu wyłącznie w związku z funkcjonowaniem odpowiednio systemów, o których mowa w ust. 2, zgodnie z ich celem.

Art. 68d. 1. Uczestnicy izby rozliczeniowej rozliczającej transakcje zawierane na rynku regulowanym są zobowiązani do wnoszenia do izby rozliczeniowej wpłat, z których tworzy się fundusz zabezpieczający prawidłowe wykonanie zobowiązań wynikających z tych transakcji.

2. Fundusz, o którym mowa w ust. 1, zapewnia rozliczenie transakcji zawieranych na rynku regulowanym w zakresie określonym w regulaminie funduszu, o którym mowa w ust. 1. Izba rozliczeniowa może zarządzać środkami funduszu, o którym mowa w ust. 1.
3. Regulamin funduszu, o którym mowa w ust. 1, i jego zmiany podlegają zatwierdzeniu przez Komisję po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego.

4. Do sposobu tworzenia funduszu, o którym mowa w ust. 1, oraz do obowiązków uczestników izby rozliczeniowej stosuje się odpowiednio art. 66 i 67. Do środków funduszu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 45e.
5. Izba rozliczeniowa może również na podstawie umowy z podmiotem organizującym alternatywny system obrotu prowadzić fundusz zabezpieczający prawidłowe rozliczanie transakcji w tym obrocie.

Art. 68e. Podmiotowi, który uzyskał zezwolenie Komisji na prowadzenie rachunków papierów wartościowych, lub który zamierza prowadzić rachunki papierów wartościowych na podstawie art. 117 i spełnia wymogi określone w regulaminie izby rozrachunkowej, przysługuje roszczenie o zawarciu umowy o uczestnictwo w tej izbie rozrachunkowej.”;

57) w art. 69:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

- „2. Działalność maklerska, z zastrzeżeniem art. 16 ust. 3 i art. 70, obejmuje wykonywanie czynności polegających na:
  - 1) przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych;
  - 2) wykonywaniu zleceń, o których mowa w pkt 1, na rachunek dającego zlecenie;
  - 3) nabywaniu lub zbywaniu na własny rachunek instrumentów finansowych;

- 4) zarządzaniu portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych;
  - 5) doradztwie inwestycyjnym;
  - 6) oferowaniu instrumentów finansowych;
  - 7) świadczeniu usług w wykonaniu zawartych umów o subemisję inwestycyjne i usługowe lub zawieraniu i wykonywaniu innych umów o podobnym charakterze, jeżeli ich przedmiotem są instrumenty finansowe;
  - 8) organizowaniu alternatywnego systemu obrotu.”,
- b) uchyla się ust. 3,
- c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Działalnością maklerską jest również wykonywanie przez firmę inwestycyjną czynności polegających na:

- 1) przechowywaniu lub rejestrowaniu instrumentów finansowych, w tym prowadzeniu rachunków papierów wartościowych oraz prowadzeniu rachunków pieniężnych;
- 2) udzielaniu pożyczek pieniężnych w celu dokonania transakcji, której przedmiotem jest jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, jeżeli transakcja ma być dokonana za pośrednictwem firmy inwestycyjnej udzielającej pożyczki;
- 3) doradztwie dla przedsiębiorstw w zakresie struktury kapitałowej, strategii przedsiębior-

stwa lub innych zagadnień związanych z taką strukturą lub strategią;

- 4) doradztwie i innych usługach w zakresie łączenia, podziału oraz przejmowania przedsiębiorstw;
- 5) wymianie walutowej, w przypadku gdy jest to związane z działalnością maklerską w zakresie wskazanym w ust. 2;
- 6) sporządzaniu analiz inwestycyjnych, analiz finansowych oraz innych rekomendacji o charakterze ogólnym dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych;
- 7) świadczeniu usług dodatkowych związanych z subemisją usługową lub inwestycyjną;
- 8) wykonywaniu czynności określonych w pkt 1-7 oraz w ust. 2, których przedmiotem są instrumenty bazowe instrumentów pochodnych, wskazanych w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. d-f oraz i, jeżeli czynności te pozostają w związku z działalnością maklerską.”;

58) art. 70 otrzymuje brzmienie:

„Art. 70. 1. Przepisów niniejszego działu nie stosuje się do:

- 1) zakładów ubezpieczeń;
- 2) podmiotów wykonujących czynności określone w art. 69 ust. 2 wyłącznie na rzecz podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej, do której należy podmiot wykonujący te czynności, z zastrzeżeniem pkt 9;

- 3) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą inną niż działalność maklerska, wykonujących czynności określone w art. 69 ust. 2 w sposób incydentalny w związku z prowadzoną działalnością, o ile działalność ta jest regulowana przepisami i o ile przepisy te nie wyłączają możliwości wykonywania tych czynności;
- 4) podmiotów wykonujących wyłącznie czynności określone w art. 69 ust. 2 pkt 3, o ile czynności te nie są wykonywane w ramach zadań związanych z organizacją rynku regulowanego ani nie polegają na nabywaniu lub zbywaniu instrumentów finansowych w sposób zorganizowany, częsty i systematyczny poprzez stworzenie systemu umożliwiającego zawieranie transakcji przez podmioty trzecie;
- 5) członków Europejskiego Systemu Banków Centralnych i innych krajowych podmiotów wykonujących podobne funkcje, jak również innych podmiotów publicznych powołanych do zarządzania długiem publicznym;
- 6) funduszy inwestycyjnych oraz towarzystw funduszy inwestycyjnych w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych;
- 7) funduszy emerytalnych w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy

emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z późn. zm.⁸⁾);

- 8) przechowywania aktywów funduszy, o których mowa w pkt 6 lub 7, i zarządzania tymi funduszami;
- 9) podmiotów, które prowadzą wyłącznie działalność, określoną w art. 69 ust. 2, polegającą na zarządzaniu funduszem emerytalnym, wykonując czynności określone w art. 69 ust. 2 na rzecz podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej, do której należy podmiot wykonujący te czynności;
- 10) podmiotów wykonujących czynności określone w art. 69 ust. 2 pkt 3 w zakresie instrumentów finansowych lub wykonujących czynności określone w art. 69 ust. 2 pkt 1, 2, 4-8 oraz w ust. 4 w zakresie instrumentów pochodnych, których instrumentem bazowym jest towar lub instrumentów wskazanych w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. i na rzecz klientów korzystających z usług świadczonych przez te podmioty w ramach podstawowej działalności gospodarczej tych podmiotów, która nie jest działalnością maklerską, o ile czynności te mają charakter dodatkowy w stosunku do głównego przedmiotu działalności tych podmiotów; przy czym przedmiot działalności tych podmiotów jest ustalany na podstawie przedmiotu działalności grupy kapitałowej, do której te podmioty należą;

- 11) podmiotów świadczących usługę doradztwa inwestycyjnego w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej niebędącej działalnością maklerską, o ile świadczenie tej usługi nie jest odpłatne;
  - 12) podmiotów, których głównym przedmiotem działalności jest wykonywanie czynności określonych w art. 69 ust. 2 pkt 3 w zakresie instrumentów pochodnych, których instrumentem bazowym jest towar, z wyłączeniem podmiotów wchodzących w skład grupy kapitałowej, której głównym przedmiotem działalności jest działalność maklerska lub czynności bankowe w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe;
  - 13) podmiotów zawierających, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, na własny rachunek transakcje na rynkach kontraktów terminowych, opcji lub innych instrumentów pochodnych albo na rynkach pieniężnych wyłącznie w celu zabezpieczenia pozycji zajętych na tych rynkach, lub działających w tym celu na rachunek innych członków takich rynków, o ile odpowiedzialność za wykonanie zobowiązań wynikających z tych transakcji ponoszą uczestnicy rozliczający tych rynków.
2. Bank z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej może, bez zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej, wykonywać

na zasadach określonych w odrębnych przepisach czynności określone w:

- 1) art. 69 ust. 2 pkt 1-6 – o ile przedmiotem tych czynności są papiery wartościowe, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, lub inne niedopuszczone do obrotu zorganizowanego instrumenty finansowe;
- 2) art. 69 ust. 2 pkt 7.
3. Wykonywanie przez bank, zgodnie z ust. 2, czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1-7, nie stanowi działalności maklerskiej.”;

59) uchyla się art. 71;

60) w art. 72 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. W umowie o oferowanie instrumentów finansowych firma inwestycyjna zobowiązuje się do pośrednictwa w:
  - 1) proponowaniu przez emitenta nabycia papierów wartościowych nowej emisji lub w zbywaniu tych papierów,
  - 2) proponowaniu przez podmiot wystawiający instrumenty finansowe niebędące papierami wartościowymi nabycia tych instrumentów lub w ich zbywaniu w wyniku tej propozycji,
  - 3) proponowaniu przez wprowadzającego nabycia papierów wartościowych lub w ich zbywaniu w wyniku tej propozycji, lub
  - 4) proponowaniu nabycia instrumentów finansowych niebędących papierami wartościowymi przez podmiot wprowadzający te instrumenty do obrotu na rynku regulowanym lub do alternatywnego sys-

temu obrotu lub w ich zbywaniu w wyniku tej propozycji.”;

61) art. 73 i 74 otrzymują brzmienie:

„Art. 73. 1. W umowie o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych firma inwestycyjna zobowiązuje się do nabywania lub zbywania instrumentów finansowych na rachunek zleceniodawcy. Umowa powinna być zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

2. Wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych może również polegać na zawieraniu przez firmę inwestycyjną na własny rachunek umów sprzedaży instrumentów finansowych ze zleceniodawcą.

3. W umowie o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych firma inwestycyjna może również zobowiązać się do:

1) przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, lub

2) przechowywania lub rejestrowania instrumentów finansowych, w tym do prowadzenia rachunków papierów wartościowych, lub do prowadzenia rachunków pieniężnych.

4. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1-3 do:

1) umowy o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych – stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 13 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny do-

tyczące umowy zlecenia, z wyłączeniem art. 737;

- 2) wykonywania zleceń nabycia lub zbycia papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego – stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 13 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny dotyczące umowy komisji, z wyłączeniem art. 768 § 3.
5. Do rachunku pieniężnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 725-733 ustawy z dnia 13 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, z wyłączeniem uprawnienia do czasowego obracania wolnymi środkami pieniężnymi. Nie wyłącza to uprawnień Komisji wynikających z art. 88.
6. Do wykonywania w obrocie zorganizowanym przez firmę inwestycyjną zleceń nabycia lub zbycia na rachunek klienta niebędących papierami wartościowymi instrumentów finansowych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 13 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny dotyczące umowy komisji, z wyłączeniem art. 768 § 3, o ile konstrukcja tych instrumentów finansowych umożliwia zastosowanie tych przepisów.

Art. 74. 1. Firma inwestycyjna, która wykonuje zlecenia nabycia lub zbycia akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym w sposób, o którym mowa w art. 73 ust. 2, jest obowiązana upowszechniać w sposób ciągły ceny kupna i sprzedaży, po jakich transakcje te

mogą być zawierane wraz ze wskazaniem wielkości zleceń, które mają być wykonywane po tych cenach. Ceny, po jakich transakcje w zakresie danych akcji mogą być zawierane, powinny być odnoszone do transakcji, których wielkość nie przekracza standardowej wielkości rynkowej dla tych akcji obliczonej zgodnie z art. 23 rozporządzenia 1287/2006 oraz powinny odzwierciedlać panujące aktualnie warunki rynkowe dla tych akcji ustalone zgodnie z art. 24 rozporządzenia 1287/2006.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, powstaje w przypadku, gdy łącznie są spełnione następujące warunki:
  - 1) przedmiotem zleceń wykonywanych przez daną firmę inwestycyjną w sposób, o którym mowa w art. 73 ust. 2, jest kupno lub sprzedaż akcji płynnych, z zastrzeżeniem ust. 8;
  - 2) wykonywanie przez daną firmę inwestycyjną zleceń w sposób, o którym mowa w art. 73 ust. 2, ma charakter zorganizowany, częsty i systematyczny.
3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, pomimo spełnienia przez firmę inwestycyjną warunków wskazanych w ust. 2, nie powstaje w przypadku, gdy wartość zleceń wykonywanych przez tę firmę inwestycyjną w sposób, o którym mowa w art. 73 ust. 2, jest zawsze wyższa niż standardowa wielkość rynkowa obliczona zgodnie z art. 23 rozporządzenia 1287/2006.

4. Akcje są akcjami płynnymi, jeżeli spełniają warunki określone w art. 22 ust. 1 rozporządzenia 1287/2006, z zastrzeżeniem ust. 8.
5. Wykonywanie przez firmę inwestycyjną zleceń w sposób, o którym mowa w art. 73 ust. 2, ma charakter zorganizowany, częsty i systematyczny w przypadku, gdy spełnione są warunki, o których mowa w art. 21 rozporządzenia 1287/2006.
6. Zakres i sposób upowszechniania informacji, o których mowa w ust. 1, określają art. 23-26, 29, 30 i 32 rozporządzenia 1287/2006.
7. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych może określić, w drodze rozporządzenia, minimalną, nie większą niż 5, liczbę akcji płynnych na rynku regulowanym organizowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
8. W przypadku gdy ogólna liczba akcji płynnych na rynku regulowanym organizowanym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niższa od liczby określonej zgodnie z ust. 7, Komisja może, w drodze uchwały, uznać na potrzeby ust. 1 za płynne akcje niespełniające warunków określonych w art. 22 ust. 1 rozporządzenia 1287/2006 w liczbie, która nie spowoduje przekroczenia liczby określonej zgodnie z ust. 7.”;

62) po art. 74 dodaje się art. 74a i 74b w brzmieniu:

- „Art. 74a. 1. Firma inwestycyjna, która nabywa lub zbywa poza rynkiem regulowanym i alternatywnym systemem obrotu na własny lub cudzy ra-

chunek akcje dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, upowszechnia dane obejmujące cenę, wielkość oraz czas zawarcia każdej transakcji zgodnie z art. 27, 29, 30 i 32 rozporządzenia 1287/2006. Upowszechnienie informacji następuje niezwłocznie po zawarciu transakcji.

2. Komisja może udzielić firmie inwestycyjnej, na jej wniosek, zgody na odroczone upowszechnianie informacji, o których mowa w ust. 1, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na rodzaj lub wielkość transakcji, zgodnie z art. 28 rozporządzenia 1287/2006. Komisja może udzielić firmie inwestycyjnej zgody na odroczone upowszechnianie informacji, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do transakcji na dużą skalę w porównaniu ze standardową wielkością rynkową dla danej klasy akcji ustalonej zgodnie z art. 33 i 34 rozporządzenia 1287/2006 oraz z tabelą nr 3 załącznika nr 2 do tego rozporządzenia.

Art. 74b. 1. W umowie o przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych firma inwestycyjna zobowiązuje się do przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych przez:

- 1) przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych do innego podmiotu, w celu ich wykonania, lub

2) kojarzenie dwóch lub więcej inwestorów, które doprowadza do zawarcia transakcji między tymi inwestorami.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, powinna być zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności.”;

63) w art. 75 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W umowie o zarządzanie portfelem, w którego skład wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, firma inwestycyjna zobowiązuje się do odpłatnego podejmowania i realizacji decyzji inwestycyjnych na rachunek klienta, w ramach pozostawionych przez zleceniodawcę do dyspozycji zarządzającego środków pieniężnych lub instrumentów finansowych.”;

64) art. 76 otrzymuje brzmienie:

„Art. 76. W umowie o doradztwo inwestycyjne firma inwestycyjna zobowiązuje się do przygotowywania w oparciu o potrzeby i sytuację klienta i przekazywania mu pisemnej lub ustnej rekomendacji dotyczącej:

1) kupna, sprzedaży, subskrypcji, wymiany, wykonania lub wykupu określonych instrumentów finansowych albo powstrzymania się od zawarcia transakcji dotyczącej tych instrumentów;

2) wykonania lub powstrzymania się od wykonania uprawnień wynikających z określonego instrumentu finansowego do zakupu, sprzedaży, subskrypcji, wymiany, wykonania lub wykupu instrumentu finansowego.”;

65) art. 78 otrzymuje brzmienie:

„Art. 78. 1. Firma inwestycyjna organizująca alternatywny system obrotu zapewnia:

- 1) koncentrację podaży i popytu na instrumenty finansowe, będące przedmiotem obrotu w danym alternatywnym systemie obrotu, w celu kształtowania ich powszechnego kursu;
  - 2) bezpieczny i sprawny przebieg transakcji;
  - 3) upowszechnianie jednolitych informacji o kursach i obrotach instrumentami finansowymi, które są przedmiotem obrotu w danym alternatywnym systemie obrotu.
2. W przypadku gdy wymaga tego bezpieczeństwa obrotu w alternatywnym systemie obrotu lub jest zagrożony interes inwestorów, firma inwestycyjna organizująca alternatywny system obrotu, na żądanie Komisji, wstrzymuje dopuszczenie instrumentów finansowych do obrotu w tym alternatywnym systemie obrotu lub wstrzymuje rozpoczęcie obrotu wskazanymi instrumentami finansowymi na okres nie dłuższy niż 10 dni.
  3. W przypadku gdy obrót określonymi instrumentami finansowymi jest dokonywany w okolicznościach wskazujących na możliwość zagrożenia prawidłowego funkcjonowania alternatywnego systemu obrotu lub bezpieczeństwa obrotu dokonywanego w tym alternatywnym systemie obrotu, lub naruszenia interesów inwestorów, na żądanie Komisji, firma inwestycyjna organizująca alternatywny system

obrotu zawiesza obrót tymi instrumentami finansowymi na okres nie dłuższy niż miesiąc.

4. Na żądanie Komisji, firma inwestycyjna organizująca alternatywny system obrotu wyklucza z obrotu wskazane przez Komisję instrumenty finansowe, w przypadku gdy obrót nimi zagraża w sposób istotny prawidłowemu funkcjonowaniu alternatywnego systemu obrotu lub bezpieczeństwu obrotu dokonywanego w tym alternatywnym systemie obrotu, lub powoduje naruszenie interesów inwestorów.
5. Żądanie, o którym mowa w ust. 2-4, powinno wskazywać szczegółowe przyczyny, które je uzasadniają.
6. Komisja podaje niezwłocznie do publicznej wiadomości informację o wystąpieniu z żądaniem, o którym mowa w ust. 2-4.”;

66) po art. 78 dodaje się art. 78a w brzmieniu:

- „Art. 78a. 1. Firma inwestycyjna organizująca alternatywny system obrotu upowszechnia aktualne ceny kupna i ceny sprzedaży dla akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, które są jednocześnie przedmiotem obrotu w danym alternatywnym systemie obrotu, ze wskazaniem łącznego wolumenu zleceń dla każdego z poziomów cenowych zgodnie z art. 17, 29, 30 i 32 rozporządzenia 1287/2006.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są upowszechniane niezwłocznie w ciągu normal-

nych godzin handlu w rozumieniu art. 2 pkt 5 rozporządzenia 1287/2006.

3. Komisja może zwolnić firmę inwestycyjną, na jej wniosek, z obowiązku upowszechniania informacji, o których mowa w ust. 1, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na przyjęty sposób organizowania obrotu albo rodzaj lub wielkość zleceń, zgodnie z art. 18 rozporządzenia 1287/2006. Komisja może również zwolnić firmę inwestycyjną z obowiązku upowszechniania informacji, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do zleceń na dużą skalę w porównaniu ze standardową wielkością rynkową w rozumieniu art. 20 rozporządzenia 1287/2006.
4. Firma inwestycyjna organizująca alternatywny system obrotu upowszechnia w odniesieniu do zawieranych w danym obrocie transakcji, których przedmiotem są akcje dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, dane obejmujące cenę, wielkość oraz czas zawarcia każdej transakcji, zgodnie z art. 27, 29, 30 i 32 rozporządzenia 1287/2006. Upowszechnienie informacji następuje niezwłocznie po zawarciu transakcji.
5. Obowiązek, o którym mowa w ust. 4, nie powstaje, w przypadku gdy dane, o których mowa w ust. 4, odnoszące się do transakcji zawieranych w alternatywnym systemie obrotu są upowszechniane przez spółkę prowadzącą rynek regulowany.

6. Komisja może udzielić firmie inwestycyjnej, na wniosek tej firmy, zgody na odroczone upowszechnianie informacji, o których mowa w ust. 4, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na rodzaj lub, zgodnie z art. 28 rozporządzenia 1287/2006, ze względu na wielkość transakcji.
7. Do wniosku o udzielenie zgody, o której mowa w ust. 6, firma inwestycyjna dołącza zasady, na jakich będzie dokonywane odroczone upowszechnianie informacji, o których mowa w ust. 4, po uzyskaniu zgody Komisji.
8. Firma inwestycyjna po uzyskaniu zgody, o której mowa w ust. 6, jest obowiązana upowszechnić zasady, na jakich będzie dokonywane odroczone upowszechnianie informacji, o których mowa w ust. 4.”;

67) w art. 79:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Na podstawie umowy, o której mowa w ust. 1, mogą być wykonywane czynności związane z zawieraniem umów o świadczenie usług przez firmę inwestycyjną lub umożliwiające realizację tych umów, w szczególności polegające na doradzaniu klientowi lub potencjalnemu klientowi w zakresie instrumentów finansowych lub usług danej firmy inwestycyjnej, przyjmowaniu zleceń, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1, oraz odbieraniu innych oświadczeń woli dla firmy inwestycyjnej.”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Agent firmy inwestycyjnej informuje klienta lub potencjalnego klienta o zakresie czynności, do podejmowania których zgodnie z umową, o której mowa w ust. 1, jest upoważniony. W przypadku gdy agentem firmy inwestycyjnej jest osoba wykonująca zawód maklera papierów wartościowych lub doradcy inwestycyjnego, jest ona ponadto obowiązana okazać dokument potwierdzający posiadanie uprawnień do wykonywania zawodu maklera papierów wartościowych lub doradcy inwestycyjnego.”,

c) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Firma inwestycyjna jest obowiązana nadzorować czynności wykonywane przez agenta firmy inwestycyjnej na podstawie zawartej z tą firmą umowy, o której mowa w ust. 1, w celu zapewnienia, że czynności, o których mowa w ust. 2, są wykonywane zgodnie z przepisami ustawy oraz przepisami wydanymi na jej podstawie, a w szczególności, że obowiązki nałożone tymi przepisami na firmę inwestycyjną są wykonywane w sposób prawidłowy, jak również w celu zapewnienia, że działalność agenta firmy inwestycyjnej wykonywana w zakresie innym niż wynikający z umowy, o której mowa w ust. 1, nie powoduje niekorzystnego wpływu na czynności podejmowane na podstawie tej umowy.”;

68) art. 80 otrzymuje brzmienie:

„Art. 80. Agent firmy inwestycyjnej, który zawarł z firmą inwestycyjną umowę, o której mowa w art. 79 ust. 1, jest przedsiębiorcą.”;

69) w art. 81:

a) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. W przypadku gdy agentem firmy inwestycyjnej ma być osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, Komisja dokonuje, na wniosek zainteresowanego, wpisu do rejestru agentów firmy inwestycyjnej, jeżeli posiadane doświadczenie z zakresu obrotu instrumentami finansowymi tego podmiotu lub osób kierujących jego działalnością oraz struktura organizacyjna podmiotu gwarantuje wykonywanie czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2, w sposób prawidłowy z dołożeniem należytej staranności.

4. W przypadku gdy agentem firmy inwestycyjnej ma być podmiot prowadzący działalność gospodarczą nadzorowaną zgodnie z odrębnymi przepisami przez organ, z którym Komisja zawarła porozumienie, o którym mowa w art. 20 ust. 2 ustawy o nadzorze, Komisja, po otrzymaniu wniosku, o którym mowa odpowiednio w ust. 1 albo 3, występuje do odpowiedniego organu nadzoru o przedstawienie opinii dotyczącej sytuacji finansowej oraz sposobu prowadzenia działalności przez ten podmiot. Przedstawienie przez właściwy organ nadzoru pozytywnej opinii jest rozumiane jako wypełnianie przez podmiot ubiegający się o wpis do rejestru agentów firmy inwestycyjnej warunków, o których mowa odpowiednio w ust. 1 albo 3.”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Komisja odmawia również dokonania wpisu podmiotu, o którym mowa w ust. 1 lub 3, do rejestru agentów firmy inwestycyjnej, w przypadku gdy wy-

konywanie przez ten podmiot czynności, o których mowa w art. 79 ust. 2, mogłoby doprowadzić do naruszenia bezpieczeństwa obrotu lub interesów klientów firmy inwestycyjnej.”;

70) po art. 81 dodaje się art. 81a-81g w brzmieniu:

„Art. 81a. 1. Firma inwestycyjna, z zastrzeżeniem art. 81g, może w drodze umowy zawartej w formie pisemnej powierzyć przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu wykonywanie czynności związanych z działalnością prowadzoną przez tę firmę inwestycyjną, w tym z prowadzoną przez nią działalnością maklerską.

2. Powierzenie wykonywania czynności nie może przewidywać:

1) przekazania prowadzenia działalności maklerskiej w sposób powodujący brak faktycznego wykonywania danej czynności z działalności maklerskiej przez firmę inwestycyjną;

2) przekazania reprezentowania firmy inwestycyjnej w rozumieniu art. 29 § 1, art. 117 § 1 i art. 137 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych i prowadzenia spraw firmy inwestycyjnej w rozumieniu art. 39 § 1, art. 121 § 1 i art. 140 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych;

3) przekazania zarządzania firmą inwestycyjną w rozumieniu art. 97 § 1, art. 201 § 1 i art. 368 § 1 ustawy z dnia

15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych;

- 4) przekazania wykonywania nadzoru wewnętrznego firmy inwestycyjnej.

Art. 81b. 1. Firma inwestycyjna może zawrzeć umowę, o której mowa w art. 81a ust. 1, o ile:

- 1) przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny posiada uprawnienia do wykonywania czynności w zakresie przedmiotu umowy, jeżeli z przepisów prawa wynika obowiązek posiadania takich uprawnień albo, w przypadku gdy z przepisów prawa nie wynika taki obowiązek, zajmuje się wykonywaniem tych czynności w sposób zawodowy;
- 2) przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny posiada niezbędną wiedzę i doświadczenie oraz zapewnia warunki techniczne i organizacyjne niezbędne do prawidłowego wykonania umowy;
- 3) przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny znajduje się w sytuacji finansowej zapewniającej prawidłowe wykonanie umowy;
- 4) przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny będący osobą fizyczną albo osoby zarządzające lub prowadzące sprawy przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznego nie zostały uznane prawomocnym orzeczeniem za winnego popełnienia przestępstwa, wskazanego w art. 81 ust. 5;

- 5) przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny umożliwi skuteczne nadzorowanie przez firmę inwestycyjną wykonywania powierzonych mu czynności oraz zarządzanie ryzykiem związanym z powierzeniem czynności, a firma inwestycyjna posiada wiedzę umożliwiającą skuteczne nadzorowanie powierzonych czynności i zarządzanie ryzykiem;
- 6) firma inwestycyjna określi metody oceny sposobu wykonywania czynności z zakresu przedmiotu umowy przez przedsiębiorcę lub przedsiębiorcę zagranicznego;
- 7) firma inwestycyjna oraz biegły rewident upoważniony do badania sprawozdań finansowych firmy inwestycyjnej będzie posiadać dostęp do informacji związanych z wykonywaniem czynności powierzonych przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu, również w przypadku gdy udostępnienie tych danych następuje w wyniku żądania Komisji;
- 8) firma inwestycyjna i przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny będą posiadać plany działania zapewniające ciągłe i niezakłócone prowadzenie działalności w zakresie objętym umową, również w przypadku rozwiązania umowy;
- 9) firma inwestycyjna i przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny będą posiadać plany działania przewidujące sposoby odzyskiwania danych chroniące przed ich

utrata spowodowaną awarią zasilania, innymi awariami lub zakłóceniami oraz innymi zdarzeniami losowymi oraz okresowe dokonywanie testów w zakresie prawidłowości funkcjonowania urządzeń i systemów służących odzyskiwaniu danych;

- 10) powierzenie wykonywania czynności nie wpłynie niekorzystnie na prowadzenie przez firmę inwestycyjną działalności zgodnie z przepisami prawa, ostrożne i stabilne zarządzanie firmą, skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w firmie inwestycyjnej oraz ochronę tajemnicy zawodowej lub innej informacji prawnie chronionej oraz informacji poufnej.
2. Firma inwestycyjna przed zawarciem umowy, o której mowa w art. 81a ust. 1, jest obowiązana ustalić, czy przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny spełnia warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1-5, oraz podjąć czynności gwarantujące spełnienie warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 6-10.
3. W przypadku gdy firma inwestycyjna oraz przedsiębiorca lub przedsiębiorca zagraniczny należą do tej samej grupy kapitałowej, firma inwestycyjna dokonuje oceny spełniania warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 1-5, oraz podejmuje czynności gwarantujące w szczególności spełnienie warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 6-10, z uwzględnieniem zasad sprawowania nadzoru nad przedsiębiorcą lub przedsiębiorcą zagranicznym oraz własnego

wpływu na działalność przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznego, w związku z pozostawaniem w tej samej grupie kapitałowej oraz zasad sprawowania nadzoru w samej grupie kapitałowej.

Art. 81c. 1. Odpowiedzialności przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznego wobec firmy inwestycyjnej za szkody wyrządzone klientom wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, o której mowa w art. 81a ust. 1, nie można wyłączyć ani ograniczyć.

2. Odpowiedzialności firmy inwestycyjnej za szkody wyrządzone klientom wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy, o której mowa w art. 81a ust. 1, przez przedsiębiorcę lub przedsiębiorcę zagranicznego, nie można wyłączyć ani ograniczyć.

Art. 81d. 1. Firma inwestycyjna zawiadamia Komisję o zamiarze zawarcia umowy, o której mowa w art. 81a ust. 1, co najmniej na 14 dni przed jej zawarciem.

2. Firma inwestycyjna zawiadamia Komisję, w terminie 14 dni, o każdej zmianie, rozwiązaniu lub wygaśnięciu umowy, o której mowa w art. 81a ust. 1.

Art. 81e. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana sprawować bieżący nadzór oraz dokonywać bieżącej oceny jakości wykonywania czynności powierzonych na podstawie umowy, o której mowa w art. 81a ust. 1.

2. Firma inwestycyjna jest obowiązana zapewnić, aby przedsiębiorca lub przedsiębiorca za-

graniczny, z którym zawarła umowę, o której mowa w art. 81a ust. 1, informował ją o wszelkich okolicznościach, które mogą mieć istotny wpływ na należyte wykonanie tej umowy oraz okolicznościach naruszenia przepisów prawa w związku z wykonywaniem powierzonych czynności.

3. W przypadku powzięcia przez firmę inwestycyjną, zgodnie z ust. 1 lub 2, informacji, z których wynika, że zachodzi uzasadnione podejrzenie niewykonania lub nienależytego, w sposób istotny, wykonania umowy, o której mowa w art. 81a ust. 1, lub wykonywania tej umowy w sposób niezgodny z przepisami prawa, firma inwestycyjna jest obowiązana niezwłocznie rozwiązać tę umowę.
4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio, w przypadku gdy umowa, o której mowa w art. 81a ust. 1, została zawarta z podmiotem należącym do tej samej grupy kapitałowej, do której należy firma inwestycyjna.

Art. 81f. Przepisów art. 81b-81e nie stosuje się do zawieranych przez firmę inwestycyjną umów, których przedmiotem są czynności niemające istotnego znaczenia dla prawidłowego wykonywania przez firmę inwestycyjną obowiązków określonych przepisami prawa, sytuacji finansowej firmy, ciągłości lub stabilności prowadzenia działalności maklerskiej przez firmę, w szczególności których przedmiotem jest:

- 1) świadczenie na rzecz firmy inwestycyjnej doradztwa lub innych usług niezwiązanych

bezpośrednio z działalnością maklerską prowadzoną przez firmę inwestycyjną, w tym usług:

- a) doradztwa prawnego,
  - b) szkolenia pracowników,
  - c) prowadzenia ksiąg rachunkowych,
  - d) ochrony osób lub mienia;
- 2) świadczenie na rzecz firmy inwestycyjnej usług wystandaryzowanych, w tym usług polegających na dostarczaniu informacji rynkowych lub informacji o notowaniach instrumentów finansowych.

Art. 81g. 1. Firma inwestycyjna może zawrzeć umowę o wykonywanie czynności związanych z działalnością maklerską prowadzoną przez tę firmę z przedsiębiorcą zagranicznym, który nie ma miejsca stałego zamieszkania albo siedziby na terytorium państwa członkowskiego, a której przedmiotem jest powierzenie wykonywania czynności z zakresu usługi, o której mowa w art. 69 ust. 2 pkt 4, świadczonej na rzecz klienta niebędącego klientem profesjonalnym, pod warunkiem że:

- 1) przedsiębiorca zagraniczny posiada zezwolenie na wykonywanie czynności w zakresie przedmiotu umowy, udzielone przez właściwy organ nadzoru w kraju macierzystym, o ile jest ono wymagane, i podlega w tym zakresie nadzorowi tego organu;
- 2) Komisja zawarła z organem nadzoru, o którym mowa w pkt 1, porozumienie, o którym mowa w art. 20 ust. 2 ustawy o nadzorze.

2. W przypadku gdy warunki, o których mowa w ust. 1, nie są spełnione, zawarcie przez firmę inwestycyjną umowy o wykonywanie czynności związanych z działalnością maklerską prowadzoną przez tę firmę wymaga zawiadomienia Komisji co najmniej na 2 miesiące przed jej zawarciem. Umowa może zostać zawarta pod warunkiem niezgłoszenia przez Komisję sprzeciwu wobec zamiaru zawarcia tej umowy.
3. Do zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2, firma inwestycyjna dołącza:
  - 1) dokumenty dotyczące działalności gospodarczej prowadzonej przez przedsiębiorcę zagranicznego, z którym umowa ma zostać zawarta;
  - 2) dokumenty lub informacje potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 81b ust. 1 pkt 2-10;
  - 3) projekt umowy, która ma być zawarta z przedsiębiorcą zagranicznym;
  - 4) posiadane zezwolenia na wykonywanie czynności w zakresie przedmiotu umowy udzielone przedsiębiorcy zagranicznemu wymagane w jego państwie macierzystym.
4. Komisji przysługuje prawo zgłoszenia sprzeciwu wobec zamiaru zawarcia umowy w terminie 2 miesięcy od dnia dokonania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2, w przypadku gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że wykonywanie przez przedsiębiorcę zagranicznego czynności w zakresie przedmiotu umowy mogłoby doprowadzić do naruszenia bezpieczeństwa obrotu lub

interesów klientów firmy inwestycyjnej. W przypadku niezgłoszenia sprzeciwu Komisja może wyznaczyć termin, w ciągu którego zawarcie umowy może zostać dokonane.

5. Komisja biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia prawidłowego wykonywania przez firmę inwestycyjną obowiązków określonych przepisami prawa, wskazuje, w formie uchwały, opis przypadków, w których pomimo niespełniania warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lub pkt 2, nie występuje zagrożenie naruszenia bezpieczeństwa obrotu lub interesów klientów firmy inwestycyjnej. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego.”;

71) w art. 82:

a) w ust. 1:

- zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Wniosek o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej, z zastrzeżeniem art. 111 ust. 2, zawiera:”;

- po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a) w przypadku akcjonariuszy będących jednostkami nieposiadającymi osobowości prawnej, posiadających co najmniej 10% ogólnej liczby głosów lub co najmniej 10% kapitału zakładowego wnioskodawcy, odpowiednio informacje, o których mowa w pkt 4;”;

- pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) wskazanie zakresu czynności, które wnioskodawca zamierza wykonywać;”,

b) w ust. 2:

– zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Do wniosku, z zastrzeżeniem art. 111 ust. 3 , dołącza się:”,

– pkt 4-6 otrzymują brzmienie:

„4) regulamin ochrony przepływu informacji poufnych oraz procedury wewnętrzne zapobiegające wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł;

5) regulamin inwestowania przez członków zarządu i rady nadzorczej, wspólników w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariuszy w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej oraz pracowników domu maklerskiego na własny rachunek w instrumenty finansowe;

6) w przypadku wnioskodawcy prowadzącego dotychczas działalność gospodarczą – ostatnie sprawozdanie finansowe wnioskodawcy wraz z opinią podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych i raportem z badania, jeżeli badanie jest wymagane przepisami prawa – w przypadku gdy wnioskodawca ubiega się o zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej w formie domu maklerskiego;”,

– dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) kopię umowy o uczestnictwo w systemie rekompensat zawartej pod warunkiem uzyskania zezwo-

lenia na prowadzenie działalności maklerskiej z Krajowym Depozytem”;

72) w art. 83 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Firma inwestycyjna jest obowiązana zatrudniać, na podstawie umowy o pracę, co najmniej:

- 1) jednego maklera papierów wartościowych – do wykonywania każdej z czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1-3, 6 i 8 oraz ust. 4 pkt 1;
- 2) dwóch doradców inwestycyjnych – do wykonywania czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 4;
- 3) jednego doradcę inwestycyjnego lub jednego maklera papierów wartościowych – do wykonywania czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 5.”;

73) po art. 83 dodaje się art. 83a w brzmieniu:

„Art. 83a. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana stosować w prowadzonej działalności rozwiązania techniczne i organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo i ciągłość świadczonych usług maklerskich oraz ochronę interesów klientów i informacji poufnych lub stanowiących tajemnicę zawodową.

2. Informacje upowszechniane przez firmę inwestycyjną w celu reklamy lub promocji usług świadczonych przez tę firmę inwestycyjną powinny być rzetelne i zrozumiałe.
3. Firma inwestycyjna jest obowiązana świadcząc usługę maklerską brać pod uwagę najlepiej pojęty interes klienta.
4. Firma inwestycyjna jest obowiązana:

- 1) przechowywać dokumenty oraz inne nośniki informacji sporządzane lub otrzymywane w związku ze świadczonymi usługami maklerskimi w sposób zabezpieczający treść tych informacji przed utratą lub modyfikacją;
- 2) ewidencjonować transakcje zawierane w zakresie instrumentów finansowych, w tym również transakcje zawierane na rachunek własny.”;

74) w art. 84:

a) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wskazanie czynności, na wykonywanie których jest udzielone zezwolenie;”

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Zezwolenie nie może być udzielone wyłącznie na wykonywanie czynności określonych w art. 69 ust. 4.”;

75) w art. 85 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) z analizy wniosku i załączonych do niego dokumentów wynika, że wnioskodawca nie zapewni prowadzenia działalności w sposób niezagrażający bezpieczeństwu obrotu instrumentami finansowymi lub należycie zabezpieczający interesy klientów;”;

76) w art. 86:

a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) zmianach danych zawartych we wniosku o udzielenie zezwolenia i w załącznikach do niego, o których

mowa w art. 82 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 7-9, z zastrzeżeniem pkt 2;

2) zmianach w składzie akcjonariuszy albo wspólników posiadających akcje lub udziały bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne:

a) wynikających z osiągnięcia lub przekroczenia 20%, 33% albo 50% ogólnej liczby głosów lub kapitału zakładowego albo

b) wynikających, w przypadku akcjonariuszy lub wspólników posiadających co najmniej 20%, 33% albo 50% ogólnej liczby głosów lub kapitału zakładowego, ze zmniejszenia tego udziału odpowiednio poniżej 20%, 33% albo 50% ogólnej liczby głosów lub kapitału zakładowego;”,

b) dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) zdarzeniach mogących mieć wpływ na działalność firmy inwestycyjnej lub jej sytuację finansową”;

77) uchyla się art. 87;

78) w art. 89:

a) ust. 2-4 otrzymują brzmienie:

„2. W razie konieczności zabezpieczenia interesu publicznego Komisja może w drodze decyzji:

1) skrócić termin wskazany w ust. 1 pkt 3,

2) wskazać czynności, jakie firma inwestycyjna może podejmować do czasu wygaśnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej, lub

3) wskazać termin, w którym następuje zakończenie prowadzenia działalności maklerskiej,

w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3.

3. O ile w decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej lub decyzji, o której mowa w ust. 2, nie określono inaczej, w przypadku otwarcia likwidacji – do czasu wygaśnięcia zezwolenia, a w przypadku cofnięcia zezwolenia – do czasu zaprzestania prowadzenia działalności, firma inwestycyjna wykonuje wyłącznie czynności wynikające z prowadzenia rachunków, o których mowa w art. 69 ust. 4 pkt 1, lub umów o zarządzanie portfelem instrumentów finansowych – bez możliwości zawierania nowych umów – oraz wynikające z nabytych na rachunek klientów instrumentów pochodnych, czynności mające na celu zakończenie tych inwestycji przez klientów.
4. W przypadku wygaśnięcia lub cofnięcia zezwolenia lub zaprzestania prowadzenia rachunków, o których mowa w art. 69 ust. 4 pkt 1, przez podmiot prowadzący działalność maklerską, Komisja może nakazać przeniesienie instrumentów finansowych i środków pieniężnych oraz dokumentów związanych z prowadzeniem rachunków, o których mowa w art. 69 ust. 4 pkt 1, do innej firmy inwestycyjnej, która uprzednio wyraziła na to zgodę.”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

- „5. W przypadku niewydania przez Komisję nakazu, o którym mowa w ust. 4, do postępowania z dokumentami związanymi z prowadzeniem działalności maklerskiej stosuje się art. 476 § 3 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych. Podmiot prowadzący działalność maklerską nie-

zwłocznie zawiadamia Komisję o wyznaczeniu przechowawcy dokumentów związanych z prowadzeniem działalności maklerskiej. W przypadku wyznaczenia przechowawcy przez sąd zawiadomienia Komisji dokonuje ten sąd.”;

79) w art. 92 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Firmy inwestycyjne prowadzące działalność wyłącznie w zakresie zarządzania portfelami instrumentów finansowych lub doradztwa inwestycyjnego w zakresie instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego mogą być członkami izby, o której mowa w ust. 1, lub izby gospodarczej, o której mowa w przepisach o funduszach inwestycyjnych.”;

80) w art. 93 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przepisów art. 69 ust. 1, art. 82, art. 83a ust. 1, art. 84, art. 85, art. 86 pkt 1-3 oraz art. 89 ust. 1 i 2 nie stosuje się do zagranicznych firm inwestycyjnych. Przepisu art. 86 pkt 4 nie stosuje się do zagranicznych firm inwestycyjnych w zakresie odnoszącym się do sytuacji finansowej.”;

81) po art. 93 dodaje się art. 93a w brzmieniu:

„Art. 93a. 1. Firma inwestycyjna, która nabywa lub zbywa na własny lub cudzy rachunek instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, jest obowiązana przekazać Komisji sprawozdanie obejmujące dane dotyczące danej transakcji nie później niż do końca dnia roboczego następującego po dniu, w którym ta transakcja została zawarta.

2. Zakres, tryb i formę przekazywania przez firmy inwestycyjne sprawozdań, o których mowa w ust. 1, określa rozporządzenie 1287/2006.
3. Obowiązek, o którym mowa w ust.1, nie powstaje w przypadku transakcji zawartych na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu, jeżeli dostęp Komisji do informacji o tych transakcjach w zakresie określonym w rozporządzeniu 1287/2006 jest zapewniony przez rynek lub system, na którym została zawarta transakcja.
4. Komisja jest obowiązana przekazać informacje zawarte w sprawozdaniu otrzymanym zgodnie z ust. 1, do organu nadzoru nad rynkiem najodpowiedniejszym pod względem płynności ustalonym zgodnie z art. 9 albo art. 10 rozporządzenia 1287/2006.
5. Komisja ustala, na podstawie informacji przekazanych zgodnie z art. 11 rozporządzenia 1287/2006 przez spółki prowadzące giełdę oraz spółki prowadzące rynek pozagiełdowy, wykaz instrumentów finansowych, dla których rynkiem najodpowiedniejszym pod względem płynności jest rynek organizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z przepisami art. 9 albo art. 10 rozporządzenia 1287/2006. Wykaz jest aktualizowany na bieżąco.
6. Komisja udostępnia wykaz, o którym mowa w ust. 5, właściwym organom nadzoru w innych państwach członkowskich.”;

82) art. 94 otrzymuje brzmienie:

„Art. 94. 1. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia:

1) tryb i warunki postępowania firm inwestycyjnych oraz banków powierniczych w zakresie:

a) promowania świadczonych usług maklerskich oraz kontaktów z potencjalnymi klientami,

b) zawierania transakcji i dokonywania rozliczeń,

c) świadczenia usług maklerskich, w tym w zakresie świadczenia usług maklerskich na rzecz różnych kategorii klientów,

d) prowadzenia ewidencji zawieranych transakcji oraz archiwizacji dokumentów i innych nośników informacji sporządzanych w związku z prowadzeniem działalności maklerskiej lub powierniczej,

e) ustanawiania i realizacji zabezpieczeń spłaty kredytów i pożyczek udzielonych na nabycie instrumentów finansowych oraz zabezpieczania wierzytelności na instrumentach finansowych, jeżeli konstrukcja tych instrumentów umożliwia ustanowienie zabezpieczenia

– w zakresie nieuregulowanym przepisami art. 7-16 rozporządzenia 1287/2006, przy

zapewnieniu należytej staranności, ochrony klienta oraz bezpiecznego i sprawnego zawierania i rozliczania transakcji, a także przejrzystości i bezpieczeństwa obrotu;

- 2) zakres i szczegółowe zasady wyznaczania wymogów kapitałowych dla domów maklerskich oraz określania maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kapitałów dla domów maklerskich, przy uwzględnieniu konieczności odpowiedniego zabezpieczenia kapitałowego w stosunku do wielkości poszczególnych rodzajów ryzyka ponoszonego w działalności maklerskiej, wysokości kosztów stałych i zobowiązań własnych oraz kapitału założycielskiego;
- 3) warunki, jakie musi spełniać organizowany przez firmę inwestycyjną alternatywny system obrotu oraz zakres, tryb i formę upowszechniania informacji o transakcjach i obrotach w tym systemie, przy uwzględnieniu konieczności zapewnienia bezpieczeństwa oraz przejrzystości obrotu instrumentami finansowymi, w zakresie nieuregulowanym przepisami art. 17-20 i art. 27-34 rozporządzenia 1287/2006;
- 4) zakres, tryb i formę oraz terminy dostarczania informacji, o których mowa w art. 86 pkt 4, dotyczących działalności firm inwestycyjnych i banków powierniczych oraz sytuacji finansowej domów

maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską i zagranicznych osób prawnych prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską, przy uwzględnieniu konieczności umożliwienia Komisji, w zakresie określonym ustawą, wykonywanie nadzoru nad działalnością tych podmiotów;

- 5) szczegółowe warunki techniczne i organizacyjne wymagane do prowadzenia działalności maklerskiej przez firmę inwestycyjną oraz do prowadzenia rachunków papierów wartościowych przez bank powierniczy, oraz szczegółowe warunki szacowania przez dom maklerski kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania tego kapitału, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia bezpiecznego i sprawnego prowadzenia tej działalności oraz efektywnego nadzorowania ryzyka związanego z tą działalnością;
- 6) zakres, tryb i formę oraz terminy upowszechniania oraz dostarczania Komisji informacji związanych z obliczaniem i utrzymywaniem wymogów kapitałowych przez domy maklerskie, przy uwzględnieniu konieczności zapewnienia dostępu do informacji w celu wymuszenia konkurencji między domami maklerskimi.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, obo-

wiązki sprawozdawcze domów maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską oraz zagranicznych firm inwestycyjnych prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w formie oddziału i zagranicznych osób prawnych, o których mowa w art. 115, prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w formie oddziału, banków powierniczych, podmiotów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, oraz Krajowego Depozytu i spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1, a także Narodowego Banku Polskiego w zakresie obrotu papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa, tak aby sprawozdania sporządzane przez te podmioty pozwalały na dokonywanie analiz w zakresie stanu, dynamiki oraz struktury zadłużenia budżetu państwa w skarbowych papierach wartościowych według grup inwestorów oraz rodzajów tych papierów.”;

83) w art. 95:

a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

- „2. Działalność maklerska prowadzona przez spółkę, o której mowa w ust. 1 pkt 2, może obejmować wyłącznie czynności wskazane w art. 69 ust. 2 pkt 1, 4 i 5 oraz w ust. 4 pkt 3, 4, 6 i 7.
3. Działalność maklerska prowadzona przez spółkę, o której mowa w ust. 1 pkt 4-6, może obejmować wyłącznie czynności wskazane w art. 69 ust. 2 pkt 1 i 5 oraz w ust. 4 pkt 3, 4 i 6.”,

b) ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7. Jedynym akcjonariuszem domu maklerskiego w formie spółki akcyjnej może być wyłącznie osoba prawna.

8. Jedynym udziałowcem domu maklerskiego w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością może być wyłącznie osoba prawna.”;

84) w art. 97 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przez kapitał założycielski domu maklerskiego rozumie się sumę kapitału zakładowego w wielkości, w jakiej został wpłacony, kapitału zapasowego, niepodzielonego zysku z lat ubiegłych oraz kapitałów rezerwowych z wyłączeniem kapitału z aktualizacji wyceny, pomniejszoną o niepokrytą stratę z lat ubiegłych.”;

85) w art. 98:

a) ust. 1-3 otrzymują brzmienie:

„1. Kapitał założycielski domu maklerskiego na prowadzenie działalności, o której mowa w art. 69 ust. 2, wynosi, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, 8 i 9, co najmniej 3 650 000 zł, nie mniej jednak niż równowartość 730 000 euro.

2. W przypadku prowadzenia przez dom maklerski wyłącznie działalności, o której mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1, 2, 4 lub 5, kapitał założycielski wynosi co najmniej 250 000 zł, nie mniej jednak niż równowartość 50 000 euro.

3. Kapitał założycielski domu maklerskiego, o którym mowa w ust. 2, prowadzącego również działalność, o której mowa w art. 69 ust. 4 pkt 1, wynosi co naj-

mniej 625 000 zł, nie mniej jednak niż równowartość 125 000 euro.”,

b) uchyla się ust. 4-7,

c) ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„8. Nie wymaga kapitału założycielskiego w wysokości ustalonej zgodnie z ust. 1 prowadzenie przez dom maklerski działalności, o której mowa w art. 69 ust. 2 pkt 3, wyłącznie w zakresie transakcji długoterminowych o cechach określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 11.

9. Nie wymaga kapitału założycielskiego w wysokości ustalonej zgodnie z ust. 1 lub 2 prowadzenie przez dom maklerski wyłącznie działalności, o której mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1 lub 5, jeżeli dom maklerski zawarł z zakładem ubezpieczeń umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe z tytułu prowadzenia działalności maklerskiej, zgodnie z którą minimalna suma gwarancyjna wynosi równowartość w złotych 1 000 000 euro w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia, oraz równowartość w złotych 1 500 000 euro w odniesieniu do wszystkich takich zdarzeń. Wartość minimalnej sumy gwarancyjnej jest ustalana przy zastosowaniu średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym umowa ubezpieczenia została zawarta.”,

d) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. Przepisu ust. 9 nie stosuje się do domu maklerskiego prowadzącego dodatkowo działalność, o której mowa w art. 69 ust. 4 pkt 1.”,

e) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, cechy transakcji długoterminowych, które mogą być dokonywane przez dom maklerski bez obowiązku posiadania kapitału założycielskiego w wysokości określonej w ust. 1, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia bezpiecznego prowadzenia działalności maklerskiej.”;

86) po art. 98 dodaje się art. 98a-98h w brzmieniu:

„Art.98a. 1. Adekwatność kapitałową stanowią wymogi dotyczące:

- 1) wyliczania wymogów kapitałowych,
- 2) szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania tego kapitału oraz
- 3) upowszechniania i dostarczania Komisji informacji związanych z wyliczaniem i utrzymywaniem wymogów kapitałowych

– przez domy maklerskie. Adekwatność kapitałowa nie odnosi się do domów maklerskich prowadzących działalność maklerską wyłącznie w zakresie wskazanym w art. 69 ust. 2 pkt 1 lub 5.

2. Dom maklerski jest obowiązany utrzymywać kapitały nadzorowane, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 2, zwane dalej „kapitałami nadzorowanymi”, na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- 1) całkowity wymóg kapitałowy wyznaczony przez dom maklerski zgodnie z zasadami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 2, zwany dalej „całkowitym wymogiem kapitałowym”;
  - 2) oszacowana przez dom maklerski zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 5 kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich istotnych zidentyfikowanych rodzajów ryzyka występujących w ramach prowadzonej przez ten dom maklerski działalności oraz innych istotnych rodzajów ryzyka mogących potencjalnie w tej działalności wystąpić w przyszłości, zwana dalej „kapitałem wewnętrznym”.
3. Komisja sprawuje nadzór nad przestrzeganiem adekwatności kapitałowej przez domy maklerskie w ujęciu jednostkowym lub skonsolidowanym.
  4. Z zastrzeżeniem art. 98g ust. 4, nadzór, o którym mowa w ust. 3, jest sprawowany w ujęciu skonsolidowanym, w przypadku gdy:
    - 1) podmiotem dominującym w grupie kapitałowej jest dom maklerski lub
    - 2) podmiotem dominującym wobec domu maklerskiego jest finansowa spółka holdingowa, której podmiotem zależnym nie jest instytucja kredytowa w rozumieniu ustawy o nadzorze uzupełniającym.
  5. W przypadku gdy w grupie kapitałowej podmiotem dominującym jest finansowa spółka holdingowa, wobec której podmiotami zależnymi są

co najmniej dom maklerski i zagraniczna firma inwestycyjna, Komisja sprawuje nadzór nad przestrzeganiem adekwatności kapitałowej przez dom maklerski w ujęciu skonsolidowanym, jeżeli ta dominująca finansowa spółka holdingowa posiada siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

6. W przypadku gdy w grupie kapitałowej podmiotami dominującymi są co najmniej dwie finansowe spółki holdingowe, z których co najmniej jedna ma siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i co najmniej jedna ma siedzibę na terytorium innego państwa członkowskiego, wobec których podmiotami zależnymi są co najmniej dom maklerski i zagraniczna firma inwestycyjna z siedzibą w tym samym państwie członkowskim, w którym siedzibę ma dominująca finansowa spółka holdingowa, Komisja sprawuje nadzór nad przestrzeganiem adekwatności kapitałowej przez dom maklerski w ujęciu skonsolidowanym, jeżeli dom maklerski ma większą ostatnią sumę bilansową niż zagraniczna firma inwestycyjna w tym samym okresie.
7. W przypadku gdy w grupie kapitałowej podmiotem dominującym jest finansowa spółka holdingowa z siedzibą w innym państwie członkowskim, wobec której podmiotami zależnymi są co najmniej dom maklerski i zagraniczna firma inwestycyjna z siedzibą w innym państwie członkowskim niż państwo, w którym siedzibę ma ta dominująca finansowa spółka holdingowa, Komisja sprawuje nadzór nad przestrzeganiem

adekwatności kapitałowej przez dom maklerski w ujęciu skonsolidowanym, jeżeli ten dom maklerski ma większą ostatnią sumę bilansową niż zagraniczna firma inwestycyjna w tym samym okresie.

8. Na potrzeby ustalenia sposobu nadzoru sprawowanego przez Komisję nad domem maklerskim, o którym mowa w ust. 7, finansową spółkę holdingową będącą podmiotem dominującym wobec tego domu maklerskiego uznaje się za unijną dominującą spółkę holdingową.

Art. 98b. 1. Spółka holdingowa o działalności mieszanej będąca podmiotem dominującym wobec domu maklerskiego jest obowiązana przekazywać Komisji, na żądanie skierowane bezpośrednio lub za pośrednictwem domu maklerskiego przez Komisję lub jej upoważnionego przedstawiciela, informacje w zakresie sprawowanego przez Komisję nadzoru nad przestrzeganiem adekwatności kapitałowej przez ten dom maklerski. Informacje są przekazywane Komisji bezpośrednio lub za pośrednictwem domu maklerskiego.

2. Na żądanie Komisji lub jej upoważnionego przedstawiciela, osoby uprawnione do reprezentowania spółki holdingowej, o której mowa w ust. 1, lub podmiotu zależnego od tej spółki holdingowej, lub wchodzące w skład statutowych organów tej spółki holdingowej lub podmiotu zależnego od niej, są zobowiązane do niezwłocznego sporządzenia i przekazania, na koszt tej spółki holdingowej lub podmiotu zależ-

nego od niej, kopii dokumentów i innych nośników informacji oraz do udzielenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień w zakresie sprawowanego przez Komisję nadzoru nad przestrzeganiem adekwatności kapitałowej przez dom maklerski będący podmiotem zależnym od tej spółki holdingowej.

3. W przypadku gdy dom maklerski będący podmiotem zależnym w grupie kapitałowej został wyłączony przez właściwy organ nadzoru w innym państwie członkowskim z nadzoru nad przestrzeganiem adekwatności kapitałowej obowiązującej w tym państwie członkowskim w ujęciu skonsolidowanym, Komisja może żądać przekazania przez podmiot dominujący w tej grupie kapitałowej informacji niezbędnych do sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem adekwatności kapitałowej przez dom maklerski.
4. Komisja w zakresie sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem adekwatności kapitałowej przez dom maklerski w ujęciu skonsolidowanym może żądać przekazania informacji w zakresie sprawowanego przez Komisję nadzoru nad przestrzeganiem adekwatności kapitałowej przez ten dom maklerski, przez nieobjęte tym nadzorem podmioty zależne w grupie kapitałowej, w której pozostaje ten dom maklerski.

Art. 98c. 1. Komisja, w przypadku powzięcia informacji o tym, że działalność grupy kapitałowej, w której pozostaje dom maklerski, nad którym Komisja sprawuje nadzór w zakresie przestrzegania adekwatności kapitałowej w ujęciu skonsolido-

wanym, zagraża stabilności systemu finansowego w innym państwie członkowskim, na terytorium którego siedzibę ma zagraniczna firma inwestycyjna lub instytucja kredytowa będące podmiotami zależnymi w tej grupie kapitałowej, niezwłocznie przekazuje tę informację właściwemu organowi nadzoru w tym innym państwie członkowskim.

2. W przypadku gdy dla sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem adekwatności kapitałowej przez dom maklerski będący podmiotem zależnym od unijnej dominującej firmy inwestycyjnej lub unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej z siedzibami w innych państwach członkowskich, które otrzymały zgodę właściwego organu nadzoru w innym państwie członkowskim w zakresie, o którym mowa w art. 105a ust. 1 pkt 1 lub 3, art. 105c ust. 1 pkt 1 lub art. 105d ust. 1 pkt 1, istotne są informacje dotyczące sposobu wdrożenia tych zgód, Komisja zwraca się o ich przekazanie do właściwego organu nadzoru, który udzielił zgody.

Art. 98d. 1. Komisja prowadzi jawny rejestr finansowych spółek holdingowych, które są podmiotami dominującymi wobec domów maklerskich, zawierający wskazanie firmy lub nazwy oraz adresu siedziby i udostępnia go Komisji Europejskiej.

2. Komisja co 12 miesięcy przekazuje do publicznej wiadomości zbiorcze dane statystyczne dotyczące przestrzegania adekwatności kapitałowej przez domy maklerskie.

3. Rejestr finansowych spółek holdingowych oraz zbiorcze dane, o których mowa w ust. 2, są dostępne na stronie internetowej Komisji.
4. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, zakres lub rodzaje danych statystycznych, o których mowa w ust. 2, biorąc pod uwagę konieczność umożliwienia przeprowadzenia porównania przestrzegania adekwatności kapitałowej w różnych państwach członkowskich.

Art. 98e. 1. Komisja, sprawując nadzór nad przestrzeganiem adekwatności kapitałowej przez dom maklerski w ujęciu skonsolidowanym, w przypadku powzięcia wątpliwości co do prawidłowości lub rzetelności informacji dotyczących finansowej spółki holdingowej, spółki holdingowej o działalności mieszanej lub podmiotu zależnego w grupie kapitałowej, w skład której wchodzi dom maklerski, z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, może dokonać weryfikacji takich informacji lub zlecić przeprowadzenie weryfikacji takich informacji podmiotowi trzeciemu. W przypadku gdy weryfikacja przeprowadzona przez podmiot trzeci wykaże istotne nieprawidłowości, podmiot, którego informacje zostały zweryfikowane zwraca Komisji koszty jej przeprowadzenia.

2. Komisja, sprawując nadzór nad przestrzeganiem adekwatności kapitałowej przez dom maklerski w ujęciu skonsolidowanym, w przypadku powzięcia wątpliwości co do prawidłowości lub rzetelności informacji dotyczących finansowej

spółki holdingowej, spółki holdingowej o działalności mieszanej lub podmiotu zależnego w grupie kapitałowej, w skład której wchodzi dom maklerski, z siedzibą poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwraca się do właściwego organu nadzoru w innym państwie członkowskim o przeprowadzenie weryfikacji takich informacji. Komisja może się zwrócić o dopuszczenie jej do udziału w takiej weryfikacji przeprowadzanej przez właściwy organ nadzoru w innym państwie członkowskim.

3. W przypadku gdy właściwy organ nadzoru w innym państwie członkowskim zwróci się z żądaniem przeprowadzenia weryfikacji informacji dotyczących firmy inwestycyjnej, finansowej spółki holdingowej, spółki holdingowej o działalności mieszanej lub podmiotu zależnego w grupie kapitałowej, w skład której wchodzi dom maklerski, z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Komisja, sprawując nadzór nad przestrzeganiem adekwatności kapitałowej przez dom maklerski, przeprowadza weryfikację tych informacji. Komisja dopuszcza zagraniczny organ nadzoru, na jego żądanie, do udziału w weryfikacji przeprowadzanej przez Komisję.

Art. 98f. 1. W przypadku gdy dom maklerski nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 98a ust. 2, lub narusza wymogi z zakresu adekwatności kapitałowej, w tym w szczególności wymogi określone w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 2, 5 lub 6, Komisja może, w drodze decyzji, nakazać:

- 1) zwiększenie przez dom maklerski poziomu kapitałów nadzorowanych;
  - 2) utrzymywanie przez dom maklerski dodatkowych wymogów kapitałowych ponad obliczoną wartość całkowitego wymogu kapitałowego lub oszacowaną wartość kapitału wewnętrznego;
  - 3) dokonanie przez dom maklerski zmiany wewnętrznych procedur zarządzania ryzykiem;
  - 4) ograniczenie rozmiaru prowadzonej przez dom maklerski działalności lub zmniejszenie sieci jednostek organizacyjnych domu maklerskiego;
  - 5) zmniejszenie przez dom maklerski ryzyka związanego z daną działalnością, usługą lub jego systemem wewnętrznym.
2. Komisja w decyzji, o której mowa w ust. 1:
    - 1) pkt 1 lub 3-5 – wskazuje termin, w którym dom maklerski jest obowiązany ją wykonać;
    - 2) pkt 2 – wskazuje okres, w ciągu którego dodatkowe wymogi kapitałowe mają być utrzymywane przez dom maklerski.
  3. Środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, mogą zostać zastosowane w szczególności wobec domu maklerskiego, który narusza obowiązki związane z szacowaniem kapitału wewnętrznego lub nie przestrzega warunków organizacyjnych wymaganych do prowadzenia działalności maklerskiej w zakresie efektywnego nadzorowania ryzyka, lub nie przestrzega zasad wy-

znaczania wymogów kapitałowych domów maklerskich.

4. Środki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, mogą zostać zastosowane również w przypadku stwierdzenia przez Komisję istnienia istotnych nieprawidłowości w zarządzaniu ryzykiem domu maklerskiego, innych niż wskazane w ust. 3, lub niedostosowania przez dom maklerski poziomu kapitałów nadzorowanych do skali ryzyka występującego lub mogącego potencjalnie wystąpić w działalności tego domu maklerskiego.
5. W przypadku bezskutecznego upływu terminu wyznaczonego zgodnie z ust. 2, Komisja może zastosować jedną z sankcji, o których mowa w art. 167 ust. 1. Przepisy art. 167 ust. 4, 5, 7 i 8 stosuje się odpowiednio.
6. Komisja przed podjęciem działań, o których mowa w ust. 1 i 2, zasięga opinii właściwego dla danej grupy kapitałowej, w skład której wchodzi dom maklerski, organu nadzoru w innym państwie członkowskim.

Art. 98g. 1. W przypadku domu maklerskiego, wobec którego podmiotem dominującym jest zagraniczna osoba prawna prowadząca działalność maklerską na terytorium państwa należącego do OECD lub WTO lub finansowa spółka holdingowa z siedzibą na terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim, Komisja bada wymogi adekwatności kapitałowej w danym państwie, pod kątem ich równoważności do wymogów adekwatności kapitałowej wobec domów maklerskich.

2. Przepis ust. 1 stosuje się, o ile podmiot dominujący nad danym domem maklerskim, gdyby posiadał siedzibę na terytorium państwa członkowskiego, spełniałby wymogi powodujące konieczność sprawowania przez Komisję nadzoru nad przestrzeganiem adekwatności kapitałowej przez ten dom maklerski w ujęciu skonsolidowanym.
3. Badając równowagę, o której mowa w ust. 1, Komisja może zasięgnąć opinii Komitetu Europejskich Regulatorów Papierów Wartościowych, Europejskiego Komitetu Bankowego lub Komitetu Europejskich Organów Nadzoru Bankowego.
4. W przypadku gdy badanie, o którym mowa w ust. 1, wykaże pełną równowagę wymogów adekwatności kapitałowej, Komisja odstępuje od sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem adekwatności kapitałowej przez dany dom maklerski w ujęciu skonsolidowanym.
5. W przypadku gdy badanie równowagi, o której mowa w ust. 1, nie wykaże pełnej równowagi, do nadzoru sprawowanego przez Komisję nad przestrzeganiem przez dom maklerski adekwatności kapitałowej stosuje się przepisy dotyczące sprawowania nadzoru w ujęciu skonsolidowanym. Komisja informuje organy nadzoru państw członkowskich, które nadzorują podmioty wchodzące w skład grupy kapitałowej, do której należy dany dom maklerski, o wyniku badania równowagi, o której mowa w ust. 1.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, Komisja może, w drodze decyzji, nakazać podmiotowi dominującemu wobec domu maklerskiego, zmianę struktury grupy kapitałowej w taki sposób, aby podmiotem dominującym wobec tego domu maklerskiego została finansowa spółka holdingowa posiadająca siedzibę na terytorium państwa członkowskiego.
7. W przypadku niewykonania nakazu, o którym mowa w ust. 6, Komisja może podjąć wobec domu maklerskiego środki, o których mowa w art. 98f ust. 1. Przepisy art. 98f ust. 2 i 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 98h. 1. Komisja może, w drodze decyzji, zobowiązać dom maklerski do:

- 1) podania do publicznej wiadomości oraz przekazania Komisji informacji związanych z obliczaniem i utrzymywaniem wymogów kapitałowych przez ten dom maklerski, w zakresie określonym przez Komisję;
- 2) podawania do publicznej wiadomości oraz przekazania Komisji informacji związanych z obliczaniem i utrzymywaniem wymogów kapitałowych przez ten dom maklerski w terminach innych niż określone w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 6;
- 3) podania do publicznej wiadomości oraz przekazania Komisji informacji związanych z obliczaniem i utrzymywaniem wymogów kapitałowych przez ten dom maklerski w terminie określonym przez Komisję;

4) podawania do publicznej wiadomości oraz przekazania Komisji informacji związanych z obliczaniem i utrzymywaniem wymogów kapitałowych przez ten dom maklerski w sposób inny niż określony w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 6.

2. Komisja weryfikuje otrzymywane informacje związane z obliczaniem i utrzymywaniem wymogów kapitałowych przez domy maklerskie lub zleca przeprowadzenie weryfikacji takich informacji podmiotowi trzeciemu. W przypadku gdy weryfikacja przeprowadzona przez podmiot trzeci wykaże istotne nieprawidłowości, podmiot, którego dotyczą weryfikowane informacje, zwraca Komisji koszty jej przeprowadzenia.

3. Decyzja Komisji o zleceniu przeprowadzenia przez podmiot trzeci weryfikacji, o której mowa w ust. 2, jest podejmowana w drodze uchwały.”;

87) uchyla się art. 99;

88) uchyla się art. 101;

89) w art. 103 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przepis ust. 1 stosuje się również do finansowej spółki holdingowej, która jest podmiotem dominującym wobec domu maklerskiego.”;

90) w art. 104:

a) w ust. 3 dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:

„5) wskazanie, czy dom maklerski zamierza korzystać z pośrednictwa agentów firmy inwestycyjnej w in-

nym państwie członkowskim, na terytorium którego planuje prowadzenie działalności maklerskiej;

6) dane agentów firmy inwestycyjnej, o których mowa w pkt 5”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Przepisów ust. 3 pkt 5 i 6 nie stosuje się, w przypadku gdy działalność maklerska będzie prowadzona w formie oddziału.”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Komisja, z zastrzeżeniem ust. 4 i 4a, przekazuje informacje, o których mowa w ust. 3 pkt 1-5, w terminie 3 miesięcy – w przypadku gdy działalność ma być prowadzona w formie oddziału, lub miesiąca – w przypadku gdy działalność ma być prowadzona bez otwierania oddziału – od ich otrzymania, właściwemu organowi nadzoru innego państwa członkowskiego, na terytorium którego ma działać oddział lub będzie prowadzona działalność. W przypadku gdy działalność ma być prowadzona w formie oddziału, Komisja wraz z informacjami, o których mowa w ust. 3, przekazuje informacje o ogólnych zasadach funkcjonowania polskiego systemu rekompensat.”,

d) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Na żądanie organu nadzoru innego państwa członkowskiego Komisja przekazuje informacje zawarte w zawiadomieniu domu maklerskiego zamierzającego prowadzić działalność maklerską bez otwierania oddziału, o których mowa w ust. 3 pkt 6.”,

e) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Informacje o zmianie danych zawartych w zawiadomieniu dom maklerski przekazuje Komisji nie później niż na miesiąc przed dniem wejścia w życie tych zmian. Komisja przekazuje te informacje właściwemu organowi nadzoru innego państwa członkowskiego, na terytorium którego działa oddział lub jest prowadzona działalność bez otwierania oddziału.”,

f) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Przewidywany zakres działalności, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, nie może obejmować wyłącznie czynności określonych w art. 69 ust. 4.”;

91) po art. 104 dodaje się art. 104a w brzmieniu:

„Art. 104a. 1. Zezwolenie na organizowanie alternatywnego systemu obrotu uprawnia dom maklerski do instalowania na terytorium innego państwa członkowskiego systemów informatycznych i urządzeń technicznych zapewniających dostęp do organizowanego przez ten dom maklerski alternatywnego systemu obrotu podmiotom prowadzącym działalność na terytorium innego państwa członkowskiego.

2. Dom maklerski jest obowiązany zawiadomić Komisję o zamiarze podjęcia czynności, o których mowa w ust. 1, ze wskazaniem państwa, na którego terytorium czynności te mają być podjęte.

3. Komisja przekazuje zawiadomienie, o którym mowa w ust. 2, w terminie 1 miesiąca od dnia jego otrzymania, właściwemu orga-

nowi nadzoru innego państwa członkowskiego, na terytorium którego czynności określone w ust. 1 mają być podjęte.”;

92) po art. 105 dodaje się art. 105a-105g w brzmieniu:

„Art. 105a. 1. Zgody Komisji, wydanej na wniosek zawierający opis żądania, planów domu maklerskiego odnośnie wykorzystania uzyskanej zgody oraz przewidywanych skutków jej wykorzystania, wymaga:

- 1) zastosowanie przez dom maklerski metody wewnętrznych ratingów do obliczania wysokości wymogów kapitałowych;
- 2) wdrażanie metody wewnętrznych ratingów do obliczenia wysokości wymogów kapitałowych kolejno w odniesieniu do poszczególnych klas ekspozycji domu maklerskiego lub grupy kapitałowej, w skład której wchodzi dom maklerski;
- 3) zastosowanie przez dom maklerski własnych oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) lub współczynników konwersji do obliczania wag ryzyka ekspozycji wobec przedsiębiorstw, banków oraz rządów i banków centralnych;
- 4) zastosowanie przez dom maklerski dla klasy aktywów o charakterze kapitałowym metody modeli wewnętrznych w rachunku metody wewnętrznych ra-

tingów do obliczania wysokości wymogów kapitałowych;

- 5) zastosowanie przez dom maklerski dla niektórych klas ekspozycji metody standardowej, w przypadku gdy uzyskał on uprzednio zgodę, o której mowa w pkt 1;
  - 6) zastosowanie przez dom maklerski dla niektórych klas ekspozycji metody standardowej do obliczania wysokości wymogów kapitałowych, w przypadku gdy uzyskał on uprzednio zgodę, o której mowa w pkt 2, dotyczącą tych klas ekspozycji;
  - 7) odstąpienie przez dom maklerski od stosowania własnych oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) lub współczynników konwersji, w przypadku gdy uzyskał on uprzednio zgodę, o której mowa w pkt 3.
2. W przypadku niezachowania przez dom maklerski wymogów niezbędnych do zastosowania metody wewnętrznych ratingów do obliczania wysokości wymogów kapitałowych, dom maklerski jest obowiązany przedstawić Komisji opis naruszenia oraz skutków tego naruszenia dla jego sytuacji finansowej oraz opis sposobu i terminu doprowadzenia do stanu zgodnego z przepisami prawa.
  3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia,

warunki, jakim powinny odpowiadać wnioski o udzielenie zgody, o której mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność dokonywania na ich podstawie oceny skutków, które mogą być spowodowane dokonaniem czynności objętych wnioskiem, w zakresie prawidłowego zabezpieczenia ryzyka w działalności domu maklerskiego.

- Art. 105b. 1. Dom maklerski może na potrzeby obliczania wymogów kapitałowych wykorzystywać oceny wiarygodności kredytowej poszczególnych klas ekspozycji opracowane, na wniosek podmiotu, którego ocena dotyczy, przez uznaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej.
2. Komisja prowadzi jawny rejestr uznanych, zgodnie z ust. 3-6, zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej.
  3. Komisja uznaje, w drodze uchwały, zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej, pod warunkiem że opracowywane przez nią oceny wiarygodności kredytowej zapewniają, że ich wykorzystanie przez dom maklerski spowoduje prawidłowe obliczenie wymogów kapitałowych przez ten dom maklerski.
  4. Zewnętrzna instytucja oceny wiarygodności kredytowej może również zostać uznana przez Komisję na potrzeby obliczania wymogów kapitałowych przez domy maklerskie, jeżeli została ona uprzednio uznana, zgodnie z odrębnymi przepisami, na po-

trzeby obliczania wymogów kapitałowych przez banki.

5. W przypadku gdy zewnętrzna instytucja oceny wiarygodności kredytowej wystąpiła o uznanie do zagranicznego organu nadzoru państwa członkowskiego, uznanie jej przez Komisję następuje, pod warunkiem że ten zagraniczny organ nadzoru udostępnił Komisji informacje umożliwiające dokonanie weryfikacji, czy instytucja ta spełnia warunki określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 13 pkt 1.
6. W przypadku gdy dana zewnętrzna instytucja oceny wiarygodności kredytowej została uznana przez zagraniczny organ nadzoru w innym państwie członkowskim, Komisja może, w zakresie zagranicznych ekspozycji domu maklerskiego, uznać tę instytucję oceny wiarygodności kredytowej. W takim przypadku Komisja dokonując wpisu do rejestru, o którym mowa w ust. 2, określa klasy ekspozycji i ich pochodzenie, dla których mogą być wykorzystywane oceny wiarygodności kredytowej opracowywane przez tę instytucję.
7. Dla każdej zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej Komisja, w formie uchwały, ustala powiązanie wag ryzyka poszczególnych klas ekspozycji domu maklerskiego z odpowiednimi ocenami wiarygodności kredytowej opracowanymi przez tę uznaną instytucję.

8. Powiązanie wag ryzyka poszczególnych klas ekspozycji z odpowiednimi ocenami wiarygodności kredytowej opracowanymi przez uznaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej może być wykorzystywane przez dom maklerski na potrzeby obliczania wymogów kapitałowych również w przypadku, jeżeli to powiązanie zostało ustalone, zgodnie z odrębnymi przepisami, na potrzeby obliczania wymogów kapitałowych przez banki.
9. Powiązanie wag ryzyka poszczególnych klas ekspozycji z odpowiednimi ocenami wiarygodności kredytowej opracowanymi przez daną uznaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej może być wykorzystywane przez dom maklerski na potrzeby obliczania wymogów kapitałowych również, w przypadku gdy powiązanie zostało ustalone w sposób określony w ust. 6. Komisja, w formie uchwały, przyjmuje powiązanie ustalone w ten sposób.
10. Dom maklerski może na potrzeby obliczania wymogów kapitałowych wykorzystywać niezlecone oceny wiarygodności kredytowej opracowane przez uznaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej, jeżeli Komisja, w formie uchwały, uzna, że te niezlecone oceny wiarygodności kredytowej opracowywane przez uznaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej zapewniają obliczanie przez domy maklerskie wymogów kapitałowych

w sposób prawidłowy. Komisja, w formie uchwały, ustala powiązanie wag ryzyka poszczególnych klas ekspozycji domu maklerskiego z odpowiednimi niezleconymi ocenami wiarygodności kredytowej.

11. W rejestrze, o którym mowa w ust. 2, Komisja wskazuje również ustalone dla poszczególnych zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej powiązanie wag ryzyka poszczególnych klas ekspozycji firmy inwestycyjnej z odpowiednimi ocenami wiarygodności kredytowej opracowywanymi przez daną instytucję oraz niezlecone oceny wiarygodności kredytowej uznane przez Komisję zgodnie z ust. 10 wraz z ustalonym powiązaniem wag ryzyka poszczególnych klas ekspozycji domu maklerskiego z tymi ocenami.
12. Komisja skreśla zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej z rejestru, o którym mowa w ust. 2:
  - 1) na wniosek zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej;
  - 2) w przypadku powzięcia wiadomości o zaprzestaniu przez zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej ustalania ocen wiarygodności kredytowej;
  - 3) w przypadku stwierdzenia, że zewnętrzna instytucja oceny wiarygodności kredytowej przestała spełniać warunek, o którym mowa w ust. 3.

13. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki, których spełnienie przez zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej jest niezbędne do uznania jej przez Komisję,
- 2) kryteria ustalania powiązania wag ryzyka poszczególnych klas ekspozycji domu maklerskiego z odpowiednimi ocenami wiarygodności kredytowej opracowywanymi przez uznaną przez Komisję zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej,
- 3) szczegółowy sposób stosowania przez domy maklerskie ocen wiarygodności kredytowej

– przy uwzględnieniu konieczności zapewnienia obliczania przez domy maklerskie wymogów kapitałowych w sposób rzetelny i ostrożny.

Art. 105c. 1. Zgody Komisji, wydanej na wniosek zawierający opis żądania, planów domu maklerskiego odnośnie wykorzystania uzyskanej zgody oraz przewidywanych skutków jej wykorzystania, wymaga:

- 1) zastosowanie przez dom maklerski zaawansowanej metody pomiaru ryzyka operacyjnego do obliczania wysokości wymogów kapitałowych;
- 2) zastosowanie przez dom maklerski zaawansowanej metody pomiaru ryzyka

- operacyjnego, w połączeniu z metodą podstawowego wskaźnika lub metodą standardową do obliczania wysokości wymogów z tytułu ryzyka operacyjnego;
- 3) zastosowanie w wyjątkowych okolicznościach metody podstawowego wskaźnika w połączeniu z metodą standardową obliczania wysokości wymogów z tytułu ryzyka operacyjnego;
  - 4) zastosowanie przez dom maklerski jednolitej zaawansowanej metody pomiaru ryzyka operacyjnego w ujęciu łącznym dla całej grupy kapitałowej, w skład której wchodzi dom maklerski;
  - 5) dokonanie przez dom maklerski stosujący standardową metodę obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego zmiany tej metody na metodę podstawowego wskaźnika obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego;
  - 6) dokonanie przez dom maklerski stosujący zaawansowaną metodę pomiaru ryzyka operacyjnego zmiany tej metody na metodę podstawowego wskaźnika lub standardową metodę obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego.
2. W przypadku gdy z wnioskiem o udzielenie zgody, o której mowa w ust. 1 pkt 4, występuje dom maklerski będący podmiotem

dominującym wobec zagranicznej firmy inwestycyjnej albo podmiotem zależnym, Komisja udziela zgody po uzyskaniu opinii właściwego organu nadzoru innego państwa członkowskiego.

3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, warunki, jakim powinny odpowiadać wnioski o udzielenie zgody, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lub 2, uwzględniając konieczność oceny skutków wdrożenia danej metody na prawidłowe zabezpieczenie ryzyka w działalności domu maklerskiego.

Art. 105d. 1. Zgody Komisji, wydanej na wniosek zawierający opis żądania, planów domu maklerskiego odnośnie wykorzystania uzyskanej zgody oraz przewidywanych skutków jej wykorzystania, wymaga:

- 1) zastosowanie przez dom maklerski metody modeli wewnętrznych wyznaczania wartości ekspozycji niektórych transakcji do obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu kredytowego ryzyka kontrahenta;
- 2) zastosowanie przez dom maklerski metody zaangażowania bieżącego lub metody standardowej, w przypadku gdy uzyskał on uprzednio zgodę, o której mowa w pkt 1, do obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu kredytowego ryzyka kontrahenta;

- 3) określenie i zastosowanie przez dom maklerski zarządzający ryzykiem stopy procentowej modelu do wyznaczania pozycji w będących instrumentami finansowymi kontraktach terminowych i opcjach związanych z ryzykiem stopy procentowej.
2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, warunki, jakim powinny odpowiadać wnioski o udzielenie zgody, o której mowa w ust. 1, uwzględniając konieczność oceny skutków wdrożenia danej metody w zakresie prawidłowego zabezpieczenia ryzyka w działalności domu maklerskiego.

- Art. 105e. 1. W przypadku gdy z wnioskiem o udzielenie zgody, o której mowa w art. 105a ust. 1 pkt 1 lub 3, art. 105c ust. 1 pkt 1 lub art. 105d ust. 1 pkt 1, wystąpi dom maklerski będący unijną dominującą firmą inwestycyjną, Komisja występuje do właściwych organów nadzoru, udostępniając im wniosek, o przedstawienie opinii w zakresie zasadności udzielenia zgody.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Komisja rozpoznaje wniosek w terminie 6 miesięcy od dnia jego złożenia, biorąc pod uwagę opinie zgłoszone w tym terminie.
  3. Po wydaniu decyzji w sprawie udzielenia zgody, o której mowa w art. 105a ust. 1 pkt 1 lub 3, art. 105c ust. 1 pkt 1 lub

art. 105d ust. 1 pkt 1, domowi maklerskiemu będącemu unijną dominującą firmą inwestycyjną, Komisja przekazuje właściwemu organowi nadzoru informację o udzieleniu zgody albo o odmowie udzielenia zgody.

- Art. 105f. 1. W przypadku gdy z wnioskiem o udzielenie zgody, o której mowa w art. 105a ust. 1 pkt 1 lub 3, art. 105c ust. 1 pkt 1 lub art. 105d ust. 1 pkt 1, wystąpił dom maklerski, który jest podmiotem zależnym od unijnej dominującej firmy inwestycyjnej lub unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej, Komisja przed udzieleniem zgody występuje do organu nadzoru w innym państwie członkowskim, który sprawuje nadzór nad tym podmiotem dominującym wobec domu maklerskiego, o wskazanie, czy ten podmiot uzyskał uprzednio zgodę w zakresie równoważnym zgodzie, o której udzielenie wystąpił do Komisji dom maklerski.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Komisja rozpoznaje wniosek w terminie 6 miesięcy od dnia jego złożenia, biorąc pod uwagę uzyskane w tym terminie informacje, o których mowa w ust. 1.
  3. Po udzieleniu zgody, o której mowa w art. 105a ust. 1 pkt 1 lub 3, art. 105c ust. 1 pkt 1 lub art. 105d ust. 1 pkt 1, domowi maklerskiemu będącemu podmiotem zależnym od unijnej dominującej firmy in-

westycyjnej lub unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej, Komisja przekazuje informację o udzielonej zgodzie organowi nadzoru nad podmiotem dominującym wobec domu maklerskiego.

Art. 105g. 1. Zgody, o której mowa w art. 105a ust. 1 pkt 1 lub 3, art. 105c ust. 1 pkt 1 lub art. 105d ust. 1 pkt 1, nie wymaga wykonywanie czynności wskazanych w tych przepisach przez dom maklerski:

- 1) będący podmiotem zależnym od unijnej dominującej firmy inwestycyjnej, jeżeli ta firma jest uprawniona, zgodnie z przepisami państwa członkowskiego, na którego terytorium ma siedzibę, do wykonywania takich czynności;
  - 2) będący podmiotem zależnym od unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej, pod warunkiem że Komisja nie sprawuje nadzoru nad przestrzeganiem adekwatności kapitałowej przez ten dom w ujęciu skonsolidowanym, jeżeli ten podmiot dominujący jest uprawniony, zgodnie z przepisami państwa członkowskiego, na którego terytorium ma siedzibę, do wykonywania takich czynności.
2. Dom maklerski, nie później niż na 30 dni przed podjęciem czynności, o których mowa w art. 105a ust. 1 pkt 1 lub 3, art. 105c ust. 1 pkt 1 lub art. 105d ust. 1 pkt 1, informuje Komisję o zamiarze ich podjęcia oraz

o zajściu okoliczności, o której mowa w ust. 1.”;

93) w art. 106:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zawiadomienia Komisji wymaga zamiar bezpośredniego lub pośredniego nabycia lub objęcia akcji domu maklerskiego w liczbie:

- 1) stanowiącej co najmniej 10% ogólnej liczby głosów lub kapitału zakładowego lub
- 2) powodującej osiągnięcie lub przekroczenie 10%, 20%, 33% lub 50% ogólnej liczby głosów lub kapitału zakładowego

– przy czym na potrzeby ustalenia liczby głosów lub udziału w kapitale zakładowym posiadanie akcji domu maklerskiego przez podmioty pozostające w tej samej grupie kapitałowej uważa się za ich posiadanie przez jeden podmiot.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Nabycie akcji na warunkach wskazanych w zawiadomieniu może nastąpić:

- 1) po upływie terminu, o którym mowa w ust. 3 – w przypadku niezgłoszenia sprzeciwu przez Komisję albo
- 2) w terminie wyznaczonym przez Komisję – w przypadku niezgłoszenia sprzeciwu przez Komisję i wyznaczenia terminu, w ciągu którego nabycie akcji domu maklerskiego może zostać dokonane.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wykonywanie prawa głosu z akcji nabytych mimo zgłoszenia sprzeciwu, o którym mowa w ust. 3, lub nabytych z naruszeniem terminów, o których mowa w ust. 3a, jest bezskuteczne.”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Przepisu ust. 3 nie stosuje się w przypadku zamiaru bezpośredniego lub pośredniego nabycia akcji domu maklerskiego od podmiotów pozostających w tej samej grupie kapitałowej co podmiot nabywający.”,

e) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. W przypadku gdy podmiotem nabywającym akcje domu maklerskiego jest zagraniczna firma inwestycyjna, bank zagraniczny, zagraniczny zakład ubezpieczeń albo zagraniczna spółka zarządzająca, posiadająca zezwolenie na prowadzenie działalności wydane przez właściwy organ nadzoru innego państwa członkowskiego, Komisja zasięga opinii organu nadzoru, który udzielił zezwolenia na prowadzenie działalności przez te podmioty. Przedmiotem opinii jest sposób prowadzenia działalności przez podmiot, który zamierza nabyć akcje domu maklerskiego, w tym w szczególności jego zgodność z przepisami prawa.

6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio w przypadku gdy podmiotem nabywającym akcje domu maklerskiego jest podmiot dominujący wobec podmiotu, o którym mowa w ust. 5, lub podmiot wywierający znaczny wpływ w rozumieniu art. 96 ust. 3 na podmiot, o którym mowa w ust. 5, oraz jeżeli w wyniku nabycia dom

maklerski stałby się podmiotem zależnym od nabywcy albo podmiotem, na który nabywca zacznie wywierać znaczny wpływ w rozumieniu art. 96 ust. 3.”;

94) w art. 107:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zawiadomienia Komisji wymaga zamiar bezpośredniego lub pośredniego zbycia akcji domu maklerskiego:

1) w liczbie stanowiącej co najmniej 10% ogólnej liczby głosów lub kapitału zakładowego lub

2) przez podmiot posiadający akcje domu maklerskiego w liczbie uprawniającej do wykonywania co najmniej 10%, 20%, 33% lub 50% ogólnej liczby głosów lub stanowiącej co najmniej 10%, 20%, 33% lub 50% kapitału zakładowego, jeżeli w wyniku tego zbycia podmiot ten będzie posiadał akcje w liczbie uprawniającej do wykonywania mniej niż 10%, 20%, 33% lub 50% ogólnej liczby głosów lub stanowiącej mniej niż 10%, 20%, 33% lub 50% kapitału zakładowego

– przy czym dla potrzeb ustalenia liczby głosów lub udziału w kapitale zakładowym posiadanie akcji domu maklerskiego przez podmioty pozostające w tej samej grupie kapitałowej uważa się za ich posiadanie przez jeden podmiot. Zawiadomienie jest dokonywane przez zbywającego nie później niż na 2 tygodnie przed planowanym zbyciem akcji.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przez pośrednie zbycie akcji domu maklerskiego rozumie się zbycie akcji lub udziałów podmiotu

posiadającego bezpośrednio lub pośrednio akcje domu maklerskiego, powodujące spadek udziału w ogólnej liczbie głosów lub w kapitale zakładowym tego podmiotu poniżej 50%.”;

95) w art. 110 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku gdy Komisja Europejska podejmuje kroki zmierzające do likwidacji przeszkód w prowadzeniu w państwie niebędącym państwem członkowskim działalności maklerskiej przez firmę inwestycyjną z siedzibą w państwie członkowskim, Komisja informuje Komisję Europejską, na jej wniosek, o prowadzonych postępowaniach w związku z:

- 1) wnioskami o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej złożonymi przez podmioty będące bezpośrednio lub pośrednio podmiotem zależnym od podmiotu podlegającego prawu państwa niebędącego państwem członkowskim;
- 2) zawiadomieniami o zamiarze nabycia akcji domu maklerskiego, jeżeli nabywcą jest podmiot podlegający prawu państwa niebędącego państwem członkowskim i w wyniku tej transakcji może stać się on podmiotem dominującym wobec domu maklerskiego.”;

96) w art. 111:

a) w ust. 2:

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) informację o wysokości kapitału założycielskiego,”;

– uchyla się pkt 6,

b) ust. 3-5 otrzymują brzmienie:

- „3. W przypadku wniosku o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej przez bank, przez regulamin, o którym mowa w art. 82 ust. 2 pkt 5, rozumie się regulamin inwestowania na własny rachunek w instrumenty finansowe przez pracowników jednostki organizacyjnej banku prowadzącej działalność maklerską oraz przez osoby kierujące lub nadzorujące działalność tej jednostki.
4. Kapitał założycielski banku prowadzącego działalność maklerską nie może być niższy niż wskazany w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe.
5. Warunkiem uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej przez bank jest organizacyjne wyodrębnienie tej działalności od pozostałej działalności banku (wydzielenie organizacyjne), z zastrzeżeniem art. 113.”,

c) uchyla się ust. 7;

97) uchyla się art. 112;

98) w art. 113 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Czynności związane z zawieraniem umów o świadczenie usług przez bank w ramach prowadzonej działalności maklerskiej lub umożliwiające realizację tych umów, w szczególności polegające na doradzaniu klientowi lub potencjalnemu klientowi w zakresie prowadzonej przez dany bank działalności maklerskiej, przyjmowaniu zleceń, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1, oraz odbieraniu innych oświadczeń woli dla banku w ramach prowadzonej działalności maklerskiej, mogą być wykony-

wane poza wyodrębnioną jednostką banku, w której jest prowadzona działalność maklerska.”;

99) art. 114 otrzymuje brzmienie:

„Art. 114. 1. Do banku prowadzącego działalność maklerską stosuje się odpowiednio art. 104 i 104a.

2. Do sprawozdania finansowego banku, w części dotyczącej wyłącznie działalności maklerskiej, stosuje się odpowiednio art. 100 ust. 3 i 4.”;

100) w art. 115 w ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wydzielenia przez tę osobę funduszu na prowadzenie działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w wysokości nie mniejszej niż określona w przepisach dotyczących kapitału założycielskiego domu maklerskiego.”;

101) w art. 117:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zagraniczna firma inwestycyjna może bez zezwolenia, o którym mowa w art. 69 ust. 1, wykonywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej czynności stanowiące zgodnie z art. 69 ust. 2 i 4 działalność maklerską, pod warunkiem że dana czynność jest objęta zezwoleniem udzielonym tej firmie inwestycyjnej przez właściwy organ nadzoru w państwie jej siedziby. Działalność maklerska może być prowadzona przez utworzenie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oddziału, w rozumieniu art. 115 ust. 2, lub bez konieczności otwierania oddziału.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku otrzymania przez Komisję zawiadomienia o zamiarze rozpoczęcia działalności maklerskiej bez otwierania oddziału, Komisja może zwrócić się do zagranicznego organu nadzoru o przekazanie informacji o agentach zagranicznej firmy inwestycyjnej, którymi ta firma, zgodnie z przekazanym zawiadomieniem, zamierza posługiwać się w prowadzeniu działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”,

c) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Wykonywanie działalności przez agentów firmy inwestycyjnej, o których mowa w ust. 3a, traktuje się jak działalność oddziału zagranicznej firmy inwestycyjnej. Komisja może przekazać do publicznej wiadomości, otrzymane zgodnie z ust. 3a, informacje o agentach zagranicznej firmy inwestycyjnej, którymi firma będzie posługiwać się w prowadzeniu działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

102) po art. 117 dodaje się art. 117a w brzmieniu:

„Art. 117a. 1. Zagraniczna firma inwestycyjna organizująca w innym państwie członkowskim alternatywny system obrotu może bez zezwolenia Komisji instalować na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej systemy informatyczne i urządzenia techniczne umożliwiające dostęp do tego alternatywnego systemu obrotu podmiotom prowadzącym działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Warunkiem podjęcia czynności, o których mowa w ust. 1, jest poinformowanie Komisji przez właściwy organ nadzoru, który udzielił zagranicznej firmie inwestycyjnej zezwolenia na organizowanie alternatywnego systemu obrotu.
3. Komisja może zwrócić się do organu nadzoru, o którym mowa w ust. 2, o wskazanie uczestników systemu, o którym mowa w ust. 1.”;

103) art. 118 otrzymuje brzmienie:

„Art. 118. Zagraniczna firma inwestycyjna prowadząca działalność maklerską w formie oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podlega w innym państwie członkowskim nadzorowi właściwego organu, który udzielił jej zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej, z zastrzeżeniem, że nadzór nad przestrzeganiem zasad świadczenia usług maklerskich, określonych w przepisach prawa polskiego, sprawuje Komisja.”;

104) w art. 119 w ust. 5 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) kopię umowy o uczestnictwo w systemie rekompensat zawartej pod warunkiem uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności powierniczej z Krajowym Depozytem”;

105) w art. 121:

a) w ust. 2 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) firmy inwestycyjnej lub zagranicznej firmy inwestycyjnej nieprowadzącej działalności maklerskiej na

terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wykonującej bezpośrednio zlecenie na rynku regulowanym – w przypadku gdy zlecenie, o którym mowa w ust. 1, jest składane bezpośrednio w tej firmie inwestycyjnej lub zagranicznej firmie inwestycyjnej nieprowadzącej działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, albo

2) firmy inwestycyjnej, zagranicznej firmy inwestycyjnej nieprowadzącej działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zagranicznej osoby prawnej, o której mowa w art. 115 ust. 1, nieprowadzącej działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku gdy podmiot ten pośredniczy w przekazywaniu zlecenia klienta do podmiotów wymienionych w pkt 1”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przeniesienie papierów wartościowych będących przedmiotem transakcji, o której mowa w ust. 1, pomiędzy rachunkiem papierów wartościowych podmiotu, o którym mowa w ust. 2, a rachunkiem papierów wartościowych klienta następuje po dostarczeniu zgodnych potwierdzeń tej transakcji przez klienta i ten podmiot przekazanych odpowiednio do banków prowadzących ich rachunki papierów wartościowych.”,

c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Przepisy ust. 2-8 stosuje się odpowiednio do niebędących papierami wartościowymi instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym.”,

d) dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. Przepisy ust. 1-9 stosuje się odpowiednio do klienta firmy inwestycyjnej prowadzącej na jego rzecz rachunek papierów wartościowych oraz do firmy inwestycyjnej.”;

106) w art. 122 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Na żądanie Komisji lub jej upoważnionego przedstawiciela bank powierniczy jest zobowiązany również do niezwłocznego przekazywania informacji dotyczących rejestrowanych na prowadzonych przez ten bank rachunkach bankowych środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenia pożyczek instrumentów finansowych oraz środków pieniężnych stanowiących depozyt zabezpieczający w przypadku dokonywania transakcji instrumentami finansowymi, jeżeli z konstrukcji tego instrumentu wynika obowiązek posiadania depozytu zabezpieczającego.”;

107) art. 123 otrzymuje brzmienie:

„Art. 123. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym oddziale do banku powierniczego oraz do wykonywania nadzoru nad takim bankiem stosuje się odpowiednio przepisy art. 85, 86, 89, 90, 92 i 104.”;

108) w art. 124:

a) w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wspólnego działania w celu zdobywania wiedzy o zasadach inwestowania w obrocie zorganizowanym, w szczególności przez wspólne inwestowanie w zdematerializowane papiery wartościowe lub inne

instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym;”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Klub inwestora ani jego członkowie nie są przedsiębiorcami.”;

109) w art. 125:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przez wykonywanie zawodu maklera lub doradcy rozumie się również prowadzenie spraw spółki przez komplementariusza lub wspólnika w spółce osobowej będącej domem maklerskim.”,

b) w ust. 2 uchyla się pkt 4;

110) w art. 126 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Makler i doradca, wykonując zawód, są obowiązani działać zgodnie z przepisami prawa i zasadami uczciwego obrotu oraz mieć na względzie słusze interesy klientów.”;

111) w art. 128 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Egzamin dla doradców jest dodatkowo sprawdzianem teoretycznego przygotowania kandydatów z następujących dziedzin: ekonomia, statystyka, finanse publiczne, finanse przedsiębiorstw oraz zarządzanie portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych.”;

112) w art. 130 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisja może skreślić maklera lub doradcę z listy albo zawiesić jego uprawnienia do wykonywania zawodu na okres od 3 miesięcy do 2 lat na skutek naruszenia w związku z wykonywaniem zawodu:

- 1) przepisów prawa lub regulaminów i innych przepisów wewnętrznych, do których przestrzegania makler lub doradca jest zobowiązany w związku z wykonywaniem zawodu, lub
- 2) zasad uczciwego obrotu, lub
- 3) interesów klientów.”;

113) w art. 132:

a) w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) za inwestora uważa się osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, na rzecz której dom maklerski świadczy jedną z usług w zakresie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 i ust. 4 pkt 1, z wyłączeniem:

- a) Skarbu Państwa,
- b) Narodowego Banku Polskiego, banków z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz banków zagranicznych,
- c) firm inwestycyjnych,
- d) spółek prowadzących rynek regulowany,
- e) Krajowego Depozytu oraz spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1-6 lub ust. 2,
- f) podmiotów działających na podstawie ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej,

- g) podmiotów działających na podstawie ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych,
- h) podmiotów działających na podstawie ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
- i) spółek prowadzących giełdy towarowe, spółek prowadzących giełdowe izby rozrachunkowe, towarowych domów maklerskich, zagranicznych osób prawnych prowadzących działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi, działających na podstawie ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych,
- j) spółek prowadzących izbę rozliczeniową lub izbę rozrachunkową,
- k) gmin, związków gmin, powiatów, związków powiatów i województw,
- l) państw i ich jednostek terytorialnych posiadających osobowość prawną,
- m) podmiotów wchodzących w skład tej samej co dom maklerski grupy kapitałowej,
- n) osób, które w dniu zaistnienia jednej z okoliczności, o której mowa w art. 133 ust. 2, lub w okresie 6 miesięcy poprzedzających zaistnienie jednej z takich okoliczności, posiadały 5% lub więcej ogólnej liczby głosów lub kapitału zakładowego domu maklerskiego, oraz osób, które w tym czasie były podmiotami dominującymi lub zależnymi wobec domu maklerskiego,
- o) członków zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej domu maklerskiego oraz osób pełniących

cych w domu maklerskim funkcje dyrektorów i zastępców dyrektorów departamentów, jak również dyrektorów i zastępców dyrektorów oddziałów domu maklerskiego, w przypadku gdy osoby te pełniły swoje funkcje w dniu zaistnienia jednej z okoliczności, o której mowa w art. 133 ust. 2, bądź w okresie bieżącego lub poprzedniego roku obrotowego,

- p) osób odpowiedzialnych za badanie sprawozdań finansowych domu maklerskiego, osób zajmujących stanowisko głównego księgowego w domu maklerskim oraz osób odpowiedzialnych za sporządzanie i prowadzenie dokumentacji księgowej domu maklerskiego, w przypadku gdy osoby te pełniły swoje funkcje w dniu zaistnienia jednej z okoliczności, o której mowa w art. 133 ust. 2, bądź w okresie bieżącego lub poprzedniego roku obrotowego,
- r) członków zarządu i rady nadzorczej, osób posiadających 5% lub więcej ogólnej liczby głosów lub kapitału zakładowego podmiotu dominującego lub zależnego w stosunku do domu maklerskiego,
- s) małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwa oraz powinowatych do pierwszego stopnia osób, o których mowa w lit. n-r,
- t) inwestorów, w stosunku do których ustalono w postępowaniu zakończonym prawomocnym orzeczeniem sądu, że wskutek niewywiązywania się ze swoich zobowiązań wobec domu maklerskiego przyczynili się do zaistnienia jednej z okoliczności, o której mowa w art. 133 ust. 2;

2) za środki pieniężne inwestorów uważa się środki pieniężne zapisane na rachunkach pieniężnych oraz inne środki pieniężne należne inwestorom od domu maklerskiego z tytułu świadczonych na ich rzecz usług w zakresie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 i ust. 4 pkt 1, z wyłączeniem należności przedawnionych, kar umownych i odszkodowań;”

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku banków powierniczych system rekompensat obejmuje papiery wartościowe i inne instrumenty finansowe będące przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym zapisane na rachunkach papierów wartościowych prowadzonych przez te banki.”;

114) w art. 133:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Celem systemu rekompensat jest zapewnienie inwestorom wypłat do wysokości określonej ustawą, środków pieniężnych oraz zrekompensowanie wartości utraconych instrumentów finansowych, zgromadzonych przez nich w domach maklerskich, w tym w ich oddziałach poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z tytułu świadczonych na ich rzecz usług, w zakresie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 i ust. 4 pkt 1, w przypadku:

- 1) ogłoszenia upadłości domu maklerskiego lub
- 2) prawomocnego oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na to, że majątek tego domu maklerskiego nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, lub

3) stwierdzenia przez Komisję, że dom maklerski nie jest w stanie, z powodów ściśle związanych z sytuacją finansową, wykonać ciężących na nim zobowiązań wynikających z roszczeń inwestorów i nie jest możliwe ich wykonanie w najbliższym czasie.”,

b) dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Umorzenie postępowania upadłościowego domu maklerskiego nie wstrzymuje dokonywania czynności mających na celu wypłatę rekompensat inwestorom.”;

115) w art. 135 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dom maklerski staje się uczestnikiem systemu rekompensat z chwilą udzielenia mu zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej obejmującej świadczenie co najmniej jednej z usług w zakresie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 lub ust. 4 pkt 1, a w przypadku banku powierniczego z chwilą udzielenia mu zezwolenia na prowadzenie rachunków papierów wartościowych.”;

116) w art. 136:

a) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. System rekompensat zapewnia inwestorom wypłatę rekompensat z tytułu usług świadczonych na ich rzecz w zakresie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 i ust. 4 pkt 1, przez zagraniczną firmę inwestycyjną w ramach jej oddziału na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed dniem jego wykluczenia z systemu.”,

b) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Krajowy Depozyt określa zasady i tryb wypłaty rekompensat dla inwestorów z tytułu usług świadczonych na ich rzecz w zakresie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 i ust. 4 pkt 1, przez zagraniczną firmę inwestycyjną prowadzącą działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału.”;

117) w art. 137:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) stawki nie wyższej niż 0,01% oraz średniej wartości instrumentów finansowych, z ostatnich 12 miesięcy, posiadanych przez inwestorów.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przez wartość instrumentów finansowych, posiadanych przez inwestorów, rozumie się cenę bieżącą ustaloną zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach określających szczególne zasady rachunkowości domów maklerskich.”,

c) ust. 4-6 otrzymują brzmienie:

„4. Przez średnią wartość instrumentów finansowych posiadanych przez inwestorów rozumie się stosunek sumy wartości instrumentów finansowych posiadanych przez inwestorów na poszczególne dni robocze w ciągu 12 miesięcy do liczby dni roboczych przypadających w tym okresie.

5. Banki powiernicze wnoszą obowiązkowo do systemu rekompensat w każdym roku kalendarzowym roczne wpłaty w wysokości iloczynu stawki, o której mowa w ust. 1 pkt 2, oraz, obliczanej zgodnie z zasadami określonymi w ust. 2 i 4 średniej wartości

instrumentów finansowych będących przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym, z ostatnich 12 miesięcy, zapisanych na rachunkach inwestorów.

6. Do celów obliczenia średniego stanu środków pieniężnych, o którym mowa w ust. 3, oraz średniej wartości, o której mowa w ust. 4 i 5, nie stosuje się wyłączenia, o którym mowa w art. 132 ust. 1 pkt 1 lit. t.”,

d) ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

„8. Domy maklerskie wnoszą, z zastrzeżeniem ust. 18-20, roczne wpłaty w czterech ratach wnoszonych do ostatniego dnia roboczego miesiąca kończącego każdy kwartał kalendarzowy, z tym że raty za pierwszy oraz drugi kwartał są równe i wnoszone w wysokości określonej zgodnie z ust. 1 i 5, zaś raty za trzeci oraz czwarty kwartał są równe i wnoszone w wysokości określonej zgodnie z ust. 1 i 5 według średniego stanu środków pieniężnych inwestorów oraz średniej wartości instrumentów finansowych posiadanych przez inwestorów z drugiego półrocza poprzedniego roku kalendarzowego oraz pierwszego półrocza roku kalendarzowego, w którym wpłaty są wnoszone, z zastrzeżeniem ust. 9 i 10.

9. W przypadku gdy suma roszczeń inwestorów z tytułu rekompensat przekroczy wysokość środków zgromadzonych w systemie rekompensat, wartość należnych, a jeszcze niewpłaconych rat na poczet rocznych wpłat za dany rok kalendarzowy jest wnoszona w terminie 7 dni od dnia wezwania domów

maklerskich do ich wniesienia przez Krajowy Depozyt.”,

e) po ust. 12 dodaje się ust. 12a w brzmieniu:

„12a. W każdym roku kalendarzowym, najpóźniej do dnia upływu terminu do wniesienia pierwszej raty wpłat rocznych za ten rok, Krajowy Depozyt informuje Komisję o domach maklerskich, obowiązanych do wniesienia wpłat rocznych, o których mowa w ust. 1, oraz o ich wysokości.”,

f) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. W przypadku stwierdzenia, że dom maklerski nie wykonuje bądź nienależyście wykonuje obowiązki wynikające z uczestnictwa w systemie rekompensat, Krajowy Depozyt niezwłocznie informuje o tym Komisję. Wobec domu maklerskiego, który nie wykonuje bądź nienależyście wykonuje obowiązki wynikające z uczestnictwa w systemie rekompensat, Komisja podejmuje środki, o których mowa w art. 167 ust. 1 lub 2.”,

g) ust. 15 otrzymuje brzmienie:

„15. W przypadku gdy od poinformowania Komisji przez właściwy podmiot zarządzający systemem rekompensat w innym państwie członkowskim upłynęło co najmniej 12 miesięcy i pomimo podjęcia środków, o których mowa w art. 167 ust. 1 i 2, oddział domu maklerskiego nie wykonuje lub nienależyście wykonuje obowiązki wynikające z uczestnictwa w systemie rekompensat innego państwa członkowskiego, Komisja może, w sytuacji gdy wystąpi o to podmiot zarządzający systemem rekompensat tego innego państwa człon-

kowskiego, udzielić zgody na wykluczenie oddziału domu maklerskiego z tego systemu.”,

h) ust. 19 i 20 otrzymują brzmienie:

„19. Wysokość środków powodującą zawieszenie wpłat domu maklerskiego do systemu rekompensat ustala się odpowiednio, zgodnie z zasadami obliczania wysokości rocznych wpłat, poprzez zastosowanie dziesięciokrotności stawki, o której mowa w:

- 1) ust. 1 pkt 1, w odniesieniu do środków pieniężnych inwestorów;
- 2) ust. 1 pkt 2, w odniesieniu do instrumentów finansowych inwestorów.

20. W przypadku przekroczenia wysokości środków, o której mowa w ust. 19, Krajowy Depozyt zwraca domowi maklerskiemu nadwyżkę wniesionych wpłat. Zwrotu nadwyżki nie dokonuje się, w przypadku gdy nadwyżka ta jest skutkiem zaprzestania prowadzenia przez dom maklerski działalności, z którą wiąże się obowiązek wnoszenia wpłat do systemu.”;

118) w art. 138:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Środki wniesione przez domy maklerskie tytułem rocznych wpłat i odsetki, o których mowa w art. 137 ust. 12, a także pożytki uzyskane z tytułu zarządzania tymi środkami, stanowią współwłasność łączną uczestników systemu.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

- „1a. W przypadku zwolnienia z uczestnictwa w systemie rekompensat, podmiotowi jest zwracany udział we współwłasności w wysokości, która przysługiwałaby temu podmiotowi w przypadku jej ustania. Udział jest zwracany, pod warunkiem że:
- 1) do dnia zwolnienia tego podmiotu z uczestnictwa w systemie rekompensat nie nastąpiły okoliczności, o których mowa w art. 133 ust. 2, dotyczące któregośkolwiek uczestnika systemu rekompensat, oraz
  - 2) w okresie wskazanym w regulaminie funkcjonowania systemu rekompensat nie ujawnią się okoliczności stanowiące podstawę dokonania wypłat rekompensat inwestorom będącym klientami tego podmiotu.
- 1b. W przypadku gdy którykolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1a, nie został spełniony, udział podmiotu zwolnionego z uczestnictwa w systemie rekompensat może zostać zwrócony jedynie w takim zakresie, w jakim nie podlega on wykorzystaniu na cele związane z wypłatą rekompensat.”;

119) w art. 139:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

- „5. Rekompensata wypłacana na rzecz współwłaścicieli instrumentów finansowych lub środków pieniężnych nie może przekroczyć kwoty ustalonej zgodnie z ust. 1 i 2. Każdemu ze współwłaścicieli przysługuje prawo do otrzymania takiej części tej kwoty, która odpowiada wysokości jego udziału we współwłasności. W przypadku współwłasności łącznej

wysokość udziału określają przepisy odnoszące się do tej współwłasności w przypadku jej ustania.”,

b) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Roszczenia z tytułu rekompensaty przedawniają się z upływem 5 lat od dnia zaistnienia okoliczności stanowiącej podstawę do wypłat rekompensat.”;

120) w art. 140:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Syndyk lub zarządca jest obowiązany niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia upadłości domu maklerskiego, ustalić i przedstawić w formie pisemnej Krajowemu Depozytowi:

- 1) sporządzoną według wzoru określonego przez Krajowy Depozyt, listę inwestorów uprawnionych do otrzymania rekompensat, z wyszczególnieniem okoliczności stanowiących podstawę do uznania klientów domu maklerskiego za inwestorów, kwot środków pieniężnych oraz wartości instrumentów finansowych inwestorów, za które przysługuje rekompensata, oraz wyliczonych kwot rekompensat należnych poszczególnym inwestorom wraz ze wskazaniem sposobu ich wyliczenia;
- 2) kwotę płynnych środków domu maklerskiego wchodzących w skład masy upadłości według stanu na dzień ogłoszenia upadłości;
- 3) wysokość wydatków związanych z wypłatą wynagrodzeń pracownikom upadłego domu maklerskiego i wysokość bieżących wydatków związanych z kosztami postępowania upadło-

ściowego, poniesionych do dnia sporządzenia listy inwestorów, powiększoną o wysokość niezbędnych wydatków związanych z wypłatą rekompensat, wraz z aktualną wysokością środków płynnych domu maklerskiego znajdujących się w dyspozycji syndyka lub zarządcy;

4) terminarz wypłat.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Ustalenia informacji, o których mowa w ust. 1, syndyk lub zarządca dokonuje na podstawie ksiąg domu maklerskiego, z zastrzeżeniem ust. 1b.

1b. Ustalenia okoliczności stanowiących podstawę do uznania klientów domu maklerskiego za inwestorów uprawnionych do otrzymania rekompensaty syndyk lub zarządca dokonuje również na podstawie danych zawartych we właściwych rejestrach lub innych danych urzędowych, a w zakresie ustalenia osób, o których mowa w art. 132 ust. pkt 1 lit. s, także na podstawie stosownych oświadczeń odebranych od klientów domu maklerskiego.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Krajowy Depozyt w terminie 30 dni sprawdza przedstawioną przez syndyka lub zarządcę listę inwestorów pod względem zgodności z wymaganiami określonymi w ust. 1 pkt 1, wyliczenie kwot rekompensat pod względem zgodności z ustawą oraz terminarz wypłat, o którym mowa w ust. 1 pkt 4.”,

d) ust. 5-7 otrzymują brzmienie:

- „5. Syndyk lub zarządca jest zobowiązany do usunięcia braków wskazanych przez Krajowy Depozyt w terminie nie dłuższym niż 14 dni.
6. Po ustaleniu listy wierzytelności lub po stwierdzeniu wierzytelności prawomocnym orzeczeniem sądu syndyk lub zarządca uzupełnia listę, o której mowa w ust. 1 pkt 1, o wierzytelności inwestorów nieobjęte tą listą. Do uzupełnień listy inwestorów stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1-5.
7. W stosunku do roszczeń inwestorów z tytułu rekompensat, nieobjętych listą, o której mowa w ust. 1 pkt 1, przyjętą przez Krajowy Depozyt, w tym jej uzupełnieniami, podstawą ich uwzględnienia przy dokonywaniu wypłat rekompensat może być wyłącznie prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające prawo inwestora do otrzymania rekompensaty oraz jej wysokość. W takim przypadku inwestorowi przysługuje roszczenie do Krajowego Depozytu o wypłatę rekompensaty.”;

121) w art. 143 po ust. 1 dodaje się ust. 1a-1e w brzmieniu:

- „1a. W przypadku gdy jest prowadzone postępowanie karne, w którym zachodzi uzasadnione podejrzenie, że środki objęte systemem rekompensat mogą mieć związek z popełnieniem przestępstwa, o którym mowa w art. 299 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.⁹⁾), prokurator może postanowieniem wstrzymać wypłatę rekompensaty przysługującej inwestorowi z tytułu tych środków na czas oznaczony, nie dłuższy jednak niż 3 miesiące.
- 1b. W postanowieniu, o którym mowa w ust. 1a, określa się zakres, sposób i termin wstrzymania wypłaty. Na

postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy.

- 1c. Wstrzymanie wypłaty upada, jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 1b, nie zostanie wydane postanowienie o zabezpieczeniu majątkowym.
- 1d. Przepisy ust. 1a-1c stosuje się odpowiednio, w przypadku gdy wypłaty rekompensat dokonuje Krajowy Depozyt.
- 1e. W sprawach dotyczących wstrzymania wypłaty rekompensaty nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.¹⁰⁾);

122) art. 145 otrzymuje brzmienie:

„Art. 145. 1. W przypadku gdy nastąpi prawomocne oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na to, że majątek domu maklerskiego nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, umorzenie postępowania upadłościowego, albo gdy nastąpi ustanowienie zarządu własnego, o którym mowa w art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze, do całości majątku domu maklerskiego, albo stwierdzenie przez Komisję zaistnienia okoliczności, o której mowa w art. 133 ust. 2 pkt 3:

- 1) czynności, o których mowa w art. 140 ust. 1-1b i ust. 5, art. 141 ust. 4 i art. 143 ust. 1 i 2, dokonywane przez syndyka lub zarządcę, wykonuje zarząd uczestnika systemu rekompensat, komplementariu-

szere uczestnika systemu, o którym mowa w art. 95 ust. 1 pkt 2 i 4, albo osoby uprawnione do reprezentowania uczestnika systemu, o którym mowa w art. 95 ust. 1 pkt 5 i 6, albo inne osoby upoważnione do reprezentowania uczestnika systemu, z wyłączeniem pełnomocników;

2) przepisy art. 140 ust. 2, 4, 6 i 7, art. 141 ust. 1-3, art. 142, art. 143 ust. 3 oraz art. 144 stosuje się odpowiednio;

3) Krajowy Depozyt może zlecić badanie prawidłowości wyliczenia wydatków, o których mowa w art. 140 ust. 1 pkt 3, przez biegłego rewidenta, który, wykonując zleczone czynności, jest upoważniony do wglądu do ksiąg i dokumentów uczestnika systemu;

4) zawiadomienie, o którym mowa w art. 143 ust. 4, jest przekazywane Komisji.

2. W przypadku ogłoszenia upadłości domu maklerskiego z możliwością zawarcia układu, wierzytelności inwestorów wobec upadłego z tytułu usług świadczonych na ich rzecz w zakresie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 i ust. 4 pkt 1, do wysokości przysługujących im rekompensat, nie są objęte układem, a w głosowaniu nad układem, obok innych wierzycieli, mogą brać udział jedynie inwestorzy, których wierzytelności wobec upadłego są wyższe od przysługujących im rekompensat, i tylko w zakresie tej nadwyżki.”;

123) w art. 147 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Tajemnica zawodowa obejmuje informację uzyskaną, przez osobę wymienioną w art. 148 ust. 1, w związku z podejmowanymi czynnościami służbowymi w ramach pozostawania w stosunku pracy, zlecenia lub w innym stosunku prawnym o podobnym charakterze, dotyczącą chronionych prawem interesów podmiotów dokonujących czynności związanych z obrotem instrumentami finansowymi, lub innych czynności w ramach regulowanej ustawą działalności objętej nadzorem Komisji lub zagranicznego organu nadzoru, jak również dotyczącą czynności podejmowanych w ramach wykonywania tego nadzoru, w szczególności informację zawierającą.”;

124) w art. 148 w ust. 1:

a) w pkt 2:

- uchyla się lit. b,
- lit. g oraz h otrzymują brzmienie:
  - „g) izby, o której mowa w art. 92,
  - h) stowarzyszeń i organizacji zrzeszających maklerów, doradców, maklerów giełd towarowych w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, emitentów zdematerializowanych papierów wartościowych albo banki powiernicze,”
- dodaje się lit. i-k w brzmieniu:
  - „i) spółek prowadzących izbę rozliczeniową,
  - j) spółek prowadzących izbę rozrachunkową,
  - k) spółek, którym Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1-6 lub ust. 2”,

- b) uchyla się pkt 3,
- c) pkt 4 i 5 otrzymują brzmienie:
  - „4) osoby pozostające w stosunku pracy, zlecenia lub w innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z podmiotami, o których mowa w pkt 2;
  - 5) osoby pozostające w stosunku pracy, zlecenia lub w innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z podmiotami pozostającymi w stosunku zlecenia lub w innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z podmiotami, o których mowa w pkt 2;”;

125) w art. 150 w ust. 1:

- a) po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:
  - „7a) przez dom maklerski podmiotowi podlegającemu w Rzeczypospolitej Polskiej lub w innym państwie członkowskim obowiązkom z zakresu adekwatności kapitałowej w zakresie niezbędnym do wykonania tych obowiązków;”,
- b) pkt 10 i 11 otrzymują brzmienie:
  - „10) przez Krajowy Depozyt, spółkę, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1-6, domy maklerskie, banki prowadzące działalność maklerską oraz banki powiernicze – w zakresie określonym w art. 34 ust. 4 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej;
  - 11) przez uczestników Krajowego Depozytu lub spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1-6, spółce publicznej, w przy-

padku określonym w art. 91 ust. 11 ustawy o ofercie publicznej;”,

c) po pkt 13 dodaje się pkt 13a w brzmieniu:

„13a) spółce, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1-6 lub ust. 2, jeżeli informacje te są niezbędne do wykonywania tych czynności;”,

d) w pkt 14 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) do publicznej wiadomości w zakresie dotyczącym treści podjętych uchwał i decyzji, także w sprawach indywidualnych, jeżeli ze względu na interes rynku instrumentów finansowych, rynku towarów giełdowych lub rynku działalności funduszy inwestycyjnych, Komisja uznała przekazanie takiej informacji za uzasadnione;”,

e) w pkt 15 uchyla się lit. a,

f) pkt 16 otrzymuje brzmienie:

„16) w przypadkach określonych w art. 40, art. 89 ust. 4 i art. 161.”;

126) w art. 151:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) rzecznikowi dyscyplinarnemu lub sądowi dyscyplinarnemu stowarzyszenia zrzeszającego maklerów lub doradców, wyłącznie w zakresie niezbędnym do ustalenia, na potrzeby wszczęcia lub prowadzenia postępowania dyscyplinarnego, naruszenia zasad etyki zawodowej przez maklera lub doradcę;”,

b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) Krajowemu Depozytowi, spółce prowadzącej izbę rozliczeniową, spółce prowadzącej izbę rozrachunkową, spółce prowadzącej giełdę lub spółce prowadzącej rynek pozagiełdowy, o ile przekazanie takiej informacji jest niezbędne do wykonywania ustawowo określonych zadań tych podmiotów;”

c) dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) spółce, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1-6 lub ust. 2, o ile przekazanie takiej informacji jest niezbędne do wykonywania tych czynności.”;

127) w art. 154:

a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,

b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. W przypadku pochodnych instrumentów finansowych, których instrumentem bazowym jest towar, za informację poufną uważa się określoną w sposób precyzyjny informację, dotyczącą bezpośrednio lub pośrednio, jednego lub kilku takich instrumentów, która nie została przekazana do publicznej wiadomości, a której przekazania, zgodnie z przyjętymi praktykami rynkowymi, mogliby oczekiwać uczestnicy tego rynku. W szczególności mogą oni oczekiwać przekazywania takich informacji, które powinny podlegać regularnemu udostępnianiu uczestnikom rynku lub których ujawnienie jest wymagane, zgodnie z przepisami, umowami i zwyczajami obowiązującymi na danym rynku.”;

128) uchyla się art. 155;

129) w art. 156 w ust. 6 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) przez emitenta na rzecz spółki prowadzącej rynek regulowany, w związku ze złożeniem przez emitenta wniosku o zawieszenie obrotu określonymi papierami wartościowymi lub instrumentami finansowymi”;

130) w art. 159:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoby wymienione w art. 156 ust. 1 pkt 1 lit. a nie mogą, w czasie trwania okresu zamkniętego, nabywać lub zbywać na rachunek własny lub osoby trzeciej, akcji emitenta, praw pochodnych dotyczących akcji emitenta oraz innych instrumentów finansowych z nimi powiązanych albo dokonywać, na rachunek własny lub osoby trzeciej, innych czynności prawnych powodujących lub mogących powodować rozporządzenie takimi instrumentami finansowymi.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Osoby wymienione w art. 156 ust. 1 pkt 1 lit. a nie mogą, w czasie trwania okresu zamkniętego, działając jako organ osoby prawnej, podejmować czynności, których celem jest doprowadzenie do nabycia lub zbycia przez tę osobę prawną, na rachunek własny lub osoby trzeciej, akcji emitenta, praw pochodnych dotyczących akcji emitenta oraz innych instrumentów finansowych z nimi powiązanych albo podejmować czynności powodujących lub mogących powodować rozporządzenie takimi instrumentami finansowymi przez tę osobę prawną, na rachunek własny lub osoby trzeciej.

1b. Przepisów ust. 1 i 1a nie stosuje się do czynności dokonywanych:

- 1) przez podmiot prowadzący działalność maklerską, któremu osoba, o której mowa w art. 156 ust. 1 pkt 1 lit. a, zleciła zarządzanie portfelem instrumentów finansowych w sposób wyłączający ingerencję tej osoby w podejmowane na jej rachunek decyzje inwestycyjne albo
- 2) w wykonaniu umowy zobowiązującej do zbycia lub nabycia akcji emitenta, praw pochodnych dotyczących akcji emitenta oraz innych instrumentów finansowych z nimi powiązanych zawartej na piśmie z datą pewną przed rozpoczęciem biegu danego okresu zamkniętego, albo
- 3) w wyniku złożenia przez osobę, o której mowa w art. 156 ust. 1 pkt 1 lit. a, zapisu w odpowiedzi na ogłoszone wezwanie do zapisywania się na sprzedaż lub zamianę akcji, zgodnie z przepisami ustawy o ofercie publicznej, albo
- 4) w związku z obowiązkiem ogłoszenia przez osobę, o której mowa w art. 156 ust. 1 pkt 1 lit. a, wezwania do zapisywania się na sprzedaż lub zamianę akcji, zgodnie z przepisami ustawy o ofercie publicznej, albo
- 5) w związku z wykonaniem przez dotychczasowego akcjonariusza emitenta prawa poboru, albo
- 6) w związku z ofertą skierowaną do pracowników lub osób wchodzących w skład statuto-

wych organów emitenta, pod warunkiem że informacja na temat takiej oferty była publicznie dostępna przed rozpoczęciem biegu danego okresu zamkniętego.”;

131) w art. 161:

a) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) podmiotach, o których mowa w art. 70 ust. 1 pkt 2, 3, 9, 10 i 13.”,

b) uchyla się ust. 3;

132) po art. 161 dodaje się art. 161a w brzmieniu:

„Art. 161a. 1. Zakazy i wymogi, o których mowa w art. 156-160, w tym wynikające z przepisów wydanych na podstawie art. 160 ust. 5, mają zastosowanie w przypadkach określonych w art. 39 ust. 4.

2. Zakazy, o których mowa w art. 156, odnoszą się również do informacji poufnych dotyczących papierów wartościowych będących przedmiotem oferty publicznej, które mają podlegać dopuszczeniu do obrotu na rynku regulowanym lub wprowadzeniu do alternatywnego systemu obrotu.”;

133) w art. 163 ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Od każdej z firm inwestycyjnych zawierających umowy sprzedaży na własny rachunek z klientem dającym zlecenie, w przypadku gdy przedmiotem zlecenia jest nabycie lub zbycie instrumentów finansowych niebędących papierami wartościowymi dopuszczonymi do obrotu zorganizowanego, pobiera się opłaty z tytułu nadzoru

w łącznej wysokości nie większej niż 0,015% wartości umów przenoszących prawa.

5. Zagraniczne firmy inwestycyjne prowadzące działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zagraniczne osoby prawne prowadzące taką działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podlegają opłatom, o których mowa w ust. 2-4, chyba że na zasadzie wzajemności polskie podmioty prowadzące działalność maklerską w państwach siedziby tych zagranicznych podmiotów nie podlegają tego rodzaju opłatom.”;

134) w art. 165:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, na wniosek Komisji, może cofnąć zezwolenie na prowadzenie giełdy, w przypadku gdy spółka prowadząca giełdę:

- 1) nie rozpoczęła prowadzenia działalności objętej zezwoleniem w terminie wskazanym w decyzji w sprawie udzielenia zezwolenia;
- 2) przez okres co najmniej 6 miesięcy nie prowadziła działalności objętej zezwoleniem;
- 3) otrzymała zezwolenie na podstawie fałszywych oświadczeń lub dokumentów zaświadczających nieprawdę;
- 4) przestała spełniać warunki, które były podstawą udzielenia zezwolenia;
- 5) prowadzi działalność z istotnym naruszeniem przepisów prawa regulujących prowadzenie giełdy;

- 6) nie przestrzega zasad uczciwego obrotu;
- 7) narusza interesy uczestników obrotu.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lub 5-7, Komisja może:

- 1) odstąpić od wystąpienia z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, i nałożyć na spółkę prowadzącą giełdę karę pieniężną do wysokości 1 000 000 zł albo
  - 2) wystąpić z wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, i jednocześnie nałożyć karę pieniężną, o której mowa w pkt 1
- jeżeli uzasadnia to charakter naruszeń, których dopuściła się spółka prowadząca giełdę.”,

c) uchyla się ust. 3;

135) w art. 166:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisja może, z zastrzeżeniem ust. 1a, cofnąć zezwolenie na prowadzenie rynku pozagiełdowego, w przypadku gdy spółka prowadząca rynek pozagiełdowy:

- 1) nie rozpoczęła prowadzenia działalności objętej zezwoleniem w terminie wskazanym w decyzji w sprawie udzielenia zezwolenia;
- 2) przez okres co najmniej 6 miesięcy nie prowadziła działalności objętej zezwoleniem;
- 3) otrzymała zezwolenie na podstawie fałszywych oświadczeń lub dokumentów zaświadczających nieprawdę;

- 4) przestała spełniać warunki, które były podstawą udzielenia zezwolenia;
- 5) prowadzi działalność z istotnym naruszeniem przepisów prawa regulujących prowadzenie rynku pozagiełdowego;
- 6) nie przestrzega zasad uczciwego obrotu;
- 7) narusza interesy uczestników obrotu.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lub 5-7, Komisja może również:

- 1) odstąpić od zastosowania sankcji, o której mowa w ust. 1, i nałożyć na spółkę prowadzącą rynek pozagiełdowy karę pieniężną do wysokości 1 000 000 zł albo
- 2) zastosować sankcję określoną w ust. 1 i jednocześnie nałożyć karę pieniężną, o której mowa w pkt 1

– jeżeli uzasadnia to charakter naruszeń, których dopuściła się spółka prowadząca rynek pozagiełdowy.”;

136) po art. 166 dodaje się art. 166a w brzmieniu:

„Art. 166a. 1. W przypadku stwierdzenia przez Komisję, że podmiot prowadzący zagraniczny rynek regulowany, prowadząc działalność zgodnie z art. 14a ust. 1 lub organizując alternatywny system obrotu zgodnie z art. 117a, narusza przepisy prawa obowiązujące w państwie siedziby tego rynku w zakresie funkcjonowania rynku regulowanego lub organizowania alternatywnego systemu ob-

rotu, Komisja informuje organ nadzoru, który udzielił temu podmiotowi zezwolenia na prowadzenie działalności, o stwierdzonych naruszeniach.

2. Jeżeli mimo środków podjętych przez organ nadzoru, który udzielił podmiotowi prowadzącemu zagraniczny rynek regulowany zezwolenia, działalność tego podmiotu stanowi zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania na terytorium innego państwa członkowskiego obrotu instrumentami finansowymi lub interesów inwestorów, Komisja może zakazać podmiotowi prowadzącemu zagraniczny rynek regulowany prowadzenia działalności, o której mowa w art. 14a ust. 1 lub w art. 117a ust. 1, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. O podjętej decyzji Komisja informuje Komisję Europejską oraz organ nadzoru, który udzielił temu podmiotowi zezwolenia.
3. Wydanie decyzji następuje po przeprowadzeniu rozprawy.
4. Rozstrzygnięcie, o którym mowa w ust. 2, podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego. Komisja może nakazać jego ogłoszenie w dwóch dziennikach ogólnopolskich na koszt podmiotu prowadzącego zagraniczny rynek regulowany.
5. W przypadku zakazania prowadzenia działalności zgodnie z ust. 2, podmiot prowadzący zagraniczny rynek regulowany nie

może podjąć tej działalności przed upływem 5 lat od dnia, w którym decyzja zakazująca prowadzenia działalności stała się ostateczna, chyba że Komisja wyrazi zgodę na skrócenie tego terminu.

6. W razie konieczności zabezpieczenia interesu publicznego Komisja może – przed podjęciem czynności określonych w ust. 1 i 2 – zawiesić na okres nie dłuższy niż miesiąc, możliwość prowadzenia przez podmiot prowadzący zagraniczny rynek regulowany działalności zgodnie z art. 14a ust. 1 lub art. 117a ust. 1 na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, informując o tym jednocześnie Komisję Europejską oraz właściwy organ nadzoru w innym państwie członkowskim, który udzielił zezwolenia temu podmiotowi.”;

137) w art. 167:

- a) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) przez okres co najmniej 6 miesięcy nie prowadziła działalności objętej zezwoleniem;”,

- b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. W razie konieczności zabezpieczenia interesu publicznego Komisja może w decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej wskazać termin, w którym następuje zakończenie jej prowadzenia.”,

- c) uchyla się ust. 6,

- d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Rozstrzygnięcie Komisji podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego niezwłocznie po jego podjęciu. Komisja może nakazać jego ogłoszenie w dwóch dziennikach ogólnopolskich lub w inny sposób na koszt firmy inwestycyjnej.”;

138) po art. 167 dodaje się art. 167a w brzmieniu:

„Art. 167a. 1. W przypadku gdy finansowa spółka holdingowa narusza art. 103 ust. 1, Komisja może nakazać finansowej spółce holdingowej usunięcie stwierdzonych naruszeń przepisów lub przyczyn tych naruszeń, lub nałożyć na finansową spółkę holdingową karę pieniężną do wysokości 500 000 zł.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Komisja może również nałożyć karę pieniężną do wysokości 500 000 zł na osoby zarządzające daną spółką odpowiedzialne za zaistniałe naruszenie.

3. W przypadku gdy spółka holdingowa o działalności mieszanej lub finansowa spółka holdingowa będące podmiotem dominującym wobec domu maklerskiego narusza obowiązki określone w art. 98a-98f, w tym w szczególności obowiązki określone w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 5, Komisja może nałożyć na tę spółkę karę pieniężną do wysokości 500 000 zł.

4. Wydanie decyzji następuje po przeprowadzeniu rozprawy.”;

139) w art. 169:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Rozstrzygnięcie Komisji podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego. Komisja może nakazać jego ogłoszenie w dwóch dziennikach ogólnopolskich lub w inny sposób na koszt zagranicznej firmy inwestycyjnej.”,

b) dodaje się ust. 10-12 w brzmieniu:

„10. W przypadku stwierdzenia przez Komisję, że zagraniczna firma inwestycyjna narusza przepisy, których przestrzeganie zgodnie z art. 118 pozostaje pod nadzorem właściwego organu w innym państwie członkowskim, Komisja informuje ten organ nadzoru o stwierdzonych naruszeniach.

11. Jeżeli mimo środków podjętych przez organ nadzoru, który udzielił zezwolenia zagranicznej firmie inwestycyjnej, działalność tej firmy stanowi zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania obrotu instrumentami finansowymi lub interesów inwestorów, Komisja może, informując ten organ nadzoru:

1) zakazać w całości albo w części wykonywania działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo

2) zawiesić w całości albo w części, na okres nie dłuższy niż sześć miesięcy, prawo wykonywania działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, albo

3) zakazać prowadzenia działalności, o której mowa w art. 117a ust. 1, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

12. W przypadku, o którym mowa w ust. 11, przepisy ust. 4-8 stosuje się odpowiednio.”;

140) po art. 169 dodaje się art. 169a w brzmieniu:

„Art. 169a. 1. W przypadku gdy spółka prowadząca rynek regulowany, dom maklerski, bank prowadzący działalność maklerską lub zagraniczna osoba prawna prowadząca działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej narusza przepisy regulujące organizowanie rynku regulowanego lub prowadzenie działalności maklerskiej, Komisja może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną do wysokości 100 000 zł na osoby odpowiedzialne za zaistniałe naruszenia.

2. Wydanie decyzji następuje po przeprowadzeniu rozprawy.”;

141) po art. 170 dodaje się art. 170a-170c w brzmieniu:

„Art. 170a. 1. W przypadku gdy spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1-6 lub ust. 2, narusza przy wykonywaniu tych czynności przepisy prawa, nie przestrzega zasad uczciwego obrotu lub narusza interesy jej uczestników, Komisja może zakazać wykonywania tych czynności lub nałożyć karę pieniężną do wysokości 1 000 000 zł.

2. Wydanie decyzji następuje po przeprowadzeniu rozprawy.

Art. 170b. 1. W przypadku gdy spółka prowadząca izbę rozliczeniową narusza przepisy prawa, nie przestrzega zasad uczciwego obrotu lub narusza interesy jej uczestników, Komisja może

cofnąć spółce zezwolenie na prowadzenie izby rozliczeniowej lub nałożyć na spółkę karę pieniężną do wysokości 1 000 000 zł.

2. Wydanie decyzji następuje po przeprowadzeniu rozprawy.

Art. 170c. 1. W przypadku gdy spółka prowadząca izbę rozrachunkową narusza przepisy prawa, nie przestrzega zasad uczciwego obrotu lub narusza interesy jej uczestników, Komisja może cofnąć spółce zezwolenie na prowadzenie izby rozrachunkowej lub nałożyć na spółkę karę pieniężną do wysokości 1 000 000 zł.

2. Wydanie decyzji następuje po przeprowadzeniu rozprawy.”;

142) w art. 171 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Rozstrzygnięcie Komisji podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego. Komisja może nakazać jego ogłoszenie w dwóch dziennikach ogólnopolskich lub w inny sposób na koszt strony.”;

143) w art. 172 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Rozstrzygnięcie, o którym mowa w ust. 1, Komisja w całości lub w części ogłasza w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego lub nakazuje jego ogłoszenie w dwóch dziennikach ogólnopolskich, na koszt strony, chyba że spowodowałyby to poniesienie przez uczestników obrotu niewspółmiernej szkody lub naraziłoby na poważne niebezpieczeństwo rynku finansowe.”;

144) w art. 174:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na osobę wymienioną w art. 156 ust. 1 pkt 1 lit. a, która w czasie trwania okresu zamkniętego dokonuje czynności, o których mowa w art. 159 ust. 1 lub 1a, Komisja może nałożyć, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 200 000 zł.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Rozstrzygnięcie, o którym mowa w ust. 1, Komisja ogłasza w całości lub w części w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego lub nakazuje jego ogłoszenie w dwóch dziennikach ogólnopolskich, na koszt strony, chyba że spowodowałyby to poniesienie przez uczestników obrotu niewspółmiernej szkody lub naraziłoby na poważne niebezpieczeństwo rynki finansowe.”;

145) w art. 176 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku gdy emitent nie wykonuje lub nienależyście wykonuje obowiązki, o których mowa w art. 157, 158 lub 160, w tym w szczególności wynikające z przepisów wydanych na podstawie art. 160 ust. 5, Komisja może:

- 1) wydać decyzję o wykluczeniu papierów wartościowych z obrotu na rynku regulowanym albo
- 2) nałożyć karę pieniężną do wysokości 1 000 000 zł, albo
- 3) wydać decyzję o wykluczeniu, na czas określony lub bezterminowo, papierów wartościowych z obrotu na rynku regulowanym, nakładając jednocześnie karę pieniężną określoną w pkt 2.”;

146) po art. 176 dodaje się art. 176a w brzmieniu:

„Art. 176a. W przypadku gdy emitent lub wprowadzający nie wykonuje lub nienależyście wykonuje obo-

wiązki wynikające z art. 5, Komisja może nałożyć karę pieniężną do wysokości 1 000 000 zł.”;

147) art. 178 i 179 otrzymują brzmienie:

„Art. 178. Kto bez wymaganego zezwolenia lub upoważnienia zawartego w odrębnych przepisach albo nie będąc do tego uprawnionym w inny sposób określony w ustawie, prowadzi działalność w zakresie obrotu instrumentami finansowymi, podlega grzywnie do 5 000 000 zł.

Art. 179. Kto, będąc obowiązany do zachowania tajemnicy zawodowej, ujawnia lub wykorzystuje w obrocie instrumentami finansowymi informacje stanowiące tajemnicę zawodową, podlega grzywnie do 1 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności do lat 3, albo obu tym karom łącznie.”;

148) w art. 184 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wbrew nakazowi określonemu w art. 89 ust. 4 nie dokonuje przeniesienia papierów wartościowych, innych instrumentów finansowych i środków pieniężnych lub dokumentów związanych z prowadzeniem tych rachunków;”;

149) w art. 218:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Egzamin uzupełniający jest przeprowadzany przez komisję egzaminacyjną dla maklerów. Do przeprowadzania egzaminu uzupełniającego stosuje się odpowiednio art. 128 ust. 1, 4, 9 i 10 w zakresie dotyczącym egzaminu przed komisją egzaminacyjną dla maklerów, z zastrzeżeniem, że zakres tematyczny egzaminu uzupełniającego obejmuje wy-

łącznie zagadnienia związane z wykonywaniem czynności doradztwa inwestycyjnego.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość opłat za egzamin uzupełniający, mając na uwadze koszty przeprowadzania egzaminu oraz wydatki związane z funkcjonowaniem komisji egzaminacyjnej;
- 2) regulamin przeprowadzania egzaminu uzupełniającego, uwzględniając konieczność zapewnienia równego traktowania osób składających egzamin, poufności składanego egzaminu oraz jego sprawnej organizacji;
- 3) sposób ustalania i wysokość wynagrodzeń członków komisji egzaminacyjnej za udział w posiedzeniach komisji egzaminacyjnej, przeprowadzanie egzaminu uzupełniającego oraz przygotowywanie projektów pytań na egzamin uzupełniający, uwzględniając zakres obowiązków poszczególnych członków komisji egzaminacyjnej.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 25 października 1990 r. o zwrocie majątku utraconego przez związki zawodowe i organizacje społeczne w wyniku wprowadzenia stanu wojennego (Dz. U. z 1996 r. Nr 143, poz. 661, z 1997 r. Nr 82, poz. 518, z 1998 r. Nr 162, poz. 1113 oraz z 2002 r. Nr 153, poz. 1271) w art. 3⁷ ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W przypadku wyboru przez uprawnionego kompensaty w formie obligacji Skarbu Państwa, ma on obowiązek wskazać rachunek papierów wartościowych otwarty w ramach umowy o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instru-

mentów finansowych. Kompensata zobowiązań Skarbu Państwa w formie obligacji następuje wyłącznie poprzez przekazanie ich na wskazany rachunek.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, z późn. zm.¹¹⁾) w art. 17 w ust. 1e pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) papierów wartościowych lub niebędących papierami wartościowymi instrumentów finansowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ....., poz. .....,), o ile nabycie takie nastąpiło w ramach zarządzania portfelem, o którym mowa w art. 75 tej ustawy, również w przypadku gdy zarządzanie portfelem odbywa się na podstawie umowy z towarzystwem funduszy inwestycyjnych, które wykonuje tę działalność na podstawie art. 45 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, pod warunkiem zdeponowania tych papierów wartościowych lub instrumentów finansowych na odrębnym rachunku prowadzonym przez uprawniony podmiot w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi,”.

Art. 4. W ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 79, poz. 694, z późn. zm.²⁾) w art. 81 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) po zasięgnięciu opinii Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego szczególne zasady rachunkowości domów maklerskich, w tym zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym oraz odpowiednio w sprawozdaniu finansowym jednostek powiązanych oraz w sprawozdaniach z działalności,”.

Art. 5. W ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach (Dz. U. z 2001 r. Nr 120, poz. 1300, z późn. zm.¹²⁾) w art. 5a:

1) w ust. 3 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) spółka, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ..., poz. ...),”;

2) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Obligacje niemające formy dokumentu mogą być również rejestrowane, na podstawie umowy zawartej przez emitenta z Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych S.A., w depozycie papierów wartościowych prowadzonym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. W takim przypadku do powstawania oraz przenoszenia praw z obligacji stosuje się przepisy tej ustawy dotyczące praw ze zdematerializowanych papierów wartościowych.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.¹³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9e:

a) w ust. 2 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) wskazanie podmiotu, który będzie organizował obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia”,

b) w ust. 4 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) wskazanie podmiotu, który będzie organizował obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia”,

c) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Rejestr świadectw pochodzenia prowadzi podmiot prowadzący:

1) giełdę towarową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub

2) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ..., poz. ...)

– organizujący obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia.”;

2) w art. 9l w ust. 4 dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) wskazanie podmiotu, który będzie organizował obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia z kogeneracji”;

3) w art. 9m w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) prowadzenia rejestru świadectw pochodzenia z kogeneracji przez podmiot prowadzący giełdę towarową w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r.

o giełdach towarowych i organizujący na tej giełdzie obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia z kogeneracji lub przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi i organizujący obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia z kogeneracji;”;

4) w art. 32 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) obrotu paliwami lub energią, z wyłączeniem: obrotu paliwami stałymi, obrotu energią elektryczną za pomocą instalacji o napięciu poniżej 1 kV będącej własnością odbiorcy, obrotu paliwami gazowymi, jeżeli roczna wartość obrotu nie przekracza równowartości 100 000 euro, obrotu gazem płynnym, jeżeli roczna wartość obrotu nie przekracza równowartości 10 000 euro, oraz obrotu paliwami gazowymi lub energią elektryczną dokonywanego na giełdzie towarowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych lub rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi przez towarowe domy maklerskie prowadzące działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi na podstawie ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, jak również obrotu ciepłem, jeżeli moc zamówiona przez odbiorców nie przekracza 5 MW.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 42 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) podmiotu prowadzącego działalność maklerską w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi lub inną działalność w zakresie obrotu instrumentami finansowymi w rozumieniu tej ustawy;”;

2) w art. 151 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Fundusz może udzielać pożyczek w postaci papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, na zasadach i warunkach, jakie Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia.”;

3) w art. 152 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracowniczy fundusz może powierzyć, w zakresie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, zarządzanie aktywami funduszu podmiotowi, który na podstawie tych przepisów jest uprawniony do prowadzenia działalności w zakresie zarządzania portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, i posiada zezwolenie na wykonywanie tej działalności.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72 , poz. 665, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 w ust. 1 w pkt 7 lit. I otrzymuje brzmienie:

„l) świadczenia usług polegających na wykonywaniu zleceń na rynku pieniężnym,”;

2) w art. 90:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Banki mogą emitować bankowe papiery wartościowe, niemające formy dokumentu, które są rejestrowane w depozycie prowadzonym przez bank emitujący te papiery, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., spółkę, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, lub firmę inwestycyjną.”,

b) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Bankowe papiery wartościowe w formie zdematerializowanej mogą być również rejestrowane, na podstawie umowy zawartej przez bank z Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych S.A., w depozycie papierów wartościowych prowadzonym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. W takim przypadku do powstawania oraz przenoszenia praw z bankowych papierów wartościowych stosuje się przepisy tej ustawy dotyczące praw ze zdematerializowanych papierów wartościowych.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 450) w art. 9:

1) pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) sprzedaż instrumentów finansowych firmom inwestycyjnym, bądź za ich pośrednictwem, oraz sprzedaż tych instrumentów dokonywaną w ramach obrotu zorganizowanego – w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr... , poz. ...);”;

2) po pkt 9b dodaje się pkt 9c w brzmieniu:

„9c) pożyczanie instrumentów finansowych z udziałem firm inwestycyjnych lub banków powierniczych, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;”.

Art. 10. W ustawie z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 121, poz. 1019, z późn zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) instrumentach finansowych – rozumie się przez to instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ..., poz. ...);”;

b) w pkt 2:

– zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„towarach giełdowych – rozumie się przez to dopuszczone do obrotu na danej giełdzie towarowej lub do obrotu organizowanego zgodnie z odrębnymi przepisami;”

– lit. d i e otrzymują brzmienie:

„d) prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia, o których mowa w art. 9e ust. 1 i art. 9l ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.¹³⁾),

e) niebędące instrumentami finansowymi prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości oznaczonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, mierników i limitów wielkości produkcji, emisji zanieczyszczeń lub praw majątkowych, o których mowa w lit. d;”,

c) uchyla się pkt 7,

d) uchyla się pkt 15;

2) w art. 3:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. O ile przepisy innych ustaw nie stanowią inaczej, proponowanie nabycia lub nabywanie niebędących instrumentami finansowymi praw majątkowych, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości oznaczonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, mierników i limitów wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, lub od ceny lub wartości praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d, przy wykorzystaniu środków masowego przekazu, albo w inny sposób, jeżeli propozycja jest skierowana do więcej niż 300 osób albo do nieoznaczonego adresata, z wyjątkiem proponowania nabycia praw w postępowaniu likwidacyjnym, upadłości-

wym lub egzekucyjnym, może być dokonywane pod warunkiem uprzedniego wprowadzenia tych praw do obrotu giełdowego i wyłącznie za pośrednictwem giełdy.”,

- b) uchyla się ust. 4;
- 3) w art. 7 w ust. 2 w pkt 9 lit. d otrzymuje brzmienie:
  - „d) 6 domów maklerskich lub towarowych domów maklerskich – w przypadku gdy przedmiotem obrotu na giełdzie mają być towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e.”;
- 4) w art. 9:
  - a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
    - „2. Z zastrzeżeniem art. 5 ust. 3a, stronami transakcji giełdowych mogą być wyłącznie podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 3, oraz giełdowa izba rozrachunkowa, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., zwany dalej „Krajowym Depozytem”, i spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi – w zakresie, w jakim jest to niezbędne do wykonywania zadań związanych z wykorzystaniem środków systemu, o którym mowa w art. 15 ust. 5 pkt 2, zgodnie z jego celem.”,
  - b) w ust. 3 uchyla się pkt 3,
  - c) uchyla się ust. 5,
  - d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
    - „6. Podmioty, o których mowa w ust. 3 pkt 4, mogą być wyłącznie stronami zawieranych na własny

rachunek transakcji giełdowych, których przedmiotem są towary giełdowe będące: energią elektryczną, limitami wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, prawami majątkowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d, lub niebędącymi instrumentami finansowymi prawami majątkowymi, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości energii elektrycznej, po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 50b ust. 1.”,

e) w ust. 9 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) maklera papierów wartościowych – jeżeli przedmiotem transakcji są towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e.”,

f) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Transakcja giełdowa dokonana przez podmioty inne niż określone w ust. 3 lub z naruszeniem ust. 6-9 jest nieważna.”;

5) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Art. 13. 1. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, szczególny tryb i warunki wprowadzania do obrotu giełdowego praw, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, w tym również kryteria, jakie muszą spełniać te prawa, aby mogły być przedmiotem obrotu, oraz szczególne warunki, jakie w takim przypadku są obowiązane spełniać osoby zobowiązane do realizacji tych praw.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać tryb i warunki wprowadzania do obrotu giełdowego praw, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, w sposób zapewniający od-

powiedni poziom bezpieczeństwa w zakresie realizacji zobowiązań wynikających z tych praw. Rozporządzenie powinno ponadto określać zakres obowiązków informacyjnych tak, aby zapewnić nabywcom tych praw podstawowe dane niezbędne do oceny ryzyka związanego z inwestowaniem w te prawa.”;

6) w art. 14:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zezwolenie na prowadzenie giełdy, na której przedmiotem obrotu są prawa majątkowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, bądź zezwolenie na dopuszczenie do obrotu na istniejącej giełdzie praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, wydaje się z zastrzeżeniem warunku utworzenia z udziałem wnioskodawcy, jako założyciela i akcjonariusza, giełdowej izby rozrachunkowej i podjęcia przez tę izbę działalności w określonym terminie.”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Poza wnioskodawcą akcjonariuszami giełdowej izby rozrachunkowej mogą być wyłącznie spółki prowadzące giełdę, akcjonariusze spółki prowadzącej giełdę, banki, Skarb Państwa, Krajowy Depozyt oraz spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.”;

7) w art. 15 w ust. 5 uchyla się pkt 3;

8) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. 1. Funkcję giełdowej izby rozrachunkowej może pełnić Krajowy Depozyt lub spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

2. W przypadku gdy przedmiotem obrotu na danej giełdzie będą prawa, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, a funkcję giełdowej izby rozrachunkowej pełni podmiot, o którym mowa w ust. 1, zezwolenie na prowadzenie giełdy, o którym mowa w art. 14 ust. 1, może być wydane, jeżeli wnioskodawca dołączy do wniosku umowę z tym podmiotem w przedmiocie rozliczania transakcji giełdowych wraz z regulaminem, o którym mowa w ust. 4.
3. Do rozliczania przez podmiot, o którym mowa w ust. 1, transakcji giełdowych w ramach wykonywania funkcji giełdowej izby rozrachunkowej stosuje się odpowiednio art. 15 i 17, a w pozostałym zakresie – przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.
4. W przypadku gdy funkcję giełdowej izby rozrachunkowej pełni podmiot, o którym mowa w ust. 1, prawa i obowiązki członków giełdowej izby rozrachunkowej oraz zasady rozliczania transakcji giełdowych określa odrębny regulamin, uchwalony przez radę nadzorczą danego podmiotu na wniosek jego zarządu.

Regulamin ten zawiera w szczególności elementy, o których mowa w art. 16 ust. 2.

5. Regulamin, o którym mowa w ust. 4, jak również jego zmiany wymagają zatwierdzenia przez Komisję. Komisja odmawia zatwierdzenia regulaminu albo jego zmiany, jeżeli ich treść byłaby sprzeczna z prawem lub mogłaby naruszyć bezpieczeństwo obrotu.”;

9) w art. 28 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) podjęciu wykonywania zawodu wraz ze wskazaniem sposobu i miejsca wykonywania zawodu;”;

10) w art. 30:

a) uchyla się ust. 3,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Tytułu „makler giełd towarowych” mogą używać wyłącznie osoby, które spełniają jeden z warunków określonych w ust. 1 lub 2.”;

11) uchyla się art. 34, 34a, 35 i 36;

12) w art. 38:

a) w ust. 2:

– pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) oferowaniu w obrocie giełdowym towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e,”

– pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) pośrednictwie w nabywaniu lub zbywaniu towarów giełdowych, o których mowa w art. 2

pkt 2 lit. e, w obrocie na zagranicznych giełdach towarowych.”,

b) uchyla się ust. 3;

13) art. 38a otrzymuje brzmienie:

„Art. 38a. Przez oferowanie w obrocie giełdowym towarów giełdowych rozumie się pośrednictwo w zbywaniu towarów giełdowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, wprowadzanych do obrotu na giełdzie towarowej.”;

14) art. 38d otrzymuje brzmienie:

„Art. 38d. Przez zarządzanie cudzym pakietem praw majątkowych na zlecenie rozumie się odpłatne podejmowanie i realizację decyzji inwestycyjnych na rachunek zleceniodawcy, w ramach pozostawionych przez zleceniodawcę do dyspozycji zarządzającego środków pieniężnych i praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e.”;

15) w art. 39 w ust. 2 uchyla się pkt 6;

16) w art. 46 uchyla się pkt 4;

17) w art. 50b:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmioty, o których mowa w art. 9 ust. 3 pkt 4, mogą zawierać na giełdzie, we własnym imieniu, transakcje, których przedmiotem są towary giełdowe będące: energią elektryczną, limitami wielkości produkcji i emisji zanieczyszczeń, prawami majątkowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d, lub niebędącymi instrumentami finansowymi pra-

wami majątkowymi, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości energii elektrycznej, pod warunkiem zatrudnienia maklera giełd towarowych, w celu reprezentowania tych podmiotów w transakcjach giełdowych, oraz:

- 1) zawarcia z towarowym domem maklerskim, będącym członkiem giełdowej izby rozrachunkowej umowy o rozliczanie transakcji albo
- 2) uzyskania zezwolenia Komisji na prowadzenie rachunków lub rejestrów tych towarów giełdowych.”,

b) uchyla się ust. 3,

c) w ust. 5 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) umowę, w której giełdowa izba rozrachunkowa, Krajowy Depozyt albo spółka, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, zobowiąże się do rozliczania transakcji zawartych przez wnioskodawcę, pod warunkiem uzyskania przez wnioskodawcę zezwolenia na prowadzenie rachunków lub rejestrów towarów giełdowych.”;

18) art. 50c otrzymuje brzmienie:

„Art. 50c. Ogłoszenie upadłości, otwarcie postępowania układowego, wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub wydanie innego orzeczenia lub decyzji o likwidacji, zawieszeniu lub ograniczeniu prowadzenia działalności:

- 1) uczestnika Krajowego Depozytu lub spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykony-

wanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, o ile wykonuje on zadania w zakresie rozliczania transakcji zawieranych w obrocie towarami giełdowymi,

2) członka giełdowej izby rozrachunkowej

– skutkujących zawieszeniem lub ograniczeniem dokonywania przez te podmioty spłaty zadłużenia albo ograniczających zdolność swobodnego rozporządzania mieniem, nie wywołuje skutków prawnych wobec środków znajdujących się na rachunku lub w rejestrze towarów giełdowych, koncie depozytowym, rachunku pieniężnym lub rachunku bankowym tych podmiotów, służącym do realizacji rozliczeń transakcji w zakresie, w jakim środki te są potrzebne do rozliczenia transakcji w Krajowym Depozycie, spółce, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, albo w giełdowej izbie rozrachunkowej, chociażby postępowanie zostało wszczęte albo inne orzeczenie lub decyzja została wydana przed jej rozliczeniem.”;

19) w art. 53 w ust. 1:

a) uchyla się pkt 2a,

b) w pkt 3 dodaje się lit. i w brzmieniu:

„i) spółki, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa

w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.
o obrocie instrumentami finansowymi”;

20) w art. 55b pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) rzecznikowi dyscyplinarnemu lub sądowi dyscyplinarnemu stowarzyszenia zrzeszającego maklerów giełd towarowych w liczbie stanowiącej co najmniej 20% ogółu maklerów giełd towarowych wykonujących zawód, wyłącznie w zakresie niezbędnym do ustalenia, na potrzeby postępowania dyscyplinarnego, naruszenia zasad etyki zawodowej przez maklera giełd towarowych, będącego członkiem tego stowarzyszenia;”;

21) w art. 56 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wprowadzający towar giełdowy, o którym mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, do obrotu giełdowego odpowiada za szkodę wyrządzoną wskutek wady towaru giełdowego, chyba że ani on, ani osoby, za które odpowiada, nie ponoszą winy.”;

22) w art. 56a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kto z naruszeniem art. 3 ust. 1 proponuje nabycie lub nabywa niebędące instrumentami finansowymi prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości oznaczonych co do gatunku rzeczy, określonych rodzajów energii, mierników i limitów wielkości produkcji lub emisji zanieczyszczeń, lub od ceny lub wartości praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d, podlega grzywnie do 1 000 000 zł albo karze pozbawienia wolności do lat 2, albo obu tym karom łącznie.”;

23) w art. 60 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Kto, będąc odpowiedzialnym za informacje zawarte w dokumencie związanym z wprowadzaniem do obrotu giełdowego praw, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, podaje nieprawdziwe lub zataja prawdziwe dane, w sposób istotny wpływające na treść informacji, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1505, z późn. zm.¹⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) instytucji obowiązanej – rozumie się przez to banki, Narodowy Bank Polski – w zakresie, w jakim prowadzi rachunki bankowe dla osób prawnych, sprzedaż numizmatów, skup złota i wymianę zniszczonych środków płatniczych na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162 i Nr 61, poz. 410), oddziały banków zagranicznych, instytucje pieniądza elektronicznego, oddziały zagranicznych instytucji pieniądza elektronicznego oraz agentów rozliczeniowych, prowadzących działalność na podstawie ustawy z dnia 12 września 2002 r. o elektronicznych instrumentach płatniczych (Dz. U. Nr 169, poz. 1385, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119), firmy inwestycyjne i banki powiernicze w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538,

z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ..., poz. ...), zagraniczne osoby prawne prowadzące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi i towarowe domy maklerskie w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 121, poz. 1019 i Nr 183, poz. 1537 i 1538 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119) oraz spółki handlowe, o których mowa w art. 50a ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. – w zakresie, w jakim prowadzi rachunki papierów wartościowych, oraz spółka, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi – w zakresie, w jakim prowadzi rachunki papierów wartościowych, podmioty prowadzące działalność w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych i gier na automatach oraz gier na automatach o niskich wygranych, zakłady ubezpieczeń, główne oddziały zagranicznych zakładów ubezpieczeń, fundusze inwestycyjne, towarzystwa funduszy inwestycyjnych, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej Poczta Polska, notariuszy w zakresie czynności notarialnych dotyczących obrotu wartościami majątkowymi, adwokatów wykonujących zawód, radców prawnych wykonujących zawód poza stosunkiem pracy, prawników zagranicznych świadczących pomoc prawną poza stosunkiem pracy, biegłych rewidentów wykonujących zawód, doradców podatkowych wykonujących zawód,

podmioty prowadzące działalność kantorową, przedsiębiorców prowadzących: domy aukcyjne, antykwarjaty, działalność leasingową lub factoringową, działalność w zakresie: obrotu metalami lub kamieniami szlachetnymi i półszlachetnymi, sprzedaży komisowej, udzielania pożyczek pod zastaw (lombardy) lub pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oraz fundacje;”;

2) w art. 12 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przepisu ust. 1 pkt 6 nie stosuje się w przypadku transakcji zawartych w obrocie zorganizowanym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.”;

3) w art. 21 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) Komisja Nadzoru Finansowego w stosunku do banków, oddziałów zagranicznych instytucji kredytowych i oddziałów banków zagranicznych, zakładów ubezpieczeń i głównych oddziałów zagranicznych zakładów ubezpieczeń oraz w stosunku do firm inwestycyjnych i banków powierniczych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, zagranicznych osób prawnych prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi, towarowych domów maklerskich w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, jak również w stosunku do funduszy inwestycyjnych, towarzystw funduszy inwestycyjnych, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. oraz spółki, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia

29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;”;

4) w art. 33 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego lub osób przez niego upoważnionych – wyłącznie w sprawach związanych z wykonywaniem nadzoru bankowego, w sprawach związanych z wykonywaniem nadzoru nad działalnością ubezpieczeniową oraz w stosunku do firm inwestycyjnych i banków powierniczych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, zagranicznych osób prawnych prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w zakresie obrotu towarami giełdowymi, towarowych domów maklerskich w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych oraz w stosunku do funduszy inwestycyjnych, towarzystw funduszy inwestycyjnych, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. oraz spółki, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;”.

Art. 12. W ustawie z dnia 29 marca 2001 r. o zasadach i formach uregulowania zobowiązań Skarbu Państwa wynikających z orzeczeń Społecznej Komisji Rewindykacyjnej (Dz. U. Nr 42, poz. 470) w art. 2 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wskazać rachunek papierów wartościowych otwarty w ramach umowy o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, na który mają zostać przekazane obligacje Skarbu Państwa.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. Nr 123, poz. 1351, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1) system płatności – podlegające prawu polskiemu prawne powiązania pomiędzy co najmniej trzema instytucjami, w tym co najmniej jedną z instytucji, o których mowa w pkt 5 lit. a)-e) lub lit. h), z wyłączeniem uczestnika pośredniego, w ramach których obowiązują wspólne dla tych uczestników zasady realizacji ich zleceń rozrachunku, o których mowa w pkt 12 lit. a), z zastrzeżeniem art. 2a,

2) system rozrachunku papierów wartościowych – podlegające prawu polskiemu prawne powiązania pomiędzy co najmniej trzema instytucjami, w tym co najmniej jedną z instytucji, o których mowa w pkt 5 lit. a)-e) lub lit. h), z wyłączeniem uczestnika pośredniego, w ramach których obowiązują wspólne dla tych uczestników zasady realizacji ich zleceń rozrachunku, o których mowa w pkt 12 lit. b), z zastrzeżeniem art. 2a,”

b) pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) papiery wartościowe – papiery wartościowe oraz inne instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ustawy, o której mowa w pkt 5 lit. d),”

c) pkt 19 otrzymuje brzmienie:

„19) podmiot prowadzący system – partner centralny, agent rozrachunkowy oraz izba rozliczeniowa,

w tym w szczególności izba rozliczeniowa lub izba rozrachunkowa działająca na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, lub inny podmiot określający wspólne dla uczestników systemu zasady realizacji ich zleceń rozrachunku.”;

2) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. 1. Prezes Narodowego Banku Polskiego może, w indywidualnych przypadkach, uznać za krajowy system płatności prawne powiązania podlegające prawu polskiemu, pomiędzy dwoma uczestnikami, nie uwzględniając agenta rozrachunkowego, partnera centralnego, izby rozliczeniowej ani uczestnika pośredniego, jeżeli tacy występują, gdy wskazanie takie jest zasadne ze względu na ryzyko systemowe.

2. Komisja Nadzoru Finansowego, zwana dalej „KNF”, może, w indywidualnych przypadkach, uznać za krajowy system rozrachunku papierów wartościowych prawne powiązania podlegające prawu polskiemu, pomiędzy dwoma uczestnikami, nie uwzględniając agenta rozrachunkowego, partnera centralnego, izby rozliczeniowej ani uczestnika pośredniego, jeżeli tacy występują, gdy wskazanie takie jest zasadne ze względu na ryzyko systemowe.”;

3) po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:

„Art. 2a. NBP w odniesieniu do systemów płatności, a KNF w odniesieniu do systemów rozrachunku papierów wartościowych może uznać, że ze względu na ryzyko systemowe

uczestnicy pośredni są uznani za uczestników, pod warunkiem że uczestnicy pośredni są znani systemowi.”;

4) w art. 13 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) KNF, jeżeli decyzja dotyczy uczestnika systemu rozrachunku papierów wartościowych,”;

5) w art. 15 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Przepisy art. 4-7 i art. 11-14 ustawy oraz art. 22 ust. 1 pkt 4, art. 66 i 67, art. 80 i art. 135-137 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 537, z późn. zm.¹⁵⁾) stosuje się do systemów rozrachunku papierów wartościowych prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, do innych systemów rozrachunku papierów wartościowych prowadzonych przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. lub przez spółkę, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 6 lub ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, oraz do systemów prowadzonych przez NBP.

2. Przepisy art. 4-7 i art. 11-14 ustawy oraz art. 22 ust. 1 pkt 4, art. 66 i 67, art. 80 i art. 135-137 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze, stosuje się także do systemów innych niż systemy wskazane w ust. 1, wskazanych przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, w drodze rozporządzenia,

wydanego po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz KNF.”;

6) w art. 16 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Prowadzenie systemów rozrachunku papierów wartościowych, z wyjątkiem systemów prowadzonych przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. lub przez spółkę, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 6 lub ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, oraz systemów prowadzonych przez NBP, wymaga zezwolenia KNF, wydanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.”;

7) w art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Postępowanie w sprawie uzyskania zgody, o której mowa w art. 16 ust. 1, wszczyna się na wniosek podmiotu zamierzającego prowadzić system.”;

8) w art. 18 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zgody, o której mowa w art. 16 ust. 1, odmawia się, jeżeli zasady funkcjonowania systemu:

- 1) są niezgodne z przepisami prawa polskiego lub
- 2) nie zapewniają sprawnego lub bezpiecznego funkcjonowania systemu.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.¹⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 29 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) podmiotu prowadzącego działalność maklerską w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ..., poz. ...) lub inną działalność w zakresie obrotu instrumentami finansowymi w rozumieniu tej ustawy;”;

2) w art. 34 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W celu ustalenia składu akcjonariuszy zakładu ubezpieczeń, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., spółka, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, firmy inwestycyjne i banki powiernicze w rozumieniu tej ustawy, mają obowiązek, na żądanie zakładu ubezpieczeń będącego spółką publiczną i na jego koszt, w terminie 30 dni od dnia zgłoszenia żądania, przekazać zakładowi ubezpieczeń informację o posiadaniu przez poszczególnych akcjonariuszy akcji tego zakładu ubezpieczeń w liczbie zapewniającej co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu.”;

3) w art. 214a ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Podmiot partycypujący jest to podmiot dominujący lub inny podmiot, który posiada znaczący udział kapitałowy, lub podmiot powiązany z podmiotem, w taki sposób, że może on podjąć inne działania, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy z dnia 29 września

1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.²⁾).

Art. 15. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych (Dz. U. Nr 116, poz. 1205, z 2005 r. Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119) w art. 8:

1) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) z podmiotem prowadzącym działalność maklerską o świadczenie usług polegających na wykonywaniu zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych i prowadzenie rachunku papierów wartościowych oraz rachunku pieniężnego, albo”;

2) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Oszczędzający może gromadzić środki na IKE w ramach umowy o świadczenie usług polegających na wykonywaniu zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych i prowadzenie rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnego zawartej przed dniem podpisania umowy o prowadzenie IKE, pod warunkiem że środki gromadzone na IKE są odrębnie ewidencjonowane.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. Nr 183, poz. 1537, z późn. zm.¹⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w pkt 6 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) rynek usług świadczonych przez fundusze inwestycyjne i inne instytucje wspólnego inwestowania – w zakresie, w jakim do tych usług i podmiotów stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w pkt 3, oraz”;

2) w art. 5:

a) uchyla się pkt 3,

b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.”,

c) po pkt 6 dodaje się pkt 6a-6c w brzmieniu:

„6a) spółki prowadzące izbę rozliczeniową;

6b) spółki prowadzące izbę rozrachunkową;

6c) spółka, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1-6 lub ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi;”;

3) w art. 21 dodaje się ust. 11 w brzmieniu:

„11. Wymiana informacji dotyczących działalności firm inwestycyjnych, podmiotów organizujących rynek regulowany lub zawieranych transakcji, których przedmiotem są instrumenty finansowe, następuje w trybie określonym w art. 14 i 15 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1287/2006 z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającego środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zobowiązań przedsiębiorstw inwestycyjnych w zakresie prowadzenia rejestrów, sprawozdań z transakcji, przejrzystości rynkowej, dopuszczania instrumentów finansowych do obrotu oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy (Dz.Urz. UE L 241 z 02.09.2006, str. 1).”;

4) w art. 26 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) podmiotu nadzorowanego, o którym mowa w art. 5 pkt 1-6c i 8-15,”;

5) w art. 38:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień oraz do wydania dokumentu lub innego nośnika informacji można wezwać każdego, kto dysponuje określoną wiedzą, dokumentem lub nośnikiem. Przepis art. 30 ust. 3 stosuje się odpowiednio.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. W toku postępowania wyjaśniającego do czynności podejmowanych wobec podmiotów, o których mowa w art. 5 pkt 1-15 i art. 26 ust. 1 pkt 2, lub wystawców instrumentów finansowych niebędących papierami wartościowymi stosuje się odpowiednio art. 32 i 33.”,

c) w ust. 5 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) od podmiotu świadczącego usługi telekomunikacyjne – udostępnienia informacji, stanowiących tajemnicę telekomunikacyjną w rozumieniu odrębnej ustawy, w zakresie wykazu połączeń telefonicznych lub innych przekazów informacji, dotyczących podmiotu dokonującego czynności faktycznych lub prawnych mających związek z wyjaśnianymi faktami, z uwzględnieniem danych abonenta pozwalających na jego identyfikację, czasu ich dokonania i innych informacji związanych z połączeniem lub przekazem, niestanowiących treści przekazu;”;

6) w art. 39:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. W przypadku gdy z uzyskanych informacji, uzasadniających podejrzenie popełnienia przestępstwa określonego w art. 181-183 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, wynika, że transakcja, która została dokonana lub ma zostać dokonana, może mieć związek z popełnieniem tego przestępstwa, Przewodniczący Komisji lub jego zastępca może wystąpić do podmiotu nadzorowanego z pisemnym żądaniem dokonania blokady prowadzonego przez ten podmiot:

- 1) rachunku papierów wartościowych,
- 2) innego rachunku, na którym są zapisywane instrumenty finansowe niebędące papierami wartościowymi,
- 3) rachunku pieniężnego

– na okres nie dłuższy niż 48 godzin od momentu wskazanego w żądaniu. Równocześnie z żądaniem Przewodniczący Komisji składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, załączając informacje i dokumenty dotyczące blokowanego rachunku.

2. Przez blokadę rachunku, o której mowa w ust. 1, rozumie się czasowe uniemożliwienie dysponowania i korzystania z całości lub części instrumentów finansowych lub środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku, w tym również przez podmiot nadzorowany, z wyłączeniem dokonania rozliczeń w instrumentach finansowych lub środkach pieniężnych wynikających z transakcji zawartych i zobowiązań wynikających z nabytych in-

strumentów finansowych przed otrzymaniem żądania, o którym mowa w ust. 1.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Pisemne żądanie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać datę wystąpienia z żądaniem, zakres oraz termin dokonania blokady rachunku.”.

Art. 17. W ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272 i Nr 49, poz. 328) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, może określić właściwość powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w sprawach o poszczególne przestępstwa przeciwko rynkowi finansowemu, mając na względzie zapewnienie sprawnego toku postępowania karnego.”;

2) uchyla się art. 45;

3) w art. 82 w pkt 2 skreśla się wyrazy „art. 45”.

Art. 18. 1. Spółki prowadzące rynek regulowany w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy są zobowiązane do dostosowania prowadzonej działalności do przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do osób wchodzących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy w skład zarządu spółki prowadzącej rynek regulowany nie stosuje się przepisu art. 25a ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1.

3. Spółki prowadzące rynek regulowany w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy:

1) wykonują obowiązek, o którym mowa odpowiednio w art. 22 ust. 4 lub w art. 34 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą oraz

2) przekazują Komisji Nadzoru Finansowego informacje, o których mowa odpowiednio w art. 22 ust. 4 i 5 lub w art. 34 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą

– w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Spółki prowadzące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy giełdę towarową są obowiązane, z zastrzeżeniem ust. 5, dostosować działalność do przepisów ustawy, o której mowa w art. 10, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. Spółki prowadzące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy giełdę towarową w zakresie obrotu instrumentami finansowymi w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w celu prowadzenia rynku pozagiełdowego są obowiązane uzyskać zezwolenie na prowadzenie rynku pozagiełdowego, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Prowadzenie giełdy towarowej w zakresie obrotu tymi instrumentami finansowymi, bez zezwolenia na prowadzenie rynku pozagiełdowego, w okresie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie stanowi naruszenia przepisów ustawy, o której mowa w art. 1.

Art. 19. W przypadku zaistnienia przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy jednej z okoliczności określonych w art. 133 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, do ustalenia i sposobu wypłaty rekompensat stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 20. 1. Zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej udzielone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uprawniają, z zastrzeżeniem ust. 2, do prowadzenia działalności maklerskiej w zakresie, w jakim jest ona prowadzona w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Zawiadomienia złożone do Komisji Nadzoru Finansowego zgodnie z art. 87 ustawy, o której mowa w art. 1, w terminie krótszym niż 30 dni przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wywołują skutki określone przepisami ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, o ile Komisja Nadzoru Finansowego nie zgłosi sprzeciwu w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. W przypadku zgłoszenia sprzeciwu do zmiany zakresu działalności stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Firmy inwestycyjne oraz banki powiernicze prowadzące działalność na podstawie zezwolenia udzielonego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są zobowiązane do dostosowania prowadzonej działalności do przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

4. Firmy inwestycyjne oraz banki powiernicze prowadzące działalność na podstawie zezwolenia udzielonego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy są zobowiązane do przekazania Komisji Nadzoru Finansowego informacji dotyczących ich podmiotów dominujących, podmiotów zależnych i grupy kapitałowej w rozumieniu art. 3 pkt 16-18 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. W przypadku gdy z informacji, o których mowa w ust. 4, przekazanych przez dom maklerski wynika, że istnieje uzasadnione podejrzenie, że podmiot dominujący wobec tego domu maklerskiego mógłby wywierać niekorzystny wpływ na zarządzanie tym domem maklerskim, Komisja Nadzoru Finansowego może, w drodze decyzji, nakazać podjęcie działań mających na celu doprowadzenie do utraty przez ten podmiot statusu podmiotu dominującego wobec tego domu maklerskiego, wskazując termin, w którym działania te

powinny zostać podjęte. Przepisy art. 167 ust. 7 i 8 ustawy, o której mowa w art. 1, stosuje się odpowiednio.

6. Na podmiot, który wbrew decyzji, o której mowa w ust. 5, nie podejmuje działań mających na celu doprowadzenie do utraty przez ten podmiot statusu podmiotu dominującego wobec domu maklerskiego we wskazanym terminie, Komisja Nadzoru Finansowego może nałożyć, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 500 000 zł. Przepisy art. 167 ust. 7 i 8 ustawy, o której mowa w art. 1, stosuje się odpowiednio.

7. Zawiadomienia złożone do Komisji Nadzoru Finansowego zgodnie z art. 104 ustawy, o której mowa w art. 1, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, wywołują skutki określone przepisami ustawy, o której mowa w art. 1, pod warunkiem dostosowania prowadzonej działalności do przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

8. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zawarte umowy o świadczenie usług brokerskich, o których mowa w art. 73 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, ulegają przekształceniu w umowy o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego.

Art. 21. Finansowa spółka holdingowa będąca podmiotem dominującym wobec domu maklerskiego w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy jest obowiązana dostosować się do wymogu określonego w art. 103 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 22. Pozostają w mocy, udzielone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie ustawy, o której mowa w art. 10, zezwolenia na prowadzenie rachunków lub rejestrów towarów giełdowych będących energią elektryczną, limitami wielkości produkcji i emisji zanieczyszczeń lub prawami majątkowymi, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od energii elektrycznej.

Art. 23. Do dnia 31 grudnia 2007 r. Komisja Nadzoru Finansowego dokonuje określonych w art. 105b ustawy, o której mowa w art. 1:

- 1) uznania zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej,
- 2) ustalenia powiązania wag ryzyka poszczególnych klas ekspozycji domu maklerskiego z odpowiednimi ocenami wiarygodności kredytowej opracowanymi przez uznaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej oraz
- 3) uznania, że niezlecone oceny wiarygodności kredytowej opracowywane przez uznaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej zapewniają obliczanie przez domy maklerskie wymogów kapitałowych w sposób prawidłowy wraz z ustaleniem powiązania wag ryzyka poszczególnych klas ekspozycji domu maklerskiego z tymi ocenami

– w porozumieniu z Komisją Nadzoru Bankowego.

Art. 24. 1. Do dnia 31 grudnia 2007 r. kontrolę wypełniania przez banki, oddziały banków zagranicznych i oddziały zagranicznych instytucji kredytowych, z wyłączeniem Narodowego Banku Polskiego, obowiązków w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł lub przeciwdziałania finansowaniu terroryzmu, o której mowa w art. 21 ust. 3 pkt 2 ustawy, o której mowa w art. 11, sprawuje Komisja Nadzoru Bankowego.

2. Do dnia 31 grudnia 2007 r. informacje o transakcjach objętych przepisami ustawy, o której mowa w art. 11, w sprawach związanych z wykonywaniem nadzoru bankowego mogą być udostępniane, zgodnie z art. 33 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, Komisji Nadzoru Bankowego.

Art. 25. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 17 ust. 1 oraz art. 94 i art. 98 ust. 11 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, pozostają w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie przepisów dotychczasowych, z wyjątkiem przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 3, 6 i 7 ustawy, o której mowa w art. 1.

Art. 26. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów art. 105a ust. 1 pkt 3 i art. 105c ust. 1 pkt 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

-
- ¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw:
- 1) dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniającej dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającą dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz.Urz. UE L 145 z 30.04.2004, str. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 7, str. 263, z późn. zm.),
  - 2) dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz.Urz. UE L 177 z 30.06.2006, str. 1),
  - 3) dyrektywy 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz.Urz. UE L 177 z 30.06.2006, str. 201),
  - 4) dyrektywy Komisji 2006/73/WE z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającej środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy (Dz.Urz. UE L 241 z 2.09.2006, str. 26).

Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 25 października 1990 r. o zwrocie majątku utraconego przez związki zawodowe i organizacje społeczne w wyniku wprowadzenia stanu wojennego, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, ustawę z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach, ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, ustawę z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, ustawę z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych, ustawę z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych, ustawę z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu fi-

---

nansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu, ustawę z dnia 29 marca 2001 r. o zasadach i formach uregulowania zobowiązań Skarbu Państwa wynikających z orzeczeń Społecznej Komisji Rewindykacyjnej, ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami, ustawę z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o indywidualnych kontach emerytalnych, ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym i ustawę z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym.

- 2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535, Nr 146, poz. 1546 i Nr 213, poz. 2155, z 2005 r. Nr 10, poz. 66, Nr 184, poz. 1539 i Nr 267, poz. 2252 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 208, poz. 1540.
- 3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 190, poz. 1401 i Nr 245, poz. 1175 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 272.
- 4) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119.
- 5) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535 i Nr 223, poz. 2216, z 2004 r. Nr 64, poz. 594 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719 i Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119.
- 6) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 281, poz. 2777, z 2005 r. Nr 33, poz. 289, Nr 94, poz. 788, Nr 143, poz. 1199, Nr 175, poz. 1460, Nr 177, poz. 1468, Nr 178, poz. 1480, Nr 179, poz. 1485, Nr 180, poz. 1494 i Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 127, Nr 144, poz. 1043 i 1045, Nr 158, poz. 1121, Nr 171, poz. 1225 i Nr 235, poz. 1699.
- 7) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 183, poz. 1537 i 1538 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119.
- 8) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 143 poz. 1202 i Nr 183 poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95.
- 9) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493 oraz z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648.
- 10) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 141, poz. 1009 i 1013, Nr 167, poz. 1192 i Nr 226, poz. 1647 i 1648 oraz z 2007 r. Nr 20, poz. 116 i Nr 64, poz. 432.

-
- 11) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 60, poz. 700 i 703, Nr 86, poz. 958, Nr 103, poz. 1100, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1315 i 1324, z 2001 r. Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190 i Nr 125, poz. 1363, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 93, poz. 820, Nr 141, poz. 1179, Nr 169, poz. 1384, Nr 199, poz. 1672, Nr 200, poz. 1684 i Nr 230, poz. 1922, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 96, poz. 874, Nr 137, poz. 1302, Nr 180, poz. 1759, Nr 202, poz. 1957, Nr 217, poz. 2124 i Nr 223, poz. 2218, z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 121, poz. 1262, Nr 123, poz. 1291, Nr 146, poz. 1546, Nr 171, poz. 1800, Nr 210, poz. 2135 i Nr 254, poz. 2533, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 57, poz. 491, Nr 78, poz. 684, Nr 143, poz. 1199, Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1419 i 1420, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 94, poz. 651, Nr 107, poz. 723, Nr 136, poz. 970, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353, Nr 217, poz. 1589 i Nr 251, poz. 1847.
  - 12) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 216, poz. 1824, z 2003 r. Nr 217, poz. 2124 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1316, Nr 183, poz. 1538, Nr 184, poz. 1539 i Nr 249, poz. 2104.
  - 13) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1123 i Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 124 i Nr 52, poz. 343.
  - 14) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 62, poz. 577, Nr 96, poz. 959 i Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119.
  - 15) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i 871, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546, Nr 173, poz. 1808 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 94, poz. 785, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 47, poz. 347, Nr 133, poz. 935 i Nr 157, poz. 1119.
  - 16) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz 2006 r. Nr 157, poz. 1119.
  - 17) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007 r. Nr 50, poz. 331.

UZASADNIENIE

Zmiany wprowadzane do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi w większości są konsekwencją konieczności implementacji do polskiego porządku prawnego przepisów dyrektywy z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych (2004/39/WE) oraz dyrektywy z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (2006/49/WE). Obok implementacji dyrektyw, wprowadzono również rozwiązania sprzyjające rozwojowi polskiego rynku kapitałowego, takie jak ułatwienie funkcjonowania mechanizmów krótkiej sprzedaży.

W związku z implementacją przepisów dyrektywy w sprawie rynków instrumentów finansowych (dalej także „MiFID”) w projekcie nowelizacji zaproponowano poszerzenie katalogu instrumentów finansowych (w tym, w szczególności o instrumenty o charakterze derywatów, o zróżnicowanych typach instrumentu bazowego). Powyższe rozwiązanie, w pełni oparte na przepisach dyrektywy w sprawie rynków instrumentów finansowych, spowoduje objęcie ochroną gwarantowaną zarówno przez nadzór sprawowany nad firmami inwestycyjnymi przez Komisję Nadzoru Finansowego (dalej „KNF”), jak i przez funkcjonowanie systemu rekompensat, inwestorów korzystających z usług oferowanych w zakresie wszystkich instrumentów dostępnych na rozwiniętych rynkach finansowych. W projekcie zaproponowano również dostosowanie do przepisów wskazanej dyrektywy dotychczasowych rozwiązań w zakresie usługi organizowania alternatywnego systemu obrotu (projekt rezygnuje z konieczności zatwierdzania przez KNF regulaminu takiego obrotu oraz wprowadza szereg uprawnień po stronie KNF mających na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa obrotu), instytucji agenta firmy inwestycyjnej (projekt w szczególności wprowadza wyraźny wymóg nadzorowania przez firmę inwestycyjną działalności jej agentów) oraz istoty usługi doradztwa inwestycyjnego, która obejmować ma wszelkie rekomendacje spełniające przesłanki wskazane w ustawie bez względu na konkretny ich przedmiot (w chwili obecnej usługą

zastrzeżoną do wykonywania za zezwoleniem KNF jest wyłącznie doradztwo inwestycyjne w zakresie instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego). Projekt ustawy, w zakresie zmiany ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, przewiduje również odstąpienie od szeregu dotychczas funkcjonujących rozwiązań szczegółowych, które nie znajdują swego odzwierciedlenia w przepisach dyrektywy w sprawie rynków instrumentów finansowych ani w przepisach implementacyjnych do tej dyrektywy (w szczególności projekt zakłada rezygnację z określania szczegółowych elementów regulaminu organizowania alternatywnego systemu obrotu). Pozostawienie wskazanych szczegółowych regulacji, wobec braku ich podstawy wynikającej z prawa unijnego, stanowiłoby ograniczanie swobody przepływu kapitału i usług.

Projekt uszczegóławia zasady zawierania przez firmy inwestycyjne transakcji bezpośrednio z dającym zlecenie (w ramach usługi wykonywania zleceń) wprowadzając m.in. wymóg upowszechniania w sposób ciągły cen kupna i sprzedaży, po jakich transakcje mogą być zawierane wraz ze wskazaniem wielkości zleceń, które mają być realizowane po tych cenach (nowelizowany art. 74 ustawy). Wskazany obowiązek został ograniczony, zgodnie z rozwiązaniami unijnymi, wyłącznie do dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym akcji najbardziej płynnych, czyli spełniających kryteria, które określone zostały w przepisach implementacyjnych wydanych na podstawie dyrektywy w sprawie rynków instrumentów finansowych – w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1287/2006 z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającym środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zobowiązań przedsiębiorstw inwestycyjnych w zakresie prowadzenia rejestrów, sprawozdań z transakcji, przejrzystości rynkowej, dopuszczania instrumentów finansowych do obrotu oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy. Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym obowiązki upowszechniania informacji wynikają z rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2005 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych oraz banków powierniczych (Dz. U. z 2006 r. Nr 2, poz. 8).

Wdrażając dyrektywę w sprawie rynków instrumentów finansowych, projekt ustawy wprowadza również szereg przepisów o charakterze szczegółowym odnoszących się do kwestii związanych z działalnością firm inwestycyjnych, jak również do organizowania rynku regulowanego, w tym w zakresie:

- zbywania akcji domu maklerskiego (obowiązek notyfikowania zamiaru pośredniego zbycia – obecnie omawiany obowiązek istnieje wyłącznie w przypadku bezpośredniego zbywania akcji domu maklerskiego) i nabywania akcji domu maklerskiego (uzupełnienie funkcjonującego obecnie obowiązku zasięgnięcia opinii zagranicznego organu nadzoru o przypadek, w którym nabywcą akcji domu maklerskiego jest zagraniczna spółka zarządzająca), a także:
  - zmiany art. 86 ustawy – uwzględnienie wynikającej z art. 10 ust. 5 MiFID konieczności złagodzenia aktualnie istniejącego obowiązku informowania przez dom maklerski o wszelkich zmianach w strukturze jego akcjonariatu (udziałowców) powyżej 10% udziału w kapitale zakładowym przez wprowadzenie wymogu informowania o znanych domowi maklerskiemu przekroczeniach lub spadkach udziału w posiadanym kapitale powyżej lub poniżej 20%, 33% lub 50%,
  - zmiany art. 106 ustawy – wprowadzenie wyraźnego zakazu nabywania akcji domu maklerskiego przed upływem terminu zgłoszenia przez Komisję Nadzoru Finansowego sprzeciwu wobec tego nabycia, jak również wbrew takiemu sprzeciwowi oraz wprowadzenie sankcji bezskuteczności prawa głosu z akcji nabytych z naruszeniem ww. normy (zmiany konieczne z punktu widzenia efektywności nadzoru nad strukturą właścicielską domu maklerskiego),
- możliwości zlecenia podmiotom trzecim przez firmy inwestycyjne wykonywania czynności z zakresu prowadzonej działalności maklerskiej oraz wykonywania funkcji operacyjnych istotnych z punktu widzenia konieczności zapewnienia bezpieczeństwa i ciągłości działalności (z jednoczesnym wyłączeniem spod wprowadzanych rygorów outsourcingu usług tzw. standardowych, takich jak doradztwo prawne, czy ochrona osób lub mienia), zgodnie z przepisami MiFID oraz przepisami implementacyjnymi wydanymi

na podstawie ww. dyrektywy przez Komisję Europejską (art. 81a-81g ustawy),

- wprowadzenia w ustawie (w art. 83a) ogólnych norm wskazujących obowiązki podmiotu prowadzącego działalność maklerską nakierowanych na zapewnienie bezpieczeństwa i ciągłości świadczonych usług, jak również ochrony interesów klientów korzystających z tych usług (obowiązków pozostających w zgodzie z MiFID),
- modyfikacji zasad korzystania przez firmę inwestycyjną z możliwości świadczenia usług na terytorium innego kraju członkowskiego z wykorzystaniem tzw. jednolitego paszportu (zarówno w przypadku firm inwestycyjnych z siedzibą w Polsce, jak i firm inwestycyjnych z innych państw UE, które notyfikują zamiar prowadzenia działalności na terytorium Polski), a w szczególności:
  - uchylecia pkt 6 w ust. 1 w art. 94 ustawy – uchylenie uprawnienia dla Ministra Finansów do określenia w drodze rozporządzenia obowiązków sprawozdawczych domów maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską oraz zagranicznych firm inwestycyjnych prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w formie oddziału i zagranicznych osób prawnych, o których mowa w art. 115 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską, w zakresie wykonywania czynności pośrednictwa w nabywaniu i zbywaniu maklerskich instrumentów finansowych będących w obrocie na zagranicznych rynkach regulowanych ze względu na brzmienie MiFID, której przepisy nie pozwalają na nakładanie przez państwa członkowskie UE dodatkowych (nieprzewidzianych w tej dyrektywie) obowiązków sprawozdawczych (w tym zarówno na firmy inwestycyjne działające transgranicznie, jak i na podmioty krajowe),
  - zmian w art. 104 i 117 ustawy – wprowadzenie wynikającej z art. 31 ust. 2 MiFID konieczności wskazania Komisji Nadzoru Finansowego przez dom maklerski zamierzający prowadzić działalność maklerską na terytorium innego państwa członkowskiego UE, danych agentów firmy

inwestycyjnej, z których usług dom zamierza korzystać przy prowadzeniu tej działalności, a także konieczności przekazania przez Komisję na żądanie zagranicznego organu nadzoru danych obejmujących wskazanie agentów firmy inwestycyjnej, z których usług dom maklerski zamierza korzystać na terytorium tego państwa oraz wprowadzenie analogicznej możliwości dla Komisji w odniesieniu do zagranicznej firmy inwestycyjnej zamierzającej prowadzić działalność maklerską na terytorium RP,

- zmiany w art. 117 ustawy – wprowadzenie wynikającej z art. 32 ust. 2 MiFID konieczności wprowadzenia w przepisach krajowych wyrażonej normy wskazującej, iż korzystanie z usług agentów firmy inwestycyjnej na terytorium państwa członkowskiego UE innego niż macierzyste uznawane jest za otwarcie oddziału na terytorium tego państwa,
- zmiany w art. 121 ustawy – wprowadzenie doprecyzowania niezbędnego do wyeliminowania powstających w praktyce wątpliwości odnośnie zasad działania na polskim rynku regulowanym zagranicznych firm inwestycyjnych (z państw członkowskich UE) nieprowadzących na terytorium RP działalności maklerskiej (zobowiązania przyjęte przez RP z chwilą przystąpienia do UE powodują konieczność eliminacji z polskiego porządku krajowego wszelkich norm wprowadzających odmienny sposób traktowania podmiotów z innych państw członkowskich UE w stosunku do podmiotów krajowych – norm ocenianych przez podmioty zagraniczne jako dyskryminacja),
- umożliwienia rynkom regulowanym podejmowania decyzji o zawieszeniu bądź wykluczeniu instrumentów finansowych z obrotu (dodany ust. 4b w art. 20 ustawy),
- zobowiązania podmiotów prowadzących rynki regulowane do podawania do publicznej wiadomości listy akcjonariuszy danego podmiotu (dodawane ust. 4 i 5 w art. 22 ustawy),
- wymogów dotyczących podmiotu organizującego rynek regulowany, mających na celu zapewnienie sprawnego i bezpiecznego zarządzania tym podmiotem, w tym:

- określenia kwalifikacji jakie muszą spełniać osoby wchodzące w skład zarządu spółki prowadzącej rynek regulowany (dodany art. 25a ustawy),
- określenia, z uwzględnieniem regulacji prawa wspólnotowego, sposobu upowszechniania informacji (nowelizowane ust. 1 i 2 oraz dodawane ust. 2a-2f w art. 18 ustawy),
- zapewnienia możliwości wyboru podmiotu, który będzie prowadził rozrachunek i rozliczenie transakcji zawartych na rynku regulowanym przy jednoczesnym zastrzeżeniu obowiązku kierowania się przez spółkę, w wyborze podmiotu, kryteriami zagwarantowania sprawności i prawidłowości czynności rozliczeniowo-rozrachunkowych oraz uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego na wybór takiego podmiotu (dodawane ust. 1a-1d w art. 18 ustawy),
- możliwości instalowania przez rynki (zarówno rynki regulowane, jak i alternatywne systemy obrotu) systemów i urządzeń umożliwiających korzystanie z tych rynków (zawieranie na nich transakcji) przez podmioty zlokalizowane na terytoriach innych państw członkowskich (dodawane art. 14a i 25b ustawy),
- pozostających w korelacji z przepisami unijnymi, zasad prowadzenia alternatywnego systemu obrotu, w tym w zakresie obejmującym prowadzenie tego systemu przez firmy inwestycyjne, jak i spółki prowadzące rynki regulowane, a w szczególności:
  - uwzględnienia w ustawie (w art. 25a ust. 2 i 3) wynikającej z art. 9 ust. 1 akapit 2 MiFID – konieczności wprowadzenia przepisu nakazującego, aby osoby kierujące alternatywnym systemem obrotu organizowanym przez spółkę prowadzącą rynek regulowany spełniały wymogi w zakresie doświadczenia i dobrej opinii wraz z przepisem, że powyższy warunek uznaje się za spełniony w przypadku, gdy są to te same osoby, które kierują działalnością rynku regulowanego,
  - zmiany art. 78 ustawy – wprowadzenie ogólnych norm wskazujących obowiązki podmiotu organizującego alternatywny system obrotu nakie-

rowanych na zapewnienie bezpieczeństwa, efektywności i transparentności tego obrotu (obowiązków pozostających w zgodzie z MiFID),

- odpowiedzialności administracyjnej osób fizycznych odpowiedzialnych za naruszenia ustawy lub przepisów wydanych na jej podstawie przez spółki prowadzące rynek regulowany, domy maklerskie, banki prowadzące działalność maklerską lub zagraniczne osoby prawne prowadzące działalność maklerską (dodawany art. 169a ustawy),
- doprecyzowania w art. 165 i 166 ustawy istoty naruszeń przepisów prawa, które skutkują możliwością nałożenia na spółki prowadzące rynek regulowany, przez właściwy organ (Komisja Nadzoru Finansowego lub Minister Finansów), sankcji administracyjnych (wprowadzane zmiany pozostają w zgodności z przepisami MiFID).

Projekt wprowadza istotne zmiany w zakresie regulacji dotyczących systemu rozliczeniowego. Obecnie przepisy ustawy o obrocie instrumentami finansowymi przewidują monopol Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. (dalej: „KDPW S.A.”) w zakresie rozliczania transakcji zawieranych na regulowanym rynku giełdowym i pozagiełdowym oraz dokonywania rozrachunku z tytułu takich transakcji. Zaproponowane zmiany mają na celu wdrożenie do polskiego porządku prawnego art. 46 dyrektywy w sprawie rynków instrumentów finansowych, który gwarantuje możliwość powierzenia przez rynek regulowany uprawnionemu podmiotowi zadań związanych z dokonywaniem rozrachunku i rozliczania transakcji na rynku regulowanym (powyższe znalazło swe odzwierciedlenie w propozycji brzmienia art. 18 ust. 1a ustawy).

Dodatkowo proponowane przepisy transponują do polskiego porządku prawnego nakaz wynikający z art. 34 ust. 2 ww. dyrektywy przewidujący, że rynki regulowane umożliwiają podmiotom zawierającym transakcje na danym rynku prawo wskazania podmiotu, który dokonuje rozrachunku transakcji zawartych przy ich udziale, niezależnie od faktu wykorzystywania przez rynek regulowany usług innego podmiotu w zakresie rozrachunku transakcji. Prawo wyboru innego podmiotu uzależnione zostało od uzyskania zgody KNF (przez

podmiot dokonujący wskazania) udzielanej po spełnieniu przez podmiot, który ma dokonywać rozrachunku, odpowiednich wymogów wyszczególnionych w proponowanych przepisach.

Dzięki zmianom art. 18 ustawy doprecyzowane zostały warunki, których spełnienie powinno być przez Komisję Nadzoru Finansowego badane w toku rozpatrywania wniosku o udzielenie zgody na powierzenie dokonywania rozrachunku transakcji podmiotowi innemu niż ten, który na podstawie umowy ze spółką prowadzącą giełdę lub ze spółką prowadzącą rynek pozagiełdowy dokonuje rozrachunku transakcji zawieranych na tym rynku. Wprowadzono także zasadę, zgodnie z którą uznaje się ww. warunki za spełnione, w przypadku gdy powierzenie ma nastąpić na rzecz KDPW S.A., spółki, której KDPW S.A. powierzył wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 6 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi lub spółki prowadzącej izbę rozrachunkową.

Wprowadzenie możliwości wyboru podmiotu dokonującego rozliczeń lub rozrachunku transakcji zawieranych na rynku regulowanym (giełdowym i pozagiełdowym), innego niż obecnie funkcjonująca izba rozliczeniowo-rozrachunkowa (KDPW S.A.), z jednoczesnym pozostawieniem zakazu (dorozumianego) tworzenia na terytorium RP podmiotów innych niż KDPW S.A. do wykonywania funkcji rozliczania transakcji zawieranych na regulowanym rynku giełdowym lub pozagiełdowym, spowodowałoby powstanie sytuacji, w której sektor rozliczeń mógłby zostać zdominowany przez podmioty zagraniczne. Stąd w projekcie odstąpiono od ww. zakazu i wprowadzono system licencjonowania i nadzorowania innych niż KDPW S.A. izb rozliczeniowych oraz izb rozrachunkowych. W związku z zakresem powyższych zmian, zmieniono tytuł działu III ustawy o obrocie instrumentami finansowymi na „System depozytowo-rozliczeniowy” oraz wprowadzono następującą strukturę tego działu. Do przepisów ogólnych (dodawane art. 45a-45f ustawy) przeniesiono zasady związane z rozrachunkiem i rozliczeniem oraz istniejącą obecnie możliwość wyłączenia spod reżimu ustawy rozrachunku i rozliczania transakcji w zakresie papierów wartościowych emitowanych przez Narodowy Bank Polski i Skarb Państwa. W następstwie zastosowania powołanych wyżej rozwiązań legislacyjnych od-

powiedniej modyfikacji uległa grupa przepisów dotycząca funkcjonowania KDPW S.A. (art. 48-68 ustawy) w zakresie działalności rozrachunkowo-rozliczeniowej (w szczególności zniesiona została wyłączność KDPW S.A. na wykonywanie tego rodzaju działalności). Natomiast w dodanych art. 68a-68e ustawy zawarto regulacje dotyczące zasad i warunków prowadzenia działalności w zakresie rozliczenia i rozrachunku przez podmioty inne niż KDPW S.A. – izby rozrachunkowe lub izby rozliczeniowe. Projektowane rozwiązania przewidują dopuszczalność wykonywania przez uprawnione podmioty alternatywnie czynności rozrachunku albo rozliczenia, jak też łącznie obu rodzajów czynności. Prowadzenie przedmiotowej działalności miałoby być możliwe po uzyskaniu zezwolenia KNF wydanego po uzyskaniu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego. Proponowane przepisy wzorując się na już istniejących rozwiązaniach, określają elementy wniosku, rozstrzygają kwestie obowiązków związanych z prowadzeniem danej izby, jak również obowiązków wynikających z uczestnictwa w izbie rozliczeniowej lub izbie rozrachunkowej, oraz definiują treść regulaminu, na podstawie którego mają być świadczone usługi w ramach funkcjonowania danej izby.

Projekt zakłada również istotne zmiany w modelu działalności prowadzonej przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. Uszczegółowieniu uległa w projekcie (nowelizowany art. 48 ustawy) możliwość przekazania przez KDPW S.A. wykonywania niektórych czynności z zakresu ustawowo określonych zadań podmiotowi trzeciemu przez:

- zawężenie tej możliwości od strony podmiotowej – powierzenie może nastąpić wyłącznie na rzecz spółki zależnej spełniającej wymogi analogiczne do wymogów wprowadzanych dla podmiotów organizujących izby rozliczeniowe lub rozrachunkowe (forma prawna, wysokość kapitału własnego),
- ustalenie szczegółowych zasad przekazania (umowa pisemna, obowiązek informacyjny wobec KNF, zdefiniowanie skutków prawnych przekazania, zdefiniowanie obowiązków związanych z określaniem zasad wykonywania przekazanych czynności – regulaminy).

Opisane powyżej rozwiązanie w praktyce umożliwi KDPW S.A. zastosowanie modelu działalności, który pozwoli na ograniczenie ryzyka związanego z tą

działalnością z jednoczesnym zachowaniem zasad gwarantujących pełny nadzór nad wykonywanymi czynnościami (zarówno przez KDPW S.A. – nadzór korporacyjny, jak również przez KNF – nadzór wynikający z objęcia pełnym nadzorem działalności spółek zależnych od KDPW S.A.). Jednocześnie z uwagi na fakt, iż KDPW S.A. jest podmiotem ustawowo umocowanym do prowadzenia rozliczeń i prowadzi tę działalność profesjonalnie od kilkunastu lat przyjęto założenie, iż powierzenie czynności nowo utworzonym zależnym od KDPW S.A. spółkom zostanie dokonane w sposób gwarantujący najwyższą staranność i z zachowaniem wymogów przewidzianych dla spółek prowadzących izbę rozliczeniową lub izbę rozrachunkową. Z tych względów, w ocenie projektodawcy, nie jest uzasadnione wprowadzanie obowiązku uzyskiwania odrębnego zezwolenia dla tego typu spółek, jak to ma miejsce w przypadku innych spółek (niepowiązanych z KDPW S.A.) zamierzających prowadzić izbę rozrachunkową lub rozliczeniową.

Wprowadzenie powyższych rozwiązań pociągnęło za sobą również konieczność dokonania odpowiednich zmian w przepisach odrębnych, w tym:

- 1) w ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. Nr 123, poz. 1351, z późn. zm.), która obecnie zakłada odrębny tryb licencjonowania podmiotów dokonujących rozrachunku w papierach wartościowych oraz nie przewiduje ochrony przewidzianej wobec systemów rozrachunku papierów wartościowych organizowanych przez KDPW S.A. w przypadku przekazania wykonywania tych czynności spółce zależnej,
- 2) w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. Nr 183, poz. 1537, z późn. zm.), której przepisy musiały zostać uzupełnione o możliwość wykonywania przez KNF nadzoru nad nowo wprowadzanymi podmiotami wykonującymi określone czynności z zakresu rejestrowania instrumentów finansowych, dokonywania rozliczeń i rozrachunku transakcji zawieranych na rynku regulowanym,

- 3) w ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz o przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1505, z późn. zm.), która wprowadzając obowiązki z zakresu przeciwdziałania „praniu pieniędzy” i finansowaniu terroryzmu, powinna obejmować swym zakresem wszystkie podmioty dokonujące czynności związane z pośrednictwem w przenoszeniu wartości majątkowych, w tym również spółkę zależną od KDPW S.A., której zostały przekazane do wykonywania czynności obejmujące prowadzenie rachunków papierów wartościowych.

Projekt zakłada zmianę funkcjonującego obecnie w Polsce modelu nadzoru nad rynkiem towarowym. Powyższe również w dużej mierze stanowi konsekwencję transponowania do polskiego porządku prawnego przepisów dyrektywy w sprawie rynków instrumentów finansowych. Zgodnie ze wskazaną dyrektywą, derywaty opiewające na towary giełdowe szeregowane są do kategorii instrumentów finansowych, co z kolei przesądza o tym, że obrót nimi w sposób zorganizowany (rozumiany jako organizowanie rynku) dokonywany może być wyłącznie na rynkach regulowanych lub w alternatywnych systemach obrotu organizowanych przez licencjonowane firmy inwestycyjne (lub rynki regulowane). Powyższe spowodowało konieczność „przeniesienia” regulacji dotyczących towarowych instrumentów pochodnych z ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 121, poz. 1019, z późn. zm.) do ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Powyższe spowodowało w efekcie ograniczenie materii ustawy o giełdach towarowych wyłącznie do regulacji z zakresu rynku rzeczywistego towarów giełdowych, z zastrzeżeniem praw majątkowych, które ze względu na charakter podmiotów zaangażowanych w obrót tymi prawami, nie będą kwalifikowane przez przepisy ustawy o obrocie instrumentami finansowymi do katalogu instrumentów finansowych (prawa majątkowe spełniające kryteria ustalone w art. 38 ust. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1287/2006 z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającego środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zobowiązań przedsiębiorstw inwesty-

cyjnych w zakresie prowadzenia rejestrów, sprawozdań z transakcji, przejrzystości rynkowej, dopuszczania instrumentów finansowych do obrotu oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy).

Jednocześnie ze względu na funkcjonujący obecnie rynek towarowy działający na podstawie ustawy z dnia 6 października 2000 r. o giełdach towarowych, który z zamierzenia miał organizować również obrót instrumentami finansowymi, projekt został uzupełniony o propozycję przepisów przejściowych umożliwiających podmiotowi organizującemu ten rynek dostosowanie się do projektowanych przepisów i uzyskanie w ten sposób statusu podmiotu organizującego rynek regulowany (w zakresie obrotu instrumentami finansowymi). W projekcie założono ponadto obniżenie wymogów kapitałowych dla spółek ubiegających się o uzyskanie statusu rynku regulowanego oraz umożliwienie organizowania spółkom prowadzącym rynki giełdowe lub pozagiełdowe obrotu towarami rzeczywistymi. Należy przy tym podkreślić, iż pomimo obniżenia omawianego wymogu, warunki kapitałowe dla regulowanego rynku giełdowego (10 mln zł) pozostaną w dalszym ciągu wyższe niż przewidziane dla regulowanych rynków pozagiełdowych, które również zgodnie z koncepcją przyjętą w projekcie ulegają obniżeniu do 5 mln zł. Biorąc pod uwagę względy, o których mowa wyżej, w projekcie obniżeniu uległa również minimalna liczba firm inwestycyjnych, których zobowiązanie do działania na rynku musi istnieć już w momencie ubiegania się przez podmiot organizujący ten rynek o stosowne zezwolenie. Podkreślenia jednocześnie wymaga fakt, iż przewidziane w projekcie zmiany odnośnie wymogów kapitałowych dotyczących spółek prowadzących rynek regulowany nie wpłyną niekorzystnie na bezpieczeństwo rynku instrumentów finansowych, gdyż uwzględniają one rodzaj i skalę ryzyka związanego z organizowaniem rynku finansowego. Powyższe jest przede wszystkim konsekwencją zmiany formuły, według której badana będzie sytuacja finansowa danego podmiotu: obecne przepisy statuują obowiązek posiadania kapitału założycielskiego w określonej wysokości, natomiast przepisy obecnie projektowane odnosić będą wprowadzane wysokości do tzw. kapitałów własnych, czyli wielkości ruchomej odzwierciedlającej aktualną kondycję finansową badanego podmiotu.

Dodatkowym skutkiem zmian polegających na objęciu towarowych instrumentów pochodnych z ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych postanowieniami ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, jest rezygnacja z dalszego utrzymywania w ustawie o giełdach towarowych instytucji maklera niezależnego. Zgodnie z przepisami tej ustawy przez maklera niezależnego rozumiano osobę fizyczną, wpisaną na listę maklerów giełd towarowych lub maklerów papierów wartościowych, która jest członkiem giełdy towarowej i zawiera transakcje giełdowe w imieniu własnym i na własny rachunek, na warunkach określonych w ustawie. Makler niezależny mógł być wyłącznie stroną transakcji giełdowych zawieranych na rachunek własny, których przedmiotem są towary giełdowe, o których mowa obecnie w art. 2 pkt 2 lit. d i e ustawy o giełdach towarowych (instrumenty pochodne, które jak wskazano wyżej, objęte zostaną zasadami obrotu ustanowionymi w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi).

Wskazane zmiany, w założeniach, powinny prowadzić do zmniejszenia obciążeń biurokratycznych dla uczestników obrotu towarowego i potencjalnie przyczynić się do rozwoju tego rynku. Umożliwienie regulowanym rynkom giełdowym lub pozagiełdowym prowadzenia działalności w zakresie organizowania obrotu rzeczywistymi towarami na zasadach identycznych do tych, na jakich obecnie organizowany jest on przez towarowe rynki giełdowe, ma z kolei zapewnić jednakowe traktowanie wszystkich podmiotów uczestniczących w tym obrocie i umożliwić uzyskanie statusu rynku regulowanego przez platformy organizujące obrót jednocześnie w zakresie instrumentów terminowych i towarów rzeczywistych. Analogiczne powody legły również u podstaw propozycji obniżenia wymogów kapitałowych dla rynku regulowanego.

W przypadku spółek prowadzących regulowany rynek giełdowy i pozagiełdowy, zamierzających organizować obrót rzeczywistymi towarami giełdowymi, proponuje się by uzyskały one takie prawo wskutek złożenia zawiadomienia skierowanego do Komisji Nadzoru Finansowego (dodawane ust. 3a-3c w art. 21 oraz ust. 3a-3c w art. 33 ustawy), nie zaś wskutek uzyskania zezwolenia, jak to ma miejsce w przypadku spółki akcyjnej zamierzającej prowadzić giełdę

towarową. Za przyjęciem takiej formuły przemawia fakt, iż spółki prowadzące rynki regulowane są obowiązane do spełnienia surowszych wymogów kapitałowych oraz techniczno-organizacyjnych, niż w przypadku warunków przewidzianych przy tworzeniu i funkcjonowaniu giełd towarowych. Nie bez znaczenia jest również podwyższony stopień zawodowego charakteru działalności podmiotów prowadzących rynek regulowany, wynikający w naturalny sposób z organizacji obrotu instrumentami finansowymi. Niezależnie od powyższego, przyjęto rozwiązanie zastrzegające prawo zgłoszenia sprzeciwu przez Komisję Nadzoru Finansowego, w sytuacji gdyby planowana organizacja obrotu towarami giełdowymi mogła naruszyć bezpieczeństwo obrotu tymi towarami, jak i wpłynąć na bezpieczeństwo prowadzonego obrotu instrumentami finansowymi. Kierując się tymi samymi przesłankami ustanowiono kontrolę następczą Komisji Nadzoru Finansowego sposobu prowadzenia obrotu rzeczywistymi towarami giełdowymi, która zaistnieje przy zmianach w regulaminie obrotu towarami giełdowymi wprowadzanych przez spółki prowadzące rynki regulowane.

W związku z planowanym dopuszczeniem możliwości uzyskiwania statusu rynku regulowanego przez platformy organizujące obrót jednocześnie w zakresie towarowych instrumentów terminowych i towarów rzeczywistych oraz związanym z tym poszerzeniem potencjalnego zakresu działalności rynku regulowanego, w projekcie zaproponowano zmianę definicji pojęcia giełda (nowelizowany pkt 10 w art. 3 ustawy), które obecnie ograniczone jest wyłącznie do rynków papierów wartościowych. W konsekwencji dokonywanych zmian pojawiła się również konieczność rezygnacji z funkcjonującej dotychczas w przepisach ustawy o obrocie instrumentami finansowymi koncepcji towarowego rynku instrumentów finansowych, jako rynku regulowanego. W projekcie zaproponowano również, aby spółka prowadząca regulowany rynek giełdowy miała prawo zamieszczać w swojej firmie wyrazy „giełda papierów wartościowych” wyłącznie w przypadku, gdy organizuje ona na prowadzonym przez siebie rynku obrót papierami wartościowymi. W przypadku nieorganizowania obrotu papierami wartościowymi spółka prowadząca rynek giełdowy mogłaby natomiast posługiwać się w swojej firmie wyrazami „giełda instru-

mentów finansowych”. Jednocześnie projekt zakłada, że możliwość taka byłaby wyłącznym prawem spółek prowadzących rynki giełdowe, a nie tak jak dotychczas prawem i obowiązkiem.

Nowelizacja ustawy stanowi również transpozycję dyrektywy 2006/49/WE w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych – dodawane w ustawie art. 98a-98h oraz art. 105a-105g stanowią właśnie wprowadzenie uszczegółowień i modyfikacji mających na celu pełniejszą implementację do polskiego porządku prawnego przepisów przedmiotowej dyrektywy. Nowe regulacje m.in. zobowiązują KNF do pełnienia nadzoru nad domami maklerskimi w oparciu o ryzyko występujące w ich działalności. Struktura nowych regulacji daje się zamknąć w trzech podstawowych zagadnieniach: minimalnych wymogach kapitałowych, procesie badania nadzorczego i dyscyplinie rynkowej.

W zakresie obliczania minimalnych wymogów kapitałowych należy wyróżnić trzy główne rodzaje ryzyka: rynkowe, kredytowe i operacyjne. Projekt zakłada zmiany w sposobie obliczania ryzyka rynkowego i kredytowego oraz odrębne wyliczanie wymogów kapitałowych dla ryzyka operacyjnego (art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy). Domy maklerskie będą mogły za zgodą Komisji stosować zaawansowane modele wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego i operacyjnego, a także samodzielnie szacować wymagania kapitałowe przy pomocy własnych modeli oraz oceny ryzyka, na jakie narażony jest dom maklerski (art. 105 c i art. 105d ustawy).

Wynikiem wyliczeń domów maklerskich prowadzonych zgodnie z ustawą i aktami wykonawczymi do niej będzie całkowity wymóg kapitałowy. Wysokość kapitałów nadzorowanych – kapitał, jaki będzie musiał utrzymywać dom maklerski – będzie większą z dwóch wielkości: całkowitego wymogu kapitałowego lub kapitału wewnętrznego, który to dom maklerski szacuje samodzielnie (art. 98a ust. 2 oraz art. 94 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy). W celu obliczania kapitału wewnętrznego domy maklerskie będą zobowiązane do wprowadzenia wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej. Domy maklerskie zostaną też zobowiązane do posiadania systemu zarządzania

ryzykiem, którego elementem będzie wewnętrzny proces oceny adekwatności kapitałowej (art. 94 ust. 1 pkt 5 ustawy).

W zakresie metody standardowej obliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego projekt wprowadza dodatkowo możliwość uznawania przez Komisję (w okresie do dnia 1 stycznia 2008 r. – w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Nadzoru Bankowego), zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej i powiązań wag ryzyka poszczególnych klas ekspozycji z odpowiednimi ocenami zdolności kredytowej opracowanymi przez te instytucje.

Dodatkowo w projekcie zaproponowano nową definicję kapitałów założycielskich opartą na definicji dotychczasowej, która została przeformułowana w celu osiągnięcia większej przejrzystości przepisów (art. 97 ust. 1 ustawy).

Głównymi zadaniami KNF w procesie badania nadzorczego będą: badanie i ocena wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej stosowanego przez dom maklerski, analiza rodzajów ryzyka występującego w działalności domu maklerskiego oraz analiza jakości jego systemu zarządzania ryzykiem. Na tej podstawie KNF będzie zobowiązywała dom maklerski do podjęcia działań mających na celu dostosowanie kapitału posiadanego przez dom maklerski do ryzyka występującego w jego działalności oraz mechanizmów zarządzania ryzykiem. Ponadto w procesie badania nadzorczego KNF będzie oceniała zgodność działania domu maklerskiego z przepisami ustawy i aktów wykonawczych do niej, w szczególności prawidłowość wyliczania całkowitego wymogu kapitałowego. Należy nadmienić, iż główne funkcje KNF przewidziane w nowelizowanych przepisach nie były do tej pory pełnione ani przez KNF ani też przez byłą Komisję Papierów Wartościowych i Giełd – ta nowa funkcjonalność będzie musiała zostać opracowana i wdrożona w Urzędzie KNF, co oznacza, iż koszt funkcjonowania nadzoru może ulec zwiększeniu.

Elementem dyscypliny rynkowej będą ujawnienia dokonywane przez domy maklerskie w zakresie informacji związanych z obliczaniem i utrzymywaniem wymogów kapitałowych. W zakresie minimalnych wymogów kapitałowych oraz ujawnień firm inwestycyjnych w projekcie zaproponowano także wprowadzenie upoważnienia do wydania przepisów wykonawczych do ustawy o obrocie

instrumentami finansowymi określających szczegółowe zasady dotyczące zakresu, trybu i formy oraz terminów upowszechniania oraz dostarczania KNF informacji związanych z obliczaniem i utrzymywaniem wymogów kapitałowych przez domy maklerskie, które z uwagi na swój techniczny i bardzo kazuistyczny charakter nie kwalifikują się do wprowadzenia jako norma ustawowa.

Różne konfiguracje grup kapitałowych funkcjonujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na szczeblu unijnym wymuszają określone zachowania i nowe uprawnienia po stronie właściwego nadzorcy. Podstawowym założeniem w tego rodzaju nadzorze jest ścisła współpraca pomiędzy organami nadzoru w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz przekazywanie informacji nadzorczych pomiędzy nimi w celu usprawnienia nadzoru i wprowadzenia ograniczeń w obciążeniach biurokratycznych nakładanych na firmy inwestycyjne poprzez eliminację przypadków powielania obowiązków informacyjnych.

Nadzór KNF nad przestrzeganiem przez domy maklerskie adekwatności kapitałowej, zgodnie z przepisami ustawy, sprawowany będzie zarówno na bazie jednostkowej jak i skonsolidowanej w zależności od struktury grupy kapitałowej, w której pozostaje dany dom maklerski. W celu zabezpieczenia efektywności nadzoru sprawowanego przez KNF, w projekcie zaproponowano również określenie dodatkowych narzędzi nadzorczych poprzez zdefiniowanie sankcji możliwych do nałożenia na domy maklerskie. W tym kontekście należy wskazać zmianę art. 150 ustawy, która uzupełniając wykaz podmiotów, których nie dotyczy obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej, umożliwia wymianę niezbędnych informacji z punktu widzenia wypełniania wymogów z zakresu adekwatności kapitałowej również pomiędzy podmiotami polskimi poddanymi takim wymogom (np. pomiędzy domami maklerskimi i bankami).

Zmiany art. 19 ustawy, zgodnie z dyrektywą w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS), wprowadzają możliwość dopuszczenia do obrotu zorganizowanego

papierów wartościowych emitowanych przez zagraniczne instytucje wspólnego inwestowania działające na zasadach określonych w tej dyrektywie.

Wśród proponowanych zmian ustawy o obrocie instrumentami finansowymi znalazły się też zmiany wynikające z dotychczasowej praktyki rynkowej oraz doświadczeń w zakresie nadzoru nad firmami inwestycyjnymi i innymi uczestnikami rynku kapitałowego. W szczególności istotną kwestią są wprowadzane do ustawy zmiany, które związane są z usprawnieniem funkcjonowania instytucji tzw. krótkiej sprzedaży. Przedmiotowe zmiany (w art. 3, w art. 7, w art. 19, w art. 28, w art. 50 oraz w art. 94) są efektem prac Rady Rozwoju Rynku Finansowego i mają w założeniu wspierać rozwój mechanizmów krótkiej sprzedaży na polskim rynku kapitałowym zgodnie ze standardami występującymi na rozwiniętych rynkach finansowych oraz rozwój transakcji zwrotnej sprzedaży/zwrotnego zakupu (tzw. transakcje repo, sell buy back i buy sell back). Proponowane przepisy są efektem postulatów zgłaszanych Ministerstwu Finansów przez podmioty działające w obszarze rynku kapitałowego (w tym Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie, Izbę Domów Maklerskich oraz Radę Banków Depozytariuszy) i stanowią wyraz dążenia do wprowadzenia na polskim rynku kapitałowym mechanizmów umożliwiających utworzenie w Warszawie regionalnego centrum finansowego.

W art. 7 ustawy przepisy ust. 5 i 5a określają, jakie warunki powinny być spełnione, aby możliwe było zastosowanie wyjątku od generalnej zasady zapisania papierów wartościowych na rachunku zbywcy przed zawarciem transakcji sprzedaży. W ust. 5 wskazuje się warunki, w których dopuszczalne jest zobowiązanie się do zbycia papierów wartościowych w transakcji zawartej na rynku regulowanym, w sytuacji gdy transakcja nie została jeszcze rozliczona (papiery wartościowe nie zostały jeszcze zapisane na rachunku wartościowym zbywcy). Zobowiązanie takie jest możliwe, o ile przedmiotowe papiery wartościowe zostały uprzednio nabyte w wyniku transakcji, której rozliczenie jest zabezpieczone przez fundusz rozliczeniowy lub inny fundusz zabezpieczający prawidłowe rozliczenie transakcji, o których mowa w art. 65, 68 lub 68d ustawy, lub też zobowiązanie się do zbycia papierów wartościowych

następuje w ramach tej samej transakcji, w której zbywca zobowiązał się i stał się uprawniony do nabycia tej samej liczby takich samych papierów wartościowych, a rozrachunek nabycia nastąpi nie później, niż rozrachunek zbycia, lub też przedmiotowe papiery wartościowe zostały uprzednio nabyte w wyniku transakcji zawartej na zagranicznym rynku regulowanym. W ust. 5a przedstawione są dalsze warunki pod którymi możliwe jest dokonanie krótkiej sprzedaży. Zgodnie z ust. 5a transakcje mogą dochodzić do skutku w przypadkach gdy: 1) pomiędzy zbywcą lub podmiotem o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2 ustawy (podmiot przekazujący zlecenia klientów), a wykonującym zlecenie została zawarta umowa ustanawiająca obowiązek i określająca zasady pozyskania i termin dostarczenia przez zbywcę lub podmiot, o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2 ustawy, papierów wartościowych niezbędnych do dokonania rozrachunku transakcji w terminie określonym przez podmiot prowadzący rozrachunek oraz uprawnia wykonującego zlecenie do zawarcia na rachunek zbywcy lub podmiotu, o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2 ustawy, umowy pożyczki papierów wartościowych na wypadek nie wywiązania się przez zbywcę lub podmiot, o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2 ustawy, z obowiązku terminowego dostarczenia papierów wartościowych albo 2) zbywca papierów wartościowych w ramach transakcji krótkiej sprzedaży jest uczestnikiem podmiotu odpowiedzialnego za rozliczenie (Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych lub inna izba rozliczeniowa) albo 3) zbywca, nie spełniający kryterium opisanego w pkt 2, zawarł z podmiotem odpowiedzialnym za rozliczenie umowę, która ustanawia obowiązek i określa zasady pozyskania i termin dostarczenia przez zbywcę papierów wartościowych niezbędnych do dokonania rozrachunku transakcji w terminie określonym przez podmiot prowadzący rozrachunek oraz przyznaje uprawnienie dla podmiotu rozliczającego do zawarcia na rachunek zbywcy umowy pożyczki papierów wartościowych na wypadek nie wywiązania się przez zbywcę z obowiązku dostarczenia papierów wartościowych w terminie rozliczenia. W zamyśle Grupy Roboczej Rady Rozwoju Rynku Finansowego taki system w istotny sposób redukuje ryzyko braku rozliczenia transakcji krótkiej sprzedaży. Nowy ust. 5b wyłącza wyraźnie stosowanie reguł określonych w ust. 5a poza obszarem rynku regulowanego i umożliwia organizację rynku transakcji o charakterze zwrotnej

sprzedaży/zwrotnego zakupu (transakcji w ramach której równocześnie określone są warunki i terminy transakcji zbycia oraz nabycia instrumentów finansowych).

Równocześnie zaproponowano uchylenie w art. 19 ustawy przepisu ust. 3, który dotychczas stanowił o wyłączeniu pożyczek papierów wartościowych spod rygorów kodeksu cywilnego i równocześnie odwoływał się do (również uchylanego) rozporządzenia wydanego na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 3 ustawy, określającego zasady pożyczania papierów wartościowych na rynku kapitałowym. Poprzez wyłączenie spod rygorów kodeksu cywilnego umowa, której przedmiotem jest pożyczanie papierów wartościowych, stawała się umową nienazwaną i nie podlegała opodatkowaniu podatkiem od czynności cywilnoprawnych. Podmioty uczestniczące w uzgodnieniach, w ramach Rady Rozwoju Rynku Finansowego wskazywały, że przepisy prawa powinny być jednak dużo bardziej czytelne dla uczestników obrotu na rynku kapitałowym. Jednocześnie wskazywano, że pożyczki papierów wartościowych są na tyle ważnym elementem ułatwiającym obrót instrumentami finansowymi i przyczyniającym się do zwiększenia płynności rynku instrumentów finansowych, że zmiany w tym zakresie są konieczne. W związku z powyższym, w celu zachowania obecnego stanu prawnego i równoczesnego zwiększenia czytelności przepisów dla uczestników obrotu, zaproponowano uchylenie przepisu ust. 3 w art. 19 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi i wprowadzenie wyraźnego zwolnienia pożyczek instrumentów finansowych w ustawie o podatku od czynności cywilnoprawnych (dodany art. 9 pkt 9c ustawy z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych). Ponadto w art. 9 pkt 9 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych dokonano usunięcia wyrazu „maklerskich” w związku z likwidacją pojęcia „maklerskich instrumentów finansowych” w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi. Jednocześnie wskazuje się, że art. 9 pkt 9 ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych ma w założeniu stanowić podstawę zwolnienia z podatku od czynności cywilnoprawnych obrotu instrumentami finansowymi dokonywanego za pośrednictwem firm inwestycyjnych i mającego charakter działalności regularnej, powiązanej z zorganizowanym obrotem instrumentami finansowymi (np. tran-

sakcje dokonywane z udziałem firm inwestycyjnych, których przedmiotem są określone instrumenty finansowe, będące równocześnie przedmiotem obrotu na rynku zorganizowanym lub transakcje, których celem jest wprowadzenie instrumentów finansowych do obrotu zorganizowanego).

Dodatkowo zmiany w art. 28 i 50 ustawy stanowią poszerzenie katalogów określających zawartość regulaminów spółek prowadzących rynek regulowany i KDPW S.A. w zakresie określenia obowiązków tych instytucji z tytułu udostępniania przez nie mechanizmów krótkiej sprzedaży. Regulaminy w tym zakresie będą zatwierdzane przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Ponadto uchylenie art. 94 ust. 1 pkt 3 ustawy stanowi rezultat uzgodnień w ramach Rady Rozwoju Rynku Finansowego, podczas których uznano, że w obszarze pożyczek papierów wartościowych należy stosować ogólnie przyjęte standardy umowy pożyczki, podobnie jak ma to miejsce na rozwiniętych rynkach finansowych.

Inne proponowane zmiany ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, które wynikają z dotychczasowej praktyki rynkowej oraz doświadczeń w zakresie nadzoru nad firmami inwestycyjnymi i innymi uczestnikami rynku kapitałowego, obejmują w szczególności:

- wprowadzenie art. 13a ustawy, który określa, iż czynność prawna mająca za przedmiot przedsiębiorstwo w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), nie obejmuje zezwoleń, zgód ani wpisów uzyskanych na podstawie ustawy, wchodzących w skład przedsiębiorstwa. Ma to związek ze specyfiką prawa rynku kapitałowego, w którym reglamentowanie działalności gospodarczej, czy też dokonywanie pewnych działań w tym obrocie powiązane jest ściśle z uwarunkowaniami, które musi spełniać nie przedsiębiorstwo, lecz przedsiębiorca, aby być beneficjentem uprawnień określonych w ustawie (np. zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej, wpisu do rejestru agentów firm inwestycyjnych, możliwości nabycia określonego udziału w domu maklerskim). Proponowana zmiana realizuje również wymóg przewidziany w prawodawstwie unijnym, który nie zezwala na wykonywanie działalności licencjonowanej przez podmioty, które nie zostały zwery-

fikowane przez właściwe władze państwa członkowskiego w związku z ubieganiem się o zezwolenie. Utrzymanie obecnego stanu prawnego prowadziłoby do wystąpienia ryzyka pozyskania uprawnień do prowadzenia działalności na rynku kapitałowym (obszarze szczególnego zaufania) przez przedsiębiorców, którzy nie spełniają wymogów określonych w przepisach prawa. Propozycja zapisów ustawowych w tym przedmiocie zgodna jest z systemem prawa cywilnego, gdyż wykorzystuje przewidziany w art. 55 k.c. wyjątek od sukcesji generalnej wszystkich składników przedsiębiorstwa, o ile przewidziany jest on przepisami szczególnymi,

- usunięcie (art. 23) szczególnych regulacji związanych z posiadaniem akcji spółki prowadzącej rynek giełdowy (ograniczenia w zakresie maksymalnych progów prawa głosu, pozbawienia prawa do dywidendy) w związku z postanowieniami prawa wspólnotowego dotyczącymi swobody przepływu kapitału oraz sygnalizowanym przez Ministra Skarbu Państwa zamiarem udostępnienia części akcji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. krajowym instytucjom finansowym (dominującym akcjonariuszem na GPW S.A. jest Skarb Państwa),
- modyfikacje w procesie składanego przez przyszłych udziałowców (akcjonariuszy) domu maklerskiego zawiadomienia o zamiarze ich zaangażowania kapitałowego powyżej określonych ustawowo progów, przez wskazanie, że nabycie akcji możliwe jest dopiero po upływie terminu na zgłoszenie sprzeciwu przez Komisję Nadzoru Finansowego, bądź też w terminie wyznaczonym przez Komisję w decyzji o niezgłoszeniu sprzeciwu wobec nabycia akcji (dodany ust. 3a w art. 106). Proponowana regulacja ma na celu wyeliminowanie ryzyka w sytuacji (formalnie zgodnej z regulacjami), w której zawiadamiający składa zawiadomienie o zamiarze nabycia akcji, nabywa je i rozporządza prawami z nich wynikającymi, natomiast po złożonym zawiadomieniu zgłoszony zostanie sprzeciw przez Komisję, mając na względzie cechy zawiadamiającego, wobec nabycia akcji. Jednocześnie proponowaną regulację połączono ze skuteczną w takim przypadku sankcją bezskuteczności prawa głosu, z akcji które nabyto z naruszeniem ww. terminów,

- uzupełnienie katalogu elementów wniosku o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej o konieczność przedstawienia ostatniego sprawozdania finansowego w przypadku wnioskodawcy prowadzącego dotychczas działalność gospodarczą (powyższe ma na celu umożliwienie KNF dokonanie bardziej dogłębnej analizy wniosku i ocenę wnioskodawcy pod kątem jego przyszłej stabilności finansowej – nowelizowany pkt 6 w art. 82 ust. 2 ustawy) oraz o konieczność przedstawiania we wniosku informacji dotyczących akcjonariuszy lub udziałowców będących jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej – dodany pkt 4a w art. 82 ust. 1 ustawy,
- wprowadzenie (nowelizowany ust. 3 w art. 81 ustawy) wymogów dotyczących doświadczenia z zakresu obrotu instrumentami finansowymi osób kierujących działalnością określonych podmiotów (osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej), jako przesłanki wpisu do rejestru agentów firm inwestycyjnych (aktualne brzmienie przepisu posługuje się kryterium doświadczenia podmiotu, co w efekcie spowodowało, że nowopowstałe podmioty, nawet jeżeli kierowane są przez osoby posiadające wieloletnie doświadczenie na rynku kapitałowym, nie mogły być wpisane do rejestru agentów),
- wprowadzenie przesłanki odmowy wpisu do rejestru agentów firmy inwestycyjnej osoby fizycznej, w przypadku gdy wykonywanie przez tę osobę czynności agenta mogłoby doprowadzić do naruszenia bezpieczeństwa obrotu lub interesów klientów firmy inwestycyjnej (nowelizowany ust. 6 w art. 81 ustawy). Zmiana ta jest podyktowana zamiarem wzmocnienia ochrony rynku kapitałowego. W aktualnym stanie prawnym, przesłanką odmowy wpisu osoby fizycznej do rejestru jest brak uznania tej osoby prawomocnym orzeczeniem za winną popełnienia określonego ustawą przestępstwa. Wprowadzenie dodatkowej przesłanki odmowy gwarantować ma niemożność wykonywania działalności agenta przez osobę fizyczną, która poprzez swoją dotychczasową postawę (niezweryfikowaną wszakże orzeczeniem sądowym) lub planowanym sposobem prowadzenia działalności generuje ryzyko naruszenia interesów tego rynku,

- wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą jedynym akcjonariuszem domu maklerskiego w formie spółki akcyjnej może być wyłącznie osoba prawna (nowelizowany ust. 7 w art. 95 ustawy) – w obecnym brzmieniu, ustawa o obrocie instrumentami finansowymi odnosi wskazany wymóg do założycieli spółki, co dyskwalifikuje w procesie ubiegania się o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej spółkę akcyjną, której jedynym założycielem była osoba fizyczna, lecz w wyniku zmian właścicielskich zmienił się skład akcjonariatu tej spółki,
- przyznanie możliwości rozliczenia transakcji na podstawie instrukcji rozliczeniowej w przypadku klienta, na rzecz którego rachunek papierów wartościowych prowadzony jest przez firmę inwestycyjną (dotychczasowe brzmienie art. 121 ustawy zastrzega to prawo dla klienta banku powierniczego, co nie wydaje się być uzasadnione z uwagi na fakt, iż nie powinny istnieć różnice w prowadzeniu tej samej działalności przez oba te rodzaje podmiotów),
- wyeliminowanie (nowelizowany art. 5 ustawy) problemów związanych z ustalonym w ustawie trybem zawierania umów o dematerializację papierów wartościowych (w szczególności w zakresie uwzględnienia sytuacji, kiedy na mocy odrębnych przepisów dany rodzaj papieru wartościowego może być emitowany decyzją innego, niż walne zgromadzenie, organu spółki, oraz uproszczenia wymogu uzyskiwania upoważnień odpowiednich organów emitenta i zawierania dodatkowych umów odnośnie papierów wartościowych bezpośrednio związanych i wynikających z akcji, w przypadku spółki już notowanej na rynku regulowanym, której akcje są już zarejestrowane w depozycie),
- wprowadzenie (dodany art. 5a ustawy) możliwości rejestrowania w depozycie papierów wartościowych:
  - papierów wartościowych, które podlegają dematerializacji na zasadach określonych w przepisach odrębnych (obligacje, bankowe papiery wartościowe, listy zastawne, certyfikaty inwestycyjne), co z założenia ma usprawnić proces rejestracji (poprzez wykluczenie wszystkich odrębności, które zgodnie z obowiązującym stanem prawnym muszą

- mieć miejsce) w przypadku podjęcia przez emitenta decyzji o takim sposobie rejestracji praw wynikających z danych papierów,
- zagranicznych papierów wartościowych, które nie są przedmiotem oferty publicznej dokonywanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ani przedmiotem obrotu na rynku regulowanym na terytorium RP, co w efekcie umożliwi polskim inwestorom dokonywanie inwestycji na rynku polskim i zagranicznym bez konieczności posiadania kilku odrębnych rachunków w tym celu,
  - wyłączenie spod obowiązku pośrednictwa firmy inwestycyjnej ofert publicznych kierowanych do specyficznego, określonego grona inwestorów lub też ofert publicznych o małej wartości, zwolnionych z obowiązku prospektowego, tak aby obowiązkowe pośrednictwo firmy inwestycyjnej nie generowało zbędnych kosztów emisji (nowelizowany pkt 2 w art. 19 ust. 1 ustawy).

Wśród przewidzianych w projekcie zmian, które nie stanowią wprost implementacji przepisów dyrektyw UE do polskiego porządku prawnego, znalazły się również zmiany mające na celu rezygnację KNF z nadzoru kapitałowego nad bankami prowadzącymi działalność maklerską, w tym w szczególności odstąpienie od wymogu wydzielenia finansowego (ustanawianie odrębnego kapitału założycielskiego na działalność maklerską, prowadzenie odrębnych ksiąg rachunkowych, sporządzanie odrębnych sprawozdań finansowych – nowelizowany art. 111 ustawy) oraz od obowiązków związanych z adekwatnością kapitałową (ograniczenie zakresu upoważnień do wydania przepisów wykonawczych regulujących omawiane kwestie wyłącznie do domów maklerskich). Obowiązujące obecnie rozwiązania w omawianym zakresie nie znajdują uzasadnienia ani w regulacjach UE, które nie nakazują wydzielenia finansowego działalności inwestycyjnej przez instytucję kredytową, ani w dotychczasowej praktyce nadzorczej, gdyż banki podlegają rygorystycznemu nadzorowi ostrożnościowemu sprawowanemu przez nadzór bankowy i dublowanie tego nadzoru nie wpływa na wzrost bezpieczeństwa banku (a przez to klientów korzystających z usług inwestycyjnych świadczonych

przez dany bank), lecz powoduje znaczne utrudnienia w prowadzeniu działalności maklerskiej przez banki.

Również zmiany dotyczące obowiązkowego systemu rekompensat nie wynikają bezpośrednio z obowiązku transpozycji dyrektyw unijnych (w tym zakresie można mówić jedynie o pewnych modyfikacjach w ramach zaimplementowanych zgodnie z dyrektywami przepisów), natomiast dokonywane są w związku z poniższymi okolicznościami:

- dostosowaniem zakresu ochrony gwarantowanej przez system rekompensat do zmienionego podstawowego katalogu działalności maklerskiej (objęcie usług doradztwa inwestycyjnego) w związku z transponowaniem do polskiego porządku prawnego postanowień dyrektywy MiFID,
- uwzględnieniem doświadczeń praktycznych, w tym w związku z zaistnieniem wydarzeń stanowiących podstawę do uruchomienia procesu wypłaty rekompensat.

W zakresie drugiego tiret należy podnieść, iż jak wykazała praktyka, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie systemu rekompensat należy dokonać zmiany obowiązujących regulacji. Odnosi się to w szczególności do konieczności wydłużenia terminów, w ciągu których podmioty mające wpływ na proces wypłaty rekompensat (KDPW S.A., syndyk lub zarządca) obowiązani są przeprowadzić działania mające na celu ustalenie inwestorów uprawnionych do otrzymania rekompensat. Ponadto wprowadzono zmiany, które w zamierzeniu mają usprawnić proces wypłaty rekompensat, np. poprzez rozszerzenie zakresu informacji, na podstawie których syndyk lub zarządca ustala listę inwestorów. Syndyk lub zarządca ustalając status inwestora – klienta, któremu przysługuje prawo otrzymania rekompensaty, będzie mógł działać nie tylko, jak dotychczas, w oparciu o księgi domu maklerskiego, ale również w przeprowadzanych czynnościach weryfikacyjnych oprze się o dane zawarte w krajowych lub zagranicznych rejestrach lub o inne dane urzędowe. W związku z powyższą regulacją należy jednakże zaznaczyć, iż zamiarem ustawodawcy nie jest przyznanie syndykowi lub zarządcy szczególnego prawa pozyskiwania informacji prawnie chronionych. Powyższe dane będą mieściły się w ramach

informacji zawartych w jawnych rejestrach (np. właściwe rejestry handlowe, podmiotów licencjonowanych) lub innych, które są dostępne publicznie. Innym źródłem danych z właściwych rejestrów lub innych danych urzędowych – umożliwiających ocenę klienta – może być także samodzielne ich przedłożenie syndykowi lub zarządcy przez osobę zainteresowaną uzyskaniem prawa do rekompensaty. Kolejną innowacją mającą na celu zagwarantowanie sprawnego przebiegu wypłat jest wprowadzenie wymogu korzystania przez syndyka lub zarządcę z wzoru opracowanego przez KDPW S.A., na podstawie którego sporządzana będzie lista inwestorów.

Istotną zmianą jest wprowadzenie propozycji przepisów, które mają skutecznie zagwarantować, iż każdy dom maklerski lub bank powierniczy, którego działalność świadczona na rzecz klientów podlega ochronie systemu, będzie do takiego systemu należał. Wprowadza się bowiem jednoznaczną regułę, iż uczestnictwo w systemie rekompensat powstaje z chwilą udzielenia odpowiedniego zezwolenia. Gwarancją realizacji powyższego zamierzenia jest wprowadzenie obowiązku dołączania do wniosku o udzielenie zezwolenia warunkowej umowy z KDPW S.A. określającej szczegółowo prawa i obowiązki wynikające z uczestnictwa w systemie rekompensat. W ten sposób wyeliminowana zostanie sytuacja, w której licencjonowany podmiot mógłby do czasu zawarcia umowy z KDPW S.A. pozostawać poza systemem rekompensat w przypadku, gdy jego działalność podlega ochronie lub podmiot taki byłby zobowiązany do wnoszenia wpłat rocznych do systemu.

Proponuje się także skrócenie okresu przedawnienia roszczeń z tytułu rekompensaty do 5 lat. Jest to powrót do rozwiązania funkcjonującego przez wiele lat na gruncie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi i aktualnie odpowiadającego okresowi przedawnienia podobnych roszczeń gwarantowanych przez bankowy system kompensacyjny.

Kolejną, wprowadzoną na gruncie praktycznych doświadczeń, znaczącą zmianą, która usuwa wątpliwości interpretacyjne, jest wprowadzenie gwarancji, iż proces wypłaty rekompensat wszczęty wskutek ogłoszenia upadłości uczestnika nie zostanie zaniechany w związku z umorzeniem postępowania

upadłościowego. Projekt przewiduje bowiem, iż umorzenie postępowania upadłościowego nie wstrzymuje dokonywania czynności zmierzających do wypłaty rekompensat, zaś system odesłań adresuje do właściwych osób odpowiednie stosowanie norm kreujących określone obowiązki związane z procesem wypłaty rekompensat.

Proponuje się również powrót do wyraźnego wprowadzenia na gruncie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi przepisów umożliwiających wstrzymanie wypłaty środków, co do których istnieje podejrzenie, że mogły być uzyskane w związku z popełnieniem przestępstwa, o którym mowa w art. 299 kodeksu karnego (tzw. prania brudnych pieniędzy). Projektowany instrument, polegający na przyznaniu prokuratorowi możliwości czasowego wstrzymania wypłaty rekompensaty, w przypadku gdy w toku postępowania karnego zachodzi uzasadnione podejrzenie, iż środki gromadzone przez inwestora mogą mieć związek z popełnieniem przestępstwa określonego w art. 299 kodeksu karnego, ma na celu zwiększenie skuteczności postępowań karnych oraz ograniczenie zjawiska wykorzystywania rynku kapitałowego dla działań przestępczych. Uprawnienie to będzie przysługiwało wyłącznie prokuratorowi – niezależnemu organowi uprawnionemu do prowadzenia lub nadzorowania postępowania przygotowawczego. Możliwość wstrzymania wypłaty, w przypadku upadłości instytucji finansowej, pozwoli na dokonanie dalszych czynności w postępowaniu karnym i w konsekwencji zgromadzenie materiału dowodowego, pozwalającego na wydanie postanowienia o przedstawieniu zarzutów i ewentualnego podjęcia decyzji o zabezpieczeniu majątkowym. W innym przypadku wstrzymanie, zgodnie z projektowanym ust. 1c art. 143 ustawy, upadnie po upływie terminu na jaki zostało dokonane (maksymalnie 3 miesiące), bądź prokurator wyda postanowienie o uchyleniu postanowienia o wstrzymaniu wypłaty rekompensaty. Zgodnie z ust. 1b art. 143 ustawy na postanowienie prokuratora o wstrzymaniu wypłaty będzie służyło zażalenie do sądu właściwego dla rozpoznania sprawy.

Dodatkowo w ramach możliwości przewidzianej przez dyrektywę (97/9/WE) Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 marca 1997 r. w sprawie systemów rekompensat dla inwestorów dokonano zmiany sposobu wyliczania rekompens-

saty należnej inwestorom w przypadku gdy utracone instrumenty finansowe lub środki pieniężne są przedmiotem współwłasności. W miejsce dotychczasowego traktowania każdego współwłaściciela na potrzeby wyliczenia rekompensaty jako odrębnego inwestora przewiduje się, iż wszystkim współwłaścicielom przysługuje jedna rekompensata proporcjonalnie do udziału we współwłasności. W ocenie projektodawcy wprowadzenie takiej zasady będzie uwzględniało faktyczny udział danego współwłaściciela w roszczeniu objętym ochroną, a tym samym zapewni mu odpowiedni do tego udziału poziom rekompensaty. W zakresie ustalania środków pieniężnych podlegających ochronie systemu rekompensat jednoznacznie doprecyzowano, iż chodzi o te środki inwestora, które nie stanowią roszczeń odszkodowawczych lub nie są tzw. zobowiązaniami naturalnymi inwestora.

W zakresie zmian innych ustaw, niż ustawa o obrocie instrumentami finansowymi, należy wyszczególnić nowelizację ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. Nr 183, poz. 1537, z późn. zm.) w zakresie rozszerzenia danych stanowiących tajemnicę telekomunikacyjną, pozyskiwanych przez Komisję Nadzoru Finansowego w toku postępowania wyjaśniającego. Proponuje się możliwość uzyskiwania danych abonenta pozwalających na jego identyfikację. Rozwiązanie to ma na celu doprecyzowanie zamiaru ustawodawcy przy wykorzystywaniu tego narzędzia tak aby było ono skuteczne w zwalczaniu negatywnych zjawisk na rynku kapitałowym. Planowane rozwiązanie zmierza wyłącznie do uzyskania dostępności do danych bezpośrednio identyfikujących abonenta takich jak: imię i nazwisko (osoby fizyczne), firma (nazwa) i siedziba (jednostki organizacyjne), nie zaś każdego rodzaju danych, które taką identyfikację (np. pośrednio) zapewniają.

Dodatkowo w ustawie z dnia 19 września 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119) wprowadzono upoważnienie dla Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia określającego właściwość powszechnych jednostek prokuratury w sprawach o przestępstwa przeciwko rynkowi finansowemu. Ustawa o nadzorze nad rynkiem finansowym uchyliła art. 18 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, określający sposób określania właściwości prokuratury okręgowej, co spo-

wodowało, że Wydział V Prokuratury Okręgowej w Warszawie przestał być właściwy do prowadzenia postępowań przygotowawczych w zakresie przestępstw przeciwko rynkowi kapitałowemu niezależnie od miejsca ich popełnienia. Dotychczas właściwość ta była określona na podstawie § 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 czerwca 2001 r. w sprawie utworzenia prokuratur apelacyjnych, okręgowych i rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości (Dz. U. Nr 64, poz. 656). Podstawę prawną do określenia tejże właściwości, dawał pierwotnie art. 17 ust. 2 nieobowiązującej ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi, stanowiący, iż „W sprawach o przestępstwa przeciwko publicznemu obrotowi papierami wartościowymi właściwość prokuratury okręgowej określa się zgodnie z rozporządzeniem wydanym na podstawie art. 17 ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206)”, a następnie art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym. Przepis ten został uchylony przez art. 62 pkt 10 powołanej ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym. W chwili obecnej brak jest zatem podstawy prawnej do wyłącznego prowadzenia przez Prokuraturę Okręgową w Warszawie Wydział V Śledczy spraw w sprawach o przestępstwa przeciwko szeroko rozumianemu rynkowi kapitałowemu.

Konieczność zaś utrzymania wyłącznej właściwości miejscowej i rzeczowej wyspecjalizowanej jednostki organizacyjnej prokuratury do prowadzenia spraw w zakresie specyficznego rodzaju przestępczości, jakim jest przestępczość skierowana przeciwko rynkowi kapitałowemu, była wielokrotnie sygnalizowana w kontaktach Ministerstwa Sprawiedliwości z instytucjami nadzorującymi publiczny obrót papierami wartościowymi (dawniej Komisja Papierów Wartościowych i Giełd), a obecnie problem ten jest dostrzegany przez instytucje nadzorujące obrót instrumentami finansowymi (KNF), w tym także przez Ministerstwo Finansów. Zakres przedmiotowy ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, w tym dość szerokie uprawnienia Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie przeciwdziałania tzw. przestępczości giełdowej (postępowanie wyjaśniające i kontrolne) oraz

możliwość wykonywania praw pokrzywdzonego w postępowaniu karnym, przesądziły o umieszczeniu delegacji dla Ministra Sprawiedliwości w przedmiotowej ustawie.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Przedmiotem projektowanych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi zmian są, stosownie do postanowień poszczególnych dyrektyw UE, kwestie związane z funkcjonowaniem rynków instrumentów finansowych, działalnością firm inwestycyjnych, jak również trybem sprawowania przez KNF nadzoru nad tymi podmiotami i ich działalnością.

Proponowane regulacje zakładają m.in. poszerzenie katalogu instrumentów finansowych. Jednocześnie skutek dokonywanej implementacji uznaje się, że określonego rodzaju czynności (wyszczególnione w proponowanym art. 69 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi), mające za przedmiot właśnie te instrumenty, stanowią działalność maklerską, której wykonywanie wymaga zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego. Wprowadzane w ten sposób zmiany spowodują, że w celu dalszego prowadzenia działalności gospodarczej określona grupa podmiotów zobligowana będzie do złożenia wniosku do Komisji Nadzoru Finansowego o stosowne zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej. Powyższe założenie oparte jest na informacjach uzyskanych na podstawie zapytań kierowanych do Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (następnie jej sukcesora – Komisji Nadzoru Finansowego), które zawierały wątpliwości co do kwalifikacji wykonywanej działalności. Wśród przedmiotowych czynności wyróżniały się działania, które w świetle projektowanych przepisów zakwalifikowanoby jako przyjmowanie i przekazywanie zleceń oraz doradztwo inwestycyjne. Zgodnie z tym co podniesiono, tego rodzaju działalność jest wykonywana w Polsce, jednakże nie jest możliwe precyzyjne ustalenie liczby podmiotów ją wykonujących. Należy jednak mieć na uwadze, że ustawa o obrocie instrumentami finansowymi zakłada możliwość prowadzenia działalności maklerskiej przez różne typy spółek prawa handlowego, przypisując określonej formie organizacyjnej zakres dopuszczalnych czynności z katalogu działalności maklerskiej. W ocenie

projektodawcy brak ograniczenia do wyłącznie jednej dopuszczalnej formy organizacyjno-prawnej prowadzenia działalności przez dom maklerski sprawia, że potencjalnie zobowiązane podmioty nie będą zmuszone do ponoszenia dodatkowych nakładów finansowych, technicznych czy też organizacyjnych. W ramach katalogu form organizacyjno-prawnych domu maklerskiego podmioty te będą mogły oprzeć zakres swojej działalności o dotychczasową formułę prawną, bądź też dokonać modyfikacji prowadzonego zakresu działalności.

Jednocześnie należy zaznaczyć, iż pozytywnym skutkiem wprowadzanych zmian będzie objęcie nadzorem tych obszarów prowadzonej działalności, a co za tym idzie obowiązkiem stosowania przez podmioty zasad profesjonalnego wykonywania działalności. Przyczyni się to do zwiększenia bezpieczeństwa obrotu oraz ochrony interesów klientów korzystających z usług takich przedsiębiorstw. W niektórych przypadkach oznacza to zniwelowanie różnicy w poziomie prawnej ochrony klientów (w zależności od tego, jakie instrumenty były przedmiotem czynności). Obecnie doradztwo inwestycyjne w zakresie maklerskich instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego ustawa traktuje bezwzględnie jako działalność maklerską, natomiast doradztwo w pozostałym zakresie uznawane jest za działalność maklerską tylko wtedy, gdy jest wykonywane przez firmę inwestycyjną. Oznacza to, że co do zasady działalność ta może być wykonywana przez dowolny podmiot.

Mając na względzie funkcjonowanie przedsiębiorstw, których działalność stanie się działalnością reglamentowaną poprzez zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, zapewnia się odpowiedni okres na podjęcie działań dostosowawczych.

Wprowadza się również, z uwagi na fakt prowadzenia działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, rozszerzenie obowiązku ponoszenia opłat związanych z działalnością maklerską na zagraniczne firmy inwestycyjne, które tę działalność prowadzą w sposób transgraniczny. Jednocześnie przewidziano wyłączenie od obowiązku ponoszenia takich opłat, w przypadku gdy z państwem macierzystym zagranicznej firmy

inwestycyjnej Rzeczypospolita Polska zawarła umowę przewidującą zasadę wzajemności w tym zakresie tzn. zwolnienie polskich podmiotów z ponoszenia opłat związanych z prowadzeniem działalności maklerskiej na terytorium tego państwa członkowskiego. Projektowany przepis zrównuje wszystkie podmioty prowadzące działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wobec obowiązku uiszczania przedmiotowych opłat (tym samym nie będzie uprzywilejowania jakiegokolwiek kategorii podmiotów).

Implementacja dyrektywy 2006/49/WE w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych w polskim porządku prawnym, która zostanie dokonana przedmiotowym projektem, nakłada na KNF nowe obowiązki nadzorcze w stosunku do domów maklerskich. Obowiązki te nie były dotychczas realizowane ani przez KNF, ani byłą KPWiG. Przygotowanie Urzędu KNF, jako organu wykonawczego KNF, do realizacji nowych funkcji oraz ich późniejsza realizacja wiąże się ze zwiększeniem kosztu funkcjonowania KNF w obszarze nadzoru pełnionego nad domami maklerskimi, w odniesieniu do stanu sprzed wprowadzenia przedmiotowych regulacji.

Domy maklerskie zostaną zobowiązane do dostosowania się do nowych wymagań dotyczących adekwatności kapitałowej, np. dotyczących systemu zarządzania ryzykiem, co może wiązać się zarówno z poniesieniem przez nie kosztów dostosowania, jak i z uzyskaniem korzyści przez dom maklerski wynikających z dokładniejszego powiązania wymogów kapitałowych z ryzykami występującymi w ich działalności.

Dodatkowo podkreślić należy, że w związku z implementacją prawodawstwa unijnego powstaje konieczność dostosowania warunków prowadzonej działalności przez podmioty prowadzące rynki regulowane.

Wskazać tu należy na konieczność spełnienia przez osoby wchodzące w skład zarządu spółki prowadzącej rynek regulowany warunków posiadania wykształcenia wyższego, co najmniej trzyletniego stażu pracy w instytucjach rynku finansowego oraz dobrej opinii w związku ze sprawowanymi funkcjami. W sytuacji niespełnienia przez obecnego członka

zarządu przewidzianych kryteriów, dostosowanie wiązałoby się z powinnością powołania w trybie przewidzianym dla spółki nowego członka zarządu, złożenia wniosku do Komisji Nadzoru Finansowego o jego zatwierdzenie oraz wydanie przez organ nadzoru odpowiedniego aktu administracyjnego. W ocenie projektodawcy ogólna reguła miesięcznego okresu, od dnia wejścia w życie noweli, dostosowania prowadzonej działalności do wymogów znowelizowanej ustawy, przy uwzględnieniu dodatkowo okresu *vacatio legis*, jest wystarczająca, by zapewnić możliwość oceny kwalifikacji dotychczasowych członków zarządu oraz podjęcie działań, które zmierzać będą do wystąpienia z ewentualnym wnioskiem o zatwierdzenie przez Komisję nowego członka zarządu. Wejście w życie ustawy nie spowoduje istotniejszych obciążeń biurokratycznych.

2. Wpływ projektu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanej ustawy nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ projektu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie ustawy przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności rynku, zwłaszcza przez umożliwienie instytucjom polskiego rynku kapitałowego prowadzenia działalności na zasadach analogicznych do obowiązujących w innych państwach UE oraz zapewni wyższe standardy w zakresie przejrzystości i prawidłowego działania tego rynku, przez zwiększenie poziomu ochrony inwestorów w sposób zapewniający pełną zgodność z normami określonymi w prawie wspólnotowym (dyrektyw uchwalonych w ostatnim czasie lub od niedawna obowiązujących).

4. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Projekt nie wpływa na sytuację i rozwój regionalny.

5. Wpływ projektu na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie wpłynie na rynek pracy.

6. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

W toku prac nad rozwiązaniami merytorycznymi projekt poddano roboczym konsultacjom z instytucjami reprezentującymi środowisko rynku kapitałowego: Bankowym Funduszem Gwarancyjnym, Giełdą Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie, Izbą Domów Maklerskich, Izbą Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajową Izbą Biegłych Rewidentów, Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych S.A., Komisją Nadzoru Finansowego, MTS-CeTO, Narodowym Bankiem Polskim, Polskim Stowarzyszeniem Inwestorów Kapitałowych, Radą Banków Depozytariuszy, Stowarzyszeniem Emitentów Giełdowych, Towarową Giełdą Energii, Warszawską Giełdą Towarową i Związkiem Banków Polskich.

W wyniku przeprowadzonych konsultacji w projekcie uwzględniono większość uwag o charakterze technicznym oraz doprecyzowano uregulowania m.in. dotyczące:

- definicji alternatywnych systemów obrotu („system kojarzący oferty kupna i sprzedaży”),
- wymogów kapitałowych dla giełd instrumentów finansowych (obniżenie wymogów kapitałowych dla giełd określonych w art. 21 ust. 7 projektu),
- giełd towarowych (odstąpiono od propozycji uchylecia ustawy o giełdach towarowych, przy jednoczesnym ograniczeniu jej materii wyłącznie do regulacji z zakresu rynku rzeczywistego towarów giełdowych, z zastrzeżeniem praw majątkowych, które ze względu na ich istotę jak również charakter podmiotów zaangażowanych w obrót tymi prawami, nie będą kwalifikowane przez przepisy ustawy o obrocie instrumentami finansowymi do katalogu instrumentów finansowych),
- definicji prawa do akcji (odstąpiono od propozycji, by za prawa do akcji uważać wyłącznie takie papiery wartościowe, z których wynika uprawnienie do otrzymania nie mających formy dokumentu akcji nowej emisji,

które będą objęte wnioskiem o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym lub wprowadzenie do alternatywnego systemu obrotu),

- krótkiej sprzedaży (zmiany mają wspierać rozwój mechanizmów krótkiej sprzedaży na polskim rynku kapitałowym zgodnie ze standardami funkcjonowania występującymi na rozwiniętych rynkach finansowych),
- uznawania warunków technicznych rozrachunków zapewniających bezpieczeństwo obrotu (podmiot uprawniony do zawierania transakcji na rynku regulowanym może, za zgodą Komisji, powierzyć dokonywanie rozrachunku zawieranych przez niego transakcji podmiotowi innemu niż ten, który na podstawie umowy ze spółką prowadzącą giełdę lub ze spółką prowadzącą rynek pozagiełdowy dokonuje rozrachunku transakcji zawieranych na tym rynku pod warunkiem, że warunki, na jakich podmiot ten dokonuje rozrachunku, zapewniają bezpieczeństwo obrotu),
- obowiązku zatwierdzania przez Komisję Nadzoru Finansowego regulaminów alternatywnych systemów obrotu (uchylono obowiązek uzyskania przez spółkę prowadzącą rynek regulowany zatwierdzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego regulaminu organizowanego przez taką spółkę alternatywnego systemu obrotu),
- wypłat środków z systemu rekompensat (usprawnienie procesu wypłat rekompensat oraz wprowadzenie przepisów gwarantujących, że każdy dom maklerski lub bank powierniczy, którego działalność świadczona na rzecz klientów podlega ochronie systemu, będzie do takiego systemu należał),
- rozdzielenia funkcji depozytowych i rozliczeniowych Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. (możliwość przekazania przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. wykonywania pewnych czynności z zakresu ustawowo określonych zadań podmiotowi trzeciemu),
- definicji kwitów depozytowych (zmiana definicji umożliwi emitowanie kwitów depozytowych w związku z emisjami papierów wartościowych dokonywanych także poza terytorium Unii Europejskiej i państw członkowskich OECD),

- zawierania transakcji repo, buy sell back i sell buy back na rynku regulowanym.

Proces konsultacji zakończony został konferencją uzgodnieniową w dniach 3 i 6 listopada 2006 r.

Część uwag systemowych zgłaszanych w procesie konsultacji, a wykraczających poza zakres planowanej nowelizacji ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, przekazana została do uwzględnienia w pracach organu opiniodawczego i doradczego w sprawach rynku finansowego, tj. Rady Rozwoju Rynku Finansowego. W ten sposób zainicjowane zostały m.in. prace działających przy Radzie Rozwoju Rynku Finansowego: Grupy Roboczej ds. pożyczania papierów wartościowych oraz Grupy Roboczej ds. zbiorczych kont papierów wartościowych. Ustalenia grupy roboczej ds. pożyczania papierów wartościowych uwzględnione zostały w całości w przedmiotowym projekcie ustawy.

Spośród uwag zgłoszonych przez podmioty uczestniczące w konsultacjach nie uwzględniono:

- propozycji zmian ustawy, sprzecznych z przepisami prawa unijnego,
- zgłaszanego przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie postulatu rezygnacji ze zmiany treści nowelizowanych art. 50 i 68c ustawy, w części dotyczącej obowiązku zasięgnięcia opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego w sprawach rozstrzygnięć dotyczących zatwierdzania aktów regulujących zasady funkcjonowania systemów rozrachunku papierów wartościowych,
- zgłaszanego przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie, Izbę Domów Maklerskich oraz Radę Banków Depozytariuszy postulatu wykreślenia delegacji z art. 94 ust. 2 dla określenia obowiązków sprawozdawczych dla domów maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską oraz zagranicznych firm inwestycyjnych prowadzących działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie obrotu papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa (prace nad nowelizacją przepisów dotyczących obo-

wiązków sprawozdawczych kontynuowane będą w ramach grupy roboczej powołanej przy Radzie Rozwoju Rynku Finansowego),

- zgłaszanego przez Narodowy Bank Polski postulatu wprowadzenia ogólnej kompetencji Prezesa Narodowego Banku Polskiego do sprawowania nadzoru nad systemami rozrachunku papierów wartościowych i systemów płatności (wprowadzenie takiej zmiany nie wynika bezpośrednio z konieczności implementacji prawa europejskiego do polskiego systemu prawnego).

Z uwagi na fakt, że projektowane zmiany ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi dotyczą Narodowego Banku Polskiego, systemów płatności i systemów rozrachunku papierów wartościowych, zgodnie z postanowieniami art. 105 ust. 4 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz trzeciego, piątego i szóstego tiret art. 2 Decyzji Rady 98/415/EC z dnia 29 czerwca 1998 r. dotyczących konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych, projektów aktów prawnych określających zasady właściwe dla instytucji finansowych, o ile wywierają one istotny wpływ na stabilność instytucji i rynków finansowych oraz systemy płatności i rozliczeń, projekt ustawy został przekazany do Europejskiego Banku Centralnego celem zaopiniowania. Opinia ta przedstawiona została w dokumencie „Opinia Europejskiego Banku Centralnego z dnia 16 listopada 2006 r. wydana na wniosek Ministra Finansów Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi” (CON/2006/53).

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt ustawy został udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

W sprawie projektu dokonano jednego zgłoszenia o zainteresowaniu pracami nad nim w trybie przepisów tej ustawy. Zgłoszenia dokonała spółka Xelion.Doradcy Finansowi Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Uwagi w tym

samym zakresie, zostały także zgłoszone przez Komisję Nadzoru Finansowego, w związku z czym, jeszcze przed otrzymaniem zgłoszenia spółki Xelion.Doradcy Finansowi Sp. z o.o., dokonano stosownej autopoprawki.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Ewa Ośniecka - Tamecka

Min.EOT/652 /2007/DP/pk

Warszawa, 20.03. 2007 r.

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu *ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw*, wyrażona na podstawie art. 2, ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ewę Ośniecką - Tamecką, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

Szanowna Pani Minister,

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo z dnia 19.03.2007 r. nr RM-10-31-07), pragnę stwierdzić, iż **projekt ten jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Jednocześnie pragnę zaznaczyć, iż przedmiotowy projekt ma stanowić transpozycję do krajowego porządku prawnego dyrektyw 2004/25, 2004/39, 2004/109, 2006/73 oraz 2006/49. Z załączonych tabel korelacji wynika, iż implementacja zdecydowanej większości przepisów tych dyrektyw nastąpi w aktach wykonawczych wydanych na podstawie właściwych delegacji ustawowych. Ocena kompletności transpozycji w/w dyrektyw może być zatem dokonana jedynie po zweryfikowaniu treści ewentualnych projektów rozporządzeń.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:
Pani Zyta Gilowska
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Finansów

GABINET
SEKRETARZA RADY MINISTRÓW

2007-03-

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie szczególnego trybu i warunków wprowadzania do obrotu giełdowego praw majątkowych

Na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. Nr 103, poz. 1099, z 2005 r. Nr 183, poz. 1537 i 1538, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz .....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczególny tryb i warunki wprowadzania do obrotu giełdowego niebędących instrumentami finansowymi praw majątkowych, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od ceny lub wartości:
  - a) oznaczonych co do gatunku rzeczy,
  - b) określonych rodzajów energii,
  - c) mierników i limitów wielkości produkcji, emisji zanieczyszczeń lub
  - d) praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych;
- 2) kryteria, jakie muszą spełniać te prawa, aby mogły być przedmiotem obrotu;
- 3) warunki, jakie w takim przypadku są obowiązane spełniać osoby zobowiązane do realizacji tych praw.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - rozumie się przez to ustawę z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych;
- 2) ustawie o obrocie instrumentami finansowymi - rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ..., poz. ...);
- 3) giełdzie - rozumie się przez to spółkę akcyjną prowadzącą giełdę towarową, o której mowa w art. 2 pkt 1 ustawy;
- 4) izbie rozrachunkowej - rozumie się przez to giełdową izbę rozrachunkową;
- 5) Krajowym Depozycie - rozumie się przez to odpowiednio Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. albo spółkę, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 6) prawach majątkowych - rozumie się przez to towary giełdowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e ustawy;
- 7) Komisji - rozumie się przez to Komisję Nadzoru Finansowego;
- 8) instrumentach bazowych - rozumie się przez to oznaczone co do gatunku rzeczy, określone rodzaje energii, mierniki i limity wielkości produkcji, emisji zanieczyszczeń oraz prawa

majątkowe, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d ustawy, będące podstawą wystawienia (określenia wartości) praw majątkowych.

§ 3. 1. Wprowadzenie do obrotu giełdowego praw majątkowych wymaga uchwały właściwego organu giełdy.

2. Podjęcie uchwały, o której mowa w ust. 1, następuje na wniosek, do złożenia którego są uprawnieni wyłącznie:

- 1) towarowy dom maklerski w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy albo
- 2) dom maklerski dokonujący czynności w zakresie obrotu towarami giełdowymi,
- 3) bank prowadzący działalność maklerską dokonujący czynności w zakresie obrotu towarami giełdowymi,
- 4) zagraniczna firma inwestycyjna lub zagraniczna osoba prawna, o której mowa w przepisach ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, prowadzące działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz dokonujące czynności w zakresie obrotu towarami giełdowymi - zwani dalej "wnioskodawcą".

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, może dotyczyć również programu wprowadzania do obrotu giełdowego praw majątkowych o cyklicznych terminach wygasania lub wykonania oraz o takich samych cechach i zasadach obrotu, pod warunkiem że początki cyklów wprowadzania takich praw następują po sobie, zwanego dalej "programem praw majątkowych".

4. Wymóg złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2, nie ma zastosowania w przypadku, gdy do obrotu giełdowego mają być wprowadzone prawa majątkowe lub program praw majątkowych, których wystawcą jest giełda organizująca obrót tymi prawami.

§ 4. Wnioskodawcy, a w przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 4 - giełda, są obowiązani zapewnić prawidłowe funkcjonowanie systemu zabezpieczenia wykonania praw majątkowych, w szczególności przez zawarcie z izbą rozrachunkową albo z Krajowym Depozytem - o ile pełni on funkcję giełdowej izby rozrachunkowej - umowy o rozliczanie transakcji, których przedmiotem są prawa majątkowe, oraz o ewidencjonowanie i gwarantowanie realizacji tych transakcji.

§ 5. Wniosek, o którym mowa w § 3 ust. 2, zawiera:

- 1) nazwę (firmę), siedzibę i adres oraz numery telekomunikacyjne wnioskodawcy (telefon, telefaks, adres poczty elektronicznej, adres strony internetowej);
- 2) podstawowe dane o wprowadzanych do obrotu giełdowego prawach majątkowych, a w szczególności określenie ich rodzaju i liczby, jeżeli jest ona ustalona, oraz wskazanie instrumentów bazowych, na podstawie których prawa te zostały wystawione; w przypadku gdy wniosek dotyczy programu praw majątkowych - również wskazanie terminów ich wygasania lub wykonania;
- 3) opis zależności cenowej między prawami majątkowymi a ich instrumentami bazowymi;
- 4) wskazanie sposobu rozliczania roszczeń z tytułu praw majątkowych, ze szczególnym wskazaniem, czy rozliczenie to ma mieć charakter finansowy, czy też dokonuje się go przez dostawę instrumentu bazowego.

§ 6. 1. Do wniosku, o którym mowa w § 3 ust. 2, załącza się następujące dokumenty:

- 1) Warunki emisji i obrotu - w przypadku praw majątkowych wystawianych przez emitenta albo

2) Warunki obrotu - w przypadku praw majątkowych wystawianych przez uczestników obrotu, o ile, ze względu na charakter tych praw, w warunkach obrotu nie można zidentyfikować podmiotu zobowiązanego do spełnienia świadczenia.

2. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 4, dokumenty wymienione w ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 załącza się do uchwały właściwego organu giełdy o wprowadzeniu praw majątkowych do obrotu giełdowego.

§ 7. 1. Warunki emisji i obrotu, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1, składają się z:

- 1) tytułu "Warunki emisji i obrotu", ze wskazaniem rodzaju praw majątkowych objętych Warunkami emisji i obrotu;
- 2) wstępu;
- 3) rozdziału "Osoby odpowiedzialne za informacje zawarte w Warunkach emisji i obrotu";
- 4) rozdziału "Dane o warunkach emisji i obrotu";
- 5) rozdziału "Załączniki".

2. We wstępie zamieszcza się:

- 1) oznaczenie rodzaju, emisji i maksymalnej liczby wprowadzanych do obrotu praw majątkowych, wraz z krótką charakterystyką prawa majątkowego, a w przypadku programu praw majątkowych - dodatkowo w podziale na poszczególne cykle;
- 2) nazwę (firmę) i siedzibę emitenta, wraz z podstawowymi danymi o kapitale i funduszach własnych oraz formie prawnej emitenta;
- 3) nazwę (firmę) i siedzibę podmiotu występującego z wnioskiem o wyrażenie zgody na wprowadzenie praw majątkowych do obrotu giełdowego - jeżeli jest to podmiot inny niż emitent;
- 4) początkową cenę wprowadzanych praw majątkowych albo sposób jej ustalenia oraz tryb i terminy udostępnienia cen do publicznej wiadomości w trakcie trwania obrotu w poszczególnych cyklach;
- 5) termin rozpoczęcia obrotu prawami majątkowymi lub sposób jego ustalenia;
- 6) terminy prowadzenia obrotu prawami majątkowymi w poszczególnych cyklach, w tym termin wykonania i wygasania praw;
- 7) informację o miejscu zamieszczenia w Warunkach emisji i obrotu punktu "czynniki ryzyka", ze zwróceniem uwagi inwestorów na konieczność szczególnej jego analizy;
- 8) datę sporządzenia Warunków emisji i obrotu z oznaczeniem daty ich ważności;
- 9) określenie miejsc, form i terminów publicznego udostępniania Warunków emisji i obrotu;
- 10) spis treści.

3. W rozdziale "Osoby odpowiedzialne za informacje zawarte w Warunkach emisji i obrotu" zamieszcza się:

- 1) w przypadku wnioskodawcy występującego z wnioskiem o wprowadzenie praw majątkowych do obrotu giełdowego:
  - a) nazwę (firmę), siedzibę i adres, wraz z numerami telekomunikacyjnymi (telefon, telefaks, adres poczty elektronicznej, adres strony internetowej),
  - b) imiona i nazwiska oraz funkcje pełnione przez osoby działające w imieniu tego podmiotu,
  - c) własnoręcznie podpisane oświadczenia o odpowiedzialności osób wymienionych w lit. b), stwierdzające, że informacje zawarte w Warunkach emisji i obrotu są prawdziwe i rzetelne oraz nie pomijają żadnych faktów ani okoliczności, których ujawnienie jest wymagane przepisami prawa;
- 2) w przypadku gdy Warunki emisji i obrotu sporządza podmiot lub podmioty inne niż wnioskodawca, dla każdego sporządzającego oddzielnie:

- a) nazwę (firmę) lub imię i nazwisko oraz siedzibę i adres sporządzającego Warunki emisji i obrotu, wraz z numerami telekomunikacyjnymi (telefon, telefaks, adres poczty elektronicznej),
- b) imiona i nazwiska oraz funkcje pełnione przez osoby działające w imieniu sporządzającego Warunki emisji i obrotu, przy czym dla każdej części Warunków emisji i obrotu należy wskazać osobę lub osoby odpowiedzialne za jej sporządzenie,
- c) własnoręcznie podpisane oświadczenia o odpowiedzialności osób wymienionych w lit. b, stwierdzające, że informacje zawarte w Warunkach emisji i obrotu są prawdziwe i rzetelne oraz nie pomijają żadnych faktów ani okoliczności, których ujawnienie jest wymagane przepisami prawa.

4. W rozdziale "Dane o warunkach emisji i obrotu" zamieszcza się:

- 1) opis czynników ryzyka dla nabywców praw majątkowych będących przedmiotem obrotu;
- 2) warunki, jakie powinni spełniać nabywcy praw majątkowych;
- 3) szczegółowe określenie uprawnień i obowiązków wynikających z praw majątkowych;
- 4) sposób ustalania początkowej ceny praw majątkowych w poszczególnych cyklach oraz tryb i terminy udostępnienia cen do publicznej wiadomości;
- 5) sposób ustalenia cen wykonania w poszczególnych cyklach oraz tryb i terminy udostępnienia cen do publicznej wiadomości;
- 6) sposób ustalenia ostatecznych cen rozliczeniowych w poszczególnych cyklach oraz tryb i terminy udostępnienia cen do publicznej wiadomości;
- 7) terminy rozpoczęcia i zakończenia obrotu prawami majątkowymi w poszczególnych cyklach lub sposób ich ustalania oraz tryb i terminy udostępnienia tej informacji do publicznej wiadomości;
- 8) terminy i sposób wykonania praw majątkowych;
- 9) terminy wygasania praw majątkowych;
- 10) podstawowe zasady obrotu prawami majątkowymi na giełdzie, ze wskazaniem trybu dokonywania ewentualnych zmian tych zasad;
- 11) informacje dotyczące emitenta praw majątkowych, a w szczególności podstawowe dane pozwalające ocenić jego płynność finansową i możliwość realizacji zobowiązań, zaangażowanie w inne emisje praw majątkowych oraz opis doświadczeń na rynku praw majątkowych;
- 12) dane o trybie, miejscu i terminach udostępniania zmian w Warunkach emisji i obrotu;
- 13) inne informacje, które, zdaniem wnioskodawcy, mogą mieć istotny wpływ na ocenę praw majątkowych i ryzyka związanego z ich nabyciem.

5. W rozdziale "Załączniki" zamieszcza się opis sposobu zabezpieczenia roszczeń wynikających z praw majątkowych oraz zasady rozliczania praw majątkowych w chwili ich wykonania, w tym zasady dostawy instrumentów bazowych, których nabycie lub zbycie jest przedmiotem prawa majątkowego - jeżeli Warunki emisji i obrotu dopuszczają, aby w dniu wygaśnięcia prawa rozliczenie nastąpiło przez ich fizyczną dostawę.

6. W przypadku gdy, ze względu na specyfikę wystawcy lub nabywcy praw majątkowych albo inne okoliczności faktyczne lub prawne, wymóg zamieszczenia w Warunkach emisji i obrotu informacji spośród wymienionych w ust. 1-4 nie ma zastosowania, należy to wyraźnie wskazać w treści Warunków emisji i obrotu, wraz z wyjaśnieniem.

7. Regulamin giełdy może zawierać dodatkowe wymogi dotyczące zakresu informacji zamieszczanych w Warunkach emisji i obrotu.

§ 8. 1. Warunki obrotu, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 2, składają się z:

- 1) tytułu "Warunki obrotu", ze wskazaniem rodzaju praw majątkowych objętych Warunkami obrotu;
- 2) wstępu;
- 3) rozdziału "Osoby odpowiedzialne za informacje zawarte w Warunkach obrotu";
- 4) rozdziału "Dane o warunkach obrotu";
- 5) rozdziału "Załączniki".

2. We wstępie zamieszcza się:

- 1) oznaczenie rodzaju praw majątkowych, a w przypadku programu praw majątkowych - opis tego programu z podziałem na poszczególne cykle;
- 2) termin rozpoczęcia obrotu prawami majątkowymi lub sposób jego ustalenia;
- 3) terminy prowadzenia obrotu prawami majątkowymi w poszczególnych cyklach;
- 4) informację o miejscu zamieszczenia w Warunkach obrotu punktu "czynniki ryzyka", ze zwróceniem uwagi inwestorów na konieczność szczególnej analizy treści tego punktu;
- 5) datę sporządzenia Warunków obrotu, z oznaczeniem daty ich ważności;
- 6) określenie miejsc, form i terminów publicznego udostępniania Warunków obrotu;
- 7) spis treści.

3. W rozdziale "Osoby odpowiedzialne za informacje zawarte w Warunkach obrotu" zamieszcza się:

- 1) w przypadku wnioskodawcy występującego z wnioskiem o wprowadzenie praw majątkowych do obrotu giełdowego:
  - a) nazwę (firmę), siedzibę i adres, wraz z numerami telekomunikacyjnymi (telefon, telefaks, adres poczty elektronicznej, adres strony internetowej),
  - b) imiona i nazwiska oraz funkcje pełnione przez osoby działające w imieniu tego podmiotu,
  - c) własnoręcznie podpisane oświadczenia o odpowiedzialności osób wymienionych w lit. b), stwierdzające, że informacje zawarte w Warunkach obrotu są prawdziwe i rzetelne oraz nie pomijają żadnych faktów ani okoliczności, których ujawnienie jest wymagane przepisami prawa;
- 2) w przypadku gdy Warunki obrotu sporządza podmiot lub podmioty inne niż wnioskodawca, dla każdego sporządzającego oddzielnie:
  - a) nazwę (firmę) lub imię i nazwisko oraz siedzibę i adres sporządzającego Warunki obrotu wraz z numerami telekomunikacyjnymi (telefon, telefaks, adres poczty elektronicznej),
  - b) imiona i nazwiska oraz funkcje pełnione przez osoby działające w imieniu sporządzającego Warunki obrotu, przy czym dla każdej części Warunków obrotu należy wskazać osobę lub osoby odpowiedzialne za jej sporządzenie,
  - c) własnoręcznie podpisane oświadczenia o odpowiedzialności osób wymienionych w lit. b), stwierdzające, że informacje zawarte w Warunkach obrotu są prawdziwe i rzetelne oraz nie pomijają żadnych faktów ani okoliczności, których ujawnienie jest wymagane przepisami prawa.

4. W rozdziale "Dane o warunkach obrotu" zamieszcza się:

- 1) opis czynników ryzyka dla nabywców lub wystawców praw majątkowych będących przedmiotem obrotu;
- 2) warunki, jakie powinni spełnić nabywcy lub wystawcy praw majątkowych;
- 3) szczegółowe określenie uprawnień i obowiązków wynikających z praw majątkowych;
- 4) terminy rozpoczęcia i zakończenia obrotu prawami majątkowymi w poszczególnych cyklach lub sposób ich ustalania;
- 5) sposób ustalenia ostatecznych cen rozliczeniowych w poszczególnych cyklach oraz tryb i terminy udostępnienia cen do publicznej wiadomości;

- 6) terminy wykonania praw majątkowych;
- 7) terminy wygasania praw majątkowych;
- 8) podstawowe zasady obrotu prawami majątkowymi na giełdzie, ze wskazaniem trybu dokonywania ewentualnych zmian tych zasad;
- 9) inne informacje, które, zdaniem wnioskodawcy, mogą mieć istotny wpływ na ocenę praw majątkowych i ryzyka związanego z ich nabyciem.

5. W rozdziale "Załączniki" zamieszcza się:

- 1) opis sposobu zabezpieczenia roszczeń wynikających z praw majątkowych oraz zasady rozliczania praw majątkowych w chwili ich wykonania, w tym zasady dostawy ich instrumentów bazowych - jeżeli Warunki obrotu dopuszczają, aby jednocześnie z wygaśnięciem prawa rozliczenie nastąpiło przez fizyczną dostawę instrumentu bazowego;
- 2) w przypadku gdy, na podstawie regulaminu giełdy, jest sporządzany dokument informacyjny opisujący podstawowe cechy praw majątkowych (standard praw majątkowych) - ten dokument.

6. Do Warunków obrotu, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 2, przepisy § 7 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.

§ 9. 1. Co najmniej 3 dni przed dniem rozpoczęcia obrotu prawami majątkowymi wnioskodawca, a w przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 4 - giełda, udostępnia odpowiednio Warunki emisji i obrotu albo Warunki obrotu wszystkim podmiotom prowadzącym działalność maklerską, pośredniczącą w obrocie prawami majątkowymi, w liczbie zapewniającej zaspokojenie popytu i sprawny przebieg transakcji prawami majątkowymi w obrocie giełdowym.

2. Uchwała, o której mowa w § 3 ust. 1, wskazuje datę rozpoczęcia obrotu giełdowego prawami majątkowymi. Data ta nie może przypadać później niż 14 dni po dniu podjęcia uchwały.

3. Wnioskodawca, a w przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 4 - giełda, ma obowiązek przekazania Komisji odpowiednio Warunków emisji i obrotu lub Warunków obrotu przed dniem rozpoczęcia obrotu prawami majątkowymi.

4. W przypadku programu praw majątkowych, uchwała, o której mowa w § 3 ust. 1, może przewidywać ich wprowadzenie do obrotu giełdowego na czas określony.

§ 10. Każdą zmianę danych zawartych w Warunkach emisji i obrotu lub Warunkach obrotu wnioskodawca przekazuje spółce prowadzącej giełdę, spółce prowadzącej izbę rozliczeniową lub Krajowemu Depozytowi, a także Komisji i udostępnia podmiotom określonym w § 9 ust. 1.

§ 11. Jeżeli prawa majątkowe są rozliczane przez dostawę instrumentów bazowych, liczba tych praw majątkowych powinna być określona w sposób umożliwiający ich rozliczenie.

§ 12. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2002 r. w sprawie szczególnego trybu i warunków wprowadzania do obrotu giełdowego praw majątkowych (Dz. U. Nr 10, poz. 93).

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji wynikającej z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. Nr 103, poz. 1099, z późn. zm.), zgodnie z którą Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, szczególny tryb i warunki wprowadzania do obrotu giełdowego praw, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, w tym również kryteria, jakie muszą spełniać te prawa, aby mogły być przedmiotem obrotu, oraz szczególne warunki, jakie w takim przypadku obowiązane są spełniać osoby zobowiązane do realizacji tych praw.

Projektowane rozporządzenie zastąpi obecnie obowiązujące Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2002 r. w sprawie szczególnego trybu i warunków wprowadzania do obrotu giełdowego praw majątkowych (Dz. U. Nr 10, poz. 93).

Projektowane rozporządzenie w szczególności dostosowuje obowiązujące przepisy do zmian ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych dokonanych ustawą z dnia ..... o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr ..., poz. ....). Powołana ustawa dostosowując regulacje dotyczące usług maklerskich do przepisów UE, w tym w szczególności do przepisów Dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniającej dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającą dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz. Urz. UE L 145, z 30.04.2004, str. 1, Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 6, t. 7, str. 263, z późn. zm.) dokonała przeniesienia regulacji dotyczących obrotu prawami majątkowymi dotychczas wskazanymi w art. 2 pkt 2 lit. e ustawy o giełdach towarowych do przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.). Powyższe spowodowało konieczność zmiany zakresu upoważnienia wynikającego z art. 13 ustawy o giełdach towarowych (poprzez jego zawężenie wyłącznie do tych praw majątkowych, którymi obrót na giełdach towarowych jest możliwy w świetle zmian wprowadzonych ustawą, o której mowa na wstępie. Dodatkowe zmiany zaproponowane w projekcie wynikają ze zmian ustrojowych związanych z utworzeniem nowego organu nadzoru nad rynkiem giełdowym, jakim jest od dnia 19 września 2006 r. Komisja Nadzoru Finansowego, oraz wprowadzonej w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi możliwości powierzenia przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. czynności z zakresu zadań wykonywanych przez ten podmiot na rzecz spółki od niego zależnej (co analogicznie zostało uwzględnione w przepisach ustawy o giełdach towarowych).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanych regulacji

Przedmiotem projektu są wymogi związane z wprowadzaniem do obrotu giełdowego (dokonywanego na giełdzie towarowej) praw majątkowych wskazanych w ustawie o giełdach towarowych. Zatem adresatem aktu są podmioty biorące udział w procesie wprowadzania praw majątkowych, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. e, do obrotu giełdowego (wystawcy takich praw majątkowych, towarowe domy maklerskie, firmy inwestycyjne, giełdy towarowe, podmioty

rozliczające transakcje zawierane na rynku giełdowym). Wejście w życie rozporządzenia przyczyni się do podwyższenia standardów świadczonych usług na rynku kapitałowym poprzez zwiększenie wymogów w zakresie przejrzystości i prawidłowego działania tego rynku oraz podwyższenie poziomu ochrony inwestorów korzystających z tego typu instrumentów.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na zwiększenie konkurencyjności gospodarki i rozwój regionalny. Projektowane rozporządzenie nie przyczyni się do znaczącego zwiększenia obciążeń biurokratycznych dla podmiotów nadzorowanych, ponieważ większość przewidzianych w nim warunków funkcjonowała już uprzednio zgodnie z wymogami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2002 r. w sprawie szczególnego trybu i warunków wprowadzania do obrotu giełdowego praw majątkowych (Dz. U. Nr 10, poz. 93).

4. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

6. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia

w sprawie szczegółowych warunków, jakie musi spełniać rynek regulowany

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ....., poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 2) ustawie o ofercie - rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539 i z 2006 r. Nr 157, poz. 1119);
- 3) sesji - rozumie się przez to sesję giełdową na rynku giełdowym, sesję lub dzień obrotu na towarowym rynku instrumentów finansowych, jak również dzień transakcyjny na rynku pozagiełdowym;
- 4) członkach - rozumie się przez to podmioty dopuszczone do działalności na danym rynku regulowanym na podstawie umowy zawartej ze spółką prowadzącą rynek regulowany.

§ 2. Spółka prowadząca rynek regulowany zapewnia warunki do prowadzenia sprawnego i bezpiecznego obrotu na prowadzonym przez siebie rynku regulowanym, w tym w zakresie przebiegu zawieranych na tym rynku transakcji i rozliczeń.

§ 3. 1. Spółka prowadząca rynek regulowany obowiązana jest do zarządzania ryzykiem operacyjnym, na które narażony jest prowadzony przez nią rynek regulowany, a w szczególności do:

- 1) opracowania zasad identyfikacji i szacowania poziomu tego ryzyka;
- 2) zastosowania środków skutecznie ograniczających to ryzyko.

2. W celu właściwego zarządzania ryzykiem spółka prowadząca rynek regulowany ustala pisemne procedury dotyczące:

- 1) zarządzania technicznym funkcjonowaniem systemów informatycznych rynku regulowanego;
- 2) bezpieczeństwa dostępu do systemów informatycznych rynku regulowanego przez jego członków;

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

- 3) planów awaryjnych i zasad zachowania ciągłości działania w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych.

3. Spółka prowadząca rynek regulowany ustala pisemne zasady sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem procedur, o których mowa w ust. 2 pkt 2.

§ 4. Spółka prowadząca rynek regulowany zapewnia upowszechnienie:

- 1) informacji dotyczących ofert, transakcji i obrotów na prowadzonym przez nią rynku regulowanym, zawierających co najmniej następujące dane:
  - a) pięć najlepszych ofert kupna i ofert sprzedaży w stosunku do ofert zamieszczonych w arkuszu zleceń - z wyszczególnieniem liczby zleceń i łącznego wolumenu zleceń dla każdego z poziomów cenowych,
  - b) wielkość obrotów w ujęciu ilościowym oraz cenę i czas zawarcia transakcji - dla każdej transakcji zawartej na sesji,
  - c) wielkość obrotów w ujęciu ilościowym oraz cenę zawarcia transakcji - dla każdej transakcji zawartej poza sesją (transakcji pakietowej),
  - d) kursy otwarcia i zamknięcia, o ile obowiązek ich ustalenia wynika z regulacji obowiązujących na danym rynku regulowanym, kursy minimalny i maksymalny oraz wielkość obrotów w ujęciu wartościowym i ilościowym - dla instrumentów finansowych notowanych w systemie notowań ciągłych,
  - e) kursy jednolite oraz wielkość obrotów w ujęciu wartościowym i ilościowym - dla instrumentów finansowych notowanych w systemie notowań jednolitych,
  - f) wartość indeksów obliczanych przez spółkę, które są podstawą do określenia ceny (wartości) instrumentów finansowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. c i d ustawy,
  - g) dzienną i ostateczną cenę rozliczeniową - dla instrumentów finansowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. c i d ustawy;
- 2) informacji, otrzymanych od firmy inwestycyjnej organizującej alternatywny system obrotu lub zawierającej transakcje bezpośrednio, o kursach i obrotach instrumentami finansowymi, które są przedmiotem obrotu na danym rynku regulowanym i jednocześnie przedmiotem transakcji zawieranych w alternatywnym systemie obrotu lub przedmiotem transakcji bezpośrednich.

§ 5. Warunki upowszechniania przez spółkę prowadzącą rynek regulowany informacji, o których mowa w § 4 pkt 2, ustala się w umowie zawartej pomiędzy spółką prowadzącą rynek regulowany a firmą inwestycyjną organizującą alternatywny system obrotu lub zawierającą transakcje bezpośrednio.

§ 6. Upowszechnienie informacji, o których mowa w § 4:

- 1) pkt 1 lit. a - następuje w czasie rzeczywistym;
- 2) pkt 1 lit. b - następuje niezwłocznie po zawarciu transakcji;
- 3) pkt 1 lit. c - następuje najpóźniej przed rozpoczęciem następnej sesji;
- 4) pkt 1 lit. d, e i g - następuje niezwłocznie po zakończeniu sesji, z zastrzeżeniem, że kurs otwarcia jest upowszechniany niezwłocznie po jego ustaleniu;
- 5) pkt 1 lit. f - następuje zgodnie z zasadami konstrukcji danego indeksu; zasady powinny przewidywać upowszechnienie niezwłocznie po zakończeniu sesji oraz nie rzadziej niż raz dziennie;

6) pkt 2 - następuje niezwłocznie po ich otrzymaniu przez spółkę prowadzącą rynek regulowany.

§ 7.1. Informacje, o których mowa w § 4, są upowszechniane w formie przekazu elektronicznego oraz przekazywane do agencji informacyjnej, o której mowa w art. 58 ust. 1 ustawy o ofercie.

2. W odniesieniu do udostępnianych w formie przekazu elektronicznego informacji, o których mowa w § 4 pkt 1 lit. d, e i g, spółka prowadząca rynek regulowany zapewnia zabezpieczenie ich w sposób uniemożliwiający dokonanie w nich zmian przez osoby nieuprawnione.

3. W przypadku stwierdzenia wprowadzenia przez osoby nieuprawnione zmian do udostępnionych w formie przekazu elektronicznego informacji, o których mowa w § 4 pkt 1 lit. d, e i g, spółka prowadząca rynek regulowany zapewnia dokonania ich korekty z jednoczesnym wskazaniem, kiedy taka zmiana została wykryta, a także które informacje zostały zmienione oraz kiedy miała miejsce korekta.

§ 8. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, jeżeli wymaga tego bezpieczeństwo obrotu lub interes jego uczestników, spółka prowadząca rynek regulowany może podjąć decyzję o opóźnieniu bądź zawieszeniu upowszechniania informacji, o których mowa w § 4, zgodnie z warunkami określonymi w regulaminie rynku regulowanego obowiązującym na tym rynku.

§ 9.1. Spółka prowadząca rynek regulowany działa w sposób gwarantujący, że kryteria i warunki dopuszczenia papierów wartościowych i innych instrumentów, o których mowa w art. 28 ust. 2 pkt 1 ustawy, zapewniają, że obrót tymi papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi będzie odbywał się w sposób uczciwy, należyty i skuteczny, a w przypadku zbywalnych papierów wartościowych, że można je będzie swobodnie zbywać, w rozumieniu art. 35 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1287/2006 z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającego środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zobowiązań przedsiębiorstw inwestycyjnych w zakresie prowadzenia rejestrów, sprawozdań z transakcji, przejrzystości rynkowej, dopuszczania instrumentów finansowych do obrotu oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy (Dz.Urz.UE L241 z 02.09.2006, str. 1).

2. W przypadku instrumentów pochodnych kryteria i warunki dopuszczenia do obrotu na rynku regulowanym zapewniają w szczególności, że konstrukcja instrumentu zapewnia jego właściwą wycenę i rozliczenie.

3. Spółka prowadząca rynek regulowany obowiązana jest dokonywać oceny w zakresie spełnienia wymagań przez instrumenty finansowe znajdujące się w obrocie na rynku regulowanym, zgodnie z kryteriami i warunkami dopuszczenia papierów wartościowych i innych instrumentów, o których mowa w art. 28 ust. 2 pkt 1 ustawy.

4. Spółka prowadząca rynek regulowany obowiązana jest zapewnić, aby emitenci zbywalnych papierów wartościowych, dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, wypełniali obowiązki informacyjne, o których mowa w art. 56 ustawy o ofercie.

§ 10.1. Spółka prowadząca rynek regulowany obowiązana jest zapewnić, aby członkami prowadzonego przez nią rynku regulowanego były wyłącznie podmioty dysponujące odpowiednimi środkami organizacyjno-technicznymi oraz finansowymi, w tym w szczególności

zatrudniające osoby, których kwalifikacje i doświadczenie gwarantują sprawny i bezpieczny udział w obrocie na danym rynku regulowanym.

2. Spółka prowadząca rynek regulowany obowiązana jest dokonywać oceny w zakresie spełnienia wymagań, o których mowa w ust. 1, w oparciu o obiektywne kryteria przyjęte w formie pisemnej przez właściwy organ tej spółki.

3. Upoważnienie osób, o których mowa w ust. 1, do dostępu do systemów giełdowych rynku regulowanego następuje po uprzednim dokonaniu weryfikacji ich kwalifikacji.

4. Spółka prowadząca rynek regulowany obowiązana jest przekazać komisji Nadzoru Finansowego, zwanej dalej „Komisją” listę członków. W przypadku zmiany danych zawartych na liście spółka prowadząca rynek regulowany informuje niezwłocznie o treści tych zmian Komisję.

§ 11. Spółka prowadząca rynek regulowany organizuje i prowadzi system nadzoru nad członkami w celu zapewnienia przestrzegania przez te podmioty regulaminu oraz innych regulacji i procedur dotyczących funkcjonowania danego rynku regulowanego, wprowadzonych przez spółkę prowadzącą rynek regulowany.

§ 12. Organizacja, regulacje i procedury dotyczące funkcjonowania prowadzonego przez spółkę rynku regulowanego zapewniają możliwość ustalenia i zarządzania skutkami konfliktów interesów związanych z funkcjonowaniem tego rynku.

§ 13. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie warunków, jakie musi spełniać rynek regulowany (Dz. U. Nr 207, poz. 1727).

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Finansów

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie Ministra Finansów stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w artykule 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. Zgodnie z delegacją rozporządzenie określa, w zakresie nieuregulowanym przepisami art. 17-10 i art. 27-37 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1287/2006 z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającego środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zobowiązań przedsiębiorstw inwestycyjnych w zakresie prowadzenia rejestrów, sprawozdań z transakcji, przejrzystości rynkowej, dopuszczania instrumentów finansowych do obrotu oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy, warunki jakie musi spełniać rynek regulowany.

W rozporządzeniu uregulowane zostaną tryb i zasady upowszechniania informacji odnośnie obrotów i transakcji zawieranych na rynkach regulowanych, określone zostaną także wymogi dla spółek prowadzących rynki regulowane dotyczące nadzoru nad członkami i opracowania procedur mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa obrotu na prowadzonych przez te spółki rynkach regulowanych.

W projekcie zawarte są przepisy nakładające na spółkę prowadzącą rynek regulowany obowiązek określenia procedur bezpieczeństwa oraz monitorowania ryzyka operacyjnego. Proponuje się także nałożenie na spółkę prowadzącą rynek regulowany obowiązku określenia procedur dostępu do systemu informatycznego rynku regulowanego, jak i szerszej kryteriów dopuszczających do działania na tym rynku w ogóle. Wprowadzone obowiązki poszerza się o konieczność nadzoru przez spółkę prowadzącą rynek regulowany nad ich przestrzeganiem przez uczestników. Wydaje się, iż wymóg taki - będący nowością w krajowych regulacjach - powinien istotnie przyczynić się do wzrostu kontroli operatorów nad uczestnikami prowadzonych przez nich systemów giełdowych, a co za tym idzie także do poprawy bezpieczeństwa obrotu.

Projekt rozporządzenia nakłada na spółkę prowadzącą rynek regulowany obowiązek zagwarantowania, że kryteria i warunki dopuszczenia papierów wartościowych i innych instrumentów na rynku regulowanym zapewniają, iż obrót tymi papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi będzie odbywał się w sposób uczciwy, należyty i skuteczny, a w przypadku zbywalnych papierów wartościowych, że można je będzie swobodnie zbywać. Zgodnie z projektem spółka prowadząca rynek regulowany obowiązana jest również dokonywać regularnej oceny w zakresie spełnienia wymagań przez instrumenty finansowe znajdujące się w obrocie na rynku regulowanym zgodnie z kryteriami i warunkami dopuszczenia papierów wartościowych i innych instrumentów, o których mowa w ustawie w art. 28 ust. 2 pkt 1.

Spółka prowadząca rynek regulowany zobowiązana została również do przekazania Komisji Nadzoru Finansowego listy podmiotów dopuszczonych do działalności na danym rynku regulowanym i jej aktualizowania.

Projekt zawiera również przepis, zgodnie z którym organizacja, regulacje i procedury dotyczące funkcjonowania prowadzonego przez spółkę rynku regulowanego mają zapewnić możliwość ustalenia i zarządzania skutkami konfliktów interesów związanych z funkcjonowaniem tego rynku.

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego - Biuletynu Informacji Publicznej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanych regulacji
Niniejsze rozporządzenie oddziałuje na spółki prowadzące rynek regulowany.
2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

5. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Treść projektu zostanie uzgodniona w trybie uzgodnień międzyresortowych, przy udziale przedstawicieli zainteresowanych resortów oraz instytucji rynkowych, w szczególności: Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych, Izby Domów Maklerskich, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, MTS-CeTO, Narodowego Banku Polskiego, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Rady Banków Depozytariuszy, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych.

6. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia

w sprawie szczegółowych warunków, jakie musi spełniać rynek oficjalnych notowań giełdowych oraz emitenci papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na tym rynku

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ....., poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 2) wniosku - rozumie się przez to wniosek o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych.

§ 2. 1. Spółka prowadząca rynek oficjalnych notowań giełdowych, zwany dalej "rynkiem oficjalnych notowań", powinna zapewnić, aby dopuszczone do obrotu na tym rynku były wyłącznie akcje, które spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym;
- 2) ich zbywalność nie jest ograniczona;
- 3) wszystkie wyemitowane akcje danego rodzaju zostały objęte wnioskiem do właściwego organu spółki prowadzącej rynek oficjalnych notowań;
- 4) iloczyn liczby i prognozowanej ceny rynkowej akcji objętych wnioskiem, a w przypadku gdy określenie tej ceny nie jest możliwe - kapitały własne emitenta, wynoszą równowartość w złotych co najmniej 1.000.000 euro;
- 5) w dacie złożenia wniosku istnieje rozproszenie akcji objętych wnioskiem, zapewniające płynność obrotu tymi akcjami.

2. Rozproszenie akcji zapewnia płynność obrotu, jeżeli w posiadaniu akcjonariuszy, z których każdy posiada nie więcej niż 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu, znajduje się:

- 1) co najmniej 25 % akcji spółki objętych wnioskiem lub
- 2) co najmniej 500.000 akcji spółki o łącznej wartości wynoszącej równowartość w złotych co najmniej 17.000.000 euro, według ostatniej ceny emisyjnej lub ceny sprzedaży akcji, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach - według prognozowanej ceny rynkowej.

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

3. Wartość, o której mowa w ust. 1 pkt 4 i ust. 2 pkt 2, ustala się przy zastosowaniu kursu walut obliczonego jako średnią arytmetyczną średnich bieżących kursów walut obcych, ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski w ciągu ostatniego miesiąca kalendarzowego, poprzedzającego dzień złożenia wniosku.

4. Do obrotu na rynku oficjalnych notowań mogą być dopuszczone akcje, mimo niespełnienia warunku, o którym mowa w:

- 1) ust. 1 pkt 3 - jeżeli z przepisu ustawy lub innych ustaw wynika, że akcje, które nie są objęte wnioskiem, nie mogą być przedmiotem obrotu, a informacja o tym została, wraz z odpowiednim wyjaśnieniem, podana do publicznej wiadomości w trybie określonym w odrębnych przepisach;
- 2) ust. 1 pkt 4 - jeżeli przedmiotem wniosku są akcje emitenta, tego samego rodzaju, co akcje już dopuszczone do obrotu na rynku oficjalnych notowań;
- 3) ust. 1 pkt 5, jeżeli:
  - a) co najmniej 25 % akcji tego samego emitenta, objętych wnioskiem i akcji będących przedmiotem obrotu na tym rynku, znajduje się w posiadaniu akcjonariuszy, z których każdy posiada nie więcej niż 5 % ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu, lub
  - b) liczba akcji objętych wnioskiem oraz akcji będących przedmiotem obrotu, a także sposób przeprowadzenia ich subskrypcji lub sprzedaży pozwala uznać, że obrót tymi akcjami na rynku oficjalnych notowań uzyska wielkość zapewniającą płynność, lub
  - c) rozproszenie akcji, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, zostało osiągnięte w jednym lub większej liczbie państw członkowskich, w rozumieniu art. 3 pkt 22 ustawy, w których akcje te są już notowane na rynku oficjalnych notowań.

§ 3. Dopuszczenie akcji do obrotu na rynku oficjalnych notowań może nastąpić, jeżeli:

- 1) spółka będąca emitentem tych akcji ogłaszała, na zasadach określonych w odrębnych przepisach, sprawozdania finansowe, wraz z opinią podmiotu uprawnionego do ich badania, przez co najmniej trzy kolejne lata obrotowe poprzedzające dzień złożenia wniosku lub
- 2) przemawia za tym uzasadniony interes spółki lub inwestorów, a spółka podała do publicznej wiadomości, w sposób określony w odrębnych przepisach, informacje umożliwiające inwestorom ocenę jej sytuacji finansowej i gospodarczej oraz ryzyka związanego z nabywaniem akcji objętych wnioskiem.

§ 4. Do obrotu na rynku oficjalnych notowań mogą być dopuszczone kwity depozytowe, jeżeli akcje, w związku z którymi kwity te zostały wystawione, zostały dopuszczone do obrotu na zagranicznym rynku regulowanym, o ile spełnia on warunki określone w § 2.

§ 5. 1. Spółka prowadząca rynek oficjalnych notowań powinna zapewnić, aby dopuszczone do obrotu na tym rynku były wyłącznie obligacje, które spełniają łącznie następujące warunki, z zastrzeżeniem § 6:

- 1) zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym;
- 2) ich zbywalność nie jest ograniczona;
- 3) wnioskiem zostały objęte wszystkie obligacje tego samego rodzaju;
- 4) łączna wartość nominalna obligacji objętych wnioskiem, ustalona w sposób określony w § 2 ust. 3, wyniosła równowartość w złotych co najmniej 200.000 euro.

2. Obligacje zamienne na akcje i obligacje z prawem pierwszeństwa mogą być dopuszczone do obrotu na rynku oficjalnych notowań, jeżeli spełniają warunki, o których mowa w ust. 1, oraz akcje wyemitowane w celu realizacji uprawnień obligatariuszy są:

- 1) dopuszczone do tego obrotu albo
- 2) objęte wnioskiem, łącznie z tymi obligacjami.

§ 6. Do obrotu na rynku oficjalnych notowań mogą być dopuszczone obligacje i inne dłużne papiery wartościowe, emitowane przez Skarb Państwa, Narodowy Bank Polski, jednostki samorządu terytorialnego, związki tych jednostek oraz miasto stołeczne Warszawę, jak również przez państwa członkowskie, w rozumieniu art. 3 pkt 22 ustawy, oraz jednostki samorządu terytorialnego tych państw, jeżeli:

- 1) są dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym;
- 2) ich zbywalność nie jest ograniczona;
- 3) wnioskiem zostały objęte wszystkie papiery wartościowe tego samego rodzaju.

§ 7. Przepisy § 2-6 nie wyłączają uprawnień spółki prowadzącej rynek oficjalnych notowań do określenia w regulaminie giełdy, o którym mowa w art. 28 ustawy, ostrzejszych warunków dopuszczenia papierów wartościowych do obrotu na tym rynku.

§ 8. 1. Papiery wartościowe dopuszczone do obrotu na rynku oficjalnych notowań, które przestały spełniać warunek, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, nie mogą być przedmiotem obrotu na tym rynku.

2. W przypadku gdy papiery wartościowe dopuszczone do obrotu na rynku oficjalnych notowań lub emitenci tych papierów wartościowych przestali spełniać:

- 1) warunek, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 2 - właściwy organ spółki prowadzącej rynek oficjalnych notowań wyklucza papiery wartościowe z obrotu na tym rynku;
- 2) pozostałe warunki będące podstawą dopuszczenia do obrotu - właściwy organ spółki prowadzącej rynek oficjalnych notowań może wykluczyć papiery wartościowe z obrotu na tym rynku i przenieść te papiery wartościowe na:
  - a) prowadzony przez tę spółkę rynek regulowany, niebędący rynkiem oficjalnych notowań giełdowych,
  - b) rynek regulowany niebędący rynkiem oficjalnych notowań giełdowych, prowadzony przez inną spółkę, pod warunkiem wyrażenia zgody przez tę spółkę oraz przez emitenta.

§ 9. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 października 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków, jakie musi spełniać rynek oficjalnych notowań giełdowych oraz emitenci papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na tym rynku (Dz. U. Nr 206, poz.1712).

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Finansów

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie Ministra Finansów stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w artykule 17 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi. Zgodnie z delegacją rozporządzenie określa, w zakresie nieuregulowanym przepisami art. 17-20 i art. 27-37 *rozporządzenia Komisji (WE) nr 1287/2006 z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającego środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zobowiązań przedsiębiorstw inwestycyjnych w zakresie prowadzenia rejestrów, sprawozdań z transakcji, przejrzystości rynkowej, dopuszczania instrumentów finansowych do obrotu oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy*, szczegółowe warunki jakie musi spełniać rynek oficjalnych notowań giełdowych oraz emitenci papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na tym rynku.

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanych regulacji

Niniejsze rozporządzenie oddziałuje na spółki prowadzące giełdę oraz spółki prowadzące rynki pozagiełdowe.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wpływ pozytywny poprzez zapewnienie bezpieczeństwa obrotu oraz ochrony interesów inwestorów uczestniczących w obrocie na rynku oficjalnych notowań giełdowych.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

5. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Treść projektu zostanie uzgodniona w trybie uzgodnień międzyresortowych, przy udziale przedstawicieli zainteresowanych resortów oraz instytucji rynkowych, w szczególności: Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych, Izby Domów Maklerskich, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, MTS-CeTO, Narodowego Banku Polskiego, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Rady Banków Depozytariuszy, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionów.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾
z dnia**

**w sprawie sposobu, zakresu i terminów dostarczania przez spółki prowadzące giełdę
oraz spółki prowadzące rynek pozagiełdowy informacji dotyczących akcji
dopuszczonych do obrotu na danym rynku regulowanym lub będących przedmiotem
ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym**

Na podstawie art. 20a ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ....., poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa sposób, zakres i terminy dostarczania przez spółki prowadzące giełdę oraz spółki prowadzące rynek pozagiełdowy informacji dotyczących akcji dopuszczonych do obrotu na danym rynku regulowanym lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku regulowanym umożliwiającym Komisji Nadzoru Finansowego ustalenie wielkości, o których mowa w art. 33 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1287/2006 z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającego środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zobowiązań przedsiębiorstw inwestycyjnych w zakresie prowadzenia rejestrów, sprawozdań z transakcji, przejrzystości rynkowej, dopuszczania instrumentów finansowych do obrotu oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy (Dz.Urz.UE L241, z 02.09.2006, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 1287/2006”.

2. Dostarczanie informacji przez spółki organizujące giełdę oraz spółki organizujące rynek pozagiełdowy dotyczy akcji, dla których rynkiem najodpowiedniejszym pod względem płynności jest, zgodnie z przepisami art. 9 i 10 rozporządzenia 1287/2006, rynek organizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 2) sesji – rozumie się przez to sesję na rynku giełdowym, jak również dzień transakcyjny na rynku pozagiełdowym;
- 3) spółce prowadzącej rynek regulowany – rozumie się przez to spółkę prowadzącą giełdę lub spółkę prowadzącą rynek pozagiełdowy;

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

4) komisji – rozumie się przez to Komisję Nadzoru Finansowego.

§ 3. 1. Spółka prowadząca rynek regulowany w odniesieniu do akcji każdego emitenta dopuszczonych do obrotu na danym rynku regulowanym zobowiązana jest w terminie 10 dni roboczych od dnia zakończenia każdego roku kalendarzowego do dostarczenia Komisji informacji dotyczących tego roku kalendarzowego i zawierających następujące dane:

- 1) wartość obrotów dla każdego dnia sesyjnego;
  - 2) liczbę transakcji zawartych w każdym dniu sesyjnym;
  - 3) liczbę akcji w wolnym obrocie na dzień 31 grudnia oraz w zależności od sposobu notowania akcji - kurs zamknięcia lub kurs jednolity w dniu 31 grudnia, dla akcji, które spełniają warunki określone w art. 22 ust. 1 lit. a lub lit. b rozporządzenia 1287/2006;
  - 4) wartość transakcji zawartych w każdym dniu sesyjnym, w przypadku akcji płynnych, wyznaczonych zgodnie z art. 22 rozporządzenia 1287/2006.
2. Obliczeń danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4 dokonuje się z wyłączeniem transakcji, o których mowa w art. 19 rozporządzenia 1287/2006.
3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku akcji emitenta, które są dopuszczone do obrotu na danym rynku regulowanym, w okresie krótszym niż cztery tygodnie przed zakończeniem roku kalendarzowego.

§ 4. Spółka prowadząca rynek regulowany w odniesieniu do akcji emitenta dopuszczonych po raz pierwszy do obrotu na rynku regulowanym, zobowiązana jest najpóźniej przed pierwszym dniem notowania akcji na rynku regulowanym do dostarczenia Komisji informacji zawierających dane, o których mowa w art. 33 ust. 3 rozporządzenia 1287/2006.

§ 5. 1. Spółka prowadząca rynek regulowany w odniesieniu do akcji, o których mowa w § 4, zobowiązana jest do dostarczenia Komisji w ciągu 3 dni roboczych po upływie pierwszych czterech tygodni obrotu tymi akcjami, informacji zawierających dane, o których mowa w § 3 ust. 1, za okres tych czterech tygodni, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku danych, o których mowa w § 3 pkt 3 spółka prowadząca rynek regulowany zobowiązana jest dostarczyć dane na ostatni dzień czwartego tygodnia obrotu.

§ 6. Na żądanie Komisji, w przypadku gdy w odniesieniu do akcji lub emitenta tych akcji nastąpiła zmiana, która w sposób istotny i ciągły wpływa na ustalenie wielkości, o których mowa w art. 33 ust. 1 rozporządzenia 1287/2006 spółka prowadząca rynek regulowany zobowiązana jest w terminie 3 dni roboczych do dostarczenia danych, o których mowa w § 3. Okres, za który należy przedstawić dane zawarty jest w żądaniu Komisji.

§ 7. Spółka prowadząca rynek regulowany przekazuje informacje Komisji na elektronicznym nośniku informacji uniemożliwiającym dokonanie w nim zmian przez osoby nieuprawnione.

§ 8. 1. Spółka prowadząca rynek regulowany w odniesieniu do akcji każdego emitenta dopuszczonych do obrotu na danym rynku regulowanym zobowiązana jest niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 5 dni roboczych, do dostarczenia Komisji informacji, za okres od dnia 1 kwietnia 2006 r. do dnia 31 marca 2007 r., zawierających następujące dane:

- 1) wartość obrotów dla każdego dnia sesyjnego;
- 2) liczbę transakcji zawartych w każdym dniu sesyjnym;
- 3) liczbę akcji w wolnym obrocie na dzień 31 marca 2007 r. oraz w zależności od sposobu notowania akcji - kurs zamknięcia lub kurs jednolity w dniu 31 marca 2007 r., dla akcji, które spełniają warunki określone w art. 22 ust. 1 lit. a lub lit. b rozporządzenia 1287/2006;

- 4) wartość transakcji zawartych w każdym dniu sesyjnym, w przypadku akcji płynnych, wyznaczonych zgodnie z art. 22 rozporządzenia 1287/2006.
2. Obliczeń danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1,2 i 4 dokonuje się z wyłączeniem transakcji, o których mowa w art. 19 rozporządzenia 1287/2006.
3. Spółka prowadząca rynek regulowany przekazuje informacje Komisji na elektronicznym nośniku informacji uniemożliwiającym dokonanie w nim zmian przez osoby nieuprawnione.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...

Minister Finansów

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 20a ust. 4 znowelizowanej ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Akt wykonawczy służy wykonaniu obowiązku nałożonego na organy nadzoru w krajach członkowskich, polegającego na ustalaniu wielkości, o których mowa w art. 33 ust. 1 rozporządzenia 1287/2006. Zakres danych, do których dostarczania zobowiązane są spółki prowadzące giełdę lub spółki prowadzące rynki pozagiełdowe powiązany jest ściśle z rodzajem ustalanych danych przez organ nadzoru, z tym zastrzeżeniem, że w przypadku akcji, które nie były jeszcze przedmiotem notowań, zakres dostarczanych danych nawiązuje do wymogu przewidzianego w art. 33 ust. 3 rozporządzenia 1287/2006.

Sposób dostarczania danych przez spółki prowadzące rynek regulowany uwzględnia potrzebę dalszego wykorzystania danych na potrzeby ich przetwarzania, w związku z koniecznością ustalenia wymaganych parametrów przez Komisję Nadzoru Finansowego. Zaproponowane terminy, w ciągu których spółki prowadzące rynek regulowany obowiązane są dostarczyć dane oraz terminy w ciągu, których Komisja dokonuje ustalenia ciężących na niej wielkości mają służyć dotrzymaniu wymogów, na jakich Komisja powinna dostarczać informacje Komitetowi Europejskich Organów Nadzoru Papierów Wartościowych w celu ich publikacji (art. 34 ust. 1 i 2 w zw. z ust. 3 i 4 rozporządzenia 1287/2006).

Przepis przejściowy zapewnia wykonanie wymogu normy przejściowej art. 34 ust. 6, w uwzględnieniu art. 41 rozporządzenia 1287/2006.

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanych regulacji

Niniejsze rozporządzenie oddziałuje na spółki prowadzące giełdę oraz spółki prowadzące rynki pozagiełdowe.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia przyczyni się do zapewnienia sprawnego, przejrzystego i bezpiecznego funkcjonowania rynku regulowanego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

5. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Treść projektu zostanie uzgodniona w trybie uzgodnień międzyresortowych, przy udziale przedstawicieli zainteresowanych resortów oraz instytucji rynkowych, w szczególności: Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych, Izby Domów Maklerskich, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, MTS-CeTO, Narodowego Banku Polskiego, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Rady Banków Depozytariuszy, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionów.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia

**w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych oraz banków
powierniczych**

Na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104 poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ....., poz. ....) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa tryb i warunki postępowania firm inwestycyjnych oraz banków powierniczych w zakresie:

- 1) promowania świadczonych usług maklerskich oraz kontaktów z potencjalnymi klientami;
- 2) zawierania transakcji i dokonywania rozliczeń;
- 3) świadczenia usług maklerskich, w tym w zakresie świadczenia usług maklerskich na rzecz różnych kategorii klientów;
- 4) prowadzenia ewidencji zawieranych transakcji oraz archiwizacji dokumentów i innych nośników informacji sporządzanych w związku z prowadzeniem działalności maklerskiej lub powierniczej;
- 5) ustanawiania i realizacji zabezpieczeń spłaty kredytów i pożyczek udzielonych na nabycie instrumentów finansowych, oraz zabezpieczania wierzytelności na instrumentach finansowych, jeżeli konstrukcja tych instrumentów umożliwia ustanowienie zabezpieczenia.

§ 2. 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;

- 2) ustawie o ofercie publicznej - rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 157, poz. 1118 oraz z 2007r. Nr ..., poz ...);
- 3) usługach maklerskich - rozumie się przez to wykonywane przez firmę inwestycyjną na rzecz klienta, o którym mowa w pkt 5, czynności wskazane w art. 69 ust. 2 i 4 ustawy;
- 4) umowie o świadczenie usług maklerskich - rozumie się przez to umowę o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, jak również umowę, na podstawie której świadczone są przez firmę inwestycyjną inne usługi maklerskie;
- 5) kliencie - rozumie się przez to osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej:
  - a) która zawarła z firmą inwestycyjną umowę o świadczenie usług maklerskich lub z bankiem powierniczym umowę o prowadzenie rachunku papierów wartościowych,
  - b) z którą umowa o świadczenie usług maklerskich ma zostać zawarta - w przypadku podejmowania przez firmę inwestycyjną działań mających na celu zawarcie tej umowy;
- 6) kliencie profesjonalnym - rozumie się przez to, z zastrzeżeniem ust. 2, klienta będącego podmiotem wskazanym w art. 132 ust. 1 pkt 1 lit. a-k ustawy lub osobę prawną, która według danych zawartych w ostatnim sprawozdaniu finansowym tej osoby spełnia w momencie zawierania umowy o świadczenie usług maklerskich lub umowy o prowadzenie rachunku papierów wartościowych co najmniej dwa z poniższych kryteriów:
  - a) suma bilansowa tej osoby prawnej wynosi co najmniej 20.000.000 euro,
  - b) osiągnięta przez tę osobę prawną wartość przychodów ze sprzedaży wynosi co najmniej 40.000.000 euro,
  - c) kapitał (fundusz) własny tej osoby prawnej wynosi co najmniej 2.000.000 euro - przy czym równowartość kwot wskazanych w lit. a-c jest obliczana przy zastosowaniu średniego kursu euro ustalanego przez Narodowy Bank Polski na dzień sporządzenia przez tę osobę sprawozdania finansowego;
- 7) krajowym rynku regulowanym - rozumie się przez to rynek regulowany, o którym mowa w art. 15 ustawy;
- 8) zleceniu - rozumie się przez to zlecenie nabycia lub zbycia instrumentów finansowych;
- 9) dyspozycji - rozumie się przez to polecenie klienta dokonania przez firmę inwestycyjną określonej czynności związanej ze świadczeniem danej usługi maklerskiej na rzecz tego klienta, w tym polecenie wystawienia zlecenia na podstawie udzielonego przez klienta pełnomocnictwa, zawierające instrukcję odnośnie do jego treści;
- 10) zleceniu brokerskim - rozumie się przez to ofertę kupna lub sprzedaży papierów wartościowych lub innych maklerskich instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego, a także odpowiedź na taką ofertę, wystawiane przez firmę inwestycyjną na podstawie zlecenia i przekazywane na krajowy rynek regulowany lub do alternatywnego systemu obrotu w celu wykonania tego zlecenia zgodnie z zasadami obrotu na tym rynku lub w tym systemie;
- 11) ustawie o giełdach towarowych - rozumie się przez to ustawę z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 121, poz. 1019 i Nr 183, poz. 1537 i 1538, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ....., poz. ....);
- 12) giełdzie towarowej - rozumie się przez to zespół osób, urządzeń i środków, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy o giełdach towarowych;
- 13) rynku pozagiełdowym - rozumie się przez to pozagiełdowy rynek regulowany, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2 ustawy;

- 14) dniu transakcyjnym - rozumie się przez to dzień, w którym zgodnie z przepisami dotyczącymi danego rynku pozagiełdowego są zawierane na nim transakcje;
- 15) sesji - rozumie się przez to sesję giełdową, dzień obrotu w alternatywnym systemie obrotu, a także dzień transakcyjny;
- 16) prawie do otrzymania papieru wartościowego - rozumie się przez to prawo umożliwiające zobowiązanie się do zbycia papieru wartościowego w przypadku, o którym mowa w art. 7 ust. 5 ustawy;
- 17) prawie do otrzymania instrumentu finansowego - rozumie się przez to prawo do otrzymania papieru wartościowego, jak również odnoszące się do innych instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego prawo umożliwiające zobowiązanie się do zbycia takich instrumentów finansowych w przypadku, o którym mowa w art. 7 ust. 5, w związku z art. 8 ustawy;
- 18) rejestrze operacyjnym - rozumie się przez to rejestr instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych, które mogą być przedmiotem zlecenia sprzedaży przyjętego do wykonania przez firmę inwestycyjną, przed otwarciem rejestru sesji określonego w pkt 19, przy czym liczba instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych w rejestrze operacyjnym jest równa sumie liczby:
  - a) instrumentów finansowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych, z wyłączeniem instrumentów finansowych, które były przedmiotem zawartych, ale jeszcze nierozliczonych transakcji sprzedaży, i pozostają nadal zapisane na rachunku papierów wartościowych, oraz
  - b) praw do otrzymania instrumentów finansowych, jeżeli rozliczenie transakcji kupna tych instrumentów jest zabezpieczone przez fundusz, o którym mowa w art. 65 albo 68 ustawy;
- 19) rejestrze sesji - rozumie się przez to:
  - a) rejestr instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych, obejmujący liczbę praw i instrumentów zewidencjonowanych w rejestrze operacyjnym:
    - pomniejszaną o liczbę instrumentów finansowych i praw do ich otrzymania, które były przedmiotem zawartej na danej sesji transakcji sprzedaży,
    - powiększaną o liczbę praw do otrzymania instrumentów finansowych, które były przedmiotem zawartej na danej sesji transakcji kupna, oraz
  - b) wykaz środków pieniężnych, obejmujący sumę niezablokowanych środków pieniężnych zdeponowanych na rachunku pieniężnym powiększaną o środki pieniężne, które będą uzyskane w wyniku zawartych na danej sesji transakcji sprzedaży instrumentów finansowych, jeżeli rozliczenie tych transakcji jest zabezpieczone przez fundusz, o którym mowa w art. 65 albo 68 ustawy, i pomniejszane o środki pieniężne, które będą przeznaczone na opłacenie transakcji kupna instrumentów finansowych, zawartych na tej sesji;
- 20) derywatach - rozumie się przez to dopuszczone do obrotu na krajowym rynku regulowanym instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. c – i ustawy;
- 21) uczestniku Krajowego Depozytu - rozumie się przez to podmiot, który zawarł z Krajowym Depozytem umowę, o której mowa w art. 52 ust. 1 ustawy;
- 22) zagranicznych instrumentach finansowych - rozumie się przez to instrumenty finansowe, które są dopuszczone do obrotu na zagranicznym rynku regulowanym;
- 23) prawach majątkowych - rozumie się przez to niedopuszczone do obrotu zorganizowanego instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. c – i ustawy, z wyłączeniem zagranicznych instrumentów finansowych;

- 24) instrumentach rynku niepublicznego - rozumie się przez to niedopuszczone do obrotu zorganizowanego ani do obrotu na zagranicznym rynku regulowanym instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a i b ustawy;
- 25) rachunku papierów wartościowych - rozumie się przez to również rachunek, na którym zapisywane są niebędące papierami wartościowymi instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu zorganizowanego, w tym w szczególności rachunek derywatów, o którym mowa w pkt 28;
- 26) rachunku praw majątkowych - rozumie się przez to rachunek, na którym są zapisywane prawa majątkowe;
- 27) rachunku derywatów - rozumie się przez to rachunek, na którym zapisywane są derywaty;
- 28) ewidencji - rozumie się przez to system zapisów elektronicznych odzwierciedlający stan posiadania przez klienta instrumentów rynku niepublicznego, udokumentowany przez klienta w sposób określony w przepisach rozporządzenia;
- 29) rachunku instrumentów rynku niepublicznego - rozumie się przez to rachunek, na którym zapisywane są instrumenty rynku niepublicznego, pozwalający na identyfikację osób, którym przysługują prawa z danych instrumentów;
- 30) giełdowej izbie rozrachunkowej - rozumie się przez to giełdową izbę rozrachunkową w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy o giełdach towarowych, organizującą i prowadzącą rozliczenia i rozrachunek transakcji giełdowych w zakresie instrumentów finansowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. c i d ustawy;
- 31) właściwej izbie rozrachunkowej - rozumie się przez to odpowiednio Krajowy Depozyt, giełdową izbę rozrachunkową lub system gwarantujący rozliczanie transakcji zawieranych w alternatywnym systemie obrotu;
- 32) ustawie o podpisie elektronicznym - rozumie się przez to ustawę z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.²⁾);
- 33) bezpiecznym podpisie elektronicznym - rozumie się przez to podpis elektroniczny, o którym mowa w art. 3 pkt 2 ustawy o podpisie elektronicznym;
- 34) kwalifikowanym certyfikacie - rozumie się przez to certyfikat, o którym mowa w art. 3 pkt 12 ustawy o podpisie elektronicznym;
- 35) weryfikacji bezpiecznego podpisu elektronicznego - rozumie się przez to czynności, o których mowa w art. 3 pkt 22 ustawy o podpisie elektronicznym;
- 36) ustawie o niektórych zabezpieczeniach finansowych - rozumie się przez to ustawę z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. Nr 91, poz. 871 oraz z 2005 r. Nr 83, poz. 719 i Nr 183, poz. 1538);
- 37) umowie o ustanowieniu zabezpieczenia finansowego - rozumie się przez to umowę, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych;
- 38) zabezpieczeniach finansowych - rozumie się przez to zabezpieczenia, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych;
- 39) prawie użycia - rozumie się przez to prawo, o którym mowa w art. 3 pkt 5 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych;
- 40) przedmiocie zastępczym - rozumie się przez to środki pieniężne lub instrumenty finansowe, o których mowa w art. 3 pkt 6 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych;
- 41) podstawie realizacji zabezpieczenia - rozumie się przez to podstawę realizacji zabezpieczenia, o której mowa w art. 3 pkt 4 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych;
- 42) ustawie o zastawie rejestrowym - rozumie się przez to ustawę z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz. U. Nr 149, poz. 703, z późn. zm.³⁾);

- 43) zastawie finansowym - rozumie się przez to zastaw finansowy, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych;
  - 44) blokadzie finansowej - rozumie się przez to zabezpieczenie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych;
  - 45) kompensacie - rozumie się przez to kompensatę dokonywaną na podstawie klauzuli kompensacyjnej zawartej w umowie o ustanowieniu zabezpieczenia finansowego, zgodnie z art. 4 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych;
  - 46) osobie powiązanej z firmą inwestycyjną - rozumie się przez to osobę:
    - a) wchodzącą w skład statutowych organów firmy inwestycyjnej, a w przypadku firmy inwestycyjnej prowadzonej w formie spółki osobowej również wspólnika lub komplementariusza,
    - b) osobę zatrudnioną w firmie inwestycyjnej,
    - c) osobę pozostającą z firmą inwestycyjną w stosunku zlecenia lub w innym stosunku prawnym o podobnym charakterze,
    - d) podmiot należący do tej samej grupy kapitałowej, do której należy ta firma inwestycyjna,
    - e) agenta firmy inwestycyjnej, którego pośrednictwo dana firma inwestycyjna wykorzystuje w prowadzonej działalności,
    - f) osobę kierującą działalnością podmiotu, o którym mowa w lit. e, w przypadku gdy agentem firmy inwestycyjnej jest osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej;
    - g) osoby pozostające w stosunku pracy, zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z podmiotem, o którym mowa w lit. e,
    - h) osoby pozostające w stosunku pracy, zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z podmiotem, o którym mowa w art. 81a ustawy, któremu dana firma inwestycyjna przekazała wykonywanie czynności związanych z prowadzoną przez nią działalnością.
2. Klientem profesjonalnym jest również podmiot inny niż wskazany w ust. 1 pkt 6, o ile:
- 1) spełnia w momencie zawierania umowy o świadczenie usług maklerskich lub umowy o prowadzenie rachunku papierów wartościowych co najmniej dwa z poniższych kryteriów:
    - a) przez cztery kwartały poprzedzające dzień podpisania umowy zawierał transakcje o znacznej wartości z częstotliwością co najmniej 10 transakcji na kwartał,
    - b) wartość portfela instrumentów finansowych tego podmiotu, według danych na dzień wystąpienia z żądaniem, o którym mowa w pkt 2, wynosi nie mniej niż 500.000 euro,
    - c) w przypadku osób fizycznych - osoba ta była lub jest zatrudniona w instytucji finansowej co najmniej przez rok, na stanowisku wymagającym wiedzy z zakresu usług lub transakcji, których dotyczy umowa podpisywana z firmą inwestycyjną lub bankiem powierniczym;oraz
  - 2) wystąpił do firmy inwestycyjnej lub banku powierniczego przed podpisaniem umowy, o której mowa w pkt 1, z żądaniem traktowania go jak klienta profesjonalnego i żądanie to zostało uwzględnione przez firmę inwestycyjną lub bank powierniczy.

Rozdział 2

Tryb i warunki postępowania firm inwestycyjnych w kontaktach z klientami

Oddział 1

Przepisy ogólne

§ 3. 1. Informacje upowszechniane przez firmę inwestycyjną w celu reklamy lub promocji usług świadczonych przez tę firmę inwestycyjną powinny być rzetelne, zrozumiałe oraz nie mogą wprowadzać w błąd.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, zawierają w szczególności:

- 1) firmę lub nazwę firmy inwestycyjnej;
- 2) dane pozwalające na bezpośredni kontakt z firmą inwestycyjną;
- 3) nazwę organu nadzoru, który udzielił firmie inwestycyjnej zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej

3. W przypadku gdy informacje, o których mowa w ust. 1, zawierają wskazanie korzyści możliwych do osiągnięcia w przypadku skorzystania z usług maklerskich świadczonych przez firmę inwestycyjną, powinny one zawierać również wskazanie poziomu ryzyka inwestycyjnego związanego z danymi usługami.

4. W przypadku, gdy informacje, o których mowa w ust. 1, zawierają porównania usług maklerskich, instrumentów finansowych lub podmiotów świadczących usługi maklerskie, powinny one wskazywać źródła informacji, fakty i założenia wykorzystane do porównania.

5. W przypadku gdy informacje, o których mowa w ust. 1, zawierają dane dotyczące efektów usług maklerskich świadczonych przez firmę inwestycyjną w przeszłości lub wyników osiąganych na danym instrumencie finansowym w przeszłości, powinny one zawierać również wskazanie:

- 1) źródła tych danych oraz okresu, którego dotyczą, przy czym:
  - a) okres ten powinien obejmować co najmniej pięć lat lub cały okres świadczenia danej usługi maklerskiej lub oferowania danego instrumentu finansowego, jeżeli był on krótszy niż 5 lat,
  - b) uwzględniane dane powinny dotyczyć pełnych okresów 12 miesięcy;
- 2) ostrzeżenia, że dane dotyczą przeszłości i nie gwarantują takich samych efektów lub wyników w przyszłości;
- 3) ostrzeżenia związanego ze zmianą kursu waluty, w przypadku gdy dane wyrażone są w walucie obcej;
- 4) wpływu prowizji, opłat i innych obciążeń, w przypadku gdy dane dotyczące efektów oparte jest na wynikach brutto.

6. Upowszechniane przez firmę inwestycyjną dane o charakterze prognoz lub przewidywań na przyszłość powinny być oparte na rzetelnych i obiektywnych przesłankach, w tym w szczególności prognozy i przewidywania:

- 1) nie mogą się odwoływać ani opierać na danych dotyczących efektów lub wyników w przeszłości;
- 2) muszą opierać się na uzasadnionych założeniach wynikających z obiektywnych danych;
- 3) muszą zawierać wskazanie wpływu prowizji, opłat i innych obciążeń, w przypadku gdy oparte są na efektach lub wynikach brutto;

4) muszą zawierać ostrzeżenie, że nie gwarantują pewnego efektu lub wyniku w przyszłości.

7. W przypadku gdy informacje, o których mowa w ust. 1, zawierają dane o systemie rekompensat, o którym mowa w dziale V ustawy, lub o systemie rekompensat, o którym mowa w art. 136 ust. 1 ustawy, którego uczestnikiem jest firma inwestycyjna, dane te mogą zawierać wyłącznie wskazanie systemu, do którego należy firma inwestycyjna.

8. W przypadku gdy informacje, o których mowa w ust. 1, odnoszą się do kwestii opodatkowania, powinny zawierać wskazanie, iż wysokość opodatkowania zależy od indywidualnej sytuacji klienta i może ulec w przyszłości zmianie.

9. Informacje, o których mowa w ust. 1, nie mogą zawierać nazwy żadnego z właściwych organów w sposób, który wskazywałby lub sugerował, że organ taki zatwierdził lub zaaprobował produkty lub usługi świadczone przez firmę inwestycyjną.

10. W przypadku gdy informacje, o których mowa w ust. 1, zawierają wskazanie opłat lub prowizji pobieranych w związku ze świadczeniem przez firmę inwestycyjną usług maklerskich powinny one być wyczerpujące, dokładne i zrozumiałe. Firma inwestycyjna może upowszechniać dane wskazujące w sposób ogólny opłaty lub prowizje pobierane w związku z usługami maklerskimi świadczonymi przez tą firmę inwestycyjną, pod warunkiem, że szczegółowe informacje przekazywane będą na żądanie klienta. .

§ 4. 1. Przed zawarciem umowy o świadczenie usług maklerskich firma inwestycyjna przekazuje klientowi, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, szczegółowe informacje dotyczące firmy inwestycyjnej oraz usługi, która ma być świadczona na podstawie zawieranej umowy.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, zawierają w szczególności:

- 1) firmę lub nazwę firmy inwestycyjnej;
- 2) dane pozwalające na bezpośredni kontakt klienta z firmą inwestycyjną;
- 3) nazwę organu nadzoru, który udzielił firmie inwestycyjnej zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej;
- 4) wskazanie języków, w których klient może kontaktować się z firmą inwestycyjną oraz w których sporządzane będą dokumenty i przekazywane klientowi informacje ;
- 5) wskazanie sposobów porozumiewania się firmy inwestycyjnej i klienta, w tym sposobów składania zleceń przez klienta;
- 6) wskazanie faktu wykorzystywania przez firmę inwestycyjną pośrednictwa agenta firmy inwestycyjnej wraz ze wskazaniem państwa członkowskiego, w którym agent firmy inwestycyjnej jest wpisany do rejestru agentów firmy inwestycyjnej;
- 7) wskazanie zakresu, częstotliwości i terminów przekazywania klientowi sprawozdań ze świadczenia danej usługi maklerskiej;
- 8) wskazanie podstawowych zasad ochrony aktywów klienta, którymi kieruje się firma inwestycyjna oraz które gwarantowane są przez system rekompensat, o którym mowa w ustawie, lub inny tego typu system, którego uczestnikiem jest firma inwestycyjna;
- 9) wskazanie szczegółowych zasad świadczenia usługi maklerskiej na podstawie zawieranej umowy;
- 10) informacje o instrumentach finansowych, będących przedmiotem usług świadczonych przez firmę inwestycyjną, z uwzględnieniem charakteru i ryzyka związanego z danym instrumentem;
- 11) opis ryzyka inwestycyjnego związanego z daną usługą maklerską;

- 12) opis kosztów, jakie klient będzie ponosił w związku z daną usługą maklerską, w tym w szczególności wskazanie opłat i prowizji pobieranych przez firmę inwestycyjną oraz opłat i prowizji pobieranych przez podmioty, z których pośrednictwa korzysta firma inwestycyjna w związku ze świadczeniem danej usługi;
- 13) wskazanie podstawowych zasad załatwiania przez firmę inwestycyjną skarg klientów składanych w związku ze świadczonymi przez tę firmę inwestycyjną usługami maklerskimi;
- 14) wskazanie podstawowych zasad postępowania firmy inwestycyjnej w przypadku powstania konfliktu interesów, o którym mowa w § 6 ust. 2;
- 15) w przypadku gdy na podstawie umowy świadczona ma być usługa polegająca na wykonywaniu zleceń - listę rynków lub podmiotów, gdzie firma inwestycyjna wykonuje zlecenia oraz kryteria, według których firma inwestycyjna dokonuje wyboru rynku lub podmiotu dla wykonania zlecenia wraz z informacją o możliwości ustalenia przez klienta tych kryteriów w sposób dowolny w umowie zawartej z firmą inwestycyjną.

3. W przypadku gdy informacje wskazane w ust. 2 są zamieszczone w regulaminie świadczenia danej usługi, przekazanie klientowi regulaminu przed zawarciem umowy stanowi wykonanie obowiązku, o którym mowa w ust. 1.

4. Firma inwestycyjna obowiązana jest po zawarciu umowy o świadczenie usług polegających na wykonywaniu zleceń udostępniać klientowi listę, o której mowa w ust. 2 pkt 15, oraz jej zmiany w sposób określony w regulaminie świadczenia usług polegających na wykonywaniu zleceń.

5. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy umowa zawierana jest z klientem profesjonalnym, o ile klient profesjonalny nie zażądał od firmy inwestycyjnej traktowania go jak klienta nieprofesjonalnego.

§ 5. 1. Przed zawarciem umowy o świadczenie usług maklerskich firma inwestycyjna zwraca się do klienta o przedstawienie informacji niezbędnych do dokonania oceny poziomu wiedzy klienta dotyczącej inwestowania w zakresie instrumentów finansowych oraz doświadczenia inwestycyjnego (indywidualna sytuacja klienta). Informacje uzyskiwane od klienta powinny zawierać w szczególności wskazanie:

- 1) rodzajów usług maklerskich, transakcji i instrumentów finansowych, które są znane klientowi;
- 2) charakteru, wielkości i częstotliwości transakcji zawieranych przez klienta w zakresie instrumentów finansowych oraz okresu, w którym były zawierane;
- 3) poziomu i rodzaju wykształcenia oraz obecnego lub poprzednio wykonywanego zawodu.

2. W przypadku gdy na podstawie zawieranej umowy ma być świadczona usługa zarządzania portfelem instrumentów finansowych lub doradztwa inwestycyjnego, firma inwestycyjna zwraca się do klienta dodatkowo o przedstawienie informacji dotyczących jego sytuacji finansowej oraz maksymalnego poziomu i rodzaju ryzyka, jakie klient jest w stanie zaakceptować w ramach realizacji wskazanych celów inwestycyjnych, zawierających w szczególności:

- 1) wskazanie źródeł i wielkości dochodów, posiadanych aktywów, z wyszczególnieniem rodzaju i wartości posiadanych aktywów płynnych, oraz wysokości stałych zobowiązań finansowych – w przypadku informacji dotyczących sytuacji finansowej klienta;

2) wskazanie okresu, w ciągu którego klient zamierza inwestować w instrumenty finansowe, jego preferencji co do poziomu ryzyka, profilu ryzyka oraz celu inwestycji – w przypadku informacji dotyczących celów inwestycyjnych klienta.

3. Firma inwestycyjna, na podstawie informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, dokonuje oceny, czy usługa maklerska, która ma być świadczona na podstawie zawieranej umowy, jest odpowiednia dla danego klienta, biorąc pod uwagę jego indywidualną sytuację.

4. Jeżeli zgodnie z oceną, o której mowa w ust. 3, usługa maklerska, która ma być świadczona na podstawie zawieranej umowy, jest nieodpowiednia dla danego klienta ze względu na zbyt duże ryzyko inwestycyjne, firma inwestycyjna informuje o tym klienta w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.

5. Przepisów ust. 1-4 nie stosuje się w przypadku zawierania umowy o:

- 1) przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych obejmujących wyłącznie akcje dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, instrumenty rynku pieniężnego, obligacje i inne instrumenty dłużne, jednostki uczestnictwa w otwartych funduszach inwestycyjnych oraz inne niekompleksowe instrumenty finansowe;
- 2) wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych obejmujących wyłącznie akcje dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, instrumenty rynku pieniężnego, obligacje i inne instrumenty dłużne, jednostki uczestnictwa w otwartych funduszach inwestycyjnych oraz inne niekompleksowe instrumenty finansowe;
- 3) świadczenie usług maklerskich, o których mowa w art. 69 ust. 4 ustawy.

6. Przepisy ust. 5 stosuje się, pod warunkiem, że:

- 1) umowa zawierana jest z klientem z inicjatywy tego klienta;
- 2) klient został poinformowany o konsekwencjach zastosowania wyłączenia, o którym mowa w ust. 5;
- 3) firma inwestycyjna wypełniła obowiązki, o których mowa w przepisach § 6.

7. Przez niekompleksowy instrument finansowy, o którym mowa w ust. 5, rozumie się instrument finansowy:

- 1) inny niż wymienione w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. c – i ustawy;
- 2) wobec którego istnieje, w sposób ciągły, możliwość zbycia, wykupu lub zrealizowania w inny sposób wartości instrumentu po cenie, która jest ogólnie dostępna dla uczestników rynku i która jest ceną rynkową, lub ceną podaną lub zatwierdzoną przez system wyceny niezależny od emitenta danego instrumentu;
- 3) z którym nie są związane rzeczywiste lub potencjalne zobowiązania klienta przekraczające koszt nabycia tego instrumentu;
- 4) co do którego powszechnie dostępne są informacje wyjaśniające jego charakterystykę w sposób zrozumiały dla klienta.

§ 6. 1. Przed zawarciem umowy o świadczenie usług maklerskich firma inwestycyjna informuje klienta, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, o istniejących konfliktach interesów związanych ze świadczeniem danej usługi maklerskiej na rzecz tego klienta, o ile organizacja oraz regulacje wewnętrzne firmy inwestycyjnej nie zapewniają, że w przypadku powstania konfliktu interesów nie dojdzie do naruszenia interesu klienta.

2. Przez konflikt interesów rozumie się znane firmie inwestycyjnej okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności między interesem firmy inwestycyjnej, osoby

powiązanej z firmą inwestycyjną i obowiązkiem działania przez tę firmę inwestycyjną w sposób rzetelny z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu klienta tej firmy inwestycyjnej, jak również znane firmie inwestycyjnej okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności między interesami kilku klientów tej firmy inwestycyjnej.

3. Konflikt interesów może powstać w szczególności, gdy:

- 1) firma inwestycyjna lub osoba powiązana z firmą inwestycyjną może uzyskać korzyść lub uniknąć straty wskutek poniesienia straty lub niezyskania korzyści przez co najmniej jednego klienta tej firmy inwestycyjnej;
- 2) firma inwestycyjna lub osoba powiązana z firmą inwestycyjną posiada obiektywny powód, aby preferować klienta lub grupę klientów w stosunku do innego klienta lub grupy klientów tej firmy inwestycyjnej;
- 3) firma inwestycyjna lub osoba powiązana z firmą inwestycyjną posiada interes rozbieżny z interesem klienta;
- 4) firma inwestycyjna lub osoba powiązana z firmą inwestycyjną prowadzi działalność taką sama jak klient;
- 5) firma inwestycyjna lub osoba powiązana z firmą inwestycyjną otrzyma od osoby innej niż klient korzyść majątkową inną niż standardowe prowizje i opłaty, w związku z usługą świadczoną na rzecz klienta.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, umowa o świadczenie danej usługi maklerskiej może zostać zawarta wyłącznie pod warunkiem, że klient, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, potwierdzi otrzymanie informacji wskazanej w ust. 1 oraz potwierdzi wolę zawarcia umowy z firmą inwestycyjną o świadczenie danej usługi maklerskiej.

5. Przepisy ust. 1-4 stosuje się odpowiednio w przypadku powstania konfliktu interesów po zawarciu z klientem umowy o świadczenie usług maklerskich.

Oddział 2

Szczegółowe zasady zawierania umów o świadczenie usług maklerskich

§ 7. 1. Świadczenie usług polegających na wykonywaniu zleceń w sposób określony w art. 73 ustawy, z zastrzeżeniem § 15, odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług brokerskich zawartej między firmą inwestycyjną a klientem. Szczegółowe warunki zawarcia i realizacji tej umowy określa regulamin świadczenia usług brokerskich.

2. W przypadku gdy podmiot, o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2 ustawy, pośredniczy w przekazywaniu zleceń klienta, który podpisał z bankiem powierniczym umowę na warunkach, o których mowa w art. 121 ust. 1 ustawy, umowa o świadczenie usług brokerskich może być zawarta pomiędzy firmą inwestycyjną a:

- 1) klientem, który podpisał z bankiem powierniczym umowę na warunkach, o których mowa w art. 121 ust. 1 ustawy - pod warunkiem że umowy, o których mowa w § 60 ust. 2, są skutecznie zawarte i obowiązują w momencie zawierania umowy o świadczenie usług brokerskich, albo
- 2) podmiotem, o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2 ustawy.

3. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) tryb i warunki zawierania umowy, o której mowa w ust. 1;
- 2) tryb składania, modyfikowania i anulowania zleceń kupna i sprzedaży instrumentów finansowych;
- 3) tryb i warunki wykonywania zleceń;
- 4) tryb i warunki uczestniczenia w dogrywce oraz notowaniach ciągłych, w formie składania ustnych dyspozycji przez klientów zgromadzonych w wydzielonym pomieszczeniu;
- 5) tryb, warunki i formę ustanawiania pełnomocnictw przez klienta;
- 6) tryb i warunki prowadzenia rejestru sesji;
- 7) terminy, warunki i zasady dokonywania rozliczeń z tytułu zawartych transakcji;
- 8) sposób i terminy sprawdzania pokrycia zleceń, jeżeli sprawdzenie pokrycia jest wymagane zgodnie z umową lub odrębnymi przepisami;
- 9) tryb i warunki dokonywania płatności za nabywane instrumenty finansowe oraz wymogi, jakie powinni spełniać klienci, w zależności od sposobu dokonywania płatności;
- 10) sposób postępowania firmy inwestycyjnej w przypadku, gdy klient nie dostarcza środków pieniężnych w terminach określonych w umowie lub w odrębnych przepisach;
- 11) postanowienia zabezpieczające interesy firmy inwestycyjnej w przypadku niewywiązania się klienta z przyjętych zobowiązań, a także sposoby zaspokajania roszczeń firmy inwestycyjnej z aktywów klienta znajdujących się na rachunkach, w ewidencji i w rejestrach klienta prowadzonych przez firmę inwestycyjną lub przechowywanych przez firmę inwestycyjną;
- 12) sposoby i terminy wnoszenia przez klientów opłat i prowizji, związanych z usługami wykonywanymi na rzecz klientów w związku z umową o świadczenie usług brokerskich, oraz sposób i tryb określania ich wysokości;
- 13) sposoby i terminy doręczania klientowi potwierdzenia zawarcia transakcji;
- 14) sposoby i terminy załatwiania skarg składanych przez klientów;
- 15) tryb i warunki wypowiedzenia oraz rozwiązania umowy, o której mowa w ust. 1;
- 16) tryb, terminy i warunki zmiany regulaminu, a także sposób informowania klientów o tych zmianach;
- 17) tryb przekazywania dyspozycji kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych za pomocą telefonu oraz innych urządzeń technicznych, warunki przekazywania takich dyspozycji oraz sposób identyfikacji osoby przekazującej dyspozycję;
- 18) tryb i warunki składania zleceń lub dyspozycji za pomocą elektronicznych nośników informacji, w szczególności sposób identyfikacji osoby składającej zlecenie, bądź wskazanie, że ten tryb i warunki podlegają uregulowaniu w umowie z klientem;
- 19) zasady udzielania porad inwestycyjnych, o których mowa w § 30, oraz zakres odpowiedzialności firmy inwestycyjnej za szkody powstałe wskutek zastosowania się klienta do porady inwestycyjnej;
- 20) tryb i warunki wystawiania na podstawie zlecenia więcej niż jednego zlecenia brokerskiego bądź wskazanie, że ten tryb i warunki podlegają uregulowaniu w umowie z klientem;
- 21) tryb i warunki otwierania, prowadzenia i zamykania rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnego, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu;
- 22) tryb i warunki świadczenia usługi polegającej na przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu.

4. Przepisy ust. 3 pkt 4, 6 i 17-22 stosuje się, jeżeli firma inwestycyjna prowadzi działalność określoną w tych przepisach.

5. Do postanowień regulaminu, o których mowa w ust. 3 pkt 21 i 22, o ile nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu, stosuje się odpowiednio przepisy § 14 ust. 2-4 i § 22 ust. 2 i 3.

6. Postanowienia dotyczące świadczenia usług na danym krajowym rynku regulowanym lub w danym alternatywnym systemie obrotu mogą być przedmiotem odrębnego regulaminu.

§ 8. 1. Świadczenie usług polegających na wykonywaniu zleceń nabycia lub zbycia derywatów, z zastrzeżeniem § 15, wymaga zawarcia między firmą inwestycyjną a klientem umowy w tym zakresie. Szczegółowe warunki zawarcia i realizacji tej umowy określa regulamin wykonywania zleceń nabycia lub zbycia derywatów.

2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) tryb i warunki zawierania umowy, o której mowa w ust. 1;
- 2) tryb składania, modyfikowania i anulowania zleceń kupna i sprzedaży derywatów;
- 3) tryb i warunki wykonywania zleceń;
- 4) tryb i warunki uczestniczenia w notowaniach ciągłych, w formie składania ustnych dyspozycji przez klientów zgromadzonych w wydzielonym pomieszczeniu;
- 5) tryb, warunki i formę ustanawiania pełnomocnictw przez klienta;
- 6) tryb i warunki prowadzenia rejestru sesji;
- 7) tryb, warunki i zasady dokonywania rozliczeń z tytułu zawartych transakcji;
- 8) sposób i terminy sprawdzania pokrycia zleceń, jeżeli sprawdzenie pokrycia jest wymagane zgodnie z umową lub odrębnymi przepisami;
- 9) sposoby ustalania wysokości depozytu zabezpieczającego oraz tryb informowania klienta o zmianie jego wysokości;
- 10) sposoby i tryb wnoszenia depozytu zabezpieczającego i jego uzupełniania;
- 11) tryb przekazywania przez firmę inwestycyjną żądania uzupełnienia depozytu zabezpieczającego do poziomu określonego umową i odrębnymi przepisami;
- 12) tryb przekazywania przez firmę inwestycyjną informacji dotyczącej konieczności spełnienia zobowiązania wynikającego z pozycji zajętej w zakresie derywatów;
- 13) sposób postępowania firmy inwestycyjnej w przypadku niewniesienia lub nieuzupełnienia przez klienta depozytu zabezpieczającego lub w przypadku przekroczenia limitów zaangażowania, określonych przez właściwą izbę rozrachunkową;
- 14) postanowienia zabezpieczające interesy firmy inwestycyjnej w przypadku niewywiązania się klienta z przyjętych zobowiązań, a także sposoby zaspokajania roszczeń firmy inwestycyjnej z aktywów klienta znajdujących się na rachunkach, w ewidencji i rejestrach klienta prowadzonych przez firmę inwestycyjną lub z aktywów klienta przechowywanych przez firmę inwestycyjną;
- 15) sposoby i terminy wnoszenia przez klientów opłat i prowizji związanych z usługami wykonywanymi na rzecz klientów w związku z umową, o której mowa w ust. 1, oraz sposób i tryb określania ich wysokości;
- 16) sposoby i terminy doręczania klientowi potwierdzenia zawarcia transakcji;
- 17) sposoby i terminy załatwiania skarg składanych przez klientów;
- 18) tryb i warunki wypowiedzenia oraz rozwiązania umowy, o której mowa w ust. 1;
- 19) tryb, terminy i warunki zmiany regulaminu, a także sposób informowania klientów o tych zmianach;
- 20) tryb przekazywania dyspozycji kupna lub sprzedaży derywatów za pomocą telefonu oraz innych urządzeń technicznych, warunki przekazywania takich dyspozycji oraz sposób identyfikacji osoby przekazującej dyspozycję;
- 21) tryb i warunki składania zleceń lub dyspozycji za pomocą elektronicznych nośników informacji, w szczególności sposób identyfikacji osoby składającej zlecenie, bądź wskazanie, że ten tryb i warunki podlegają uregulowaniu w umowie z klientem;

- 22) zasady udzielania porad inwestycyjnych, o których mowa w § 30, oraz zakres odpowiedzialności firmy inwestycyjnej za szkody powstałe wskutek zastosowania się klienta do porady inwestycyjnej;
- 23) tryb i warunki wystawiania na podstawie zlecenia więcej niż jednego zlecenia brokerskiego bądź wskazanie, że ten tryb i warunki podlegają uregulowaniu w umowie z klientem;
- 24) tryb i warunki otwierania, prowadzenia i zamykania rachunku derywatów i rachunku pieniężnego, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu;
- 25) tryb i warunki świadczenia usługi polegającej na przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu.

3. Jeżeli na podstawie umowy, o której mowa w ust. 1, mają być świadczone usługi polegające na wykonywaniu zleceń nabycia lub zbycia derywatów dopuszczonych do obrotu na regulowanym rynku giełdowym lub pozagiełdowym, przed zawarciem umowy, firma inwestycyjna ma obowiązek uzyskać od klienta informację o Numerze Identyfikacji Klienta w Krajowym Depozycie, jeżeli klient posiada już taki numer.

4. Firma inwestycyjna określi wymagania finansowe, jakie powinien spełniać klient, aby móc za pośrednictwem firmy inwestycyjnej dokonywać transakcji derywatami. Firma inwestycyjna uzależni zawarcie umowy, o której mowa w ust. 1, od uprzedniego uzyskania od klienta oświadczenia o jego sytuacji finansowej, złożonego w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.

5. Przepisy ust. 4 nie stosuje się w przypadku, gdy umowa zawierana jest z klientem profesjonalnym, o ile klient profesjonalny nie zażądał od firmy inwestycyjnej traktowania go jak klienta nieprofesjonalnego.

6. Przepisy ust. 2 pkt 4, 6 i 20-25 stosuje się, jeżeli firma inwestycyjna prowadzi działalność określoną w tych przepisach.

7. Do postanowień regulaminu, o których mowa w ust. 2 pkt 24 i 25, o ile nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu, stosuje się odpowiednio przepisy § 14 ust. 2-4 i § 22 ust. 2 i 3.

8. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, może nie zawierać wszystkich postanowień, o których mowa w ust. 2, jeżeli w danym zakresie zawiera odesłanie do innego regulaminu, który doręczany jest klientowi przed zawarciem umowy, o której mowa w ust. 1.

§ 9. 1. Świadczenie usług polegających na wykonywaniu zleceń nabycia lub zbycia zagranicznych instrumentów finansowych, z zastrzeżeniem § 15, wymaga zawarcia w tym zakresie umowy między firmą inwestycyjną a klientem. Szczegółowe warunki zawarcia i realizacji tej umowy określa regulamin świadczenia usług polegających na wykonywaniu zleceń nabycia lub zbycia zagranicznych instrumentów finansowych.

2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) tryb i warunki zawierania umowy, o której mowa w ust. 1;
- 2) tryb składania, modyfikowania i anulowania zleceń kupna i sprzedaży zagranicznych instrumentów finansowych;
- 3) tryb i warunki wykonywania zleceń na zagranicznym rynku regulowanym, na którym firma inwestycyjna pośredniczy w obrocie;
- 4) terminy i sposoby informowania klienta o zawarciu transakcji;
- 5) terminy i sposoby informowania klienta o stanie posiadania zagranicznych instrumentów finansowych;

- 6) określenie sposobu przekazywania przez klienta dyspozycji dotyczących wykonywania praw majątkowych i niemajątkowych związanych z nabytymi przez klienta zagranicznymi instrumentami finansowymi;
- 7) sposoby i tryb przekazywania klientom informacji o:
  - a) prawach przysługujących im do zagranicznych instrumentów finansowych oraz
  - b) przepisach i zwyczajach obowiązujących na danym zagranicznym rynku regulowanym;
- 8) sposoby informowania klientów o wyborze zagranicznego podmiotu przechowującego zagraniczne instrumenty finansowe, jeżeli usługi są świadczone z wykorzystaniem pośrednictwa takiego podmiotu;
- 9) tryb, warunki i formę ustanawiania pełnomocnictw przez klienta;
- 10) terminy, warunki i sposoby dokonywania rozliczeń z tytułu zawartych transakcji;
- 11) sposoby i terminy sprawdzania pokrycia zleceń, jeżeli sprawdzenie pokrycia jest wymagane przez umowę lub odrębne przepisy;
- 12) tryb i warunki dokonywania płatności za nabywane zagraniczne instrumenty finansowe oraz warunki, jakie powinni spełniać klienci, w zależności od sposobu płatności;
- 13) sposoby i terminy doręczania klientowi potwierdzenia zawarcia transakcji;
- 14) sposób postępowania firmy inwestycyjnej w przypadku, gdy klient nie dostarcza środków pieniężnych w terminach określonych w umowie lub odrębnych przepisach;
- 15) postanowienia zabezpieczające interesy firmy inwestycyjnej w przypadku niewywiązania się klienta z przyjętych zobowiązań;
- 16) sposoby i terminy wnoszenia przez klientów opłat i prowizji związanych z umową, o której mowa w ust. 1, oraz sposób i tryb określania ich wysokości;
- 17) sposoby i terminy załatwiania skarg składanych przez klientów;
- 18) tryb i warunki wypowiedzenia oraz rozwiązania umowy, o której mowa w ust. 1;
- 19) tryb, terminy i warunki zmiany regulaminu, a także sposób informowania klientów o tych zmianach;
- 20) sposób informowania klienta o zasadach przechowywania nabytych zagranicznych instrumentów finansowych przez zagraniczny podmiot, jeżeli usługi są świadczone z wykorzystaniem pośrednictwa takiego podmiotu, oraz tryb i warunki otwierania i prowadzenia rachunku lub rejestru służącego do rejestrowania zagranicznych instrumentów finansowych;
- 21) tryb przekazywania dyspozycji kupna lub sprzedaży zagranicznych instrumentów finansowych za pomocą telefonu oraz innych urządzeń technicznych, warunki przekazywania takich dyspozycji oraz sposób identyfikacji osoby przekazującej dyspozycję;
- 22) tryb i warunki składania zleceń lub dyspozycji za pomocą elektronicznych nośników informacji, w szczególności sposób identyfikacji osoby składającej zlecenie, bądź wskazanie, że ten tryb i warunki podlegają uregulowaniu w umowie z klientem;
- 23) zasady udzielania porad inwestycyjnych, o których mowa w § 30, oraz zakres odpowiedzialności firmy inwestycyjnej za szkody powstałe wskutek zastosowania się klienta do porady inwestycyjnej;
- 24) tryb i warunki zawierania i realizacji umowy o świadczenie usług polegających na przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń, jeżeli nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu.

3. Przepisy ust. 2 pkt 21-24 stosuje się, jeżeli firma inwestycyjna prowadzi działalność określoną w tych przepisach.

4. Do postanowień regulaminu, o których mowa w ust. 2 pkt 24, o ile nie są one przedmiotem regulacji odrębnego regulaminu, stosuje się odpowiednio przepisy § 14 ust. 2-4.

5. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, może nie zawierać wszystkich postanowień, o których mowa w ust. 2, jeżeli w danym zakresie zawiera odesłanie do innego regulaminu, który doręczany jest klientowi przed zawarciem umowy, o której mowa w ust. 1.

6. W przypadku gdy w ramach usług, o których mowa w ust. 1, wykonywane są zlecenia nabycia lub zbycia zagranicznych instrumentów finansowych, którymi obrót związany jest z obowiązkiem posiadania depozytu zabezpieczającego, do regulaminu, o którym mowa w ust. 2, stosuje się dodatkowo przepisy § 8 ust. 2 pkt 9-13.

§ 10. 1. Świadczenie usług polegających na wykonywaniu zleceń nabycia lub zbycia praw majątkowych, z zastrzeżeniem § 15 i § 23 ust. 4, wymaga zawarcia w tym zakresie umowy między firmą inwestycyjną a klientem. Szczegółowe warunki zawarcia i realizacji tej umowy określa regulamin świadczenia usług polegających na wykonywaniu zleceń nabycia lub zbycia praw majątkowych, z zastrzeżeniem ust. 4.

2. Do regulaminu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy § 7 ust. 3, a w przypadku gdy w ramach usług, o których mowa w ust. 1, wykonywane są zlecenia nabycia lub zbycia praw majątkowych, którymi obrót związany jest z obowiązkiem posiadania depozytu zabezpieczającego, do regulaminu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy § 8 ust. 2.

3. Przepisów ust. 1 i 2 dotyczących obowiązku opracowania regulaminu świadczenia usług wykonywania zleceń nabycia lub zbycia praw majątkowych nie stosuje się, jeżeli konstrukcja praw majątkowych lub specyfika obrotu tymi prawami majątkowymi uniemożliwiają uregulowanie praw i obowiązków związanych z zawarciem i realizacją umowy, o której mowa w ust. 1, w sposób jednolity dla wszystkich klientów, na rzecz których świadczone są usługi polegające na wykonywaniu zleceń nabycia lub zbycia praw majątkowych.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, zasady wykonywania zleceń nabycia lub zbycia praw majątkowych określa się w umowie wskazanej w ust. 1. Do umowy stosuje się odpowiednio przepisy § 7 ust. 3, a w przypadku gdy w ramach usług, o których mowa w ust. 1, wykonywane są zlecenia nabycia lub zbycia praw majątkowych, którymi obrót związany jest z obowiązkiem posiadania depozytu zabezpieczającego, do umowy stosuje się odpowiednio przepisy § 8 ust. 2.

5. Firma inwestycyjna określi wymagania finansowe, jakie powinien spełniać klient, aby móc za pośrednictwem firmy inwestycyjnej dokonywać transakcji prawami majątkowymi, którymi obrót związany jest z obowiązkiem posiadania przez klienta depozytu zabezpieczającego. Firma inwestycyjna uzależni zawarcie umowy, o której mowa w ust. 1, od uprzedniego uzyskania od klienta oświadczenia o jego sytuacji finansowej, złożonego w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.

6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się w przypadku, gdy umowa zawierana jest z klientem profesjonalnym, o ile klient profesjonalny nie zażądał od firmy inwestycyjnej traktowania go jak klienta nieprofesjonalnego.

§ 11. Świadczenie usług polegających na wykonywaniu zleceń nabycia lub zbycia instrumentów rynku niepublicznego, z zastrzeżeniem § 24 ust. 4, odbywa się na podstawie umowy między firmą inwestycyjną a klientem. Przepisy § 10 stosuje się odpowiednio.

§ 12. 1. Świadczenie usług polegających na zarządzaniu portfelem instrumentów finansowych, z zastrzeżeniem § 15, wymaga zawarcia w tym zakresie umowy między firmą

inwestycyjną a klientem. Szczegółowe warunki zawarcia i realizacji tej umowy określa regulamin zarządzania portfelami instrumentów finansowych.

2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) tryb i warunki zawierania umowy, o której mowa w ust. 1;
- 2) tryb i warunki podejmowania i realizacji przez firmę inwestycyjną decyzji inwestycyjnych dotyczących aktywów wchodzących w skład zarządzanych portfeli;
- 3) tryb, warunki i formę ustanawiania pełnomocnictw przez klienta;
- 4) tryb dokonywania wyboru podmiotu przechowującego aktywa wchodzące w skład zarządzanych przez firmę inwestycyjną portfeli oraz podmiotów wykonujących zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów finansowych wchodzących w skład zarządzanych przez firmę inwestycyjną portfeli - jeżeli firma inwestycyjna wykorzystuje pośrednictwo takich podmiotów przy świadczeniu usług zarządzania portfelami instrumentów finansowych;
- 5) postanowienia zabezpieczające interesy firmy inwestycyjnej w przypadku niewywiązania się klienta z przyjętych zobowiązań, w tym sposoby zaspokajania roszczeń firmy inwestycyjnej z aktywów klienta wchodzących w skład zarządzanych przez firmę inwestycyjną portfeli;
- 6) sposoby i terminy wnoszenia przez klientów opłat i prowizji związanych z usługami świadczonymi na rzecz klientów na podstawie umowy, o której mowa w ust. 1, oraz sposób i tryb określania ich wysokości;
- 7) obiektywne wskaźniki finansowe wykorzystywane przez firmę inwestycyjną w celu ustalenia poziomu efektywności świadczonej usługi zarządzania portfelem instrumentów finansowych, z zastrzeżeniem ust. 3;
- 8) zasady i metody wyceny instrumentów wchodzących w skład zarządzanych przez firmę inwestycyjną portfeli;
- 9) sposoby i terminy przekazywania przez firmę inwestycyjną klientowi raportów dotyczących składu i wartości zarządzanego portfela instrumentów finansowych oraz zakres informacji przekazywanych w raportach;
- 10) sposoby i terminy informowania klienta o spadku wartości portfela poniżej wielkości ustalonej w umowie z klientem;
- 11) sposoby i terminy załatwiania skarg składanych przez klientów;
- 12) tryb i warunki wypowiedzenia oraz rozwiązania umowy, o której mowa w ust. 1;
- 13) tryb, terminy i warunki zmiany regulaminu, a także sposób informowania klientów o tych zmianach;
- 14) sposoby i tryb przekazywania przez klienta dyspozycji dotyczących aktywów wchodzących w skład zarządzanego przez firmę inwestycyjną portfela instrumentów finansowych.

3. Przepisu ust. 2 pkt 7 nie stosuje się w przypadku, gdy ze względu na specyficzną strategię inwestycyjną, wykorzystywaną do zarządzania portfelem instrumentów finansowych, nie jest możliwe wykorzystywanie wskaźników finansowych. W takim przypadku w umowie, o której mowa w ust. 1, przewiduje się alternatywny sposób ustalania poziomu efektywności świadczonej usługi zarządzania portfelem instrumentów finansowych.

4. Umowa, o której mowa w ust. 1, określa strategię inwestycyjną, zgodnie z którą świadczona ma być usługa zarządzania portfelem instrumentów finansowych.

5. Strategia inwestycyjna zawiera w szczególności wskazanie:

- 1) celów inwestycyjnych zarządzania portfelem instrumentów finansowych;
- 2) rodzaju instrumentów finansowych wchodzących w skład portfela;
- 3) rodzaju transakcji i inwestycji dokonywanych w ramach zarządzania portfelem instrumentów finansowych;

- 4) ograniczeń i limitów w zakresie dokonywanych transakcji lub inwestycji w ramach zarządzania portfelem instrumentów finansowych.

§ 13. W przypadku zmiany regulaminów, o których mowa w § 7-12, firma inwestycyjna informuje klienta o treści zmiany w takim terminie, aby klient mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem okresu wypowiedzenia, a rozwiązanie umowy nastąpiło przed dniem wejścia w życie zmian.

§ 14. 1. Świadczenie usług przyjmowania i przekazywania zleceń, z zastrzeżeniem § 7-9 i 15, odbywa się na podstawie umowy zawartej między firmą inwestycyjną a klientem. Szczegółowe warunki zawarcia i realizacji tej umowy określa regulamin przyjmowania i przekazywania zleceń.

2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) tryb i warunki zawierania umowy, o której mowa w ust. 1;
- 2) tryb składania, modyfikowania i anulowania zleceń kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych;
- 3) tryb, warunki i formę ustanawiania pełnomocnictw przez klienta;
- 4) tryb i zasady przekazywania zleceń;
- 5) sposoby i terminy wnoszenia przez klientów opłat i prowizji oraz sposób i tryb określania ich wysokości;
- 6) sposoby doręczania klientowi informacji dotyczących wykonywania zleceń lub nieprzyjęcia do wykonania składanych przez niego zleceń, jeżeli informacje te są dostarczane za pośrednictwem firmy inwestycyjnej przyjmującej i przekazującej zlecenia;
- 7) tryb przyjmowania i przekazywania przez firmę inwestycyjną dyspozycji nabycia lub zbycia instrumentów finansowych za pomocą telefonu oraz innych urządzeń technicznych, warunki przyjmowania i przekazywania takich dyspozycji, sposób identyfikacji osoby składającej dyspozycję oraz tryb przekazywania przez firmę inwestycyjną takich dyspozycji do podmiotu uprawnionego do wystawiania na ich podstawie zleceń;
- 8) tryb i warunki podejmowania przez firmę inwestycyjną czynności mających na celu znalezienie podmiotu zainteresowanego zawarciem umowy sprzedaży instrumentów finansowych ze zleceniodawcą oraz tryb i formę uzyskiwania zgody klienta na taki sposób działania firmy inwestycyjnej;
- 9) sposoby i terminy załatwiania skarg składanych przez klientów;
- 10) tryb i warunki wypowiedzenia oraz rozwiązania umowy, o której mowa w ust. 1;
- 11) tryb, terminy i warunki zmiany regulaminu, a także sposób informowania klientów o tych zmianach;
- 12) zasady udzielania porad inwestycyjnych, o których mowa w § 30, oraz zakres odpowiedzialności firmy inwestycyjnej za szkody powstałe wskutek zastosowania się klienta do porady inwestycyjnej.

3. W przypadku gdy firma inwestycyjna, według własnego wyboru, zawiera w imieniu i na rachunek klienta, na podstawie udzielonego przez niego pełnomocnictwa, umowy o świadczenie usług brokerskich, umowy o wykonywanie zleceń lub umowy o prowadzenie rachunków lub ewidencji, na których przechowywane mają być instrumenty finansowe nabywane na rachunek klienta, lub umowy o przechowywanie nabywanych na rachunek klienta instrumentów finansowych, regulamin, o którym mowa w ust. 2, powinien również określać sposób dokonywania wyboru podmiotu świadczącego taką usługę.

4. Przepisy ust. 2 pkt 7, 8 i 12 stosuje się do firmy inwestycyjnej, która prowadzi taką działalność.

§ 15. 1. Szczegółowe warunki zawarcia i realizacji poszczególnych umów o świadczenie usług maklerskich mogą być określone w jednym lub kilku regulaminach świadczenia usług maklerskich, pod warunkiem że regulaminy te zawierają wyraźnie wyodrębnione zapisy odnoszące się do każdej ze świadczonych usług oraz spełniają wymogi przewidziane w przepisach niniejszego oddziału dla poszczególnych regulaminów świadczenia usług maklerskich.

2. Przepisów niniejszego oddziału dotyczących obowiązku opracowania przez firmę inwestycyjną regulaminu świadczenia usług maklerskich nie stosuje się w przypadku, gdy umowa zawierana jest z klientem profesjonalnym, o ile klient profesjonalny nie zażądał od firmy inwestycyjnej traktowania go jak klienta nieprofesjonalnego.

Oddział 3

Prowadzenie rachunków, ewidencji i rejestrów

§ 16. 1. Firma inwestycyjna, która prowadzi dla klienta rachunek papierów wartościowych, otwiera dla tego klienta rejestr operacyjny. Firma inwestycyjna może również otworzyć dla klienta rejestr sesji.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy na rachunku papierów wartościowych mają być zapisywane instrumenty finansowe nabywane w wyniku transakcji, których rozliczenie nie jest zabezpieczone przez fundusz, o którym mowa w art. 65, 68 albo 68b ustawy.

3. Firma inwestycyjna prowadząc rachunki, ewidencje i rejestry instrumentów finansowych oraz rachunki pieniężne zobowiązana jest do:

- 1) prowadzenia ich w taki sposób, aby możliwe było w każdej chwili wyodrębnienie aktywów przechowywanych na rzecz jednego klienta od aktywów innego klienta oraz od aktywów własnych firmy inwestycyjnej;
  - 2) prowadzenia ich w sposób rzetelny;
  - 3) regularnego sprawdzania stanu prowadzonych przez firmę inwestycyjną rachunków, ewidencji i rejestrów z rachunkami, ewidencjami i rejestrami prowadzonymi przez podmiot trzeci przechowujący aktywa na zlecenie firmy inwestycyjnej;
  - 4) wprowadzenia odpowiednich rozwiązań organizacyjnych, mających na celu ograniczenie ryzyka straty aktywów klienta czy też ograniczenia praw związanych z takimi aktywami na skutek niewłaściwego wykorzystania aktywów, oszustwa, złego zarządzania, nieprawidłowości w prowadzeniu rachunków i rejestrów lub zaniedbania.
4. Firma inwestycyjna może deponować instrumenty finansowe przechowywane w imieniu klienta na rachunkach otwartych w innym podmiocie, pod warunkiem dochowania należytej staranności przy wyborze tego podmiotu, w szczególności mając na uwadze ochronę praw klientów oraz biorąc pod uwagę poziom wiedzy specjalistycznej oraz opinię, jaką cieszy się dany podmiot, jak również system prawny i praktyki rynkowe związane z przechowywaniem i zabezpieczeniem instrumentów finansowych.
5. Firma inwestycyjna powinna dokonywać okresowej oceny sposobu świadczenia usługi przez podmiot, o którym mowa w ust. 4, przechowującego aktywa klientów tej firmy inwestycyjnej.

§ 17. 1. Firma inwestycyjna nie otwiera rachunku papierów wartościowych dla klienta, gdy nabywane instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu zorganizowanego będą zapisywane na rachunku tego klienta w banku powierniczym lub we właściwej izbie rozrachunkowej.

2. Firma inwestycyjna jest obowiązana do rejestrowania instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego zgodnie z procedurami określonymi przez właściwą izbę rozrachunkową.

3. Na rachunku papierów wartościowych odrębnie są rejestrowane instrumenty finansowe:

- 1) służące jako zabezpieczenie wykonania zobowiązań:
  - a) wynikających z pożyczek instrumentów finansowych, udzielonych na podstawie odrębnych przepisów,
  - b) wynikających z pożyczek lub kredytów na nabycie instrumentów finansowych, udzielonych na podstawie odrębnych przepisów,
  - c) wynikających z derywatów,
  - d) wynikających z praw majątkowych,
  - e) innych, określonych w przepisach rozporządzenia;
- 2) będące przedmiotem:
  - a) blokady,
  - b) zastawu,
  - c) zabezpieczenia finansowego.

4. Instrumenty finansowe, o których mowa w ust. 3, mogą być rejestrowane łącznie dla wszystkich lub dla niektórych rodzajów zobowiązań wymienionych w ust. 3, pod warunkiem prowadzenia przez firmę inwestycyjną dokumentacji pozwalającej na określenie liczby instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie dla poszczególnych rodzajów zobowiązań.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy procedury właściwej izby rozrachunkowej wymagają łącznego rejestrowania instrumentów finansowych, o których mowa w ust. 3.

§ 18. 1. Firma inwestycyjna dokonuje zapisów w rejestrze sesji na podstawie potwierdzenia wykonania zlecenia brokerskiego kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych, otrzymanego z giełdy, rynku pozagiełdowego lub alternatywnego systemu obrotu w czasie sesji, jeżeli dowody ewidencyjne potwierdzające zawarcie transakcji nie są udostępniane bezpośrednio po zawarciu transakcji lub firma inwestycyjna nie przetwarza tych dokumentów na bieżąco.

2. Rejestr sesji jest otwierany przed rozpoczęciem sesji lub w czasie jej trwania.

3. Rejestr sesji jest prowadzony wyłącznie w celu sprawdzenia pokrycia zleceń, gdy obowiązek sprawdzenia przez firmę inwestycyjną pokrycia wynika z odrębnych przepisów lub warunków umowy, albo w celu sprawdzenia, czy klient nie przekroczył limitu, o którym mowa w § 40 ust. 3.

4. Rejestr sesji jest zamykany z chwilą zakończenia sesji.

§ 19. 1. Na wniosek klienta banku powierniczego jest możliwe prowadzenie rejestru sesji dla tego klienta.

2. Rejestr sesji, o którym mowa w ust. 1, jest otwierany w firmie inwestycyjnej, z którą klient zawarł umowę o świadczenie usług brokerskich lub umowę o świadczenie usług polegających na wykonywaniu zleceń nabycia lub zbycia derywatów.

3. Początkowy zapis w rejestrze sesji jest dokonywany w wysokości uzgodnionej przez bank powierniczy z klientem i potwierdzonej firmie inwestycyjnej przez ten bank.

§ 20. 1. Środki pieniężne klientów są deponowane odrębnie od środków pieniężnych firmy inwestycyjnej.

2. Środki pieniężne klientów mogą być deponowane w:

- 1) banku centralnym;
- 2) banku krajowym;
- 3) zagranicznej instytucji kredytowej;
- 4) banku zagranicznym;
- 5) kwalifikowanym funduszu rynku pieniężnego..

3. Klient może nie wyrazić zgody na deponowanie jego środków pieniężnych w kwalifikowanym funduszu rynku pieniężnego.

4. Firma inwestycyjna przy wyborze podmiotu, w którym deponuje środki pieniężne klientów powinna kierować się należytą starannością, w szczególności mając na uwadze ochronę praw przysługujących klientowi oraz biorąc pod uwagę poziom wiedzy specjalistycznej oraz opinię, jaką cieszy się dany podmiot, jak również system prawny i praktyki rynkowe związane z przechowywaniem środków pieniężnych.

5. Firma inwestycyjna powinna dokonywać okresowej oceny sposobu świadczenia usługi przez podmiot, o którym mowa w ust. 2, w którym zdeponowane zostały środki pieniężne klienta tej firmy inwestycyjnej.

6. Przez kwalifikowany fundusz rynku pieniężnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, rozumie się otwarty fundusz inwestycyjny, o którym mowa w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, w przypadku gdy:

- 1) jego nadrzędnym celem inwestycyjnym jest utrzymywanie nominalnej wartości netto aktywów funduszu (przed doliczeniem zysków) albo wartości kapitału początkowego uczestników wraz z zyskami;
- 2) inwestuje wyłącznie w wysokiej jakości instrumenty rynku pieniężnego o pierwotnym lub rzeczywistym terminie rozliczenia nie dłuższym niż 397 dni lub regularnej korekcie rentowności zgodnej z terminem rozliczenia oraz średnim ważonym terminem rozliczenia wynoszącym 60 dni, bądź inwestuje dodatkowo w depozyty ulokowane w podmiotach, o których mowa w ust. 2 pkt 2, 3 lub 4;
- 3) zapewniona jest możliwość zbycia jednostek tego funduszu inwestycyjnego nie później niż w dniu następującym po dniu, w którym złożona została dyzpozycja zbycia jednostek.

§ 21. 1. Zapisów na rachunkach papierów wartościowych dokonuje się wyłącznie na podstawie dowodów ewidencyjnych, których minimalną zawartość określa właściwa izba rozrachunkowa.

2. Zapisów w rejestrach operacyjnych dokonuje się wyłącznie na podstawie dowodów ewidencyjnych, których minimalną zawartość określa Krajowy Depozyt.

3. Zapisów na rachunkach pieniężnych dokonuje się na podstawie dowodów ewidencyjnych, których minimalną zawartość określa właściwa izba rozrachunkowa, a także na podstawie prawidłowych i rzetelnych dowodów wystawionych zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 22. 1. Prowadzenie rachunku papierów wartościowych oraz rachunku pieniężnego przez firmę inwestycyjną, a także prowadzenie rachunku papierów wartościowych przez bank powierniczy, odbywa się na podstawie umowy oraz regulaminu prowadzenia rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnego, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3 pkt 21, § 8 ust. 2 pkt 24 oraz § 27.

2. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności:

- 1) tryb i warunki zawierania umowy, o której mowa w ust. 1;
- 2) sposoby przekazywania przez klienta dyspozycji dotyczących instrumentów finansowych i środków pieniężnych zapisanych na rachunku;
- 3) sposób naliczania odsetek od środków zgromadzonych na rachunku pieniężnym oraz tryb określania ich wysokości, jeżeli umowa przewiduje oprocentowanie tych środków;
- 4) sposoby udzielania przez klienta pełnomocnictw;
- 5) tryb, warunki i przyczyny ustanawiania lub znoszenia blokady instrumentów finansowych, praw do otrzymania instrumentów finansowych oraz środków pieniężnych klienta;
- 6) sposoby postępowania z instrumentami finansowymi, na których ustanowiono ograniczone prawo rzeczowe lub których zbywalność jest ograniczona;
- 7) sposoby postępowania z instrumentami finansowymi, stanowiącymi przedmiot zabezpieczenia umowy kredytu lub pożyczki, jeżeli zabezpieczenia nie dokonano w drodze ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego;
- 8) tryb i warunki przenoszenia instrumentów finansowych lub środków pieniężnych na rachunki klienta prowadzone przez inny podmiot;
- 9) terminy i sposoby wnoszenia przez klientów opłat związanych z prowadzeniem rachunków oraz sposób i tryb określania ich wysokości;
- 10) sposób sporządzania i przekazywania klientowi wyciągów z rachunków;
- 11) sposoby i terminy załatwiania skarg składanych przez klientów;
- 12) tryb i warunki wypowiedzenia oraz rozwiązania umowy, o której mowa w ust. 1, likwidacji rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnego, a także tryb postępowania z instrumentami finansowymi oraz środkami pieniężnymi, odnośnie do których klient nie wydał dyspozycji;
- 13) tryb, terminy i warunki dokonywania zmian regulaminu, a także sposób informowania klientów o tych zmianach.

3. W przypadku gdy na rachunku papierów wartościowych mają być również rejestrowane derywaty, regulamin, o którym mowa w ust. 1, określa dodatkowo:

- 1) sposoby ustalania wysokości depozytu zabezpieczającego oraz tryb informowania klienta o zmianie jego wysokości;
- 2) sposoby i tryb wnoszenia depozytu zabezpieczającego oraz jego uzupełniania;
- 3) tryb przekazywania żądania uzupełnienia zabezpieczenia do poziomu określonego umową i odrębnymi przepisami;
- 4) sposób postępowania firmy inwestycyjnej lub banku powierniczego w przypadku niewniesienia lub nieuzupełnienia przez klienta zabezpieczenia lub przekroczenia limitów zaangażowania, określonych przez właściwą izbę rozrachunkową lub podmiot organizujący rynek.

4. W przypadku gdy na rachunku papierów wartościowych mają być rejestrowane derywaty, które są dopuszczone do obrotu na regulowanym rynku giełdowym lub pozagiełdowym, bank powierniczy ma obowiązek uzyskać od klienta informację o Numerze Identyfikacji Klienta w Krajowym Depozycie, jeżeli klient posiada już taki numer.

5. Postanowienia, o których mowa w ust. 3, mogą być przedmiotem odrębnego regulaminu.

6. Przepisów ust. 2 dotyczących rachunku pieniężnego nie stosuje się do banków powierniczych.

§ 23. 1. Firma inwestycyjna, która świadczy usługi polegające na wykonywaniu zleceń nabycia lub zbycia praw majątkowych, prowadzi dla klienta rachunek praw majątkowych na

podstawie umowy, o której mowa w § 10 ust. 1. Zasady otwierania, prowadzenia i zamykania rachunku praw majątkowych określa regulamin prowadzenia rachunków praw majątkowych, z zastrzeżeniem § 27.

2. Do regulaminu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy § 22 ust. 2, a w przypadku gdy na rachunkach praw majątkowych mają być rejestrowane prawa majątkowe, którymi obrót związany jest z obowiązkiem posiadania depozytu zabezpieczającego, do regulaminu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio również przepisy § 22 ust. 3.

3. Przepisów ust. 1 i 2, dotyczących obowiązku opracowania regulaminu prowadzenia rachunków praw majątkowych, nie stosuje się, jeżeli konstrukcja praw majątkowych lub specyfika obrotu tymi prawami majątkowymi uniemożliwiają uregulowanie praw i obowiązków związanych z prowadzeniem rachunków praw majątkowych w sposób jednolity dla wszystkich klientów, na rzecz których prowadzone są przez firmę inwestycyjną rachunki praw majątkowych.

4. W przypadku wskazanym w ust. 3, w umowie, o której mowa w § 10 ust. 1, określa się zasady otwierania, prowadzenia i zamykania rachunku praw majątkowych. Do umowy tej stosuje się odpowiednio przepisy § 22 ust. 2, a w przypadku gdy w ramach usług, o których mowa w ust. 1, wykonywane są zlecenia nabycia lub zbycia praw majątkowych, którymi obrót związany jest z obowiązkiem posiadania depozytu zabezpieczającego - stosuje się odpowiednio również przepisy § 22 ust. 3.

5. Zapisów na rachunku praw majątkowych dokonuje się na podstawie prawidłowych i rzetelnych dowodów ewidencyjnych, których minimalną zawartość określają zasady przyjęte w obrocie danymi prawami majątkowymi.

6. Dowody, o których mowa w ust. 5, mogą być zapisywane lub przekazywane na elektronicznych nośnikach informacji, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej.

7. Firma inwestycyjna jest obowiązana do prowadzenia rachunków praw majątkowych w sposób pozwalający na jednoznaczną identyfikację osób, którym te prawa przysługują.

8. Do rachunków praw majątkowych stosuje się odpowiednio przepisy § 17 ust. 3 i 4.

§ 24. 1. Firma inwestycyjna, która świadczy usługi polegające na wykonywaniu zleceń nabycia lub zbycia instrumentów rynku niepublicznego, prowadzi dla klienta rachunek instrumentów rynku niepublicznego lub ewidencję na podstawie umowy, o której mowa w § 11. Zasady otwierania, prowadzenia i zamykania rachunku instrumentów rynku niepublicznego lub ewidencji określa regulamin prowadzenia rachunków instrumentów rynku niepublicznego lub ewidencji, z zastrzeżeniem ust. 4 oraz § 27.

2. Do regulaminu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy § 22 ust. 2, a w przypadku gdy w ramach usług, o których mowa w ust. 1, wykonywane są zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów rynku niepublicznego, którymi obrót związany jest z obowiązkiem posiadania depozytu zabezpieczającego - stosuje się odpowiednio również przepisy § 22 ust. 3.

3. Przepisów ust. 1 i 2 dotyczących obowiązku sporządzenia regulaminu prowadzenia rachunków instrumentów rynku niepublicznego lub ewidencji nie stosuje się, jeżeli konstrukcja tych instrumentów lub specyfika dokonywania nimi obrotu uniemożliwiają uregulowanie praw i obowiązków związanych z prowadzeniem tych rachunków lub ewidencji w sposób jednolity dla wszystkich klientów, na rzecz których prowadzone są przez firmę inwestycyjną te rachunki lub ewidencje.

4. W przypadku wskazanym w ust. 3, w umowie, o której mowa w § 11, określa się zasady otwierania, prowadzenia i zamykania rachunku instrumentów rynku niepublicznego lub ewidencji. Do umowy stosuje się odpowiednio przepisy § 22 ust. 2, a w przypadku gdy w ramach usług, o których mowa w ust. 1, wykonywane są zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów rynku

niepublicznego, którymi obrót związany jest z obowiązkiem posiadania depozytu zabezpieczającego - stosuje się również przepisy § 22 ust. 3.

5. Umowa, o której mowa w ust. 1, powinna zobowiązywać klienta do informowania firmy inwestycyjnej o wszelkich zdarzeniach prawnych mających wpływ na istnienie i treść ewidencjonowanych przez nią praw i przedstawiania jej odpowiednich dokumentów, które potwierdzają ten stan zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

6. Zapisów na rachunkach instrumentów rynku niepublicznego dokonuje się na podstawie prawidłowych i rzetelnych dowodów ewidencyjnych, których minimalną zawartość określają zasady przyjęte w obrocie danymi instrumentami rynku niepublicznego.

7. Zapisów w ewidencji dokonuje się na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 5. Firma inwestycyjna obowiązana jest przechowywać kopie dokumentów stanowiących podstawę zapisów dokonywanych w ewidencji.

8. Do rachunków instrumentów rynku niepublicznego i ewidencji, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy § 17 ust. 2, w zakresie, w jakim na rachunkach instrumentów rynku niepublicznego lub w ewidencji zapisywane są instrumenty rynku niepublicznego, którymi obrót obsługiwany jest przez Krajowy Depozyt, oraz § 17 ust. 3 i 4.

9. Wskazany w ust. 1 obowiązek prowadzenia dla klienta rachunku instrumentów rynku niepublicznego lub ewidencji nie powstaje w przypadku świadczenia przez firmę inwestycyjną, w sposób incydentalny, usługi wykonywania zleceń nabycia lub zbycia tych instrumentów, o ile klient nie zażądał otwarcia rachunku instrumentów rynku niepublicznego lub ewidencji.

§ 25. 1. Firma inwestycyjna świadcząca usługę przechowywania i rejestrowania zmian stanu posiadania instrumentów finansowych jest obowiązana prowadzić rejestr przechowywanych instrumentów, umożliwiający ewidencjonowanie zabezpieczeń ustanawianych na prawach z przechowywanych instrumentów finansowych.

2. Warunki i sposób prowadzenia rejestru, o którym mowa w ust. 1, określa umowa o przechowywanie i rejestrowanie zmian stanu posiadania instrumentów finansowych. Do umowy tej przepisy § 24 ust. 5 i 7 stosuje się odpowiednio.

§ 26. 1. W przypadku zmiany regulaminów, o których mowa w § 22-24, firma inwestycyjna informuje klienta o treści zmiany w takim terminie, aby klient mógł wypowiedzieć umowę z zachowaniem okresu wypowiedzenia, a rozwiązanie umowy nastąpiło przed dniem wejścia w życie zmian.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do banku powierniczego w przypadku zmiany regulaminu prowadzenia rachunków papierów wartościowych.

§ 27. 1. Szczegółowe zasady otwierania, prowadzenia i zamykania rachunku papierów wartościowych, rachunku pieniężnego, rachunku praw majątkowych, rachunku instrumentów rynku niepublicznego oraz ewidencji mogą być określone w jednym lub kilku regulaminach, pod warunkiem że regulaminy te zawierają wyraźnie wyodrębnione zapisy odnoszące się do każdej ze świadczonych usług oraz spełniają wymogi przewidziane w przepisach niniejszego oddziału dla poszczególnych regulaminów.

2. Przepisów niniejszego oddziału dotyczących obowiązku opracowania przez firmę inwestycyjną regulaminu prowadzenia rachunku papierów wartościowych, rachunku pieniężnego, rachunku praw majątkowych, rachunku instrumentów rynku niepublicznego oraz ewidencji nie stosuje się w przypadku, gdy umowa zawierana jest z klientem profesjonalnym, o

ile klient profesjonalny nie zażądał od firmy inwestycyjnej traktowania go jak klienta nieprofesjonalnego.

§ 28. 1. W zakresie nieuregulowanym w przepisach niniejszego oddziału, do banku powierniczego stosuje się odpowiednio przepisy § 16, w zakresie odnoszącym się do rejestru operacyjnego, oraz § 17 ust. 2-5, § 18, § 21 ust. 1 i 2 oraz § 27.

2. W odniesieniu do usług świadczonych na rzecz klientów, którzy podpisali z bankiem powierniczym umowę, o której mowa w art. 121 ust. 1 ustawy, do banku powierniczego nie stosuje się przepisów niniejszego oddziału, dotyczących prowadzenia rejestru operacyjnego.

Rozdział 3

Zawieranie transakcji i dokonywanie rozliczeń

Oddział 1

Przyjmowanie i przekazywanie zleceń

§ 29. 1. Firma inwestycyjna przyjmuje zlecenia zawierające w szczególności:

- 1) dane, ustalone z klientem, umożliwiające jednoznaczną identyfikację klienta;
- 2) datę i czas wystawienia;
- 3) rodzaj i liczbę instrumentów finansowych będących przedmiotem zlecenia;
- 4) przedmiot zlecenia (kupno lub sprzedaż);
- 5) określenie ceny;
- 6) oznaczenie terminu ważności zlecenia;
- 7) podpis klienta lub jego pełnomocnika, z zastrzeżeniem ust. 2 - w przypadku zleceń w formie pisemnej.

2. Jeżeli w jednym dokumencie zamieszczono więcej niż jedno zlecenie, powinien on zawierać wyraźne określenie liczby zleceń. W takim przypadku wystarczające jest złożenie jednego podpisu klienta lub jego pełnomocnika.

3. W przypadku, o którym mowa w § 7 ust. 2 pkt 1, zlecenie powinno zawierać dodatkowo dane umożliwiające jednoznaczną identyfikację podmiotu, o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2 ustawy.

4. W przypadku, o którym mowa w § 7 ust. 2 pkt 2, zlecenie powinno zawierać dodatkowo oznaczenie klienta lub klientów, którzy zawarli z bankiem umowę, o której mowa w art. 121 ust. 1 ustawy, oraz na których rachunek zostało złożone zlecenie, pozwalające na jednoznaczną jego lub ich identyfikację, jeżeli umowa zawarta przez firmę inwestycyjną z podmiotem, o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2 ustawy, nie przewiduje obowiązku wskazywania przez ten podmiot firmie inwestycyjnej do końca dnia, w którym wykonane zostało zlecenie, osób, na rzecz których zostało złożone zlecenie, ze wskazaniem liczby nabywanych lub zbywanych papierów wartościowych dla poszczególnych osób. W przypadku zleceń wykonywanych częściowo przekazywanie informacji powinno następować każdego dnia, w którym wykonywane było zlecenie, w zakresie, w jakim dotyczą wykonywanej w tym dniu części tego zlecenia.

5. W przypadku zlecenia umożliwiającego wystawienie na jego podstawie więcej niż jednego zlecenia brokerskiego lub innego zlecenia lub oferty przekazywanych na odpowiedni rynek, zamiast liczby instrumentów finansowych można podać maksymalną łączną wartość transakcji, będących wynikiem wykonania tego zlecenia.

6. Zlecenie może zawierać dodatkowe warunki jego wykonania, jeżeli nie są one sprzeczne z odrębnymi przepisami i regulaminami przeprowadzania transakcji na rynku, na który jest przekazywane. W szczególności dotyczy to zlecenia umożliwiającego wystawianie na jego podstawie więcej niż jednego zlecenia brokerskiego lub innego zlecenia lub oferty przekazywanych na odpowiedni rynek.

7. Zlecenie powinno zawierać odpowiednie oznaczenia, pozwalające na odróżnienie go od innych zleceń, jeżeli:

- 1) dotyczy sprzedaży instrumentów finansowych, pożyczonych przez firmę inwestycyjną;
- 2) jego przedmiotem jest kupno instrumentów finansowych za środki pieniężne pożyczone od firmy inwestycyjnej;
- 3) zawiera klauzulę umożliwiającą wystawianie na podstawie zlecenia więcej niż jednego zlecenia brokerskiego lub innego zlecenia lub oferty przekazywanych na odpowiedni rynek.

8. W przypadku gdy przedmiotem zlecenia jest kupno lub sprzedaż instrumentów finansowych, które są przedmiotem obrotu na więcej niż jednym rynku, zlecenie powinno również wskazywać rynek, na którym ma zostać wykonane, z zastrzeżeniem § 33 i 36.

9. W przypadku gdy zlecenie składane jest przez pełnomocnika klienta, powinno ono również zawierać wskazanie danych umożliwiających jednoznaczny identyfikację osoby składającej zlecenie.

10. Firma inwestycyjna przyjmuje dyspozycje zawierające odpowiednio dane określone w ust. 1 pkt 1 oraz 3-5, w odniesieniu do dyspozycji, a także oznaczenie terminu ważności wystawionego na ich podstawie zlecenia.

11. Przepisów ust. 1 i 10 nie stosuje się, jeżeli uniemożliwiają to przepisy lub zasady regulujące obrót instrumentami finansowymi, których dotyczy zlecenie lub dyspozycja i charakter usługi, w ramach której przyjmowane są zlecenia lub dyspozycje.

§ 30. 1. Firma inwestycyjna świadcząca usługi polegające na wykonywaniu zleceń lub na przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń może, w ramach tych usług, udzielać klientowi porad inwestycyjnych o charakterze ogólnym, dotyczących inwestowania w instrumenty finansowe. Sposób udzielania porad inwestycyjnych określa odpowiednio regulamin świadczenia usług polegających na wykonywaniu zleceń, w tym w szczególności regulamin świadczenia usług brokerskich lub regulamin świadczenia usług polegających na przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń.

2. Porady inwestycyjne, o których mowa w ust. 1, udzielane są klientowi przez pracownika firmy inwestycyjnej posiadającego prawo wykonywania zawodu maklera papierów wartościowych lub doradcy inwestycyjnego.

3. Na wniosek klienta zlecenie złożone na podstawie porady inwestycyjnej powinno zawierać odpowiednie oznaczenie, pozwalające na odróżnienie go od innych zleceń.

§ 31. 1. Zarządzający może wystawiać jedno zlecenie na rzecz swoich klientów, pod warunkiem że w zleceniu tym określi liczbę kupowanych lub sprzedawanych instrumentów finansowych dla poszczególnych klientów oraz sposób postępowania firmy inwestycyjnej w przypadku częściowego wykonania zlecenia.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy umowa zawarta przez firmę inwestycyjną z zarządzającym przewiduje obowiązek wskazywania przez zarządzającego firmie inwestycyjnej do końca dnia, w którym wykonane zostało zlecenie, liczby nabywanych lub zbywanych instrumentów finansowych dla poszczególnych klientów, na rzecz których zostało złożone zlecenie. W przypadku zleceń wykonywanych częściowo przekazywanie informacji powinno

następować każdego dnia, w którym wykonywane było zlecenie, w zakresie, w jakim informacje te dotyczą wykonywanej w tym dniu części tego zlecenia.

3. W przypadku gdy zlecenie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy klientów, dla których zarządzający realizuje jednakową strategię inwestycyjną, zamiast liczby kupowanych lub sprzedawanych instrumentów finansowych dla poszczególnych klientów, w zleceniu może zostać określony rodzaj danej strategii inwestycyjnej, przy czym zarządzający jest obowiązany określić liczbę instrumentów finansowych kupowanych lub sprzedawanych dla poszczególnych klientów przed rozrachunkiem zawartych transakcji, chyba że regulamin świadczenia usług zarządzania portfelem instrumentów finansowych określa szczegółowo sposób postępowania firmy inwestycyjnej przy rozdzielaniu zawartych transakcji na rzecz poszczególnych klientów objętych zleceniem.

4. Przez zarządzającego, o którym mowa w ust. 1, rozumie się:

- 1) firmę inwestycyjną świadczącą usługę zarządzania portfelami instrumentów finansowych;
- 2) towarzystwo funduszy inwestycyjnych świadczące usługę zarządzania cudzym portfelem papierów wartościowych na zlecenie;
- 3) towarzystwo funduszy inwestycyjnych zarządzające zbiorczymi portfelami papierów wartościowych uczestników funduszy inwestycyjnych;
- 4) zagraniczną firmę inwestycyjną oraz podmiot, o którym mowa w art. 115 ust. 1 ustawy, świadczące poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługę zarządzania portfelem instrumentów finansowych na zlecenie.

§ 32. 1. Firma inwestycyjna świadcząca usługę polegającą na przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń może, na zasadach określonych w odpowiednim regulaminie, po otrzymaniu zlecenia lub dyspozycji, podjąć, za zgodą klienta, który złożył dane zlecenie lub dyspozycję, czynności mające na celu znalezienie podmiotu zainteresowanego zawarciem z klientem umowy sprzedaży instrumentów finansowych.

2. W przypadku gdy czynności, o których mowa w ust. 1, mają być podjęte na podstawie dyspozycji złożonej przez klienta, firma inwestycyjna jest obowiązana, przed podjęciem czynności, o których mowa w ust. 1, do wystawienia na podstawie dyspozycji zlecenia. Przepisy § 37-39 stosuje się odpowiednio.

3. Zgoda, o której mowa w ust. 1, zawiera każdorazowo wskazanie zlecenia lub zleceń, których dotyczy. Zgoda, o której mowa w ust. 1, nie może dotyczyć zleceń przyszłych.

§ 33. Zlecenie lub dyspozycja, o których mowa w § 32 ust. 1 i 2, może nie zawierać wszystkich informacji, o których mowa w § 29 ust. 1, w tym w szczególności wskazania ceny lub liczby instrumentów finansowych, będących przedmiotem zlecenia.

§ 34. 1. Czynności, o których mowa w § 32 ust. 1, firma inwestycyjna podejmuje niezwłocznie po otrzymaniu zgody klienta na ich podjęcie.

2. Jeżeli w wyniku podjętych przez firmę inwestycyjną czynności, o których mowa w § 32 ust. 1, w terminie ważności zlecenia, nie doszło do znalezienia podmiotu zainteresowanego zawarciem umowy sprzedaży instrumentów finansowych z klientem, firma inwestycyjna informuje o tym klienta w sposób określony w umowie o świadczenie usług polegających na przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń.

Oddział 2

Wykonywanie zleceń w obrocie zorganizowanym

§ 35. 1. Firma inwestycyjna wykonuje umowę o świadczenie usług brokerskich, przyjmując do wykonania, z zastrzeżeniem § 39, pisemne zlecenie.

2. Upoważniony pracownik firmy inwestycyjnej potwierdza, z zastrzeżeniem § 39 ust. 4, przyjęcie zlecenia do wykonania przez złożenie podpisu na dokumencie zawierającym zlecenie lub zlecenia. Obowiązek potwierdzenia złożenia zlecenia nie dotyczy zleceń wystawianych zgodnie z § 37 ust. 2 oraz § 38 ust. 2.

§ 36. 1. Na podstawie zlecenia firma inwestycyjna wystawia zlecenie lub zlecenia brokerskie, które są przekazywane na odpowiedni rynek, z wyłączeniem zleceń wykonywanych na zasadach określonych w art. 38 ust. 2 ustawy oraz zleceń wykonywanych poprzez zawarcie przez firmę inwestycyjną, na własny rachunek, transakcji bezpośrednio z dającym zlecenie na zasadach określonych w oddziale 5.

2. W przypadku gdy przedmiotem zlecenia są instrumenty finansowe, dopuszczone do obrotu na kilku rynkach, a klient nie określił w zleceniu rynku, na którym zlecenie ma zostać wykonane, firma inwestycyjna, z zastrzeżeniem ust. 6 oraz przepisów oddziału 5, obowiązana jest wykonać zlecenie na rynku, na którym możliwe jest osiągnięcie najlepszego rezultatu dla klienta, biorąc pod uwagę w szczególności cenę, koszty zawieranej transakcji, wielkość zlecenia, czas i prawdopodobieństwo zawarcia transakcji oraz czas i prawdopodobieństwo rozliczenia transakcji.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, firma inwestycyjna jest obowiązana poinformować klienta w przekazywanym mu potwierdzeniu zawarcia transakcji o rynku, na którym zostało wykonane jego zlecenie.

4. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio w sytuacji, gdy przedmiotem zlecenia jest nabycie lub zbycie instrumentów finansowych, będących jednocześnie w obrocie zorganizowanym i na zagranicznym rynku regulowanym.

5. W przypadku gdy zlecenie nie zawiera wszystkich danych, o których mowa w § 29 ust. 1, lub nie może być przyjęte przez firmę inwestycyjną do wykonania z innych powodów, firma inwestycyjna niezwłocznie informuje o tym klienta w sposób uzgodniony w zawartej z nim umowie.

6. Wykonanie zlecenia poza obrotem zorganizowanym, w przypadku gdy jego przedmiotem jest nabycie lub zbycie instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego, wymaga uprzedniej zgody klienta. Zgoda klienta może być udzielona w umowie o świadczenie usług polegających na wykonywaniu zleceń i dotyczyć wszystkich zleceń wykonywanych na jej podstawie.

7. Firma inwestycyjna obowiązana jest do regularnej weryfikacji zasad wykonywania zleceń, określonych w regulaminie świadczenia usług, polegających na wykonywaniu zleceń, w celu zapewnienia możliwości osiągnięcia najlepszych rezultatów w wyniku wykonywania zleceń.

§ 37. 1. Firma inwestycyjna może przyjmować do wykonania zlecenia wystawiane na podstawie dyspozycji przekazywanych do firmy inwestycyjnej za pomocą telefonu, telefaksu, modemu lub innych urządzeń technicznych, z zastrzeżeniem § 38 ust. 1, jeżeli przewiduje to umowa o świadczenie usług brokerskich, a klient udzielił pełnomocnictwa do wystawiania na podstawie takich dyspozycji zleceń. Pełnomocnictwo może być udzielone imiennie wskazanemu

pracownikowi firmy inwestycyjnej lub pracownikom danej firmy inwestycyjnej albo tej firmie, według wyboru klienta.

2. Na podstawie dyspozycji, o której mowa w ust. 1, upoważniony pracownik firmy inwestycyjnej wystawia zlecenie za pomocą elektronicznych nośników informacji, w sposób zapewniający identyfikację upoważnionego pracownika firmy inwestycyjnej. Przez wystawienie zlecenia rozumie się również podpisanie przez upoważnionego pracownika firmy inwestycyjnej dyspozycji zawierającej dane, o których mowa w § 29 ust. 1.

3. System informatyczny firmy inwestycyjnej powinien umożliwiać wydrukowanie zleceń wystawionych za pomocą elektronicznych nośników informacji zgodnie z ust. 2, wraz z oznaczeniem osoby wskazanej w tym przepisie.

4. Firma inwestycyjna obowiązana jest zapewnić zgodność treści zlecenia wystawianego w sposób określony w ust. 2, z treścią dyspozycji, o której mowa w ust. 1, w szczególności poprzez stworzenie wewnętrznych procedur kontroli treści wystawianych zleceń z treścią dyspozycji.

§ 38. 1. Firma inwestycyjna może przyjmować do wykonania zlecenia wystawione na podstawie dyspozycji przekazywanych do firmy inwestycyjnej za pomocą elektronicznych nośników informacji, o ile przewiduje to umowa o świadczenie usług brokerskich, a klient udzielił firmie inwestycyjnej pełnomocnictwa do wystawiania zleceń na podstawie takich dyspozycji.

2. Firma inwestycyjna przy użyciu systemu informatycznego potwierdza przyjęcie dyspozycji złożonej w sposób określony w ust. 1 oraz wystawia, na jej podstawie, zlecenie przy użyciu systemu informatycznego.

3. System informatyczny firmy inwestycyjnej powinien umożliwiać wydrukowanie zleceń wystawionych w sposób, o którym mowa w ust. 2.

4. Firma inwestycyjna obowiązana jest zapewnić zgodność treści zlecenia wystawianego w sposób określony w ust. 2, z treścią dyspozycji, o której mowa w ust. 1, w szczególności poprzez stworzenie wewnętrznych procedur kontroli treści wystawianych zleceń z treścią dyspozycji.

§ 39. 1. Firma inwestycyjna może przyjmować do wykonania zlecenia złożone za pomocą elektronicznych nośników informacji, o ile przewiduje to umowa o świadczenie usług brokerskich.

2. Firma inwestycyjna jest obowiązana sprawdzić, czy zlecenie złożone w sposób określony w ust. 1 zawiera dane, o których mowa w § 29 ust. 1.

3. Zlecenie złożone w sposób określony w ust. 1 powinno zostać opatrzone przez osobę składającą zlecenie bezpiecznym podpisem elektronicznym, weryfikowanym za pomocą kwalifikowanego certyfikatu.

4. Firma inwestycyjna przy użyciu systemu informatycznego potwierdza przyjęcie zlecenia złożonego w sposób określony w ust. 1.

§ 40. 1. Na zasadach określonych w regulaminie świadczenia usług brokerskich, firma inwestycyjna wystawia zlecenia brokerskie kupna instrumentów finansowych na podstawie zlecenia, pod warunkiem że klient:

- 1) posiada pełne pokrycie wartości zlecenia i przewidywanej prowizji w chwili wystawienia przez firmę inwestycyjną zlecenia brokerskiego;
- 2) w chwili wystawienia przez firmę inwestycyjną zlecenia brokerskiego posiada częściowe pokrycie wartości zlecenia w wysokości uzgodnionej w umowie o świadczenie usług

brokerskich, pod warunkiem że zostały ustanowione zabezpieczenia określone w § 43 ust. 2 i 3 na pozostałą część wartości zlecenia i przewidywanej prowizji;

- 3) w chwili wystawienia przez firmę inwestycyjną zlecenia brokerskiego posiada ustanowione zabezpieczenia, określone w § 43 ust. 2 i 3, na całkowitą wartość zlecenia i przewidywanej prowizji, albo
- 4) w chwili wystawienia przez firmę inwestycyjną zlecenia brokerskiego posiada częściowe pokrycie wartości zlecenia, bez ustanowienia zabezpieczeń określonych w § 43 ust. 2 i 3.

2. Firma inwestycyjna może odstąpić od wymogu posiadania przez klienta całkowitego lub częściowego pokrycia wartości zlecenia i przewidywanej prowizji, a także od wymogu ustanowienia przez klienta zabezpieczeń określonych w § 43 ust. 2 i 3, w przypadku gdy w opinii firmy inwestycyjnej pozwala na to ocena stanu finansowego i wiarygodności klienta, dokonana zgodnie z § 44 ust. 1.

3. Firma inwestycyjna określi w umowie o świadczenie usług brokerskich limit maksymalnej wysokości należności firmy inwestycyjnej od klienta z tytułu transakcji zawartych w wyniku wykonania zleceń, które:

- 1) powinny być zabezpieczone przez klienta w sposób określony w § 43 ust. 2 i 3, w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, lub
- 2) nie wymagają zabezpieczenia, w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 oraz ust. 2.

4. Wartość zlecenia, którego przedmiotem jest nabycie instrumentów finansowych, ustala się jako maksymalną kwotę zobowiązania, które może powstać z tytułu pełnej zapłaty za nabywane instrumenty finansowe, przy całkowitym wykonaniu zlecenia.

5. Przepis ust. 1 nie wyłącza możliwości udzielenia klientowi pożyczki na zakup instrumentów finansowych zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 41. 1. W przypadku gdy w chwili wystawienia zlecenia brokerskiego rejestr sesji nie został otwarty, podstawą do sprawdzenia pokrycia, o którym mowa w § 40 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, jest suma niezablokowanych środków pieniężnych klienta, zdeponowanych na jego rachunku pieniężnym.

2. Suma, o której mowa w ust. 1, jest zwiększana o sumę środków pieniężnych stanowiących należności klienta z tytułu zawartych transakcji, jeżeli rozrachunek tych transakcji w Krajowym Depozycie powinien nastąpić najpóźniej w tym samym dniu, co rozrachunek transakcji kupna instrumentów finansowych, pod warunkiem że rozliczenie transakcji sprzedaży instrumentów finansowych jest objęte systemem, o którym mowa w art. 65 lub 68 ustawy.

3. W przypadku gdy brokerskie zlecenie kupna instrumentów finansowych jest wystawiane po otwarciu przez firmę inwestycyjną rejestru sesji, podstawą do sprawdzenia pokrycia, o którym mowa w § 40 ust. 1 pkt 1, 2 i 4, jest stan niezablokowanych środków pieniężnych w rejestrze sesji.

4. Przy sprawdzaniu pokrycia wartości zlecenia, którego przedmiotem jest nabycie instrumentów finansowych, wystawianego w przypadku określonym w ust. 3, środki pieniężne stanowiące należności klienta z tytułu zawartych transakcji sprzedaży instrumentów finansowych uwzględnia się tylko wtedy, gdy rozrachunek tych transakcji w Krajowym Depozycie powinien nastąpić najpóźniej w tym samym dniu, co rozrachunek danej transakcji kupna instrumentów finansowych, oraz pod warunkiem że rozliczenie transakcji sprzedaży instrumentów finansowych jest zabezpieczone przez fundusz, o którym mowa w art. 65 albo 68 ustawy.

5. W przypadku zlecenia, o którym mowa w § 31 ust. 3, firma inwestycyjna może odstąpić od wymogu sprawdzania pokrycia zlecenia w rejestrach sesji lub na rachunkach pieniężnych poszczególnych klientów, na rzecz których zostało złożone zlecenie.

6. W przypadku gdy zarządzającym, o którym mowa w § 31 ust. 3, jest inny podmiot niż firma inwestycyjna wykonująca zlecenie, przepis ust. 5 stosuje się pod warunkiem zawarcia przez firmę inwestycyjną z zarządzającym umowy o gwarantowanie rozrachunku.

7. Umowa, o której mowa w ust. 6, zawiera w szczególności tryb i warunki dostarczania przez zarządzającego instrumentów finansowych w przypadku, gdy przedmiotem zlecenia jest zbycie instrumentów finansowych, oraz gwarantowania przez zarządzającego zapłaty w przypadku, gdy przedmiotem zlecenia jest nabycie instrumentów finansowych, w sytuacji gdy instrumenty finansowe lub środki pieniężne klientów zarządzającego nie wystarczają do pełnego rozrachunku transakcji.

§ 42. 1. W przypadku zawarcia umowy o świadczenie usług brokerskich na warunkach określonych w § 40 ust. 1 pkt 2-4 i ust. 2, umowa ta powinna określać obowiązek dokonania przez klienta zapłaty najpóźniej w dniu rozrachunku transakcji we właściwej izbie rozrachunkowej, w wysokości zobowiązań klienta wobec firmy inwestycyjnej z tytułu zawartych transakcji kupna instrumentów finansowych, pomniejszonych o należności klienta z tytułu zawartych transakcji sprzedaży instrumentów finansowych, rozliczanych we właściwej izbie rozrachunkowej w tym dniu.

2. Termin dokonania zapłaty określa umowa o świadczenie usług brokerskich.

§ 43. 1. W przypadku zawarcia umowy o świadczenie usług brokerskich na warunkach określonych w § 40 ust. 1 pkt 2 i 3, firma inwestycyjna żąda ustanowienia zabezpieczenia zapłaty należności przez klienta.

2. Zabezpieczeniem, o którym mowa w ust. 1, mogą być:

- 1) gwarancja bankowa;
- 2) akredytywa;
- 3) instrumenty finansowe zablokowane na rachunku papierów wartościowych klienta;
- 4) środki pieniężne zablokowane na rachunku bankowym klienta;
- 5) czek potwierdzony przez bank.

3. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, może być również ustanowione w innej formie, jeżeli zabezpieczenie to gwarantuje pewną i płynną jego realizację.

4. W przypadku gdy klient ustanowił na rzecz firmy inwestycyjnej zabezpieczenia określone w ust. 2 pkt 3 i 4, firma inwestycyjna powinna posiadać wystawione przez klienta pełnomocnictwo, odpowiednio do sprzedaży zablokowanych instrumentów finansowych lub praw do otrzymania instrumentów finansowych albo do dokonania przelewu środków pieniężnych klienta, znajdujących się w banku, do wysokości roszczenia firmy inwestycyjnej z tytułu nieopłacenia przez klienta transakcji kupna instrumentów finansowych wraz z prowizją.

5. W przypadku gdy zabezpieczeniem, o którym mowa w ust. 1, są instrumenty finansowe zablokowane na rachunku papierów wartościowych klienta, zabezpieczenie to powinno być ustanowione w wysokości zabezpieczającej interesy firmy inwestycyjnej w przypadku niewywiązania się klienta z przyjętych zobowiązań.

6. W chwili wystawienia przez firmę inwestycyjną zlecenia brokerskiego środki pieniężne klienta stanowiące pokrycie zlecenia, którego przedmiotem jest nabycie instrumentów finansowych, są blokowane na rachunku pieniężnym lub w rejestrze sesji.

7. W przypadku zlecenia, o którym mowa w § 31 ust. 2, firma inwestycyjna może odstąpić od wymogu dokonywania blokady środków pieniężnych na rachunkach pieniężnych lub w rejestrach sesji prowadzonych dla poszczególnych klientów, na rzecz których zostało złożone zlecenie brokerskie. Przepisy § 41 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.

8. Środki pieniężne zablokowane na rachunku pieniężnym klienta, stanowiące pokrycie zleceń nabycia instrumentów finansowych, wykonanych w trakcie sesji, mogą być odblokowane w takiej wysokości, aby zablokowane środki pieniężne były wystarczające na rozrachunek przez firmę inwestycyjną transakcji zawartych w trakcie tej sesji.

§ 44. 1. Firma inwestycyjna uzależni zawarcie umowy o świadczenie usług brokerskich, na warunkach określonych w § 40 ust. 1 pkt 2-4 i ust. 2, od złożenia przez klienta, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, oświadczenia o jego sytuacji finansowej, jak również opracuje system kryteriów, na podstawie których określane będą limity, o których mowa w § 40 ust. 3, oraz na podstawie których będzie podejmowana decyzja o zaproponowaniu klientowi określonego trybu dokonywania zapłaty z tytułu wykonania zleceń nabycia instrumentów finansowych.

2. W umowie o świadczenie usług brokerskich, zawartej na warunkach określonych w § 40 ust. 1 pkt 2 i 4, firma inwestycyjna powinna zastrzec możliwość różnicowania wysokości pokrycia, w zależności od płynności instrumentów finansowych, będących przedmiotem zlecenia nabycia instrumentów finansowych.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku, gdy umowa zawierana jest z klientem profesjonalnym, o ile klient profesjonalny nie zażądał od firmy inwestycyjnej traktowania go jak klienta nieprofesjonalnego.

§ 45. 1. W przypadku gdy klient nie dokonał zapłaty w wysokości, o której mowa w § 42 ust. 1, w terminie i na zasadach określonych w umowie o świadczenie usług brokerskich, a nie jest możliwe zaspokojenie roszczeń firmy inwestycyjnej na podstawie zabezpieczeń określonych w § 43 ust. 2 i 3, firma inwestycyjna może zaspokoić swoje roszczenia z aktywów klienta znajdujących się na rachunkach, w ewidencji i w rejestrze operacyjnym klienta, prowadzonych przez firmę inwestycyjną lub przechowywanych przez firmę inwestycyjną na rzecz klienta.

2. W przypadku gdy klient podjął działania mające na celu niedokonanie zapłaty w wysokości, o której mowa w § 42 ust. 1, w terminie określonym w umowie o świadczenie usług brokerskich, firma inwestycyjna przez okres co najmniej 6 miesięcy wykonuje zlecenia nabycia instrumentów finansowych, wyłącznie pod warunkiem posiadania przez tego klienta pełnego pokrycia.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach firma inwestycyjna może odstąpić od zachowania warunku posiadania pełnego pokrycia.

4. Instrumenty finansowe nieopłacone przez klienta są zapisywane na rachunku papierów wartościowych klienta.

§ 46. 1. Firma inwestycyjna wystawia zlecenie brokerskie sprzedaży na podstawie zlecenia, którego przedmiotem jest zbycie instrumentów finansowych, pod warunkiem że klient posiada niezablokowane instrumenty finansowe lub prawa do otrzymania instrumentów finansowych, będące przedmiotem tego zlecenia, zapisane w rejestrze operacyjnym lub rejestrze sesji.

2. Firma inwestycyjna może blokować instrumenty finansowe w rejestrze operacyjnym lub w rejestrze sesji na podstawie informacji o złożeniu zlecenia, którego przedmiotem jest sprzedaż instrumentów finansowych, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

3. Firma inwestycyjna może odstąpić od dokonania blokady instrumentów finansowych, jeżeli w jej ocenie klient nie będzie podejmował działań uniemożliwiających lub utrudniających terminowy rozrachunek transakcji, a jego sytuacja finansowa uzasadnia założenie, że zaspokoi

roszczenie firmy inwestycyjnej, gdyby ta poniosła szkodę w następstwie działań klienta niezgodnych z treścią zobowiązania zaciągniętego na jego rachunek w obrocie zorganizowanym.

4. Firma inwestycyjna dokona blokady w każdym przypadku, gdy zażąda tego uczestnik właściwej izby rozrachunkowej, ponoszący odpowiedzialność za rozrachunek transakcji.

5. W przypadku gdy klient, o którym mowa w ust. 3, podjął działania uniemożliwiające lub utrudniające terminowy rozrachunek transakcji przez firmę inwestycyjną, firma inwestycyjna, przez okres co najmniej 6 miesięcy, będzie wykonywała zlecenia zbycia instrumentów finansowych, jednak pod warunkiem zablokowania instrumentów finansowych lub praw do otrzymania instrumentów finansowych będących przedmiotem tego zlecenia.

6. W przypadku zlecenia, o którym mowa w § 31 ust. 2, firma inwestycyjna może odstąpić od wymogu badania pokrycia, o którym mowa w ust. 1, oraz od wymogu dokonywania blokady instrumentów finansowych w rejestrach operacyjnych lub w rejestrach sesji prowadzonych dla poszczególnych klientów, na rzecz których zostało złożone zlecenie. Przepisy § 41 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.

§ 47. Środki zablokowane na pokrycie zleceń mogą zostać odblokowane przed otrzymaniem z krajowego rynku regulowanego lub alternatywnego systemu obrotu dokumentów ewidencyjnych, na podstawie informacji, które zgodnie z zasadami obowiązującymi na danym rynku lub w danym systemie pozwalają na stwierdzenie, że transakcja na pewno nie została zrealizowana.

§ 48. 1. W razie stwierdzenia braku pokrycia dla zlecenia, firma inwestycyjna wykonuje zlecenie zbycia do wysokości pokrycia, o którym mowa w § 46 ust. 1, a zlecenie nabycia - do wysokości pokrycia i posiadanych zabezpieczeń, o których mowa w § 40 ust. 1 pkt 1-3, albo odstępuje od wykonania zlecenia. Przyjęty sposób postępowania określa regulamin świadczenia usług brokerskich.

2. W przypadku składania kilku zleceń kolejność wykonywania zleceń określa klient.

§ 49. 1. Firma inwestycyjna dokonuje zapisów w rejestrze operacyjnym, przed rozrachunkiem transakcji w Krajowym Depozycie, na podstawie dowodów ewidencyjnych otrzymanych i wystawionych zgodnie z § 21, jeżeli rozliczenie transakcji kupna instrumentów finansowych jest zabezpieczone przez fundusz, o którym mowa w art. 65 albo 68 ustawy.

2. Firma inwestycyjna dokonuje zapisów na rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnym klienta po rozrachunku transakcji przez właściwą izbę rozrachunkową, najpóźniej do końca dnia, w którym nastąpił rozrachunek, na podstawie dowodów ewidencyjnych otrzymanych i wystawionych zgodnie z § 21.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do dokonywania zapisów w rejestrze operacyjnym oraz na rachunku papierów wartościowych klienta, prowadzonym przez bank powierniczy.

4. Na wniosek klienta firma inwestycyjna, po zakończeniu sesji, doręcza klientowi, w sposób określony w regulaminie świadczenia usług brokerskich, potwierdzenie zawarcia transakcji.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do transakcji zawieranych w wykonaniu zleceń w przypadku, gdy zlecenia zostały złożone przez zarządzającego portfelem instrumentów finansowych klienta w ramach tego zarządzania, a klient zrezygnował z prawa otrzymywania od firmy inwestycyjnej, wykonującej zlecenia, potwierdzeń tych transakcji.

§ 50. Firma inwestycyjna, wykonując czynności polegające na nabywaniu lub zbywaniu instrumentów finansowych na własny rachunek, w celu realizacji zadań związanych z organizacją obrotu zorganizowanego, jest obowiązana do składania ofert kupna lub sprzedaży instrumentów finansowych i wykonywania zawartych transakcji na warunkach określonych na danym rynku.

§ 51. O ile przepisy lub zasady regulujące obrót instrumentami finansowymi, innymi niż dopuszczone do obrotu zorganizowanego, nie stanowią inaczej, a umożliwia to konstrukcja instrumentu finansowego oraz charakter usługi, przepisy niniejszego oddziału stosuje się odpowiednio do wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych niedopuszczonych do obrotu zorganizowanego.

Oddział 3

Transakcje derywatami

§ 52. Do zleceń, których przedmiotem jest nabycie lub zbycie derywatów, stosuje się przepisy § 35-39 i 50.

§ 53. 1. Firma inwestycyjna wystawia zlecenie brokerskie na podstawie zlecenia, którego przedmiotem jest zawarcie transakcji terminowej, pod warunkiem że w chwili wystawienia zlecenia brokerskiego klient posiada depozyt zabezpieczający w wysokości nie mniejszej niż określona przez właściwą izbę rozrachunkową, zarejestrowany zgodnie z zasadami odrębnej rejestracji, określonymi w § 17 ust. 3 pkt 1 i § 21 ust. 1 pkt 1.

2. Niezwłocznie po rozrachunku sesji, na której zawarta została transakcja terminowa, firma inwestycyjna żąda od klienta uzupełnienia depozytu zabezpieczającego do wysokości nie mniejszej niż określona przez właściwą izbę rozrachunkową lub:

- 1) umożliwia wypłacenie nadwyżki kwoty stanowiącej depozyt zabezpieczający wniesiony w środkach pieniężnych;
- 2) znosi blokadę instrumentów finansowych, stanowiących nadwyżkę ponad wymaganą wysokość depozytu zabezpieczającego - zgodnie ze sposobem określonym w umowie z klientem lub na podstawie jego dyspozycji, w przypadku depozytu zabezpieczającego wniesionego w instrumentach finansowych.

§ 54. 1. Firma inwestycyjna wystawia zlecenie brokerskie na podstawie zlecenia, którego przedmiotem jest nabycie opcji, pod warunkiem że w chwili wystawienia zlecenia brokerskiego klient posiada pełne pokrycie wartości zlecenia i przewidywanej prowizji, ustalone na zasadach określonych w § 41.

2. Firma inwestycyjna wystawia zlecenie brokerskie na podstawie zlecenia, którego przedmiotem jest wystawienie opcji, pod warunkiem że w chwili wystawienia zlecenia brokerskiego klient posiada depozyt zabezpieczający, o którym mowa w § 53 ust. 1.

3. Firma inwestycyjna wystawia zlecenie brokerskie na podstawie zlecenia, którego przedmiotem jest sprzedaż opcji, pod warunkiem że klient posiada tę opcję w chwili wystawienia zlecenia brokerskiego.

§ 55. Do transakcji derywatami stosuje się przepisy § 49.

§ 56. Firma inwestycyjna wykonuje zlecenia nabycia lub zbycia derywatów, innych niż określone w § 53 i 54, na warunkach określonych przez właściwą izbę rozrachunkową lub podmiot organizujący rynek. Przepisy niniejszego oddziału stosuje się odpowiednio.

§ 57. Przepisy niniejszego oddziału stosuje się odpowiednio do wykonywania zleceń nabycia lub zbycia:

- 1) praw majątkowych, którymi obrót związany jest z obowiązkiem posiadania depozytu zabezpieczającego;
- 2) zagranicznych instrumentów finansowych, którymi obrót związany jest z obowiązkiem posiadania depozytu zabezpieczającego, o ile co innego nie wynika z przepisów regulujących obrót na danym zagranicznym rynku regulowanym;
- 3) instrumentów rynku niepublicznego, którymi obrót związany jest z obowiązkiem posiadania depozytu zabezpieczającego.

Oddział 4

Szczególne zasady postępowania w przypadku, gdy instrumenty finansowe klienta są rejestrowane w banku powierniczym lub w Krajowym Depozycie

§ 58. 1. Firma inwestycyjna, która nie prowadzi rachunku papierów wartościowych klienta, z którym zawarła umowę o świadczenie usług brokerskich, zawiera z bankiem powierniczym prowadzącym rachunek papierów wartościowych klienta umowę o dostarczanie instrumentów finansowych.

2. Firma inwestycyjna, która nie prowadzi rachunku pieniężnego klienta, z którym zawarła umowę o świadczenie usług brokerskich, zawiera z bankiem powierniczym prowadzącym rachunek papierów wartościowych lub rachunek bankowy tego klienta umowę o gwarantowaniu zapłaty.

3. Umowa, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności tryb i warunki dostarczania instrumentów finansowych w przypadku zleceń zbycia, a także ich potwierdzenia przez bank prowadzący rachunek papierów wartościowych i rozliczania w przypadku wykonania zlecenia.

4. Umowa, o której mowa w ust. 2, zawiera w szczególności tryb i warunki gwarantowania zapłaty w przypadku zleceń nabycia instrumentów finansowych, a także ich potwierdzenia przez bank prowadzący rachunek papierów wartościowych lub rachunek bankowy klienta i rozliczania w przypadku wykonania zlecenia.

5. Umowa, o której mowa w ust. 2, może określać możliwość żądania przez firmę inwestycyjną złożenia przez bank prowadzący rachunek papierów wartościowych lub rachunek bankowy klienta zabezpieczenia na warunkach określonych w § 40 ust. 1 pkt 2 i 3.

§ 59. W przypadku gdy złożono zlecenie sprzedaży instrumentów finansowych rejestrowanych na rachunku prowadzonym przez bank powierniczy, do obowiązków banku w zakresie dokonywania blokady instrumentów finansowych w rejestrze operacyjnym stosuje się przepisy § 46 ust. 2-4 i 6.

§ 60. 1. Przepisów § 58 i 59 nie stosuje się do zleceń składanych przez lub na rachunek klienta, który podpisał z bankiem powierniczym umowę na warunkach, o których mowa w art. 121 ust. 1 ustawy.

2. W przypadku zleceń określonych w ust. 1, składanych na rachunek klienta przez podmiot, o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2 ustawy, firma inwestycyjna zawiera z tym podmiotem umowę o dostarczanie przez ten podmiot papierów wartościowych, która zawiera co najmniej określenie trybu i warunków dostarczania papierów wartościowych w przypadku zleceń zbycia, oraz umowę o gwarantowaniu przez ten podmiot zapłaty, która określa co najmniej tryb i warunki gwarantowania zapłaty w przypadku zleceń nabycia papierów wartościowych. Umowy te powinny dodatkowo zawierać:

- 1) określenie terminów dostarczania potwierdzeń zawarcia transakcji oraz trybu i warunków postępowania w przypadku, o którym mowa w art. 121 ust. 5 ustawy;
- 2) określenie sposobu ustalenia wysokości szkody poniesionej przez firmę inwestycyjną w przypadku, gdy dostarczenie papierów wartościowych lub środków pieniężnych lub też doręczenie potwierdzenia zawartej transakcji nastąpi później niż w dniu, w którym na krajowym rynku regulowanym powinien nastąpić rozrachunek transakcji;
- 3) wskazanie, czy podmiot, o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2 ustawy, zawarł z bankiem, o którym mowa w art. 121 ust. 1 ustawy, umowę o gwarantowaniu zapłaty i dostarczaniu papierów wartościowych na rzecz firmy inwestycyjnej, określającą sytuację, gdy potwierdzenie zawartej transakcji zostało doręczone później niż w dniu, w którym na krajowym rynku regulowanym powinien nastąpić rozrachunek zawartych transakcji.

3. W przypadku gdy zlecenia określone w ust. 1 składane są na rachunek klienta banku powiernika na podstawie umowy o świadczenie usług brokerskich zawartej przez firmę inwestycyjną z podmiotem, o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2 ustawy, umowa ta powinna zawierać postanowienia wskazane w ust. 2.

4. W przypadku zleceń składanych przez klienta, o którym mowa w ust. 1, bez pośrednictwa podmiotu, o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2 ustawy, firma inwestycyjna w umowie o świadczenie usług brokerskich zawartej z klientem określa tryb i warunki dostarczania papierów wartościowych w przypadku zleceń zbycia oraz tryb i warunki gwarantowania zapłaty w przypadku zleceń nabycia papierów wartościowych. Do umowy tej stosuje się odpowiednio ust. 2.

5. Umowy, o których mowa w ust. 2-4, mogą przewidywać możliwość żądania przez firmę inwestycyjną złożenia przez klienta lub podmiot, o którym mowa w art. 121 ust. 2 pkt 2 ustawy, zabezpieczeń, określonych w § 43 ust. 2 i 4, zapłaty należności lub dostarczenia papierów wartościowych.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów § 40-48, 53 i 54. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, stosuje się przepis § 44 ust. 1.

7. Przepis ust. 1 nie wyłącza możliwości zawarcia przez firmę inwestycyjną z bankiem umów, o których mowa w § 58.

§ 61. Przepisy § 58 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy rachunek papierów wartościowych klienta jest prowadzony w Krajowym Depozycie, przy czym:

- 1) umowy, o których mowa w § 58 ust. 1 i 2, firma inwestycyjna zawiera z takim klientem;
- 2) umowa, o której mowa w § 58 ust. 1, zawiera w szczególności zobowiązanie takiego klienta do złożenia w Krajowym Depozycie dyspozycji blokady instrumentów finansowych na żądanie firmy inwestycyjnej.

Oddział 5

Zawieranie przez firmę inwestycyjną transakcji bezpośrednio z dającym zlecenie

§ 62. 1. Firma inwestycyjna może wykonywać zlecenia nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, poprzez zawieranie na własny rachunek umów sprzedaży instrumentów finansowych ze zleceniodawcą, o ile klient w umowie o świadczenie usług polegających na wykonywaniu zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych wyraził zgodę na taki sposób wykonywania składanych przez niego zleceń.

2. Firma inwestycyjna prowadzi listę instrumentów finansowych, które mogą być przedmiotem zleceń wykonywanych w sposób, o którym mowa w ust. 1, oraz udostępnia ją do wiadomości klientów. Sposób prowadzenia listy i jej udostępniania do wiadomości klientów określa odpowiedni regulamin świadczenia usług polegających na wykonywaniu zleceń nabycia lub zbycia danych instrumentów finansowych.

3. Do zleceń, o których mowa w ust. 1-3, stosuje się odpowiednio przepisy § 35, § 36 ust. 5 i § 37-39.

§ 63. 1. W przypadku transakcji bezpośredniej lub transakcji, o której mowa w § 62 ust. 2, cena instrumentu finansowego powinna odzwierciedlać aktualne warunki rynkowe dla danego instrumentu.

2. Cena danego instrumentu finansowego może być różnicowana w zależności od rozmiaru transakcji.

3. Firma inwestycyjna ustala w zawartej z klientem umowie, o której mowa w § 62 ust. 1, 2 lub 3, sposób i terminy dokonywania płatności za instrumenty finansowe nabywane w wyniku transakcji bezpośredniej lub transakcji, o której mowa w § 62 ust. 2 lub 3, oraz dostarczania instrumentów finansowych, będących przedmiotem takich transakcji.

4. Firma inwestycyjna ustala w umowie, o której mowa w § 62 ust. 1, 2 lub 3, limit maksymalnej wysokości należności firmy inwestycyjnej od klienta z tytułu transakcji bezpośrednich oraz transakcji, o których mowa w § 62 ust. 2 lub 3. Przepis § 44 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

§ 64. 1. Zawarcie przez firmę inwestycyjną transakcji bezpośredniej lub transakcji, o której mowa w § 62 ust. 2, nie może doprowadzić do wykonania zlecenia na warunkach gorszych niż warunki, na jakich to zlecenie mogłoby zostać wykonane przez zawarcie transakcji w obrocie zorganizowanym.

2. Przez warunki, o których mowa w ust. 1, rozumie się w szczególności cenę, koszty transakcji, wielkość zlecenia, prawdopodobieństwo i czas zawarcia transakcji oraz prawdopodobieństwo i czas jej rozliczenia.

3. Klient może odpowiednio w umowie, o której mowa w § 62 ust. 1 lub 2, wskazać inne niż określone w ust. 2 warunki, które powinny być brane przez firmę inwestycyjną pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o zawarciu transakcji bezpośredniej albo transakcji, o której mowa w § 62 ust. 2, lub określić, który z warunków, o których mowa w ust. 2, nie powinien być brany pod uwagę.

4. Zawarcie przez firmę inwestycyjną transakcji, o której mowa w § 62 ust. 3, nie może doprowadzić do wykonania zlecenia na warunkach gorszych niż warunki, na jakich to zlecenie mogłoby zostać wykonane przez zawarcie transakcji na rynku lub z podmiotem wskazanym na liście, o której mowa w § 4 ust. 2 pkt 11. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

5. Firma inwestycyjna, na żądanie klienta, wskazuje okoliczności, które były podstawą podjęcia decyzji o wykonaniu zlecenia poprzez zawarcie transakcji bezpośredniej lub w sposób, o którym mowa w § 62 ust. 2 lub 3.

Oddział 6

Oferowanie instrumentów finansowych oraz przenoszenie instrumentów finansowych i środków pieniężnych klientów

§ 65. 1. Firma inwestycyjna pośrednicząca w oferowaniu instrumentów finansowych jest obowiązana do przyjęcia zapisu na instrumenty finansowe zgodnie z warunkami oferty.

2. Wpłaty pieniężne z tytułu zapisów na instrumenty finansowe przyjmowane są przez firmę inwestycyjną w wysokości i na warunkach określonych w ofercie.

3. Firma inwestycyjna obowiązana jest zawrzeć z emitentem, wystawcą albo wprowadzającym umowę określającą tryb, terminy i warunki przekazania, odpowiednio, emitentowi, wystawcy albo wprowadzającemu, środków pieniężnych otrzymanych od klientów, którzy nabyli instrumenty finansowe w ofercie.

4. Do środków pieniężnych otrzymanych od klientów, którzy dokonali wpłat na instrumenty finansowe, do czasu ich przekazania przez firmę inwestycyjną zgodnie z umową, o której mowa w ust. 3, przepis § 20 stosuje się odpowiednio.

§ 66. 1. Zapisanie instrumentów finansowych nabytych w wyniku oferowania na rachunku papierów wartościowych klienta, prowadzonym w firmie inwestycyjnej lub banku powierniczym, następuje w terminie 10 dni roboczych od dnia złożenia przez klienta odpowiedniego wniosku, chyba że warunki oferty przewidują krótszy termin.

2. W przypadku złożenia przez klienta wniosku o zarejestrowanie instrumentów finansowych przed dniem ich zarejestrowania we właściwej izbie rozrachunkowej, termin określony w ust. 1 biegnie od dnia otrzymania przez firmę inwestycyjną dokumentów potwierdzających zarejestrowanie instrumentów finansowych we właściwej izbie rozrachunkowej.

3. Przepisy ust. 1 stosuje się również do zapisu na rachunku papierów wartościowych klienta, który nabył instrumenty finansowe od klienta, któremu przydzielono te instrumenty.

§ 67. 1. Zapisanie instrumentów finansowych na rachunku papierów wartościowych w związku z ich przeniesieniem, w wyniku transakcji lub zdarzenia prawnego, w obrocie wtórnym poza obrotem zorganizowanym, w przypadku gdy rachunki papierów wartościowych zbywcy i nabywcy prowadzone są przez ten sam podmiot, następuje w terminie nie dłuższym niż 5 dni roboczych od dnia dokonania transakcji lub wystąpienia zdarzenia, chyba że umowa przewiduje termin dłuższy.

2. Firma inwestycyjna lub bank powierniczy podejmuje czynności związane z przeniesieniem instrumentów finansowych zbytych w wyniku transakcji lub zdarzenia prawnego, w obrocie wtórnym poza obrotem zorganizowanym, po uprzednim przedstawieniu przez klienta (zbywcę) odpowiednich dokumentów, na podstawie których nastąpić ma przeniesienie instrumentów finansowych, sporządzonych zgodnie z odrębnymi przepisami, przy czym termin określony w ust. 1 biegnie od dnia ich przedstawienia.

3. W przypadku gdy czynności związane z przeniesieniem instrumentów finansowych podejmowane są na podstawie dyspozycji złożonej przez klienta profesjonalnego, firma

inwestycyjna lub bank powierniczy może odstąpić od wymogu przedstawienia dokumentów, o których mowa w ust. 2.

4. Firma inwestycyjna lub bank powierniczy może odmówić podjęcia czynności związanych z przeniesieniem instrumentów finansowych w przypadku powzięcia, na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 2, uzasadnionych wątpliwości wskazujących, że przeniesienie instrumentów finansowych ma na celu obejście przepisów prawa.

5. Firma inwestycyjna lub bank powierniczy odmawia podjęcia czynności określonych w ust. 2, gdy z dokumentów, o których mowa w ust. 2, wynika w sposób oczywisty, że przeniesienie instrumentów finansowych jest sprzeczne z przepisami prawa.

6. Odmowa, o której mowa w ust. 4 lub 5, powinna być sporządzona w formie pisemnej albo za pomocą elektronicznych nośników informacji i zawierać uzasadnienie. Przed dostarczeniem klientowi odmowy firma inwestycyjna lub bank powierniczy powinny mu umożliwić złożenie wyjaśnień w formie ustnej, pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.

7. Przepisów ust. 1-6 nie stosuje się do przenoszenia instrumentów finansowych w wyniku zawieranych transakcji bezpośrednich lub transakcji, o których mowa w § 62 ust. 2, w przypadku gdy firma inwestycyjna prowadzi rachunek papierów wartościowych dla klienta, z którym została zawarta transakcja. Czynności, o których mowa w ust. 2, podejmowane są niezwłocznie po zawarciu transakcji.

§ 68. 1. Przeniesienie instrumentów finansowych i środków pieniężnych klienta do innej firmy inwestycyjnej lub banku powierniczego oraz przeniesienie instrumentów finansowych w wyniku transakcji lub zdarzenia prawnego, w obrocie wtórnym poza obrotem zorganizowanym, w przypadku gdy rachunki papierów wartościowych dla zbywcy i nabywcy prowadzone są przez różne podmioty, nie może trwać dłużej niż 7 dni roboczych od dnia złożenia dyspozycji, przy czym każdy z tych podmiotów jest obowiązany dokonać czynności niezbędnych do ich przeniesienia w terminie 3 dni roboczych.

2. W przypadku gdy przeniesienie instrumentów finansowych następuje poza obrotem zorganizowanym, przepisy § 67 ust. 2-6 stosuje się odpowiednio do firmy inwestycyjnej lub banku powierniczego, w którym złożono dyspozycję dokonania przeniesienia instrumentów finansowych.

§ 69. Przepisy niniejszego oddziału stosuje się odpowiednio do postępowania firmy inwestycyjnej w przypadku, gdy instrumenty finansowe rejestrowane są na innych rachunkach niż rachunki papierów wartościowych lub w ewidencji.

Oddział 7

Postępowanie firm inwestycyjnych w przypadku ogłoszenia wezwań na nabywanie lub zamianę akcji

§ 70. W przypadku gdy zostało ogłoszone wezwanie do zapisywania się na sprzedaż lub zamianę akcji, firma inwestycyjna przyjmuje zapisy po sprawdzeniu, czy klient posiada akcje będące przedmiotem wezwania i czy zostały one zablokowane na jego rachunku.

§ 71. Firma inwestycyjna jest obowiązana do przyjmowania zapisów na sprzedaż lub zamianę akcji zgodnie z warunkami określonymi w treści wezwania.

Oddział 8

Raporty dotyczące wykonania umowy o świadczenie usług maklerskich

§ 72. 1. Firma inwestycyjna świadcząca usługę zarządzania portfelem instrumentów finansowych przekazuje klientowi okresowe raporty z wykonania umowy o zarządzanie portfelem instrumentów finansowych, które zawierają w szczególności:

- 1) nazwę firmy inwestycyjnej,
- 2) nazwę lub oznaczenie rachunku, ewidencji lub rejestru, na którym przechowywane są aktywa klienta,
- 3) informacje o składzie portfela klienta i wycenie portfela klienta, w tym dane na temat każdego z instrumentów finansowych, wchodzących w skład portfela klienta, wartość rynkową poszczególnych instrumentów finansowych, saldo środków pieniężnych na początek i koniec okresu sprawozdawczego oraz wyniki portfela w czasie okresu rozliczeniowego,
- 4) wskazanie wysokości wszystkich opłat i prowizji pobranych w okresie sprawozdawczym w ramach zarządzania portfelem klienta, z podziałem na opłaty i prowizje pobrane z tytułu zarządzania portfelem klienta i opłaty i prowizje związane z realizacją zleceń wykonywanych w ramach umowy o zarządzanie portfelem instrumentów finansowych, wraz z informacją, iż na żądanie klienta możliwe jest przekazanie szczegółowego wykazu wszystkich opłat i prowizji pobranych w okresie sprawozdawczym,
- 5) porównanie wyników osiągniętych w okresie sprawozdawczym z wynikami określonymi w wybranej przez klienta strategii inwestycyjnej, o ile wyniki takie określone zostały w strategii inwestycyjnej,
- 6) wskazanie wysokości dywidend, odsetek oraz innych pożytków lub uprawnień wynikających z aktywów wchodzących w skład portfela, które w danym okresie sprawozdawczym powiększyły wartość portfela klienta,
- 7) informacje, o których mowa w § 73 ust. 5 pkt 3-12 w odniesieniu do zleceń wykonywanych w ramach umowy o zarządzanie portfelem instrumentów finansowych, o ile klient nie zażądał informowania go o każdej zrealizowanej transakcji na zasadach określonych w ust. 5.

2. Raporty, o których mowa w ust. 1, przekazywane są klientowi co najmniej raz na sześć miesięcy, z wyjątkiem sytuacji:

- 1) gdy klient zażądał przekazywania mu raportów co najmniej raz na trzy miesiące,
- 2) o której mowa w ust. 5 – w takim przypadku raporty przekazywane są co najmniej raz na dwanaście miesięcy,
- 3) gdy strategia inwestycyjna uzgodniona w umowie z klientem związana jest z dużym ryzykiem – w takim przypadku raporty przekazywane są co najmniej raz na 1 miesiąc.

3. Firma inwestycyjna ma obowiązek poinformowania klienta o możliwości zwrócenia się z żądaniem, o którym mowa w ust. 2 pkt 1.

4. Przepisu ust. 2 pkt 2 nie stosuje się w odniesieniu do transakcji dotyczących instrumentów finansowych wskazanych w art. 2 ust. 2 lit. c – i ustawy.

5. Firma inwestycyjna, na żądanie klienta, informuje klienta o każdym wykonanym zleceniu w zakresie aktywów klienta wchodzących w skład portfela będącego przedmiotem zarządzania.

6. Informacje, o których mowa w ust. 5, obejmują dane wskazane w § 73 ust. 5.

7. Do trybu przekazania informacji, o których mowa w ust. 5, odpowiednie zastosowanie mają przepisy § 73 ust. 2 i 3.

8. Przepis ust. 7 nie stosuje się, gdy klient otrzymuje informacje od podmiotu trzeciego.

9. W przypadku gdy usługa zarządzania portfelem instrumentów finansowych świadczona jest na rzecz klienta niebędącego klientem profesjonalnym firma inwestycyjna obowiązana jest informować klienta o spadku wartości portfela poniżej progu ustalonego w umowie z klientem nie później niż do końca dnia, w którym ten spadek nastąpił, a jeżeli spadek nastąpił w dniu wolnym od pracy – do końca pierwszego dnia roboczego następującego po tym dniu.

§ 73. 1. Firma inwestycyjna po wykonaniu zlecenia klienta niezwłocznie, jednak nie później niż do końca dnia następującego po dniu, w którym wykonane zostało zlecenie, przekazuje klientowi informacje dotyczące wykonania zlecenia obejmujące:

- 1) oznaczenie firmy inwestycyjnej przekazującej potwierdzenie,
  - 2) nazwę, firmę, imię i nazwisko lub inne oznaczenie klienta,
  - 3) datę i czas zawarcia transakcji,
  - 4) rodzaj zlecenia,
  - 5) charakter zlecenia (kupno, sprzedaż lub inne),
  - 6) oznaczenie miejsca wykonania zlecenia,
  - 7) oznaczenie instrumentu finansowego,
  - 8) liczbę instrumentów finansowych będących przedmiotem zlecenia,
  - 9) cenę, po jakiej zostało wykonane zlecenie,
  - 10) łączną wartość transakcji,
  - 11) całkowitą wartość pobranych opłat i prowizji jak również innych kosztów wykonania zlecenia, a w przypadku gdy zażąda tego klient zestawienie poszczególnych pozycji pobranych opłat i prowizji oraz innych kosztów wykonania zlecenia,
  - 12) wskazanie obowiązków klienta związanych z rozliczeniem transakcji, w tym terminów, w których klient powinien dokonać płatności lub dostawy instrumentu finansowego oraz innych danych niezbędnych do wykonania tych obowiązków, o ile takie dane nie zostały wcześniej podane do wiadomości klienta,
  - 13) w przypadku wykonaniu zlecenia zgodnie z art. 73 ust. 2 ustawy - informację o takim sposobie wykonania zlecenia,
  - 14) w przypadku gdy drugą stroną transakcji był podmiot wchodzący w skład grupy kapitałowej, w skład której wchodzi firma inwestycyjna wykonująca zlecenie - informację o tym fakcie.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1, mogą być przekazywane w formie wystandaryzowanej pod warunkiem, że forma ta jest czytelna i zrozumiała dla klienta.
3. W przypadku gdy zlecenie jest wykonywane za pośrednictwem podmiotu trzeciego firma inwestycyjna przekazuje informacje, o których mowa w ust. 1, nie później niż do końca pierwszego dnia roboczego następującego po dniu, w którym otrzymała je od tego podmiotu trzeciego.
3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie powstaje w przypadku, gdy informacje, o których mowa w ust. 1, są przekazywane klientowi bezpośrednio przez inny podmiot.
4. Firma inwestycyjna, na wniosek klienta, obowiązana jest do przekazania informacji na temat aktualnego stanu wykonywania zlecenia, przed jego wykonaniem.

Rozdział 4

Zasady ewidencjonowania i archiwizacji transakcji

§ 74. 1. Firma inwestycyjna, z zastrzeżeniem § 79, przechowuje i archiwizuje, przez okres co najmniej 5 lat od dnia sporządzenia lub otrzymania, dokumenty związane ze świadczeniem usług maklerskich, a w szczególności:

- 1) formularze złożonych przez klientów zleceń i zapisów;
- 2) zawarte z klientami umowy o świadczenie usług maklerskich;
- 3) inne, niż wskazane w pkt 2, umowy związane ze świadczonymi przez firmę inwestycyjną usługami maklerskimi;
- 4) dokumenty udzielonych pełnomocnictw;
- 5) inne, niż wskazane w pkt 1-4, dokumenty zawierające oświadczenia woli lub wiedzy klienta;
- 6) kopie sporządzanych przez firmę inwestycyjną dokumentów zawierających wymagane przepisami rozporządzenia informacje dla klienta;
- 7) potwierdzenia zawartych transakcji;
- 8) rejestry sesji;
- 9) dokumenty zawierające informacje, które były podstawą decyzji firmy inwestycyjnej o uznaniu danego sposobu wykonania zlecenia za najbardziej korzystny z punktu widzenia klienta;
- 10) kopie świadectw depozytowych.

2. Firma inwestycyjna świadcząca usługę zarządzania portfelami instrumentów finansowych lub usługę doradztwa inwestycyjnego, z zastrzeżeniem § 79, przechowuje i archiwizuje, przez okres co najmniej 5 lat od dnia sporządzenia lub otrzymania, dokumenty związane ze świadczeniem tych usług, a w szczególności zawarte umowy, dokumenty udzielonych pełnomocnictw oraz inne dokumenty zawierające oświadczenia woli lub wiedzy klienta, formularze wystawionych zleceń, dokumenty zawierające sporządzone analizy lub rekomendacje, jak również dokumenty zawierające opracowane przez firmę inwestycyjną strategie inwestycyjne oraz dokumenty zawierające informacje, które stanowiły podstawę opracowania tych strategii.

3. Firma inwestycyjna organizująca alternatywny system obrotu przechowuje i archiwizuje, przez okres co najmniej 5 lat od dnia sporządzenia lub otrzymania, dokumenty związane z organizowaniem tego systemu, w tym w szczególności zawarte umowy o uczestnictwo w tym systemie, dokumenty związane z dopuszczaniem instrumentów finansowych do obrotu w tym systemie oraz dokumenty zawierające informacje, które firma inwestycyjna obowiązana jest upowszechniać zgodnie z wymogami rozporządzenia.

4. Firma inwestycyjna, która wykonuje zlecenia poprzez zawarcie na własny rachunek transakcji bezpośrednio z dającym zlecenie, przechowuje i archiwizuje, przez okres co najmniej 5 lat od dnia sporządzenia lub otrzymania, dokumenty związane z taką usługą, w tym w szczególności dokumenty zawierające informacje, które firma inwestycyjna obowiązana jest upowszechniać zgodnie z wymogami rozporządzenia.

5. Firma inwestycyjna utrwała i przechowuje, przez okres co najmniej 5 lat od dnia otrzymania, dyspozycje, o których mowa w § 37 i 38.

6. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1-3, dotyczy również dokumentów sporządzonych lub otrzymanych przez firmę inwestycyjną za pomocą elektronicznych nośników informacji.

7. Dokumenty określone w ust. 1-4 powinny być przechowywane na takim nośniku informacji, na jakim zostały sporządzone lub otrzymane przez firmę inwestycyjną, z zastrzeżeniem ust. 8.

8. Dokumenty sporządzone lub otrzymane przez firmę inwestycyjną za pomocą elektronicznych nośników informacji powinny być przechowywane na nośnikach elektronicznych o charakterze trwałym, umożliwiającym odczytanie treści informacji zawartych w tych dokumentach przez cały okres ich przechowywania.

9. Zagraniczna firma inwestycyjna, prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską bez otwierania oddziału, przechowuje i archiwizuje, przez okres co najmniej 5 lat od dnia sporządzenia lub otrzymania, zawarte z klientami umowy o świadczenie usług maklerskich i inne umowy związane ze świadczonymi przez zagraniczną firmę inwestycyjną usługami maklerskimi, dokumenty udzielonych pełnomocnictw, inne dokumenty zawierające oświadczenia woli lub wiedzy klienta oraz kopie sporządzonych przez zagraniczną firmę inwestycyjną dokumentów zawierających wymagane przepisami rozporządzenia informacje dla klienta. Przepisu ust. 1 nie stosuje się.

§ 75. 1. Firma inwestycyjna prowadzi ewidencję wszystkich transakcji zawieranych w obrocie instrumentami finansowymi.

2. W celu ewidencji transakcji firma inwestycyjna sporządza następujące dokumenty:

- 1) zestawienie zawartych w danym dniu transakcji, z wyszczególnieniem, czy transakcja była zawarta na rachunek:
  - a) klienta na krajowym rynku regulowanym,
  - b) klienta w alternatywnym systemie obrotu,
  - c) klienta w drodze transakcji zawartej bezpośrednio z dającym zlecenie,
  - d) własny, z wyłączeniem transakcji, o których mowa w lit. c,
  - e) własny, ale w związku z wykonywaniem czynności w celu realizacji zadań związanych z organizacją obrotu zorganizowanego,
  - f) własny, w związku z wykonywaniem czynności w celu realizacji zadań związanych z organizacją obrotu zorganizowanego, ale bezpośrednio z dającym zlecenie,
  - g) klienta, w trybie określonym w art. 121 ustawy;
- 2) zestawienie dzienne zleceń przyjętych od klientów;
- 3) kopie dokumentów potwierdzających zawarcie i rozrachunek transakcji.

3. Firma inwestycyjna prowadzi odrębne rejestry:

- 1) zleceń zawierających klauzulę umożliwiającą wystawianie na ich podstawie więcej niż jednego zlecenia brokerskiego;
- 2) ofert złożonych na rynku na rachunek własny, ale w związku z wykonywaniem czynności w celu realizacji zadań związanych z organizacją obrotu zorganizowanego.

4. Dokumenty i rejestry, o których mowa w ust. 2 i 3, firma inwestycyjna przechowuje i archiwizuje przez okres co najmniej 5 lat od dnia ich sporządzenia. Dokumenty te mogą być przechowywane na magnetycznych, optycznych, magnetoptycznych lub innych elektronicznych nośnikach informacji.

5. Firma inwestycyjna przechowuje i archiwizuje, przez okres co najmniej 5 lat, wielkości, o których mowa w § 77 ust. 11, oraz dane, na podstawie których zostały obliczone.

6. Przepisów ust. 1-4 nie stosuje się do:

- 1) firm inwestycyjnych, które nie prowadzą działalności maklerskiej w zakresie wskazanym odpowiednio w art. 69 ust. 2 pkt 2 lub 3 ustawy, oraz

- 2) zagranicznych firm inwestycyjnych prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską, z zastrzeżeniem § 74 ust. 9.

§ 76. 1. Firma inwestycyjna przechowuje i archiwizuje, przez okres co najmniej 5 lat, dane dotyczące:

- 1) bieżącego poziomu nadzorowanych kapitałów,
  - 2) bieżącej wysokości całkowitego wymogu kapitałowego wraz z bieżącym poziomem wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, składających się na całkowity wymóg kapitałowy,
  - 3) bieżącej wysokości stopy zabezpieczenia,
  - 4) bieżącej wysokości maksymalnego i bieżącego poziomu zaangażowania
- o których mowa w odrębnych przepisach dotyczących wielkości środków własnych firmy inwestycyjnej w zależności od rozmiarów wykonywanej działalności oraz maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do środków własnych, a także wysokości środków własnych przeznaczonych na prowadzenie przez bank działalności maklerskiej w zależności od rozmiarów wykonywanej działalności.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, mogą być przechowywane na magnetycznych, optycznych, magnetoptycznych lub innych elektronicznych nośnikach informacji.

3. Firma inwestycyjna przechowuje i archiwizuje, przez okres co najmniej 5 lat, wszystkie dokumenty, na podstawie których dokonuje obliczeń wskaźników zgodnie z przepisami określonymi w ust. 1.

4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do:

- 1) banków prowadzących działalność maklerską wyłącznie w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń;
- 2) zagranicznych firm inwestycyjnych prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską;
- 3) zagranicznych osób prawnych, o których mowa w art. 115 ust. 1 ustawy, prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską.

§ 77. 1. Dokumenty oraz inne nośniki informacji zawierające dane, które firma inwestycyjna ma obowiązek przechowywać i archiwizować zgodnie z § 74-76, powinny być przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp do nich osób nieupoważnionych.

2. Firma inwestycyjna jest obowiązana zapewnić należyte zabezpieczenie pomieszczeń, w których jest prowadzone archiwum, prowadzenie ewidencji korzystania z archiwum oraz wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za prowadzenie archiwum.

3. Firma inwestycyjna jest obowiązana zapewnić osobom upoważnionym niezwłoczny wgląd do dokumentów oraz danych, o których mowa w ust. 1.

§ 78. Bank powierniczy, z zastrzeżeniem § 79, przechowuje i archiwizuje, przez okres co najmniej 5 lat, od dnia sporządzenia lub otrzymania, formularze umów zawartych z klientami, dokumenty pełnomocnictw oraz innych umów zawartych w związku z prowadzeniem rachunków papierów wartościowych, a także wszystkie inne dokumenty związane z prowadzeniem rachunków papierów wartościowych oraz dokonywaniem rozliczeń. Przepisy § 74 ust. 4-6 oraz § 77 stosuje się odpowiednio.

§ 79. W przypadku umów oraz dokumentów pełnomocnictw określonych w niniejszym rozdziale, okres 5 lat biegnie od dnia rozwiązania umowy lub wygaśnięcia pełnomocnictwa.

Rozdział 5

Ustanawianie i realizacja zabezpieczeń spłaty kredytów i pożyczek udzielonych na nabycie instrumentów finansowych

§ 80. 1. Firma inwestycyjna wykonuje czynności związane z ustanawianiem i realizacją zabezpieczeń spłaty kredytów na nabycie instrumentów finansowych na podstawie umowy między bankiem a klientem, do której przystępuje, lub na podstawie odrębnej umowy między bankiem a firmą inwestycyjną, zgodnie z którą firma inwestycyjna jest obowiązana do dokonywania czynności zmierzających do ustanowienia i realizacji zabezpieczenia udzielonego przez bank kredytu.

2. Umowa, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać w szczególności określenie:

- 1) instrumentów finansowych, które mogą być kupowane za środki pieniężne pochodzące z kredytu;
- 2) terminu spłaty kredytu;
- 3) rodzaju i wysokości wymaganego od klienta zabezpieczenia spłaty kredytu;
- 4) sposobu dokonywania przez firmę inwestycyjną wyceny instrumentów finansowych, stanowiących zabezpieczenie;
- 5) warunków i terminów dokonywania i znoszenia przez firmę inwestycyjną blokady instrumentów finansowych i środków pieniężnych, stanowiących zabezpieczenie spłaty kredytu, o ile blokada jest przewidziana;
- 6) trybu i terminów przekazywania bankowi przez firmę inwestycyjną informacji o aktualnej wysokości zabezpieczenia;
- 7) sposobu postępowania firmy inwestycyjnej w przypadku spadku wysokości zabezpieczenia poniżej wymaganego poziomu;
- 8) sposobu postępowania firmy inwestycyjnej z instrumentami finansowymi i środkami pieniężnymi klienta w przypadku niezrealizowania przez klienta zobowiązań z umowy kredytu;
- 9) obowiązku informowania banku przez firmę inwestycyjną o każdym przypadku zajęcia instrumentów finansowych lub środków pieniężnych kredytobiorcy, stanowiących zabezpieczenie kredytu przez organy egzekucyjne lub inne uprawnione podmioty.

§ 81. Firma inwestycyjna przekazuje bankowi informacje w zakresie określonym w § 80 ust. 2 pkt 6, na podstawie udzielonego bankowi przez klienta upoważnienia do uzyskiwania informacji o stanach jego rachunków, ewidencji lub rejestrów.

§ 82. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do banków powierniczych oraz do postępowania firm inwestycyjnych i banków powierniczych w przypadku ustanawiania i realizacji zabezpieczeń spłaty pożyczek na nabycie instrumentów finansowych.

Rozdział 6

Tryb i warunki postępowania w przypadku zabezpieczenia wierzytelności na instrumentach finansowych

Oddział 1

Przepisy ogólne

§ 83. Firma inwestycyjna podejmuje czynności związane z ustanowieniem zabezpieczenia wierzytelności na instrumentach finansowych wyłącznie pod warunkiem, że:

- 1) istnieje nieprzedawniona wierzytelność pieniężna lub niepieniężna, w tym wierzytelność przyszła lub warunkowa, wynikająca z określonego stosunku prawnego;
- 2) forma zabezpieczenia wierzytelności oraz sposób zaspokojenia wierzyciela z przedmiotu zabezpieczenia odpowiadają wymaganiom określonym w odrębnych przepisach;
- 3) przedmiotem zabezpieczenia wierzytelności są instrumenty finansowe, zapisane na rachunku papierów wartościowych klienta, innym rachunku klienta lub w ewidencji, służących do zapisywania instrumentów finansowych, albo przechowywane przez firmę inwestycyjną na rzecz klienta.

§ 84. 1. Firma inwestycyjna odmawia podjęcia czynności związanej z ustanowieniem zabezpieczenia wierzytelności, gdy z przedstawionej umowy o ustanowieniu zabezpieczenia lub z dokumentu, z którego wynika zabezpieczona wierzytelność, wynika w sposób oczywisty, że są one sprzeczne z przepisami prawa.

2. Odmowa, o której mowa w ust. 1, powinna być sporządzona w formie pisemnej albo za pomocą elektronicznych nośników informacji i zawierać uzasadnienie. Przed dostarczeniem klientowi odmowy firma inwestycyjna powinna umożliwić mu złożenie wyjaśnień.

§ 85. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio:

- 1) w przypadku gdy zabezpieczenie wierzytelności:
  - a) banku, z tytułu udzielonego kredytu, zostało ustanowione na instrumentach finansowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych, innym rachunku klienta lub w ewidencji klienta, prowadzonych przez wydzieloną jednostkę organizacyjną tego banku prowadzącą działalność maklerską lub na instrumentach finansowych przechowywanych przez tę jednostkę,
  - b) zostało ustanowione na papierach wartościowych zapisanych zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy;
- 2) do banku powierniczego.

§ 86. Podejmowanie przez firmę inwestycyjną czynności związanych z ustanowieniem na instrumentach finansowych zabezpieczenia wierzytelności w innej formie i w inny sposób, niż wskazane w przepisach oddziałów 2 i 3, jest dopuszczalne, jeżeli nie narusza to przepisów prawa, a forma tego zabezpieczenia oraz sposób wykonywania przez firmę inwestycyjną tych czynności zostały szczegółowo określone w regulaminie świadczenia usług maklerskich.

Oddział 2

Blokada instrumentów finansowych

§ 87. W przypadku gdy zabezpieczenie wierzytelności polega na ustanowieniu na prowadzonym dla klienta (dłużnika) rachunku blokady określonej liczby instrumentów finansowych, połączonej z ustanowieniem nieodwołalnego pełnomocnictwa dla osoby uprawnionej z tytułu blokady (wierzyciela) do sprzedaży zablokowanych instrumentów

finansowych i zaspokojenia się z uzyskanych w ten sposób środków pieniężnych, firma inwestycyjna, po otrzymaniu umowy o ustanowieniu blokady i złożeniu przez klienta dyspozycji blokady w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, dokonuje blokady na rachunku klienta. Regulamin świadczenia usług maklerskich może określać dodatkowe warunki ustanawiania takich pełnomocnictw.

§ 88. Firma inwestycyjna jest obowiązana do utrzymywania blokady instrumentów finansowych przez okres wynikający z umowy o ustanowieniu blokady.

§ 89. 1. W okresie utrzymywania blokady firma inwestycyjna nie może wykonywać poleceń klienta dotyczących:

- 1) zniesienia blokady;
- 2) zbycia zablokowanych instrumentów finansowych;
- 3) przeniesienia zablokowanych instrumentów finansowych.

2. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się w przypadku:

- 1) przeniesienia instrumentów finansowych, będących przedmiotem blokady, z zachowaniem blokady, jeżeli przeniesienie jest wynikiem realizacji postanowień umowy ustanawiającej blokadę;
- 2) o którym mowa w art. 74 ust. 4 ustawy.

3. Wykonanie przez firmę inwestycyjną innych, niż wymienione w ust. 1, dyspozycji klienta dotyczących zablokowanych instrumentów finansowych może nastąpić wyłącznie w zakresie określonym w umowie o ustanowieniu blokady.

§ 90. Firma inwestycyjna prowadząca dla klienta rachunek, na którym są zapisane zablokowane instrumenty finansowe, w braku odmiennych postanowień umowy o ustanowieniu blokady przekazuje do dyspozycji klienta, w sposób przez niego wskazany, pożytki z tych instrumentów, w szczególności dywidendy, odsetki lub inne świadczenia pieniężne spełniane na rzecz klienta przez dłużnika z instrumentów finansowych.

§ 91. 1. W dacie wymagalności wierzytelności zabezpieczonej blokadą lub w najbliższym możliwym dniu, w którym wykonanie zlecenia jest możliwe, firma inwestycyjna przyjmuje do wykonania zlecenie sprzedaży instrumentów finansowych, złożone przez wierzyciela na podstawie pełnomocnictwa udzielonego mu przez klienta w zawartej umowie o ustanowieniu blokady.

2. Firma inwestycyjna niezwłocznie przekazuje do dyspozycji wierzyciela, w sposób wskazany przez niego w zleceniu, o którym mowa w ust. 1, środki pieniężne pochodzące z wykonania tego zlecenia w wysokości pozwalającej na zaspokojenie roszczeń wierzyciela, wynikających z umowy.

3. Po upływie ustalonego w umowie okresu utrzymywania blokady, firma inwestycyjna nie może przyjąć do wykonania zlecenia, o którym mowa w ust. 1.

4. Do trybu postępowania firmy inwestycyjnej wykonującej zlecenie, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenia.

§ 92. 1. Firma inwestycyjna znosi blokadę w przypadku:

- 1) blokady bezterminowej, ustanowionej do odwołania lub do czasu wykonania zobowiązania zabezpieczonego blokadą - niezwłocznie po złożeniu przez wierzyciela, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, dyspozycji zniesienia blokady lub po

złożeniu w takiej samej formie dyspozycji zniesienia blokady przez klienta, za zgodą wierzyciela wyrażoną w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji;

- 2) blokady terminowej, nieodwołalnej - w dniu następującym po upływie okresu utrzymywania blokady ustalonego w umowie;
- 3) określonym w § 91 ust. 1 - niezwłocznie po złożeniu zlecenia sprzedaży instrumentów finansowych.

2. Zniesienie blokady może dotyczyć części zablokowanych instrumentów finansowych.

3. W przypadku gdy zablokowane instrumenty finansowe są zapisane na rachunku papierów wartościowych prowadzonym przez bank powierniczy, zniesienie blokady następuje niezwłocznie po otrzymaniu przez bank dokumentów potwierdzających złożenie zlecenia sprzedaży, o którym mowa w § 91 ust. 1.

§ 93. W przypadku gdy instrumenty finansowe, będące zabezpieczeniem wierzytelności, są zapisane na rachunku papierów wartościowych prowadzonym przez bank powierniczy, kopię umowy o ustanowieniu blokady i złożeniu przez klienta dyspozycji blokady bank przekazuje do firmy inwestycyjnej świadczącej na rzecz klienta usługi brokerskie lub usługi polegające na wykonywaniu zleceń nabycia lub zbycia derywatów.

§ 94. Przepisy oddziału stosuje się odpowiednio do trybu postępowania firmy inwestycyjnej w przypadku ustanawiania blokady na instrumentach finansowych niedopuszczonych do obrotu zorganizowanego, jeżeli konstrukcja tych instrumentów umożliwia ustanowienie na nich blokady.

Oddział 3

Zastaw na instrumentach finansowych

§ 95. 1. W przypadku gdy zabezpieczenie wierzytelności polega na ustanowieniu zastawu na określonej liczbie instrumentów finansowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych, firma inwestycyjna, po otrzymaniu umowy zastawu i złożeniu przez klienta dyspozycji blokady zastawionych instrumentów w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, dokonuje na rachunku zastawcy blokady tych instrumentów.

2. W przypadku gdy zabezpieczenie wierzytelności polega na ustanowieniu zastawu rejestrowego na podstawie przepisów ustawy o zastawie rejestrowym, firma inwestycyjna dokonuje blokady instrumentów finansowych po otrzymaniu dokumentów, o których mowa w ust. 1, oraz odpisu z rejestru zastawów, stanowiącego dowód wpisu.

§ 96. Firma inwestycyjna jest obowiązana do utrzymywania blokady zastawionych instrumentów finansowych przez okres wynikający z umowy zastawu.

§ 97. 1. Firma inwestycyjna prowadząca rachunek, na którym są zapisane instrumenty finansowe obciążone zastawem, lub przechowująca instrumenty finansowe obciążone zastawem, w braku odmiennych postanowień umowy zastawu, przekazuje do dyspozycji zastawnika, w sposób przez niego wskazany, pożytki z tych instrumentów, w szczególności dywidendy lub odsetki. W zakresie obowiązku zastawnika określonego w art. 319 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.⁴⁾) firma inwestycyjna może, na

podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez zastawnika, dokonać rozliczenia wobec zastawcy z pobranych pożytków.

2. W przypadku gdy dłużnik z instrumentów finansowych obciążonych zastawem przekazuje firmie inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, świadczenie główne, do którego jest obowiązany z tych instrumentów, firma inwestycyjna dokonuje blokady na rachunku pieniężnym zastawcy otrzymanych z tego tytułu środków pieniężnych. Środki pieniężne podlegają blokadzie do czasu wykonania uprawnień przysługujących zastawcy lub zastawnikowi.

3. Środki pieniężne pochodzące ze spełnienia świadczenia przez dłużnika z zastawionych instrumentów mogą być wypłacone wyłącznie do rąk zastawcy i zastawnika łącznie albo na żądanie jednego z nich powinny zostać złożone do depozytu sądowego.

§ 98. Firma inwestycyjna znosi blokadę zastawionych instrumentów finansowych niezwłocznie po otrzymaniu dokumentów potwierdzających wygaśnięcie zastawu.

§ 99. W przypadku gdy zaspokojenie zastawnika polega na przejęciu instrumentów finansowych na własność w trybie i na warunkach określonych w przepisach ustawy o zastawie rejestrowym, firma inwestycyjna, na żądanie zastawnika złożone w dacie wymagalności wierzytelności, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, niezwłocznie przenosi instrumenty finansowe na rzecz zastawnika, w liczbie uwzględniającej wartość przejętych instrumentów finansowych, ustalonej zgodnie z art. 23 ust. 1 tej ustawy.

§ 100. 1. W przypadku gdy zaspokojenie zastawnika następuje zgodnie z przepisami o postępowaniu egzekucyjnym i polega na sprzedaży instrumentów finansowych, zgodnie z art. 911⁸ § 2 i 3 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.⁵), do zlecenia sprzedaży zastawionych instrumentów finansowych, złożonego przez osoby uprawnione do tego zgodnie z art. 911⁸ § 2, 3 i 5 ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz trybu postępowania firmy inwestycyjnej wykonującej zlecenie sprzedaży stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenia.

2. Firma inwestycyjna niezwłocznie przekazuje do dyspozycji komornika, w sposób wskazany przez niego w wezwaniu, o którym mowa w art. 911⁸ § 1 pkt 2 ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, środki pieniężne pochodzące z wykonania zlecenia, o którym mowa w ust. 1.

3. W przypadku gdy zaspokojenie zastawnika następuje zgodnie z przepisami o postępowaniu egzekucyjnym i polega na sprzedaży instrumentów finansowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych lub na innym rachunku, firma inwestycyjna realizuje pisemne żądania komornika, w tym zlecenia lub dyspozycje, dotyczące tych instrumentów od momentu skutecznego ich zajęcia.

§ 101. Po wygaśnięciu zastawu firma inwestycyjna nie może podejmować czynności, o których mowa w § 99 i 100.

§ 102. Przepisy § 100 stosuje się odpowiednio do postępowania firmy inwestycyjnej w przypadku zaspokojenia wierzyciela z instrumentów finansowych dłużnika w ramach prowadzonej egzekucji, która nie wynika z ustanowionego zastawu.

§ 103. 1. W zakresie nieuregulowanym w przepisach niniejszego oddziału do ustanowienia, utrzymywania i zniesienia blokady instrumentów finansowych, w związku z ustanowieniem zastawu, stosuje się odpowiednio przepisy oddziału 2.

2. W przypadku gdy zabezpieczenie wierzytelności polega na ustanowieniu zastawu na papierach wartościowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych lub innym rachunku, firma inwestycyjna wydaje papiery wartościowe zastawnikowi lub osobie trzeciej na podstawie umowy zastawu spełniającej wymogi, o których mowa w art. 329 § 1 ustawy - Kodeks cywilny.

§ 104. 1. Przepisy oddziału dotyczące firmy inwestycyjnej stosuje się odpowiednio do banku powierniczego.

2. Przepisy oddziału stosuje się odpowiednio do trybu postępowania firmy inwestycyjnej w przypadku ustanawiania zastawu lub zastawu rejestrowego na instrumentach finansowych niedopuszczonych do obrotu zorganizowanego, jeżeli konstrukcja tych instrumentów umożliwia ustanowienie na nich tych zabezpieczeń.

Oddział 4

Zabezpieczenia finansowe

§ 105. 1. Po otrzymaniu umowy o ustanowieniu blokady finansowej firma inwestycyjna dokonuje na rachunku lub w ewidencji prowadzonej na rzecz dłużnika blokady instrumentów finansowych, wskazanych w umowie.

2. W przypadku gdy dłużnik wykonuje przysługujące mu, zgodnie z umową o ustanowieniu blokady finansowej, prawo zastępowania składników zabezpieczenia, firma inwestycyjna, w zakresie zgodnym z umową o ustanowieniu zastawu finansowego, wykonuje złożoną przez niego, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, dyspozycję blokady instrumentów finansowych, wskazanych w tej dyspozycji, oraz znosi blokadę instrumentów finansowych stanowiących pierwotny przedmiot zabezpieczenia.

§ 106. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana do utrzymywania blokady instrumentów finansowych przez okres wynikający z umowy o ustanowieniu blokady, z zastrzeżeniem § 105 ust. 2.

2. Do blokady, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepis § 89.

§ 107. Firma inwestycyjna prowadząca dla dłużnika rachunek, na którym są zapisane zablokowane instrumenty finansowe, w braku odmiennych postanowień umowy o ustanowieniu blokady finansowej przekazuje do dyspozycji dłużnika, w sposób przez niego wskazany, pożytki z tych instrumentów, w szczególności dywidendy, odsetki lub inne świadczenia pieniężne spełniane na jego rzecz przez dłużnika z instrumentów finansowych.

§ 108. Firma inwestycyjna znosi blokadę, o której mowa w § 105 ust. 1 lub 2, w przypadku:

- 1) gdy umowa o ustanowieniu blokady finansowej przewiduje termin ustanowienia tego zabezpieczenia - z chwilą upływu tego terminu;
- 2) zajścia okoliczności określonych w umowie o ustanowieniu blokady finansowej - niezwłocznie po ich stwierdzeniu.

§ 109. 1. Jeżeli zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonych blokadą finansową następuje przez sprzedaż instrumentów finansowych, w dniu wystąpienia podstawy realizacji tego zabezpieczenia lub w najbliższym możliwym dniu, w którym wykonanie zlecenia jest możliwe, firma inwestycyjna przyjmuje do wykonania zlecenie sprzedaży instrumentów finansowych, złożone przez wierzyciela, na podstawie pełnomocnictwa udzielonego mu przez klienta w umowie o ustanowieniu blokady finansowej. Do wykonania zlecenia sprzedaży stosuje się odpowiednio przepisy rozporządzenia.

2. Firma inwestycyjna niezwłocznie przekazuje do dyspozycji wierzyciela, w sposób wskazany przez niego w zleceniu, o którym mowa w ust. 1, środki pieniężne pochodzące z wykonania tego zlecenia w wysokości pozwalającej na zaspokojenie roszczeń wierzyciela, wynikających z umowy blokady finansowej.

3. Po upływie ustalonego w umowie terminu ustanowienia blokady finansowej firma inwestycyjna nie może przyjąć do wykonania zlecenia, o którym mowa w ust. 1.

4. W przypadku gdy przedmiotem blokady finansowej są instrumenty finansowe niedopuszczone do obrotu zorganizowanego, a umowa sprzedaży została zawarta bez pośrednictwa firmy inwestycyjnej prowadzącej rachunek, na którym zapisane są zablokowane instrumenty finansowe, lub przechowującej instrumenty finansowe, firma inwestycyjna przenosi te instrumenty na rzecz ich nabywcy, na podstawie przekazanej mu przez wierzyciela kopii umowy sprzedaży tych instrumentów, po złożeniu przez wierzyciela, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, dyspozycji dłużnika przeniesienia tych instrumentów. Środki uzyskane ze sprzedaży, w wysokości pozwalającej na zaspokojenie roszczeń wierzyciela, wynikających z umowy blokady finansowej, firma inwestycyjna niezwłocznie przekazuje do dyspozycji wierzyciela w sposób wskazany w złożonej przez niego dyspozycji.

§ 110. 1. Jeżeli zaspokojenie wszystkich lub niektórych roszczeń, zabezpieczonych blokadą finansową, następuje przez kompensatę, firma inwestycyjna znosi blokadę instrumentów finansowych oraz dokonuje innych czynności związanych z kompensatą, po otrzymaniu dokumentów potwierdzających:

- 1) wystąpienie podstawy realizacji zabezpieczenia;
- 2) dokonanie czynności niezbędnych do dokonania kompensaty zgodnie z treścią klauzuli kompensacyjnej w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych.

2. Kompensata jest dokonywana przez firmę inwestycyjną na warunkach określonych w klauzuli kompensacyjnej.

§ 111. 1. Po otrzymaniu umowy o ustanowieniu zabezpieczenia finansowego w formie przeniesienia na wierzyciela instrumentów finansowych, będących przedmiotem zabezpieczenia, firma inwestycyjna prowadząca dla dłużnika rachunek lub przechowująca na jego rzecz instrumenty finansowe dokonuje przeniesienia instrumentów finansowych na rzecz wierzyciela, po złożeniu przez dłużnika dyspozycji przeniesienia w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.

2. Jeżeli umowa, o której mowa w ust. 1, przewiduje blokadę przeniesionych instrumentów finansowych na rachunku lub w ewidencji wierzyciela, firma inwestycyjna dokonuje blokady instrumentów finansowych, będących przedmiotem zabezpieczenia, na rachunku lub w ewidencji dłużnika i przenosi je na wierzyciela z zachowaniem blokady. Firma inwestycyjna, która prowadzi dla dłużnika rachunek lub przechowuje na jego rzecz instrumenty finansowe,

przekazuje firmie inwestycyjnej, która prowadzi dla wierzyciela rachunek lub przechowuje na jego rzecz instrumenty finansowe, kopię umowy o ustanowieniu zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 1.

3. Zniesienie blokady, o której mowa w ust. 2, następuje zgodnie z postanowieniami umowy o ustanowieniu zabezpieczenia finansowego:

- 1) po otrzymaniu dokumentów potwierdzających wystąpienie podstawy realizacji zabezpieczenia i zawiadomienie dłużnika o wygaśnięciu roszczenia o zwrot przedmiotu zabezpieczenia, albo
- 2) w przypadku gdy umowa o ustanowieniu zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w ust. 1, przewiduje termin ustanowienia zabezpieczenia - z upływem tego terminu.

§ 112. 1. Po otrzymaniu umowy o ustanowieniu zastawu finansowego na określonej liczbie instrumentów finansowych, zapisanych na rachunku lub przechowywanych na rzecz klienta (dłużnika), firma inwestycyjna, na podstawie dyspozycji blokady zastawionych instrumentów finansowych, złożonej przez dłużnika w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, dokonuje na jego rachunku lub w ewidencji blokady tych instrumentów.

2. Firma inwestycyjna znosi blokadę ustanowioną zgodnie z ust. 1, w przypadku gdy wierzyciel, na podstawie udzielonego mu przez dłużnika upoważnienia, wykonuje przysługujące mu, zgodnie z umową o ustanowieniu zastawu finansowego, prawo użycia instrumentów finansowych, stanowiących przedmiot zastawu finansowego. W takim przypadku firma inwestycyjna wykonuje dyspozycję lub zlecenie złożone przez wierzyciela w ramach wykonania przysługującego mu prawa użycia.

3. W przypadku gdy dłużnik wykonuje przysługujące mu, zgodnie z umową o ustanowieniu zastawu finansowego, prawo zastępowania składników zabezpieczenia, firma inwestycyjna, w zakresie zgodnym z umową o ustanowieniu zastawu finansowego, wykonuje złożoną przez niego, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, dyspozycję blokady instrumentów finansowych, wskazanych w tej dyspozycji, oraz znosi blokadę instrumentów finansowych, stanowiących pierwotny przedmiot zabezpieczenia.

§ 113. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana do utrzymywania blokady zastawionych instrumentów finansowych przez okres wynikający z umowy zastawu finansowego, z zastrzeżeniem § 112 ust. 2 i 3.

2. Do blokady, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepis § 89.

§ 114. 1. Firma inwestycyjna prowadząca rachunek, na którym są zapisane instrumenty finansowe obciążone zastawem finansowym, lub przechowująca takie instrumenty finansowe, w braku odmiennych postanowień umowy zastawu finansowego, przekazuje do dyspozycji zastawnika, w sposób przez niego wskazany, pożytki z tych instrumentów, w szczególności dywidendy lub odsetki.

2. W braku odmiennych postanowień umowy zastawu finansowego, w przypadku gdy dłużnik z instrumentów finansowych, obciążonych zastawem, przekazuje firmie inwestycyjnej, o której mowa w ust. 1, świadczenie główne, do którego jest obowiązany z tych instrumentów, firma inwestycyjna dokonuje blokady na rachunku pieniężnym zastawcy otrzymanych z tego tytułu środków pieniężnych. Środki pieniężne podlegają blokadzie do czasu wykonania uprawnień przysługujących zastawcy lub zastawnikowi na podstawie umowy zastawu finansowego.

§ 115. Firma inwestycyjna znosi blokadę, o której mowa w § 112, w przypadku:

- 1) gdy umowa o ustanowieniu blokady finansowej przewiduje termin ustanowienia tego zabezpieczenia - z chwilą upływu tego terminu;
- 2) zajścia okoliczności określonych w umowie o ustanowieniu blokady finansowej - niezwłocznie po ich stwierdzeniu;
- 3) wygaśnięcia zastawu finansowego - niezwłocznie po ustaleniu tego faktu.

§ 116. Jeżeli zgodnie z umową o ustanowieniu zabezpieczenia finansowego zaspokojenie polega na przejęciu przez wierzyciela na własność instrumentów finansowych, objętych zastawem finansowym, firma inwestycyjna wykonuje złożoną przez wierzyciela, na podstawie pełnomocnictwa udzielonego mu przez klienta w umowie o ustanowieniu zabezpieczenia finansowego, dyspozycję przeniesienia instrumentów finansowych, objętych zastawem, na rzecz wierzyciela.

§ 117. 1. W przypadku gdy zaspokojenie roszczeń z zastawu finansowego polega na sprzedaży zastawionych instrumentów finansowych, w dniu wystąpienia podstawy realizacji zastawu finansowego, firma inwestycyjna wykonuje zlecenie sprzedaży zastawionych instrumentów finansowych, złożone przez wierzyciela na podstawie pełnomocnictwa udzielonego mu przez klienta w umowie o ustanowieniu zastawu finansowego.

2. Firma inwestycyjna niezwłocznie przekazuje do dyspozycji wierzyciela, w sposób wskazany przez niego w zleceniu, o którym mowa w ust. 1, środki pieniężne pochodzące z wykonania jego zlecenia, w wysokości pozwalającej na zaspokojenie zabezpieczonych roszczeń.

3. Po zajściu okoliczności, o których mowa w § 115, firma inwestycyjna nie może przyjąć do wykonania zlecenia, o którym mowa w ust. 1.

§ 118. Do sposobu postępowania firmy inwestycyjnej w przypadku zaspokajania roszczeń wynikających z zastawu finansowego przez kompensatę stosuje się odpowiednio § 110.

§ 119. Przepisy niniejszego oddziału, dotyczące firmy inwestycyjnej, stosuje się odpowiednio do banku powierniczego.

Rozdział 7

Przepisy końcowe

§ 120. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...⁶⁾

Minister Finansów

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 i Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 64, poz. 565 oraz z 2006 r. Nr 145, poz. 1050.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 48, poz. 554, Nr 60, poz. 702 i Nr 114, poz. 1193, z 2003 r.

Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 146, poz. 1546, Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 183, poz. 1538.

- 4) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438.
- 5) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258.
- 6) Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie trybu i warunków postępowania podmiotów prowadzących działalność maklerską oraz banków prowadzących rachunki papierów wartościowych (Dz. U. Nr 73, poz. 644), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji wynikającej z art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.), dalej zwanej ustawą, zgodnie z którą minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, tryb i warunki postępowania firm inwestycyjnych oraz banków powierniczych w zakresie:

- promowania świadczonych usług maklerskich oraz kontaktów z potencjalnymi klientami,
- zawierania transakcji i dokonywania rozliczeń,
- świadczenia usług maklerskich, w tym w zakresie świadczenia usług maklerskich na rzecz różnych kategorii klientów,
- prowadzenia ewidencji zawieranych transakcji oraz archiwizacji dokumentów i innych nośników informacji sporządzanych w związku z prowadzeniem działalności maklerskiej lub powierniczej,
- ustanawiania i realizacji zabezpieczeń spłaty kredytów i pożyczek udzielonych na nabycie instrumentów finansowych oraz zabezpieczania wierzytelności na instrumentach finansowych, jeżeli konstrukcja tych instrumentów umożliwia ustanowienie zabezpieczenia.

Projektowane rozporządzenie zastąpi obecnie obowiązujące Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2005 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych oraz banków powierniczych (Dz. U. z 2006 r. Nr 2, poz. 8).

Projektowane rozporządzenie w szczególności dostosowuje obowiązujące przepisy do zmian dokonanych ustawą z dnia ..... o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ....). Powołana ustawa dostosowując regulacje dotyczące usług maklerskich do przepisów UE, w tym w szczególności do przepisów Dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniającej dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającą dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz. Urz. UE L 145, z 30.04.2004, str. 1, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 6, t. 7, str. 263 i Dz. Urz. UE L 114, str. 60 z 28.04.2006) oraz Dyrektywy Komisji 2006/73/WE z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającej środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy (Dz. Urz. UE L 241, str. 26 z 2.09.2006), wprowadziła szereg zmian, w tym w szczególności:

- poszerzyła katalog instrumentów finansowych o wystandaryzowane instrumenty „pochodne”, których cena zależy od ceny towaru (rezygnując jednocześnie z kategorii maklerskich instrumentów finansowych),
- zmieniła katalog działalności maklerskiej poszerzając go doradztwo inwestycyjne w pełnym zakresie (likwidując istniejące dotychczas ograniczenie do doradztwa wyłącznie w zakresie instrumentów dopuszczonych do obrotu zorganizowanego) oraz
- uszczegółowiła na poziomie ustawy zasady zawierania przez firmę inwestycyjną transakcji bezpośrednio z dającym zlecenie oraz zasady organizowania alternatywnego systemu obrotu.

Powyższe spowodowało konieczność dostosowania przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2005 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych oraz banków powierniczych do aktualnego stanu prawnego. Dodatkowo regulacje wprowadzane ww. rozporządzeniem musiały ulec zmianie ze względu na konieczność wdrożenia do polskiego porządku prawnego przepisów Dyrektywy Komisji 2006/73/WE z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającej środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez przedsiębiorstwa inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tejże dyrektywy, która reguluje w szczególności kwestie związane z:

- informacjami przekazywanymi przez firmę inwestycyjną jej klientom lub potencjalnym klientom,
- badaniem odpowiedniości usługi inwestycyjnej dla danego klienta,
- sposobem postępowania firmy inwestycyjnej w związku z koniecznością stosowania zasady „best execution”,
- sposobem postępowania firmy inwestycyjnej w związku z przechowywaniem aktywów klientów,
- sposobem postępowania firmy inwestycyjnej w związku z konfliktami interesów,
- opracowywaniem materiałów informacyjnych o charakterze analizy inwestycyjnej,
- sposobem postępowania firmy inwestycyjnej przy wykonywaniu zleceń klienta,
- sposobem postępowania firmy inwestycyjnej w kontaktach z podmiotami posiadającymi status „uprawnionego kontrahenta”.

Powyżej wskazane kwestie znalazły swe odzwierciedlenie w zapisach projektu. Projekt dodatkowo przewiduje odstąpienie od szeregu funkcjonujących dotychczas szczegółowych regulacji wyznaczających tryb i sposób postępowania firmy inwestycyjnej ze względu na brak możliwości ich utrzymania z związku z brzmieniem przepisów unijnych (powołana na wstępie Dyrektywa 2004/39/WE ma charakter przepisów „maksymalnej harmonizacji”, co w efekcie powoduje istotne ograniczenie możliwości ingerencji krajowych porządków prawnych w kwestie objęte zakresem tej dyrektywy).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanej regulacji.

Niniejsze rozporządzenie oddziałuje na firmy inwestycyjne oraz banki powiernicze.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie rozporządzenia przyczyni się do podwyższenia standardów świadczonych usług na rynku kapitałowym poprzez zwiększenie wymogów w zakresie przejrzystości i prawidłowego działania tego rynku oraz podwyższenie poziomu ochrony inwestorów korzystających z tego typu usług jak również poprzez wprowadzenie regulacji identycznych z obowiązującymi na terytorium całej Wspólnoty doprowadzi do wyrównania pozycji konkurencyjnej podmiotów świadczących omawiane usługi na terytoriach wszystkich państw członkowskich UE.

Projektowane rozporządzenie nie przyczyni się do znaczącego zwiększenia obciążeń biurokratycznych dla podmiotów nadzorowanych, ponieważ większość przewidzianych w nim warunków funkcjonowała już uprzednio zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2005 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych oraz banków powierniczych.

4. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

6. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia

w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych dla domów maklerskich oraz określania maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kapitałów dla domów maklerskich

Na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zakres i szczegółowe zasady:

- 1) wyznaczania wymogów kapitałowych dla domów maklerskich z wyłączeniem podmiotów prowadzących działalność maklerską wyłącznie w zakresie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1 lub 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 2) określania maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kapitałów dla domów maklerskich.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 2) ustawie o rachunkowości - rozumie się przez to ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.²⁾);
- 3) ustawie - Prawo bankowe - rozumie się przez to ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.³⁾);
- 4) Komisji - rozumie się przez to Komisję Nadzoru Finansowego ;
- 5) operacji - rozumie się przez to podejmowane przez dom maklerski czynności faktyczne lub prawne, w wyniku których powstają wielkości bilansowe lub pozabilansowe; do operacji zalicza się:
  - a) operacje dotyczące danego instrumentu bazowego, z których wynika powstanie składnika aktywów lub pasywów bilansu krajowej firmy inwestycyjnej,
  - b) operacje, których wynikiem jest pozabilansowa pozycja pierwotna;
- 6) operacjach, których wynikiem jest pozabilansowa pozycja pierwotna - rozumie się przez to zawarcie wywołujących ten skutek:
  - a) operacji warunkowych, polegających na udzieleniu lub otrzymaniu:
    - zobowiązania warunkowego o charakterze gwarancyjnym lub dotyczącego finansowania,
    - zobowiązania do nabycia, zbycia lub gotówkowego rozliczenia instrumentu bazowego stanowiącego aktywo referencyjne, w przypadku zajścia określonego zdarzenia kredytowego (instrumenty pochodne dotyczące przeniesienia ryzyka kredytowego),

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

- b) transakcji terminowych, do których zalicza się transakcje terminowe proste oraz transakcje terminowe opcyjne,
- 7) parametrach cenowych - rozumie się przez to cenę lub inny niż cena wskaźnik wartości danego instrumentu bazowego, w tym w szczególności stopę procentową oraz kurs waluty i indeks giełdowy;
- 8) dniu zapadalności pozycji pierwotnej instrumentu bazowego - rozumie się przez to ostatni dzień, w którym zgodnie z umową powinna nastąpić realizacja wszystkich zobowiązań związanych z daną pozycją pierwotną instrumentu bazowego;
- 9) rezydualnym terminie zapadalności - rozumie się przez to okres między dniem sprawozdawczym a dniem:
  - a) zapadalności pozycji pierwotnej - w przypadku pozycji pierwotnych w instrumentach bazowych opartych na stałej stopie procentowej,
  - b) najbliższej zmiany oprocentowania - w przypadku pozycji pierwotnych w instrumentach bazowych opartych na zmiennej stopie procentowej;
- 10) dniu sprawozdawczym - rozumie się przez to dzień, na który dokonuje się obliczenia całkowitego wymogu kapitałowego;
- 11) wartości godziwej - rozumie się przez to wartość, o której mowa w art. 28 ust. 6 ustawy o rachunkowości;
- 12) rentowności do wykupu - rozumie się przez to stopę rentowności w skali roku, przy której bieżąca wartość godziwa instrumentu bazowego jest równa zdyskontowanym, na dzień sprawozdawczy, za pomocą tej stopy wartościom wszystkich znanych przyszłych płatności z tytułu tego instrumentu zgodnie z ich rezydualnymi terminami zapadalności;
- 13) średnim okresie zwrotu - rozumie się przez to średnią ważoną liczbę lat od dnia sprawozdawczego do dnia zapadalności poszczególnych należności z tytułu danego instrumentu bazowego, z wagami równymi udziałom płatności za poszczególne okresy w całkowitej wartości godziwej tego instrumentu, przy zastosowaniu odpowiedniej dla danego instrumentu bazowego rentowności do wykupu;
- 14) zaktualizowanym średnim okresie zwrotu - rozumie się przez to średni okres zwrotu zdyskontowany za pomocą odpowiedniej dla danego instrumentu bazowego rentowności do wykupu przy założeniu rocznego okresu dyskonta;
- 15) kuponie - rozumie się przez to wyrażony w procentach iloraz nominalnej wartości jednorocznych płatności odsetkowych z tytułu utrzymywania danej pozycji pierwotnej i nominalnej wartości tej pozycji;
- 16) funduszu rozliczeniowym - rozumie się przez to fundusz, o którym mowa w art. 65 ust. 1 lub art. 68 ustawy;
- 17) uznanej firmie inwestycyjnej z państw trzecich - rozumie się przez to podmiot z siedzibą na terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim, który prowadzi działalność maklerską w tym państwie i który podlega regułom ostrożnościowym co najmniej tak restrykcyjnym, jak podmioty prowadzące taką działalność w państwie członkowskim;
- 18) instytucji kredytowej - rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 17 ustawy - Prawo bankowe;
- 19) banku - rozumie się przez to osobę prawną mającą siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o której mowa w art. 2 ustawy - Prawo bankowe;
- 20) instytucji finansowej - rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 7 ustawy - Prawo bankowe, z wyłączeniem domów maklerskich i zagranicznych firm inwestycyjnych;
- 21) jednostce dominującej - rozumie się przez to jednostkę, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy o rachunkowości;
- 22) jednostce zależnej - rozumie się przez to jednostkę, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 39 ustawy o rachunkowości;

- 23) współczynnika delta - rozumie się przez to stosunek spodziewanej zmiany ceny opcji do dowolnie małej zmiany ceny instrumentu bazowego będącego przedmiotem opcji;
- 24) ekwiwalencie delta - rozumie się przez to wartość nominalną instrumentów bazowych do otrzymania albo instrumentów bazowych do wydania będących przedmiotem danej opcji, pomnożoną przez odpowiedni współczynnik delta;
- 25) operacjach finansowania zapasów - rozumie się przez to operacje dotyczące fizycznych zapasów towarów, w których koszt finansowania został ustalony w stosunku do daty transakcji terminowej;
- 26) dominującym podmiocie nieregulowanym - rozumie się przez to podmiot dominujący, o którym mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. Nr 83, poz. 719).

§ 3. 1. Wymogi kapitałowe z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka obejmują łączny wymóg kapitałowy z tytułu:

- 1) ryzyka rynkowego obejmującego:
  - a) ryzyko pozycji, w tym:
    - łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych,
    - łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen towarów,
    - łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych,
    - łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych - obliczony w sposób określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia,
  - b) łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego - obliczony w sposób określony w załączniku nr 4 do rozporządzenia;
- 2) ryzyka rozliczenia, dostawy – oraz ryzyka kredytowego kontrahenta - obliczony w sposób określony w załączniku nr 5 do rozporządzenia;
- 3) ryzyka kredytowego - obliczony w sposób określony w załączniku nr 6 do rozporządzenia
- 4) ryzyka operacyjnego – obliczony w sposób określony w załączniku nr 11 do rozporządzenia;
- 5) przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych zaangażowań - obliczony w sposób określony w załączniku nr 10 do rozporządzenia;

2. Całkowity wymóg kapitałowy jest sumą wymogów kapitałowych obliczonych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka związanego z zakresem prowadzonej przez dom maklerski działalności i obejmuje:

- 1) wymogi kapitałowe, o których mowa w ust. 1 - w przypadku domów maklerskich, których zakres prowadzonej działalności jest znaczący;
- 2) wymogi kapitałowe, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie i lit. b oraz pkt 3 – 5 – w przypadku domów maklerskich, których zakres prowadzonej działalności, ustalony w sposób określony w § 7 ust. 2, jest nieznaczący.

§ 4.1 Dom maklerski jest zobowiązany do obliczania całkowitego wymogu kapitałowego na koniec każdego dnia roboczego - według stanu na poprzedni dzień roboczy i porównywania tak obliczonej wielkości z poziomem nadzorowanych kapitałów.

2. Poziom nadzorowanych kapitałów nie może być niższy niż wysokość wymogu kapitałowego z tytułu kosztów stałych określonego w załączniku nr 14 do rozporządzenia.

3. Poziom nadzorowanych kapitałów:

- 1) ustalony, niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, w sposób określony w § 1 ust. 3 załącznika nr 12 do rozporządzenia, albo

2) ustalony, niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, w przypadku gdy dom maklerski wchodzi w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 20, w sposób określony w § 6 załącznika nr 12 do rozporządzenia, bez uwzględnienia wielkości kapitałów uzupełniających III kategorii, nie może być niższy niż wymagana wysokość kapitału założycielskiego na prowadzenie działalności maklerskiej określona w art. 98 ustawy

§ 5. Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka rynkowego oblicza się na podstawie pozycji pierwotnych w instrumentach bazowych, określających rodzaje i wielkość ryzyka obciążającego poszczególne operacje nierozliczone na koniec dnia, wyznaczonych zgodnie z ogólnymi zasadami określonymi w części A załącznika nr 2 do rozporządzenia oraz z uwzględnieniem zasad szczegółowych określonych w załącznikach nr 3 i 4 do rozporządzenia.

§ 6. 1. Do obliczania wymogów kapitałowych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, można stosować metodę wartości zagrożonej określoną w załączniku nr 13 do rozporządzenia, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Dom maklerski może stosować metodę wartości zagrożonej pod warunkiem, że:

- 1) wystąpi do Komisji z wnioskiem, o którym mowa w art. 105 ust. 1 pkt 4 ustawy, i uzyska zezwolenie na jej stosowanie;
- 2) ustalona na dzień przedłożenia wniosku, o którym mowa w art. 105 ust. 1 pkt 4 ustawy, na podstawie weryfikacji historycznej określonej w § 8 załącznika nr 13 do rozporządzenia, liczba dni - spośród ostatnich 250 dni roboczych bezpośrednio poprzedzających dzień obliczenia, w których dzienna strata rynkowa na pozycjach pierwotnych objętych metodą wartości zagrożonej przekroczyła wartość zagrożoną wyznaczoną na dany dzień roboczy - nie przewyższa 10.

3. Dom maklerski stosujący metodę wartości zagrożonej jest zobowiązany zaniechać jej stosowania, począwszy od dnia, w którym ustalona, na podstawie weryfikacji historycznej określonej w § 8 załącznika nr 13 do rozporządzenia, liczba dni - spośród poprzedzających ten dzień 250 kolejnych dni roboczych, w których dzienna strata rynkowa na pozycjach pierwotnych objętych metodą wartości zagrożonej przekroczyła wartość zagrożoną wyznaczoną na dany dzień roboczy - przewyższa 10, lub od dnia, w którym zmienił się stan faktyczny w stosunku do danych zawartych we wniosku, o którym mowa w ust. 2.

§ 7. 1. Zakres prowadzonej działalności domu maklerskiego jest znaczący, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Zakres prowadzonej działalności domu maklerskiego można uznać za nieznaczący, począwszy od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu, w którym jest spełniony przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- 1) średnia arytmetyczna dziennych sum kwot operacji zawartych w każdym spośród ostatnich 250 dni roboczych bezpośrednio poprzedzających dzień obliczenia, zaliczonych do portfela handlowego, nie przekroczyła równowartości 15.000.000 euro obliczonej w złotych według bieżącego kursu średniego ogłoszonego na dany dzień przez Narodowy Bank Polski;
- 2) w ciągu 250 dni roboczych bezpośrednio poprzedzających dzień obliczenia nie istnieją cztery dni, w których suma kwot operacji zaliczonych do portfela handlowego zawartych w każdym z tych dni z osobna przekroczyła równowartość 20.000.000 euro obliczoną w złotych według bieżącego kursu średniego ogłoszonego na dany dzień przez Narodowy Bank Polski;

- 3) średnia arytmetyczna zakresu prowadzonej działalności obliczona za ostatnie 250 dni roboczych bezpośrednio poprzedzających dzień obliczenia nie przekroczyła 0,05;
  - 4) w ciągu 250 dni roboczych bezpośrednio poprzedzających dzień obliczenia nie istnieją cztery dni, w których zakres prowadzonej działalności przekroczył 0,06.
3. Zakres prowadzonej działalności, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 i 4, oblicza się jako stosunek kwot operacji zawartych w danym dniu, zaliczonych do portfela handlowego, do sumy bilansowej powiększonej o sumę kwot wszystkich operacji pozabilansowych nierozliczonych do tego dnia, z wyłączeniem pozabilansowych transakcji terminowych.
4. Kwoty operacji, o których mowa w ust. 2 i 3, ustala się zgodnie z zasadami określonymi w § 2 załącznika nr 2 do rozporządzenia.
5. Dom maklerski obliczający zakres prowadzonej działalności jest zobowiązany do dokonywania i dokumentowania obliczeń, o których mowa w ust. 4, z częstotliwością niezbędną do sprawdzenia istnienia warunków wymienionych w ust. 3.
6. Dom maklerski obliczający zakres prowadzonej działalności jest zobowiązany do sporządzania ewidencji portfela handlowego i niehandlowego, w postaci operacji zawartych w dniu, dla którego dokonano obliczenia.

§ 8. 1. Dom maklerski dokonuje podziału przeprowadzanych operacji na portfel handlowy i portfel niehandlowy w oparciu o procedurę, o której mowa w ust. 2, oraz, w przypadku domu maklerskiego, którego zakres działalności jest znaczący, zgodnie z przepisami załącznika nr 1.

2. Dom maklerski jest obowiązany opracować w formie pisemnej wewnętrzną procedurę obejmującą szczegółowe zasady wyodrębniania portfela handlowego i niehandlowego oraz wyznaczania pozycji pierwotnych.

3. Dom maklerski, którego zakres prowadzonej działalności jest znaczący, musi dodatkowo poszerzyć wewnętrzną procedurę, o której mowa w ust. 2, o szczegółowe zasady ustalania wyniku rynkowego oraz ustalania straty na operacjach zaliczonych do portfela niehandlowego.

4. Wewnętrzna procedura oraz wszelkie jej zmiany powinny być zatwierdzone przez radę nadzorczą domu maklerskiego.

5. Wszelkie zmiany w zakresie wewnętrznej procedury domu maklerskiego powinny być uzasadnione w formie pisemnej.

§ 9. Pozycje wynikające z operacji zaliczonych do portfela handlowego muszą być wyceniane co najmniej raz dziennie w sposób ostrożny i wiarygodny, zgodnie z § 10 - 11 oraz z uwzględnieniem konieczności zapewnienia zbieżności dokonywanych wycen z bieżącą wartością rynkową tych pozycji.

§ 10. 1. Za wyjątkiem przypadków, o których mowa w § 11, dom maklerski dokonuje wyceny pozycji wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego według wartości rynkowej. Wycena według wartości rynkowej oznacza wycenę dokonywaną według cen zamknięcia pochodzących z łatwo dostępnych, niezależnych źródeł. Łatwo dostępnymi, niezależnymi źródłami są w szczególności źródła takie jak kursy giełdowe, notowania elektroniczne lub notowania pochodzące od kilku niezależnych podmiotów pośredniczących w sposób stały w zawieraniu transakcji na danym rynku oraz cieszących się w związku z wykonywaniem tych funkcji nieposzlakowaną opinią uczestników tego rynku.

2. Dokonując wyceny według wartości rynkowej należy stosować ostrożniejszy z kursów kupna lub sprzedaży, chyba że dom maklerski w ramach realizacji umów zawartych ze spółką organizującą obrót danym papierem wartościowym lub instrumentem finansowym niebędącym papierem wartościowym albo odpowiednio z emitentem danego papieru

wartościowego lub wystawcą danego instrumentu finansowego niebędącego papierem wartościowym świadczy usługi polegające na podtrzymywaniu płynności notowań tego papieru wartościowego lub odpowiednio instrumentu finansowego niebędącego papierem wartościowym i w ramach tych usług może dokonać zamknięcia po średnim kursie rynkowym.

§ 11. 1. W przypadku gdy wycena pozycji wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego według wartości rynkowej nie jest możliwa, dom maklerski musi dokonać wyceny tych pozycji według modelu. Wycena według modelu oznacza wycenę, która powstała w drodze odwzorowania, ekstrapolacji lub obliczenia dokonanego w inny sposób na podstawie danych rynkowych i która spełnia wymogi określone w ust. 2 - 3.

2. Dokonując wyceny według modelu dom maklerski musi, niezależnie od sposobu opracowania modelu, spełnić następujące wymogi:

- 1) zarząd domu maklerskiego musi otrzymywać informacje, które składniki portfela handlowego poddawane są wycenie według modelu, wraz z opisem wyjaśniającym ewentualny wpływ tego podejścia na dokładność otrzymywanych wycen, ponoszone ryzyko oraz wyniki działalności handlowej;
- 2) wykorzystywane na potrzeby wyceny według modelu dane rynkowe muszą na ile jest to możliwe odpowiadać cenom rynkowym, a ich adekwatność w stosunku do pozycji podlegających wycenie oraz parametry modelu być przez dom maklerski poddawane regularnej ocenie;
- 3) stosować na ile jest to możliwe metody wyceny stanowiące przyjętą na danym rynku praktykę dla danego rodzaju transakcji;
- 4) opracować w formie pisemnej procedury kontrolne dotyczące zasad wprowadzania zmian do modelu oraz zabezpieczyć kopię modelu, w celu jej wykorzystywania do okresowej weryfikacji poprawności uzyskiwanych przy pomocy modelu wycen;
- 5) jednostka organizacyjna lub osoby zarządzające ryzykiem muszą posiadać wiedzę w zakresie słabych stron stosowanego modelu oraz sposobów ich uwzględnienia poprzez korekty otrzymywanych w ramach modelu wyników wyceny;
- 6) poddawać model regularnym przeglądom w celu określenia jego dokładności, w szczególności poprzez dokonywanie oceny prawidłowości założeń, analizy zysku i strat w zestawieniu z czynnikami ryzyka oraz porównanie rzeczywistych wartości zamknięcia pozycji z wynikami otrzymywanymi w ramach modelu.

3. Jeżeli model został opracowany samodzielnie przez dom maklerski, model ten musi ponadto:

- 1) opierać się na założeniach, które zostały poddane ocenie oraz weryfikacji przez osoby odpowiednio wykwalifikowane, niezwiązane z procesem tworzenia modelu;
- 2) zostać poddany niezależnym testom obejmującym weryfikację założeń, danych matematycznych oraz zastosowanego oprogramowania;
- 3) być opracowany lub zatwierdzony niezależnie od jednostki organizacyjnej dokonującej operacji zaliczonych do portfela handlowego.

§ 12. Niezależnie od przeglądów, ocen dokładności lub weryfikacji przeprowadzanych zgodnie z § 10 - 11, nie rzadziej niż raz w miesiącu, dom maklerski dokonuje weryfikacji kursów zamknięcia użytkowanych na potrzeby wycen, o których mowa w § 10, oraz danych wsadowych do modelu użytkowanych na potrzeby wycen, o których mowa w § 11, pod względem ich dokładności i niezależności, przy czym weryfikacja ta musi być przeprowadzana przez osoby lub podmioty niezależne od jednostki organizacyjnej dokonującej operacji zaliczanych do portfela handlowego. W przypadku, gdy niedostępne są ceny zamknięcia pochodzące z niezależnych źródeł lub źródła te nie mogą być uznane za

źródła obiektywne, w tym w szczególności w przypadku, gdy w odniesieniu do danej pozycji dostępne jest tylko jedno kwotowanie, dom maklerski wykorzystuje mechanizmy korekt przeprowadzanych wycen.

§ 13. 1. Dom maklerski opracowuje w formie pisemnej procedury wewnętrzne dotyczące konieczności uwzględniania na potrzeby rachunku wymogów kapitałowych korekt wycen, o których mowa w ust. 2 lub tworzenia rezerw, o których mowa w ust. 3.

2. Dom maklerski wykorzystujący wyceny dokonywane przez stronę trzecią lub wyceny, o których mowa w § 10, musi określić czy konieczne jest zastosowanie korekt tych wycen.

3. Dom maklerski musi także określić czy konieczne jest utworzenie rezerw z tytułu wyceny pozycji o ograniczonej płynności wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego, przy czym przez pozycje o ograniczonej płynności rozumie się zarówno pozycje, które mogą powstać z tytułu określonych zdarzeń rynkowych, jak i na skutek zdarzeń wynikających bezpośrednio z działalności domu maklerskiego.

4. W odniesieniu do procedur, o których mowa w ust. 1, oraz rezerw, o których mowa w ust. 3, przepisy § 14 stosuje się odpowiednio.

§ 14. 1. Rezerwy lub korekty wycen, o których mowa w § 13, tworzy się lub stosuje się uwzględniając:

1) koszty zamknięcia pozycji;

2) ryzyko operacyjne;

3) przedterminowe rozwiązanie umowy przez kontrahenta domu maklerskiego;

4) koszty inwestycji i finansowania;

5) przyszłe koszty administracyjne;

6) ryzyko modelu.

2. W celu określenia konieczności utworzenia rezerwy na wycenę pozycji o ograniczonej płynności, dom maklerski uwzględnia w szczególności czas jaki jest potrzebny do zabezpieczenia ryzyka z tytułu danej pozycji pierwotnej, zmienność i średnią rozpiętość kwotowań, dostępność tych kwotowań, zmienność i średni wolumen zawieranych transakcji, stopień koncentracji danego rynku, rozkład pozycji pod względem terminów ich zapadalności oraz zakres, w jakim wycena pozycji dokonywana jest według modelu wraz z wpływem ryzyka związanego ze stosowaniem modelu na dokładności dokonywanych w taki sposób wycen.

§ 15. 1. W przypadku gdy korekta wyceny lub tworzone rezerwy są przyczyną istotnych strat w bieżącym roku obrotowym pomniejszają one kapitały podstawowe domu maklerskiego.

2. Inne zyski i straty wynikające z korekt wyceny lub z utworzenia rezerw uwzględnia się w obliczeniach dziennego wyniku rynkowego, o którym mowa w § 18.

3. Korekty wyceny lub utworzone rezerwy, które wykraczają poza przewidziane przez standardy rachunkowości stosowane przez dom maklerski, uwzględnia się zgodnie z ust. 1, jeżeli przyczyną ich utworzenia były istotne straty, lub w pozostałych przypadkach, zgodnie z ust. 2.

§ 16. 1. Dom maklerski oblicza poziom nadzorowanych kapitałów w sposób określony w załączniku nr 12 do rozporządzenia.

2. W przypadku jakichkolwiek zmian wielkości poszczególnych składników nadzorowanych kapitałów dom maklerski koryguje poziom nadzorowanych kapitałów na bieżąco. Obowiązek skorygowania poziomu nadzorowanych kapitałów powstaje w szczególności w przypadku poniesienia przez firmę inwestycyjną znaczącej straty finansowej, stanowiącej ponad 50 %

poziomu nadzorowanych kapitałów krajowej firmy inwestycyjnej nieuwzględniającego jej wielkości.

3. Kapitały uzupełniające III kategorii mogą być wykorzystywane przy ustalaniu przestrzegania norm, o których mowa w art. 98a ust. 2 ustawy oraz w § 4 ust. 2 rozporządzenia, wyłącznie przez firmy inwestycyjne, których zakres prowadzonej działalności jest znaczący.

§ 17. 1. Zobowiązaniami podporządkowanymi są zobowiązania, których okres wymagalności, od momentu ich powstania, jest dłuższy niż dwa lata i co do których wierzyciel zobowiązał się nieodwołalnie, że w przypadku otwarcia likwidacji lub ogłoszenia upadłości domu maklerskiego jego roszczenia zostaną zaspokojone w ostatniej kolejności.

2. Umowa pożyczki lub kredytu, w wyniku której powstają zobowiązania podporządkowane, nie może przewidywać obowiązku ustanowienia przez dom maklerski zabezpieczeń zwrotu pożyczki lub kredytu ani dopuszczać możliwości odstąpienia od niej przed upływem okresu wymagalności zobowiązań z niej wynikających, z wyłączeniem takich okoliczności, jak likwidacja lub upadłość domu maklerskiego.

3. Zobowiązania podporządkowane mogą powiększyć poziom nadzorowanych kapitałów, o ile środki z tytułu umowy pożyczki lub kredytu, w wyniku której powstają zobowiązania podporządkowane, zostały w pełni wpłacone.

4. Dom maklerski uwzględniający zobowiązania z tytułu przyjętego kredytu lub pożyczki podporządkowanej w wielkości nadzorowanych kapitałów jest obowiązany zawiadomić Komisję o zamierzonej spłacie pożyczki lub kredytu, która spowoduje obniżenie wielkości nadzorowanych kapitałów do poziomu niższego niż 120 % całkowitego wymogu kapitałowego.

5. Dom maklerski nie może dokonać spłaty zobowiązań podporządkowanych uwzględnionych w wielkości nadzorowanych kapitałów, jeżeli spowoduje ona obniżenie wielkości nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego do poziomu niższego niż 100 % całkowitego wymogu kapitałowego.

§ 18. 1. Dom maklerski, którego zakres prowadzonej działalności jest znaczący, oblicza codziennie łączny dzienny wynik rynkowy stanowiący zysk lub stratę i obejmujący:

- 1) dzienny wynik rynkowy na operacjach zaliczonych do portfela handlowego, rozumiany jako zmiana wyceny tych operacji według wartości rynkowej lub godziwej w danym dniu, w tym również operacji zawartych w tym samym dniu i rozliczonych w tym samym dniu;
- 2) dzienny wynik rynkowy z tytułu zmian kursów walutowych i cen towarów na operacjach zaliczonych do portfela niehandlowego, rozumiany jako zmiana wyceny operacji z tytułu zmiany kursów walutowych i cen towarów, w tym również operacji zawartych w tym samym dniu i rozliczonych w tym samym dniu.

2. W dziennym wyniku rynkowym uwzględnia się koszty finansowania operacji, rozumiane jako obliczone lub oszacowane koszty pozyskania pasywów firmy inwestycyjnej.

3. Dzienny wynik rynkowy ustala się zgodnie z zasadami wyceny aktywów i pasywów określonymi w przepisach ustawy o rachunkowości.

§ 19. 1. Dom maklerski, o którym mowa w ust. 2 - 5, z zachowaniem wymogu spełniania norm określonych w § 4, zobowiązany jest dodatkowo do spełnienia skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej polegających na:

- 1) codziennym utrzymaniu poziomu skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów w wysokości nie niższej niż wysokość skonsolidowanego całkowitego wymogu kapitałowego;

- 2) utrzymaniu poziomu skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów w wysokości nie niższej niż skonsolidowany wymóg kapitałowy z tytułu kosztów stałych;
  - 3) utrzymaniu poziomu skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów nieuwzględniających wielkości skonsolidowanych kapitałów III kategorii, niezależnie od zakresu prowadzonej przez dom maklerski działalności, w wysokości nie niższej niż wymagana na prowadzenie działalności maklerskiej wysokość kapitału założycielskiego określona w art. 98 ustawy.
2. W przypadku gdy dom maklerski jest jednostką dominującą wobec instytucji kredytowej, zagranicznej firmy inwestycyjnej, innego domu maklerskiego lub instytucji finansowej, oblicza się skonsolidowane normy adekwatności kapitałowej.
  3. W przypadku gdy dom maklerski posiada bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 20 % kapitału wobec instytucji kredytowej, zagranicznej firmy inwestycyjnej, innego domu maklerskiego lub instytucji finansowej lub pozostaje z instytucją kredytową, zagraniczną firmą inwestycyjną, innym domem maklerskim lub instytucją finansową w związku gospodarczym, opartym na stałej współpracy, w szczególności wynikającej z zawartej umowy lub umów, który może mieć istotny wpływ na pogorszenie się sytuacji finansowej jednego z podmiotów, oblicza się skonsolidowane normy adekwatności kapitałowej.
  4. W przypadku gdy jednostką dominującą wobec domu maklerskiego jest instytucja finansowa, która nie jest dominującym podmiotem nieregulowanym, będąca jednocześnie jednostką dominującą wobec podmiotów stanowiących wyłącznie lub głównie instytucje kredytowe, banki, zagraniczne firmy inwestycyjne lub instytucje finansowe, z których przynajmniej jedna jest domem maklerskim, zagraniczną firmą inwestycyjną, instytucją kredytową lub bankiem, oblicza się skonsolidowane normy adekwatności kapitałowej.
  5. W przypadku gdy jednostką dominującą w grupie jest podmiot niebędący domem maklerskim, zagraniczną firmą inwestycyjną, bankiem, instytucją kredytową, instytucją finansową ani dominującym podmiotem nieregulowanym, a przynajmniej jedną jednostką zależną jest dom maklerski, zagraniczna firma inwestycyjna, bank lub instytucja kredytowa, oblicza się skonsolidowane normy adekwatności kapitałowej.
  6. Dom maklerski, na podstawie swojego skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego w oparciu o przepisy ustawy o rachunkowości, z pominięciem wpływu podmiotów konsolidowanych metodą praw własności, ustala:
    - 1) skonsolidowany wymóg kapitałowy z tytułu kosztów stałych w oparciu o zasady zawarte w załączniku nr 14 do rozporządzenia;
    - 2) skonsolidowany całkowity wymóg kapitałowy rozumiany jako suma skonsolidowanych wymogów z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, określonych w § 3 ust. 1 oraz zgodnie z zasadami określonymi w § 3 ust. 2, przy czym:
      - a) skonsolidowany portfel handlowy obejmuje operacje zaliczone przez dom maklerski i podmioty ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym do ich portfeli handlowych zgodnie z ich pierwotną klasyfikacją dokonaną przez te podmioty, a w przypadku gdy podmioty te nie wyodrębniają portfela handlowego i portfela niehandlowego, odpowiedniej klasyfikacji operacji dokonuje dom maklerski sporządzający skonsolidowane sprawozdanie finansowe, zgodnie z zasadami stosowanymi do własnych operacji,
      - b) skonsolidowany portfel niehandlowy obejmuje pozostałe operacje.
  7. Poziom skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego oblicza się zgodnie z zasadami zawartymi w załączniku nr 12 do rozporządzenia.

§ 20. 1. Dom maklerski wchodzący w skład grupy określonej w § 19, po wcześniejszym przekazaniu informacji do Komisji, może nie obliczać skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej dla grupy tylko w przypadku, gdy:

- 1) w skład grupy nie wchodzi instytucja kredytowa lub bank;
- 2) każda zagraniczna firma inwestycyjna lub każdy dom maklerski wchodzące w skład grupy:
  - a) stosuje definicję nadzorowanych kapitałów zawartą w przepisach załącznika nr 12 do rozporządzenia i oblicza ich wysokość zgodnie z zasadami określonymi w § 6 załącznika nr 12 do rozporządzenia,
  - b) spełnia wymogi określone w art. 98a ust.2 ustawy, § 4 rozporządzenia i w załączniku nr 10 do rozporządzenia,
  - c) monitoruje i kontroluje źródła nadzorowanych kapitałów oraz finansowania zewnętrznego wszystkich pozostałych podmiotów wymienionych w § 19 wchodzących w skład tej samej grupy.
2. Dom maklerski, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany do zachowania wymogu spełniania norm określonych w art. 98a ust.2 ustawy, w § 4 ust. 2 rozporządzenia w oparciu o poziom nadzorowanych kapitałów obliczony w sposób określony w § 6 załącznika nr 12 do rozporządzenia.
3. Dom maklerski, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany powiadomić Komisję o ryzyku, które może zagrozić jego działalności, a w szczególności związanym ze źródłami nadzorowanych kapitałów oraz finansowaniem zewnętrznym, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c.
4. W związku z informacją, o której mowa w ust. 3, Komisja może zwrócić się do domu maklerskiego o podjęcie działań mających na celu ograniczenie ryzyka.

§ 21. 1. Dom maklerski, o którym mowa w § 19, po wcześniejszym przekazaniu informacji do Komisji, może wyłączyć z obliczeń skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej poszczególne podmioty wtedy, gdy:

- 1) w skład grupy nie wchodzi instytucja kredytowa lub bank;
  - 2) podmiot, który powinien być objęty konsolidacją, jest umiejscowiony w państwie trzecim określonym w § 23 pkt 3, w którym występują prawne przeszkody w przekazywaniu niezbędnych informacji;
  - 3) suma bilansowa:
    - a) podmiotu, który powinien być objęty konsolidacją, lub
    - b) podmiotu, z którym dom maklerski pozostaje w związku gospodarczym, opartym na stałej współpracy, w szczególności wynikającej z zawartej umowy lub umów, który może mieć istotny wpływ na pogorszenie się sytuacji finansowej jednego z podmiotów z grupy lub wartość posiadanego bezpośrednio lub pośrednio udziału w tym podmiocie, stanowiącego co najmniej 20 % kapitału podmiotu- nie przekracza niższej z dwóch wielkości: 10 000 000 euro lub 1% sumy bilansowej domu maklerskiego, o ile suma wartości udziałów w podmiotach lub sum bilansowych podmiotów łącznie nie przewyższa powyższych kryteriów;
  - 4) włączenie podmiotu, który powinien być objęty konsolidacją, do obliczeń skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej spowoduje błędną lub nieodpowiednią konsolidację.
2. Informacja, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać szczegółowe dane dotyczące podmiotu, który został wyłączony z obliczeń, w szczególności podstawę wyłączenia, wartość udziału w podmiocie, sumę bilansową domu maklerskiego.

§ 22. Dom maklerski, wobec którego jednostką dominującą jest zagraniczna firma inwestycyjna lub zagraniczna instytucja kredytowa lub bank mający siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, jest zobowiązany do spełniania norm określonych w § 4 odrębnie od jednostki dominującej.

§ 23. Przy obliczaniu skonsolidowanego całkowitego wymogu kapitałowego dopuszczalne jest:

- 1) w celu wyliczenia łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego określonego w załączniku nr 3 lub w załączniku nr 13 do rozporządzenia oraz w celu wyliczenia zaangażowań wobec podmiotów określonych w załączniku nr 10 do rozporządzenia, kompensowanie pozycji netto w portfelu handlowym jednego banku, domu maklerskiego, instytucji kredytowej lub zagranicznej firmy inwestycyjnej z pozycjami netto w portfelu handlowym innego tego typu podmiotu, zgodnie z zasadami przedstawionymi odpowiednio w załącznikach nr 2 lub 3 i 10 do rozporządzenia;
- 2) kompensowanie pozycji walutowej jednego banku, domu maklerskiego, instytucji kredytowej lub zagranicznej firmy inwestycyjnej z pozycjami walutowymi innego tego typu podmiotu, zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 2 lub 4 do rozporządzenia;
- 3) kompensowanie pozycji portfela handlowego i pozycji walutowej podmiotów mających siedzibę w państwach niebędących państwami członkowskimi Unii Europejskiej, zwanych dalej "państwami trzecimi", o ile spełnione są równocześnie następujące warunki:
  - a) podmioty te posiadają zezwolenie na prowadzenie działalności przyznane w państwie trzecim i spełniają kryteria definicji zagranicznej instytucji kredytowej lub zagranicznej firmy inwestycyjnej oraz przestrzegają norm ostrożnościowych co najmniej takich, jak opisane w rozporządzeniu lub stanowią uznane firmy inwestycyjne z państw trzecich,
  - b) podmioty te obliczają wymogi kapitałowe zgodnie z zasadami zawartymi w § 4,
  - c) w danych państwach nie obowiązują żadne przepisy, które uniemożliwiają przepływ kapitałów w ramach grupy.

§ 24. Kompensacja, o której mowa w § 23, jest również dopuszczalna:

- 1) pomiędzy instytucją kredytową i zagraniczną firmą inwestycyjną należącymi do jednej grupy i mającymi siedzibę w jednym państwie członkowskim Unii Europejskiej pod warunkiem, że warunki określone w zezwoleniach, licencjach oraz zawarte umowy określające warunki działalności i współpracy tych podmiotów gwarantują wzajemne wsparcie finansowe w ramach grupy;
- 2) pomiędzy instytucją kredytową lub zagraniczną firmą inwestycyjną należącą do jednej grupy a innym tego typu podmiotem należącym do tej samej grupy, ale mającym siedzibę w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej - tylko w przypadku, gdy podmioty te są zobowiązane do obliczania wymogów kapitałowych zgodnie z zasadami zawartymi w § 4 odrębnie od innych podmiotów.

§ 25. 1. Dom maklerski w przypadku, gdy dokonał wyłączenia z obliczeń skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 21, jest zobowiązany do przekazania sprawozdań finansowych wyłączonych z obliczeń jednostek zależnych od domu maklerskiego oraz sprawozdań finansowych wyłączonych z obliczeń podmiotów, w których dom maklerski posiada bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 20 % kapitału lub z którymi pozostaje w związku gospodarczym, opartym na stałej współpracy, w szczególności wynikającej z zawartej umowy lub umów, który może mieć istotny wpływ na pogorszenie się sytuacji finansowej jednego z podmiotów.

2. Domy maklerskie stosujące skonsolidowane normy adekwatności kapitału są zobowiązane przekazać Komisji niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 90 dni od dnia zatwierdzenia, skonsolidowane sprawozdanie finansowe jednostki dominującej w grupie lub sprawozdanie finansowe sporządzone na najwyższym szczeblu konsolidacji.

3. Dokumenty, o których mowa w ust. 1 i 2, sporządzone w języku obcym dom maklerski przekazuje wraz z ich tłumaczeniem na język polski dokonany przez tłumacza przysięgłego.

§ 26. Dom maklerski i mająca siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jednostka dominująca w grupie, o której mowa w § 19, są zobowiązane zapewniać właściwe funkcjonowanie wewnętrznej kontroli danych i informacji wymaganych w związku ze sprawowaniem nadzoru skonsolidowanego, a także udzielać, na żądanie Komisji lub osób upoważnionych przez Komisję, wszelkich informacji i wyjaśnień dotyczących swojej działalności oraz działalności podmiotów wchodzących w skład grupy.

§ 27. Wysokość zaciągniętych przez dom maklerski kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych przez niego dłużnych papierów wartościowych nie może przekroczyć czterokrotności poziomu nadzorowanych kapitałów.

§ 28. 1. Do dnia 1 stycznia 2008 r. dom maklerski, który zamierza w rachunku wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego stosować metodę standardową określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia, po uprzednim przekazaniu Komisji informacji o takim zamiarze, może zamiast tej metody stosować zasady obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego określone w załączniku nr 15.

2. W przypadku określonym w ust. 1, dom maklerski jest zobowiązany do wdrożenia następujących zasad:

1) iloczyn wag ryzyka udzielonych zobowiązań pozabilansowych, o których mowa w załączniku nr 15 do rozporządzenia i wielkości udzielonych zobowiązań pozabilansowych stanowi wartość ekspozycji ważonych ryzykiem,

2) do instrumentów pochodnych dotyczących przenoszenia ryzyka kredytowego stosuje się wagę ryzyka udzielonych zobowiązań pozabilansowych, o których mowa w pkt 1, w wysokości 100%,

3) obliczanie ekwiwalentu bilansowego transakcji terminowych następuje w sposób określony w załączniku nr 15 do rozporządzenia.

3. W przypadku określonym w ust. 1, dom maklerski obliczający wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego w sposób określony w załączniku nr 15 nie uwzględnia w tych obliczeniach ograniczania ryzyka kredytowego, o którym mowa w załączniku nr 7.

4. W przypadku określonym w ust. 1, dom maklerski oblicza pomniejszony wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego stanowiący różnicę wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego obliczonego w sposób określony w załączniku nr 11 do rozporządzenia i wielkości iloczynu współczynnika stanowiącego stosunek sumy wartości ekspozycji ważonych ryzykiem obliczanych w sposób określony w ust. 1 do łącznej wartości ekspozycji domu maklerskiego i tego wymogu kapitałowego.

5. W przypadku, gdy dom maklerski oblicza wartości ekspozycji ważonych ryzykiem dla wszystkich swoich ekspozycji w sposób określony w ust. 1, dom maklerski może obliczać wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych zaangażowań w sposób określony w załączniku nr 16 do rozporządzenia, zamiast zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 10 do rozporządzenia.

6. W przypadku określonym w ust. 1, wszelkie odwołania do metody standardowej określonej w załączniku nr 6 do rozporządzenia zastępuje się zasadami obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego określonymi w załączniku nr 15.

7. W przypadku określonym w ust. 1, dom maklerski nie stosuje wymogów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 5 ustawy.

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem.....

Minister Finansów

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt rozporządzenia przygotowany został na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.), zgodnie z którym minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa w drodze rozporządzenia zakres i szczegółowe zasady: wyznaczania wymogów kapitałowych dla domów maklerskich z wyłączeniem podmiotów prowadzących działalność maklerską wyłącznie w zakresie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1 lub 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi; określenia maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kapitałów dla domów maklerskich.

Celem projektowanych regulacji jest m.in. implementacja zapisów Dyrektywy 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz.Urz.UE L177 30.06.2006, str. 201), która przenosi do regulacji obowiązujących w UE propozycje zawarte w tzw. Nowej Umowie Kapitałowej Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego. Przedmiotowa dyrektywa, w powiązaniu z Dyrektywą 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz.Urz.UE L177 z 30.06.2006, str. 1), ustanawia wymogi adekwatności kapitałowej mające zastosowanie względem firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych, zasad dotyczących obliczania funduszy własnych oraz zasad ich nadzoru ostrożnościowego.

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi implementację art. art. 1, 2 pkt 1 i 2, 3, 11-33, 35, 36, 40, 43, 44 Dyrektywy 2006/49/WE wraz z załącznikami nr 1-7 oraz art. 57, 65, 68, 71-73, 75-118, 124-143, 152 Dyrektywy 2006/48/WE wraz z załącznikami nr 4, 6-12.

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt ustawy zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanych regulacji

Niniejsze rozporządzenie oddziałuje na domy maklerskie.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

4. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Projekt nie wpływa na sytuację i rozwój regionalny.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

6. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Treść projektu zostanie uzgodniona w trybie uzgodnień międzyresortowych, przy udziale przedstawicieli zainteresowanych resortów oraz instytucji rynkowych, w szczególności: Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych, Izby Domów Maklerskich, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, MTS-CeTO, Narodowego Banku Polskiego, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Rady Banków Depozytariuszy, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych.

WYODRĘBNIANIE PORTFELA HANDLOWEGO

§ 1. Przepisy niniejszego załącznika stosuje się do domów maklerskich, których zakres prowadzonej działalności jest znaczący.

§ 2. 1. Portfel handlowy domu maklerskiego obejmuje:

- 1) operacje dokonywane we własnym imieniu i na własny rachunek z zamiarem uzyskania korzyści finansowych w krótkich okresach z rzeczywistych lub oczekiwanych różnic między rynkowymi cenami zakupu i sprzedaży lub też z innych odchyleń cen lub parametrów cenowych, w tym w szczególności stóp procentowych, kursów walutowych, indeksów giełdowych;
- 2) operacje dokonywane w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z operacji zaliczonych do portfela handlowego;
- 3) operacje bezpośrednio związane z operacjami zaliczonymi do portfela handlowego, polegające na naliczaniu i rozliczaniu opłat, prowizji, odsetek, dywidend i depozytów zabezpieczających transakcje terminowe zawarte na rynku giełdowym i pozagiełdowym.

2. Portfel niehandlowy domu maklerskiego obejmuje operacje niezaliczone do portfela handlowego domu maklerskiego, w szczególności udzielanie pożyczek, zakładanie lokat i depozytów bankowych oraz operacje służące zabezpieczeniu domu maklerskiego przed ryzykiem związanym z zaliczonymi do niego operacjami.

3. Do portfela handlowego domu maklerskiego zalicza się w szczególności następujące rodzaje operacji, jeśli spełniają warunki określone w §2 ust. 1 pkt 1 i 2:

- 1) giełdowe i pozagiełdowe transakcje bilansowe i pozabilansowe;
- 2) operacje dokonywane na zlecenie osoby trzeciej we własnym imieniu i na własny rachunek, nawet jeżeli pozycje pierwotne określone w § 3 załącznika nr 2 do rozporządzenia, wynikające z tych operacji, są w pełni kompensowane z pozycjami przeciwnymi;
- 3) operacje polegające na gwarantowaniu emisji papierów wartościowych,
- 4) operacje dokonywane we własnym imieniu i na własny rachunek domu maklerskiego w celu realizacji umów zawartych z emitentem danego papieru wartościowego lub wystawcą danego instrumentu finansowego niebędącego papierem wartościowym, na podstawie których dom maklerski zobowiązuje się do podtrzymywania płynności notowań tego papieru wartościowego lub odpowiednio instrumentu finansowego niebędącego papierem wartościowym;

§ 3. 1. Dom maklerski może, z zastrzeżeniem ust. 2, uwzględnić w portfelu handlowym wewnętrzne instrumenty zabezpieczające, rozumiane jako pozycje, które całkowicie lub częściowo kompensują ryzyko wynikające z pozycji lub grupy pozycji zaliczonych do portfela niehandlowego.

2. Warunkiem zakwalifikowania do portfela handlowego pozycji powstających z tytułu stosowania wewnętrznych instrumentów zabezpieczających jest utrzymywanie przez dom maklerski tych pozycji z przeznaczeniem handlowym oraz spełnienie ogólnych kryteriów

dotyczących przeznaczenia handlowego i ostrożnej wyceny, określonych w § 2 niniejszego załącznika oraz § 10-11 rozporządzenia, a także poniższych kryteriów:

- 1) pierwotnym celem wewnętrznych instrumentów zabezpieczających nie jest uniknięcie lub obniżenie wymogów kapitałowych,
- 2) wewnętrzne instrumenty zabezpieczające są we właściwy sposób dokumentowane i podlegają wewnętrznym procedurom zatwierdzenia i kontroli,
- 3) wewnętrzne instrumenty finansowe wycenia się na warunkach rynkowych,
- 4) główną częścią ryzyka rynkowego wywołanego wewnętrznym instrumentem zabezpieczającym zarządza się w sposób dynamiczny w portfelu handlowym w ramach zatwierdzonych limitów,
- 5) wewnętrzne instrumenty zabezpieczające są monitorowane w oparciu o opracowane w formie pisemnej procedury.

3. Dom maklerski stosuje przepisy dotyczące kwalifikacji wewnętrznych instrumentów zabezpieczających do portfela handlowego zgodnie z ust. 1-2 nie naruszając przepisów dotyczących obliczania wymogu kapitałowego dla strony wewnętrznego instrumentu zabezpieczającego, która zakwalifikowana jest do portfela niehandlowego, jeżeli taka kwalifikacja ma miejsce.

4. Niezależnie od przepisów ust. 2-3, w przypadku gdy dom maklerski zabezpiecza przed ryzykiem kredytowym ekspozycję zaliczoną do portfela niehandlowego przy użyciu instrumentu pochodnego dotyczącego przeniesienia ryzyka kredytowego zaliczonego do portfela handlowego, uznaje się że do celów rachunku wymogów kapitałowych ekspozycja z portfela niehandlowego nie jest zabezpieczona dopóki dom maklerski nie nabędzie od uznanego zewnętrznego dostawcy ochrony kredytowej, zabezpieczenia wynikającego z zawarcia umowy o instrument pochodny dotyczący przeniesienia ryzyka kredytowego, który spełnia wymagania określone w przepisach załącznika nr 7 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Dom maklerski ustanawia i utrzymuje systemy i mechanizmy kontroli w celu zapewnienia ostrożnych i wiarygodnych oszacowań cenowych, spełniających warunki o których mowa w § 10-11 rozporządzenia, dotyczących pozycji wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego.

2. Systemy i mechanizmy kontroli muszą zawierać co najmniej następujące elementy:

- 1) udokumentowane zasady i procedury dotyczące procesu wyceny, które określają zakres odpowiedzialności za różne obszary wchodzące w skład tego procesu, źródła informacji o rynku oraz przegląd adekwatności tych źródeł, częstotliwość dokonywania niezależnej wyceny, godziny podawania dziennych cen zamknięcia, procedury dokonywania wycen korygujących oraz przeprowadzania weryfikacji na koniec miesiąca oraz weryfikacji doraźnej,
- 2) przejrzysty i niezależny od jednostki organizacyjnej domu maklerskiego dokonującej operacji zaliczanych do portfela handlowego, system przekazywania sprawozdań do jednostki organizacyjnej odpowiedzialnej za proces wyceny pozycji wynikających z tych operacji.

3. Nadzór nad systemami i mechanizmami kontroli, o których mowa w ust. 1 - 2, sprawuje organ zarządzający domem maklerskim.

§ 5. 1. Dom maklerski zobowiązany jest do opracowania w formie pisemnej oraz stosowania się do procedur dotyczących:

- 1) zasad polityki ustalania, które operacje zaliczane są do portfela handlowego na potrzeby obliczania wymogów kapitałowych, zgodnie z kryteriami określonymi w § 2 - 3 oraz przy uwzględnieniu możliwości domu maklerskiego w zakresie zarządzania ryzykiem oraz stosowanych przez dom maklerski praktyk w tym zakresie,

- 2) ogólnych zasad zarządzania portfelem handlowym, zawierających co najmniej:
- a) listę działalności, które dom maklerski uznaje za handlowe i zalicza do portfela handlowego do celów obliczania wymogów kapitałowych,
  - b) zakres w jakim pozycje wynikające z operacji zaliczonych do portfela handlowego są wyceniane według wartości rynkowej, a w jakim według modelu,
  - c) w przypadku pozycji podlegających codziennej wycenie przy użyciu modelu – zakres, w jakim dom maklerski:
    - identyfikuje istotne ryzyka związane z daną pozycją,
    - zabezpiecza się przed istotnymi rodzajami ryzyka związanymi z daną pozycją,
    - dokonuje oszacowań podstawowych założeń i parametrów stosowanych w modelu,
  - d) zakres, w jakim dom maklerski może, i jest zobowiązany, dokonywać wycen pozycji wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego,
  - e) zakres, w jakim ograniczenia prawne lub inne ograniczenia wynikające z działalności operacyjnej domu maklerskiego ograniczają lub uniemożliwiają zdolność do zamknięcia lub zredukowania pozycji tego domu maklerskiego w krótkim czasie,
  - f) zakres, w jakim dom maklerski może i jest zobowiązany aktywnie zarządzać ryzykiem związanym z ekspozycją w ramach swojej działalności handlowej,
  - g) zakres, w jakim dom maklerski może dokonywać transferu ryzyka lub pozycji między portfelem handlowym i niehandlowym oraz warunki na jakich takie transfery mogą być dokonywane.
2. Przestrzeganie procedur, o których mowa w ust.1, podlega okresowej ocenie przez jednostkę audytu wewnętrznego, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

§ 6. 1. Dom maklerski jest obowiązany sporządzić w formie pisemnej strategię bieżącą, średnioterminową i długoterminową politykę inwestycyjną uwzględniającą w szczególności:

- 1) krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe cele inwestowania;
  - 2) zasadę budowy portfela inwestycji i metody zarządzania nim;
  - 3) kwotę środków przeznaczoną do inwestowania;
2. Strategia polityki inwestycyjnej domu maklerskiego uwzględnia:
- 1) okres do 3 miesięcy - w przypadku strategii bieżącej;
  - 2) okres od 3 miesięcy do 12 miesięcy - w przypadku strategii średnioterminowej;
  - 3) okres powyżej 12 miesięcy - w przypadku strategii długoterminowej.
3. Metody zarządzania portfelem handlowym, ujęte w ramach sporządzonej strategii muszą uwzględniać co najmniej:
- 1) ustalanie limitów pozycji wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego (pozycje) oraz monitorowanie tych limitów pod względem ich adekwatności oraz przestrzegania,
  - 2) zasady przekazywania zarządowi domu maklerskiego sprawozdań na temat pozycji,
  - 3) stopień autonomii pracowników zawierających transakcje skutkujące powstaniem lub zamknięciem pozycji,
  - 4) monitorowanie tych pozycji w oparciu o informacje rynkowe, ocenę ich zbywalności lub możliwości ich zabezpieczenia, oraz wiążące się z nimi rodzaje ryzyka, w tym w szczególności ocenę jakości i dostępności danych rynkowych stosowanych do procesu wyceny tych pozycji, poziomu obrotu rynkowego oraz wielkość zawieranych na rynku transakcji,
  - 5) zasady i mechanizmy zabezpieczające przed przekroczeniem dopuszczalnych limitów koncentracji zaangażowania i dużych zaangażowań,
  - 6) zasady dotyczące monitorowania pozycji w aspekcie zgodności ze strategią polityki inwestycyjnej, w tym dotyczące monitorowania wielkości obrotu i pozycji sprzedaży w portfelu handlowym domu maklerskiego

4. Strategia polityki inwestycyjnej domu maklerskiego oraz wszelkie jej zmiany powinny być zatwierdzone przez radę nadzorczą domu maklerskiego.
5. Wszelkie zmiany w zakresie strategii polityki inwestycyjnej domu maklerskiego powinny być uzasadnione w formie pisemnej.

OGÓLNE ZASADY WYZNACZANIA POZYCJI W INSTRUMENTACH BAZOWYCH

A. Wyznaczanie pozycji pierwotnych w instrumentach bazowych

§ 1. Dom maklerski wyznacza pozycje pierwotne wynikające z wszelkich operacji bez względu na rodzaj rynku, na którym dokonano operacji, sposób rozliczenia operacji, możliwość odroczenia płatności oraz upływ terminu realizacji zobowiązań wynikających z operacji.

§ 2. 1. Salda uwzględniane w rachunku pozycji pierwotnych w instrumentach bazowych powinny być wyrażone w wartości rynkowej, przy czym wartość rynkową ustala się oraz salda walutowe przelicza się zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy o rachunkowości.

2. Z zastrzeżeniem rozwiązań szczególnych określonych w załącznikach nr 2 - 16 do rozporządzenia, pozycje pierwotne w instrumentach bazowych oblicza się jako:

- 1) salda bilansowe lub pozabilansowe wynikające z operacji bilansowej lub pozabilansowej operacji warunkowej;
- 2) salda wynikające z teoretycznych operacji bilansowych stanowiących odwzorowanie pozabilansowej transakcji terminowej, zapewniające realizację celu jej zawarcia, przy zachowaniu jej profilu ryzyka.

§ 3. Pozycja pierwotna w danym instrumencie bazowym oznacza saldo z danej operacji, przypisane instrumentowi bazowemu, którego dana operacja dotyczy, określone kwotą tego instrumentu, przy czym:

- 1) pozycja pierwotna długa - oznacza posiadane instrumenty bazowe, jak również instrumenty bazowe do otrzymania w wyniku danej operacji, bez względu na to, czy operacja ta rozliczana jest poprzez dostarczenie instrumentu bazowego, czy też poprzez zapłatę różnicy wynikającej z potrącenia wzajemnych wierzytelności;
- 2) pozycja pierwotna krótka - oznacza stan pasywów bilansu wynikający z operacji danymi instrumentami bazowymi, jak również instrumenty bazowe do dostarczenia w wyniku danej operacji, bez względu na to, czy operacja ta rozliczana jest poprzez dostarczenie instrumentu bazowego, czy też poprzez zapłatę różnicy wynikającej z potrącenia wzajemnych wierzytelności.

§ 4. 1. Transakcja terminowa prosta oznacza umowę kupna, sprzedaży lub zamiany instrumentów bazowych, której rozliczenie następuje w określonym w umowie przyszłym terminie, przy ustalonym w umowie poziomie parametru cenowego.

2. Długie lub krótkie pozycje w transakcjach terminowych prostych są traktowane odpowiednio jak długie lub krótkie pozycje w instrumentach bazowych, do których te transakcje terminowe się odnoszą.

§ 5. 1. Transakcja terminowa opcyjna (opcja) oznacza umowę kupna, sprzedaży lub zamiany prawa do nabycia lub prawa do zbycia określonej ilości instrumentu bazowego, której rozliczenie może nastąpić w określonym w umowie przyszłym terminie lub okresie, przy ustalonym w umowie poziomie parametru cenowego, przy czym:

- 1) opcje należy uwzględniać w rachunku pozycji pierwotnych w kwotach ich ekwiwalentów delta;
- 2) w przypadku opcji oferowanych w obrocie giełdowym należy stosować współczynniki delta ustalone przez daną giełdę, o ile współczynnik taki jest przez giełdę publikowany;
- 3) w przypadku opcji oferowanych w obrocie pozagiełdowym należy stosować współczynniki delta ustalone przez rynki pozagiełdowe lub w przypadku ich braku obliczone na podstawie własnych modeli wyceny opcji.

2. Dom maklerski, który zawiera transakcje terminowe opcyjne, jest zobowiązany do kontroli i limitowania ryzyka wynikającego z wpływu innych niż zmiany bieżących parametrów cenowych czynników wpływających na wartość opcji.

3. Dom maklerski, który zawiera transakcje terminowe opcyjne tylko i wyłącznie w sposób zapewniający jednoczesne, każdorazowe i natychmiastowe zawarcie przeciwstawnej transakcji terminowej opcyjnej o tych samych parametrach, jest zwolniony z obowiązku stosowania współczynników delta obliczonych na podstawie własnych modeli wyceny opcji.

§ 6. Operacje złożone, polegające na:

- 1) zawarciu operacji (transakcji zewnętrznej), której przedmiotem jest inna operacja (transakcja wewnętrzna) - uwzględnia się w rachunku pozycji pierwotnych zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym załączniku zastosowanymi do transakcji zewnętrznej, przy czym transakcji tej przypisuje się kwotę nominalną transakcji wewnętrznej;
- 2) jednoczesnym zawarciu kilku operacji - rozkłada się na operacje składowe i uwzględnia się odrębnie w rachunku pozycji pierwotnych zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym załączniku.

§ 7. Operacje, których wynikiem są zarówno aktywa lub zobowiązania bilansowe, jak i pozycje pozabilansowe, rozkłada się odpowiednio na operacje bilansowe i operacje pozabilansowe i uwzględnia w rachunku pozycji pierwotnych odrębnie zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym załączniku.

§ 8. Gwarantowanie emisji papierów wartościowych uwzględnia się w rachunku pozycji pierwotnych w kwocie zobowiązania do objęcia (zakupu), po z góry ustalonej cenie i w z góry ustalonym terminie, papierów wartościowych pochodzących z nowej emisji, pomniejszonej o kwoty dokonanych subskrypcji i otrzymanych regwarancji.

§ 9. Gwarantowanie emisji papierów wartościowych można uwzględniać w rachunku pozycji pierwotnych jako iloczyn kwoty zobowiązania do objęcia (zakupu), po z góry ustalonej cenie i w z góry ustalonym terminie, papierów wartościowych pochodzących z nowej emisji, pomniejszonej o kwoty dokonanych subskrypcji i otrzymanych regwarancji, i odpowiednich współczynników przeliczeniowych określonych w poniższej tabeli:

Okres	Współczynniki przeliczeniowe
od podpisania umowy do dnia zerowego	0 %
w pierwszym dniu roboczym po dniu zerowym	10 %
w drugim i trzecim dniu roboczym po dniu zerowym	25 %
w czwartym dniu roboczym po dniu zerowym	50 %

w piątym dniu roboczym po dniu zerowym	75 %
w szóstym i dalszych dniach roboczych po dniu zerowym	100 %

przy czym dzień zerowy oznacza dzień, w którym dom maklerski staje się bezwarunkowo zobowiązany do objęcia (zakupu) znanej ilości papierów wartościowych po uzgodnionej cenie.

§ 10. Dom maklerski może wyłączyć wszystkie lub niektóre pozycje pierwotne w jednostkach uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania z obliczeń wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego, o którym mowa w załączniku nr 4 do rozporządzenia, oraz z tytułu ryzyka ogólnego i ryzyka szczególnego cen instrumentów kapitałowych, o którym mowa w załączniku nr 3 do rozporządzenia, obliczając łączny wymóg kapitałowy z tytułu wyłączonych w ten sposób pozycji, jako 40% wartości tych pozycji.

B. Uwzględnienie instrumentów pochodnych dotyczących przeniesienia ryzyka kredytowego w rachunku pozycji pierwotnych w portfelu handlowym

§ 11. Dom maklerski, który w wyniku zawarcia umowy dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego przyjmuje na siebie ryzyko kredytowe ("sprzedawca zabezpieczenia"), obliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego uwzględnia wartość nominalną tej umowy, chyba, że przepisy rozporządzenia przewidują odmienne podejście.

§ 12. Dom maklerski, o którym mowa w § 11, z zastrzeżeniem przypadków transakcji swap przychodu całkowitego, obliczając ryzyko szczególne, zamiast terminu zapadalności zobowiązania stosuje termin rozliczenia umowy dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego, przy czym poszczególne transakcje podlegają dekompozycji na pozycje pierwotne zgodnie z poniższymi zasadami:

- 1) swap przychodu całkowitego generuje:
  - a) pozycję dłużą z tytułu ogólnego ryzyka rynkowego zobowiązania referencyjnego,
  - b) pozycję krótką z tytułu ogólnego ryzyka rynkowego obligacji rządowej, zapadającej w najbliższym terminie przeszacowania stopy procentowej, której przypisuje się wagę ryzyka równą 0 % w rachunku wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego na podstawie metody standardowej,
  - c) pozycję dłużą z tytułu ryzyka szczególnego zobowiązania referencyjnego,
- 2) swap ryzyka kredytowego generuje:
  - a) syntetyczną pozycję dłużą z tytułu szczególnego ryzyka rynkowego zobowiązania podmiotu referencyjnego, chyba, że instrument pochodny posiada zewnętrzną oceną jakości kredytowej, rozumianą jako, ocena jakości kredytowej nadana przez zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej lub przez agencję kredytów eksportowych, oraz spełnia warunki dotyczące pozycji dłużnych o obniżonym ryzyku, w którym to przypadku generowana jest dłużą pozycją z tytułu szczególnego ryzyka rynkowego instrumentu pochodnego,
  - b) w przypadku należnych spłat premii lub odsetek w ramach produktu, takie przepływy środków pieniężnych przedstawia się jako pozycje nominalne w obligacjach rządowych.
- 3) skrypt dłużny indeksowany do zdarzeń kredytowych generuje:

- a) pozycję dłużą z tytułu ogólnego ryzyka rynkowego instrumentu dłużnego,
  - b) syntetyczną pozycję dłużą z tytułu szczególnego ryzyka rynkowego zobowiązania podmiotu referencyjnego oraz dodatkową pozycję dłużą z tytułu ryzyka szczególnego emitenta papierów,
  - c) jeżeli instrument dłużny powiązany z ryzykiem kredytowym posiada zewnętrzną ocenę ratingową oraz spełnia warunki dotyczące pozycji dłużnych o obniżonym ryzyku, nie generuje pozycji opisanych w lit. a i b, lecz wyłącznie pozycję dłużą z tytułu szczególnego ryzyka tego instrumentu,
- 4) wielopodmiotowy skrypt dłużny indeksowany do zdarzeń kredytowych zapewniający proporcjonalne zabezpieczenie generuje:
- a) pozycję dłużą z tytułu szczególnego ryzyka rynkowego emitenta instrumentu,
  - b) dłużą pozycję z tytułu ryzyka szczególnego każdego z podmiotów referencyjnych, gdzie całkowitą wartość nominalną (notional) umowy przypisuje się każdej z pozycji proporcjonalnie do udziału procentowego w całkowitej wartości nominalnej, jaką stanowi każda ekspozycja wobec podmiotu referencyjnego, przy czym gdy możliwe jest wyodrębnienie więcej niż jednego zobowiązania podmiotu referencyjnego, podstawę określenia ryzyka szczególnego stanowi zobowiązanie o najwyższej wadze ryzyka,
  - c) jeżeli instrument dłużny wielopodmiotowy powiązany z ryzykiem kredytowym posiada zewnętrzną ocenę jakości kredytowej oraz spełnia warunki dotyczące pozycji dłużnych o obniżonym ryzyku, nie generuje pozycji opisanych w lit. a i b, lecz wyłącznie pozycję dłużą z tytułu szczególnego ryzyka tego instrumentu,
- 5) kredytowy instrument pochodny uruchamiany pierwszym niewykonaniem zobowiązania generuje dłużą pozycję z tytułu ryzyka szczególnego odpowiadającego wartości nominalnej zobowiązania każdego z podmiotów referencyjnych, przy czym, jeśli kwota maksymalnej płatności w przypadku zdarzenia kredytowego jest mniejsza niż wymóg kapitałowy według metody podanej w ust. 1, wówczas kwotę maksymalnej płatności można przyjąć jako wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego tego instrumentu,
- 6) kredytowy instrument pochodny uruchamiany drugim niewykonaniem zobowiązania generuje dłużą pozycję z tytułu ryzyka szczególnego odpowiadającego wartości nominalnej zobowiązania każdego z podmiotów referencyjnych z pominięciem podmiotu o najniższym wymogu kapitałowym z tytułu ryzyka szczególnego, przy czym, jeśli kwota maksymalnej płatności w przypadku zdarzenia kredytowego jest niższa niż wymóg kapitałowy według metody podanej w ust. 1, wówczas kwotę tę można przyjąć jako wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego tego instrumentu,
- 7) jeżeli instrument, o którym mowa w pkt. 5 lub 6 posiada zewnętrzną ocenę jakości kredytowej oraz spełnia warunki dotyczące pozycji dłużnych o obniżonym ryzyku, sprzedawca zabezpieczenia musi uwzględnić jedynie pozycję pierwotną z tytułu ryzyka szczególnego odpowiadającego ocenie jakości kredytowej instrumentu pochodnego.

§ 13. Obliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego, pomija się pozycję pierwotną wynikającą z ekspozycji bazowej zabezpieczonej kredytowym instrumentem pochodnym oraz wynikającą z zabezpieczenia w przypadku gdy wartości po obu stronach (pozycji krótkiej i pozycji długiej) zmieniają się przeciwstawnie i zasadniczo w tym samym zakresie, co ma miejsce w następujących sytuacjach:

- 1) obie pozycje zawierają całkowicie identyczne instrumenty,
- 2) dłuża pozycja gotówkowa jest zabezpieczona transakcją swap przychodu całkowitego (lub odwrotnie), a zobowiązanie referencyjne oraz ekspozycja bazowa (tj. pozycja

gotówkowa) są idealnie dopasowane, przy czym termin zapadalności samej transakcji swap może się różnić od terminu zapadalności ekspozycji bazowej.

§ 14. Obliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego uwzględnia się 20% wielkości pozycji pierwotnej wynikającej z ekspozycji bazowej zabezpieczonej kredytowym instrumentem pochodnym lub wynikającej z zabezpieczenia (w zależności od tego, która z kategorii generuje wyższy wymóg kapitałowy) gdy pozycje te zmieniają się przeciwstawnie i zasadniczo w tym samym zakresie oraz gdy:

- 1) występuje idealne dopasowanie zobowiązania referencyjnego, terminu zapadalności zarówno zobowiązania referencyjnego, jak i kredytowego instrumentu pochodnego, oraz waluty ekspozycji bazowej,
- 2) zasadnicze elementy umowy kredytowego instrumentu pochodnego nie wpływają na istotną różnicę między zmianą cen kredytowego instrumentu pochodnego a zmianami cen zobowiązania referencyjnego.

§ 15. Obliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego uwzględnia się pozycję pierwotną wynikającą z ekspozycji bazowej zabezpieczonej kredytowym instrumentem pochodnym lub wynikającą z zabezpieczenia (w zależności od tego, która z nich generuje wyższy wymóg kapitałowy) gdy pozycje te zmieniają się przeciwstawnie, co ma miejsce w następujących sytuacjach:

- 1) pozycja pierwotna spełnia warunki określone w § 13 pkt 2, ale występuje niedopasowanie aktywów między zobowiązaniem referencyjnym a ekspozycją bazową, przy czym spełnione są następujące wymogi:
  - a) zobowiązanie referencyjne ma stopień uprzywilejowania kredytowego równy lub niższy od zobowiązania bazowego,
  - b) zobowiązanie bazowe oraz zobowiązanie referencyjne pochodzą od tego samego dłużnika oraz zawierają prawnie egzekwowalne wykonalne z mocy prawa obustronne klauzule stwierdzenia niewykonania zobowiązań lub przyspieszenia takiego stwierdzenia,
- 2) pozycja pierwotna spełnia warunki określone w § 13 pkt 1 lub § 14, ale występuje niedopasowanie walut lub terminów zapadalności między zabezpieczeniem ryzyka kredytowego a bazowym składnikiem aktywów (niedopasowania walutowe powinny zostać ujęte w rachunku wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego zgodnie z załącznikiem nr 4 do uchwały),
- 3) pozycja jest objęta przepisem § 14, ale występuje niedopasowanie aktywów między pozycją gotówkową a kredytowym instrumentem pochodnym, przy czym bazowy składnik aktywów ujmuje się jako zobowiązanie podlegające dostawie w dokumentacji dotyczącej kredytowego instrumentu pochodnego.

§ 16. Dom maklerski, który transferuje ryzyko kredytowe ("nabywca ochrony kredytowej") określa pozycje pierwotne w sposób symetrycznie przeciwny do sposobu określonego w § 12 dla pozycji sprzedawcy zabezpieczenia, z wyjątkiem instrumentu dłużnego powiązanego ze zdarzeniami kredytowymi, który nie generuje krótkiej pozycji u emitenta, przy czym:

- 1) jeśli w danym momencie obowiązuje opcja wykupu połączona z przyrostem wartości odsetek danego instrumentu, moment ten traktuje się jako termin zapadalności ochrony kredytowej,
- 2) w przypadku kredytowego instrumentu pochodnego uruchamianego n -tym niewykonaniem zobowiązania zezwala się nabywcy ochrony kredytowej na kompensowanie ryzyka szczególnego dla $n-1$ instrumentów bazowych (tzn. $n-1$ aktywów o najniższym obciążeniu ryzykiem szczególnym).

§ 17. Dom maklerski, który wycenia instrumenty pochodne określone w § 5, według bieżącej wartości rynkowej i zarządza ryzykiem stopy procentowej obciążającym transakcje na zasadzie dyskontowania przepływów pieniężnych, z zastrzeżeniem § 18, może posługiwać się modelami wrażliwości celem obliczania pozycji, o których mowa wyżej, może również stosować te modele w stosunku do wszelkich instrumentów dłużnych, w których przypadku wiarygodność główna spłacana jest regularnie przez cały okres do wykupu, a nie jednorazową płatnością kwoty kapitału w terminie wykupu.

§ 18. Dom maklerski może stosować model wrażliwości, po uzyskaniu zgody Komisji, przy czym:

- 1) model powinien generować pozycje o tej samej wrażliwości na zmianę stopy procentowej, jak związane z nimi przepływy pieniężne,
- 2) należy ocenić tę wrażliwość w odniesieniu do niezależnych ruchów przykładowych stóp procentowych dobranych w różnych punktach krzywej dochodowości, przy czym należy umieścić przynajmniej jeden punkt badania wrażliwości w każdym przedziale czasowym wyznaczonym w tabeli określonej w § 31 załącznika nr 3 do rozporządzenia,
- 3) obliczone pozycje włącza się do wyliczeń wymogów kapitałowych zgodnie z przepisami załącznika nr 3 do rozporządzenia.

§ 19. Dom maklerski, który nie posługuje się modelami na zasadach określonych w § 17 i 18, może uznać za w pełni kompensujące się pozycje w instrumentach pochodnych, które spełniają przynajmniej następujące warunki:

- 1) pozycje te są tej samej wartości i są wyrażone w tej samej walucie,
- 2) istnieje ściśle dopasowanie stopy referencyjnej (pozycje o oprocentowaniu zmiennym) lub kuponu odsetkowego (pozycje o oprocentowaniu stałym),
- 3) najbliższy termin przeszacowania stawki oprocentowania, a w przypadku pozycji z kuponami o stałym oprocentowaniu – okres pozostający do terminu płatności, odpowiada następującym limitom:
  - a) do jednego miesiąca: ten sam dzień,
  - b) od jednego miesiąca do roku: w ciągu siedmiu dni,
  - c) powyżej roku: w ciągu 30 dni.

§ 20. Dom maklerski przekazujący papiery wartościowe lub gwarantowane prawa do tytułu do tych papierów w ramach umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu oraz dom maklerski udzielający pożyczki papierów wartościowych włączają te papiery wartościowe do obliczeń swoich wymogów kapitałowych przeprowadzanych zgodnie z niniejszym załącznikiem, pod warunkiem że papiery te spełniają kryteria zaliczania do portfela handlowego określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

C. Obliczanie pozycji zagregowanych

§ 21. Pozycję netto w danym instrumencie bazowym oblicza się jako bezwzględną wartość różnicy pomiędzy sumą długich i sumą krótkich pozycji pierwotnych w tym instrumencie bazowym, przy czym pozycję tę oznacza się jako:

- 1) długą - gdy różnica ta jest dodatnia;
- 2) krótką - gdy różnica ta jest ujemna;
- 3) domkniętą - gdy różnica ta jest równa zero.

§ 22. Pozycję całkowitą oblicza się jako:

- 1) sumę długich albo sumę krótkich pozycji netto w poszczególnych instrumentach bazowych, w zależności od tego, która z tych sum jest wyższa co do bezwzględnej wartości, albo
- 2) sumę długich pozycji netto w poszczególnych instrumentach bazowych - gdy sumy, o których mowa w pkt 1, są sobie równe co do bezwzględnej wartości.

§ 23. 1. Globalną pozycję netto oblicza się jako różnicę bezwzględnych wartości sumy długich i sumy krótkich pozycji pierwotnych w instrumentach bazowych.

2. Globalną pozycję brutto oblicza się jako sumę bezwzględnych wartości pozycji pierwotnych długich i pozycji pierwotnych krótkich w instrumentach bazowych.

OBLICZANIE WYMOGU KAPITAŁOWEGO Z TYTUŁU RYZYKA POZYCJI

A. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen instrumentów kapitałowych

I. Szczególne zasady wyznaczania pozycji w instrumentach kapitałowych

§ 1. 1. Przez instrumenty kapitałowe rozumie się:

- 1) akcje;
- 2) prawa poboru akcji;
- 3) kwity depozytowe;
- 4) inne papiery wartościowe obciążone ryzykiem cen instrumentów kapitałowych ;
- 4) element kapitałowy papierów wartościowych zamiennych na instrumenty kapitałowe wymienione w pkt 1-4, wyodrębniony w sposób określony w § 6 załącznika nr 2 do rozporządzenia.

5) § 2. Do wyznaczania pozycji pierwotnych w instrumentach kapitałowych stosuje się odpowiednio przepisy załącznika nr 2 do rozporządzenia, przy czym:

- 1) przez instrumenty bazowe należy rozumieć poszczególne instrumenty kapitałowe;
- 2) przez parametry cenowe należy rozumieć ceny poszczególnych instrumentów kapitałowych, z zastrzeżeniem § 10 pkt 2.

§ 3. Instrumenty kapitałowe pomniejszające poziom nadzorowanych kapitałów wyłącza się z rachunku pozycji w instrumentach kapitałowych.

§ 4. . Dla celów obliczania pozycji netto w poszczególnych instrumentach kapitałowych pozycje pierwotne wynikające z operacji na indeksach instrumentów kapitałowych można:

- 1) rozkładać na pozycje pierwotne w poszczególnych instrumentach kapitałowych zgodnie z ich aktualnym udziałem w indeksie ;
- 2) traktować jako pozycję pierwotną wynikającą z operacji na odrębnym instrumencie kapitałowym, którego cena jest średnią ważoną ceną instrumentów kapitałowych zaliczonych do indeksu .

§ 5. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen instrumentów kapitałowych oblicza się jako sumę wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego i szczególnego cen instrumentów kapitałowych.

II. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego cen kapitałowych papierów wartościowych oraz wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego cen kapitałowych papierów wartościowych

§ 6. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego cen kapitałowych papierów wartościowych oblicza się dla pozycji pierwotnych w kapitałowych papierach wartościowych wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego jako 8 % bezwzględnej wartości globalnej pozycji netto w kapitałowych papierach wartościowych.

§ 7. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego cen kapitałowych papierów wartościowych oblicza się dla pozycji pierwotnych w kapitałowych papierach wartościowych

wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego metodą podstawową lub metodą uproszczoną.

§ 8. 1. Przy obliczaniu wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego cen kapitałowych papierów wartościowych metodą podstawową zalicza się każdą pozycję pierwotną w danym kapitałowym papierze wartościowymi do jednej z następujących grup:

- 1) pozycje w kapitałowych papierach wartościowych wynikające z transakcji terminowych, których przedmiotem są indeksy uznanych giełd papierów wartościowych;
- 2) pozycje w kapitałowych papierach wartościowych płynnych i zdywersyfikowanych;
- 3) pozycje w kapitałowych papierach wartościowych emitowanych przez podmioty, które emitują instrumenty dłużne o niskim i obniżonym ryzyku szczególnym w rozumieniu przepisów niniejszego załącznika, przy czym grupa nie obejmuje emitentów, dla których poziom ryzyka instrumentów dłużnych wynika z gwarantowania emisji, lub jej zabezpieczenia,
- 4) pozostałe pozycje w kapitałowych papierach wartościowych instrumentach kapitałowych.

2. Przez indeksy uznanych giełd papierów wartościowych rozumie się następujące indeksy:

- 1) All Ords - w Związku Australijskim;
- 2) ATX - w Republice Austrii;
- 3) BEL20 - w Królestwie Belgii;
- 4) Sao Paulo - Bovespa - w Federacyjnej Republice Brazylii;
- 5) DJ Euro STOXX 50 - indeks międzynarodowy;
- 6) Euronext 100 - indeks międzynarodowy;
- 7) CAC40 - w Republice Francuskiej;
- 8) IBEX35 - w Królestwie Hiszpanii;
- 9) EOE25 - w Królestwie Niderlandów;
- 10) Hang Seng - w Specjalnym Regionie Autonomicznym Hongkong;
- 11) Nikkei225 - w Japonii;
- 12) TSE35 - w Kanadzie;
- 13) IPC Index - w Meksykańskich Stanach Zjednoczonych;
- 14) DAX - w Republice Federalnej Niemiec;
- 15) WIG20 - w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 16) SMI - w Konfederacji Szwajcarskiej;
- 17) OMX - w Królestwie Szwecji;
- 18) S& P500 - w Stanach Zjednoczonych Ameryki;
- 19) Dow Jones Ind. Av. - w Stanach Zjednoczonych Ameryki;
- 20) NASDAQ - w Stanach Zjednoczonych Ameryki;
- 21) TFSE 100 - w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej;
- 22) FTSE mid250 - w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej;
- 23) MIB 30 - w Republice Włoskiej.

3. Przez kapitałowe papiery wartościowe płynne i zdywersyfikowane rozumie się kapitałowe papiery wartościowe, które spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) kapitałowy papier wartościowy ujęty jest w jednym z indeksów uznanych giełd papierów wartościowych;
- 2) utrzymywana przez dom maklerski pozycja netto w danym kapitałowym papierze wartościowym nie przekracza 10 % globalnej pozycji brutto w kapitałowych papierach wartościowych;

3) łączna wartość utrzymywanych przez dom maklerski pozycji netto w poszczególnych kapitałowych papierach wartościowych, przekraczających 5 % globalnej pozycji brutto, nie przekracza 50 % pozycji globalnej brutto.

4. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego ceny danego kapitałowego papieru wartościowego oblicza się jako iloczyn bezwzględnej wartości pozycji netto w tym instrumencie i stopy narzutu w wysokości:

- 1) 0 % - w przypadku instrumentu będącego przedmiotem pozycji zaliczonej do grupy, o której mowa w ust. 1 pkt 1;
- 2) 2 % - w przypadku instrumentu będącego przedmiotem pozycji zaliczonej do grupy, o której mowa w ust. 1 pkt 2-3;
- 3) 4 % - w przypadku instrumentu będącego przedmiotem pozycji zaliczonej do grupy, o której mowa w ust. 1 pkt 4.

5. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego cen kapitałowych papierów wartościowych oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka szczególnego cen poszczególnych instrumentów, obliczonych zgodnie z ust. 4.

§ 9. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego cen kapitałowych papierów wartościowych może być obliczany metodą uproszczoną jako 4 % globalnej pozycji brutto w kapitałowych papierach wartościowych, przy czym w rachunku tym nie uwzględnia się pozycji w kapitałowych papierach wartościowych, wynikających z terminowych transakcji giełdowych, których przedmiotem są indeksy uznanych giełd papierów wartościowych.

§ 10. Dom maklerski może stosować metodę wartości zagrożonej do obliczania łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych, określoną w przepisach załącznika nr 13 do rozporządzenia, w zakresie:

- 1) ryzyka szczególnego i ryzyka ogólnego cen kapitałowych papierów wartościowych łącznie - przyjmując jako parametry cenowe ceny poszczególnych kapitałowych papierów wartościowych;
- 2) ryzyka ogólnego cen kapitałowych papierów wartościowych - przyjmując jako parametry cenowe indeksy giełd, na których są notowane poszczególne kapitałowe papiery wartościowe.

B. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów

I. Szczególne zasady wyznaczania pozycji w towarach

§ 11. W rozumieniu przepisów niniejszej części:

- 1) za towary uważa się dowolne materialne przedmioty handlu określone co do rodzaju i gatunku, których ilość może być wyrażona w fizycznych jednostkach miary, z wyłączeniem środków trwałych oraz przedmiotów stanowiących prawne zabezpieczenie ekspozycji domu maklerskiego.
- 2) za towar jednolity uznaje się:
  - a) towar identyczny stanowiący różne podkategorie tego samego towaru,
  - b) towary wzajemnie zastępowalne,
  - c) towary będące bliskimi substytutami, jeśli współczynnik korelacji pomiędzy zmianami cen tych towarów wynosi nie mniej niż 0,9 w okresie co najmniej 12 miesięcy.

§ 12. 1. Pozycje pierwotne w towarach wyznacza się, z zastrzeżeniem ust. 2, na podstawie przepisów załącznika nr 2 do rozporządzenia, przy czym:

- 1) przez instrumenty bazowe należy rozumieć poszczególne towary jednolite;
- 2) przez parametry cenowe należy rozumieć ceny poszczególnych towarów jednolitych.

2. Dom maklerski może nie wyznaczać pozycji pierwotnych w towarach, będących wynikiem zawarcia transakcji terminowej prostej lub transakcji terminowej opcyjnej, pod warunkiem, że transakcje te zawarte zostały na rynku regulowanym w jednym z państw członkowskich lub na jednej z uznanych giełd papierów wartościowych.

§ 13. 1. Przy obliczaniu łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów pomija się równe co do wartości bezwzględnej przeciwstawne pozycje pierwotne w danym towarze jednolitym, których terminy zapadalności przypadają:

- 1) w tym samym dniu albo
- 2) w odstępie co najwyżej 10 dni, jeśli wynikają one z transakcji dokonywanych na giełdzie towarowej lub podobnych zorganizowanych rynkach z codziennymi datami dostaw.

2. W przypadku występowania różnych cen towarów uznanych za towar jednolity, cenę towaru jednolitego wyznacza się jako średnią ważoną tych cen.

3. Dla celów obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów można pominąć pozycje pierwotne w towarach wynikające z operacji finansowania zapasów towarów.

§ 14. Przy obliczaniu łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów należy uwzględnić towary lub gwarantowane prawa własności towarów przekazane w ramach umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu oraz towary przekazane w ramach udzielenia pożyczki towarów.

§ 15. Jeśli pozycja krótka staje się wymagalna przed pozycją długą, dom maklerski zobowiązany jest zabezpieczyć się przed ryzykiem braku płynności, które może wystąpić w związku z odmiennymi terminami zapadalności tych pozycji.

II. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów

§ 14. 1. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen towarów, z zastrzeżeniem ust. 2, oblicza się dla pozycji pierwotnych wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego i niehandlowego łącznie, jako sumę wymogów kapitałowych obliczonych zgodnie z ust. 2 oraz metodą uproszczoną, metodą terminów zapadalności lub metodą wartości zagrożonej.

2. W przypadku określonym w sekcji A § 12 ust. 2, dom maklerski oblicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen towarów w zakresie tych pozycji, jako sumę wartości depozytów zabezpieczających wymaganych z tytułu rozliczania tych transakcji przez rozliczające te transakcje izby rozliczeniowe.

§ 16. 1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen danego towaru jednolitego może być obliczony metodą uproszczoną jako suma 15 % globalnej pozycji netto w danym towarze jednolitym i 3 % globalnej pozycji brutto w danym towarze jednolitym.

2. Wysokość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka cen poszczególnych towarów jednolitych, obliczonych zgodnie z ust. 1.

§ 15. 1. Przy obliczaniu wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów metodą terminów zapadalności klasyfikuje się każdą pozycję pierwotną w danym towarze jednolitym, wyznaczoną zgodnie z przepisami części I, do jednego z przedziałów rezydualnych terminów zapadalności określonych w drugiej kolumnie tabeli:

Numer przedziału	Przedziały rezydualnych terminów zapadalności	Stopa narzutu (w %)
kolumna 1	kolumna 2	kolumna 3
1	0-1 miesiąc	1,50
2	> 1-3 miesiące	1,50
3	> 3-6 miesięcy	1,50
4	> 6-12 miesięcy	1,50
5	> 1-2 lata	1,50
6	> 2-3 lata	1,50
7	> 3 lata	1,50

2. Pozycje pierwotne odpowiadające fizycznym zapasom danego towaru jednolitego należy zaklasyfikować do pierwszego przedziału rezydualnych terminów zapadalności.

3. Na podstawie klasyfikacji dokonanej zgodnie z ust. 1 w każdym przedziale rezydualnych terminów zapadalności oblicza się sumę pozycji pierwotnych długich i pozycji pierwotnych krótkich.

4. Mniejsza z bezwzględnych wartości:

- 1) sumy pierwotnych pozycji długich w danym przedziale rezydualnych terminów zapadalności powiększonej o niedopasowaną pozycję długą z poprzedniego przedziału rezydualnych terminów zapadalności lub
- 2) sumy pierwotnych pozycji krótkich w tym samym przedziale rezydualnych terminów zapadalności powiększonej o niedopasowaną pozycję krótką z poprzedniego przedziału rezydualnych terminów zapadalności

- stanowi dopasowaną pozycję w danym przedziale rezydualnych terminów zapadalności, różnica zaś między tymi wartościami bezwzględnymi stanowi niedopasowaną pozycję w tym przedziale. W pierwszym przedziale rezydualnych terminów zapadalności nie dokonuje się powiększenia sumy pozycji pierwotnych.

5. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ceny danego towaru jednolitego oblicza się jako sumę:

- 1) dopasowanych pozycji w poszczególnych przedziałach rezydualnych terminów zapadalności, pomnożonych przez odpowiadające tym przedziałom stopy narzutu podane w trzeciej kolumnie tabeli zawartej w ust. 1;
- 2) niedopasowanych pozycji w poszczególnych przedziałach rezydualnych terminów zapadalności, z wyłączeniem ostatniego, pomnożonych przez 0,6 %;
- 3) niedopasowanej pozycji w ostatnim przedziale rezydualnych terminów zapadalności, pomnożonej przez 15 %.

6. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen towarów oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka cen poszczególnych towarów jednolitych, obliczonych zgodnie z ust. 5.

§ 16. 1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen danego towaru jednolitego może być obliczony metodą uproszczoną jako sumę 15% globalnej pozycji netto w danym towarze jednolitym i 3% globalnej pozycji brutto w danym towarze jednolitym.

2. Wysokość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka cen poszczególnych towarów jednolitych, obliczonych zgodnie z ust. 1.

§ 17. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka cen towarów można obliczyć metodą wartości zagrożonej zgodnie z przepisami załącznika nr 13 do rozporządzenia, przy czym jako parametry cenowe należy rozumieć ceny towarów jednolitych.

C. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych

I. Szczególne zasady wyznaczania pozycji w instrumentach dłużnych

§ 18. Przez instrumenty dłużne rozumie się:

- 1) dłużne papiery wartościowe, w tym między innymi: bony skarbowe, obligacje, listy zastawne, certyfikaty depozytowe, czek bankierskie, z wyłączeniem własnych dłużnych papierów wartościowych;
- 2) hipoteczne depozyty i lokaty wynikające z dekompozycji transakcji terminowych na stopę procentową;
- 3) inne instrumenty dłużne będące przedmiotem obrotu handlowego.

§ 19. Pozycje pierwotne w instrumentach dłużnych wyznacza się zgodnie z przepisami załącznika nr 2 do rozporządzenia, w podziale na waluty denominacji tych instrumentów, przy czym:

- 1) przez instrument bazowy należy rozumieć instrument dłużny;
- 2) przez parametr cenowy należy rozumieć rentowność do wykupu lub cenę instrumentu dłużnego.

§ 20. W rachunku łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych uwzględnia się tę spośród pozycji pierwotnych wynikających z dekompozycji transakcji terminowej, której odpowiada dłuższy termin zapadalności, pomija się pozycje pierwotne odpowiadające terminowi zapadalności transakcji.

§ 21. Przez pozycję o niskim ryzyku szczególnym rozumie się pozycje pierwotne w instrumentach bazowych emitowanych lub gwarantowanych przez rządy centralne państw członkowskich oraz emitowane przez banki centralne państw członkowskich, organizacje międzynarodowe lub wielostronne banki rozwoju, którym został przypisany 1 stopień jakości kredytowej, lub którym została przypisana waga ryzyka 0% w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

§ 22. Przez pozycje o obniżonym ryzyku szczególnym rozumie się pozycje pierwotne w instrumentach bazowych:

- 1) emitowanych lub gwarantowanych przez rządy centralne oraz emitowanych przez banki centralne, organizacje międzynarodowe, wielostronne banki rozwoju, samorządy terytorialne lub inne władze lokalne państw członkowskich, którym został przypisany 2 lub 3 stopień jakości kredytowej w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,

- 2) emitowanych lub gwarantowanych przez instytucje, którym został przypisany 1 lub 2 stopień jakości kredytowej w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- 3) emitowanych lub gwarantowanych przez przedsiębiorstwa, którym został przypisany 1 lub 2 stopień jakości kredytowej w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- 4) pozycje pierwotne w instrumentach bazowych innych niż wymienione w pkt 1-3:
  - a) pozycje długie i krótkie w instrumentach kwalifikujących się do stopnia jakości kredytowej odpowiadającego co najmniej klasie inwestycyjnej, w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 105b ust. 12 ustawy,
  - b) pozycje długie i krótkie w instrumentach, dla których w metodzie wewnętrznych ratingów wartość PD ze względu na wypłacalność emitenta, nie jest wyższa niż w przypadku instrumentów, o których mowa w lit a),
  - c) pozycje długie i krótkie w instrumentach nieposiadających oceny kredytowej opracowanej przez zewnętrzną instytucję kontroli jakości kredytowej, pod warunkiem że instrumenty te spełniają następujące kryteria:
    - są uznane przez dom maklerski za wystarczająco płynne, przy czym dom maklerski określa kryteria kwalifikacji instrumentu do danej grupy płynności,
    - ich jakość kredytowa jest zdaniem domu maklerskiego co najmniej równoważna jakości kredytowej instrumentów, o których mowa w lit a),
    - są dopuszczone do obrotu na przynajmniej jednym rynku regulowanym w państwie członkowskim lub na jednej z uznanych giełd papierów wartościowych,
  - d) pozycje długie i krótkie w instrumentach emitowanych przez instytucje nadzorowane przez właściwy organ kraju trzeciego, którego przepisy w zakresie adekwatności kapitałowej są co najmniej równoważne wymogom określonym w ustawie i w aktach do niej wykonawczych, pod warunkiem że instrumenty te spełniają następujące kryteria:
    - są uznane przez dom maklerski za wystarczająco płynne, przy czym dom maklerski określa kryteria kwalifikacji instrumentu do danej grupy płynności,
    - ich jakość kredytowa jest zdaniem domu maklerskiego co najmniej równoważna jakości kredytowej instrumentów, o których mowa w lit a),
  - e) pozycje w instrumentach emitowanych przez instytucje, pod warunkiem że instytucje te spełniają następujące kryteria:
    - są uznane za posiadające jakość kredytową porównywalną lub wyższą niż 2 stopień jakości kredytowej nadawany instytucjom w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
    - są nadzorowane przez właściwy organ kraju trzeciego, którego przepisy w zakresie adekwatności kapitałowej są co najmniej równoważne wymogom określonym w ustawie i w aktach do niej wykonawczych.
- 5) Komisja może dokonać zmiany zakwalifikowania dokonanej na potrzeby pkt 4 lit.c tiret pierwsze, jeśli uzna, że przyjęte przez dom maklerski zakwalifikowanie do poszczególnych grup płynności były nieodpowiednie.

§ 23. Przez pozycje o wysokim ryzyku szczególnym rozumie się pozycje pierwotne w instrumentach bazowych:

- 1) emitowanych lub gwarantowanych przez rządy centralne oraz emitowanych przez banki centralne, organizacje międzynarodowe, wielostronne banki rozwoju, samorządy terytorialne lub inne władze lokalne państw członkowskich lub instytucje, którym został przypisany 4 lub 5 stopień jakości kredytowej w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,

- 2) emitowanych lub gwarantowanych przez przedsiębiorstwa, którym został przypisany 3 lub 4 stopień jakości kredytowej w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- 3) nieposiadających oceny kredytowej opracowanej przez zewnętrzną instytucję kontroli jakości kredytowej.

§ 24. Przez pozostałe pozycje rozumie się pozycje pierwotne w instrumentach bazowych:

- 1) emitowanych lub gwarantowanych przez rządy centralne oraz emitowanych przez banki centralne, organizacje międzynarodowe, wielostronne banki rozwoju, samorządy terytorialne lub inne władze lokalne państw członkowskich lub instytucje, którym został przypisany 6 stopień jakości kredytowej w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- 2) emitowanych lub gwarantowanych przez przedsiębiorstwa, którym został przypisany 5 lub 6 stopień jakości kredytowej w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

§ 25. Decyzję w kwestii oceny ryzyka pozycji i zaliczenia pozycji do grup pozycji o obniżonym ryzyku podejmuje dom maklerski, przy czym ocena ta poddana zostaje weryfikacji w toku czynności kontrolnych przeprowadzanych przez Komisję.

§ 26. W przypadku domów maklerskich stosujących metodę wewnętrznych ratingów, na potrzeby dokonania kwalifikacji do określonego stopnia jakości kredytowej zgodnie z tabelą, o której mowa w § 24, przypisany przez dom maklerski danemu dłużnikowi, zgodnie ze wskazaną tabelą, współczynnik procentowy nie może być niższy niż współczynnik przypisany zgodnie z przepisami metody standardowej.

§ 27. Pozycjom w instrumentach bazowych niezaliczonych do grup o niskim lub obniżonym ryzyku szczególnym, dom maklerski przypisuje, z zastrzeżeniem art. 28, stopę narzutu w wysokości 8 lub 12% z tytułu tego ryzyka, zgodnie z tabelą umieszczoną w części II.

§ 28. W odniesieniu do pozycji w instrumentach bazowych, w przypadku których występuje ryzyko niewypłacalności ich emitenta dom maklerski stosuje maksymalną stopę narzutu wskazaną w tabeli w § 31.

II. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych

§ 29. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych oblicza się dla pozycji pierwotnych wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego.

§ 30. Pozycje netto w poszczególnych instrumentach dłużnych wyrażonych w danej walucie zalicza się do jednej z grup wymienionych w kolumnie pierwszej tabeli:

Grupy pozycji	Rezydualny termin zapadalności	Stopa narzutu (w %)
kolumna 1	kolumna 2	kolumna 3

Pozycje o niskim ryzyku szczególnym		0,00
Pozycje o obniżonym ryzyku szczególnym	Do 6 miesięcy	0,25
	> 6-24 miesiące	1,00
	> 24 miesiące	1,60
Pozycje o wysokim ryzyku szczególnym		8,00
Pozostałe pozycje		12,00

§ 31. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych wyrażonych w danej walucie oblicza się jako sumę iloczynów pozycji netto w tych instrumentach, obliczonych zgodnie z przepisami części I, przez stopy narzutu odpowiadające grupom pozycji, do których zostały zaliczone, określone w kolumnie trzeciej tabeli, o której mowa w § 24.

§ 32. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych (dla wszystkich walut) oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych obliczonych dla poszczególnych walut *zgodnie z § 25.*

§ 33. Dom maklerski może stosować metodę wartości zagrożonej do obliczania łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych wyłącznie na zasadach określonych w § 33.

D. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych

I. Szczególne zasady wyznaczania pozycji

§ 34. W rozumieniu przepisów niniejszej części:

- 1) przez instrumenty bazowe rozumie się instrumenty dłużne, w tym także instrumenty dłużne wynikające z dekompozycji transakcji terminowych dokonanej zgodnie z przepisami załącznika nr 2 do rozporządzenia;
- 2) pozycje pierwotne w instrumentach bazowych wyznacza się, z zastrzeżeniem **§ 30**, zgodnie z przepisami załącznika nr 2 do rozporządzenia, z uwzględnieniem szczególnych zasad wyznaczania pozycji w instrumentach bazowych.

§ 35. Pary przeciwstawnych pozycji pierwotnych wynikających z transakcji salduje się, z zastrzeżeniem **§ 30**, jeżeli:

- 1) pozycje pierwotne są wyrażone w tej samej walucie;
- 2) rentowności do wykupu związane z pozycjami pierwotnymi są identyczne lub różnica między nimi nie przekracza 30 punktów bazowych;
- 3) kupony (jeśli istnieją) związane z pozycjami pierwotnymi są identyczne lub różnica między nimi nie przekracza 30 punktów bazowych;
- 4) rezydualne terminy zapadalności pozycji pierwotnych następują tego samego dnia - w przypadku terminów krótszych niż 1 miesiąc lub nie różnią się o więcej niż:
  - a) 7 dni - w przypadku terminów od 1 miesiąca do jednego roku,

b) 30 dni - w przypadku terminów przekraczających jeden rok.

§ 36. Pozycji w instrumentach bazowych, które zgodnie z przepisami sekcji C nie mogą być zaliczone do grup o niskim lub obniżonym ryzyku szczególnym, nie można saldować z pozycjami w innych instrumentach bazowych.

II. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych

§ 37. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych oblicza się dla pozycji pierwotnych wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego metodą terminów zapadalności, metodą zaktualizowanego średniego okresu zwrotu lub metodą wartości zagrożonej.

§ 38. 1. Przy obliczaniu wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych metodą terminów zapadalności - pozycje pierwotne dzieli się na dwie grupy w zależności od wysokości kuponu w następujący sposób:

- 1) grupa A - obejmująca pozycje pierwotne z kuponem równym 3 % lub większym;
- 2) grupa B - obejmująca pozycje pierwotne z kuponem mniejszym niż 3 %.

2. Pozycje pierwotne w instrumentach bazowych wyrażone w danej walucie, obliczone zgodnie z przepisami części I, zalicza się do jednego z przedziałów rezydualnych terminów zapadalności (przedział), podzielonych na trzy strefy przedziałów zapadalności (strefa), z uwzględnieniem wysokości kuponu, zgodnie z tabelą:

Strefa	Lp.	Przedziały rezydualnych terminów zapadalności		Mnożnik (%)	Założona zmiana stóp procentowych (%)
		grupa A	Grupa B		
kolumna 1	Kolumna 2	kolumna 3	Kolumna 4	Kolumna 5	Kolumna 6
Pierwsza	1	0-1 miesiąc	0-1 miesiąc	0,00	-
	2	> 1-3 miesiące	> 1-3 miesiące	0,20	1,00
	3	> 3-6 miesięcy	> 3-6 miesięcy	0,40	1,00
	4	> 6-12 miesięcy	> 6-12 miesięcy	0,70	1,00
Druga	5	> 1-2 lata	> 1-1,9 lat	1,25	0,90
	6	> 2-3 lata	> 1,9-2,8 lat	1,75	0,80
	7	> 3-4 lata	> 2,8-3,6 lat	2,25	0,75
Trzecia	8	> 4-5 lat	> 3,6-4,3 lat	2,75	0,75
	9	> 5-7 lat	> 4,3-5,7 lat	3,25	0,70

10	> 7-10 lat	> 5,7-7,3 lat	3,75	0,65
11	> 10-15 lat	> 7,3-9,3 lat	4,50	0,60
12	> 15-20 lat	> 9,3-10,6 lat	5,25	0,60
13	> 20 lat	> 10,6-12 lat	6,00	0,60
14		> 12-20 lat	8,00	0,60
15		> 20 lat	12,50	0,60

3. Na podstawie klasyfikacji dokonanej zgodnie z ust. 2, w każdym przedziale oblicza się ważne pozycje pierwotne jako iloczyny wartości godziwych poszczególnych pozycji pierwotnych i mnożników odpowiadających tym przedziałom.

4. Mniejsza z kwot:

- 1) sumy ważonych pozycji pierwotnych długich albo
- 2) sumy ważonych pozycji pierwotnych krótkich w danym przedziale

- stanowi ważoną pozycję dopasowaną w danym przedziale, zaś bezwzględna wartość różnicy między tymi kwotami stanowi ważoną pozycję niedopasowaną w tym przedziale, z tym że jeśli względna wartość różnicy jest dodatnia, to występuje ważona długa pozycja niedopasowana w danym przedziale, natomiast jeśli względna wartość różnicy jest ujemna, to występuje ważona krótka pozycja niedopasowana w danym przedziale.

5. Mniejsza z kwot:

- 1) sumy ważonych długich pozycji niedopasowanych albo
- 2) sumy ważonych krótkich pozycji niedopasowanych danej strefy

- stanowi ważoną pozycję dopasowaną w tej strefie, zaś bezwzględna wartość różnicy między tymi kwotami stanowi ważoną pozycję niedopasowaną w tej strefie, z tym że jeśli względna wartość różnicy jest dodatnia, to występuje ważona długa pozycja niedopasowana w danej strefie, natomiast jeśli względna wartość różnicy jest ujemna, to występuje ważona krótka pozycja niedopasowana w danej strefie.

6. Mniejsza z kwot:

- 1) ważonej długiej (krótkiej) pozycji niedopasowanej w pierwszej strefie albo
- 2) ważonej pozycji krótkiej (długiej) niedopasowanej w drugiej strefie

- stanowi ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami pierwszą i drugą.

7. Mniejsza z kwot:

- 1) ważonej długiej (krótkiej) pozycji niedopasowanej w drugiej strefie, pomniejszonej o ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami pierwszą i drugą, albo
- 2) ważonej krótkiej (długiej) pozycji niedopasowanej w trzeciej strefie

- stanowi ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami drugą i trzecią.

8. Obliczeń, o których mowa w ust. 6 i 7, można dokonać, przyjmując odwrotną numerację stref.

9. Ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami pierwszą i trzecią stanowi mniejsza z kwot:

- 1) ważonej długiej (krótkiej) pozycji niedopasowanej w pierwszej strefie, pomniejszonej o ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami pierwszą i drugą, albo
- 2) ważonej krótkiej (długiej) pozycji niedopasowanej w trzeciej strefie pomniejszonej o ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami drugą i trzecią.

10. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych dla danej waluty oblicza się jako sumę:

- 1) 10 % sumy ważonych pozycji dopasowanych w poszczególnych przedziałach;
- 2) 40 % ważonej pozycji dopasowanej w strefie pierwszej;
- 3) 30 % ważonej pozycji dopasowanej w strefie drugiej;
- 4) 30 % ważonej pozycji dopasowanej w strefie trzeciej;
- 5) 40 % ważonej pozycji dopasowanej pomiędzy strefami pierwszą i drugą;
- 6) 40 % ważonej pozycji dopasowanej pomiędzy strefami drugą i trzecią;
- 7) 150 % ważonej pozycji dopasowanej pomiędzy strefami pierwszą i trzecią oraz
- 8) 100 % pozycji globalnej netto obliczonej dla ważonych pozycji pierwotnych, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach załącznika nr 1 do rozporządzenia, z uwzględnieniem zasad określonych w przepisach części I.

11. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych obliczonych dla poszczególnych walut zgodnie z ust. 10.

§ 39. 1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych można obliczyć metodą zaktualizowanego średniego okresu zwrotu, ustalając dla każdej pozycji pierwotnej w instrumencie bazowym wyrażonym w danej walucie:

- 1) rentowność do wykupu;
- 2) średni okres zwrotu;
- 3) zaktualizowany średni okres zwrotu.

2. Pozycje pierwotne w instrumentach bazowych wyrażone w danej walucie, obliczone zgodnie z przepisami części I, należy zaklasyfikować do jednej ze stref zaktualizowanego średniego okresu zwrotu (strefa) zgodnie z tabelą:

Strefa	Zaktualizowany średni okres zwrotu instrumentu bazowego pozycji pierwotnej (w latach)	Założona zmiana rentowności do wykupu (w %)
Kolumna 1	kolumna 2	kolumna 3
1	> 0,0-1,0	1,00
2	> 1,0-3,6	0,85
3	> 3,6	0,70

3. W każdej strefie oblicza się okresowo ważone pozycje pierwotne (długie i krótkie) jako iloczyny wartości godziwych poszczególnych pozycji pierwotnych, ich zaktualizowanych średnich okresów zwrotu oraz wielkości założonych zmian rentowności do wykupu odpowiadających tym strefom.

4. W każdej strefie oblicza się sumę okresowo ważonych pozycji pierwotnych długich i sumę okresowo ważonych pozycji pierwotnych krótkich. Mniejsza z tych sum stanowi okresowo ważoną pozycję dopasowaną w tej strefie, zaś bezwzględna wartość różnicy między tymi sumami stanowi okresowo ważoną pozycję niedopasowaną w tej strefie, z tym że jeśli względna wartość różnicy jest dodatnia, to występuje okresowo ważona długa pozycja niedopasowana w danej strefie, natomiast jeśli względna wartość różnicy jest ujemna, to występuje okresowo ważona krótka pozycja niedopasowana w danej strefie.

5. Mniejsza z kwot:

- 1) okresowo ważonej długiej (krótkiej) pozycji niedopasowanej w pierwszej strefie albo
  - 2) okresowo ważonej krótkiej (długiej) pozycji niedopasowanej w drugiej strefie
- stanowi okresowo ważoną dopasowaną pozycję pomiędzy strefami pierwszą i drugą.

6. Mniejsza z kwot:

- 1) okresowo ważonej długiej (krótkiej) pozycji niedopasowanej w drugiej strefie, pomniejszonej o okresowo ważoną dopasowaną pozycję pomiędzy strefami pierwszą i drugą, albo
  - 2) okresowo ważonej krótkiej (długiej) pozycji niedopasowanej w trzeciej strefie
- stanowi okresowo ważoną dopasowaną pozycję pomiędzy strefami drugą i trzecią.

7. Obliczeń, o których mowa w ust. 5 i 6, można dokonać, przyjmując odwrotną numerację stref zaktualizowanego średniego okresu zwrotu.

8. Okresowo ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami pierwszą i trzecią stanowi mniejsza z kwot:

- 1) okresowo ważonej długiej (krótkiej) pozycji niedopasowanej w pierwszej strefie, pomniejszonej o okresowo ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami pierwszą i drugą, albo
- 2) okresowo ważonej krótkiej (długiej) pozycji niedopasowanej w trzeciej strefie pomniejszonej o okresowo ważoną pozycję dopasowaną pomiędzy strefami drugą i trzecią.

9. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych dla danej waluty oblicza się jako sumę:

- 1) 2 % sumy okresowo ważonych pozycji dopasowanych w poszczególnych strefach;
- 2) 40 % okresowo ważonej pozycji dopasowanej pomiędzy strefami pierwszą i drugą;
- 3) 40 % okresowo ważonej pozycji dopasowanej pomiędzy strefami drugą i trzecią;
- 4) 150 % okresowo ważonej pozycji dopasowanej pomiędzy strefami pierwszą i trzecią oraz
- 5) 100 % pozycji globalnej netto obliczonej dla okresowo ważonych pozycji pierwotnych, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach załącznika nr 2 do rozporządzenia, z uwzględnieniem zasad określonych w przepisach części I.

10. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych obliczonych dla poszczególnych walut zgodnie z ust. 9.

§ 40. 1. Przy obliczaniu wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych metodą wartości zagrożonej zgodnie z przepisami załącznika nr 13 do rozporządzenia, przez parametry cenowe należy rozumieć rentowności do wykupu instrumentów uznawanych na danym rynku za wolne od ryzyka kredytowego (w szczególności: instrumenty dłużne wyemitowane przez Skarb Państwa, hipotetyczne depozyty i lokaty oparte na średnich stopach procentowych rynku międzybankowego).

2. Dom maklerski może uwzględnić w rachunku, o którym mowa w ust. 1, ryzyko szczególne instrumentów dłużnych, poprzez przyjęcie, że parametrami cenowymi odpowiadającymi pozycjom w tych instrumentach są ich rzeczywiste rynkowe rentowności do wykupu.

3. Dla każdej waluty należy:

- 1) zdefiniować co najmniej sześć przedziałów terminów zapadalności;
- 2) określić odrębne parametry cenowe jako rentowności do wykupu reprezentacyjne dla każdego z przedziałów, o których mowa w pkt 1;
- 3) zaklasyfikować pozycje pierwotne do odpowiednich przedziałów, o których mowa w pkt 1.

4. Model wartości zagrożonej w zakresie ryzyka ogólnego stóp procentowych musi uwzględniać zróżnicowanie poziomów rentowności do wykupu dla różnych instrumentów bazowych.

E. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen tytułów uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania

§ 41. 1. Pozycje pierwotne w tytułach uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania wyznacza się na podstawie przepisów załącznika nr 2 do rozporządzenia, przy czym:

- 1) przez instrumenty bazowe należy rozumieć poszczególne tytuły uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania;
  - 2) przez parametry cenowe należy rozumieć ceny poszczególnych tytułów uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania.
2. Nie zezwala się na kompensację pomiędzy pozycjami pierwotnymi w tytułach uczestnictwa w instytucji zbiorowego inwestowania, a innymi pozycjami pierwotnymi domu maklerskiego, chyba że przepisy niniejszego załącznika stanowią inaczej.

§ 42. 1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego oraz ryzyka szczególnego cen tytułów uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania oblicza się, z zastrzeżeniem § 14-16 niniejszego załącznika oraz § 10 załącznika nr 2 do rozporządzenia, jako 32% pozycji netto w każdym z tych tytułów.

§ 43. Dom maklerski może obliczać wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego oraz ryzyka szczególnego cen tytułów uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania z wykorzystaniem kompensacji pomiędzy pozycjami pierwotnymi w tych tytułach, a innymi pozycjami pierwotnymi domu maklerskiego, przy użyciu metod, o których mowa w § 15-16, pod warunkiem spełnienia następujących kryteriów:

- 1) prospekt emisyjny tytułów uczestnictwa w instytucji zbiorowego inwestowania lub równoważny dokument określają:
  - a) kategorie aktywów stanowiących dozwolone lokaty,
  - b) zasady dywersyfikacji lokat lub inne ograniczenia inwestycyjne, jeśli występują, oraz metody ich obliczania oraz zapewniania ich przestrzegania,
  - c) dopuszczalną wysokość kredytów i pożyczek zaciąganych przez instytucję zbiorowego inwestowania oraz maksymalną ekspozycję tej instytucji w zakresie transakcji terminowych prostych i transakcji terminowych opcyjnych, jeśli takie transakcje są dozwolone
  - d) działania mające na celu ograniczenie ryzyka kontrahenta z tytułu zawieranych pozagiełdowych transakcji terminowych prostych i pozagiełdowych transakcji terminowych opcyjnych, oraz z tytułu transakcji z udzielonym i otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, jeśli takie transakcje są dozwolone,
- 2) instytucja zbiorowego inwestowania publikuje półroczne i roczne sprawozdania finansowe,
- 3) na żądanie posiadacza tytuły uczestnictwa w instytucji zbiorowego inwestowania podlegają codziennie wykupowi lub umorzeniu za środki pochodzące z aktywów własnych instytucji zbiorowego inwestowania,
- 4) inwestycje w tytuły uczestnictwa w instytucji zbiorowego inwestowania są oddzielone od aktywów jednostki zarządzającej instytucją zbiorowego inwestowania,
- 5) dom maklerski przeprowadza odpowiednią ocenę ryzyka inwestycji zbiorowego inwestowania,

§ 44. 1. Jeżeli dom maklerski posiada informacje na temat codziennej struktury pozycji pierwotnych w instrumentach bazowych instytucji zbiorowego inwestowania, może obliczać

wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka ogólnego i szczególnego cen tytułów uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania po uprzednim dokonaniu przeglądu tych pozycji, zgodnie z metodami określonymi w *sekcjach A-E niniejszego załącznika* lub przy użyciu metody wartości zagrożonej, zgodnie z przepisami *załącznika nr 13* do rozporządzenia, przy czym:

- 1) pozycje w tytułach uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania traktuje się jak wyznaczone na podstawie dokonanego przez dom maklerski przeglądu pozycje pierwotne w instrumentach bazowych tej instytucji zbiorowego inwestowania, ,
- 2) dopuszcza się kompensację pomiędzy pozycjami pierwotnymi instytucji zbiorowego inwestowania, a innymi pozycjami pierwotnymi domu maklerskiego, w zakresie w jakim pozycje pierwotne instytucji zbiorowego inwestowania odpowiadają pozycjom pierwotnym domu maklerskiego oraz w jakim dom maklerski posiada taką ilość tytułów uczestnictwa w instytucji zbiorowego inwestowania, która pozwala na wykup lub tworzenie tych tytułów w zamian za instrumenty bazowe.

2. Dom maklerski może obliczać wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka szczególnego oraz ryzyka ogólnego cen tytułów uczestnictwa w instytucji zbiorowego inwestowania, zgodnie z zasadami wskazanymi w ust. 1, w odniesieniu do pozycji w tytułach instytucji zbiorowego inwestowania, które w założeniu służą odwzorowaniu struktury oraz wyników zewnętrznie generowanego indeksu albo stałego koszyka instrumentów kapitałowych lub dłużnych, pod warunkiem, że spełnione są następujące kryteria:

- 1) celem zezwolenia wydanego instytucji zbiorowego inwestowania jest odwzorowanie struktury oraz wyników zewnętrznie generowanego indeksu instrumentów kapitałowych lub dłużnych,
- 2) współczynnik korelacji pomiędzy dziennymi wahaniami cen tytułów uczestnictwa w instytucji zbiorowego inwestowania, a wartością odwzorowywanego indeksu albo koszyka instrumentów kapitałowych lub dłużnych wynosi nie mniej niż 0,9, za okres nie krótszy niż 6 miesięcy.

§ 45. 1. Jeżeli dom maklerski nie posiada informacji na temat codziennej struktury pozycji pierwotnych w instrumentach bazowych instytucji zbiorowego inwestowania, może obliczać wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka ogólnego oraz ryzyka szczególnego cen tytułów uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania, zgodnie z metodami określonymi w *sekcjach A-E niniejszego załącznika* lub przy użyciu metody wartości zagrożonej, zgodnie z przepisami *załącznika nr 13* do rozporządzenia, przy czym:

- 1) pozycje w tytułach uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania traktuje się jak, oszacowane zgodnie z pkt. 2, pozycje pierwotne w instrumentach bazowych tej instytucji zbiorowego inwestowania,
  - 2) strukturę pozycji pierwotnych instytucji zbiorowego inwestowania oszacowuje się przy założeniu, że instytucja ta w pierwszej kolejności inwestuje w najwyższym dozwolonym dla siebie zakresie w te instrumenty bazowe, które wiążą się z najwyższym wymogiem kapitałowym z tytułu ryzyka szczególnego oraz ryzyka ogólnego cen tych instrumentów, następnie zaś odpowiednio w kolejne instrumenty bazowe, uszeregowane w porządku malejącym według wysokości wymogu kapitałowego dla poszczególnych instrumentów, aż do osiągnięcia limitu inwestycyjnego instytucji zbiorowego inwestowania odpowiednio w ramach danego rodzaju instrumentu oraz wszystkich klas instrumentów bazowych łącznie.
  - 3) wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka szczególnego i ogólnego cen tytułów uczestnictwa w instytucji zbiorowego inwestowania obliczony w ten sposób nie może być wyższy niż kwota obliczona zgodnie z § 13.
2. Dom maklerski stosujący metodę, określoną w ust. 1, musi uwzględnić wpływ ekspozycji pośrednich jakie mogą powstać wskutek zajmowania przez ten dom maklerski pozycji w

tytułach instytucji zbiorowego inwestowania na wysokość obliczanego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego oraz ryzyka ogólnego instrumentów bazowych, o których mowa w częściach A-E niniejszej sekcji. W tym celu dom maklerski dokonuje proporcjonalnego zwiększenia pozycji netto w tytułach instytucji zbiorowego inwestowania, aż do osiągnięcia maksymalnego dozwolonego poziomu ekspozycji z tytułu instrumentów bazowych.

§ 46. Dom maklerski może oprzeć się na obliczeniach lub sprawozdaniach strony trzeciej na temat wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka szczególnego oraz ryzyka ogólnego cen tytułów uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania objętych przepisami § 15-16, zgodnie z metodami określonymi w niniejszym załączniku, upewniwszy się co do prawidłowości takich obliczeń i sprawozdań.

OBLICZANIE WYMOGU KAPITAŁOWEGO Z TYTUŁU RYZYKA WALUTOWEGO

A. Szczególne zasady wyznaczania pozycji

§ 1. 1. Pierwotne pozycje wyrażone w walucie obcej, zwane dalej "walutowymi pozycjami pierwotnymi", oblicza się zgodnie z zasadami wyznaczenia pozycji określonymi w przepisach załącznika nr 2 do rozporządzenia, przy czym:

- 1) przez instrumenty bazowe należy rozumieć poszczególne waluty obce, a także wszelkie inne instrumenty bazowe wyrażone w walucie obcej lub indeksowane do waluty obcej;
- 2) przez parametry cenowe należy rozumieć kursy walut obcych;
- 3) w rachunku pozycji pierwotnych uwzględnia się:
  - a) walutowe operacje bilansowe,
  - b) walutowe transakcje pozabilansowe,
  - c) operacje bilansowe i transakcje pozabilansowe, których instrument bazowy jest indeksowany do waluty obcej,
  - d) przyszłe koszty lub przychody walutowe w części zabezpieczonej przed ryzykiem walutowym.

2. Wybrane walutowe pozycje pierwotne mogą być uznane przez dom maklerski za pozycje o charakterze strukturalnym, które podlegają wyłączeniu z rachunku pozycji walutowych, przy czym walutowe pozycje pierwotne o charakterze strukturalnym rozumiane są jako długoterminowe walutowe salda bilansowe związane z posiadaniem i utrzymywaniem:

- 1) dotacji dla zagranicznych oddziałów domu maklerskiego oraz akcji i udziałów w jednostkach zależnych i stowarzyszonych posiadanych przez dom maklerski, o ile dotacje te oraz akcje i udziały pomniejszają poziom nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego;
- 2) sald transakcji mających na celu zabezpieczenie wymogów kapitałowych domu maklerskiego przed ryzykiem walutowym.

3. Przed wyłączeniem wybranych walutowych pozycji pierwotnych uznanych za pozycje o charakterze strukturalnym z rachunku pozycji walutowych dom maklerski jest obowiązany poinformować Komisję o uznaniu wybranych walutowych pozycji pierwotnych za pozycje strukturalne, przedkładając:

- 1) informacje dotyczące rodzaju, wielkości i struktury walutowej tych pozycji;
- 2) uzasadnienie celowości zastosowania wyłączenia z punktu widzenia ryzyka walutowego.

4. Dom maklerski powiadamia Komisję o zmianach danych zawartych w poinformowaniu o uznaniu wybranych walutowych pozycji pierwotnych za pozycje strukturalne. W przypadku zaniechania tego obowiązku dana walutowa pozycja pierwotna nie podlega wyłączeniu z rachunku pozycji walutowych.

5. Dom maklerski wyłącza z rachunku pozycji walutowych wielkości aktywów i pasywów domu maklerskiego stanowiących środki pieniężne wyrażone w walucie obcej należące do klientów domu maklerskiego, które są zdeponowane na rachunkach w banku lub instytucji kredytowej prowadzonych dla domu maklerskiego lub na rachunkach w zagranicznej firmie inwestycyjnej oraz wielkości pozabilansowe domu maklerskiego stanowiące wartość instrumentów finansowych wyrażonych w walucie obcej należących do klientów.

6. Dom maklerski włącza do rachunku pozycji walutowych pośrednie ekspozycje, jakie powstają wskutek zaangażowania w jednostki uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania, uwzględniając ich rzeczywiste pozycje walutowe, przy czym, w celu wyznaczenia tych pozycji, dom maklerski może oprzeć się na sprawozdaniach strony trzeciej dotyczących pozycji walutowych w instytucji zbiorowego inwestowania, o ile dokonała weryfikacji prawidłowości sporządzenia tych sprawozdań.

7. Jeżeli dom maklerski nie posiada informacji na temat pośrednich pozycji walutowych będących wynikiem ekspozycji, o których mowa w ust. 6, zakłada się, iż odpowiednia instytucja zbiorowego inwestowania dokonała lokat walutowych w maksymalnie dozwolonym dla siebie zakresie, a w odniesieniu do pozycji objętych portfelem handlowym, dom maklerski przy obliczaniu wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego uwzględni maksymalny poziom ryzyka pośredniego, jakie wiąże się z utrzymywaniem pozycji poprzez instytucję zbiorowego inwestowania, w następujący sposób:

- 1) zakłada się proporcjonalne zwiększenie pozycji walutowych instytucji zbiorowego inwestowania aż do maksymalnej wartości ekspozycji względem bazowych składników lokat wynikających z uprawnień inwestycyjnych,
- 2) pozycję walutową instytucji zbiorowego inwestowania traktuje się jak pozycję w odrębnej walucie, przy czym jeśli znany jest kierunek inwestycji instytucji zbiorowego inwestowania, sumę długich pozycji pierwotnych instytucji zbiorowego inwestowania można dodać do sumy długich pozycji netto domu maklerskiego w poszczególnych walutach, a sumę krótkich pozycji pierwotnych instytucji zbiorowego inwestowania można dodać do sumy krótkich pozycji netto domu maklerskiego w poszczególnych walutach, przy czym przed dokonaniem tych obliczeń nie zezwala się na wzajemną kompensację pozycji instytucji zbiorowego inwestowania.

8. Dom maklerski może dwie waluty uznać za silnie ze sobą skorelowane, jeżeli:

- 1) prawdopodobieństwo, obliczone na podstawie dziennych kursów obowiązujących w ciągu ostatnich trzech lat, iż ewentualna strata poniesiona z tytułu utrzymania przeciwstawnych pozycji netto, jednakowej wysokości w tych walutach, nie przekroczy, po przeliczeniu na walutę bilansową, w ciągu następnych dziesięciu dni roboczych 4% wartości takiej pozycji dopasowanej, wynosi 99% lub jeżeli,
- 2) prawdopodobieństwo, obliczone na podstawie dziennych kursów obowiązujących w ciągu poprzednich pięciu lat, iż ewentualna strata poniesiona z tytułu utrzymania przeciwstawnych pozycji netto, jednakowej wysokości w tych walutach, nie przekroczy, po przeliczeniu na walutę bilansową, w ciągu następnych dziesięciu dni roboczych 4% wartości takiej pozycji dopasowanej, wynosi 95%.

9. W przypadku uznania dwóch walut za silnie ze sobą skorelowane dom maklerski uwzględni w rachunku pozycji walutowych pozycję niedopasowaną w tych walutach, wyznaczając ją jako bezwzględną wartość różnicy między długą pozycją netto w jednej z walut i krótką pozycją netto w drugiej z walut, oznaczając ją jako długą, gdy różnica jest dodatnia, lub krótką, gdy różnica jest ujemna.

10. W przypadku walut objętych umową lub porozumieniem międzyrządowym ograniczającym maksymalne wahania kursów tych walut w stosunku do innych walut objętych porozumieniem, dom maklerski może uwzględnić w rachunku pozycji walutowych pozycję niedopasowaną w tych walutach, wyznaczając ją jako bezwzględną wartość różnicy między sumą długich pozycji netto w tych walutach i sumą krótkich pozycji netto w tych walutach, oznaczając ją jako długą, gdy różnica jest dodatnia, lub jako krótką, gdy różnica jest ujemna.

11. W przypadku walut państw członkowskich uczestniczących w drugim etapie Europejskiej Unii Walutowej dom maklerski może uwzględniać w rachunku pozycji

walutowych całkowitą pozycję niedopasowaną w tych walutach, wyznaczając ją jako bezwzględną wartość różnicy między sumą długich pozycji netto w tych walutach i sumą krótkich pozycji netto w tych walutach, oznaczając ją jako długą, gdy różnica jest dodatnia, lub krótka, gdy różnica jest ujemna.

12. Jeżeli kurs utworzonej na mocy porozumień międzynarodowych rozliczeniowej waluty obcej lub jednostki rozliczeniowej jest ustalany w stosunku do koszyka wybranych walut obcych, to salda wyrażone w tej walucie lub jednostce rozliczeniowej można uwzględniać w rachunku walutowych pozycji pierwotnych odpowiednio po ich rozłożeniu na waluty składowe.

13. Walutowe pozycje pierwotne domu maklerskiego mogą być dyskontowane do ich wartości bieżącej.

B. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego

§ 2. 1. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego obliczany jest wyłącznie w sytuacji, gdy suma całkowitej pozycji walutowej domu maklerskiego, ustalonej w sposób określony w § 11 załącznika nr 2 do rozporządzenia, przekracza 2 % poziomu nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego ustalonego, niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, w sposób określony w § 1 ust. 3 załącznika nr 12 do rozporządzenia.

2. W przypadku gdy dom maklerski wchodzi w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 13 rozporządzenia, łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego obliczany jest wyłącznie w sytuacji, gdy suma całkowitej pozycji walutowej domu maklerskiego, ustalonej w sposób określony w § 11 załącznika nr 2 do rozporządzenia, przekracza 2 % poziomu nadzorowanych kapitałów ustalonego, niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, w sposób określony w § 6 załącznika nr 12 do rozporządzenia, bez uwzględnienia wielkości kapitałów uzupełniających III kategorii.

3. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego, z zastrzeżeniem ust. 4-6 oraz przepisów § 10 załącznika nr 2, oblicza się dla pozycji pierwotnych wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego i z operacji zaliczonych do portfela niehandlowego łącznie, jako sumę wymogów kapitałowych obliczonych zgodnie z ust. 4-6 oraz metodą podstawową, metodą wartości zagrożonej lub metodą mieszaną.

4. W przypadku uznania przez dom maklerski dwóch walut za silnie ze sobą skorelowane, wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego w zakresie pozycji dopasowanej w tych walutach, wyznacza się jako 4% pozycji dopasowanej w tych walutach, równej mniejszej z kwot określonych jako długa pozycja netto w jednej z walut i krótka pozycja netto w drugiej z walut.

5. W przypadku określonym w części A § 1 ust. 10, dom maklerski oblicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego w zakresie pozycji dopasowanej w walutach objętych umową międzyrządową jako iloczyn pozycji dopasowanej w tych walutach i 50% dopuszczalnej granicy wahan kursów walut, określonej w umowie, przy czym pozycję dopasowaną w tych walutach wyznacza się jako mniejszą z kwot określonych jako suma długich pozycji netto w tych walutach i suma krótkich pozycji netto w tych walutach.

6. W przypadku określonym w części A ust. 11, dom maklerski oblicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego w zakresie pozycji dopasowanej walut Państw Członkowskich jako iloczyn pozycji dopasowanej i 1,6%, przy czym pozycję dopasowaną w tych walutach wyznacza się jako mniejszą z kwot określonych jako suma długich pozycji netto w tych walutach i suma krótkich pozycji netto w tych walutach.

§ 3. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego obliczany metodą podstawową obejmuje:

- 1) obliczenie pozycji netto w każdej walucie obcej;
- 2) przeliczenie pozycji netto na walutę krajową według bieżącego kursu średniego danej waluty ogłoszonego na dzień obliczeń przez Narodowy Bank Polski. ;
- 3) zsumowanie pozycji długich netto w każdej walucie przeliczonych na walutę krajową;
- 4) zsumowanie pozycji krótkich netto w każdej walucie przeliczonych na walutę krajową;
- 5) ustalenie całkowitej pozycji walutowej jako sumy długich lub sumy krótkich pozycji netto w walutach obcych w zależności od tego, która z tych sum jest większa co do bezwzględnej wartości;
- 6) pomnożenie przez 8 % sumy uzyskanej w sposób, o którym mowa w pkt 5.

§ 4. 1. Przy obliczaniu łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego metodą wartości zagrożonej zgodnie z przepisami załącznika nr 13 do rozporządzenia parametrami cenowymi są kursy walutowe.

2. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego oblicza się metodą wartości zagrożonej dla wszystkich walutowych pozycji pierwotnych.

§ 5. 1. Przy obliczaniu łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego metodą mieszaną dom maklerski określa zakres zastosowania metody wartości zagrożonej, poprzez wyodrębnienie walutowych pozycji pierwotnych objętych tą metodą.

2. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego dla walutowych pozycji pierwotnych objętych metodą wartości zagrożonej oblicza się poprzez odpowiednie zastosowanie do tych pozycji metody wartości zagrożonej.
3. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego dla walutowych pozycji pierwotnych nieobjętych metodą wartości zagrożonej oblicza się jako 8% kwoty obliczonej poprzez odpowiednie zastosowanie do tych pozycji zasad wyznaczania całkowitej pozycji walutowej.
4. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych, o których mowa w ust 2 i 3.

ZAŁĄCZNIK Nr 5

OBLICZANIE WYMOGU KAPITAŁOWEGO Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO KONTRAHENTA, RYZYKA ROZRACHUNKU ORAZ RYZYKA DOSTAWY

I. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozrachunku, ryzyka dostawy oraz z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta

§ 1. 1. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta oraz ryzyka rozrachunku oblicza się jako sumę wymogów kapitałowych obliczonych na podstawie przepisów części II niniejszego załącznika.

2. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka dostawy oblicza się zgodnie z przepisami załącznika nr 6 lub zgodnie z przepisami części II niniejszego załącznika, z uwzględnieniem zasad szczegółowych, o których mowa w części III niniejszego załącznika.

II. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ryzyka kredytowego kontrahenta oraz ryzyka rozrachunku

§ 2. *Dom maklerski oblicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta oraz ryzyka rozrachunku jako sumę wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kontrahenta obliczonego zgodnie z § 11 oraz wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rozrachunku obliczonego zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 3.*

§ 3. 1. *Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta oblicza się dla następujących operacji zaliczonych do portfela handlowego:*

- 1) transakcji, których przedmiotem są finansowe instrumenty pochodne,*
- 2) transakcji, których przedmiotem są instrumenty pochodne dotyczące przenoszenia ryzyka kredytowego,*
- 3) transakcji o opóźnionej dostawie, o których mowa w § 18 ust. 2,*
- 4) transakcji z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu oraz transakcji udzielania lub przyjmowania pożyczek instrumentów kapitałowych, instrumentów dłużnych lub towarów,*
- 5) transakcji z opcją uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego opartych na instrumentach kapitałowych, instrumentach dłużnych lub towarach,*
- 6) transakcji o długim okresie rozrachunku lub dostawy.*

2. Na potrzeby obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kontrahenta transakcjami, o których mowa w ust. 1 pkt. 1, są transakcje, których przedmiotem są instrumenty wskazane w § 2 ust. 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia, inne niż transakcje, będące zgodnie z przepisami § 6 załącznika nr 9, ekspozycjami w stosunku do centralnego kontrahenta, którym przypisano wartość 0.

§ 4. 1. *Przepisy ust. 2-4, odnoszące się do instrumentów pochodnych dotyczących przenoszenia ryzyka kredytowego stosuje się na potrzeby obliczania ekwiwalentu bilansowego tych transakcji, zgodnie z metodą wyceny rynkowej, o której mowa w § 8-11 załącznika nr 9.*

2. Dom maklerski określa wartości potencjalnej przyszłej ekspozycji kredytowej dla transakcji typu swap przychodu całkowitego oraz dla transakcji typu swap ryzyka kredytowego, jako iloczyn wartości nominalnej danego instrumentu oraz następującego współczynnika procentowego:

- 1) 5% - w przypadku gdy **aktywa** referencyjne transakcji typu swap spełniają warunki umożliwiające zakwalifikowanie ich jako pozycji o obniżonym ryzyku w rozumieniu przepisów załącznika nr 3 do rozporządzenia,
  - 2) 10% - w przypadku gdy **aktywa** referencyjne transakcji typu swap nie spełniają warunków, o których mowa w pkt. 1.
3. W obliczeniach, o których mowa w ust. 2, dom maklerski, którego ekspozycja z tytułu zawarcia transakcji typu swap przychodu całkowitego stanowi pozycję długą w instrumencie bazowym w aktywach referencyjnych tej transakcji, może stosować współczynnik procentowy 0% dla tej transakcji, chyba że dana transakcja typu swap przychodu całkowitego zawiera klauzulę na mocy której z chwilą stwierdzenia niewypłacalności podmiotu, którego ekspozycja z tytułu zawarcia tej transakcji stanowi odpowiednio pozycję krótką, transakcja ta podlega rozwiązaniu, nawet jeśli nie stwierdzono niewypłacalności emitenta lub wystawcy aktywów referencyjnych tej transakcji.
4. W przypadku, gdy instrument pochodny dotyczący przenoszenia ryzyka kredytowego zapewnia ochronę kredytową uruchamianą w następstwie n-tego z kolei niewykonania zobowiązania wynikłego z pozycji pierwotnych w aktywach referencyjnych danej transakcji, dom maklerski stosuje współczynniki procentowe zgodnie z ust. 2, w zależności od spełnienia przez n-te w kolejności zobowiązanie o najniższej jakości kredytowej warunków wskazanych w ust. 2.

§ 5. W przypadku, gdy instrument pochodny dotyczący przenoszenia ryzyka kredytowego został zaliczony przez dom maklerski do portfela handlowego jako wewnętrzny instrument zabezpieczający zgodnie z przepisami załącznika nr 1 do rozporządzenia oraz na potrzeby wskazane w tym załączniku, uznaje się że ryzyko kontrahenta z tytułu tego instrumentu wynosi 0.

§ 6. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2, dom maklerski oblicza wartość ekspozycji dla operacji, o których mowa w § 3, zgodnie z przepisami załącznika nr 7 oraz załącznika nr 9, oraz wartość ekspozycji ważonej ryzykiem dla tych operacji, zgodnie z metodą standardową, o której mowa w załączniku nr 6 lub, w przypadku posiadania przez ten dom maklerski zgody, o której mowa w art. 105a ust. 1 ustawy, zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów, o której mowa w załączniku nr 6.

2. W obliczeniach wartości ekspozycji, o których mowa w ust. 1, dom maklerski uwzględnia przepisy szczegółowe, określone w § 4-6 oraz w niniejszego załącznika.

§ 7. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta stanowi 8% sumy ekspozycji ważonych ryzykiem, obliczonych zgodnie z § 6.

§ 8. 1. W obliczeniach wartości ekspozycji ważonych ryzykiem, o których mowa w § 6, dom maklerski nie może uznawać skutków zabezpieczenia finansowego wynikłych z zastosowania metody uproszczonej ujmowania zabezpieczeń finansowych, o której mowa w § 60-66 załącznika nr 7 do rozporządzenia.

2. Na potrzeby obliczeń, o których mowa w § 6, dla ekspozycji wynikłych z transakcji, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 4, wszystkie instrumenty oraz towary, które mogą być, zgodnie z przepisami załącznika nr 1 do rozporządzenia, zakwalifikowane do portfela handlowego, mogą być traktowane przez dom maklerski jako uznane zabezpieczenie.

3. Na potrzeby obliczeń, o których mowa w § 6, dla ekspozycji wynikłych z transakcji, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1-2 oraz w § 3 ust. 1 pkt 6, wszystkie towary, które mogą być, zgodnie z przepisami załącznika nr 1 do rozporządzenia, zakwalifikowane do portfela handlowego, mogą być traktowane przez dom maklerski jako uznane zabezpieczenie.

4. Na potrzeby obliczeń korekt zmienności dla uznanych zgodnie z ust. 2-3 za zabezpieczenie instrumentów, które nie spełniają kryteriów uznania za zabezpieczenie, o których mowa w załączniku nr 7, oraz które są przez dany dom maklerski zbywane lub nabywane, stanowią przedmiot udzielonej lub zaciąganej pożyczki, lub też są przez ten dom maklerski nabyte lub zbyte w innej formie w ramach transakcji, wskazanych w ust. 2-3, dom maklerski stosujący metodę korekt zmienności opartych na metodzie nadzorczej, zgodnie z § 44-88 załącznika nr 7, traktuje uznane w ten sposób instrumenty w taki sam sposób jak dopuszczone do obrotu na uznanej giełdzie papierów wartościowych instrumenty kapitałowe nie wchodzące w skład **gównych indeksów** tych giełd.

§ 9. 1. W przypadku, gdy dom maklerski stosuje korekty z tytułu zmienności opartych na metodzie oszacowań własnych, zgodnie z § 44-88 załącznika nr 7, korekty z tytułu zmienności oblicza się dla każdej indywidualnej pozycji.

2. W przypadku, gdy dom maklerski stosuje metodę modeli wewnętrznych, o której mowa w § 53-57 załącznika nr 7, metoda ta może być również stosowana dla operacji zaliczonych do portfela handlowego.

§ 10. Na potrzeby obliczeń, o których mowa w § 6, w odniesieniu do uznania umów ramowych saldowania zobowiązań w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu lub transakcjach udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych i innych transakcjach na rynku kapitałowym, saldowanie między ekspozycjami w portfelu handlowym i niehandlowym jest dopuszczalne tylko po spełnieniu następujących warunków:

- 1) wszystkie transakcje są objęte codzienną wyceną rynkową,
- 2) z zastrzeżeniem § 8, wszystkie aktywa pożyczone, zakupione lub otrzymane w tych transakcjach mogą być użyte jako zabezpieczenie finansowe zgodnie z przepisami załącznika nr 7 do rozporządzenia,

§ 11. Jeżeli dom maklerski oblicza kwoty ekspozycji ważone ryzykiem dla celów nieniejszego załącznika zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów, wówczas do obliczeń, o których mowa w § 109 załącznika nr 6 do rozporządzenia, stosuje się następujące zasady:

- 1) do sumy aktualizacji wartości i rezerw, obliczonej na potrzeby niniejszego załącznika, można włączyć kwoty aktualizacji wartości uwzględniające jakość kredytową kontrahenta,
- 2) jeśli ryzyko kredytowe kontrahenta zostało odpowiednio uwzględnione przy wycenie pozycji w portfelu handlowym, oczekiwana kwota straty, odpowiadająca stopniowi narażenia kontrahenta na ryzyko, wynosi 0.

§ 12. Aktualizacji wartości i rezerw, o których mowa w § 11 pkt 1 nie uwzględnia się w funduszach własnych domu maklerskiego.

§ 13. Dla celów obliczania minimalnych wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kontrahenta oraz z tytułu ryzyka kredytowego, ekspozycje wobec uznanych firm inwestycyjnych z państw trzecich oraz ekspozycje wobec uznanych firm rozliczeniowych i giełd traktuje się jako ekspozycje wobec instytucji.

§ 14. Dla celów obliczania ryzyka kredytowego kontrahenta, dom maklerski może saldować ekspozycje z portfela handlowego z ekspozycjami z portfela niehandlowego.

§ 15. Dom maklerski dokonujący obliczeń zgodnie z § 14, przypisuje obliczoną ekspozycję do:

- 1) portfela handlowego dla celów dokonania obliczeń, o których mowa w § 6, jeżeli całkowita wartość ekspozycji portfela handlowego jest wyższa niż całkowita wartość ekspozycji portfela niehandlowego,
- 2) portfela niehandlowego dla celów dokonania obliczeń, o których mowa w § 19 - 22, jeżeli całkowita wartość ekspozycji portfela niehandlowego jest wyższa niż całkowita wartość ekspozycji portfela handlowego.

§ 16. Dom maklerski może dokonać saldowania, o którym mowa w § 14, pod warunkiem przestrzegania przepisów rozporządzenia w w zakresie portfela handlowego i niehandlowego w odniesieniu do tych ekspozycji.

§ 17. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozrachunku oblicza się dla operacji zaliczonych do portfela handlowego oraz dla operacji zaliczonych do portfela niehandlowego.

§ 18. 1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozrachunku oblicza się dla operacji, których instrumentami bazowymi są instrumenty dłużne, instrumenty kapitałowe, waluty obce lub towary, w przypadku, gdy upłynął umowny termin ich rozrachunku, zgodnie z poniższymi zasadami:

- 1) dla każdej operacji oblicza się różnicę między jej wartością godziwą, a wartością wynikającą z ustalonej ceny rozrachunku instrumentu bazowego,
- 2) różnice, o których mowa w pkt 1, będące wartością dodatnią, zalicza się do przedziałów opóźnień określonych w pierwszej kolumnie tabeli, zgodnie z liczbą dni jakie upłynęły po ich umownym dniu rozrachunku, oraz mnoży się przez odpowiadające im współczynniki przeliczeniowe określone w drugiej kolumnie tabeli,

Przedział opóźnienia (liczba dni roboczych po dniu rozrachunku)	Współczynnik przeliczeniowy (w %)
5-15	8
16-30	50
31-45	75
46 i więcej	100

3) wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozrachunku oblicza się jako sumę składników obliczonych zgodnie z pkt 2,

2. W obliczeniach wymogu kapitałowego, o którym mowa w ust. 1, nie uwzględnia się transakcji z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu oraz transakcji udzielania lub przyjmowania pożyczek papierów wartościowych lub towarów.

III. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka dostawy

§ 19. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka dostawy oblicza się dla operacji zaliczonych do portfela handlowego oraz dla operacji zaliczonych do portfela niehandlowego.

§ 20. 1. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka dostawy oblicza się dla operacji, których instrumentami bazowymi są instrumenty kapitałowe, instrumenty dłużne, waluty obce lub towary, zgodnie z zasadami określonymi w ust. 2-3.

2. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka dostawy oblicza się, w przypadku gdy dom maklerski zapłacił za instrumenty kapitałowe, instrumenty dłużne, waluty obce lub towary przed ich

otrzymaniem lub dostarczył instrumenty kapitałowe, instrumenty dłużne, waluty obce lub towary przed otrzymaniem za nie zapłaty, z wyłączeniem transakcji objętych funduszem rozliczeniowym:

- 1) w przypadku operacji krajowych – od dnia dokonania przez dom maklerski zapłaty lub dostawy instrumentu bazowego,*
  - 2) w przypadku operacji transgranicznych – od dnia następującego po dniu dokonania przez dom maklerski zapłaty lub dostawy instrumentu bazowego.*
- 3. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka dostawy oblicza się dla każdej z operacji, o których mowa w ust 1-2, przy czym:*
- 1) do daty pierwszej przewidzianej w umowie płatności lub dostawy – wymóg kapitałowy wynosi 0,*
  - 2) od daty pierwszej przewidzianej w umowie płatności lub dostawy do upływu 4 dni po drugiej płatności lub dostawie – wymóg kapitałowy oblicza się zgodnie z § 21, dla operacji zaliczonych do portfela handlowego, oraz zgodnie z przepisami załącznika 6, dla operacji zaliczonych do portfela niehandlowego,*
  - 3) od 5 dni roboczych do drugiej przewidzianej w umowie płatności lub dostawie aż do wygaśnięcia transakcji – **kapitały nadzorowane domu maklerskiego pomniejsza się o zapłaconą kwotę lub wartość dostarczonych instrumentów, powiększoną o wartość bieżącej ekspozycji dodatniej.***

§ 21. Dla zaliczonych do portfela handlowego operacji, o których mowa w § 18 ust. 3 pkt 2, dom maklerski, stosujący metodę wewnętrznych ratingów do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, może:

- 1) przypisać współczynniki PD na podstawie zewnętrznej oceny jakości kontrahenta, pod warunkiem, że nie posiada wobec tego kontrahenta żadnych innych ekspozycji, zaliczonych do portfela niehandlowego,*
- 2) przypisać współczynniki LGD określone w przepisach załącznika nr 6, pod warunkiem, że stosuje własne ich oszacowania oraz, że podejście to stosowane jest konsekwentnie dla wszystkich tych operacji,*
- 3) stosować wagi ryzyka jak dla obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową albo stosować wagę ryzyka 100%, pod warunkiem, że jedno z tych podejść stosowane będzie konsekwentnie dla wszystkich tych operacji.*

*§ 22. Jeżeli wysokość **ekspozycji dodatniej** wynikającej z danej transakcji dostawy jest nieistotna, dom maklerski może do takiej ekspozycji stosować wagę ryzyka 100%.*

Załącznik nr 6

OBLICZANIE WYMOGU KAPITAŁOWEGO Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO

Część 1. Zasady ogólne

§ 1. Dom maklerski, którego zakres prowadzonej działalności handlowej nie jest znaczący, oblicza łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego w zakresie portfela handlowego i portfela niehandlowego łącznie.

§ 2. Dom maklerski, którego zakres prowadzonej działalności handlowej jest znaczący, oblicza łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego w zakresie portfela niehandlowego.

§ 3.1. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oblicza się, z zastrzeżeniem § 4, jako sumę ekspozycji ważonych ryzykiem pomnożoną przez 8%.

2. Pod pojęciem ekspozycji należy rozumieć aktywa oraz udzielone zobowiązania pozabilansowe.

§ 4. 1. Sumę ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się jako sumę wartości bilansowych oraz ekwiwalentów bilansowych poszczególnych kategorii ekspozycji domu maklerskiego pomnożonych przez procentowe wagi ryzyka zgodnie z jedną z poniższych metod:

- 1) przypisane ekspozycjom zgodnie z częścią 2 - w metodzie standardowej,
- 2) wyznaczone dla ekspozycji zgodnie z częścią 3 - w metodzie wewnętrznych ratingów,
- 3) wyznaczone dla ekspozycji w wyniku zastosowania kombinacji metod wskazanych w pkt.1 i 2.

2. Przy wyznaczaniu wymogów kapitałowych zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów określoną w części III niniejszego załącznika należy uwzględnić ryzyko zmniejszenia kwoty nabytych wierzycelności poprzez kredyty gotówkowe lub bezgotówkowe udzielane dłużnikowi.

§ 5. Dom maklerski stosujący metodę standardową lub metodę wewnętrznych ratingów, ale nie stosujący oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) i współczynników konwersji (CCF) określonych zgodnie z przepisami niniejszego załącznika, może zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 7 do rozporządzenia, uwzględniać ograniczenie ryzyka kredytowego przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w portfelu niehandlowym lub przy obliczaniu kwot oczekiwanych strat (EL), w obliczeniach pomniejszeń poziomu nadzorowanych kapitałów z tytułu korekt wartości ekspozycji.

§ 6. W rachunku wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego dom maklerski może uwzględnić sekurytyzację, zgodnie z załącznikiem nr 8 do rozporządzenia,

Część 2. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową.

I. Zasady ogólne

§ 7.1. Do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, wagi ryzyka przypisuje się wobec wszystkich ekspozycji, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Nie przypisuje się wagi ryzyka dla ekspozycji pomniejszających poziom nadzorowanych kapitałów.

§ 8.1. Wagę ryzyka przypisuje się zgodnie z klasą, do której należy dana ekspozycja oraz stopniem jakości kredytowej ekspozycji lub podmiotu w zakresie określonym w § 24 – 86.

2. Jeżeli ekspozycja objęta jest ograniczeniem ryzyka kredytowego, ekspozycji może być przypisana waga ryzyka zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia.

§ 9. Dom maklerski może określić stopień jakości kredytowej przy wykorzystaniu ocen kredytowych opracowanych przez zewnętrzne instytucje kontroli jakości kredytowej lub ocen

kredytowych opracowanych przez agencje kredytów eksportowych, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 105b ust. 12 ustawy.

§ 10. Stopień jakości kredytowej wyznacza się zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia ..... 2007 r. w sprawie ocen kredytowych stosowanych przez domy maklerskie.

§ 11. Ekspozycjom, których spłata uzależniona jest od podmiotu innego niż dłużnik, przypisuje się wyższą z wag ryzyka przypisanych dłużnikowi lub temu podmiotowi.

§ 12. Ekspozycjom domu maklerskiego wobec kontrahenta będącego wobec tego domu maklerskiego podmiotem dominującym, podmiotem zależnym lub innym podmiotem zależnym wobec podmiotu dominującego albo podmiotem powiązany przypisuje się wagę ryzyka kredytowego równą 0% jeżeli spełnione są następujące warunki:

- 1) kontrahent jest bankiem, domem maklerskim, finansową spółką holdingową, instytucją finansową objętym odpowiednimi wymogami ostrożnościowymi,
- 2) kontrahent objęty jest tą samą pełną konsolidacją co dom maklerski,
- 3) kontrahent objęty jest tymi samymi procedurami oceny, pomiaru i kontroli ryzyka co dom maklerski,
- 4) kontrahent ma siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) nie istnieją obecnie i nie są przewidywane w przyszłości istotne przeszkody, w tym przeszkody prawne w szybkim transferze kapitałów lub spłaty ekspozycji przez kontrahenta na rzecz domu maklerskiego.

§ 13.1. Ekwiwalent bilansowy transakcji pochodnych określonych w § 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia oblicza się zgodnie z załącznikiem nr 9 do rozporządzenia z uwzględnieniem efektów kompensowania poprzez odnowienie zobowiązań oraz innych umów ramowych o kompensowaniu, o których mowa w art. 85 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535, Nr 217, poz. 2125 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i 871 i Nr 96, poz. 959), zwanych dalej umowami ramowymi o kompensowaniu, uwzględnianych dla celów tych metod zgodnie z załącznikiem nr 9 do rozporządzenia.

2. Ekwiwalent bilansowy transakcji z przyrzeczeniem odkupu (repo), umów udzielania bądź zaciągnięcia pożyczki papierów wartościowych lub towarów, transakcji z długim terminem rozliczenia oraz transakcji z opcją uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego może być określany zgodnie z załącznikiem nr 7 lub 9 do rozporządzenia.

§ 14. Niezależnie od postanowień § 13, ekwiwalent bilansowy z tytułu niespłaconych ekspozycji kredytowych kontrahenta centralnego oblicza się zgodnie z przepisami załącznika nr 7 do rozporządzenia, o ile spełnione są warunki określone w przywołanym przepisie.

§ 15. W przypadku domu maklerskiego stosującego metodę zaawansowaną traktowania zabezpieczeń finansowych zgodnie z załącznikiem nr 9 do rozporządzenia, jeżeli ekspozycja

ma formę papierów wartościowych lub towarów zbywanych lub przekazywanych w formie kredytu w ramach transakcji z przyrzeczeniem odkupu (repo) lub transakcji udzielenia bądź zaciągnięcia pożyczki papierów wartościowych lub towarów, transakcji z długim terminem rozliczenia oraz transakcji z opcją uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego, wartość ekspozycji powiększa się o korektę z tytułu zmienności stosownie do rodzaju papierów wartościowych lub towarów, zgodnie z przepisami załącznika nr 9 do rozporządzenia.

§ 16. Ekspozycje wazone ryzykiem z tytułu sekurtyzowanych pozycji uwzględnia się w rachunku wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 8 do rozporządzenia.

§ 17. Ekwiwalent bilansowy ekspozycji z tytułu udzielonych zobowiązań pozabilansowych oblicza się zgodnie z § 87 – 88.

§ 18. W § 24 – 86 określono zasady przypisywania wag ryzyka, przy czym jeżeli nie wskazano możliwości lub konieczności przypisania innej wagi ryzyka, ekspozycjom przypisuje się wagę ryzyka 100%.

§ 19. Szczegółowe zasady obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową opisane są w § 20 – 86.

II. Klasy ekspozycji

§ 20.1. Każdą ekspozycję domu maklerskiego zalicza się do jednej z następujących klas:

- 1) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych,
- 2) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych,
- 3) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej,
- 4) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec wielostronnych banków rozwoju,
- 5) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organizacji międzynarodowych,
- 6) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji,
- 7) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorstw,
- 8) ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne,
- 9) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe zabezpieczone na nieruchomościach,
- 10) ekspozycje przeterminowane,
- 11) ekspozycje należące do kategorii wysokiego ryzyka,
- 12) ekspozycje w formie obligacji zabezpieczonych,
- 13) pozycje sekurytyzacyjne,
- 14) ekspozycje krótkoterminowe wobec instytucji i przedsiębiorstw,
- 15) ekspozycje będące tytułami uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania,
- 16) inne pozycje.

2. Do klasy, o której mowa w ust. 1 pkt 8 zalicza się ekspozycje spełniające następujące warunki:

- 1) ekspozycja jest ekspozycją wobec osoby, osób fizycznych lub wobec przedsiębiorstwa spełniającego łącznie następujące kryteria:
  - a) średnioroczne zatrudnienie w przedsiębiorstwie w ostatnich dwóch latach było niższe niż 250 pracowników,
  - b) roczny przychód netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych przedsiębiorstwa nie przekroczył w ostatnich dwóch latach jego działalności równowartości w złotych kwoty 50 milionów euro, lub suma aktywów bilansu na koniec jednego z dwóch

ostatnich lat jego działalności nie przekroczyła równowartości w złotych kwoty 43 000 000 euro;

1) ekspozycja jest jedną z istotnej liczby ekspozycji cechujących się podobnymi właściwościami, dzięki którym ryzyko związane z tego rodzaju ekspozycjami jest znacznie ograniczone;

3) całkowita kwota, która jest należna od dłużnika lub grupy powiązanych dłużników, domowi maklerskiemu, podmiotowi dominującemu wobec niego oraz podmiotom zależnym od niego, obejmująca wszelkie przeterminowane ekspozycje wobec tego dłużnika lub tej grupy powiązanych dłużników z wyłączeniem ekspozycji lub ekspozycji warunkowych z zabezpieczeniem w formie nieruchomości mieszkalnych, nie może, według zebranych przez dom maklerski z należytą starannością informacji, przekraczać równowartości kwoty 1 000 000 euro.

3. Wartości wyrażone w euro, o których mowa w ust. 2, przelicza się na złote przy zastosowaniu średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na dzień weryfikacji warunków zaliczenia ekspozycji do klasy, o której mowa w ust. 1 pkt 8.

§ 22. Wartość bieżącą minimalnych detalicznych rat leasingowych można zaliczyć do kategorii ekspozycji detalicznych.

§ 23. Papiery wartościowe nie kwalifikują się do objęcia klasą ekspozycji detalicznych.

III. Procentowe wagi ryzyka

§ 24. W przedstawionej poniżej klasyfikacji aktywa są rozumiane łącznie ze związanymi z nimi innymi ekspozycjami, jeśli ekspozycje te ujęte są w rachunku wyników.

Ekspozycje wobec rządów lub banków centralnych

§ 25.1. Z zastrzeżeniem § 26 – 29, ekspozycjom domu maklerskiego wobec rządów lub banków centralnych przypisuje się wagę ryzyka na podstawie poniższej tabeli w zależności od posiadanej zewnętrznej oceny jakości kredytowej.

Stopień Jakości Kredytowej	1	2	3	4	5	6	Brak oceny jakości kredytowej
Waga ryzyka	0%	20%	50%	100%	100%	150%	100%

§ 26. Ekspozycjom domu maklerskiego wobec Europejskiego Banku Centralnego przypisuje się wagę ryzyka równą 0%.

§ 27.1. Ekspozycjom domu maklerskiego wobec Skarbu Państwa oraz Narodowego Banku Centralnego oraz rządów i banków centralnych państw członkowskich, która jest denominowana i finansowana w ich walutach krajowych, przypisuje się wagę ryzyka 0%.

2. Za ekspozycje wobec Skarbu Państwa uznaje się ekspozycje wobec centralnych organów administracji rządowej, organów kontroli państwowej i ochrony prawa, sądów, trybunałów, wojewodów i urzędów wojewódzkich.

§ 28. Oceny jakości kredytowej przyznawane przez agencje kredytów eksportowych, będą uznawane dla celów adekwatności kapitałowej pod warunkiem, że oceny te spełniają jeden z poniższych kryteriów:

- 1) są to uzgodnione oceny kredytowe nadane przez agencje kredytów eksportowych uczestniczące w „Porozumieniu w sprawie wytycznych dla oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych” OECD,
- 2) agencja kredytów eksportowych przyznająca oceny jakości kredytowej publikuje sporządzone przez siebie oceny i stosuje zatwierdzoną przez OECD metodologię nadawania ocen, a jej ocena powiązana jest z jedną z ośmiu minimalnych składek ubezpieczeniowych (MEIP) określonych w zatwierdzonej metodologii OECD.

§ 29. Ekspozycjom domu maklerskiego wobec rządów lub banków centralnych, która posiada uznaną ocenę jakości kredytowej nadaną przez Agencje Kredytów Eksportowych, o których mowa w § 28, przypisuje się określoną wagę ryzyka zgodnie z poniższą tabelą.

MEIP	0	1	2	3	4	5	6	7
Waga ryzyka	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Ekspozycje wobec samorządów terytorialnych

§ 30. Z zastrzeżeniem § 31, ekspozycjom domu maklerskiego wobec jednostek samorządu terytorialnego w Rzeczypospolitej Polskiej, miasta stołecznego Warszawy i ich związków oraz samorządów terytorialnych i władz lokalnych państw członkowskich przypisuje się wagi ryzyka w zależności od zewnętrznej oceny jakości kredytowej rządu centralnego właściwego dla jednostki samorządu terytorialnego, zgodnie z poniższą tabelą.

Stopień Jakości Kredytowej	1	2	3	4	5	6	Brak oceny jakości kredytowej
Waga ryzyka	20%	50%	100%	100%	100%	150%	100%

§ 31.1. Denominowanym i finansowanym w złotych ekspozycjom domu maklerskiego wobec usytuowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jednostek samorządu terytorialnego, miasta stołecznego Warszawy oraz ich związków, dom maklerski może przypisać wagę ryzyka 20%.

2. Ekspozycjom domu maklerskiego wobec jednostek samorządów terytorialnych i władz lokalnych państw członkowskich, dom maklerski może przypisać wagę ryzyka kredytowego w wysokości przypisanej jednostkom samorządów terytorialnych i władz lokalnych przez właściwe władze kraju dłużnika.

§ 32. Z zastrzeżeniem § 34, ekspozycjom domu maklerskiego wobec samorządów terytorialnych krajów trzecich, rozumianych jako kraje inne niż Rzeczpospolita Polska i państwa członkowskie, przypisuje się wagi ryzyka w zależności od nadanej tym ekspozycjom zewnętrznej oceny jakości kredytowej, zgodnie z poniższą tabelą:

Stopień Jakości Kredytowej	1	2	3	4	5	6	Brak oceny jakości kredytowej
Waga ryzyka	20%	50%	50%	100%	100%	150%	100%

§ 33. Ekspozycjom domu maklerskiego wobec kościołów i związków wyznaniowych posiadających osobowość prawną, o ile są organami podatkowymi określonymi w odrębnych przepisach, przypisuje się wagę ryzyka zgodnie z zasadami określonymi dla jednostek samorządu terytorialnego z wyłączeniem przepisów § 31.

§ 34.1. Jeżeli właściwe władze kraju trzeciego, których regulacje w zakresie adekwatności kapitałowej są co najmniej równoważne regulacjom stosowanym w państwach członkowskich, traktują ekspozycje wobec jednostek samorządu terytorialnego tak jak ekspozycje wobec rządów lub banków centralnych, dom maklerski może zastosować analogiczne podejście do ekspozycji wobec takich jednostek, o ile uprzednio poinformuje Komisję o zamiarze zastosowania tego podejścia, przedkładając Komisji:

- 1) dane dotyczące rodzaju, wielkości i struktury ekspozycji,
- 2) uzasadnienie celowości zastosowania preferencyjnego podejścia, obejmujące analizę porównawczą regulacji w zakresie adekwatności kapitałowej obowiązujących w kraju dłużnika i analogicznych regulacji obowiązujących w krajach członkowskich.

§ 35. Dom maklerski, który zastosował podejście opisane w § 34, zobowiązany jest do monitorowania informacji, o którym mowa w § 34 ust. 1 pkt 2.

Ekspozycje wobec organów administracji lub podmiotów niekomercyjnych

§ 36. Z zastrzeżeniem § 37–41, ekspozycjom domu maklerskiego wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej przypisuje się wagę ryzyka równą 100%.

§ 37. Z zastrzeżeniem § 38 – 41, ekspozycjom domu maklerskiego wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej posiadających status podmiotów sektora publicznego przypisuje się wagi ryzyka w zależności od zewnętrznej oceny jakości kredytowej rządu centralnego właściwego dla danego podmiotu, zgodnie z poniższą tabelą:

Stopień Jakości Kredytowej	1	2	3	4	5	6	Brak oceny jakości kredytowej

Waga ryzyka	20%	50%	100%	100%	100%	150%	100%
-------------	-----	-----	------	------	------	------	------

§ 38. Do grupy krajowych podmiotów sektora publicznego zalicza się:

- 1) organy władzy publicznej, za wyjątkiem centralnych organów administracji rządowej, organów kontroli państwowej i ochrony prawa, sądów, trybunałów, wojewodów i urzędów wojewódzkich;
- 2) państwowe i samorządowe jednostki budżetowe, zakłady budżetowe i gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych;
- 3) państwowe i samorządowe fundusze celowe;
- 4) państwowe szkoły wyższe;
- 5) instytucje, których działalność finansowana jest z budżetu państwa,
- 6) jednostki badawczo-rozwojowe;
- 7) państwowe i samorządowe instytucje kultury;
- 8) Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i zarządzane przez nie fundusze;
- 9) Narodowy Fundusz Zdrowia;
- 10) Polską Akademię Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne;
- 11) Rzecznika Ubezpieczonych,
- 12) inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego.

2. Ekspozycjom domu maklerskiego wobec krajowych podmiotów sektora publicznego można przypisać wagę ryzyka 0% w zakresie ekspozycji objętych gwarancjami lub poręczeniami Skarbu Państwa, przy czym dom maklerski zobowiązany jest do zweryfikowania informacji o posiadaniu przez podmiot gwarancji lub poręczenia Skarbu Państwa.

§ 39. Ekspozycji wobec podmiotu sektora publicznego państw członkowskich, dom maklerski może przypisać wagę ryzyka kredytowego w wysokości przypisanej temu podmiotowi przez właściwe władze kraju dłużnika.

§ 40. Ekspozycji wobec podmiotu sektora publicznego kraju trzeciego, którego regulacje w zakresie adekwatności kapitałowej są co najmniej równoważne regulacjom stosowanym w Rzeczypospolitej Polskiej oraz państwach członkowskich, dom maklerski może przypisać wagę ryzyka kredytowego w wysokości przypisanej temu podmiotowi przez właściwe władze kraju dłużnika, o ile uprzednio poinformuje Komisję o zastosowanym podejściu przedkładając:

- 1) dane dotyczące rodzaju, wielkości i struktury ekspozycji,
- 2) uzasadnienie celowości zastosowania preferencyjnego podejścia, obejmujące analizę porównawczą regulacji w zakresie adekwatności kapitałowej obowiązujących w kraju dłużnika i analogicznych regulacji obowiązujących w krajach członkowskich.

§ 41. Dom maklerski, który zastosował podejście opisane w § 40, obowiązany jest do monitorowania informacji, o których mowa w § 40 pkt 2.

Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju

§ 42.1. Z zastrzeżeniem § 43 – 45, Ekspozycjom domu maklerskiego wobec wielostronnych banków rozwoju przypisuje się wagi ryzyka zgodnie z poniższą tabelą, w zależności od nadanej tym ekspozycjom zewnętrznej oceny jakości kredytowej.

Stopień Jakości Kredytowej	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka	20%	50%	50%	100%	100%	150%

2. Ekspozycjom, które nie posiadają zewnętrznej oceny jakości kredytowej oraz których wielostronny bank rozwoju nie posiada takiej oceny nadaje się wagę ryzyka 50%.

§ 43. Ekspozycjom wobec następujących wielostronnych banków rozwoju przypisuje się wagę ryzyka równą 0%:

- 1) Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju,
- 2) Międzynarodowa Korporacja Finansowa,
- 3) Międzyamerykański Bank Inwestycyjny,
- 4) Azjatycki Bank Rozwoju,
- 5) Afrykański Bank Rozwoju,
- 6) Bank Rozwoju Rady Europy,
- 7) Nordycki Bank Inwestycyjny,
- 8) Karaibski Bank Rozwoju,
- 9) Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju,
- 10) Europejski Bank Inwestycyjny,
- 11) Europejski Fundusz Inwestycyjny,
- 12) Wielostronna Agencja Gwarantowania Inwestycji.

§ 44. Dla potrzeb przypisania wag ryzyka kredytowego według metody standardowej, oprócz banków wymienionych w § 43, za wielostronne banki rozwoju uznaje się:

- 1) Międzyamerykańską Korporację Inwestycyjną,
- 2) Czarnomorski Bank Handlu i Rozwoju,
- 3) Środkowoamerykański Bank Integracji Gospodarczej.

§ 45. Zadeklarowanym należnym wpłatom na poczet kapitału Europejskiego Banku Inwestycyjnego przypisuje się wagę ryzyka 20%.

Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych

§ 46. Ekspozycjom domu maklerskiego wobec następujących organizacji międzynarodowych przypisuje się wagę ryzyka 0 %:

- 1) Wspólnota Europejska,
- 2) Międzynarodowy Fundusz Walutowy,
- 3) Bank Rozrachunków Międzynarodowych.

Ekspozycje wobec banków, instytucji kredytowych i zagranicznych firm inwestycyjnych

§ 47.1. Z zastrzeżeniem § 48 – 56, ekspozycjom domu maklerskiego wobec instytucji, rozumianych w § 49 – 56 jako ekspozycje wobec banków, instytucji kredytowych i zagranicznych firm inwestycyjnych, przypisuje się wagi ryzyka w zależności od nadanej tym ekspozycjom zewnętrznej oceny jakości kredytowej.

2. Ekspozycjom wobec zagranicznych firm inwestycyjnych przypisuje się wagi ryzyka według zasad jak dla ekspozycji wobec banków i instytucji kredytowych.

§ 48. Ekspozycjom domu maklerskiego wobec instytucji finansowych licencjonowanych i nadzorowanych przez właściwe władze oraz podlegających wymogom ostrożnościowym równoważnym tym, którym podlegają banki i inne instytucje, o których mowa w § 47, przypisuje się wagi ryzyka według zasad jak dla banków i innych instytucji, o których mowa w § 47.

§ 49. Ekspozycjom domu maklerskiego wobec instytucji nieposiadającej zewnętrznej oceny jakości kredytowej nie można przypisać się wagi ryzyka niższej, niż waga stosowana w przypadku ekspozycji domu maklerskiego wobec rządu lub banku centralnego kraju, w którym instytucja ta ma swą siedzibę.

§ 50.1. Ekspozycjom domu maklerskiego wobec instytucji, której pierwotny termin rozliczenia jest dłuższy niż 3 miesiące, przypisuje się wagę ryzyka zgodnie z poniższą tabelą w zależności od nadanej tym ekspozycjom zewnętrznej oceny jakości kredytowej.

Stopień jakości kredytowej	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka	20%	50%	50%	100%	100%	150%

2. Ekspozycjom domu maklerskiego wobec instytucji, które nie posiadają zewnętrznej oceny jakości kredytowej, a których termin rozliczenia jest dłuższy niż 3 miesiące, nadaje się wagę ryzyka 50%.

§ 51.1. Ekspozycjom domu maklerskiego wobec instytucji, której pierwotny termin rozliczenia wynosi 3 miesiące lub mniej z zastrzeżeniem ust. 3, przypisuje się wagę ryzyka zgodnie z poniższą w zależności od nadanej tej ekspozycjom zewnętrznej oceny jakości kredytowej.

Stopień jakości kredytowej	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka	20%	20%	20%	50%	50%	150%

2. Ekspozycjom domu maklerskiego wobec instytucji, które nie posiadają zewnętrznej oceny jakości kredytowej, a których termin rozliczenia wynosi 3 miesiące lub mniej, z zastrzeżeniem ust. 3, nadaje się wagę ryzyka 20%.

3. Ekspozycje dom maklerskiego wobec instytucji, które mają zamiar je odnawiać po terminie rozliczenia nie zalicza się do ekspozycji, których termin rozliczenia wynosi 3 miesiące lub mniej.

§ 52. Z zastrzeżeniem § 53 – 54, w przypadku gdy, żadna krótkoterminowa ekspozycja domu maklerskiego wobec instytucji, nie posiada zewnętrznej oceny jakości kredytowej, ogólne podejście preferencyjne do ekspozycji krótkoterminowych określone w § 51 stosuje się do wszystkich ekspozycji wobec domu maklerskiego, których rezydualny termin rozliczenia nie przekracza 3 miesięcy.

§ 53. Jeżeli istnieje krótkoterminowa ekspozycja domu maklerskiego wobec instytucji, która posiada zewnętrzną ocenę jakości kredytowej, która pozwala na przypisanie identycznej lub bardziej korzystnej wagi ryzyka niż wynikająca z zastosowania ogólnego podejścia preferencyjnego do ekspozycji krótkoterminowych określonego w § 51, wówczas wagi ryzyka przypisuje się w oparciu o następujące zasady:

- 1) danej ekspozycji przypisuje się wagę ryzyka wynikającą z posiadanej zewnętrznej krótkoterminowej oceny jakości kredytowej zgodnie z § 73,
- 2) pozostałym ekspozycjom przypisuje się wagi ryzyka zgodnie z § 51.

§ 54. Jeżeli istnieje krótkoterminowa ekspozycja domu maklerskiego wobec instytucji, która posiada zewnętrzną ocenę jakości kredytowej, z której wynika konieczność zastosowania mniej korzystnej wagi ryzyka niż wynikająca z zastosowania ogólnego podejścia preferencyjnego do ekspozycji krótkoterminowych zgodnie z § 51, wówczas wagi ryzyka przypisuje się w oparciu o następujące zasady:

- 1) danej ekspozycji przypisuje się wagę ryzyka wynikającą z posiadanej zewnętrznej krótkoterminowej oceny jakości kredytowej zgodnie z § 73,
- 2) wszystkim ekspozycjom krótkoterminowym wobec tej instytucji nieposiadającym oceny jakości kredytowej ekspozycji przypisuje się taką samą wagę ryzyka, jak ta wynikająca z zewnętrznej oceny jakości kredytowej posiadanej przez ekspozycję określoną w pkt 1.

§ 55. Ekspozycjom domu maklerskiego wobec instytucji mającej siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej denominowanym i finansowanym w złotych, których rezydualny termin rozliczenia nie jest dłuższy niż trzy miesiące, może być przypisana waga ryzyka o jeden stopień mniej korzystna niż waga ryzyka dla ekspozycji wobec Skarbu Państwa denominowanym i finansowanym w złotych, przypisana na podstawie § 27, przy czym przypisana waga nie może być niższa niż 20%.

§ 56. Inwestycjom w instrumenty kapitałowe i składniki funduszy regulacyjnych emitowane przez instytucje, przypisuje się wagę ryzyka 100%, chyba że pomniejszają one fundusze własne.

Ekspozycje wobec przedsiębiorstw

§ 57. Ekspozycji domu maklerskiego wobec przedsiębiorstwa, które posiadają zewnętrzną ocenę jakości kredytowej, przypisuje się wagę ryzyka zgodnie z poniższą tabelą.

Stopień jakości kredytowej	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka	20%	50%	100%	100%	150%	150%

§ 59. Ekspozycji, która nie posiada zewnętrznej oceny jakości kredytowej, dom maklerski przypisuje wagę ryzyka 100% lub wagę ryzyka przypisaną dla ekspozycji wobec rządu centralnego, w zależności od tego, która z wag ryzyka jest wyższa.

Ekspozycje detaliczne

§ 60. Ekspozycjom detalicznym domu maklerskiego, które spełniają kryteria określone w § 21 przypisuje się wagę ryzyka 75 %.

Ekspozycje przeterminowane

§ 61. Z zastrzeżeniem § 62, niezabezpieczonej części każdej ekspozycji przeterminowanej o ponad 90 dni, dla której przeterminowana kwota przekracza 500 złotych w przypadku klasy ekspozycji detalicznych oraz 3000 złotych w przypadku pozostałych klas ekspozycji, przypisuje się następujące wagi ryzyka:

- 1) 150%, jeżeli utworzono rezerwę celową lub odpis z tytułu utraty wartości w wysokości poniżej 20% wartości brutto niezabezpieczonej części ekspozycji,
- 2) 100%, jeżeli utworzono rezerwę celową lub odpis z tytułu utraty wartości w wysokości nie niższej niż 20% wartości brutto niezabezpieczonej części ekspozycji.

§ 62. Zabezpieczoną część ekspozycji przeterminowanej, określa się z uwzględnieniem zabezpieczeń rzeczowych i gwarancji uznawanych dla celów ograniczenia ryzyka kredytowego.

Ekspozycje należące do kategorii wysokiego ryzyka

§ 63. Z zastrzeżeniem § 64, ekspozycjom domu maklerskiego należącej do kategorii wysokiego ryzyka przypisuje się wagę ryzyka 150%.

2. Do kategorii ekspozycji wysokiego ryzyka zalicza się następujące inwestycje domu maklerskiego w podmiotach typu:

- 1) venture capital,
- 2) private equity.

§ 64. Ekspozycjom nieprzeterminowanym, którym na podstawie przepisów załącznika przypisana została waga ryzyka 150% - ze względu na utworzone rezerwy celowe lub odpis z tytułu utraty wartości, dom maklerski może przypisać wagi ryzyka zgodnie z następującymi warunkami:

- 1) 100%, jeżeli utworzono rezerwę celową lub odpis z tytułu utraty wartości, w wysokości nie niższej niż 20% wartości brutto niezabezpieczonej części ekspozycji,
- 2) 50%, jeżeli utworzono rezerwę celową lub odpis z tytułu utraty wartości, w wysokości nie niższej niż 50% wartości brutto niezabezpieczonej części ekspozycji.

Ekspozycje z tytułu obligacji zabezpieczonych

§ 65. Obligacje zabezpieczone oznaczają wyemitowane przez bank lub inną instytucję obligacje zabezpieczone jednym z uznanych instrumentów, określonych w § 66, w przypadku której kwoty pochodzące z jej emisji muszą być inwestowane zgodnie z prawem obowiązującym na terytorium państwa członkowskiego w aktywa, które podczas całego okresu ważności obligacji są w stanie pokryć roszczenia z nimi związane. W przypadku

niewypłacalności emitenta tej obligacji roszczenia wynikające z tej obligacji dotyczące kwoty głównej i narosłych odsetek zostałyby zaspokojone w pierwszej kolejności.

§ 66. Za instrumenty, o których mowa w § 65 uznaje się:

- 1) ekspozycje wobec rządów lub banków centralnych, podmiotów sektora publicznego, samorządów terytorialnych lub władz lokalnych państw członkowskich, bądź też ekspozycje przez te podmioty gwarantowane,
  - 2) ekspozycje wobec rządów lub banków centralnych krajów trzecich, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych, które kwalifikują się do stopnia 1 w skali oceny jakości kredytowej zgodnie z przepisami niniejszego załącznika, bądź też ekspozycje przez te podmioty gwarantowane, oraz ekspozycje od pozarządowych podmiotów sektora publicznego, samorządów terytorialnych władz lokalnych krajów trzecich, bądź też ekspozycje przez te podmioty gwarantowane, które są ważne ryzykiem tak jak ekspozycje wobec banków lub wobec rządów i banków centralnych zgodnie z przepisami odpowiednio § 30, 31, 32, 37 i 38 i które kwalifikują się do stopnia 1 w skali oceny jakości kredytowej zgodnie z przepisami niniejszego załącznika, oraz ekspozycje, w rozumieniu przepisów niniejszego punktu, które kwalifikują się do minimum 2 stopnia w skali oceny jakości kredytowej, zgodnie z przepisami niniejszego załącznika, pod warunkiem, że nie przekraczają one 20% nominalnej kwoty niewykupionych zabezpieczonych obligacji banków emitujących,
  - 3) ekspozycje wobec banków, które kwalifikują się do stopnia 1 w skali oceny jakości kredytowej zgodnie z przepisami niniejszego załącznika, przy czym:
    - a) całkowita wartość tego rodzaju ekspozycji nie może przekraczać 15% wartości nominalnej kwoty niewykupionych obligacji banków emitujących,
    - b) limit określony w lit. a nie obejmuje ekspozycje z tytułu przeniesienia i obsługi płatności dłużników lub ekspozycje z tytułu przychodów z postępowania upadłościowego dłużników, w zakresie kredytów zabezpieczonych na nieruchomościach, które to płatności są przekazywane posiadaczom obligacji zabezpieczonych,
    - c) wymóg dotyczący stopnia 1 nie obejmuje ekspozycji wobec banków z państw członkowskich, których termin rozliczenia nie przekracza 100 dni, o ile banki te kwalifikują się co najmniej do stopnia 2 w skali oceny jakości kredytowej zgodnie z przepisami niniejszego załącznika,
  - 4) kredyty zabezpieczone hipoteką na nieruchomości mieszkalnej, do wysokości mniejszej z następujących wartości (w kwocie ekspozycji głównej):
    - a) łączna wartość zastawów obejmująca wszystkie zastawy określone w pkt. 1-3,
    - b) 80 % wartości nieruchomości stanowiących zabezpieczenie lub jednostek priorytetowych wyemitowanych przez francuskie Fonds Communs de Creances lub instytucje sekurytyzacyjne działające na podstawie przepisów państwa członkowskiego zabezpieczające ekspozycje dotyczące nieruchomości mieszkalnych, o ile co najmniej 90% aktywów takich Fonds Communs de Creances z siedzibą na terytorium Republiki Francuskiej lub instytucji sekurytyzacyjnych działających na podstawie przepisów państwa członkowskiego stanowią hipoteki w połączeniu z wartością wszystkich wcześniejszych zastawów do wysokości mniejszej z następujących wartości (w kwocie ekspozycji głównej):
      - ekspozycji z tytułu jednostek priorytetowych,
      - łączna wartość zastawów,
      - 80% wartości zastawionych nieruchomości,
- a jednostki priorytetowe kwalifikują się do stopnia 1 w skali oceny jakości kredytowej zgodnie z przepisami niniejszego załącznika, jeżeli wartość takich jednostek nie przekracza 20% nominalnej kwoty ekspozycji,

przy czym, ekspozycje z tytułu przeniesienia płatności dłużników lub ekspozycji z tytułu przychodów z postępowania upadłościowego dłużników kredytów z zabezpieczeniem w postaci nieruchomości jednostek priorytetowych lub dłużnych papierów wartościowych nie są uwzględniane przy wyliczaniu 90% limitu,

5) kredyty zabezpieczone nieruchomościami komercyjnymi lub udziałami w fińskich przedsiębiorstwach mieszkaniowych, do wysokości mniejszej z następujących wartości (w kwocie ekspozycji głównej):

a) łączna wartość zastawów obejmująca wszystkie zastawy określone w pkt 1 - 4,

b) 60% wartości nieruchomości ustanowionych jako zabezpieczenie lub zabezpieczone przez jednostki priorytetowe wyemitowane przez Fonds Communs de Creances z siedzibą na terytorium Republiki Francuskiej lub instytucje sekurytyzacyjne działające na podstawie przepisów Państwa Członkowskiego zabezpieczające ekspozycje dotyczące nieruchomości komercyjnych, o ile co najmniej 90% aktywów takich Fonds Communs de Creances z siedzibą na terytorium Republiki Francuskiej lub instytucji sekurytyzacyjnych działających na podstawie przepisów państwa członkowskiego stanowią hipoteki w połączeniu z wartością wszystkich wcześniejszych zastawów do wysokości mniejszej z następujących wartości (w kwocie ekspozycji głównej):

- ekspozycji z tytułu jednostek priorytetowych,

- łączna wartość zastawów,

- 60% wartości zastawionych nieruchomości,

a jednostki priorytetowe kwalifikują się do stopnia 1 w skali oceny jakości kredytowej zgodnie z przepisami niniejszego załącznika, jeżeli wartość takich jednostek nie przekracza 20% nominalnej kwoty ekspozycji,

przy czym, ekspozycje z tytułu przeniesienia płatności dłużników lub ekspozycji z tytułu przychodów z postępowania upadłościowego dłużników kredytów z zabezpieczeniem w postaci nieruchomości, jednostek priorytetowych lub dłużnych papierów wartościowych nie są uwzględniane przy wyliczaniu 90% limitu,

6) ekspozycje z tytułu kredytów z zabezpieczeniem na statkach, o ile całkowita wartość zastawów na statkach, łącznie z wszystkimi uprzywilejowanymi zastawami na statkach, wynosi maksymalnie 60 % wartości statku stanowiącego zabezpieczenie.

2. Pojęcie „zabezpieczony” stosuje się także do przypadków, w których składniki majątku określone w pkt. 1 - 6 przeznaczone są zgodnie z obowiązującymi przepisami wyłącznie do ochrony właściciela obligacji przed stratami.

3. Do dnia 31 grudnia 2010 r. nie ma zastosowania górny limit 20% w odniesieniu do uprzywilejowanych udziałów, emitowanych zgodnie z zasadami określonymi w pkt 4 – 5, przez Fonds Communs de Creances z siedzibą na terytorium Republiki Francuskiej lub równorzędną jednostkę sekurytyzacyjną, w przypadku gdy uznana instytucja oceny kredytowej nadała tym uprzywilejowanym udziałom zewnętrzną ocenę jakości kredytowej odpowiadającą najwyższej ocenie jakości kredytowej, który ta instytucja nadaje obligacjom zabezpieczonym.

§ 67. W przypadku nieruchomości stanowiących zabezpieczenie obligacji zabezpieczonej, dom maklerski spełnia wymogi minimalne dotyczące zabezpieczeń oraz zasad wyceny, określone w przepisach załącznika nr 7 do rozporządzenia.

§ 68. Niezależnie od przepisów § 65 – 67 obligacje zabezpieczone wyemitowane przed 31 grudnia 2007r. również kwalifikują się do traktowania preferencyjnego aż do terminu ich rozliczenia.

§ 69. Ekspozycji domu maklerskiego będącej obligacją zabezpieczoną przypisuje się wagę ryzyka ustaloną zgodnie z zasadami przypisywania wagi ryzyka dla uprzywilejowanych,

niezabezpieczonych ekspozycji wobec emitującego je banku lub instytucji kredytowej, przy czym pomiędzy wagami ryzyka występują następujące zależności:

- 1) jeżeli ekspozycjom wobec banku lub instytucji kredytowej przypisuje się wagę ryzyka 20%, obligacji zabezpieczonej przypisuje się wagę ryzyka 10%,
- 2) jeżeli ekspozycjom wobec banku lub instytucji kredytowej przypisuje się wagę ryzyka 50%, obligacji zabezpieczonej przypisuje się wagę ryzyka 20%,
- 3) jeżeli ekspozycjom wobec banku lub instytucji kredytowej przypisuje się wagę ryzyka 100%, obligacji zabezpieczonej przypisuje się wagę ryzyka 50%,
- 4) jeżeli ekspozycjom wobec banku lub instytucji kredytowej przypisuje się wagę ryzyka 150%, obligacji zabezpieczonej przypisuje się wagę ryzyka 100%.

Pozycje sekurytyzacyjne

§ 70. Wagi ryzyka ekspozycji ważonych ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnych określa się zgodnie z załącznikiem nr 8 do rozporządzenia.

Ekspozycje krótkoterminowe wobec instytucji i przedsiębiorstw

§ 71. Krótkoterminowym ekspozycjom domu maklerskiego wobec instytucji lub przedsiębiorstw, które posiadają zewnętrzną ocenę jakości kredytowej, przypisuje się wagę ryzyka zgodnie z poniższą tabelą.

Stopień jakości kredytowej	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka	20%	50%	100%	150%	150%	150%

Ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania

§ 72. Z zastrzeżeniem § 73 – 79, ekspozycjom domu maklerskiego z tytułu jednostek uczestnictwa w instytucji zbiorowego inwestowania przypisuje się wagę ryzyka 100%.

§ 73. Ekspozycjom z tytułu jednostek uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania, które posiadają zewnętrzną ocenę jakości kredytowej przypisuje się wagę ryzyka zgodnie z poniższą tabelą w zależności od nadanej tej ekspozycji zewnętrznej oceny jakości kredytowej.

Stopień jakości kredytowej	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka	20%	50%	100%	100%	150%	150%

§ 74. W przypadku gdy, ekspozycja będąca tytułem uczestnictwa w instytucji zbiorowego inwestowania wiąże się ze szczególnie wysokim ryzykiem, dom maklerski przypisuje takiej ekspozycji wagę ryzyka 150%.

§ 75.1. Dom maklerski może ustalić wagę ryzyka dla ekspozycji będącej tytułem uczestnictwa w instytucji zbiorowego inwestowania zgodnie z § 77–79, pod warunkiem, że wystąpi do Komisji z wnioskiem, o którym mowa w art. 105d ustawy,

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 zawiera:

1) informacje potwierdzające, że instytucja zbiorowego inwestowania jest zarządzana przez spółkę podlegającą właściwemu nadzorowi w Rzeczypospolitej Polskiej lub państwie członkowskim lub spełnione są następujące kryteria:

- a) instytucja zbiorowego inwestowania jest zarządzana przez spółkę podlegającą nadzorowi w państwie członkowskim sprawowanemu w sposób równoważny do zasad nadzoru nad instytucją zbiorowego inwestowania z siedzibą w państwie członkowskim,
- b) zapewniona jest należyta współpraca między Komisją a władzami nadzorczymi właściwymi dla instytucji zbiorowego inwestowania,
- c) dom maklerski uzyskał zgodę Komisji.

2) prospekt emisyjny instytucji zbiorowego inwestowania lub inny, równoważny dokument zawierający następujące informacje:

- a) rodzaje lokat instytucji zbiorowego inwestowania,
- b) limity inwestycyjne dotyczące lokat instytucji zbiorowego inwestowania oraz metody ich obliczania ,

3) informacja o miejscu i częstotliwości publikowania rocznych sprawozdań z działalności instytucji zbiorowego inwestowania, w celu umożliwienia dokonania nie rzadziej niż raz do roku oceny aktywów i pasywów, przychodów i operacji w danym okresie sprawozdawczym.

§ 76. Jeżeli instytucja zbiorowego inwestowania z państwa trzeciego, została uznana w państwie członkowskim za spełniającą kryteria określone w § 75 pkt 1, dom maklerski może określić wagę ryzyka dla jednostek instytucji zbiorowego inwestowania zgodnie z przepisami § 77 – 79 bez dokonywania własnej oceny i bez uzyskania zgody Komisji, jeśli zawiadomi o tym Komisję.

§ 77. W przypadku gdy, dom maklerski dysponuje informacją w zakresie pozycji bazowych dla jednostek uczestnictwa w instytucji zbiorowego inwestowania, może przypisać ekspozycji będącej jednostką uczestnictwa w instytucji zbiorowego inwestowania średnią wagę ryzyka obliczoną poprzez zastosowanie zasad określonych dla przypisywania wag ryzyka ekspozycji w metodzie standardowej.

§ 78. W przypadku gdy, dom maklerski nie posiada informacji w zakresie pozycji bazowych dla jednostek uczestnictwa w instytucji zbiorowego inwestowania, może przypisać jednostką uczestnictwa średnią wagę ryzyka obliczoną poprzez zastosowanie zasad określonych dla przypisywania wag ryzyka ekspozycji w metodzie standardowej przyjmując, że instytucja zbiorowego inwestowania inwestuje w maksymalnie dozwolonym zakresie w te klasy ekspozycji, które wiążą się z najwyższą wagą ryzyka, następnie zaś inwestuje w klasy ekspozycji uszeregowane pod względem wag ryzyka w porządku malejącym, aż do osiągnięcia limitu inwestycyjnego.

§ 79. Dom maklerski może zlecić podmiotowi zewnętrznemu dokonanie obliczeń wagi ryzyka dla jednostki uczestnictwa w instytucji zbiorowego inwestowania zgodnie z zasadami określonymi w § 77 - 78, jeżeli istnieje przekonanie, iż podmiot ten należycie wywiąże się z powierzonego zadania i jeżeli zostanie zweryfikowana poprawność takich obliczeń i sprawozdań.

Inne ekspozycje

§ 80. Rzeczowym aktywom trwałym domu maklerskiego przypisuje się wagę ryzyka 100 %.

§ 81. Rozliczeniom międzyokresowym czynnym oraz odsetkom domu maklerskiego, w przypadku których dom maklerski nie może określić kontrahenta, przypisuje się wagę ryzyka 100 %.

§ 82. Środkom pieniężnym w kasie domu maklerskiego i równoważnym pozycjom gotówkowym przypisuje się wagę ryzyka 0%.

§ 83. Środkom pieniężnym domu maklerskiego w drodze przypisuje się wagę ryzyka 20 %.

§ 84. Aktywom domu maklerskiego wynikającym z wyceny własnych transakcji pozabilansowych przypisuje się wagę ryzyka 0%.

§ 85. Pozycjom domu maklerskiego w instrumentach kapitałowych określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia przypisuje się wagę ryzyka:

1) 0%, jeżeli pomniejszają poziom nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego,

2) 100%, jeżeli nie pomniejszają poziomu nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego.

§ 86. W przypadku zawartej przez dom maklerski umowy z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu przypisuje się wagi ryzyka odpowiadające instrumentom bazowym, których dotyczą umowy, a nie kontrahentom transakcji.

IV. Obliczanie ekwiwalentu bilansowego ekspozycji z tytułu udzielonych zobowiązań pozabilansowych

Ekwiwalent bilansowy ekspozycji z tytułu udzielonych pozabilansowych zobowiązań warunkowych

§ 87. Ekwiwalent bilansowy ekspozycji z tytułu udzielonego pozabilansowego zobowiązania warunkowego oblicza się jako iloczyn nominalnej wartości zobowiązania i procentowej wagi ryzyka produktu przypisanej mu zgodnie z poniższą klasyfikacją:

1) waga ryzyka produktu 0% (ryzyko niskie) - niewykorzystane zobowiązania kredytowe (zobowiązania udzielenia kredytu, zakupu papierów wartościowych, udzielenia gwarancji, poręczenia lub akceptu), które można bezwarunkowo wypowiedzieć w każdej chwili bez uprzedzenia, lub które umożliwiają w sposób efektywny automatyczne unieważnienie wskutek pogorszenia wiarygodności kredytowej dłużnika,

2) waga ryzyka produktu 20% (ryzyko nisko-średnie):

a) udzielone akredytywy dokumentowe, dla których zabezpieczenie stanowi wysłany towar oraz inne udzielone zobowiązania wygasające z chwilą realizacji transakcji będącej ich podstawą, dla których zabezpieczenie stanowi wysłany towar,

b) niewykorzystane zobowiązania kredytowe (zobowiązania udzielenia kredytu, zakupu papierów wartościowych, udzielenia gwarancji, poręczenia lub akceptu) z pierwotnym terminem zapadalności do jednego roku, których nie można bezwarunkowo wypowiedzieć w każdej chwili bez uprzedzenia lub które nie umożliwiają w sposób efektywny automatycznego unieważnienia wskutek pogorszenia wiarygodności kredytowej dłużnika,

3) waga ryzyka produktu 50% (ryzyko średnie):

a) akredytywy dokumentowe otwarte i akredytywy dokumentowe potwierdzone, z wyłączeniem akredytyw objętych wagą ryzyka produktu 20%,

b) udzielone gwarancje jakości odsprzedawanych towarów (aktywów) i gwarancje zapłaty odszkodowania (w szczególności gwarancje przetargowe, gwarancje dobrego wykonania umowy, gwarancje zapłaty cła i gwarancje zapłaty podatku) oraz inne udzielone gwarancje i poręczenia nie stanowiące zabezpieczenia aktywów osób trzecich (niemające charakteru substytutu kredytu),

- c) nieodwołalne akredytywy zabezpieczające niestanowiące zabezpieczenia aktywów osób trzecich,
  - d) niewykorzystane zobowiązania kredytowe (zobowiązania udzielenia kredytu, zakupu papierów wartościowych, udzielenia gwarancji, poręczenia lub akceptu) z pierwotnym terminem zapadalności powyżej jednego roku.
- 4) waga ryzyka produktu 100% (ryzyko wysokie):
- a) udzielone gwarancje i poręczenia zabezpieczające aktywa osób trzecich (mające charakter substytutu kredytu),
  - b) nieodwołalne akredytywy zabezpieczające aktywa osób trzecich (mające charakter substytutu kredytu),
  - c) udzielone akcepty,
  - d) udzielone poręczenia wekslowe,
  - e) udzielone zobowiązania z tytułu transakcji z prawem zwrotu przedmiotu transakcji lub roszczeń z nim związanych,
  - f) umowy sprzedaży aktywów z prawem odkupu,
  - g) nieopłacona część akcji i papierów wartościowych,
  - h) pozostałe udzielone pozabilansowe zobowiązania warunkowe, nieobjęte niższymi wagami ryzyka.

Ekwiwalent bilansowy ekspozycji z tytułu transakcji pozabilansowych

§ 88. Ekwiwalent bilansowy ekspozycji z tytułu transakcji pozabilansowych, z zastrzeżeniem § 13 – 15, oblicza się zgodnie z załącznikiem nr 9 do rozporządzenia.

Część 3. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą wewnętrznych ratingów

I. Zasady ogólne

§ 89.1. Z zastrzeżeniem § 90 i 91, domy maklerskie, podmioty dominujące wobec domów maklerskich oraz podmioty od nich zależne wdrażają metodę wewnętrznych ratingów w odniesieniu do wszystkich ekspozycji.

2. Za zgodą Komisji proces wdrażania może odbywać się kolejno w odniesieniu do poszczególnych klas ekspozycji wymienionych w § 94 ust. 1, w ramach tej samej jednostki organizacyjnej domu maklerskiego, w różnych jednostkach organizacyjnych w ramach tej samej grupy lub w odniesieniu do stosowania własnych oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) lub współczynników konwersji do obliczania wag ryzyka ekspozycji wobec przedsiębiorstw, banków oraz rządów i banków centralnych.

3. W przypadku klasy ekspozycji detalicznych wymienionej w § 94 ust. 1, pkt 4, wdrożenie metody wewnętrznych ratingów może być dokonywane kolejno w odniesieniu do różnych kategorii ekspozycji, którym odpowiadają różne współczynniki korelacji zgodnie z § 122 - 127.

§ 90.1. Wdrażanie, o którym mowa w § 89, odbywa się w okresie i zgodnie warunkami określonymi, na wniosek domu maklerskiego, w zgodzie, o której mowa w § 89 pkt. 2.

2. Dobór kolejności w ramach stopniowego wdrażania, o którym mowa w § 89 ust. 2, nie może mieć na celu minimalizacji wymogów kapitałowych banku.

3. Metoda wewnętrznych ratingów może być stosowana przez dom maklerski, gdy Komisja stwierdzi, że stosowane przez dom maklerski systemy zarządzania ryzykiem oraz oceny ekspozycji na ryzyko kredytowe są solidne i kompleksowo wdrożone, w szczególności zaś spełnione są następujące normy jakościowe:

1) systemy ratingowe domu maklerskiego pozwalają na pełną ocenę charakterystyki dłużnika i transakcji, na miarodajne różnicowanie ryzyka oraz dokładne i konsekwentne szacowanie ilościowe ryzyka,

2) wewnętrzne ratingi oraz oszacowania dotyczące niewykonania zobowiązań oraz strat stosowane w obliczaniu wymogów kapitałowych oraz związane z nimi systemy i procesy odgrywają kluczową rolę w procesie zarządzania ryzykiem i procesie decyzyjnym, jak również w procesie wewnętrznej alokacji kapitału i ładu korporacyjnym domu maklerskiego,

3) dom maklerski stosował dany system ratingowy dla celów pomiaru i zarządzania ryzykiem kredytowym przez okres co najmniej trzech lat przed dniem złożenia wniosku o wydanie zgody Komisji na stosowanie metody wewnętrznych ratingów, przy czym system ten w znacznym stopniu spełniał w tym okresie wymagania określone w niniejszym załączniku,

4) w przypadku domu maklerskiego zamierzającego stosować własne oszacowania strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) lub współczynników konwersji, dom maklerski stosował własne oszacowania strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) lub współczynników konwersji dla celów pomiaru i zarządzania ryzykiem kredytowym przez okres co najmniej trzech lat przed złożenia wniosku o wydanie zgody Komisji, przy czym oszacowania te w znacznym stopniu spełniały w tym okresie wymagania określone w niniejszym załączniku,

5) w domu maklerskim istnieje samodzielna komórka kontroli ryzyka kredytowego odpowiedzialna za systemy ratingowe, ,

6) dom maklerski gromadzi i przechowuje wszystkie odpowiednie dane, aby zapewnić skuteczne wsparcie procesów pomiaru oraz zarządzania ryzykiem kredytowym,

7) dom maklerski dokumentuje posiadane systemy ratingowych oraz założenia ich budowy,

8) dom maklerski przeprowadza wewnętrzny proces zatwierdzania systemów ratingowych.

§ 91. Jeżeli dom maklerski stosuje metodę wewnętrznych ratingów do którejkolwiek z klas ekspozycji, jest obowiązany stosować tę metodę także do klasy ekspozycji kapitałowych.

§ 92. Z zastrzeżeniem § 89 - 91, oraz § 100, dom maklerski, który otrzymał zgodę na stosowanie metody wewnętrznych ratingów, nie może korzystać z metody standardowej w obliczeniach wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, z wyjątkiem przypadków, w których wykaże zasadność takiego działania i uzyska zgodę Komisji, zgodnie z art. 105a, ust. 1 ustawy.

§ 93. Z zastrzeżeniem § 89 i 90, oraz § 100, dom maklerski, który otrzymał zezwolenie na stosowanie własnych oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) oraz współczynników konwersji nie może powrócić do korzystania z oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań i współczynników konwersji, o których mowa w § 169 i 170 oraz

§ 198 pkt 1- 4, z wyjątkiem sytuacji, gdy uzyska zgodę Komisji po przedstawieniu Komisji odpowiedniego wniosku wraz z uzasadnieniem.

§ 94.1. Każda ekspozycja zostaje przypisana do jednej z następujących klas:

- 1) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych,
- 2) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec banków,
- 3) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorstw,
- 4) ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne,
- 5) ekspozycje kapitałowe,
- 6) pozycje sekurytyzacyjne,
- 7) inne aktywa niebędące zobowiązaniami kredytowymi.

2. Następujące ekspozycje traktuje się jako ekspozycje wobec rządów i banków centralnych:

- 1) ekspozycje wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych, traktowanych jako ekspozycje wobec rządów centralnych zgodnie z § 34 niniejszego załącznika,
- 2) ekspozycje wobec jednostek sektora publicznego zgodnie z § 39 i 40 niniejszego załącznika,
- 3) ekspozycje wobec banków wielostronnego rozwoju oraz organizacji międzynarodowych, którym przypisuje się wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z § 43 - 46 niniejszego załącznika.

3. Następujące ekspozycje traktuje się jako ekspozycje wobec banków i instytucji:

- 1) ekspozycje wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych zgodnie z § 30 - 35 niniejszego załącznika,
- 2) ekspozycje wobec jednostek sektora publicznego traktowane, jak ekspozycje wobec banków i instytucji zgodnie z § 36 - 41 niniejszego załącznika,
- 3) ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju, którym nie przypisuje się wagi ryzyka równej 0 % zgodnie z § 42 – 45 niniejszego załącznika.

4. Aby zaangażowanie mogło kwalifikować się do klasy ekspozycji detalicznych wymienionych w § 94 ust. 1 pkt 4 musi spełniać następujące kryteria:

- 1) jest to zaangażowanie wobec osoby lub osób fizycznych albo wobec małego lub średniego przedsiębiorstwa, pod warunkiem, że w drugim przypadku całkowita kwota, którą dłużnik lub grupa powiązanych dłużników jest winna domowi maklerskiemu, podmiotowi dominującemu wobec domu maklerskiego oraz jednostkom zależnym domu maklerskiego, łącznie z wszelkimi przeterminowanymi ekspozycjami, ale z wyłączeniem ekspozycji lub ekspozycji warunkowych z zabezpieczeniem na nieruchomościach mieszkalnych, nie może przekraczać – według odpowiednio potwierdzonej wiedzy domu maklerskiego – równowartości w złotych kwoty 1 000 000 euro obliczonej według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu sprawozdawczym,
- 2) ekspozycje te są traktowane w procesie zarządzania ryzykiem domu maklerskiego w sposób konsekwentny i jednolity,
- 3) nie są zarządzane równie indywidualnie jak ekspozycje zaliczane do klasy ekspozycji wobec przedsiębiorstw,

- 4) każda ekspozycja stanowi jedną ze znacznej liczby podobnie zarządzanych ekspozycji.
5. Bieżącą wartość minimalnych detalicznych rat z tytułu umowy leasingu zalicza się do ekspozycji detalicznych.

§ 95. Następujące ekspozycje zalicza się do klasy ekspozycji kapitałowych:

- 1) ekspozycje nie mające charakteru instrumentu dłużnego, podporządkowane, przenoszące roszczenie rezydualne do majątku lub dochodów emitenta,
- 2) ekspozycje dłużne, pod względem ekonomicznym zbliżone do ekspozycji określonych w pkt. 1.

§ 96. W ramach klasy ekspozycji wobec przedsiębiorstw, dom maklerski osobno klasyfikuje ekspozycje z tytułu kredytowania specjalistycznego, które posiadają następujące cechy:

- 1) ekspozycja stanowi zaangażowanie wobec podmiotu, który został stworzony specjalnie w celu finansowania aktywów rzeczowych lub operowania nimi,
- 2) ustalenia umowne dają dłużnikowi znaczny stopień kontroli nad aktywami oraz dochodem przez nie generowanym,
- 3) głównym źródłem spłaty zobowiązań jest dochód generowany przez aktywa objęte finansowaniem, a nie szerzej rozumiana zdolność kredytowa danego przedsiębiorstwa.

§ 97. Wszelkie zobowiązania kredytowe nie przypisane do klas ekspozycji wymienionych w § 94 ust. 1, pkt. 1, 2 i 4 - 6 zalicza się do klasy wymienionej w § 94 ust. 1, pkt 3.

§ 98. Klasa ekspozycji wymieniona w § 94 ust. 1, pkt. 7 obejmuje wartość rezydualną nieruchomości oddanych w leasing, które nie zostały zaliczone do ekspozycji z tytułu nieruchomości oddanych w leasing zgodnie z przepisami § 193.

§ 99. Metodologia stosowana przez dom maklerski do celów przypisywania ekspozycji do różnych klas jest spójna i stosowana konsekwentnie.

§ 100.1. Dom maklerski, który uzyskał zgodę Komisji na stosowanie metody wewnętrznych ratingów do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwot oczekiwanych strat w odniesieniu do jednej lub więcej klas ekspozycji, może w zakresie określonym przez Komisję w zgodzie, o której mowa w art. 105a ustawy, stosować metodę standardową obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, opisaną w niniejszym załączniku, w odniesieniu do:

- 1) ekspozycji lub ekspozycji warunkowych od rządów i banków centralnych, jeżeli liczba istotnych kontrahentów jest ograniczona, a wdrożenie systemu ratingowego w odniesieniu do tych kontrahentów byłoby dla banku nadmiernie uciążliwe,
- 2) ekspozycji lub ekspozycji warunkowych od banków i instytucji, jeżeli liczba istotnych kontrahentów jest ograniczona, a wdrożenie systemu ratingowego w odniesieniu do tych kontrahentów byłoby dla banku nadmiernie uciążliwe,
- 3) ekspozycji w jednostkach organizacyjnych oraz klasach i podklasach ekspozycji, które są nieistotne, co do wielkości oraz profilu ryzyka, przy czym ważona ryzykiem suma ekspozycji wyłączonych na tej podstawie z metody wewnętrznych ratingów, nie

przekracza 15% ogólnej sumy ekspozycji ważonych ryzykiem obliczonej na podstawie przepisów niniejszego załącznika,

4) ekspozycji wobec Skarbu Państwa i krajowych podmiotów sektora publicznego, pod warunkiem że:

a) z uwagi na uregulowania prawne nie ma różnicy pod względem ryzyka pomiędzy ekspozycjami wobec Skarbu Państwa a ekspozycjami wobec krajowych podmiotów sektora publicznego,

b) ekspozycjom wobec Skarbu Państwa w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, przypisuje się wagę ryzyka równą 0%,

5) ekspozycji domu maklerskiego wobec kontrahenta będącego podmiotem wobec niego dominującym, podmiotem zależnym lub podmiotem zależnym od podmiotu dominującego wobec domu maklerskiego, pod warunkiem, że kontrahent jest bankiem, instytucją finansową lub przedsiębiorstwem pomocniczych usług bankowych objętym odpowiednimi wymogami ostrożnościowymi lub przedsiębiorstwem powiązanym z domem maklerskim,

6) ekspozycji z tytułu udziałów kapitałowych w podmiotach, których zobowiązaniom kredytowym można w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, można przypisać wagę ryzyka równą 0%,

7) ekspozycji kapitałowych powstałych w ramach programów państwowych wspierających określone sektory gospodarki, które zapewniają znaczne subsydia inwestycyjne dla domów maklerskich i wiążą się z nadzorem rządowym oraz ograniczeniami dotyczącymi inwestycji kapitałowych, przy czym wyłączenie ograniczone jest do łącznej wartości 10 % poziomu nadzorowanych kapitałów,

8) gwarancji Skarbu Państwa, spełniających wymogi określonej w przepisach załącznika nr 7 do rozporządzenia.

9) innych ekspozycji kapitałowych niż wymienione powyżej, w przypadku których w innym państwie członkowskim właściwe władze wyraziły zgodę na stosowanie wobec nich metody standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

2. Do celów ust.1 pkt 3 klasa ekspozycji kapitałowych domu maklerskiego uznawana jest za istotną, z zastrzeżeniem ust. 2, jeżeli łączna wartość ekspozycji, z wyłączeniem ekspozycji kapitałowych powstałych w ramach programów państwowych wymienionych w ust.1 pkt 7, przekracza w skali minionego roku średnio 10 % poziomu nadzorowanych kapitałów,

3. W przypadku, gdy liczba ekspozycji kapitałowych nie przekracza 10, klasa ekspozycji kapitałowych domu maklerskiego uznawana jest za istotną do celów ust.1 pkt 3, jeżeli łączna wartość ekspozycji kapitałowych, z wyłączeniem ekspozycji kapitałowych powstałych w ramach programów państwowych wymienionych w ust.1 pkt 7, przekracza w skali minionego roku średnio 5 % poziomu nadzorowanych kapitałów.

§ 101.1. Kwoty ekspozycji ważone ryzykiem w odniesieniu do ryzyka kredytowego ekspozycji należących do jednej z klas wymienionych w § 94 ust. 1, pkt 1 – 5 i 7, są obliczane, jeżeli nie pomniejszają poziomu nadzorowanych kapitałów, zgodnie z § 105 - 144.

2. Kwoty ekspozycji ważone ryzykiem w odniesieniu do ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności, obliczane są zgodnie z § 145 - 147. Jeżeli dom maklerski ma pełne prawo regresu do sprzedawcy nabytych wierzytelności, w stosunku do nabytych wierzytelności w zakresie ryzyka niewykonania zobowiązań i ryzyka rozmycia nie stosuje się przepisów § 101, 102 i 103 w odniesieniu do nabytych wierzytelności. Ekspozycja taka może być wówczas traktowana jako ekspozycja z zabezpieczeniem.

3. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do ryzyka kredytowego oraz ryzyka rozmycia oparte jest na następujących parametrach związanych z rozpatrywaną

ekspozycją: prawdopodobieństwie niewykonania zobowiązania (PD), stracie w przypadku niewykonania zobowiązań (LGD), terminie zapadalności (M) oraz wartości ekspozycji, przy czym wartości PD i LGD mogą zostać ujęte osobno lub łącznie, zgodnie z § 161 - 189.

4. Parametr PD jest miarą prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w okresie jednego roku.

5. Parametr LGD (strata z tytułu niewykonania zobowiązania) oznacza stosunek straty na ekspozycji z powodu niewykonania zobowiązań przez kontrahenta do kwoty ekspozycji w chwili niewykonania zobowiązania, przy czym strata oznacza stratę ekonomiczną, uwzględniającą istotne skutki dyskonta oraz istotne, pośrednie i bezpośrednie, koszty inkasa w ramach danej ekspozycji.

6. Niezależnie od §101 ust. 3, w odniesieniu do ryzyka kredytowego ekspozycji należących do klasy ekspozycji kapitałowych wymienionej w § 94 ust. 1, pkt 5, Komisja może wydać domowi maklerskiemu zgodę na obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z § 128 - 142, przy czym warunkiem umożliwiającym stosowanie metody określonej w § 135 - 139, jest spełnianie przez dom maklerski wymogów minimalnych określonych w § 324 - 332.

7. W przypadku ekspozycji należących do klas wymienionych w § 94 ust. 1, pkt 1 - 4 dom maklerski stosuje własne oszacowania wartości PD zgodnie z przepisami rozporządzenia oraz § 205 – 337 niniejszego załącznika.

8. W przypadku ekspozycji należących do klas wymienionych w § 94 ust. 1, pkt 4 dom maklerski dokonuje własnych oszacowań wartości LGD oraz współczynników konwersji zgodnie z przepisami rozporządzenia oraz § 205 - 337 niniejszego załącznika.

9. W przypadku ekspozycji należących do klas wymienionych w § 94 ust. 1, pkt 1 - 3 dom maklerski stosuje wartości LGD określone w § 169 i 170 oraz współczynniki konwersji określone w § 199 pkt. 1 - 4.

10. Niezależnie od ust. 8., w przypadku wszystkich ekspozycji należących do klas wymienionych w § 94 ust. 1, pkt 1 - 3 za zgodą Komisji, o której mowa w art. 105a ustawy, dom maklerski może stosować własne oszacowania LGD oraz współczynniki konwersji, zgodnie z § 205 - 337 niniejszego załącznika.

11. Kwoty ekspozycji ważone ryzykiem w przypadku ekspozycji sekurytyzowanych oraz ekspozycji należących do klasy wymienionej w § 94 ust. 1, pkt 6 obliczane są zgodnie z przepisami załącznika nr 8 do rozporządzenia.

12. Jeżeli ekspozycje z tytułu jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania spełniają kryteria określone w § 75 - 76 niniejszego załącznika, a dom maklerski posiada informacje na temat wszystkich ekspozycji bazowych instytucji zbiorowego inwestowania, dom maklerski analizuje wspomniane ekspozycje bazowe, aby obliczyć kwoty ekspozycji ważone ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat zgodnie z metodami określonymi w niniejszym załączniku.

13. Jeżeli dom maklerski nie spełnia warunków pozwalających na stosowanie wobec ekspozycji z tytułu jednostek uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania metod określonych w niniejszym załączniku, kwoty ekspozycji ważone ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat obliczane są zgodnie z następującymi metodami:

- 1) w przypadku ekspozycji należących do klasy ekspozycji wymienionej w § 94 ust. 1, pkt 5, zgodnie z metodą określoną w § 130 - 133. Jeżeli dom maklerski nie jest w stanie w tym celu dokonać rozróżnienia między ekspozycjami w papierach kapitałowych niepublicznych (*private equity*), ekspozycjami w papierach giełdowych i innymi ekspozycjami kapitałowymi, traktuje takie ekspozycje jak inne ekspozycje kapitałowe,

2) w przypadku wszystkich innych ekspozycji bazowych, stosuje się metodę standardową obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego określoną w przepisach niniejszego załącznika, z zastrzeżeniem następujących zmian:

- a) ekspozycjom przypisuje się odpowiednią klasę oraz nadaje się wagę ryzyka odpowiadającą następnemu, wyższemu w kolejności stopniowi jakości kredytowej w stosunku od stopnia, który zostałby normalnie przypisany danej ekspozycji,
- b) ekspozycjom związanym z wyższymi stopniami jakości kredytowej, którym normalnie przypisano by wagę ryzyka równą 150 %, przypisuje się wagę ryzyka równą 200 %.

15. Jeżeli ekspozycje w formie jednostek instytucji zbiorowego inwestowania nie spełniają kryteriów określonych w § 75 – 76 niniejszego załącznika, a dom maklerski nie posiada informacji o wszystkich ekspozycjach bazowych instytucji zbiorowego inwestowania, dom maklerski analizuje wspomniane ekspozycje bazowe oraz oblicza kwoty ekspozycji ważone ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat zgodnie z metodami określonymi w § 130 - 133. Jeżeli dom maklerski nie jest w stanie w tym celu dokonać rozróżnienia między ekspozycjami z tytułu niedopuszczonych do obrotu na publicznym rynku kapitałowych papierów wartościowych, ekspozycjami w papierach giełdowych i innymi ekspozycjami kapitałowymi, traktuje takie ekspozycje jak inne ekspozycje kapitałowe. Do tych celów ekspozycjom innym niż kapitałowe przypisuje się do jednej z klas (ekspozycje z tytułu niedopuszczonych do obrotu na publicznym rynku kapitałowych papierów wartościowych, ekspozycje w papierach wartościowych dopuszczonych do obrotu giełdowego lub inne ekspozycje kapitałowe) określonych w § 130 i 131, zaś nieznanne ekspozycje zalicza się do klasy innych ekspozycji kapitałowych.

§ 102. Niezależnie od postanowień § 101 ust. 15, dom maklerski może sam dokonywać obliczeń lub polegać na obliczeniach i sprawozdaniach innego podmiotu, średnich kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w oparciu o ekspozycje bazowe instytucji zbiorowego inwestowania, zgodnie z następującymi metodami, upewniwszy się, co do poprawności obliczeń i sprawozdań:

- 1) w przypadku ekspozycji należących do klasy wymienionej w § 94 ust. 1, pkt 5, zgodnie z metodą określoną w § 130 - 134. Jeżeli dom maklerski nie jest w stanie w tym celu dokonać rozróżnienia między ekspozycjami w papierach kapitałowych niepublicznych, ekspozycjami w giełdowych papierach wartościowych i innymi ekspozycjami kapitałowymi, traktuje takie ekspozycje jako inne ekspozycje kapitałowe,
- 2) w przypadku wszystkich innych ekspozycji bazowych, stosuje się metodę standardową obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego określoną w przepisach niniejszego, z zastrzeżeniem następujących zmian:
  - a) ekspozycjom przypisuje się odpowiednią klasę oraz nadaje się wagę ryzyka odpowiadającą następnemu, wyższemu w kolejności stopniowi jakości kredytowej w stosunku od stopnia, który zostałby normalnie przypisany danej ekspozycji,
  - b) ekspozycjom związanym z wyższymi stopniami jakości kredytowej, którym normalnie przypisano by wagę ryzyka równą 150 %, przypisuje się wagę ryzyka równą 200 %.

§ 103.1. Kwoty oczekiwanych strat ekspozycji należących do klas wymienionych w § 94 ust. 1, pkt 1 – 5, są obliczane zgodnie z metodami określonymi w § 148 - 156.

2. Obliczenia kwot oczekiwanych strat, o których mowa w § 103 ust. 1, opierają się na tych samych parametrach wejściowych PD, LGD oraz wartości ekspozycji, jakie są stosowane do

obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z § 102. W przypadku ekspozycji, dla których wystąpiło niewykonanie zobowiązania, a dom maklerski stosuje własne oszacowania strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD), oczekiwana strata (EL) odpowiada najdokładniejszemu oszacowaniu przez dom maklerski oczekiwanych strat związanych z ekspozycjami, dla których wystąpiło niewykonanie zobowiązania (EL_{BE}), zgodnie z § 289.

3. Kwoty oczekiwanych strat w przypadku ekspozycji sekurytyzowanych obliczane są zgodnie z załącznikiem nr 8 do rozporządzenia.

4. Kwoty oczekiwanych strat w przypadku ekspozycji należących do klasy wymienionej w § 94 ust. 1, pkt 7 wynoszą 0.

5. Kwoty oczekiwanych strat w odniesieniu do ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności obliczane są zgodnie z metodami określonymi w § 140 - 142.

6. Kwoty oczekiwanych strat w przypadku ekspozycji wymienionych w § 102 ust. 13 i 14 obliczane są zgodnie z metodami określonymi w § 148 - 156.

§ 104.1. W § 105 - 160 zostały określone szczegółowe zasady obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwot oczekiwanych strat.

2. W § 161 - 189 zostały określone zasady wyznaczania parametrów prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD), straty z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) oraz terminu zapadalności (M).

3. W § 190 - 204 zostały określone zasady wyznaczania wartości ekspozycji.

4. W § 205 - 337 zostały określone minimalne wymagania dla stosowania metody wewnętrznych ratingów.

II. Kwoty ekspozycji ważne ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat

Część 1. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla ryzyka kredytowego

Tytuł 1. Ekspozycje ważne ryzykiem wobec przedsiębiorstw, banków, rządów i banków centralnych

Dział 1. Zasady ogólne

§ 105. Z zastrzeżeniem przepisów § 111 - 116, kwoty ekspozycji ważne ryzykiem dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, banków, rządów i banków centralnych oblicza się według wzorów:

$$\text{Korelacja (R)} = 0,12 * \frac{1 - \exp(-50 * PD)}{1 - \exp(-50)} + 0,24 * \left[1 - \frac{1 - \exp(-50 * PD)}{1 - \exp(-50)} \right]$$

$$\text{Współczynnik terminu zapadalności (b)} = (0,11852 - 0,05478 * \ln(PD))^2$$

Waga ryzyka (RW) =

$$\left[LGD * N \left(\sqrt{\frac{1}{1-R}} * N^{-1}(PD) + \sqrt{\frac{R}{1-R}} * N^{-1}(0,999) \right) - PD * LGD \right] * \frac{1 + (M - 2,5) * b}{1 - 1,5 * b} * 12,5 * 1,06$$

gdzie $N(x)$ oznacza dystrybuantę standaryzowanej zmiennej losowej o rozkładzie normalnym (tj. prawdopodobieństwo, że zmienna losowa o rozkładzie normalnym ze średnią 0 i wariancją 1 jest mniejsza lub równa x). $N^{-1}(z)$ oznacza odwrotność dystrybuanty standaryzowanej zmiennej losowej o rozkładzie normalnym.

§ 106. Kwota ekspozycji ważona ryzykiem jest równa iloczynowi wagi ryzyka, obliczonej zgodnie z § 105 oraz wartości ekspozycji.

§ 107. Jeżeli PD równa się 0, to RW wynosi 0

§ 108. Jeżeli PD równa się 1, to:

- 1) w odniesieniu do ekspozycji dla których nastąpiło niewykonanie zobowiązania i względem których dom maklerski stosuje wartości LGD zgodnie z § 169 i 170, RW wynosi 0,
- 2) w odniesieniu do ekspozycji dla których nastąpiło niewykonanie zobowiązania i względem których dom stosuje własne oszacowania strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD), RW wynosi $\max \{0; 12,5 * (LGD - EL_{BE})\}$, przy czym parametr EL_{BE} , szacowany przez dom maklerski, stanowi możliwie jak najdokładniejsze oszacowanie wysokości strat na ekspozycjach, dla których nastąpiło niewykonanie zobowiązania, zgodnie z § 289.

§ 109. Kwotę ważoną ryzykiem dla każdej ekspozycji, która spełnia wymagania określone w § 27 załącznika nr 7 do rozporządzenia i § 43 załącznika nr 7 do rozporządzenia, można skorygować według następującego wzoru:

kwota ekspozycji ważona ryzykiem = RW x wartość ekspozycji x $(0,15 + 160 * PD_{pp})$,

przy czym PD_{pp} oznacza PD dostawcy ochrony.

§ 110. Parametr RW, o którym mowa w § 109, oblicza się przy użyciu odpowiedniego wzoru na wagę ryzyka określonego w § 105 - 108 dla ekspozycji, PD dłużnika i LGD porównywalnej ekspozycji bezpośredniej wobec dostawcy ochrony. Czynniki terminu zapadalności (b) oblicza się przy użyciu niższej spośród dwóch wartości: PD dostawcy ochrony i PD dłużnika.

§ 111.1. W celu obliczenia wag ryzyka dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, których całkowita roczna wartość sprzedaży w ujęciu skonsolidowanym dla grupy kapitałowej, której częścią jest to przedsiębiorstwo nie przekracza równowartości w złotych kwoty 50 000 000 euro, dom maklerski może skorzystać z poniższego wzoru korelacji. W przypadku nabytych wierzytelności całkowita sprzedaż roczna jest równa średniej ważonej według indywidualnych ekspozycji z puli.

$$\text{Korelacja (R)} = 0,12 * \frac{1 - \exp(-50 * PD)}{1 - \exp(-50)} + 0,24 * \left[1 - \frac{1 - \exp(-50 * PD)}{1 - \exp(-50)} \right] - 0,04 * \left(1 - \frac{S - 5}{45} \right)$$

gdzie S oznacza wyrażoną w milionach euro (w celu podstawienia do wzoru) równowartość kwoty całkowitej sprzedaży rocznej i zawiera się w przedziale pomiędzy kwotami 5 000 000 euro i 50 000 000 euro. Wartość sprzedaży niższa niż kwota równowartości w złotych 5 000 000 euro jest traktowana jako kwota równowartości 5 000 000 euro.

2. Równowartości kwoty całkowitej sprzedaży, o których mowa ust. 1 oblicza się według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sporządzenia sprawozdania grupy kapitałowej.

§ 112. Dom maklerski zastępuje całkowitą roczną wartość sprzedaży grupy skonsolidowanej całkowitą sumą bilansową, jeżeli suma bilansowa jest bardziej miarodajnym wskaźnikiem wielkości firmy niż całkowita roczna wartość sprzedaży.

Dział 2. Ekspozycje z tytułu nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw

§ 113. W odniesieniu do nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw dom maklerski musi spełniać wymagania minimalne, określone w § 314 - 318. W odniesieniu do nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw dom maklerski może korzystać ze standardów kwantyfikacji ryzyka dla ekspozycji detalicznych, określonych w § 205 - 337, o ile spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) nabyte wierzytelności wobec przedsiębiorstw, poza wymaganiami określonymi w § 314 - 318, spełniają dodatkowo warunki określone w § 125.
- 2) korzystanie ze standardów kwantyfikacji ryzyka dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw zgodnie z przepisami § 205 - 337 byłoby nadmiernie uciążliwe dla domu maklerskiego.

§ 114. W przypadku nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw zwrotne rabaty przy zakupie, zabezpieczenie lub gwarancje częściowe stanowiące ochronę pierwszej straty z tytułu niewykonania zobowiązania, strat spowodowanych ryzykiem rozmycia lub z tytułu obu rodzajów strat, dom maklerski może traktować jak pozycje pierwszej straty w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnych, dla których wagi ryzyka dom maklerski wyznacza w oparciu o przepisy załącznika nr 8 do rozporządzenia.

§ 115. W przypadku, gdy dom maklerski dostarcza ochronę kredytową dla wielu ekspozycji i gdy według warunków tej ochrony n-te niewykonanie zobowiązania dotyczącego ekspozycji uruchamia płatność, a takie zdarzenie kredytowe oznacza rozwiązanie umowy stanowiącej podstawę ekspozycji - wówczas produktowi takiemu przypisuje się wagi ryzyka określone w załączniku nr 8 § 19 - 31 do rozporządzenia, o ile posiada on zewnętrzną ocenę jakości kredytowej uznanej zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej.

§ 116. Jeżeli produkt, o którym mowa w § 115 nie posiada ocenę jakości kredytowej nadanej przez uznaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej, wówczas wagi ryzyka ekspozycji z koszyka ekspozycji są sumowane, z wyłączeniem *n-1* ekspozycji, dopóki suma kwot oczekiwanych strat pomnożona przez 12,5 oraz kwot ekspozycji ważonych ryzykiem nie osiągnie wartości nominalnej ochrony z tytułu kredytowego instrumentu pochodnego, pomnożonej przez 12,5. Nieujęte w kumulacji *n-1* ekspozycji określa się przyjmując, że są to

takie ekspozycje, które cechuje niższa kwota ważona ryzykiem niż kwota ważona ryzykiem dowolnej ekspozycji ujętej w kumulacji.

Tytuł 2. Ekspozycje detaliczne

§ 117. Z zastrzeżeniem przepisów § 110 - 124, ważne ryzykiem kwoty ekspozycji detalicznych oblicza się według wzorów:

$$\text{Korelacja (R)} = 0,03 * \frac{1 - \exp(-35 * PD)}{1 - \exp(-35)} + 0,16 * \left[1 - \frac{1 - \exp(-35 * PD)}{1 - \exp(-35)} \right],$$

Waga ryzyka (RW) =

$$\left[LGD * N \left(\sqrt{\frac{1}{1-R}} * N^{-1}(PD) + \sqrt{\frac{R}{1-R}} * N^{-1}(0,999) \right) - PD * LGD \right] * 12,5 * 1,06$$

gdzie N(x) oznacza dystrybuantę standaryzowanej losowej o rozkładzie normalnym (tj. prawdopodobieństwo, że zmienna losowa o rozkładzie normalnym ze średnią zero i wariancją 1 jest mniejsze lub równe x). N⁻¹(z) oznacza odwrotność dystrybuanty standaryzowanej losowej o rozkładzie normalnym (tj. wartość x taką, że N(x)= z).

§ 118. Kwota ekspozycji ważona ryzykiem jest równa iloczynowi wagi ryzyka, obliczonej zgodnie z § 117 oraz wartości ekspozycji.

§ 119. Dla parametru PD równego 1 (ekspozycja, dla której zaszło niewykonanie zobowiązania), parametr RW wynosi: max {0; 12,5 x (LGD-EL_{BE})}, przy czym parametr EL_{BE}, szacowany przez dom maklerski, stanowi możliwie jak najdokładniejsze oszacowanie wysokości oczekiwanych strat na ekspozycji, dla której zaszło niewykonanie zobowiązania, zgodnie z § 289.

§ 120. Kwotę ważoną ryzykiem dla ekspozycji wobec małych i średnich przedsiębiorstw, która to ekspozycja spełnia wymagania określone w w § 27 załącznika nr 7 do rozporządzenia i § 43 załącznika nr 7 do rozporządzenia, można obliczać zgodnie z § 109.

§ 121. W przypadku ekspozycji detalicznych zabezpieczonych na nieruchomościach korelacja (R) równa 0,15 zastępuje wartość wynikającą ze wzoru na korelację w § 117.

§ 122. W przypadku odnawialnych ekspozycji detalicznych określonych w § 123 pkt. 1 - 5 wartość korelacji (R) równa 0,04 zastępuje wartość wynikającą ze wzoru na korelację w § 117.

§ 123. Ekspozycje, z zastrzeżeniem § 124, uznaje się za odnawialne ekspozycje detaliczne, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- 1) są to ekspozycje wobec osób fizycznych,
- 2) ekspozycje są odnawialne, niezabezpieczone oraz w zakresie, w jakim są niewykorzystane, są natychmiastowo i bezwarunkowo odwoływalne przez dom maklerski, przy czym:

a) ekspozycje odnawialne oznaczają ekspozycje, w przypadku których wartości ekspozycji wobec klientów mogą ulegać wahaniom w zależności od ich decyzji, co do zaciągania i spłacania kredytu do wysokości limitu określonego przez dom maklerski,

b) niewykorzystane linie kredytowe można uznać za bezwarunkowo odwoływalne, jeżeli warunki umowy pozwalają domowi maklerskiemu odwołać je w pełnym zakresie dopuszczalnym w ramach ustawodawstwa w zakresie ochrony praw konsumenta i kwestii z tym związanych,

3) maksymalna wysokość ekspozycji wobec jednej osoby fizycznej w subportfelu wynosi równowartość w złotych kwoty 50 000 000 euro, obliczonej według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski obowiązującego w dniu sporządzenia sprawozdania,

4) dom maklerski potrafi wykazać, że wykorzystanie wartości korelacji zawartej w § 122 ogranicza się do portfeli, które wykazują niską zmienność stóp straty w porównaniu ze średnim poziomem stóp strat, w szczególności w przedziale niskich wartości PD,

5) przypisanie danej podklasy ekspozycji do odnawialnych ekspozycji detalicznych jest zgodne z charakterystyką ryzyka danej podklasy.

§ 124. Dom maklerski może do kategorii odnawialnych ekspozycji detalicznych zaliczyć zabezpieczone linie kredytowe, przy czym w takim przypadku dom maklerski nie może uwzględniać w oszacowaniach strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) kwot, przewidywanych do odzyskania z zabezpieczenia.

§ 125. Nabyte wierzytelności mogą być traktowane, jak ekspozycje detaliczne, jeżeli spełniają wymogi minimalne określone w § 314 - 318 oraz następujące warunki:

1) dom maklerski nabył wierzytelności od niepowiązanej kapitałowo lub organizacyjnej strony trzeciej, a jego ekspozycja wobec dłużnika wierzytelności z tytułu nabytej wierzytelności nie obejmuje żadnych ekspozycji inicjowanych bezpośrednio lub pośrednio przez ten dom maklerski,

2) nabycie wierzytelności odbywa się na warunkach komercyjnych obowiązujących sprzedającego i dłużnika, w konsekwencji nabycie ekspozycji wewnątrzgrupowych oraz ekspozycji rozliczanych za pomocą kont przeciwstawnych firm, które pozostają ze sobą w stosunkach handlowych, nie spełnia tego wymogu,

3) dom maklerski, który nabywa wierzytelności, ma prawo do wszelkich wpływów z tytułu nabytych wierzytelności lub do określonej proporcji wpływów,

4) portfel nabytych wierzytelności jest należycie zdywersyfikowany.

§ 126. W przypadku nabytych wierzytelności, traktowanych, jak ekspozycje detaliczne, rabaty zwrotne przy zakupie, zabezpieczenie lub gwarancje częściowe stanowiące ochronę pierwszej straty z tytułu niewykonania zobowiązań czy rozmycia, lub z tytułu obu tych rodzajów strat, dom maklerski może traktować jak pozycje pierwszej straty w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnych, w oparciu o przepisy załącznika nr 8 do rozporządzenia.

§ 127. W przypadku mieszanej puli nabytych wierzytelności detalicznych, gdzie dom maklerski nabywający nie jest w stanie oddzielić ekspozycji zabezpieczonych na nieruchomościach i odnawialnych ekspozycji detalicznych od innych ekspozycji detalicznych, stosuje się funkcję wagi ryzyka dla ekspozycji detalicznych skutkującą najwyższymi wymogami kapitałowymi.

Tytuł 3. Ekspozycje w papierach wartościowych

Dział 1. Zasady ogólne

§ 128. Dom maklerski może korzystać z różnych metod w odniesieniu do różnych portfeli kapitałowych papierów wartościowych, jeżeli do celów zarządzania ryzykiem, korzysta wewnątrz z różnych metod, przy czym w przypadku wykorzystywania różnych metod ich wybór musi być konsekwentny i nie może wynikać z dążenia do arbitrażu regulacyjnego.

§ 129. Niezależnie od przepisów § 128 dom maklerski może ujmować ekspozycje kapitałowe wobec przedsiębiorstw pomocniczych usług bankowych zgodnie z zasadami traktowania klasy ekspozycji określonej w § 94 ust.1 pkt.7.

Dział 2. Uproszczona metoda ważenia ryzykiem

§ 130. Ustala się następujące wagi ryzyka:

- 1) 190 % dla ekspozycji w papierach kapitałowych niepublicznych w należycie zdywersyfikowanych portfelach,
- 2) 290% dla ekspozycji w giełdowych papierach kapitałowych,
- 3) 370% dla wszystkich innych ekspozycji kapitałowych.

§ 131. Kwota ekspozycji ważona ryzykiem jest równa iloczynowi wagi ryzyka, ustalonej zgodnie z § 130 oraz wartości ekspozycji.

§ 132. Krótkie pozycje bilansowe i instrumenty pochodne w portfelu niehandlowym mogą kompensować długie pozycje w zakresie tych samych ekspozycji kapitałowych, pod warunkiem, że instrumenty te zostały jednoznacznie desygnowane jako instrumenty zabezpieczające określone ekspozycje kapitałowe, oraz że będą pełnić funkcję zabezpieczenia jeszcze przez co najmniej 12 miesięcy.

§ 133. Krótkie pozycje inne, niż wymienione w § 132 traktuje się jak pozycje długie, przy czym odpowiednią wagę ryzyka stosuje się do wartości bezwzględnej każdej pozycji. W przypadku pozycji o niedopasowanych terminach zapadalności stosuje się metodę dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, zgodnie z § 177.

§ 134. Dom maklerski może uznać nierzeczywiste zabezpieczenie ryzyka kredytowego, uzyskane dla ekspozycji w papierach kapitałowych, zgodnie z metodami określonymi w § 2, 4, 5 – 7 załącznika nr 7 do rozporządzenia.

Dział 3. Metoda oparta na PD/LGD

§ 135. Kwoty ekspozycji ważone ryzykiem oblicza się według wzorów określonych w § 117 - 119, przy czym jeżeli dom maklerski nie posiada wystarczających informacji, by skorzystać z definicji niewykonania zobowiązania określonej w § 249 - 256, wagi ryzyka należy przemnożyć przez współczynnik równy 1,5.

§ 136. Na poziomie indywidualnej ekspozycji suma kwoty oczekiwanych strat pomnożona przez 12,5 oraz kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem nie przekracza wartości ekspozycji pomnożonej przez 12,5.

§ 137. Dom maklerski może uznać nierzeczywiste zabezpieczenie ryzyka kredytowego uzyskane dla ekspozycji w papierach kapitałowych zgodnie z metodami określonymi w § 2, 4, 5 – 7 załącznika nr 7 do rozporządzenia.

§ 138. Do celów § 137 stosuje się następujące wartości parametru LGD:

- 1) 90 % dla ekspozycji wobec dostawcy instrumentu zabezpieczającego,
- 2) 65 % dla ekspozycji w papierach kapitałowych niepublicznych w odpowiednio zdywersyfikowanych portfelach.

§ 139. Do celów § 137 wartość M wynosi 5 lat.

Dział 4. Metoda modeli wewnętrznych

§ 140. Kwoty ekspozycji ważone ryzykiem stanowią potencjalną stratę domu maklerskiego z tytułu ekspozycji kapitałowych, obliczoną z wykorzystaniem wewnętrznych modeli wartości zagrożonej, pomnożoną przez 12,5. Potencjalna strata domu maklerskiego z tytułu ekspozycji kapitałowych równa się wyznaczonej przez model, na podstawie długoterminowej próby i przy założonym jednostronnym przedziale ufności 99%, stracie w odniesieniu do różnicy pomiędzy kwartalnymi stopami zwrotu z ekspozycji a odpowiednią stopą wolną od ryzyka,

§ 141. Ważone ryzykiem kwoty indywidualnych ekspozycji nie są niższe od sumy minimalnych kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, wymaganych w ramach metody opartej na PD/LGD, oraz odpowiadających im kwot oczekiwanych strat pomnożonych przez 12,5 i obliczonych na podstawie wartości PD określonych w § 186 pkt 1 oraz odpowiednich wartości LGD określonych w § 187 - 188.

§ 142. Dom maklerski może uznać ochronę kredytową nieruchomości, uzyskaną dla ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych.

Tytuł 4. Ekspozycje dla aktywów innych niż ekspozycje kredytowe

§ 143. Z zastrzeżeniem § 144, kwoty ekspozycji ważone ryzykiem oblicza się według wzoru:

Kwota ekspozycji ważona ryzykiem = 100% * wartość ekspozycji.

§ 144. Jeżeli ekspozycja stanowi wartość rezydualną umowy leasingu, kwotę ekspozycji ważoną ryzykiem w danym roku należy wyznaczyć w następujący sposób:

Kwota ekspozycji ważona ryzykiem = $1/t$ * 100% * wartość ekspozycji,

gdzie t oznacza liczbę lat obowiązywania umowy leasingu.

Część 2. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności

§ 145. Wagi ryzyka dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw oraz wierzytelności detalicznych oblicza się według wzoru określonego w § 117 – 119.

§ 146. Wartości PD i LGD określa się zgodnie z § 161 - 189, wartość ekspozycji określa się zgodnie z § 190 - 204, a wartość M wynosi 1 rok.

§ 147. Jeżeli dom maklerski wykaże, że ryzyko rozmycia jest nieznaczące, nie musi być ono uwzględniane.

Część 3. Obliczanie kwot oczekiwanych strat

Tytuł 1. Zasady ogólne

§ 148. O ile nie wskazano inaczej, wartości PD i LGD określa się zgodnie z § 161 - 189, natomiast wartość ekspozycji określa się zgodnie z § 190 - 204.

§ 149. Oczekiwana strata (EL) oznacza ułamek, którego:

- 1) licznik stanowi kwota oczekiwanej straty na ekspozycji w związku z potencjalnym niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta lub wartości rozmycia w skali jednego roku,
- 2) mianownik stanowi kwota ekspozycji w chwili stwierdzenia niewykonania zobowiązania.

Tytuł 2. Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, banków, rządów i banków centralnych oraz ekspozycji detalicznych

§ 150. Kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, banków i rządów i banków centralnych oraz ekspozycji detalicznych oblicza się według wzorów:

Współczynnik oczekiwanych strat (EL) = PD × LGD,

Kwota oczekiwanych strat = EL × wartość ekspozycji.

§ 151. Dla celów § 150, w przypadku ekspozycji obciążonych niewykonaniem zobowiązania (PD równe 1), o ile dom maklerski stosuje własne oszacowania strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD), parametr EL odpowiada EL_{BE} , najlepszemu oszacowaniu oczekiwanych strat dla ekspozycji obciążonych niewykonaniem zobowiązania zgodnie z § 289.

§ 152. Parametr EL dla ekspozycji objętych traktowaniem opisanym w § 109 wynosi 0.

Tytuł 3. Kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji w papierach kapitałowych

§ 153. Jeżeli kwoty ekspozycji warte ryzykiem oblicza się zgodnie z § 130 - 134, kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji w papierach kapitałowych mogą być obliczane według wzoru:

Kwota oczekiwanych strat = EL × wartość ekspozycji,

przy czym ustala się następujące wartości współczynnika oczekiwanych strat (EL):

- 1) 0,8% dla ekspozycji w papierach kapitałowych niepublicznych (private equity) w należycie zdywersyfikowanych portfelach,
- 2) 0,8% dla ekspozycji w giełdowych papierach kapitałowych,
- 3) 2,4% dla wszystkich innych ekspozycji kapitałowych.

§ 154. Jeżeli kwoty ekspozycji warte ryzykiem oblicza się zgodnie z § 140 - 142, wówczas kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji w papierach kapitałowych oblicza się według wzorów:

Współczynnik oczekiwanych strat (EL) = PD × LGD,

Kwota oczekiwanych strat = EL × wartość ekspozycji.

§ 155. Jeżeli kwoty ekspozycji warte ryzykiem oblicza się zgodnie z § 135 - 139, wówczas kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji w papierach kapitałowych wynoszą 0 %.

Tytuł 4. Kwoty oczekiwanych strat dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności

§ 156. Kwoty oczekiwanych strat z tytułu ryzyka rozmycia w odniesieniu do nabytych wierzytelności oblicza się według wzoru:

Współczynnik oczekiwanych strat (EL) = PD × LGD,

Kwota oczekiwanych strat = EL × wartość ekspozycji.

Część 4. Traktowanie kwot oczekiwanych strat

§ 157. Kwoty oczekiwanych strat, obliczane zgodnie z metodami określonymi w § 150 - 152 oraz § 156, odejmuje się od sumy korekt wartości i rezerw dotyczących przedmiotowych ekspozycji.

§ 158. Dyskonto z tytułu nabytych ekspozycji bilansowych, obciążonych w momencie nabycia niewykonaniem zobowiązania określonym w § 190, traktuje się w ten sam sposób, co korekty wartości.

§ 159. Kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji sekurytyzowanych nie są ujmowane w omawianych obliczeniach.

§ 160. Korekty wartości i rezerwy dotyczące ekspozycji sekurytyzowanych nie są ujmowane w obliczeniach, o których mowa w § 157.

III. Wartości parametrów PD, LGD oraz M

Część 1. Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, instytucji, rządów i banków centralnych

Tytuł 1. Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD)

§ 161. Wartość PD w przypadku ekspozycji wobec przedsiębiorstw, banków i instytucji wynosi co najmniej 0,03 %.

§ 162. W przypadku nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw, w przypadku których dom maklerski nie jest w stanie wykazać, że jego oszacowania wartości PD spełniają wymogi minimalne określone w § 205 - 337, wartości PD określa się zgodnie z następującymi zasadami:

- 1) w przypadku ekspozycji uprzywilejowanych wobec nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw wartość PD określa się jako iloraz oszacowanej przez bank wartości EL i wartości strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) dla tych wierzytelności,
- 2) w przypadku ekspozycji podporządkowanych z tytułu nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw, wartość PD określa się jako oszacowaną przez dom maklerski wartość EL, przy czym dopuszcza się zastosowanie oszacowanej wartości PD, jeżeli dom maklerski ma zgodę na stosowanie własnych oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw oraz może w wiarygodny sposób wyodrębnić wartości PD i LGD ze swoich oszacowań EL dla nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw.

§ 163. Wartość PD dla dłużników, którzy nie wykonali swoich zobowiązań, wynosi 100%.

§ 164. Przy ustalaniu PD dom maklerski może uwzględnić nierzeczywiste zabezpieczenie kredytowe, zgodnie z § 5 niniejszego załącznika oraz § 2 - 8 załącznika nr 7 do rozporządzenia.

§ 165. Dom maklerski, który korzysta z własnych oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD), może uwzględnić nierzeczywiste zabezpieczenie kredytowe, korygując wartości PD zgodnie z przepisami § 172.

§ 166. W odniesieniu do ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw wartość PD jest równa oszacowanej dla ryzyka rozmycia wartości EL, przy czym dom maklerski może zastosować własne oszacowania PD, jeżeli ma pozwolenie na korzystanie z własnych oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw oraz może w wiarygodny sposób wyodrębnić wartości PD i LGD ze swoich oszacowań EL z tytułu ryzyka rozmycia dla nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw.

§ 167. W odniesieniu do ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw, przy ustalaniu PD, dom maklerski może uwzględnić nierzeczywiste zabezpieczenie kredytowe, zgodnie z § 5 niniejszego załącznika oraz § 2 - 8 załącznika nr 7 do rozporządzenia.

§ 168. Dom maklerski, który korzysta z własnych oszacowań LGD w odniesieniu do ryzyka rozmycia nabytych ekspozycji przedsiębiorstw, może uwzględnić ochronę nierzeczywistą w drodze dopasowania PD zgodnie z przepisami § 172.

Tytuł 2. Strata z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD)

§ 169 Przy ustalaniu LGD domy maklerskie mogą uwzględnić ochronę kredytową rzeczywistą i nierzeczywistą, zgodnie z § 5 niniejszego załącznika oraz § 2 - 8 załącznika nr 7 do rozporządzenia.

§ 170. Z uwzględnieniem przepisów § 169, dom maklerski stosuje następujące wartości LGD:

- 1) 45% dla ekspozycji uprzywilejowanych bez uznanego zabezpieczenia,
- 2) 75% dla ekspozycji podporządkowanych bez uznanego zabezpieczenia,
- 3) obligacjom zabezpieczonym, określonym w § 65 - 69 niniejszego załącznika można przypisać LGD równe 12,5%,
- 4) do dnia 31 grudnia 2010 r. obligacjom zabezpieczonym, o którym mowa w pkt 3, można przypisać LGD równe 11,25% w następujących przypadkach:
  - a) aktywa zabezpieczające obligacje, określone w § 66 pkt 1 - 3 niniejszego załącznika, kwalifikują się do stopnia 1 w skali oceny jakości kredytowej, zgodnie z przepisami tego załącznika,
  - b) w przypadku gdy, aktywa określone w § 66 pkt 4 i 5 niniejszego załącznika stanowią zabezpieczenie, odpowiednie górne limity, o których mowa w każdym z tych punktów, wynoszą 10% nominalnej kwoty wyemitowanych obligacji,
  - c) aktywa określone w § 66 pkt 6 niniejszego załącznika nie stanowią zabezpieczenia,
  - d) zabezpieczone obligacje podlegają ocenie ryzyka kredytowego wyznaczonej zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej, a instytucja ta umieszcza je w najwyższej kategorii oceny ryzyka kredytowego przyznawanego przez tę instytucję.
- 5) 45% dla uprzywilejowanych, nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw, gdy dom maklerski nie jest w stanie wykazać, że oszacowane wartości PD spełniają minimalne wymogi określone w § 205 - 337,
- 6) 100% dla podporządkowanych, nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw, gdy dom maklerski nie jest w stanie wykazać, iż oszacowania wartości PD spełniają minimalne wymogi określone w § 205 - 337,
- 7) 75% dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw.

§ 171. Niezależnie od przepisów § 169 i 170, dla ryzyka rozmycia i ryzyka kredytowego dom maklerski może oszacować wartość LGD względem nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw, jeżeli ma zgodę na stosowanie własnych oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw oraz może w wiarygodny sposób wyodrębnić wartości PD i LGD ze swoich oszacowań EL dla nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw.

§ 172. Niezależnie od przepisów § 169 i 170, jeżeli dom maklerski uzyskał zgodę Komisji na korzystanie z własnych oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, banków, rządów i banków centralnych, wówczas można

uwzględnić nierzeczywistą ochronę kredytową, korygując szacunkowe wartości PD lub LGD zgodnie z wymogami minimalnymi określonymi w § 205 - 337 i na podstawie posiadanej zgody. Dom maklerski nie przypisuje ekspozycjom zabezpieczonym gwarancjami takich skorygowanych wartości PD lub LGD, które powodowałyby, że skorygowana w ten sposób waga ryzyka byłaby niższa niż waga ryzyka porównywalnej, bezpośredniej ekspozycji wobec gwaranta.

§ 173. Niezależnie od § 169, § 170 i § 172 współczynnik LGD porównywalnych ekspozycji bezpośrednich wobec dostawcy ochrony jest dla celów § 109 - 110 równy współczynnikowi LGD przypisanemu niezabezpieczonemu instrumentowi albo względem gwaranta albo dłużnika, w zależności od tego, czy dostępne informacje i struktura gwarancji wskazywałaby, że kwota do odzyskania w przypadku niewykonania zarówno przez gwaranta, jak i dłużnika zobowiązań w trakcie obowiązywania zabezpieczonej transakcji zależałaby od sytuacji finansowej odpowiednio gwaranta lub dłużnika.

Tytuł 3. Termin zapadalności (M)

§ 174.1. Dom maklerski, posiadający zezwolenie na korzystanie z własnych oszacowań współczynników LGD lub współczynników konwersji dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw, banków, rządów i banków centralnych, z zastrzeżeniem przepisów § 175 - 177, oblicza wartość M dla każdej z tych ekspozycji zgodnie z ust. 2 - 6, przy czym w żadnym przypadku wartość M nie przekracza 5 lat.

2. Dla instrumentu posiadającego harmonogram przepływu środków pieniężnych, M oblicza się według wzoru:

$$M = \max \left(1; \min \left(\frac{\sum_t t * CF_t}{\sum_t CF_t}; 5 \right) \right)$$

gdzie CF_t oznacza przepływy środków pieniężnych (kwota główna, odsetki i prowizje) należnych zgodnie z umową ze strony dłużnika w okresie t .

3. Dla transakcji pozabilansowych objętych ramową umową o kompensowaniu zobowiązań M jest równe średnioważonemu, rzeczywistemu terminowi zapadalności ekspozycji, przy czym M wynosi co najmniej 1 rok; do ważenia terminu zapadalności używa się kwot nominalnych ekspozycji,

4. Dla ekspozycji z tytułu całkowicie lub niemal całkowicie zabezpieczonych transakcji pozabilansowych oraz całkowicie lub niemal całkowicie zabezpieczonych transakcji z opcją uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego, objętych ramową umową o kompensowaniu zobowiązań, M jest równe średnioważonemu, rzeczywistemu terminowi zapadalności ekspozycji, przy czym M wynosi co najmniej 10 dni; do ważenia terminu zapadalności używa się wartości nominalnych transakcji,

5. Jeżeli dom maklerski posiada zgodę Komisji na stosowanie własnych oszacowań PD dla nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw, wówczas w odniesieniu do kwot wykorzystanych, M jest równe średnioważonemu terminowi zapadalności wierzytelności nabytych, przy czym M wynosi co najmniej 90 dni. Do ważenia terminu zapadalności dom maklerski używa się wartości ekspozycji z tytułu nabytych wierzytelności. Tę samą wartość M dom maklerski stosuje do kwot niewykorzystanych w ramach instrumentu zatwierdzonej linii zakupu wierzytelności pod warunkiem, że instrument ten zawiera skuteczne zobowiązania umowne, mechanizmy uruchamiania przedterminowego wykupu lub inne mechanizmy chroniące nabywający dom maklerski przed znacznym

pogorszeniem jakości przyszłych wierzytelności, do nabycia których jest zobowiązany w okresie ważności instrumentu. W innym przypadku, M dla kwot niewykorzystanych oblicza się jako sumę najdłuższego terminu zapadalności potencjalnej wierzytelności w ramach umowy zakupu i terminu zapadalności instrumentu zakupu, przy czym M wynosi co najmniej 90 dni.

6. W przypadku każdego innego instrumentu niż te wymienione w § 174 lub jeżeli dom maklerski nie może obliczyć wartości M zgodnie z ust. 2, M jest równe maksymalnej liczbie lat pozostających dłużnikowi do pełnego wywiązania się ze zobowiązań umownych, przy czym M wynosi co najmniej 1 rok.

7. W przypadku domu maklerskiego, który przy obliczaniu wartości ekspozycji stosuje metodę modeli wewnętrznych, określoną w załączniku nr 9 do rozporządzenia, gdy termin zapadalności najdłuższej obowiązującej spośród wszystkich umów objętych pakietem kompensowania (*netting set*) jest dłuższy niż jeden rok, wartość M wyznacza się zgodnie z następującym wzorem:

$$M = \min \left(\frac{\sum_{k=1}^{tk \leq 1 \text{ year}} \text{Effective}EEk * \Delta tk + \sum_{\substack{\text{maturity} \\ tk > 1 \text{ year}}} EEk * \Delta tk * df_k}{\sum_{k=1}^{tk \leq 1 \text{ year}} \text{Effective}EEk * \Delta tk * df_k}; 5 \right)$$

gdzie df oznacza nieobarczony ryzykiem czynnik redukcji przyszłego okresu tk , natomiast pozostałe symbole zdefiniowane są w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

8. Niezależnie od postanowień ust. 7, dom maklerski, który stosuje metodę modeli wewnętrznych do obliczania jednostronnej korekty wyceny kredytowej (CVA), może za zgodą Komisji, o której mowa w art. 105a ustawy, stosować parametr efektywnego czasu trwania kredytu, którego wartość liczona jest przy użyciu modelu jako M.

9. Formułę określoną w ust. 2 stosuje się, z zastrzeżeniem § 175, do pakietów kompensowania, w których wszystkie umowy posiadają pierwotny termin zapadalności krótszy niż jeden rok,

10. Dla celów § 109 - 110, M stanowi efektywny termin zapadalności ochrony kredytowej, nie krótszy jednak niż jeden rok.

§ 175. Niezależnie od przepisów § 174 ust. 2, 3, 5 i 6, M wynosi co najmniej 1 dzień dla:

- 1) całkowicie lub niemal całkowicie zabezpieczonych transakcji pozabilansowych określonych w załączniku nr 2 do uchwały,
- 2) całkowicie lub niemal całkowicie zabezpieczonych transakcji z opcją uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego,
- 3) transakcji z przyrzeczeniem odkupu lub transakcji udzielania i zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów,

pod warunkiem, że umowy transakcji zawierają obowiązek codziennego uzupełniania zabezpieczenia kredytowego oraz dokonywania codziennej wyceny, a także zawierają postanowienia pozwalające na szybkie upłynnienie lub kompensowanie zabezpieczenia w razie niewykonania zobowiązań lub nieuzupełnienia zabezpieczenia.

§ 176. Dla ekspozycji krótkoterminowych innych, niż wymienione w § 175 i niewchodzących w zakres bieżącego finansowania dłużnika przez dom maklerski, M wynosi co najmniej jeden dzień, przy czym każdorazowo należy dokonać starannego sprawdzenia okoliczności danej transakcji.

§ 177. Niedopasowania terminów zapadalności uwzględnia się zgodnie z § 5 załącznika nr 4 do uchwały oraz § 2 - 8 załącznika nr 17 do uchwały.

Część 2. Ekspozycje detaliczne

Tytuł 1. Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD)

§ 178. Wartość PD dla ekspozycji wynosi co najmniej 0,03 %.

§ 179. Wartość PD dla dłużników, którzy nie wykonali swoich zobowiązań, lub w przypadku zastosowania podejścia opartego na zobowiązaniu, wartość PD dla ekspozycji, dla których nastąpiło niewykonanie zobowiązania wynosi 100 %.

§ 180. Dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności współczynnik PD jest równy oszacowaniom EL dotyczącym takiego ryzyka. Oszacowanie PD można zastosować, jeżeli dom maklerski może w wiarygodny sposób wyodrębnić wartości PD i LGD ze swoich oszacowań EL dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności.

§ 181. Ochronę kredytową nierzeczywistą można uwzględnić, korygując wartości PD zgodnie z przepisami § 189. Niniejszy przepis stosuje się, pod warunkiem zgodności z zasadami określonymi w § 5 niniejszego załącznika oraz § 2 - 8 załącznika nr 7 do rozporządzenia, do ryzyka rozmycia, jeśli dom maklerski nie stosuje własnych oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD).

Tytuł 2. Strata z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD)

§ 182.1. Dom maklerski dokonuje własnych oszacowań wartości strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) na podstawie zgody Komisji i zgodnie z wymogami minimalnymi określonymi w § 205 - 337.

2. Współczynnik LGD dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności wynosi 75 %. Oszacowanie strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) można zastosować, jeżeli dom maklerski może w wiarygodny sposób wyodrębnić wartości PD i LGD ze swoich oszacowań EL dla ryzyka rozmycia nabytych wierzytelności.

§ 183. Ochronę kredytową nierzeczywistą można uwzględnić jako wsparcie jednostkowe lub obejmujące całą pulę ekspozycji, korygując oszacowane PD lub LGD na podstawie zgody Komisji, zgodnie z wymogami minimalnymi określonymi w § 305 - 306 i § 310 - 313 i na podstawie zgody Komisji. Dom maklerski nie przypisuje ekspozycjom zabezpieczonym gwarancjami takich skorygowanych wartości PD lub LGD, które powodowałyby, że skorygowana w ten sposób waga ryzyka byłaby niższa niż waga ryzyka porównywalnej, bezpośredniej ekspozycji wobec gwaranta.

§ 184. Niezależnie od § 183, dla celów § 120, współczynnik LGD porównywalnych ekspozycji bezpośrednich wobec dostawcy ochrony jest równy współczynnikowi LGD przypisanemu niezabezpieczonemu instrumentowi względem gwaranta albo względem dłużnika, w zależności od tego, czy dostępne informacje i struktura gwarancji wskazywałyby, że kwota do odzyskania w przypadku niewykonania zarówno przez gwaranta, jak i dłużnika zobowiązań w trakcie obowiązywania zabezpieczonej transakcji zależałaby od sytuacji finansowej odpowiednio gwaranta lub dłużnika.

Część 3. Ekspozycje w papierach kapitałowych według metody opartej na PD/LGD

Tytuł 1. Prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD)

§ 185. Wartość PD określa się w oparciu o metody używane dla ekspozycji wobec przedsiębiorstw.

§ 186. Stosuje się następujące minimalne wartości PD:

- 1) 0,09 % dla ekspozycji w giełdowych papierach kapitałowych, gdzie inwestycja jest częścią długoterminowej relacji z klientem,
- 2) 0,09 % dla ekspozycji w papierach pozagiełdowych, gdzie dochody z inwestycji kapitałowych opierają się na regularnych i okresowych przepływach środków pieniężnych, niepochodzących z zysków kapitałowych,
- 3) 0,40 % dla ekspozycji w giełdowych papierach kapitałowych, włącznie z innymi pozycjami krótkimi, zgodnie z § 130 - 134,
- 4) 1,25 % dla wszystkich innych ekspozycji w papierach kapitałowych, włącznie z innymi pozycjami krótkimi, zgodnie z § 130 - 134.

Tytuł 2. Strata z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD)

§ 187. Ekspozycjom w papierach kapitałowych niepublicznych w odpowiednio zdywersyfikowanych portfelach można przypisać współczynnik LGD w wysokości 65 %.

§ 188. Wszystkim innym ekspozycjom przypisuje się współczynnik LGD w wysokości 90 %.

Tytuł 3. Termin zapadalności

§ 189. Wartość M wynosi 5 lat.

IV. Wartość ekspozycji

Część 1. Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, instytucji, rządów i banków centralnych oraz ekspozycje detaliczne

§ 190. O ile nie wskazano inaczej, wartość ekspozycji bilansowych mierzy się w kwocie brutto, czyli przed dokonaniem korekt wartości. Powyższa zasada dotyczy również aktywów, których cena zakupu różni się od kwoty należnej.

W przypadku nabytych aktywów różnicę pomiędzy kwotą należną i wartością netto wykazaną w bilansie domu maklerskiego oznacza się jako dyskonto, jeżeli kwota należna jest większa, lub jako premię, jeżeli jest ona mniejsza.

§ 191. Jeżeli dom maklerski korzysta z umów ramowych o kompensowaniu zobowiązań w odniesieniu do transakcji z przyrzeczeniem odkupu, transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów, wówczas wartość ekspozycji oblicza się zgodnie z § 5 niniejszego załącznika oraz § 2 - 8 załącznika nr 7 do rozporządzenia.

§ 192. Przy bilansowej kompensacji kredytów i depozytów dom maklerskie do obliczania wartości ekspozycji stosuje metody określone w § 5 niniejszego załącznika oraz § 2 - 8 załącznika nr 7 do rozporządzenia.

§ 193. W przypadku umów leasingu, wartość ekspozycji jest równa zdyskontowanemu strumieniowi płatności z tytułu umowy leasingu, przy czym:

- 1) minimalne raty z tytułu umowy leasingu oznaczają płatności przypadające za okres umowy leasingu, które zobowiązany jest ponieść, lub do których może zostać zobowiązany korzystający oraz wszelkie opcje zakupu (tzn. opcje, odnośnie do których istnieje uzasadniona pewność, że zostaną zrealizowane),

2) do kwoty minimalnych płatności z tytułu umowy leasingu zaliczyć należy również wszelkie zagwarantowane wartości rezydualne spełniające warunki określone w § 26 załącznika nr 7 do rozporządzenia dotyczące uznawania dostawców ochrony kredytowej, jak również wymogi minimalne dotyczące uznania innych rodzajów gwarancji przewidzianych w § 39 - 41 załącznika nr 7 do rozporządzenia.

§ 194. W przypadku pozycji wymienionych w § 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia, wartość ekspozycji określa się według metod wymienionych w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

§ 195. Wartość ekspozycji do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem nabytych wierzytelności jest równa kwocie ekspozycji, pomniejszonej o wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka rozmycia, przed uwzględnieniem technik ograniczenia ryzyka kredytowego.

§ 196. Jeżeli ekspozycja ma formę papierów wartościowych lub towarów odsprzedanych, zastawionych lub pożyczonych w ramach transakcji z przyrzeczeniem odkupu lub transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów, transakcji z długim terminem zapadalności oraz transakcji z opcją uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego, wówczas wartość ekspozycji stanowi wartość papierów wartościowych lub towarów wycenionych zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości.

W przypadku korzystania z kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych, określonej w § 44 - 88 załącznika nr 7 do rozporządzenia, wartość ekspozycji powiększa się o kwotę korekty z tytułu zmienności odpowiadającą danym papierom wartościowym lub towarom. Wartość ekspozycji transakcji z przyrzeczeniem odkupu, transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, transakcji z długim terminem rozliczenia oraz transakcji z opcją uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego można określić zgodnie z załącznikiem nr 9 do rozporządzenia lub zgodnie z § 53-57 załącznika nr 7 do rozporządzenia.

§ 197. Niezależnie od § 196 wartość ryzyka z tytułu niespłaconych, ekspozycji kredytowych kontrahenta centralnego, oblicza się zgodnie z przepisami załącznika nr 9 do rozporządzenia, pod warunkiem, że ryzyko kredytowe kontrahenta centralnego związane ze wszystkimi uczestnikami umów zawieranych przez kontrahenta centralnego jest objęte codziennie pełnym zabezpieczeniem.

§ 198. Wartość ekspozycji w przypadku zobowiązań, wymienionych w § 199, oblicza się jako iloczyn przyznanej, lecz niewykorzystanej kwoty oraz współczynnika konwersji, przy czym współczynnik konwersji oznacza ułamek, którego:

1) licznik stanowi niewykorzystana według stanu na dzień, dla którego dokonuje się obliczeń, kwota zobowiązania, która w chwili niewykonania zobowiązania będzie wykorzystana, stanowiąc kwotę ekspozycji,

2) mianownik stanowi niewykorzystana na dzień, dla którego dokonuje się obliczeń, kwota zobowiązania, przy czym kwota zobowiązania ustalana jest w oparciu o ustalony limit, chyba, że faktyczny limit jest wyższy.

§ 199. Dom maklerski korzysta z następujących współczynników konwersji:

1) dla niewykorzystanych zobowiązań kredytowych, które dom maklerski może bezwarunkowo wypowiedzieć w każdej chwili bez uprzedzenia, lub które umożliwiają w sposób efektywny wypowiedzenie umowy o linię kredytową wskutek pogorszenia wiarygodności kredytowej dłużnika stosuje się współczynnik konwersji 0 %, przy czym:

a) warunkiem stosowania współczynnika konwersji 0 % jest monitorowanie kondycji finansowej dłużnika oraz stosowanie takich systemów kontroli wewnętrznej, które umożliwiają domowi maklerskiemu natychmiastowe wykrycie pogorszenia się jakości kredytowej danego dłużnika,

b) niewykorzystane linie kredytowe można uznać za bezwarunkowo odwoływalne, jeżeli warunki umowy pozwalają domowi maklerskiemu odwołać je w pełnym zakresie dopuszczalnym w ramach ustawodawstwa w zakresie ochrony praw konsumenta i kwestii z tym związanych.

2) dla niewykorzystanych zobowiązań zakupu odnawialnych nabytych wierzytelności, które są bezwarunkowo odwoływalne lub które dają domowi maklerskiemu możliwość automatycznego odwołania w dowolnej chwili bez uprzedniego powiadomienia, stosuje się współczynniki konwersji 0%, o ile dom maklerski aktywnie monitoruje sytuację finansową dłużnika, a wewnętrzne systemy kontroli umożliwiają natychmiastowe wykrycie pogorszenia jakości kredytowej dłużnika,

3) dla innych linii kredytowych niż wymienione w pkt 1 i 2, programów emisji weksli krótkoterminowych (NIF) oraz programów emisji weksli średnioterminowych (RUF) stosuje się współczynnik konwersji 75 %,

4) dom maklerski, który spełnia minimalne kryteria dotyczące stosowania własnych oszacowań współczynników konwersji zgodnie z § 205 - 337, może za zgodą Komisji stosować własne oszacowania współczynników konwersji do typów produktów wymienionych w pkt 1 – 4.

§ 200. Jeżeli zobowiązanie odnosi się do udzielenia innego zobowiązania, wówczas stosuje się niższy z dwóch współczynników konwersji im odpowiadających.

§ 201. Dla wszystkich pozycji pozabilansowych, innych niż wspomniane w § 190 - 200, wartość ekspozycji jest równa następującej części wartości nominalnej pozycji:

- 1) 100 % w odniesieniu do pozycji o wysokim ryzyku,
- 2) 50 % w odniesieniu do pozycji o średnim ryzyku,
- 3) 20% w odniesieniu do pozycji o nisko-średnim ryzyku,
- 4) 0% w odniesieniu do pozycji o niskim ryzyku

przy czym dla celów określonych w pkt 1 przypisanie operacji pozabilansowych do poszczególnych klas ryzyka przeprowadza się zgodnie z § 87 niniejszego załącznika.

Część 2. Ekspozycje kapitałowe

§ 202. Wartość ekspozycji jest równa wartości przedstawionej w sprawozdaniu finansowym.

§ 203. Wartość ekspozycji kapitałowych określa się następująco:

- 1) w przypadku inwestycji kapitałowych wycenianych według wartości godziwej - w których zmiany wartości są wykazywane bezpośrednio w rachunku zysków i strat, a następnie w funduszach własnych - wartość ekspozycji jest równa wartości godziwej przedstawionej w bilansie,
- 2) w przypadku inwestycji kapitałowych wycenianych według wartości godziwej - w których zmiany wartości nie są uwzględniane w rachunku zysków i strat, lecz są ujmowane jako odrębny składnik kapitału skorygowany o podatek - wartość ekspozycji jest równa wartości godziwej przedstawionej w bilansie,
- 3) w przypadku inwestycji kapitałowych wycenianych według ceny nabycia lub według niższej z ceny nabycia i wartości rynkowej, wartość ekspozycji stanowi cenę nabycia lub wartość rynkową przedstawionym w bilansie.

Część 3. Inne aktywa niezwiązane ze zobowiązaniem kredytowym

§ 204. Wartość ekspozycji innych aktywów niezwiązanych ze zobowiązaniem kredytowym jest równa wartości przedstawianej w sprawozdaniach finansowych.

V. Wymogi minimalne dotyczące metody wewnętrznych ratingów

Część 1. Systemy ratingowe

Tytuł 1. Zasady ogólne

§ 205. System ratingowy stanowią wszystkie metody, procesy, mechanizmy kontroli, systemy gromadzenia danych i systemy informatyczne, które wykorzystuje się przy ocenie ryzyka kredytowego, zaliczaniu ekspozycji do poszczególnych klas jakości lub puli (nadawaniu ratingu) oraz kwantyfikacji niewykonanych zobowiązań i szacowanych strat dla określonego rodzaju ekspozycji.

§ 206. Jeżeli dom maklerski stosuje różne systemy ratingowe, zasady przyporządkowywania dłużnika lub transakcji do danego systemu ratingowego są dokumentowane i stosowane w sposób właściwie odzwierciedlający poziom ryzyka.

§ 207. Kryteria i proces przypisywania podlegają okresowym przeglądom w celu określenia, czy są adekwatne do aktualnego portfela i warunków zewnętrznych.

Tytuł 2. Struktura systemów ratingowych

Dział 1. Zasady ogólne

§ 208. Jeżeli dom maklerski stosuje bezpośrednie oszacowania parametrów ryzyka, wyniki takich oszacowań można traktować jako stopnie w ciągłej skali ratingowej.

Dział 2. Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, banków, rządów i banków centralnych

§ 209. System ratingowy uwzględnia charakterystykę ryzyka dłużnika i transakcji.

§ 210. System ratingowy zawiera skalę ratingową dłużników, która odzwierciedla wyłącznie kwantyfikację ryzyka niewykonania zobowiązań przez dłużników. Z zastrzeżeniem § 216, skala ratingowa dłużników składa się z co najmniej 7 klas dłużników wykonujących zobowiązania i jednej klasy dłużników, którzy nie wykonują zobowiązań.

§ 211. Klasa jakości dłużników oznacza kategorię ryzyka w ramach skali ratingowej dłużników wchodzącej w skład systemu ratingowego, do której zaliczani są dłużnicy według określonych i wyraźnych kryteriów ratingowych, na podstawie których otrzymuje się oszacowania PD, przy czym dom maklerski dokumentuje związek pomiędzy klasami jakości dłużników pod względem poziomu ryzyka niewykonania zobowiązań, jaki oznacza każda klasa, oraz kryteriów używanych do wyróżnienia tego poziomu ryzyka.

§ 212. Dom maklerski, którego portfele ekspozycji są skoncentrowane w określonym segmencie rynku i w określonym zakresie ryzyka niewykonania zobowiązań, stosuje wystarczającą liczbę klas jakości dłużników, aby uniknąć nadmiernej koncentracji dłużników w jednej klasie. Znaczna koncentracja w ramach jednej klasy musi zostać poparta przekonującymi empirycznymi dowodami na to, że dana klasa jakości dłużników obejmuje stosunkowo wąski przedział wartości PD oraz że ryzyko niewykonania zobowiązań, jakie generują wszyscy dłużnicy w tej klasie, mieści się w tym przedziale.

§ 213. Warunkiem wydania przez Komisję zgody na stosowanie przez dom maklerski własnych oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) do obliczania wymogu kapitałowego jest uwzględnienie w systemie ratingowym odrębnej skali ratingowej instrumentów, która odzwierciedla wyłącznie charakterystykę transakcji w zakresie wartości LGD.

§ 214. Klasa jakości instrumentów oznacza kategorię ryzyka w ramach skali instrumentów wchodzącej w skład systemu ratingowego, do której zaliczane są ekspozycje według określonych i wyraźnych kryteriów ratingowych, na podstawie których otrzymuje się własne oszacowania wartości LGD. Definicja klasy obejmuje zarówno zasady zaliczania ekspozycji do danej klasy, jak i kryteria różnicowania poziomów ryzyka poszczególnych klas.

§ 215. Znaczna koncentracja w ramach jednej klasy instrumentów musi zostać poparta przekonującymi empirycznymi dowodami na to, że dana klasa obejmuje stosunkowo wąski przedział wartości LGD, oraz że ryzyko, jakie generują wszystkie ekspozycje w tej klasie mieści się w tym przedziale.

Dział 3. Ekspozycje detaliczne

§ 216. Systemy ratingowe uwzględniają zarówno ryzyko dłużnika jak i ryzyko transakcji, oraz obejmują wszystkie istotne charakterystyki ryzyka dłużnika i transakcji.

§ 217. Poziom dywersyfikacji ryzyka jest na tyle duży, że liczba ekspozycji w danej klasie lub puli wystarcza do miarodajnej kwantyfikacji i zatwierdzenia oszacowań charakterystyk straty na poziomie klasy lub puli, przy czym rozdziału ekspozycji i dłużników na poszczególne klasy lub pule dokonuje się tak, by uniknąć nadmiernej koncentracji.

§ 218. Proces przypisywania ekspozycji do klas lub puli zapewnia znacząca dywersyfikację ryzyka, grupowanie odpowiednio jednorodnych ekspozycji oraz pozwala na dokładne i spójne szacowanie charakterystyk straty na poziomie klasy lub puli. W przypadku nabytych wierzytelności, przy grupowaniu ekspozycji uwzględnia się praktyki stosowane przez sprzedawcę w zakresie gwarantowania emisji oraz zróżnicowanie klientów.

§ 219. Klasyfikując ekspozycje do odpowiednich klas lub puli dom maklerski bierze pod uwagę następujące czynniki ryzyka:

- 1) charakterystykę ryzyka dłużnika,
- 2) charakterystykę ryzyka transakcji, włącznie z rodzajami produktów lub zabezpieczeń, przy czym dom maklerski uwzględnia we właściwy sposób przypadki, w których kilka ekspozycji korzysta z tego samego zabezpieczenia,
- 3) zaległości kredytowe, chyba że dom maklerski przedstawi uzasadnienie, że zaległości takie nie są istotnym czynnikiem ryzyka.

Tytuł 3. Przypisywanie ekspozycji do klas jakości lub puli

Dział 1. Zasady ogólne

§ 220. Dom maklerski stosuje definicje, procedury i kryteria służące przypisaniu ekspozycji do odpowiednich klas lub puli w ramach systemu ratingowego, spełniające poniższe wymagania:

- 1) definicje i kryteria klasy lub puli są wystarczająco szczegółowe, aby bez względu na rodzaj działalności, oddział i lokalizację, umożliwić osobom odpowiedzialnym za przyznawanie ocen ratingowych konsekwentne zaliczanie dłużników lub instrumentów stanowiących podobne ryzyko do tej samej klasy lub puli,
- 2) dokumentacja procesu nadawania ocen ratingowych umożliwia stronom trzecim zrozumienie zasad przypisywania ekspozycji do danych klas lub puli, odtworzenie procesu przypisywania i dokonanie oceny jego zasadności,
- 3) kryteria są zgodne z wewnętrznymi standardami kredytowymi obowiązującymi w domu maklerskim oraz z procedurami postępowania wobec dłużników i ekspozycji zagrożonych.

§ 221. Przypisując dłużników do klas lub puli, dom maklerski uwzględnia wszystkie istotne informacje, przy czym:

- 1) informacje takie powinny być aktualne i umożliwiać domowi maklerskiemu dokonanie prognozy jakości kredytowej danej ekspozycji,
- 2) im mniej informacji znajduje się w posiadaniu domu maklerskiego, tym ostrożniej przypisuje on ekspozycje do klas lub puli dłużników i instrumentów,
- 3) jeżeli dom maklerski stosuje zewnętrzną ocenę ratingową jako główny czynnik, w oparciu o którą decyduje o przyznaniu wewnętrznej oceny ratingowej, wówczas powinien uwzględnić również inne, istotne informacje.

Dział 2. Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, banków, rządów i banków centralnych

§ 222. Z zastrzeżeniem § 223, częścią procesu zatwierdzania kredytu jest przypisanie dłużnika do odpowiedniej klasy dłużników.

§ 223. W przypadku domu maklerskiego, który otrzymał zgodę na stosowanie własnych oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) lub współczynników konwersji, każda ekspozycja jest również przypisana do odpowiedniej klasy instrumentów, co stanowi część procesu zatwierdzania kredytu.

§ 224. Każdej osobie prawnej, wobec której dom maklerski posiada ekspozycje, nadaje się oddzielny rating, przy czym dom maklerski obowiązany jest przedstawić odpowiednie zasady traktowania dłużników indywidualnych oraz grup powiązanych dłużników.

§ 225. Poszczególne ekspozycje wobec jednego dłużnika są zaliczane do tej samej klasy jakości dłużników, bez względu na ewentualne różnice pomiędzy poszczególnymi transakcjami, przy czym ekspozycje wobec jednego dłużnika można zaliczyć do różnych klas jakości dłużnika w przypadku:

- 1) występowania ryzyka transferowego zależnie od tego, czy ekspozycje są nominowane w walucie krajowej czy obcej,
- 2) jeżeli poprzez korektę sposobu przypisywania do klasy dłużników można uwzględnić fakt objęcia ekspozycji gwarancjami,
- 3) gdy odpowiednio przepisy zabraniają przekazywania danych klientów.

Dział 3. Ekspozycje detaliczne

§ 226. Częścią procesu zatwierdzania kredytu jest przypisanie każdej ekspozycji do odpowiedniej klasy lub puli.

Dział 4. Arbitralne korekty ratingów

§ 227. Do celów przypisywania ekspozycji do klas lub puli, dom maklerski określa przypadki, w których przyjęte parametry wejściowe i wyniki procesu przypisywania ratingu mogą być skorygowane w wyniku własnego osądu, a także osoby odpowiedzialne za zatwierdzenie takich zmian. Dom maklerski przechowuje informacje dotyczące wspomnianych zmian i osób odpowiedzialnych za ich zatwierdzenie. Dom maklerski analizuje jakość kredytową ekspozycji, których rating został skorygowany, w tym ocenia jakość kredytową ekspozycji, których rating został skorygowany przez poszczególne osoby, uwzględniając wszystkie osoby mające prawo do korekty ratingów.

Tytuł 5. Integralność procesu przyznawania ratingów

Dział 1. Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, banków, rządów i banków centralnych

§ 228. Przyznawanie ratingów oraz okresowe przeglądy ratingów są prowadzone lub zatwierdzane przez jednostkę lub podmiot niezależny, który nie odnosi bezpośrednich korzyści z decyzji dotyczących udzielenia kredytu.

§ 229. Dom maklerski aktualizuje oceny ratingowe co najmniej raz w roku, przy czym:

- 1) w przypadku dłużników o wyższym ryzyku i ekspozycji o skomplikowanej strukturze przeglądy są częstsze,
- 2) z chwilą uzyskania nowych, istotnych informacji na temat dłużnika lub ekspozycji, dom maklerski przeprowadza ponowną ocenę ratingową.

§ 230. Dom maklerski stosuje skuteczny system pozyskiwania i aktualizacji informacji dotyczących charakterystyk dłużnika, które wpływają na wartości PD, oraz charakterystyk transakcji, które wpływają na wartości LGD i współczynników konwersji.

Dział 2. Ekspozycje detaliczne

§ 231. Dom maklerski co najmniej raz w roku aktualizuje oceny ratingowe dłużników i instrumentów lub dokonuje przeglądu charakterystyk strat i zaległości kredytowych w każdej zidentyfikowanej puli ryzyka, w zależności, które z tych działań ma w danym przypadku zastosowanie, oraz co najmniej raz w roku na podstawie reprezentatywnej próbki dokonuje oceny wybranych ekspozycji z każdej puli, aby potwierdzić prawidłowość przypisania ekspozycji do pul ryzyka.

Tytuł 6. Stosowanie modeli

§ 232. Dom maklerski może dokonywać przypisania ekspozycji do klas jakości dłużników, klas jakości instrumentów lub pul należności na podstawie modeli statystycznych i innych metod automatycznych jeśli spełnia poniższe warunki:

- 1) dom maklerski wykaże, że moc prognostyczna modelu jest wysoka oraz że stosowanie modelu nie wpływa na zniekształcenie poziomu wymogów kapitałowych,
- 2) dom maklerski stosuje procedury służące weryfikacji danych wejściowych modelu obejmujące ocenę dokładności, kompletności i poprawności,
- 3) dom maklerski wykaże, że dane wykorzystane do budowy modelu są reprezentatywne dla ogółu dłużników lub ekspozycji danego banku,
- 4) model podlega regularnemu procesowi wewnętrznego zatwierdzania, obejmującemu monitorowanie jakości i stabilności wyników modelu, przegląd jego specyfikacji oraz porównywanie wyników modelu z obserwowanym stanem ekspozycji,
- 5) dom maklerski uzupełnia model statystyczny o element oceny i nadzoru ludzkiego, w zakresie przeglądu ratingów wygenerowanych przez model oraz zapewnienia prawidłowego stosowania modelu, przy czym:
  - a) procedury przeglądu nadanych ratingów mają na celu znalezienie i ograniczenie błędów wynikających z niedoskonałości modelu,
  - b) osoby nadzorujące działanie modelu biorą pod uwagę wszystkie istotne informacje nieuwzględniane w modelu,
  - c) dom maklerski dokumentuje sposób uzupełniania wyników modelu o własny osąd.
- 6) dobór danych wejściowych jest uzasadniony poprzez ich zdolność objaśniania charakterystyk ryzyka.
- 7) model nie jest znacząco statystycznie obciążony.

Tytuł 7. Dokumentacja systemu ratingowego

§ 233.1. Dom maklerski przechowuje informacje na temat budowy i szczegółów dotyczących funkcjonowania stosowanych systemów ratingowych.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1 obejmują potwierdzenie spełnienia wymogów minimalnych, określonych przepisami niniejszej części, w szczególności zawierają informacje dotyczące różnicowania portfela, kryteriów ratingowych, odpowiedzialności stron

dokonujących oceny ratingowej dłużników i ekspozycji, częstotliwości przeglądów ocen oraz nadzoru kierownictwa domu maklerskiego nad procesem przypisywania ratingów.

§ 234. Dom maklerski przechowuje informacje dotyczące:

- 1) uzasadnienia wyboru danych kryteriów ratingowych, analizy stanowiącej podstawę dokonanego wyboru oraz wszystkich istotnych zmian w procesie oceny ryzyka,
- 2) organizacji przypisywania ratingów, obejmującą sam proces przyznawania ratingów oraz strukturę kontroli wewnętrznej.

§ 235. Dom maklerski przechowuje informacje dotyczące stosowanych wewnętrznie definicji niewykonania zobowiązania i straty oraz spójności tych definicji z definicjami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

§ 236. W przypadku stosowania w procesie przypisywania ratingów modeli statystycznych, o których mowa w § 232, dom maklerski dokumentuje metodologię wykorzystywanych modeli poprzez:

- 1) szczegółowy opis teorii, założeń lub podstaw matematycznych i empirycznych, na których opiera się przypisywanie oszacowań do klas, dłużników indywidualnych, ekspozycji lub puli, oraz źródła danych wykorzystanych do szacowania modelu,
- 2) precyzyjny opis procesu statystycznej oceny modelu, obejmującej testy poza okresem próby oraz poza próbą i stanowiący podstawę wewnętrznego zatwierdzenia modelu,
- 3) wskazuje okoliczności, w których model nie działa skutecznie.

§ 237. Stosowanie modelu opracowanego przez dostawcę zewnętrznego, który zastrzega sobie do niego prawo własności, nie zwalnia z obowiązku prowadzenia dokumentacji ani żadnego innego wymogu dotyczącego systemów ratingowych, przy czym obowiązek spełnienia wymagań w tym względzie spoczywa na domu maklerskim.

Tytuł 8. Zarządzanie danymi

Dział 1. Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, banków, rządów i banków centralnych

§ 238. Dom maklerski gromadzi i przechowuje:

- 1) kompletne historie ocen ratingowych dłużników i uznanych gwarantów,
- 2) daty przyznania ocen ratingowych,
- 3) kluczowe dane i metodologia wykorzystana przy przypisaniu ratingu,
- 4) osoby odpowiedzialne za przyznanie ratingu,
- 5) dane identyfikujące dłużników i ekspozycje, dla których wystąpiło niewykonanie zobowiązania,
- 6) daty i okoliczności wystąpienia niewykonania zobowiązania,
- 7) dane dotyczące wartości PD i zrealizowanych współczynników niewykonania zobowiązań związanych z klasami ratingowymi oraz migracji ratingów,
- 8) dom maklerski niestosujący własnych oszacowań wartości LGD lub współczynników konwersji gromadzi i przechowuje dane dotyczące porównania zrealizowanych wartości LGD do wartości określonych w § 169 i 170 oraz porównania zrealizowanych współczynników konwersji do wartości określonych w § 198 - 199.

§ 239. Dom maklerski stosujący własne oszacowania wartości LGD lub współczynników konwersji gromadzi i przechowuje:

- 1) kompletne dane historyczne związane z ocenami ratingowymi instrumentów oraz historię oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) i współczynników konwersji związanych z poszczególnymi skalami ocen ratingowych,
- 2) daty przyznania ratingów i sporządzenia oszacowań parametrów,
- 3) kluczowe dane i metodologia wykorzystane przy przypisywaniu ratingów instrumentów oraz szacowaniu LGD i współczynników konwersji
- 4) dane dotyczące osób odpowiedzialnych za przypisanie ratingów instrumentów oraz osób odpowiedzialnych za szacowanie LGD i współczynników konwersji,
- 5) oszacowane i zrealizowane wartości LGD i współczynników konwersji związane z poszczególnymi ekspozycjami, dla których wystąpiło niewykonanie zobowiązania,
- 6) dane dotyczące wartości LGD ekspozycji przed i po ocenie skutków gwarancji lub kredytowego instrumentu pochodnego w przypadku tych domów maklerskich, które uwzględniają skutki ograniczenia ryzyka kredytowego przez gwarancje lub kredytowe instrumenty pochodne przy szacowaniu LGD,
- 7) dane dotyczące składników straty dla każdej ekspozycji, dla której wystąpiło niewykonanie zobowiązania.

Dział 2. Ekspozycje detaliczne

§ 240. Dom maklerski gromadzi i przechowuje:

- 1) dane wykorzystywane w procesie przyporządkowywania ekspozycji do poszczególnych klas i puli,
- 2) szacunki wartości PD, LGD i współczynników konwersji związane z poszczególnymi klasami lub pulami ekspozycji,
- 3) dane identyfikujące dłużników i ekspozycje, dla których wystąpiło niewykonanie zobowiązania
- 4) w przypadku ekspozycji, dla których wystąpiło niewykonanie zobowiązania, dane dotyczące klas lub pul, do których dane ekspozycje były przypisane w roku poprzedzającym niewykonanie zobowiązania oraz zrealizowane wartości LGD i współczynników konwersji,
- 5) dane dotyczące stóp strat dla ekspozycji zaliczonych do klasy odnawialnych ekspozycji detalicznych (QRRE).

Tytuł 9. Testy warunków skrajnych stosowane w ocenie adekwatności kapitałowej

§ 241. Przy ocenie adekwatności kapitałowej dom maklerski wykorzystuje testy warunków skrajnych, uwzględniające zdarzenia lub zmiany warunków ekonomicznych, które mogą nastąpić w przyszłości, wywierając niekorzystny wpływ na ryzyko kredytowe ekspozycji domu maklerskiego oraz ocenę odporności domu maklerskiego na takie zmiany lub zdarzenia.

§ 242. Dom maklerski przeprowadza przynajmniej raz na kwartał testy warunków skrajnych w zakresie ryzyka kredytowego w celu oceny wpływu określonych warunków na jej wymogi kapitałowe w zakresie ryzyka kredytowego, przy spełnieniu warunków określonych w § 243 - 246.

§ 243. Dokonany przez dom maklerski wybór testu może być weryfikowany podczas czynności nadzorczych.

§ 244. Stosowany test powinien uzasadniony i ostrożny, uwzględniając co najmniej scenariusz łagodnej recesji.

§ 245. Dom maklerski w ramach symulacji warunków skrajnych ocenia migrację ratingów.

§ 246. Testy warunków skrajnych powinny obejmować portfele zawierające zdecydowaną większość ekspozycji domu maklerskiego.

§ 247. Dom maklerski stosujący zasady określone w § 109, w ramach testów warunków skrajnych dokonuje oceny wpływu pogorszenia się jakości kredytowej dostawców ochrony kredytowej, a w szczególności skutki, jakie wiążą się z niespełnieniem przez nich kryteriów uznawania.

Część 2. Kwantyfikacja ryzyka

Tytuł 1. Zasady ogólne.

Dział 1. Zasady ogólne

§ 248. Przy określaniu parametrów ryzyka związanego z poszczególnymi klasami lub pulami ratingowymi dom maklerski stosuje wymogi określone w § 249 - 266.

Dział 2. Definicja niewykonania zobowiązania

§ 249. Przyjmuje się, że niewykonanie zobowiązania ma miejsce w odniesieniu do danego dłużnika, jeżeli wystąpiło co najmniej jedno z dwóch następujących zdarzeń:

1) dom maklerski uznaje, że dłużnik prawdopodobnie nie wywiąże się w pełni ze swoich zobowiązań kredytowych wobec domu maklerskiego, podmiotu dominującego wobec domu maklerskiego lub podmiotu zależnego domu maklerskiego bez konieczności podejmowania przez dom maklerski działań, takich jak realizacja zabezpieczenia, o ile takie istnieje,

2) którekolwiek z zobowiązań kredytowych (ekspozycji o charakterze zobowiązania kredytowego) dłużnika, wobec domu maklerskiego, podmiotu dominującego wobec domu maklerskiego lub podmiotu zależnego domu maklerskiego jest przeterminowana o ponad 90 dni, z zastrzeżeniem § 254.

§ 250. W przypadku linii kredytowej, ekspozycję uważa się za przeterminowaną z chwilą przekroczenia wyznaczonego limitu, gdy zostanie wyznaczony nowy limit niższy niż wykorzystana kwota kredytu lub gdy nastąpi wykorzystanie kwoty kredytu bez zgody domu maklerskiego, a przedmiotowa kwota ma znaczną wysokość.

§ 251. Wyznaczony limit oznacza limit, o którym powiadomiono dłużnika.

§ 252. W przypadku ekspozycji detalicznych dom maklerski może stosować definicję niewykonania zobowiązania na poziomie instrumentu.

§ 253. Dla potrzeb § 249 pkt 2, ekspozycję uznaje się za przeterminowaną, jeśli w przypadku ekspozycji detalicznych, ekspozycja przeterminowana przekracza kwotę 500 złotych, a w przypadku pozostałych ekspozycji, ekspozycja przeterminowana przekracza kwotę 3000 złotych.

§ 254. Następujące elementy stanowią przesłanki niewykonania zobowiązania na potrzeby § 249:

- 1) dom maklerski zaprzestał naliczania od ekspozycji kredytowej odsetek do rachunku zysków i strat.,
- 2) dokonanie korekty wartości na skutek wyraźnego pogorszenia jakości kredytowej po powstaniu zobowiązania wobec domu maklerskiego,
- 3) zbycie przez dom maklerski ekspozycji ze znaczną stratą ekonomiczną związaną ze zmianą jej jakości kredytowej,
- 4) zezwolenie przez dom maklerski na wymuszoną restrukturyzację zobowiązania kredytowego, o ile może to skutkować zmniejszeniem zobowiązań finansowych

poprzez umorzenie istotnej części zobowiązania lub odroczenie spłaty kwoty głównej, odsetek lub (jeżeli dotyczy) prowizji,

- 5) złożenie przez dom maklerski wniosku o postawienie dłużnika w stan upadłości lub podobnego wniosku w odniesieniu do zobowiązań kredytowych dłużnika wobec domu maklerskiego, podmiotu dominującego wobec domu maklerskiego lub podmiotu zależnego domu maklerskiego,
- 6) postawienie dłużnika w stan upadłości lub uzyskanie przez niego podobnej ochrony prawnej, powodującej uniknięcie lub opóźnienie spłaty zobowiązań kredytowych wobec domu maklerskiego, podmiotu dominującego wobec domu maklerskiego lub podmiotu zależnego domu maklerskiego,
- 7) w przypadku ekspozycji kapitałowych, dla których wymóg kapitałowy obliczany jest zgodnie z metodą opartą na PD/LGD, zezwolenie na wymuszoną restrukturyzację ekspozycji kapitałowej.

§ 255. Dom maklerski stosujący dane zewnętrzne niespójne z definicją niewykonania zobowiązania określoną w § 249, obowiązany jest wykazać, że dokonano odpowiednich korekt w celu osiągnięcia jak największej spójności ze wspomnianą definicją.

§ 256. Jeżeli dom maklerski uzna, że do danej ekspozycji przestała mieć zastosowanie definicja niewykonania zobowiązania, wówczas dom maklerski przypisuje dłużnikowi lub instrumentowi rating jak ekspozycjom, dla których nie wystąpiło niewykonanie zobowiązania.

W przypadku, gdy ekspozycja ponownie spełnia definicję niewykonania zobowiązania określoną w § 249, dom maklerski przyjmuje, że zaszło kolejne niewykonanie zobowiązania

Dział 3. Wymogi ogólne dotyczące oszacowań

§ 257.1. Własne oszacowania domu maklerskiego dotyczące parametrów ryzyka PD, LGD, współczynnika konwersji i EL wykorzystują wszystkie przydatne do tego dane, informacje i metody.

2. Oszacowania dokonywane są na podstawie zarówno danych historycznych, jak i empirycznych, nie zaś wyłącznie w oparciu o ocenę własną

3. Oszacowania oparte są na istotnych czynnikach kształtujących poszczególne parametry ryzyka, przy czym im mniej danych posiada dom maklerski, tym ostrożniejsze powinny być oszacowania.

§ 258. Dom maklerski jest w stanie przedstawić zestawienie poniesionych strat według częstotliwości niewykonania zobowiązań, LGD, współczynnika konwersji lub, w przypadku stosowania oszacowań EL, straty w rozbiciu na główne czynniki kształtujące poszczególne parametry ryzyka.

§ 259. Dom maklerski uwzględnia wszelkie zmiany dotyczące zasad udzielania kredytów lub prowadzenia postępowania windykacyjnego w okresie obserwacji, określonym w § 274, 280, 291, 295, 302, 3044, przy czym:

- 1) w oszacowaniach dom maklerski na bieżąco uwzględnia wpływ zmian technologicznych oraz nowe dane i informacje,
- 2) dom maklerski dokonuje przeglądu oszacowań wraz z pojawieniem się nowych informacji, nie rzadziej jednak niż raz do roku.

§ 260.1. Populacja ekspozycji objętych danymi stanowiącymi podstawę oszacowań, standardy kredytowania stosowane w okresie obserwacji i inne istotne czynniki są porównywalne do ekspozycji, procedur i standardów domu maklerskiego.

2. Dom maklerski jest w stanie wykazać, że warunki ekonomiczne lub rynkowe, na których opierają się dane stanowiące podstawę oszacowań, odpowiadają warunkom obecnym lub warunkom w przewidywalnej przyszłości,

3. Liczba ekspozycji w próbie stanowiącej podstawę oszacowań oraz okres próby na potrzeby kwantyfikacji są dobrane tak, by gwarantować dokładność i pewność oszacowań.

§ 261. W przypadku nabytych wierzytelności w oszacowaniach uwzględnia się wszystkie istotne informacje dostępne nabywającemu domowi maklerskiemu dotyczące jakości wierzytelności bazowych, łącznie z danymi dotyczącymi podobnych pakietów wierzytelności pochodzącymi od sprzedawcy, nabywającego domu maklerskiego lub ze źródła zewnętrznego, przy czym wszystkie dane uzyskane od sprzedawcy poddawane są przez dom maklerski nabywający weryfikacji.

§ 262. Dom maklerski uwzględnia w ostrożny sposób w swoich oszacowaniach przewidywany zakres błędów oszacowań, przy czym jeżeli stosowane metody i dane są nieskuteczne i przewidywany zakres błędów podlega zwiększeniu, dom maklerski powinien dokonywać oszacowań z zachowaniem większej ostrożności.

§ 263. Jeżeli szacunki stosowane przez dom maklerski do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem są różne od tych, które wykorzystuje do celów wewnętrznych, dom maklerski obowiązany jest dokumentować różnice oraz być w stanie uzasadnić ich istnienie.

§ 264. Jeżeli we wniosku, o którym mowa w art. 105a ustawy, dom maklerski wykaze, że dane zebrane przed wejściem rozporządzenia w życie zostały odpowiednio skorygowane w celu osiągnięcia jak największej zbieżności z definicjami niewykonania zobowiązania i straty, wówczas zgoda Komisji, o której mowa w art. 105a ustawy może zostać wydana przy uwzględnieniu elastyczności w stosowaniu norm wymaganych dla danych.

§ 265. Jeżeli dom maklerski wykorzystuje dane zbiorcze pochodzące z innych domów maklerskich, obowiązany jest wykazać, że:

- 1) systemy i kryteria ratingowe innych domów maklerskich są podobne do jego własnych,
- 2) rozpatrywany zbiór domów maklerskich jest reprezentatywny względem portfela, którego dotyczą dane zbiorcze,
- 3) dane zbiorcze są konsekwentnie stosowane przez dom maklerski w oszacowaniach.

§ 266. Wykorzystywanie przez dom maklerski danych zbiorczych pochodzących z innych domów maklerskich, nie zwalnia domu maklerskiego z odpowiedzialności za integralność systemów ratingowych, posiadania wystarczającej znajomości stosowanych wewnętrznie systemów ratingowych oraz ze skutecznego monitorowania i kontroli procesu przyznawania ocen ratingowych.

Tytuł 2. Wymogi dotyczące szacowania wartości PD

Dział 1. Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, instytucji, rządów i banków centralnych

§ 267. Dom maklerski dokonuje oszacowań wartości PD według klas jakości dłużników na podstawie średnich długoterminowych jednorocznych współczynników niewykonania zobowiązań.

§ 268. W przypadku nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw, dom maklerski może dokonywać oszacowań wartości EL według klas jakości dłużników na podstawie średnich długoterminowych jednorocznych odnotowanych współczynników niewykonania zobowiązań.

§ 269. Jeżeli dom maklerski szacuje średnie długoterminowe wartości PD i LGD dla nabytych wierzytelności wobec przedsiębiorstw, wykorzystując oszacowania wartości EL oraz odpowiednio oszacowania PD lub LGD, wówczas wymagane jest aby proces szacowania

całkowitych strat spełniał ogólne wymogi minimalne odnośnie szacowania wartości PD i LGD określone w niniejszej części, a wynik był zgodny z pojęciem LGD określonym w § 282.

§ 270. Stosowanie technik szacowania PD należy wspierać analizą mającą na celu łączenie wyników stosowania różnych technik i dokonywania korekt ze względu na ograniczenia technik i posiadanych informacji.

§ 271. Jeżeli dom maklerski wykorzystuje dane wewnętrzne dotyczące zdarzeń niewykonania zobowiązań do szacowania wartości PD, w oszacowaniach należy uwzględnić zasady polityki kredytowej i zmiany w zakresie stosowanych systemów ratingowych oraz zwiększać przewidywany zakres błędów oszacowań w celu uwzględnienia zmian zasad polityki kredytowej i wszelkich różnic pomiędzy systemem ratingowym, który posłużył do wygenerowania danych a obecnym systemem ratingowym.

§ 272. Jeżeli dom maklerski przyporządkowuje swoje wewnętrzne klasy jakości do skali stosowanej przez zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej, a następnie przypisuje stosowanej przez siebie klasie współczynnik niewykonania zobowiązań odpowiadający klasie dłużników zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej to przyporządkowanie takie opiera się na porównaniu wewnętrznych kryteriów ratingowych do kryteriów stosowanych przez zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej oraz na porównaniu wewnętrznych ratingów i zewnętrznych ocen jakości kredytowej wspólnych dłużników, przy czym:

1) dom maklerski unika i eliminuje błędy i niespójności w procesie przyporządkowywania lub w wykorzystywanych danych,

2) kryteria zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej, na których opierają się dane wykorzystywane do kwantyfikacji są ukierunkowane jedynie na ryzyko niewykonania zobowiązań i nie uwzględniają charakterystyki transakcji,

3) dom maklerski w swojej analizie porównuje stosowane definicje niewykonania zobowiązań zgodnie z wymogami określonymi w § 249 - 256,

4) dom maklerski przechowuje informacje opisujące podstawy przyporządkowania.

§ 273. Jeżeli dom maklerski stosuje statystyczne modele prognozowania prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania spełniające wymagania określone w § 228 - 230, może szacować wartość PD w danej klasie jako prostej średniej arytmetycznej oszacowań prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania dla poszczególnych dłużników.

§ 274.1. Bez względu na to, czy dla oszacowań wartości PD dom maklerski stosuje źródła danych zewnętrznych, wewnętrznych czy zbiorczych, bądź ich kombinację, długość wykorzystywanego okresu obserwacji wynosi co najmniej pięć lat dla co najmniej jednego źródła, przy czym, jeżeli dla któregoś ze źródeł okres obserwacji jest dłuższy, a dane są istotne, należy wykorzystać ten dłuższy okres.

2. Zasada opisana w ust.1 ma zastosowanie również do metody opartej na PD/LGD dla ekspozycji kapitałowych.

Dział 2. Ekspozycje detaliczne

§ 275. Dom maklerski dokonuje oszacowań wartości PD według klasy jakości dłużników lub według puli na podstawie średnich długoterminowych jednorocznych współczynników niewykonania zobowiązania.

§ 276. Niezależnie od przepisów § 275, oszacowania wartości PD można również wyznaczyć na podstawie poniesionych strat i odpowiadających im oszacowań wartości LGD.

§ 277. Główne źródło informacji dla domu maklerskiego podczas oceny charakterystyki strat stanowią dane wewnętrzne dotyczące przypisywania ekspozycji do poszczególnych klas lub

puli, a dane zewnętrzne (w tym dane zbiorcze) lub modele statystyczne mogą być stosowane do kwantyfikacji pod warunkiem, że dom maklerski wykaże istotny związek pomiędzy:

- 1) procesem zaliczania ekspozycji do klas lub puli stosowanym przez dom maklerski i procesem stosowanym przez zewnętrzne źródło danych,
- 2) wewnętrznym profilem ryzyka domu maklerskiego i strukturą danych zewnętrznych.

§ 278. W przypadku nabytych wierzytelności detalicznych dom maklerski może stosować zewnętrzne i wewnętrzne dane źródłowe oraz wszystkie istotne źródła danych jako podstawę porównania.

§ 279. Dom maklerski może obliczać średnią długoterminową oszacowań PD i LGD dla ekspozycji detalicznych na podstawie oszacowania całkowitych strat oraz odpowiednich oszacowań PD lub LGD, jeśli podczas szacowania całkowitych strat spełnione są ogólne normy szacowania PD i LGD określone w niniejszej części, a wynik jest zgodny z pojęciem LGD określonym w § 282.

§ 280. Bez strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD), wewnętrznych czy zbiorczych, bądź ich kombinacji, długość okresu obserwacji wynosi co najmniej pięć lat dla co najmniej jednego źródła. Jeżeli dla któregoś okresu obserwacji jest dłuższy, a dane są istotne, wówczas dom maklerski wykorzystuje ten dłuższy okres. Dom maklerski nie musi przywiązywać równej wagi do wszystkich danych historycznych, o ile może przedstawić uzasadnienie, że dane z ostatnich okresów stanowią lepszą podstawę dla przewidywań stóp strat.

§ 281. Dom maklerski zobowiązany jest do identyfikowania i analizowania spodziewanych zmian parametrów ryzyka podczas trwania ekspozycji.

Tytuł 3. Wymogi dotyczące oszacowań własnych wartości strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD)

Dział 1. Zasady ogólne

§ 282. Dom maklerski dokonuje oszacowań wartości LGD według klasy lub puli instrumentów na podstawie średniej zrealizowanej wartości LGD według klasy lub puli instrumentów, uwzględniając wszystkie przypadki niewykonania zobowiązań odnotowane w źródłach danych (średnia ważona niewykonaniem zobowiązań).

§ 283.1. Dom maklerski stosuje oszacowania strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) odpowiadające recesji gospodarczej, o ile są one bardziej konserwatywne niż średnia długoterminowa.

2. Ponieważ system ratingowy ma zapewnić generowanie stałych oszacowań LGD według klas i puli dom maklerski dopasowuje swoje oszacowania parametrów ryzyka dla poszczególnych klas i puli, tak by ograniczyć wpływ spadku koniunktury gospodarczej na wymóg kapitałowy.

§ 284. Dom maklerski uwzględnia stopień zależności pomiędzy ryzykiem dłużnika a ryzykiem zabezpieczenia lub dostawcy zabezpieczenia. Przypadki, w których występuje znacząca zależność są uwzględniane w ostrożny sposób.

§ 285. W ocenie wartości LGD, dom maklerski uwzględnia w ostrożny sposób niedopasowanie walutowe pomiędzy zobowiązaniem bazowym a zabezpieczeniem.

§ 286. Jeżeli w oszacowaniach strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) uwzględnia się istnienie zabezpieczenia, oszacowania te oprócz szacunkowej wartości rynkowej zabezpieczenia, uwzględniają także skutki ewentualnej niezdolności domu maklerskiego do szybkiego objęcia kontroli nad zabezpieczeniem i jego upłynnienia.

§ 287. Jeżeli oszacowania strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) uwzględniają zabezpieczenia, dom maklerski obowiązany jest do ustanowienia wewnętrznych kryteriów

dotyczących zarządzania zabezpieczeniami, pewności prawnej i zarządzania ryzykiem, zasadniczo zgodnych z tymi, które określono w § 30 - 43 załącznika nr 7 do rozporządzenia.

§ 288. W takim zakresie, w jakim dom maklerski uznaje zabezpieczenie przy obliczaniu wartości ekspozycji w odniesieniu do ryzyka kredytowego kontrahenta zgodnie z przepisami załącznika nr 9 do rozporządzenia, w oszacowaniach strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) nie bierze pod uwagę kwot, jakie spodziewa się odzyskać z zabezpieczenia.

§ 289. W szczególnym przypadku ekspozycji, dla których już wystąpiło niewykonanie zobowiązania, dom maklerski wykorzystuje jako podstawę oszacowania strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) sumę możliwie najdokładniejszych oszacowań oczekiwanej straty dla każdej takiej ekspozycji, biorąc pod uwagę bieżące warunki ekonomiczne oraz status ekspozycji, a także możliwość powstania dodatkowych strat w okresie odzyskiwania należności.

§ 290. W zakresie w jakim należne niezapłacone opłaty z tytułu opóźnień w spłacie zostały uwzględnione w przychodach w rachunku zysków i strat domu maklerskiego, dodaje się je do kwoty ekspozycji i strat.

Dział 2. Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, banków, rządów i banków centralnych

§ 291. Oszacowania wartości LGD opierają się na danych z okresu co najmniej pięciu lat, przedłużanego o rok z upływem każdego roku po wdrożeniu przez dom maklerski metody wewnętrznych ratingów, do osiągnięcia okresu minimum siedmiu lat, dla co najmniej jednego źródła danych, przy czym jeżeli dla któregoś ze źródeł okres obserwacji jest dłuższy, a dane te są istotne, dom maklerski wykorzystuje ten dłuższy okres obserwacji.

Dział 3. Ekspozycje detaliczne

§ 292. Niezależnie od przepisów § 282, oszacowania strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) można dokonać na podstawie poniesionych strat i odpowiednich oszacowań PD.

§ 293. Niezależnie od przepisów § 298, dom maklerski może uwzględniać kwoty do wykorzystania w przyszłości w szacunkach współczynników konwersji albo LGD.

§ 294. W przypadku nabytych wierzytelności detalicznych dom maklerski może stosować zarówno zewnętrzne, jak i wewnętrzne dane źródłowe do oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD).

§ 295. Oszacowania wartości strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) opierają się na danych z okresu co najmniej pięciu lat. Niezależnie od przepisów § 282, dom maklerski nie musi przywiązywać równej wagi do wszystkich danych historycznych, o ile może przedstawić uzasadnienie, że dane z ostatnich okresów stanowią lepszą podstawę przewidywać stóp strat.

Tytuł 4. Wymogi dotyczące oszacowań własnych współczynnika konwersji

Dział 1. Zasady ogólne

§ 296. Dom maklerski dokonuje oszacowań współczynników konwersji według klasy lub puli instrumentów na podstawie średniej oczekiwanych współczynników konwersji według klasy lub puli instrumentów, uwzględniając wszystkie przypadki niewykonania zobowiązań występujące w źródłach danych (średnia ważona niewykonaniem zobowiązań).

§ 297. Dom maklerski stosuje oszacowania współczynnika konwersji odpowiadające recesji gospodarczej, jeśli są one bardziej konserwatywne niż wynikające ze średniej długoterminowej. Ponieważ system ratingowy ma zapewnić generowanie stałych oszacowań współczynników konwersji według klas i pul, dom maklerski dopasowuje swoje oszacowania

parametrów ryzyka dla poszczególnych klas i pul, tak by ograniczyć wpływ spadku koniunktury gospodarczej na kapitał.

§ 298. Współczynniki konwersji szacowane przez dom maklerski uwzględniają możliwość wykorzystania przez dłużnika dodatkowych kwot do chwili zaistnienia zdarzenia niewykonania zobowiązania oraz w okresie późniejszym. Przy szacowaniu współczynnika konwersji należy w sposób ostrożny uwzględnić możliwość silniejszej, dodatniej korelacji pomiędzy częstotliwością niewykonania zobowiązań a wielkością współczynnika konwersji.

§ 299. Szacując współczynniki konwersji, dom maklerski uwzględnia swoje szczegółowe zasady i strategie przyjęte w zakresie monitorowania rachunków i przetwarzania płatności. Dom maklerski uwzględnia również swoją zdolność i gotowość do przeciwdziałania wykorzystywaniu kolejnych kwot kredytu w sytuacji zbliżonej do niewykonania zobowiązania, w szczególności przy naruszenia warunków umowy lub niewykonaniu zobowiązania z przyczyn technicznych.

§ 300. Dom maklerski stosuje odpowiednie systemy i procedury do monitorowania kwot przyznanych w ramach produktu, kwot wykorzystanych w odniesieniu do przyznanych linii kredytowych oraz zmian w kwotach zadłużenia według dłużnika i według klasy, przy czym dom maklerski powinien móc monitorować kwoty zadłużenia na bazie dziennej.

§ 301. Jeżeli współczynniki konwersji stosowane przez dom maklerski do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem są różne od tych, które dom maklerski wykorzystuje do celów wewnętrznych, obowiązany jest dokumentować różnice i przedstawić uzasadnienie stosowania różnych parametrów.

Dział 2. Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, domów maklerskich, rządów i centralnych dom maklerskich

§ 302. Oszacowania współczynnika konwersji opierają się na danych z okresu co najmniej pięciu lat, przedłużanego o rok każdego roku po wdrożeniu metody wewnętrznych ratingów przez dom maklerski, do osiągnięcia okresu minimum siedmiu lat, z co najmniej jednego źródła danych, przy czym jeżeli dla któregoś ze źródeł okres obserwacji jest dłuższy, a dane te są istotne, wówczas dom maklerski stosuje ten dłuższy okres.

Dział 3. Ekspozycje detaliczne

§ 303. Niezależnie od przepisów § 298, dom maklerski może uwzględniać kwoty do wykorzystania w przyszłości za pomocą współczynników konwersji albo LGD.

§ 304. Oszacowania współczynników konwersji opierają się na danych z okresu co najmniej pięciu lat, przy czym niezależnie od przepisów § 296, dom maklerski nie musi przywiązywać równej wagi do wszystkich danych historycznych, o ile może przedstawić uzasadnienie, że dane z ostatnich okresów stanowią lepszą podstawę przewidywań wykorzystania przyznanych limitów.

Tytuł 5. Wymogi minimalne dotyczące oceny wpływu gwarancji i kredytowych instrumentów pochodnych

Dział 1. Ekspozycje wobec przedsiębiorstw, domów maklerskich, rządów i centralnych domów maklerskich, gdzie stosuje się własne oszacowania wartości LGD oraz ekspozycje detaliczne

§ 305. Kryteria określone w § 306 - 313 nie stosują się do gwarancji udzielanych przez banki, rządy i banki centralne, jeżeli na podstawie zgody Komisji, o której mowa w art. 105a ustawy, dom maklerski stosuje metodę standardową obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego do ekspozycji wobec tych podmiotów. W tym przypadku stosuje się zasady określone w § 5 niniejszego załącznika oraz § 2 - 8 załącznika nr 7 do rozporządzenia.

§ 306. W przypadku gwarancji dla ekspozycji detalicznych, kryteria określone w §305 stosują się w zakresie przypisywania ekspozycji do klas lub pul oraz do szacowania wartości PD.

Dział 2. Uznanie gwarancji i gwarancje

§ 307. Dom maklerski określa jednoznaczne kryteria w zakresie rodzajów gwarantów uznawanych przez siebie do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem.

§ 308. Do uznanych gwarantów stosuje się te same zasady, co do dłużników zgodnie z przepisami § 220 - 231.

§ 309. Gwarancja może zostać uznana, jeśli spełnione są poniższe warunki:

- 1) umowa gwarancji zawarta została w formie pisemnej,
- 2) gwarancja jest nieodwołalna ze strony gwaranta, obowiązuje do chwili całkowitego uregulowania zobowiązania (w zakresie kwoty i terminu objętych gwarancją) i jest egzekwowalna na mocy obowiązującego prawa wobec gwaranta w obrębie jurysdykcji, gdzie posiada on aktywa podlegające egzekucji,
- 3) gwarancje, których warunki przewidują zwolnienie gwaranta z jego zobowiązań (gwarancje warunkowe) uznaje się pod warunkiem zatwierdzenia przez Komisję,
- 4) dom maklerski potrafi uzasadnić, że kryteria przypisywania ratingów odpowiednio uwzględniają wszelkie potencjalne zmniejszenie skutków ograniczenia ryzyka kredytowego.

Dział 3. Kryteria korekty

§ 310. Dom maklerski określa, spełniające wymogi minimalne określone w § 220 - 231, jednoznaczne kryteria w zakresie korygowania klas, puli lub oszacowań wartości LGD, a w przypadku detalicznych i uznanych nabytych wierzytelności, jednoznaczne zasady przyporządkowania ekspozycji do poszczególnych klas i puli, uwzględniające wpływ gwarancji na obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem.

§ 311. Kryteria, o których mowa w § 310, uwzględniają zdolność i gotowość gwaranta do wywiązania się z gwarancji, prawdopodobny termin płatności ze strony gwaranta, stopień skorelowania zdolności gwaranta do wywiązania się z gwarancji ze zdolnością dłużnika do spłaty, oraz wielkość ryzyka resztkowego dłużnika.

Dział 4. Kredytowe instrumenty pochodne

§ 312.1. Wymogi minimalne dla gwarancji określone w niniejszej części stosują się do (single-name) prostych jednoimiennych kredytowych instrumentów pochodnych.

2. W przypadku niedopasowania pomiędzy zobowiązaniem bazowym a zobowiązaniem referencyjnym kredytowego instrumentu pochodnego lub zobowiązaniem stosowanym przy stwierdzeniu wystąpienia zdarzenia kredytowego, stosuje się przepisy § 42.2 załącznika nr 7 do rozporządzenia, a w przypadku ekspozycji detalicznych i uznanych wierzytelności nabytych przepisy § 42.2 załącznika nr 7 do rozporządzenia stosuje się odpowiednio do procesu przyporządkowywania ekspozycji do poszczególnych klas i pul.

§ 313. Kryteria korekty LGD lub przypisywania do klas lub pul uwzględniają strukturę wypłat kredytowego instrumentu pochodnego i oceniają jego wpływ na poziom i termin spłat zobowiązań. Dom maklerski przeprowadza analizę innych form występującego ryzyka resztkowego..

Tytuł 6. Wymogi minimalne dotyczące nabytych wierzytelności

Dział 1. Pewność prawna

§ 314. Struktura instrumentu gwarantuje, że we wszelkich przewidywalnych okolicznościach dom maklerski zachowa prawo własności i kontrolę nad wszystkimi przekazami środków pieniężnych z tytułu wierzytelności, przy czym:

- 1) jeżeli dłużnik przekazuje środki bezpośrednio sprzedawcy lub jednostce obsługującej, dom maklerski regularnie kontroluje, czy płatności są przekazywane w całości i w terminie zastrzeżonym w umowie,
- 2) jednostka obsługująca oznacza podmiot zarządzający na bieżąco pakietem nabytych wierzytelności lub bazowymi ekspozycjami kredytowymi,
- 3) dom maklerski stosuje procedury gwarantujące, że prawo własności do wierzytelności i środków pieniężnych jest chronione przed skutkami opóźnień wywołanych postępowaniem upadłościowym lub działań prawnych mogących znacząco opóźnić możliwość upłynienia lub przeniesienia wierzytelności przez kredytodawcę lub przejęcia przez niego kontroli nad środkami pieniężnymi.

Dział 2. Skuteczność systemów monitorowania

§ 315. Dom maklerski monitoruje zarówno jakość nabytych wierzytelności, jak i kondycję finansową sprzedawcy i jednostki obsługującej, w szczególności:

- 1) ocenia korelację pomiędzy jakością nabytych wierzytelności i kondycją finansową sprzedawcy i jednostki obsługującej oraz ustala wewnętrzne zasady i procedury stanowiące odpowiednie zabezpieczenie przed takimi ewentualnościami, łącznie z przypisaniem wewnętrznego ratingu każdemu ze sprzedawców i jednostek obsługujących,
- 2) tworzy zasady i procedury kwalifikujące sprzedawców i jednostki obsługujące uwzględniając:
  - a) okresowe przeglądy sprzedawców, jak i jednostek obsługujących, prowadzone przez dom maklerski lub podmiot zewnętrzny, w celu skontrolowania dokładności sporządzanych przez nich sprawozdań, wykrycia ewentualnych oszustw lub niedoskonałości w ich działaniach oraz zweryfikowania jakości polityki kredytowej sprzedającego oraz zasad i procedur ściągania wierzytelności przez jednostkę obsługującą,
  - b) wymóg dokumentowania wyników przeglądów,
- 4) ocenia charakterystykę nabytych pakietów wierzytelności, w tym nadmierne przedpłaty, historię zaległości finansowych sprzedawcy, długi zagrożone i odpisy na poczet takich długów, warunki płatności i ewentualne istnienie rachunków przeciwstawnych,
- 5) wykorzystuje skuteczne zasady i procedury zbiorczego monitorowania koncentracji wierzytelności względem pojedynczych dłużników zarówno w ramach poszczególnych nabytych pakietów wierzytelności, jak i na poziomie całości nabytych wierzytelności,
- 6) monitoruje terminowość otrzymywania od jednostki obsługującej szczegółowych sprawozdań dotyczących przeterminowania i rozmycia wierzytelności, które pozwalają domowi maklerskiemu na:
  - a) zapewnienia zgodności z przyjętymi przez dom maklerski kryteriami uznawania i wytycznymi w zakresie przedpłat dotyczącymi nabytych wierzytelności,
  - b) zapewnienia skutecznego środka monitorowania i potwierdzania warunków sprzedaży i stopnia rozmycia wierzytelności.

Dział 3. Skuteczność systemów wczesnego ostrzegania

§ 316. Dom maklerski wykorzystuje systemy i procedury umożliwiające wczesne wykrycie pogorszenia się kondycji finansowej sprzedawcy i jakości nabytych wierzytelności oraz szybką reakcję na pojawiające się problemy, w szczególności:

- 1) zasady, procedury i systemy informatyczne służące monitorowaniu przypadków naruszenia warunków umowy,
- 2) zasady i procedury wszczynania działań prawnych i postępowania z nabytymi trudnymi wierzytelnościami.

Dział 4. Skuteczność systemów kontroli zabezpieczeń, dostępności kredytów i środków pieniężnych

§ 317. Dom maklerski posiada zasady i procedury kontroli nabytych wierzytelności, kredytów i środków pieniężnych, określające w szczególności istotne elementy programu zakupu wierzytelności, w tym stawki przedpłat, uznane zabezpieczenia, niezbędną dokumentację, limity koncentracji oraz sposoby traktowania wpływów gotówkowych, przy czym należy:

- 1) uwzględnić wszystkie istotne czynniki, takie jak kondycja finansowa sprzedawcy i jednostki obsługującej, koncentracja ryzyka i tendencje w zakresie jakości nabytych wierzytelności i bazy klientów sprzedawcy,
- 2) zapewnić, że odpowiednie środki będą uruchamiane wyłącznie pod warunkiem przedstawienia określonych zabezpieczeń i dokumentacji.

Dział 5. Zgodność z wewnętrznymi zasadami i procedurami

§ 318. Dom maklerski wykorzystuje procedury służące ocenie zgodności ze wszystkimi wewnętrznymi zasadami i procedurami, obejmujące:

- 1) regularne kontrole wszystkich istotnych faz programu kupna wierzytelności,
- 2) sprawdzenie, czy istnieje rozdział obowiązków pomiędzy:
  - a) oceną sprzedawcy i jednostki obsługującej a oceną dłużnika oraz oceną sprzedawcy i jednostki obsługującej a kontrolą sprzedawcy i jednostki obsługującej,
  - b) oceną operacji jednostki rozliczeniowej ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji, doświadczenia, liczby zaangażowanego personelu i automatycznych systemów wspomagających.

Księga 3. Proces zatwierdzania oszacowań wewnętrznych

§ 319. Dom maklerski tworzy skuteczny system zatwierdzania dokładności i spójności systemów i procesów ratingowych oraz oszacowań wszystkich istotnych parametrów ryzyka. Dom maklerski jest w stanie wykazać, że jego wewnętrzny proces walidacji umożliwi spójną i zrozumiałą ocenę jakości wewnętrznych ratingów oraz systemów pomiaru ryzyka.

§ 320. Dom maklerski regularnie porównuje zrealizowane współczynniki niewykonania zobowiązań z oszacowaniami wartości PD dla każdej z klas oraz w zależności od potrzeb, przeprowadza analogiczną analizę oszacowań wartości LGD lub współczynników konwersji, przy czym:

- 1) w przypadku rozbieżności obserwowanych parametrów w stosunku do oszacowań, dom maklerski dokonuje szczegółowej analizy przyczyn takiego odchylenia,
- 2) do porównań stosuje się dane historyczne obejmujące jak najdłuższy okres,
- 3) dom maklerski dokumentuje i przechowuje dokumentację dotyczącą wykorzystywanych porównaniach metod i danych,
- 4) wyniki analiz i dokumentacja podlegają aktualizacji co najmniej raz do roku.

§ 321.1. Dom maklerski wykorzystuje również inne niż wymienione w § 320 narzędzia oceny ilościowej oszacowań oraz porównuje oszacowania z odpowiednimi źródłami danych zewnętrznych.

2. Analizy, o których mowa w ust. 1, opierają się na danych, które są właściwe dla danego portfela, są regularnie aktualizowane oraz obejmują odpowiedni okres obserwacji.

3. Sporządzane przez dom maklerski wewnętrzne oceny funkcjonowania systemów ratingowych powinny być oparte o jak najdłuższy okres obserwacji.

§ 322. Metody i dane wykorzystywane przy ocenie ilościowej oszacowań pozostają spójne w czasie, przy czym zmiany dotyczące metod i danych wykorzystywanych w procesie szacowania i zatwierdzania (zarówno w źródłach danych, jak i wykorzystywanych okresach) są dokumentowane.

§ 323. Dom maklerski posiada wewnętrzne procedury postępowania w sytuacjach, gdy odstępstwa w obserwowanych wartościach PD, LGD, współczynników konwersji i strat całkowitych (przy stosowaniu wartości EL), stają się na tyle znaczące, że można na ich podstawie zakwestionować poprawność oszacowań, przy czym:

- 1) wspomniane procedury uwzględniają cykle koniunkturalne i inne czynniki systematyczne kształtujące zmienność współczynnika niewykonania zobowiązań i innych parametrów,
- 2) jeżeli obserwowane wartości nadal są wyższe niż wartości oczekiwane, wówczas dom maklerski podnosi wartość oszacowań w celu odzwierciedlenia poziomu niewykonania zobowiązań i poniesionych strat.

Księga 4. Obliczanie kwot ważonych ryzykiem ekspozycji w papierach kapitałowych według metody modeli wewnętrznych

Tytuł 1. Wymóg kapitałowy i kwantyfikacja ryzyka

§ 324. Przy obliczaniu wymogów kapitałowych dom maklerski spełnia następujące normy:

- 1) oszacowania potencjalnej straty nie są podatne na wpływ niekorzystnych zmian rynkowych, istotnych ze względu na profil ryzyka długoterminowego ekspozycji kapitałowych domu maklerskiego,
- 2) dane przedstawiające rozkład zwrotów dochodu uwzględniają najdłuższy okres dostępnych danych odzwierciedlający profil ryzyka ekspozycji domu maklerskiego w kapitałowych papierach wartościowych,
- 2a) wykorzystywane dane pozwalają na szacowanie strat w sposób konserwatywny, statystycznie wiarygodny i odporny, a tym samym szacunki strat nie są oparte wyłącznie na ocenie własnej,
- 3) dom maklerski jest w stanie przedstawić uzasadnienie, że zastosowana symulacja szoku zapewnia konserwatywne oszacowania potencjalnych strat w długoterminowym cyklu rynkowym i koniunkturalnym,
- 4) dom maklerski łączy analizę empiryczną dostępnych danych z korektą opartą na możliwie wielu nieuwzględnionych w modelu czynnikach w celu uzyskania odpowiednio realistycznych i zachowawczych wyników modelu,
- 5) przy konstruowaniu modeli wartości zagrożonej określających potencjalne kwartalne straty dom maklerski może wykorzystać dane kwartalne lub przeliczyć dane o wyższej częstotliwości na dane kwartalne za pomocą odpowiedniej metody analitycznej, popartej empirycznymi dowodami oraz precyzyjnymi i dobrze udokumentowanymi analizami,
- 6) podejście opisane w pkt 5 stosowane jest przez dom maklerski w sposób restrykcyjny i konsekwentny,
- 7) w przypadku ograniczeń w dostępie do danych, dom maklerski zwiększa poziom restrykcyjności w swoich oszacowaniach potencjalnej straty,
- 8) w stosowanych modelach należy uwzględnić wszystkie istotne czynniki ryzyka związane ze zwrotami z ekspozycji kapitałowych, w tym zarówno ogólne, jak i szczególne ryzyko związane z portfelem kapitałowych papierów wartościowych,

- 8a) stosowane modele powinny wyjaśniać historyczne wahania cen w odpowiedni sposób i uwzględniają zarówno wielkość potencjalnych koncentracji, jak i zmiany w ich strukturze, wykazując przy tym odporność na niesprzyjające środowisko rynkowe,
- 8b) czynniki ryzyka ujęte w danych wykorzystywanych do sporządzania oszacowań ściśle odpowiadają lub przynajmniej są porównywalne do ekspozycji kapitałowych domu maklerskiego,
- 9) model wewnętrzny odpowiada profilowi ryzyka i złożoności portfela kapitałowych papierów wartościowych domu maklerskiego, przy czym jeżeli dom maklerski posiada istotne pakiety ekspozycji kapitałowych, których zmiany wartości mają charakter nieliniowy, modele wewnętrzne projektuje się tak, by odpowiednio uwzględnić ryzyka związane z takimi ekspozycjami,
- 10) przyporządkowanie indywidualnych pozycji do innych, zbliżonych ekspozycji, indeksów rynkowych i czynników ryzyka jest wiarygodne, intuicyjne i oparte na solidnych przesłankach,
- 11) stosowane czynniki ryzyka są odpowiednie i pokrywają zarówno ryzyko ogólne, jak i szczególne, co znajduje potwierdzenie w posiadanych przez dom maklerski analizach empirycznych,
- 12) oszacowania zmienności zwrotów z ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych obejmują istotne, dostępne dane, informacje i metody, przy czym należy stosować dane wewnętrzne, które poddano wcześniej niezależnej weryfikacji oraz dane ze źródeł zewnętrznych (w tym dane zbiorcze),
- 13) dom maklerski stosuje rygorystyczny i kompleksowy program testów warunków skrajnych.

Tytuł 2. Proces zarządzania ryzykiem i instrumenty kontrolne

§ 325. Mając na względzie opracowanie i wykorzystanie modeli wewnętrznych do celów określania wymogu kapitałowego, dom maklerski ustala zasady, procedury i metody kontroli w celu zapewnienia integralności modelu i procesu jego tworzenia, obejmujące:

- 1) całkowitą integrację modelu wewnętrznego z funkcjonującym w domu maklerskim zarządczymi systemami informacyjnymi oraz z zarządzaniem portfelem kapitałowym, przy czym modele wewnętrzne należy uznać za całkowicie zintegrowane z zarządzaniem ryzykiem instytucji kredytowej, jeżeli są one stosowane do:
  - a) pomiaru i oceny wyników portfela kapitałowego (włącznie z wynikami skorygowanymi o ryzyko),
  - b) alokacji kapitału wewnętrznego do ekspozycji kapitałowych i ogólnej oceny adekwatności kapitałowej i procesu zarządzania ekspozycjami kapitałowymi,
- 2) systemy zarządzania, procedury i funkcje kontrolne obejmujące okresowe i niezależne przeglądy wszystkich elementów procesu tworzenia modeli wewnętrznych, łącznie z zatwierdzaniem zmian w modelach, wprowadzaniem i weryfikacją parametrów i danych wejściowych oraz przeglądem wyników, np. w formie bezpośredniej weryfikacji oszacowań ryzyka, przy czym:
  - a) przeglądy służą ocenie dokładności, kompletności i adekwatności danych i parametrów wejściowych i wyników modelu oraz pozwalają zarówno wykryć i ograniczyć potencjalne błędy, wynikające ze znanych niedoskonałości modelu, jak i zidentyfikować dotąd nieznaną niedoskonałości modelu,
  - b) przeglądy mogą być przeprowadzane przez niezależną jednostkę wewnętrzną lub niezależną stronę trzecią,

- 3) właściwe systemy i procedury monitorowania limitów inwestycyjnych i ryzyka ekspozycji w kapitałowych papierach wartościowych,
- 4) zapewnienie niezależnego funkcjonowania jednostki lub osób odpowiedzialnych za projektowanie i stosowanie modelu od jednostki lub osób odpowiedzialnych za zarządzanie poszczególnymi inwestycjami,
- 5) powierzanie zadań w zakresie tworzenia modeli pracownikom posiadającym odpowiednie kwalifikacje, a w przypadku korzystania z usług podmiotów zewnętrznych, przeprowadzenie weryfikacji ich kwalifikacji.

Tytuł 3. Zatwierdzanie i dokumentacja

§ 326. Dom maklerski stosuje sprawdzony system zatwierdzania modeli wewnętrznych, weryfikujący dokładność i spójność modeli wewnętrznych i procesów ich tworzenia, oraz dokumentuje wszystkie istotne elementy modeli wewnętrznych, procesy ich tworzenia i zatwierdzania.

§ 327. Dom maklerski stosuje w sposób konsekwentny wewnętrzną procedurę zatwierdzania w celu oceny działania modeli wewnętrznych i procesów ich tworzenia.

§ 328. Metody i dane wykorzystywane przy ocenie ilościowej oszacowań pozostają spójne w czasie, przy czym zmiany dotyczące metod i danych wykorzystywanych w procesie szacowania i zatwierdzania (zarówno w źródłach danych, jak i wykorzystywanych okresach) są dokumentowane.

§ 329. Dom maklerski regularnie porównuje faktyczne zwroty z kapitałowych papierów wartościowych (obliczone z wykorzystaniem zrealizowanych, jak i niezrealizowanych zysków i strat) z oszacowaniami modeli, przy czym:

- 1) do porównań stosuje się dane historyczne obejmujące jak najdłuższy okres,
- 2) dom maklerski dokumentuje i przechowuje dokumentację dotyczącą metod i danych wykorzystywanych w porównaniach,
- 3) wyniki analiz i dokumentacja podlegają aktualizacji co najmniej raz w roku.

§ 330. 1. Dom maklerski wykorzystuje również inne niż wymienione w § 329 narzędzia oceny ilościowej oszacowań oraz porównuje oszacowania z danymi zewnętrznymi.

2. Analizy, o których mowa w ust. 1, opierają się na danych, które są właściwe dla danego portfela, są regularnie aktualizowane oraz obejmują odpowiedni okres obserwacji.

3. Sporządzane przez dom maklerski wewnętrzne oceny funkcjonowania modeli powinny być oparte o jak najdłuższy okres obserwacji.

§ 331. Dom maklerski tworzy wewnętrzne procedury działania w sytuacjach, kiedy porównanie zrealizowanych zwrotów z tytułu kapitałowych papierów wartościowych z oszacowaniami modeli podważa prawidłowość oszacowań lub samych modeli, a które w szczególności uwzględniają cykle koniunkturalne i podobne czynniki systematyczne wpływające na zmienności zwrotów z tytułu kapitałowych papierów wartościowych. Dom maklerski dokumentuje zmiany wprowadzone do modeli wewnętrznych w wyniku przeglądów oraz zapewnia ich zgodności z odpowiednimi procedurami obowiązującymi w domu maklerskim.

§ 332. Modele wewnętrzne i procesy ich tworzenia są dokumentowane, a stosowna dokumentacja obejmuje obowiązki osób i jednostek zaangażowanych w procesy tworzenia, zatwierdzania oraz przeglądu modeli.

Tytuł 4. Ład korporacyjny i nadzór

Dział 1. Zasady ogólne

§ 333. W zakresie ładu korporacyjnego, dom maklerski obowiązany jest spełniać następujące wymagania:

- 1) wszystkie istotne aspekty procesu tworzenia ratingów i oszacowań podlegają zatwierdzeniu przez zarząd domu maklerskiego lub organ kolegialny, w skład którego wchodzi przedstawiciele zarządu oraz osoby zajmujące stanowiska kierownicze w domu maklerskim, posiadający ogólną wiedzę w zakresie systemów ratingowych domu maklerskiego oraz szczegółową znajomość związanych z nimi sprawozdań zarządczych,
- 2) osoby zajmujące stanowiska kierownicze w domu maklerskim zawiadamiają zarząd domu maklerskiego lub organ kolegialny, o którym mowa w pkt 1 o istotnych zmianach lub wyjątkach od ustalonych procedur mających istotny wpływ na działanie systemów ratingowych domu maklerskiego,
- 3) osoby zajmujące stanowiska kierownicze w domu maklerskim posiadają odpowiednią wiedzę w zakresie budowy i działania systemów ratingowych, zapewnia na bieżąco poprawne działanie systemów ratingowych, jest regularnie informowane przez jednostki kontroli ryzyka o działaniu procesu ratingowego, obszarach wymagających usprawnienia oraz postępów w eliminowaniu stwierdzonych nieprawidłowości,
- 4) wewnętrzna analiza profilu ryzyka kredytowego domu maklerskiego, oparta na ratingach, jest istotnym elementem sprawozdań zarządczych spełniających następujące wymogi:
  - a) sprawozdania obejmują co najmniej profil ryzyka według klas, migracje pomiędzy klasami, szacunki odpowiednich parametrów według klas oraz porównanie zrealizowanych współczynników niewykonania zobowiązań, LGD i współczynników konwersji z wartościami oczekiwanymi oraz wyniki testów warunków skrajnych,
  - 2) częstotliwość sprawozdań zależy od wagi i rodzaju informacji oraz hierarchii odbiorcy.

Dział 2. Kontrola ryzyka kredytowego

§ 334. Jednostka kontroli ryzyka kredytowego podlega bezpośrednio organowi zarządczemu domu maklerskiego oraz jest niezależna od jednostek odpowiedzialnych za inicjowanie i odnawianie ekspozycji. Do jej zadań należy:

- 1) zaprojektowanie lub wybór, a następnie wdrożenie, kontrola, zapewnienie jakości i obsługa systemów ratingowych,
- 2) regularne dostarczanie i analizowanie sprawozdań z działania systemów ratingowych.

§ 335. Zakres działań jednostki (jednostek) kontroli ryzyka kredytowego obejmuje:

- 1) testowanie i monitorowanie klas i puli,
- 3) sporządzanie i analizowanie sprawozdań podsumowujących działanie systemów ratingowych domu maklerskiego,
- 4) wdrażanie procedur sprawdzania, czy definicje klasy i pul są stosowane w spójny sposób w poszczególnych oddziałach i rejonach działalności domu maklerskiego,
- 4) dokonywanie przeglądów i dokumentowanie wszelkich zmian w procesie przypisywania ocen ratingowych z uwzględnieniem przyczyn takich zmian,
- 5) dokonywanie przeglądów kryteriów ratingowych celem oceny ich przydatności w przewidywaniu ryzyka oraz dokumentowanie i przechowywanie informacji na temat zmian w procesie ratingowym, kryteriów lub indywidualnych parametrów ratingowych,
- 6) aktywny udział w projektowaniu lub wyborze, a następnie we wdrażaniu i uaktualnianiu modeli stosowanych w systemach ratingowych,

- 7) kontrola i nadzór nad modelami stosowanymi w procesie ratingowym,
- 8) bieżące przeglądy i wprowadzanie zmian w modelach stosowanych w procesie ratingowym.

§ 336. Niezależnie od przepisów § 335, dom maklerski stosujący dane zbiorcze zgodnie z § 265 - 266, może zlecić podmiotowi zewnętrznemu następujące zadania:

- 1) dostarczanie informacji dotyczącej testowania i monitorowania klas i puli,
- 2) tworzenie sprawozdań podsumowujących działanie systemów ratingowych domu maklerskiego,
- 3) dostarczanie informacji dotyczących przeglądów kryteriów ratingowych celem oceny ich przydatności w przewidywaniu ryzyka,
- 4) dokumentowanie zmian dotyczących procesu ratingowego, kryteriów lub indywidualnych parametrów ratingowych,
- 5) dostarczanie informacji dotyczących bieżących przeglądów i zmian modeli stosowanych w procesie ratingowym.

§ 337. Dom maklerski zlecający podmiotowi zewnętrznemu zadania opisane w § 336, obowiązany jest do zapewnienia nadzorowi dostępu do wszystkich istotnych informacji pochodzących od tego podmiotu, koniecznych do zbadania zgodności z wymogami minimalnymi, a także możliwość przeprowadzenia kontroli w siedzibie tego podmiotu w takim samym zakresie, jak w siedzibie domu maklerskiego.

Dział 3. Audyt wewnętrzny

§ 337. Komórka audytu wewnętrznego, co najmniej raz w roku, dokonuje przeglądu systemów ratingowych domu maklerskiego i ich funkcjonowania, w szczególności w obszarze funkcjonowania działu kredytowego i oszacowań wartości PD, LGD, EL oraz współczynników konwersji. Przegląd obejmuje zgodność ze wszystkimi obowiązującymi minimalnymi wymaganiami w zakresie metod zaawansowanych.

Załącznik nr 7

REDUKCJA RYZYKA KREDYTOWEGO

Część I. Warunki uznawania

Księga 1. – zasady ogólne

§ 1. Do celów niniejszego załącznika:

- 1) zabezpieczona transakcja kredytowa - oznacza dowolną transakcję skutkującą powstaniem ekspozycji zabezpieczonej rzeczowo, której warunki nie obejmują przyznania domowi maklerskiemu prawa częstego pobierania (uzupełniania) depozytu zabezpieczającego,
- 2) transakcja oparta na rynku kapitałowym - oznacza dowolną transakcję skutkującą powstaniem ekspozycji zabezpieczonej rzeczowo, której warunki obejmują przyznanie domowi maklerskiemu prawa częstego pobierania (uzupełniania) depozytu zabezpieczającego.

§ 2. Stosowane techniki zabezpieczenia kredytowego łącznie z działaniami i krokami podejmowanymi przez dom maklerski oraz procedurami i zasadami wdrożonymi w domu maklerskim, skutkują ustanowieniem zabezpieczeń prawnie skutecznych i podlegających egzekucji we wszystkich właściwych jurysdykcjach.

§ 3. Dom maklerski podejmuje wszelkie kroki niezbędne dla zapewnienia skuteczności zabezpieczenia kredytowego oraz eliminowania ryzyka związanego ze stosowaniem zabezpieczeń kredytowych.

§ 4.1. Ochrona kredytowa rzeczywista oznacza technikę ograniczania ryzyka kredytowego, w której zmniejszenie ryzyka kredytowego z tytułu ekspozycji domu maklerskiego wynika z prawa tego domu maklerskiego – w przypadku niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, niewypłacalności, upadłości lub innego dotyczącego kontrahenta zdarzenia kredytowego określonego w dokumentacji transakcji oraz w stosownych przypadkach depozytariusza przechowującego zabezpieczenie – do upłynnienia, dokonania transferu lub przejęcia, bądź zatrzymania określonych aktywów lub kwot.

2. W przypadku rzeczywistej ochrony kredytowej, aktywa stanowiące przedmiot zabezpieczenia muszą być odpowiednio płynne, zaś ich wartość długookresowa na tyle stabilna, by dać pewność skuteczności zastosowanej ochrony kredytowej, wzięwszy pod uwagę metodę używaną do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz

dopuszczalny stopień uznania aktywów za zabezpieczenie. Stopień korelacji pomiędzy wartością aktywów wykorzystanych do ochrony, a jakością kredytową dłużnika nie może być nadmierny.

§ 5.1. Ochrona ryzyka kredytowego nieruchomości oznacza technikę ograniczania ryzyka kredytowego, w której zmniejszenie ryzyka kredytowego domu maklerskiego z tytułu ekspozycji wynika ze zobowiązania strony trzeciej do zapłacenia określonej kwoty w przypadku niewykonania zobowiązania przez dłużnika lub wystąpienia innych określonych zdarzeń kredytowych.

2. W przypadku nieruchomościowej ochrony ryzyka kredytowego, warunkiem uznania zabezpieczenia jest odpowiednia wiarygodność strony udzielającej ochrony oraz aby umowa o ochronie kredytowej była prawnie skuteczna we wszystkich jurysdykcjach, tak by dać pewność skuteczności zastosowanej ochrony kredytowej, biorąc pod uwagę metodę używaną do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz dopuszczalny stopień uznania ochrony.

§ 6. Ekspozycja, w stosunku do której dom maklerski zastosował ograniczenie ryzyka kredytowego, nie może generować kwoty ważonej ryzykiem lub kwoty oczekiwanych strat wyższej niż identyczna ekspozycja, której ryzyko kredytowe nie zostało ograniczone.

§ 7. Jeżeli kwota ekspozycji ważona ryzykiem uwzględnia ochronę kredytową odpowiednio zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia, wówczas nie uwzględnia się ochrony kredytowej na podstawie niniejszego załącznika.

§ 8. Dom maklerski posiada procedury zarządzania ryzykiem, umożliwiające kontrolowanie ryzyka, na które może być narażony w wyniku stosowania technik ograniczania ryzyka kredytowego.

§ 9. Bez względu na to, czy przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz odpowiednio kwot oczekiwanych strat stosowane są techniki ograniczenia ryzyka kredytowego czy też nie, dom maklerski dokonuje pełnej oceny ryzyka kredytowego ekspozycji bazowej i przechowywania odpowiedniej dokumentacji w tym zakresie. W celu realizacji tego wymogu, dla transakcji z przyrzeczeniem odkupu, transakcji udzielenia lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów, ekspozycja bazowa jest uwzględniana w kwocie netto ekspozycji.

§ 10. Środki pieniężne, papiery wartościowe lub towary nabyte, pożyczone lub otrzymane w ramach transakcji z przyrzeczeniem odkupu lub transakcji udzielenia lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów traktowane są jako zabezpieczenie.

§ 11.1. Przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, dopuszczalne jest niedopasowanie terminów zapadalności, gdy rzeczywisty termin zapadalności ochrony kredytowej jest krótszy niż rzeczywisty termin zapadalności zabezpieczonej ekspozycji.

2. Nie uznaje się ochrony o rezydualnym terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące, jeżeli termin zapadalności ekspozycji bazowej jest dłuższy niż termin zapadalności ochrony kredytowej.

3. W następujących przypadkach nie uznaje się ochrony kredytowej, jeżeli występuje niedopasowanie terminów zapadalności:

- 1) pierwotny termin zapadalności ochrony kredytowej wynosi mniej niż rok,
- 2) w przypadku ekspozycji krótkoterminowej, której termin zapadalności (M) zgodnie z § 176 załącznika nr 6 do rozporządzenia podlega dolnej granicy 1 dnia, a nie 1 roku.

§ 12. Jeżeli dom maklerski obliczający kwoty ekspozycji ważone ryzykiem metodą standardową zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia, dysponuje więcej niż jednym sposobem ograniczenia ryzyka kredytowego w odniesieniu do danej ekspozycji (np.

ekspozycja objęta częściowo zabezpieczeniem rzeczowym, a częściowo gwarancjami), zobowiązany jest do podziału ekspozycji na części objęte poszczególnymi instrumentami ograniczenia ryzyka kredytowego (tj. część objętą zabezpieczeniem rzeczowym i część objętą gwarancją), a kwotę ekspozycji ważoną ryzykiem dla każdej części oblicza oddzielnie .

§ 13. Jeżeli ochrona kredytowa pochodząca od jednego dostawcy posiada różne terminy zapadalności, należy odpowiednio zastosować podejście opisane w § 12.

Księga 2. Uznawanie ochrony kredytowej rzeczywistej

Tytuł 1. Kompensowanie ekspozycji bilansowych

§ 14.1. Z zastrzeżeniem ust. 2 dom maklerski może uznać kompensowanie wzajemnych sald bilansowych między nim a kontrahentem.

2. W wyniku umowy ramowej o kompensowaniu ekspozycji bilansowych, zmiany kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz odpowiednio kwot oczekiwanych strat mogą dotyczyć wyłącznie kredytów i depozytów domu maklerskiego.

Tytuł 2. Umowy ramowe o kompensowaniu zobowiązań obejmujące transakcje z przyrzeczeniem odkupu, transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów oraz inne transakcje oparte na rynku kapitałowym

§ 15. Jeżeli dom maklerski stosuje kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych określoną w § 67 - 80, może uznać skutki dwustronnych umów ramowych o kompensowaniu obejmujących transakcje z przyrzeczeniem odkupu, transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym, zawarte z kontrahentem. Z zastrzeżeniem przepisów załącznika nr 5 do rozporządzenia warunkiem uznania ustanowionych zabezpieczeń oraz papierów wartościowych lub towarów będących przedmiotem pożyczki w ramach tego rodzaju umów, za ochronę kredytową, jest spełnienie wymogów określonych w § 17 i 18.

Tytuł 3. Zabezpieczenie

§ 16. W przypadku, gdy stosowana technika ograniczenia ryzyka kredytowego opiera się na prawie domu maklerskiego do upłynnienia lub zatrzymania aktywów, uznanie zabezpieczenia uzależnione jest od tego, czy kwoty ekspozycji ważone ryzykiem oraz odpowiednio kwoty oczekiwanych strat obliczane są metodą standardową czy metodą wewnętrznych ratingów. Uznanie takie zależy ponadto od tego, czy stosowana jest uproszczona czy kompleksowa metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych, określona w § 67 - 80. W przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu i transakcji pożyczek papierów wartościowych lub towarów, uznanie techniki ograniczenia ryzyka kredytowego zależy od tego, czy transakcja taka została zaliczona do portfela handlowego czy niehandlowego.

Dział 1. Kryteria uznawania dla wszystkich metod i technik

§ 17.1. Następujące instrumenty finansowe można uznać za zabezpieczenie dla wszystkich metod i technik ograniczenia ryzyka kredytowego:

- 1) zdeponowane w instytucji udzielającej kredytu środki pieniężne,
- 2) emitowane przez rządy i banki centralne dłużne papiery wartościowe, posiadające ocenę jakości kredytowej zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej lub agencji kredytów eksportowych uznanej dla celów metody standardowej określonej w załączniku nr 6 do rozporządzenia, której to ocenie można przypisać stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 4, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec rządów i banków centralnych,
- 3) emitowane przez banki dłużne papiery wartościowe, posiadające ocenę kredytową zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej uznanej dla celów metody standardowej określonej w załączniku nr 6 do rozporządzenia, której to ocenie można

przypisać stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 3, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec domów maklerskich,

4) emitowane przez inne niż wymienione w pkt 2 – 3 podmioty, dłużne papiery wartościowe, posiadające ocenę zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej, uznanej dla celów metody standardowej określonej w załączniku nr 6 do rozporządzenia, której to ocenie można przypisać stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 3, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec przedsiębiorstw,

5) dłużne papiery wartościowe, posiadające ocenę kredytową krótkoterminową zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej uznanej dla celów metody standardowej określonej w załączniku nr 6 do rozporządzenia, której to ocenie można przypisać stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 3, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji krótkoterminowych,

6) akcje lub instrumenty dłużne zamienne uwzględnione w głównym indeksie giełdy, na której są dopuszczone do obrotu.

2. Dla celów ust. 1. pkt 2, za dłużne papiery wartościowe emitowane przez rządy i banki centralne uznaje się:

1) dłużne papiery wartościowe emitowane przez podmioty sektora publicznego, ekspozycje wobec których traktowane są jak ekspozycje wobec rządów centralnych w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego ,

2) dłużne papiery wartościowe emitowane przez wielostronne banki rozwoju, którym przypisuje się wagę ryzyka 0% w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

3) dłużne papiery wartościowe emitowane przez organizacje międzynarodowe, którym przypisuje się wagę ryzyka 0% w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

3. Dla celów ust. 1. pkt 3, za dłużne papiery wartościowe emitowane przez banki uznaje się:

1) dłużne papiery wartościowe emitowane przez samorządy terytorialne i władze lokalne,

2) dłużne papiery wartościowe emitowane przez podmioty sektora publicznego, ekspozycje wobec których traktowane są jak ekspozycje wobec banków w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,

3) dłużne papiery wartościowe emitowane przez wielostronne banki rozwoju, inne niż te, którym przypisuje się wagę ryzyka 0% w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

4. Dłużne papiery wartościowe emitowane przez banki, których papiery wartościowe nie posiadają oceny jakości kredytowej uznanej zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej, mogą być uznane za zabezpieczenie, jeżeli spełniają następujące kryteria:

1) są dopuszczone do obrotu na jednej z uznanych giełd papierów wartościowych, których wykaz znajduje się w § 8 załącznika nr 3 do rozporządzenia,

2) spełniają kryteria długu uprzywilejowanego,

3) wszystkie inne równorzędne pod względem uprzywilejowania i posiadające ocenę kredytową papiery wartościowe, wyemitowane przez bank, posiadają ocenę kredytową uznanej zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej, której właściwe władze przypisują stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 3, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec domów maklerskich lub ekspozycji krótkoterminowych, określonymi w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,

4) dom maklerski nie posiada żadnych informacji, które sugerowałyby, że ocena kredytowa emitowanych papierów wartościowych może być niższa niż ta wskazana w pkt. 3,

5) dom maklerski może wykazać, że płynność rynkowa danego papieru wartościowego jest wystarczająca dla uznania go za zabezpieczenie.

5. Jednostki instytucji zbiorowego inwestowania mogą stanowić uznane zabezpieczenie, jeżeli spełniają następujące warunki:

1) wartość jednostki publikowana jest codziennie,

2) inwestycje instytucji ograniczone są do instrumentów uznanych na mocy przepisów ust. 1 - 5,

przy czym stosowanie lub możliwość stosowania przez instytucję zbiorowego inwestowania transakcji pochodnych w celu zabezpieczenia dopuszczalnych inwestycji nie wpływa na fakt uznania zabezpieczenia w postaci jednostek danej instytucji.

6. W odniesieniu do ust. 1 pkt 2 – 5 jeżeli dany papier wartościowy posiada dwie oceny kredytowe uznanych zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej stosuje się mniej korzystną z nich. W przypadkach, gdy dany papier wartościowy posiada więcej niż dwie oceny ratingowe uznanych zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej, stosuje się dwie najkorzystniejsze z nich, a jeśli są różne, stosuje się tę mniej korzystną.

Dział 2. Dodatkowe warunki uznawania dla kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych

§ 18. Jeżeli dom maklerski stosuje kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych, określoną w § 26 i 27, poza zabezpieczeniami określonymi w § 17, za uznane zabezpieczenie rzeczowe uznać można dodatkowo następujące instrumenty finansowe:

1) akcje lub instrumenty dłużne zamienne nieobjęte głównym indeksem, ale znajdujące się w obrocie na uznanej giełdzie,

2) jednostki uczestnictwa instytucji zbiorowego inwestowania, jeżeli spełnione są jednocześnie następujące warunki:

a) wartość jednostki publikowana jest codziennie,

b) inwestycje instytucji ograniczają się do instrumentów uznawanych na mocy przepisów § 17 ust. 1 – 4 oraz instrumentów wymienionych w pkt 1,

przy czym stosowanie lub możliwość stosowania przez instytucję zbiorowego inwestowania instrumentów pochodnych w celu zabezpieczenia dopuszczalnych inwestycji nie wpływa na fakt uznania zabezpieczenia w postaci jednostek danego funduszu.

Dział 3. Dodatkowe warunki uznawania dla metody wewnętrznych ratingów

Rozdział 1. Zasady ogólne

§ 19. Jeżeli dom maklerski oblicza kwoty ekspozycji ważone ryzykiem i kwoty oczekiwanych strat według metody wewnętrznych ratingów określonej w załączniku nr 6 do rozporządzenia, obok zabezpieczeń określonych w § 17 i 18, stosuje się zabezpieczenia wymienione w § 20 i 21.

Rozdział 2. Zabezpieczenia na nieruchomości

§ 20. Warunki uznawania zabezpieczenia na nieruchomości:

1) mieszkalnej położonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, która jest lub będzie zamieszkała bądź przeznaczona pod wynajem przez właściciela, lub nieruchomości komercyjnej, jeżeli są spełnione jednocześnie następujące warunki:

- a) wartość nieruchomości nie zależy zasadniczo od zdolności kredytowej dłużnika, przy czym nie wyklucza to sytuacji, w których czynniki czysto makroekonomiczne wpływają zarówno na wartość nieruchomości, jak i zdolność kredytową dłużnika.
  - b) ryzyko dłużnika nie zależy zasadniczo od przychodów z nieruchomości lub projektu stanowiących przedmiot zabezpieczenia, ale od zdolności dłużnika do spłaty zobowiązania z innych źródeł, co oznacza, że spłata kredytu nie zależy zatem zasadniczo od przepływu środków pieniężnych generowanego przez nieruchomość stanowiącą przedmiot zabezpieczenia,
- 2) mieszkalnej położonej na terenie państwa członkowskiego, która jest lub będzie zamieszkana bądź przeznaczona pod wynajem przez właściciela, jeżeli:
- a) spełnione są warunki określone w pkt 1 lit. a i b,
  - b) spełniony jest warunek określony w pkt 1 lit. a, przy czym nieruchomość mieszkalna położona jest na terenie państwa członkowskiego, w którym właściwe władze nadzorcze tego państwa odstąpiły od stosowania kryterium zawartego w pkt 1 lit. b,
- 3) komercyjnej, stanowiącej biura lub inne pomieszczenia komercyjne położonej na terenie państwa członkowskiego, w którym właściwe władze uznają takie zabezpieczenia, w następujących przypadkach:
- a) spełnione są warunki określone w pkt 1 lit. a i b,
  - b) spełniony jest warunek określony w pkt 1 lit. a, przy czym nieruchomość komercyjna położona jest na terenie państwa członkowskiego, w którym właściwe władze nadzorcze tego państwa odstąpiły od stosowania kryterium zawartego w pkt. 1 lit. b,

Rozdział 3. Inne zabezpieczenia rzeczowe

§ 21.1. Za zabezpieczenie można uznać następujące:

- 1) zastaw rejestrowy na samochodach osobowych i ciężarowych,
  - 2) przeniesienie prawa własności do samochodów osobowych i ciężarowych.
2. Warunkiem koniecznym do uznania zabezpieczeń wymienionych w ust. 1 jest:
- 1) dom maklerski potrafi wykazać, że według wszelkich dowodów ceny netto jakie uzyskuje w przypadku realizacji zabezpieczenia nie odbiegają w znaczący sposób od publicznie dostępnych cen rynkowych
  - 2) dom maklerski posiada cesję praw z polisy ubezpieczenia samochodu, na którym ustanowiony jest zastaw rejestrowy.

Rozdział 4. Leasing

§ 22. Z zastrzeżeniem przepisów § 83 ust. 5, jeżeli spełnione są wymogi określone w § 36, ekspozycja z tytułu umowy leasingowej, traktowana jest w sposób analogiczny, jak kredyty zabezpieczone tym samym typem majątku, co przedmiot umowy leasingu.

Tytuł 4. Inne rodzaje rzeczowej ochrony kredytowej

Dział 1. Zdeponowane środki pieniężne lub bankowe instrumenty pieniężne w posiadaniu domu maklerskiego.

§ 23. Zdeponowane w banku środki pieniężne lub bankowe instrumenty pieniężne, na rachunku nie mającym charakteru powierniczego rachunku zastrzeżonego i objęte cesją na rzecz domu maklerskiego, mogą stanowić uznaną ochronę kredytową.

Dział 2. Polisy ubezpieczenia na życie

§ 24. Polisa ubezpieczeniowa na życie ustanowiona jako cesja lub zastaw na rzecz domu maklerskiego może stanowić uznaną ochronę kredytową.

Dział 3. Papiery wartościowe domu maklerskiego z opcją odkupu na żądanie

§ 25. Instrumenty emitowane przez bank, które podlegają odkupowi na żądanie przez ten bank, mogą stanowić uznaną ochronę kredytową.

Księga 3. Uznawanie ochrony kredytowej nieruchomości

Dział 1. Uznawanie dostawców ochrony kredytowej dla wszystkich metod

§ 26.1. Za uznanych dostawców ochrony kredytowej nieruchomości (o charakterze gwarancyjnym lub zapewnianej w oparciu o kredytowy instrument pochodny) można uznać następujące podmioty:

- 1) rządy i banki centralne,
- 2) wielostronne banki rozwoju,
- 3) organizacje międzynarodowe, ekspozycjom wobec których przypisuje się wagę ryzyka 0% w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego;
- 4) podmioty sektora publicznego, ekspozycje wobec których są traktowane jak ekspozycje wobec banków lub rządów centralnych w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- 5) jednostki samorządu terytorialnego,
- 6) banki,
- 7) inne przedsiębiorstwa, w tym podmioty dominujące, zależne i blisko powiązane z domem maklerskim, które:
  - a) posiadają ocenę kredytową uznanej zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej, której to ocenie przypisuje się stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 2, zgodnie z zasadami wagi ryzykiem ekspozycji wobec przedsiębiorstw w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
  - b) w przypadku domu maklerskiego obliczającego kwoty ekspozycji wagi ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat według metody wewnętrznych ratingów, które nie posiadają oceny jakości kredytowej wyznaczonej przez zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej, a których rating wewnętrzny wskazuje na prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania równoważne prawdopodobieństwu wynikającemu z ocen opracowanych przez zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej, którym to ocenom w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego przypisuje się stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 2, zgodnie z zasadami wagi ryzykiem ekspozycji wobec przedsiębiorstw.

2. W przypadku, gdy kwoty ekspozycji wagi ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat obliczane są według metody wewnętrznych ratingów warunkiem uznania za gwaranta, jest posiadanie wewnętrznego ratingu przyznanego przez dom maklerski, zgodnie z przepisami załącznika nr 6 do rozporządzenia.

Dział 2. Uznawanie dostawców ochrony w ramach metody wewnętrznych ratingów

§ 27.1. Do uznanych dostawców ochrony nieruchomości, objętych traktowaniem określonym w § 109 i 110 załącznika nr 6 do rozporządzenia, można zaliczyć banki, przedsiębiorstwa

ubezpieczeniowe i reasekuracyjne oraz agencje kredytów eksportowych, które spełniają następujące warunki:

- 1) dostawca ochrony posiada wystarczającą wiedzę specjalistyczną w zakresie dostarczania nieruchomości ochrony kredytowej,
- 2) dostawca ochrony podlega przepisom równoważnym w stosunku do przepisów niniejszej rozporządzenia lub posiadał w chwili dostarczania ochrony kredytowej ocenę jakości kredytowej uznanej zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej, która odpowiada trzeciemu lub wyższemu stopniowi jakości kredytowej, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec przedsiębiorstw w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- 3) dostawca ochrony posiadał w chwili dostarczania ochrony kredytowej lub w jakimkolwiek późniejszym terminie rating wewnętrzny ze współczynnikiem PD równoważnym lub niższym od tego, który odpowiada drugiemu lub wyższemu stopniowi jakości kredytowej, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec przedsiębiorstw w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- 4) dostawca ochrony posiada rating wewnętrzny ze współczynnikiem PD równoważnym lub niższym od tego, który odpowiada trzeciemu lub wyższemu stopniowi jakości kredytowej, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec przedsiębiorstw w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

2. Dla celów ust. 1, ochrona kredytowa zapewniona przez agencje kredytów eksportowych nie uwzględnia jakiegokolwiek bezpośredniej regwarancji rządu centralnego.

Księga 4. Rodzaje uznanych kredytowych instrumentów pochodnych

Dział 1. Zasady ogólne

§ 28.1. Następujące rodzaje kredytowych instrumentów pochodnych oraz instrumentów, które mogą składać się z takich kredytowych instrumentów pochodnych lub mają podobne do nich działanie ekonomiczne można traktować jako uznane zabezpieczenia:

- 1) transakcje swap ryzyka kredytowego,
- 2) transakcje swap przychodu całkowitego,
- 3) instrumenty dłużne powiązane ze zdarzeniami kredytowymi w zakresie, w jakim są one opłacone środkami pieniężnymi.

2. Jeżeli dom maklerski nabywa ochronę kredytową poprzez zawarcie transakcji swap przychodu całkowitego i ewidencjonuje otrzymane płatności netto z tytułu takiej transakcji, jako przychody netto, nie księgując jednocześnie równoważającej te płatności utraty wartości zabezpieczonego składnika aktywów poprzez obniżenie wartości godziwej lub zwiększenie rezerw, zabezpieczenie kredytowe nie jest uznawane.

Dział 2. Stosowanie wewnętrznych instrumentów zabezpieczających

§ 29.1. Jeżeli dom maklerski wykorzystuje wewnętrzne instrumenty zabezpieczające, wykorzystując kredytowy instrument pochodny - tj. zabezpiecza ryzyko kredytowe ekspozycji w portfelu niehandlowym za pomocą kredytowego instrumentu pochodnego zaksięgowanego w portfelu handlowym - warunkiem uznania ochrony do celów niniejszego załącznika jest dokonanie transferu ryzyka kredytowego, przeniesionego do portfela handlowego, na rzecz podmiotu lub podmiotów zewnętrznych.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem zgodności takiego transferu z wymogami dotyczącymi uznania ograniczenia ryzyka kredytowego, zawartymi w niniejszym załączniku, stosuje się wyszczególnione w § 44 - 103 zasady obliczania kwot ekspozycji

ważonych ryzykiem oraz kwot oczekiwanej straty w przypadku nabycia ochrony kredytowej nieruchomości.

Część II. Wymogi minimalne w zakresie ochrony kredytowej

Księga 1. Wymogi minimalne w zakresie ochrony kredytowej rzeczywistej

Tytuł 1. Umowy ramowe o kompensowaniu ekspozycji bilansowych inne niż umowy ramowe o kompensowaniu pozycji obejmujących transakcje z przyrzeczeniem odkupu, transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym

§ 30. Umowy ramowe o kompensowaniu ekspozycji bilansowych inne niż umowy ramowe o kompensowaniu obejmujące transakcje z przyrzeczeniem odkupu, transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym uznaje się za ograniczające ryzyko kredytowe, jeżeli:

- 1) umowy te obowiązują i są wykonalne we wszystkich właściwych jurysdykcjach, również w przypadku niewypłacalności lub upadłości kontrahenta,
- 2) dom maklerski ma w każdej chwili możliwość określenia tych aktywów i pasywów, które są objęte umową ramową o kompensowaniu ekspozycji bilansowych,
- 3) dom maklerski monitoruje i kontroluje ryzyko związane z zakończeniem ochrony kredytowej,
- 4) dom maklerski monitoruje i kontroluje odpowiednie ekspozycje w ujęciu netto.

Tytuł 2. Umowy ramowe o kompensowaniu pozycji obejmujących transakcje z przyrzeczeniem odkupu i/lub transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym

§ 31. Umowy ramowe o kompensowaniu pozycji obejmujące transakcje z przyrzeczeniem odkupu, transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym uznaje się za ograniczające ryzyko kredytowe, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- 1) umowy obowiązują i są wykonalne we wszystkich właściwych jurysdykcjach, również w przypadku niewypłacalności lub upadłości kontrahenta,
- 2) umowy dają stronie wypełniającej zobowiązania prawo do szybkiego zakończenia i rozliczenia wszystkich transakcji objętych umową, w przypadku gdy kontrahent nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań, jak również w przypadku jego bankructwa lub niewypłacalności,
- 3) umowy zawierają postanowienia dotyczące kompensowania zysków i strat z transakcji rozliczonych w ramach umów ramowych, tak aby pojedyncza kwota netto stanowiła zobowiązania jednej strony wobec drugiej,
- 4) spełnione są wymogi minimalne dotyczące uznawania zabezpieczenia finansowego w ramach kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych określone w § 32.

Tytuł 3. Zabezpieczenie finansowe

Dział 1. Wymogi minimalne dotyczące uznawania zabezpieczeń finansowych dla wszystkich metod.

§ 32. Niezależnie od wybranej metody dom maklerski może uznać zabezpieczenia finansowe, jeżeli spełniają następujące minimalne warunki uznania:

- 1) niska korelacja:
  - a) nie istnieje istotna dodatnia korelacja pomiędzy jakością kredytową dłużnika i wartością zabezpieczenia,

b) papiery wartościowe emitowane przez dłużnika lub powiązany podmiot z jego grupy nie stanowią uznanego zabezpieczenia, przy czym emitowane przez dłużnika obligacje zabezpieczone, o których mowa w § 66 - 70 załącznika nr 6 do rozporządzenia mogą być uznane za zabezpieczenie transakcji z przyrzeczeniem odkupu, jeżeli jest spełniony warunek określony w lit.a.

2) pewność prawna:

a) dom maklerski wypełnia wszelkie wymogi umowne i prawne oraz podejmuje wszelkie konieczne kroki, aby zapewnić wykonalność umów w sprawie zabezpieczeń ryzyka kredytowego na mocy prawa mającego zastosowanie do jego tytułu do przedmiotu zabezpieczenia,

b) dom maklerski posiada opinie prawne potwierdzające wykonalność umów w sprawie zabezpieczeń ryzyka kredytowego we wszystkich właściwych jurysdykcjach oraz monitoruje sytuację w tym zakresie.

3) wymagania operacyjne:

a) umowy zabezpieczeń ryzyka kredytowego są odpowiednio udokumentowane, zawierają przejrzystą i skuteczną procedurę szybkiego upłynnienia zabezpieczenia,

b) dom maklerski stosuje sprawdzone procedury kontroli ryzyka wynikającego ze stosowania zabezpieczenia, w tym ryzyka nieudanej lub ograniczonej ochrony kredytowej, ryzyka wyceny, ryzyka związanego z zakończeniem ochrony przed ryzykiem kredytowym, ryzyka koncentracji wynikającej ze stosowania zabezpieczenia oraz oddziaływania na ogólny profil ryzyka domu maklerskiego,

c) dom maklerski posiada dokumentację dotyczącą zasad postępowania i praktyki działania w odniesieniu do poszczególnych rodzajów i wartości akceptowanego zabezpieczenia,

d) dom maklerski oblicza wartość rynkową zabezpieczenia i odpowiednio ją aktualizuje co najmniej raz na sześć miesięcy lub za każdym razem, gdy dom maklerski ma powody sądzić, że nastąpiło znaczne zmniejszenie wartości rynkowej zabezpieczenia,

e) jeżeli zabezpieczenie zdeponowane jest u strony trzeciej, dom maklerski podejmuje odpowiednie kroki w celu zapewnienia, że strona ta dokonuje rozdziału między zabezpieczeniem a aktywami własnymi.

Dział 2. Dodatkowe minimalne wymogi dotyczące uznawania zabezpieczenia finansowego w metodzie uproszczonej traktowania zabezpieczeń finansowych.

§ 33. Poza warunkami wskazanymi w § 32, w przypadku metody uproszczonej traktowania zabezpieczeń finansowych, warunkiem uznania zabezpieczenia finansowego jest aby rzeczywisty termin zapadalności ochrony kredytu nie był krótszy niż rzeczywisty termin zapadalności ekspozycji.

Tytuł 4. Wymogi minimalne dotyczące uznawania zabezpieczenia na nieruchomości

§ 34. Zabezpieczenie na nieruchomości jest uznawane, jeżeli spełnione są następujące warunki:

1) pewność prawna:

a) hipoteka lub inne zabezpieczenie podlegają egzekucji we właściwych w chwili zawarcia umowy kredytowej jurysdykcjach oraz są prawidłowo i terminowo zarejestrowane,

b) w umowach uwzględnia się zabezpieczenie prawomocnie ustanowione (tzn. takie, który spełnia wszystkie wymogi prawne),

- c) struktura zabezpieczenia oraz procedury prawne, na których jest ono oparte, pozwalają domowi maklerskiemu na zrealizowanie zabezpieczenia w odpowiednim terminie,
- 2) monitorowanie wartości nieruchomości:
- a) wartość nieruchomości jest monitorowana regularnie, nie rzadziej niż raz w roku w odniesieniu do nieruchomości komercyjnych i co trzy lata w odniesieniu do nieruchomości mieszkalnych,
  - b) w przypadku istotnych zmian warunków rynkowych, należy przeprowadzać monitorowanie wartości nieruchomości z częstotliwością większą niż określona w lit. a,
  - c) do monitorowania wartości nieruchomości i określania nieruchomości wymagających ponownej wyceny mogą być wykorzystywane metody statystyczne,
  - d) aktualizacja wyceny nieruchomości jest dokonywana przez niezależnego rzeczoznawcę, jeżeli istnieją przesłanki wskazujące, że wartość nieruchomości mogła istotnie się obniżyć w stosunku do ogółu cen rynkowych na rynku nieruchomości,
  - e) w przypadku kredytów przekraczających równowartość w złotych kwoty 3 000 000 euro obliczonej według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP obowiązującego w dniu sprawozdawczym lub 5% funduszy własnych domu maklerskiego, wycena nieruchomości podlega aktualizacji przeprowadzanej przez niezależnego rzeczoznawcę przynajmniej raz na trzy lata,
  - f) za niezależnego rzeczoznawcę uznaje się osobę posiadającą kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie konieczne do przeprowadzania wyceny, niezależną od procesu decyzyjnego w sprawie udzielania kredytu,
- 3) dokumentacja - rodzaje nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych akceptowanych przez dom maklerski jako zabezpieczenie oraz polityka w zakresie udzielania kredytów zabezpieczonych nieruchomościami są przejrzysto udokumentowane,
- 4) ubezpieczenie - dom maklerski posiada i stosuje procedury ustalania, czy nieruchomości stanowiące przedmiot zabezpieczenia, są odpowiednio ubezpieczone od szkód.

Tytuł 5. Wymogi minimalne uznawania innych zabezpieczeń rzeczowych

§ 35. Inne zabezpieczenie rzeczowe są uznawane, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- 1) umowa w sprawie zabezpieczenia jest w pełni prawnie obowiązująca i wykonalna we wszystkich właściwych jurysdykcjach i pozwala domowi maklerskiemu na uzyskanie w odpowiednim terminie wartości majątku stanowiącego zabezpieczenie,
- 3) dopuszcza się jedynie pierwsze prawo zastawu lub obciążenie dotyczące majątku stanowiącym zabezpieczenie; w związku z tym dom maklerski ma pierwszeństwo przed wszystkimi innymi wierzycielami do zrealizowanych zysków z zabezpieczenia,
- 4) wartość majątku jest monitorowana nie rzadziej niż raz w roku; częstsze monitorowanie wymagane jest w razie istotnych zmian warunków rynkowych,
- 5) umowa kredytowa zawiera szczegółowy opis zabezpieczenia i szczegółowe wytyczne dotyczące sposobu i częstotliwości ponownej wyceny,
- 6) akceptowane przez dom maklerski rodzaje zabezpieczenia rzeczowego oraz zasady i procedury określania odpowiedniej wysokości wartości każdego rodzaju zabezpieczenia w stosunku do kwoty ekspozycji są przejrzysto udokumentowane w wewnętrznych regulaminach i procedurach kredytowych,
- 7) polityka kredytowa domu maklerskiego w zakresie struktury transakcji określa wymogi dotyczące odpowiedniej wysokości zabezpieczenia w zależności od kwoty ekspozycji,

możliwości szybkiego upłynięcia przedmiotu zabezpieczenia, możliwości obiektywnego ustalenia ceny lub wartości rynkowej, częstotliwości z jaką można tę wartości bez trudu uzyskać (łącznie z ocenami biegłych lub wycenami) oraz zmienność wartości przedmiotu zabezpieczenia lub odpowiednik tej zmienności,

8) zarówno pierwotna wycena, jak i rewaluacja w pełni uwzględniają pogorszenie jakości lub techniczną przestarzałość zabezpieczenia; podczas wyceny i rewaluacji zabezpieczenia, którego wartość zależy od mody lub daty, szczególną uwagę należy poświęcić skutkom upływu czasu,

9) domowi maklerskiemu przysługuje prawo do kontroli stanu faktycznego majątku; dom maklerski stosuje zasady i procedury uwzględniające wykorzystanie prawa do kontroli stanu faktycznego,

9) dom maklerski posiada procedury ustalania, czy majątek przyjęty jako zabezpieczenie jest odpowiednio ubezpieczony od szkód.

Tytuł 6. Wymogi minimalne uznawania ekspozycji z tytułu umowy leasingu jako zabezpieczeń rzeczowych

§ 36. Ekspozycje wynikające z umowy leasingu traktowane są jako zabezpieczone tym samym typem majątku, co przedmiot leasingu, jeżeli spełnione są następujące warunki:

1) spełnione są warunki uznania zabezpieczenia w postaci majątku takiego samego typu, jak przedmiot umowy leasingu, określone w §34 – 35,

2) finansujący stosuje odpowiedni system zarządzania ryzykiem w odniesieniu do wykorzystania przedmiotu umowy leasingu, jego wieku oraz okresu przewidywanego zużycia, w tym właściwą kontrolę wartości przedmiotu zabezpieczenia,

3) istnieją instrumenty prawne regulujące prawo własności finansującego do przedmiotu umowy leasingu oraz przysługującą mu z tego tytułu możliwość egzekwowania w odpowiednim terminie swoich praw jako właściciela,

4) o ile nie określono tego przy obliczaniu wartości LGD, różnica pomiędzy wartością niespłaconej kwoty, a rynkową wartością przedmiotu zabezpieczenia nie może zawyżać zakresu ograniczenia ryzyka kredytowego aktywów objętych umową leasingu.

Tytuł 7. Wymogi minimalne dotyczące uznawania innych rodzajów ochrony kredytowej rzeczywistej

Dział 1. Zdeponowane środki pieniężne lub bankowe instrumenty pieniężne w trzymane w banku

1) § 37. Zdeponowane w banku środki pieniężne lub bankowe instrumenty pieniężne, na rachunku nie mającym charakteru powierniczego rachunku zastrzeżonego i objęte zastawem lub przelewem na rzecz domu maklerskiego, mogą stanowić uznaną ochronę kredytową zgodnie z § 86, jeżeli spełnione są następujące warunki:

2) wierzytelność dłużnika od banku jest formalnie scedowana lub zastawiona na rzecz domu maklerskiego i przelew ten lub zastaw są prawnie skuteczne i wykonalne we wszystkich właściwych jurysdykcjach,

3) bank jest powiadomiony o ustanowieniu zastawu lub przelewu wierzytelności,

4) zastaw lub przelew są bezwarunkowe i nieodwołalne.

Dział 2. Polisy ubezpieczeniowe na życie

§ 38. Cesję praw z polisy ubezpieczeniowej na życie na rzecz domu maklerskiego udzielającego kredytu uznaje się jako zabezpieczenie, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- 1) firma wystawiająca polisę ubezpieczeniową na życie może zostać uznana za dostawcę ochrony kredytowej nieruchomości zgodnie z § 26,
- 2) na polisie ubezpieczeniowej na życie jest formalnie ustanowiony zastaw lub cesja praw na rzecz domu maklerskiego udzielającego kredytu,
- 3) firmę wystawiającą ubezpieczenie na życie powiadamia się o ustanowieniu zastawu lub cesji polisy, w następstwie czego nie może ona wypłacać kwot należnych zgodnie z umową bez zgody domu maklerskiego,
- 4) wartość wykupu polisy nie podlega obniżkom,
- 5) dom maklerski posiada prawo anulowania polisy i wypłaty w odpowiednim terminie wartości wykupu, jeżeli dłużnik nie wykona swojego zobowiązania wynikającego z kredytu,
- 6) dom maklerski jest informowany przez posiadacza polisy o wszelkich zaległościach w jej opłacaniu,
- 7) okres ochrony kredytowej obejmuje cały okres do terminu zapadalności kredytu; w przypadku, gdy stosunek prawny wynikający z umowy ubezpieczenia wygasa wcześniej, niż stosunek prawny wynikający z umowy kredytu, dom maklerski jest zobligowany do zapewnienia, by kwota wynikająca z umowy ubezpieczenia stanowiła zabezpieczenie spłaty kredytu do końca trwania umowy kredytowej,
- 8) zastaw lub cesja polisy są prawnie skuteczne i wykonalne we wszystkich jurysdykcjach właściwych w momencie zawarcia umowy kredytowej.

Księga 2. Wymogi minimalne w zakresie ochrony kredytowej nieruchomości i instrumentów dłużnych powiązanych z ryzykiem kredytowym

Tytuł 1. Wymogi dla gwarancji i kredytowych instrumentów pochodnych

§ 39. Ochrona kredytowa w formie gwarancji lub kredytowego instrumentu pochodnego jest uznana, z zastrzeżeniem § 40 ust. 1, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- 1) ochrona kredytowa jest bezpośrednia,
- 2) zakres ochrony kredytowej jest jasno określony i bezsporny,
- 3) umowa o ochronie kredytowej nie zawiera żadnych klauzul, których wypełnienie leży poza bezpośrednią kontrolą kredytodawcy, a które:
  - a) zezwalają dostawcy ochrony kredytowej na jednostronne wypowiedzenie umowy o ochronę,
  - b) podnosiłyby efektywny koszt ochrony w wyniku obniżenia jakości kredytowej zabezpieczonej ekspozycji,
  - c) mogłyby zwolnić dostawcę ochrony z obowiązku terminowej wypłaty, w przypadku gdy pierwotny dłużnik nie uiści zapadalnych należnych płatności,
  - d) mogłyby umożliwiać skrócenie przez dostawcę ochrony terminu zapadalności ochrony kredytowej,
- 4) ochrona kredytowa jest prawnie skuteczna i wykonalna we wszystkich jurysdykcjach właściwych w momencie zawarcia umowy kredytowej.
- 5) dom maklerski posiada odpowiednie systemy zarządzania potencjalną koncentracją ryzyka wynikającą ze stosowaniem gwarancji lub kredytowych instrumentów pochodnych, jak również potrafi wykazać, w jaki sposób strategia dotycząca wykorzystywania zabezpieczeń w formie kredytowych instrumentów pochodnych i gwarancji współdziała z procesem zarządzania ogólnym profilem ryzyka domu maklerskiego.

Tytuł 2. Regwarancje państwowe i inne regwarancje sektora publicznego

§ 40.1. Jeżeli ekspozycja jest zabezpieczona gwarancją, która jest regwarantowana przez rząd lub bank centralny, samorząd terytorialny, władze lokalne lub podmiot sektora publicznego, od których należności są traktowane jako ekspozycje wobec rządu centralnego państwa, którego prawu organy te podlegają, wielostronny bank rozwoju, którym przypisuje się wagę ryzyka 0% bądź też podmiot sektora publicznego, od którego należności są traktowane jako ekspozycje wobec domów maklerskich zgodnie z metodą standardową obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia, ekspozycja taka może być traktowana jako zabezpieczona gwarancją przez dany podmiot, gdy spełnione są następujące warunki:

- 1) regwarancja obejmuje wszystkie elementy ryzyka kredytowego danej ekspozycji,
- 2) zarówno pierwotna gwarancja jak i regwarancja spełniają wymogi dotyczące gwarancji, określone w §39 i 41, z wyjątkiem wymogu bezpośredniego charakteru w przypadku regwarancji,
- 3) regwarancja wystawiana przez dany podmiot zapewnia skuteczną ochronę kredytową, oraz jej skuteczność ochrony na podstawie doświadczeń historycznych jest efektywnie nie niższa niż skuteczność ochrony poprzez gwarancję bezpośrednią wystawioną przez ten podmiot.

2. Postanowienia ust. 1. stosuje się w odniesieniu do ekspozycji zabezpieczonej regwarancją wystawioną przez podmiot niewymieniony w ust. 1 w przypadku, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) regwarancja ekspozycji jest sama bezpośrednio zabezpieczona gwarancją udzieloną przez jeden z podmiotów wymienionych w ust. 1
- 2) spełnione są warunki określone w ust. 1.

Tytuł 3. Dodatkowe wymogi dotyczące gwarancji

§ 41. Gwarancja jest uznawana, jeżeli poza wymienionymi w § 39, spełnione są również następujące warunki:

- 1) w przypadku stwierdzenia niewykonania zobowiązania lub nieuregulowania płatności przez kontrahenta, dom maklerski udzielający kredytu ma prawo we właściwym czasie zażądać od gwaranta wszelkich środków pieniężnych należnych zgodnie z warunkami ochrony kredytowej, przy czym płatność ze strony gwaranta nie zależy od tego, czy dom maklerski uprzednio zażądał płatności od dłużnika,
- 2) gwarancja jest wyraźnie udokumentowanym zobowiązaniem podjętym przez gwaranta,
- 3) gwarancja obejmuje wszystkie rodzaje płatności, których dłużnik ma dokonać w związku z ekspozycją, przy czym jeżeli określone rodzaje płatności są wyłączone z gwarancji, uznaną wartość gwarancji dostosowuje się odpowiednio do jej ograniczonego zakresu.

Tytuł 4. Dodatkowe wymogi dotyczące kredytowych instrumentów pochodnych

§ 42.1. Kredytowy instrument pochodny jest uznany, jeżeli poza wymienionymi w ust.1, spełnione są również następujące warunki:

- 1) z zastrzeżeniem pkt 2, zdarzenia kredytowe określone w ramach kredytowego instrumentu pochodnego obejmują, co najmniej:
  - a) niezapłacenie kwot należnych zgodnie z warunkami zobowiązania bazowego obowiązującymi w momencie niezapłacenia (przy uwzględnieniu okresu karencji spłat zbliżonego lub krótszego niż okres karencji spłat zobowiązania bazowego),

- b) upadłość, niewypłacalność lub niezdolność dłużnika do spłaty zadłużenia albo pisemne oświadczenie dłużnika o ogólnej niezdolności do terminowej spłaty zadłużenia lub zdarzenia o podobnym charakterze,
  - c) restrukturyzacja zobowiązania bazowego obejmująca umorzenie lub odroczenie spłaty kwoty głównej, odsetek lub prowizji, prowadząca do wystąpienia straty kredytowej (tj. korekta wartości lub inne, podobne obciążenie rachunku zysków i strat),
- 2) jeżeli zdarzenie kredytowe określone w ramach kredytowego instrumentu pochodnego nie obejmuje restrukturyzacji zobowiązania bazowego opisanej w pkt. 1 lit.c, ochrona kredytowa może pomimo to zostać uznana, z zastrzeżeniem obniżenia uznanej wartości zgodnie z § 90,
- 3) w przypadku kredytowych instrumentów pochodnych, które umożliwiają rozliczenia gotówkowe, stosuje się sprawdzony proces wyceny, pozwalający na wiarygodne oszacowanie straty; uzyskanie wyceny zobowiązania bazowego następujące po zdarzeniu kredytowym ma miejsce w ściśle określonym terminie,
- 4) jeżeli prawo i zdolność nabywcy ochrony do przekazania zobowiązania bazowego dostawcy zabezpieczenia jest wymagana do dokonania rozliczenia, warunki zobowiązania bazowego stanowią, że nie można bez podania powodu odmówić zgody wymaganej do takiego przekazania,
- 5) strony odpowiedzialne za stwierdzenie, czy nastąpiło zdarzenie kredytowe są wskazane w sposób wyraźny, przy czym decyzja w tym zakresie nie należy wyłącznie do kompetencji dostawcy zabezpieczenia. Nabywca ochrony jest uprawniony do powiadomienia dostawcy ochrony o wystąpieniu zdarzenia kredytowego,
2. Niedopasowanie w ramach kredytowego instrumentu pochodnego między zobowiązaniem bazowym a zobowiązaniem referencyjnym (tj. zobowiązaniem wykorzystywanym do określenia wartości rozliczeń gotówkowych albo zobowiązaniem podlegającym dostawie) lub między zobowiązaniem bazowym i zobowiązaniem pozwalającym stwierdzić wystąpienie zdarzenia kredytowego jest dozwolone jedynie, jeżeli spełnione są następujące warunki:
- 1) zobowiązanie referencyjne lub zobowiązanie pozwalające stwierdzić wystąpienie zdarzenia kredytowego (w zależności od przypadku) posiada równy lub niższy stopień uprzywilejowania w stosunku do zobowiązania bazowego,
  - 2) zobowiązanie bazowe oraz zobowiązanie referencyjne lub zobowiązanie pozwalające stwierdzić wystąpienie zdarzenia kredytowego (w zależności od przypadku) posiadają tego samego dłużnika, rozumianego jako ten sam podmiot prawny, oraz istnieją wykonalne na mocy prawa klauzule, zgodnie z którymi niewykonanie jednego z zobowiązań skutkuje uznaniem drugiego z nich za niewykonane.

Tytuł 5. Wymagania przy kwalifikacji do postępowania określonego w § 109 i § 110 załącznika nr 6 do rozporządzenia

§ 43. Ochrona kredytowa w postaci gwarancji lub kredytowego instrumentu pochodnego kwalifikuje się do traktowania określonego w § 109 i 110 załącznika nr 6 do rozporządzenia, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- 1) zobowiązanie bazowe dotyczy jednej z poniższych grup:
  - a) ekspozycji wobec przedsiębiorstw określonych w § 94 załącznika nr 6 do rozporządzenia, z wyłączeniem ekspozycji wobec zakładów ubezpieczeń i reasekuracji,
  - b) ekspozycji wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych lub podmiotu sektora publicznego, której nie traktuje się jako ekspozycji wobec rządu centralnego lub banku centralnego zgodnie z § 94 załącznika nr 6 do rozporządzenia,

- c) ekspozycji wobec małych lub średnich przedsiębiorstw, klasyfikowanych jako ekspozycje detaliczne zgodnie z § 94.1 pkt.4 załącznika nr 6 do rozporządzenia,
- 2) dłużnicy zobowiązania bazowego nie należą do tej samej grupy powiązanych podmiotów, co dostawca ochrony,
- 3) ekspozycja jest zabezpieczona przy pomocy jednego z następujących instrumentów:
- a) jednoimienne kredytowe instrumenty pochodne lub jednoimienne gwarancje,
  - b) instrumenty pochodne w formie kredytowych produktów koszykowych, uruchamiane pierwszym niewykonaniem zobowiązania – omawiany sposób traktowania stosuje się do tego spośród aktywów w koszyku, którego cechuje najniższa ważona ryzykiem kwota ekspozycji,
  - c) instrumenty pochodne w formie kredytowych produktów koszykowych, uruchamiane n-tym w kolejności niewykonaniem zobowiązania – uzyskana ochrona kwalifikuje się do omawianego sposobu traktowania tylko wówczas, gdy uzyskano również uznaną ochronę obejmującą poprzednie w kolejności (n-1) niewykonania zobowiązań lub gdy już dla (n-1) aktywów w koszyku nastąpiło niewykonanie zobowiązania. W takim przypadku omawiany sposób traktowania stosuje się do tego spośród aktywów w koszyku, którego cechuje najniższa ważona ryzykiem kwota ekspozycji,
- 4) ochrona kredytowa spełnia wymagania ustanowione w § 39, 41 i 42,
- 5) waga ryzyka przypisana ekspozycji przed zastosowaniem metod określonych w § 109 i 110 załącznika nr 6 do rozporządzenia, nie uwzględnia ochrony kredytowej,
- 6) dom maklerski ma prawo oczekiwać płatności ze strony dostawcy ochrony kredytowej bez konieczności podejmowania środków prawnych zmierzających do wyegzekwowania ekspozycji od kontrahenta; dom maklerski podejmuje odpowiednie kroki, by upewnić się w możliwie największym stopniu, że dostawca ochrony gotowy jest dokonać niezwłocznie płatności w razie wystąpienia zdarzenia kredytowego,
- 7) nabyta ochrona kredytowa pokrywa wszelkie straty kredytowe poniesione na zabezpieczonej części ekspozycji, które powstały w wyniku zdarzeń kredytowych określonych w umowie,
- 8) w przypadku gdy struktura płatności przewiduje fizyczne rozliczenie, istnieje pewność prawna, co do możliwości dostarczenia kredytu, instrumentów dłużnych lub zobowiązania warunkowego; jeżeli dom maklerski zamierza dostarczyć zobowiązanie inne niż ekspozycja bazowa, jest zobowiązany upewnić się, że dostarczane zobowiązanie jest na tyle płynne, by dom maklerski mógł je nabyć w celu dostawy zgodnie z umową,
- 9) warunki umów o ochronie kredytowej są na mocy prawa potwierdzone na piśmie zarówno przez dostawcę ochrony kredytowej, jak i dom maklerski,
- 10) dom maklerski stosuje procedurę pozwalającą zidentyfikować nadmierną korelację między zdolnością kredytową dostawcy ochrony oraz dłużnika ekspozycji bazowej spowodowaną tym, że ich jakość kredytowa zależy od wspólnych czynników, innych niż systematyczne czynniki ryzyka,
- 11) w przypadku ochrony przed ryzykiem rozmycia, sprzedawca nabywanych wierzytelności nie może być członkiem tej samej grupy powiązanych podmiotów, co dostawca ochrony.

Część III. Obliczanie skutków ograniczenia ryzyka kredytowego

Księga 1. Rzeczywista ochrona kredytowa

Tytuł 1. Instrumenty dłużne powiązane ze zdarzeniami kredytowymi

§ 44. Inwestycje w instrumenty dłużne powiązane z ryzykiem kredytowym, emitowane przez dom maklerski udzielający kredytu, mogą być traktowane jako zabezpieczenie gotówkowe.

Tytuł 2. Kompensowanie ekspozycji bilansowych

§ 45. Kredyty oraz depozyty złożone w domu maklerskim udzielającym kredytu, objęte kompensowaniem ekspozycji bilansowych, są traktowane jako zabezpieczenie gotówkowe.

Tytuł 3. Umowy ramowe o kompensowaniu zobowiązań obejmujące transakcje z przyrzeczeniem odkupu i/lub transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów i/lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym

Dział 1. Obliczanie w pełni skorygowanej wartości ekspozycji

Rozdział 1. Obliczanie w pełni skorygowanej wartości ekspozycji w oparciu o nadzorcze korekty z tytułu zmienności lub własne oszacowania korekt z tytułu zmienności

§ 46. Z zastrzeżeniem § 53 - 57, korekty z tytułu zmienności, dokonywane przy obliczaniu w pełni skorygowanej wartości ekspozycji (E^*) dla ekspozycji podlegających umowie ramowej o kompensowaniu ekspozycji obejmującej transakcje z przyrzeczeniem odkupu lub umowy udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym, oblicza się stosując nadzorcze korekty z tytułu zmienności lub oszacowania własne korekt z tytułu zmienności, które zostały określone w § 69 - 78 dla kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych. W przypadku zastosowania oszacowań własnych obowiązują te same warunki i wymogi, co w przypadku kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych.

§ 47. Pozycja netto w każdym typie papierów wartościowych lub towarów obliczana jest jako różnica pomiędzy całkowitą wartością papierów wartościowych lub towarów danego rodzaju, przekazanych w drodze pożyczki, zbytych lub dostarczonych w ramach ramowej umowy o kompensowaniu ekspozycji, a całkowitą wartością papierów wartościowych lub towarów tego samego rodzaju, pożyczonych, nabytych lub otrzymanych w ramach tej umowy.

§ 48. Dla celów § 47 typ papierów wartościowych oznacza papiery wartościowe emitowane przez ten sam podmiot, posiadające tę samą datę emisji, ten sam termin zapadalności i podlegające tym samym warunkom oraz tym samym okresom upłynięcia, zgodnie z § 69 - 78.

§ 49. Pozycja netto w każdej walucie innej niż waluta rozliczeniowa ramowej umowy o kompensowaniu ekspozycji, obliczana jest jako różnica pomiędzy całkowitą wartością papierów wartościowych denominowanych w danej walucie, przekazanych w drodze pożyczki, zbytych lub dostarczonych w ramach ramowej umowy o kompensowaniu ekspozycji, powiększoną o kwotę środków pieniężnych w danej walucie, przekazanych w drodze pożyczki lub przelanych w ramach tej umowy, a całkowitą wartością papierów wartościowych denominowanych w danej walucie, pożyczonych, nabytych lub otrzymanych w ramach tej umowy, powiększoną o kwotę środków pieniężnych w danej walucie pożyczonych lub otrzymanych w ramach tej umowy.

§ 50. Korektę z tytułu zmienności odpowiadającą danemu typowi papierów wartościowych lub pozycji w środkach pieniężnych stosuje się do wartości bezwzględnej zarówno długiej, jak i krótkiej pozycji netto w papierach wartościowych danego rodzaju.

§ 51. Korektę z tytułu zmienności ryzyka walutowego (fx) stosuje się zarówno do długiej, jak i krótkiej pozycji netto w każdej walucie innej, niż waluta rozliczeniowa ramowej umowy o kompensowaniu ekspozycji.

§ 52.1. E^* oblicza się według następującego wzoru:

$$E^* = \max \{0, [(\Sigma(E) - \Sigma(c)) + \Sigma(|\text{pozycja netto w każdym typie papierów wartościowych}|) \times$$

$H_{\text{sec}} + (\sum |E_{\text{fx}}| \times H_{\text{fx}})]\}$.

2. Jeżeli kwoty ekspozycji ważone ryzykiem obliczane są przy wykorzystaniu metody standardowej zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia, E jest wartością ekspozycji dla każdej z osobna ekspozycji w ramach umowy, która to wartość obowiązywałaby przy braku ochrony kredytowej, natomiast jeżeli kwoty ekspozycji ważone ryzykiem i kwoty oczekiwanych strat obliczane są przy wykorzystaniu metody wewnętrznych ratingów zgodnie z załącznikiem nr 6 o rozporządzenia E jest wartością ekspozycji dla każdej z osobna ekspozycji w ramach umowy, która to wartość obowiązywałaby przy braku ochrony kredytowej.

3. C jest wartością pożyczonych, nabytych lub otrzymanych papierów wartościowych lub towarów bądź też środków pieniężnych pożyczonych lub otrzymanych w związku z każdą taką ekspozycją.

4. $\Sigma(E)$ jest sumą wszystkich E w ramach umowy.

5. $\Sigma(C)$ jest sumą wszystkich C w ramach umowy.

6. E_{fx} jest pozycją netto (dodatnią lub ujemną) w danej walucie innej niż waluta rozliczeniowa umowy, obliczoną zgodnie z § 49.

7. H_{sec} jest korektą z tytułu zmienności odpowiadającą danemu rodzajowi papierów wartościowych.

6. H_{fx} jest korektą z tytułu zmienności ryzyka walutowego.

7. E^* jest w pełni skorygowaną wartością ekspozycji.

Rozdział 2. Obliczanie w pełni skorygowanej wartości ekspozycji w oparciu o modele wewnętrzne

§ 53. Do obliczania w pełni skorygowanej wartości ekspozycji (E^*) wynikającej ze stosowania uznanej ramowej umowy o kompensowaniu ekspozycji, obejmującej transakcje z przyrzeczeniem odkupu lub transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym dom maklerski może, po uzyskaniu stosownej zgody, stosować modele wewnętrzne, która pozwalają oszacować potencjalną zmianę wartości niezabezpieczonej kwoty ekspozycji ($\Sigma E - \Sigma C$) przy uwzględnieniu płynności danych instrumentów oraz skutków korelacji pomiędzy pozycjami w papierach wartościowych objętymi umową ramową o kompensowaniu ekspozycji.

§ 54. Zgoda Komisji, o której mowa w § 34 ust. 1, może obejmować stosowanie własnych modeli wewnętrznych do transakcji z opcją uzupełnienia zabezpieczenia, pod warunkiem że transakcje takie są objęte dwustronną umową ramową o wzajemnym kompensowaniu ekspozycji,

§ 55. Dom maklerski może korzystać z modeli wewnętrznych niezależnie od wyboru metody obliczania wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka kredytowego, przy czym jeżeli dom maklerski zamierza stosować modele wewnętrzne, musi uczynić to w odniesieniu do wszystkich kontrahentów i papierów wartościowych, z wyłączeniem portfeli nieistotnych, w przypadku których dopuszcza się zastosowanie nadzorczych korekt z tytułu zmienności lub oszacowań własnych korekt z tytułu zmienności, określonych w § 46 - 52.

§ 56. Dom maklerski może stosować metodę modeli wewnętrznych, jeśli uzyskał zgodę Komisji, o której mowa w art. 105 ust. 1 pkt 4 ustawy, na stosowanie metody wartości zagrożonej dla celów rachunku wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego określonej w załączniku nr 13 do rozporządzenia.

§ 57.1. Dom maklerski, który nie uzyskał zgody Komisji na stosowanie metody wartości zagrożonej dla celów rachunku wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego określonej

w załączniku nr 13 do rozporządzenia, może stosować metodę modeli wewnętrznych po uzyskaniu zgody Komisji na uznanie modelu wartości zagrożonej do celów określonych w § 53 - § 57.

2. Warunkiem uzyskania zgody Komisji jest, aby stosowany przez dom maklerski system zarządzania ryzykiem związanym z transakcjami objętymi umową ramową o kompensowaniu ekspozycji był solidnie opracowany pod względem metodologicznym i wdrożony w należyty sposób, w szczególności zaś spełniał niżej wymienione wymogi jakościowe:

1) wewnętrzny model pomiaru ryzyka stosowany do obliczania potencjalnej zmienności cenowej dla transakcji jest ściśle zintegrowany z procesem codziennego zarządzania ryzykiem domu maklerskiego i stanowi podstawę przygotowywania sprawozdawczości ryzyka przekazywanych kierownictwu domu maklerskiego,

2) dom maklerski posiada jednostkę kontroli ryzyka, która jest niezależna od jednostek odpowiedzialnych za zawieranie transakcji i podlega bezpośrednio wyższemu szczeblowi kierowniczemu; jednostka kontroli ryzyka jest odpowiedzialna za następujące zadania:

a) stworzenie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem,

b) sporządzanie i analizowanie dziennych raportów dotyczących wyników modelu pomiaru ryzyka i niezbędnych działań do podjęcie w zakresie limitów pozycji,

3) dzienne sprawozdania przygotowywane przez jednostkę kontroli ryzyka są analizowane przez kierownictwo domu maklerskiego odpowiedniego szczebla, które posiada uprawnienia do wprowadzania ograniczeń zajmowanych pozycji oraz ogólnego poziomu ekspozycji na ryzyko,

4) dom maklerski zatrudnia w jednostce kontroli ryzyka wystarczającą liczbę pracowników wykwalifikowanych w zakresie korzystania z zaawansowanych modeli,

5) dom maklerski stosuje procedury monitorowania i zapewniania zgodności z udokumentowanym zbiorem wewnętrznych zasad i mechanizmów kontroli dotyczących ogólnego działania systemu pomiaru ryzyka,

6) istnieje udokumentowana historia potwierdzająca wystarczającą dokładność modeli domu maklerskiego w pomiarze ryzyka, co potwierdza weryfikacja historyczna wyników modeli obejmująca dane, z co najmniej jednego roku,

7) dom maklerski przeprowadza regularnie rygorystyczne programy testów warunków skrajnych, a wyniki tych testów są poddawane przeglądowi kierownictwa, znajdując odzwierciedlenie w ustanawianych przez nie zasadach zarządzania ryzykiem i limitach,

8) dom maklerski jest zobowiązany przeprowadzać, w ramach procesu audytu wewnętrznego, niezależny przegląd systemu pomiaru ryzyka, obejmujący zarówno działalność jego jednostek handlowych, jak i niezależnej jednostki kontroli ryzyka;

9) co najmniej raz w roku dom maklerski przeprowadza przegląd systemu zarządzania ryzykiem,

10) model wewnętrzny spełnia wymogi określone w przepisach załącznika nr 13 do rozporządzenia.

3. Przy obliczaniu potencjalnej zmiany wartości, spełnione są następujące wymogi minimalne:

1) obliczanie potencjalnej zmiany wartości przeprowadza się co najmniej raz dziennie,

2) ustala się jednostronny przedział ufności 99%,

3) okres prognozy (założony okres utrzymywania stałej wielkości i struktury pozycji pierwotnych – okres utrzymywania pozycji) wynosi:

a) 5 dni roboczych – dla transakcji innych niż wymienione w lit. b,

b) 10 dni roboczych – dla transakcji z przyrzeczeniem odkupu papierów wartościowych lub transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych,

4) efektywny okres obserwacji historycznych wynosi co najmniej jeden rok, z wyjątkiem przypadków w których znaczny wzrost zmienności cen uzasadnia krótszy okres obserwacji,

5) aktualizacja zbioru danych dokonywana jest nie rzadziej, niż co trzy miesiące.

4. Wewnętrzny model pomiaru ryzyka uwzględnia odpowiednio dużą liczbę czynników ryzyka, a tym samym wszystkie istotne ryzyka zmian cen.

5. Dom maklerski może uwzględniać w modelu korelacje empiryczne w ramach kategorii ryzyka i pomiędzy kategoriami ryzyka, o ile system pomiaru korelacji jest właściwy i spójnie wdrożony.

6. W pełni skorygowaną wartość ekspozycji (E^*) domu maklerskiego stosującego metodę modeli wewnętrznych oblicza się według następującego wzoru:

$$E^* = \max \{0, [(\Sigma(E) - \Sigma C) + (\text{wynik VaR modeli wewnętrznych})]\},$$

gdzie:

Jeżeli kwoty ekspozycji ważone ryzykiem wyznaczone są na podstawie obliczeń wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia, E jest wartością ekspozycji dla każdej ekspozycji z osobna w ramach umowy, która to wartość obowiązywałaby przy braku ochrony kredytowej.

Jeżeli kwoty ekspozycji ważone ryzykiem i kwoty oczekiwanych strat wyznaczone są na podstawie obliczeń wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą wewnętrznych ratingów zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia, E jest wartością ekspozycji dla każdej ekspozycji z osobna w ramach umowy, która to wartość obowiązywałaby przy braku ochrony kredytowej.

C jest bieżącą wartością pożyczonych, nabytych lub otrzymanych papierów wartościowych, albo pożyczonych lub otrzymanych środków pieniężnych w odniesieniu do każdego takiej ekspozycji.

$\Sigma(E)$ jest sumą wszystkich E w ramach umowy

$\Sigma(C)$ jest sumą wszystkich C w ramach umowy.

7. Obliczając wartość ekspozycji ważonych ryzykiem przy użyciu modeli wewnętrznych, dom maklerski korzysta z wyników modelu z poprzedniego dnia roboczego.

Dział 2. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanych strat dla transakcji z przyrzeczeniem odkupu lub transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub innych transakcji opartych na rynku kapitałowym objętych umowami ramowymi o kompensowaniu ekspozycji

Rozdział 1. Metoda standardowa

§ 58. Wartość E^* obliczona zgodnie z § 46 - 57 jest wartością ekspozycji wobec kontrahenta z tytułu transakcji objętych umowami ramowymi o kompensowaniu ekspozycji do celów

obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową do celów § 7 - 88, załącznika nr 6 do rozporządzenia.

Rozdział 2. Metoda wewnętrznych ratingów

§ 59. Wartość E* obliczona zgodnie z § 46 - 57 jest wartością ekspozycji wobec kontrahenta z tytułu transakcji objętych umowami ramowymi o kompensowaniu zobowiązań do celów załącznika nr 6 do rozporządzenia.

Tytuł 4. Zabezpieczenie finansowe

Dział 1. Uproszczona metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych

Rozdział 1. Zasady ogólne

§ 60. Dom maklerski może stosować metodę uproszczoną ujmowania zabezpieczeń finansowych, pod warunkiem że kwoty ekspozycji ważone ryzykiem oblicza zgodnie z metodą standardową obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

§ 61. Dom maklerski nie może stosować jednocześnie uproszczonej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych i kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych.

Rozdział 2. Wycena

§ 62. W ramach metody uproszczonej, uznanemu zabezpieczeniu finansowemu przypisuje się wartość równą jego wartości rynkowej, określonej zgodnie z § 32.

Rozdział 3. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem

§ 63. Tym częściom ekspozycji, które są zabezpieczone wartością rynkową uznanego zabezpieczenia, przypisuje się wagę ryzyka, która obowiązywałaby dla potrzeb metody standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, gdyby kredytodawca posiadał bezpośrednią ekspozycję wobec instrumentu zabezpieczenia, przy czym:

- 1) waga ryzyka zabezpieczonej części ekspozycji wynosi co najmniej 20%, z wyłączeniem przypadków określonych w § 64 – 66,
- 2) części ekspozycji nieobjętej zabezpieczeniem przypisuje się wagę ryzyka, która byłaby stosowana do niezabezpieczonej ekspozycji wobec kontrahenta dla potrzeb metody standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia.

Rozdział 4. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych

§ 64. Zabezpieczonej części ekspozycji z tytułu transakcji, które spełniają kryteria wymienione w § 78, można przypisać wagę ryzyka równą 0%. Jeżeli kontrahent będący stroną takiej transakcji nie jest podstawowym uczestnikiem rynku, stosuje się wagę ryzyka równą 10%.

Rozdział 5. Pozagięldowe transakcje pochodne podlegające codziennej wycenie rynkowej

§ 65.1. W części objętej zabezpieczeniem, wartościom ekspozycji określonym zgodnie z załącznikiem nr 5 do rozporządzenia dla pozagięldowych transakcji pochodnych określonych w § 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia, podlegających codziennej wycenie rynkowej, można przypisać w zależności od rodzaju zabezpieczenia następującą wagę ryzyka:

- 1) 0%, jeżeli zabezpieczone są środkami pieniężnymi lub bankowymi papierami wartościowymi i nie zachodzi niedopasowanie walutowe,

2) 10%, jeżeli są zabezpieczone dłużnymi papierami wartościowymi emitowanymi przez rządy i banki centralne, którym w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego przypisuje się wagę ryzyka równą 0% i nie zachodzi niedopasowanie walutowe,

2. Dla celów ust. 1 pkt 2 za dłużne papiery wartościowe emitowane przez rządy i banki centralne uznaje się także:

1) dłużne papiery wartościowe emitowane przez wielostronne banki rozwoju, którym w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego przypisuje się wagę ryzyka równą 0%,

2) dłużne papiery wartościowe emitowane przez organizacje międzynarodowe, którym w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego przypisuje się wagę ryzyka równą 0%.

Rozdział 6. Inne transakcje

§ 66. Innym transakcjom niż wymienione w § 64 i 65 można przypisać wagę ryzyka 0%, jeżeli ekspozycja i zabezpieczenie są denominowane w tej samej walucie oraz jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

1) zabezpieczeniem są zdeponowane środki pieniężne lub bankowe instrumenty pieniężne,

2) zabezpieczenie ma postać dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez rządy lub banki centralne, którym w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego można przypisać wagę ryzyka równą 0%, a do wartości rynkowej zabezpieczenia został zastosowany współczynnik dyskonta 20%, przy czym za dłużne papiery wartościowe emitowane przez rządy i banki centralne uznaje się instrumenty wymienione w § 65.

Dział 2. Kompleksowa metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych

Rozdział 1. Zasady ogólne

§ 67. Zabezpieczenia finansowe uwzględniane są w metodzie kompleksowej zgodnie z poniższymi zasadami:

1) w celu uwzględnienia czynnika zmienności cen, przy wycenie zabezpieczenia finansowego wartość rynkowa zabezpieczenia podlega korekcie z tytułu zmienności, zgodnie z § 69 - 78,

2) z zastrzeżeniem określonego w pkt. 3 sposobu traktowania niedopasowań walutowych w przypadku pozagiełdowych transakcji pochodnych, jeżeli zabezpieczenie jest denominowane w walucie różnej od waluty, w której denominowana jest ekspozycja bazowa, do korekty z tytułu zmienności dodaje się korektę uwzględniającą zmienność kursu walutowego, adekwatną do rodzaju zabezpieczenia, jak określono w § 69 - 78,

3) w przypadku pozagiełdowych transakcji pochodnych, objętych umowami ramowymi o kompensowaniu ekspozycji, uznanymi na podstawie przepisów załącznika nr 5 do rozporządzenia, oraz jeżeli zachodzi niedopasowanie pomiędzy walutą zabezpieczenia a walutą rozliczeniową, stosuje się korektę uwzględniającą zmienność kursu walutowego, przy czym stosuje się tylko jedną korektę z tytułu zmienności, nawet jeśli transakcje objęte umową ramową o kompensowaniu ekspozycji obejmują wiele walut.

Rozdział 2. Obliczanie wartości skorygowanych

§ 68.1. W odniesieniu do wszystkich transakcji, z wyjątkiem tych objętych uznanymi umowami ramowymi o kompensowaniu ekspozycji, wobec których stosuje się przepisy ustanowione w § 46 - 59, wartość zabezpieczenia skorygowaną o czynnik zmienności, oblicza się w następujący sposób:

$$C_{VA} = C \times (1 - H_C - H_{FX})$$

2. Wartość ekspozycji skorygowaną o czynnik zmienności oblicza się w następujący sposób:

$$E_{VA} = E \times (1 + H_E), \text{ oraz w przypadku pozabilansowych transakcji pochodnych: } E_{VA} = E.$$

3. W pełni skorygowaną wartość ekspozycji, uwzględniającą zarówno zmienność, jak i ograniczające ryzyko skutki zabezpieczenia, oblicza się w następujący sposób:

$$E^* = \max \{0, [E_{VA} - C_{VAM}]\}$$

4. Na potrzeby ust.1-3:

E oznacza wartość ekspozycji, która zostałaby określona odpowiednio zgodnie z metodą standardową określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia lub metodą wewnętrznych ratingów, określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia, jeżeli ekspozycja nie byłaby zabezpieczona. W tym celu dom maklerski, obliczający wartości ekspozycji ważone ryzykiem zgodnie z metodą standardową określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia, stosuje w obliczeniach ekwiwalentu bilansowego ekspozycji pozabilansowych wagę ryzyka 100 % zamiast wag określonych w § 100 załącznika nr 6 do rozporządzenia. Podobnie dom maklerski, obliczający wartości ekspozycji ważone ryzykiem zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia, w odniesieniu do ekspozycji określonych w § 198 - 201, § 202 - 204 załącznika nr 6 do rozporządzenia, stosuje współczynnik konwersji w wysokości 100 %, zamiast współczynników konwersji określonych w § 198 - 201, § 202 - 204 załącznika nr 6 do rozporządzenia .

- 1) E_{VA} jest wartością ekspozycji skorygowaną o czynnik zmienności.
- 2) C_{VA} jest wartością zabezpieczenia skorygowaną o czynnik zmienności.
- 4) C_{VAM} jest wartością C_{VA} skorygowaną dodatkowo o niedopasowanie terminów zapadalności zgodnie z przepisami § 98 - 101.
- 5) H_E jest korektą z tytułu zmienności odpowiadającą ekspozycji (E), obliczoną zgodnie z § 69 - 78.
- 6) H_C jest korektą z tytułu zmienności odpowiadającą zabezpieczeniu, obliczoną zgodnie z § 69 - 78.
- 7) H_{FX} jest korektą z tytułu zmienności odpowiadającą niedopasowaniu walutowemu, obliczoną zgodnie z § 69 - 78.
- 8) E^* jest w pełni skorygowaną wartością ekspozycji, uwzględniającą zmienność i ograniczające ryzyko skutki zabezpieczenia.

Rozdział 3. Obliczanie korekt z tytułu zmienności

§ 69. Korekty z tytułu zmienności można obliczyć na dwa sposoby: zgodnie z metodą nadzorczych korekt z tytułu zmienności, opisaną w § 71 lub na podstawie metody oszacowań własnych korekt z tytułu zmienności, opisaną w § 72 - 74.

§ 70.1, Dom maklerski może stosować nadzorcze korekty z tytułu zmienności lub oszacowania własne niezależnie od tego, czy do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia, czy metodę wewnętrznych ratingów zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia, przy czym dom maklerski stosujący metodę oszacowań własnych korekt z tytułu zmienności,

obowiązany jest stosować w odniesieniu do wszystkich rodzajów instrumentów, z wyjątkiem portfeli nieistotnych, gdzie dopuszcza się stosowanie metody nadzorczej.

2. Jeżeli zabezpieczenie składa się z szeregu uznanych pozycji, korekta z tytułu zmienności wynosi $H = \sum_i a_i H_i$, przy czym a_i jest proporcją danej pozycji do całego zabezpieczenia, a H_i jest korektą z tytułu zmienności stosowaną do tej pozycji.

Oddział 1. Nadzorcze korekty z tytułu zmienności

§ 71.1. W ramach metody nadzorczej, przy założeniu codziennej aktualizacji wartości, stosuje się korekty z tytułu zmienności przedstawione w tabelach 2-5, z uwzględnieniem zasad określonych w ust. 2.

Tabela 2

Stopień Jakości Kredytowej, z Którym Związana jest ocena jakości kredytowej dłużnego papieru wartościowego	Rezydualny termin zapadalności	Korekty z tytułu zmienności dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez podmioty opisane w § 17 ust. 1 pkt. 2			Korekty z tytułu zmienności dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez podmioty opisane w § 17 ust. 1 pkt. 3 i 4		
		Dwudziestodniowy okres upłynnienia (%)	Dziesięciodniowy okres upłynnienia (%)	Pięciodniowy okres upłynnienia (%)	Dwudziestodniowy okres upłynnienia (%)	Dziesięciodniowy okres upłynnienia (%)	Pięciodniowy okres upłynnienia (%)
1	≤ 1 rok	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707
	>1 ≤ 5 lat	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828
	> 5 lat	5,657	4	2,828	11,314	8	5,657
2-3	≤ 1 rok	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414
	>1 ≤ 5 lat	4,243	3	2,121	8,485	6	4,243
	> 5 lat	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485
4	≤ 1 rok	21,213	15	10,607	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	>1 ≤ 5 lat	21,213	15	10,607	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	> 5 lat	21,213	15	10,607	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

Tabela 3

Stopień jakości kredytowej, z którym związana jest ocena kredytowa krótkoterminowego dłużnego papieru wartościowego	Korekty z tytułu zmienności dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez podmioty opisane w § 17 ust. 1 pkt. 2, z ratingami krótkoterminowymi			Korekty z tytułu zmienności dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez podmioty opisane w § 17 ust. 1 pkt. 3 i 4, z ratingami krótkoterminowymi		
	Dwudziestodniowy okres upływnienia (%)	Dziesięciodniowy okres upływnienia (%)	Pięciodniowy okres upływnienia (%)	Dwudziestodniowy okres upływnienia (%)	Dziesięciodniowy okres upływnienia (%)	Pięciodniowy okres upływnienia (%)
1	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0.707
2-3	1,414	1	0,707	2,828	2	1.414

Tabela 4

Inne rodzaje zabezpieczeń lub ekspozycji			
	Dwudziestodniowy okres upływnienia (%)	Dziesięciodniowy okres upływnienia (%)	Pięciodniowy okres upływnienia (%)
Akcje objęte indeksem głównym, instrumenty dłużne zamienne objęte indeksem głównym	21,213	15	10,607
Inne papiery kapitałowe lub instrumenty dłużne zamienne dopuszczone do obrotu na uznanej giełdzie	35,355	25	17,678
Środki pieniężne	0	0	0

Tabela 5

Korekta z tytułu zmienności w przypadku niedopasowania walutowego		
Dwudziestodniowy okres upływnienia (%)	Dziesięciodniowy okres upływnienia (%)	Pięciodniowy okres upływnienia (%)
11,314	8	5,657

2. Przepisy ust. 1 stosuje się z uwzględnieniem poniższych zasad:

- 1) w przypadku zabezpieczonych transakcji kredytowych okres upływnienia wynosi 20 dni roboczych,
- 2) w przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu, z wyjątkiem przypadków, w których transakcje te obejmują transfer towarów lub gwarantowanych praw związanych z tytułem do towarów, oraz transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych, okres upływnienia wynosi 5 dni roboczych,
- 3) w przypadku transakcji opartych na rynku kapitałowym, innych niż wymienione w pkt. 1 i 2, okres upływnienia wynosi 10 dni roboczych,

4) stopień jakości kredytowej w tabelach 2-5 oraz w pkt. 5-8, z którym związana jest ocena jakości kredytowej dłużnego papieru wartościowego, jest stopniem przypisanym przez Komisję tej ocenie jakości kredytowej do celów obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową, przy uwzględnieniu przepisów § 17 ust. 6,

5) w przypadku nieuznanych papierów wartościowych lub towarów, przekazanych w formie kredytu lub zbywanych w ramach transakcji z przyrzeczeniem odkupu lub transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów, korekta z tytułu zmienności jest równa korekcie stosowanej w przypadku kapitałowych papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na uznanej giełdzie, nie uwzględnionych w głównym indeksie,

6) w przypadku uznanych jednostek instytucji zbiorowego inwestowania, korekta z tytułu zmienności, z zastrzeżeniem pkt. 7, jest wyznaczona jako średnia ważona korekt z tytułu zmienności, jakie można zastosować do aktywów, w które ta instytucja zainwestowała, z uwzględnieniem okresu upłynnienia transakcji określonego w pkt. 1,

7) jeżeli dom maklerski nie posiada wiedzy na temat rodzaju aktywów, w które zainwestowała instytucja zbiorowego inwestowania, to korekta z tytułu zmienności jest równa najwyższej korekcie z tytułu zmienności, jaką można zastosować w przypadku aktywów, w które ta instytucja ma prawo inwestować,

8) w przypadku emitowanych przez dom maklerski, w rozumieniu § 17 ust. 3, dłużnych papierów wartościowych nie posiadających nadanej oceny jakości kredytowej, spełniających kryteria uznawania zawarte w § 17 ust. 4, korekty z tytułu zmienności są wyznaczone tak, jak w przypadku papierów wartościowych emitowanych przez banki lub przedsiębiorstwa, posiadające zewnętrzną ocenę jakości kredytowej, której przypisany jest stopień jakości kredytowej równy 2 lub 3.

Oddział 2. Oszacowania własne korekt z tytułu zmienności

§ 72. Jeżeli dom maklerski spełnia wymogi określone w § 73 i 74, dom maklerski może za zgodą Komisji, o której mowa w art. 105 ust. 1 pkt 4 ustawy, stosować własne oszacowania zmienności w celu obliczania korekt z tytułu zmienności stosowanych do zabezpieczeń i ekspozycji, zgodnie z następującymi zasadami:

1) jeżeli dłużne papiery wartościowe posiadają ocenę jakości kredytowej uznanej zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej, odpowiadającą ocenie jakości kredytowej na poziomie inwestycyjnym lub wyższym, dom maklerski może, z zastrzeżeniem pkt. 2, obliczać szacunkową wartość zmienności w odniesieniu do poszczególnych kategorii papierów wartościowych,

2) przy określaniu odpowiednich kategorii papierów wartościowych dom maklerski uwzględnia rodzaj emitenta papierów wartościowych, zewnętrzną ocenę jakości kredytowej tych papierów, rzeczywisty (rezydualny) termin zapadalności i zmodyfikowany średni okres trwania, przy czym oszacowania zmienności są reprezentatywne dla papierów wartościowych zaliczonych przez dom maklerski do danej kategorii,

3) w przypadku dłużnych papierów wartościowych, które posiadają ocenę jakości kredytowej uznanej zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej, a która odpowiada ocenie jakości kredytowej poniżej jakości inwestycyjnej oraz w przypadku innych uznanych zabezpieczeń, korekty z tytułu zmienności oblicza się osobno dla każdego papieru wartościowego,

4) dom maklerski stosujący własne oszacowania korekt z tytułu zmienności szacuje zmienność zabezpieczenia lub niedopasowania walutowego, nie uwzględniając przy tym korelacji pomiędzy niezabezpieczoną ekspozycją, zabezpieczeniem lub kursami wymiany.

§ 73. Dom maklerski, z zastrzeżeniem § 74, może stosować własne oszacowania zmienności w celu obliczania korekt z tytułu zmienności stosowanych do zabezpieczeń i ekspozycji, jeżeli spełnione są następujące kryteria ilościowe:

- 1) przy obliczaniu korekt z tytułu zmienności stosuje się jednostronny przedział ufności 99%,
- 2) w przypadku zabezpieczonej transakcji kredytowej okres upłynnienia wynosi 20 dni roboczych, w przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu (z wyjątkiem przypadków, w których transakcje te obejmują transfer towarów lub gwarantowanych praw związanych z tytułem do towarów oraz z wyjątkiem transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych) okres upłynnienia wynosi 5 dni roboczych, a w przypadku innych transakcji opartych na rynku kapitałowym, okres upłynnienia wynosi 10 dni roboczych,
- 3) dom maklerski może stosować korekty z tytułu zmienności obliczone w oparciu o krótsze lub dłuższe okresy upłynnienia i przeskalowane odpowiednio w górę lub w dół do okresu upłynnienia określonego w pkt. 3 dla danego rodzaju transakcji, przy zastosowaniu wzoru pierwiastka kwadratowego czasu:

$$H_M = H_N \sqrt{T_M / T_N},$$

gdzie:

T_M stanowi odpowiedni okres upłynnienia,

H_M stanowi wartość korekty z tytułu zmienności dla okresu upłynnienia określonego w pkt.2,

H_N stanowi korektę z tytułu zmienności opartą na okresie upłynnienia T_N ,

- 4) dom maklerski uwzględnia brak płynności aktywów o niższej jakości, przy czym:
  - a) w przypadku wątpliwości, co do płynności zabezpieczenia, okres upłynnienia korygowany jest w górę,
  - b) dom maklerski identyfikuje przypadki, w których dane historyczne mogą zaniżyć potencjalną zmienność (np. sztywny kurs walutowy) i w takich przypadkach korzysta z odpowiednich testów warunków skrajnych,
- 5) okres obserwacji historycznych (okres próby) wykorzystywany do obliczania korekt zmienności wynosi co najmniej rok, przy czym:
  - a) w przypadku zastosowania systemu ważenia obserwacji lub innych metod w odniesieniu do obserwacji, efektywny okres obserwacji wynosi co najmniej jeden rok, co oznacza, że średnia ważona czasowego opóźnienia numerów poszczególnych obserwacji nie jest krótsza niż 6 miesięcy,
  - b) w przypadku znacznego wzrostu zmienności cenowej, dom maklerski jest zobowiązany obliczać korekty z tytułu zmienności przy wykorzystaniu krótszego okresu obserwacji,
- 6) dom maklerski aktualizuje zbiory danych i oblicza korekty z tytułu zmienności co najmniej raz na trzy miesiące oraz za każdym razem, gdy zachodzą istotne zmiany cen rynkowych.

§ 74. Własne oszacowania zmienności w celu obliczania korekt z tytułu zmienności stosowanych do zabezpieczeń i ekspozycji mogą być stosowane, jeżeli spełnione są następujące kryteria jakościowe:

- 1) oszacowania zmienności stosowane są w codziennym procesie zarządzania ryzykiem domu maklerskiego, w szczególności w odniesieniu do wewnętrznych limitów ekspozycji,
- 2) jeżeli okres upłynięcia stosowany przez dom maklerski w codziennym procesie zarządzania ryzykiem jest dłuższy niż okres określony w niniejszej części dla danego typu transakcji, korekty z tytułu zmienności zostają przeskalowane w górę zgodnie ze wzorem pierwiastka kwadratowego czasu określonym w § 73 pkt 3,
- 3) dom maklerski stosuje procedury monitorowania i zapewniania zgodności z udokumentowanym zbiorem zasad i mechanizmów kontroli dotyczących działania systemu szacowania korekt z tytułu zmienności i uwzględniania tych oszacowań w procesie zarządzania ryzykiem,
- 4) w ramach wewnętrznego procesu przeglądu domu maklerskiego, jednostka audytu wewnętrznego prowadzi regularnie niezależne przeglądy systemu szacowania korekt z tytułu zmienności, przy czym co najmniej raz w roku dokonuje się kompleksowego przeglądu całego systemu szacowania korekt z tytułu zmienności i ich uwzględniania w procesie zarządzania ryzykiem domu maklerskiego, przy uwzględnieniu co najmniej następujących aspektów:
  - a) włączania oszacowanych korekt z tytułu zmienności do codziennego procesu zarządzania ryzykiem,
  - b) zatwierdzania wszelkich istotnych zmian w procesie szacowania korekt z tytułu zmienności,
  - c) sprawdzania spójności, terminowości oraz wiarygodności źródeł danych wykorzystywanych w systemie szacowania korekt z tytułu zmienności, w tym ocena stopnia niezależności źródeł pozyskiwania danych,
  - d) dokładności i poprawności założeń dotyczących zmienności.

Oddział 3. Przeskalowanie korekt z tytułu zmienności

§ 75.1. Korekty z tytułu zmienności określone w § 72 wymagają przeprowadzania codziennej aktualizacji wyceny.

2. Jeżeli dom maklerski stosuje własne oszacowania korekt z tytułu zmienności zgodnie z § 72 - 74, są one obliczane, z zastrzeżeniem §76, w oparciu o codzienną aktualizację wyceny.

§ 76. Jeżeli aktualizacja wyceny odbywa się rzadziej niż raz dziennie, stosuje się większe korekty z tytułu zmienności, obliczając je poprzez przeskalowanie korekt z tytułu zmienności dla codziennej wyceny za pomocą następującego wzoru pierwiastka kwadratowego czasu:

$$H = H_M \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}}$$

gdzie:

H stanowi stosowaną korektę z tytułu zmienności

H_M stanowi korektę z tytułu zmienności przy codziennej aktualizacji wyceny

NR stanowi rzeczywistą liczbę dni roboczych pomiędzy aktualizacjami wyceny

T_M stanowi okres upłynnienia dla danego rodzaju transakcji.

Oddział 4. Warunki stosowania korekty z tytułu zmienności równej 0%

§ 77.1. W odniesieniu do transakcji z przyrzeczeniem odkupu i transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych przez dom maklerski, dom maklerski może, zamiast stosowania korekt z tytułu zmienności obliczonych zgodnie z § 69 - 76, stosować korektę z tytułu zmienności równą 0%, pod warunkiem że dom maklerski stosuje nadzorcze korekty z tytułu zmienności lub własne oszacowania korekt z tytułu zmienności i spełnia następujące warunki:

1) zarówno ekspozycja, jak i zabezpieczenie stanowią środki pieniężne lub instrumenty dłużne rządów lub banków centralnych w rozumieniu przepisów § 17 ust. 1 pkt 2, którym

w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia można przypisać wagę ryzyka w wysokości 0%,

2) zarówno ekspozycja, jak i zabezpieczenie są denominowane w tej samej walucie.

3) termin zapadalności transakcji nie przekracza jednego dnia albo zarówno ekspozycja, jak i zabezpieczenie, podlegają codziennej wycenie rynkowej lub codziennej korekcie wartości depozytu zabezpieczającego,

4) przewidywany okres pomiędzy ostatnią wyceną rynkową następującą przed niedokonaniem przez kontrahenta uzupełnienia wartości depozytu zabezpieczającego i upłynnieniem zabezpieczenia nie przekracza czterech dni roboczych,

5) transakcja jest rozliczana za pomocą systemu rozliczeń, wykorzystywanego dla tego typu transakcji,

6) dokumentacja umowy jest standardową dokumentacją stosowaną na rynku w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu lub transakcjach pożyczki danego rodzaju papierów wartościowych,

7) umowa transakcji określa, że w przypadku, gdy kontrahent nie dopełni obowiązku dostarczenia środków pieniężnych lub papierów wartościowych lub uzupełnienia zabezpieczenia albo też w inny sposób nie wykona swych zobowiązań, transakcja ta podlega natychmiastowemu rozwiązaniu,

8) kontrahent zalicza się do podstawowych uczestników rynku, przy czym za podstawowych uczestników rynku uznaje się następujące podmioty:

a) podmioty wymienione w § 17 ust. 1 pkt 2, ekspozycjom wobec których w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia można przypisać wagę ryzyka w wysokości 0%,

b) banki w rozumieniu zapisów § 17 ust. 3,

c) inne instytucje finansowe, łącznie z firmami ubezpieczeniowymi, jeżeli ekspozycje wobec nich spełniają jeden z poniższych warunków:

— otrzymują wagę ryzyka równą 20 % w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia,

— w przypadku domów maklerskich obliczających kwoty ekspozycji ważone ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat w obliczeniach wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą wewnętrznych ratingów zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia, nie posiadają oceny jakości kredytowej nadanej przez uznaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej a które według ratingu wewnętrznego domu maklerskiego cechują się prawdopodobieństwem niewykonania zobowiązania równym prawdopodobieństwu wynikającemu z uznanej zewnętrznej oceny jakości kredytowej, której Komisja przypisała stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż dwa, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec przedsiębiorstw w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia,

d) nadzorowane instytucje zbiorowego inwestowania podlegające wymaganiom kapitałowym lub wymaganiom w zakresie dźwigni finansowej,

e) nadzorowane fundusze emerytalne,

f) uznane izby rozliczeniowe.

2. Przepisów określonych w ust. 1 nie stosuje się do domów maklerskich, które stosują metodę modeli wewnętrznych, określoną w § 53 - 57.

§ 78. Dom maklerski może zastosować podejście określone w § 77 ust. 1 w odniesieniu do transakcji z przyrzeczeniem odkupu papierów wartościowych emitowanych przez rząd innego państwa członkowskiego lub transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki takich papierów, jeżeli właściwe władze tego państwa członkowskiego zezwalają nadzorowanym przez siebie domom maklerskim na stosowanie takiego podejścia.

Rozdział 4. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanych strat

Oddział 1. Metoda standardowa

§ 79. Za wartość ekspozycji do celów obliczania ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z § 68 - 77 uznaje się E^* obliczone zgodnie z § 68. W przypadku operacji pozabilansowych określonych w § 87 załącznika nr 6 do rozporządzenia, wartość ekspozycji ważonych ryzykiem wylicza się jako iloczyn wartości E^* oraz wag ryzyka określonych w § 87 załącznika nr 6 do rozporządzenia.

Oddział 2. Metoda wewnętrznych ratingów

§ 80. Współczynnik LGD*, oznaczający efektywną stratę z tytułu niewykonania zobowiązań, traktowany jest jako współczynnik LGD dla potrzeb załącznika nr 6 do rozporządzenia i oblicza się go zgodnie z niniejszym wzorem:

$$LGD^* = LGD \times [(E^*/E)],$$

gdzie:

LGD oznacza współczynnik LGD (strata z tytułu niewykonania zobowiązań), który miałby zastosowanie do ekspozycji zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia, gdyby ekspozycja nie była zabezpieczona,

E oznacza wartość ekspozycji obliczoną zgodnie z § 68,

E^* oznacza wartość obliczoną zgodnie z § 68.

Tytuł 5. Inne uznane zabezpieczenia dla celów metody wewnętrznych ratingów

Dział 1. Wycena

Rozdział 1. Zabezpieczenie na nieruchomości

§ 81.1. Z zastrzeżeniem ust. 2, nieruchomości wyceniana jest przez niezależnego rzeczoznawcę według wartości rynkowej lub poniżej tej wartości.

2. Jeżeli dom maklerski jest uprawniony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa do stosowania wyceny nieruchomości według wartości bankowo - hipotecznej, nieruchomości może być wyceniona przez niezależnego rzeczoznawcę według tej wartości lub poniżej tej wartości.

3. Wartość rynkowa oznacza szacunkową kwotę, za którą zainteresowany nabywca powinien zakupić daną nieruchomość od właściciela zainteresowanego sprzedażą na warunkach rynkowych w dniu przeprowadzania wyceny, o ile właściciel dołożył należytej staranności w celu znalezienia najlepszego nabywcy i gdzie każda ze stron posiada niezbędną wiedzę oraz działa w sposób świadomy i rozważnie. Wartość rynkowa jest jasno i przejrzysto udokumentowana.

4. Wartość bankowo - hipoteczna oznacza wartość nieruchomości określoną w drodze ostrożnej oceny przyszłej zbywalności nieruchomości przy uwzględnieniu cech nieruchomości w długim okresie, warunków normalnych i specyficznych dla lokalnego rynku, obecnego sposobu wykorzystania oraz odpowiednich alternatywnych zastosowań nieruchomości, bez uwzględniania w tej wycenie czynników spekulacyjnych. Wartość bankowo-hipoteczna jest jasno i przejrzysto udokumentowana.

5. Wartość zabezpieczenia wyznacza się jako wartością rynkową lub wartością bankowo - hipoteczną pomniejszoną, jeśli jest to uzasadnione, o kwotę wynikającą z monitorowania wartości nieruchomości zgodnie z § 34 pkt 2 oraz wszelkich wcześniejszych roszczeń względem nieruchomości.

Rozdział 3. Inne rodzaje zabezpieczenia rzeczowego

§ 82. Majątek wyceniany jest według wartości rynkowej, która stanowi szacunkową kwotę za którą zainteresowany nabywca mógłby w dniu wyceny zakupić daną nieruchomość od sprzedawcy sprzedażą w drodze bezpośredniej transakcji na warunkach rynkowych.

Dział 2. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanych strat

Rozdział 1. Zasady ogólne

§ 83.1. Współczynnik LGD*, oznaczający efektywną stratę z tytułu niewykonania zobowiązania, traktowany jest jako współczynnik LGD dla potrzeb załącznika nr 6 do rozporządzenia i oblicza się go, z zastrzeżeniem § 84, zgodnie z ust. 2 - 5.

2. Jeżeli stosunek wartości zabezpieczenia (C) do wartości ekspozycji (E) jest niższy niż wartość progowa C* (minimalny wymagany poziom zabezpieczenia ekspozycji), określona zgodnie z tabelą 6, to wartość LGD* jest równa wartości LGD, ustalonej w załączniku nr 6 do rozporządzenia dla niezabezpieczonych ekspozycji wobec danego kontrahenta.

3. Jeżeli stosunek wartości zabezpieczenia do wartości ekspozycji przekracza drugą, wyższą wartość progową C** (tj. poziom zabezpieczenia wymagany, aby być w pełni uznanym przy wyliczaniu współczynnika LGD) określoną zgodnie z tabelą 6, to wartość LGD* jest równa wartości LGD* określonej zgodnie z tabelą 6.

4. Jeżeli wymagany poziom zabezpieczenia C** nie został osiągnięty w odniesieniu do ekspozycji jako całości, ale poziom zabezpieczenia jest wyższy niż C*, ekspozycja taka traktowana jest jako dwie następujące ekspozycje - część, dla której osiągnięty jest wymagany poziom zabezpieczenia C** oraz część pozostała.

5. W tabeli 6 przedstawiono odpowiednie współczynniki LGD* oraz wymagane poziomy zabezpieczenia dla zabezpieczonych części ekspozycji:

Tabela 6

	LGD* dla ekspozycji uprzywilejowanych lub warunkowych ekspozycji uprzywilejowanych	LGD* dla ekspozycji uprzywilejowanych lub warunkowych ekspozycji uprzywilejowanych	Minimalny wymagany poziom zabezpieczenia ekspozycji (C*)	Minimalny wymagany poziom zabezpieczenia ekspozycji (C*)
Nieruchomość i mieszkalne / komercyjne	35%	65%	30%	140%
Inne zabezpieczenia	40%	70%	30%	140%

Rozdział 2. Alternatywne traktowanie zabezpieczenia na nieruchomości

§ 84. Dom maklerski może przypisać wagę ryzyka 50% do części ekspozycji w pełni zabezpieczonej na nieruchomości mieszkalnej lub komercyjnej, znajdującej się na terenie innego państwa członkowskiego, jeżeli rynek w tym państwie członkowskim jest dobrze rozwinięty i długotrwały oraz właściwe władze nadzorcze w tym państwie członkowskim zezwalają instytucjom kredytowym podlegającym ich jurysdykcji na takie traktowanie zgodnie z warunkami stosowanymi w tym państwie członkowskim:

Tytuł 6. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanych strat w przypadku mieszanych puli zabezpieczeń

§ 85. Jeżeli kwoty ekspozycji ważone ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych straty obliczane są na podstawie metody wewnętrznych ratingów, a ekspozycja posiada zarówno zabezpieczenie finansowe, jak i inną uznaną formę zabezpieczenia, współczynnik LGD* (efektywna strata z tytułu niewykonania zobowiązań) traktowany jest jako LGD dla potrzeb załącznika nr 6do rozporządzenia i obliczany w następujący sposób:

- 1) dom maklerski dokonuje podziału wartości ekspozycji skorygowanej o czynnik zmienności (tj. wartości po zastosowaniu korekty z tytułu zmienności określonej zgodnie z § 68) na części, z których każda objęta jest tylko jednym rodzajem zabezpieczenia:
  - a) część zabezpieczona uznanym zabezpieczeniem finansowym,
  - b) część zabezpieczona zabezpieczeniem na nieruchomości komercyjnej lub nieruchomości mieszkalnej,
  - c) część zabezpieczona innym uznanym zabezpieczeniem,
  - d) część niezabezpieczona,
- 2) współczynnik LGD* dla każdej części ekspozycji obliczany jest odrębnie, zgodnie z odpowiednimi przepisami niniejszego załącznika.

Tytuł 7. Inne rodzaje ochrony kredytowej rzeczowej

Dział 1. Depozyty ulokowane w banku

§ 86. Jeżeli spełnione są warunki określone w § 37, ochronę kredytową wchodzącą w zakres objęty zapisami § 23 można traktować, jak gwarancję udzieloną przez bank będący stroną trzecią.

Dział 2. Polisy ubezpieczeniowe na życie, na których ustanowiono zastaw lub cesję praw na rzecz domu maklerskiego udzielającego kredytu

§ 87. Jeżeli spełnione są warunki określone w § 38, ochronę kredytową wchodzącą w zakres objęty zapisami § 24 można traktować, jak gwarancję firmy wystawiającej ubezpieczenie na życie, przy czym wartość uznanej ochrony kredytowej jest równa wartości wykupu polisy ubezpieczeniowej.

Dział 3. Papiery wartościowe domu maklerskiego z opcją odkupu na żądanie

§ 88. Instrumenty uznane na mocy § 25 można traktować jak gwarancję banku emitującego te instrumenty, przy czym wartość uznanej ochrony kredytowej wyznacza się w następujący sposób:

- 1) jeżeli instrument podlega odkupowi po cenie nominalnej, wówczas kwota ta stanowi wartość ochrony,
- 2) jeżeli instrument podlega odkupowi po cenie rynkowej, wówczas wartość uznanej ochrony kredytowej wyznacza się w taki sam sposób, jak w przypadku zabezpieczenia w postaci dłużnych papierów wartościowych określonych w § 17 ust. 4.

Księga 2. Ochrona kredytowa nieruchomości

Tytuł 1. Wycena

§ 89. Wartość ochrony kredytowej nieruchomości (G) stanowi kwotę, którą dostawca ochrony zobowiązał się uiszczyć w przypadku niewykonania zobowiązania lub niedotrzymania terminu płatności przez kredytodawcę lub zaistnienia innych określonych zdarzeń kredytowych.

§ 90. W przypadku kredytowych instrumentów pochodnych, które do zdarzeń kredytowych nie zaliczają restrukturyzacji zobowiązania bazowego, obejmującej umorzenie lub odroczenie spłaty kwoty głównej, odsetek lub prowizji, i prowadzącej do wystąpienia straty kredytowej (tj. aktualizacji wartości lub innego podobnego obciążenia rachunku zysków i strat):

- 1) wartość ochrony kredytowej obliczonej zgodnie z § 89 zostaje obniżona o 40 %, jeżeli kwota, którą dostawca ochrony zobowiązał się uiszczyć, nie przekracza wartości ekspozycji,
- 2) wartość ochrony kredytowej jest nie wyższa niż 60 % wartości ekspozycji, jeżeli kwota, którą dostawca ochrony zobowiązał się uiszczyć, przekracza wartość ekspozycji.

§ 91.1. Jeżeli ochrona kredytowa nieruchomości denominowana jest w walucie innej niż waluta ekspozycji (niedopasowanie walutowe), wartość ochrony kredytowej obniża się poprzez zastosowanie korekty z tytułu zmienności H_{FX} w następujący sposób:

$$G^* = G \times (1 - H_{FX}),$$

gdzie:

G stanowi nominalną wartość ochrony kredytowej,

G^* stanowi wartość G skorygowaną o ryzyko walutowe,

H_{FX} stanowi korektę z tytułu zmienności obejmującą każde niedopasowanie walutowe między ochroną kredytową a zobowiązaniem bazowym.

2. Jeżeli nie zachodzi niedopasowanie walutowe to $G^* = G$

§ 92. Korekta z tytułu zmienności stosowana w przypadku niedopasowania walutowego może być obliczana na podstawie korekt nadzorczych lub oszacowań własnych korekt, określonych w § 69 - 76.

Tytuł 2. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanych strat

Dział 1. Ochrona częściowa – podział na transze

§ 93. Jeżeli dom maklerski przenosi część ryzyka kredytowego w jednej lub więcej transzach, stosuje się zasady określone w załączniku nr 8 do rozporządzenia, przy czym progi istotności, poniżej których nie dokonuje się płatności w przypadku straty, uważane są za równoważne zachowanym pozycjom pierwszej straty oraz skutkujące transferem ryzyka podzielonym na transze.

Dział 2. Metoda standardowa

Rozdział 1. Ochrona pełna

§ 94. Do celów rachunku kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z § 7 – 19 załącznika nr 6 do rozporządzenia, wartość g stanowi wagę ryzyka przypisywaną ekspozycji w pełni objętej ochroną nieruchomościową (G_A), przy czym g stanowi wagę ryzyka ekspozycji wobec dostawcy ochrony, określoną w obliczeniach wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia, a G_A oznacza wartość G^* , obliczoną zgodnie z § 91, skorygowaną dodatkowo o niedopasowanie terminów zapadalności zgodnie z § 98 – 101.

Rozdział 2. Ochrona częściowa – równość pod względem uprzywilejowania (subpartycypacja)

§ 95. Jeżeli zabezpieczona kwota jest mniejsza niż wartość ekspozycji, a zabezpieczone i niezabezpieczone części są równe pod względem uprzywilejowania, a tym samym dom maklerski i dostawca zabezpieczenia mają proporcjonalny, ustalony udział w stratach (subpartycypacja), obniżenie wymogów kapitałowych określa się także proporcjonalnie. Do celów rachunku kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z częścią II, załącznika nr 6 do rozporządzenia, kwoty ekspozycji ważone ryzykiem oblicza się według następującego wzoru:

$$(E - G_A) \times r + G_A \times g,$$

gdzie:

E oznacza wartość ekspozycji;

G_A oznacza wartość G^* , obliczoną zgodnie z § 91, skorygowaną dodatkowo o niedopasowanie terminów zapadalności zgodnie z § 98 - 101.

r oznacza wagę ryzyka ekspozycji wobec dłużnika, określoną w obliczeniach wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia,

g oznacza wagę ryzyka ekspozycji wobec dostawcy ochrony, określoną w obliczeniach wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą standardową zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia.

Rozdział 3. Gwarancje rządowe

§ 96. Dom maklerski może przypisać wagę ryzyka kredytowego 0% ekspozycjom lub częściom ekspozycji gwarantowanym przez rządy lub banki centralne państw członkowskich, jeżeli dana gwarancja spełnia warunki przewidziane dla tego rodzaju zabezpieczenia określone w § 39 - 41 i jest denominowana w walucie krajowej dłużnika, a ekspozycja jest finansowana w tej samej walucie.

Dział 2.2.3. Metoda wewnętrznych ratingów – ochrona pełna lub ochrona częściowa przy równości względem uprzywilejowania

§ 97.1. W przypadku ochrony pełnej i ochrony częściowej przy równości pod względem uprzywilejowania, ochronę kredytową uznaje się dla celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z zasadami określonymi w ust. 2 - 4.

2. Wartość PD dla zabezpieczonej części ekspozycji (opartej na skorygowanej wartości ochrony kredytowej G_A) może być do celów § 161 – 177 załącznika nr 6 do rozporządzenia zastąpiona wartością PD dostawcy zabezpieczenia, lub, w przypadku, gdy pełną substytucję uznaje się za nieuzasadnioną, wartością PD zawierającą się w przedziale pomiędzy wartością PD dla dłużnika a wartością PD dla gwaranta.

3. W przypadku ekspozycji podporządkowanych i niepodporządkowanej ochrony nierzeczywistej można stosować do celów § 161 – 177 załącznika nr 6 do rozporządzenia wartość LGD przypisaną ekspozycjom uprzywilejowanym,

4. W przypadku niezabezpieczonej części ekspozycji wartość PD jest równa współczynnikowi PD dłużnika, a LGD jest równe LGD ekspozycji bazowej,

5. G_A oznacza wartość G^* , obliczoną zgodnie z § 91, skorygowaną dodatkowo o niedopasowanie terminów zapadalności zgodnie z § 98 - 101.

Część IV. Niedopasowanie terminów zapadalności

Księga 1. Definicja terminu zapadalności

§ 98.1. Efektywny termin zapadalności zobowiązania bazowego to najdłuższy pozostały okres, przed upływem którego dłużnik jest zobowiązany wykonać swoje zobowiązania, nie dłuższy jednak niż 5 lat.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3, termin zapadalności ochrony kredytowej jest okresem pozostałym do najwcześniejszego terminu, w którym ochrona może wygasnąć lub zostać zakończona.

3. Jeżeli dostawca ochrony posiada zgodnie z umową prawo przerwania działania ochrony, za termin zapadalności takiego zabezpieczenia przyjmuje się najwcześniejszy termin, w którym dostawca może skorzystać z tej możliwości.

4. Jeżeli dom maklerski, jako nabywca zabezpieczenia posiada prawo do rozwiązania umowy o ochronie, a umowa przewiduje korzystne warunki wykupu instrumentu przez dom maklerski przed umownym terminem zapadalności, wówczas za termin zapadalności ochrony uznaje się okres pozostały do najwcześniejszego terminu, w którym dom maklerski może skorzystać z tej opcji; w pozostałych przypadkach można uznać, że opcja ta nie wpływa na termin zapadalności ochrony kredytowej.

5. Jeżeli działanie kredytowego instrumentu pochodnego ustaje przed upływem okresu karencji wymaganego do stwierdzenia niewykonania zobowiązania bazowego, w wyniku nieuregulowania należnych płatności, termin zapadalności ochrony skraca się o długość okresu karencji.

Księga 2. Wycena ochrony kredytowej

Tytuł 1. Transakcje z ochroną kredytową rzeczywistą – uproszczona metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych

§ 99. Jeżeli występuje niedopasowanie pomiędzy terminem zapadalności ekspozycji oraz terminem zapadalności ochrony, ochrona nie jest uznawana.

Tytuł 2. Transakcje podlegające ochronie kredytowej rzeczywistej – kompleksowa metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych

§ 100. Przy ustalaniu skorygowanej wartości zabezpieczenia uwzględnia się termin zapadalności ochrony kredytowej oraz termin zapadalności ekspozycji, zgodnie z następującym wzorem:

$$C_{VAM} = C_{VA} \times (t - t^*) / (T - t^*),$$

gdzie:

C_{VA} oznacza wartość zabezpieczenia skorygowaną o czynnik zmienności, obliczoną zgodnie z § 68, lub kwotę ekspozycji w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa,

t oznacza liczbę lat pozostałą do terminu zapadalności ochrony kredytowej, obliczoną zgodnie z § 98, lub wartość T w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa,

T oznacza liczbę lat pozostałą do terminu zapadalności ekspozycji, obliczoną zgodnie z § 98, lub liczbę 5 - w zależności od tego, która z tych liczb jest niższa

t^* równa się 0,25.

C_{VAM} oznacza wartość C_{VA} skorygowaną dodatkowo o niedopasowanie terminów zapadalności, zawartą we wzorze na w pełni skorygowaną wartość ekspozycji (E^*), określonym w § 68.

Tytuł 3. Transakcje podlegające ochronie kredytowej nierzeczywistej

§ 101. Przy ustalaniu skorygowanej wartości ochrony dom maklerski uwzględnia termin zapadalności ochrony kredytowej oraz termin zapadalności ekspozycji, zgodnie z następującym wzorem:

$$G_A = G^* \times (t - t^*) / (T - t^*),$$

gdzie:

G^* oznacza kwotę ochrony kredytowej skorygowaną o niedopasowanie walutowe

G_A oznacza wartość G^* skorygowaną o niedopasowanie terminów zapadalności

t oznacza liczbę lat pozostałą do terminu zapadalności ochrony kredytowej, obliczoną zgodnie z § 98, lub wartość T w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa

T oznacza liczbę lat pozostałą do terminu zapadalności ekspozycji, obliczoną zgodnie z § 98, lub liczbę 5 w zależności od tego, która z tych liczb jest niższa

t^* równa się 0,25.

G_A oznacza wartość ochrony do celów § 89 - 97.

Część V. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego koszyka ekspozycji

Księga 1. Kredytowe instrumenty pochodne uruchamiane pierwszym niewykonaniem zobowiązania

§ 102. Jeżeli dom maklerski uzyskuje ochronę kredytową wielu ekspozycji na warunkach przewidujących, że pierwsze niewykonanie zobowiązania wśród ekspozycji uruchamia płatność, powodując jednocześnie wygaśnięcie umowy, dom maklerski może zmienić sposób obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz odpowiednio kwot oczekiwanych strat w odniesieniu do ekspozycji, która w razie braku zabezpieczenia kredytowego skutkowałaby najniższą kwotą ekspozycji ważoną ryzykiem zgodnie z przepisami niniejszego załącznika, metodą standardową określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia lub metodą wewnętrznych ratingów określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia, jednak wyłącznie, jeżeli wartość ekspozycji jest niższa lub równa wartości ochrony kredytowej.

Księga 2. Kredytowy instrument pochodny uruchamiany n -tym niewykonaniem zobowiązania

§ 103. Jeżeli zgodnie z warunkami ochrony kredytowej płatność uruchamiana jest n -tym niewykonaniem zobowiązania w ramach koszyka ekspozycji, dom maklerski nabywający ochronę może ją uznać jedynie w celu obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz odpowiednio kwot oczekiwanych strat, jeżeli uzyskał ochronę kredytową również dla od 1 do $n-1$ przypadków niewykonania zobowiązań lub jeżeli nastąpiło już $n-1$ przypadków niewykonania zobowiązań. Należy wówczas stosować metodę określoną w § 102, dotyczącą kredytowych instrumentów pochodnych uruchamianych pierwszym niewykonaniem zobowiązania, dostosowaną odpowiednio do produktów uruchamianych n -tym niewykonaniem zobowiązania.

Załącznik nr 8

OBLICZANIE KWOT EKSPOZYCJI WAŻONYCH RYZYKIEM W PRZYPADKU SEKURYTYZACJI AKTYWÓW

Część I. Definicje oraz zasady ogólne.

Księga 1. Definicje.

§ 1. Sekurytyzacja oznacza transakcję, program lub strukturę prawno - organizacyjną, w wyniku której ryzyko kredytowe związane z ekspozycją bazową lub pulą ekspozycji bazowych ulega podziałowi na transze o następujących cechach:

- 1) płatności w ramach transakcji, programu lub struktury zależą od dochodów z tytułu ekspozycji lub puli ekspozycji,
- 2) hierarchia transz określa rozkład strat w ciągu okresu trwania transakcji lub struktury.

§ 2. Sekurytyzacja tradycyjna oznacza sekurytyzację obejmującą przeniesienie sekurytyzowanych ekspozycji bazowych do jednostki specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji (podmiotu emisyjnego) lub funduszu sekurytyzacyjnego, który emituje papiery wartościowe. Przeniesienie ekspozycji bazowych odbywa się w drodze przekazania prawa własności do sekurytyzowanych ekspozycji bazowych przez dom maklerski inicjujący lub poprzez subpartycypację. Wyemitowane papiery wartościowe nie stanowią zobowiązań domu maklerskiego inicjującego.

§ 3. Sekurytyzacja syntetyczna oznacza sekurytyzację, w której podział na transze odbywa się poprzez zastosowanie kredytowych instrumentów pochodnych lub gwarancji, a pula ekspozycji bazowych jest wykazywana w bilansie domu maklerskiego inicjującego.

§ 4. Transza oznacza ustalony umownie segment ryzyka kredytowego związanego z ekspozycją lub wieloma ekspozycjami, przy czym pozycja w takim segmencie obciążona jest większym lub mniejszym ryzykiem straty z tytułu ryzyka kredytowego w stosunku do pozycji o tej samej wartości nominalnej w każdym innym segmencie, przy czym nie uwzględnia się ochrony kredytowej zapewnionej przez stronę trzecią bezpośrednio posiadaczom pozycji w danym segmencie lub innych segmentach.

§ 5. Pozycja sekurytyzacyjna oznacza dowolną ekspozycję z tytułu sekurytyzacji.

§ 6. Dom maklerski inicjujący oznacza:

- 1) dom maklerski, który samodzielnie lub za pośrednictwem podmiotów powiązanych, bezpośrednio lub pośrednio, był zaangażowany w pierwotną umowę dającą początek zobowiązaniom lub potencjalnym zobowiązaniom dłużnika lub potencjalnego dłużnika, skutkujących ekspozycją, która podlega sekurytyzacji,
- 2) dom maklerski, który nabywa ekspozycje strony trzeciej, ujmuje je we własnym bilansie, a następnie poddaje sekurytyzacji.

§ 7. Instytucja sponsorująca oznacza instytucję inną niż dom maklerski inicjujący, która ustanawia i zarządza programem emisji papierów komercyjnych zabezpieczonych aktywami lub innym programem sekurytyzacyjnym, w ramach którego nabywane są ekspozycje od jednostek zewnętrznych.

§ 8. Wsparcie jakości kredytowej oznacza ustalenie umowne, na mocy którego jakość kredytowa pozycji sekurytyzacyjnej ulega poprawie w stosunku do sytuacji braku takiego ustalenia umownego, wliczając w to wsparcie jakości kredytowej zapewniane przez transze podporządkowane i inne rodzaje ochrony kredytowej.

§ 9. Jednostka specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji (podmiot emisyjny) oznacza instytucję powierniczą lub inny podmiot, inny niż dom maklerski, utworzoną w celu przeprowadzenia jednej lub wielu sekurytyzacji, której działalność ogranicza się do działań odpowiadających temu celowi, a której struktura ukształtowana jest w celu oddzielenia zobowiązań jednostki specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji od zobowiązań domu maklerskiego inicjującego, a posiadacze udziałów w takiej jednostce mają prawo zastawiać je lub wymieniać bez żadnych ograniczeń.

§ 10. Marża nadwyżkowa oznacza otrzymane odsetki i prowizje związane z ekspozycjami sekurytyzowanymi po odliczeniu kosztów i wydatków.

§ 11. Opcja odkupu końcowego oznacza zawartą w umowie możliwość odkupu lub zamknięcia przez dom maklerski inicjujący pozycji sekurytyzacyjnych przed spłatą wszystkich ekspozycji bazowych, kiedy kwota ekspozycji z tytułu ekspozycji bazowych spada poniżej określonego poziomu.

§ 12. Instrument wsparcia płynności oznacza pozycję sekurytyzacyjną z tytułu postanowień umownych o zapewnieniu finansowania, mającego na celu zapewnienie terminowości przepływów pieniężnych do inwestorów.

§ 13. Kirb oznacza wartość równą 8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, które byłyby obliczone na podstawie metody wewnętrznych ratingów do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego określonej w załączniku nr 6 do rozporządzenia dla ekspozycji sekurytyzowanych, gdyby nie były one poddane sekurytyzacji, powiększoną o kwotę oczekiwanych strat związanych z tymi ekspozycjami, obliczoną na podstawie metody wewnętrznych ratingów.

§ 14. Metoda Ratingów Zewnętrznych oznacza metodę obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnych zgodnie z § 94 - 99.

§ 15. Metoda Formuły Nadzorczej oznacza metodę obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnych zgodnie z §100 - 102.

§ 16. Pozycja bez zewnętrznej oceny jakości kredytowej oznacza pozycję sekurytyzacyjną, dla której nie istnieje uznana ocena jakości kredytowej, dokonana przez uznaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej.

§ 17. Pozycja z oceną jakości kredytowej oznacza pozycję sekurytyzacyjną, dla której istnieje uznana ocena jakości kredytowej, dokonana przez uznaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej.

§18. Program emisji papierów komercyjnych zabezpieczonych aktywami (program ABCP) oznacza program sekurytyzacyjny, w ramach którego wyemitowane papiery wartościowe przyjmują z reguły postać papierów komercyjnych z pierwotnym terminem zapadalności wynoszącym jeden rok lub krócej.

Księga 2. Zasady ogólne.

§19.1. Jeżeli dom maklerski stosuje metodę standardową obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia, w przypadku klasy ekspozycji, do której byłyby przypisane ekspozycje sekurytyzowane zgodnie z § 20 - 23 załącznika nr 6 do rozporządzenia, dom maklerski oblicza kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnej zgodnie z § 46 - 83.

2. W innych przypadkach, niż określone w § 19.1., dom maklerski oblicza kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnej zgodnie z § 46 - 50 oraz § 84 - 123.

§20. Jeżeli istotna część ryzyka kredytowego związanego z ekspozycjami sekurytyzowanymi została przetransferowana z domu maklerskiego inicjującego na inny podmiot zgodnie z § 32 – 38, dom maklerski inicjujący może:

- 1) w przypadku sekurytyzacji tradycyjnej, wyłączyć ekspozycje, które poddano sekurytyzacji z obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz w stosownych przypadkach, kwot oczekiwanych strat,
- 2) w przypadku sekurytyzacji syntetycznej, obliczać w stosunku do ekspozycji sekurytyzowanych kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz w stosownych przypadkach, kwoty oczekiwanych strat, zgodnie z § 32 – 38.

§21.1. Jeżeli ma zastosowanie § 20, dom maklerski inicjujący oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem określone w niniejszym załączniku w stosunku do pozycji, które posiada w danej sekurytyzacji.

2. Jeżeli dom maklerski inicjujący nie przekaze istotnej części ryzyka kredytowego na rzecz innego podmiotu zgodnie z ust. 1, kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla pozycji wynikających z takiej sekurytyzacji nie oblicza się.

§22. W celu obliczenia kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnej, pozycji przypisuje się wagi ryzyka na podstawie jakości kredytowej pozycji, którą można ustalić poprzez odniesienie do oceny jakości kredytowej nadanej przez zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej lub w inny sposób, zgodnie z przepisami niniejszego załącznika.

§23. Jeżeli ekspozycja dotyczy różnych transz sekurytyzacyjnych, ekspozycja względem każdej z transz uznawana jest za odrębną pozycję sekurytyzacyjną. Uznaje się, że dostawcy ochrony kredytowej dla pozycji sekurytyzacyjnych utrzymują pozycje sekurytyzacyjne. Pozycje sekurytyzacyjne obejmują ekspozycje wynikające ze związanych ze strukturą sekurytyzacyjną transakcji pochodnych na stopę procentową lub walutowych transakcji pochodnych.

§24. Jeżeli pozycja sekurytyzacyjna objęta jest rzeczywistą lub nierzeczywistą ochroną kredytową, waga ryzyka stosowana wobec tej pozycji może zostać zmieniona zgodnie z § 5 i 6 załącznika nr 6 do rozporządzenia, traktowanymi w powiązaniu z § 2, § 4.2, § 5.2, § 6, § 7 załącznika nr 7 do rozporządzenia.

§25. Za wyjątkiem ekspozycji pomniejszających sumę kapitałów własnych, kwota ekspozycji ważonej ryzykiem wliczana jest do całkowitej kwoty ekspozycji domu maklerskiego ważonych ryzykiem dla celów § 3.1. pkt 3 rozporządzenia.

§ 26. W celu ustalenia wagi ryzyka pozycji sekurytyzacyjnej zgodnie z § 22 - 25 dom maklerski może zastosować ocenę jakości kredytowej nadaną przez uznaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej.

§27. Korzystanie przez dom maklerski z ocen kredytowych uznanej instytucji oceny wiarygodności kredytowej do obliczania ważonych ryzykiem kwot ekspozycji zgodnie z § 22 - 25 odbywa się w sposób spójny i zgodny z zasadami określonymi w § 39 – 45.

§28. W przypadku sekurytyzacji ekspozycji odnawialnych z opcją przedterminowej spłaty ekspozycji, dom maklerski inicjujący oblicza zgodnie z § 46 – 123 dodatkową kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem w związku z możliwym wzrostem poziomu ryzyka kredytowego w wyniku uruchomienia opcji przedterminowej spłaty.

§29. Ekspozycja odnawialna oznacza ekspozycję, w przypadku której jest dopuszczalne, aby salda zadłużenia klientów zmieniały się na podstawie ich decyzji o pożyczaniu lub spłacie zadłużenia w ramach uzgodnionego limitu, natomiast opcja przedterminowej spłaty oznacza klauzulę umowną nakazującą, w przypadku zaistnienia określonych zdarzeń, wykup pozycji inwestorów przed pierwotnie określonym terminem zapadalności wyemitowanych papierów wartościowych.

§30. Dom maklerski inicjujący, który w zakresie sekurytyzacji skorzystał z postanowień § 20-21 w celu obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem lub instytucja sponsorująca, mając na względzie ograniczenie potencjalnych lub rzeczywistych strat inwestorów, nie mogą udzielać wsparcia jakości kredytowej sekurytyzacji wykraczającego poza ich obowiązki umowne.

§31. Jeżeli dom maklerski inicjujący lub instytucja sponsorująca narusza postanowienia § 30 w zakresie sekurytyzacji, udzielając wsparcia jakości kredytowej sekurytyzacji wykraczającego poza jego obowiązki wynikające z umowy dotyczącej programu sekurytyzacyjnego, dom maklerski obowiązany jest do uwzględniania sekurytyzowanych ekspozycji w rachunku ekspozycji ważonych ryzykiem bez uwzględniania wpływu sekurytyzacji oraz do podania do publicznej wiadomości faktu udzielenia wsparcia nieobjętego umową i informacji o wpływie takiego działania na wymogi kapitałowe.

Część II. Wymogi minimalne dotyczące uznawania transferu istotnej części ryzyka kredytowego oraz obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanych strat dla ekspozycji objętych sekurytyzacją

Księga 1. Wymogi minimalne dotyczące uznawania transferu istotnej części ryzyka kredytowego w sekurytyzacji tradycyjnej.

§32. W przypadku sekurytyzacji tradycyjnej dom maklerski inicjujący może wyłączyć ekspozycje sekurytyzowane z obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwot oczekiwanych strat, jeśli istotna część ryzyka kredytowego związana z tymi ekspozycjami została przekazana stronie trzeciej, a transfer taki spełnia następujące warunki:

- 1) dokumentacja sekurytyzacji odzwierciedla istotę ekonomiczną transakcji,

- 2) dom maklerski inicjujący oraz jego wierzyciele nie mają tytułu prawnego do sekurytyzowanych ekspozycji, również w przypadku upadłości i przejęcia masy upadłościowej przez syndyka, co jest poparte wiarygodną opinią prawną,
- 3) wyemitowane w ramach sekurytyzacji papiery wartościowe nie stanowią zobowiązań domu maklerskiego inicjującego.
- 4) przyjmujący ekspozycję jest jednostką specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji lub funduszem sekurytyzacyjnym,
- 5) dom maklerski inicjujący nie zachowuje efektywnej lub pośredniej kontroli nad przekazanymi ekspozycjami, przy czym:
  - a) dom maklerski inicjujący zachowuje efektywną kontrolę nad przekazanymi ekspozycjami, jeśli posiada prawo odkupu wcześniej przekazanych ekspozycji od przejmującego ekspozycje, aby zrealizować związane z nimi korzyści, lub jeśli jest zobowiązany do ponownego przejęcia ryzyka przekazanego wraz z ekspozycjami,
  - b) zachowanie przez dom maklerski inicjujący praw do administrowania lub obowiązków administracyjnych w odniesieniu do przekazanych ekspozycji nie stanowi samo w sobie pośredniej kontroli ekspozycji,
- 6) w przypadku występowania opcji odkupu końcowego spełnione są następujące warunki:
  - a) realizacja opcji odkupu końcowego następuje według uznania domu maklerskiego inicjującego,
  - b) opcja odkupu końcowego może być wykonana jedynie w przypadku, gdy 10% lub mniej pierwotnej wartości nominalnej ekspozycji sekurytyzowanych pozostaje niespłacone,
  - c) opcja odkupu końcowego nie jest sformułowana w sposób mający na celu uniknięcie przypisania strat do pozycji wsparcia jakości kredytowej lub innych pozycji będących w posiadaniu inwestorów, ani też w jakikolwiek inny sposób mający na celu udzielenie wsparcia jakości kredytowej,
- 7) umowa, na podstawie której dom maklerski przelewa sekurytyzowane wierzytelności, nie zawiera klauzul stwierdzających, że:
  - a) za wyjątkiem przypadku opcji przedterminowej spłaty, wymaga się, by dom maklerski inicjujący podwyższał jakość kredytową pozycji sekurytyzacyjnych, w tym między innymi poprzez zmianę bazowych ekspozycji kredytowych lub zwiększenie dochodów wypłacanych inwestorom w przypadku pogorszenia się jakości kredytowej ekspozycji sekurytyzowanych,
  - b) w przypadku pogorszenia się jakości kredytowej puli ekspozycji bazowych zwiększeniu ulegają dochody należne posiadaczom pozycji sekurytyzacyjnych.

Księga 2. Wymogi minimalne dotyczące uznawania transferu istotnej części ryzyka kredytowego w sekurytyzacji syntetycznej.

§33. W przypadku sekurytyzacji syntetycznej dom maklerski inicjujący może obliczać kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz odpowiednio kwoty oczekiwanych strat dla ekspozycji objętych sekurytyzacją zgodnie z § 34 - 35 , jeśli istotna część ryzyka kredytowego została przekazana stronie trzeciej poprzez rzeczywistą lub nierzeczywistą ochronę kredytową, a transfer spełnia następujące warunki:

- 1) dokumentacja sekurytyzacji odzwierciedla istotę ekonomiczną transakcji.,
- 2) ochrona kredytowa, za pośrednictwem której przekazywane jest ryzyko kredytowe spełnia kryteria dopuszczalności oraz inne wymogi niezbędne do uznania takiego

zabezpieczenia określone w § 2, § 4.2, § 5.2, § 6, § 7 załącznika nr 7 do rozporządzenia, przy czym dla celów tego ustępu jednostek specjalnego przeznaczenia nie uznaje się za dopuszczalnych dostawców ochrony nieruchomości.,

3) instrumenty stosowane w celu transferu ryzyka kredytowego nie zawierają warunków, które:

- a) narzucają znaczące progi istotności, poniżej których, w razie wystąpienia zdarzenia kredytowego, nie jest uruchamiana ochrona kredytowa,
- b) pozwalają na zakończenie ochrony na skutek pogorszenia się jakości kredytowej ekspozycji bazowych,
- c) w przypadkach innych niż opcja przedterminowej spłaty nakładają na dom maklerski inicjujący wymóg podwyższenia jakości kredytowej pozycji sekurytyzacyjnych,
- d) zwiększają koszt ochrony kredytowej ponoszony przez dom maklerski lub dochód wypłacany posiadaczom pozycji sekurytyzacyjnych z tytułu pogorszenia się jakości kredytowej ekspozycji bazowych,

4) dom maklerski posiada wiarygodną opinię prawną, potwierdzającą możliwość wyegzekwowania ochrony kredytowej w obrębie wszystkich właściwych jurysdykcji.

Księga 3. Wymogi minimalne dotyczące obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem przez dom maklerski inicjujący dla ekspozycji poddanych sekurytyzacji syntetycznej

§34. W przypadku, gdy spełnione są warunki określone w § 33, obliczając kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem dla ekspozycji sekurytyzowanych, dom maklerski inicjujący sekurytyzację syntetyczną obowiązany jest, z zastrzeżeniem § 36 - 38, stosować metody obliczeniowe określone w § 46 – 123. W przypadku, gdy spełnione są warunki określone w § 33, jeśli do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla ekspozycji sekurytyzowanych dom maklerski inicjujący sekurytyzację syntetyczną wykorzystuje metodę wewnętrznych ratingów określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia, kwota oczekiwanej straty w odniesieniu do ekspozycji sekurytyzowanych jest równa zeru.

§35. Przepisy § 34 odnoszą się do całej puli ekspozycji sekurytyzowanych. Z zastrzeżeniem przepisów § 36 - 38, dom maklerski inicjujący oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do wszystkich transz sekurytyzacyjnych zgodnie z § 46 – 123, z uwzględnieniem zasad uznawania technik ograniczania ryzyka kredytowego, w szczególności, gdy dana transza przekazywana jest stronie trzeciej za pośrednictwem ochrony nieruchomości, dom maklerski, obliczając kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem, przypisuje tej transzy wagę ryzyka tej strony trzeciej.

Księga 4. Sposoby traktowania przypadków niedopasowania terminów zapadalności w sekurytyzacji syntetycznej.

§36. Do celów obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z § 34, niedopasowanie terminów między ochroną kredytową, na skutek której osiąga się podział na transze, a ekspozycjami sekurytyzowanymi uwzględnia się zgodnie z § 37 - 38.

§37. Za termin zapadalności ekspozycji sekurytyzowanych przyjmuje się najdłuższy termin zapadalności dowolnej z tych ekspozycji, nie dłuższy jednak niż pięć lat. Termin zapadalności ochrony kredytowej określa się zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia.

§38. Dom maklerski inicjujący nie uwzględnia niedopasowania terminów zapadalności w obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, którym zgodnie z § 46 – 123 przypisuje się wagę ryzyka 1250% a w odniesieniu do wszelkich innych transz podejście do niedopasowania terminów zapadalności określone w załączniku nr 17 do rozporządzenia, stosuje się zgodnie z następującym wzorem:

$$RW^* = [RW(SP) \times (t-t^*) / (T-t^*)] + [RW(Ass) \times (T-t) / (T-t^*)]$$

gdzie:

RW* oznacza kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem do celów rachunku wymogów

kapitałowych określonego w § 3.1 pkt.3 rozporządzenia,

RW (Ass) oznacza kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla ekspozycji sekurytyzowanych, bez uwzględnienia sekurytyzacji, obliczoną proporcjonalnie do udziału transzy w strukturze sekurytyzacyjnej,

RW(SP) oznacza kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem obliczoną zgodnie z § 34, gdyby nie występowało niedopasowanie terminów zapadalności,

T oznacza termin zapadalności ekspozycji bazowych wyrażony w latach,

t oznacza termin zapadalności ochrony kredytowej wyrażony w latach,

t* równa się 0,25.

Część III. Zewnętrzna ocena jakości kredytowej.

Księga 1. Kryteria, jakie muszą spełniać zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej.

§ 39. Dla potrzeb obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem na mocy § 46 – 123, ocena jakości kredytowej opracowana przez uznaną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej musi spełnić warunki określone w § 4 rozporządzenia z dnia ....2007 r. w sprawie ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez zewnętrzne instytucje wiarygodności kredytowej.

Księga 2. Stosowanie zewnętrznych ocen jakości kredytowej.

§ 40. Dom maklerski stosuje w odniesieniu do posiadanych pozycji sekurytyzacyjnych oceny jakości kredytowej uznanych zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej zgodnie z przepisami rozporządzenia z dnia .... w sprawie ocen kredytowych stosowanych przez domy maklerskie.

§ 41. Dom maklerski nie może, z zastrzeżeniem przepisów § 9 pkt. 4 rozporządzenia z dnia .... w sprawie ocen kredytowych stosowanych przez domy maklerskie., stosować ocen jakości kredytowej danej zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej do swoich pozycji w określonych transzach oraz ocen jakości kredytowej innej zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej do swoich pozycji w innych transzach w ramach tej samej struktury sekurytyzacyjnej, niezależnie od tego czy transze te posiadają, czy nie posiadają oceny jakości kredytowej nadane przez pierwszą zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej.

§42. W przypadku, gdy ochrona kredytowa, uznana na podstawie przepisów rozporządzenia z dnia .... w sprawie ocen kredytowych stosowanych przez domy maklerskie, zapewniana jest bezpośrednio jednostce specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji i ochrona ta znajduje odzwierciedlenie w ocenie jakości kredytowej pozycji nadanej przez wyznaczoną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej, można zastosować wagę ryzyka przypisaną do tej oceny.

§43. Jeśli ochrona nie jest uznana na podstawie przepisów rozporządzenia z dnia .... w sprawie ocen kredytowych stosowanych przez domy maklerskie, nie uznaje się też związanej z nią oceny jakości kredytowej.

§44. W sytuacji, gdy ochrona kredytowa nie jest zapewniana jednostce specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji, lecz bezpośrednio pozycji sekurytyzacyjnej, oceny jakości kredytowej pozycji nadanej przez wyznaczoną zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej nie uznaje się.

Księga 3. Przyporządkowanie zewnętrznych ocen jakości kredytowej.

§45. Przyporządkowanie zewnętrznych ocen jakości kredytowej następuje zgodnie z przepisami rozporządzenia z dnia .... w sprawie ocen kredytowych stosowanych przez domy maklerskie.

Część IV. Obliczenia.

Księga 1. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem.

§46. Dla celów § 22 - 25 kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnej oblicza się jako iloczyn wartości ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnej oraz wagi ryzyka przypisanej zgodnie z niniejszą częścią.

§47. Z zastrzeżeniem przepisów § 48 ,

- 1) w przypadku, gdy dom maklerski oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z § 51 -83 , wartość pozycji sekurytyzacyjnej, która stanowi pozycję bilansową, jest równa jej wartości bilansowej,
- 2) w przypadku, gdy dom maklerski oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z § 84 -123 , wartość pozycji sekurytyzacyjnej, która stanowi pozycję bilansową, jest równa jej wartości bilansowej z wyłączeniem korekt wartości,
- 3) wartość pozycji sekurytyzacyjnej, która stanowi pozycję pozabilansową, równa się jej wartości nominalnej pomnożonej przez współczynnik konwersji, zgodnie z przepisami niniejszego załącznika, przy czym współczynnik ten wynosi 100%, z wyjątkiem przypadków, dla których zostanie określona inna wartość współczynnika.

§48. Wartość ekspozycji wynikająca z pozycji sekurytyzacyjnej z tytułu transakcji pochodnych określonych w § 2 pkt 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia, ustala się zgodnie z załącznikiem nr 9 do rozporządzenia.

§49. W przypadku, gdy pozycja sekurytyzacyjna objęta jest ochroną kredytową rzeczywistą, wartość ekspozycji wynikającej z tej pozycji może zostać skorygowana zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia i przepisami niniejszego załącznika.

§50. W przypadku, gdy dom maklerski posiada dwie lub więcej pokrywających się pozycji sekurytyzacyjnych, jest zobowiązany, w zakresie, w jakim pozycje te pokrywają się, włączyć do obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem jedynie te pozycje lub części pozycji, które skutkują wyższymi kwotami ekspozycji ważonych ryzykiem. Dla celów niniejszego ustępu pokrywanie się oznacza, że pozycje w całości lub w części narażone są na to samo ryzyko, tak że pokrywającym się częściom pozycji odpowiada jedna ekspozycja.

Księga 2. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem według metody standardowej.

Tytuł 1. Zasady ogólne.

§51. Z zastrzeżeniem przepisów § 53 , kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem wynikającą z pozycji sekurytyzacyjnej posiadającej zewnętrzną ocenę jakości kredytowej, oblicza się stosując do wartości ekspozycji wagę ryzyka związaną ze stopniem jakości kredytowej, przypisanym przez Komisję zgodnie z art. 105b ust. 12 ustawy do określonej oceny jakości kredytowej, jak wyszczególniono w tabelach 1 i 2.

Tabela 1

Stopień jakości kredytowej	1	2	3	4	5 i niższy
Waga ryzyka	20%	50%	100%	350%	1250%

Tabela 2

Stopień jakości kredytowej	1	2	3	Wszystkie inne zewnętrzne oceny jakości kredytowej
Waga ryzyka	20%	50%	100%	1250%

§52. Z zastrzeżeniem przepisów § 54 - 64, kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem wynikającą z pozycji sekurytyzacyjnej bez ratingu oblicza się stosując wagę ryzyka 1250%.

Tytuł 2. Dom maklerski inicjujący i instytucja sponsorująca.

§53. Dla domu maklerskiego inicjującego lub instytucji sponsorującej kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem obliczone w odniesieniu do posiadanych pozycji sekurytyzacyjnych mogą ograniczać się do kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, które uznanoby dla ekspozycji sekurytyzowanych, gdyby nie były one poddane sekurytyzacji. Podejście to ma zastosowanie z zastrzeżeniem zakładanego zastosowania wagi ryzyka 150% do wszystkich pozycji przeterminowanych oraz tych należących do nadzorczych kategorii wysokiego ryzyka wśród ekspozycji sekurytyzowanych.

Tytuł 3. Sposoby uwzględniania pozycji bez zewnętrznej oceny jakości kredytowej.

§54. Dom maklerski utrzymujący pozycję sekurytyzacyjną bez zewnętrznej oceny jakości kredytowej może stosować metody określone w § 55 - 58 do obliczania kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem wynikającej z tej pozycji, pod warunkiem, że skład puli ekspozycji sekurytyzowanych jest przez cały czas znany.

§55. Dom maklerski posiadający pozycję sekurytyzacyjną może zastosować średnioważoną wagę ryzyka, która miałaby zastosowanie do ekspozycji bazowych objętych sekurytyzacją zgodnie z metodą standardową obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, pomnożoną przez współczynnik koncentracji określony w § 56.

§56. Współczynnik koncentracji równa się sumie wartości nominalnych wszystkich transz struktury sekurytyzacyjnej, podzielonej przez sumę wartości nominalnej transzy, w której dom maklerski utrzymuje pozycję sekurytyzacyjną oraz transz o równym lub niższym stopniu uprzywilejowania, niż transza, w której dom maklerski utrzymuje pozycję sekurytyzacyjną.

§57. Otrzymana waga ryzyka nie może przewyższyć 1250% lub być poniżej jakiegokolwiek wagi ryzyka zastosowanej do transzy posiadającej ocenę kredytową, a która jest transzą o wyższym stopniu uprzywilejowania.

§58. W przypadku, gdy dom maklerski nie jest w stanie określić wag ryzyka dla ekspozycji sekurytyzowanych zgodnie z metodą standardową określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia, pozycji sekurytyzacyjnej przypisuje się wagę ryzyka 1250%.

Tytuł 4. Sposoby uwzględniania pozycji sekurytyzacyjnych w transzy drugiej straty lub o wyższym pierwszeństwie w programie ABCP.

§59. Z zastrzeżeniem możliwości korzystniejszego traktowania na podstawie przepisów § 61 - 64 dotyczących instrumentów wsparcia płynności, dom maklerski może zastosować do pozycji sekurytyzacyjnych, spełniających warunki określone w § 60, wagę ryzyka o wartości 100% lub najwyższej wagi ryzyka, która byłaby zastosowana przez dom maklerski posiadający pozycję sekurytyzacyjną, względem dowolnej ekspozycji bazowej objętej sekurytyzacją zgodnie z metodą standardową – w zależności od tego, która z tych dwóch wartości jest wyższa.

§ 60. Podejście zgodne z § 59 jest dopuszczalne, jeśli pozycja sekurytyzacyjna:

- 1) dotyczy transzy, która w sensie ekonomicznym stanowi w sekurytyzacji pozycję drugiej straty lub bardziej uprzywilejowaną, a transza pierwszej straty dostarcza znaczącego wsparcia jakości kredytowej dla transzy drugiej straty,
- 2) posiada zewnętrzną ocenę jakości kredytowej na poziomie inwestycyjnym lub wyższym,
- 3) jest w posiadaniu domu maklerskiego, który nie posiada pozycji w transzy pierwszej straty.

Tytuł 5. Sposoby uwzględniania instrumentów wsparcia płynności nie posiadających ratingu.

Dział 1. Dopuszczalne instrumenty wsparcia płynności.

1) §61. Do określenia wartości ekspozycji wynikającej z instrumentu wsparcia płynności dom maklerski może zastosować współczynnik konwersji 20% w odniesieniu do wartości nominalnej instrumentu wsparcia płynności z pierwotnym terminem zapadalności nie dłuższym niż rok oraz współczynnik konwersji 50% w odniesieniu do wartości nominalnej instrumentu wsparcia płynności z pierwotnym terminem zapadalności dłuższym niż rok, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- 1) dokumentacja instrumentu wsparcia płynności jasno określa i ogranicza okoliczności, w których instrument może być wykorzystany,
- 2) instrumentu nie można wykorzystać w celu dostarczenia wsparcia jakości kredytowej poprzez pokrycie strat poniesionych przed datą uruchomienia instrumentu, w tym poprzez zapewnienie płynności ekspozycjom nieobsługiwanym w momencie wykorzystania instrumentu lub przez nabycie aktywów powyżej ich wartości godziwej,
- 3) instrumentu nie stosuje się w celu stałego lub regularnego finansowania transakcji sekurytyzacyjnej,
- 4) spłata zobowiązań z tytułu wykorzystania instrumentu wsparcia płynności nie jest podporządkowana w stosunku do ekspozycji wobec inwestorów, innych niż ekspozycje z tytułu procentowych lub walutowych transakcji pochodnych, opłat lub innych tego typu płatności, ani też nie podlega zrzeczeniu się lub odroczeniu,
- 5) instrumentu wsparcia płynności nie można uruchomić, po tym jak wszystkie instrumenty wsparcia jakości kredytowej, korzystne dla danego instrumentu wsparcia płynności, zostały zrealizowane,
- 6) instrument wsparcia płynności zawiera klauzulę umowną, z której wynika automatyczne obniżenie kwoty, która może być wykorzystana, o wysokość kwoty ekspozycji dla których nastąpiło niewykonanie zobowiązania, gdzie niewykonanie zobowiązania użyte jest w znaczeniu nadanym im dla potrzeb obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego metodą wewnętrznych ratingów zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia lub,
gdy pula ekspozycji sekurytyzowanych składa się z instrumentów posiadających zewnętrzną ocenę jakości kredytowej, która stanowi o zakończeniu funkcjonowania instrumentu wsparcia płynności, jeśli średnia zewnętrzna ocena jakości kredytowej puli spadnie poniżej zewnętrznej oceny jakości kredytowej na poziomie inwestycyjnym.

§ 62. Waga ryzyka dla dopuszczalnego instrumentu wsparcia płynności jest równa najwyższej wadze, która byłaby zastosowana przez dom maklerski posiadający ekspozycje sekurytyzowane do którejkolwiek z ekspozycji bazowych objętych sekurytyzacją zgodnie z metodą standardową obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

Dział 2. Instrumenty wsparcia płynności dostępne wyłącznie w przypadku zaburzeń funkcjonowania rynku.

§ 63. W celu określenia wartości ekspozycji można zastosować współczynnik konwersji równy 0 % w odniesieniu do wartości nominalnej instrumentu wsparcia płynności, który może zostać uruchomiony wyłącznie w przypadku zaburzeń funkcjonowania rynku, przy czym zaburzenie funkcjonowania rynku oznacza przypadek, gdy więcej niż jedna jednostka specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji w ramach różnych transakcji nie jest w stanie odnowić emisji zapadających papierów komercyjnych i niemożność ta nie jest spowodowana pogorszeniem jakości kredytowej samej jednostki specjalnego przeznaczenia do celów sekurytyzacji lub pogorszeniem jakości kredytowej sekurytyzowanych ekspozycji, o ile instrument taki spełnia warunki określone w § 61

Dział 3. Linie zaliczek gotówkowych.

§ 64. W celu określenia wartości ekspozycji można zastosować współczynnik konwersji równy 0% w odniesieniu do wartości nominalnej instrumentu wsparcia płynności, który jest bezwarunkowo odwoływalny, pod warunkiem, że spełnione są warunki określone w § 61 a spłata wierzytelności z tytułu wykorzystania instrumentu posiada pierwszeństwo w stosunku do wszystkich innych roszczeń do przepływów pieniężnych z tytułu sekurytyzowanych ekspozycji.

Tytuł 6. Dodatkowe wymogi kapitałowe w stosunku do sekurytyzacji ekspozycji odnawialnych z opcją przedterminowej spłaty ekspozycji.

Dział 1. Zasady ogólne.

§ 65. Oprócz kwot ekspozycji ważonych ryzykiem wynikających z pozycji sekurytyzacyjnych, dom maklerski inicjujący oblicza dodatkowo kwotę ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z zasadami określonymi w § 66 - 80 , jeżeli dokonuje sprzedaży ekspozycji odnawialnych w ramach sekurytyzacji zawierającej opcję przedterminowej spłaty.

§ 66. Dom maklerski inicjujący oblicza kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem w odniesieniu do sumy udziałów jednostki inicjującej i udziału inwestorów w danej strukturze sekurytyzacyjnej.

§ 67. W przypadku struktur sekurytyzacyjnych, w ramach których ekspozycje bazowe objęte sekurytyzacją zawierają ekspozycje odnawialne i nieodnawialne, dom maklerski inicjujący stosuje podejście określone w § 68 - 69 jedynie w odniesieniu do tej części puli ekspozycji bazowych, która zawiera ekspozycje odnawialne.

§68.1 Dla celów przepisów § 65 - 80 przez udział jednostki inicjującej rozumie się wartość ekspozycji tej części nominalnej puli wykorzystanych kwot ekspozycji odnawialnych, sprzedanych w ramach sekurytyzacji, której udział w całej puli wierzytelności sprzedanych w ramach sekurytyzacji określa proporcję przepływów pieniężnych z tytułu spłat kapitału, odsetek oraz innych powiązanych kwot, które nie służą dokonywaniu płatności na rzecz posiadaczy pozycji sekurytyzacyjnych, z zastrzeżeniem, że udział jednostki inicjującej nie jest podrzędny w stosunku do udziału inwestorów.

2. Udział inwestorów oznacza wartość ekspozycji pozostałej nominalnej puli wykorzystanych kwot ekspozycji odnawialnych.

§ 69. Ekspozycję domu maklerskiego inicjującego, determinującą jego prawa względem udziału jednostki inicjującej zgodnie z § 68 , nie uważa się za pozycję sekurytyzacyjną, lecz za proporcjonalną ekspozycję względem ekspozycji sekurytyzowanych przy założeniu braku sekurytyzacji.

Dział 2. Zwolnienia z dodatkowych wymogów kapitałowych związanych z opcją przedterminowej spłaty ekspozycji.

§ 70. Z wymogu obliczania dodatkowej kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem, o którym mowa w § 65, zwolniony jest dom maklerski inicjujący następujące rodzaje sekurytyzacji:

- 1) sekurytyzację ekspozycji odnawialnych, w przypadku której inwestorzy ponoszą pełne ryzyko związane z przyszłą wysokością wykorzystanej kwoty ekspozycji odnawialnych przez kredytobiorców, co oznacza że ryzyko ekspozycji bazowych nie przechodzi z powrotem na dom maklerski inicjujący nawet po wystąpieniu przedterminowej spłaty,
- 2) sekurytyzację, w przypadku której opcja przedterminowej spłaty jest uruchamiana jedynie przez zdarzenia niezwiązane z sekurytyzowanymi aktywami lub domem maklerskim inicjującym, takie jak istotne zmiany w przepisach prawnych.

Dział 3. Maksymalny dodatkowy wymóg kapitałowy z tytułu sekurytyzacji ekspozycji odnawialnych z opcją przedterminowej spłaty ekspozycji.

§ 71. W przypadku domu maklerskiego inicjującego, podlegającego wymogom określonym w § 65, suma kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do jego pozycji w udziale inwestorów oraz kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, obliczonych zgodnie z § 65, nie przekracza wyższej z wartości:

- 1) kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, obliczonych w odniesieniu do pozycji domu maklerskiego w udziale inwestorów,
- 2) kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, które byłyby obliczone przez dom maklerski posiadający ekspozycje bazowe w odniesieniu do ekspozycji sekurytyzowanych w kwocie równej udziałowi inwestorów, przy założeniu braku sekurytyzacji.

§ 72. Potrącenie zysków netto, jeśli takie występują, z tytułu kapitalizacji przyszłych dochodów z sekurytyzacji, wymagane dla potrzeb rachunku kapitałów własnych dokonywane jest niezależnie od wyznaczenia maksymalnego dodatkowego wymogu kapitałowego, określonego w § 71.

Dział 4. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w stosunku do sekurytyzacji ekspozycji odnawialnych z opcją przedterminowej spłaty ekspozycji

§ 73. Kwota ekspozycji ważonych ryzykiem obliczona zgodnie z § 65, stanowi iloczyn następujących elementów:

- a) udziału inwestorów,
- b) odpowiedniego współczynnika konwersji, określonego w § 75 - 80,
- c) średnioważonej wagi ryzyka, która zostałaby zastosowana do ekspozycji sekurytyzowanych przy założeniu braku sekurytyzacji.

§ 74. Opcję przedterminowej spłaty ekspozycji uważa się za kontrolowaną w przypadku, gdy spełnione są następujące warunki:

- 1) dom maklerski inicjujący posiada plany zapewnienia kapitału i zachowania płynności, zapewniające jemu wystarczający kapitał i płynność w przypadku przedterminowej spłaty,
- 2) przez cały okres transakcji obowiązuje podział spłat odsetek, kapitału, wydatków, strat i odzyskanych ekspozycji pomiędzy udziałem domu maklerskiego inicjującego a udziałem inwestorów proporcjonalnie do salda niespłaconych ekspozycji wyznaczonego przynajmniej raz w miesiącu,
- 3) za okres spłaty uważa się czas wystarczający do uregulowania lub uznania za zobowiązanie niewykonalne 90% całkowitej wartości ekspozycji (łącznie udziału domu maklerskiego inicjującego i inwestorów) z początku procesu przedterminowej spłaty,

4) tempo spłaty nie jest szybsze niż w przypadku spłaty liniowej w okresie, o którym mowa w pkt. 3.

§ 75. W przypadku sekurytyzacji z opcją przedterminowej spłaty ekspozycji detalicznych, które są niezatwierdzone i bezwarunkowo odwołalne bez konieczności wcześniejszego uprzedzenia, a przedterminową spłatę uruchamia spadek poziomu marży nadwyżkowej do określonego poziomu, dom maklerski porównuje średni poziom marży nadwyżkowej z trzech ostatnich miesięcy z poziomami obowiązkowej blokady marży nadwyżkowej.

§ 76. W przypadku, gdy sekurytyzacja nie wymaga blokady marży nadwyżkowej, przyjmuje się, że poziom blokady marży nadwyżkowej jest o 4,5 punktu procentowego wyższy niż poziom marży nadwyżkowej, przy którym uruchamia się proces przedterminowej spłaty.

§ 77. Odpowiedni współczynnik konwersji określa się zgodnie z poziomem faktycznej średniej marży nadwyżkowej z trzech ostatnich miesięcy zgodnie z tabelą 3.

Tabela 3

	Sekurytyzacja z kontrolowaną opcją spłaty przedterminowej	Sekurytyzacja z niekontrolowaną opcją spłaty przedterminowej
Średnia marża nadwyżkowa z trzech miesięcy	Współczynnik konwersji	Współczynnik konwersji
Powyżej poziomu A	0%	0%
Poziom A	1%	5%
Poziom B	2%	15%
Poziom C	10%	50%
Poziom D	20%	100%
Poziom E	40%	100%

§ 78. W tabeli 3 poziom A oznacza poziom marży nadwyżkowej niższy od 133,33% poziomu blokady marży nadwyżkowej, ale nie niższy od 100% tego poziomu; poziom B oznacza poziom marży nadwyżkowej niższy od 100% poziomu blokady marży nadwyżkowej, ale nie niższy od 75% tego poziomu; poziom C oznacza poziom marży nadwyżkowej niższy od 75% poziomu blokady marży nadwyżkowej, ale nie niższe od 50% tego poziomu; poziom D oznacza poziom marży nadwyżkowej niższy od 50% poziomu blokady marży nadwyżkowej, ale nie niższy od 25 % tego poziomu; poziom E oznacza poziom marży nadwyżkowej niższy od 25 % poziomu blokady marży nadwyżkowej.

§ 79. W innych, niż wymienione w § 73 - 78, przypadkach sekurytyzacji z opcją kontrolowanej spłaty przedterminowej ekspozycji odnawialnych stosuje się kredytowy współczynnik konwersji równy 90 %.

§ 80. W innych, niż wymienione w § 73 - 78, przypadkach sekurytyzacji z opcją niekontrolowanej spłaty przedterminowej ekspozycji odnawialnych stosuje się kredytowy współczynnik konwersji 100%.

Tytuł 7. Uznanie ograniczenia ryzyka kredytowego względem pozycji sekurytyzacyjnych.

§ 81. W przypadku uzyskania ochrony kredytowej pozycji sekurytyzacyjnych obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem może ulec zmianie zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia.

Tytuł 8. Zmniejszenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem.

§ 82. W przypadku pozycji sekurytyzacyjnych, którym przypisuje się wagę ryzyka 1250%, dom maklerski może zastosować podejście alternatywne w stosunku do uwzględniania pozycji w rachunku aktywów ważonych ryzykiem i pomniejszyć kapitały własne o wartość takich ekspozycji. W tym celu, przy obliczaniu wartości ekspozycji można uwzględnić dopuszczalną ochronę rzeczową, w sposób zgodny z przepisami § 81.

§ 83. W przypadku, gdy dom maklerski korzysta z opcji wskazanej w § 82, kwotę 12,5 razy większą od kwoty potrąconej zgodnie z tym ustępem odejmuje się dla celów § 53 od kwoty określonej w § 53 jako maksymalna kwota ekspozycji ważonych ryzykiem, obliczonej przez dom maklerski inicjujący lub instytucję sponsorującą.

Księga 3. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem według metody wewnętrznych ratingów.

Tytuł 1. Hierarchia metod.

Dział 1. Zasady ogólne.

§84. Kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnej oblicza się zgodnie z przepisami § 85 – 123.

§85. Do obliczenia kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji z zewnętrzną oceną jakości kredytowej lub dla pozycji, wobec której można zastosować implikowaną zewnętrzną ocenę jakości kredytowej, stosuje się Metodę Ratingów Zewnętrznych, określoną w § 94 - 99

§86. W odniesieniu do pozycji bez ratingu stosuje się Metodę Formuły Nadzorczej, określoną w § 100 - 102, z wyjątkiem sytuacji, gdy zezwala się na zastosowanie Metody Wewnętrznych Oszacowań, określonej w § 90 - 92 .

§87. Dom maklerski, nie będący domem maklerskim inicjującym lub instytucją sponsorującą, może stosować Metodę Formuły Nadzorczej jedynie za zgodą Komisji.

§88. W przypadku, gdy dom maklerski inicjujący lub instytucja sponsorująca nie jest w stanie obliczyć wartości Kirb, a nie uzyskał zgody na zastosowanie Metody Wewnętrznych Oszacowań dla pozycji objętych programem ABCP, a także w przypadku innych domów maklerskich, które nie uzyskały zgody na zastosowanie Metody Formuły Nadzorczej lub, dla pozycji objętych programem ABCP, Metody Wewnętrznych Oszacowań, pozycjom sekurytyzacyjnym bez zewnętrznej oceny jakości kredytowej, które nie podlegają implikowanej zewnętrznej ocenie jakości kredytowej, przypisuje się wagę ryzyka równą 1250%.

Dział 2. Zastosowanie implikowanej zewnętrznej oceny jakości kredytowej

§89. Dom maklerski przyznaje pozycji sekurytyzacyjnej nie posiadającej zewnętrznej oceny jakości kredytowej implikowaną zewnętrzną ocenę jakości kredytowej równoważną zewnętrznej ocenie jakości kredytowej tych pozycji posiadających zewnętrzną ocenę (pozycji odniesienia), które są pozycjami najbardziej uprzywilejowanymi, ale pod każdym względem podporządkowanymi w stosunku do rozpatrywanej pozycji nie posiadającej zewnętrznej oceny jakości kredytowej, jeśli zostały spełnione następujące minimalne wymogi operacyjne:

- 1) pozycje odniesienia są pod każdym względem podporządkowane w stosunku do rozpatrywanej pozycji sekurytyzacyjnej nie posiadającej oceny,
- 2) termin zapadalności pozycji odniesienia jest taki sam lub dłuższy od terminu zapadalności rozpatrywanej pozycji nie posiadającej oceny,

- 3) implikowana zewnętrzna ocena jakości kredytowej jest na bieżąco aktualizowana i odzwierciedla wszelkie zmiany w zewnętrznej ocenie jakości kredytowej pozycji odniesienia.

Dział 3. Metoda Wewnętrznych Oszacowań dla pozycji w programach ABCP

§ 90. Dom maklerski, za zgodą Komisji, może przyznać pozycji nie posiadającej zewnętrznej oceny jakości kredytowej w programie komercyjnych papierów wartościowych, zabezpieczonych aktywami, ocenę wynikową określoną w § 92, jeśli zostaną spełnione następujące warunki:

- 1) komercyjne papiery wartościowe wyemitowane w ramach programu posiadają zewnętrzną ocenę jakości kredytowej,
- 2) dom maklerski przedstawił Komisji informację, potwierdzającą, że jego wewnętrzna ocena jakości kredytowej danej pozycji opiera się na publicznie dostępnej metodologii oceny stosowanych przez jedną lub więcej uznanych zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej w zakresie zewnętrznych ocen jakości kredytowej papierów wartościowych zabezpieczonych aktywami typu podlegającego sekurytyzacji w danej transakcji,
- 3) do zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej, których metodologia została wykorzystana zgodnie z wymogami określonymi w pkt. 2, zalicza się również te zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej, które przyznały zewnętrzną ocenę kredytową papierom komercyjnym wyemitowanym w ramach programu, przy czym elementy ilościowe, takie jak dobór czynników skrajnych, stosowane w przyporządkowaniu pozycji do określonego stopnia jakości kredytowej, są ustalone przynajmniej na tyle konserwatywnie, jak te stosowane w metodologii oceny wspomnianych zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej,
- 4) tworząc wewnętrzne metody oszacowań, dom maklerski bierze pod uwagę upublicznione metodologie przyznawania ocen jakości kredytowej, o ile te mają zastosowanie, tych uznanych zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej, które dokonują oceny papierów komercyjnych wyemitowanych w ramach programu ABCP, przy czym dom maklerski dokumentuje spełnienie tego wymogu i regularnie aktualizuje istniejącą dokumentację, zgodnie z pkt. 7-8,
- 5) Metoda Wewnętrznych Oszacowań domu maklerskiego zawiera klasy ocen jakości kredytowej, które korespondują z klasami ocen jakości kredytowej uznanych zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej, przy czym odwzorowanie klas musi być udokumentowane,
- 6) Metoda Wewnętrznych Oszacowań jest stosowana w wewnętrznym procesie zarządzania ryzykiem domu maklerskiego, włączając w to proces decyzyjny oraz informację zarządczą i proces alokacji kapitału,
- 7) wewnątrzni lub zewnętrzni audytorzy, zewnętrzna instytucja oceny wiarygodności kredytowej, komórki lub osoby realizujące zadania w zakresie zarządzania ryzykiem domu maklerskiego albo wewnętrzna kontrola kredytowa dokonują regularnych przeglądów procesów związanych z oszacowaniami wewnętrznymi oraz oceny jakości wewnętrznych oszacowań jakości kredytowej ekspozycji domu maklerskiego w ramach programu ABCP,
- 8) jeśli komórki lub osoby realizujące zadania w zakresie kontroli wewnętrznej, kontroli kredytowej lub zarządzania ryzykiem domu maklerskiego dokonują przeglądu, o którym mowa w pkt. 7, wówczas te komórki i osoby muszą być niezależne od działalności programu ABCP, jak również od obszaru relacji z klientami,
- 9) dom maklerski monitoruje trafność swoich wewnętrznych ocen jakości kredytowej w czasie, aby ocenić skuteczność wewnętrznych metod oszacowań oraz dokonuje

niezbędnych korekt stosowanej metodologii, jeśli zachowanie ekspozycji regularnie odbiega od zachowania implikowanego przez wewnętrzne oceny,

- 10) program ABCP zawiera normy gwarantowania emisji w formie wytycznych kredytowych i inwestycyjnych,
  - 11) Decydując o zakupie aktywów, administrator programu:
    - a) bierze pod uwagę rodzaj nabywanych aktywów, rodzaj oraz wartość ekspozycji wynikających z tytułu zapewnienia instrumentów wsparcia płynności i wsparcia jakości kredytowej, rozkład strat oraz prawny i ekonomiczny rozdział między przekazywanymi aktywami a podmiotem sprzedającym aktywa,
    - b) przeprowadza analizę kredytową profilu ryzyka sprzedawcy aktywów, która zawiera analizę przeszłych oraz oczekiwanych wyników finansowych, bieżącej pozycji na rynku, oczekiwanej konkurencyjności, dźwigni, przepływów środków pieniężnych oraz wskaźnika pokrycia odsetek zyskiem i oceny jakości kredytowej jego długu,
    - c) dokonuje przeglądu norm gwarantowania emisji stosowanych przez sprzedawcę aktywów, jego możliwości administrowania aktywami oraz procesów ściągania należności,
  - 12) Normy gwarantowania emisji w ramach programu ABCP ustanawiają minimalne kryteria dopuszczalności aktywów, które w szczególności:
    - a) wykluczają zakup aktywów, które są znacząco przeterminowane lub zagrożone niewykonaniem zobowiązania,
    - b) ograniczają nadmierną koncentrację ekspozycji wobec pojedynczych dłużników lub w poszczególnych obszarach geograficznych,
    - c) ograniczają termin spłaty nabywanych aktywów,
  - 13) program ABCP zawiera zasady i procesy ściągania należności, które uwzględniają potencjał operacyjny i jakość kredytową podmiotu administrującego aktywami oraz zmniejsza ryzyko związane ze sprzedawcą lub podmiotem administrującym za pomocą różnych metod, takich jak stosowanie klauzul umownych opartych na bieżącej jakości kredytowej sprzedawcy lub podmiotu administrującego, mających zapobiegać przemieszaniu aktywów,
  - 14) oszacowanie łącznych strat w puli aktywów, której zakup rozważany jest w ramach programu ABCP, musi uwzględniać wszystkie źródła potencjalnego ryzyka, takie jak ryzyko kredytowe i ryzyko rozmycia, przy czym:
    - a) jeśli wsparcie jakości kredytowej oferowane przez sprzedawcę jest ustalane jedynie w oparciu o straty związane z ryzykiem kredytowym, wówczas ustanawia się oddzielną rezerwę w związku z ryzykiem rozmycia, jeśli ryzyko to jest istotne w kontekście danej puli ekspozycji,
    - b) przy określaniu wymaganej wielkości wsparcia jakości kredytowej w ramach programu dokonuje się przeglądu informacji z kilku minionych lat, w tym informacji na temat poniesionych strat kredytowych, zaległości w płatnościach kredytowych i przypadków rozmycia ekspozycji oraz wskaźnika obrotu należności,
  - 15) przy zakupie ekspozycji program ABCP wykorzystuje narzędzia strukturalne, na przykład automatyczne mechanizmy wygaszające, w celu zmniejszenia potencjalnego negatywnego wpływu pogorszenia się jakości kredytowej portfela bazowego.
- § 91. Komisja, może wydać zgodę, na stosowanie przez dom maklerski metody wewnętrznych oszacowań, wykorzystującej metodologię oceny zewnętrznej instytucji oceny wiarygodności kredytowej, która nie jest publicznie dostępna, jeżeli jest to uzasadnione szczególnym charakterem sekurytyzacji, w szczególności jej wyjątkową strukturą.

§ 92. Dom maklerski zalicza pozycję nie posiadającą zewnętrznej oceny jakości kredytowej do jednej z klas jakości kredytowej opisanych w § 90 pkt 5, przy czym:

- 1) pozycji przypisuje się ocenę wynikową odpowiadającą zewnętrznej ocenie jakości kredytowej zgodnej z daną klasą jakości kredytowej,
- 2) w przypadku, gdy ocena wynikowa w chwili rozpoczęcia sekurytyzacji jest na poziomie inwestycyjnej jakości kredytowej lub wyższym, uznaje się ją za tożsamą z uznaną zewnętrzną oceną jakości kredytowej nadaną przez uznaną instytucję oceny wiarygodności kredytowej dla potrzeb obliczania kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem.

Tytuł 2. Maksymalna kwota ekspozycji ważonych ryzykiem.

§ 93. W przypadku domu maklerskiego inicjującego, instytucji sponsorującej lub innych domów maklerskich, które mogą obliczyć wartość Kirb, kwota ekspozycji ważonych ryzykiem obliczana w odniesieniu do ich pozycji sekurytyzacyjnych może być ograniczona do kwoty wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka rozmycia równego sumie:

- 1) 8% kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem, która byłaby wyliczona dla ekspozycji sekurytyzowanych przy założeniu ujęcia ich w bilansie dom maklerski i braku sekurytyzacji,
- 2) wartości oczekiwanych strat w odniesieniu do tych ekspozycji.

Tytuł 3. Metoda Ratingów Zewnętrznych.

§ 94. Według metody Ratingów Zewnętrznych kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnej posiadającej zewnętrzną ocenę jakości kredytowej oblicza się przy zastosowaniu do wartości ekspozycji wagi ryzyka związanej ze stopniem jakości kredytowej przypisanym określonej zewnętrznej ocenie jakości kredytowej w uchwale Komisji, o której mowa w art. 105b ust. 12 ustawy – (patrz tabele 4 i 5), pomnożonej przez współczynnik 1,06.

Tabela 4. Pozycje inne niż Posiadające zewnętrzne krótkoterminowe oceny jakości kredytowej.

Stopień jakości kredytowej (SJK)	Waga ryzyka		
	A	B	C
SJK 1	7%	12%	20%
SJK 2	8%	15%	25%
SJK 3	10%	18%	35%
SJK 4	12%	20%	35%
SJK 5	20%	35%	35%
SJK 6	35%	50%	50%
SJK 7	60%	75%	75%
SJK 8	100%	100%	100%
SJK 9	250%	250%	250%
SJK 10	425%	425%	425%
SJK 11	650%	650%	650%
SJK poniżej 11	1250%	1250%	1250%

Tabela 5. Pozycje posiadające zewnętrzne krótkoterminowe oceny jakości kredytowej.

Stopień jakości kredytowej (SJK)	Waga ryzyka		
	A	B	C
SJK 1	7%	12%	20%
SJK 2	12%	20%	35%
SJK 3	60%	75%	75%
Pozostałe zewnętrzne oceny jakości kredytowej	1250%	1250%	1250%

§95. Wagi ryzyka określone w kolumnie A każdej tabeli stosuje się, z zastrzeżeniem przepisów § 96 - 97, w przypadku gdy pozycja znajduje się w najbardziej uprzywilejowanej transzy sekurytyzacji. Przy określaniu, czy dana transza jest najbardziej uprzywilejowana do wyżej wymienionych celów, nie wymaga się uwzględniania kwot należnych z tytułu walutowych transakcji pochodnych, transakcji pochodnych opartych na stopie procentowej, należnych opłat lub innych podobnych płatności.

§96. Wagę ryzyka w wysokości 6% można zastosować dla pozycji, która jest najbardziej uprzywilejowaną transzą sekurytyzacji, o ile transza ta jest uprzywilejowana pod każdym względem w odniesieniu do innej transzy, która z kolei otrzymałaby wagę ryzyka 7% zgodnie z § 94, pod warunkiem że:

- 1) Komisja wyda domowi maklerskiemu zgodę na zastosowanie wagi ryzyka 6%, jeżeli takie podejście jest uzasadnione w związku ze zdolnością absorpcji strat przez transze podporządkowane,
- 2) pozycja posiada zewnętrzną ocenę jakości kredytowej zgodną z pierwszym stopniem jakości kredytowej w Tabeli 4 lub Tabeli 5 lub, jeśli pozycja nie posiada zewnętrznej oceny jakości kredytowej, wymagania zawarte w § 89 pkt 1 - 3 są spełnione, przy czym pozycja odniesienia oznacza pozycję w transzy podporządkowanej, która otrzymałaby wagę ryzyka 7% zgodnie z § 94.

§ 97. 1. Wagi ryzyka określone w kolumnie C w tabeli 4 i 5 stosuje się w przypadku, gdy pozycja sekurytyzacyjna znajduje się w strukturze sekurytyzacyjnej z efektywną liczbą ekspozycji sekurytyzowanych mniejszą niż sześć, przy czym przy obliczaniu efektywnej liczby ekspozycji sekurytyzowanych, ekspozycje wielokrotne wobec jednego dłużnika należy traktować jako pojedynczą ekspozycję. 2. Efektywną liczbę ekspozycji oblicza się według wzoru:

$$N = \frac{(\sum_i EAD_i)^2}{\sum_i EAD_i^2}$$

gdzie EAD_i stanowi sumę wartości wszystkich ekspozycji wobec i -tego dłużnika, przy czym i oznacza numer kolejny dłużnika.

W przypadku sekurytyzacji ekspozycji już objętych sekurytyzacją (resekurytyzacja), dom maklerski uwzględnia liczbę ekspozycji w resekurytyzowanej puli, a nie liczbę ekspozycji bazowych w puli pierwotnej.

Jeśli dom maklerski posiada informację o udziale w portfelu największej ekspozycji, C_1 , dom maklerski może przyjąć N równe $1/C_1$.

§ 98. Wagi ryzyka w kolumnie B stosuje się do wszystkich innych pozycji sekurytyzacyjnych.

§ 99. Ograniczenie ryzyka kredytowego pozycji sekurytyzacyjnych może być uznane zgodnie z § 109 - 111

Tytuł 4. Metoda Formuły Nadzorczej.

§100. Z zastrzeżeniem przepisów § 106 - 108, waga ryzyka dla pozycji sekurytyzacyjnych zgodnie z Metodą Formuły Nadzorczej stanowi większą z następujących wartości: 7% lub waga ryzyka, którą należy zastosować zgodnie z § 101.

§ 101. 1. Z zastrzeżeniem przepisów § 106 - 108 , waga ryzyka ekspozycji równa się $12.5 \times (S[L+T] - S[L]) / T$, gdzie:

$$S(x) = \begin{cases} x & \text{jeśli } x \leq Kirbr \\ Kirbr + K[x] - K[Kirbr] + (d * Kirbr / \omega)(1 - e^{\omega(Kirbr-x)/Kirbr}) & \text{jeśli } Kirbr < x \end{cases}$$

gdzie:

$$h = (1 - Kirbr / ELGD)^N$$

$$c = Kirbr / (1 - h)$$

$$v = \frac{(ELGD - Kirbr)Kirbr + 0,25(1 - ELGD)Kirbr}{N}$$

$$f = \left(\frac{v + Kirbr^2}{1 - h} - c^2 \right) + \frac{(1 - Kirbr)Kirbr - v}{(1 - h)\tau}$$

$$g = \frac{(1 - c)c}{f} - 1$$

$$a = g * c$$

$$b = g * (1 - c)$$

$$d = 1 - (1 - h) * (1 - \text{Beta}[Kirbr ; a , b])$$

$$K[x] = (1 - h) * ((1 - \text{Beta}[x ; a , b])x + \text{Beta}[x ; a + 1 , b]c)$$

$$\tau = 1000$$

$$\omega = 20.$$

Beta [x, a, b] oznacza wartość dystrybuanty rozkładu Beta z parametrami a i b w punkcie x.

T (grubość transzy, w której znajduje się dana pozycja sekurytyzacyjna) wyznacza się jako stosunek wartości nominalnej transzy do sumy wartości ekspozycji wyznaczonych dla poszczególnych sekurytyzowanych ekspozycji. Dla celów obliczenia T wartość ekspozycji z tytułu instrumentu pochodnego określonego w § 2 pkt 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia, o ile jej bieżący koszt zastąpienia nie jest dodatni, równa się przyszłej potencjalnej ekspozycji kredytowej obliczonej zgodnie z załącznikiem nr 9 do rozporządzenia.

Kirbr oblicza się jako stosunek a) wartości Kirb do b) sumy wartości ekspozycji wyznaczonych dla poszczególnych sekurytyzowanych ekspozycji. Kirbr wyraża się w formie ułamka dziesiętnego (na przykład Kirb równy 15% puli wyraża się jako Kirbr równy 0,15).

L (poziom wsparcia jakości kredytowej) wyznacza się jako stosunek wartości nominalnej wszystkich transz podporządkowanych wobec transzy, w której znajduje się dana pozycja, do sumy wartości ekspozycji wyznaczonych dla poszczególnych sekurytyzowanych ekspozycji. W pomiarze L nie uwzględnia się skapitalizowanych przyszłych dochodów. Przy obliczaniu poziomu wsparcia jakości kredytowej, ekspozycji wobec kontrahentów z tytułu transakcji pochodnych określonych w § 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia, stanowiących transze mniej uprzywilejowane w stosunku do transzy rozpatrywanej, można przyjąć według bieżącego kosztu zastąpienia, bez uwzględnienia wartości przyszłych potencjalnych ekspozycji kredytowych.

N oznacza efektywną liczbę ekspozycji obliczoną zgodnie z § 97

ELGD, średnią stratę z tytułu niewykonania zobowiązań ważoną ekspozycją, oblicza się według wzoru:

$$ELGD = \frac{\sum_i LGD_i * EAD_i}{\sum_i EAD_i}$$

gdzie LGD_i oznacza średnią wartość LGD związaną ze wszystkimi ekspozycjami względem i-tego dłużnika (gdzie i oznacza numer kolejny dłużnika), a wartość LGD określa się zgodnie z metodą wewnętrznych ratingów dla obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

W przypadku resekurytyzacji do pozycji sekurytyzowanych stosuje się wartość LGD równą 100%.

Jeżeli ryzyko niewykonania zobowiązań i ryzyko rozmycia dotyczące nabytych wierzytelności są traktowane w ramach sekurytyzacji w sposób zbiorczy (np. dostępna jest pojedyncza rezerwa albo zabezpieczenie nadwyżkowe w celu pokrycia strat z obu źródeł), LGD_i odpowiada średniej ważonej wartości LGD dla ryzyka kredytowego i 75 % LGD dla ryzyka rozmycia. W tym przypadku wagi stanowią odpowiednio wymogi kapitałowe wyliczone odrębnie dla ryzyka kredytowego i dla ryzyka rozmycia.

2. Jeśli wartość ekspozycji największej ekspozycji sekurytyzowanej, C_1 , nie przekracza 3 % sumy wartości ekspozycji sekurytyzowanych, wówczas do celów Metody Formuły Nadzorczej dom maklerski może przyjąć, że wartość LGD równa się 50 %, a N równa się:

$$N = \left(C_1 C_m + \left(\frac{C_m - C_1}{m - 1} \right) maks.\{1 - mC_1, 0\} \right)^{-1}$$

albo

$$N = 1 / C_1.$$

C_m oblicza się jako stosunek sumy wartości "m" największych ekspozycji do sumy wartości ekspozycji sekurytyzowanych. Wartość "m" może zostać określona przez dom maklerski.

W przypadku sekurytyzacji obejmującej ekspozycje detaliczne dom maklerski może stosować $h = 0$ oraz $v = 0$ w ramach Metody Formuły Nadzorczej.

§ 102. Ograniczenie ryzyka kredytowego pozycji objętych sekurytyzacją może być uznane zgodnie z § 109 - 110 oraz § 112 - 116.

Tytuł 5. Instrumenty wsparcia płynności.

Dział 1. Zasady ogólne.

§ 103. . Do celów określenia wartości ekspozycji z tytułu nieposiadającej zewnętrznej oceny jakości kredytowej pozycji sekurytyzacyjnej w formie określonych rodzajów instrumentów wsparcia płynności, stosuje się przepisy § 104 - 108.

Dział 2. Instrumenty wsparcia płynności dostępne wyłącznie w przypadku zaburzeń funkcjonowania rynku.

§ 104. W odniesieniu do wartości nominalnej instrumentu wsparcia płynności, który może być wykorzystany jedynie w przypadku zaburzenia funkcjonowania rynku oraz który spełnia warunki określone w § 61 dla dopuszczalnego instrumentu wsparcia płynności, stosuje się współczynnik konwersji 20%.

Dział 3. Linie zaliczek gotówkowych.

§ 105. W odniesieniu do wartości nominalnej instrumentu wsparcia płynności, który spełnia warunki określone w § 64 , stosuje się współczynnik konwersji 0%.

Dział 4. Szczególne sposoby postępowania, gdy nie można obliczyć wartości “Kirb”.

§ 106. W przypadku, gdy obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla sekurytyzowanych ekspozycji, tak jakby nie były one objęte sekurytyzacją, jest utrudnione, dom maklerski może po uzyskaniu zgody Komisji, przejściowo stosować poniższą metodę obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem w odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnej bez zewnętrznej oceny jakości kredytowej w postaci instrumentu wsparcia płynności, który spełnia warunki dopuszczalnego instrumentu wsparcia płynności zawarte w § 61 lub spełnia warunki zawarte w § 104.

§ 107. W odniesieniu do pozycji sekurytyzacyjnej w postaci instrumentu wsparcia płynności można zastosować najwyższą wagę ryzyka, jaka byłaby zastosowana w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia w odniesieniu do którejkolwiek z sekurytyzowanych ekspozycji, gdyby nie były one poddane sekurytyzacji.

§ 108. Aby określić wartość ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnej w postaci instrumentu wsparcia płynności, do wartości nominalnej instrumentu wsparcia płynności stosuje się następujące współczynniki konwersji:

- 1) 20% - jeśli instrument wsparcia płynności spełnia warunki określone w § 104 ,
- 2) 50% - jeśli pierwotny termin zapadalności instrumentu wsparcia płynności wynosi jeden rok lub krócej,
- 3) 100% - w przypadkach niewymienionych w pkt 1 i 2.

Tytuł 6. Uznanie ograniczenia ryzyka kredytowego pozycji sekurytyzacyjnych

Dział 1 . Ochrona kredytowa rzeczywista.

§ 109. Za dopuszczalną ochronę kredytową rzeczywistą uznaje się jedynie ochronę dopuszczoną w metodzie standardowej obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, w zakresie i na zasadach określonych w załącznikach nr 6 i nr 7 do rozporządzenia, przy czym minimalne kryteria określone w tych załącznikach muszą być spełnione.

Dział 2. Ochrona kredytowa nierzeczywista.

§ 110. Ochronę nierzeczywistą oraz uznawanych dostawców ochrony nierzeczywistej uznaje się w zakresie i na zasadach określonych w załączniku nr 7 do rozporządzenia, przy czym minimalne kryteria określone w tych załącznikach muszą być spełnione.

Dział 3. Obliczanie wymogów kapitałowych dla pozycji sekurytyzacyjnych objętych instrumentami ograniczania ryzyka kredytowego

Rozdział 1. Metoda Zewnętrznych Ratingów.

§ 111. W przypadku, gdy kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się przy zastosowaniu Metody Ratingów Zewnętrznych, wartość ekspozycji lub kwota ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnej, względem której uzyskano ochronę kredytową, mogą zostać zmienione zgodnie z przepisami załącznika nr 7 do rozporządzenia w zakresie, w jakim te przepisy stosują się do obliczeń kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z metodą standardową obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego.

Rozdział 2. Metoda Formuły Nadzorczej – pełna ochrona.

§ 112. W przypadku, gdy kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się przy zastosowaniu Metody Formuły Nadzorczej, dom maklerski oblicza efektywną wagę ryzyka danej pozycji sekurytyzacyjnej, dzieląc kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla danej pozycji przez wartość ekspozycji wyznaczoną dla danej pozycji sekurytyzacyjnej i mnożąc wynik przez 100.

§ 113. W przypadku ochrony kredytowej rzeczywistej, kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnej oblicza się jako iloczyn efektywnej wagi ryzyka określonej w § 112 oraz wartości ekspozycji dla danej pozycji skorygowanej o rzeczywistą ochronę kredytową. Wartość ekspozycji dla danej pozycji skorygowaną o rzeczywistą ochronę kredytową oznacza wartość E^* , obliczoną zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia w celu obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z metodą standardową obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, przyjmując, że E równe jest wartości ekspozycji wyznaczonej dla danej pozycji sekurytyzacyjnej.

§ 114. W przypadku ochrony kredytowej nierzeczywistej kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnej oblicza się, jako iloczyn G_A , tj. kwoty ochrony skorygowanej o wszelkie przypadki niedopasowania walutowego oraz niedopasowania terminów zapadalności, obliczonej zgodnie z przepisami załącznika nr 7 do rozporządzenia, oraz efektywnej wagi ryzyka dostawcy ochrony, a następnie dodaje się otrzymaną wartość do kwoty odpowiadającej iloczynowi wielkości pozycji sekurytyzacyjnej pomniejszonej o G_A oraz efektywnej wagi ryzyka określonej zgodnie z § 112.

Rozdział 3. Metoda Formuły Nadzorczej – częściowa ochrona.

§ 115. Jeśli ograniczenie ryzyka kredytowego obejmuje “pierwszą stratę” lub straty ustalane na zasadzie proporcjonalnej przypadające na pozycję sekurytyzacyjną, dom maklerski może zastosować przepisy § 112 – 114.

§ 116. W przypadkach innych, niż wymienione w § 115, dom maklerski traktuje pozycję sekurytyzacyjną jako dwie lub więcej pozycji, przy czym części uznanej za niezabezpieczoną odpowiada pozycja o niższej jakości kredytowej. Do obliczenia kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem dla tej pozycji stosuje się przepisy § 100 - 102, z zastrzeżeniem że “ T ” koryguje się do wartości e^* , w przypadku ochrony rzeczywistej, oraz do $T - g$, w przypadku ochrony nierzeczywistej, gdzie:

- 1) e^* oznacza stosunek E^* do całkowitej kwoty nominalnej puli bazowej;
- 2) E^* oznacza jest skorygowaną wielkość pozycji sekurytyzacyjnej, obliczoną zgodnie z przepisami załącznika nr 7 do rozporządzenia w zakresie, w jakim te przepisy stosują się do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z metodą standardową obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego określoną w załączniku nr 6 do rozporządzenia, przyjmując, że E równe jest wartości ekspozycji wyznaczonej dla danej pozycji sekurytyzacyjnej;
- 3) g oznacza stosunek wartości nominalnej zabezpieczenia ryzyka kredytowego skorygowanego o wszelkie przypadki niedopasowania walutowego oraz niedopasowania terminów zapadalności zgodnie z przepisami załącznika nr 7 do rozporządzenia do sumy wartości ekspozycji sekurytyzowanych

W przypadku ochrony nieruchomości do części pozycji nieobjętej skorygowaną wartością "T" stosuje się wagę ryzyka dostawcy ochrony.

Tytuł 7. Dodatkowe wymogi kapitałowe dotyczące sekurytyzacji ekspozycji odnawialnych z opcją przedterminowej spłaty ekspozycji.

§ 117. Jeżeli dom maklerski inicjujący dokonuje sprzedaży ekspozycji odnawialnych w ramach sekurytyzacji z opcją przedterminowej spłaty, obok kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, obliczanych w odniesieniu do posiadanych przez dom maklerski pozycji sekurytyzacyjnych, wymaga się od domu maklerskiego obliczenia kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z § 65 -80.

§118. Do celów § 117 , zamiast § 68 i § 69 stosuje się następujące zasady:

- 1) udział domu maklerskiego inicjującego jest równy sumie:
  - a) wartości ekspozycji tej części nominalnej puli wykorzystanych kwot ekspozycji odnawialnych, sprzedanych w ramach sekurytyzacji, której udział w całej puli ekspozycji sprzedanych w ramach sekurytyzacji definiuje proporcję przepływów pieniężnych z tytułu kwoty głównej, odsetek oraz innych powiązanych kwot, które nie są dostępne w celu dokonania płatności na rzecz posiadaczy pozycji sekurytyzacyjnych,
  - b) wartości ekspozycji tej części puli niewykorzystanych kwot linii kredytowych lub ekspozycji odnawialnych, których kwoty wykorzystane zostały odsprzedane do programu sekurytyzacyjnego, przy czym procentowy udział tej części, w odniesieniu do całkowitej wartości niewykorzystanych kwot linii kredytowych jest taki sam, jak udział procentowy wartości ekspozycji określonej w lit. a w stosunku do wartości ekspozycji z tytułu puli wykorzystanych kwot odsprzedanych do programu sekurytyzacyjnego,
- 2) aby klasyfikować się jako taki, udział domu maklerskiego inicjującego nie może być podporządkowany w stosunku do udziału inwestorów,
- 3) udział inwestorów oznacza wartość ekspozycji z tytułu nominalnej części puli wykorzystanych kwot ekspozycji odnawialnych, nie wchodzącej w zakres pkt 1. lit. a, powiększoną o wartość ekspozycji z tytułu tej części puli niewykorzystanych kwot linii kredytowych, których kwoty wykorzystane zostały odsprzedane do programu sekurytyzacyjnego, a która to część nie wchodzi w zakres pkt. 1 lit. b,
- 4) ekspozycji domu maklerskiego inicjującego, z której wynikają jego prawa względem części udziału domu maklerskiego inicjującego opisanej w pkt. 1 lit. a, nie uważa się za pozycję sekurytyzacyjną, lecz za proporcjonalną ekspozycję względem sekurytyzowanych kwot wykorzystanych ekspozycji odnawialnych przy założeniu braku sekurytyzacji, w wysokości określonej w pkt.1 lit. a,
- 5) ponadto dom maklerski inicjujący posiada kwotę ekspozycji proporcjonalną do niewykorzystanych kwot linii kredytowych, których wykorzystane kwoty zostały odsprzedane w ramach sekurytyzacji, w wysokości określonej w pkt. 1 lit. b.

Tytuł 8. Obniżenie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem.

§ 119. Kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnej, w odniesieniu do której stosuje się wagę ryzyka równą 1250%, można obniżyć o 12,5-krotność kwoty wszelkich dokonanych przez dom maklerski aktualizacji wartości sekurytyzowanych ekspozycji. W zakresie, w jakim uwzględnia się korekty wartości do tego celu, nie uwzględnia się ich do celów obliczeń wskazanych w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

§ 120. Kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnej można obniżyć o 12,5-krotność kwoty wszelkich dokonanych przez dom maklerski korekt wartości tej pozycji.

§ 121. Dom maklerski może nie uwzględniać w obliczeniach kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem pozycji sekurytyzacyjnej, której przypisuje się wagę ryzyka 1250%, jeżeli dokonał pomniejszenia kapitałów własnych o wartość ekspozycji z tytułu tej pozycji.

§ 122. Do celów § 121:

- 1) wartość ekspozycji z tytułu pozycji sekurytyzacyjnych można obliczyć na podstawie kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem, uwzględniając przy tym wszelkie zniżki dokonane zgodnie z przepisami § 118 - 120,
- 2) przy obliczaniu wartości ekspozycji można uwzględnić uznaną ochronę kredytową rzeczywistą w sposób spójny z podejściem określonym w § 109 - 116 ,
- 3) w przypadku zastosowania Metody Formuły Nadzorczej w celu obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz gdy $L \leq K_{IRBR}$ i $[L+T] > K_{IRBR}$, pozycję można traktować jak dwie pozycje, przy czym w odniesieniu do pozycji uprzywilejowanej L równa się K_{IRBR} .

§ 123. W przypadku, gdy dom maklerski korzysta z możliwości wskazanej w § 121 , 12,5-krotność kwoty potrąconej zgodnie z tym ustępem odejmuje się od kwoty określonej w § 93 jako maksymalna kwota ekspozycji ważonych ryzykiem.

Część V. Subpartycypacja.

§ 124. 1. Wierzytelności, w przypadku których ryzyko kredytowe domu maklerskiego zostało w całości lub części przeniesione na inny podmiot w drodze umowy o subpartycypację, ujmuje się w rachunku aktywów ważonych ryzykiem zgodnie z następującymi zasadami:

- 1) w części proporcjonalnej do ustalonego udziału tego podmiotu w stratach, wierzytelności traktuje się jak ekspozycje gwarantowane (poręczone) przez ten podmiot i przypisuje się wagę ryzyka odpowiadającą temu podmiotowi,
- 2) w części proporcjonalnej do ustalonego udziału domu maklerskiego w stratach, wierzytelności traktuje się jak ekspozycje od pierwotnego dłużnika i przypisuje się wagę ryzyka odpowiadającą temu dłużnikowi,
- 3) części ekspozycji wyłączonej z proporcjonalnego podziału strat, podporządkowanej względem pozostałej części wierzytelności w zakresie absorpcji strat, przypisuje się wagę ryzyka zgodnie z przepisami § 32 - 123,
- 4) dom maklerski informuje Komisję o zamiarze przeprowadzenia subpartycypacji oraz przedstawia strukturę transakcji - informacja powinna w szczególności zawierać: dane dotyczące statusu podmiotu uczestniczącego w subpartycypacji, projekt umowy dom maklerski z tym podmiotem emisyjnym oraz opis alokacji ryzyka kredytowego.

2. Wierzytelnościom, w przypadku których ryzyko kredytowe innego podmiotu zostało w całości lub części przeniesione na dom maklerski:

- 1) w części objętej proporcjonalnym udziałem w stratach:
  - a) do wysokości ustalonego udziału domu maklerskiego w stratach - przypisuje się wagę ryzyka odpowiadającą pierwotnemu dłużnikowi,
  - b) do wysokości ustalonego udziału tego podmiotu w stratach - przypisuje się wagę ryzyka odpowiadającą temu podmiotowi,
- 2) w części podporządkowanej względem części, o której mowa w pkt 1, w zakresie absorpcji strat - przypisuje się wagę ryzyka zgodnie z przepisami § 32 - 123.

ZAŁĄCZNIK Nr 9

WYZNACZANIA EKWIWALENTU BILANSOWEGO TRANSAKCJI POZABILANSOWYCH W CELU UZGLĘDNIENIA RYZYKA KREDYTOWEGO KONTRAHENTA I. Zasady ogólne

§ 1. W rozumieniu przepisów niniejszego załącznika poprzez:

- 1) *ryzyko kredytowe kontrahenta rozumie się ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta transakcji przed ostatecznym rozrachunkiem przepływów środków pieniężnych związanych z tą transakcją,*
- 2) kontrahenta centralnego rozumie się podmiot, który pośredniczy pomiędzy kontrahentami umów będących w obrocie na jednym lub większej liczbie rynków finansowych, występując w roli kupującego dla każdego sprzedającego oraz w roli sprzedającego dla każdego kupującego,
- 3) transakcje o długim okresie rozrachunku rozumie się transakcje, w których kontrahent zobowiązuje się dostarczyć instrumenty kapitałowe, instrumenty dłużne, towary lub walutę obcą w zamian za środki pieniężne, inne instrumenty kapitałowe, instrumenty dłużne, waluty obce lub towary, albo odwrotnie, w terminie, który wynosi co najmniej pięć dni od daty zawarcia transakcji przez dom maklerski lub w terminie, który wynosi mniej niż pięć dni od daty tej transakcji, ale jest dłuższy niż zwyczajowo przyjęty na danym rynku dla danego rodzaju transakcji,
- 4) pakiet kompensowania rozumie się grupę transakcji z pojedynczym kontrahentem, które objęte są prawnie obowiązującą dwustronną umową ramową, o której mowa w art. 85 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz 535, Nr 217, poz. 2125 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i 871 i Nr 96, poz. 959) i dla których uznaje się kompensowanie zgodnie z częścią III niniejszego załącznika lub zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia, przy czym każdą transakcję, która nie spełnia tych warunków należy do celów niniejszego załącznika traktować jako transakcję stanowiącą własny pakiet kompensowania,
- 5) pozycję ryzyka rozumie się wartość liczbową ryzyka przypisaną transakcji zgodnie z metodą standardową, o której mowa w części II niniejszego załącznika, na podstawie wcześniej ustalonego algorytmu,

- 6) pakiet zabezpieczający rozumie się grupę pozycji ryzyka wynikających z transakcji w ramach pojedynczego pakietu kompensowania, gdzie jedynie saldo takich transakcji ma znaczenie do określenia wartości ekspozycji zgodnie z metodą standardową, o której mowa w części II niniejszego załącznika,

§ 2. 1. Dom maklerski ustala wartość ekspozycji dla finansowych transakcji pochodnych, przy użyciu metody wyceny rynkowej, określonej w § 8-11 lub metody standardowej, określonej w § 12-22, z uwzględnieniem przepisów dodatkowych dotyczących kompensowania umownego, określonych w § 25-27.

2. Na potrzeby niniejszego załącznika przez finansowe transakcje pochodne rozumie się:

1) umowy stopy procentowej:

- a) jednowalutowe transakcje swap na stopę procentową,
- b) transakcje swap na stopę bazową,
- c) umowy forward na stopę procentową,
- d) kontrakty terminowe na stopę procentową,
- e) nabyte opcje na stopę procentową,
- f) umowy o podobnym charakterze, inne niż wymienione w lit. a-e,

2) transakcje walutowe:

- a) dwuwalutowe transakcje swap na stopy procentowe,
- b) walutowe umowy forward,
- c) walutowe kontrakty terminowe,
- d) nabyte opcje na walutę,
- e) umowy o podobnym charakterze, inne niż wymienione w lit. a-d,

3) umowy podobne do wymienionych w pkt 1 lit a-e oraz w pkt 2 lit a-d dotyczące innych aktywów bazowych lub indeksów, w tym w szczególności maklerskie instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 2 lit c-f ustawy oraz w art. 2 ust. 2 pkt 2 lit h-i ustawy.

§ 3. 1. Dom maklerski ustala wartość ekspozycji dla transakcji o długim okresie rozrachunku zgodnie z przepisami niniejszego załącznika przy użyciu metody wyceny rynkowej, określonej w § 8-11, lub metody standardowej, określonej w § 12-22, z uwzględnieniem przepisów dodatkowych dotyczących kompensowania umownego, określonych w § 25-27, albo zgodnie z przepisami załącznika nr 7.

2. Wartość ekspozycji powstałych w wyniku transakcji z długim okresem rozrachunku można obliczać przy użyciu metody wyceny rynkowej, określonej w § 8-11, lub metody standardowej, określonej w § 12-22, niezależnie od metod wybranych dla finansowych transakcji pochodnych, transakcji z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, transakcji udzielania i zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów oraz transakcji z opcją uzupełnienia zabezpieczenia.

3. Przy obliczaniu wymogów kapitałowych z tytułu transakcji z długim okresem rozrachunku, dom maklerski stosujący zgodnie z przepisami załącznika nr 6 do rozporządzenia metodę wewnętrznych ratingów może stale stosować do takich transakcji wagi ryzyka zgodne z metodą standardową, określoną w tym załączniku.

4. Dom maklerski może nie obliczać na potrzeby niniejszego załącznika wartości ekspozycji powstałej w wyniku transakcji o długim okresem rozrachunku, jeżeli dana transakcja może być jednocześnie zaklasyfikowana jako finansowa transakcja pochodna, transakcja z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, transakcja udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, lub transakcja z opcją uzupełnienia zabezpieczenia. W takim przypadku dom maklerski oblicza wartość powstałej ekspozycji

zgodnie z zasadami obowiązującymi dla rodzaju transakcji, do którego transakcja o długim okresie rozrachunku może być jednocześnie zaklasyfikowana.

§ 4. 1. Dom maklerski ustala wartość ekspozycji wobec danego kontrahenta, zgodnie z metodami określonymi w § 8-22, jako sumę wartości ekspozycji obliczonych, zgodnie z § 23-24, dla każdej stanowiącej pakiet kompensowania grupy transakcji zawartej z tym kontrahentem.

2. Dom maklerski może uwzględniać umowy ramowe o kompensowaniu na potrzeby metod, o których mowa w § 8-22, wyłącznie jeżeli dla tych umów są spełnione kryteria, o których mowa w części III niniejszego załącznika.

§ 5. 1. Dom maklerski może stosować metodę standardową łącznie z metodą wyceny rynkowej wyłącznie w przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 2 oraz w § 18. W pozostałych przypadkach, z zastrzeżeniem ust. 2, dom maklerski stosuje tylko jedną z metod wskazanych w niniejszym załączniku.

2. Metody wyznaczania ekwiwalentu bilansowego transakcji pozabilansowych mogą być stosowane łącznie w ramach grupy kapitałowej przez poszczególne podmioty danej grupy, jeżeli każdy ze stosujących odmienną metodę podmiotów posiada odrębną osobowość prawną.

§ 6. 1. Dla ekspozycji w stosunku do kontrahenta centralnego wynikłych z transakcji o długim okresie rozrachunku lub z finansowych transakcji pochodnych, dom maklerski może przypisać wartość ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta równą zero, pod warunkiem jednak, że ekspozycje z tytułu ryzyka kredytowego danego kontrahenta centralnego wobec wszystkich innych jego uczestników, są na bieżąco przez tego centralnego kontrahenta monitorowane oraz w pełni przez niego zabezpieczone, za pomocą pobieranych od uczestników depozytów zabezpieczających lub w inny sposób, w szczególności zaś za ekspozycje spełniające te wymogi uznaje się ekspozycje wynikające z transakcji zabezpieczonych funduszem rozliczeniowym, o którym mowa w art. 65 ustawy.

2. Przypisanie, o którym mowa w ust. 1, nie może być dokonane dla ekspozycji będących wynikiem transakcji odrzuconych przez danego kontrahenta centralnego.

§ 7. W przypadku w którym dom maklerski nabeździe ochronę kredytową w postaci instrumentu pochodnego dotyczącego przenoszenia ryzyka kredytowego dla ekspozycji zaliczonej do portfela niehandlowego lub dla ekspozycji wynikającej z ryzyka kredytowego kontrahenta, wymóg kapitałowy z tytułu zabezpieczanych ekspozycji oblicza się zgodnie z przepisami § 44 – 97 załącznika nr 7 do rozporządzenia lub zgodnie z § 190 załącznika nr 6 do rozporządzenia lub § 305 – 313 załącznika nr 6 do rozporządzenia.

2. Dla nabytych w celach, o których mowa w ust. 1, instrumentów dotyczących przenoszenia ryzyka kredytowego kontrahenta dom maklerski przypisuje wartość ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta równą 0.

3. Dom maklerski przypisuje również wartość równą zero dla ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta wynikłych z transakcji sprzedaży instrumentów typu swap kredytowy zaliczonych do portfela niehandlowego, gdzie traktowane są one jako ochrona kredytowa zapewniana przez dom maklerski oraz podlegają jednocześnie wymogowi kapitałowemu z tytułu ryzyka kredytowego w wysokości pełnej ich kwoty nominalnej.

II. Metody obliczania ekwiwalentu bilansowego transakcji pozabilansowych w celu uwzględnienia ryzyka kredytowego kontrahenta

A. Metoda wyceny rynkowej

§ 8. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2, ekwiwalent bilansowy transakcji pozabilansowej oblicza się metodą wyceny rynkowej jako sumę kosztu zastąpienia danej transakcji wyznaczonego zgodnie z § 9 oraz jej przyszłej potencjalnej ekspozycji kredytowej wyznaczonej zgodnie z § 10.

2. Dla jednowalutowych transakcji swap na stopę procentową, których przedmiotem są wyłącznie zmienne stopy procentowe ekwiwalent bilansowy równy jest kosztowi zastąpienia, o którym mowa w § 9.

§ 9. 1. Za koszt zastąpienia danej transakcji przyjmuje się jej wartość rynkową, w przypadku gdy wartość ta jest dodatnia oraz zero, w przypadku gdy wartość ta jest ujemna lub równa 0.

2. Dom maklerski nie musi obliczać przyszłej potencjalnej ekspozycji kredytowej, o której mowa w § 10, dla transakcji dla których w wyniku ich aktualnej ujemnej wartości rynkowej, wyznaczony zgodnie z ust. 1 koszt zastąpienia wynosi 0, jeżeli prawdopodobieństwo aby wartość rynkowa danej transakcji osiągnęła wartość dodatnią kiedykolwiek w przyszłości również wynosi 0.

§ 10. 1. Przyszłą potencjalną ekspozycję kredytową danej transakcji oblicza się jako iloczyn jej nominalnej kwoty, lub wartości jej ekwiwalentu delta w przypadku opcji, oraz przypisanej jej zgodnie z tabelą odpowiedniej wagi ryzyka,

	Instrument bazowy ¹	Rezydualny termin zapadalności ²		
		do 1 roku	> 1 rok – 5 lat	Ponad 5 lat
		(w %)		
kolumna 1	kolumna 2	kolumna 3	kolumna 4	kolumna 5
1	Instrumenty dłużne	0,00	0,50	1,50
2	Waluty obce	0,00	5,00	7,50
3	Instrumenty kapitałowe	6,00	8,00	10,00
4	Metale szlachetne	7,00	7,00	8,00
5	Towary inne	10,00	12,00	15,00

¹Instrumenty bazowe wyrażone w walucie obcej zalicza się do walut obcych”.

²Termin od dnia sprawozdawczego do ustalonego dnia zapadalności transakcji.

2. Transakcje, których przedmiotem są instrumenty bazowe, których zgodnie z tabelą powyżej nie można przypisać do żadnej z wskazanych kategorii, przypisuje się do kategorii „towary inne”.

3. Dla transakcji z wielokrotną wymianą instrumentów bazowych wagi ryzyka mnoży się odpowiednio przez liczbę wymian pozostałych do realizacji zgodnie z warunkami transakcji.

4. Dla transakcji, których rozliczenia dokonuje się w określonych terminach i ponownie ustala warunki w taki sposób, że wartość rynkowa transakcji jest w tych terminach równa 0, rezydualny termin zapadalności jest równy okresowi do najbliższego terminu takiego rozliczenia.

5. W przypadku transakcji na stopę procentową spełniających kryteria, o których mowa w ust. 4, oraz mających rezydualny termin zapadalności ponad jeden rok, waga ryzyka nie może być niższa od 0,5%.

§ 11. 1. W obliczeniach, o których mowa w § 9-10, dom maklerski może uwzględnić efekty zawartej z danym kontrahentem:

- 1) umowy ramowej, o której mowa w § 25 ust. 2 pkt 1, uwzględniając jedynie sumę netto, o której mowa w § 26 ust. 1 pkt 1, zamiast wartości brutto lub kwot nominalnych danych transakcji objętych tą umową, pod warunkiem spełnienia przez tę umowę kryteriów wskazanych w części III niniejszego załącznika.
- 2) umowy ramowej, o której mowa w § 25 ust. 2 pkt. 2, na następujących zasadach:
  - a) za koszt zastąpienia transakcji objętych umową ramową przyjmuje się faktyczny koszt netto jaki dom maklerski musiałby ponieść na zastąpienie wszystkich transakcji objętych daną umową ramową, a w przypadku gdy koszt obliczony w ten sposób byłby mniejszy niż suma należności wynikła z takiego potencjalnego zastąpienia, za koszt zastąpienia przyjmuje się wartość 0,
  - b) wartość przyszłej potencjalnej ekspozycji kredytowej transakcji objętych daną umową ramową można zredukować do wartości obliczonej zgodnie z poniższym wzorem:

$$PCE_{netto} = 0,4 * PCE_{brutto} + 0,6 * NGR * PCE_{brutto},$$

gdzie:

- PCE_{netto} oznacza wartość przyszłej potencjalnej ekspozycji kredytowej wszystkich transakcji objętych daną umową ramową po uwzględnieniu redukcji,
  - PCE_{brutto} oznacza sumę wartości przyszłych potencjalnych ekspozycji kredytowych obliczonych niezależnie dla wszystkich transakcji objętych daną umową ramową zgodnie z § 10,
  - NGR oznacza wskaźnik netto/brutto wyznaczony jako iloraz faktycznego kosztu netto, jaki dom maklerski musiałby ponieść na zastąpienie wszystkich transakcji objętych daną umową ramową oraz sumy kosztów zastąpienia obliczonych niezależnie dla tych transakcji zgodnie z § 9.
2. Na potrzeby obliczeń przyszłej potencjalnej ekspozycji kredytowej, zgodnie z ust. 1, idealnie dopasowane transakcje pochodne objęte daną umową ramową, mogą być przez dom maklerski uwzględnione jako jedna transakcja, w kwocie netto wynikłej z dopasowania tych transakcji.
3. Idealnie dopasowanymi transakcjami w rozumieniu przepisów ust. 2 są umowy forward dotyczące waluty obcej lub inne transakcje o podobnym charakterze, w których kwota nominalna instrumentu bazowego stanowi równowartość przepływów środków pieniężnych związanych z daną transakcją oraz w których rozrachunek tych przepływów następuje w tym samym terminie oraz w całości lub w części w tej samej walucie.

B. Metoda standardowa

Zasady ogólne

§ 12. 1. Metoda standardowa może być stosowana wyłącznie do obliczania ekwiwalentu bilansowego finansowych transakcji pochodnych oraz transakcji o długim okresie rozrachunku.

2. Stosujący metodę standardową dom maklerski dokonuje wyznaczenia stron płatnościowych transakcji zgodnie z § 13, wyznaczenia pozycji ryzyka dla poszczególnych transakcji zgodnie z § 14-17, grupowania pozycji ryzyka w pakiety zabezpieczające zgodnie z § 19-21, oraz obliczenia wysokości ekspozycji zgodnie z § 23-24.

Strony płatnościowe

§ 13. 1. Jeżeli finansowa transakcja pochodna o liniowym profilu ryzyka polega na wymianie instrumentu finansowego na płatność, część transakcji zawierającą płatność określa się jako stronę płatnościową transakcji.

2. Transakcje, które polegają na wymianie jednej płatności na inną płatność, składają się z dwóch stron płatnościowych.

3. Na strony płatności składają się uzgodnione w umowie płatności brutto, łącznie z kwotą referencyjną transakcji.

4. Dom maklerski może nie uwzględniać w kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kontrahenta metodą standardową, ryzyka stopy procentowej wynikającego ze stron płatnościowych transakcji, jeśli termin zapadalności tych transakcji wynosi mniej niż 12 miesięcy.

5. Dom maklerski może traktować transakcje składające się z dwóch stron płatnościowych nominowanych w tej samej walucie, w tym w szczególności tego typu transakcje swap na stopę procentową, jako jedną transakcję łączną. Dla takiej transakcji łącznej obowiązują zasady stosowane do stron płatnościowych.

6. Strony płatnościowe wyznaczone zgodnie z ust. 1-5, uwzględnia się w wyznaczaniu pozycji ryzyka dla poszczególnych transakcji zgodnie z § 14-17

Wyznaczanie pozycji ryzyka

§ 14. 1. Transakcje o liniowym profilu ryzyka, których przedmiotem są instrumenty dłużne, instrumenty kapitałowe lub towary, przyporządkowuje się do pozycji ryzyka w odpowiednich instrumentach kapitałowych, instrumentach dłużnych lub towarach oraz do pozycji ryzyka stopy procentowej dla strony płatnościowej danej transakcji.

2. Jeśli strona płatnościowa transakcji jest denominowana w walucie obcej, dodatkowo przyporządkowuje się ją do pozycji ryzyka w danej walucie obcej.

3. Transakcje o liniowym profilu ryzyka, których przedmiotem są instrumenty dłużne, przyporządkowuje się do jednej pozycji ryzyka stopy procentowej ze względu na dany instrument dłużny oraz do innej pozycji ryzyka stopy procentowej ze względu na stronę płatnościową danej transakcji.

4. Transakcje o liniowym profilu ryzyka, które polegają na wymianie jednej płatności za drugą, w tym umowy forward dotyczące waluty obcej, w rachunku ryzyka stopy procentowej przyporządkowuje się do pozycji ryzyka dla każdej ze stron płatnościowych.

5. Jeżeli bazowy instrument dłużny jest denominowany w walucie obcej, instrument taki przyporządkowuje się do pozycji ryzyka w danej walucie obcej. Analogicznie, jeżeli strona płatnościowa jest denominowana w walucie obcej, stronę taką przyporządkowuje się do pozycji ryzyka w danej walucie obcej.

6. Wartość ekspozycji przypisana walutowej transakcji swapu na stopę bazową wynosi 0.

§ 15. Dom maklerski wyznacza pozycje ryzyka z tytułu poszczególnych transakcji lub instrumentów, wskazanych odpowiednio w kolumnie 1 poniższej tabeli, zgodnie z kolumną 2 tej tabeli.

<i>Transakcja lub instrument</i>	<i>Wartość pozycji ryzyka</i>
<i>Transakcje o liniowym profilu ryzyka z wyłączeniem instrumentów dłużnych.</i>	<i>Efektywna wartość nominalna (cena rynkowa pomnożona przez ilość) instrumentów bazowych przeliczonych na walutę krajową</i>

	<i>domu maklerskiego.</i>
<i>Instrumenty dłużne i strony płatnościowe.</i>	<i>Iloczyn efektywnej wartości nominalnej (w tym kwoty nominalnej) przeliczonej na walutę krajową domu maklerskiego oraz zaktualizowanego średniego okresu zwrotu wyznaczonego odpowiednio dla instrumentu dłużnego lub strony płatnościowej.</i>
<i>Swap ryzyka kredytowego.</i>	<i>Iloczyn wartości nominalnej instrumentu referencyjnego instrumentu dłużnego oraz rezydualnego terminu zapadalności transakcji swapu kredytowego.</i>
<i>Transakcje pochodne o nieliniowym profilu ryzyka, w tym opcje i opcje na kontrakty typu swap, z wyłączeniem przypadków, w których instrumentem bazowym jest instrument dłużny.</i>	<i>Ekwiwalent delta efektywnej wartości nominalnej instrumentu bazowego transakcji.</i>
<i>Transakcje pochodne o nieliniowym profilu ryzyka, w tym opcje i opcje na kontrakty typu swap, których instrumentem bazowym jest instrument dłużny lub strona płatnościowa transakcji.</i>	<i>Iloczyn ekwiwalentu delta efektywnej wartości nominalnej odpowiednio instrumentu dłużnego lub strony płatnościowej oraz zaktualizowanego średniego okresu zwrotu odpowiednio instrumentu dłużnego lub strony płatnościowej.</i>

§ 16. *Dom maklerski może stosować następujący wzór do oznaczenia strony (znaku) pozycji ryzyka:*

1) dla wszystkich instrumentów innych niż instrumenty dłużne:

efektywna wartość nominalna lub ekwiwalent delta nominalnej wartości transakcji = $p_{\text{ref}} \frac{\partial V}{\partial p}$

gdzie:

- p_{ref} oznacza cenę instrumentu bazowego wyrażoną w walucie referencyjnej,*
- V oznacza wartość instrumentu finansowego (w przypadku opcji: cena opcji; w przypadku transakcji o liniowym profilu ryzyka: wartość samego instrumentu bazowego),*
- P oznacza cenę instrumentu bazowego wyrażoną w tej samej walucie co V ,*

2) dla instrumentów dłużnych i stron płatnościowych we wszystkich rodzajach transakcji:

iloczyn efektywnej wartości nominalnej transakcji oraz zaktualizowanego średniego okresu zwrotu lub iloczyn ekwiwalentu delta nominalnej wartości transakcji oraz zaktualizowanego średniego okresu zwrotu

$$\frac{\partial V}{\partial r}$$

gdzie:

- V oznacza wartość transakcji (w przypadku opcji: cena opcji; w przypadku transakcji o liniowym profilu ryzyka: wartość samego instrumentu bazowego lub strony płatnościowej),
- r oznacza stopę procentową,

3) jeżeli wartość V , o której mowa w pkt 1-2, denominowana jest w walucie innej niż waluta referencyjna, wartość instrumentu pochodnego przelicza się na walutę referencyjną.

§ 17. Dom maklerski w obliczeniach pozycji ryzyka musi traktować zabezpieczenie:

- 1) uzyskane od kontrahenta z tytułu finansowej transakcji pochodnej jako ekspozycję wobec tego kontrahenta z tytułu tej transakcji (pozycja długa) natychmiast wymagalną,
- 2) udzielone kontrahentowi z tytułu finansowej transakcji pochodnej jako zobowiązanie wobec tego kontrahenta (pozycja krótka) natychmiast wymagalne.

§ 18. 1. Dom maklerski nie może stosować metody standardowej do obliczania ekwiwalentu bilansowego transakcji o nieliniowym profilu ryzyka lub dla obliczania tego ekwiwalentu dla stron płatnościowych transakcji oraz dla transakcji, których instrumentem bazowym są instrumenty dłużne jeżeli:

- 1) nie posiada zezwolenia, o którym mowa w art. 105 ust. 1 pkt 4 ustawy,
  - 2) posiada zezwolenie, o którym mowa w art. 105 ust. 1 pkt 4 ustawy, ale nie jest w stanie za pomocą użytkowanych na podstawie tego zezwolenia modeli prawidłowo wyliczyć odpowiednio współczynnika delta lub zaktualizowanego okresu zwrotu dla danego instrumentu.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, dom maklerski nie wyznacza pozycji ryzyka zgodnie z § 13-17, a do obliczenia ekwiwalentu bilansowego danej transakcji lub instrumentu stosuje, z zastrzeżeniem ust. 3, metodę wyceny rynkowej, o której mowa w § 8-11.
3. W sytuacji, o której mowa w ust. 1-2, dom maklerski nie może uznawać kompensowania danej transakcji lub instrumentu. Wartość ekspozycji oblicza się tak, jakby istniał pakiet kompensowania obejmujący tylko jedną transakcję lub instrument.

Pakiety zabezpieczające

§ 19. Dom maklerski grupuje pozycje ryzyka w pakiety zabezpieczające. Dla każdego pakietu zabezpieczającego oblicza się bezwzględną wartość sumy powstałych pozycji ryzyka. Sumę taką określa się jako pozycję ryzyka netto i przedstawia jako:

$$\left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_l RPC_{lj} \right|$$

we wzorze, o którym mowa w § 24.

§ 20. 1. Dla pozycji ryzyka stopy procentowej wynikłych na skutek otrzymania przez dom maklerski od kontrahenta środków pieniężnych jako zabezpieczenia, z tytułu stron płatnościowych transakcji lub bazowych instrumentów dłużnych, stanowiących zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia pozycje o niskim lub obniżonym ryzyku szczególnym cen

instrumentów dłużnych, istnieje w odniesieniu do każdej waluty sześć pakietów zabezpieczających. Pakiety te określa się przy użyciu kombinacji dwóch kryteriów: „terminu zapadalności” oraz „referencyjnych stóp procentowych”, zgodnie z poniższą tabelą.

	Referencyjne stopy procentowe rządowych instrumentów dłużnych	Referencyjne stopy procentowe instrumentów dłużnych innych niż rządowe
Termin zapadalności	≤ 1 rok	≤ 1 rok
Termin zapadalności	$> 1 - \leq 5$ lat	$> 1 - \leq 5$ lat
Termin zapadalności	> 5 lat	> 5 lat

2. Dla pozycji ryzyka stopy procentowej wynikłych z tytułu stron płatnościowych transakcji lub bazowych instrumentów dłużnych, których stopa procentowa jest indeksowana do obranej referencyjnej stopy procentowej, reprezentującej rynkowy poziom stóp procentowych, za termin zapadalności przyjmuje się okres do kolejnej indeksacji stopy procentowej. W pozostałych przypadkach za termin zapadalności przyjmuje się okres pozostały do wykupu bazowego instrumentu dłużnego lub, w przypadku strony płatnościowej transakcji, pozostały czas trwania takiej transakcji.

3. Każdemu emitentowi papierów wartościowych, które stanowią instrument bazowy dla transakcji typu swap ryzyka kredytowego przypisuje się odrębny pakiet zabezpieczający.

4. Pozycje ryzyka wynikłe z instrumentów bazowych innych niż instrumenty dłużne grupuje się w te same pakiety zabezpieczające wyłącznie w przypadku gdy instrumenty takie są identyczne lub podobne do siebie. W każdym innym przypadku pozycje ryzyka grupuje się do oddzielnych pakietów zabezpieczających. Podobieństwo instrumentów ustala się zgodnie z poniższymi zasadami:

- 1) instrumenty kapitałowe uznaje się za podobne jeżeli wyemitowane zostały przez tego samego emitenta, przy czym każdy indeks instrumentów kapitałowych traktuje się jako oddzielnego emitenta,
- 2) instrumenty dotyczące metali szlachetnych uznaje się za podobne jeżeli dotyczą one tych samych metali szlachetnych, przy czym każdy indeks metali szlachetnych traktuje się jako oddzielny metal szlachetny,
- 3) instrumenty dotyczące energii elektrycznej uznaje się za podobne jeżeli odnoszą się one do tego samego przedziału czasowego obciążenia szczytowego lub pozaszczytowego w ciągu doby,
- 4) instrumenty dotyczące towarów uznaje się za podobne jeżeli odnoszą się one do tych samych towarów, przy czym każdy indeks towarów traktuje się jako oddzielny rodzaj towaru.

§ 21. 1. Dla pozycji ryzyka stopy procentowej wynikłych na skutek przekazania przez dom maklerski kontrahentowi środków pieniężnych jako zabezpieczenie, gdy kontrahent ten nie posiada zobowiązań stanowiących, zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia, pozycje o niskim ryzyku szczególnym oraz wynikających z bazowych instrumentów dłużnych o wysokim ryzyku szczególnym, na każdego emitenta przypada jeden pakiet zabezpieczający.

2. Jeżeli strona płatnościowa transakcji jest odwzorowaniem instrumentu dłużnego, o którym mowa w ust. 1, jeden pakiet zabezpieczający przypada także na każdego emitenta dłużnego instrumentu bazowego.

3. Dom maklerski może przypisać temu samemu pakietowi zabezpieczającemu pozycje ryzyka wynikające z instrumentów dłużnych określonego emitenta lub innych dłużnych referencyjnych, które są odwzorowane przez strony płatnościowe określonej transakcji lub które stanowią instrument bazowy transakcji typu swap ryzyka kredytowego.

§ 22. 1. Dom maklerski musi posiadać wewnętrzne procedury służące zapewnieniu, że dana transakcja przed przyporządkowaniem do określonego pakietu zabezpieczającego objęta została prawnie skuteczna umową ramową, spełniająca wymogi o których mowa w części III.

2. W przypadku gdy dom maklerski zamierza korzystać z zabezpieczenia w celu ograniczenia swojego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta musi posiadać wewnętrzne procedury służące weryfikacji, czy zabezpieczenie to spełnia standardy pewności prawnej określone w załączniku nr 7 do rozporządzenia, zanim uzna efekty tego zabezpieczenia w obliczeniach wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta.

Tabela mnożników ryzyka kredytowego kontrahenta

§ 23. Dla poszczególnych kategorii pakietów zabezpieczających, dom maklerski stosuje mnożniki ryzyka kredytowego kontrahenta, zgodnie z poniższą tabelą:

	<i>Kategorie pakietów zabezpieczających</i>	<i>Mnożnik ryzyka kredytowego kontrahenta</i>
1.	<i>Stopy procentowe</i>	0,2%
2.	<i>Stopy procentowe dla pozycji ryzyka z tytułu referencyjnych instrumentów dłużnych, będących przedmiotem transakcji typu swap ryzyka kredytowego i obciążonych niskim lub obniżonym ryzykiem szczególnym, zgodnie z przepisami załącznika nr 3 do rozporządzenia.</i>	0,3%
3.	<i>Stopy procentowe dla pozycji ryzyka z tytułu instrumentów dłużnych lub referencyjnych instrumentów dłużnych, obciążonych wysokim ryzykiem szczególnym, zgodnie z przepisami załącznika nr 3 do rozporządzenia.</i>	0,6%
4.	<i>Kursy walutowe</i>	2,5%
5.	<i>Energia elektryczna</i>	4,0%
6.	<i>Instrumenty kapitałowe</i>	7,0%

7.	<i>Metale szlachetne</i>	8,5%
8.	<i>Inne towary (za wyjątkiem energii elektrycznej i metali)</i>	10,0%
9.	<i>Instrumenty bazowe finansowych transakcji pochodnych nie należące do żadnej z powyższych kategorii</i>	10,0%

2. Dom maklerski musi przypisać instrumenty bazowe, o których mowa w wierszu 9, do oddzielnych, pojedynczych pakietów zabezpieczających dla każdej z odrębnych kategorii instrumentu bazowego.

3. Mnożniki ryzyka kredytowego kontrahenta przyjmują oznaczenie „ $CCRM_j$ ” we wzorze, o którym mowa w § 24.

Wyznaczanie wartości ekspozycji

§ 24. 1. Dom maklerski oblicza wartość ekspozycji oddzielnie dla każdego pakietu kompensowania, z uwzględnieniem ewentualnych zabezpieczeń, według poniższego wzoru:

$$\text{wartość ekspozycji} = \beta * \max(CMV - CMC; \sum_j \left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_l RPC_{lj} \right| * CCRM_j)$$

gdzie:

- CMV oznacza bieżącą wartość rynkową portfela transakcji w ramach pakietu kompensowania z kontrahentem, przed uwzględnieniem zabezpieczenia, przez co:

$$CMV = \sum_i CMV_i, \text{ gdzie } CMV_i \text{ oznacza bieżącą wartość rynkową transakcji } i,$$

- CMC oznacza bieżącą wartość rynkową zabezpieczenia rzeczowego przypisanego pakietowi kompensowania przez co:

$$CMC = \sum_{li} CMC_l, \text{ gdzie } CMC_l \text{ oznacza bieżącą wartość rynkową zabezpieczenia } l,$$

- i oznacza indeks transakcji,
- l oznacza indeks zabezpieczenia,
- j oznacza indeks kategorii pakietu zabezpieczającego, przy czym dane pakiety zabezpieczające odpowiadają czynnikom ryzyka, dla których pozycje ryzyka o przeciwnych znakach mogą być kompensowane, dając pozycję ryzyka netto, na której opiera się następnie pomiar ekspozycji,
- RPT_{ij} oznacza pozycję ryzyka z tytułu transakcji i w odniesieniu do pakietu zabezpieczającego j ,
- RPC_{lj} oznacza pozycję ryzyka z tytułu zabezpieczenia l w odniesieniu do pakietu zabezpieczającego j ,
- $CCRM_j$ oznacza wskazany w tabeli, o której mowa w § 23, mnożnik ryzyka kredytowego kontrahenta w odniesieniu do pakietu zabezpieczającego j ,
- $\beta = 1,4$,

2. Na potrzeby obliczeń, o których mowa w ust. 1, przyjmuje się, że zabezpieczenie uzyskane od kontrahenta ma znak dodatni, natomiast zabezpieczenie udzielone kontrahentowi ma znak ujemny.

3. Dom maklerski może uwzględnić otrzymane lub przekazane zabezpieczenie na potrzeby obliczania ekwiwalentu bilansowego transakcji pozabilansowych metodą standardową wyłącznie w przypadku, gdy zabezpieczenie to spełnia standardy pewności prawnej określone w załączniku nr 7 oraz kryteria, o których mowa w części III niniejszego załącznika.

III. Umowy ramowe o kompensowaniu

§ 25. 1. W rozumieniu przepisów niniejszej części przez kontrahenta rozumie się dowolny, uprawniony do zawierania umów ramowych o kompensowaniu podmiot lub osobę fizyczną.

2. Dom maklerski może uznać następujące rodzaje kompensowania umownego na potrzeby obliczania wymogów kapitałowych:

- 1) dwustronne umowy ramowe o kompensowaniu przez odnowienie zobowiązań, zawarte pomiędzy domem maklerskim a kontrahentem, zgodnie z którymi wzajemne należności i zobowiązania stron zostają automatycznie połączone w taki sposób, że każdorazowo przy odnowieniu zobowiązań określona zostaje pojedyncza kwota netto, przy czym powstała w ten sposób nowa, pojedyncza umowa jest prawnie obowiązująca i unieważnia umowy poprzednie,
- 2) inne niż określone w pkt. 1 umowy dwustronne zawarte między domem maklerskim i kontrahentem.

§ 26. 1. Dom maklerski, z zastrzeżeniem ust. 2-4, może uznać kompensowanie umowne za ograniczające ryzyko wyłącznie jeżeli spełnione są dla tego kompensowania następujące warunki:

- 1) dom maklerski zawarł z kontrahentem umowę ramową, w wyniku której powstało nowe, prawnie wiążące zobowiązanie zastępujące wszystkie transakcje podlegające w ramach tej umowy kompensowaniu oraz powodujące, że w sytuacji niewykonania zobowiązania przez kontrahenta na skutek jego niewypłacalności, upadłości, likwidacji lub na skutek innej przyczyny o podobnym charakterze, dom maklerski będzie posiadał roszczenie do otrzymania albo zobowiązanie do zapłaty jedynie kwoty stanowiącej sumę netto wartości dodatnich oraz wartości ujemnych poszczególnych zastępowanych transakcji, wycenionych według ich bieżącej wartości rynkowej,
- 2) na żądanie Komisji dom maklerski jest w stanie przedstawić sporządzone w formie pisemnej opinie prawne, zawierające odpowiednie uzasadnienie wskazujące, iż w przypadku zakwestionowania na drodze sądowej umowy ramowej z kontrahentem, właściwe sądy lub organy administracji potwierdzą, w okolicznościach wskazanych w pkt 1, że kwota należna domowi maklerskiemu albo od niego wymagalna stanowić będzie jedynie, określona w pkt. 1, sumę netto, na podstawie:
  - a) prawa właściwego dla siedziby kontrahenta, a także, jeśli kontrahentem jest oddział zagraniczny danego przedsiębiorstwa, stosownie do prawa właściwego dla lokalizacji, w której znajduje się dany oddział,
  - b) prawa właściwego dla poszczególnych transakcji objętych umową, o której mowa w pkt. 1,
  - c) prawa właściwego dla wszelkich innych umów niezbędnych do przeprowadzenia kompensowania umownego,
- 3) dom maklerski wdrożył procedury zapewniające monitorowanie skuteczności prawnej kompensowania umownego w świetle potencjalnych zmian w przepisach prawa, wskazanych w pkt. 2,

- 4) dom maklerski musi przechowywać w sposób trwały wszelkie wymagane dokumenty, związane z kompensowaniem umownym,
  - 5) efekty kompensowania umownego muszą być uwzględnione w obliczanej przed dom maklerski zagregowanej ekspozycji na ryzyko kredytowe powstałej w stosunku do danego kontrahenta, stanowiącej podstawę zarządzania ryzykiem kredytowym kontrahenta,
  - 6) dom maklerski musi sumować ryzyko kredytowe z tytułu poszczególnych transakcji zawartych z danym kontrahentem w celu obliczenia jednej prawnie wiążącej zagregowanej ekspozycji na ryzyko kredytowe powstałej w stosunku do tego kontrahenta,
  - 7) zagregowana ekspozycja na ryzyko kredytowe danego kontrahenta musi być wykorzystywana przez dom maklerski na potrzeby określania limitów kredytowych oraz na potrzeby obliczania kapitału wewnętrznego, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 5 ustawy.
2. Jeżeli przeprowadzona przez Komisję lub przez inne kompetentne w tym zakresie władze nadzorcze analiza skuteczności prawnej kompensowania umownego nie uprawdopodobni jednoznacznie skuteczności prawnej takiej umowy, w ramach któregośkolwiek z właściwych praw, wskazanych w ust. 1 pkt. 2, dom maklerski nie może uznawać tego kompensowania umownego za ograniczające ryzyko.
3. Komisja w analizie, o której mowa w ust. 2, uwzględnia dostarczone przez dom maklerski opinie prawne wraz z uzasadnieniem, sporządzone dla poszczególnych typów kompensowania umownego.
4. Dom maklerski nie może uznać kompensowania umownego za ograniczające ryzyko, jeżeli umowa ramowa regulująca to kompensowanie przewiduje, że w przypadku nie wykonania zobowiązań przez jedną ze stron, dopuszczalne jest zmniejszenie wysokości dokonanych płatności przez stronę wywiązującą się ze swoich zobowiązań umownych na rzecz strony nie wywiązującej się ze swoich zobowiązań umownych lub też odpowiednio całkowite odstąpienie od płatności, nawet jeśli w ramach tego kompensowania umownego należności strony nie wywiązującej się ze swoich zobowiązań umownych przekraczają jej zobowiązania (klauszula jednostronnego odstąpienia od umowy).

§ 27. Kompensowanie umowne dokonywane na potrzeby metody wyceny rynkowej, o której mowa w § 8-11, oraz metody standardowej, o której mowa w § 12-24, uznaje się według zasad określonych odpowiednio dla każdej z tych metod w części II.

ZAŁĄCZNIK Nr 10

OBLICZANIE WYMOGU KAPITAŁOWEGO Z TYTUŁU PRZEKROCZENIA LIMITU KONCENTRACJI ZAANGAŻOWANIA I LIMITU DUŻYCH ZAANGAŻOWAŃ

A. Zasady ogólne

§ 1. Dla celów niniejszego załącznika:

- 1) przez podmiot rozumie się pojedynczy podmiot lub grupę co najmniej dwóch podmiotów, w której sytuacja finansowa jednego z tych podmiotów może mieć wpływ na realizację zobowiązań przez drugiego z nich oraz z których przynajmniej jeden może bezpośrednio lub pośrednio samoistnie lub na równi z innymi udziałowcami, akcjonariuszami lub wspólnikami kierować polityką finansową i operacyjną drugiego podmiotu, w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z jego działalności, lub też może w inny sposób wpływać na jego politykę finansową i operacyjną, w tym również w zakresie podziału lub pokrycia wyniku finansowego tego podmiotu;
- 2) przez poziom nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego rozumie się wielkość nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego ustaloną, niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, w sposób określony w § 1 ust. 3 załącznika nr 12 do rozporządzenia;
- 3) w przypadku domu maklerskiego wchodzącego w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 21 rozporządzenia, przez poziom nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego rozumie się wielkość nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego, ustaloną niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, w sposób określony w § 6 załącznika nr 12 do rozporządzenia, bez uwzględnienia wielkości kapitałów uzupełniających III kategorii.

§ 2. Suma zaangażowania domu maklerskiego obciążonego ryzykiem danego podmiotu nie może przekroczyć limitu koncentracji zaangażowania, który wynosi:

- 1) 20 % poziomu nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego - dla zaangażowania domu maklerskiego wobec podmiotu, gdy którykolwiek z tych podmiotów jest w stosunku do domu maklerskiego jednostką dominującą lub zależną albo jest jednostką zależną od jednostki dominującej wobec domu maklerskiego;

- 2) 25 % poziomu nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego - dla zaangażowania domu maklerskiego wobec podmiotu, gdy żaden z nich nie jest podmiotem powiązaniem z domem maklerskim w sposób określony w pkt 1.

§ 3. Suma zaangażowań domu maklerskiego przekraczających 10 % poziomu nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego, zwanych dalej "dużymi zaangażowaniami", w stosunku do podmiotów, o których mowa w § 2, nie może być wyższa niż limit dużych zaangażowań, który wynosi 800 % tych kapitałów.

§ 4. Przepisów § 2 i 3 nie stosuje się wobec zaangażowań:

- 1) w których stroną zobowiązaną wobec domu maklerskiego są podmioty klasy I, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 1 załącznika nr 15 do rozporządzenia, z wyłączeniem podmiotów z państw, które restrukturyzują lub restrukturyzowały swoje zadłużenie zagraniczne w ciągu ostatnich 5 lat;
- 2) w których stroną zobowiązaną wobec domu maklerskiego jest: bank, instytucja kredytowa, firma inwestycyjna, towarowy dom maklerski, o którym mowa w art. 37 ustawy o giełdach towarowych, uznana firma inwestycyjna z państw trzecich, zagraniczna firma inwestycyjna lub podmioty klasy I, o których mowa w § 9 ust. 1 pkt 5 załącznika nr 15 do rozporządzenia, a termin zapadalności zaangażowania nie przekracza roku, z wyłączeniem pozycji zaliczonych do funduszy (kapitałów) własnych lub poziomu nadzorowanych kapitałów tych podmiotów;
- 3) zabezpieczonych gwarancją lub poręczeniem udzielonym przez podmioty określone w pkt 1 do wysokości zabezpieczenia;
- 4) zabezpieczonych zastawem na prawach wynikających z instrumentów bazowych, których emitentami są podmioty określone w pkt 1, do wysokości zabezpieczenia;
- 5) zabezpieczonych kwotą pieniężną, która została przeniesiona na własność domu maklerskiego, do wysokości tej kwoty;
- 6) stanowiących pozycje pomniejszające poziom nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego, o których mowa w przepisach załącznika nr 12 do rozporządzenia.

§ 5. Zaangażowanie domu maklerskiego wobec danego podmiotu oblicza się jako sumę:

- 1) zaangażowań domu maklerskiego wobec tego podmiotu w portfelu handlowym, obejmujących:
  - a) nadwyżkę długich pozycji netto nad krótkimi pozycjami netto we wszystkich instrumentach bazowych wyemitowanych przez ten podmiot, wynikających z operacji zaliczonych do portfela handlowego,
  - b) pozycje wynikające z operacji stanowiących gwarantowanie emisji papierów wartościowych obliczone w sposób określony w § 9 załącznika nr 2 do rozporządzenia,
  - c) pozycję netto wynikającą z umowy o subemisję usługową, o której mowa w art. 15 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539), podpisanej z tym podmiotem; pozycję tę oblicza się jako iloczyn ilości papierów wartościowych objętych subemisją usługową i ich ceny wynikającej z umowy o subemisję usługową,
  - d) wierzytelności wobec tego podmiotu wynikające z operacji zaliczonych do portfela handlowego, w tym również operacji, o których mowa w przepisach załącznika nr 5 do rozporządzenia, rozumianych jako suma:
    - iloczynu sumy wymogów kapitałowych określonych w przepisach załącznika nr 5 do rozporządzenia przez liczbę 12,5,

- sumy ekwiwalentów bilansowych operacji, o których mowa w przepisach załącznika nr 5 do rozporządzenia, oraz
- 2) zaangażowania domu maklerskiego wobec tego podmiotu w portfelu niehandlowym, stanowiącego sumę wierzytelności oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych wynikających z operacji z tym podmiotem, zaliczonych do portfela niehandlowego, posiadanych przez dom maklerski instrumentów bazowych, wniesionych przez dom maklerski dopłat w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub też wkładów albo sum komandytowych - w zależności od tego, która z tych kwot jest większa - w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej obciążonych ryzykiem jednego podmiotu i zaliczonych do portfela niehandlowego.

B. Obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych zaangażowań

§ 6. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych koncentracji oblicza się:

- 1) w sposób określony w § 7 - dla domów maklerskich, których zakres prowadzonej działalności jest znaczący;
- 2) w sposób określony w § 8 - dla domów maklerskich, których zakres prowadzonej działalności jest nieznaczący.

§ 7. 1. Wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania wobec danego podmiotu oblicza się:

- 1) zgodnie z ust. 3 - jeśli spełnione są wszystkie warunki określone w ust. 2;
- 2) zgodnie z ust. 4 - w pozostałych przypadkach.

2. Dopuszcza się przekroczenie przez dom maklerski limitu koncentracji zaangażowania wobec danego podmiotu, pod warunkiem że:

- 1) zaangażowanie domu maklerskiego wobec tego podmiotu wynikające z operacji zaliczonych do portfela niehandlowego nie przekracza limitu koncentracji zaangażowania określonego w § 2, co oznacza, że przekroczenie limitu koncentracji zaangażowania wobec tego podmiotu dotyczy wyłącznie operacji zaliczonych do portfela handlowego;
- 2) suma dużych zaangażowań domu maklerskiego wobec wszystkich podmiotów w portfelu niehandlowym nie przekracza limitu dużych zaangażowań, o którym mowa w § 3, tak że przekroczenie tego limitu wynika z zaangażowań domu maklerskiego w portfelu handlowym;
- 3) dom maklerski włącza do rachunku całkowitego wymogu kapitałowego łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania w odniesieniu do tego podmiotu, obliczony zgodnie z zasadami zawartymi w ust. 5, i spełnia wymóg określony w § 4 ust. 3 rozporządzenia;
- 4) zaangażowanie domu maklerskiego wobec tego podmiotu wynikające z operacji zaliczonych do portfela handlowego, powodujące przekroczenie limitu koncentracji zaangażowania przez okres nie dłuższy niż 10 dni roboczych, nie jest większe od 500 % poziomu nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego;
- 5) suma wielkości przekraczających limit koncentracji zaangażowania domu maklerskiego, istniejących przez okres dłuższy niż 10 dni roboczych, nie jest większa od 600 % poziomu nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego;
- 6) dom maklerski nie dokonuje transakcji mających na celu obniżenie wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych zaangażowań, w szczególności polegających na rozliczaniu zaangażowania wobec

podmiotu przed upływem 10 dni jego trwania i podejmowaniu nowego zaangażowania wobec tego podmiotu, ani też nie przenosi czasowo przekroczenia limitu do innej instytucji;

- 7) dom maklerski przesyła Komisji, w terminie 6 tygodni po upływie danego kwartału roku kalendarzowego, zestawienia przekroczeń limitu koncentracji zaangażowania określonego w § 2, sporządzone dla ostatnich 3 kolejnych miesięcy, podając nazwę kontrahenta, kwotę i rodzaj zaangażowania oraz poziom swoich nadzorowanych kapitałów.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1:

- 1) z zaangażowania domu maklerskiego wobec danego podmiotu w portfelu handlowym wyodrębnia się składniki o łącznej wartości równej nadwyżce zaangażowania ponad limit określony w § 2, zwane dalej "nadwyżką koncentracji", którym przypisano najwyższe:
- stopy narzutu z tytułu ryzyka szczególnego zgodnie z § 7 - 9 załącznika nr 3 do rozporządzenia lub częścią C załącznika nr 3 do rozporządzenia,
  - wagi ryzyka kontrahenta zgodnie z załącznikiem nr 5 do rozporządzenia lub współczynniki przeliczeniowe zgodnie z załącznikiem nr 5 do rozporządzenia;
- 2) wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania wobec danego podmiotu oblicza się jako:
- jeśli nadwyżka koncentracji istnieje nie dłużej niż 10 dni - 200 % sumy wymogów kapitałowych, obliczonych na podstawie § 7 - 9 załącznika nr 3 do rozporządzenia, części C załącznika nr 3 do rozporządzenia, załącznika nr 5 do rozporządzenia, dla składników, o których mowa w pkt 1,
  - jeśli nadwyżka koncentracji istnieje dłużej niż 10 dni - sumę iloczynów:
    - wymogów kapitałowych, obliczonych na podstawie § 7 - 9 załącznika nr 3 do rozporządzenia, części C załącznika nr 3 do rozporządzenia, załącznika nr 5 do rozporządzenia, dla składników, o których mowa w pkt 1, zaklasyfikowanych do odpowiednich przedziałów nadwyżki zaangażowania określonych w pierwszej kolumnie poniższej tabeli
    - oraz
    - odpowiadających tym składnikom współczynników określonych w drugiej kolumnie tej tabeli, przy czym zaliczanie składników do poszczególnych przedziałów należy wykonać, począwszy od pierwszego z tych przedziałów, zaliczając do niego składnik o najniższej stopie narzutu, wadze ryzyka lub współczynniku przeliczeniowym, poprzez kolejne przedziały, zaliczając do nich składniki o coraz to wyższych stopach narzutu, wagach ryzyka lub współczynnikach przeliczeniowych.

Nadwyżka koncentracji (w relacji do poziomu nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego) w %	Współczynnik w %
kolumna 1	kolumna 2
do 40	200
40-60	300
60-80	400
80-100	500

100-250	600
powyżej 250	900

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania wobec danego podmiotu stanowi obliczona dla tego podmiotu nadwyżka koncentracji.

5. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych zaangażowań, w przypadku domów maklerskich, których zakres prowadzonej działalności jest znaczący, oblicza się jako większą z następujących dwóch kwot:

- 1) sumy wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania wobec poszczególnych podmiotów, obliczonych:
  - a) zgodnie z ust. 3 w przypadku zaangażowań, o których mowa w ust. 1 pkt 1,
  - b) zgodnie z ust. 4 w przypadku zaangażowań, o których mowa w ust. 1 pkt 2;
- 2) nadwyżki sumy dużych zaangażowań wobec poszczególnych podmiotów (w portfelu handlowym i niehandlowym łącznie) ponad limit dużych zaangażowań.

§ 8. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, w przypadku domów maklerskich, których zakres prowadzonej działalności jest nieznaczący, stanowi większa z kwot określonych jako:

- 1) suma nadwyżek zaangażowania domu maklerskiego wobec poszczególnych podmiotów ponad limit określony w § 2,
- 2) nadwyżka sumy dużych zaangażowań domu maklerskiego wobec poszczególnych podmiotów ponad limit określony w § 3.

ZAŁĄCZNIK Nr 11

OBLICZANIE WYMOGU KAPITAŁOWEGO Z TYTUŁU RYZYKA OPERACYJNEGO

I. Zasady ogólne

§ 1. 1. W rozumieniu przepisów niniejszego załącznika ryzykiem operacyjnym jest możliwość powstania straty na skutek niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, błędów ludzkich lub systemów, lub na skutek zdarzeń zewnętrznych, przy czym ryzyko prawne uznaje się za jeden z rodzajów ryzyka operacyjnego.

2. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego oblicza się przy użyciu metody podstawowego wskaźnika, określonej w części II, metody standardowej, określonej w części III, lub przy użyciu zaawansowanej metody pomiaru, określonej w części IV.

3. Dom maklerski stosujący metodę określoną w części III nie może jej zmienić na metodę określoną w części II, chyba że uzyska zgodę, o której mowa w art. 105c ust. 1 pkt 3 ustawy, wydaną na wniosek domu maklerskiego, zawierający uzasadnienie celowości zmiany metody obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

4. Dom maklerski stosujący metodę określoną w części IV nie może jej zmienić na metody określone w części II lub III, chyba że uzyska zgodę, o której mowa w art. 105c ust. 1 pkt 4 ustawy, wydaną na wniosek domu maklerskiego, zawierający uzasadnienie celowości zmiany metody obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego.

5. Łączenie metod obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody Komisji wydanej na wniosek domu maklerskiego, zgodnie z przepisami części V.

§ 2. Dom maklerski obliczający wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego, niezależnie od stosowanej metody, zobowiązany jest:

- 1) stosować ogólne zasady zarządzania ryzykiem, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 5 ustawy,
- 2) wdrożyć i stosować procedury oceny stopnia narażenia na ryzyko operacyjne, z uwzględnieniem zdarzeń charakteryzujących się niską częstotliwością występowania lecz potencjalnie wysokimi stratami,
- 3) z zastrzeżeniem § 1 ust. 1, określić co stanowi ryzyko operacyjne na użytek procedur, o których mowa w pkt. 2,

- 4) posiadać opracowane w formie pisemnej plany zachowania ciągłości działania przygotowane w celu zapewnienia bezawaryjnego działania krytycznych dla domu maklerskiego funkcji biznesowych oraz plany awaryjne przygotowane na wypadek wystąpienia awarii i mające na celu odtworzenie lub wznowienie działalności krytycznych procesów biznesowych, zgodnie z przyjętymi przez dom maklerski celami oraz z uwzględnieniem słuszych interesów klientów domu maklerskiego.

II. Metoda podstawowego wskaźnika

§ 3. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego obliczony według metody podstawowego wskaźnika, stanowi 15% wskaźnika wyznaczonego zgodnie z zasadami określonymi w § 4-6.

§ 4. 1. Wskaźnik oblicza się jako średnią z odnotowanych przez dom maklerski w okresie ostatnich trzech lat skorygowanych rocznych wyników brutto, wyznaczonych na zasadach określonych w § 5 lub w § 6.

2. Średnią, o której mowa w ust. 1, oblicza się na podstawie obserwacji wysokości rocznych wyników brutto ujętych w zbadanych sprawozdaniach finansowych w okresie ostatnich trzech lat, z zastrzeżeniem ust. 4, jako sumę odnotowanych wartości skorygowanego wyniku brutto podzieloną przez liczbę uwzględnionych obserwacji.

3. Jeżeli zbadane sprawozdania finansowe domu maklerskiego nie są dostępne, należy wykorzystać dane szacunkowe, z zastrzeżeniem iż w momencie dostępności tych sprawozdań, dom maklerski niezwłocznie dokona aktualizacji obliczonej średniej.

4. Jeżeli dla którejkolwiek z obserwacji skorygowany zysk brutto jest ujemny lub wynosi 0, wówczas nie uwzględnia się tej obserwacji w obliczeniach średniej.

§ 5. 1. Dom maklerski stosujący przepisy ustawy o rachunkowości wylicza skorygowany wynik brutto jako sumę pozycji z rachunku zysków i strat domu maklerskiego wymienionych w tabeli poniżej, ustalonych zgodnie z zasadami określonymi w tej ustawie oraz w przepisach wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 2 tej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 2 oraz z uwzględnieniem korekt określonych w ust. 3-6.

2. W obliczeniach skorygowanego wyniku brutto każda pozycja musi być uwzględniona odpowiednio ze znakiem dodatnim lub ujemnym.

1	Przychody z działalności maklerskiej
2	Koszty z tytułu prowizji i innych opłat o charakterze prowizyjnym
3	Wynik z operacji instrumentami finansowymi zaliczonymi do portfela handlowego
4	Przychody z tytułu dywidend nie uwzględnione w wyniku z operacji instrumentami finansowymi zaliczonymi do portfela handlowego
5	Przychody finansowe
6	Koszty finansowe
7	Pozostałe przychody operacyjne

3. W kalkulacji skorygowanego wyniku brutto nie uwzględnia się kosztów operacyjnych domu maklerskiego, za wyjątkiem kosztów z tytułu prowizji i innych opłat o charakterze prowizyjnym oraz kosztów, określonych w ust. 4-5.

4. W kalkulacji skorygowanego wyniku brutto nie uwzględnia się przychodów z tytułu dywidend otrzymanych od podmiotu, będącego w stosunku do domu maklerskiego

podmiotem dominującym lub zależnym, lub też będącego podmiotem zależnym od podmiotu dominującego wobec domu maklerskiego, jeżeli umożliwi to uniknięcie podwójnego naliczania przychodów wewnątrzgrupowych.

5. W kalkulacji skorygowanego wyniku brutto uwzględnia się koszty z tytułu opłat za usługi outsourcingowe dostarczone przez podmiot będący w stosunku do domu maklerskiego podmiotem dominującym lub zależnym, lub też będący podmiotem zależnym od podmiotu dominującego wobec domu maklerskiego.

6. Przepisy ust. 5 stosuje się odpowiednio do kosztów z tytułu opłat za usługi outsourcingowe dostarczone przez inne podmioty, o ile są one nadzorowane przez właściwy organ kraju trzeciego, którego przepisy w zakresie adekwatności kapitałowej są co najmniej równoważne wymogom określonym w ustawie i wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych.

§ 6. 1. Dom maklerski sporządzający sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami wydanymi w formie aktów wykonawczych, na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy o rachunkowości, wylicza skorygowany wynik brutto jako sumę pozycji ze swojego rachunku zysków i strat, w sposób możliwie najlepiej oddający metodologię wyznaczania wskaźnika określoną w § 4-5 oraz z uwzględnieniem korekt, o których mowa w § 5 ust. 3-6.

III. Metoda standardowa

§ 6. 1. Dom maklerski może stosować metodę standardową obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego pod warunkiem, że:

- 1) *posiada udokumentowany system oceny oraz zarządzania ryzykiem operacyjnym, z precyzyjnie określonym zakresem odpowiedzialności poszczególnych osób w ramach tego systemu, za pomocą którego dokonywana jest identyfikacja stopnia narażenia domu maklerskiego na ryzyko operacyjne,*
  - 2) *prowadzi rejestr zdarzeń operacyjnych oraz strat wynikających z ryzyka operacyjnego,*
  - 3) *posiadany przez dom maklerski system oceny i zarządzania ryzykiem operacyjnym poddawany jest regularnym przeglądom, przeprowadzanym nie rzadziej niż raz w roku przez niezależny podmiot lub podmioty,*
  - 4) *posiadany przez dom maklerski system oceny i zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ściśle powiązany z procesem zarządzania innymi rodzajami ryzyka domu maklerskiego, a wynik oceny tego systemu stanowi integralną część procesu monitorowania i kontroli profilu ryzyka operacyjnego domu maklerskiego,*
  - 5) *wdrożył system raportowania, w ramach którego sporządzane są raporty wewnętrzne na temat ryzyka operacyjnego dla zarządu oraz innych, wyznaczonych w ramach systemu oceny i zarządzania ryzykiem operacyjnym, osób lub podmiotów, oraz posiada procedury podejmowania odpowiednich działań w reakcji na informacje zawarte w tych raportach.*
2. *Dom maklerski przeprowadza analizę spełniania warunków, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem swojego rozmiaru i skali prowadzonej działalności oraz zasady proporcjonalności wdrożonych rozwiązań do tego rozmiaru i tej skali.*

§ 7. 1. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego obliczony według metody standardowej, stanowi sumę wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka operacyjnego obliczonych odrębnie dla wszystkich, wyznaczonych zgodnie z § 10, linii biznesowych w domu maklerskim.

2. Wymóg kapitałowy dla danej linii biznesowej, stanowi iloczyn wskaźnika, obliczonego dla tej linii zgodnie z zasadami określonymi w § 8-9, oraz odpowiadającego danej linii biznesowej współczynnika, wskazanego w tabeli, o której mowa w § 10.

§ 8. 1. Wskaźnik dla danej linii biznesowej oblicza się jako średnią z odnotowanych dla tej linii przez dom maklerski w okresie ostatnich trzech lat skorygowanych rocznych wyników brutto, wyznaczonych na zasadach określonych w § 9.

2. Średnią, o której mowa w ust. 1, oblicza się na podstawie obserwacji wysokości rocznych wyników brutto ujętych w zbadanych sprawozdaniach finansowych, z zastrzeżeniem ust. 3-5, jako sumę wyliczonych dla danej linii w okresie ostatnich trzech lat wartości skorygowanego wyniku brutto podzieloną przez trzy.

3. Jeżeli zbadane sprawozdania finansowe domu maklerskiego nie są dostępne, należy wykorzystać dane szacunkowe, z zastrzeżeniem, że w momencie, gdy sprawozdania te będą dostępne, dom maklerski niezwłocznie dokona aktualizacji obliczonej średniej.

4. Dla każdej linii biznesowej w każdym z ostatnich trzech lat dom maklerski oblicza narzut kapitałowy, jako iloczyn skorygowanego zysku brutto wyliczonego dla danej linii oraz odpowiadającego danej linii współczynnika, wskazanego w tabeli, o której mowa w § 10.

5. Jeżeli w danym roku suma narzutów kapitałowych ze wszystkich linii biznesowych w domu maklerskim jest ujemna, wówczas obserwacji z tego roku nie uwzględnia się w liczniku przy kalkulacji średniej, o której mowa w ust. 1-2.

§ 9. 1. Skorygowany wynik brutto dla danej linii biznesowej wylicza się na zasadach określonych w części II § 5, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Obliczając skorygowany wynik brutto dla danej linii biznesowej dom maklerski uwzględnia wyłącznie przychody i koszty z tytułu działalności przypisanych do danej linii biznesowej na podstawie przepisów § 10

§ 10. 1. Dom maklerski stosujący metodę standardową dokonuje podziału prowadzonej działalności na linie biznesowe, zgodnie z poniższą tabelą oraz z uwzględnieniem zasad, o których mowa w ust. 2.

<i>Linia biznesowa</i>	<i>Lista prowadzonych działalności</i>	<i>Współczynnik</i>
<i>Działalność korporacyjna i inwestycyjna</i>	<p>Świadczenie usług subemisji usługowej lub subemisji inwestycyjnej</p> <p>Oferowanie maklerskich instrumentów finansowych, jeżeli usłudze tej towarzyszy umowa subemisji usługowej lub inwestycyjnej</p> <p>Świadczenie usług dodatkowych związanych z subemisją usługową lub inwestycyjną</p> <p>Świadczenie usług subskrypcji prywatnej, jeżeli dokonywane jest w imieniu własnym i na rachunek własny domu maklerskiego</p> <p>Doradztwo inwestycyjne</p> <p>Doradztwo dla przedsiębiorstw w zakresie struktury</p>	18%

	<p><i>kapitałowej, strategii przedsiębiorstwa lub innych zagadnień związanych z taką strukturą lub strategią</i></p> <p><i>Doradztwo i inne usługi w zakresie łączenia, podziału oraz przejmowania przedsiębiorstw</i></p> <p><i>Sporządzanie analiz inwestycyjnych, analiz finansowych oraz innych rekomendacji o charakterze ogólnym dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych</i></p>	
<i>Obrót instrumentami finansowymi</i>	<p><i>Zawieranie transakcji na rachunek własny</i></p> <p><i>Usługi pośrednictwa na rynku pieniężnym</i></p> <p><i>Przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, w celu ich wykonania poza rynkiem regulowanym lub alternatywnym systemem obrotu</i></p> <p><i>Wykonywanie poza rynkiem regulowanym lub alternatywnym systemem obrotu zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek dającego zlecenie</i></p> <p><i>Organizowanie alternatywnego systemu obrotu</i></p>	<i>18%</i>
<i>Maklerskie detaliczne usługi</i>	<p><i>Przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, w celu ich wykonania na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu</i></p> <p><i>Wykonywanie na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek dającego zlecenie</i></p> <p><i>Oferowanie maklerskich instrumentów finansowych jeżeli usłudze tej nie towarzyszy umowa subemisji usługowej ani umowa subemisji inwestycyjnej</i></p> <p><i>Świadczenie usług subskrypcji prywatnej, jeżeli dokonywane jest w imieniu własnym, lecz na rachunek dającego zlecenie</i></p> <p><i>Udzielanie pożyczek maklerskich instrumentów finansowych lub pożyczek pieniężnych na zakup maklerskich instrumentów finansowych</i></p>	<i>12%</i>

<i>Przechowywanie bądź rejestrowanie instrumentów finansowych lub środków pieniężnych</i>	<i>Przechowywanie lub rejestrowanie instrumentów finansowych</i> <i>Prowadzenie rachunków pieniężnych</i>	15%
<i>Zarządzanie aktywami</i>	<i>Zarządzanie portfelem instrumentów finansowych</i> <i>Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi</i> <i>Inne formy zarządzania aktywami</i>	12%

2. Dom maklerski zobowiązany jest opracować i udokumentować szczegółowe zasady oraz kryteria przyporządkowania poszczególnych prowadzonych przez siebie działalności do odpowiednich linii biznesowych, w oparciu o następujące zasady:

- 1) wszystkie rodzaje działalności muszą być przyporządkowane do odpowiednich linii biznesowych w sposób wyczerpujący oraz wewnętrznie spójny,
- 2) działalność, której nie można jednoznacznie przyporządkować do konkretnej linii biznesowej, a która pełni funkcję pomocniczą w stosunku do działalności przypisanej do linii biznesowej, należy przyporządkować do linii biznesowej, którą wspomaga, z zastrzeżeniem pkt. 3.
- 3) jeżeli działalność pełniąca funkcję pomocniczą jest związana z więcej niż jedną linią biznesową, dom maklerski dokonuje jej przyporządkowania do linii z którymi jest związana, proporcjonalnie do zakresu pełnionych przez nią w stosunku do tych linii funkcji pomocniczych,
- 4) działalność wraz z funkcjami pomocniczymi, której nie można przyporządkować do konkretnej linii biznesowej, musi zostać przyporządkowana do linii biznesowej o najwyższym w danym roku narzucie kapitałowym, obliczonym zgodnie z § 8 ust. 4,
- 5) dom maklerski może zastosować udokumentowane metody wewnętrznej wyceny, w tym w szczególności koszty poniesione w ramach jednej linii biznesowej, lecz zaliczone do innej linii biznesowej, można przenieść do linii biznesowej, której dotyczą,
- 6) przyporządkowanie działań do linii biznesowych, dokonane na potrzeby wyznaczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego musi być zgodne z kategoriami używanymi przez dom maklerski w odniesieniu do ryzyka kredytowego i rynkowego,
- 7) za politykę przyporządkowania działalności do odpowiednich linii biznesowych odpowiedzialny jest zarząd domu maklerskiego, zaś kontrole nad nią sprawuje rada nadzorcza domu maklerskiego,
- 8) proces przyporządkowania do linii biznesowych musi podlegać niezależnemu przeglądowi.

3. Jeżeli rodzaje działalności ujęte w tabeli, o której mowa w ust. 1, nie obejmują wszystkich prowadzonych przez dom maklerski działalności dom maklerski jest zobowiązany dokonać ich przyporządkowania do linii biznesowych w oparciu o zasady, określone w ust. 2.

IV. Zaawansowana metoda pomiaru

§ 11. 1. Dom maklerski może stosować zaawansowaną metodę pomiaru w oparciu o własne systemy pomiaru ryzyka operacyjnego pod warunkiem uzyskania zgody Komisji, o której mowa w art. 105c ust. 1 pkt 1 ustawy, wydanej na wniosek domu maklerskiego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Komisja, analizując wniosek domu maklerskiego dotyczący stosowania zaawansowanej metody pomiaru dokonuje oceny spełniania przez dom maklerski kryteriów, o których mowa w § 2, oraz ilościowych kryteriów kwalifikujących, określonych w § 12-17.

§ 12. 1. System pomiaru ryzyka operacyjnego w domu maklerskim stosującym lub ubiegającym się o zgodę na stosowanie zaawansowanej metody pomiaru musi spełniać następujące jakościowe kryteria kwalifikujące:

- 1) system pomiaru ryzyka operacyjnego domu maklerskiego stanowi integralną część funkcjonującego w sposób ciągły procesu zarządzania ryzykiem domu maklerskiego,
- 2) w strukturze domu maklerskiego wydzielona jest niezależna komórka odpowiedzialna za realizację zadań w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 3) w domu maklerskim są regularnie sporządzane sprawozdania na temat ekspozycji na ryzyko operacyjne oraz na temat strat poniesionych przez dom maklerski w wyniku zdarzeń operacyjnych,
- 4) dom maklerski posiada procedury podejmowania odpowiednich działań korygujących lub naprawczych, po uzyskaniu informacji zawartych w sprawozdaniach, o których mowa w pkt 3,
- 5) procesy zarządzania ryzykiem operacyjnym w domu maklerskim oraz systemy pomiaru tego ryzyka są poddawane regularnym przeglądom, przeprowadzanym nie rzadziej niż raz w roku przez audytorów wewnętrznych lub zewnętrznych,
- 6) system zarządzania ryzykiem domu maklerskiego ujęty jest w kompletnej i wyczerpującej dokumentacji, a dom maklerski posiada skuteczne sposoby zapewnienia zgodności procesu zarządzania ryzykiem domu maklerskiego z tą dokumentacją oraz opracowane w formie pisemnej procedury postępowania w przypadku wystąpienia braku takiej zgodności.

2. Zatwierdzenie systemu pomiaru ryzyka operacyjnego przez Komisję obejmuje:

- 1) sprawdzenie czy procedury wewnętrznej weryfikacji systemu pomiaru ryzyka operacyjnego w domu maklerskim funkcjonują w sposób zadowalający,
- 2) upewnienie się, że przepływ danych oraz procedury związane z systemem pomiaru ryzyka są przejrzyste i ogólnie dostępne

§ 13. 1. System pomiaru ryzyka operacyjnego w domu maklerskim stosującym lub ubiegającym się o zgodę na stosowanie zaawansowanej metody pomiaru musi spełniać, z zastrzeżeniem ust. 2, następujące ilościowe kryteria kwalifikujące, dotyczące technik analizy statystycznej stosowanych przez dom maklerski na potrzeby obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego:

- 1) dom maklerski oblicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego z uwzględnieniem oczekiwanych i nieoczekiwanych strat, chyba że potrafi dowieść, iż oczekiwane straty są już we właściwy sposób ujęte w jego wewnętrznych zasadach prowadzenia działalności,
- 2) przeprowadzany pomiar ryzyka operacyjnego obejmuje zdarzenia charakteryzujące się niską częstotliwością występowania, lecz potencjalnie wysokimi stratami, na jakie narażony jest dany dom maklerski z tytułu ryzyka operacyjnego, osiągając normę pewności porównywalną z przedziałem ufności na poziomie 99.9% przez okres jednego roku,
- 3) norma pewności, określona w pkt. 2, może być uznana za osiągniętą wyłącznie w przypadku, gdy system pomiaru ryzyka operacyjnego danego domu maklerskiego w

należyty sposób spełnia, określone w § 14 - 17, warunki dotyczące wewnętrznych i zewnętrznych danych, analizy scenariuszy, czynników otoczenia gospodarczego oraz systemów kontroli wewnętrznej,

- 4) dom maklerski posiada sporządzoną w formie pisemnej metodologię ważenia stopnia udziału warunków, o których mowa w pkt. 3, w ramach całościowego systemu pomiaru ryzyka operacyjnego,*
- 5) system pomiaru ryzyka domu maklerskiego obejmuje główne czynniki, które wpływają na kształt rozkładu oszacowań strat poniesionych przez dom maklerski w wyniku zdarzeń operacyjnych,*
- 6) korelacja strat poniesionych przez dom maklerski w wyniku zdarzeń operacyjnych w ramach poszczególnych oszacowań ryzyka operacyjnego może być uwzględniona jedynie wówczas, gdy dom maklerski jest w stanie w sposób należyty uprawdopodobnić Komisji, że stosowany system pomiaru korelacji jest rzetelny, wdrożony w sposób należyty oraz uwzględnia niepewność wyniku towarzyszącą tego typu pomiarom, w szczególności podczas występowania zdarzeń charakteryzujących się niską częstotliwością występowania, lecz potencjalnie wysokimi stratami; dom maklerski musi weryfikować swoje założenia odnośnie korelacji, stosując odpowiednie techniki ilościowe i jakościowe,*
- 7) system pomiaru ryzyka domu maklerskiego jest wewnętrznie spójny i nie uwzględnia wielokrotnie tych samych ocen jakościowych lub technik redukcji ryzyka, które zostały już uwzględnione w innych obszarach rachunku adekwatności kapitałowej.*

2. W rozumieniu ust. 1 przez rozkład oszacowań strat poniesionych przez dom maklerski rozumie się przyjęty przez dom maklerski rozkład prawdopodobieństwa odwzorowujący prawdopodobieństwo poniesienia przez dom maklerski straty z tytułu poszczególnych zdarzeń operacyjnych. Dom maklerski musi być w stanie udowodnić Komisji poprawność założeń przyjętych na potrzeby szacowania rozkładu strat.

§ 14. System pomiaru ryzyka operacyjnego w domu maklerskim stosującym lub ubiegającym się o zgodę na stosowanie zaawansowanej metody pomiaru musi spełniać następujące ilościowe kryteria kwalifikujące, dotyczące wewnętrznych danych stosowanych przez dom maklerski na potrzeby obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego:

- 1) pomiar ryzyka operacyjnego przez dom maklerski jest oparty na obserwacji historycznej obejmującej okres co najmniej pięciu lat, w przypadku domu maklerskiego stosującego zaawansowaną metodę pomiaru, oraz na obserwacji historycznej obejmującej okres co najmniej trzech lat, w przypadku domu maklerskiego ubiegającego się o zgodę na stosowanie takiej metody,*
- 2) dom maklerski przyporządkowuje wewnętrzne dane historyczne dotyczące strat wynikłych z ryzyka operacyjnego do linii biznesowych określonych w tabeli, o której mowa w § 10, oraz do rodzajów zdarzeń, określonych w tabeli w części VI, w oparciu o obiektywne, opracowane w formie pisemnej kryteria,*
- 3) straty wynikłe z ryzyka operacyjnego, które są związane z ryzykiem kredytowym i które w przeszłości ujęte były w wewnętrznych bazach danych dotyczących ryzyka kredytowego, należy zapisać w bazach danych dotyczących ryzyka operacyjnego i traktować oddzielnie. Takie straty nie podlegają obciążeniom kapitałowym z tytułu ryzyka operacyjnego, dopóki traktuje się je jako straty wynikłe z ryzyka kredytowego do celów obliczania minimalnych wymogów kapitałowych. Straty wynikłe z ryzyka operacyjnego, które są związane z ryzykiem rynkowym, włącza się do zakresu wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego,*
- 4) wewnętrzne dane domu maklerskiego dotyczące strat wynikłych z ryzyka operacyjnego zawierają informacje obejmujące wszystkie istotne prowadzone działalności oraz ekspozycje pochodzące ze wszystkich podsystemów, oraz lokalizacji geograficznych. W*

przypadku nieuwzględnienia określonych działalności dom maklerski jest w stanie wykazać, że nieuwzględnione działalności lub ekspozycje, zarówno indywidualnie, jak i w powiązaniu, nie mają istotnego wpływu na całokształt oszacowanego ryzyka,

- 5) dom maklerski określa progi minimalnych wysokości strat do celów gromadzenia wewnętrznych danych o stratach wynikłych z ryzyka operacyjnego,*
- 6) wewnętrzne dane gromadzone przez dom maklerski zawierają co najmniej informacje dotyczące kwoty straty brutto wynikłej z konkretnego zdarzenia operacyjnego, daty tego zdarzenia, kwoty odzyskanej z wynikłej straty brutto, a także informacje opisowe na temat czynników lub przyczyn tego zdarzenia,*
- 7) dom maklerski ustanawia specjalne kryteria przyporządkowania danych o stratach wynikłych ze zdarzeń operacyjnych wywołanych w komórce scentralizowanej lub z działalności wykraczających swoim zasięgiem poza jedną linię biznesową, a także na skutek zdarzeń operacyjnych rozciągniętych w czasie, lecz powiązanych ze sobą,*
- 8) dom maklerski posiada opracowane w formie pisemnej procedury dotyczące odnoszenia danych historycznych do sytuacji obecnej, w tym możliwości zastosowania w tym zakresie ocen subiektywnych, skalowania lub innych korekt, oraz określenia osoby lub jednostki upoważnionej do podejmowania takich decyzji.*

§ 15. *1. System pomiaru ryzyka operacyjnego w domu maklerskim stosującym lub ubiegającym się o zgodę na stosowanie zaawansowanej metody pomiaru musi spełniać następujące ilościowe kryteria kwalifikujące, dotyczące zewnętrznych danych stosowanych przez dom maklerski na potrzeby obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego:*

- 1) w ramach systemu pomiaru ryzyka operacyjnego dom maklerski stosuje zewnętrzne dane, w szczególności wówczas gdy istnieją uzasadnione podstawy, że dom maklerski może być narażony na zdarzenie operacyjne charakteryzujące się niską częstotliwością występowania, lecz potencjalnie wysokimi stratami,*
- 2) dom maklerski systematycznie określa sytuacje wymagające zastosowania zewnętrznych danych oraz posiada metodologię uwzględniania tych danych w systemie pomiaru ryzyka operacyjnego,*
- 3) warunki oraz procedury stosowania zewnętrznych danych są regularnie weryfikowane, dokumentowane oraz poddawane okresowym, niezależnym przeglądom.*

§ 16. *System pomiaru ryzyka operacyjnego w domu maklerskim stosującym lub ubiegającym się o zgodę na stosowanie zaawansowanej metody pomiaru musi spełniać następujące ilościowe kryteria kwalifikujące, dotyczące analizy scenariuszy stosowanych przez dom maklerski na potrzeby obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego:*

- 1) dom maklerski stosuje analizę scenariuszy opartą na opiniach ekspertów w powiązaniu z danymi zewnętrznymi w celu oceny swojego stopnia narażenia na zdarzenia operacyjne charakteryzujące się niską częstotliwością występowania, lecz potencjalnie wysokimi stratami,*
- 2) oceny, o których mowa w pkt. 1, powinny być wraz z upływem czasu weryfikowane i aktualizowane na podstawie porównań z faktycznie poniesionymi stratami, w celu uwierzytelnienia ich wyników.*

§ 17. *System pomiaru ryzyka operacyjnego w domu maklerskim stosującym lub ubiegającym się o zgodę na stosowanie zaawansowanej metody pomiaru musi spełniać następujące ilościowe kryteria kwalifikujące, dotyczące czynników otoczenia gospodarczego uwzględnianych przez dom maklerski na potrzeby obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego oraz stosowanych przez dom maklerski systemów kontroli wewnętrznej:*

- 1) stosowana przez dom maklerski metodologia oceny ryzyka w całej organizacji obejmuje kluczowe czynniki otoczenia gospodarczego oraz czynniki systemów kontroli wewnętrznej, które mogą wpłynąć na zmianę profilu ryzyka operacyjnego,
- 2) wybór każdego z czynników otoczenia gospodarczego lub czynników systemów kontroli wewnętrznej, ujętego w metodologii, o której mowa w pkt. 1, dokonywany jest w oparciu o kryterium istotności tego czynnika w stosunku do szacowanego przez dom maklerski poziomu ryzyka, z uwzględnieniem własnych doświadczeń domu maklerskiego oraz ocen eksperckich danych obszarów działalności,
- 3) wrażliwość ocen ryzyka w domu maklerskim na zmiany czynników otoczenia gospodarczego oraz czynników systemów kontroli wewnętrznej, oraz ich względna waga w metodologii tych ocen oparte są na dobrze uzasadnionych przesłankach, a w stosowanej metodologii ujęty jest również potencjalny wzrost ryzyka na skutek większej złożoności działalności domu maklerskiego lub wzrostu jej skali,
- 4) metodologia, o której mowa w pkt 1, posiada odpowiednią dokumentację oraz jest poddawana niezależnym przeglądom, dokonywanemu przez podmioty lub osoby inne niż komórka, o której mowa w § 12 ust. 1 pkt 2, oraz przez Komisję.

§ 18. 1. W obliczaniu wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego dom maklerski może uwzględniać wpływ posiadanych polis ubezpieczeniowych, z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 2 oraz w § 19, oraz innych mechanizmów transferu ryzyka operacyjnego, o ile potrafi wykazać Komisji, iż za pomocą tych mechanizmów osiągnął widoczny efekt redukcji ryzyka operacyjnego.

2. Zobowiązany z tytułu polisy ubezpieczeniowej posiada zezwolenie na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej lub reasekuracyjnej oraz posiada ocenę minimalnej zdolności do spłaty odszkodowań, wydaną przez uznaną zewnętrzną instytucję oceny kredytowej, której Komisja przyznała co najmniej 3 stopień jakości kredytowej, zgodnie z zasadami określonymi, zgodnie z przepisami załącznika nr 7, dla metody standardowej obliczania wymogu kapitałowego domu maklerskiego z tytułu ryzyka kredytowego.

§ 19. 1. Polisa ubezpieczeniowa, w celu jej uwzględnienia przez dom maklerski na potrzeby obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego, musi spełniać następujące kryteria:

- 1) początkowy okres ważności polisy wynosi co najmniej jeden rok. W przypadku polis, dla których okres ważności pozostaje krótszy niż jeden rok, dom maklerski dokonuje korekt odzwierciedlających zmniejszający się okres ważności, aż do pełnej stuprocentowej korekty w przypadku polis, których okres ważności wynosi 90 dni i krócej,
- 2) okres wypowiedzenia polisy wynosi co najmniej 90 dni,
- 3) polisa nie posiada, z zastrzeżeniem pkt. 4, klauzul wyłączających lub ograniczających jej stosowanie, w szczególności takich które, w przypadku ogłoszenia niewypłacalności domu maklerskiego, uniemożliwiałyby syndykowi lub likwidatorowi przeprowadzenie egzekucji z tytułu szkód lub kosztów poniesionych przez dom maklerski, za wyjątkiem zdarzeń mających miejsce po rozpoczęciu przejęcia masy upadłościowej przez syndyka lub postępowania likwidacyjnego w stosunku do domu maklerskiego,
- 4) polisa może wyłączać lub ograniczać ochronę z tytułu grzyw i kar nałożonych przez Komisję lub inny równoważny organ nadzoru oraz nałożonych przez właściwe organy z tytułu odszkodowań wynikłych wskutek naruszenia przepisów karnych,
- 5) obliczenia wysokości zredukowanego przez polisę ryzyka operacyjnego odzwierciedlają zakres ubezpieczenia w sposób na tyle spójny i przejrzysty, by wykazać rzeczywiste prawdopodobieństwo wystąpienia straty oraz jej wpływ na określanie wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego,

- 6) wynikłe z tytułu posiadania polisy ubezpieczenie zapewnia niezależny podmiot, z zastrzeżeniem pkt. 7,
  - 7) podmiot, będący w stosunku do domu maklerskiego podmiotem dominującym lub zależnym, lub też będący podmiotem zależnym od podmiotu dominującego wobec domu maklerskiego, może zapewniać ubezpieczenie wyłącznie w przypadku, gdy ubezpieczone ryzyko przekaże do niezależnego podmiotu spełniającego kryteria, o których mowa w § 18 ust. 2,
  - 8) podstawy uznawania ubezpieczenia są należycie uzasadnione i udokumentowane.
2. Dom maklerski stosuje obniżki lub korekty uznanego ubezpieczenia w przypadku gdy:
- 1) pozostający okres ważności polisy ubezpieczeniowej jest krótszy niż jeden rok, jak określono w ust. 1 pkt. 1,
  - 2) termin wypowiedzenia polisy ubezpieczeniowej jest krótszy niż jeden rok,
  - 3) niepełnego dopasowania zakresu polis ubezpieczeniowych, do odpowiadającego im profilu ryzyka operacyjnego,
  - 4) uprawdopodobnionej niepewności dotyczącej otrzymania przez dom maklerski płatności z tytułu posiadanej polisy ubezpieczeniowej

§ 20. Zmniejszenie wymogu kapitałowego z tytułu uznania ubezpieczenia nie może przekroczyć 20% wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego przed uwzględnieniem technik redukcji ryzyka.

§ 21. 1. W przypadku gdy dom maklerski będący podmiotem dominującym wraz z podmiotami od niego zależnymi lub podmiotami zależnymi od podmiotu dominującego wobec domu maklerskiego zamierzają stosować zaawansowaną metodę pomiaru łącznie, muszą one we wniosku o wydanie zgody, o której mowa w art. 105c ust. 1 pkt. 1 ustawy, zawrzeć opis metod stosowanych podczas alokacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego pomiędzy poszczególne podmioty grupy.

V. Łączenie metod

§ 22. Dom maklerski może stosować zaawansowaną metodę pomiaru w połączeniu z metodą podstawowego wskaźnika lub metodą standardową, w zakresie wskazanym w zgodzie, o której mowa w art. 105c ust. 1 pkt 1 ustawy oraz przy spełnieniu następujących warunków:

- 1) uwzględnione są wszystkie czynniki ryzyka operacyjnego danego domu maklerskiego, a stosowana metodologia w opinii Komisji uwzględnia różne rodzaje działalności, lokalizacje geograficzne oraz struktury prawne lub organizacyjne domu maklerskiego,
- 2) spełnione są kryteria określone w § 6 oraz § 12-17 dla obszarów objętych odpowiednio metodą standardową oraz zaawansowaną metodą pomiaru.

§ 23. 1. Za zgodą, o której mowa w art. 105c ust. 1 pkt 1 ustawy, dom maklerski może, w wyjątkowych okolicznościach, w tym w szczególności w przypadku rozpoczęcia nowego rodzaju działalności, połączyć stosowanie metody podstawowego wskaźnika z metodą standardową, przy czym wydanie takiej zgody uwarunkowane jest zobowiązaniem domu maklerskiego do pełnego wprowadzenia metody standardowej w terminie określonym przez Komisję.

2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, wydawana jest na wniosek domu maklerskiego, zawierający uzasadnienie dla przejściowego łączenia metod oraz zobowiązanie domu maklerskiego do wprowadzenia metody standardowej zgodnie z ustalonym harmonogramem.

VI. Klasyfikacja zdarzeń operacyjnych

<i>Rodzaj zdarzenia</i>	<i>Definicja</i>
<i>Oszustwa wewnętrzne</i>	<i>Straty spowodowane celowymi działaniami polegającymi na defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku lub obejściu regulacji prawnych lub regulacji wewnętrznych domu maklerskiego, wynikłe w skutek działań co najmniej jednego z pracowników domu maklerskiego</i>
<i>Oszustwa zewnętrzne</i>	<i>Straty spowodowane celowymi działaniami polegającymi na defraudacji, sprzeniewierzeniu majątku lub obejściu regulacji prawnych przez stronę trzecią</i>
<i>Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy</i>	<i>Straty powstałe na skutek działań niezgodnych z prawem lub porozumieniami dotyczącymi zatrudnienia, bezpieczeństwa i higieny pracy, wypłaty odszkodowań z tytułu uszkodzenia ciała oraz straty wynikające z nierównego traktowania i dyskryminacji pracowników</i>
<i>Klienci, usługi i praktyki operacyjne</i>	<i>Straty wynikające z niewywiązywania się ze zobowiązań biznesowych względem klientów, będące skutkiem działań nieumyślnych, zaniedbania lub też nieodłącznie związane z charakterem świadczonych usług</i>
<i>Uszkodzenia aktywów rzeczowych</i>	<i>Straty powstałe na skutek uszkodzenia lub zniszczenia aktywów rzeczowych w wyniku klęski żywiołowej lub w inny sposób</i>
<i>Awarie systemów i inne zakłócenia prowadzonej działalności</i>	<i>Straty powstałe na skutek awarii systemów lub innych zakłóceń prowadzonej przez dom maklerski działalności</i>
<i>Zarządzanie procesami operacyjnymi</i>	<i>Straty powstałe na skutek nieprawidłowego rozliczenia transakcji lub wadliwego procesu zarządzania procesami operacyjnymi oraz wynikłe ze stosunków z kontrahentami</i>

ZAŁĄCZNIK Nr 12

OBLICZANIE POZIOMU NADZOROWANYCH KAPITAŁÓW

A. Zasady ogólne

§ 1. 1. W przypadku domów maklerskich, których zakres prowadzonej działalności jest znaczący, nadzorowane kapitały stanowią sumę kapitałów podstawowych, uzupełniających II kategorii i uzupełniających III kategorii pomniejszoną o wartość akcji lub udziałów banków, innych domów maklerskich, zagranicznych firm inwestycyjnych, instytucji kredytowych i instytucji finansowych oraz udzielone tym instytucjom pożyczki podporządkowane, które zaliczane są do ich kapitałów (funduszy) własnych.

2. Domy maklerskie, których zakres prowadzonej działalności jest znaczący, uwzględniają kapitały uzupełniające III kategorii w poziomie kapitałów nadzorowanych tylko wtedy, gdy suma składników kapitałów uzupełniających III kategorii jest dodatnia, w kwocie nieprzewyższającej sum wymogów kapitałowych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1-3 i 5 rozporządzenia.

3. W przypadku domów maklerskich, których zakres prowadzonej działalności jest nieznaczący, nadzorowane kapitały stanowią sumę kapitałów podstawowych i uzupełniających II kategorii pomniejszoną o wartość akcji lub udziałów banków, innych domów maklerskich, zagranicznych firm inwestycyjnych, instytucji kredytowych i instytucji finansowych oraz udzielone tym instytucjom pożyczki podporządkowane, które zaliczane są do ich kapitałów (funduszy) własnych.

4. Domy maklerskie, niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, uwzględniają kapitały uzupełniające II kategorii w poziomie kapitałów nadzorowanych w kwocie nieprzewyższającej wysokości kapitałów podstawowych.

5. Z wyjątkiem przypadku, gdy dom maklerski wchodzi w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 20 rozporządzenia, domy maklerskie, niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, pomniejszają poziom nadzorowanych kapitałów o wartość akcji lub udziałów banków, innych domów maklerskich, zagranicznych firm inwestycyjnych, instytucji kredytowych i instytucji finansowych oraz udzielone tym instytucjom pożyczki podporządkowane, które zaliczane są do ich kapitałów (funduszy) własnych, jeśli wartość tych akcji lub udziałów oraz udzielonych pożyczek podporządkowanych:

- 1) stanowi więcej niż 10 % kapitału (funduszu) podstawowego banku, innego domu maklerskiego, zagranicznej firmy inwestycyjnej, instytucji kredytowej lub instytucji finansowej lub

- 2) stanowi nie więcej niż 10 % kapitału (funduszu) podstawowego podmiotu określonego w pkt 1 i łącznie z wartością akcji lub udziałów innych banków, innych domów maklerskich, innych zagranicznych firm inwestycyjnych, innych instytucji kredytowych lub innych instytucji finansowych oraz innych pożyczek podporządkowanych, które zaliczane są do ich kapitałów (funduszy) własnych nieprzekraczających 10 % kapitału (funduszu) podstawowego tych podmiotów indywidualnie, stanowi więcej niż 10 % poziomu nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego ustalonego, niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, w sposób określony w ust. 3, przed pomniejszeniem go o wartość tych akcji i udziałów oraz udzielonych tym instytucjom pożyczek podporządkowanych, które zaliczane są do ich kapitałów (funduszy) własnych.

B. Wyznaczanie składników nadzorowanych kapitałów domów maklerskich

§ 2. Kapitały podstawowe domu maklerskiego ustalone na potrzeby obliczania poziomu nadzorowanych kapitałów obejmują:

- 1) kapitały zasadnicze domu maklerskiego, z wyłączeniem akcji uprzywilejowanych w zakresie spłaty jakichkolwiek zobowiązań domu maklerskiego z ich tytułu, które stanowią:
  - a) kapitał zakładowy,
  - b) kapitał zapasowy,
  - c) pozostałe kapitały rezerwowe;
- 2) pozycje dodatkowe kapitałów podstawowych, które stanowi niepodzielony zysk z lat ubiegłych, w tym również zysk w trakcie zatwierdzania obliczony zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i pomniejszony o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów,
- 3) pozycje pomniejszające kapitały podstawowe, które stanowią:
  - a) należne wpłaty na kapitał zakładowy,
  - b) akcje własne posiadane przez dom maklerski, wycenione według cen nabycia, pomniejszone o odpisy spowodowane trwałą utratą ich wartości,
  - c) wartość firmy,
  - d) inne niż wartość firmy wartości niematerialne i prawne,
  - e) niepokrytą stratę z lat ubiegłych, również w trakcie jej zatwierdzania,
  - f) stratę na koniec okresu sprawozdawczego, obliczoną narastająco od początku roku obrotowego.

§ 3. 1. Kapitały uzupełniające II kategorii domu maklerskiego ustalone na potrzeby obliczania poziomu nadzorowanych kapitałów obejmują:

- 1) kapitał z aktualizacji wyceny utworzony na podstawie odrębnych przepisów;
- 2) zobowiązania podporządkowane z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż pięć lat w kwocie pomniejszanej na koniec każdego roku w ciągu ostatnich 5 lat trwania umowy o 20 % tej kwoty;
- 3) zobowiązania z tytułu papierów wartościowych o nieoznaczonym terminie wymagalności oraz innych instrumentów finansowych o nieoznaczonym terminie wymagalności.

2. Wysokość zobowiązań podporządkowanych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, ujmowanych w kapitałach uzupełniających II kategorii domu maklerskiego, nie może przekroczyć 50 % wielkości kapitałów podstawowych domu maklerskiego ustalonych na potrzeby obliczenia poziomu nadzorowanych kapitałów.

§ 4. 1. Kapitały uzupełniające III kategorii domu maklerskiego ustalone na potrzeby obliczenia poziomu nadzorowanych kapitałów obejmują:

- 1) zysk rynkowy ustalony w sposób określony w § 18 rozporządzenia, obliczony narastająco do dnia sprawozdawczego, pomniejszony o znane obciążenia, w tym dywidendy, w zakresie, w jakim nie został zaliczony do kapitałów podstawowych domu maklerskiego lub podzielony w inny sposób;
- 2) stratę (ze znakiem ujemnym) na wszystkich operacjach zaliczonych do portfela niehandlowego, obliczoną narastająco do dnia sprawozdawczego, z wyłączeniem strat z tytułu zmian kursów walutowych i cen towarów, w zakresie, w jakim nie została ujęta w kapitałach podstawowych domu maklerskiego lub pokryta w inny sposób;
- 3) zobowiązania podporządkowane z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż dwa lata, których wartość nie została zaliczona do kapitałów uzupełniających II kategorii domu maklerskiego.

2. Wysokość zobowiązań podporządkowanych ujmowanych w kapitałach uzupełniających III kategorii domu maklerskiego nie może przekroczyć 150 % kwoty, o jaką kapitały podstawowe domu maklerskiego przewyższają wyższą z kwot:

- 1) połowę wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego;
- 2) różnicę wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego i kapitałów uzupełniających II kategorii domu maklerskiego.

§ 5. 1. Dom maklerski należący do grupy, o której mowa w § 19 rozporządzenia, ustala poziom skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów obejmujących jednostki zależne, na podstawie swojego skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego w oparciu o przepisy ustawy o rachunkowości, stosując zasady określone w przepisach § 1 - 4, z tym że akcje lub udziały banków, innych domów maklerskich, zagranicznych firm inwestycyjnych, instytucji kredytowych i instytucji finansowych należących do tej grupy oraz udzielone tym instytucjom pożyczki podporządkowane, które zaliczane są do ich kapitałów (funduszy) własnych, nie pomniejszają poziomu jego kapitałów nadzorowanych.

2. Dodatkowo w poziomie skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego uwzględnia się odpowiednio:

- 1) wartość firmy jednostek podporządkowanych, rozumianą jako nadwyżka wartości udziałów nad odpowiadającą im częścią aktywów netto wycenionych według ich wartości godziwych;
- 2) ujemną wartość firmy jednostek podporządkowanych, rozumianą jako nadwyżka odpowiedniej części aktywów netto wycenionych według ich wartości godziwych nad wartością udziałów;
- 3) kapitały mniejszości, rozumiane jako kapitały określone w art. 3 ust. 1 pkt 46 ustawy o rachunkowości;
- 4) różnice kursowe z przeliczenia, rozumiane jako różnice kursowe określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych wydanym na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

3. Poziom skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego powiększa się i pomniejsza o pozycje, o których mowa w ust. 2, odpowiednio w relacji do struktury kapitałów (funduszy) własnych jednostek zależnych.

§ 6. Dom maklerski wchodzący w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 20 rozporządzenia, ustala wysokość nadzorowanych kapitałów zgodnie z § 1 - 4, z zastrzeżeniem następujących modyfikacji:

- 1) poziom nadzorowanych kapitałów należy pomniejszyć o wartość aktywów niepiętnych obejmujących:
  - a) rzeczowy majątek trwały netto, z wyjątkiem wartości nieruchomości obciążonej hipoteką ustanowioną na rzecz domu maklerskiego z tytułu udzielonych przez dom maklerski pożyczek na rzecz osób trzecich,

- b) należności netto z pozostałym terminem zapadalności dłuższym niż 90 dni, z wyjątkiem:
    - należności z tytułu warunkowego zakupu instrumentów finansowych i pożyczek udzielanych pod zastaw papierów wartościowych,
    - należności z tytułu depozytów zabezpieczających giełdowe transakcje terminowe,
    - aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
    - należności z tytułu podatków i innych opłat o charakterze publicznoprawnym,
  - c) zaangażowanie kapitałowe domu maklerskiego w instytucje niefinansowe wyrażone w postaci posiadanych akcji lub udziałów oraz innych zaangażowań kapitałowych w składniki zaliczane do kapitałów (funduszy) własnych tych podmiotów zgodnie z wartością bilansową, w przypadku gdy pozycje zaliczone do tych zaangażowań domu maklerskiego nie znajdują się w zorganizowanym obrocie i nie są łatwo zbywalne,
  - d) wartość akcji lub udziałów banków, innych domów maklerskich, zagranicznych firm inwestycyjnych, instytucji kredytowych i instytucji finansowych niewchodzących w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 20 rozporządzenia oraz udzielone tym instytucjom pożyczki podporządkowane, które zaliczane są do ich kapitałów (funduszy) własnych z uwzględnieniem zasad zawartych w § 1 ust. 5 pkt 1 i 2,
  - e) wartość kapitału jednostek zależnych - w przypadku gdy jest ujemna i nie pomniejsza poziomu nadzorowanych kapitałów ustalonego w sposób określony w § 1;
- 2) wartość akcji lub udziałów banków, innych domów maklerskich, zagranicznych firm inwestycyjnych, instytucji kredytowych i instytucji finansowych wchodzących w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 13 rozporządzenia oraz udzielone tym instytucjom pożyczki podporządkowane, które zaliczane są do ich kapitałów (funduszy) własnych, pomniejsza odpowiednio sumę kapitałów podstawowych domu maklerskiego z uwzględnieniem zasad zawartych w § 1 ust. 5 pkt 1 i 2;
- 3) limity, o których mowa w § 1 ust. 4 i § 3 ust. 2 oraz w § 4 ust. 2, oblicza się w odniesieniu do kapitałów podstawowych ustalonych zgodnie z pkt 2.

ZAŁĄCZNIK Nr 13

METODA WARTOŚCI ZAGROŻONEJ

A. Zasady ogólne

§ 1. Metoda wartości zagrożonej służy do szacowania ryzyka rynkowego rozumianego jako strata na utrzymywanych pozycjach w instrumentach bazowych z tytułu zmian parametrów cenowych.

§ 2. Wartość zagrożona jest rozumiana jako przewidywana wielkość straty na utrzymywanych pozycjach w instrumentach bazowych z tytułu zmian parametrów cenowych, obliczona na podstawie modelu statystycznego, zwanego dalej "modelem wartości zagrożonej", o parametrach szacowanych na podstawie obserwacji tych zmian, której przekroczenie w ustalonym okresie prognozy może wystąpić z prawdopodobieństwem równym założonemu poziomowi istotności.

§ 3. Metoda wartości zagrożonej polega na zastosowaniu modelu wartości zagrożonej do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego i może być stosowana przez dom maklerski, jeśli są spełnione następujące wymogi:

- 1) zasady zarządzania ryzykiem rynkowym są wewnętrznie spójne, a dom maklerski posiada wdrożoną rutynową procedurę zapewniającą zgodność modelu wartości zagrożonej z zasadami zarządzania ryzykiem oraz z procedurami kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka;
- 2) dom maklerski posiada pełną dokumentację budowy modelu wartości zagrożonej;
- 3) dom maklerski zatrudnia co najmniej jedną osobę posiadającą kwalifikacje w posługiwaniu się modelem wartości zagrożonej;
- 4) zadanie zarządzania ryzykiem rynkowym jest wykonywane przez jednostkę organizacyjną, która jest niezależna od jednostek dokonujących operacji obciążonych tym ryzykiem, zarówno organizacyjnie, jak i w zakresie wpływu wyników na operacjach obciążonych ryzykiem rynkowym na składniki wynagrodzeń jej pracowników;
- 5) zarząd domu maklerskiego aktywnie uczestniczy w procesie kontrolowania ryzyka rynkowego;
- 6) model wartości zagrożonej jest zintegrowany z codziennym procesem zarządzania ryzykiem w domu maklerskim oraz używany w połączeniu z wewnętrznymi limitami działalności obciążonej ryzykiem rynkowym;
- 7) konstrukcja limitów w zakresie ryzyka rynkowego uwzględnia wyniki testów skrajnych warunków, o których mowa w § 10;

- 8) w ramach procesu kontroli wewnętrznej w domu maklerskim przeprowadza się niezależną weryfikację modelu wartości zagrożonej;
- 9) przynajmniej raz w roku w ramach kontroli wewnętrznej domu maklerskiego dokonuje przeglądu całego procesu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie:
  - a) dokumentacji procesu zarządzania ryzykiem,
  - b) organizacji jednostki kontroli ryzyka,
  - c) integracji modelu wartości zagrożonej z codziennym zarządzaniem ryzykiem rynkowym,
  - d) procesu wewnętrznego zatwierdzania modelu wartości zagrożonej,
  - e) procesu zatwierdzania wszelkich znaczących zmian w modelu wartości zagrożonej,
  - f) rodzajów ryzyka rynkowego ujmowanych przez model wartości zagrożonej,
  - g) integralności systemu informacji zarządczej,
  - h) dokładności i kompletności danych stosowanych w modelu wartości zagrożonej,
  - i) weryfikacji spójności, terminowości i solidności źródeł danych używanych w modelu wartości zagrożonej, włącznie z niezależnością takich źródeł danych,
  - j) poprawności założeń dotyczących zmienności oraz korelacji,
  - k) dokładności wyceny sald bilansowych i pozabilansowych stanowiących podstawę dla określenia ryzyka i wyników modelu wartości zagrożonej,
  - l) weryfikacji dokładności modelu wartości zagrożonej przez dokonywanie przeglądu wyników weryfikacji historycznej i rewaluacyjnej, o których mowa w § 8 i 9.

B. Obliczanie wartości zagrożonej

§ 4. Wartość zagrożoną oblicza się, przyjmując:

- 1) poziom istotności równy 0,01;
- 2) założony okres utrzymywania stałej wielkości i struktury pozycji pierwotnych:
  - a) 10 dni roboczych - w celu obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego,
  - b) 1 dzień roboczy - w celu weryfikacji modelu wartości zagrożonej;
- 3) oszacowania parametrów modelu wartości zagrożonej, w szczególności: zmienności, współczynników korelacji, na podstawie wiarygodnych danych historycznych za okres obejmujący co najmniej 250 poprzedzających dni roboczych.

§ 5. Pod warunkiem zachowania ciągłości dopuszcza się:

- 1) stosowanie metody wartości zagrożonej do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu różnych rodzajów ryzyka rynkowego jednocześnie pod warunkiem, że model oblicza przynajmniej jeden z łącznych wymogów kapitałowych, o których mowa w załączniku nr 3 do rozporządzenia oraz załącznika nr 4 do rozporządzenia,
- 2) przyjęcie krótszego okresu utrzymywania stałej wielkości i struktury pozycji pierwotnych niż określony w § 4 pkt 2 lit. a, pod warunkiem odpowiedniego przeskalowania wyniku na wielkość odpowiadającą okresowi 10 dni roboczych;
- 3) przy zachowaniu wymogu określonego w § 4 pkt 3, stosowanie schematów ważenia obserwacji w okresie, o którym mowa w § 4 pkt 3, pod warunkiem dostosowania tego okresu tak, aby ważona średnia numerów obserwacji w okresie obliczona przy zastosowaniu schematu ważenia przyjętego dla ważenia obserwacji była równa co najmniej 125, przy zachowaniu malejącej numeracji (od najwyższego numeru do 1) chronologicznie uporządkowanych obserwacji w próbie;
- 4) uwzględnianie w modelu skrajnie niekorzystnych związków korelacyjnych lub empirycznych związków korelacyjnych pomiędzy zmianami poszczególnych parametrów cenowych.

§ 6. W przypadku domów maklerskich zawierających transakcje terminowe opcyjne, określone w § 5 załącznika nr 2 do rozporządzenia, w obliczeniach wartości zagrożonej uwzględnia się:

- 1) nieliniowość zmian wartości opcji względem zmian bieżących parametrów cenowych;
- 2) wpływ innych niż zmiany bieżących parametrów cenowych czynników wpływających na wartość opcji.

§ 7. Krajowa firma inwestycyjna powinna aktualizować oszacowania parametrów modelu przynajmniej raz w miesiącu.

C. Weryfikacja modelu wartości zagrożonej

§ 8. Dom maklerski jest zobowiązany do codziennego porównywania wartości zagrożonych obliczonych dla poprzedzających dany dzień 250 kolejnych dni roboczych z rzeczywistymi dziennymi stratami na pozycjach pierwotnych objętych modelem wartości zagrożonej, uwzględniającymi rzeczywiste zmiany parametrów cenowych, wielkości i strukturę pozycji pierwotnych (weryfikacja historyczna).

§ 9. Dom maklerski jest zobowiązany do porównywania przynajmniej raz na kwartał wartości zagrożonych, obliczonych dla poprzedzających dany dzień 250 kolejnych dni roboczych z rewaluacyjnymi stratami na pozycjach pierwotnych objętych modelem wartości zagrożonej, z tytułu rzeczywistych zmian parametrów cenowych, obliczonymi przy założeniu utrzymywania przez 24 godziny stałej wielkości i struktury pozycji pierwotnych (weryfikacja rewaluacyjna). W pierwszym roku stosowania modelu dom maklerski może dokonywać weryfikacji rewaluacyjnej, powiększając sukcesywnie okres, za jaki obliczono wartości zagrożone, od jednego kwartału do 250 dni roboczych.

§ 10. Dom maklerski jest zobowiązany do przeprowadzania przynajmniej raz na kwartał testu skrajnych warunków polegającego na dokonywaniu serii symulacji wpływu skrajnie niekorzystnych warunków na wynik zrealizowany na pozycjach pierwotnych objętych modelem wartości zagrożonej oraz na poziom wartości zagrożonej, uwzględniających między innymi skrajne zakłócenia:

- 1) parametrów cenowych;
- 2) poziomu płynności rynków;
- 3) związków korelacyjnych zmian parametrów cenowych;
- 4) zmienności parametrów cenowych;
- 5) struktury i wielkości pozycji pierwotnych i innych specyficznych uwarunkowań krajowej firmy inwestycyjnej w zakresie ryzyka rynkowego.

§ 11. Dom maklerski jest obowiązany do posiadania pełnej dokumentacji przeprowadzonych obliczeń wartości zagrożonej, wyników weryfikacji historycznych, weryfikacji rewaluacyjnych oraz testów skrajnych warunków.

D. Stosowanie metody wartości zagrożonej

§ 12. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego obliczony w oparciu o model wartości zagrożonej jest równy większej z dwóch kwot obliczonych jako:

- 1) wartość zagrożona obliczona w dniu poprzednim;
- 2) średnia arytmetyczna wartości zagrożonych obliczonych w 60 poprzednich dniach roboczych, pomnożona przez współczynnik korygujący k.

§ 13. Współczynnik korygujący k ustala się zgodnie z poniższą tabelą na podstawie weryfikacji historycznej, o której mowa w § 8, w zależności od liczby n określonej jako ilość dni spośród ostatnich 250 dni roboczych, w których rzeczywista strata na pozycjach pierwotnych objętych modelem wartości zagrożonej przekroczyła wartość zagrożoną wyznaczoną na dany dzień roboczy:

n	K
nie więcej niż 4	3,00
5	3,40
6	3,50
7	3,65
8	3,75
9	3,85
10 i więcej	4,00

ZAŁĄCZNIK Nr 14

OBLICZANIE WYMOGU KAPITAŁOWEGO Z TYTUŁU KOSZTÓW STAŁYCH

§ 1. Wymóg kapitałowy z tytułu kosztów stałych jest równy 25 % stałych kosztów operacyjnych wykazanych:

- 1) w przypadku domów maklerskich - w ostatnim zbadanym rocznym sprawozdaniu finansowym domu maklerskiego,
- 2) w przypadku banków prowadzących działalność maklerską - w ostatnim rocznym sprawozdaniu finansowym banku prowadzącego działalność maklerską, z zastrzeżeniem § 3.

§ 2. Przez stałe koszty operacyjne rozumie się sumę następujących rodzajów kosztów:

- 1) opłaty na rzecz izby gospodarczej;
- 2) wynagrodzenia;
- 3) ubezpieczenia społeczne;
- 4) świadczenia na rzecz pracowników;
- 5) zużycie materiałów i energii;
- 6) koszty utrzymania i wynajmu budynków;
- 7) pozostałe koszty rzeczowe;
- 8) amortyzacja;
- 9) prowizje i inne opłaty;
- 10) pozostałe koszty operacyjne, określone w przepisach ustawy o rachunkowości;
- 11) utworzone rezerwy i odpisy aktualizujące należności.

§ 3. 1. W ciągu pierwszego roku prowadzenia działalności maklerskiej zastosowanie mają wymogi kapitałowe z tytułu kosztów stałych równe 25 % stałych kosztów operacyjnych, oznaczonych w analizie ekonomiczno-finansowej możliwości prowadzenia działalności maklerskiej, o której mowa w art. 82 ust. 1 pkt 9 ustawy, na dany rok obejmujący pełne 12 miesięcy prognozy.

2. W przypadku gdy krajowa firma inwestycyjna rozpoczyna działalność maklerską w danym roku obrotowym, a sporządzona dla tego okresu analiza, o której mowa w ust. 1, nie obejmuje pełnych 12 miesięcy, przy obliczaniu 25 % stałych kosztów operacyjnych należy

oszacować te koszty na podstawie 12 kolejnych miesięcy, poczynając od momentu rozpoczęcia działalności.

ZAŁĄCZNIK Nr 15

OBLICZANIE WYMOGU KAPITAŁOWEGO Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO

A. Zasady ogólne

§ 1. 1. Domy maklerskie, których zakres prowadzonej działalności nie jest znaczący, obliczają łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego w zakresie portfela niehandlowego i portfela handlowego łącznie.

2. Domy maklerskie, których zakres prowadzonej działalności jest znaczący, obliczają łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego w zakresie portfela niehandlowego.

§ 2. Łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oblicza się jako sumę wartości aktywów ważonych ryzykiem i udzielonych zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem pomnożoną przez 8 %.

§ 3. Sumę wartości aktywów ważonych ryzykiem oblicza się jako sumę wartości poszczególnych kategorii aktywów pomnożonych przez przypisane im procentowe wagi ryzyka, w zależności od podmiotów biorących udział w operacjach.

§ 4. Sumę wartości udzielonych zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem oblicza się jako sumę iloczynów ekwiwalentów bilansowych udzielonych zobowiązań pozabilansowych i odpowiadających im procentowych wag ryzyka kontrahenta, zgodnie z przepisami załącznika nr 5 do rozporządzenia.

§ 5. Ekwiwalent bilansowy udzielonego zobowiązania pozabilansowego oblicza się:

- 1) zgodnie z § 17 - w przypadku udzielonych zobowiązań pozabilansowych o charakterze warunkowym;
- 2) zgodnie z § 18 - w przypadku udzielonych zobowiązań pozabilansowych wynikających z transakcji terminowych.

§ 6. Aktywom i udzielonym zobowiązaniom pozabilansowym, których spłata uzależniona jest od podmiotu innego niż dłużnik, przypisuje się wyższą z wag ryzyka przypisanych dłużnikowi lub temu podmiotowi.

§ 7. Należności lub udzielone zobowiązania pozabilansowe, w zależności od określonego w odrębnych przepisach sposobu ich ujmowania w sprawozdaniu finansowym, wynikające z operacji dokonywanych na podstawie umowy z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, uwzględnia się w rachunku aktywów lub zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem jako zabezpieczone należności lub udzielone zobowiązania pozabilansowe.

B. Klasyfikacja podmiotów

§ 8. Przez państwa należące do strefy A rozumie się:

- 1) państwa członkowskie Unii Europejskiej;
- 2) państwa członkowskie Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD);
- 3) państwa, które zawarły porozumienia w sprawie udzielania kredytów z Międzynarodowym Funduszem Walutowym (IMF), w związku z Ogólnym Porozumieniem o Zaciąganiu Kredytów (GAB).

§ 9. 1. Do podmiotów klasy I zalicza się:

- 1) należące do strefy A: banki centralne, rządy państw oraz instytucje rządowe szczebla centralnego;
- 2) Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. w zakresie umów ubezpieczenia eksportowego lub gwarancji ubezpieczeniowych, objętych gwarancjami Skarbu Państwa, zawartych lub udzielonych na podstawie przepisów ustawy o gwarantowanych przez Skarb Państwa ubezpieczeniach eksportowych;
- 3) Bankowy Fundusz Gwarancyjny;
- 4) Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych;
- 5) wiarygodne giełdy i izby rozliczeniowe, wymagające codziennego regulowania wysokości depozytów zabezpieczających - w przypadku gdy są one stroną transakcji terminowej.

2. Przed zaliczeniem podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 5, do klasy I dom maklerski dokonuje oceny ich wiarygodności.

3. Ocenę wiarygodności giełdy lub izby rozliczeniowej dom maklerski przekazuje Komisji, która może dokonać zmiany kwalifikacji.

§ 10. Do podmiotów klasy II zalicza się:

- 1) instytucje kredytowe oraz banki mające siedzibę w państwach należących do strefy A;
- 2) firmy inwestycyjne, towarowe domy maklerskie, o których mowa w art. 37 ustawy o giełdach towarowych, zagraniczne firmy inwestycyjne oraz inne instytucje finansowe mające siedzibę w państwach należących do strefy A;
- 3) władze lokalne lub regionalne państw należących do strefy A i ich związki, w tym jednostki samorządów terytorialnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) wielostronne banki rozwoju:
  - a) Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju,
  - b) Międzynarodowa Korporacja Finansowa,
  - c) Międzyamerykański Bank Rozwoju,
  - d) Azjatycki Bank Rozwoju,
  - e) Afrykański Bank Rozwoju,
  - f) Nordycki Bank Inwestycyjny,
  - g) Karaibski Bank Rozwoju,

- h) Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju,
  - i) Europejski Fundusz Inwestycyjny,
  - j) Międzyamerykańska Korporacja Inwestycyjna,
  - k) Wielostronna Agencja Gwarantowania Inwestycji;
- 5) Europejski Bank Inwestycyjny.

§ 11. Podmioty niezaliczone do klasy I lub II uznaje się za podmioty klasy III.

C. Procentowe wagi ryzyka aktywów

§ 12. 1. Należności, o których mowa w § 13-16, ujmuje się w kwocie netto po pomniejszeniu o wartość utworzonych odpisów aktualizujących wartość, łącznie z należnymi odsetkami, w tym także skapitalizowanymi.

2. Należności domu maklerskiego od innych domów maklerskich, firm inwestycyjnych lub towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji ujmuje się w wartości pomniejszonej o wartość należności z tytułu zawartych transakcji objętych funduszem rozliczeniowym.

§ 13. Waga ryzyka w wysokości 0 % stosowana jest dla następujących aktywów:

- 1) środki pieniężne w kasie domu maklerskiego;
- 2) należności przysługujące od podmiotów klasy I;
- 3) należności przysługujące od podmiotów klasy II i III, w części zabezpieczonej:
  - a) gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty klasy I,
  - b) dłużnymi papierami wartościowymi, których emitentem jest podmiot klasy I;
- 4) dłużne papiery wartościowe, których emitentem jest podmiot klasy I;
- 5) dłużne papiery wartościowe, których emitentem jest podmiot klasy II lub III, w części gwarantowanej (poręczonej) przez podmioty klasy I;
- 6) aktywa niewymienione w pkt 2-5 pomniejszające poziom nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego (w tym dla domów maklerskich aktywa nie płynne określone w § 6 pkt 1 załącznika nr 12 do rozporządzenia).

§ 14. Waga ryzyka w wysokości 20 % stosowana jest dla następujących aktywów:

- 1) należności przysługujące od podmiotów klasy II, w części nieobjętej wagą ryzyka 0 %, w tym środki pieniężne na rachunkach bankowych domu maklerskiego i inne środki pieniężne;
- 2) należności przysługujące od podmiotów klasy III, w części nieobjętej wagą ryzyka 0 %, ale zabezpieczonej:
  - a) gwarancjami (poręczeniami) udzielonymi przez podmioty klasy II,
  - b) dłużnymi papierami wartościowymi, których emitentem jest podmiot klasy II;
- 3) dłużne papiery wartościowe, których emitentem jest podmiot klasy II;
- 4) dłużne papiery wartościowe, których emitentem jest podmiot klasy III, w części nieobjętej wagą ryzyka 0 %, ale gwarantowanej (poręczonej) przez podmioty klasy II.

§ 15. Waga ryzyka w wysokości 50 % jest stosowana dla należności przysługujących od podmiotów klasy III, w części nieobjętej wagami ryzyka 0 % i 20 %, ale zabezpieczonej hipoteką ustanowioną na nieruchomości mieszkalnej, którą dłużnik zamieszkuje lub będzie zamieszkiwał bądź też oddał lub odda w najem lub dzierżawę, do wysokości nie wyższej niż:

- 1) wysokość dokonanego wpisu do księgi wieczystej oraz
- 2) kwoty równej:

- a) 50 % wartości ustalonej na podstawie wyceny rzeczoznawcy majątkowego (jeżeli wycena nie uwzględnia wcześniej powstałych obciążeń, to wartość tę pomniejsza się najpierw o łączną ich kwotę) lub
- b) 60 % bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, ustalonej zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o listach zastawnych i bankach hipotecznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 99, poz. 919 oraz z 2005 r. Nr 184, poz. 1539 i Nr 249, poz. 2104).

§ 16. Waga ryzyka w wysokości 100 % stosowana jest dla następujących aktywów:

- 1) należności nieobjęte wagami ryzyka 0 %, 20 % lub 50 % (w tym należności z tytułu rozrachunków z kontrahentami, których tożsamości nie można ustalić);
- 2) instrumenty finansowe, w części nieobjętej wagami ryzyka 0 %, 20 % lub 50 %, udziały i inne składniki kapitałów własnych innych podmiotów, niepomniejszające poziomu nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego;
- 3) pozostałe aktywa niepomniejszające poziomu nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego, nieobjęte wagami ryzyka 0 %, 20 % lub 50 %, z wyłączeniem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

D. Udzielone zobowiązania pozabilansowe

§ 17. 1. Ekwiwalent bilansowy udzielonego zobowiązania pozabilansowego o charakterze warunkowym oblicza się jako iloczyn nominalnej wartości udzielonego zobowiązania pozabilansowego i przypisanej mu procentowej wagi ryzyka, o której mowa w ust. 2.

2. Procentowe wagi ryzyka udzielonych zobowiązań pozabilansowych ustalone są jako:

- 1) waga ryzyka 0 % dla zobowiązań zakupu papierów wartościowych udzielenia gwarancji lub poręczenia z pierwotnym terminem zapadalności do jednego roku lub które można bezwarunkowo wypowiedzieć w każdej chwili bez uprzedzenia;
- 2) waga ryzyka 20 % dla zobowiązań wygasających z chwilą realizacji transakcji będącej ich podstawą, dla których zabezpieczenie stanowi wysłany towar;
- 3) waga ryzyka 50 % dla następujących rodzajów zobowiązań:
  - a) udzielonych gwarancji jakości odsprzedawanych towarów i zapłaty odszkodowania (w szczególności gwarancji przetargowych, gwarancji dobrego wykonania umowy, gwarancji zapłaty podatku) oraz innych gwarancji lub poręczeń niestanowiących zabezpieczenia aktywów osób trzecich,
  - b) nieodwołalnych akredytyw zabezpieczających, niestanowiących zabezpieczenia aktywów osób trzecich,
  - c) niewykorzystanych udzielonych zobowiązań (zobowiązań zakupu papierów wartościowych, udzielenia gwarancji lub poręczenia) z pierwotnym terminem zapadalności powyżej jednego roku;
- 4) waga ryzyka 100 % dla następujących rodzajów zobowiązań:
  - a) udzielonych gwarancji lub poręczeń zabezpieczających aktywa osób trzecich,
  - b) nieodwołalnych akredytyw zabezpieczających aktywa osób trzecich,
  - c) udzielonych poręczeń wekslowych,
  - d) udzielonych zobowiązań z tytułu transakcji z prawem zwrotu przedmiotu transakcji lub roszczeń z nim związanych,
  - e) nieopłaconej części udziałów, akcji lub innych papierów wartościowych,
  - f) pozostałych udzielonych zobowiązań pozabilansowych o charakterze warunkowym.

E. Ekwiwalenty bilansowe transakcji terminowych

§ 18. 1. Dla celów obliczania ekwiwalentu bilansowego transakcji terminowych stosuje się:

- 1) w domach maklerskich, których zakres prowadzonej działalności jest znaczący - metodę zaangażowania bieżącego;
- 2) w domach maklerskich, których zakres prowadzonej działalności jest nieznaczący:
  - a) metodę zaangażowania bieżącego lub metodę zaangażowania pierwotnego - do transakcji terminowych pozabilansowych, których instrumentem bazowym jest waluta lub instrument dłużny,
  - b) metodę zaangażowania bieżącego - do pozostałych transakcji.
2. Ekwiwalent bilansowy transakcji sprzedaży opcji jest równy 0.
3. Ekwiwalent bilansowy operacji dokonywanych na podstawie umowy z udzielonym lub otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, których ujmowanie jako zobowiązania pozabilansowe wymagane jest przez inne przepisy, jest równy bilansowej wartości przedmiotu operacji.

§ 19. Metoda zaangażowania bieżącego polega na tym, że:

- 1) ekwiwalent bilansowy transakcji terminowej oblicza się jako sumę kosztu zastąpienia i oczekiwanej przyszłej straty;
- 2) za koszt zastąpienia przyjmuje się:
  - a) zysk rynkowy na danej transakcji terminowej, obliczony za okres od dnia zawarcia transakcji lub ostatniego przeszacowania, albo
  - b) 0 - w przypadku gdy nie zrealizowano zysku;
- 3) oczekiwaną przyszłą stratę oblicza się jako iloczyn nominalnej kwoty transakcji terminowej lub wartości jej ekwiwalentu delta w przypadku opcji pomnożonej przez wagi ryzyka przypisane poszczególnym transakcjom zgodnie z tabelą:

Lp.	Instrument bazowy ¹	Rezydualny termin zapadalności ²			
		Do 14 dni	ponad 14 dni - do 1 roku	ponad 1 rok - do 5 lat	ponad 5 lat
		(w %) ³			
	Kolumna 1	Kolumna 2	kolumna 3	kolumna 4	kolumna 5
1	Instrumenty dłużne	0,00	0,00	0,50	1,5
2	Waluty obce i złoto	0,00	1,00	5,00	7,50
3	Instrumenty kapitałowe	6,00	6,00	8,00	10,00
4	Metale szlachetne oprócz złota	7,00	7,00	7,00	8,00

5	Towary i inne	10,00	10,00	12,00	15,00
<p>¹ Instrumenty bazowe wyrażone w walucie obcej zalicza się do walut obcych, z tym że instrumenty bazowe jednowalutowych transakcji na stopę procentową zalicza się do instrumentów dłużnych.</p>					
<p>² Od dnia sprawozdawczego do ustalonego dnia zapadalności transakcji. Dla transakcji, których rozliczenia dokonuje się w określonych terminach i ponownie ustala warunki, tak że wartość godziwa transakcji jest w tym terminie równa 0, rezydualny termin zapadalności jest równy okresowi do następnego takiego terminu rozliczenia. W przypadku transakcji stopy procentowej spełniających te kryteria i mających rezydualny termin zapadalności ponad rok waga ryzyka udzielonych zobowiązań pozabilansowych nie może być niższa od 0,5 %.</p>					
<p>³ Dla transakcji z wielokrotną wymianą ich instrumentów bazowych (lub ich wartości godziwych) wagi ryzyka udzielonych zobowiązań pozabilansowych mnoży się przez liczbę takich wymian pozostałych do realizacji zgodnie z warunkami transakcji.</p>					

§ 20. Metoda zaangażowania pierwotnego polega na tym, że ekwiwalent bilansowy transakcji terminowej oblicza się jako iloczyn nominalnej kwoty transakcji lub wartości jej ekwiwalentu delta w przypadku opcji i współczynnika konwersji kredytowej przypisanego tej transakcji na podstawie tabeli:

Lp.	Instrument bazowy ¹	Pierwotny termin zapadalności ²			
		do 14 dni	ponad 14 dni - do 1 roku	ponad 1 rok - do 2 lat	ponad 2 lata (za każdy rozpoczęty rok ³)
		(w % ⁴)			
	kolumna 1	Kolumna 2	kolumna 3	kolumna 4	kolumna 5

1	Instrumenty dłużne	0,50	0,50	1,00	1,00
2	Waluty obce i złoto	0,00	2,00	5,00	3,00
¹ Instrumenty bazowe wyrażone w walucie obcej zalicza się do walut obcych, z tym że instrumenty bazowe jednowalutowych transakcji na stopę procentową zalicza się do instrumentów dłużnych.					
² Od dnia zawarcia transakcji do ustalonego dnia jej zapadalności.					
³ Maksymalnie do 100 % łącznie za cały okres trwania transakcji.					
⁴ Dla transakcji z wielokrotną wymianą ich instrumentów bazowych (lub ich wartości godziwych) wagi ryzyka udzielonych zobowiązań pozabilansowych mnoży się przez liczbę takich wymian pozostałych do realizacji zgodnie z warunkami transakcji.					

4-18-om

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾
z dnia**

**w sprawie warunków, jakie musi spełniać organizowany przez firmę inwestycyjną
alternatywny system obrotu oraz zakresu, trybu i formy upowszechniania informacji o
transakcjach i obrotach w tym systemie**

Na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104 poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ....., poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa warunki, jakie musi spełniać organizowany przez firmę inwestycyjną alternatywny system obrotu oraz zakres, tryb i formę upowszechniania informacji o transakcjach i obrotach zawartych w tym systemie.

§ 2. 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 2) ustawie o ofercie publicznej – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ....., poz. ....);
- 3) instrumentach – rozumie się przez to papiery wartościowe oraz niebędące papierami wartościowymi instrumenty finansowe, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. b-e i lit. g-i ustawy.

2. Przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące trybu postępowania firmy inwestycyjnej w stosunku do emitenta papierów wartościowych stosuje się odpowiednio do trybu postępowania firmy inwestycyjnej w stosunku do wystawcy niebędących papierami wartościowymi instrumentów finansowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. b-e i lit. g-i ustawy.

§ 3. Firma inwestycyjna organizuje alternatywny system obrotu na podstawie regulaminu. Regulamin alternatywnego systemu obrotu określa w szczególności:

- 1) rodzaj instrumentów mających być przedmiotem obrotu;
- 2) kryteria i warunki dopuszczania instrumentów do obrotu;
- 3) tryb i warunki zawierania transakcji;

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

- 4) sposób i tryb rozstrzygania sporów dotyczących przebiegu i rozliczenia transakcji;
- 5) tryb i warunki notowania, zawieszania i zaprzestania notowania instrumentów;
- 6) dni otwarcia i godziny obrotu;
- 7) sposób ustalania i ogłaszania kursów lub cen notowania instrumentów;
- 8) sposób klasyfikowania instrumentów, jeżeli taka klasyfikacja ma miejsce;
- 9) tryb i warunki upowszechniania informacji dotyczących składanych ofert oraz zawieranych transakcji;
- 10) wysokość opłat za korzystanie z systemów informatycznych oraz urządzeń technicznych firmy inwestycyjnej zapewniających dostęp do organizowanego przez nią alternatywnego systemu obrotu;
- 11) wysokość opłat transakcyjnych oraz sposób ich naliczania;
- 12) opis systemu gwarantującego rozliczanie i rozrachunek transakcji zawieranych w alternatywnym systemie obrotu, jeżeli firma inwestycyjna organizująca alternatywny system obrotu utworzyła lub jest członkiem takiego systemu;
- 13) obowiązki informacyjne emitentów, których instrumenty znajdują się w alternatywnym systemie obrotu i nie są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym;
- 14) sposób postępowania w przypadku naruszenia przez uczestników alternatywnego systemu obrotu obowiązków określonych w regulaminie;
- 15) sposób postępowania w przypadku naruszenia przez emitenta obowiązków informacyjnych określonych w regulaminie;
- 16) środki służące przeciwdziałaniu i ujawnianiu przypadków manipulacji.

§ 4. 1. Firma inwestycyjna organizująca alternatywny system obrotu zapewnia:

- 1) koncentrację podaży i popytu na instrumenty będące przedmiotem obrotu w tym systemie;
- 2) bezpieczne i sprawne zawieranie oraz rozliczanie transakcji zawieranych w tym systemie przez jego uczestników;
- 3) upowszechnianie jednolitych informacji o kursach lub cenach instrumentów;
- 4) upowszechnianie jednolitych informacji o transakcjach zawieranych w tym systemie.

2. Zapewnienie bezpiecznego i sprawnego zawierania transakcji w alternatywnym systemie obrotu następuje w szczególności poprzez:

- 1) ustalenie i wdrożenie procedur regulujących tryb i warunki zawierania transakcji;
- 2) ustalenie i wdrożenie procedur regulujących tryb i warunki anulowania transakcji;
- 3) sprawowanie ciągłego nadzoru nad przestrzeganiem przez uczestników danego systemu procedur, o których mowa w pkt 1 i 2.

3. Zapewnienie bezpiecznego i sprawnego rozliczania transakcji zawieranych w alternatywnym systemie obrotu następuje w szczególności poprzez:

- 1) utworzenie funkcjonującego w ramach danego alternatywnego systemu obrotu systemu rozliczeń i rozrachunku w instrumentach lub podjęcie współpracy z podmiotem uprawnionym do dokonywania rozliczeń lub rozrachunku w instrumentach;
- 2) ustalenie i wdrożenie procedur regulujących rozliczanie i rozrachunek w instrumentach w zakresie transakcji zawieranych w danym alternatywnym systemie obrotu - w przypadku gdy rozliczanie lub rozrachunek nie są dokonywane przez odrębny podmiot;
- 3) sprawowanie ciągłego nadzoru nad przestrzeganiem przez uczestników danego systemu procedur, o których mowa w pkt 2.

§ 5. 1. Firma inwestycyjna organizująca alternatywny system obrotu ustala przejrzyste reguły uczestnictwa w tym systemie, oparte na obiektywnych kryteriach, w tym zasady naliczania i pobierania opłat.

2. Kryteria, o których mowa w ust. 1, powinny w szczególności dotyczyć:

- 1) sytuacji finansowej;
- 2) wiedzy i doświadczenia w zakresie inwestowania na rynku instrumentów finansowych, w tym zatrudniania osób dysponujących taką wiedzą i doświadczeniem.

3. Firma inwestycyjna organizująca alternatywny system obrotu sprawuje ciągły nadzór nad przestrzeganiem przez uczestników tego systemu regulacji dotyczących obrotu dokonywanego w tym alternatywnym systemie obrotu.

4. Firma inwestycyjna obowiązana jest do niezwłocznego informowania Komisji Nadzoru Finansowego o każdym przypadku naruszenia przez uczestników alternatywnego systemu obrotu regulacji dotyczących obrotu dokonywanego w tym systemie.

5. Firma inwestycyjna organizująca alternatywny system obrotu zobowiązana jest do zarządzania ryzykiem operacyjnym, na które narażony jest prowadzony przez nią alternatywny system obrotu, a w szczególności do:

- 1) opracowania zasad identyfikacji i szacowania poziomu istotnych rodzajów tego ryzyka;
- 2) zastosowania środków ograniczających to ryzyko.

6. W celu właściwego zarządzania ryzykiem, o którym mowa w ust. 5, firma inwestycyjna organizująca alternatywny system obrotu ustala i wdraża pisemne procedury dotyczące:

- 1) zarządzania technicznym funkcjonowaniem systemów informatycznych oraz urządzeń technicznych alternatywnego systemu obrotu;
- 2) bezpieczeństwa dostępu do systemów informatycznych i urządzeń technicznych alternatywnego systemu obrotu przez członków oraz zasad nadzoru sprawowanego przez firmę inwestycyjną organizującą alternatywny system obrotu nad ich przestrzeganiem;
- 3) planów awaryjnych i zasad zachowania ciągłości działania w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych.

§ 6. 1. Firma inwestycyjna organizująca alternatywny system obrotu zobowiązana jest do ustalenia przejrzystych kryteriów i warunków dopuszczania instrumentów do tego alternatywnego systemu obrotu.

2. Firma inwestycyjna organizująca alternatywny system obrotu zobowiązana jest do ustalenia takiego zakresu informacji, do jakich dostarczenia zobowiązany jest emitent, które umożliwią inwestorom ocenę jego sytuacji finansowej i gospodarczej oraz ryzyka związanego z nabywaniem instrumentów objętych wnioskiem o dopuszczenie do alternatywnego systemu obrotu.

3. Firma inwestycyjna może odstąpić od wymogu dostarczenia informacji przez emitenta, jeżeli emitent podał do publicznej wiadomości, w sposób określony w odrębnych przepisach, informacje, które spełniają warunki, o których mowa w ust. 2.

§ 7. 1. W przypadku stwierdzenia przez firmę inwestycyjną organizującą alternatywny system obrotu, że instrumenty dopuszczone do tego alternatywnego systemu obrotu lub emitenci takich instrumentów przestali spełniać:

- 1) warunki, o których mowa w § 6 ust. 1 – firma inwestycyjna podejmuje decyzję o wykluczeniu tych instrumentów z alternatywnego systemu obrotu;
- 2) pozostałe warunki i kryteria będące podstawą dopuszczenia – firma inwestycyjna może podjąć decyzję o wykluczeniu tych instrumentów z alternatywnego systemu obrotu.

2. Podjęcie decyzji, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie i na warunkach określonych w regulaminie alternatywnego systemu obrotu.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Finansów

UZASADNIENIE

Rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji określonej w znowelizowanym art. 94 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, która zobowiązuje do ustalenia ogółu warunków prowadzenia przez firmę inwestycyjną alternatywnego systemu obrotu. Zakres regulacji aktu wykonawczego uwzględnia jednocześnie fakt bezpośredniego stosowania przepisów rozporządzenia Komisji (WE) nr 1287/2006 z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającego środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zobowiązań przedsiębiorstw inwestycyjnych w zakresie prowadzenia rejestrów, sprawozdań z transakcji, przejrzystości dopuszczania instrumentów finansowych na potrzeby tejsze dyrektywy.

W proponowanych przepisach przewiduje się aby podstawowym dokumentem, na podstawie którego organizowany jest alternatywny system obrotu był regulamin tego systemu, który normować ma niezbędne, podstawowe zagadnienia związane z jego funkcjonowaniem. Rozwiązanie to jest zbliżone do art. 78 ust. 1 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi zawartego w pierwotnym tekście ustawy, z tym zastrzeżeniem, iż regulamin nie podlega zatwierdzeniu przez Komisję Nadzoru Finansowego (art. 78 ust. 3 i ust. 4 ustawy w pierwotnym brzmieniu).

W celu zapewnienia sprawnego i bezpiecznego funkcjonowania alternatywnego systemu obrotu systemu firma inwestycyjna zobowiązana została do zapewnienia spełnienia określonych w projekcie rozporządzenia wymogów związanych z funkcjonowaniem alternatywnego systemu obrotu. Jednocześnie wskazane zostały wytyczne, w jakich zdaniem prawodawcy dojdzie do wypełnienia owych warunków np. opracowanie procedur, sprawowanie ciągłego nadzoru nad przestrzeganiem przez uczestników danego systemu tych procedur, ustalanie kryteriów uczestnictwa w systemie lub dopuszczenia instrumentów finansowych do systemu itp.

Dodatkowo rozporządzenie zawiera przepisy regulujące wykluczenie instrumentów z alternatywnego systemu obrotu przez firmę organizującą obrót. Przedmiotowe regulacje stanowią uzupełnienie, obok ustawowego rozwiązania wykluczenia instrumentu z obrotu przez organ nadzoru, możliwości stosowania takiej sankcji.

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanych regulacji

Niniejsze rozporządzenie oddziałuje na firmy inwestycyjne prowadzące alternatywny system obrotu.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wpływ pozytywny. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia przyczyni się do zapewnienia sprawnego, przejrzystego i bezpiecznego funkcjonowania alternatywnych systemów obrotu, a tym samym do wzrostu zaufania inwestorów do rynku finansowego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

5. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Treść projektu zostanie uzgodniona w trybie uzgodnień międzyresortowych, przy udziale przedstawicieli zainteresowanych resortów oraz instytucji rynkowych, w szczególności: Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych, Izby Domów Maklerskich, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, MTS-CeTO, Narodowego Banku Polskiego, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Rady Banków Depozytariuszy, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionów.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia

w sprawie zakresu, trybu i formy oraz terminów dostarczania informacji przez niektóre podmioty prowadzące działalność maklerską oraz rachunki papierów wartościowych

Na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr....., poz.....) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Rozporządzenie określa zakres, tryb i formę oraz terminy dostarczania informacji, o których mowa w art. 86 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, dotyczących działalności firm inwestycyjnych i banków powierniczych oraz sytuacji finansowej domów maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską i zagranicznych osób prawnych prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską.

2. Rozporządzenie nie dotyczy informacji określonych w art. 86 pkt 1 – 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 2) ustawie o rachunkowości - rozumie się przez to ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.²⁾);
- 3) rozporządzeniu o wymogach kapitałowych - rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Finansów z dnia ..... 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych oraz maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kapitałów (Dz. U. Nr ....., poz. ....);
- 4) instrumentach rynku niepublicznego - rozumie się przez to papiery wartościowe niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym;
- 5) biurze maklerskim - rozumie się przez to oddział lub inną jednostkę banku prowadzącego działalność maklerską działającą na zasadach oddziału, wyodrębnioną organizacyjnie, w ramach której jest prowadzona ta działalność;
- 6) jednostce banku prowadzącego działalność maklerską - rozumie się przez to niebędącą biurem maklerskim wyodrębnioną organizacyjnie, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 111 ust. 10 ustawy, jednostkę banku prowadzącą działalność maklerską wyłącznie w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych;
- 7) giełdzie towarowej - rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 121, poz.

- 1019 i Nr 183, poz. 1537 i 1538, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr....., poz.....);
- 8) zagranicznej osobie prawnej prowadzącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską - rozumie się przez to podmiot, o którym mowa w art. 115 ust. 2 ustawy, prowadzący działalność maklerską na podstawie zezwolenia Komisji;
  - 9) Kodeksie spółek handlowych - rozumie się przez to ustawę z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.³⁾);
  - 10) wstępnym rocznym sprawozdaniu finansowym - rozumie się przez to sprawozdanie, o którym mowa w art. 52 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Rozdział 2

Informacje dotyczące działalności i sytuacji finansowej domów maklerskich

§ 3. 1. Dom maklerski jest obowiązany dostarczać Komisji, w formie raportu bieżącego, informacje o następujących zdarzeniach dotyczących jego działalności lub sytuacji finansowej:

- 1) rozpoczęciu wykonywania poszczególnych czynności w ramach posiadanego zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej;
- 2) utracie, w wyniku zdarzeń losowych, aktywów o znacznej wartości;
- 3) otrzymaniu przez dom maklerski od zakładu ubezpieczeń odszkodowania z tytułu szkody spowodowanej utratą, w wyniku zdarzeń losowych, aktywów o znacznej wartości;
- 4) podjęciu decyzji o zgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości domu maklerskiego;
- 5) podjęciu decyzji o wszczęciu postępowania naprawczego;
- 6) wniesieniu do porządku obrad zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia punktu dotyczącego podjęcia uchwały o zgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości domu maklerskiego oraz o podjęciu przez zgromadzenie wspólników lub walne zgromadzenie uchwały w tej sprawie;
- 7) wniesieniu do porządku obrad zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia punktu dotyczącego podjęcia uchwały o wszczęciu postępowania naprawczego oraz o podjęciu przez zgromadzenie wspólników lub walne zgromadzenie uchwały w tej sprawie;
- 8) podjęciu decyzji o zwołaniu zgromadzenia wspólników, w związku z wykazaniem w bilansie straty przewyższającej sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz połowy kapitału zakładowego, lub podjęciu decyzji o zwołaniu walnego zgromadzenia, w związku z wykazaniem w bilansie straty przewyższającej sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz jedną trzecią część kapitału zakładowego;
- 9) złożeniu do sądu wniosku o ogłoszenie upadłości domu maklerskiego;
- 10) złożeniu do sądu wniosku o otwarcie postępowania naprawczego;
- 11) wystąpieniu przyczyny powodującej rozwiązanie spółki będącej domem maklerskim;
- 12) otwarciu likwidacji;
- 13) podjęciu uchwały o zamiarze połączenia z innym podmiotem;
- 14) podjęciu uchwały o połączeniu z innym podmiotem;
- 15) podjęciu uchwały o zamiarze podziału domu maklerskiego;
- 16) podjęciu uchwały o podziale domu maklerskiego;
- 17) podjęciu uchwały o zamiarze przekształcenia spółki w inną spółkę handlową;
- 18) podjęciu uchwały o przekształceniu spółki w inną spółkę handlową;
- 19) podjęciu uchwały o zmianie w kapitałach własnych;
- 20) podjęciu uchwały o emisji dłużnych papierów wartościowych;
- 21) zawarciu umowy pożyczki lub kredytu, w wyniku której powstaną zobowiązania podporządkowane, o których mowa w rozporządzeniu o wymogach kapitałowych;

- 22) zamierzonej spłacie zobowiązań podporządkowanych, która spowoduje obniżenie wielkości nadzorowanych kapitałów do poziomu niższego niż 120 % całkowitego wymogu kapitałowego;
- 23) zawarciu umowy z podmiotem uprawnionym, dokonującym badania sprawozdań finansowych domu maklerskiego;
- 24) wypowiedzeniu przez dom maklerski umowy o badanie sprawozdań finansowych domu maklerskiego z podmiotem uprawnionym, dokonującym badania sprawozdań finansowych domu maklerskiego, lub wypowiedzeniu umowy przez ten podmiot;
- 25) zaciągnięciu kredytu lub pożyczki o wartości przekraczającej 10 % kapitałów własnych domu maklerskiego;
- 26) zaciągnięciu kilku kredytów lub pożyczek o łącznej wartości przekraczającej 10 % kapitałów własnych domu maklerskiego;
- 27) uzyskaniu statusu lub zmianie statusu domu maklerskiego dotyczącego zawierania transakcji na giełdzie, rynku pozagiełdowym lub rynku regulowanym, zorganizowanym w innym państwie członkowskim w rozumieniu art. 3 pkt 23 ustawy;
- 28) uzyskaniu statusu lub zmianie statusu domu maklerskiego dotyczącego zawierania transakcji na giełdzie towarowej;
- 29) istotnym naruszeniu przez dom maklerski zasad świadczenia usług maklerskich określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy;
- 30) kształtowaniu się poziomu nadzorowanych kapitałów poniżej wysokości całkowitego wymogu kapitałowego lub wysokości wymogu kapitałowego z tytułu kosztów stałych, lub minimalnej wysokości kapitału założycielskiego, lub niedotrzymaniu wymaganej relacji poziomu nadzorowanych kapitałów do wysokości zaciągniętych przez dom maklerski kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych przez niego dłużnych papierów wartościowych;
- 31) złożeniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa w związku z prowadzoną działalnością maklerską;
- 32) uzyskaniu informacji o wszczęciu przed organem administracji publicznej lub sądem jednego lub kilku postępowań dotyczących zobowiązań domu maklerskiego, których łączna wartość stanowi co najmniej 10 % kapitałów własnych domu maklerskiego;
- 33) uzyskaniu informacji o wszczęciu przed organem administracji publicznej lub sądem jednego lub kilku postępowań dotyczących wierzytelności domu maklerskiego, których łączna wartość stanowi co najmniej 10 % kapitałów własnych domu maklerskiego;
- 34) rozpoczęciu i zakończeniu prowadzenia obsługi kasowej klientów przez dom maklerski;
- 35) każdorazowym zawarciu przez klienta domu maklerskiego transakcji, w ramach której dochodzi do przeniesienia własności w sposób inny niż na rynku regulowanym, instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, o którym mowa w art. 15 ustawy, zawartych poza obrotem zorganizowanym, z wyjątkiem transakcji papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa oraz Narodowy Bank Polski;
- 36) zmianie sposobu wyliczania całkowitego wymogu kapitałowego w związku ze zmianą statusu zakresu prowadzonej działalności ze znaczącego na nieznaczący lub z nieznaczącego na znaczący;
- 37) ryzyku, które może zagrozić jego sytuacji finansowej, w przypadku gdy dom maklerski stosuje przepisy § 13 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, w szczególności ryzyku związanym ze strukturą i źródłami finansowania nadzorowanych kapitałów oraz finansowania zewnętrznego;
- 38) przypadku niewywiązania się z zobowiązań strony z zawartej z domem maklerskim umowy z przyrzeczeniem odkupu oraz umowy pożyczki instrumentów finansowych;
- 39) zawarciu lub rozwiązaniu umowy o obsługę klubu inwestora;

- 40) zamiarze ograniczenia lub rezygnacji z prowadzonej działalności maklerskiej;
- 41) naruszeniu skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej;
- 42) przekroczeniu limitu koncentracji zaangażowania;
- 43) przekroczeniu limitu dużych zaangażowań;
- 44) podjęciu przez wspólników, w przypadku domu maklerskiego w formie spółki osobowej, uchwały w sprawie powierzenia wspólnikowi prowadzenia spraw spółki lub w sprawie pozbawienia wspólnika prawa prowadzenia spraw spółki;
- 45) odebraniu na mocy orzeczenia sądu wspólnikowi spółki osobowej będącej domem maklerskim prawa prowadzenia spraw spółki;
- 46) podjęciu przez wspólników, w przypadku domu maklerskiego w formie spółki osobowej, uchwały o dalszym trwaniu spółki, pomimo śmierci, ogłoszenia upadłości wspólnika lub pomimo wypowiedzenia umowy spółki przez wspólnika lub jego wierzyciela;
- 47) złożeniu przez komandytariusza, w przypadku domu maklerskiego prowadzącego działalność w formie spółki komandytowej, wniosku do sądu rejestrowego o udostępnienie mu przez spółkę sprawozdania finansowego lub złożenia innych wyjaśnień oraz o dopuszczenie go do przejrzenia ksiąg i dokumentów spółki;
- 48) złożeniu przez wspólnika, w przypadku domu maklerskiego prowadzącego działalność w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, żądania powzięcia przez wspólników uchwały w sprawie obowiązku udzielenia przez zarząd spółki wyjaśnień oraz udostępnienia do wglądu ksiąg i dokumentów spółki;
- 49) złożeniu przez wspólnika, w przypadku domu maklerskiego prowadzącego działalność w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, wniosku do sądu rejestrowego o zobowiązanie zarządu do udzielenia wyjaśnień lub udostępnienia do wglądu dokumentów bądź ksiąg spółki;
- 50) podjęciu lub zakończeniu prowadzenia działalności gospodarczej innej niż działalność maklerska.

2. Do aktywów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, należą aktywa stanowiące ponad 10 % łącznej wartości kapitałów własnych, a w przypadku aktywów finansowych - aktywa stanowiące ponad 10 % łącznej wartości kapitałów własnych lub aktywa, które w wyniku ich nabycia spowodują przekroczenie odpowiednio 5 %, 10 %, 25 % i 33 % kapitału zakładowego podmiotu, którego akcje (udziały) stanowią przedmiot aktywów finansowych domu maklerskiego.

3. Do domu maklerskiego:

- 1) prowadzącego działalność maklerską polegającą wyłącznie na przyjmowaniu i przekazywaniu zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, lub na doradztwie inwestycyjnym w zakresie instrumentów finansowych, dopuszczonych do obrotu zorganizowanego - nie stosuje się przepisów ust. 1 pkt 21, 22, 30, 35-38 i 41-43;
- 2) który zawarł umowę ubezpieczenia wskazaną w art. 98 ust. 9 ustawy - nie stosuje się przepisów ust. 1 pkt 8, 19-22, 25, 26, 30, 35-38 i 41-43.

§ 4. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę rozpoczęcia wykonywania poszczególnych czynności w ramach posiadanego zezwolenia;
- 2) wskazanie, jakie czynności zostały podjęte w ramach posiadanego zezwolenia.

§ 5. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) rodzaj i datę wystąpienia zdarzenia losowego oraz rodzaj utraconych aktywów;
- 2) wartość księgową oraz szacunkową wartość rynkową utraconych aktywów;
- 3) wielkość udziału wartości utraconych aktywów w wartości wszystkich aktywów;

4) przewidywane skutki utraty aktywów dla dalszej działalności domu maklerskiego.

§ 6. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 3, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) nazwę (firmę), siedzibę oraz adres zakładu ubezpieczeń;
- 2) datę otrzymania odszkodowania;
- 3) wysokość środków pieniężnych otrzymanych od zakładu ubezpieczeń z tytułu odszkodowania.

§ 7. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 4, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wielkość zadłużenia;
- 2) przyczyny zaprzestania wykonywania zobowiązań;
- 3) wskazanie sądu właściwego do rozpatrzenia wniosku o ogłoszenie upadłości.

2. W przypadku gdy decyzja zapadła w formie uchwały, do raportu bieżącego należy dołączyć kopię uchwały.

§ 8. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 5, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) przyczyny uzasadniające złożenie wniosku o otwarcie postępowania naprawczego;
- 2) wskazanie sądu właściwego do rozpatrzenia wniosku o otwarcie postępowania naprawczego.

2. W przypadku gdy decyzja zapadła w formie uchwały, do raportu bieżącego należy dołączyć kopię uchwały.

§ 9. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 6, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia;
- 2) porządek obrad zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia;
- 3) wielkość zadłużenia.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć projekt uchwały zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia w sprawie zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki.

3. Po podjęciu przez zgromadzenie wspólników lub walne zgromadzenie uchwały w sprawie zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości domu maklerskiego, do raportu bieżącego należy dołączyć odpis tej uchwały.

§ 10. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 7, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia;
- 2) porządek obrad zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia;
- 3) przyczyny uzasadniające złożenie wniosku o otwarcie postępowania naprawczego.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć projekt uchwały zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia w sprawie wszczęcia postępowania naprawczego.

3. Po podjęciu przez zgromadzenie wspólników lub walne zgromadzenie uchwały w sprawie wszczęcia postępowania naprawczego, do raportu bieżącego należy dołączyć odpis tej uchwały.

§ 11. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 8, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wielkość straty, kapitału zakładowego, zapasowego oraz kapitałów rezerwowych;
- 2) datę zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia;

3) porządek obrad zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć projekt uchwały w sprawie dalszego istnienia domu maklerskiego.

§ 12. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 9, do raportu bieżącego należy dołączyć kopię wniosku o ogłoszenie upadłości oraz, w przypadku wniosku o ogłoszenie upadłości zgłoszonego przez wierzycieli, opinię zarządu lub wspólników (partnerów, komplementariuszy), którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki, w tej sprawie.

§ 13. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 10, do raportu bieżącego należy dołączyć kopię wniosku.

§ 14. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 11, raport bieżący zawiera wskazanie przyczyny powodującej rozwiązanie spółki oraz datę jej wystąpienia. Do raportu bieżącego należy dołączyć kopię lub odpis dokumentu potwierdzającego wystąpienie danej przyczyny.

§ 15. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 12, raport bieżący zawiera imiona, nazwiska i adresy likwidatorów, ze wskazaniem, czy są to wspólnicy (partnerzy, komplementariusze), członkowie zarządu, czy też osoby powołane uchwałą wspólników, zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia, wybrane zgodnie ze statutem, czy też wyznaczone przez sąd.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć odpis uchwały wspólników (partnerów, komplementariuszy), zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia o otwarciu likwidacji.

§ 16. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 13, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie organu domu maklerskiego, który podjął uchwałę - w przypadku gdy dom maklerski działa w formie spółki kapitałowej lub spółki partnerskiej, w której prowadzenie spraw spółki powierzono zarządowi;
- 2) datę podjęcia uchwały;
- 3) nazwę (firmę), siedzibę, adres, przedmiot działalności i numer właściwego rejestru podmiotu, z którym następuje połączenie;
- 4) przyczyny podjęcia uchwały o zamiarze połączenia;
- 5) przewidywaną datę połączenia.

§ 17. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 14, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę podjęcia uchwały;
- 2) nazwę (firmę), siedzibę, adres, przedmiot działalności i numer właściwego rejestru podmiotu, z którym następuje połączenie;
- 3) przyczyny podjęcia uchwały o połączeniu;
- 4) rodzaj i sposób połączenia;
- 5) ocenę przewidywanych skutków ekonomicznych połączenia;
- 6) daty bilansów, na podstawie których połączenie ma być dokonane;
- 7) termin zgłoszenia połączenia do właściwych rejestrów.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć odpis uchwały o połączeniu oraz pisemną opinię biegłego na temat planowanego połączenia, o ile uzyskanie opinii było wymagane.

3. Do raportu bieżącego należy dołączyć plan połączenia, o którym mowa w art. 499 lub art. 518 Kodeksu spółek handlowych, o ile został przygotowany i o ile nie został on wcześniej przedstawiony Komisji.

§ 18. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 15, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie organu domu maklerskiego, który podjął uchwałę;
- 2) datę podjęcia uchwały;
- 3) nazwy (firmy), siedziby, adresy i przedmiot działalności spółek uczestniczących w podziale;
- 4) przyczyny podjęcia uchwały o zamiarze podziału;
- 5) przewidywaną datę podziału.

§ 19. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 16, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę podjęcia uchwały;
- 2) nazwę (firmę), siedzibę, adres i przedmiot działalności spółek uczestniczących w podziale;
- 3) przyczyny podjęcia uchwały o podziale;
- 4) rodzaj i sposób podziału;
- 5) ocenę przewidywanych skutków ekonomicznych podziału;
- 6) datę bilansu, na podstawie którego podział ma być dokonany;
- 7) termin zgłoszenia podziału do właściwego rejestru.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć odpis uchwały zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia o podziale oraz pisemną opinię biegłego na temat planowanego podziału.

3. Do raportu bieżącego należy dołączyć plan podziału, o którym mowa w art. 534 Kodeksu spółek handlowych, o ile nie został on wcześniej przedstawiony Komisji.

§ 20. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 17, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie organu domu maklerskiego, który podjął uchwałę - w przypadku gdy dom maklerski działa w formie spółki kapitałowej lub spółki partnerskiej, w której prowadzenie spraw spółki powierzono zarządowi;
- 2) datę podjęcia uchwały;
- 3) rodzaj przekształcenia;
- 4) przyczyny podjęcia uchwały o zamiarze przekształcenia;
- 5) przewidywaną datę przekształcenia.

§ 21. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 18, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę podjęcia uchwały;
- 2) przyczyny podjęcia uchwały o przekształceniu;
- 3) rodzaj przekształcenia;
- 4) ocenę przewidywanych skutków ekonomicznych przekształcenia;
- 5) datę bilansu, na podstawie którego przekształcenie ma być dokonane;
- 6) termin zgłoszenia przekształcenia do właściwego rejestru.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć odpis uchwały wspólników, zgromadzenia wspólników lub walnego zgromadzenia o przekształceniu oraz, jeżeli wymagane jest sporządzenie planu przekształcenia, pisemną opinię biegłego rewidenta na temat planu przekształcenia.

3. Jeżeli wymagane jest sporządzenie planu przekształcenia, do raportu bieżącego należy dołączyć plan przekształcenia, o którym mowa w art. 558 Kodeksu spółek handlowych, o ile nie został on wcześniej przedstawiony Komisji.

§ 22. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 19, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie organu domu maklerskiego, który podjął uchwałę - w przypadku gdy dom maklerski działa w formie spółki kapitałowej lub spółki partnerskiej, w której prowadzenie spraw spółki powierzono zarządowi;
- 2) datę podjęcia uchwały;
- 3) przyczyny podjęcia uchwały o zmianie w kapitałach własnych zaliczanych do środków własnych domu maklerskiego, a także w pozostałych kapitałach własnych;
- 4) rodzaj, sposób i przewidywany termin zmiany oraz wielkości, o jakie kapitały własne ulegną zmianie.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć kopię uchwały o zmianie w kapitałach własnych podmiotu.

§ 23. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 20, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) rodzaj papieru wartościowego;
- 2) wskazanie organu, który podjął uchwałę;
- 3) datę podjęcia uchwały o emisji oraz przewidywany termin jej wykonania;
- 4) wielkość emisji, liczbę serii lub transz i przewidywany termin sprzedaży;
- 5) wartość nominalną oraz cenę emisyjną dłużnych papierów wartościowych;
- 6) przewidywaną łączną wartość wpływów z emisji;
- 7) warunki wykupu i oprocentowania dłużnych papierów wartościowych;
- 8) przewidziane w warunkach emisji świadczenia niepieniężne;
- 9) wielkość przewidywanych gwarancji lub innych zabezpieczeń, nazwę (firmę) jednostki gwarantującej lub zabezpieczającej oraz sumę jej kapitałów (funduszy) własnych wykazaną w bilansie za ostatni rok obrotowy;
- 10) cel emisji;
- 11) podmioty, do których jest kierowana emisja.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć kopię uchwały właściwego organu domu maklerskiego o emisji dłużnych papierów wartościowych.

3. Po upływie terminu sprzedaży emisji papierów wartościowych lub kolejnych serii, lub transz należy w formie raportu bieżącego przekazać informacje o faktycznie zrealizowanych wpływach pieniężnych i faktycznej wielkości zobowiązań podmiotu z tytułu emisji oraz o uzyskanych gwarancjach lub innych zabezpieczeniach.

§ 24. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 21, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) nazwę (firmę), siedzibę i adres lub imię, nazwisko i adres udzielającego pożyczki lub kredytu;
- 2) wysokość pożyczki lub kredytu oraz warunki i terminy spłaty wraz z oprocentowaniem;
- 3) opis powiązań gospodarczych, kapitałowych oraz osobowych domu maklerskiego z podmiotem udzielającym pożyczki lub kredytu;
- 4) przedmiot działalności podmiotu udzielającego pożyczki lub kredytu;
- 5) nazwę i numer właściwego rejestru dla podmiotu udzielającego pożyczki lub kredytu.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć kopię umowy pożyczki lub umowy kredytowej.

§ 25. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 22, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) nazwę (firmę), siedzibę i adres lub imię, nazwisko i adres udzielającego pożyczki lub kredytu;
- 2) wielkość zaciągniętych zobowiązań;
- 3) wynikający z umowy termin spłaty zobowiązań;
- 4) wielkość spłaty zobowiązań;
- 5) przewidywany termin spłaty;
- 6) procentowo wyrażony udział prognozowanej wielkości nadzorowanych kapitałów po spłacie zobowiązań w całkowitym wymogu kapitałowym.

§ 26. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 23, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) dane o podmiocie uprawnionym:
  - a) imię, nazwisko albo nazwę (firmę),
  - b) adres,
  - c) numer wpisu na listę biegłych rewidentów;
- 2) datę zawarcia umowy;
- 3) wskazanie, czy dom maklerski korzystał w przeszłości z usług tego podmiotu, a jeżeli tak, to w jakim zakresie;
- 4) wskazanie organu, który dokonał wyboru podmiotu uprawnionego, z którym została zawarta umowa;
- 5) czas, na jaki została zawarta umowa.

§ 27. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 24, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie strony, która wypowiedziała umowę;
- 2) wskazanie konsekwencji finansowych wypowiedzenia;
- 3) wskazanie wcześniejszych rezygnacji z wyrażania opinii, opinii negatywnych lub opinii z zastrzeżeniami o prawidłowości i rzetelności sprawozdań finansowych domu maklerskiego, wydanych przez podmiot uprawniony, którego wypowiedzenie dotyczy;
- 4) wskazanie organów zalecających lub akceptujących wypowiedzenie umowy z podmiotem uprawnionym;
- 5) opis wszelkich rozbieżności, jakie miały miejsce pomiędzy zarządem domu maklerskiego a podmiotem uprawnionym, którego wypowiedzenie dotyczy, co do interpretacji i stosowania przepisów prawa lub postanowień statutu dotyczących przedmiotu badania, z zaznaczeniem sposobu ich rozstrzygnięcia.

2. Do raportu bieżącego powinno być załączone pismo podmiotu uprawnionego, którego wypowiedzenie dotyczy, sporządzone na prośbę domu maklerskiego i adresowane do Komisji, w którym podmiot ten potwierdza lub nie potwierdza informacji podanych w raporcie bieżącym.

§ 28. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 25, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) nazwę (firmę), siedzibę i adres podmiotu udzielającego kredytu lub pożyczki;
- 2) wysokość kredytu lub pożyczki;
- 3) przeznaczenie środków pochodzących z kredytu lub pożyczki;
- 4) okres kredytowania;
- 5) uprawnienia kredytodawcy lub pożyczkodawcy związane z wykorzystaniem udzielonego kredytu lub pożyczki i zabezpieczeniem ich zwrotu, wraz z określeniem sposobu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki.

§ 29. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 26, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) nazwy (firmy), siedziby i adresy podmiotów udzielających kredytów lub pożyczek;
- 2) wysokość poszczególnych kredytów lub pożyczek;
- 3) przeznaczenie środków pochodzących z kredytów lub pożyczek;
- 4) okresy kredytowania;
- 5) uprawnienia kredytodawców lub pożyczkodawców związane z wykorzystaniem udzielonych kredytów lub pożyczek i zabezpieczeniem ich zwrotu, wraz z określeniem sposobów udzielania zabezpieczeń kredytów lub pożyczek.

§ 30. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 27, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie rynku;
- 2) datę uzyskania lub zmiany statusu;
- 3) rodzaj (nazwę) statusu;
- 4) datę zawieszenia lub utraty statusu.

§ 31. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 28, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) firmę, siedzibę oraz adres giełdy towarowej;
- 2) datę uzyskania lub zmiany statusu;
- 3) rodzaj (nazwę) statusu;
- 4) datę zawieszenia lub utraty statusu.

§ 32. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 29, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę naruszenia;
- 2) datę wykrycia naruszenia;
- 3) istotę naruszenia;
- 4) rodzaj kroków podjętych w związku z wykryciem naruszenia zasad świadczenia usług maklerskich określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy.

§ 33. 1. W przypadku kształtowania się poziomu nadzorowanych kapitałów poniżej wysokości całkowitego wymogu kapitałowego lub wysokości wymogu kapitałowego z tytułu kosztów stałych, lub minimalnej wysokości kapitału założycielskiego, o których mowa w rozporządzeniu o wymogach kapitałowych, raport bieżący zawiera dane, o których mowa w części A załącznika nr 3 do rozporządzenia, według stanu na dzień wystąpienia tego zdarzenia, z zastrzeżeniem ust. 5.

2. W przypadku niedotrzymania wymaganej relacji poziomu nadzorowanych kapitałów do wysokości zaciągniętych przez dom maklerski kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych przez niego dłużnych papierów wartościowych, o której mowa w rozporządzeniu o wymogach kapitałowych, raport bieżący zawiera dane, o których mowa w dziale XI części B załącznika nr 3 do rozporządzenia, sporządzone na dzień wystąpienia tego zdarzenia, z zastrzeżeniem ust. 6.

3. Do raportu bieżącego, o którym mowa w ust. 1 i 2, należy dołączyć następujące informacje:

- 1) opis przyczyn przekroczenia poziomu nadzorowanych kapitałów lub niedotrzymania relacji;
- 2) opis działań, jakie dom maklerski zamierza podjąć w celu przywrócenia stanów zgodnych z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu o wymogach kapitałowych.

4. W przypadku gdy sytuacja, o której mowa w ust. 1 i 2, utrzymuje się przez okres dłuższy niż 1 dzień, raport bieżący jest przesyłany codziennie, z tym że opis działań jest przesyłany z pierwszym raportem, chyba że w tym zakresie nastąpi zmiana zamierzeń domu maklerskiego.

5. Dom maklerski będący podmiotem dominującym w grupie, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 13 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, w przypadku kształtowania się poziomu nadzorowanych kapitałów poniżej wysokości całkowitego wymogu kapitałowego lub wymogu kapitałowego z tytułu kosztów stałych, lub minimalnej wysokości kapitału założycielskiego, o których mowa w rozporządzeniu o wymogach kapitałowych, raport bieżący zawiera dane, o których mowa w części A załącznika nr 5 do rozporządzenia, według stanu na dzień wystąpienia tego zdarzenia.

6. Dom maklerski będący podmiotem dominującym w grupie, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 13 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, w przypadku niedotrzymania wymaganej relacji poziomu nadzorowanych kapitałów do wysokości zaciągniętych przez dom maklerski kredytów, pożyczek oraz wyemitowanych przez niego dłużnych papierów wartościowych, o której mowa w rozporządzeniu o wymogach kapitałowych, raport bieżący zawiera dane, o których mowa w dziale XI części B załącznika nr 5 do rozporządzenia, sporządzone na dzień wystąpienia tego zdarzenia.

§ 34. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 31, do raportu bieżącego należy dołączyć kopię zawiadomienia.

§ 35. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 32, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie organu lub sądu, przed którym wszczęto postępowanie;
- 2) wysokość zobowiązań, z zastrzeżeniem ust. 2;
- 3) oznaczenie wierzycieli (imię, nazwisko, nazwę lub firmę, siedzibę, adres i przedmiot działalności), wraz z określeniem wielkości zobowiązań przypadającej na każdego z nich;
- 4) opis stosunków prawnych, z których wynikają zobowiązania;
- 5) opis powiązań gospodarczych, kapitałowych oraz osobowych wierzycieli z domem maklerskim.

2. Do zobowiązań, o których mowa w ust. 1, są wliczane zobowiązania domu maklerskiego dochodzone w postępowaniach przed sądem, w których wydano nieprawomocny wyrok albo postanowienie, lub w postępowaniach administracyjnych niezakończonych decyzją ostateczną.

3. Po uprawomocnieniu się wyroku albo postanowienia sądu lub gdy decyzja administracyjna stanie się ostateczna, raport bieżący zawiera informację o treści tych orzeczeń.

§ 36. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 33, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie organu lub sądu, przed którym wszczęto postępowanie;
- 2) wysokość wierzytelności;
- 3) oznaczenie dłużników (imię, nazwisko, nazwę lub firmę, siedzibę, adres i przedmiot działalności), wraz z określeniem wielkości wierzytelności przypadających od każdego z nich;
- 4) opis stosunków prawnych, z których wynikają wierzytelności;
- 5) opis powiązań gospodarczych, kapitałowych oraz osobowych dłużników z domem maklerskim.

2. Do wierzytelności, o których mowa w ust. 1, są wliczane wierzytelności domu maklerskiego dochodzone w postępowaniach przed sądem, w których wydano nieprawomocny wyrok albo postanowienie, lub w postępowaniach administracyjnych niezakończonych decyzją ostateczną.

3. Po uprawomocnieniu się wyroku albo postanowienia sądu lub gdy decyzja administracyjna stanie się ostateczna, raport bieżący zawiera informację o treści tych orzeczeń.

§ 37. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 34, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę rozpoczęcia lub zakończenia obsługi kasowej;
- 2) adres punktu obsługi klientów lub oddziału, w którym rozpoczęto lub zakończono prowadzenie obsługi kasowej.

§ 38. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 35, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) nazwę i rodzaj instrumentów finansowych będących przedmiotem transakcji;
- 2) liczbę instrumentów finansowych będących przedmiotem transakcji;
- 3) cenę, po jakiej doszło do przeniesienia instrumentów finansowych, o ile dom maklerski jest w posiadaniu tej informacji;
- 4) wskazanie tytułu przeniesienia własności;
- 5) rodzaj transakcji (nabycie lub zbycie);
- 6) datę zawarcia transakcji.

§ 39. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 36, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę dokonania obliczeń, na podstawie których stwierdzono zmianę statusu prowadzonej działalności z nieznaczącej na znaczącą lub ze znaczącej na nieznaczącą;
- 2) poziom warunków, o których mowa w § 7 ust. 2 rozporządzenia o wymogach kapitałowych.

§ 40. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 37, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) szczegółową charakterystykę zagrożenia;
- 2) opis przypuszczalnego wpływu na sytuację domu maklerskiego.

§ 41. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 38, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) charakterystykę umowy;
- 2) termin, w którym powinny zostać uregulowane wynikające z umowy zobowiązania wobec domu maklerskiego;
- 3) wynikającą z umowy wielkość zobowiązania.

§ 42. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 39, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę zawarcia umowy o obsługę klubu inwestora lub
- 2) datę oraz przyczyny rozwiązania umowy o obsługę klubu inwestora.

2. Do raportu bieżącego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, należy dołączyć kopię zawartej umowy o obsługę klubu inwestora.

§ 43. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 40, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę i tryb podjęcia decyzji o zamiarze ograniczenia lub rezygnacji z działalności maklerskiej;
- 2) przyczyny ograniczenia lub rezygnacji z działalności maklerskiej;
- 3) datę walnego zgromadzenia, którego porządek obrad uwzględnia podjęcie uchwały w sprawie zmiany przedmiotu przedsiębiorstwa obejmującej ograniczenie lub rezygnację z działalności maklerskiej;
- 4) porządek obrad walnego zgromadzenia, o którym mowa w pkt 3.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć projekt uchwały w sprawie zmiany przedmiotu przedsiębiorstwa obejmującej ograniczenie lub rezygnację z działalności maklerskiej.

3. Po podjęciu przez walne zgromadzenie uchwały w sprawie ograniczenia lub rezygnacji z działalności maklerskiej, do raportu bieżącego należy dołączyć odpis tej uchwały.

§ 44. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 41, raport bieżący zawiera dane, o których mowa w załączniku nr 4 do rozporządzenia, według stanu na dzień wystąpienia tego zdarzenia.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć następujące informacje:

- 1) opis przyczyn naruszenia skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej;
- 2) opis działań, jakie dom maklerski zamierza podjąć w celu przywrócenia stanów zgodnych z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu o wymogach kapitałowych.

3. W przypadku gdy sytuacja, o której mowa w ust. 1, utrzymuje się przez okres dłuższy niż 1 dzień, raport bieżący jest przesyłany codziennie, z tym że opis działań jest przesyłany z pierwszym raportem, chyba że w tym zakresie nastąpi zmiana zamierzeń domu maklerskiego.

§ 45. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 42, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania;
- 2) nazwę (firmę) podmiotu, wobec którego powstało zaangażowanie;
- 3) wartość i rodzaj zaangażowania, stanowiącego przekroczenie limitu koncentracji zaangażowania, wobec danego podmiotu z podziałem na zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe oraz z wyszczególnieniem zaangażowania zaliczonego do portfela handlowego i niehandlowego;
- 4) rodzaj limitu koncentracji zaangażowania, o którym mowa w § 2 załącznika nr 7 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych;
- 5) poziom nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego w wielkości:
  - a) ustalonej, niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, w sposób określony w § 1 ust. 3 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, lub
  - b) w przypadku, gdy dom maklerski wchodzi w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 13 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, ustalonej, niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, w sposób określony w § 6 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, bez uwzględnienia wielkości kapitałów uzupełniających III kategorii.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć opis działań, jakie dom maklerski zamierza podjąć w celu zmniejszenia wartości zaangażowania poniżej limitu koncentracji zaangażowania.

3. Raport bieżący może być przekazywany przez domy maklerskie, które przekroczyły limit koncentracji zaangażowania po spełnieniu warunków określonych w § 7 ust. 2 załącznika nr 7 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.

4. Dom maklerski należący do grupy, o której mowa w § 12 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, przekazuje raport bieżący zawierający dane, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do poziomu skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów.

§ 46. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 43, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę operacji, która spowodowała przekroczenie limitu dużych zaangażowań;
- 2) charakterystykę wszystkich zaangażowań, których suma jest większa niż limit dużych zaangażowań, w zakresie:
  - a) nazwy (firmy) podmiotu, wobec którego powstało zaangażowanie,
  - b) wartości i rodzaju poszczególnych zaangażowań z podziałem na zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe oraz z wyszczególnieniem zaangażowania zaliczonego do portfela handlowego i niehandlowego;
- 3) poziom nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego w wielkości:
  - a) ustalonej, niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, w sposób określony w § 1 ust. 3 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, lub
  - b) w przypadku, gdy dom maklerski wchodzi w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 13 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, ustalonej, niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, w sposób określony w § 6 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, bez uwzględnienia wielkości kapitałów uzupełniających III kategorii.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć opis działań, jakie dom maklerski zamierza podjąć w celu zmniejszenia wartości zaangażowań poniżej limitu dużych zaangażowań, ze wskazaniem, którego zaangażowania będą dotyczyły powyższe działania.

3. Raport bieżący może być przekazywany przez domy maklerskie, które przekroczyły limit dużych zaangażowań po spełnieniu warunków określonych w § 7 ust. 2 załącznika nr 7 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.

4. Dom maklerski należący do grupy, o której mowa w § 12 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, przekazuje raport bieżący zawierający dane, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do poziomu skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów.

§ 47. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 44, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie osoby, której powierzono prowadzenie spraw spółki lub którą pozbawiono prawa prowadzenia spraw spółki;
- 2) wskazanie powodów pozbawienia prawa prowadzenia spraw spółki.

2. W przypadku powierzenia prowadzenia spraw spółki osobie trzeciej raport powinien zawierać dane osobowe tej osoby.

3. Do raportu bieżącego należy dołączyć kopię uchwały w sprawie powierzenia prowadzenia spraw spółki lub w sprawie pozbawienia prawa prowadzenia spraw spółki.

4. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 45 przepisy ust. 1 i 3 stosuje się odpowiednio, z tym, że do raportu bieżącego należy dołączyć orzeczenie sądu orzekającego o odebraniu wspólnikowi prawa prowadzenia spraw spółki.

§ 48. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 46, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie przyczyny, pomimo której wystąpienia wspólnicy postanowili o dalszym trwaniu spółki;
- 2) datę uzgodnienia przez wspólników o dalszym trwaniu spółki.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć kopię uchwały w sprawie dalszego istnienia spółki.

§ 49. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 47, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie osoby komandytariusza, który złożył wniosek do sądu rejestrowego;
- 2) datę złożenia wniosku oraz jego zakres.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć odpis wniosku komandytariusza w przypadku posiadania przez spółkę tego odpisu.

3. Po wydaniu przez sąd rejestrowy rozstrzygnięcia w sprawie wniosku komandytariusza, do raportu bieżącego należy dołączyć odpis rozstrzygnięcia sądu.

§ 50. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 48, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie osoby wspólnika, który zgłosił żądanie;
- 2) datę zgłoszenia żądania.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć odpis żądania wspólnika oraz stanowiska zarządu w sprawie odmowy udzielenia wspólnikowi wyjaśnień oraz udostępnienia ksiąg i dokumentów spółki.

3. Po powzięciu przez wspólników uchwały, do raportu bieżącego należy dołączyć odpis tej uchwały. W przypadku niepowzięcia uchwały w terminie raport bieżący powinien zawierać informację o tej okoliczności oraz przyczynach niepowzięcia uchwały.

§ 51. 1. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 49, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie osoby wspólnika, który złożył wniosek do sądu rejestrowego;
- 2) datę złożenia wniosku oraz jego zakres.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć odpis wniosku wspólnika, w przypadku posiadania przez spółkę tego odpisu.

3. Po wydaniu przez sąd rejestrowy rozstrzygnięcia w sprawie wniosku wspólnika, do raportu bieżącego należy dołączyć odpis rozstrzygnięcia sądu.

§ 52. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 50, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę podjęcia lub zakończenia prowadzenia działalności gospodarczej innej niż działalność maklerska;
- 2) rodzaj działalności.

Rozdział 3

Informacje dotyczące działalności i sytuacji finansowej banków prowadzących działalność maklerską w formie biura maklerskiego

§ 53. 1. Bank prowadzący działalność maklerską jest obowiązany dostarczać Komisji, w formie raportu bieżącego, informacje o następujących zdarzeniach dotyczących jego działalności lub sytuacji finansowej:

- 1) rozpoczęciu wykonywania przez biuro maklerskie poszczególnych czynności w ramach posiadanego zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej;
- 2) utracie, w wyniku zdarzeń losowych, aktywów o znacznej wartości, jeżeli aktywa te wchodziły do składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności przez biuro maklerskie;

- 3) otrzymaniu przez bank od zakładu ubezpieczeń środków pieniężnych z tytułu odszkodowania za szkody spowodowane utratą, w wyniku zdarzeń losowych, aktywów o znacznej wartości, jeżeli aktywa te wchodziły do składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności przez biuro maklerskie;
- 4) przedstawieniu Komisji Nadzoru Bankowego programu postępowania naprawczego;
- 5) wystąpieniu przez Komisję Nadzoru Bankowego z żądaniem zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia, w przypadku gdy program postępowania naprawczego nie jest wystarczający lub jego realizacja nie jest należyta;
- 6) zaleceniu bankowi przez Komisję Nadzoru Bankowego podjęcia środków koniecznych do przywrócenia płynności płatniczej lub osiągnięcia i przestrzegania ustalonych przez Komisję Nadzoru Bankowego norm płynności oraz innych norm dopuszczalnego ryzyka w działalności banków, lub zwiększenia funduszy własnych;
- 7) uchyleniu przez Komisję Nadzoru Bankowego zezwolenia na utworzenie banku;
- 8) podjęciu przez Komisję Nadzoru Bankowego decyzji o ustanowieniu zarządu komisarycznego banku;
- 9) podjęciu przez Komisję Nadzoru Bankowego decyzji o przejęciu, likwidacji lub wystąpieniu do Rady Ministrów o likwidację banku;
- 10) powiadomieniu Komisji Nadzoru Bankowego o sytuacji, w której, według bilansu, aktywa banku nie wystarczają na pokrycie jego zobowiązań;
- 11) podjęciu przez walne zgromadzenie uchwały w sprawie utworzenia bankowej grupy kapitałowej;
- 12) podjęciu uchwały o zamiarze połączenia z innym podmiotem;
- 13) podjęciu przez walne zgromadzenie uchwały o połączeniu z innym podmiotem;
- 14) podjęciu uchwały o zamiarze podziału banku;
- 15) podjęciu przez walne zgromadzenie uchwały o podziale banku;
- 16) uzyskaniu statusu lub zmianie statusu biura maklerskiego dotyczącego zawierania transakcji na giełdzie, rynku pozagiełdowym lub rynku regulowanym, zorganizowanym w innym państwie członkowskim w rozumieniu art. 3 pkt 23 ustawy;
- 17) uzyskaniu statusu lub zmianie statusu biura maklerskiego dotyczącego zawierania transakcji na giełdzie towarowej;
- 18) istotnym naruszeniu przez biuro maklerskie zasad świadczenia usług maklerskich określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy;
- 19) złożeniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa w związku z działalnością prowadzoną przez biuro maklerskie;
- 20) każdorazowym zawarciu przez klientów biura maklerskiego transakcji, w ramach której dochodzi do przeniesienia własności w sposób inny niż na rynku regulowanym, instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, o którym mowa w art. 15 ustawy, zawartych poza obrotem zorganizowanym, z wyjątkiem transakcji papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa oraz Narodowy Bank Polski;
- 21) zawarciu lub rozwiązaniu umowy o obsługę klubu inwestora, o którym mowa w art. 124 ustawy;
- 22) zamiarze ograniczenia lub rezygnacji z prowadzonej działalności maklerskiej;
- 23) podjęciu lub zakończeniu przez biuro maklerskie prowadzenia działalności gospodarczej innej niż działalność maklerska.

2. Do aktywów, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, należą aktywa stanowiące ponad 10 % wartości funduszu własnego, o którym mowa w przepisach określających szczególne zasady rachunkowości domów maklerskich i jednostek organizacyjnych banków, w ramach których jest prowadzona działalność maklerska.

§ 54. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 1, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę rozpoczęcia wykonywania poszczególnych czynności w ramach posiadanego zezwolenia;
- 2) wskazanie, jakie czynności zostały podjęte w ramach posiadanego zezwolenia.

§ 55. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 2, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) rodzaj i datę wystąpienia zdarzenia losowego oraz rodzaj utraconych aktywów;
- 2) wartość księgową oraz szacunkową wartość rynkową utraconych aktywów;
- 3) wielkość udziału wartości utraconych aktywów w wartości wszystkich aktywów;
- 4) przewidywane skutki utraty aktywów dla dalszej działalności biura maklerskiego.

§ 56. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 3, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) nazwę (firmę), siedzibę oraz adres zakładu ubezpieczeń;
- 2) datę otrzymania środków pieniężnych z tytułu odszkodowania;
- 3) wysokość środków pieniężnych otrzymanych od zakładu ubezpieczeń z tytułu odszkodowania.

§ 57. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 4, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) przyczyny przedstawienia programu naprawczego;
- 2) termin i warunki realizacji programu naprawczego;
- 3) wpływ programu naprawczego na działalność maklerską prowadzoną przez bank.

§ 58. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 5, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) przyczyny wystąpienia Komisji Nadzoru Bankowego o zwołanie nadzwyczajnego walnego zgromadzenia;
- 2) datę, do której ma się odbyć nadzwyczajne walne zgromadzenie;
- 3) przewidywane skutki uchwał nadzwyczajnego walnego zgromadzenia dla działalności maklerskiej prowadzonej przez bank.

§ 59. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 6, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę i treść zalecenia Komisji Nadzoru Bankowego;
- 2) przyczyny przedstawienia zalecenia;
- 3) przewidywane skutki realizacji zalecenia dla działalności maklerskiej prowadzonej przez bank.

§ 60. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 7, raport bieżący zawiera informację o dacie uchylenia zezwolenia na utworzenie banku.

§ 61. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 8, raport bieżący zawiera informację o dacie ustanowienia zarządu komisarycznego oraz o składzie zarządu, ze wskazaniem członka zarządu odpowiedzialnego za działalność maklerską banku.

§ 62. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 9, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę decyzji o przejęciu;

- 2) nazwę (firmę) i siedzibę banku przejmującego;
- 3) datę decyzji o likwidacji oraz imię i nazwisko likwidatora;
- 4) datę wystąpienia przez Komisję Nadzoru Bankowego do Rady Ministrów o likwidację banku.

§ 63. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 10, raport bieżący zawiera informację o dacie powiadomienia.

§ 64. 1. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 11, raport bieżący zawiera wskazanie banków wchodzących w skład grupy.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć odpis uchwały walnego zgromadzenia w sprawie utworzenia grupy, o której mowa w ust. 1.

§ 65. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 12, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie organu banku, który podjął uchwałę;
- 2) datę podjęcia uchwały;
- 3) nazwę (firmę), siedzibę, adres, przedmiot działalności i numer właściwego rejestru podmiotu, z którym następuje połączenie;
- 4) przyczyny podjęcia decyzji o zamiarze połączenia;
- 5) przewidywaną datę połączenia.

§ 66. 1. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 13, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę podjęcia uchwały;
- 2) nazwę (firmę), siedzibę, adres, przedmiot działalności i numer właściwego rejestru podmiotu, z którym następuje połączenie;
- 3) przyczyny podjęcia uchwały o połączeniu;
- 4) rodzaj i sposób połączenia;
- 5) ocenę przewidywanych skutków ekonomicznych połączenia;
- 6) daty bilansów, na podstawie których połączenie ma być dokonane;
- 7) termin zgłoszenia połączenia do właściwych rejestrów.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć odpis uchwały walnego zgromadzenia o połączeniu oraz pisemną opinię biegłego na temat planowanego połączenia.

3. Do raportu bieżącego należy dołączyć plan połączenia, o którym mowa w art. 499 Kodeksu spółek handlowych, o ile nie został on wcześniej przedstawiony Komisji.

§ 67. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 14, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie organu banku, który podjął uchwałę;
- 2) datę podjęcia uchwały;
- 3) nazwy (firmy), siedziby, adresy i przedmiot działalności spółek uczestniczących w podziale;
- 4) przyczyny podjęcia uchwały o zamiarze podziału;
- 5) przewidywaną datę podziału.

§ 68. 1. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 15, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę podjęcia uchwały;
- 2) nazwę (firmę), siedzibę, adres i przedmiot działalności spółek uczestniczących w podziale;

- 3) przyczyny podjęcia uchwały o podziale;
- 4) rodzaj i sposób podziału;
- 5) ocenę przewidywanych skutków ekonomicznych podziału;
- 6) datę bilansu, na podstawie którego podział ma być dokonany;
- 7) termin zgłoszenia podziału do właściwego rejestru.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć odpis uchwały walnego zgromadzenia o podziale oraz pisemną opinię biegłego na temat planowanego podziału.

3. Do raportu bieżącego należy dołączyć plan podziału, o którym mowa w art. 534 Kodeksu spółek handlowych, o ile nie został on wcześniej przedstawiony Komisji.

§ 69. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 16, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie rynku;
- 2) datę uzyskania lub zmiany statusu;
- 3) rodzaj (nazwę) statusu;
- 4) datę zawieszenia lub utraty statusu.

§ 70. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 17, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) firmę, siedzibę oraz adres giełdy towarowej;
- 2) datę uzyskania lub zmiany statusu;
- 3) rodzaj (nazwę) statusu;
- 4) datę zawieszenia lub utraty statusu.

§ 71. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 18, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę naruszenia;
- 2) datę wykrycia naruszenia;
- 3) istotę naruszenia;
- 4) rodzaj kroków podjętych w związku z wykryciem naruszenia zasad świadczenia usług maklerskich określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy.

§ 72. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 19, do raportu bieżącego należy dołączyć kopię zawiadomienia.

§ 73. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 20, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) nazwę i rodzaj instrumentów finansowych będących przedmiotem transakcji;
- 2) liczbę instrumentów finansowych będących przedmiotem transakcji;
- 3) cenę, po jakiej doszło do przeniesienia instrumentów finansowych, o ile biuro maklerskie jest w posiadaniu tej informacji;
- 4) oznaczenie strony transakcji;
- 5) wskazanie tytułu przeniesienia własności;
- 6) datę zawarcia transakcji.

§ 74. 1. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 21, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę zawarcia umowy o obsługę klubu inwestora lub
- 2) datę oraz przyczyny rozwiązania umowy o obsługę klubu inwestora.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć kopię zawartej umowy o obsługę klubu inwestora.

§ 75. 1. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 22, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) przyczyny ograniczenia lub rezygnacji z działalności maklerskiej;
- 2) datę walnego zgromadzenia, którego porządek obrad uwzględnia podjęcie uchwały w sprawie zmiany przedmiotu przedsiębiorstwa obejmującej ograniczenie lub rezygnację z działalności maklerskiej;
- 3) porządek obrad walnego zgromadzenia.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć projekt uchwały walnego zgromadzenia w sprawie ograniczenia lub rezygnacji z działalności maklerskiej.

3. Po podjęciu przez walne zgromadzenie uchwały w sprawie ograniczenia lub rezygnacji z działalności maklerskiej, do raportu bieżącego należy dołączyć odpis tej uchwały.

4. W przypadku gdy decyzję podejmuje zarząd, do raportu bieżącego należy dołączyć kopię uchwały zarządu.

§ 76. W przypadku, o którym mowa w § 53 ust. 1 pkt 23, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę podjęcia lub zakończenia przez biuro maklerskie prowadzenia działalności gospodarczej innej niż działalność maklerska;
- 2) rodzaj działalności.

Rozdział 4

Informacje dotyczące działalności jednostek banków prowadzących działalność maklerską wyłącznie w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych

§ 77. Jednostka banku, prowadząca działalność maklerską wyłącznie w zakresie przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, jest obowiązana dostarczać Komisji, w formie raportu bieżącego, informacje o następujących zdarzeniach dotyczących jej działalności:

- 1) rozpoczęciu działalności maklerskiej;
- 2) przedstawieniu Komisji Nadzoru Bankowego programu postępowania naprawczego;
- 3) wystąpieniu przez Komisję Nadzoru Bankowego z żądaniem zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia, w przypadku gdy program postępowania naprawczego nie jest wystarczający lub jego realizacja nie jest należyta;
- 4) zaleceniu bankowi przez Komisję Nadzoru Bankowego podjęcia środków koniecznych do przywrócenia płynności płatniczej lub osiągnięcia i przestrzegania ustalonych przez Komisję Nadzoru Bankowego norm płynności oraz innych norm dopuszczalnego ryzyka w działalności banków, lub zwiększenia funduszy własnych;
- 5) uchyleniu przez Komisję Nadzoru Bankowego zezwolenia na utworzenie banku;
- 6) podjęciu przez Komisję Nadzoru Bankowego decyzji o ustanowieniu zarządu komisarycznego banku;
- 7) podjęciu przez Komisję Nadzoru Bankowego decyzji o przejęciu, likwidacji banku lub wystąpieniu do Rady Ministrów o likwidację banku;
- 8) powiadomieniu Komisji Nadzoru Bankowego o sytuacji, w której, według bilansu, aktywa banku nie wystarczają na pokrycie jego zobowiązań;
- 9) podjęciu przez walne zgromadzenie uchwały w sprawie utworzenia bankowej grupy kapitałowej;

- 10) podjęciu uchwały o zamiarze połączenia z innym podmiotem;
- 11) podjęciu przez walne zgromadzenie uchwały o połączeniu z innym podmiotem;
- 12) podjęciu uchwały o zamiarze podziału banku;
- 13) podjęciu przez walne zgromadzenie uchwały o podziale banku;
- 14) istotnym naruszeniu przez bank zasad świadczenia usług maklerskich określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy;
- 15) złożeniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa w związku z działalnością maklerską prowadzoną przez bank;
- 16) zamiarze rezygnacji z prowadzonej działalności maklerskiej.

§ 78. 1. W przypadku, o którym mowa w § 77 pkt 1, raport bieżący zawiera informacje o dacie rozpoczęcia działalności maklerskiej.

2. W przypadku, o którym mowa w § 77 pkt 2, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) przyczyny przedstawienia programu naprawczego;
- 2) termin i warunki realizacji programu naprawczego;
- 3) wpływ programu naprawczego na działalność maklerską prowadzoną przez bank.

§ 79. W przypadku, o którym mowa w § 77 pkt 3, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) przyczyny wystąpienia Komisji Nadzoru Bankowego o zwołanie nadzwyczajnego walnego zgromadzenia;
- 2) datę, do której ma się odbyć nadzwyczajne walne zgromadzenie;
- 3) przewidywane skutki uchwał nadzwyczajnego walnego zgromadzenia dla działalności maklerskiej prowadzonej przez bank.

§ 80. W przypadku, o którym mowa w § 77 pkt 4, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę i treść zalecenia Komisji Nadzoru Bankowego;
- 2) przyczyny przedstawienia zalecenia;
- 3) przewidywane skutki realizacji zalecenia dla działalności maklerskiej prowadzonej przez bank.

§ 81. W przypadku, o którym mowa w § 77 pkt 5, raport bieżący zawiera informację o dacie uchylenia zezwolenia na utworzenie banku.

§ 82. W przypadku, o którym mowa w § 77 pkt 6, raport bieżący zawiera informację o dacie ustanowienia zarządu komisarycznego oraz o składzie zarządu, ze wskazaniem członka zarządu odpowiedzialnego za działalność maklerską banku.

§ 83. W przypadku, o którym mowa w § 77 pkt 7, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę decyzji o przejęciu;
- 2) nazwę (firmę) i siedzibę banku przejmującego;
- 3) datę decyzji o likwidacji oraz imię i nazwisko likwidatora;
- 4) datę wystąpienia przez Komisję Nadzoru Bankowego do Rady Ministrów o likwidację banku.

§ 84. W przypadku, o którym mowa w § 77 pkt 8, raport bieżący zawiera informację o dacie powiadomienia.

§ 85. 1. W przypadku, o którym mowa w § 77 pkt 9, raport bieżący zawiera wskazanie banków wchodzących w skład grupy.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć odpis uchwały walnego zgromadzenia w sprawie utworzenia grupy, o której mowa w ust. 1.

§ 86. W przypadku, o którym mowa w § 77 pkt 10, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie organu banku, który podjął uchwałę;
- 2) datę podjęcia uchwały;
- 3) nazwę (firmę), siedzibę, adres, przedmiot działalności i numer właściwego rejestru podmiotu, z którym następuje połączenie;
- 4) przyczyny podjęcia decyzji o zamiarze połączenia;
- 5) przewidywaną datę połączenia.

§ 87. 1. W przypadku, o którym mowa w § 77 pkt 11, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę podjęcia uchwały;
- 2) nazwę (firmę), siedzibę, adres, przedmiot działalności i numer właściwego rejestru podmiotu, z którym następuje połączenie;
- 3) przyczyny podjęcia uchwały o połączeniu;
- 4) rodzaj i sposób połączenia;
- 5) ocenę przewidywanych skutków ekonomicznych połączenia;
- 6) daty bilansów, na podstawie których połączenie ma być dokonane;
- 7) termin zgłoszenia połączenia do właściwych rejestrów.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć odpis uchwały walnego zgromadzenia o połączeniu oraz pisemną opinię biegłego na temat planowanego połączenia.

3. Do raportu bieżącego należy dołączyć plan połączenia, o którym mowa w art. 499 Kodeksu spółek handlowych, o ile nie został on wcześniej przedstawiony Komisji.

§ 88. W przypadku, o którym mowa w § 77 pkt 12, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie organu banku, który podjął uchwałę;
- 2) datę podjęcia uchwały;
- 3) nazwy (firmy), siedziby, adresy i przedmiot działalności spółek uczestniczących w podziale;
- 4) przyczyny podjęcia uchwały o zamiarze podziału;
- 5) przewidywaną datę podziału.

§ 89. 1. W przypadku, o którym mowa w § 77 pkt 13, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę podjęcia uchwały;
- 2) nazwę (firmę), siedzibę, adres i przedmiot działalności spółek uczestniczących w podziale;
- 3) przyczyny podjęcia uchwały o podziale;
- 4) rodzaj i sposób podziału;
- 5) ocenę przewidywanych skutków ekonomicznych podziału;
- 6) datę bilansu, na podstawie którego podział ma być dokonany;
- 7) termin zgłoszenia podziału do właściwego rejestru.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć odpis uchwały walnego zgromadzenia o podziale oraz pisemną opinię biegłego na temat planowanego podziału.

3. Do raportu bieżącego należy dołączyć plan podziału, o którym mowa w art. 534 Kodeksu spółek handlowych, o ile nie został on wcześniej przedstawiony Komisji.

§ 90. W przypadku, o którym mowa w § 77 pkt 14, raport bieżący powinien zawierać następujące informacje:

- 1) datę naruszenia;
- 2) datę wykrycia naruszenia;
- 3) istotę naruszenia;
- 4) rodzaj kroków podjętych w związku z wykryciem naruszenia zasad świadczenia usług maklerskich określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy.

§ 91. W przypadku, o którym mowa w § 77 pkt 15, do raportu bieżącego należy dołączyć kopię zawiadomienia.

§ 92. 1. W przypadku, o którym mowa w § 77 pkt 16, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) przyczyny rezygnacji z działalności maklerskiej;
- 2) datę walnego zgromadzenia, którego porządek obrad uwzględnia podjęcie uchwały w sprawie zmiany przedmiotu przedsiębiorstwa obejmującej rezygnację z działalności maklerskiej;
- 3) porządek obrad walnego zgromadzenia.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć projekt uchwały walnego zgromadzenia w sprawie rezygnacji z działalności maklerskiej.

3. Po podjęciu przez walne zgromadzenie uchwały w sprawie rezygnacji z działalności maklerskiej, w formie raportu bieżącego należy przekazać odpis tej uchwały.

4. W przypadku gdy decyzję podejmuje zarząd, w formie raportu bieżącego należy przekazać kopię uchwały zarządu.

Rozdział 5

Informacje dotyczące działalności i sytuacji finansowej zagranicznych osób prawnych oraz działalności zagranicznych firm inwestycyjnych prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską

§ 93. 1. Zagraniczna osoba prawna, prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską, jest obowiązana dostarczać Komisji, w formie raportu bieżącego, informacje o następujących zdarzeniach dotyczących działalności lub sytuacji finansowej oddziału:

- 1) rozpoczęciu wykonywania poszczególnych czynności w ramach posiadanego zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej;
- 2) utracie, w wyniku zdarzeń losowych, aktywów o znacznej wartości, jeżeli aktywa te wchodziły do składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności przez oddział;
- 3) otrzymaniu przez zagraniczną osobę prawną od zakładu ubezpieczeń odszkodowania za szkodę spowodowaną utratą, w wyniku zdarzeń losowych, aktywów o znacznej wartości, jeżeli aktywa te wchodziły do składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności przez oddział;
- 4) powzięciu wiadomości o wszczęciu lub żądaniu wszczęcia w stosunku do zagranicznej osoby prawnej wszelkich postępowań przed właściwymi organami administracyjnymi lub sądowymi dotyczących likwidacji, upadłości z powodu niewypłacalności lub innych

- mogących doprowadzić do likwidacji zagranicznej osoby prawnej albo do powstania obowiązku pokrywania należności tej osoby prawnej wobec jej klientów przez system rekompensat utworzony zgodnie z przepisami państwa siedziby tej osoby prawnej;
- 5) podjęciu decyzji o zmianie wysokości funduszu przeznaczanego na prowadzenie działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w formie oddziału;
  - 6) istotnym naruszeniu przez oddział zasad świadczenia usług maklerskich określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy;
  - 7) złożeniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa w związku z działalnością prowadzoną przez oddział;
  - 8) uzyskaniu informacji o wszczęciu przed organem administracji publicznej lub sądem jednego lub kilku postępowań dotyczących zobowiązań oddziału, których łączna wartość stanowi co najmniej 10 % funduszu przeznaczanego na prowadzenie działalności maklerskiej;
  - 9) uzyskaniu informacji o wszczęciu przed organem administracji publicznej lub sądem jednego lub kilku postępowań dotyczących wierzytelności oddziału, których łączna wartość stanowi co najmniej 10 % funduszu przeznaczanego na prowadzenie działalności maklerskiej;
  - 10) rozpoczęciu i zakończeniu prowadzenia obsługi kasowej klientów przez oddział;
  - 11) każdorazowym zawarciu przez klientów zagranicznej osoby prawnej transakcji, w ramach której dochodzi do przeniesienia własności w sposób inny niż na rynku regulowanym, instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, o którym mowa w art. 15 ustawy, zawartych poza obrotem zorganizowanym, z wyjątkiem transakcji papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa oraz Narodowy Bank Polski;
  - 12) zawarciu lub rozwiązaniu umowy o obsługę klubu inwestora, o którym mowa w art. 124 ustawy;
  - 13) zamiarze ograniczenia lub rezygnacji z prowadzenia działalności maklerskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub w państwie siedziby zagranicznej osoby prawnej.

§ 94. 1. W przypadku, o którym mowa w § 93 ust. 1 pkt 1, z zastrzeżeniem ust. 2, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę rozpoczęcia wykonywania poszczególnych czynności w ramach posiadanego zezwolenia;
- 2) wskazanie, jakie czynności zostały podjęte w ramach posiadanego zezwolenia.

2. W przypadku rozpoczęcia działalności przez zagraniczną osobę prawną, o której mowa w art. 117 ustawy, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę rozpoczęcia działalności maklerskiej;
- 2) wskazanie, jakie czynności spośród wymienionych w art. 69 ust. 2-4 ustawy zostały podjęte w dniu rozpoczęcia działalności.

§ 95. W przypadku, o którym mowa w § 93 ust. 1 pkt 2, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) rodzaj i datę wystąpienia zdarzenia losowego oraz rodzaj utraconych aktywów;
- 2) wartość księgową oraz szacunkową wartość rynkową utraconych aktywów;
- 3) wielkość udziału wartości utraconych aktywów w wartości wszystkich aktywów;
- 4) przewidywane skutki utraty aktywów dla dalszej działalności oddziału.

§ 96. W przypadku, o którym mowa w § 93 ust. 1 pkt 3, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) nazwę (firmę), siedzibę oraz adres zakładu ubezpieczeń;
- 2) datę otrzymania środków pieniężnych z tytułu odszkodowania;
- 3) wysokość środków pieniężnych otrzymanych od zakładu ubezpieczeń z tytułu odszkodowania.

§ 97. W przypadku, o którym mowa w § 93 ust. 1 pkt 4, raport bieżący zawiera informację o rodzaju wszczętego postępowania, oznaczenie organu, przed którym zostało ono wszczęte, oraz przewidywaną datę jego zakończenia.

§ 98. 1. W przypadku, o którym mowa w § 93 ust. 1 pkt 5, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) przyczyny, datę oraz tryb podjęcia decyzji;
- 2) przewidywany termin zmiany oraz wielkość, o jaką fundusz ulegnie zmianie.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć kopię uchwały właściwego organu zagranicznej osoby prawnej o zmianie wysokości funduszu przeznaczonego na działalność maklerską w formie oddziału.

§ 99. W przypadku, o którym mowa w § 93 ust. 1 pkt 6, raport bieżący powinien zawierać następujące informacje:

- 1) datę naruszenia;
- 2) datę wykrycia naruszenia;
- 3) istotę naruszenia;
- 4) rodzaj czynności podjętych w związku z wykryciem naruszenia zasad świadczenia usług maklerskich określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy.

§ 100. W przypadku, o którym mowa w § 93 ust. 1 pkt 7, do raportu bieżącego należy dołączyć kopię zawiadomienia.

§ 101. 1. W przypadku, o którym mowa w § 93 ust. 1 pkt 8, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie organu lub sądu, przed którym wszczęto postępowanie;
- 2) wysokość zobowiązań;
- 3) oznaczenie wierzycieli (imię, nazwisko, nazwę lub firmę, siedzibę, adres i przedmiot działalności), wraz z określeniem wielkości zobowiązań przypadającej na każdego z nich;
- 4) opis stosunków prawnych, z których wynikają zobowiązania.

2. Do zobowiązań, o których mowa w ust. 1, są wliczane zobowiązania oddziału dochodzone w postępowaniach przed sądem, w których wydano nieprawomocny wyrok albo postanowienie, lub w postępowaniach administracyjnych niezakończonych decyzją ostateczną.

3. Po uprawomocnieniu się wyroku albo postanowienia sądu lub gdy decyzja administracyjna stanie się ostateczna, raport bieżący zawiera informację o treści tych orzeczeń.

§ 102. 1. W przypadku, o którym mowa w § 93 ust. 1 pkt 9, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie organu lub sądu, przed którym wszczęto postępowanie;
- 2) wysokość wierzytelności;
- 3) oznaczenie dłużników (imię, nazwisko, nazwę lub firmę, siedzibę, adres i przedmiot działalności), wraz z określeniem wielkości wierzytelności przypadających od każdego z nich;

4) opis stosunków prawnych, z których wynikają wierzytelności.

2. Do wierzytelności, o których mowa w ust. 1, są wliczane wierzytelności oddziału dochodzone w postępowaniach przed sądem, w których wydano nieprawomocny wyrok albo postanowienie, lub w postępowaniach administracyjnych niezakończonych decyzją ostateczną.

3. Po uprawomocnieniu się wyroku albo postanowienia sądu lub gdy decyzja administracyjna stanie się ostateczna, raport bieżący zawiera informację o treści tych orzeczeń.

§ 103. W przypadku, o którym mowa w § 93 ust. 1 pkt 10, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę rozpoczęcia lub zakończenia obsługi kasowej;
- 2) adres punktu obsługi klientów, w którym rozpoczęto lub zakończono prowadzenie obsługi kasowej.

§ 104. W przypadku, o którym mowa w § 93 ust. 1 pkt 11, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) nazwę i rodzaj instrumentów finansowych będących przedmiotem transakcji;
- 2) liczbę instrumentów finansowych będących przedmiotem transakcji;
- 3) cenę, po jakiej doszło do przeniesienia instrumentów finansowych, o ile biuro maklerskie jest w posiadaniu tej informacji;
- 4) oznaczenie strony transakcji;
- 5) wskazanie tytułu przeniesienia własności;
- 6) datę zawarcia transakcji.

§ 105. 1. W przypadku, o którym mowa w § 93 ust. 1 pkt 12, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę zawarcia umowy o obsługę klubu inwestora lub
- 2) datę oraz przyczyny rozwiązania umowy o obsługę klubu inwestora.

2. Do raportu bieżącego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, należy dołączyć kopię zawartej umowy o obsługę klubu inwestora.

§ 106. 1. W przypadku, o którym mowa w § 93 ust. 1 pkt 13, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) przyczyny ograniczenia lub rezygnacji z działalności maklerskiej;
- 2) datę i tryb podjęcia decyzji o ograniczeniu lub zamiarze ograniczenia lub rezygnacji z prowadzenia działalności maklerskiej;
- 3) przewidywaną datę ograniczenia lub rezygnacji z prowadzenia działalności maklerskiej.

2. Po podjęciu przez właściwy organ zagranicznej osoby prawnej uchwały w sprawie ograniczenia lub rezygnacji z działalności maklerskiej, w formie raportu bieżącego należy przekazać odpis tej uchwały.

§ 107. 1. Do zagranicznej firmy inwestycyjnej prowadzącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w formie oddziału stosuje się odpowiednio przepisy § 93 ust. 1 pkt 1, 6, 7, 10, 11, 12, 13 oraz § 94, 99, 100, 103, 104, 105, 106, 107.

2. Do zagranicznej firmy inwestycyjnej prowadzącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską bez otwierania oddziału, przy wykorzystaniu środka porozumiewania się na odległość, ze swojej siedziby lub oddziału, w odniesieniu do prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności, stosuje się odpowiednio przepisy § 93 ust. 1 pkt 1, 6 i 7 oraz § 94, 99 i 100.

Rozdział 6

Informacje dotyczące działalności maklerskiej w zakresie instrumentów rynku niepublicznego

§ 108. Firma inwestycyjna prowadząca działalność maklerską w zakresie instrumentów rynku niepublicznego jest obowiązana dostarczać Komisji, w formie raportu bieżącego, informacje o następujących rodzajach tej działalności:

- 1) organizowaniu wtórnego obrotu instrumentami rynku niepublicznego, z wyłączeniem organizowania alternatywnego systemu obrotu, odrębnie w odniesieniu do obrotu poszczególnymi rodzajami instrumentów;
- 2) przechowywaniu instrumentów rynku niepublicznego na zlecenie emitenta lub wystawcy instrumentów rynku niepublicznego oraz rejestrowaniu stanu ich posiadania i zmian tego posiadania, odrębnie w odniesieniu do przechowywania poszczególnych rodzajów instrumentów.

§ 109. 1. W przypadku rozpoczęcia działalności, o której mowa w § 108 pkt 1, raport zawiera następujące informacje:

- 1) datę rozpoczęcia obrotu instrumentami rynku niepublicznego;
- 2) datę zawarcia umów między emitentem lub wystawcą instrumentów rynku niepublicznego a firmą inwestycyjną dotyczących organizowania obrotu wtórnego;
- 3) informacje o instrumentach rynku niepublicznego będących przedmiotem obrotu, obejmujące w szczególności:
  - a) nazwę (firmę) i adres emitenta lub wystawcy,
  - b) rodzaj instrumentów rynku niepublicznego, termin wykupu i ich wartość nominalną.

2. W przypadku zakończenia działalności, o której mowa w ust. 1, zestawienie zawiera datę zakończenia tej działalności.

§ 110. 1. W przypadku rozpoczęcia działalności, o której mowa w § 108 pkt 2, raport zawiera następujące informacje:

- 1) datę zawarcia umowy między emitentem lub wystawcą instrumentów rynku niepublicznego a firmą inwestycyjną;
- 2) nazwę (firmę) i adres emitenta lub wystawcy;
- 3) rodzaj instrumentów rynku niepublicznego, termin wykupu, liczbę instrumentów rynku niepublicznego i ich wartość nominalną, a w przypadku instrumentów rynku niepublicznego emitowanych w serii: oznaczenie serii, liczbę instrumentów rynku niepublicznego w serii, cenę emisyjną i wielkość emisji.

2. W przypadku zakończenia działalności, o której mowa w ust. 1, zestawienie zawiera datę zakończenia tej działalności.

§ 111. Przepisów § 108-110 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej prowadzącej działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez otwierania oddziału.

Rozdział 7

Informacje dotyczące działalności banków powierniczych

§ 112. Bank powierniczy jest obowiązany dostarczać Komisji, w formie raportu bieżącego, informacje o następujących zdarzeniach dotyczących jego działalności lub sytuacji finansowej:

- 1) rozpoczęciu prowadzenia działalności powierniczej;
- 2) przedstawieniu Komisji Nadzoru Bankowego programu postępowania naprawczego;
- 3) wystąpieniu przez Komisję Nadzoru Bankowego z żądaniem zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia, w przypadku gdy program postępowania naprawczego nie jest wystarczający lub jego realizacja nie jest należyta;
- 4) zaleceniu bankowi przez Komisję Nadzoru Bankowego podjęcia środków koniecznych do przywrócenia płynności płatniczej lub osiągnięcia i przestrzegania ustalonych przez Komisję Nadzoru Bankowego norm płynności oraz innych norm dopuszczalnego ryzyka w działalności banków lub zwiększenia funduszy własnych;
- 5) uchyleniu przez Komisję Nadzoru Bankowego zezwolenia na utworzenie banku;
- 6) podjęciu przez Komisję Nadzoru Bankowego decyzji o ustanowieniu zarządu komisarycznego banku;
- 7) podjęciu przez Komisję Nadzoru Bankowego decyzji o przejęciu banku, likwidacji banku lub wystąpieniu do Rady Ministrów o likwidację banku;
- 8) powiadomieniu Komisji Nadzoru Bankowego o sytuacji, w której, według bilansu, aktywa banku nie wystarczają na zaspokojenie jego zobowiązań;
- 9) podjęciu przez walne zgromadzenie uchwały w sprawie utworzenia bankowej grupy kapitałowej;
- 10) podjęciu uchwały o zamiarze połączenia z innym podmiotem;
- 11) podjęciu przez walne zgromadzenie uchwały o połączeniu z innym podmiotem;
- 12) podjęciu uchwały o zamiarze podziału banku;
- 13) podjęciu przez walne zgromadzenie uchwały o podziale banku;
- 14) złożeniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa w związku z prowadzeniem działalności powierniczej;
- 15) zamiarze rezygnacji z prowadzenia działalności powierniczej;
- 16) każdorazowym zawarciu przez klientów banku powierniczego transakcji, w ramach której dochodzi do przeniesienia własności w sposób inny niż wskazany w § 3 ust. 1 pkt 35, § 53 ust. 1 pkt. 20 pkt 27, § 93 ust. 1 pkt 11, instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, zawartych poza rynkiem zorganizowanym lub akcji spółek publicznych, które nie są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym, z wyjątkiem transakcji papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa oraz Narodowy Bank Polski.

§ 113. W przypadku, o którym mowa w § 112 pkt 1, raport bieżący zawiera informację o dacie rozpoczęcia działalności.

§ 114. W przypadku, o którym mowa w § 112 pkt 2, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) przyczyny przedstawienia programu naprawczego;
- 2) termin i warunki realizacji programu naprawczego;
- 3) wpływ programu naprawczego na prowadzenie przez bank działalności powierniczej.

§ 115. W przypadku, o którym mowa w § 112 pkt 3, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) przyczyny wystąpienia Komisji Nadzoru Bankowego o zwołanie nadzwyczajnego walnego zgromadzenia;
- 2) datę, do której ma się odbyć nadzwyczajne walne zgromadzenie;
- 3) przewidywane skutki uchwał nadzwyczajnego walnego zgromadzenia dla prowadzenia przez bank działalności powierniczej.

§ 116. W przypadku, o którym mowa w § 112 pkt 4, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę i treść zalecenia Komisji Nadzoru Bankowego;
- 2) przyczyny przedstawienia zalecenia;
- 3) przewidywane skutki realizacji zalecenia dla prowadzenia działalności powierniczej przez bank.

§ 117. W przypadku, o którym mowa w § 112 pkt 5, raport bieżący zawiera informację o dacie uchylecia zezwolenia na utworzenie banku.

§ 118. W przypadku, o którym mowa w § 112 pkt 6, raport bieżący zawiera informację o dacie ustanowienia zarządu komisarycznego oraz o składzie zarządu, ze wskazaniem członka zarządu odpowiedzialnego za prowadzenie działalności powierniczej przez bank.

§ 119. W przypadku, o którym mowa w § 112 pkt 7, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę decyzji o przejęciu;
- 2) nazwę (firmę) i siedzibę banku przejmującego;
- 3) datę decyzji o likwidacji oraz imię i nazwisko likwidatora;
- 4) datę wystąpienia przez Komisję Nadzoru Bankowego do Rady Ministrów o likwidację banku.

§ 120. W przypadku, o którym mowa w § 112 pkt 8, raport bieżący zawiera informację o dacie powiadomienia.

§ 121. 1. W przypadku, o którym mowa w § 112 pkt 9, raport bieżący zawiera wskazanie banków wchodzących w skład grupy.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć odpis uchwały walnego zgromadzenia w sprawie utworzenia grupy, o której mowa w ust. 1.

§ 122. W przypadku, o którym mowa w § 112 pkt 10, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie organu banku, który podjął uchwałę;
- 2) datę podjęcia uchwały;
- 3) nazwę (firmę), siedzibę, adres, przedmiot działalności i numer właściwego rejestru podmiotu, z którym następuje połączenie;
- 4) przesłanki podjęcia decyzji o zamiarze połączenia;
- 5) przewidywaną datę połączenia.

§ 123. 1. W przypadku, o którym mowa w § 112 pkt 11, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę podjęcia uchwały;
- 2) nazwę (firmę), siedzibę, adres, przedmiot działalności i numer właściwego rejestru podmiotu, z którym następuje połączenie;
- 3) przesłanki podjęcia decyzji o połączeniu;
- 4) rodzaj i sposób połączenia;
- 5) ocenę przewidywanych skutków ekonomicznych połączenia;
- 6) daty bilansów, na podstawie których połączenie ma być dokonane;
- 7) termin zgłoszenia połączenia do właściwych rejestrów.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć odpis uchwały walnego zgromadzenia o połączeniu oraz pisemną opinię biegłego na temat planowanego połączenia.

3. Do raportu bieżącego należy dołączyć plan połączenia, o którym mowa w art. 499 Kodeksu spółek handlowych, o ile nie został on wcześniej przedstawiony Komisji.

§ 124. W przypadku, o którym mowa w § 112 pkt 12, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) wskazanie organu banku, który podjął uchwałę;
- 2) datę podjęcia uchwały;
- 3) nazwy (firmy), siedziby, adresy i przedmiot działalności spółek uczestniczących w podziale;
- 4) przesłanki podjęcia decyzji o zamiarze podziału;
- 5) przewidywaną datę podziału.

§ 125. 1. W przypadku, o którym mowa w § 112 pkt 13, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę podjęcia uchwały;
- 2) nazwę (firmę), siedzibę, adres i przedmiot działalności spółek uczestniczących w podziale;
- 3) przesłanki podjęcia decyzji o podziale;
- 4) rodzaj i sposób podziału;
- 5) ocenę przewidywanych skutków ekonomicznych podziału;
- 6) datę bilansu, na podstawie którego podział ma być dokonany;
- 7) termin zgłoszenia podziału do właściwego rejestru.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć odpis uchwały walnego zgromadzenia o podziale oraz pisemną opinię biegłego na temat planowanego podziału.

3. Do raportu bieżącego należy dołączyć plan podziału, o którym mowa w art. 534 Kodeksu spółek handlowych, o ile nie został on wcześniej przedstawiony Komisji.

§ 126. W przypadku, o którym mowa w § 112 pkt 14, do raportu bieżącego należy dołączyć kopię zawiadomienia.

§ 127. 1. W przypadku, o którym mowa w § 112 pkt 15, jeżeli decyzję podejmuje walne zgromadzenie, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) datę walnego zgromadzenia;
- 2) porządek obrad walnego zgromadzenia;
- 3) przyczyny rezygnacji z prowadzenia działalności powierniczej.

2. Do raportu bieżącego należy dołączyć projekt uchwały walnego zgromadzenia w sprawie rezygnacji z prowadzenia działalności powierniczej.

3. Po podjęciu przez walne zgromadzenie uchwały w sprawie rezygnacji z prowadzenia działalności powierniczej, w formie raportu bieżącego należy przekazać odpis tej uchwały.

4. W przypadku gdy decyzję podejmuje zarząd, do raportu bieżącego należy dołączyć kopię uchwały zarządu.

§ 128. W przypadku, o którym mowa w § 112 pkt 16, raport bieżący zawiera następujące informacje:

- 1) nazwę i rodzaj instrumentów finansowych będących przedmiotem transakcji;
- 2) liczbę instrumentów finansowych będących przedmiotem transakcji;
- 3) cenę, po jakiej doszło do przeniesienia instrumentów finansowych, o ile bank powierniczy jest w posiadaniu tej informacji;
- 4) rodzaj transakcji;
- 5) wskazanie tytułu przeniesienia własności;
- 6) datę zawarcia transakcji.

Rozdział 8

Pozostałe informacje oraz tryb, forma i terminy dostarczania informacji

§ 129. 1. Dom maklerski jest obowiązany dostarczać Komisji półroczne sprawozdanie z działalności domu maklerskiego oraz z funkcjonowania nadzoru wewnętrznego.

2. Biuro maklerskie oraz jednostka banku prowadząca działalność maklerską są obowiązane dostarczać Komisji półroczne sprawozdanie z działalności biura maklerskiego lub jednostki banku prowadzącej działalność maklerską oraz z funkcjonowania nadzoru wewnętrznego.

3. Zagraniczna osoba prawna, prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską, jest obowiązana dostarczać Komisji półroczne sprawozdanie z działalności oddziału oraz z funkcjonowania w nim nadzoru wewnętrznego.

4. Bank powierniczy jest obowiązany dostarczać Komisji półroczne sprawozdanie z działalności oraz z nadzoru wewnętrznego dotyczące jednostki organizacyjnej banku zajmującej się prowadzeniem działalności powierniczej.

5. Sprawozdanie z działalności oraz z funkcjonowania nadzoru wewnętrznego jest sporządzane za każde półrocze roku kalendarzowego.

6. Jeżeli dom maklerski, biuro maklerskie, jednostka banku prowadząca działalność maklerską lub oddział zagranicznej osoby prawnej prowadzącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską rozpoczęły działalność maklerską albo bank rozpoczął prowadzenie działalności powierniczej w maju lub czerwcu albo w listopadzie lub grudniu, dane za ten miesiąc lub za te 2 miesiące można połączyć z danymi wykazywanymi w sprawozdaniu z działalności oraz z funkcjonowania nadzoru wewnętrznego za okres następny.

7. Półroczne sprawozdanie z działalności oraz z funkcjonowania nadzoru wewnętrznego domu maklerskiego, biura maklerskiego, jednostki banku prowadzącej działalność maklerską oraz oddziału zagranicznej osoby prawnej, prowadzącej działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, sporządza się zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia.

8. Półroczne sprawozdanie z działalności oraz z funkcjonowania nadzoru wewnętrznego banku powierniczego sporządza się zgodnie z załącznikiem nr 2 do rozporządzenia.

§ 130. 1. Dom maklerski jest obowiązany dostarczać Komisji sprawozdania miesięczne, półroczne, wstępne roczne sprawozdania finansowe oraz roczne sprawozdania finansowe domu maklerskiego, z zastrzeżeniem ust. 5.

2. Dom maklerski jest obowiązany dostarczać Komisji roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe oraz sprawozdanie o skonsolidowanych wymogach kapitałowych, jeżeli obowiązek ich sporządzania wynika z odrębnych przepisów.

3. Dom maklerski jest obowiązany dostarczać Komisji zestawienia zaangażowań w skali całej grupy, jeżeli jest podmiotem dominującym w grupie, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 13 rozporządzenia o wymogach kapitałowych.

4. Sprawozdania miesięczne, półroczne, wstępne roczne sprawozdania finansowe, roczne sprawozdania finansowe, roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe oraz sprawozdania o skonsolidowanych wymogach kapitałowych są sporządzane na podstawie ksiąg rachunkowych, ewidencji papierów wartościowych oraz innych zbiorów danych przechowywanych na trwałych nośnikach informacji.

5. W przypadku gdy dom maklerski rozpoczął działalność maklerską w piątym lub szóstym miesiącu roku obrotowego, sporządzanie i przesyłanie sprawozdania półrocznego za pierwsze półrocze tego roku obrotowego nie jest obowiązkowe.

6. Dom maklerski jest obowiązany dostarczać Komisji zestawienia statystyczne oraz sprawozdania z dużych zaangażowań.

7. Dom maklerski, który sporządza sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy o rachunkowości, jest zobowiązany dostarczać Komisji informacje o wybranych danych finansowych.

§ 131. 1. Dane zawarte w sprawozdaniu miesięcznym przedstawia się zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku gdy dom maklerski jest podmiotem dominującym w grupie, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 13 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, dane zawarte w sprawozdaniu miesięcznym przedstawia się zgodnie z załącznikiem nr 5 do rozporządzenia.

3. Sprawozdanie miesięczne sporządza się zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, z zastosowaniem zasad wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego netto, określonych na dzień bilansowy.

4. Sprawozdanie miesięczne sporządza się narastająco od początku roku obrotowego.

5. W przypadku zmiany zastosowanych metod wykazywania danych zawartych w sprawozdaniu miesięcznym, sporządza się notę objaśniającą, w której należy przedstawić informacje zapewniające porównywalność danych, o których mowa w ust. 3.

6. Do sprawozdania miesięcznego dołącza się szczegółową charakterystykę składu portfela handlowego, o którym mowa w § 8 ust. 2 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, według stanu na dzień sporządzenia sprawozdania miesięcznego.

§ 132. Bank powierniczy, zagraniczna osoba prawna oraz zagraniczna firma inwestycyjna prowadzące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w formie oddziału są obowiązane dostarczać Komisji część A Zestawienia statystycznego.

§ 133. 1. Sprawozdanie półroczne, o którym mowa w § 130 ust. 1, sporządza się za pierwsze półrocze roku obrotowego.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, sporządza się według wzoru dla rocznego sprawozdania finansowego, zgodnie z ustawą o rachunkowości i obowiązującymi zasadami rachunkowości, z zastosowaniem zasad wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego netto, określonych na dzień bilansowy.

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, sporządza się w sposób zapewniający porównywalność danych bieżącego półrocza roku obrotowego z danymi przedstawionymi za analogiczny okres poprzedniego roku obrotowego, z wyjątkiem bilansu, zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym i rachunku przepływów pieniężnych, które sporządza się w sposób zapewniający porównywalność danych bieżącego półrocza roku obrotowego z danymi przedstawionymi za poprzedni rok obrotowy.

§ 134. Wstępne roczne sprawozdanie finansowe sporządza się w sposób zapewniający porównywalność danych bieżącego roku obrotowego z danymi przedstawionymi za poprzedni rok obrotowy.

§ 135. 1. Dom maklerski dołącza do rocznego sprawozdania finansowego opinię biegłego rewidenta o prawidłowości i rzetelności sprawozdania finansowego, raport z badania sprawozdania finansowego oraz sprawozdanie z działalności domu maklerskiego.

2. Roczne sprawozdanie finansowe sporządza się w sposób zapewniający porównywalność danych bieżącego roku obrotowego z danymi przedstawionymi za poprzedni rok obrotowy.

§ 136. 1. Do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego dołącza się sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej, opinię biegłego rewidenta o prawidłowości i rzetelności skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz raport z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

2. Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządza się w sposób zapewniający porównywalność danych bieżącego roku obrotowego z danymi przedstawionymi za poprzedni rok obrotowy.

§ 137. 1. Dane zawarte w sprawozdaniu o skonsolidowanych wymogach kapitałowych przedstawia się zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia.

2. Sprawozdanie o skonsolidowanych wymogach kapitałowych sporządza się raz na 6 miesięcy, za pierwsze półrocze roku obrotowego i za cały rok obrotowy.

3. Sprawozdanie o skonsolidowanych wymogach kapitałowych sporządza się narastająco od początku roku obrotowego.

4. W przypadku zmiany zastosowanych metod wykazywania danych zawartych w sprawozdaniu o skonsolidowanych wymogach kapitałowych, sporządza się notę objaśniającą, w której należy przedstawić informacje zapewniające porównywalność danych.

5. Do sprawozdania o skonsolidowanych wymogach kapitałowych dołącza się szczegółową charakterystykę składu skonsolidowanego portfela handlowego, o którym mowa w § 12 ust. 6 pkt 2 lit. a rozporządzenia o wymogach kapitałowych, według stanu na dzień sporządzenia sprawozdania.

§ 138. 1. Zestawienie zaangażowań w skali całej grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 13 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, powinno zawierać następujące informacje:

- 1) nazwę (firmę) podmiotu, wobec którego powstało zaangażowanie;
- 2) wartość i rodzaj zaangażowania wobec danego podmiotu z podziałem na zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe.

2. Zestawieniem powinny być objęte podmioty, wobec których łączne zaangażowanie grupy kapitałowej przekracza 10 % nadzorowanych kapitałów domu maklerskiego.

3. Zestawienie zaangażowań w skali całej grupy kapitałowej sporządza się raz na 6 miesięcy, za pierwsze i drugie półrocze roku obrotowego.

§ 139. 1. Sprawozdanie z dużych zaangażowań powinno zawierać następujące informacje:

- 1) nazwę (firmę) podmiotu, wobec którego powstało duże zaangażowanie określone w § 3 załącznika nr 7 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych;
- 2) wartość i rodzaj dużego zaangażowania wobec danego podmiotu z podziałem na zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe oraz z wyszczególnieniem zaangażowania zaliczonego do portfela handlowego i niehandlowego;
- 3) datę powstania dużego zaangażowania;
- 4) okres utrzymywania dużego zaangażowania w portfelach handlowym lub niehandlowym;
- 5) poziom nadzorowanych kapitałów:
  - a) domu maklerskiego w wielkości ustalonej, niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, w sposób określony w § 1 ust. 3 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, lub
  - b) domu maklerskiego wchodzącego w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 13 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, w wielkości ustalonej, niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, w sposób określony w § 6 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, bez uwzględnienia wielkości kapitałów uzupełniających III kategorii.

2. Sprawozdanie z dużych zaangażowań sporządza się raz na 3 miesiące, za każdy kwartał roku obrotowego.

3. Dom maklerski należący do grupy, o której mowa w § 12 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, przekazuje sprawozdanie zawierające informacje, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do sumy skonsolidowanych kapitałów podstawowych i uzupełniających II kategorii.

§ 140. 1. Dane zawarte w zestawieniu statystycznym przedstawia się zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia.

2. Część A Zestawienia statystycznego sporządza się raz na 3 miesiące, za każdy kwartał roku kalendarzowego.

3. Część B Zestawienia statystycznego sporządza się raz na 6 miesięcy, za pierwsze półrocze roku obrotowego i za cały rok obrotowy.

4. Zestawienie statystyczne sporządza się według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, z wyjątkiem części B nr 6 Zestawienia odnoszącej się do kosztów delegacji zagranicznych oraz usług obcych, którą sporządza się narastająco od początku roku kalendarzowego.

5. Instrumenty finansowe na rachunkach papierów wartościowych wykazywane w części A Zestawienia statystycznego wycenia się według zasad zawartych w odrębnych przepisach wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

§ 141. 1. Dane zawarte w informacji o wybranych danych finansowych przedstawia się zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia.

2. Informację o wybranych danych finansowych sporządza się raz na 6 miesięcy, za pierwsze półrocze roku obrotowego i za cały rok obrotowy.

3. Informację o wybranych danych finansowych sporządza się:

- 1) w zakresie części A i B Informacji o wybranych danych finansowych - według stanu na koniec okresu sprawozdawczego;
- 2) w zakresie części C Informacji o wybranych danych finansowych - narastająco od początku roku obrotowego.

§ 142. 1. Dom maklerski, bank prowadzący działalność maklerską w formie biura maklerskiego oraz zagraniczna firma inwestycyjna i zagraniczna osoba prawna, prowadzące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w formie oddziału, są obowiązane dostarczać Komisji zestawienia kwartalne, dotyczące działalności, o której mowa w § 108 pkt 1.

2. Zestawienie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje odrębnie dla każdego rodzaju instrumentów rynku niepublicznego:

- 1) najwyższą i najniższą cenę zawartych transakcji wraz z ich wartością oraz daty ich zawarcia;
- 2) ceny i daty zawarcia oraz wartości 5 transakcji o najwyższych wartościach;
- 3) liczbę zawartych transakcji;
- 4) sumę wartości wszystkich zawartych transakcji;
- 5) wolumen obrotu (w sztukach).

§ 143. 1. Raport bieżący dostarcza się, z zastrzeżeniem ust. 2, w terminie 3 dni roboczych od wystąpienia zdarzenia lub powzięcia o nim informacji przez dom maklerski, biuro maklerskie oraz zagraniczną firmę inwestycyjną, zagraniczną osobę prawną, prowadzące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską, lub bank powierniczy.

2. W przypadkach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2, 4, 9, 11, 12, 30 i 40, § 53 ust. 1 pkt 2, 4, 7-10 i 19, § 77 pkt 2 i 5-8, § 93 ust. 1 pkt 2 i 4 oraz § 112 pkt 2 i 5-8, raport bieżący

dostarcza się w terminie 24 godzin od wystąpienia zdarzenia lub powzięcia o nim informacji przez dom maklerski, biuro maklerskie oraz zagraniczną firmę inwestycyjną, zagraniczną osobę prawną, prowadzące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską, lub bank powierniczy.

3. W przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 35, § 53 ust. 1 pkt 20, § 93 ust. 1 pkt 11 oraz § 112 pkt 16, raport bieżący dostarcza się w formie zbiorczej za tydzień, do końca trzeciego dnia roboczego tygodnia następującego po tym tygodniu.

4. Sprawozdanie, o którym mowa w § 129, dostarcza się w terminie 6 tygodni od zakończenia każdego półrocza roku kalendarzowego.

5. Sprawozdanie miesięczne dostarcza się w terminie 20 dni od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego, którego dotyczy.

6. Sprawozdanie półroczne, o którym mowa w § 130 ust. 4, dostarcza się w terminie 6 tygodni od zakończenia pierwszego półrocza roku obrotowego.

7. Wstępne roczne sprawozdanie finansowe, z zastrzeżeniem ust. 9, dostarcza się nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia roku obrotowego. W przypadku gdy w powyższym terminie sporządzono kilka wersji wstępnego rocznego sprawozdania finansowego, Komisji dostarcza się jego ostatnią wersję.

8. Roczne sprawozdanie finansowe wraz z dokumentami, o których mowa w § 135 ust. 1, dostarcza się niezwłocznie po zakończeniu badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta, nie później jednak niż 15 dni przed terminem zwyczajnego walnego zgromadzenia dokonującego zatwierdzenia sprawozdania finansowego domu maklerskiego. W przypadku gdy opinia o badanym sprawozdaniu jest opinią z zastrzeżeniem, opinią negatywną lub biegły rewident odstąpił od wydania opinii, sprawozdanie dostarcza się niezwłocznie po zakończeniu badania sprawozdania finansowego.

9. Dostarczenie rocznego sprawozdania finansowego wraz z dokumentami, o których mowa w § 135 ust. 1, w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia roku obrotowego, zwalnia z obowiązku dostarczenia wstępnego rocznego sprawozdania finansowego.

10. Do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego stosuje się odpowiednio przepisy ust. 7.

11. Zestawienie, o którym mowa w § 142 ust. 1, dostarcza się w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po kwartale objętym sprawozdaniem.

12. Sprawozdanie o skonsolidowanych wymogach kapitałowych dostarcza się w terminie 6 tygodni od zakończenia okresu objętego sprawozdaniem.

13. Zestawienie zaangażowań w skali całej grupy dostarcza się w terminie 6 tygodni od zakończenia półrocza roku obrotowego.

14. Sprawozdanie z dużych zaangażowań dostarcza się w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po kwartale objętym sprawozdaniem.

15. Zestawienie statystyczne dostarcza się:

- 1) w zakresie części A Zestawienia statystycznego - w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po kwartale objętym zestawieniem;
- 2) w zakresie części B Zestawienia statystycznego - w terminie 6 tygodni od zakończenia każdego półrocza roku obrotowego.

16. Informację o wybranych danych finansowych dostarcza się:

- 1) za pierwsze półrocze roku obrotowego w terminie 6 tygodni od zakończenia półrocza roku obrotowego;
- 2) za rok obrotowy w terminie 3 miesięcy od zakończenia roku obrotowego.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 144. Rozporządzenie ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań sporządzanych za okresy rozpoczynające się w 2008 r., dla których termin dostarczenia przypada po dniu wejścia w życie rozporządzenia.

§ 145. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia⁴⁾.

Minister Finansów

- ¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).
- ²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535, Nr 146, poz. 1546 i Nr 213, poz. 2155, z 2005 r. Nr 10, poz. 66, Nr 184, poz. 1539 i Nr 267, poz. 2252 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 208, poz. 1540.
- ³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 102, poz. 1117, z 2003 r. Nr 49, poz. 408 i Nr 229, poz. 2276, z 2005 r. Nr 132, poz. 1108, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 208, poz. 1540.
- ⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 kwietnia 2006 r. w sprawie obowiązków sprawozdawczych w zakresie obrotu papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa (Dz. U. Nr 67, poz. 477), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 25 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr .....).

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1

PÓŁROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ORAZ Z FUNKCJONOWANIA NADZORU WEWNĘTRZNEGO PODMIOTU PROWADZĄCEGO DZIAŁALNOŚĆ MAKLERSKĄ (PRN-01)

Okres sprawozdawczy: od ..... do .....

1. Podstawowe informacje o podmiocie prowadzącym działalność maklerską
  - 1.1. Podać liczbę pracowników, z wyszczególnieniem liczby maklerów papierów wartościowych, doradców inwestycyjnych oraz maklerów giełd towarowych, zatrudnionych w podmiocie prowadzącym działalność maklerską na początku i na końcu okresu sprawozdawczego.
  - 1.2. Podać listę pracowników podmiotu prowadzącego działalność maklerską, z którymi w okresie sprawozdawczym rozwiązano umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika, wraz z uzasadnieniem przyczyn rozwiązania umowy.
imię i nazwisko _____
pełniona funkcja _____
data _____
przyczyny zwolnienia _____
  - 1.3. Podać listę punktów obsługi klientów, punktów przyjmowania zleceń oraz wykonywania czynności określonych w art. 113 ustawy według stanu na koniec okresu sprawozdawczego wraz ze zmianami w liczbie punktów obsługi klienta w okresie sprawozdawczym.
  - 1.4. Podać listę jednostek organizacyjnych (w tym punktów obsługi klientów oraz punktów przyjmowania zleceń), w których zatrudniony był co najmniej jeden makler papierów wartościowych lub makler giełd towarowych, wraz z imionami i nazwiskami zatrudnionych maklerów, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego wraz ze zmianami w stanie tego zatrudnienia w okresie sprawozdawczym.
2. Komórka nadzoru wewnętrznego
  - 2.1. Podać skład osobowy komórki nadzoru wewnętrznego z wyodrębnieniem osoby pełniącej funkcję inspektora nadzoru według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, zgodnie z wzorem określonym w tabeli nr 1.
  - 2.2. Podać liczbę, przedmiot, miejsce i daty kontroli przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym przez komórkę nadzoru wewnętrznego.
3. Organizacja, sposób przeprowadzania i kontrola operacji dokonywanych bezpośrednio z klientami
  - 3.1. Podać listę osób upoważnionych do decydowania o przyznaniu klientowi określonego sposobu dokonywania zapłaty, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy, w podziale na sposoby dokonywania zapłaty, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, zgodnie z wzorem określonym w tabeli nr 1.

- 3.2. Podać listę osób upoważnionych do decydowania o ustaleniu dla klientów limitów maksymalnej wysokości należności podmiotu prowadzącego działalność maklerską od klienta z tytułu zawartych transakcji, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, zgodnie z wzorem określonym w tabeli nr 1.
- 3.3. Podać liczbę klientów, którzy w okresie sprawozdawczym posiadali zawarte umowy o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, na podstawie których mogli składać zlecenia kupna instrumentów finansowych bez posiadania całkowitego ani częściowego pokrycia na rachunku pieniężnym i bez stosowania zabezpieczeń.
- 3.4. Podać liczbę klientów, których prawo do składania zleceń kupna instrumentów finansowych bez całkowitego pokrycia było w okresie sprawozdawczym zawieszona na okres 6 miesięcy na skutek niedokonania przez tych klientów zapłaty z tytułu zawartych transakcji.
- 3.5. Podać liczbę przypadków odnośnie do sytuacji określonej w pkt 3.4 dotyczących pracowników i członków organów oraz podmiotu prowadzącego działalność maklerską.
4. Organizacja, sposób przeprowadzania i kontrola operacji dokonywanych we własnym imieniu i na własny rachunek
  - 4.1. Wskazać osoby upoważnione w okresie sprawozdawczym do nabywania lub sprzedaży instrumentów finansowych w imieniu i na rachunek podmiotu prowadzącego działalność maklerską wraz z podaniem, od kiedy i do kiedy dana osoba posiadała upoważnienie, zgodnie z wzorem określonym w tabeli nr 1, w podziale na:
    - a) realizację zadań związanych z organizacją rynku:
      - animator rynku,
      - animator emitenta,
      - organizator rynku na CTO,
      - inne (w tym na rynkach regulowanych, zorganizowanych w innym państwie członkowskim w rozumieniu art. 3 pkt 23 ustawy),
    - b) nabywanie lub zbywanie instrumentów finansowych na własny rachunek w celu realizacji umów o subemisje usługowe lub innych umów o podobnym charakterze,
    - c) nabywanie lub zbywanie instrumentów finansowych na własny rachunek w celu realizacji umów o subemisje inwestycyjne lub innych umów o podobnym charakterze,
    - d) nabywanie lub zbywanie instrumentów finansowych na własny rachunek,
    - e) wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego poprzez zawarcie na własny rachunek umowy sprzedaży (transakcji bezpośredniej) ze zleceniodawcą.
  - 4.2. W przypadku osób, które w okresie sprawozdawczym przestały pełnić funkcje określone w pkt 4.1, podać przyczyny zaprzestania wykonywania tej funkcji, o ile związane one były z działalnością, o której mowa w pkt 4. 1.
5. Prowadzenie ksiąg rachunkowych i ewidencja papierów wartościowych
  - 5.1. Podać w formie załącznika obowiązujący w okresie sprawozdawczym w podmiocie prowadzącym działalność maklerską zakładowy plan kont. W następnych sprawozdaniach podać ewentualne zmiany w zakładowym planie kont.

- 5.2. Wskazać osobę bezpośrednio nadzorującą w okresie sprawozdawczym prowadzenie ewidencji papierów wartościowych w podmiocie prowadzącym działalność maklerską, zgodnie z wzorem określonym w tabeli nr 1.
6. Zasady postępowania z informacjami poufnymi lub stanowiącymi tajemnicę zawodową
- 6.1. Podać listę instrumentów finansowych, w stosunku do których podmiot prowadzący działalność maklerską wykonywał w okresie sprawozdawczym następujące funkcje:
- podmiotu sporządzającego prospekt emisyjny,
  - podmiotu oferującego (organizator konsorcjum),
  - uczestnika konsorcjum,
  - subemitenta usługowego lub inną funkcję o podobnym charakterze,
  - subemitenta inwestycyjnego lub inną funkcję o podobnym charakterze.
- 6.2. Podać stosowane w okresie sprawozdawczym sposoby zabezpieczenia systemów informatycznych lub systemów przetwarzania danych podmiotu prowadzącego działalność maklerską przed dostępem do nich osób nieupoważnionych. W następnych sprawozdaniach podać ewentualne zmiany w sposobach zabezpieczenia.
- 6.3. Podać, ile razy w okresie sprawozdawczym pracownicy zgłaszali inspektorowi nadzoru fakt utraty dokumentu, projektu dokumentu, jego kopii lub innego nośnika informacji, zawierającego informację poufną lub stanowiącą tajemnicę zawodową. Wskazać wyniki postępowania wyjaśniającego.
- 6.4. Podać listę pracowników podmiotu prowadzącego działalność maklerską, którzy w okresie sprawozdawczym posiadali rachunek papierów wartościowych, rachunek transakcji giełdowych lub rachunek pieniężny w podmiocie prowadzącym działalność maklerską, zgodnie z wzorem określonym w tabeli nr 2.
- 6.5. Podać listę pracowników podmiotu prowadzącego działalność maklerską, którzy w okresie sprawozdawczym posiadali rachunek papierów wartościowych, rachunek transakcji giełdowych lub rachunek pieniężny prowadzony przez inny podmiot, zgodnie z wzorem określonym w tabeli nr 2.
- 6.6. Podać listę pracowników podmiotu prowadzącego działalność maklerską mających dostęp do informacji poufnych lub stanowiących tajemnicę zawodową, którzy ustanowili pełnomocnictwa do dysponowania swoim rachunkiem papierów wartościowych, rachunkiem transakcji giełdowych lub rachunkiem pieniężnym w podmiocie prowadzącym działalność maklerską, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, zgodnie z wzorem określonym w tabeli nr 2.
- 6.7. Podać listę pracowników podmiotu prowadzącego działalność maklerską mających dostęp do informacji poufnych lub stanowiących tajemnicę zawodową, którzy przyjęli pełnomocnictwo (z wyjątkiem pełnomocnictw służbowych, m.in. pełnomocnictw do wystawiania zleceń na podstawie dyspozycji składanych za pomocą urządzeń technicznych oraz pełnomocnictw wynikających z umów o zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie) od klientów podmiotu prowadzącego działalność maklerską, dotyczące złożenia zlecenia kupna lub sprzedaży papierów wartościowych, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, zgodnie z wzorem określonym w tabeli nr 2.

- 6.8. Podać listę pracowników podmiotu prowadzącego działalność maklerską mających dostęp do informacji poufnych lub stanowiących tajemnicę zawodową, którzy przyjęli pełnomocnictwo (z wyjątkiem pełnomocnictw służbowych, m.in. pełnomocnictw wynikających z umów o zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie) od klientów innego podmiotu prowadzącego działalność maklerską, dotyczące złożenia zlecenia kupna lub sprzedaży papierów wartościowych, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, zgodnie z wzorem określonym w tabeli nr 2.
7. Zabezpieczenie i archiwizacja dokumentów związanych z prowadzoną działalnością podmiotu prowadzącego działalność maklerską
  - 7.1. Wskazać miejsca, adresy i rodzaje archiwów, a także osoby odpowiedzialne za prowadzenie archiwów.
8. Oprogramowanie eksploatowane w podmiocie prowadzącym działalność maklerską
  - 8.1. Wymienić rodzaj i wersję oprogramowania eksploatowanego w okresie sprawozdawczym w podmiocie prowadzącym działalność maklerską służącego do zawierania, rozliczania i ewidencjonowania transakcji, z podziałem na poszczególne komórki organizacyjne podmiotu prowadzącego działalność maklerską.
  - 8.2. Wskazać osobę bezpośrednio nadzorującą w okresie sprawozdawczym pracę zespołu informatyków w podmiocie prowadzącym działalność maklerską, zgodnie z wzorem określonym w tabeli nr 1.
  - 8.3. Wskazać administratora sieci informatycznej w podmiocie prowadzącym działalność maklerską w okresie sprawozdawczym.
imię i nazwisko _____
forma prawna zatrudnienia _____
  - 8.4. Podać stosowaną w okresie sprawozdawczym strukturę i typy instalacji (lokalna, zdalna) dostępu do systemu informatycznego Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. i innych podmiotów prowadzących rynek regulowany, z wyszczególnieniem punktów obsługi klientów oraz liczby osób posiadających prawo dostępu. W następnych sprawozdaniach podać ewentualne zmiany struktury i typów instalacji oraz listy punktów obsługi klientów i liczby osób.
  - 8.5. Podać standardy i produkty stosowane w okresie sprawozdawczym dla połączeń wewnętrznych systemów informatycznych podmiotu prowadzącego działalność maklerską z serwerami SLE (obsługa zleceń) oraz SLC (odbiór informacji rynkowych) znajdującymi się w siedzibie podmiotu prowadzącego działalność maklerską. W następnych sprawozdaniach podać ewentualne zmiany standardów i produktów.
  - 8.6. Czy w okresie sprawozdawczym stosowano zasady zabezpieczeń i dokonywania zmian kodów dostępu do systemu informatycznego podmiotu prowadzącego działalność maklerską i Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.?
tak _____ nie _____
  - 8.7. Czy podmiot prowadzący działalność maklerską posiadał w okresie sprawozdawczym dodatkowy serwer (komputer) z wersją zapasową bazy danych?
tak _____ nie _____
  - 8.8. Czy w okresie sprawozdawczym doszło do awarii w systemach informatycznych podmiotu prowadzącego działalność maklerską? Jeśli tak - podać datę, opisać przyczyny i skutki tej awarii oraz działania podjęte w celu zapobieżenia takim awariom w przyszłości.

- 8.9. Podać liczbę, lokalizację oraz sposób połączenia serwerów SLE oraz SLC znajdujących się w siedzibie podmiotu prowadzącego działalność maklerską z systemem informatycznym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. W następnych sprawozdaniach podać ewentualne zmiany liczby, lokalizacji i sposobu połączenia.
- 8.10. Podać liczbę stacji roboczych połączonych z serwerami SLE oraz SLC znajdującymi się w siedzibie podmiotu prowadzącego działalność maklerską, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. W następnych sprawozdaniach podać ewentualne zmiany tej liczby.
- 8.11. Podać liczbę stacji roboczych połączonych z serwerami SLE oraz SLC administrowanymi przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. W następnych sprawozdaniach podać ewentualne zmiany tej liczby.
- Podpisy osób sporządzających i zatwierdzających sprawozdanie.

Wzór tabeli nr 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Lp	Imię	Nazwisko	Pełni funkcja	Wskazać, czy osoba wykonuje w podmiocie składającym sprawozdanie jedno z zadań: - pełni funkcję Inspektora Nadzoru [IN] (pkt 2.1), - wchodzi w skład komórki nadzoru wewnętrznego [KNW] (pkt 2.1), - bezpośrednio nadzoruje	Upoważnienie do decydowania o przyznaniu klientowi i określonego sposobu zapłaty [T/N], podać sposoby dokonywania zapłaty (pkt	Upoważnienie do decydowania o ustaleniu dla klientów limitów maksymalnej wysokości należności od klienta z tytułu zawartych transakc	Upoważnienie do nabywania lub sprzedaży instrumentów finansowych w imieniu i rachunek podmiotu składającego sprawozdanie [T/N] (pkt 4.1)	Wskazać rodzaj działalności (z listy w pkt 4.1) i podać okres, w jakim osoba posiadała upoważnienie - jeżeli [T] w kolumnie nr 8	Rodzaj licencji [T/N]: maklera papierów wartościowych [MPW], doradcy inwestycyjnego [DI], maklera giełd towarowych [MGT] (pkt 4.1)

				<p>prorowadzenie ewidencji papierów</p> <p>wartościowych [NEPW] (pkt 5.2), - nadzoruje pracę zespołu informatyków [NZI] (pkt 8.2)</p>	3.1)	<p>ji [T/N] (pkt 3.2)</p>			

Wzór tabeli nr 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Lp.	Imię	Nazwisko	Pełni funkcja	Dostęp do informacji poufnych lub tajemnicy zawodow	Rachunek w podmiocie składającym sprawozdanie	Rachunek w innym podmiocie prowadzącym działalność	Pełnomocnik do własnego rachunku / rachunków w pracowni	Liczba ustanowionych pełnomocników (pkt 6.6)	Imiona i nazwiska pełnomocników (pkt 6.6)	Przyjęcie pełnomocnictwa do rachunku od klienta	Przyjęcie pełnomocnictwa od osoby posiadającej rachunek

ZAŁĄCZNIK Nr 2

PÓLROCZNE SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ORAZ Z FUNKCJONOWANIA NADZORU WEWNĘTRZNEGO BANKU POWIERNICZEGO (PRN-02)

Okres sprawozdawczy: od .... do .....

1. Podstawowe informacje o banku powierniczym
  - 1.1. Podać liczbę pracowników zatrudnionych w jednostce organizacyjnej banku powierniczego prowadzącej rachunki papierów wartościowych (zwanej dalej "jednostką banku") na początku i końcu okresu sprawozdawczego.
  - 1.2. Podać listę pracowników jednostki banku, z którymi w okresie sprawozdawczym rozwiązano umowę o pracę, wraz z uzasadnieniem przyczyn rozwiązania umowy.
imię i nazwisko _____
pełniona funkcja _____
data _____
przyczyny zwolnienia _____
2. Komórka nadzoru wewnętrznego
  - 2.1. Podać skład osobowy komórki nadzoru wewnętrznego z wyodrębnieniem osoby pełniącej funkcję inspektora nadzoru według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, zgodnie z wzorem określonym w tabeli nr 1.
  - 2.2. Podać liczbę, przedmiot, miejsce i daty kontroli przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym przez komórkę nadzoru wewnętrznego.
3. Organizacja, sposób przeprowadzania i kontrola operacji dokonywanych bezpośrednio z klientami
  - 3.1. Podać listę osób upoważnionych do zawierania z klientami umów prowadzenia rachunku papierów wartościowych według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, zgodnie z wzorem określonym w tabeli nr 1.
4. Ewidencja papierów wartościowych
  - 4.1. Wskazać osobę bezpośrednio nadzorującą w okresie sprawozdawczym prowadzenie ewidencji papierów wartościowych w jednostce banku, zgodnie z wzorem określonym w tabeli nr 1.
5. Zasady postępowania z informacjami poufnymi lub stanowiącymi tajemnicę zawodową
  - 5.1. Podać stosowane w okresie sprawozdawczym sposoby zabezpieczenia systemów informatycznych lub systemów przetwarzania danych jednostki banku przed dostępem do nich osób nieupoważnionych. W następnych sprawozdaniach podać ewentualne zmiany w sposobach zabezpieczenia.
  - 5.2. Podać, ile razy w okresie sprawozdawczym pracownicy zgłaszali inspektorowi nadzoru fakt utraty dokumentu, projektu dokumentu, jego kopii lub innego nośnika informacji, zawierającego informację poufną lub tajemnicę zawodową. Wskazać wyniki postępowania wyjaśniającego.
  - 5.3. Podać listę pracowników jednostki banku, którzy w okresie sprawozdawczym posiadali rachunek papierów wartościowych w jednostce banku.
imię i nazwisko _____
pełniona funkcja _____
6. Zabezpieczenie i archiwizacja dokumentów związanych z prowadzoną działalnością jednostki banku
  - 6.1. Wskazać miejsca, adresy i rodzaje archiwów, a także osoby odpowiedzialne za prowadzenie archiwów.
7. Oprogramowanie eksploatowane w jednostce banku

- 7.1. Wymienić rodzaj i wersje oprogramowania eksploatowanego w okresie sprawozdawczym w jednostce banku służącego do ewidencjonowania papierów wartościowych.
- 7.2. Wskazać osobę bezpośrednio nadzorującą w okresie sprawozdawczym pracę zespołu informatyków w jednostce banku, zgodnie z wzorem określonym w tabeli nr 1.
- 7.3. Wskazać administratora sieci informatycznej w jednostce banku w okresie sprawozdawczym, zgodnie z wzorem określonym w tabeli nr 1.
- 7.4. Czy jednostka banku posiadała w okresie sprawozdawczym dodatkowy serwer (komputer) z wersją zapasową bazy danych?
tak _____ nie _____
- 7.5. Czy w okresie sprawozdawczym doszło do awarii w systemach informatycznych jednostki banku? Jeśli tak - podać datę, opisać przyczyny i skutki tej awarii oraz działania podjęte w celu zapobieżenia takim awariom w przyszłości.

Podpisy osób sporządzających i zatwierdzających sprawozdanie.

Wzór tabeli nr 1

1	2	3	4	5	6
Lp.	Imię	Nazwisko	Pełniona funkcja	Wskazać, czy osoba wykonuje w podmiocie składającym sprawozdanie jedno z zadań: - pełni funkcję Inspektora Nadzoru [IN] (pkt 2.1), - wchodzi w skład komórki nadzoru wewnętrznego [KNW] (pkt 2.1), - bezpośrednio nadzoruje prowadzenie ewidencji papierów wartościowych [NEPW] (pkt 4.1), - nadzoruje pracę zespołu informatyków [NZI] (pkt 7.2), - administruje siecią informatyczną [ASI] (pkt 7.3)	Upoważnienie do zawierania z klientami umów prowadzenia rachunków papierów wartościowych [T/N] (pkt 3.1)

--	--	--	--	--	--

ZAŁĄCZNIK Nr 3

**SPRAWOZDANIE MIESIĘCZNE
MRF-01**

za okres sprawozdawczy od ..... do .....

Dane identyfikacyjne podmiotu sprawozdawczego:

Zakres prowadzonej działalności: znaczący
nieznaczący

WYSZCZEGÓLNIENIE		Stan na ostatni dzień okresu sprawozdawczego
1		2

CZEŚĆ A.

DZIAŁ I. POZIOM NADZOROWANYCH KAPITAŁÓW (w. 02+21+27-28-29)	01	
I. Kapitały podstawowe (w. 03+04+05+06+07+08-09-10-11-12-13-14-15)	02	
1. Kapitał zakładowy (fundusz wydzielony na działalność maklerską)	03	
2. Kapitał (fundusz) zapasowy	04	
3. Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe	05	
4. Niepodzielony zysk z lat ubiegłych	06	
5. Zysk w trakcie zatwierdzania	07	
6. Zysk netto (z bieżącej działalności)	08	
7. Należne wpłaty na kapitał zakładowy	09	

8. Akcje własne	10	
9. Wartość firmy	11	
10. Pozostałe wartości niematerialne i prawne	12	
11. Niepokryta strata z lat ubiegłych	13	
12. Strata w trakcie zatwierdzania	14	
13. Strata netto (z bieżącej działalności)	15	
II. Kapitały uzupełniające II kategorii (w. 17+19+20)	16	
1. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	17	
2. Zobowiązania podporządkowane z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 5 lat	18	
2.1. Wysokość zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 5 lat uwzględnianych w poziomie kapitałów uzupełniających II kategorii	19	
3. Zobowiązania z tytułu papierów wartościowych o nieoznaczonym terminie wymagalności oraz innych instrumentów finansowych o nieoznaczonym terminie wymagalności	20	
4. Wysokość kapitałów II kategorii uwzględniona w poziomie nadzorowanych kapitałów	21	
III. Kapitały uzupełniające III kategorii (w. 23-24+26)	22	
1. Zysk rynkowy	23	
2. Strata na operacjach zaliczonych do portfela niehandlowego	24	
3. Zobowiązania podporządkowane z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 2 lata	25	

3.1. Wysokość zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 2 lata uwzględnianych w poziomie kapitałów uzupełniających III kategorii	26	
4. Wysokość kapitałów III kategorii uwzględniona w poziomie nadzorowanych kapitałów	27	
IV. Akcje lub udziały banków, innych domów maklerskich, zagranicznych firm inwestycyjnych, instytucji kredytowych i instytucji finansowych	28	
V. Pożyczki podporządkowane udzielone bankom, innym domom maklerskim, zagranicznym firmom inwestycyjnym, instytucjom kredytowym i instytucjom finansowym zaliczane do ich kapitałów (funduszy) własnych	29	
DZIAŁ II. CAŁKOWITY WYMÓG KAPITAŁOWY (w. 31+40+41+42+43+44) albo (w. 32+40+41+42+43+44)	30	
1. Ryzyko rynkowe objęte modelem	31	
2. Ryzyko rynkowe nieobjęte modelem (w. 33+36+37+38+39)	32	
2.1. Ryzyko cen instrumentów kapitałowych (w. 34+35)	33	
2.1.1. Ryzyko szczególne cen instrumentów kapitałowych	34	
2.1.2. Ryzyko ogólne cen instrumentów kapitałowych	35	
2.2. Ryzyko cen towarów	36	
2.3. Ryzyko szczególne cen instrumentów dłużnych	37	
2.4. Ryzyko ogólne stóp procentowych	38	
2.5. Ryzyko walutowe	39	

3. Ryzyko rozliczenia-dostawy	40	
4. Ryzyko kontrahenta	41	
5. Ryzyko kredytowe	42	
6. Przekroczenie limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych zaangażowań	43	
7. Pozostałe kategorie ryzyka	44	
DZIAŁ III. ODCHYLENIE POZIOMU NADZOROWANYCH KAPITAŁÓW OD CAŁKOWITEGO WYMOGU KAPITAŁOWEGO (w. 01-30)	45	
DZIAŁ IV. POZOSTAŁE WYMOGI	46	
1. Wymóg kapitałowy z tytułu stałych kosztów	47	
2. Odchylenie wysokości nadzorowanych kapitałów od wymogu kapitałowego z tytułu stałych kosztów (w. 01-47)	48	
3. Poziom nadzorowanych kapitałów ustalony niezależnie od zakresu prowadzonej działalności	49	
4. Minimalna wysokość kapitału założycielskiego	50	
5. Odchylenie wysokości nadzorowanych kapitałów od minimalnej wysokości kapitału założycielskiego (w. 49-50)	51	

CZĘŚĆ B.

DZIAŁ V. LICZBA PROWADZONYCH RACHUNKÓW PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH KLIENTÓW	52	
DZIAŁ VI. ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM (w. 54+55+56+57+58+59+60+61)	53	
1. Zobowiązania wobec klientów	54	
2. Zobowiązania wobec domów maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską, banków prowadzących rachunki papierów wartościowych i towarowych domów maklerskich	55	
3. Zobowiązania wobec rynków regulowanych oraz giełd towarowych	56	
4. Zobowiązania wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych oraz giełdowych izb rozrachunkowych	57	
5. Zobowiązania wobec emitentów papierów wartościowych lub wprowadzających	58	
6. Zobowiązania podporządkowane	59	
7. Zobowiązania wobec macierzystego banku	60	
8. Inne zobowiązania (w. 62+63+64+65)	61	
8.1. Pożyczki	62	
8.2. Kredyty bankowe	63	
8.3. Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	64	
8.4. Pozostałe zobowiązania	65	
DZIAŁ VII. WYMAGALNOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ I NALEŻNOŚCI	66	
1. Zobowiązania krótkoterminowe	67	
2. Zobowiązania przeterminowane	68	
3. Należności krótkoterminowe	69	

4. Należności przeterminowane	70	
DZIAŁ VIII. NABYWANIE LUB SPRZEDAŻ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH WE WŁASNYM IMIENIU I NA WŁASNY RACHUNEK	71	
1. Wynik z operacji instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	72	
2. Wynik z operacji instrumentami finansowymi utrzymywanymi do terminu zapadalności	73	
3. Wynik z operacji instrumentami zaliczonymi do pożyczek udzielonych i należności własnych	74	
4. Wynik z operacji instrumentami finansowymi dostępnymi do sprzedaży	75	
5. Wartość instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu	76	
6. Wartość instrumentów finansowych utrzymywanym do terminu zapadalności	77	
7. Wartość pożyczek udzielonych i należności własnych	78	
8. Wartość instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	79	
DZIAŁ IX. WYNIK FINANSOWY NETTO (w. 81-82+83-84+85- 86-87)	80	
1. Przychody netto ogółem	81	
2. Koszty ogółem	82	
3. Zyski z tytułu finansowych kontraktów terminowych	83	
4. Straty z tytułu finansowych kontraktów terminowych	84	
5. Zyski nadzwyczajne	85	

6. Straty nadzwyczajne	86	
7. Podatek dochodowy	87	
DZIAŁ X. RELACJA WYBRANYCH ZOBOWIĄZAŃ DO POZIOMU NADZOROWANYCH KAPITAŁÓW (w. 59+62+63+64) / (w. 01)	88	
DZIAŁ XI. LICZBA PUNKTÓW OBSŁUGI KLIENTÓW	89	
DZIAŁ XII. AKTYWA KLIENTÓW (w. 91+95)	90	
1. Instrumenty finansowe klientów (w. 92+93+94)	91	
1.1. Akcje notowane i prawa do akcji zapisane na rachunkach papierów wartościowych	92	
1.2. Pozostałe papiery wartościowe zapisane na rachunkach papierów wartościowych klientów	93	
1.3. Pozostałe instrumenty finansowe klientów	94	
2. Środki pieniężne klientów (w. 96+97)	95	
2.1. Środki pieniężne klientów przechowywane na rachunkach pieniężnych klientów	96	
2.2. Pozostałe środki pieniężne klientów	97	
DZIAŁ XIII. AKTYWA KLIENTÓW NA RACHUNKACH W ZARZĄDZANIU (w. 99+102)	98	
1. Instrumenty finansowe klientów w zarządzaniu (w. 100+101)	99	
1.1. Papiery wartościowe klientów w zarządzaniu zdeponowane na rachunkach papierów wartościowych	100	
1.2. Pozostałe instrumenty finansowe	101	

klientów w zarządzaniu		
2. Środki pieniężne klientów w zarządzaniu	102	
DZIAŁ XIV. ŚRODKI PIENIĘŻNE	103	
1. Środki pieniężne klientów na rachunkach bankowych	104	
2. Pozostałe środki pieniężne klientów	105	
3. Środki pieniężne własne na rachunkach bankowych	106	
4. Pozostałe własne środki pieniężne	107	

Miejsce i data sporządzenia sprawozdania .....

Sprawozdanie sporządził: (imię i nazwisko) .....

(stanowisko) .....

(podpis) .....

(data) .....

Sprawozdanie akceptował: (imię i nazwisko) .....

(stanowisko) .....

(podpis) .....

(data) .....

INSTRUKCJA
dotycząca sprawozdania miesięcznego MRF-01

CZĘŚĆ A

Dział I. Poziom nadzorowanych kapitałów

1. W wierszu 01 należy podać poziom nadzorowanych kapitałów, o którym mowa w załączniku nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, stanowiący sumę wielkości zawartych w wierszach 02, 21, 27 pomniejszoną o pozycje zawarte w wierszach 28 i 29. Obliczanie poziomu nadzorowanych kapitałów należy dokonywać zgodnie z § 1 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
2. W wierszu 02 należy podać wysokość kapitałów podstawowych, o których mowa odpowiednio w § 2 lub § 7 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, stanowiących sumę wielkości zawartych w wierszach 03, 04, 05, 06, 07, 08 pomniejszoną o pozycje zawarte w wierszach 09, 10, 11, 12, 13, 14 i 15.

3. W wierszu 03 należy podać, odpowiednio, kapitał zakładowy spółki akcyjnej w wysokości określonej w statucie i wpisanej w Krajowym Rejestrze Sądowym lub wysokość środków na działalność maklerską wydzielonych z funduszy własnych banku.
4. W wierszu 04 należy podać wysokość kapitału (funduszu) zapasowego.
5. W wierszu 05 należy podać wysokość pozostałych kapitałów (funduszy) rezerwowych tworzonych z mocy prawa lub statutu.
6. W wierszu 06 należy podać wysokość niepodzielonego zysku z lat ubiegłych.
7. W wierszu 07 należy podać wysokość zysku w trakcie zatwierdzania, który powstaje od momentu zamknięcia ksiąg rachunkowych w przypadku określonym w art. 12 ust. 2 ustawy o rachunkowości i jest wykazywany do momentu zatwierdzenia jego wysokości przez zgromadzenie akcjonariuszy. W wierszu tym wykazuje się wysokość zysku w trakcie zatwierdzania obliczonego zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszoną o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów.
8. W wierszu 08 należy podać wysokość zysku netto (z bieżącej działalności) obliczoną zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszoną o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów.
9. W wierszu 09 należy podać należne wpłaty na poczet akcji objętych, lecz nie w pełni opłaconych (po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału zakładowego). W pozycji tej nie wykazuje się należności z tytułu odsetek za zwłokę lub odszkodowania umownego od akcjonariuszy będących w zwłoce.
10. W wierszu 10 należy podać wartość nabytych akcji własnych, wycenioną według cen nabycia, pomniejszonych o odpisy spowodowane trwałą utratą ich wartości.
11. W wierszu 11 należy podać wartość firmy w wielkości wykazywanej w bilansie.
12. W wierszu 12 należy podać wartość pozostałych wartości niematerialnych i prawnych netto uwzględniających zaliczki na wartości niematerialne i prawne.
13. W wierszu 13 należy podać wartość niepokrytej straty z lat ubiegłych.
14. W wierszu 14 należy podać wysokość straty w trakcie zatwierdzania, która powstaje od momentu zamknięcia ksiąg rachunkowych w przypadku określonym w art. 12 ust. 2 ustawy o rachunkowości i jest wykazywana do momentu zatwierdzenia jej wysokości przez zgromadzenie akcjonariuszy. W wierszu tym wykazuje się wysokość straty w trakcie zatwierdzania obliczoną zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości.
15. W wierszu 15 należy podać wysokość straty netto (z bieżącej działalności), tj. stratę po naliczeniu podatku dochodowego za okres od początku roku obrotowego do ostatniego dnia okresu objętego sprawozdaniem miesięcznym. Jeżeli raport sporządza się na skutek wystąpienia zdarzenia, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 30 lub § 56 ust. 1 pkt 22 rozporządzenia, należy podać kwotę straty netto, ustaloną w ostatnim sprawozdaniu miesięcznym.
16. W wierszu 16 należy podać wysokość kapitałów uzupełniających II kategorii, określonych odpowiednio w § 3 lub § 8 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, stanowiących sumę wierszy 17, 19 i 20.
17. W wierszu 17 należy podać wysokość kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny określonego odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 1 lub § 8 pkt 1 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
18. W wierszu 18 należy podać wysokość zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż pięć lat określonych w § 3 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 9 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, w pełnej wartości zobowiązań podporządkowanych. Wielkość zobowiązań podporządkowanych powstałych w wyniku

zaciągnięcia pożyczki lub kredytu w walutach obcych ustala się z uwzględnieniem zasad określonych w przepisach ustawy o rachunkowości.

19. W wierszu 19 należy podać wysokość zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż pięć lat w wysokości uwzględnianej w poziomie kapitałów uzupełniających II kategorii, do wysokości 50 % wielkości kapitałów podstawowych ustalonych na potrzeby obliczenia poziomu nadzorowanych kapitałów, w kwocie pomniejszanej na koniec każdego roku w ciągu ostatnich 5 lat trwania umowy o 20 % tej kwoty.
20. W wierszu 20 należy podać wysokość zobowiązań z tytułu papierów wartościowych o nieoznaczonym terminie wymagalności oraz innych instrumentów finansowych o nieoznaczonym terminie wymagalności, o których mowa odpowiednio w § 3 ust. 1 pkt 3 lub § 8 pkt 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, po uzyskaniu zezwolenia Komisji określonego w art. 105 ust. 1 pkt 2 lub w art. 112 ust. 2 pkt 2 ustawy.
21. W wierszu 21 należy podać wysokość kapitałów uzupełniających II kategorii uwzględnioną w poziomie nadzorowanych kapitałów, w kwocie nieprzewyższającej wysokości kapitałów podstawowych.
22. W wierszu 22 należy podać wysokość kapitałów uzupełniających III kategorii określonych odpowiednio w § 4 lub § 9 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
23. W wierszu 23 należy podać wysokość zysku rynkowego określonego odpowiednio w § 4 ust. 1 pkt 1 lub w § 9 pkt 1 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, ustalonego w sposób określony w § 11 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, narastająco do dnia sprawozdawczego, pomniejszony o znane obciążenia dywidendy, w zakresie jakim nie został zaliczony do kapitałów podstawowych lub podzielony w inny sposób.
24. W wierszu 24 należy podać wysokość straty (ze znakiem dodatnim) na wszystkich operacjach zaliczonych do portfela niehandlowego, obliczoną narastająco do dnia sprawozdawczego, z wyłączeniem strat z tytułu zmian kursów walutowych i cen towarów, w zakresie, w jakim nie została ujęta w kapitałach podstawowych lub pokryta w inny sposób, o której mowa odpowiednio w § 4 ust. 1 pkt 2 lub § 9 pkt 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
25. W wierszu 25 należy podać wysokość zaciągniętych zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 2 lata, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, których wartość nie została zaliczona do kapitałów uzupełniających II kategorii. Wielkość zobowiązań podporządkowanych powstałych w wyniku zaciągnięcia pożyczki lub kredytu w walutach obcych ustala się z uwzględnieniem zasad określonych w przepisach ustawy o rachunkowości.
26. W wierszu 26 należy podać wysokość zaciągniętych zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 2 lata, uwzględnianych w poziomie kapitałów uzupełniających III kategorii, nieprzekraczającą 150 % kwoty, o jaką kapitały podstawowe przewyższają wyższą z kwot:
  - a) połowę wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, o którym mowa w załączniku nr 6 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych,
  - b) różnicę wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego i kapitałów uzupełniających II kategorii.
27. W wierszu 27 należy podać wysokość kapitałów uzupełniających III kategorii uwzględnioną w poziomie nadzorowanych kapitałów, jeśli różnica wartości wykazanych w wierszach 23 i 24 powiększona o wartość wykazaną w wierszu 26 jest dodatnia, w kwocie nie wyższej niż suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego, ryzyka

rozliczenia-dostawy, ryzyka kontrahenta i przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych zaangażowań określonych w § 4 ust. 1 rozporządzenia o wymogach kapitałowych. W przypadku gdy różnica wartości wykazanych w wierszach 23 i 24 powiększona o wartość wykazaną w wierszu 26 jest ujemna lub zakres prowadzonej działalności domu maklerskiego (biura maklerskiego) jest nieznaczący, w wierszu 27 należy wykazać wartość zero.

28. W wierszu 28 należy podać wartość akcji lub udziałów banków, innych domów maklerskich, zagranicznych firm inwestycyjnych, instytucji kredytowych i instytucji finansowych, o których mowa w § 1 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, wycenionych zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy o rachunkowości. Wartość tę wykazuje się z uwzględnieniem zasad określonych w § 1 ust. 5 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
29. W wierszu 29 należy podać wysokość pożyczek podporządkowanych udzielonych bankom, innym domom maklerskim, zagranicznym firmom inwestycyjnym, instytucjom kredytowym i innym instytucjom finansowym zaliczane do ich kapitałów (funduszy) własnych, o których mowa w § 1 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, w kwotach netto wykazanych w bilansie.

Dział II. Całkowity wymóg kapitałowy

30. W wierszu 30 należy podać wysokość całkowitego wymogu kapitałowego, o którym mowa w § 3 ust. 2 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, stanowiącego sumę pozycji wykazywanych w wierszach 31, 40, 41, 42, 43 i 44 w przypadku, gdy dom maklerski lub biuro maklerskie spełniło warunki określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia o wymogach kapitałowych i stosuje metodę wartości zagrożonej, określoną w załączniku nr 10 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, do obliczania łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego. W przypadku gdy dom maklerski lub bank prowadzący działalność maklerską nie stosuje metody wartości zagrożonej do obliczania łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego całkowity wymóg kapitałowy stanowi sumę pozycji wykazywanych w wierszach 32, 40, 41, 42, 43 i 44.
31. W wierszu 31 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego objętego modelem, w przypadku, gdy dom maklerski lub bank prowadzący działalność maklerską spełnił warunki określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia o wymogach kapitałowych i stosuje metodę wartości zagrożonej, określoną w załączniku nr 10 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, do obliczania łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego.
32. W wierszu 32 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego obliczonego w sposób określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, w przypadku, gdy dom maklerski lub biuro maklerskie nie stosuje metody wartości zagrożonej, określonej w załączniku nr 10 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, do obliczania łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego. W tym wierszu należy podać wartość stanowiącą sumę wielkości wykazanych w wierszach 33, 36, 37, 38 i 39.
33. W wierszu 33 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen instrumentów kapitałowych stanowiącą sumę pozycji wykazanych w wierszach 34 i 35.
34. W wierszu 34 należy podać wartość wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów kapitałowych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z częścią A.II. załącznika nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.

35. W wierszu 35 należy podać wartość wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego cen instrumentów kapitałowych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z częścią A.II. załącznika nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
36. W wierszu 36 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z częścią B.II. załącznika nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
37. W wierszu 37 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z częścią C.II. załącznika nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
38. W wierszu 38 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z częścią D.II. załącznika nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
39. W wierszu 39 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 5 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
40. W wierszu 40 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rozliczenia-dostawy. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
41. W wierszu 41 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kontrahenta. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
42. W wierszu 42 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
43. W wierszu 43 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych zaangażowań. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
44. W wierszu 44 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu pozostałych kategorii ryzyka. Wartość tego wymogu kapitałowego jest określana dodatkowo przez dom maklerski lub biuro maklerskie w zakresie i wysokości adekwatnej do ponoszonego ryzyka.

Dział III. Odchylenie poziomu nadzorowanych kapitałów od całkowitego wymogu kapitałowego

45. W wierszu 45 należy podać wartość stanowiącą różnicę pomiędzy pozycjami wykazanymi w wierszach 01 i 30.

Dział IV. Pozostałe wymogi

46. W wierszu 47 należy podać wartość wymogu kapitałowego z tytułu kosztów stałych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 8 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
47. W wierszu 48 należy podać wielkość odchylenia wysokości nadzorowanych kapitałów od wysokości wymogu kapitałowego z tytułu kosztów stałych stanowiącego różnicę wielkości wykazanych w wierszach 01 i 47.
48. W wierszu 49 należy podać poziom nadzorowanych kapitałów ustalony, niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, na potrzeby obliczenia wymogów kapitałowych, o których mowa w § 3 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia o wymogach kapitałowych. Pozycję stanowi suma kapitałów podstawowych i uzupełniających II kategorii pomniejszona o

wartość akcji lub udziałów banków, innych domów maklerskich, zagranicznych firm inwestycyjnych, instytucji kredytowych i instytucji finansowych oraz udzielone tym instytucjom pożyczki podporządkowane, które są zaliczane do ich kapitałów (funduszy) własnych, jeżeli spełnione są warunki, o których mowa w § 1 ust. 5 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.

49. W wierszu 50 należy podać wymaganą na prowadzenie działalności maklerskiej wysokość kapitału założycielskiego określoną w art. 98 ustawy.
50. W wierszu 51 należy podać wielkość odchylenia wysokości nadzorowanych kapitałów od wymaganej na prowadzenie działalności maklerskiej wysokości kapitału założycielskiego, określonej w art. 98 ustawy, stanowiącego różnicę wielkości wykazanych w wierszach 49 i 50.

CZEŚĆ B

Dział V. Liczba prowadzonych rachunków papierów wartościowych klientów

51. W wierszu 52 należy podać liczbę prowadzonych rachunków papierów wartościowych klientów dla papierów wartościowych znajdujących się w obrocie na rynku regulowanym, ustaloną na koniec ostatniego dnia okresu objętego sprawozdaniem miesięcznym.

Dział VI. Zobowiązania ogółem

52. W wierszu 53 należy podać wartość zobowiązań ogółem będących sumą pozycji wykazanych w wierszach 54-61. Zobowiązania z tytułu transakcji zawartych na rynku regulowanym należy ująć w wysokości faktycznie wymaganych płatności.
53. W wierszu 54 należy podać wielkość zobowiązań wobec klientów.
54. W wierszu 55 należy podać wielkość zobowiązań wobec innych domów maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską, banków prowadzących rachunki papierów wartościowych i towarowych domów maklerskich. Zobowiązania z tytułu transakcji zawartych na rynku regulowanym należy ująć w wysokości faktycznie wymaganych płatności.
55. W wierszu 56 należy podać zobowiązania wobec rynków regulowanych oraz giełd towarowych.
56. W wierszu 57 należy podać wielkość zobowiązań wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych oraz giełdowych izb rozrachunkowych. W zobowiązaniach wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych należy ująć między innymi wielkość zobowiązań z tytułu wpłat na poczet funduszu rozliczeniowego, o którym mowa w art. 65 ustawy.
57. W wierszu 58 należy podać zobowiązania wobec emitentów papierów wartościowych lub wprowadzających.
58. W wierszu 59 należy podać pełną wielkość zobowiązań podporządkowanych ujętą według ich wartości nominalnej. Wielkość zobowiązań podporządkowanych powstałych w wyniku zaciągnięcia pożyczki lub kredytu w walutach obcych ustala się z uwzględnieniem zasad określonych w ustawie o rachunkowości.
59. W wierszu 60 należy podać zobowiązania wydzielonej organizacyjnie i finansowo jednostki banku prowadzącego działalność maklerską wobec macierzystego banku. Pozycja ta nie występuje w sprawozdaniach domów maklerskich.
60. W wierszach od 62 do 65 należy podać wielkości zobowiązań ustalone dla wykazywanych pozycji.

Dział VII. Wymagalność zobowiązań i należności

61. W wierszu 67 należy podać zobowiązania domu maklerskiego lub biura maklerskiego, o terminie wymagalności nie dłuższym niż 3 miesiące.
62. W wierszu 68 należy podać zobowiązania domu maklerskiego lub biura maklerskiego, których termin wymagalności upłynął przed ostatnim dniem okresu sprawozdawczego.
63. W wierszu 69 należy podać należności domu maklerskiego lub biura maklerskiego, o terminie wymagalności nie dłuższym niż 3 miesiące.
64. W wierszu 70 należy podać należności domu maklerskiego lub biura maklerskiego, których termin wymagalności upłynął przed ostatnim dniem okresu sprawozdawczego.

Dział VIII. Nabywanie lub sprzedaż instrumentów finansowych we własnym imieniu i na własny rachunek

65. W wierszach od 72 do 75 należy podać wielkości ustalone dla wymienionych pozycji według zasad zawartych w przepisach ustawy o rachunkowości.
66. Wartość instrumentów finansowych wymienionych w wierszach od 76 do 79 jest ustalana według zasad zawartych w przepisach ustawy o rachunkowości.
67. W wierszu 78 należy podać wartość instrumentów finansowych będących przedmiotem udzielonych przez dom maklerski lub biuro maklerskie pożyczek lub stanowiących należności własne domu maklerskiego lub biura maklerskiego. W tej pozycji w szczególności wykazuje się wartość instrumentów finansowych nabytych w wyniku realizacji umów o subemisję usługową oraz wartość nabytych instrumentów finansowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu.

Dział IX. Wynik finansowy netto

68. W wierszach od 80 do 87 należy podać wielkości ustalone dla wykazywanych pozycji.
69. Organizacyjnie i finansowo wydzielone jednostki banku prowadzącego działalność maklerską będące płatnikami podatku dochodowego uwzględniają przy obliczaniu w wierszu 80 wyniku netto wielkość podatku dochodowego.
70. W wierszu 83 należy podać wielkość zysku z tytułu otwartych we własnym imieniu i na własny rachunek pozycji finansowych kontraktów terminowych, w tym także z finansowych kontraktów terminowych zawartych w ostatnim dniu miesiąca, oraz z tytułu kontraktów po dniu ich zamknięcia lub wygaśnięcia według stanu na ostatni dzień okresu objętego sprawozdaniem miesięcznym.
71. W wierszu 84 należy podać wielkość straty z tytułu otwartych we własnym imieniu i na własny rachunek pozycji finansowych kontraktów terminowych, w tym także z finansowych kontraktów terminowych zawartych w ostatnim dniu miesiąca, oraz z tytułu kontraktów po dniu ich zamknięcia lub wygaśnięcia według stanu na ostatni dzień okresu objętego sprawozdaniem miesięcznym.

Dział X. Relacja wybranych zobowiązań do poziomu nadzorowanych kapitałów

72. W wierszu 88 należy wyliczyć relację, o której mowa w § 20 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, stanowiącej iloraz sumy zobowiązań wykazanych w wierszach 59, 62-64 i poziomu nadzorowanych kapitałów wykazywanego w wierszu 01.

Dział XI. Liczba punktów obsługi klientów

73. W wierszu 89 należy podać liczbę punktów obsługi klientów domu maklerskiego lub biura maklerskiego według stanu na ostatni dzień okresu objętego sprawozdaniem miesięcznym.

Dział XII. Aktywa klientów

74. W wierszu 90 należy podać stan aktywów klientów, wyliczony jako suma pozycji wykazanych w wierszach 91 i 95.
75. W wierszu 91 należy podać sumę wartości, należących do klientów, instrumentów finansowych wykazanych w wierszach 92, 93 i 94. Instrumenty finansowe klientów wycenia się według zasad zawartych w odrębnych przepisach wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości, z wyłączeniem, należących do klientów, papierów wartościowych zdeponowanych na rachunkach domu maklerskiego lub biura maklerskiego prowadzonych za granicą. Należące do klientów papiery wartościowe, zdeponowane na rachunkach domu maklerskiego lub biura maklerskiego prowadzonych za granicą, wyceniane są na podstawie ostatnich dostępnych informacji o cenach rynkowych tych papierów w kraju, w którym są one przechowywane na rachunkach papierów wartościowych. W przypadku gdy określony papier wartościowy jest w danym kraju przedmiotem obrotu na więcej niż jednym rynku regulowanym, ustalenie wartości tego papieru wartościowego następuje według jego wartości rynkowej, osiągniętej na rynku, na którym wolumen obrotów był największy.
76. W wierszu 92 należy podać wartość należących do klientów i zapisanych na rachunkach papierów wartościowych akcji notowanych i praw do akcji na rynku regulowanym lub alternatywnym systemie obrotu.
77. W wierszu 93 należy podać wartość papierów wartościowych zapisanych na rachunkach papierów wartościowych klientów, które nie zostały wykazane w wierszu 92.
78. W wierszu 94 należy podać w szczególności: wartość, należących do klientów, instrumentów finansowych przechowywanych, w domu maklerskim lub biurze maklerskim, w formie dokumentu lub wartość, należących do klientów, instrumentów finansowych zapisanych na rachunkach, niebędących rachunkami papierów wartościowych, o których mowa w art. 69 ust. 4 ustawy, oraz należące do klientów instrumenty finansowe, zdeponowane na rachunkach domu maklerskiego lub biura maklerskiego prowadzonych za granicą.
79. W wierszu 95 należy podać wartość należących do klientów środków pieniężnych stanowiących sumę wartości wykazywanych w wierszach 96 i 97.
80. W wierszu 96 należy podać sumę, należących do klientów, środków pieniężnych przechowywanych na rachunkach pieniężnych klientów służących do obsługi rachunków papierów wartościowych oraz przechowywanych na rachunkach pieniężnych służących do obsługi rachunków, niebędących rachunkami papierów wartościowych, o których mowa w art. 69 ust. 4 ustawy.
81. W wierszu 97 należy podać sumę pozostałych, należących do klientów, środków pieniężnych, w szczególności wpłaty klientów na papiery wartościowe w ramach obrotu pierwotnego lub pierwszej oferty publicznej.

Dział XIII. Aktywa klientów na rachunkach w zarządzaniu

82. W wierszu 98 należy podać wartość aktywów klientów na rachunkach w zarządzaniu. W wierszu tym należy podać sumę wielkości wykazanych w wierszach 99 i 102.
83. W wierszu 99 należy podać sumę wartości, należących do klientów, instrumentów finansowych w zarządzaniu wykazanych w wierszach 100 i 101. Instrumenty finansowe, w tym papiery wartościowe, należące do klientów wycenia się według zasad zawartych w

odrębnych przepisach wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości, z wyłączeniem, należących do klientów, instrumentów finansowych zdeponowanych na rachunkach domu maklerskiego lub biura maklerskiego prowadzonych za granicą. Należące do klientów papiery wartościowe, zdeponowane na rachunkach domu maklerskiego lub biura maklerskiego prowadzonych za granicą, wyceniane są na podstawie ostatnich dostępnych informacji o cenach rynkowych tych papierów w kraju, w którym są one przechowywane na rachunkach papierów wartościowych. W przypadku gdy określony papier wartościowy jest w danym kraju przedmiotem obrotu na więcej niż jednym rynku regulowanym, ustalenie wartości tego papieru wartościowego następuje według jego wartości rynkowej, osiągniętej na rynku, na którym wolumen obrotów był największy.

84. W wierszu 100 należy podać wartość, należących do klientów, papierów wartościowych w zarządzaniu zdeponowanych na rachunkach papierów wartościowych klientów. Ilości i-tego papieru wartościowego klientów ustala się na podstawie ewidencji papierów wartościowych według stanu na koniec dnia, na który sporządzane jest sprawozdanie.
85. W wierszu 101 należy podać w szczególności: wartość, należących do klientów, instrumentów finansowych w zarządzaniu przechowywanych w formie dokumentu lub wartość, należących do klientów, instrumentów finansowych w zarządzaniu zapisanych na rachunkach, niebędących rachunkami papierów wartościowych, o których mowa w art. 69 ust. 4 ustawy, oraz wartość, należących do klientów, instrumentów finansowych zdeponowanych na rachunkach domu maklerskiego lub biura maklerskiego prowadzonych za granicą. Ilości i-tego instrumentu klientów ustala się na podstawie ewidencji instrumentów finansowych według stanu na koniec dnia, na który sporządzane jest sprawozdanie.
86. W wierszu 102 należy podać wartość, należących do klientów, środków pieniężnych w zarządzaniu, w tym również wartość środków pieniężnych klientów znajdujących się na rachunkach bankowych prowadzonych dla klientów, do których ustanowione zostało pełnomocnictwo domu maklerskiego lub biura maklerskiego.

Dział XIV. Środki pieniężne

87. W wierszu 104 należy podać sumę sald rachunków bankowych domu maklerskiego lub biura maklerskiego, na których przechowywane są środki pieniężne klientów, na ostatni dzień okresu objętego sprawozdaniem.
88. W wierszu 105 należy podać stan, należących do klientów, środków pieniężnych nieujętych w wierszu 104.
89. W wierszu 106 należy podać sumę sald rachunków bankowych domu maklerskiego lub biura maklerskiego, na których przechowywane są środki domu maklerskiego lub biura maklerskiego, na ostatni dzień okresu objętego sprawozdaniem.
90. W wierszu 107 należy podać wartość środków pieniężnych domu maklerskiego lub biura maklerskiego, które nie zostały wykazane w wierszu 106.

ZAŁĄCZNIK Nr 4

SPRAWOZDANIE O SKONSOLIDOWANYCH WYMOGACH KAPITAŁOWYCH SWK

za okres sprawozdawczy od ..... do .....

Dane identyfikacyjne podmiotu:

Zakres prowadzonej działalności: znaczący
nieznaczący

WYSZCZEGÓLNIENIE		Stan na ostatni dzień okresu sprawozdawczego
1		2
DZIAŁ I. POZIOM SKONSOLIDOWANYCH NADZOROWANYCH KAPITAŁÓW (w. 02+21+27+28)	01	
I. Skonsolidowane kapitały podstawowe (w. 03+04+05+06+07+08-09-10-11-12-13-14-15)	02	
1. Kapitał zakładowy	03	
2. Kapitał zapasowy	04	
3. Pozostałe kapitały rezerwowe	05	
4. Niepodzielony zysk z lat ubiegłych	06	
5. Zysk w trakcie zatwierdzania	07	
6. Zysk netto (z bieżącej działalności)	08	
7. Należne wpłaty na kapitał zakładowy	09	
8. Akcje własne	10	
9. Wartość firmy	11	
10. Pozostałe wartości niematerialne i prawne	12	
11. Niepokryta strata z lat ubiegłych	13	
12. Strata w trakcie zatwierdzania	14	
13. Strata netto (z bieżącej działalności)	15	
II. Skonsolidowane kapitały uzupełniające II kategorii (w. 17+19+20)	16	

1. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	17	
2. Zobowiązania podporządkowane z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 5 lat	18	
2.1. Wysokość zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 5 lat uwzględnianych w poziomie kapitałów uzupełniających II kategorii	19	
3. Zobowiązania z tytułu papierów wartościowych o nieoznaczonym terminie wymagalności oraz innych instrumentów finansowych o nieoznaczonym terminie wymagalności	20	
4. Wysokość kapitałów II kategorii uwzględniona w poziomie nadzorowanych kapitałów	21	
III. Skonsolidowane kapitały uzupełniające III kategorii (w. 23-24+26)	22	
1. Zysk rynkowy	23	
2. Strata na operacjach zaliczonych do portfela niehandlowego	24	
3. Zobowiązania podporządkowane z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 2 lata	25	
3.1. Wysokość zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 2 lata uwzględnianych w poziomie kapitałów uzupełniających III kategorii	26	
4. Wysokość kapitałów III kategorii uwzględniona w poziomie nadzorowanych kapitałów	27	
IV. Pozycje korygujące poziom skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów (w. 29+30+31-32-33)	28	
1. Ujemna wartość firmy jednostek podporządkowanych	29	
2. Dodatnie różnice kursowe z przeliczenia	30	

3. Kapitały mniejszości	31	
4. Wartość firmy jednostek podporządkowanych	32	
5. Ujemne różnice kursowe z przeliczenia	33	
DZIAŁ II. SKONSOLIDOWANY CAŁKOWITY WYMÓG KAPITAŁOWY (w. 35+44+45+46+47+48) albo (w. 36+44+45+46+47+48)	34	
1. Ryzyko rynkowe objęte modelem	35	
2. Ryzyko rynkowe nieobjęte modelem (w. 37+40+41+42+43)	36	
2.1. Ryzyko cen instrumentów kapitałowych (w. 38+39)	37	
2.1.1. Ryzyko szczególne cen instrumentów kapitałowych	38	
2.1.2. Ryzyko ogólne cen instrumentów kapitałowych	39	
2.2. Ryzyko cen towarów	40	
2.3. Ryzyko szczególne cen instrumentów dłużnych	41	
2.4. Ryzyko ogólne stóp procentowych	42	
2.5. Ryzyko walutowe	43	
3. Ryzyko rozliczenia-dostawy	44	
4. Ryzyko kontrahenta	45	
5. Ryzyko kredytowe	46	
6. Przekroczenie limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych zaangażowań	47	
7. Pozostałe kategorie ryzyka	48	
DZIAŁ III. ODCHYLENIE POZIOMU SKONSOLIDOWANYCH NADZOROWANYCH KAPITAŁÓW OD SKONSOLIDOWANEGO CAŁKOWITEGO WYMOGU KAPITAŁOWEGO (w. 01-34)	49	

DZIAŁ IV. POZOSTAŁE WYMOGI	50	
1. Skonsolidowany wymóg kapitałowy z tytułu stałych kosztów	51	
2. Odchylenie wysokości skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów od skonsolidowanego wymogu kapitałowego z tytułu stałych kosztów (w. 01-51)	52	
3. Poziom skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów ustalony niezależnie od zakresu prowadzonej działalności (w. 01-27)	53	
4. Minimalna wysokość kapitału założycielskiego	54	
5. Odchylenie wysokości skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów od minimalnej wysokości kapitału założycielskiego (w. 53-54)	55	

Miejsce i data sporządzenia sprawozdania .....

Sprawozdanie sporządził: (imię i nazwisko) .....

(stanowisko) .....

(podpis) .....

(data) .....

Sprawozdanie akceptował: (imię i nazwisko) .....

(stanowisko) .....

(podpis) .....

(data) .....

INSTRUKCJA

dotycząca sprawozdania o skonsolidowanych wymogach kapitałowych SWK

Dział I. Poziom skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów

1. W wierszu 01 należy podać poziom skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów, o którym mowa w załączniku nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, stanowiący sumę wielkości zawartych w wierszach 02, 21, 27 i 28.
2. W wierszu 02 należy podać wysokość skonsolidowanych kapitałów podstawowych, o których mowa w załączniku nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, stanowiących sumę wielkości zawartych w wierszach 03, 04, 05, 06, 07, 08 pomniejszoną o pozycje zawarte w wierszach 09, 10, 11, 12, 13, 14 i 15.
3. W wierszu 03 należy podać wysokość kapitału zakładowego obejmującą podmioty zależne, ustaloną na podstawie skonsolidowanego sprawozdania.
4. W wierszu 04 należy podać wysokość kapitału zapasowego obejmującą podmioty zależne, ustaloną na podstawie skonsolidowanego sprawozdania.

5. W wierszu 05 należy podać wysokość pozostałych kapitałów rezerwowych tworzonych z mocy prawa lub statutu, obejmującą podmioty zależne, ustaloną na podstawie skonsolidowanego sprawozdania.
6. W wierszu 06 należy podać wysokość niepodzielonego zysku z lat ubiegłych obejmującą podmioty zależne, ustaloną na podstawie skonsolidowanego sprawozdania.
7. W wierszu 07 należy podać wysokość zysku w trakcie zatwierdzania, który powstaje od momentu zamknięcia ksiąg rachunkowych w przypadku określonym w art. 12 ust. 2 ustawy o rachunkowości i jest wykazywany do momentu zatwierdzenia jego wysokości przez zgromadzenie akcjonariuszy. W wierszu tym wykazuje się wysokość zysku w trakcie zatwierdzania obliczonego zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, na podstawie skonsolidowanego sprawozdania, pomniejszoną o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów.
8. W wierszu 08 należy podać wysokość zysku netto (z bieżącej działalności) obliczoną zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości na podstawie skonsolidowanego sprawozdania, pomniejszoną o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów.
9. W wierszu 09 należy podać należne wpłaty na poczet akcji objętych, lecz nie w pełni opłaconych (po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału zakładowego). W pozycji tej nie wykazuje się należności z tytułu odsetek za zwłokę lub odszkodowania umownego od akcjonariuszy będących w zwłoce. Wielkość należnych wpłat na kapitał zakładowy należy ustalić na podstawie skonsolidowanego sprawozdania.
10. W wierszu 10 należy podać wartość nabytych akcji własnych, wycenioną według cen nabycia, pomniejszonych o odpisy spowodowane trwałą utratą ich wartości, ustaloną na podstawie skonsolidowanego sprawozdania.
11. W wierszu 11 należy podać wartość firmy obejmującą podmioty zależne w wielkości wykazywanej w skonsolidowanym bilansie domu maklerskiego.
12. W wierszu 12 należy podać wartość pozostałych wartości niematerialnych i prawnych netto obejmującą podmioty zależne, ustalone na podstawie skonsolidowanego sprawozdania, uwzględniającą zaliczki na wartości niematerialne i prawne.
13. W wierszu 13 należy podać wartość niepokrytej straty z lat ubiegłych ustaloną na podstawie skonsolidowanego sprawozdania. Pozycja ta nie może być kompensowana z kapitałem, niepodzielonym zyskiem z lat ubiegłych lub zyskiem netto (z bieżącej działalności).
14. W wierszu 14 należy podać wysokość straty w trakcie zatwierdzania, która powstaje od momentu zamknięcia ksiąg rachunkowych w przypadku określonym w art. 12 ust. 2 ustawy o rachunkowości i jest wykazywana do momentu zatwierdzenia jej wysokości przez zgromadzenie akcjonariuszy. W wierszu tym wykazuje się wysokość straty w trakcie zatwierdzania obliczoną zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości na podstawie skonsolidowanego sprawozdania.
15. W wierszu 15 należy podać wysokość straty netto (z bieżącej działalności), tj. stratę po naliczeniu podatku dochodowego za okres od początku roku obrotowego do ostatniego dnia okresu objętego sprawozdaniem miesięcznym. W pozycji tej wykazuje się wysokość straty netto (z bieżącej działalności) obliczoną zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości na podstawie skonsolidowanego sprawozdania. Jeżeli raport sporządza się na skutek wystąpienia zdarzenia, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 42 rozporządzenia, należy podać kwotę straty netto, ustaloną na podstawie skonsolidowanego sprawozdania, według stanu na koniec miesiąca roku obrotowego bezpośrednio poprzedzającego to zdarzenie.

16. W wierszu 16 należy podać wysokość skonsolidowanych kapitałów uzupełniających II kategorii, ustalonych na podstawie skonsolidowanego sprawozdania i stanowiących sumę wierszy 17, 19 i 20.
17. W wierszu 17 należy podać wysokość kapitału z aktualizacji wyceny, ustaloną na podstawie skonsolidowanego sprawozdania.
18. W wierszu 18 należy podać wysokość zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 5 lat, w całej wartości zobowiązań podporządkowanych ustalonej na podstawie skonsolidowanego sprawozdania. Wielkość zobowiązań podporządkowanych powstałych w wyniku zaciągnięcia pożyczki lub kredytu w walutach obcych ustala się z uwzględnieniem zasad określonych w przepisach ustawy o rachunkowości.
19. W wierszu 19 należy podać wysokość zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 5 lat w wysokości uwzględnianej w poziomie kapitałów uzupełniających II kategorii, do wysokości 50 % wielkości skonsolidowanych kapitałów podstawowych ustalonych na potrzeby obliczenia poziomu skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów, w kwocie pomniejszanej na koniec każdego roku w ciągu ostatnich 5 lat trwania umowy o 20 % tej kwoty.
20. W wierszu 20 należy podać wysokość zobowiązań z tytułu papierów wartościowych o nieoznaczonym terminie wymagalności oraz innych instrumentów finansowych o nieoznaczonym terminie wymagalności, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 3 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, po uzyskaniu zezwolenia Komisji określonego w art. 105 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustaloną na podstawie skonsolidowanego sprawozdania.
21. W wierszu 21 należy podać wysokość kapitałów uzupełniających II kategorii uwzględnioną w poziomie skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów, w kwocie nieprzewyższającej wysokości skonsolidowanych kapitałów podstawowych.
22. W wierszu 22 należy podać wysokość skonsolidowanych kapitałów uzupełniających III kategorii, stanowiącą różnicę wartości wykazanych w wierszach 23 i 24 powiększoną o wartość wykazaną w wierszu 26.
23. W wierszu 23 należy podać wysokość zysku rynkowego określonego w § 4 ust. 1 pkt 1 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, ustalonego w sposób wskazany w § 11 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, i ustalonego na podstawie skonsolidowanego sprawozdania narastająco do dnia sprawozdawczego, pomniejszonego o znane obciążenia dywidendy, w zakresie, w jakim nie został zaliczony do skonsolidowanych kapitałów podstawowych lub podzielony w inny sposób.
24. W wierszu 24 należy podać wysokość straty (ze znakiem dodatnim) na wszystkich operacjach zaliczonych do skonsolidowanego portfela niehandlowego, obliczoną narastająco do dnia sprawozdawczego, z wyłączeniem strat z tytułu zmian kursów walutowych i cen towarów, w zakresie, w jakim nie została ujęta w skonsolidowanych kapitałach podstawowych lub pokryta w inny sposób.
25. W wierszu 25 należy podać wysokość ustaloną na podstawie skonsolidowanego sprawozdania, zaciągniętych zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 2 lata, których wartość nie została zaliczona do skonsolidowanych kapitałów uzupełniających II kategorii. Wielkość zobowiązań podporządkowanych powstałych w wyniku zaciągnięcia pożyczki lub kredytu w walutach obcych ustala się z uwzględnieniem zasad określonych w przepisach ustawy o rachunkowości.
26. W wierszu 26 należy podać wysokość zaciągniętych zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 2 lata, uwzględnianych w poziomie

skonsolidowanych kapitałów uzupełniających III kategorii, nieprzekraczającą 150 % kwoty, o jaką skonsolidowane kapitały podstawowe przewyższają wyższą z kwot:

- połowę wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, o którym mowa w załączniku nr 6 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych,
  - różnicę wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego i skonsolidowanych kapitałów uzupełniających II kategorii.
27. W wierszu 27 należy podać wysokość skonsolidowanych kapitałów uzupełniających III kategorii uwzględnioną w poziomie skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów, jeśli różnica wartości wykazanych w wierszach 23 i 24 powiększona o wartość wykazaną w wierszu 26 jest dodatnia, w kwocie nie wyższej niż suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego, ryzyka rozliczenia-dostawy, ryzyka kontrahenta i przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych zaangażowań określonych w § 4 ust. 1 rozporządzenia o wymogach kapitałowych. W przypadku gdy różnica wartości wykazanych w wierszach 23 i 24 powiększona o wartość wykazaną w wierszu 26 jest ujemna lub zakres prowadzonej działalności domu maklerskiego jest nieznaczący, w wierszu 27 należy wykazać wartość zero.
28. W wierszu 28 należy podać wielkość pozycji korygujących poziom skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów, o których mowa w § 5 ust. 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych. Pozycja ta stanowi sumę wielkości wykazanych w wierszach 29-31 pomniejszoną o wielkości wykazane w wierszach 32 i 33.
29. W wierszu 29 należy podać ujemną wartość firmy jednostek podporządkowanych, stanowiącą nadwyżkę odpowiedniej części aktywów netto wycenionych według ich wartości godziwych nad wartością udziałów.
30. W wierszu 30 należy podać dodatnie różnice kursowe z przeliczenia określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych, wydanym na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.
31. W wierszu 31 należy podać wartość kapitałów mniejszości określoną w art. 3 ust. 1 pkt 46 ustawy o rachunkowości.
32. W wierszu 32 należy podać wartość firmy jednostek podporządkowanych, rozumianą jako nadwyżka wartości udziałów nad odpowiadającą im częścią aktywów netto wycenionych według ich wartości godziwych.
33. W wierszu 33 należy podać ujemne różnice kursowe z przeliczenia określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych, wydanym na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Dział II. Skonsolidowany całkowity wymóg kapitałowy

34. W wierszu 34 należy podać wysokość skonsolidowanego całkowitego wymogu kapitałowego stanowiącego sumę pozycji wykazywanych w wierszach 35, 44, 45, 46, 47 i 48 w przypadku, gdy dom maklerski spełnił warunki określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia o wymogach kapitałowych i stosuje metodę wartości zagrożonej, określoną w załączniku nr 10 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, do obliczania łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego. W przypadku gdy dom maklerski nie stosuje metody wartości zagrożonej do obliczania łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego, skonsolidowany całkowity wymóg kapitałowy stanowi sumę pozycji wykazywanych w wierszach 36, 44, 45, 46, 47 i 48.
35. W wierszu 35 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego objętego modelem, w przypadku gdy dom maklerski spełnił warunki określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia o wymogach kapitałowych i stosuje metodę

- wartości zagrożonej, określoną w załączniku nr 10 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, do obliczania łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego.
36. W wierszu 36 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego obliczonego w sposób określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, w przypadku gdy dom maklerski nie stosuje metody wartości zagrożonej, określonej w załączniku nr 10 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, do obliczania łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego. W tym wierszu należy podać wartość stanowiącą sumę wielkości wykazanych w wierszach 37, 40, 41, 42 i 43.
  37. W wierszu 37 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen instrumentów kapitałowych stanowiącą sumę pozycji wykazanych w wierszach 38 i 39.
  38. W wierszu 38 należy podać wartość wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów kapitałowych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z częścią A.II. załącznika nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu kompensowania, o którym mowa w § 16 lub 17 rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
  39. W wierszu 39 należy podać wartość wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego cen instrumentów kapitałowych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z częścią A.II. załącznika nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu kompensowania, o którym mowa w § 16 lub 17 rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
  40. W wierszu 40 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z częścią B.II. załącznika nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu kompensowania, o którym mowa w § 16 lub 17 rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
  41. W wierszu 41 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z częścią C.II. załącznika nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu kompensowania, o którym mowa w § 16 lub 17 rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
  42. W wierszu 42 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z częścią D.II. załącznika nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu kompensowania, o którym mowa w § 16 lub 17 rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
  43. W wierszu 43 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 5 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu kompensowania, o którym mowa w § 16 lub 17 rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
  44. W wierszu 44 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rozliczenia-dostawy. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
  45. W wierszu 45 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kontrahenta. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
  46. W wierszu 46 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.

47. W wierszu 47 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych zaangażowań. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu kompensowania, o którym mowa w § 16 lub 17 rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
48. W wierszu 48 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu pozostałych kategorii ryzyka. Wartość tego wymogu kapitałowego jest określana dodatkowo przez dom maklerski w zakresie i wysokości adekwatnej do ponoszonego ryzyka.

Dział III. Odchylenie poziomu skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów od skonsolidowanego całkowitego wymogu kapitałowego

49. W wierszu 49 należy podać wartość stanowiącą różnicę pomiędzy wielkościami wykazanymi w wierszach 01 i 34.

Dział IV. Pozostałe wymogi

50. W wierszu 51 należy podać wartość skonsolidowanego wymogu kapitałowego z tytułu kosztów stałych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń w oparciu o zasady zawarte w załączniku nr 8 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
51. W wierszu 52 wielkość odchylenia wysokości skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów od wysokości skonsolidowanego wymogu kapitałowego z tytułu kosztów stałych stanowiącego różnicę wielkości wykazanych w wierszach 01 i 51.
52. W wierszu 53 należy podać poziom skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów ustalony niezależnie od zakresu prowadzonej działalności. W pozycji tej podaje się poziom skonsolidowanych kapitałów nadzorowanych ustalony w sposób określony w § 5 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, bez uwzględnienia w tym poziomie wielkości skonsolidowanych kapitałów III kategorii, co stanowi różnicę pomiędzy wielkościami wykazanymi w wierszach 01 i 27.
53. W wierszu 54 należy podać wymaganą na prowadzenie działalności maklerskiej wysokość kapitału założycielskiego określoną w art. 98 ustawy.
54. W wierszu 55 należy podać wielkość odchylenia wysokości skonsolidowanych nadzorowanych kapitałów od wymaganej na prowadzenie działalności maklerskiej wysokości kapitału założycielskiego, określonej w art. 98 ustawy, stanowiącego różnicę wielkości wykazanych w wierszach 53 i 54.

ZAŁĄCZNIK Nr 5

SPRAWOZDANIE MIESIĘCZNE MRF-02

za okres sprawozdawczy od ..... do .....

_____ Dane identyfikacyjne podmiotu sprawozdawczego:

_____ Zakres prowadzonej działalności: znaczący
nieznaczący

CZĘŚĆ A.

WYSZCZEGÓLNIENIE		Stan na ostatni
-------------------------	--	------------------------

		dzień okresu sprawozdawcz ego
1		2
DZIAŁ I. POZIOM NADZOROWANYCH KAPITAŁÓW (w. 02+23+29-30)	01	
I. Kapitały podstawowe (w. 03+04+05+06+07+08-09-10-11-12-13-14-15- 16-17)	02	
1. Kapitał zakładowy	03	
2. Kapitał zapasowy	04	
3. Pozostałe kapitały rezerwowe	05	
4. Niepodzielony zysk z lat ubiegłych	06	
5. Zysk w trakcie zatwierdzania	07	
6. Zysk netto (z bieżącej działalności)	08	
7. Należne wpłaty na kapitał zakładowy	09	
8. Akcje własne	10	
9. Wartość firmy	11	
10. Pozostałe wartości niematerialne i prawne	12	
11. Niepokryta strata z lat ubiegłych	13	
12. Strata w trakcie zatwierdzania	14	
13. Strata netto (z bieżącej działalności)	15	
14. Akcje lub udziały banków, innych domów maklerskich, zagranicznych firm inwestycyjnych, instytucji kredytowych i instytucji finansowych wchodzących w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej	16	
15. Pożyczki podporządkowane udzielone bankom, innym domom maklerskim,	17	

zagranicznym firmom inwestycyjnym, instytucjom kredytowym i instytucjom finansowym, wchodzącym w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej, zaliczane do ich kapitałów (funduszy) własnych		
II. Kapitały uzupełniające II kategorii (w. 19+21+22)	18	
1. Kapitał z aktualizacji wyceny	19	
2. Zobowiązania podporządkowane z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 5 lat	20	
2.1. Wysokość zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 5 lat uwzględnianych w poziomie kapitałów uzupełniających II kategorii	21	
3. Zobowiązania z tytułu papierów wartościowych o nieoznaczonym terminie wymagalności oraz innych instrumentów finansowych o nieoznaczonym terminie wymagalności	22	
4. Wysokość kapitałów II kategorii uwzględniona w poziomie nadzorowanych kapitałów	23	
III. Kapitały uzupełniające III kategorii (w. 25-26+28)	24	
1. Zysk rynkowy	25	
2. Strata na operacjach zaliczonych do portfela niehandlowego	26	
3. Zobowiązania podporządkowane z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 2 lata	27	
3.1. Wysokość zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 2 lata uwzględnianych w poziomie kapitałów uzupełniających III kategorii	28	

4. Wysokość kapitałów III kategorii uwzględniona w poziomie nadzorowanych kapitałów	29	
IV. Aktywa niepłynne (w. 31+32+33+34+35+36)	30	
1. Rzeczowy majątek trwały	31	
2. Należności netto z pozostałym terminem zapadalności dłuższym niż 90 dni	32	
3. Zaangażowanie kapitałowe w instytucje niefinansowe	33	
4. Akcje lub udziały banków, innych domów maklerskich, zagranicznych firm inwestycyjnych, instytucji kredytowych i instytucji finansowych niewchodzących w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej	34	
5. Pożyczki podporządkowane udzielone bankom, innym domom maklerskim, zagranicznym firmom inwestycyjnym, instytucjom kredytowym i instytucjom finansowym, niewchodzącym w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej, zaliczane do ich kapitałów (funduszy) własnych	35	
6. Wartość kapitału podmiotów zależnych	36	
DZIAŁ II. CAŁKOWITY WYMÓG KAPITAŁOWY (w. 38+47+48+49+50+51) albo (w. 39+47+48+49+50+51)	37	
1. Ryzyko rynkowe objęte modelem	38	
2. Ryzyko rynkowe nieobjęte modelem (w. 40+43+44+45+46)	39	
2.1. Ryzyko cen instrumentów kapitałowych (w. 41+42)	40	
2.1.1. Ryzyko szczególne cen instrumentów kapitałowych	41	
2.1.2. Ryzyko ogólne cen instrumentów	42	

kapitałowych		
2.2. Ryzyko cen towarów	43	
2.3. Ryzyko szczególne cen instrumentów dłużnych	44	
2.4. Ryzyko ogólne stóp procentowych	45	
2.5. Ryzyko walutowe	46	
3. Ryzyko rozliczenia-dostawy	47	
4. Ryzyko kontrahenta	48	
5. Ryzyko kredytowe	49	
6. Przekroczenie limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych zaangażowań	50	
7. Pozostałe kategorie ryzyka	51	
DZIAŁ III. ODCHYLENIE POZIOMU NADZOROWANYCH KAPITAŁÓW OD CAŁKOWITEGO WYMOGU KAPITAŁOWEGO (w. 01-37)	52	
DZIAŁ IV. POZOSTAŁE WYMOGI	53	
1. Wymóg kapitałowy z tytułu stałych kosztów	54	
2. Odchylenie wysokości nadzorowanych kapitałów od wymogu kapitałowego z tytułu stałych kosztów (w. 01-54)	55	
3. Poziom nadzorowanych kapitałów ustalony niezależnie od zakresu prowadzonej	56	

działalności		
4. Minimalna wysokość kapitału założycielskiego	57	
5. Odchylenie wysokości nadzorowanych kapitałów od minimalnej wysokości kapitału założycielskiego (w. 56-57)	58	

CZĘŚĆ B.

DZIAŁ V. LICZBA PROWADZONYCH RACHUNKÓW PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH KLIENTÓW	59	
DZIAŁ VI. ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM (w. 61+62+63+64+65+66+67)	60	
1. Zobowiązania wobec klientów	61	
2. Zobowiązania wobec domów maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską, banków prowadzących rachunki papierów wartościowych i towarowych domów maklerskich	62	
3. Zobowiązania wobec rynków regulowanych oraz giełd towarowych	63	
4. Zobowiązania wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych oraz giełdowych izb rozrachunkowych	64	
5. Zobowiązania wobec emitentów papierów wartościowych lub wprowadzających	65	
6. Zobowiązania podporządkowane	66	
7. Inne zobowiązania (w. 68+69+70+71)	67	
7.1. Pożyczki	68	
7.2. Kredyty bankowe	69	
7.3. Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	70	
7.4. Pozostałe zobowiązania	71	

DZIAŁ VII. WYMAGALNOŚĆ ZOBOWIĄZAŃ I NALEŻNOŚCI	72	
1. Zobowiązania krótkoterminowe	73	
2. Zobowiązania przeterminowane	74	
3. Należności krótkoterminowe	75	
4. Należności przeterminowane	76	
DZIAŁ VIII. NABYWANIE LUB SPRZEDAŻ INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH WE WŁASNYM IMIENIU I NA WŁASNY RACHUNEK	77	
1. Wynik z operacji instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu	78	
2. Wynik z operacji instrumentami finansowymi utrzymywanymi do terminu zapadalności	79	
3. Wynik z operacji instrumentami zaliczonymi do pożyczek udzielonych i należności własnych	80	
4. Wynik z operacji instrumentami finansowymi dostępnymi do sprzedaży	81	
5. Wartość instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu	82	
6. Wartość instrumentów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności	83	
7. Wartość pożyczek udzielonych i należności własnych	84	
8. Wartość instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	85	
DZIAŁ IX. WYNIK FINANSOWY NETTO (w. 87-88+89-90+91- 92-93)	86	
1. Przychody netto ogółem	87	
2. Koszty ogółem	88	

3. Zyski z tytułu finansowych kontraktów terminowych	89	
4. Straty z tytułu finansowych kontraktów terminowych	90	
5. Zyski nadzwyczajne	91	
6. Straty nadzwyczajne	92	
7. Podatek dochodowy	93	
DZIAŁ X. RELACJA WYBRANYCH ZOBOWIĄZAŃ DO POZIOMU NADZOROWANYCH KAPITAŁÓW (w. 66+68+69+70) / (w. 01)	94	
DZIAŁ XI. LICZBA PUNKTÓW OBSŁUGI KLIENTÓW	95	
DZIAŁ XII. AKTYWA KLIENTÓW (w. 97+101)	96	
1. Instrumenty finansowe klientów (w. 98+99+100)	97	
1.1. Akcje notowane i prawa do akcji zapisane na rachunkach papierów wartościowych	98	
1.2. Pozostałe papiery wartościowe zapisane na rachunkach papierów wartościowych klientów	99	
1.3. Pozostałe instrumenty finansowe klientów	100	
2. Środki pieniężne klientów (w. 102+103)	101	
2.1. Środki pieniężne klientów przechowywane na rachunkach pieniężnych klientów	102	
2.2. Pozostałe środki pieniężne klientów	103	
DZIAŁ XIII. AKTYWA KLIENTÓW NA RACHUNKACH W ZARZĄDZANIU (w. 105+108)	104	
1. Instrumenty finansowe klientów w	105	

zarządzaniu (w.106+107)		
1.1. Papiery wartościowe klientów w zarządzaniu zdeponowane na rachunkach papierów wartościowych	106	
1.2. Pozostałe instrumenty finansowe klientów w zarządzaniu	107	
2. Środki pieniężne klientów w zarządzaniu	108	
DZIAŁ XIV. ŚRODKI PIENIĘŻNE	109	
1. Środki pieniężne klientów na rachunkach bankowych	110	
2. Pozostałe środki pieniężne klientów	111	
3. Środki pieniężne własne na rachunkach bankowych	112	
4. Pozostałe własne środki pieniężne	113	

Miejsce i data sporządzenia sprawozdania .....

Sprawozdanie sporządził: (imię i nazwisko) .....

(stanowisko) .....

(podpis) .....

(data) .....

Sprawozdanie akceptował: (imię i nazwisko) .....

(stanowisko) .....

(podpis) .....

(data) .....

INSTRUKCJA
dotycząca sprawozdania miesięcznego MRF-02

CZĘŚĆ A

Dział I. Poziom nadzorowanych kapitałów

1. W wierszu 01 należy podać poziom nadzorowanych kapitałów, o którym mowa w załączniku nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, stanowiący sumę wielkości zawartych w wierszach 02, 23, 29 pomniejszoną o pozycję zawartą w wierszu

30. Obliczania poziomu nadzorowanych kapitałów należy dokonywać zgodnie z § 1 załącznika nr 9 z uwzględnieniem zasad określonych w § 6 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
2. W wierszu 02 należy podać wysokość kapitałów podstawowych, o których mowa w § 2 załącznika nr 9, z uwzględnieniem zasady określonej w § 6 pkt 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, stanowiących sumę wielkości zawartych w wierszach 03, 04, 05, 06, 07, 08 pomniejszoną o pozycje zawarte w wierszach 09, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 i 17.
  3. W wierszu 03 należy podać, odpowiednio, kapitał zakładowy spółki akcyjnej w wysokości określonej w statucie i wpisanej w Krajowym Rejestrze Sądowym.
  4. W wierszu 04 należy podać wysokość kapitału zapasowego.
  5. W wierszu 05 należy podać wysokość pozostałych kapitałów rezerwowych tworzonych z mocy prawa lub statutu.
  6. W wierszu 06 należy podać wysokość niepodzielonego zysku z lat ubiegłych.
  7. W wierszu 07 należy podać wysokość zysku w trakcie zatwierdzania, który powstaje od momentu zamknięcia ksiąg rachunkowych w przypadku określonym w art. 12 ust. 2 ustawy o rachunkowości i jest wykazywany do momentu zatwierdzenia jego wysokości przez zgromadzenie akcjonariuszy. W wierszu tym wykazuje się wysokość zysku w trakcie zatwierdzania obliczonego zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszoną o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów.
  8. W wierszu 08 należy podać wysokość zysku netto (z bieżącej działalności) obliczoną zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszoną o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów.
  9. W wierszu 09 należy podać należne wpłaty na poczet akcji objętych, lecz nie w pełni opłaconych (po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału zakładowego). W pozycji tej nie wykazuje się należności z tytułu odsetek za zwłokę lub odszkodowania umownego od akcjonariuszy będących w zwłoce.
  10. W wierszu 10 należy podać wartość nabytych akcji własnych, wycenioną według cen nabycia, pomniejszonych o odpisy spowodowane trwałą utratą ich wartości.
  11. W wierszu 11 należy podać wartość firmy w wielkości wykazywanej w bilansie domu maklerskiego.
  12. W wierszu 12 należy podać wartość pozostałych wartości niematerialnych i prawnych netto uwzględniających zaliczki na wartości niematerialne i prawne.
  13. W wierszu 13 należy podać wartość niepokrytej straty z lat ubiegłych.
  14. W wierszu 14 należy podać wysokość straty w trakcie zatwierdzania, która powstaje od momentu zamknięcia ksiąg rachunkowych w przypadku określonym w art. 12 ust. 2 ustawy o rachunkowości i jest wykazywana do momentu zatwierdzenia jej wysokości przez zgromadzenie akcjonariuszy. W wierszu tym wykazuje się wysokość straty w trakcie zatwierdzania obliczoną zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości.
  15. W wierszu 15 należy podać wysokość straty netto (z bieżącej działalności), tj. stratę po naliczeniu podatku dochodowego za okres od początku roku obrotowego do ostatniego dnia okresu objętego sprawozdaniem miesięcznym. Jeżeli raport sporządza się na skutek wystąpienia zdarzenia, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 30 rozporządzenia, należy podać kwotę straty netto, ustaloną w ostatnim sprawozdaniu miesięcznym.
  16. W wierszu 16 należy podać wartość akcji lub udziałów banków, innych domów maklerskich, zagranicznych firm inwestycyjnych, instytucji kredytowych i instytucji finansowych wchodzących w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 13 rozporządzenia o wymogach kapitałowych.

Pozycję wykazuje się zgodnie z zasadami określonymi w § 6 pkt 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych i wycenia zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy o rachunkowości.

17. W wierszu 17 należy podać wysokość pożyczek podporządkowanych udzielonych bankom, innym domom maklerskim, zagranicznym firmom inwestycyjnym, instytucjom kredytowym i innym instytucjom finansowym wchodzącym w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 13 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, które zaliczane są do kapitałów (funduszy) własnych tych podmiotów. Pozycję wykazuje się, zgodnie z zasadami określonymi w § 6 pkt 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, w kwotach netto wykazanych w bilansie domu maklerskiego i wycenia zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy o rachunkowości.
18. W wierszu 18 należy podać wysokość kapitałów uzupełniających II kategorii, określonych w § 3 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, stanowiących sumę wierszy 19, 21 i 22.
19. W wierszu 19 należy podać wysokość kapitału z aktualizacji wyceny określonego w § 3 ust. 1 pkt 1 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
20. W wierszu 20 należy podać wysokość zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 5 lat określonych w § 3 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, w pełnej wartości zobowiązań podporządkowanych. Wielkość zobowiązań podporządkowanych powstałych w wyniku zaciągnięcia pożyczki lub kredytu w walutach obcych ustala się z uwzględnieniem zasad określonych w przepisach ustawy o rachunkowości.
21. W wierszu 21 należy podać wysokość zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 5 lat w wysokości uwzględnianej w poziomie kapitałów uzupełniających II kategorii, do wysokości 50 % wielkości kapitałów podstawowych ustalonych na potrzeby obliczenia poziomu nadzorowanych kapitałów z uwzględnieniem zasad określonych w § 6 pkt 3 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, w kwocie pomniejszanej na koniec każdego roku w ciągu ostatnich 5 lat trwania umowy o 20 % tej kwoty.
22. W wierszu 22 należy podać wysokość zobowiązań z tytułu papierów wartościowych o nieoznaczonym terminie wymagalności oraz innych instrumentów finansowych o nieoznaczonym terminie wymagalności, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 3 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, po uzyskaniu zezwolenia Komisji określonego w art. 105 ust. 1 pkt 2 ustawy.
23. W wierszu 23 należy podać wysokość kapitałów uzupełniających II kategorii uwzględnioną w poziomie nadzorowanych kapitałów, w kwocie nieprzewyższającej wysokości kapitałów podstawowych ustalonych na potrzeby obliczenia poziomu nadzorowanych kapitałów z uwzględnieniem zasad określonych w § 6 pkt 3 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
24. W wierszu 24 należy podać wysokość kapitałów uzupełniających III kategorii określonych w § 4 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
25. W wierszu 25 należy podać wysokość zysku rynkowego określonego w § 4 ust. 1 pkt 1 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, ustalonego w sposób określony w § 11 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, narastająco do dnia sprawozdawczego, pomniejszonego o znane obciążenia dywidendy, w zakresie, w jakim nie został zaliczony do kapitałów podstawowych lub podzielony w inny sposób.
26. W wierszu 26 należy podać wysokość straty (ze znakiem dodatnim) na wszystkich operacjach zaliczonych do portfela niehandlowego, obliczoną narastająco do dnia sprawozdawczego, z wyłączeniem strat z tytułu zmian kursów walutowych i cen

towarów, w zakresie, w jakim nie została ujęta w kapitałach podstawowych lub pokryta w inny sposób, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.

27. W wierszu 27 należy podać wysokość zaciągniętych zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 2 lata, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, których wartość nie została zaliczona do kapitałów uzupełniających II kategorii. Wielkość zobowiązań podporządkowanych powstałych w wyniku zaciągnięcia pożyczki lub kredytu w walutach obcych ustala się z uwzględnieniem zasad określonych w przepisach ustawy o rachunkowości.
28. W wierszu 28 należy podać wysokość zaciągniętych zobowiązań podporządkowanych z pierwotnym terminem zapadalności nie krótszym niż 2 lata, uwzględnianych w poziomie kapitałów uzupełniających III kategorii, nieprzekraczającą 150 % kwoty, o jaką kapitały podstawowe ustalone na potrzeby obliczenia poziomu nadzorowanych kapitałów z uwzględnieniem zasad określonych w § 6 pkt 3 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych przewyższają wyższą z kwot:
  - a) połowę wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, o którym mowa w załączniku nr 6 do rozporządzenia w odniesieniu do domów maklerskich,
  - b) różnicę wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego i kapitałów uzupełniających II kategorii.
29. W wierszu 29 należy podać wysokość kapitałów uzupełniających III kategorii uwzględnioną w poziomie nadzorowanych kapitałów, jeśli różnica wartości wykazanych w wierszach 25 i 26 powiększona o wartość wykazaną w wierszu 28 jest dodatnia, w kwocie nie wyższej niż suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego, ryzyka rozliczenia-dostawy, ryzyka kontrahenta i przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych zaangażowań określonych w § 4 ust. 1 rozporządzenia o wymogach kapitałowych. W przypadku gdy różnica wartości wykazanych w wierszach 25 i 26 powiększona o wartość wykazaną w wierszu 28 jest ujemna lub zakres prowadzonej działalności domu maklerskiego jest nieznaczący, w wierszu 29 należy wykazać wartość zero.
30. W wierszu 30 należy podać wielkość aktywów niepięlnych, o których mowa w § 6 pkt 1 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, stanowiącą sumę wielkości wykazanych w wierszach 31, 32, 33, 34, 35 i 36.
31. W wierszu 31 należy podać wartość rzeczowego majątku trwałego, z wyłączeniem wartości nieruchomości obciążonej hipoteką ustanowioną na rzecz domu maklerskiego z tytułu udzielonych przez dom maklerski pożyczek na rzecz osób trzecich, zgodnie z zasadami określonymi w § 6 pkt 1 lit. a załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
32. W wierszu 32 należy podać wartość netto należności z pozostałym terminem zapadalności dłuższym niż 90 dni, z wyłączeniem: należności z tytułu warunkowego zakupu instrumentów finansowych i pożyczek udzielanych pod zastaw papierów wartościowych, należności z tytułu depozytów zabezpieczających giełdowe transakcje terminowe, aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz należności z tytułu podatków i innych opłat o charakterze publicznoprawnym, zgodnie z zasadami określonymi w § 6 pkt 1 lit. b załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
33. W wierszu 33 należy podać wartość zaangażowania kapitałowego domu maklerskiego w instytucje niefinansowe wyrażonego w postaci posiadanych akcji lub udziałów oraz innych zaangażowań kapitałowych w składniki zaliczane do kapitałów (funduszy) własnych tych podmiotów zgodnie z ich wartością bilansową, tylko w przypadku gdy

pozycje te nie znajdują się w zorganizowanym obrocie i nie są łatwo zbywalne, zgodnie z zasadami określonymi w § 6 pkt 1 lit. c załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.

34. W wierszu 34 należy podać wartość akcji lub udziałów banków, innych domów maklerskich, zagranicznych firm inwestycyjnych, instytucji kredytowych i instytucji finansowych niewchodzących w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 13 rozporządzenia o wymogach kapitałowych. Pozycję wykazuje się zgodnie z zasadami określonymi w § 6 pkt 1 lit. d załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych i wycenia zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy o rachunkowości.
35. W wierszu 35 należy podać wysokość pożyczek podporządkowanych udzielonych bankom, innym domom maklerskim, zagranicznym firmom inwestycyjnym, instytucjom kredytowym i innym instytucjom finansowym niewchodzącym w skład grupy, która nie oblicza skonsolidowanych norm adekwatności kapitałowej na podstawie § 13 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, które zaliczane są do kapitałów (funduszy) własnych tych podmiotów. Pozycję wykazuje się, zgodnie z zasadami określonymi w § 6 pkt 1 lit. d załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, w kwotach netto wykazanych w bilansie domu maklerskiego i wycenia zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy o rachunkowości.
36. W wierszu 36 należy podać bezwzględną wartość kapitału podmiotów zależnych, o której mowa w § 6 pkt 1 lit. e załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, jeżeli kapitał ten w wartościach względnych jest ujemny.

Dział II. Całkowity wymóg kapitałowy

37. W wierszu 37 należy podać wysokość całkowitego wymogu kapitałowego, o którym mowa w § 3 ust. 2 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, stanowiącego sumę pozycji wykazywanych w wierszach 38, 47, 48, 49, 50 i 51 w przypadku, gdy dom maklerski spełnił warunki określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia o wymogach kapitałowych i stosuje metodę wartości zagrożonej, określoną w załączniku nr 10 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, do obliczania łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego. W przypadku gdy dom maklerski nie stosuje metody wartości zagrożonej do obliczania łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego, całkowity wymóg kapitałowy stanowi sumę pozycji wykazywanych w wierszach 39, 47, 48, 49, 50 i 51.
38. W wierszu 38 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego objętego modelem, w przypadku gdy dom maklerski spełnił warunki określone w § 6 ust. 2 rozporządzenia o wymogach kapitałowych i stosuje metodę wartości zagrożonej, określoną w załączniku nr 10 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, do obliczania łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego.
39. W wierszu 39 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego obliczonego w sposób określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, w przypadku gdy dom maklerski nie stosuje metody wartości zagrożonej, określonej w załączniku nr 10 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, do obliczania łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego. W tym wierszu należy podać wartość stanowiącą sumę wielkości wykazanych w wierszach 40, 43, 44, 45 i 46.
40. W wierszu 40 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen instrumentów kapitałowych stanowiącą sumę pozycji wykazanych w wierszach 41 i 42.

41. W wierszu 41 należy podać wartość wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego cen instrumentów kapitałowych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z częścią A.II. załącznika nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
42. W wierszu 42 należy podać wartość wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego cen instrumentów kapitałowych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z częścią A.II. załącznika nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
43. W wierszu 43 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka cen towarów. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z częścią B.II. załącznika nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
44. W wierszu 44 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka szczególnego instrumentów dłużnych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z częścią C.II. załącznika nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
45. W wierszu 45 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z częścią D.II. załącznika nr 2 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
46. W wierszu 46 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka walutowego. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 5 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
47. W wierszu 47 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rozliczenia-dostawy. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
48. W wierszu 48 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kontrahenta. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
49. W wierszu 49 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 6 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
50. W wierszu 50 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych zaangażowań. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
51. W wierszu 51 należy podać wartość łącznego wymogu kapitałowego z tytułu pozostałych kategorii ryzyka. Wartość tego wymogu kapitałowego jest określana dodatkowo przez dom maklerski w zakresie i wysokości adekwatnej do ponoszonego ryzyka.

Dział III. Odchylenie poziomu nadzorowanych kapitałów od całkowitego wymogu kapitałowego

52. W wierszu 52 należy podać obliczoną wartość stanowiącą różnicę pomiędzy pozycjami wykazanymi w wierszach 01 i 37.

Dział IV. Pozostałe wymogi

53. W wierszu 54 należy podać wartość wymogu kapitałowego z tytułu kosztów stałych. Pozycję wypełnia się po dokonaniu obliczeń zgodnie z załącznikiem nr 8 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.
54. W wierszu 55 należy podać wielkość odchylenia wysokości nadzorowanych kapitałów od wysokości wymogu kapitałowego z tytułu kosztów stałych stanowiącego różnicę wielkości wykazanych w wierszach 01 i 54.
55. W wierszu 56 należy podać poziom nadzorowanych kapitałów ustalony, niezależnie od zakresu prowadzonej działalności, na potrzeby obliczenia wymogów kapitałowych, o

których mowa w § 3 ust. 5 pkt 2 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, w sposób określony w § 6 załącznika nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, bez uwzględnienia wielkości kapitałów uzupełniających III kategorii, co stanowi różnicę pomiędzy wielkościami wykazanymi w wierszach 01 i 29.

56. W wierszu 57 należy podać wymaganą na prowadzenie odpowiedniego zakresu działalności maklerskiej wysokość kapitału założycielskiego określoną w art. 98 ustawy.
57. W wierszu 58 należy podać wielkość odchylenia wysokości nadzorowanych kapitałów od wymaganej na prowadzenie działalności maklerskiej wysokości kapitału założycielskiego, określonej w art. 98 ustawy, stanowiącego różnicę wielkości wykazanych w wierszach 56 i 57.

CZĘŚĆ B

Dział V. Liczba prowadzonych rachunków papierów wartościowych klientów

58. W wierszu 59 należy podać liczbę prowadzonych rachunków papierów wartościowych klientów dla papierów wartościowych znajdujących się w obrocie na rynku regulowanym, ustaloną na koniec ostatniego dnia okresu objętego sprawozdaniem miesięcznym.

Dział VI. Zobowiązania ogółem

59. W wierszu 60 należy podać wartość zobowiązań ogółem będących sumą pozycji wykazanych w wierszach 61-67. Zobowiązania z tytułu transakcji zawartych na rynku regulowanym należy ująć w wysokości faktycznie wymaganych płatności.
60. W wierszu 61 należy podać wielkość zobowiązań wobec klientów.
61. W wierszu 62 należy podać wielkość zobowiązań wobec innych domów maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską, banków prowadzących rachunki papierów wartościowych i towarowych domów maklerskich. Zobowiązania z tytułu transakcji zawartych na rynku regulowanym należy ująć w wysokości faktycznie wymaganych płatności.
62. W wierszu 63 należy podać zobowiązania wobec rynków regulowanych oraz giełd towarowych.
63. W wierszu 64 należy podać wielkość zobowiązań wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych oraz giełdowych izb rozrachunkowych. W zobowiązaniach wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych należy ująć między innymi wielkość zobowiązań z tytułu wpłat na poczet funduszu rozliczeniowego, o którym mowa w art. 65 ustawy.
64. W wierszu 65 należy podać zobowiązania wobec emitentów papierów wartościowych lub wprowadzających.
65. W wierszu 66 należy podać pełną wielkość zobowiązań podporządkowanych ujętą według ich wartości nominalnej. Wielkość zobowiązań podporządkowanych powstałych w wyniku zaciągnięcia pożyczki lub kredytu w walutach obcych ustala się z uwzględnieniem zasad określonych w ustawie o rachunkowości.
66. W wierszach od 68 do 71 należy podać wielkości zobowiązań ustalone dla wykazywanych pozycji.

Dział VII. Wymagalność zobowiązań i należności

67. W wierszu 73 należy podać zobowiązania domu maklerskiego o terminie wymagalności nie dłuższym niż 3 miesiące.

68. W wierszu 74 należy podać zobowiązania domu maklerskiego, których termin wymagalności upłynął przed ostatnim dniem okresu sprawozdawczego.
69. W wierszu 75 należy podać należności domu maklerskiego, o terminie wymagalności nie dłuższym niż 3 miesiące.
70. W wierszu 76 należy podać należności domu maklerskiego, których termin wymagalności upłynął przed ostatnim dniem okresu sprawozdawczego.

Dział VIII. Nabywanie lub sprzedaż instrumentów finansowych we własnym imieniu i na własny rachunek

71. W wierszach od 78 do 81 należy podać wielkości ustalone dla wymienionych pozycji według zasad zawartych w przepisach ustawy o rachunkowości.
72. Wartość instrumentów finansowych wymienionych w wierszach od 82 do 85 jest ustalana według zasad zawartych w przepisach ustawy o rachunkowości.
73. W wierszu 84 należy podać wartość instrumentów finansowych będących przedmiotem udzielonych przez dom maklerski pożyczek lub stanowiących należności własne domu maklerskiego lub biura maklerskiego. W tej pozycji w szczególności wykazuje się wartość instrumentów finansowych nabytych w wyniku realizacji umów o subemisję usługową oraz wartość nabytych instrumentów finansowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu.

Dział IX. Wynik finansowy netto

74. W wierszach od 86 do 93 należy podać wielkości ustalone dla wykazywanych pozycji.
75. W wierszu 89 należy podać wielkość zysku z tytułu otwartych we własnym imieniu i na własny rachunek pozycji finansowych kontraktów terminowych, w tym także z finansowych kontraktów terminowych zawartych w ostatnim dniu miesiąca, oraz z tytułu kontraktów po dniu ich zamknięcia lub wygaśnięcia według stanu na ostatni dzień okresu objętego sprawozdaniem miesięcznym.
76. W wierszu 90 należy podać wielkość straty z tytułu otwartych we własnym imieniu i na własny rachunek pozycji finansowych kontraktów terminowych, w tym także z finansowych kontraktów terminowych zawartych w ostatnim dniu miesiąca, oraz z tytułu kontraktów po dniu ich zamknięcia lub wygaśnięcia według stanu na ostatni dzień okresu objętego sprawozdaniem miesięcznym.

Dział X. Relacja wybranych zobowiązań do poziomu nadzorowanych kapitałów

77. W wierszu 94 należy wyliczyć relację, o której mowa w § 20 rozporządzenia o wymogach kapitałowych, stanowiącą iloraz sumy zobowiązań wykazanych w wierszach 66, 68-70 i poziomu nadzorowanych kapitałów wykazywanego w wierszu 01.

Dział XI. Liczba punktów obsługi klientów

78. W wierszu 95 należy podać liczbę punktów obsługi klientów domu maklerskiego według stanu na ostatni dzień okresu objętego sprawozdaniem miesięcznym.

Dział XII. Aktywa klientów

79. W wierszu 96 należy podać stan aktywów klientów, wyliczony jako suma pozycji wykazanych w wierszach 97 i 101.
80. W wierszu 97 należy podać sumę wartości, należących do klientów, instrumentów finansowych wykazanych w wierszach 98, 99 i 100. Instrumenty finansowe klientów

wycenia się według zasad zawartych w odrębnych przepisach wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości, z wyłączeniem, należących do klientów, papierów wartościowych zdeponowanych na rachunkach domu maklerskiego prowadzonych za granicą. Należące do klientów papiery wartościowe, zdeponowane na rachunkach domu maklerskiego prowadzonych za granicą, wyceniane są na podstawie ostatnich dostępnych informacji o cenach rynkowych tych papierów w kraju, w którym są one przechowywane na rachunkach papierów wartościowych. W przypadku gdy określony papier wartościowy jest w danym kraju przedmiotem obrotu na więcej niż jednym rynku regulowanym, ustalenie wartości tego papieru wartościowego następuje według jego wartości rynkowej, osiągniętej na rynku, na którym wolumen obrotów był największy.

81. W wierszu 98 należy podać wartość, należących do klientów i zapisanych na rachunkach papierów wartościowych, akcji notowanych i praw do akcji na rynku regulowanym lub alternatywnym systemie obrotu.
82. W wierszu 99 należy podać wartość papierów wartościowych zapisanych na rachunkach papierów wartościowych klientów, które nie zostały wykazane w wierszu 55.
83. W wierszu 100 należy podać w szczególności: wartość, należących do klientów, instrumentów finansowych przechowywanych w domu maklerskim w formie dokumentu lub wartość, należących do klientów, instrumentów finansowych zapisanych na rachunkach niebędących rachunkami papierów wartościowych, o których mowa w art. 69 ust. 4 ustawy, oraz należące do klientów instrumenty finansowe zdeponowane na rachunkach domu maklerskiego lub biura maklerskiego prowadzonych za granicą.
84. W wierszu 101 należy podać wartość należących do klientów środków pieniężnych jako sumę wartości wykazanych w wierszu 102 i 103.
85. W wierszu 102 należy podać sumę, należących do klientów, środków pieniężnych przechowywanych na rachunkach pieniężnych klientów służących do obsługi rachunków papierów wartościowych oraz przechowywanych na rachunkach pieniężnych służących do obsługi rachunków, niebędących rachunkami papierów wartościowych, o których mowa w art. 69 ust. 4 ustawy.
86. W wierszu 103 należy podać sumę pozostałych, należących do klientów, środków pieniężnych, w szczególności wpłaty klientów na papiery wartościowe w ramach obrotu pierwotnego lub pierwszej oferty publicznej.

Dział XIII. Aktywa klientów na rachunkach w zarządzaniu

87. W wierszu 104 należy podać wartość aktywów klientów na rachunkach w zarządzaniu. W wierszu tym należy podać sumę wielkości wykazanych w wierszach 105 i 108.
88. W wierszu 105 należy podać sumę wartości, należących do klientów, instrumentów finansowych w zarządzaniu wykazanych w wierszach 106 i 107. Instrumenty finansowe, w tym papiery wartościowe, należące do klientów wycenia się według zasad zawartych w odrębnych przepisach wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości, z wyłączeniem, należących do klientów, instrumentów finansowych zdeponowanych na rachunkach domu maklerskiego prowadzonych za granicą. Należące do klientów papiery wartościowe, zdeponowane na rachunkach domu maklerskiego lub biura maklerskiego prowadzonych za granicą, wyceniane są na podstawie ostatnich dostępnych informacji o cenach rynkowych tych papierów w kraju, w którym są one przechowywane na rachunkach papierów wartościowych. W przypadku gdy określony papier wartościowy jest w danym kraju przedmiotem obrotu na więcej niż jednym rynku regulowanym, ustalenie wartości tego papieru wartościowego następuje według jego wartości rynkowej, osiągniętej na rynku, na którym wolumen obrotów był największy.

89. W wierszu 106 należy podać wartość, należących do klientów, papierów wartościowych w zarządzaniu zdeponowanych na rachunkach papierów wartościowych klientów. Ilości i-tego papieru wartościowego klientów ustala się na podstawie ewidencji papierów wartościowych według stanu na koniec dnia, na który sporządzane jest sprawozdanie.
90. W wierszu 107 należy podać w szczególności: wartość, należących do klientów, instrumentów finansowych w zarządzaniu przechowywanych w formie dokumentu lub wartość, należących do klientów, instrumentów finansowych w zarządzaniu zapisanych na rachunkach, niebędących rachunkami papierów wartościowych, o których mowa w art. 69 ust. 4 ustawy, oraz wartość, należących do klientów, instrumentów finansowych zdeponowanych na rachunkach domu maklerskiego prowadzonych za granicą. Ilości i-tego instrumentu klientów ustala się na podstawie ewidencji instrumentów finansowych według stanu na koniec dnia, na który sporządzane jest sprawozdanie.
91. W wierszu 108 należy podać wartość, należących do klientów, środków pieniężnych w zarządzaniu, w tym również wartość środków pieniężnych klientów znajdujących się na rachunkach bankowych prowadzonych dla klientów, do których ustanowione zostało pełnomocnictwo domu maklerskiego.

Dział XIV. Środki pieniężne

92. W wierszu 110 należy podać sumę sald rachunków bankowych domu maklerskiego, na których przechowywane są środki pieniężne klientów, na ostatni dzień okresu objętego sprawozdaniem.
93. W wierszu 111 należy podać stan, należących do klientów, środków pieniężnych nieujętych w wierszu 110.
94. W wierszu 112 należy podać sumę sald rachunków bankowych domu maklerskiego lub biura maklerskiego, na których przechowywane są środki domu maklerskiego lub biura maklerskiego, na ostatni dzień okresu objętego sprawozdaniem.
95. W wierszu 113 należy podać wartość własnych środków pieniężnych, które nie zostały wykazane w wierszu 112.

Nierezydenci	1 3									
--------------	--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Klient to osoba prawna, fizyczna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, korzystająca z usług świadczonych przez dom maklerski, biuro maklerskie, oddział zagranicznej firmy inwestycyjnej lub bank powierniczy na podstawie umowy, przy czym za klienta nie uważa się domu maklerskiego, biura maklerskiego lub oddziału zagranicznej firmy inwestycyjnej zawierającego transakcje z wykorzystaniem afiliacji. Przez afiliację rozumie się pośredniczenie członka giełdy lub członka rynku pozagiełdowego w zawieraniu transakcji na rynku regulowanym przez dom maklerski, biuro maklerskie lub oddział zagranicznej firmy inwestycyjnej. W przypadku prowadzenia rachunków papierów wartościowych, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy, za klientów uważa się osoby, którym przysługują prawa z papierów wartościowych.

Instrumenty finansowe klientów wycenia się według cen bieżących w rozumieniu przepisów wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości. W przypadku gdy nie jest możliwa wycena aktywów według cen bieżących, aktywa te wycenia się według wartości godziwej, pozwalającej na rzetelne odzwierciedlenie wartości tych aktywów. Finansowe kontrakty terminowe, dla których wymagane jest ustanowienie depozytu zabezpieczającego, wykazuje się poprzez wykazanie depozytu zabezpieczającego w odpowiedniej kolumnie, w zależności od rodzaju przedmiotu depozytu.

W kolumnach 1 i 2, "Akcje notowane" i "Prawa do akcji", należy wykazać wartość wyemitowanych przez rezydentów akcji notowanych na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu i praw do akcji. Jeżeli spółka, której akcje zostały dopuszczone do obrotu zorganizowanego, wyemitowała zarówno akcje, których ceny są notowane, jak i akcje, których ceny nie są notowane w obrocie zorganizowanym, to należy wykazać jedynie akcje notowane w obrocie zorganizowanym.

W kolumnie 8 "Pozostałe papiery wartościowe" wykazuje się papiery wartościowe niewykazane w kolumnach 1-4 oraz 7.

W kolumnie 9 "Pozostałe instrumenty finansowe" wykazuje się instrumenty finansowe niewykazane w kolumnach 1-8.

Objaśnienia dotyczące podziału sektorowego:

Rezydenci - osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania w kraju oraz osoby prawne mające siedzibę w kraju, a także inne podmioty mające siedzibę w kraju, posiadające zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu. Rezydentami są również znajdujące się w kraju oddziały, przedstawicielstwa i przedsiębiorstwa utworzone przez nierezydentów, a także polskie przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne i inne polskie przedstawicielstwa oraz misje specjalne, korzystające z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych.

Przedsiębiorstwa niefinansowe - jednostki, których główną działalnością jest produkcja i obrót dobrami lub świadczenie usług niefinansowych, w szczególności: przedsiębiorstwa państwowe (działające na podstawie ustawy z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach

państwowych, Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 981, z późn. zm.¹⁾), spółki, wspólnicy spółek cywilnych, spółdzielnie, oddziały przedsiębiorców zagranicznych.

Monetarne instytucje finansowe - instytucje finansowe, których działalność polega na przyjmowaniu depozytów i/lub bliskich substytutów depozytów od podmiotów innych niż monetarne instytucje finansowe oraz udzielaniu kredytów i/lub inwestowaniu w papiery wartościowe na własny rachunek.

Do sektora tego zalicza się banki (w tym Narodowy Bank Polski), spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe (SKOK) oraz fundusze rynku pieniężnego (utworzone na podstawie ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych, Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z późn. zm.²⁾).

W Internecie na stronie NBP (www.nbp.pl) znajduje się aktualizowana na bieżąco lista krajowych MIF.

Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego - instytucje finansowe, których podstawową działalnością jest pośrednictwo finansowe realizowane poprzez zaciąganie zobowiązań w formach innych niż gotówka, depozyty i/lub substytuty depozytów od jednostek instytucjonalnych innych niż monetarne instytucje finansowe.

Do podsektora tego zaliczane są m.in.: fundusze inwestycyjne (utworzone na podstawie ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych), z wyjątkiem funduszy rynku pieniężnego (znajdujących się na liście monetarnych instytucji finansowych) zaliczanych do sektora monetarnych instytucji finansowych, domy maklerskie (uwaga: biura maklerskie, jako jednostki banków, zaliczane są do monetarnych instytucji finansowych), narodowe fundusze inwestycyjne, przedsiębiorstwa leasingu finansowego, przedsiębiorstwa faktoringowe, firmy utworzone w celu sekurytyzacji aktywów.

Pomocnicze instytucje finansowe - instytucje finansowe, które nie prowadzą pośrednictwa finansowego we własnym imieniu, a jedynie przyczyniają się do tworzenia warunków do tego pośrednictwa.

Do podsektora tego zaliczani są m.in.: giełdy papierów wartościowych, giełdy towarowe, instytucje tworzące infrastrukturę dla funkcjonowania rynków finansowych, np. izby i centra rozliczeniowe (w tym Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.), towarzystwa funduszy inwestycyjnych, towarzystwa funduszy emerytalnych, instytucje zajmujące się sprzedażą ratalną.

Instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne - podmioty funkcjonujące w formie spółki akcyjnej lub towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, prowadzące działalność na podstawie ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z późn. zm.³⁾) oraz podmioty działające w oparciu o ustawę z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z późn. zm.⁴⁾ (otwarte i pracownicze fundusze emerytalne).

Instytucje rządowe i samorządowe - obejmują: instytucje rządowe na szczeblu centralnym, instytucje samorządowe (organy władzy lokalnej i ich związki, administrację samorządową, fundusze samorządowe, samorządowe instytucje kultury, samorządowe instytucje pomocy społecznej, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej utworzone przez jednostki samorządu terytorialnego), fundusze ubezpieczeń społecznych (Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz zarządzane przez nie fundusze, a także Narodowy Fundusz Zdrowia oraz Fundusz Pracy).

Institucje rządowe na szczeblu centralnym - obejmują m.in.: organy władzy publicznej, organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa, sądy i trybunały, państwowe szkoły wyższe, państwowe instytucje kultury, państwowe instytucje pomocy społecznej, państwowe fundusze celowe, z wyjątkiem zaliczonych do funduszy ubezpieczeń społecznych (patrz instytucje rządowe i samorządowe), państwowe osoby prawne (utworzone w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego), samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej utworzone przez ministra, centralny organ administracji rządowej, wojewodę, uczelnię państwową, Polską Akademię Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne.

Osoby fizyczne - obejmują osoby fizyczne, w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek.

Institucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych - obejmują m.in. związki zawodowe, towarzystwa i stowarzyszenia zawodowe i naukowe, partie polityczne, kościoły i związki wyznaniowe.

Nierezydenci - osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania za granicą oraz osoby prawne mające siedzibę za granicą, a także inne podmioty mające siedzibę za granicą, posiadające zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu. Nierezydentami są również znajdujące się za granicą oddziały, przedstawicielstwa i przedsiębiorstwa utworzone przez rezydentów, a także obce przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne i inne obce przedstawicielstwa oraz misje specjalne i organizacje międzynarodowe, korzystające z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych.

Część B

3. Dane dotyczące kapitału zakładowego domu maklerskiego w podziale na sektory akcjonariuszy.

Sektory posiadaczy		Kwota w tys. zł
Rezydenci (w. 02+03+04+06+07+10+12+13)		01
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	02
	Monetarne instytucje finansowe	03
	w tym: banki	04
	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego, z wyjątkiem instytucji	05

z teg o	ubezpieczeniowych i funduszy emerytalnych (w. 04≥w. 05)			
		w tym: fundusze inwestycyjne	06	
	Pomocnicze instytucje finansowe		07	
	Instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne (w.07≥w. 08+w.08)		08	
	w tym	otwarte fundusze emerytalne	09	
		instytucje ubezpieczeniowe	10	
	Instytucje rządowe i samorządowe (w. 04≥w. 05)		11	
		w tym: instytucje rządowe szczebla centralnego	12	
	Osoby fizyczne		13	
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych		14	
Nierezydenci			15	

Podziału na sektory należy dokonać zgodnie z objaśnieniami do tabeli, o której mowa w pkt 2.

4. Dane dotyczące własnych instrumentów finansowych domu maklerskiego lub biura maklerskiego

Wyszczególnienie		Papiery wartościowe nabyte w obrocie		Pozostałe instrumenty finansowe	
		pierwotnym	wtórnym		
0		1	2	3	
Instrumenty finansowe razem (w. 02+06+10)		01			
z tego	przeznaczonych do obrotu $\geq$ (w. 03+04)	02			
	w tym	akcje	03		
		dłużne papiery wartościowe $\geq$ w. 05	04		
		w tym obligacje	05		
	utrzymywanych do terminu zapadalności $\geq$ w. 07	06			
	dłużne papiery wartościowe $\geq$ (w. 08+09)	07			

w tym	w tym	obligacje	08			
		bony skarbowe	09			
dostępnych do sprzedaży ≥ w. 11			10			
w tym akcje			11			

gdzie:

- 1) Przez papiery wartościowe nabyte w obrocie pierwotnym rozumie się nabyte od emitenta bądź subemitenta usługowego emitowane w serii papiery wartościowe nowej emisji (kol. 1),
- 2) Przez papiery wartościowe nabyte w obrocie wtórnym rozumie się nabyte od podmiotów innych niż emitent lub subemitent usługowy emitowane w serii papiery wartościowe (kol. 2),
- 3) Wyceny instrumentów finansowych nabytych w imieniu i na rachunek domu maklerskiego lub banku w ramach działalności biura maklerskiego (własnego portfela) dokonuje się na ostatni dzień okresu sprawozdawczego, którego dotyczy sprawozdanie, zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

5. Wielkość podatku od towarów i usług (narastająco od 01.01. do końca okresu sprawozdawczego w tys. zł).

Poniższą tabelę wypełniają domy maklerskie lub biura maklerskie zobowiązane do składania deklaracji podatkowej z tytułu podatku od towarów i usług (VAT 7 lub VAT 7K) w wartościach wykazanych w deklaracji podatkowej w kwotach narastających, odpowiednio do okresu sprawozdawczego, dla wiersza 1 i 2 poniższej tabeli.

Wyszczególnienie		Kwota
0		1
Podatek VAT należny ogółem	1	

Podatek VAT naliczony ogółem	2	
Podatek VAT zapłacony (+); zwrot (-)	3	

gdzie:

Wiersz 1 obejmuje podatek należny; wiersz 2 obejmuje podatek naliczony; w wierszu 3 wykazuje się różnicę między kwotą podatku VAT zapłaconego przez podmiot gospodarczy za rok kalendarzowy a kwotą podatku VAT zwróconą przez urząd skarbowy. Jeżeli kwota podatku zapłaconego przekracza kwotę podatku zwróconego przez urząd skarbowy, to różnicę wykazuje się ze znakiem plus, a jeżeli kwota zwróconego przez urząd skarbowy podatku przekracza kwotę podatku zapłaconego, to różnicę wykazuje się ze znakiem minus.

6. Dane dotyczące kosztów delegacji zagranicznych oraz usług obcych (stan na koniec okresu sprawozdawczego w tys. zł)

Wyszczególnienie		Kwota
0		1
Koszt delegacji zagranicznych	1	
Usługi obce	2	

- 1) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2055, z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 167, poz. 1399.
- 2) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539.
- 3) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959 oraz z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539.
- 4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538.

ZAŁĄCZNIK Nr 7

INFORMACJA O WYBRANYCH DANYCH FINANSOWYCH

Część A

- I. Środki pieniężne
- II. Należności krótkoterminowe
- III. Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu
  1. Akcje
  2. Dłużne papiery wartościowe
  3. Certyfikaty inwestycyjne
  4. Warranty
  5. Pozostałe papiery wartościowe
  6. Instrumenty pochodne
  7. Towary giełdowe
  8. Pozostałe
- IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe
- V. Instrumenty finansowe utrzymywane do upływu terminu zapadalności
  1. Dłużne papiery wartościowe
  2. Pozostałe papiery wartościowe
  3. Towary giełdowe
  4. Pozostałe
- VI. Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży
  1. Akcje i udziały
  2. Dłużne papiery wartościowe
  3. Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych
  4. Certyfikaty inwestycyjne
  5. Pozostałe papiery wartościowe
  6. Towary giełdowe
  7. Pozostałe
- VII. Należności długoterminowe
- VIII. Udzielone pożyczki długoterminowe
- IX. Wartości niematerialne i prawne
- X. Rzeczowe aktywa trwałe
- XI. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe
  1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego
  2. Pozostałe rozliczenia międzyokresowe

Część B

- I. Zobowiązania krótkoterminowe
- II. Zobowiązania długoterminowe
- III. Rozliczenia międzyokresowe
- IV. Rezerwy na zobowiązania
  1. Z tytułu odroczonego podatku dochodowego
  2. Na świadczenia emerytalne i podobne
- V. Zobowiązania podporządkowane
- VI. Kapitał własny
  1. Kapitał zakładowy
  2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy (wielkość ujemna)

3. Akcje własne (wielkość ujemna)
4. Kapitał zapasowy
  - a) ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej
  - b) utworzony ustawowo
  - c) utworzony zgodnie ze statutem
  - d) z dopłat akcjonariuszy
  - e) inny
5. Kapitał z aktualizacji wyceny
6. Pozostałe kapitały rezerwowe
7. Zysk (strata) z lat ubiegłych
  - a) zysk z lat ubiegłych (wartość dodatnia)
  - b) strata z lat ubiegłych (wartość ujemna)
8. Zysk (strata) netto
9. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)

Część C

I. Przychody z działalności maklerskiej, w tym:

1. Prowizje
  - a) od operacji papierami wartościowymi we własnym imieniu, lecz na rachunek dającego zlecenie
  - b) z tytułu oferowania papierów wartościowych
  - c) z tytułu przyjmowania zleceń kupna i umarzania jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych
  - d) pozostałe
2. Inne przychody
  - a) z tytułu prowadzenia rachunków papierów wartościowych i rachunków pieniężnych klientów
  - b) z tytułu oferowania papierów wartościowych
  - c) z tytułu prowadzenia rejestrów nabywców papierów wartościowych
  - d) z tytułu zarządzania cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie
  - e) z tytułu zawodowego doradztwa w zakresie obrotu papierami wartościowymi
  - f) z tytułu reprezentowania biur i domów maklerskich na regulowanych rynkach papierów wartościowych i na giełdach towarowych
  - g) pozostałe

II. Koszty działalności maklerskiej

1. Koszty z tytułu afiliacji
2. Opłaty na rzecz regulowanych rynków papierów wartościowych, giełd towarowych oraz na rzecz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i giełdowych izb rozrachunkowych
3. Opłaty na rzecz izby gospodarczej
4. Wynagrodzenia
5. Ubezpieczenia społeczne
6. Świadczenia na rzecz pracowników
7. Zużycie materiałów i energii
8. Koszty utrzymania i wynajmu budynków
9. Pozostałe koszty rzeczowe
10. Amortyzacja
11. Podatki i inne opłaty o charakterze publicznoprawnym
12. Prowizje i inne opłaty

13. Pozostałe
- III. Zysk (strata) z działalności maklerskiej (I-II)
- IV. Przychody z instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu
  1. Dywidendy i inne udziały w zyskach
  2. Odsetki
  3. Korekty aktualizujące wartość
  4. Zysk ze sprzedaży/umorzenia
  5. Pozostałe
- V. Koszty z tytułu instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu
  1. Korekty aktualizujące wartość
  2. Strata ze sprzedaży/umorzenia
  3. Pozostałe
- VI. Zysk (strata) z operacji instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu (IV-V)
- VII. Przychody z instrumentów finansowych utrzymywanych do upływu terminu zapadalności
  1. Odsetki
  2. Korekty aktualizujące wartość
  3. Odpis dyskonta od dłużnych papierów wartościowych
  4. Zysk ze sprzedaży/umorzenia
  5. Pozostałe
- VIII. Koszty z tytułu instrumentów finansowych utrzymywanych do upływu terminu zapadalności
  1. Korekty aktualizujące wartość
  2. Amortyzacja premii od dłużnych papierów wartościowych
  3. Strata ze sprzedaży/umorzenia
  4. Pozostałe
- IX. Zysk (strata) z operacji instrumentami finansowymi utrzymywanymi do upływu terminu zapadalności (VII-VIII)
- X. Przychody z instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży
  1. Dywidendy i inne udziały w zyskach
  2. Odsetki
  3. Korekty aktualizujące wartość
  4. Zysk ze sprzedaży/umorzenia
  5. Odpis dyskonta od dłużnych papierów wartościowych
  6. Pozostałe
- XI. Koszty z tytułu instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży
  1. Korekty aktualizujące wartość
  2. Strata ze sprzedaży/umorzenia
  3. Amortyzacja premii od dłużnych papierów wartościowych
  4. Pozostałe
- XII. Zysk (strata) z operacji instrumentami finansowymi dostępnymi do sprzedaży (X-XI)
- XIII. Pozostałe przychody operacyjne
  1. Zysk ze sprzedaży rzeczowych składników aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych
  2. Dotacje
  3. Pozostałe
- XIV. Pozostałe koszty operacyjne
  1. Strata ze sprzedaży rzeczowych składników aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych

2. Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych składników aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych
  3. Pozostałe
- XV. Różnica wartości rezerw i odpisów aktualizujących należności
1. Rozwiązanie rezerw
  2. Utworzenie rezerw
  3. Zmniejszenie odpisów aktualizujących należności
  4. Utworzenie odpisów aktualizujących należności
- XVI. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (VIII+VI+IX+XII+XIII-XIV+XV)
- XVII. Przychody finansowe
1. Odsetki od udzielonych pożyczek
  2. Odsetki od lokat i depozytów
  3. Pozostałe odsetki
  4. Dodatnie różnice kursowe
    - a) zrealizowane
    - b) niezrealizowane
  5. Pozostałe
- XVIII. Koszty finansowe
1. Odsetki od kredytów i pożyczek
  2. Pozostałe odsetki
  3. Ujemne różnice kursowe
    - a) zrealizowane
    - b) niezrealizowane
  4. Pozostałe
- XIX. Zysk (strata) z działalności gospodarczej (XVI+XVII-XVIII)
- XX. Zyski nadzwyczajne
1. Losowe
  2. Pozostałe
- XXI. Straty nadzwyczajne
1. Losowe
  2. Pozostałe
- XXII. Zysk (strata) brutto (XIX+XX-XXI)
- XXIII. Podatek dochodowy
- XXIV. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)
- XXV. Zysk (strata) netto (XXII-XXIII-XXIV)

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji wynikającej z art. 94 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.), dalej zwanej ustawą, zgodnie z którą minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, zakres, tryb i formę oraz terminy dostarczania informacji, o których mowa w w art. 86 pkt 4, dotyczących działalności firm inwestycyjnych i banków powierniczych oraz sytuacji finansowej domów maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską i zagranicznych osób prawnych prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską.

Projektowane rozporządzenie zastąpi obecnie obowiązujące Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu, trybu, formy oraz terminów dostarczania informacji przez niektóre podmioty prowadzące działalność maklerską oraz rachunki papierów wartościowych (Dz. U. z 2006 r. Nr 68, poz. 486).

Projektowane rozporządzenie w szczególności dostosowuje obowiązujące przepisy do zmian dokonanych ustawą z dnia ..... o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz. ....). Powołana ustawa dostosowując regulacje dotyczące domów maklerskich do przepisów UE, w tym w szczególności do przepisów:

- Dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz. Urz. UE L 177 z 30.06.2006, str. 1),
- Dyrektywy 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz. Urz. UE L 177z 30.06.2006, str. 201) oraz
- Dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych zmieniającej dyrektywę Rady 85/611/EWG i 93/6/EWG i dyrektywę 2000/12/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającej dyrektywę Rady 93/22/EWG (Dz. Urz. UE L 145, z 30.04.2004, str. 1, Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 6, t. 7, str. 263, z późn. zm.)

spowodowała konieczność dostosowania do jej treści przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu, trybu, formy oraz terminów dostarczania informacji przez niektóre podmioty prowadzące działalność maklerską oraz rachunki papierów wartościowych.

Zmiany wprowadzane w projekcie rozporządzenia głównie koncentrują się na kwestiach związanych z przekazywaniem Komisji Nadzoru Finansowego przez podmioty będące adresatami projektowanych przepisów raportów odnoszących się do transakcji zawieranych na rachunek własny lub osoby trzeciej w zakresie instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym. Ze względu na przepisy Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1287/2006 z dnia 10 sierpnia 2006 r. wprowadzającego środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do zobowiązań przedsiębiorstw inwestycyjnych w zakresie prowadzenia rejestrów, sprawozdań z transakcji, przejrzystości rynkowej, dopuszczania instrumentów finansowych do obrotu oraz pojęć zdefiniowanych na

potrzeby tejże dyrektywy (Dz.Urz. UE L 241 z 02.09.2006, str. 1) w projekcie odstępuje się od regulowania ww. kwestii.

Dodatkowe zmiany wprowadzane w projekcie wynikają z:

- konieczności uwzględnienia w zakresie informacji przekazywanych przez domy maklerskie Komisji Nadzoru Finansowego danych związanych w przestrzeganiem przez te podmioty obowiązków z zakresu adekwatności kapitałowej (zmiany w tym zakresie uzupełniają implementację do polskiego porządku prawnego przepisów Dyrektywy 2006/48/WE oraz Dyrektywy 2006/49/WE) oraz
- z odstąpienia od koncepcji sprawowania przez Komisję Nadzoru Finansowego nad bankami prowadzącymi działalność maklerską nadzoru finansowego.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanej regulacji.

Przedmiotem projektu są obowiązki sprawozdawcze wykonywane przez domy maklerskie oraz inne podmioty prowadzące działalność maklerską w związku z tą działalnością, jak również przez banki prowadzące rachunki papierów wartościowych. Zatem adresatem aktu są firmy inwestycyjne oraz banki powiernicze. Wejście w życie rozporządzenia przyczyni się do zwiększenia efektywności nadzoru sprawowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego nad wymienionymi wyżej podmiotami, jak również do zwiększenia przejrzystości rynku ze względu na ujednoczenie (na całym obszarze UE) obowiązków sprawozdawczych w zakresie raportów o zawieranych transakcjach.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowane rozporządzenie nie przyczyni się do znaczącego zwiększenia obciążeń biurokratycznych dla podmiotów nadzorowanych, ponieważ większość przewidzianych w nim warunków funkcjonowała już uprzednio zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu, trybu, formy oraz terminów dostarczania informacji przez niektóre podmioty prowadzące działalność maklerską oraz rachunki papierów wartościowych.

4. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

6. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia

w sprawie szczegółowych warunków szacowania przez dom maklerski kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania tego kapitału oraz warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych i banków powierniczych

Na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104 poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ....., poz. ....) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki szacowania przez dom maklerski kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania tego kapitału oraz warunki techniczne i organizacyjne wymagane do prowadzenia działalności maklerskiej przez firmę inwestycyjną oraz do prowadzenia rachunków papierów wartościowych przez bank powierniczy.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 2) biurze maklerskim - rozumie się przez to oddział lub inną jednostkę banku prowadzącego działalność maklerską działającą na zasadach oddziału, wyodrębnioną organizacyjnie, w ramach której bank prowadzi tę działalność ;
- 3) wyodrębnionej jednostce banku - rozumie się przez to niebędącą biurem maklerskim wydzieloną organizacyjnie jednostkę banku prowadzącego działalność maklerską;
- 4) punktach przyjmowania zleceń - rozumie się przez to punkty banku prowadzącego działalność maklerską, w których są wykonywane czynności przyjmowania zleceń nabycia lub zbycia maklerskich instrumentów finansowych;
- 5) punkcie obsługi klientów - rozumie się przez to inną niż punkt przyjmowania zleceń jednostkę organizacyjną domu maklerskiego, w której jest dokonywana bieżąca obsługa klientów tego domu maklerskiego, obejmująca także przyjmowanie zleceń nabycia lub zbycia maklerskich instrumentów finansowych;
- 6) dogrywce - rozumie się przez to dodatkową fazę notowań, podczas której są składane i zawierane, zgodnie z regulacjami danego rynku regulowanego, zlecenia kupna i sprzedaży;

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

- 7) systemach informatycznych firmy inwestycyjnej - rozumie się przez to również wykorzystywane przez firmę inwestycyjną w prowadzonej działalności maklerskiej podsystemy informatyczne;
- 8) konflikcie interesów - rozumie się przez to konflikt interesów, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy;
- 9) zleceniu brokerskim - rozumie się przez to zlecenie, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy;
- 10) usługach wykonywania zleceń - rozumie się przez to usługi świadczone na podstawie umowy o wykonywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, o której mowa w art. 73 ust. 1 ustawy.

Rozdział 2

Warunki techniczne i organizacyjne

§ 3. 1. Wewnętrzna struktura organizacyjna firmy inwestycyjnej powinna zapobiegać powstawaniu konfliktów interesów, a w przypadku powstania takiego konfliktu zapewnić ochronę interesów klienta oraz ochronę informacji poufnych i informacji stanowiących tajemnicę zawodową przed dostępem osób nieuprawnionych.

2. Firma inwestycyjna jest obowiązana opracować i wdrożyć regulamin zarządzania konfliktami interesów, uwzględniający rozmiar i rodzaj działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną jak również organizację wewnętrzną firmy inwestycyjnej.

3. Regulamin zarządzania konfliktami interesów powinien określać w szczególności:

- 1) sposób identyfikowania okoliczności, które powodują lub mogą powodować powstanie konfliktów interesów, przy uwzględnieniu rozmiaru i rodzaju działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną oraz
  - 2) sposób zarządzania konfliktami interesów.
4. Sposób zarządzania konfliktami interesów określony w regulaminie, o którym mowa w ust. 3, powinien w szczególności:
- 1) zapobiegać przepływowi informacji pomiędzy osobami wykonującymi, w ramach działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną, poszczególne czynności, które mogą powodować powstanie konfliktu interesów, lub zapewniać nadzór nad takim przepływem informacji, jeżeli jest on nieunikniony;
  - 2) zapewniać bieżący nadzór nad osobami wykonującymi czynności, w ramach działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną, których interesy są sprzeczne z interesem klientów;
  - 3) zapewniać niezależność wysokości wynagrodzenia osób wykonujących określone czynności, w ramach działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną, od wynagrodzenia lub zysków osiąganych przez osoby wykonujące czynności innego rodzaju;
  - 4) zapobiegać możliwości wywierania niekorzystnego wpływu na sposób wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności maklerskiej;
  - 5) zapobiegać przypadkom jednoczesnego lub następującego bezpośrednio po sobie wykonywania przez te same osoby czynności związanych z różnymi usługami świadczonymi przez firmę inwestycyjną, jeżeli mogłyby to powodować powstanie konfliktu interesów, lub zapewniać nadzór nad takim sposobem wykonywania czynności jeśli jest on nieunikniony;
  - 6) zapewnić niezależność wykonywania czynności związanych z różnymi usługami świadczonymi przez firmę inwestycyjną, uwzględniając zakres i rodzaj działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną, podmioty z grupy kapitałowej, do której należy firma inwestycyjna oraz stopień zagrożenia interesów klientów.

5. Firma inwestycyjna jest obowiązana prowadzić rejestr rodzajów działalności maklerskiej oraz innej działalności wykonywanej przez firmę inwestycyjną we własnym imieniu lub wykonywanej przez podmioty trzecie w jej imieniu, w związku z którymi zaistniał lub może zaistnieć - w odniesieniu do czynności wykonywanych w ramach tej działalności, konflikt interesów połączony z istotnym zagrożeniem interesów klienta lub klientów.

6. Pomieszczenia, w których jest prowadzona działalność maklerska, powinny być zabezpieczone przed niekontrolowanym dostępem osób nieuprawnionych.

7. Pomieszczenia, w których jest prowadzona obsługa klientów firmy inwestycyjnej, powinny być wydzielone w sposób uniemożliwiający klientom firmy inwestycyjnej oraz innym osobom nieuprawnionym niekontrolowany dostęp do pozostałych pomieszczeń firmy inwestycyjnej.

8. Firma inwestycyjna jest obowiązana zapewnić warunki techniczne i organizacyjne pozwalające, na żądanie klienta, na składanie zleceń z zachowaniem poufności.

9. Sposób organizacji firmy inwestycyjnej powinien gwarantować bezpieczeństwo obsługi klientów oraz przechowywanych dokumentów i danych.

10. Przepisów ust. 6 i 7 nie stosuje się do punktów przyjmowania zleceń.

11. Przepisów ust. 1-10 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 4. 1. Firma inwestycyjna określa, w formie pisemnej, zakres czynności, do których wykonywania jest uprawniony każdy z oddziałów i punktów obsługi klientów, stanowiących jego jednostki organizacyjne.

2. Oddziały i punkty obsługi klientów powinny posiadać urządzenia telekomunikacyjne umożliwiające stały i bezpośredni kontakt z centralą firmy inwestycyjnej.

3. Oddziały i punkty obsługi klientów powinny być oznaczone w sposób umożliwiający ich identyfikację jako jednostki organizacyjne danej firmy inwestycyjnej.

4. W przypadku gdy oddział lub punkt obsługi klientów zostanie zlokalizowany na terenie banku lub innego podmiotu, powinien posiadać urządzenia i numery telekomunikacyjne identyfikowalne wyłącznie pod nazwą firmy inwestycyjnej lub biura maklerskiego w przypadku banku prowadzącego działalność maklerską.

5. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 4, oddział lub punkt obsługi klientów nie posiada systemów informatycznych wydzielonych z systemów banku lub innego podmiotu, na którego terenie został zlokalizowany, systemy wykorzystywane przez oddział lub punkt obsługi klientów powinny zostać zabezpieczone przed nieuprawnionym dostępem.

6. Bank, który prowadzi działalność maklerską w ramach wyodrębnionej jednostki banku, oraz biuro maklerskie, w zakresie, w jakim czynności przyjmowania zleceń maklerskich instrumentów finansowych są wykonywane przez pracowników banku niebędących pracownikami biura, są obowiązane do odpowiedniego oznaczenia punktów przyjmowania zleceń.

7. Przepisów ust. 1-5 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 5. 1. Bank powierniczy wykonuje czynności związane z prowadzeniem rachunków papierów wartościowych w wydzielonych pomieszczeniach, zabezpieczonych przed niekontrolowanym dostępem osób nieuprawnionych.

2. Sposób organizacji działalności powierniczej powinien zapewniać ochronę informacji poufnych i stanowiących tajemnicę zawodową przed nieuprawnionym dostępem.

§ 6. 1. Systemy informatyczne firmy inwestycyjnej powinny być zabezpieczone w taki sposób, aby uniemożliwić nieuprawniony dostęp do danych przetwarzanych przez te systemy.

2. Firma inwestycyjna jest obowiązana wprowadzić zabezpieczenia urządzeń uniemożliwiające nieuprawniony dostęp do systemów informatycznych i przetwarzania

danych. Firma inwestycyjna jest obowiązana opracować i wdrożyć wewnętrzne procedury regulujące dostęp do systemów informatycznych firmy inwestycyjnej oraz kontrolę tego dostępu, zapewniające możliwość jego odtworzenia wraz z historią modyfikacji i przetwarzania danych.

3. Urządzenia i systemy informatyczne firmy inwestycyjnej powinny być zabezpieczone przed utratą danych spowodowaną awarią zasilania, innymi awariami lub zakłóceniami oraz innymi zdarzeniami losowymi. W celu zapewnienia ciągłości obsługi i pracy systemów informatycznych firma inwestycyjna jest obowiązana, przynajmniej raz dziennie, tworzyć kopię bazy danych lub stosować inne środki techniczne umożliwiające odtworzenie danych oraz podjęcie pracy systemów informatycznych w sytuacji awarii i utraty części lub całości danych w podstawowych bazach danych. Kopie bazy danych przechowywane są w budynku, w którym nie znajdują się systemy informatyczne przetwarzające dane.

4. W przypadku prowadzenia przez firmę inwestycyjną rachunków papierów wartościowych, rachunków pieniężnych, o których mowa w art. 69 ust. 4 pkt 1 ustawy, systemy informatyczne firmy inwestycyjnej powinny gwarantować możliwość tworzenia za okresy nie krótsze niż okresy, w których firma inwestycyjna jest zobowiązana do przechowywania danych związanych z prowadzoną działalnością maklerską, odpowiednio historii rachunków papierów wartościowych, rachunków pieniężnych i rejestrów operacyjnych zawierającej chronologiczne zestawienie operacji dokonywanych na tych rachunkach i rejestrach, w szczególności dane dotyczące:

- 1) w odniesieniu do rachunku pieniężnego:
  - a) salda początkowego i końcowego środków pieniężnych za każdy dzień,
  - b) wpłat na rachunek, z uwzględnieniem wpłat dokonanych w formie przelewu, a w szczególności kwot poszczególnych wpłat, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
  - c) wypłat z rachunku, a w szczególności kwot poszczególnych wypłat, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
  - d) przelewów środków pieniężnych z rachunku, a w szczególności kwot poszczególnych przelewów, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
  - e) środków z rozliczonych w danym dniu transakcji, a w szczególności kwoty rozliczonych środków, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,
  - f) blokady środków pieniężnych w związku ze złożeniem zlecenia kupna instrumentów finansowych, a w szczególności kwoty środków objętych blokadą, daty i opisu operacji oraz numeru zlecenia,
  - g) blokady środków pieniężnych ustanowionej w przypadku innym niż wymieniony w lit. f, a w szczególności kwoty środków objętych blokadą,
  - h) zniesienia blokady środków pieniężnych w związku z anulowaniem zlecenia kupna instrumentów finansowych, a w szczególności daty i numeru zlecenia,
  - i) naliczonych odsetek za opóźnienie, a w szczególności daty i opisu operacji;
- 2) w odniesieniu do rachunku papierów wartościowych:
  - a) salda początkowego i końcowego dla każdego rodzaju instrumentów finansowych za każdy dzień,
  - b) blokady instrumentów finansowych, a w szczególności liczby instrumentów finansowych objętych blokadą, daty i opisu operacji,
  - c) nabycia instrumentów finansowych w drodze wykonania zlecenia kupna w obrocie zorganizowanym, a w szczególności daty i numeru zlecenia oraz liczby instrumentów finansowych,
  - d) nabycia instrumentów finansowych poza obrotem zorganizowanym, a w szczególności liczby instrumentów finansowych, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego,

- e) zbycia instrumentów finansowych w drodze wykonania zlecenia sprzedaży w obrocie zorganizowanym, a w szczególności daty i numeru zlecenia oraz liczby instrumentów finansowych,
- f) zbycia instrumentów finansowych poza obrotem zorganizowanym, a w szczególności daty i numeru zlecenia oraz liczby instrumentów finansowych,
- g) przeniesienia instrumentów finansowych na inny rachunek papierów wartościowych należący do tego samego podmiotu, a w szczególności liczby instrumentów finansowych, daty i opisu operacji oraz dokumentu źródłowego.

5. W przypadku przechowywania instrumentów finansowych systemy informatyczne firmy inwestycyjnej powinny gwarantować możliwość rejestrowania danych umożliwiających identyfikację instrumentów finansowych będących przedmiotem poszczególnych operacji.

6. Firma inwestycyjna przyjmująca zlecenia lub dyspozycje klientów przekazywane za pomocą telefonu, telefaksu, innych urządzeń technicznych lub elektronicznych nośników informacji jest obowiązana zapewnić:

- 1) poufność składanych zleceń lub dyspozycji, a w szczególności zabezpieczenie ich przed odsłuchaniem lub odczytaniem przez osoby nieupoważnione;
- 2) integralność składanych zleceń lub dyspozycji, a w szczególności zabezpieczenie ich przed modyfikacją lub usunięciem przez osoby nieupoważnione;
- 3) zabezpieczenie przed możliwością ich składania przez osoby nieuprawnione, w szczególności przez ustalenie odrębnego identyfikatora lub hasła dla każdego klienta;
- 4) rejestrację daty, godziny i minuty otrzymania dyspozycji przez firmę inwestycyjną;
- 5) możliwość potwierdzenia klientowi faktu otrzymania zlecenia lub dyspozycji przez firmę inwestycyjną - z wyłączeniem zleceń i dyspozycji składanych za pośrednictwem telefonu;
- 6) możliwość potwierdzenia klientowi faktu wykonania zlecenia lub zrealizowania dyspozycji - z wyłączeniem zleceń i dyspozycji składanych za pośrednictwem telefonu.

7. Firma inwestycyjna, o której mowa w ust. 6, jest obowiązana dołożyć należytej staranności w celu zapewnienia sprawnej obsługi klientów w zakresie przyjmowania dyspozycji i zleceń przekazywanych za pomocą telefonu, telefaksu, innych urządzeń technicznych lub elektronicznych nośników informacji.

8. Firma inwestycyjna może przyjmować zlecenia lub dyspozycje składane za pomocą telefonu, telefaksu lub innych urządzeń technicznych po uprzedniej, zgodnej z ustalonymi zasadami, identyfikacji osoby składającej zlecenie lub dyspozycję.

9. Przepisów ust. 1-8 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

10. Do banku powierniczego w zakresie:

- 1) systemów informatycznych służących do prowadzenia rachunków papierów wartościowych - stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1-3 oraz ust. 4 pkt 2;
- 2) przyjmowanych dyspozycji - stosuje się odpowiednio przepisy ust. 6 pkt 1-4 oraz ust. 7.

§ 7.1. Z zastrzeżeniem ust. 2, firma inwestycyjna działająca w ramach grupy kapitałowej, w skład której wchodzi inna instytucja finansowa, może umożliwić klientom będącym jednocześnie klientami tej instytucji finansowej dostęp do systemu informatycznego w sposób umożliwiający korzystanie z usług tej instytucji finansowej i firmy inwestycyjnej poprzez uzyskanie połączenia z systemem jednego z tych podmiotów.

2. Bank prowadzący działalność maklerską w formie biura maklerskiego może umożliwić klientom będącym jednocześnie klientami banku z tytułu wykonywanych przez ten bank czynności bankowych dostęp do systemu informatycznego w sposób umożliwiający korzystanie z usług maklerskich i innych usług świadczonych przez ten bank przez uzyskanie połączenia z systemem banku.

3. W celu uzyskania bezpośredniego dostępu do zagranicznego rynku regulowanego firma inwestycyjna może instalować systemy informatyczne i urządzenia techniczne tego rynku.

§ 8. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana zapewnić klientom możliwość kontaktu:

- 1) z maklerem papierów wartościowych - w zakresie działalności, o której mowa w art. 69 ust.2 pkt 1, 2, 6, 7 i 8 oraz ust. 4 pkt 1, 4, 5 i 7 ustawy;
- 2) z doradcą inwestycyjnym - w zakresie działalności, o której mowa w art 69 ust. 2 pkt 4 ustawy;
- 3) z maklerem papierów wartościowych posiadającym uprawnienia do wykonywania czynności doradztwa inwestycyjnego albo z doradcą inwestycyjnym - w zakresie działalności, o której mowa w art. 69 ust. 2 pkt 5 ustawy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej prowadzącej działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez otwierania oddziału.

§ 9. 1. W przypadku świadczenia przez firmę inwestycyjną usług wykonywania zleceń, których przedmiotem jest nabycie lub zbycie instrumentów finansowych na rynku regulowanym, struktura organizacyjna firmy inwestycyjnej powinna zapewniać, aby zlecenia brokerskie wystawiane były wyłącznie przez pracowników posiadających prawo wykonywania zawodu maklera papierów wartościowych.

2. Firma inwestycyjna określa sposób postępowania pracowników, o których mowa w ust. 1, przy wystawianiu zleceń brokerskich, biorąc pod uwagę w szczególności konieczność zapewnienia bezpieczeństwa dostępu do systemu rynku regulowanego lub alternatywnego systemu obrotu, gdzie wykonywane są zlecenia.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej prowadzącej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską bez otwierania oddziału.

4. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, gdy zlecenia brokerskie wystawiane są przy użyciu systemu informatycznego firmy inwestycyjnej.

§ 10. 1. W centrali, oddziałach, punktach obsługi klientów firmy inwestycyjnej oraz w punktach przyjmowania zleceń powinna być zamieszczona informacja o możliwości, sposobie, miejscu i terminach skontaktowania się klienta z maklerem papierów wartościowych lub doradcą inwestycyjnym.

2. Stanowiska obsługiwane przez maklerów papierów wartościowych lub doradców inwestycyjnych powinny posiadać wyraźne oznaczenie informujące o tym. Oznaczenie zamieszcza się wyłącznie w czasie obsługi stanowiska przez taką osobę.

3. W centrali, oddziałach, punktach obsługi klientów firmy inwestycyjnej oraz w punktach przyjmowania zleceń udostępnia się informację na temat możliwości, terminów i miejsca składania przez klientów skarg i wniosków dotyczących działalności maklerskiej danej firmy inwestycyjnej.

4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej prowadzącej działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez otwierania oddziału.

§ 11. 1. W przypadku gdy firma inwestycyjna umożliwia klientom udział w dogrywce lub notowaniach ciągłych, w formie składania ustnych dyspozycji przez klientów zgromadzonych w wydzielonym pomieszczeniu, udziałem w dogrywce lub notowaniach ciągłych kieruje makler papierów wartościowych, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W przypadku dogrywki lub notowań ciągłych organizowanych w oddziale lub punkcie obsługi klientów, w którym nie ma zatrudnionego maklera papierów wartościowych, zlecenia są przekazywane do centrali firmy inwestycyjnej. W takim przypadku dogrywkę i notowania ciągłe nadzoruje makler papierów wartościowych zatrudniony w tej centrali.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej prowadzącej działalność maklerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez otwierania oddziału.

§ 12. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana opracować i wdrożyć regulamin kontroli wewnętrznej, służący ujawnianiu i zapobieganiu naruszenia przez firmę inwestycyjną obowiązków wynikających z przepisów prawa, w szczególności przepisów ustawy.

2. Regulamin kontroli wewnętrznej powinien umożliwiać minimalizację skutków ewentualnych naruszeń oraz zapewnić Komisji skuteczne wykonywanie jej uprawnień.

3. Regulamin kontroli wewnętrznej powinien uwzględniać rodzaj i zakres działalności prowadzonej przez firmę inwestycyjną, w tym w szczególności rodzaj i zakres prowadzonej działalności maklerskiej.

4. Firma inwestycyjna jest obowiązana wydzielić w swojej strukturze komórkę nadzoru wewnętrznego oraz zapewnić tej komórce niezależność umożliwiającą prawidłowe wykonywanie jej obowiązków.

5. Do obowiązków komórki nadzoru wewnętrznego należy:

- 1) badanie i regularna ocena adekwatności i skuteczności regulaminu kontroli wewnętrznej, jak również działań podejmowanych w celu wypełniania przez firmę inwestycyjną obowiązków wynikających z przepisów prawa;
- 2) pomoc osobom wykonującym czynności w ramach prowadzonej przez firmę inwestycyjną działalności maklerskiej w wypełnianiu przez nich obowiązków wynikających z przepisów prawa.

6. W celu zapewnienia wykonywania przez komórkę nadzoru wewnętrznego jej obowiązków w sposób należy i niezależny, firma inwestycyjna jest obowiązana:

- 1) zapewnić komórce nadzoru wewnętrznego stosowne uprawnienia, zasoby, wiedzę i dostęp do informacji;
- 2) zapewnić by pracami komórki nadzoru wewnętrznego kierował inspektor nadzoru;
- 3) zapewnić by osoby zatrudnione w komórce nadzoru wewnętrznego nie wykonywały czynności z zakresu działalności, która jest przedmiotem wykonywanego przez nie nadzoru;
- 4) zapewnić by sposób ustalania wynagrodzenia osób zatrudnionych w komórce nadzoru wewnętrznego nie mógł wpływać na ich obiektywność.

7. Przepisy ust. 6 pkt 3 i 4 nie mają zastosowania w przypadku firm inwestycyjnych, które z uwagi na zakres i rodzaj prowadzonej przez nie działalności, są w stanie zapewnić wykonywanie obowiązków komórki nadzoru wewnętrznego w sposób należyty.

8. Do obowiązków komórki nadzoru wewnętrznego należy ponadto:

- 1) nadzór nad przepływem informacji poufnych i informacji stanowiących tajemnicę zawodową oraz zabezpieczenie dostępu do nich;
- 2) przeciwdziałanie wykorzystywaniu przez członków zarządu, rady nadzorczej, wspólników w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariuszy w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej oraz pracowników firmy inwestycyjnej informacji poufnych i informacji stanowiących tajemnicę zawodową;
- 3) nadzór nad przestrzeganiem reguł postępowania w celu przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł;
- 4) badanie zgodności działalności firmy inwestycyjnej i czynności wykonywanych w ramach tej działalności przez członków zarządu, rady nadzorczej, wspólników w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariuszy w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej oraz pracowników firmy inwestycyjnej regulacjami rynków, na których działa firma inwestycyjna, regulacjami Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A., regulacjami innych izb rozliczeniowych oraz izb rozrachunkowych,

których uczestnikiem jest firma inwestycyjna, oraz regulacjami izby gospodarczej, o której mowa w art. 92 ustawy, o ile firma inwestycyjna należy do takiej izby;

- 5) przeprowadzanie systematycznych kontroli w zakresie, o którym mowa w pkt 1-4;
- 6) rozpatrywanie skarg i wniosków klientów.

9. Inspektor nadzoru niebędący członkiem zarządu podlega, z zastrzeżeniem ust. 10 - 12, bezpośrednio prezesowi zarządu firmy inwestycyjnej, a w przypadku gdy prezes nie został powołany - zarządowi firmy inwestycyjnej.

10. W przypadku banku prowadzącego działalność maklerską w formie biura maklerskiego inspektor nadzoru podlega bezpośrednio osobie kierującej biurem maklerskim.

11. W przypadku banku prowadzącego działalność maklerską w formie wyodrębnionej jednostki funkcje inspektora nadzoru pełni, według wyboru tego banku, osoba kierująca wyodrębnioną jednostką, osoba bezpośrednio jej podległa albo osoba kierująca komórką kontroli wewnętrznej banku.

12. W przypadku domu maklerskiego w formie spółki osobowej inspektor nadzoru podlega bezpośrednio komplementariuszom lub wspólnikom, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki.

13. W przypadku gdy uzasadnia to rozmiar prowadzonej przez firmę inwestycyjną działalności i nie zagraża to bezpieczeństwu obrotu lub interesom uczestników obrotu, nadzór wewnętrzny może być wykonywany w ramach jednoosobowego, samodzielnego stanowiska inspektora nadzoru.

14. Inspektor nadzoru, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, przekazuje zarządowi i radzie nadzorczej firmy inwestycyjnej raport z pełnienia funkcji nadzoru wewnętrznego. Raport powinien w szczególności zawierać zestawienie wyników przeprowadzonych kontroli wewnętrznych.

15. Inspektor nadzoru przekazuje raport, o którym mowa w ust. 14:

- 1) członkowi zarządu banku nadzorującemu prowadzenie działalności maklerskiej - w przypadku banku prowadzącego działalność maklerską;
- 2) komplementariuszom, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki, oraz radzie nadzorczej - w przypadku domu maklerskiego w formie spółki komandytowo-akcyjnej;
- 3) komplementariuszom albo wspólnikom, którym przysługuje prawo prowadzenia spraw spółki - w przypadku domu maklerskiego w formie spółki komandytowej, spółki partnerskiej albo spółki jawnej.

16. Przepisów ust. 1-15 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej.

§ 13. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana opracować i wdrożyć regulamin organizacyjny, określający jej wewnętrzną strukturę organizacyjną, z podziałem na jednostki organizacyjne, a także szczegółowy zakres zadań, odpowiedzialności i zasady podległości służbowej poszczególnych jednostek organizacyjnych i stanowisk.

2. Regulamin organizacyjny powinien określać zakres, tryb i terminy przekazywania przez pracowników sprawozdań z ich działalności przełożonym, jak również przekazywania innych informacji wewnątrz firmy inwestycyjnej.

3. Regulamin organizacyjny powinien określać tryb podejmowania decyzji w firmie inwestycyjnej.

4. Firma inwestycyjna jest obowiązana zatrudniać pracowników posiadających wiedzę i doświadczenie odpowiednie do zajmowanego stanowiska.

5. Firma inwestycyjna jest obowiązana zapewnić aby osoby, które pełnią wiele funkcji w firmie inwestycyjnej, wypełniały swoje obowiązki w sposób należyty, z uwzględnieniem zawodowego charakteru działalności firmy inwestycyjnej.

6. Pracownicy firmy inwestycyjnej są obowiązani zapoznać się z regulaminami i procedurami obowiązującymi w firmie inwestycyjnej.

7. Firma inwestycyjna jest obowiązana przechowywać wszystkie dokumenty wewnętrzne spółki i ich zmiany, w szczególności regulamin organizacyjny.

8. Firma inwestycyjna, w szczególności członkowie zarządu i rady nadzorczej, są obowiązani regularnie weryfikować przyjęty przez firmę inwestycyjną sposób działania, obowiązujące w firmie inwestycyjnej regulaminy i procedury pod kątem ich skuteczności w wypełnianiu przez firmę inwestycyjną obowiązków wynikających z przepisów prawa oraz podejmować działania mające na celu eliminację wszelkich naruszeń.

9. Przepisów ust. 1-8 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej oraz do banku prowadzącego działalność maklerską w formie wyodrębnionej jednostki.

§ 14.1 Firma inwestycyjna jest obowiązana opracować i wdrożyć procedurę określającą sposób załatwiania skarg na działalność tej firmy inwestycyjnej.

2. Postanowienia dotyczące sposobu załatwiania skarg na działalność firmy inwestycyjnej mogą być zawarte w regulaminie kontroli wewnętrznej.

3. Firma inwestycyjna jest obowiązana prowadzić rejestr skarg, zawierający informacje o wszystkich skargach na działalność tej firmy inwestycyjnej złożonych w ciągu danego roku kalendarzowego i sposobie ich załatwienia.

4. W rejestrze skarg umieszcza się następujące dane:

- 1) imię i nazwisko lub firmę (nazwę) podmiotu składającego skargę;
- 2) numer rachunku papierów wartościowych, innego rachunku lub ewidencji podmiotu składającego skargę, o ile podmiot ten posiada rachunek lub ewidencję w danej firmie inwestycyjnej;
- 3) datę złożenia skargi;
- 4) przedmiot skargi;
- 5) datę ostatecznego załatwienia skargi;
- 6) sposób ostatecznego załatwienia skargi.

5. Dane, o których mowa w ust. 4 pkt 1-4, podlegają wpisowi do rejestru skarg niezwłocznie po złożeniu skargi, a dane, o których mowa w ust. 4 pkt 5 i 6, niezwłocznie po ostatecznym załatwieniu skargi.

6. Po ostatecznym załatwieniu skargi kopie dokumentów sporządzonych lub otrzymanych w związku ze skargą przez firmę inwestycyjną dołącza się do rejestru skarg w formie załącznika.

7. Rejestr skarg prowadzi inspektor nadzoru.

8. Przepisy ust. 1-6 stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej wyłącznie w zakresie skarg odnoszących się do działalności maklerskiej prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przepisu ust. 7 nie stosuje się.

§ 15.1. Firma inwestycyjna, z zastrzeżeniem przepisu § 16 ust. 3, jest obowiązana prowadzić dziennik kontroli zewnętrznych, zawierający dane dotyczące kontroli przeprowadzanych w tej firmie inwestycyjnej w ciągu danego roku kalendarzowego przez Komisję Nadzoru Finansowego, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. oraz inne podmioty uprawnione do kontrolowania firmy inwestycyjnej na podstawie odrębnych przepisów.

2. W dzienniku kontroli zewnętrznych umieszcza się następujące dane:

- 1) oznaczenie podmiotu kontrolującego;
- 2) zakres kontroli;
- 3) datę rozpoczęcia kontroli;
- 4) datę zakończenia kontroli.

3. Dane, o których mowa w ust. 2 pkt 1-3, podlegają wpisowi do dziennika kontroli nie później niż w dniu rozpoczęcia kontroli, a dane, o których mowa w ust. 2 pkt 4 - niezwłocznie po uzyskaniu przez firmę inwestycyjną informacji o zakończeniu kontroli.

4. W przypadku kontroli działalności banku prowadzącego działalność maklerską obejmującej oprócz biura maklerskiego także inne jednostki organizacyjne banku, kontrolowany umieszcza w dzienniku kontroli zewnętrznych, w części dotyczącej zakresu kontroli, wzmiankę dotyczącą zakresu kontroli dokonywanej w biurze maklerskim.

5. Dziennik kontroli zewnętrznych prowadzi inspektor nadzoru.

6. Przepisy ust. 1-4 stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej wyłącznie w zakresie kontroli, których przedmiotem jest badanie zgodności prowadzonej działalności maklerskiej z zasadami świadczenia usług maklerskich. Przepisu ust. 5 nie stosuje się.

§ 16.1. Firma inwestycyjna jest obowiązana prowadzić dziennik kontroli wewnętrznych, zawierający dane dotyczące kontroli przeprowadzanych w tej firmie inwestycyjnej w ciągu danego roku kalendarzowego przez komórkę nadzoru wewnętrznego.

2. Dziennik kontroli wewnętrznych prowadzi się zgodnie z zasadami określonymi w § 15 ust. 2-5.

3. Firma inwestycyjna może prowadzić dziennik kontroli zawierający dane dotyczące kontroli przeprowadzanych przez podmioty, o których mowa w § 15 ust. 1, oraz przez komórkę nadzoru wewnętrznego.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej wyłącznie w zakresie kontroli, których przedmiotem jest badanie zgodności prowadzonej działalności maklerskiej z zasadami świadczenia usług maklerskich. Przepisu § 15 ust. 5 nie stosuje się.

§ 17.1. Firma inwestycyjna jest obowiązana prowadzić książkę procedur zawierającą wszystkie procedury związane z prowadzoną działalnością obowiązujące w tej firmie inwestycyjnej.

2. W przypadku banku prowadzącego działalność maklerską książka procedur zawiera procedury związane z tą działalnością.

3. Książka procedur może być prowadzona w formie zapisu elektronicznego.

§ 18.1. Firma inwestycyjna jest obowiązana opracować i wdrożyć regulamin inwestowania przez członków zarządu i rady nadzorczej, wspólników w spółce jawnej lub partnerskiej albo komplementariuszy w spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej oraz pracowników domu maklerskiego na własny rachunek w instrumenty finansowe.

2. Przez inwestowanie na własny rachunek w instrumenty finansowe należy rozumieć zawieranie transakcji spełniających co najmniej jeden z poniższych warunków:

- 1) transakcja nie jest dokonywana przez osobę, o której mowa w ust. 1, w związku z wykonywaniem przez nią obowiązków służbowych;
- 2) transakcja jest dokonywana na rachunek:
  - a) osoby, o której mowa w ust. 1;
  - b) osoby bliskiej lub osoby powiązanej z osobą, o której mowa w ust. 1;
  - c) osoby, powiązanej z osobą, o której mowa w ust. 1, w taki sposób, że osoba, o której mowa w ust. 1, ma bezpośredni lub pośredni interes w wyniku tej transakcji, inny niż prowizja za jej realizację.

3. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, powinien mieć zastosowanie do osób wykonujących czynności, które mogą powodować powstanie konfliktu interesów, jak również do osób mających dostęp do informacji poufnych lub informacji stanowiących tajemnicę zawodową.

4. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, powinien przewidywać w szczególności, iż zabronione jest:

- 1) inwestowanie na własny rachunek w instrumenty finansowe, jeżeli spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:
    - a) transakcja może stanowić manipulację instrumentami finansowymi,
    - b) transakcja będzie skutkiem wykorzystania lub ujawnienia informacji poufnej lub stanowiącej tajemnicę zawodową,
    - c) transakcja stoi w sprzeczności z obowiązkami firmy inwestycyjnej wynikającymi z przepisów prawa, w tym w szczególności z przepisów ustawy lub przepisów wydanych na jej podstawie;
  - 2) doradzanie innym osobom lub ich nakłanianie, w zakresie niezwiązanym z wykonywaniem obowiązków służbowych, do zawarcia transakcji, która, byłaby transakcją zawartą na rachunek własny osoby, o której mowa w ust. 2, oraz spełniałaby warunki, o których mowa w pkt 1;
  - 3) ujawnianie, z zastrzeżeniem przepisów wydanych na podstawie art. 42 ust. 2 ustawy, w zakresie niezwiązanym z wykonywaniem obowiązków służbowych, jakichkolwiek informacji, jeżeli osoba, o której mowa w ust. 2, wie lub powinna wiedzieć, że ujawnienie tych informacji może skutkować:
    - a) zawarciem transakcji, która byłaby transakcją zawartą na rachunek własny osoby, o której mowa w ust. 2, oraz spełniałaby warunki, o których mowa w pkt 1,
    - b) doradzaniem lub nakłanianiem innych osób do zawarcia takiej transakcji.
5. Regulamin, o którym mowa w ust. 1, zawiera ponadto postanowienia, które w szczególności:
- 1) zapewniają informowanie osób, o których mowa w ust. 1, o postanowieniach tego regulaminu, w szczególności o nałożonych na te osoby ograniczeniach w inwestowaniu na rachunek własny;
  - 2) zapewniają, że firma inwestycyjna posiada dostęp do informacji o transakcjach dokonywanych przez osoby, o których mowa w ust. 2, na rachunek własny;
  - 3) zapewniają prowadzenie rejestru transakcji zawieranych przez osoby, o których mowa w ust. 2 na rachunek własny, zawierający również informacje o udzieleniu zgody na zawarcie danej transakcji lub o sprzeciwie wobec jej zawarcia.
6. Przepisy ust. 2-5 nie mają zastosowania do następujących rodzajów transakcji:
- 1) transakcji zawieranych w ramach usługi zarządzania portfelem, w skład którego wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, jeżeli osoba, o której mowa w ust. 2 nie ma dostępu do informacji o transakcjach zawieranych w ramach tej usługi;
  - 2) transakcji, których przedmiotem są tytuły uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania, w przypadku osób, które nie biorą udziału w podejmowaniu decyzji inwestycyjnych w tych instytucjach.

§ 19.1. Przepisy § 12 ust. 1-3 i 8, § 14-18 stosuje się odpowiednio do banku powierniczego w zakresie działalności powierniczej prowadzonej przez ten bank.

2. Obowiązki komórki nadzoru w banku powierniczym mogą być powierzone komórce kontroli wewnętrznej banku.

3. Inspektorem nadzoru w banku powierniczym jest, według wyboru tego banku, osoba kierująca działalnością powierniczą, osoba bezpośrednio jej podległa albo osoba kierująca komórką kontroli wewnętrznej banku. Raport z pełnienia funkcji nadzoru wewnętrznego, zawierający w szczególności zestawienie wyników przeprowadzonych kontroli wewnętrznych, jest przekazywany, nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, członkowi zarządu banku nadzorującemu prowadzenie działalności powierniczej.

§ 20. Prowadzenie przez zagraniczną firmę inwestycyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności maklerskiej w formie oddziału nie może naruszać przepisów § 3 oraz § 4 ust. 2-4.

Rozdział 3

Zarządzanie ryzykiem

§ 21. 1. Firma inwestycyjna jest obowiązana opracować i wdrożyć procedury określające sposób prowadzenia rachunkowości firmy inwestycyjnej, zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie, umożliwiające terminowe dostarczanie na żądanie Komisji sprawozdań finansowych dających prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej firmy inwestycyjnej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do zagranicznej firmy inwestycyjnej oraz do banku prowadzącego działalność maklerską.

§ 22. 1. Dom maklerski opracowuje i wdraża system zarządzania ryzykiem.

2. Zarządzanie ryzykiem realizowane jest w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez zarząd wewnętrzne strategie i procedury, które odnoszą się do identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka.

3. Rada nadzorcza domu maklerskiego zatwierdza strategię w zakresie rozpoznawania, zarządzania, monitorowania i minimalizowania ryzyka, na które jest lub może być narażony dom maklerski.

4. Rada nadzorcza sprawuje nadzór nad zgodnością polityki domu maklerskiego w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym domu maklerskiego.

§ 23. Procedury zarządzania ryzykiem podlegają regularnej weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka domu maklerskiego i otoczenia gospodarczego, w której dom maklerski działa. Weryfikacji procedur wewnętrznych dokonuje zarząd domu maklerskiego. Zmiany procedur wewnętrznych wymagają akceptacji zarządu domu maklerskiego.

§ 24. 1 W ramach realizowanych strategii i stosowanych procedur zarządzania ryzykiem dom maklerski wprowadza, w szczególności:

1) w zakresie ryzyka kredytowego i kontrahenta:

a) kryteria oceny, umożliwiające ograniczenie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów,

b) zasady dywersyfikacji portfela ekspozycji kredytowych stosownie do założeń w zakresie dopuszczalnego poziomu ryzyka kredytowego oraz z uwzględnieniem rynków, na których działa;

2) w zakresie ryzyka rezydualnego - pisemne zasady i procedury zarządzania ryzykiem wynikającym z mniejszej niż założona przez dom maklerski skuteczności stosowanych w domu maklerskim technik ograniczania ryzyka kredytowego;

3) w zakresie ryzyka koncentracji - pisemne procedury zarządzania ryzykiem niewykonania zobowiązania przez podmiot, w tym także powiązany kapitałowo lub organizacyjnie z domem maklerskim, oraz przez grupy podmiotów, w przypadku

których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników;

- 4) w zakresie ryzyka rynkowego - procedury pozwalające na pomiar i zarządzanie elementami ryzyka rynkowego, które dom maklerski uznaje za istotne;
- 5) w zakresie ryzyka stopy procentowej - procedury zarządzania ryzykiem wynikającym z możliwych zmian stóp procentowych, w odniesieniu do pozycji zaliczanych do portfela domu maklerskiego, obejmujące w szczególności testy warunków skrajnych przy założeniu nagłej i nieoczekiwanej zmiany poziomu stóp procentowych o 200 punktów bazowych;
- 6) w zakresie ryzyka płynności - procedury zarządzania płynnością finansową z uwzględnieniem bieżącego uzyskiwania środków płynnych, oraz przyszłych potrzeb, scenariuszy alternatywnych i planu awaryjnego w zakresie utrzymania płynności płatniczej.

§. 25. Dom maklerski opracowuje i wdraża procedury zarządzania innymi niż wymienione w § 24 rodzajami ryzyka, które zostały zidentyfikowane jako istotne w prowadzonej działalności maklerskiej.

§ 26.1. Dom maklerski stosuje metody identyfikowania i pomiaru ryzyka związanego z jego działalnością dostosowane do profilu, skali i poziomu złożoności ryzyka.

2. Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności domu maklerskiego.
3. Stosowane przez firmę inwestycyjną metody pomiaru ryzyka uwzględniają aktualnie prowadzoną oraz planowaną działalność domu maklerskiego.
4. Stosowane metody lub systemy pomiaru ryzyka, w tym w szczególności ich założenia, są poddawane okresowej ocenie obejmującej przeprowadzanie testów i weryfikację historyczną.

§ 27.1. W ramach pomiaru ryzyka dom maklerski przeprowadza testy warunków skrajnych.

2. Dom maklerski w przeprowadzanych testach warunków skrajnych przyjmuje założenia odpowiadające profilowi, skali i poziomowi złożoności ryzyka i dające podstawy rzetelnej oceny ryzyka.

§ 28.1. Dom maklerski wprowadza odpowiednie do skali i poziomu złożoności prowadzonej przez ten dom maklerski działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania domu maklerskiego.

2. Dom maklerski określa w procedurach wewnętrznych zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów wewnętrznych, o których mowa w ust. 1, oraz częstotliwość monitorowania ich przestrzegania i raportowania o przekroczeniach tych limitów.
3. Poziom limitów, o których mowa w ust. 1, jest dostosowany do akceptowanego przez radę nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka domu maklerskiego.

§ 29.1 Dom maklerski określa sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych, o których mowa w § 28 ust. 1, oraz sposób postępowania w przypadku ich przekroczenia.

2. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych oraz ich wysokość zatwierdza zarząd domu maklerskiego.
3. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej.
4. Przekroczenia limitów wewnętrznych są monitorowane.

§ 30. Monitorowanie ryzyka stanowi część bieżącego procesu zarządzania ryzykiem i sprawozdawania o ryzyku w działalności domu maklerskiego.

§ 31.1 Dom maklerski, który z uwagi na zakres i rodzaj prowadzonej działalności, jest szczególnie podatny na ryzyko związane z działalnością maklerską, jest obowiązany wydzielić w swojej strukturze organizacyjnej stanowisko do spraw zarządzania ryzykiem i zapewnić mu niezależność umożliwiającą prawidłowe wykonywanie obowiązków.

2. Do obowiązków stanowiska do spraw zarządzania ryzykiem należy przedstawianie zarządowi domu maklerskiego regularnych sprawozdań z wykonywania obowiązków.

Rozdział 4

Szacowanie przez dom maklerski kapitału wewnętrznego i dokonywanie przeglądów procesu szacowania i utrzymywania tego kapitału

§ 32. Zarząd domu maklerskiego zapewnia przygotowanie i wdrożenie procesu szacowania kapitału wewnętrznego, niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności domu maklerskiego oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka.

§ 33. Rada nadzorcza zatwierdza proces, o którym mowa w § 32.

§ 34.1. Proces szacowania kapitału wewnętrznego i podejście domu maklerskiego do zarządzania i planowania kapitałowego jest odpowiednio udokumentowane i zatwierdzone.

2. Zarządzanie i planowanie kapitałowe stanowią zatwierdzoną pisemną procedurę.

§ 35.1. Zarząd domu maklerskiego jest odpowiedzialny za zapewnienie regularnych przeglądów procesu szacowania kapitału wewnętrznego, tak aby proces był dostosowany do charakteru, skali i poziomu złożoności działalności domu maklerskiego. Proces szacowania kapitału wewnętrznego podlega przeglądowi i weryfikacji nie rzadziej niż 1 raz na rok.

2. Niezależnie od przeglądów i weryfikacji, o których mowa w ust. 1, proces szacowania kapitału wewnętrznego jest na bieżąco dostosowywany do zmian w działalności prowadzonej przez dom maklerski, w tym w szczególności w sytuacji pojawienia się nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii i planach działania oraz środowisku zewnętrznym, w którym działa dom maklerski.

3. Proces, o którym mowa w § 32 i przegląd procesu podlega niezależnej ocenie komórki nadzoru wewnętrznego domu maklerskiego.

§ 36.1. Zarząd domu maklerskiego zapewnia, że proces szacowania kapitału wewnętrznego stanowi integralną część systemu zarządzania domem maklerskim oraz podejmowania decyzji o charakterze zarządczym w domu maklerskim.

2. Zarząd domu maklerskiego przy wdrażaniu procesu szacowania kapitału wewnętrznego bierze pod uwagę strategię domu maklerskiego, politykę zarządzania kapitałem oraz plany kapitałowe.

3. Polityka zarządzania kapitałem zawiera w szczególności następujące elementy:

- 1) długoterminowe cele kapitałowe domu maklerskiego;
- 2) preferowana struktura kapitału;
- 3) kapitałowe plany awaryjne;
- 4) delegowanie zarządzania kapitałem;
- 5) podstawowe elementy procesu przekształcania miar ryzyka w ujęciu ilościowym ryzyka w wymogi kapitałowe.

§ 37.1. Proces szacowania kapitału wewnętrznego obejmuje istotne rodzaje ryzyka występujące w działalności domu maklerskiego oraz zmiany otoczenia gospodarczego, w którym funkcjonuje dom maklerski.

2. Zarząd domu maklerskiego zapewnia określenie wewnętrznych kryteriów uznawania ryzyka za istotne.

§ 38. Proces szacowania kapitału wewnętrznego opiera się na rzetelnych wynikach oceny ryzyka. Ocena adekwatności kapitałowej uwzględnia czynniki ilościowe (wyniki metod szacowania kapitału) i jakościowe, w szczególności w zakresie danych wejściowych i wyników stosowanych modeli.

§ 39. Rezultatem procesu szacowania kapitału wewnętrznego jest ustalenie całkowitego wymaganego poziomu kapitału na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności danego domu maklerskiego i jego jakościowa ocena.

§ 40. Proces szacowania kapitału wewnętrznego przez dom maklerski obejmuje w szczególności:

- 1) opracowanie w formie pisemnej zasad polityki oraz procedur identyfikowania, pomiaru i raportowania ryzyka w działalności domu maklerskiego, oraz ich wdrożenie;
- 2) proces ustalania (alokacji) kapitału w zależności od poziomu ryzyka w domu maklerskim opisujący przekształcanie miar ryzyka w ujęciu ilościowym ryzyka w wymagania kapitałowe;
- 3) proces ustalania celów kapitałowych w zakresie adekwatności kapitałowej (docelowy poziom kapitału);
- 4) system kontroli wewnętrznej oraz instytucjonalnej w obszarze szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

§ 41. Firmy inwestycyjne oraz banki powiernicze prowadzące działalność w dniu wejścia w życie rozporządzenia w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia dostosują prowadzoną działalność do jego przepisów.

§ 42. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 kwietnia 2006 r. w sprawie określenia warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych i banków powierniczych (Dz. U. Nr 67, poz. 480).

§ 43. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ....., z wyjątkiem przepisów § 3 – 20, które wchodzi w życie z dniem ...

Minister Finansów

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt rozporządzenia przygotowany został na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.), zgodnie z którym minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki szacowania przez dom maklerski kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania tego kapitału oraz warunki techniczne i organizacyjne wymagane do prowadzenia działalności maklerskiej przez firmę inwestycyjną oraz do prowadzenia rachunków papierów wartościowych przez bank powierniczy.

Celem projektowanych regulacji jest m.in. implementacja zapisów Dyrektywy 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz.Urz.UE L177 z dnia 30.06.2006, str. 201), która przenosi do regulacji obowiązujących w UE propozycje zawarte w tzw. Nowej Umowie Kapitałowej Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego. Przedmiotowa dyrektywa, w powiązaniu z Dyrektywą 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz.Urz.UE L177 z dnia 30.06.2006, str. 1), ustanawia wymogi adekwatności kapitałowej mające zastosowanie względem firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych, zasad dotyczących obliczania funduszy własnych oraz zasad ich nadzoru ostrożnościowego.

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi implementację art. 34 Dyrektywy 2006/49/WE oraz art. 68, 123 i załącznik nr 5 do Dyrektywy 2006/48/WE.

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanych regulacji

Niniejsze rozporządzenie oddziałuje na domy maklerskie, z wyłączeniem podmiotów prowadzących działalność maklerską wyłącznie w zakresie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1 lub 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

4. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Projekt nie wpływa na sytuację i rozwój regionalny.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

6. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Treść projektu zostanie uzgodniona w trybie uzgodnień międzyresortowych, przy udziale przedstawicieli zainteresowanych resortów oraz instytucji rynkowych, w szczególności: Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych, Izby Domów Maklerskich, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, MTS-CeTO, Narodowego Banku Polskiego, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Rady Banków Depozytariuszy, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia

w sprawie zakresu, trybu, formy oraz terminów upowszechniania oraz dostarczania Komisji Nadzoru Finansowego informacji związanych z obliczaniem i utrzymywaniem wymogów kapitałowych przez domy maklerskie

Na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa zakres, tryb i formę oraz terminy upowszechniania oraz dostarczania Komisji Nadzoru Finansowego informacji związanych z obliczaniem i utrzymywaniem wymogów kapitałowych przez domy maklerskie, z wyłączeniem podmiotów prowadzących działalność maklerską wyłącznie w zakresie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1 lub 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 2) Komisji – rozumie się przez to Komisję Nadzoru Finansowego;
- 3) sektorze finansowym – rozumie się przez to sektor finansowy, o którym mowa w art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego (Dz. U. Nr 83, poz. 719 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119);
- 4) domu maklerskim – rozumie się przez to dom maklerski w rozumieniu ustawy z wyłączeniem domów maklerskich prowadzących działalność maklerską wyłącznie w zakresie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1 lub 5 ustawy;
- 5) upowszechnieniu – rozumie się przez to podanie do publicznej wiadomości w miejscu wykonywania czynności, na stronie internetowej domu maklerskiego oraz w formie przewidzianej dla sprawozdań finansowych;
- 6) ujawnieniu – rozumie się przez to upowszechnienie oraz dostarczenie Komisji;
- 7) informacji zastrzeżonej – rozumie się przez to informację, której ujawnienie osłabiłoby pozycję domu maklerskiego wobec konkurencji. Informacja ta może dotyczyć produktów lub systemów, których ujawnienie konkurencji obniżyłoby wartość inwestycji domu maklerskiego w te produkty lub systemy;
- 8) informacji poufnej – rozumie się przez to informację, którą dom maklerski zobowiązał się wobec klienta lub kontrahenta zachować w poufności;
- 9) rozporządzeniu o wymogach kapitałowych – rozumie się przez to Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia ..... 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych dla domów maklerskich oraz maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kapitałów dla domów maklerskich (Dz. U. Nr ..., poz. ...).

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

§ 3. Dom maklerski jest istotnym podmiotem zależnym, jeżeli suma bilansowa domu maklerskiego przekracza większą z kwot:

- a) 10 000 000 euro,
- b) stanowiącą 1% sumy bilansowej podmiotu dominującego.

§ 4. 1. Dom maklerski będący unijną dominującą firmą inwestycyjną spełnia zobowiązania określone w niniejszym rozporządzeniu na podstawie danych w ujęciu skonsolidowanym.

2. Dom maklerski będący podmiotem zależnym wobec unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej spełnia zobowiązania określone w niniejszym rozporządzeniu na podstawie danych tej finansowej spółki holdingowej w ujęciu skonsolidowanym z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Dom maklerski będący istotnym podmiotem zależnym unijnej dominującej firmy inwestycyjnej lub unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej ujawnia informacje, o których mowa w § 3 oraz § 4 załącznika nr 1, na podstawie danych w ujęciu skonsolidowanym na najwyższym krajowym szczeblu konsolidacji lub, w przypadku braku takiego szczebla, na podstawie danych w ujęciu jednostkowym. Pozostałe informacje wymagane rozporządzeniem ujawniane są na podstawie danych w ujęciu skonsolidowanym unijnej dominującej firmy inwestycyjnej lub unijnej dominującej finansowej spółki holdingowej.

§ 5. 1. Dom maklerski obowiązany jest do ujawniania informacji, o których mowa w załączniku nr 1 oraz w § 2 załącznika nr 2, co najmniej raz w roku, jednak nie później niż w terminie 30 dni od zatwierdzenia sprawozdania finansowego przez organ nadzorczy domu maklerskiego.

2. Dom maklerski obowiązany jest do ujawniania informacji, o których mowa w:

- 1) § 1 załącznika nr 2 – każdorazowo niezwłocznie po uzyskaniu zgody Komisji, o której mowa w art. 105a ust. 1 ustawy, oraz dodatkowo łącznie z informacjami, o których mowa w ust. 1;
- 2) § 3 załącznika nr 2 – każdorazowo niezwłocznie po uzyskaniu zgody Komisji, o której mowa w art. 105c ust. 1 ustawy, oraz dodatkowo łącznie z informacjami, o których mowa w ust. 1.

3. Dom maklerski jest zobowiązany do ustalenia, czy konieczne jest ujawnianie niektórych lub wszystkich informacji częściej niż raz w roku, biorąc pod uwagę specyfikę działalności gospodarczej domu maklerskiego, w szczególności skalę operacji, zakres działań, obecność poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, ekspozycję w różnych sektorach finansowych, udział w międzynarodowych rynkach finansowych, systemach płatniczych, rozrachunkowych i rozliczeniowych. Uwzględnia się szczególnie potrzebę częstszego ujawniania informacji określonych w § 3 pkt 2 i 5 załącznika nr 1 oraz § 4 ust. 1 pkt 2-5 załącznika nr 1, oraz informacji na temat stopnia narażenia na ryzyko i innych pozycji narażonych na częste zmiany.

4. Domy maklerskie mogą pominąć jedną lub więcej informacji, o których mowa w § 3 ust. 1 lub w załącznikach nr 1 i 2, jeśli informacje te zawierają elementy, które mogą zostać uznane za informacje zastrzeżone lub poufne.

5. W przypadku pominięcia informacji, o którym mowa w ust. 4, dom maklerski podaje przy realizacji zobowiązań wynikających z niniejszego rozporządzenia, że wybrane informacje, o których mowa w ust. 4, nie są ujawnione, podaje powód ich nieujawnienia oraz publikuje na ich temat bardziej ogólną informację.

6. Komisja może nakazać domowi maklerskiemu ujawnienie informacji, których dom maklerski nie ujawnił na mocy ust. 4, w terminie 30 dni od dostarczenia Komisji upowszechnionych informacji.

7. Zobowiązania wynikające z niniejszego rozporządzenia, dom maklerski realizuje w języku polskim.

§ 6. Jeżeli niektóre informacje, o których mowa w załączniku nr 1 i 2, ujawniane są na podstawie innych ustaw, to dom maklerski może pominąć te informacje w ujawnieniu na podstawie niniejszego rozporządzenia pod warunkiem, że wskaże w ujawnieniu, gdzie można pominięte informacje znaleźć.

§ 7. 1. Zasady polityki informacyjnej domu maklerskiego w celu realizacji zobowiązań określonych w niniejszym rozporządzeniu obejmują:

- a) zakres ujawnianych informacji,
- b) częstotliwość ujawniania informacji określoną m.in. na podstawie § 5 ust. 3 ,
- c) formy i miejsca ujawniania,
- d) zasady zatwierdzania i weryfikacji ujawnianych informacji,
- e) zasady weryfikacji polityki informacyjnej.

2. Zasady polityki informacyjnej ustala zarząd, a zatwierdza organ nadzorczy domu maklerskiego.

3. Domy maklerskie objęte wymogami rozporządzenia obowiązane są do ujawniania w miejscu wykonywania czynności w sposób ogólnie dostępny zasad polityki informacyjnej.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...

Minister Finansów

TECHNICZNE ZASADY UJAWNIEŃ – WYMOGI OGÓLNE

§ 1. Informacje na temat celów i zasad polityki zarządzania ryzykiem ujawnia się oddzielnie dla każdej kategorii i rodzaju ryzyka wymienionego w § 3 ust. 1 rozporządzenia o wymogach kapitałowych. Ujawnione informacje dotyczą:

- 1) strategii i procesów zarządzania różnymi kategoriami ryzyka;
- 2) struktury i organizacji komórki zarządzania ryzykiem lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie;
- 3) zakresu i rodzaju systemów raportowania i pomiaru ryzyka;
- 4) działań w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka oraz strategii i procesów monitorowania skuteczności zabezpieczeń i technik redukcji ryzyka.

§ 2. W zakresie stosowania ustawy ujawnia się następujące informacje:

- 1) nazwa domu maklerskiego;
- 2) zarys różnic w zakresie konsolidacji do celów rachunkowości i celów regulacji ostrożnościowych wraz z krótkim opisem jednostek, które:
  - a) są konsolidowane metodą pełną,
  - b) są konsolidowane metodą proporcjonalną,
  - c) pomniejszają fundusze własne,
  - d) nie są konsolidowane i nie pomniejszają funduszy własnych;
- 3) wszelkie bieżące lub przewidywane w przyszłości przeszkody o istotnym znaczeniu lub przeszkody natury praktycznej lub prawnej w szybkim transferze funduszy własnych lub w spłacie zobowiązań między podmiotem dominującym a jego podmiotami zależnymi;
- 4) kwotę skumulowaną, o którą rzeczywiste kapitały nadzorowane są mniejsze od wymaganego minimum we wszystkich podmiotach zależnych nieobjętych konsolidacją, oraz nazwę lub nazwy takich podmiotów zależnych;
- 5) w stosownych przypadkach okoliczności stosowania przepisów art. 98a ust. 4-7, art. 98b, art. 98c ust. 2-3, art. 98g ustawy.

§ 3. W odniesieniu do kapitałów nadzorowanych dom maklerski ujawnia następujące informacje:

- 1) streszczenie warunków umownych dotyczących głównych cech wszystkich pozycji i składników kapitałów nadzorowanych;
- 2) kwota kapitałów podstawowych wraz z oddzielną informacją na temat dodatnich i ujemnych składników kapitałów podstawowych;
- 3) suma kapitałów uzupełniających i kapitałów nadzorowanych;
- 4) pozycje pomniejszające kapitały nadzorowane domu maklerskiego, w tym niedobór rezerw przy metodzie wewnętrznych ratingów;
- 5) suma uznanych kapitałów nadzorowanych.

§ 4. 1. Ujawnia się następujące informacje dotyczące przestrzegania przez dom maklerski wymogów kapitałowych:

- 1) opis metod stosowanych przez dom maklerski do ustalania bieżącej i przyszłej adekwatności kapitałowej;
- 2) domy maklerskie stosujące metodę standardową do obliczania zaangażowania ważonego ryzykiem podają kwoty stanowiące 8% zaangażowania ważonego ryzykiem oddzielnie dla każdej z następujących klas:
  - a) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych,
  - b) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec samorządów terytorialnych i władz lokalnych,
  - c) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organów administracji i podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej,
  - d) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec wielostronnych banków rozwoju,
  - e) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec organizacji międzynarodowych,
  - f) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji,
  - g) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorstw,
  - h) ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne spełniające następujące warunki:
    - ekspozycja jest wobec osoby, osób fizycznych, lub wobec przedsiębiorstwa, w którym średnioroczne zatrudnienie w przedsiębiorstwie w ostatnich dwóch latach było niższe niż 250 pracowników oraz roczny przychód netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych przedsiębiorstwa nie przekroczył w ostatnich dwóch latach jego działalności równowartości w złotych kwoty 50 000 000 euro lub suma aktywów bilansu na koniec jednego z dwóch ostatnich lat jego działalności nie przekroczyła równowartości w złotych kwoty 43 000 000 euro,
    - ekspozycja jest jedną z istotnej liczby ekspozycji cechujących się podobnymi właściwościami, dzięki którym ryzyko związane z tego rodzaju ekspozycjami jest znacznie zmniejszone,
    - całkowita kwota, która jest należna od dłużnika lub grupy powiązanych dłużników domowi maklerskiemu, podmiotowi dominującemu wobec niego oraz podmiotom zależnym od niego, obejmująca wszelkie przeterminowane ekspozycje wobec tego dłużnika lub tej grupy powiązanych dłużników z wyłączeniem ekspozycji lub ekspozycji warunkowych z zabezpieczeniem w formie nieruchomości mieszkalnych, nie może, według zebranych przez dom maklerski z należyłą starannością informacji, przekraczać równowartości kwoty 1 miliona euro,
    - ekspozycja nie jest w formie papierów wartościowych,
  - i) ekspozycje przeterminowane,
  - j) ekspozycje należące do kategorii wysokiego ryzyka,
  - k) ekspozycje w formie obligacji zabezpieczonych,
  - l) ekspozycje krótkoterminowe wobec instytucji i przedsiębiorstw,
  - m) ekspozycje będące tytułami uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania,
  - n) inne pozycje;
- 3) domy maklerskie stosujące metodę wewnętrznych ratingów do obliczania zaangażowania ważonego ryzykiem podają kwoty stanowiące 8% zaangażowania ważonego ryzykiem oddzielnie dla każdej z następujących klas ekspozycji:
  - a) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec rządów i banków centralnych,
  - b) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec instytucji,

- c) ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorstw,
  - d) ekspozycje detaliczne lub warunkowe ekspozycje detaliczne,
  - e) ekspozycje kapitałowe według poniższych zasad:
    - oddzielnie dla każdej stosowanej metody,
    - w podziale na portfel akcji notowanych na giełdzie, odpowiednio zdywersyfikowane portfele akcji nienotowanych oraz inne,
    - w podziale na ekspozycje podlegające nadzorczemu okresowi przejściowemu w odniesieniu do wymogów kapitałowych,
    - w podziale na ekspozycje podlegające przepisom zezwalającym na kontynuowanie wcześniej podjętej działalności, obecnie niedozwolonej dotyczącym wymogów kapitałowych,
    - inne aktywa nie będące zobowiązaniami kredytowymi,
  - f) inne ekspozycje niebędące zobowiązaniami kredytowymi;
  - 4) kwota minimalnych wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego, ryzyka rozliczenia dostawy i ryzyka kontrahenta oraz przekroczenia limitów koncentracji, łącznie i w rozbiciu na poszczególne składniki ryzyka;
  - 5) kwota minimalnego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego – oddzielnie dla każdej z zastosowanych metod.
2. Wartości wyrażone w euro, o których mowa w ust. 1, przelicza się na złote przy zastosowaniu średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski na dzień weryfikacji warunków zaliczenia ekspozycji do klasy, o której mowa w ust. 1 pkt 2 lit. h.

§ 5. Ujawnia się następujące ogólne informacje dotyczące ryzyka kredytowego:

- 1) definicje należności przeterminowanych i zagrożonych stosowanych dla celów rachunkowości;
- 2) opis stosowanego podejścia i metod przyjętych do ustalania aktualizacji wartości i rezerw;
- 3) łączna kwota ekspozycji według wyceny bilansowej (po jakościowej korekcie wartości) bez uwzględnienia efektu redukcji ryzyka kredytowego i średnia kwota ekspozycji w danym okresie w podziale na klasy;
- 4) struktura geograficzna ekspozycji w rozbiciu na obszary ważne pod względem istotnych klas ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółami w uzasadnionych przypadkach;
- 5) struktura branżowa ekspozycji lub według typu kontrahenta, w podziale na klasy ekspozycji, z dalszym rozbiciem w uzasadnionych przypadkach;
- 6) struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji, z dalszym rozbiciem w uzasadnionych przypadkach;
- 7) w rozbiciu na istotne branże lub typy kontrahentów kwoty dotyczące :
  - a) ekspozycji zagrożonych i oddzielnie ekspozycje przeterminowane,
  - b) salda aktualizacji wartości i rezerwy,
  - c) odpisów z tytułu aktualizacji wartości w danym okresie;
- 8) kwoty ekspozycji zagrożonych i przeterminowanych prezentowanych odrębnie, w podziale na istotne obszary geograficzne obejmujące w miarę możliwości kwoty aktualizacji wartości i rezerw związanych z danym obszarem geograficznym;
- 9) uzgodnienie zmian stanów aktualizacji wartości i rezerw z tytułu ekspozycji zagrożonych, obejmujące:
  - a) opis rodzajów aktualizacji wartości i rezerw,
  - b) salda początkowe,
  - c) kwoty wykorzystanych rezerw w danym okresie,

- d) kwoty odpisów albo rozwiązań na oszacowane prawdopodobne straty na ekspozycjach w danym okresie, wszelkie inne korekty w tym korekty wynikające z różnic kursowych, przekształceń businessowych, przejęć i zbycia podmiotów zależnych oraz przemieszczeń pomiędzy grupami odpisów,
- e) salda końcowe.

Aktualizacje wartości i kwoty odzyskane zaliczone bezpośrednio na rachunek zysków i strat powinny być ujawnione odrębnie.

§ 6. Ujawnia się następujące informacje dotyczące ryzyka kredytowego kontrahenta:

- 1) opis metodologii wykorzystywanej do wyznaczania kapitału wewnętrznego i limitów kredytowych dla ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta;
- 2) zasady polityki w zakresie zabezpieczeń kredytowych i tworzenia rezerw kredytowych;
- 3) opis zasad polityki w zakresie narażenia na ryzyko niekorzystnej zmiany wartości zabezpieczenia;
- 4) omówienie wpływu wartości wymaganego zabezpieczenia jakie musiałaby zapewnić instytucja kredytowa przy obniżeniu oceny wiarygodności kredytowej klienta;
- 5) dodatnia wartość godziwa brutto kontraktów, korzyści z saldowania, bieżącej wartości zaangażowań kredytowych z uwzględnieniem saldowania, otrzymanych zabezpieczeń i ekspozycji netto na ryzyko kredytowe z instrumentów pochodnych. Ekspozycja netto na ryzyko kredytowe z instrumentów pochodnych jest to narażenie na ryzyko kredytowe z tytułu transakcji pochodnych po uwzględnieniu zarówno korzyści z prawnie wiążących umów saldowania, jak i rzeczowych zabezpieczeń;
- 6) miary ustalania wartości ekspozycji zgodnie z przyjętą metodą, w zależności od dokonanego wyboru;
- 7) wartość referencyjna zabezpieczających kredytowych transakcji pochodnych i rozkład bieżącej ekspozycji kredytowej według typów ekspozycji;
- 8) kredytowe transakcje pochodne (referencyjne) w podziale według celów służących własnemu portfelowi kredytowemu, jak i na zlecenie klientów, włącznie ze strukturą produktową kredytowych transakcji pochodnych, z dalszym rozbięciem na zabezpieczenie zakupione i sprzedane w ramach każdej grupy produktów;
- 9) Oszacowanie α , jeśli instytucja kredytowa uzyskała zgodę władz nadzorczych na szacowanie α .

§ 7. Dom maklerski obliczający kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem metodą standardową dla każdej z klas ekspozycji ujawnia następujące informacje:

- 1) nazwy zewnętrznych instytucji oceny kredytowej i agencji kredytów eksportowych, z ratingów których korzysta dom maklerski oraz przyczyny zmian tych instytucji;
- 2) klasy ekspozycji, dla których stosowane są ratingi zewnętrznej instytucji oceny kredytowej i agencji kredytów eksportowych;
- 3) opis procesu stosowanego do przenoszenia oceny emitenta i emisji na pozycje spoza portfela handlowego;
- 4) przyporządkowanie alfanumerycznych ocen stosowanych przez zewnętrzne instytucje oceny kredytowej oraz agencje kredytów eksportowych do odpowiednich kategorii ryzyka;
- 5) wartość ekspozycji przed i po zastosowaniu technik redukcji ryzyka kredytowego dla każdej kategorii ryzyka ustalonej dla metody standardowej, oraz pozycji, które stanowią pomniejszenia kapitałów nadzorowanych.

§ 8. Dom maklerski obliczający kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem w przypadku:

- 1) ekspozycji związanych z finansowaniem projektów inwestycyjnych – podaje informacje na temat kwoty ekspozycji przypisanych do poszczególnych kategorii;
- 2) stosowania uproszczonej metody ważenia ryzykiem – podaje ekspozycje przypisane do każdej z wag ryzyka.

§ 9. Dom maklerski stosujący metodę wartości zagrożonej do wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego podaje:

- 1) dla każdego segmentu portfela:
  - a) charakterystykę używanych modeli,
  - b) opis testów warunków skrajnych stosowanych dla segmentów portfeli,
  - c) opis podejścia stosowanego przy weryfikacji historycznej i zatwierdzaniu dokładności i spójności wewnętrznych modeli i procedur ich wdrażania;
- 2) zakres zgody wydanej przez Komisję na stosowanie metody wartości zagrożonej;
- 3) dla segmentów portfela objętych metodą wartości zagrożonej:
  - a) wysokie, średnie i niskie wartości zagrożone w okresie sprawozdawczym i na koniec tego okresu,
  - b) porównanie miar metody wartości zagrożonej z faktycznymi zyskami i stratami domu maklerskiego, wraz z analizą istotnych wartości skrajnych wyodrębnionych w wyniku weryfikacji historycznej.

§ 10. Dom maklerski ujawnia następujące informacje na temat ryzyka operacyjnego:

- 1) stosowane metody oceny wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego;
- 2) w przypadku stosowania metody zaawansowanego pomiaru – opis metodologii, włącznie z omówieniem odpowiednich wewnętrznych i zewnętrznych czynników uwzględnianych przy stosowanej metodzie. W przypadku częściowego stosowania metody zaawansowanego pomiaru – omówienie innych stosowanych metod oraz ich zakresu i zasięgu.

§ 11. W odniesieniu do kapitałowych papierów wartościowych w portfelu niehandlowym, dom maklerski ujawnia:

- 1) podział ekspozycji ze względu na cel nabycia (zyski kapitałowe, przyczyny strategiczne) oraz opis wykorzystywanych technik rachunkowościowych i metodologii wyceny, w tym podstawowe założenia i praktyki wpływające na wycenę oraz opis wszelkich istotnych zmian tych praktyk;
- 2) wartość bilansową, wartość godziwą oraz, dla papierów nie będących przedmiotem obrotu na rynku regulowanym lub ATS, porównanie ceny rynkowej z wartością godziwą, jeśli istotnie różnią się;
- 3) rodzaje, charakter i kwoty ekspozycji, w podziale na akcje notowane na giełdzie, odpowiednio zdywersyfikowane portfele akcji, które nie są przedmiotem publicznego obrotu i na inne ekspozycje;
- 4) skumulowane zrealizowane zyski lub straty ze sprzedaży i likwidacji w danym okresie;
- 5) całkowitą wartość niezrealizowanych zysków i strat, łączne niezrealizowane zyski i straty z aktualizacji wyceny oraz wszelkie kwoty ujęte w podstawowych i uzupełniających kapitałach nadzorowanych.

§ 12. Dom maklerski ujawnia następujące informacje na temat ryzyka stopy procentowej właściwego pozycjom w portfelu niehandlowym:

- 1) charakter ryzyka stopy procentowej i podstawowe założenia oraz częstotliwość pomiaru ryzyka stopy procentowej, w tym założenia dotyczące wcześniejszego

spłacania kredytów oraz zachowywania się depozytów o nieustalonym terminie wymagalności;

- 2) zmiana wyniku finansowego, zdyskontowanej wartości ekonomicznej lub innych mierników stosowanych przez dom maklerski do oceny skutków szokowych zmian stóp procentowych (wzrost lub spadek) obliczonych zgodnie ze stosowaną przez dom maklerski metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej, w podziale na poszczególne waluty.

TECHNICZNE ZASADY UJAWNIEŃ – WYMOGI KWALIFIKUJĄCE DO STOSOWANIA POSZCZEGÓLNYCH INSTRUMENTÓW LUB METOD

§ 1. 1. Dom maklerski w stosownych przypadkach wskazanych w rozporządzeniu ujawnia następujące informacje dotyczące metody wewnętrznych ratingów:

- 1) zgoda władz nadzorczych na stosowanie metody lub zmianę metody już stosowanej;
- 2) omówienie i przegląd:
  - a) struktury wewnętrznych systemów ratingowych oraz związku między ratingami wewnętrznymi i zewnętrznymi,
  - b) stosowania oszacowań wewnętrznych do innych celów niż obliczenie wielkości zaangażowań ważonych ryzykiem metodą IRB,
  - c) procesu zarządzania i uznawania redukcji ryzyka kredytowego,
  - d) mechanizmów kontroli systemów ratingowych, uwzględniający opis stopnia niezależności, zakresu odpowiedzialności oraz przeglądu tych systemów;
- 3) opis procesu nadawania wewnętrznych ratingów, odrębnie dla każdego z następujących klas ekspozycji:
  - a) od rządów i banków centralnych,
  - b) od instytucji,
  - c) od przedsiębiorstw, łącznie z należnościami od małych i średnich przedsiębiorstw, kredytami specjalistycznymi oraz skupionymi należnościami korporacyjnymi,
  - d) ekspozycje detaliczne w podziale na stosowane współczynniki korelacji,
  - e) kapitałowe papiery wartościowe;
- 4) wartość ekspozycji dla każdej z klas wymaganych przy stosowaniu metody wewnętrznych ratingów. Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych, instytucji i przedsiębiorstw, dla których dom maklerski stosuje własne oszacowania LGD lub współczynników konwersji do wyliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem wykazuje się oddzielnie od ekspozycji, dla których nie stosuje się takich oszacowań;
- 5) w celu umożliwienia miarodajnego zróżnicowania dla każdej z klas ekspozycji (rządy, banki centralne, instytucje, przedsiębiorstwa i kapitałowe papiery wartościowe) oraz dla wystarczającej liczby klas jakości dłużnika (w tym dłużnicy, którzy nie wykonali zobowiązania) ujawnia się następujące informacje:
  - a) całkowite zaangażowanie (dla ekspozycji wobec rządów, banków centralnych, instytucji i przedsiębiorstw – sumę pozostałych do spłaty należności i wartości niewykorzystanych zobowiązań pozabilansowych, dla instrumentów kapitałowych – kwotę należności),
  - b) w przypadku domów maklerskich stosujących własne oszacowania wartości LGD do obliczania kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem – ważoną ekspozycjami średnią wartość LGD w ujęciu procentowym,
  - c) średnia waga ryzyka ważona ekspozycjami,
  - d) w przypadku domów maklerskich stosujących własne oszacowania współczynników konwersji do obliczania kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem – kwotę niewykorzystanych zobowiązań oraz średnią wartość ekspozycji ważoną ryzykiem dla każdej klasy ekspozycji;
- 6) dla klasy ekspozycji detalicznych oraz dla każdej z kategorii, wymienionych powyżej w pkt. 3 lit. d:

- a) albo informacje wymienione w pkt. 5 powyżej (w stosownych przypadkach przedstawione w sposób zbiorczy), albo
  - b) analizę ekspozycji (należności kredytowe i niewykorzystane zobowiązania pozabilansowe) w odniesieniu do wystarczającej liczby kategorii EL, pozwalające na znaczące zdywersyfikowanie ryzyka kredytowego;
- 7) rzeczywiste aktualizacje wartości za poprzedni okres dla każdej klasy ekspozycji – w tym w przypadku ekspozycji detalicznych, dla każdej z kategorii wymienionych w pkt 3 lit. d – oraz różnice w stosunku do wcześniejszych doświadczeń;
  - 8) opis czynników, które miały wpływ na poniesione straty w poprzednim okresie (na przykład, czy dom maklerski zaobserwował wyższy od przeciętnego współczynnik PD, wyższe od średniej LGD lub współczynniki konwersji);
  - 9) porównanie wyników prognozowanych i rzeczywistych w dłuższym horyzoncie czasowym. Jako minimum należy podać informację o wynikach porównania przewidywanej i rzeczywistej straty dla każdej klasy ekspozycji (w przypadku ekspozycji detalicznych – dla każdej z kategorii wymienionej w pkt. 3 lit. d powyżej) w okresie wystarczającym do wiarygodnej oceny funkcjonowania procesu wewnętrznych ratingów dla każdej klasy ekspozycji (w przypadku ekspozycji detalicznych- dla każdej z kategorii wymienionej w pkt. 3 lit. d). W stosownych przypadkach domy maklerskie powinny dokonać dalszej dekompozycji powyższych informacji w celu analizy wartości PD oraz – w przypadku domów maklerskich stosujących własne oszacowania wartości LGD lub współczynniki konwersji – w celu porównania wyników wartości LGD i współczynników konwersji z oszacowaniami ujawnionymi wraz z informacjami na temat oceny ilościowej ryzyka).
2. Do celów ust. 1 pkt 3 przedmiotowy opis powinien zawierać informacje na temat typów ekspozycji w ramach danej klasy ekspozycji, definicje, metody, dane do szacowania i walidacji PD, i jeśli możliwe wartości LGD oraz współczynniki konwersji, założenia zastosowane do ustalania tych zmiennych, opis istotnych odstępstw od definicji niewykonanego zobowiązania wraz ze wskazaniem segmentów portfela, których te odstępstwa dotyczą.

§ 2. Dom maklerski stosujący techniki redukcji ryzyka kredytowego zgodnie z załącznikiem nr 7 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych ujawnia następujące informacje:

- 1) politykę i procedury dotyczące saldowania bilansowego i pozabilansowego oraz wskazanie zakresu jego stosowania;
- 2) politykę i procedury dotyczące wyceny zabezpieczeń kredytowych i zarządzania nimi;
- 3) opis głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez dom maklerski;
- 4) główne rodzaje gwarantów oraz kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytową;
- 5) informacje o koncentracji ryzyka rynkowego lub kredytowego przy uwzględnieniu zastosowanych instrumentów redukcji ryzyka;
- 6) jeśli dom maklerski wylicza wartość zaangażowań ważonych ryzykiem przy zastosowaniu metody standardowej lub metody wewnętrznych ratingów, ale nie stosujące własnych szacunków LGD lub współczynników konwersji do poszczególnych klas ekspozycji, dom maklerski podaje oddzielnie dla każdej klasy ekspozycji całkowitą wartość ekspozycji (po zastosowaniu saldowania bilansowego lub pozabilansowego, tam gdzie jest to możliwe), zabezpieczonej przez uznane zabezpieczenia finansowe lub inne uznane zabezpieczenia po zastosowaniu korekt;
- 7) dla domów maklerskich wyliczających wartość zaangażowań ważonych ryzykiem przy zastosowaniu metody standardowej lub metody wewnętrznych ratingów –

oddzielnie dla każdej klasy ekspozycji całkowita wartość ekspozycji (po zastosowaniu saldowania bilansowego lub pozabilansowego, tam gdzie jest to możliwe), zabezpieczonej gwarancją lub kredytowym instrumentem pochodnym. Dla instrumentów kapitałowych wymagania te stosuje się oddzielnie dla każdej z wag ryzyka.

§ 3. Domy maklerskie stosujące zaawansowaną metodę pomiaru ryzyka operacyjnego ujawniają:

- 1) zgodę Komisji na stosowanie zaawansowanej metody pomiaru;
- 2) opis polis ubezpieczeniowych zastosowanych w celu ograniczenia ryzyka operacyjnego i ich wpływ na wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego.

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt rozporządzenia przygotowany został na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.), zgodnie z którym minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa w drodze rozporządzenia zakres, tryb i formę oraz terminy upowszechniania oraz dostarczania Komisji Nadzoru Finansowego informacji związanych z obliczaniem i utrzymywaniem wymogów kapitałowych przez domy maklerskie, z wyłączeniem podmiotów prowadzących działalność maklerską wyłącznie w zakresie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1 lub 5, przy uwzględnieniu konieczności zapewnienia dostępu do informacji w celu wymuszenia konkurencji pomiędzy domami maklerskimi.

Celem projektowanych regulacji jest m.in. implementacja zapisów Dyrektywy 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz.Urz.UE L177 z dnia 30.06.2006, str. 201), która przenosi do regulacji obowiązujących w UE propozycje zawarte w tzw. Nowej Umowie Kapitałowej Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego. Przedmiotowa dyrektywa, w powiązaniu z Dyrektywą 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz.Urz.UE L177 z dnia 30.06.2006, str. 1), ustanawia wymogi adekwatności kapitałowej mające zastosowanie względem firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych, zasad dotyczących obliczania funduszy własnych oraz zasad ich nadzoru ostrożnościowego.

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi implementację art. 39 Dyrektywy 2006/49/WE (art. 145 – 149 Dyrektywy 2006/48/WE).

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanych regulacji

Niniejsze rozporządzenie oddziałuje na domy maklerskie, z wyłączeniem podmiotów prowadzących działalność maklerską wyłącznie w zakresie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1 lub 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

4. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Projekt nie wpływa na sytuację i rozwój regionalny.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

6. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Treść projektu zostanie uzgodniona w trybie uzgodnień międzyresortowych, przy udziale przedstawicieli zainteresowanych resortów oraz instytucji rynkowych, w szczególności: Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych, Izby Domów Maklerskich, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, MTS-CeTO, Narodowego Banku Polskiego, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Rady Banków Depozytariuszy, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia

w sprawie obowiązków sprawozdawczych w zakresie obrotu papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa

Na podstawie art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104 poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ....., poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa obowiązki sprawozdawcze domów maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską, zagranicznych firm inwestycyjnych prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w formie oddziału i zagranicznych osób prawnych, o których mowa w art. 115 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w formie oddziału, banków powierniczych, podmiotów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A., zwanego dalej "Krajowym Depozytem", a także Narodowego Banku Polskiego, w zakresie obrotu papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa.

§ 2. 1. Podmioty, o których mowa w § 1, jeżeli prowadzą rachunki papierów wartościowych, na których są zapisane papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, są obowiązane do przekazywania ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych informacji dotyczących stanu własności i obrotu tymi papierami, obrazujących dynamikę oraz strukturę zadłużenia budżetu państwa w skarbowych papierach wartościowych według grup inwestorów oraz rodzajów tych papierów.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują zakres określony w załącznikach nr 1 i 3 do rozporządzenia i są przekazywane w formie sprawozdań miesięcznych.

3. Jeżeli informacje, o których mowa w ust. 1, dotyczą papierów wartościowych objętych systemem rejestracji prowadzonym przez Krajowy Depozyt, sprawozdania są przekazywane za pośrednictwem Krajowego Depozytu, który dokonuje sumowania i weryfikacji tych informacji z danymi wynikającymi ze stanów i obrotów na kontach depozytowych.

4. Jeżeli informacje, o których mowa w ust. 1, dotyczą papierów wartościowych objętych systemem rejestracji prowadzonym przez Narodowy Bank Polski, podmioty, o których mowa w § 1, upoważniają Narodowy Bank Polski do sporządzania, na podstawie danych wynikających z tego systemu, sprawozdań, które są przesyłane ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych jako sprawozdania zbiorcze obejmujące zsumowane dane o stanie i obrotach na kontach depozytowych i rachunkach papierów wartościowych dotyczące wszystkich podmiotów uczestniczących w systemie rejestracji prowadzonym przez Narodowy Bank Polski.

§ 3. 1. Sprawozdania, o których mowa w § 2 ust. 3, są przekazywane Krajowemu Depozytowi w formie elektronicznej, w terminie do 7. roboczego dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczą, zgodnie z zakresem informacji określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia i w sposób określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

2. Podmioty, o których mowa w § 1, są obowiązane wyjaśnić niezwłocznie wszystkie stwierdzone przez Krajowy Depozyt rozbieżności pomiędzy przekazanymi informacjami a stanami własności i obrotami na kontach depozytowych, prowadzonych przez Krajowy Depozyt. W przypadku niewyjaśnienia rozbieżności w terminie, o którym mowa w ust. 3, Krajowy Depozyt przekazuje zsumowane informacje ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych, wraz z zawiadomieniem o zaistniałych rozbieżnościach.

3. Zweryfikowane i zsumowane sprawozdania Krajowy Depozyt przekazuje, w formie elektronicznej, ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych oraz Narodowemu Bankowi Polskiemu w terminie do 14. roboczego dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczą.

4. Sprawozdania, o których mowa w ust. 3, są przekazywane w formacie elektronicznym, uzgodnionym przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych z Krajowym Depozytem.

5. W zakresie skarbowych papierów wartościowych rejestrowanych na kontach depozytowych prowadzonych przez Krajowy Depozyt dla podmiotów nieobjętych obowiązkiem przekazywania informacji, o których mowa w § 2 ust. 1, sprawozdania sporządza Krajowy Depozyt na podstawie danych wynikających ze stanów własności i obrotów na poszczególnych kontach depozytowych. Do sprawozdań tych stosuje się odpowiednio ust. 3 i 4, zaś informacje zawarte w tych sprawozdaniach obejmują zakres określony w pkt 4.3 i 4.4 załącznika nr 4 do rozporządzenia.

wzory

§ 4. 1. Sprawozdania, o których mowa w § 2 ust. 4, Narodowy Bank Polski przekazuje ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych w terminie do 7. roboczego dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczą, zgodnie z zakresem informacji określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

2. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1, są przekazywane w formacie elektronicznym, uzgodnionym przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych z Narodowym Bankiem Polskim.

§ 5. 1. Krajowy Depozyt przekazuje ministrowi właściwemu do spraw instytucji finansowych i Narodowemu Bankowi Polskiemu, w formie sprawozdania, zbiorcze, dzienne informacje dotyczące stanu własności i obrotu obligacjami skarbowymi, zgodnie z zakresem informacji określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia, za każdy dzień roboczy, na podstawie danych wynikających ze stanów własności i obrotów na kontach depozytowych i na rachunkach papierów wartościowych prowadzonych przez Krajowy Depozyt.

2. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1, są przekazywane w formacie elektronicznym, uzgodnionym przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych z Krajowym Depozytem.

§ 6. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o Krajowym Depozycie, należy przez to rozumieć także spółkę, której Krajowy Depozyt przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o

których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

§ 7. Przepisy rozporządzenia stosuje się po raz pierwszy do sprawozdań miesięcznych, o których mowa w § 2 ust. 3 i 4, sporządzanych za ..... r.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem .....²⁾

Minister Finansów

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 kwietnia 2006 r. w sprawie obowiązków sprawozdawczych w zakresie obrotu papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa (Dz. U. Nr 67, poz. 477), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 25 ustawy z dnia ..... 2007 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr .....).

- 1) W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 2) W rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 3) W rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95).
- 4) W rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 5) Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których podstawą działalności jest produkcja dóbr i usług niefinansowych, w tym:
  - przedsiębiorstwa prywatne i publiczne zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - spółdzielnie i spółki uznane za posiadające osobowość prawną, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - podmioty nieposiadające osobowości prawnej, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych, prowadzące księgi rachunkowe i działające tak, jakby były przedsiębiorstwami, będące własnością gospodarstw domowych, instytucji rządowych i samorządowych lub instytucji niekomercyjnych.
- 6) Przez obligacje skarbowe rozumie się również skarbowe papiery oszczędnościowe.

Uwaga: Wykazywać należy papiery wartościowe według stanu własności, w tym także papiery, których własność została przeniesiona w inny sposób niż w drodze sprzedaży.

1.2.

Obligacje skarbowe nabyte w ramach bezwarunkowych transakcji rynku wtórnego, rozliczone w miesiącu .....

w sztukach

Wyszczególnienie	Liczba obligacji skarbowych														
	ogółem (3+11)	rezydenci ¹⁾ :								nierzydenci ¹⁾ :					
		ogółem (4+5+6+7+ 8+9+10)	banki	zakłady ubezpieczeniowe ²⁾	fundusze emerytalne ³⁾	fundusze inwestycyjne ⁴⁾	osoby fizyczne	podmioty niefinansowe ⁵⁾	inne podmioty	ogółem (12+13 +14+15 +16)	banki	instytucje finansowe z wyłączeniem banków	osoby fizyczne	podmioty niefinansowe ⁵⁾	inne podmioty
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I. Obligacje skarbowe ⁶⁾ według kodu ISIN nadanego przez KDPW i nazwy skróconej:															
I.1 PL00001x xxxx															
I.2 ...															
I.n ...															

- 1) W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 2) W rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 3) W rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95).
- 4) W rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

- 5) Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których podstawą działalności jest produkcja dóbr i usług niefinansowych, w tym:
- przedsiębiorstwa prywatne i publiczne zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - spółdzielnie i spółki uznane za posiadające osobowość prawną, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - podmioty nieposiadające osobowości prawnej, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych, prowadzące księgi rachunkowe i działające tak, jakby były przedsiębiorstwami, będące własnością gospodarstw domowych, instytucji rządowych i samorządowych lub instytucji niekomercyjnych.
- 6) Przez obligacje skarbowe rozumie się również skarbowe papiery oszczędnościowe.

Uwaga: Wykazywać należy operacje na skarbowych papierach wartościowych będące skutkiem transakcji zawartych na rynku wtórnym.

1.3.

Obligacje skarbowe zbyte w ramach bezwarunkowych transakcji rynku wtórnego, rozliczone w miesiącu .....

w sztukach

Wyszczególnienie	Liczba obligacji skarbowych														
	ogółem (3+11)	rezydenci ¹⁾ :								nierzydenci ¹⁾ :					
		ogółem (4+5+6 +7+8+9 +10)	banki	zakłady ubezpieczeniowe ²⁾	fundusze emerytalne ³⁾	fundusze inwestycyjne ⁴⁾	osoby fizyczne	podmioty niefinansowe ⁵⁾	inne podmioty	ogółem (12+13 +14+15 +16)	banki	instytucje finansowe z wyłączeniem banków	osoby fizyczne	podmioty niefinansowe ⁵⁾	inne podmioty
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I. Obligacje skarbowe ⁶⁾ według kodu ISIN nadanego przez KDPW i nazwy skróconej:															
I.1 PL00001x xxxx															
I.2 ...															
I.n ...															

- 1) W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 2) W rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 3) W rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95).
- 4) W rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

- 5) Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których podstawą działalności jest produkcja dóbr i usług niefinansowych, w tym:
- przedsiębiorstwa prywatne i publiczne zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - spółdzielnie i spółki uznane za posiadające osobowość prawną, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - podmioty nieposiadające osobowości prawnej, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych, prowadzące księgi rachunkowe i działające tak, jakby były przedsiębiorstwami, będące własnością gospodarstw domowych, instytucji rządowych i samorządowych lub instytucji niekomercyjnych.
- 6) Przez obligacje skarbowe rozumie się również skarbowe papiery oszczędnościowe.

Uwaga: Wykazywać należy operacje na skarbowych papierach wartościowych będące skutkiem transakcji zawartych na rynku wtórnym.

1.4.

Obligacje skarbowe nabyte w ramach warunkowych transakcji rynku wtórnego typu repo¹⁾, rozliczone w miesiącu .....

w sztukach

Wyszczególnienie	Liczba obligacji skarbowych														
	ogółem (3+11)	rezydenci ²⁾ :								nierzydenci ²⁾ :					
		ogółem (4+5+6 +7+8+9 +10)	banki	zakłady ubezpieczeniowe ³⁾	fundusze ze emerytalne ⁴⁾	fundusze inwestycyjne ⁵⁾	osoby fizyczne	podmioty niefinansowe ⁶⁾	inne podmioty	ogółem (12+13 +14+15 +16)	banki	instytucje finansowe z wyłączeniem banków	osoby fizyczne	podmioty niefinansowe ⁶⁾	inne podmioty
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I. Obligacje skarbowe ⁷⁾ według kodu ISIN nadanego przez KDPW i nazwy skróconej:															
I.1 PL00001x xxxx															
I.2 ...															
I.n ...															

1) Należy uwzględnić odrębnie otwarcie i zamknięcie transakcji typu repo. Transakcja repo jest transakcją, w ramach której jedna ze stron, zwana dalej "Sprzedającym", zobowiązuje się wobec drugiej strony, zwanej dalej "Kupującym", do przeniesienia własności zbywanych papierów wartościowych w zamian za zapłatę przez Kupującego kwoty nabycia, a Kupujący zobowiązuje się wobec Sprzedającego, w zamian za zapłatę kwoty odkupu, do przeniesienia własności równoważnych papierów wartościowych.

2) W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

3) W rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

- 4) W rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95).
- 5) W rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 6) Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których podstawą działalności jest produkcja dóbr i usług niefinansowych, w tym:
  - przedsiębiorstwa prywatne i publiczne zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - spółdzielnie i spółki uznane za posiadające osobowość prawną, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - podmioty nieposiadające osobowości prawnej, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych, prowadzące księgi rachunkowe i działające tak, jakby były przedsiębiorstwami, będące własnością gospodarstw domowych, instytucji rządowych i samorządowych lub instytucji niekomercyjnych.
- 7) Przez obligacje skarbowe rozumie się również skarbowe papiery oszczędnościowe. Uwaga: Wykazywać należy operacje na skarbowych papierach wartościowych będące skutkiem transakcji zawartych na rynku wtórnym.

1.5.

Obligacje skarbowe zbyte w ramach warunkowych transakcji rynku wtórnego typu repo¹⁾, rozliczone w miesiącu .....

w sztukach

Wyszczególnienie	Liczba obligacji skarbowych														
	ogółem (3+11)	rezydenci ²⁾ :								nierezydenci ²⁾ :					
		ogółem (4+5+6+7+ 8+9+10)	banki	zakłady ubezpieczeniowe ³⁾	fundusze emerytalne ⁴⁾	fundusze inwestycyjne ⁵⁾	osoby fizyczne	podmioty niefinansowe ⁶⁾	inne podmioty	ogółem (12+13 +14+15 +16)	banki	instytucje finansowe z wyłączeniem banków	osoby fizyczne	podmioty niefinansowe ⁶⁾	inne podmioty
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I. Obligacje skarbowe ⁷⁾ według kodu ISIN nadanego przez KDPW i nazwy skróconej:															
I.1 PL00001x xxxx															
I.2 ...															
I.n ...															

¹⁾ Należy uwzględnić odrębnie otwarcie i zamknięcie transakcji typu repo. Transakcja repo jest transakcją, w ramach której jedna ze stron, zwana dalej "Sprzedającym", zobowiązuje się wobec drugiej strony, zwanej dalej "Kupującym", do przeniesienia własności zbywanych papierów wartościowych w zamian za zapłatę przez Kupującego kwoty nabycia, a Kupujący zobowiązuje się wobec Sprzedającego, w zamian za zapłatę kwoty odkupu, do przeniesienia własności równoważnych papierów wartościowych.

²⁾ W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

- 3) W rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 4) W rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95).
- 5) W rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 6) Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których podstawą działalności jest produkcja dóbr i usług niefinansowych, w tym:
  - przedsiębiorstwa prywatne i publiczne zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - spółdzielnie i spółki uznane za posiadające osobowość prawną, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - podmioty nieposiadające osobowości prawnej, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych, prowadzące księgi rachunkowe i działające tak, jakby były przedsiębiorstwami, będące własnością gospodarstw domowych, instytucji rządowych i samorządowych lub instytucji niekomercyjnych.
- 7) Przez obligacje skarbowe rozumie się również skarbowe papiery oszczędnościowe. Uwaga: Wykazywać należy operacje na skarbowych papierach wartościowych będące skutkiem transakcji zawartych na rynku wtórnym.

1.6.

Obligacje skarbowe nabyte w ramach warunkowych transakcji rynku wtórnego typu buy/sell back¹⁾, rozliczone w miesiącu .....

w sztukach

Wyszczególnienie	Liczba obligacji skarbowych														
	ogółem (3+11)	rezydenci ²⁾ :								nierzydenci ²⁾ :					
		ogółem (4+5+6+7+ 8+9+10)	banki	zakłady ubezpieczeniowe ³⁾	fundusze ze emerytalne ⁴⁾	fundusze inwestycyjne ⁵⁾	osoby fizyczne	podmioty niefinansowe ⁶⁾	inne podmioty	ogółem (12+13 +14+15 +16)	ban ki	instyt ucje finans owe z wyłącz eniem banków	osoby fizyc zne	podmioty niefinans owe ⁶⁾	inne podmioty
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I. Obligacje skarbowe ⁷⁾ według kodu ISIN nadanego przez KDPW i nazwy skróconej:															
I.1 PL00001x xxxx															
I.2 ...															
I.n ...															

- 1) Transakcja buy/sell back jest to transakcja, na którą składają się dwie niezależne umowy: kupna oraz sprzedaży obligacji - po cenie ustalonej z góry w dniu zakupu obligacji.
- 2) W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 3) W rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 4) W rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95).

- 5) W rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 6) Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których podstawą działalności jest produkcja dóbr i usług niefinansowych, w tym:
- przedsiębiorstwa prywatne i publiczne zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - spółdzielnie i spółki uznane za posiadające osobowość prawną, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - podmioty nieposiadające osobowości prawnej, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych, prowadzące księgi rachunkowe i działające tak, jakby były przedsiębiorstwami, będące własnością gospodarstw domowych, instytucji rządowych i samorządowych lub instytucji niekomercyjnych.
- 7) Przez obligacje skarbowe rozumie się również skarbowe papiery oszczędnościowe. Uwaga: Wykazywać należy operacje na skarbowych papierach wartościowych będące skutkiem transakcji zawartych na rynku wtórnym.

1.7.

Obligacje skarbowe zbyte w ramach warunkowych transakcji rynku wtórnego typu buy/sell back¹⁾, rozliczone w miesiącu .....

w sztukach

Wyszczególnienie	Liczba obligacji skarbowych														
	ogółem (3+11)	rezydenci ²⁾ :								nierezydenci ²⁾ :					
		ogółem (4+5+6+7+ 8+9+10)	banki	zakłady ubezpieczeniowe ³⁾	fundusze emerytalne ⁴⁾	fundusze inwestycyjne ⁵⁾	osoby fizyczne	podmioty niefinansowe ⁶⁾	inne podmioty	ogółem (12+13 +14+15 +16)	ban ki	instyt ucje finans owe z wyłąc zeniem banków	osoby fizycz ne	podmioty niefinans owe ⁶⁾	inne podmioty
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I. Obligacje skarbowe ⁷⁾ według kodu ISIN nadanego przez KDPW i nazwy skróconej:															
I.1 PL00001x xxxx															
I.2 ...															
I.n ...															

- 1) Transakcja buy/sell back jest to transakcja, na którą składają się dwie niezależne umowy: kupna oraz sprzedaży obligacji - po cenie ustalonej z góry w dniu zakupu obligacji.
- 2) W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 3) W rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 4) W rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95).

- 5) W rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 6) Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których podstawą działalności jest produkcja dóbr i usług niefinansowych, w tym:
- przedsiębiorstwa prywatne i publiczne zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - spółdzielnie i spółki uznane za posiadające osobowość prawną, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - podmioty nieposiadające osobowości prawnej, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych, prowadzące księgi rachunkowe i działające tak, jakby były przedsiębiorstwami, będące własnością gospodarstw domowych, instytucji rządowych i samorządowych lub instytucji niekomercyjnych.
- 7) Przez obligacje skarbowe rozumie się również skarbowe papiery oszczędnościowe. Uwaga: Wykazywać należy operacje na skarbowych papierach wartościowych będące skutkiem transakcji zawartych na rynku wtórnym.

1.8.

Obligacje skarbowe na rachunkach lub kontach papierów wartościowych wg stanu własności na koniec miesiąca ....., z uwzględnieniem sektora finansów publicznych

w sztukach

Wyszczególnienie	Liczba obligacji skarbowych									
	ogółem (3+9)	rezydenci ¹⁾						nierezydenci ¹⁾		
		ogółem (4+8)	sektor finansów publicznych (5+6+7)	grupa I ²⁾	grupa II ³⁾	grupa III ⁴⁾	pozostałe podmioty	ogółem (10+11)	rządy i agendy rządowe	pozostałe podmioty
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I. Obligacje skarbowe ⁵⁾ według kodu ISIN nadanego przez KDPW i nazwy skróconej:										
I.1 PL00001xxxxx										
I.2 ...										
I.n ...										
II.n ...										

1) W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

2) Do grupy I zalicza się:
 - państwowe fundusze celowe,
 - państwowe szkoły wyższe,

- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej nadzorowane przez ministra, centralny organ administracji rządowej, wojewodę oraz państwową uczelnię medyczną lub państwową uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych,
  - jednostki badawczo-rozwojowe,
  - państwowe instytucje kultury,
  - Polską Akademię Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne,
  - państwowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw, w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków, spółek prawa handlowego.
- 3) Do grupy II zalicza się:
- jednostki samorządu terytorialnego i związki jednostek samorządu terytorialnego,
  - gminne, powiatowe lub wojewódzkie fundusze celowe,
  - samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej nadzorowane przez jednostkę samorządu terytorialnego,
  - samorządowe instytucje kultury,
  - samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw, w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków, spółek prawa handlowego.
- 4) Do grupy III zalicza się:
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i zarządzane przez nie fundusze,
  - Narodowy Fundusz Zdrowia.
- 5) Przez obligacje skarbowe rozumie się również skarbowe papiery oszczędnościowe.

Uwaga: Wykazywać należy papiery wartościowe według stanu własności, w tym także papiery, których własność została przeniesiona w inny sposób niż w drodze sprzedaży.

ZAŁĄCZNIK Nr 2

NAZWY I STRUKTURA PLIKÓW INFORMACJI MIESIĘCZNEJ O STANIE WŁASNOŚCI I OBRODIE OBLIGACJAMI SKARBOWYMI EMITOWANYMI PRZEZ SKARB PAŃSTWA

I. Rekord informacji składa się ze 106 pól, których opis został umieszczony poniżej.

II. Przyjęte w załączniku oznaczenia:

N - znaki z zakresu 0-9

A - znaki z zakresu A-Z

X - znaki z zakresu 0-9 i A-Z

III. Ogólne zasady budowy plików.

Wszystkie pliki są w formacie tekstowym ASCII. Każdy plik składa się z rekordu nagłówkowego (pierwszy rekord pliku może wystąpić tylko raz), rekordów szczegółowych i rekordu końcowego (ostatni rekord pliku może wystąpić tylko raz).

Każdy rekord zakończony jest znakami CR LF (hexa 0D 0A), a plik znacznikiem końca zbioru (hexa 1A). Rekordy są o stałej długości. Wszystkie pola numeryczne powinny być dosunięte do prawej strony i dopełnione zerami z lewej strony. W polach tych nie występują liczby ujemne oraz nie ma separatora dziesiętnego. Wszystkie pola typu data są w formacie RRRRMMDD. Wszystkie pola znakowe powinny być dosunięte do lewej strony i dopełnione spacjami z prawej strony.

IV. Struktura rekordu szczegółowego.

Grupa identyfikująca papier wartościowy, którego informacja dotyczy.

Lp.	Nazwa pola	Opis	Format
1	2	3	4
1	typ rekordu	Typ rekordu szczegółowego '1'	1 N
2	kod obligacji skarbowej	Kod ISIN obligacji skarbowej, której dotyczy informacja ⁶⁾	12 X

Informacja dotycząca liczby obligacji skarbowych na rachunkach papierów wartościowych prowadzonych przez podmiot sprawozdawczy według stanu własności na koniec okresu sprawozdawczego - grupa ta dotyczy rezydentów¹⁾.

1	2	3	4
3	liczba obligacji - banki	Liczba obligacji skarbowych posiadanych przez banki	11 N
4	liczba obligacji - zakłady ubezpieczeniowe ²⁾	Liczba obligacji skarbowych posiadanych przez zakłady ubezpieczeniowe	11 N
5	liczba obligacji - fundusze emerytalne ³⁾	Liczba obligacji skarbowych posiadanych przez fundusze emerytalne	11 N
6	liczba obligacji - fundusze inwestycyjne ⁴⁾	Liczba obligacji skarbowych posiadanych przez fundusze inwestycyjne	11 N
7	liczba obligacji - osoby fizyczne	Liczba obligacji skarbowych posiadanych przez osoby fizyczne	11 N
8	liczba obligacji - podmioty niefinansowe ⁵⁾	Liczba obligacji skarbowych posiadanych przez podmioty niefinansowe	11 N
9	liczba obligacji -inne podmioty	Liczba obligacji skarbowych posiadanych przez inne podmioty	11 N
10	ogółem rezydenci	Suma pozycji 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9	11 N

Informacja dotycząca liczby obligacji skarbowych na rachunkach papierów wartościowych prowadzonych przez podmiot sprawozdawczy według stanu własności na koniec okresu sprawozdawczego - grupa ta dotyczy nierezydentów¹⁾.

1	2	3	4
11	liczba obligacji - banki	Liczba obligacji skarbowych posiadanych przez banki	11 N
12	liczba obligacji - instytucje finansowe	Liczba obligacji skarbowych posiadanych przez instytucje finansowe z wyłączeniem banków	11 N
13	liczba obligacji - osoby fizyczne	Liczba obligacji skarbowych posiadanych przez osoby fizyczne	11 N
14	liczba obligacji - podmioty niefinansowe ⁵⁾	Liczba obligacji skarbowych posiadanych przez podmioty niefinansowe	11 N
15	liczba obligacji -inne podmioty	Liczba obligacji skarbowych posiadanych przez inne podmioty	11 N
16	ogółem nierezydenci	Suma pozycji 11, 12, 13, 14 i 15	11 N

--	--	--	--

Informacja dotycząca liczby nabytych obligacji skarbowych, w ramach bezwarunkowych transakcji rynku wtórnego, przez podmiot sprawozdawczy, rozliczonych w okresie sprawozdawczym - grupa ta dotyczy rezydentów¹⁾.

1	2	3	4
17	liczba obligacji - banki	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez banki	11 N
18	liczba obligacji - zakłady ubezpieczeniowe ²⁾	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez zakłady ubezpieczeniowe	11 N
19	liczba obligacji - fundusze emerytalne ³⁾	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez fundusze emerytalne	11 N
20	liczba obligacji - fundusze inwestycyjne ⁴⁾	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez fundusze inwestycyjne	11 N
21	liczba obligacji - osoby fizyczne	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez osoby fizyczne	11 N
22	liczba obligacji - podmioty niefinansowe ⁵⁾	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez podmioty niefinansowe	11 N
23	liczba obligacji -inne podmioty	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez inne podmioty	11 N
24	ogółem rezydenci	Suma pozycji 17, 18, 19, 20, 21, 22 i 23	11 N

Informacja dotycząca liczby nabytych obligacji skarbowych, w ramach bezwarunkowych transakcji rynku wtórnego, przez podmiot sprawozdawczy, rozliczonych w okresie sprawozdawczym - grupa ta dotyczy nierezydentów¹⁾.

1	2	3	4
25	liczba obligacji - banki	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez banki	11 N
26	liczba obligacji - instytucje finansowe	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez instytucje finansowe z wyłączeniem banków	11 N
27	liczba obligacji - osoby fizyczne	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez osoby fizyczne	11 N

28	liczba obligacji - podmioty niefinansowe ⁵⁾	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez podmioty niefinansowe	11 N
29	liczba obligacji -inne podmioty	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez inne podmioty	11 N
30	ogółem nierezydenci	Suma pozycji 25, 26, 27, 28 i 29	11 N

Informacja dotycząca liczby zbytych obligacji skarbowych, w ramach bezwarunkowych transakcji rynku wtórnego, przez podmiot sprawozdawczy, rozliczonych w okresie sprawozdawczym - grupa ta dotyczy rezydentów¹⁾.

1	2	3	4
31	liczba obligacji - banki	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez banki	11 N
32	liczba obligacji - zakłady ubezpieczeniowe ²⁾	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez zakłady ubezpieczeniowe	11 N
33	liczba obligacji - fundusze emerytalne ³⁾	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez fundusze emerytalne	11 N
34	liczba obligacji - fundusze inwestycyjne ⁴⁾	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez fundusze inwestycyjne	11 N
35	liczba obligacji - osoby fizyczne	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez osoby fizyczne	11 N
36	liczba obligacji - podmioty niefinansowe ⁵⁾	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez podmioty niefinansowe	11 N
37	liczba obligacji -inne podmioty	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez inne podmioty	11 N
38	ogółem rezydenci	Suma pozycji 31, 32, 33, 34, 35, 36 i 37	11 N

Informacja dotycząca liczby zbytych obligacji skarbowych, w ramach bezwarunkowych transakcji rynku wtórnego, przez podmiot sprawozdawczy, rozliczonych w okresie sprawozdawczym - grupa ta dotyczy nierezydentów¹⁾.

1	2	3	4
39	liczba obligacji - banki	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez banki	11 N

40	liczba obligacji - instytucje finansowe	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez instytucje finansowe z wyłączeniem banków	11 N
41	liczba obligacji - osoby fizyczne	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez osoby fizyczne	11 N
42	liczba obligacji - podmioty niefinansowe ⁵⁾	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez podmioty niefinansowe	11 N
43	liczba obligacji -inne podmioty	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez inne podmioty	11 N
44	ogółem nierezydenci	Suma pozycji 39, 40, 41, 42 i 43	11 N

Informacja dotycząca liczby nabytych obligacji skarbowych, w ramach warunkowych transakcji rynku wtórnego typu repo, przez podmiot sprawozdawczy, rozliczonych w okresie sprawozdawczym - grupa ta dotyczy rezydentów¹⁾.

1	2	3	4
45	liczba obligacji - banki	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez banki	11 N
46	liczba obligacji - zakłady ubezpieczeniowe ²⁾	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez zakłady ubezpieczeniowe	11 N
47	liczba obligacji - fundusze emerytalne ³⁾	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez fundusze emerytalne	11 N
48	liczba obligacji - fundusze inwestycyjne ⁴⁾	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez fundusze inwestycyjne	11 N
49	liczba obligacji - osoby fizyczne	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez osoby fizyczne	11 N
50	liczba obligacji - podmioty niefinansowe ⁵⁾	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez podmioty niefinansowe	11 N
51	liczba obligacji -inne podmioty	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez inne podmioty	11 N
52	ogółem rezydenci	Suma pozycji 45, 46, 47, 48, 49, 50 i 51	11 N

Informacja dotycząca liczby nabytych obligacji skarbowych, w ramach warunkowych transakcji rynku wtórnego typu repo, przez podmiot sprawozdawczy, rozliczonych w okresie sprawozdawczym - grupa ta dotyczy nierezydentów¹⁾.

1	2	3	4
53	liczba obligacji - banki	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez banki	11 N
54	liczba obligacji - instytucje finansowe	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez instytucje finansowe z wyłączeniem banków	11 N
55	liczba obligacji - osoby fizyczne	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez osoby fizyczne	11 N
56	liczba obligacji - podmioty niefinansowe ⁵⁾	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez podmioty niefinansowe	11 N
57	liczba obligacji -inne podmioty	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez inne podmioty	11 N
58	ogółem nierezydenci	Suma pozycji 53, 54, 55, 56 i 57	11 N

Informacja dotycząca liczby zbytych obligacji skarbowych, w ramach warunkowych transakcji rynku wtórnego typu repo, przez podmiot sprawozdawczy, rozliczonych w okresie sprawozdawczym - grupa ta dotyczy rezydentów¹⁾.

1	2	3	4
59	liczba obligacji - banki	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez banki	11 N
60	liczba obligacji - zakłady ubezpieczeniowe ²⁾	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez zakłady ubezpieczeniowe	11 N
61	liczba obligacji - fundusze emerytalne ³⁾	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez fundusze emerytalne	11 N
62	liczba obligacji - fundusze inwestycyjne ⁴⁾	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez fundusze inwestycyjne	11 N
63	liczba obligacji - osoby fizyczne	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez osoby fizyczne	11 N
64	liczba obligacji - podmioty niefinansowe ⁵⁾	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez podmioty niefinansowe	11 N

65	liczba obligacji -inne podmioty	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez inne podmioty	11 N
66	ogółem rezydenci	Suma pozycji 59, 60, 61, 62, 63, 64 i 65	11 N

Informacja dotycząca liczby zbytych obligacji skarbowych, w ramach warunkowych transakcji rynku wtórnego typu repo, przez podmiot sprawozdawczy, rozliczonych w okresie sprawozdawczym - grupa ta dotyczy nierezydentów¹⁾.

1	2	3	4
67	liczba obligacji - banki	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez banki	11 N
68	liczba obligacji - instytucje finansowe	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez instytucje finansowe z wyłączeniem banków	11 N
69	liczba obligacji - osoby fizyczne	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez osoby fizyczne	11 N
70	liczba obligacji - podmioty niefinansowe ¹⁾	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez podmioty niefinansowe	11 N
71	liczba obligacji -inne podmioty	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez inne podmioty	11 N
72	ogółem nierezydenci	Suma pozycji 67, 68, 69, 70 i 71	11 N

Informacja dotycząca liczby nabytych obligacji skarbowych, w ramach warunkowych transakcji typu buy/sell back rynku wtórnego, przez podmiot sprawozdawczy, rozliczonych w okresie sprawozdawczym - grupa ta dotyczy rezydentów¹⁾.

1	2	3	4
73	liczba obligacji - banki	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez banki	11 N
74	liczba obligacji - zakłady ubezpieczeniowe ²⁾	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez zakłady ubezpieczeniowe	11 N
75	liczba obligacji - fundusze emerytalne ³⁾	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez fundusze emerytalne	11 N
76	liczba obligacji -	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez	11 N

	fundusze inwestycyjne ⁴⁾	fundusze inwestycyjne	
77	liczba obligacji - osoby fizyczne	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez osoby fizyczne	11 N
78	liczba obligacji - podmioty niefinansowe ⁵⁾	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez podmioty niefinansowe	11 N
79	liczba obligacji - inne podmioty	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez inne podmioty	11 N
80	ogółem rezydenci	Suma pozycji 73, 74, 75, 76, 77, 78 i 79	11 N

Informacja dotycząca liczby nabytych obligacji skarbowych, w ramach warunkowych transakcji rynku wtórnego typu buy/sell back, przez podmiot sprawozdawczy, rozliczonych w okresie sprawozdawczym - grupa ta dotyczy nierezydentów¹⁾.

1	2	3	4
81	liczba obligacji - banki	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez banki	11 N
82	liczba obligacji - instytucje finansowe	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez instytucje finansowe z wyłączeniem banków	11 N
83	liczba obligacji - osoby fizyczne	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez osoby fizyczne	11 N
84	liczba obligacji - podmioty niefinansowe ⁵⁾	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez podmioty niefinansowe	11 N
85	liczba obligacji - inne podmioty	Liczba obligacji skarbowych nabytych przez inne podmioty	11 N
86	ogółem nierezydenci	Suma pozycji 81, 82, 83, 84 i 85	11 N

Informacja dotycząca liczby zbytych obligacji skarbowych, w ramach warunkowych transakcji rynku wtórnego typu buy/sell back, przez podmiot sprawozdawczy, rozliczonych w okresie sprawozdawczym - grupa ta dotyczy rezydentów¹⁾.

1	2	3	4
87	liczba obligacji - banki	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez banki	11 N
88	liczba obligacji -	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez	11 N

	zakłady ubezpieczeniowe ²⁾	zakłady ubezpieczeniowe	
89	liczba obligacji - fundusze emerytalne ³⁾	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez fundusze emerytalne	11 N
90	liczba obligacji - fundusze inwestycyjne ⁴⁾	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez fundusze inwestycyjne	11 N
91	liczba obligacji - osoby fizyczne	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez osoby fizyczne	11 N
92	liczba obligacji - podmioty niefinansowe ⁵⁾	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez podmioty niefinansowe	11 N
93	liczba obligacji -inne podmioty	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez inne podmioty	11 N
94	ogółem rezydenci	Suma pozycji 87, 88, 89, 90, 91, 92 i 93	11 N

Informacja dotycząca liczby zbytych obligacji skarbowych, w ramach warunkowych transakcji rynku wtórnego typu buy/sell back, przez podmiot sprawozdawczy, rozliczonych w okresie sprawozdawczym - grupa ta dotyczy nierezydentów¹⁾.

1	2	3	4
95	liczba obligacji - banki	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez banki	11 N
96	liczba obligacji - instytucje finansowe	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez instytucje finansowe z wyłączeniem banków	11 N
97	liczba obligacji - osoby fizyczne	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez osoby fizyczne	11 N
98	liczba obligacji - podmioty niefinansowe ⁵⁾	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez podmioty niefinansowe	11 N
99	liczba obligacji -inne podmioty	Liczba obligacji skarbowych zbytych przez inne podmioty	11 N
100	ogółem nierezydenci	Suma pozycji 95, 96, 97, 98 i 99	11 N

Informacja dotycząca liczby obligacji skarbowych na rachunkach papierów wartościowych prowadzonych przez podmiot sprawozdawczy według stanu własności na koniec okresu sprawozdawczego z uwzględnieniem sektora finansów publicznych - grupa ta dotyczy rezydentów¹⁾.

1	2	3	4
101	liczba obligacji - grupa I ⁷⁾	Liczba obligacji skarbowych posiadanych przez grupę I.	11 N
102	liczba obligacji - grupa II ⁸⁾	Liczba obligacji skarbowych posiadanych przez grupę II.	11 N
103	liczba obligacji - grupa III ⁹⁾	Liczba obligacji skarbowych posiadanych przez grupę III.	11 N
104	liczba obligacji - pozostałe	Liczba obligacji - pozostałe podmioty	11 N

Informacja dotycząca liczby obligacji skarbowych na rachunkach papierów wartościowych prowadzonych przez podmiot sprawozdawczy według stanu własności na koniec okresu sprawozdawczego z uwzględnieniem sektora finansów publicznych - grupa ta dotyczy nierezydentów¹⁾.

1	2	3	4
105	liczba obligacji - rządu i agendy rządowe	Liczba obligacji skarbowych posiadanych przez rządu i agendy rządowe	11 N
106	liczba obligacji - pozostałe	Liczba obligacji - pozostałe podmioty	11 N

V. Objaśnienia:

- 1) W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808).
- 2) W rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959 oraz z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539).
- 3) W rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667 oraz z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538).

- 4) W rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546 oraz z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539).
- 5) Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których podstawą działalności jest produkcja dóbr i usług niefinansowych, w tym:
  - przedsiębiorstwa prywatne i publiczne zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - spółdzielnie i spółki uznane za posiadające osobowość prawną, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - podmioty nieposiadające osobowości prawnej, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych, prowadzące księgi rachunkowe i działające tak, jakby były przedsiębiorstwami, będące własnością gospodarstw domowych, instytucji rządowych i samorządowych lub instytucji niekomercyjnych.
- 6) Przez obligacje skarbowe rozumie się również skarbowe papiery oszczędnościowe.
- 7) Do grupy I zalicza się:
  - państwowe fundusze celowe,
  - państwowe szkoły wyższe,
  - samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej nadzorowane przez ministra, centralny organ administracji rządowej, wojewodę oraz państwową uczelnię medyczną lub państwową uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych,
  - jednostki badawczo-rozwojowe,
  - państwowe instytucje kultury,
  - Polską Akademię Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne,
  - państwowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw, w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków, spółek prawa handlowego.
- 8) Do grupy II zalicza się:
  - jednostki samorządu terytorialnego i związki jednostek samorządu terytorialnego,
  - gminne, powiatowe lub wojewódzkie fundusze celowe,
  - samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej nadzorowane przez jednostkę samorządu terytorialnego,
  - samorządowe instytucje kultury,
  - samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw, w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków, spółek prawa handlowego.
- 9) Do grupy III zalicza się:
  - Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i zarządzane przez nie fundusze,
  - Narodowy Fundusz Zdrowia.

Uwaga:

1. W polach od 3 do 16 i od 101 do 106 wykazywać należy papiery wartościowe według stanu własności, w tym także papiery, których własność została przeniesiona w inny sposób niż w drodze sprzedaży.
2. W polach od 17 do 100 należy wykazywać operacje na skarbowych papierach wartościowych będące skutkiem transakcji zawartych na rynku wtórnym.
3. W polach od 45 do 72 należy uwzględniać odrębnie otwarcie i zamknięcie transakcji typu repo. Transakcja repo jest transakcją, w ramach której jedna ze stron, zwana dalej "Sprzedającym", zobowiązuje się wobec drugiej strony, zwanej dalej "Kupującym", do przeniesienia własności zbywanych papierów wartościowych w zamian za zapłatę przez Kupującego kwoty nabycia, a Kupujący zobowiązuje się wobec Sprzedającego, w zamian za zapłatę kwoty odkupu, do przeniesienia własności równoważnych papierów wartościowych.

VI. Struktura rekordu nagłówkowego.

Lp.	Nazwa pola	Opis	Format
1	2	3	4
1	typ rekordu	Typ rekordu nagłówkowego '0'	1 N
2	typ pliku	Symbol dokumentu, wartość tego pola jest tożsama z rozszerzeniem pliku	3 X
3	kod wystawiającego	Kod nadawcy dokumentu (tożsamy z kodem uczestnika z nazwy pliku)	4 N
4	rodzaj działalności	Rodzaj działalności uczestnika '0A' - domy maklerskie '0B' - zagraniczne firmy inwestycyjne prowadzące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w formie oddziału oraz zagraniczne osoby prawne, o których mowa w art. 115 ustawy '0C' - banki prowadzące działalność maklerską '0D' - banki powiernicze '0E' - podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy	2 X
5	kod adresata	Kod adresata dokumentu	6 N
6	okres sprawozdawczy	Miesiąc oraz rok, za który przekazane jest sprawozdanie (MMRRRR)	6 N
7	data wygenerowania	Data utworzenia pliku	8 N

8	nr pliku	Kolejny unikatowy numer pliku w danym cyklu sprawozdawczym, tożsamy z numerem z nazwy pliku	2 N
---	----------	---	-----

VII. Struktura rekordu końcowego.

Lp.	Nazwa pola	Opis	Dł.
1	2	3	4
1	typ rekordu	Typ rekordu końcowego '2'	1 N
2	liczba rekordów	Liczba rekordów szczegółowych	7 N
3	podpis elektroniczny	Podpis elektroniczny (opcjonalnie)	128 X

VIII. Sposób tworzenia nazwy pliku dla KDPW

Format nazwy:

kkkkttnn.SMF

gdzie: kkkk - kod uczestnika w systemie KDPW,

tt - rodzaj działalności,

nn - kolejny unikatowy numer pliku w danym cyklu sprawozdawczym,

SMF - rozszerzenie nazwy pliku.

ZAŁĄCZNIK Nr 3

SZCZEGÓŁOWY ZAKRES INFORMACJI DOTYCZĄCYCH STANU WŁASNOŚCI I OBROTU BONAMI SKARBOWYMI

3.1.

Bony skarbowe na rachunkach lub kontach depozytowych wg stanu własności na koniec miesiąca .....
sporządza NBP

w mln zł

Wyszczególnienie	Wartość nominalna bonów skarbowych														
	ogółem (3+11)	rezydenci ¹⁾ :								nierezydenci ¹⁾ :					
		ogółem (4+5+6 +7+8+9 +10)	banki	zakłady ubezpieczeniowe ²⁾	fundusze emerytalne ³⁾	fundusze inwestycyjne ⁴⁾	osoby fizyczne	podmioty niefinansowe ⁵⁾	inne podmioty	ogółem (12+13 +14+15 +16)	ban ki	instytucje finansowe z wyłączeni em banków	osoby fizyczne	podmioty niefinansowe ⁵⁾	inne podmio ty
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I. Bony skarbowe według kodu ISIN nadanego przez KDPW i według daty wykupu:															
I.1 PL00001xxxxx; dzień- miesiąc-rok															
I.2 ...															
I.n ...															

¹⁾ W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

²⁾ W rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

- 3) W rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95).
- 4) W rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 5) Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których podstawą działalności jest produkcja dóbr i usług niefinansowych, w tym:
- przedsiębiorstwa prywatne i publiczne zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - spółdzielnie i spółki uznane za posiadające osobowość prawną, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - podmioty nieposiadające osobowości prawnej, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych, prowadzące księgi rachunkowe i działające tak, jakby były przedsiębiorstwami, będące własnością gospodarstw domowych, instytucji rządowych i samorządowych lub instytucji niekomercyjnych.

Uwaga: Wykazywać należy papiery wartościowe według stanu własności, w tym także papiery, których własność została przeniesiona w inny sposób niż w drodze sprzedaży.

3.2.

Bony skarbowe nabyte w ramach bezwarunkowych transakcji rynku wtórnego, rozliczone w miesiącu .....
sporządza NBP

w mln zł

Wyszczególnienie	Wartość nominalna bonów skarbowych														
	ogółem (3+11)	rezydenci ¹⁾ :								nierezydenci ¹⁾ :					
		ogółem (4+5+6+7+ 8+9+10)	banki	zakłady ubezpiecze niowe ²⁾	fundus ze emeryt alne ³⁾	fundus ze inwest ycyjne ⁴⁾	osoby fizycz ne	podmio ty niefin ansowe ⁵⁾	inne podmio ty	ogółem (12+13 +14+15 +16)	ban ki	instyt ucje finans owe z wyłąc zeniem banków	osoby fizycz ne	podmioty niefinanso we ⁵⁾	inne podmioty
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I. Bony skarbowe według kodu ISIN nadanego przez KDPW i według daty wykupu:															
I.1 PL00001xxxxx; dzień- miesiąc-rok															
I.2 ...															
I.n ...															

¹⁾ W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

²⁾ W rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

³⁾ W rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95).

⁴⁾ W rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

⁵⁾ Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których podstawą działalności jest produkcja dóbr i usług niefinansowych, w tym:

- przedsiębiorstwa prywatne i publiczne zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
- spółdzielnie i spółki uznane za posiadające osobowość prawną, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
- podmioty nieposiadające osobowości prawnej, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych, prowadzące księgi rachunkowe i działające tak, jakby były przedsiębiorstwami, będące własnością gospodarstw domowych, instytucji rządowych i samorządowych lub instytucji niekomercyjnych.

Uwaga: Wykazywać należy operacje na skarbowych papierach wartościowych będące skutkiem transakcji zawartych na rynku wtórnym.

3.3.

Bony skarbowe zbyte w ramach bezwarunkowych transakcji rynku wtórnego, rozliczone w miesiącu .....
sporządza NBP

w mln zł

Wyszczególnienie	Wartość nominalna bonów skarbowych														
	ogółem (3+11)	rezydenci ¹⁾ :								nierezydenci ¹⁾ :					
		ogółem (4+5+6+7+ 8+9+10)	banki	zakłady ubezpiecze niowe ²⁾	fundus ze emeryt alne ³⁾	fundus ze inwest ycyjne ⁴⁾	osoby fizycz ne	podmio ty niefin ansowe ⁵⁾	inne podmio ty	ogółem (12+13 +14+15 +16)	ban ki	instyt ucje finans owe z wyłąc zeniem banków	osoby fizycz ne	podmioty niefinanso we ⁵⁾	inne podmioty
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I. Bony skarbowe według kodu ISIN nadanego przez KDPW i według daty wykupu:															
I.1 PL00001xxxxx; dzień- miesiąc-rok															
I.2 ...															
I.n ...															

¹⁾ W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

²⁾ W rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

³⁾ W rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95).

⁴⁾ W rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

- ⁵⁾ Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których podstawą działalności jest produkcja dóbr i usług niefinansowych, w tym:
- przedsiębiorstwa prywatne i publiczne zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - spółdzielnie i spółki uznane za posiadające osobowość prawną, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - podmioty nieposiadające osobowości prawnej, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych, prowadzące księgi rachunkowe i działające tak, jakby były przedsiębiorstwami, będące własnością gospodarstw domowych, instytucji rządowych i samorządowych lub instytucji niekomercyjnych.

Uwaga: Wykazywać należy operacje na skarbowych papierach wartościowych będące skutkiem transakcji zawartych na rynku wtórnym.

3.4.

Bony skarbowe nabyte w ramach warunkowych transakcji rynku wtórnego typu repo¹⁾, rozliczone w miesiącu .....
sporządza NBP

w mln zł

Wyszczególnienie	Wartość nominalna bonów skarbowych														
	ogółem (3+11)	rezydenci ²⁾ :								nierezydenci ²⁾ :					
		ogółem (4+5+6+7 +8+9+10)	banki	zakłady ubezpiecze niowe ³⁾	fundus ze emerytalne ⁴⁾	fundus ze inwest ycyjne ⁵⁾	osoby fizycz ne	podmio ty niefin ansowe ⁶⁾	inne podmioty	ogółem (12+13 +14+15 +16)	ban ki	instyt ucje finans owe z wyłąc zeniem banków	osoby fizycz ne	podmioty niefinanso we ⁶⁾	inne podmioty
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I. Bony skarbowe według kodu ISIN nadanego przez KDPW i według daty wykupu:															
I.1 PL00001xxxxx; dzień- miesiąc-rok															
I.2 ...															
I.n ...															

¹⁾ Należy uwzględniać odrębnie otwarcie i zamknięcie transakcji typu repo. Transakcja repo jest transakcją, w ramach której jedna ze stron, zwana dalej "Sprzedającym", zobowiązuje się wobec drugiej strony, zwanej dalej "Kupującym", do przeniesienia własności zbywanych papierów wartościowych w zamian za zapłatę przez Kupującego kwoty nabycia, a Kupujący zobowiązuje się wobec Sprzedającego, w zamian za zapłatę kwoty odkupu, do przeniesienia własności równoważnych papierów wartościowych.

²⁾ W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

³⁾ W rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

- 4) W rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95).
- 5) W rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 6) Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których podstawą działalności jest produkcja dóbr i usług niefinansowych, w tym:
- przedsiębiorstwa prywatne i publiczne zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - spółdzielnie i spółki uznane za posiadające osobowość prawną, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - podmioty nieposiadające osobowości prawnej, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych, prowadzące księgi rachunkowe i działające tak, jakby były przedsiębiorstwami, będące własnością gospodarstw domowych, instytucji rządowych i samorządowych lub instytucji niekomercyjnych.

Uwaga: Wykazywać należy operacje na skarbowych papierach wartościowych będące skutkiem transakcji zawartych na rynku wtórnym.

3.5.

Bony skarbowe zbyte w ramach warunkowych transakcji rynku wtórnego typu repo¹⁾, rozliczone w miesiącu .....
sporządza NBP

w mln zł

Wyszczególnienie	Wartość nominalna bonów skarbowych														
	ogółem (3+11)	rezydenci ²⁾ :								nierzydenci ²⁾ :					
		ogółem (4+5+6+7+ 8+9+10)	banki	zakłady ubezpieczeniowe ³⁾	fundusze emerytalne ⁴⁾	fundusze inwestycyjne ⁵⁾	osoby fizyczne	podmioty niefinansowe ⁶⁾	inne podmioty	ogółem (12+13 +14+15 +16)	banki	instytucje finansowe z wyłączeniem banków	osoby fizyczne	podmioty niefinansowe ⁶⁾	inne podmioty
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I. Bony skarbowe według kodu ISIN nadanego przez KDPW i według daty wykupu:															
I.1 PL00001xxxxx; dzień- miesiąc-rok															
I.2 ...															
I.n ...															

- 1) Należy uwzględnić odrębnie otwarcie i zamknięcie transakcji typu repo. Transakcja repo jest transakcją, w ramach której jedna ze stron, zwana dalej "Sprzedającym", zobowiązuje się wobec drugiej strony, zwanej dalej "Kupującym", do przeniesienia własności zbywanych papierów wartościowych w zamian za zapłatę przez Kupującego kwoty nabycia, a Kupujący zobowiązuje się wobec Sprzedającego, w zamian za zapłatę kwoty odkupu, do przeniesienia własności równoważnych papierów wartościowych.
- 2) W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

- 3) W rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 4) W rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95).
- 5) W rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 6) Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których podstawą działalności jest produkcja dóbr i usług niefinansowych, w tym:
- przedsiębiorstwa prywatne i publiczne zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - spółdzielnie i spółki uznane za posiadające osobowość prawną, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - podmioty nieposiadające osobowości prawnej, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych, prowadzące księgi rachunkowe i działające tak, jakby były przedsiębiorstwami, będące własnością gospodarstw domowych, instytucji rządowych i samorządowych lub instytucji niekomercyjnych.

Uwaga: Wykazywać należy operacje na skarbowych papierach wartościowych będące skutkiem transakcji zawartych na rynku wtórnym.

3.6.

Bony skarbowe nabyte w ramach warunkowych transakcji rynku wtórnego typu buy/sell back ¹⁾, rozliczone w miesiącu .....
sporządza NBP

w mln zł

Wyszczególnienie	Wartość nominalna bonów skarbowych														
	ogółem (3+11)	rezydenci ²⁾ :								nierezydenci ²⁾ :					
		ogółem (4+5+6+7+ 8+9+10)	ban ki	zakłady ubezpiec zeniowe ³⁾	fundusze emerytaln e ⁴⁾	fundus ze inwest ycyjne ⁵⁾	osoby fizyczn e	podmio ty niefin ansowe ⁶⁾	inne podmio ty	ogółem (12+13 +14+15 +16)	banki	instyt ucje finans owe z wyłąc zeniem banków	osoby fizyczn e	podmiot y niefina nsowe ⁶⁾	inne podmioty
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I. Bony skarbowe według kodu ISIN nadanego przez KDPW i według daty wykupu:															
I.1 PL00001xxxxx; dzień- miesiąc-rok															
I.2 ...															
I.n ...															

¹⁾ Transakcja buy/sell back jest to transakcja, na którą składają się dwie niezależne umowy: kupna oraz sprzedaży bonów - po cenie ustalonej z góry w dniu zakupu bonów.

²⁾ W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

³⁾ W rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

⁴⁾ W rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95).

- ⁵⁾ W rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- ⁶⁾ Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których podstawą działalności jest produkcja dóbr i usług niefinansowych, w tym:
- przedsiębiorstwa prywatne i publiczne zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - spółdzielnie i spółki uznane za posiadające osobowość prawną, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - podmioty nieposiadające osobowości prawnej, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych, prowadzące księgi rachunkowe i działające tak, jakby były przedsiębiorstwami, będące własnością gospodarstw domowych, instytucji rządowych i samorządowych lub instytucji niekomercyjnych.

Uwaga: Wykazywać należy operacje na skarbowych papierach wartościowych będące skutkiem transakcji zawartych na rynku wtórnym.

3.7.

Bony skarbowe zbyte w ramach warunkowych transakcji rynku wtórnego typu buy/sell back¹⁾, rozliczone w miesiącu .....
sporządza NBP

w mln zł

Wyszczególnienie	Wartość nominalna bonów skarbowych														
	ogółem (3+11)	rezydenci ²⁾ :								nierezydenci ²⁾ :					
		ogółem (4+5+6+7+ 8+9+10)	ban ki	zakłady ubezpiec zeniowe ³⁾	fundusze emerytaln e ⁴⁾	fundus ze inwest ycyjne ⁵⁾	osoby fizycz ne	podmio ty niefin ansowe ⁶⁾	inne podmio ty	ogółem (12+13 +14+15 +16)	banki	instyt ucje finans owe z wyłąc zeniem banków	osoby fizyc zne	podmiot y niefina nsowe ⁶⁾	inne podmioty
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
I. Bony skarbowe według kodu ISIN nadanego przez KDPW i według daty wykupu:															
I.1 PL00001xxxxx; dzień- miesiąc-rok															
I.2 ...															
I.n ...															

- 1) Transakcja buy/sell back jest to transakcja, na którą składają się dwie niezależne umowy: kupna oraz sprzedaży bonów - po cenie ustalonej z góry w dniu zakupu bonów.
- 2) W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 3) W rozumieniu art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 143, poz. 1204, Nr 167, poz. 1396, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 4) W rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 159, poz. 1667, z 2005 r. Nr 143, poz. 1202 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95).

- ⁵⁾ W rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 183, poz. 1537 i 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- ⁶⁾ Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, których podstawą działalności jest produkcja dóbr i usług niefinansowych, w tym:
- przedsiębiorstwa prywatne i publiczne zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - spółdzielnie i spółki uznane za posiadające osobowość prawną, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych,
  - podmioty nieposiadające osobowości prawnej, zaangażowane głównie w produkcję wyrobów i usług niefinansowych, prowadzące księgi rachunkowe i działające tak, jakby były przedsiębiorstwami, będące własnością gospodarstw domowych, instytucji rządowych i samorządowych lub instytucji niekomercyjnych.

Uwaga: Wykazywać należy operacje na skarbowych papierach wartościowych będące skutkiem transakcji zawartych na rynku wtórnym.

3.8.

Bony skarbowe na rachunkach lub kontach papierów wartościowych wg stanu własności na koniec miesiąca ....., z uwzględnieniem sektora finansów publicznych
sporządza NBP

w mln zł

Wyszczególnienie	Wartość nominalna bonów skarbowych									
	ogółem (3+9)	rezydenci ¹⁾						nierezydenci ¹⁾		
		ogółem (4+8)	sektor finansów publicznych (5+6+7)	pozostałe podmioty	grupa I ²⁾	grupa II ³⁾	grupa III ⁴⁾	ogółem (10+11)	rządy i agencje rządowe	pozostałe podmioty
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
I. Bony skarbowe według kodu ISIN nadanego przez KDPW i według daty wykupu:										
I.1 PL00001xxxx x; dzień- miesiąc-rok										
I.2 ...										
I.n ...										

1) W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

2) Do grupy I zalicza się:
- państwowe fundusze celowe,
- państwowe szkoły wyższe,

- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej nadzorowane przez ministra, centralny organ administracji rządowej, wojewodę oraz państwową uczelnię medyczną lub państwową uczelnię prowadzącą działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych,
- jednostki badawczo-rozwojowe,
- państwowe instytucje kultury,
- Polską Akademię Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne,
- państwowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw, w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków, spółek prawa handlowego.

3) Do grupy II zalicza się:

- jednostki samorządu terytorialnego i związki jednostek samorządu terytorialnego,
- gminne, powiatowe lub wojewódzkie fundusze celowe,
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej nadzorowane przez jednostkę samorządu terytorialnego,
- samorządowe instytucje kultury,
- samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw, w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków, spółek prawa handlowego.

4) Do grupy III zalicza się:

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i zarządzane przez nie fundusze,
- Narodowy Fundusz Zdrowia.

Uwaga: Wykazywać należy papiery wartościowe według stanu własności, w tym także papiery, których własność została przeniesiona w inny sposób niż w drodze sprzedaży.

ZAŁĄCZNIK Nr 4

ZBIORCZE, DZIENNE INFORMACJE DOTYCZĄCE STANU WŁASNOŚCI I OBROTU OBLIGACJAMI SKARBOWYMI

4.1.

Obligacje skarbowe na rachunkach papierów wartościowych lub kontach depozytowych wg stanu własności na dzień ..... sporządza KDPW S.A.

w zł

Wyszczególnienie	Wartość nominalna obligacji skarbowych		
	rezydenci ¹⁾ :	nierezydenci ¹⁾ :	ogółem (2+3)
1	2	3	4
I. Obligacje skarbowe ²⁾ według kodu ISIN nadanego przez KDPW i nazwy skróconej:			
I.1 PL00001xxxxx			
I.2 ...			
I.n ...			

¹⁾ W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).

²⁾ Przez obligacje skarbowe rozumie się również skarbowe papiery oszczędnościowe.

- 1) Należy uwzględnić odrębnie otwarcie i zamknięcie transakcji typu repo. Transakcja repo jest transakcją, w ramach której jedna ze stron, zwana dalej "Sprzedającym", zobowiązuje się wobec drugiej strony, zwanej dalej "Kupującym", do przeniesienia własności zbywanych papierów wartościowych w zamian za zapłatę przez Kupującego kwoty nabycia, a Kupujący zobowiązuje się wobec Sprzedającego, w zamian za zapłatę kwoty odkupu, do przeniesienia własności równoważnych papierów wartościowych.
- 2) Transakcja buy/sell back jest to transakcja, na którą składają się dwie niezależne umowy: kupna oraz sprzedaży obligacji - po cenie ustalonej z góry w dniu zakupu obligacji.
- 3) W rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178, z 2003 r. Nr 228, poz. 2260, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 157, poz. 1119).
- 4) Przez obligacje skarbowe rozumie się również skarbowe papiery oszczędnościowe.

Uwaga: Wykazywać należy operacje na skarbowych papierach wartościowych będące skutkiem transakcji zawartych na rynku wtórnym.

4.3.

Obligacje skarbowe na kontach depozytowych podmiotów nieobjętych obowiązkiem przekazywania informacji¹⁾ wg stanu własności na dzień .....
sporządza KDPW S.A.

w zł

Wyszczególnienie	Wartość nominalna obligacji skarbowych
1	2
I. Obligacje skarbowe ²⁾ według kodu ISIN nadanego przez KDPW i nazwy skróconej:	
I.1 PL00001xxxxxx	
I.2 ...	
I.n ...	

¹⁾ Przez podmioty nieobjęte obowiązkiem przekazywania informacji rozumie się podmioty, o których mowa w § 3 ust. 5 rozporządzenia.

²⁾ Przez obligacje skarbowe rozumie się również skarbowe papiery oszczędnościowe.

Uwaga: Wykazywać należy papiery wartościowe według stanu własności, w tym także papiery, których własność została przeniesiona w inny sposób niż w drodze sprzedaży.

4.4.

Obligacje skarbowe nabyte i zbyte na rynku wtórnym w związku z dokonaniem odpowiednich zapisów na kontach depozytowych prowadzonych w KDPW S.A. dla podmiotów nieobjętych obowiązkiem przekazywania informacji¹⁾, rozliczone w KDPW S.A. w dniu .....

sporządza KDPW S.A.

w zł

Wyszczególnienie	Wartość nominalna obligacji skarbowych					
	transakcje bezwarunkowe		transakcje warunkowe typu repo ²⁾		transakcje warunkowe typu buy/sell back ³⁾	
	nabycia	zbycia	nabycia	zbycia	nabycia	zbycia
1	2	3	4	5	6	7
I. Obligacje skarbowe ⁴⁾ według kodu ISIN nadanego przez KDPW i nazwy skróconej:						
I.1 PL00001xxxxxx						
I.2 ...						
I.n ...						

- 1) Przez podmioty nieobjęte obowiązkiem przekazywania informacji rozumie się podmioty, o których mowa w § 3 ust. 5 rozporządzenia.
- 2) Należy uwzględniać odrębnie otwarcie i zamknięcie transakcji typu repo. Transakcja repo jest transakcją, w ramach której jedna ze stron, zwana dalej "Sprzedającym", zobowiązuje się wobec drugiej strony, zwanej dalej "Kupującym", do przeniesienia własności zbywanych papierów wartościowych w zamian za zapłatę przez Kupującego kwoty nabycia, a Kupujący zobowiązuje się wobec Sprzedającego, w zamian za zapłatę kwoty odkupu, do przeniesienia własności równoważnych papierów wartościowych.
- 3) Transakcja buy/sell back jest to transakcja, na którą składają się dwie niezależne umowy: kupna oraz sprzedaży obligacji - po cenie ustalonej z góry w dniu zakupu obligacji.
- 4) Przez obligacje skarbowe rozumie się również skarbowe papiery oszczędnościowe.

Uwaga: Wykazywać należy operacje na skarbowych papierach wartościowych będące skutkiem transakcji zawartych na rynku wtórnym.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie Ministra Finansów stanowi wykonanie delegacji ustawowej zawartej w artykule art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.). Zgodnie z delegacją rozporządzenie określa obowiązki sprawozdawcze domów maklerskich, banków prowadzących działalność maklerską, zagranicznych firm inwestycyjnych prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność w formie oddziału i zagranicznych osób prawnych, o których mowa w art. 115 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w formie oddziału, banków powierniczych, podmiotów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A., spółki, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, a także NBP, w zakresie obrotu papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa.

Najważniejsze zmiany treści rozporządzenia związane są z wynikającą z art. .... ustawy z dnia ..... o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw możliwością przekazania przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. podmiotowi trzeciemu wykonywania pewnych czynności z zakresu ustawowo określonych zadań.

Zgodnie z projektem podmioty objęte obowiązkiem sprawozdawczym będą przekazywały informacje do KDPW S.A. oraz NBP, które to po dokonaniu sumowania i weryfikacji następnie prześlą je do Ministra Finansów.

Informacje przekazywane na podstawie rozporządzenia mają charakter zbiorczy. Ich zakres określa załącznik. Załącznik zawiera informacje dotyczące: stanu własności na koniec miesiąca sprawozdawczego, informacje ilościowe o skarbowych papierach nabytych w ramach transakcji rynku wtórnego, rozliczonych w miesiącu sprawozdawczym, informacje ilościowe o skarbowych papierach zbytych w ramach transakcji rynku wtórnego, rozliczonych w miesiącu sprawozdawczym, stan posiadania skarbowych papierów wartościowych przez podmioty sektora finansów publicznych.

Projektowane rozporządzenie nie przyczyni się do znaczącego zwiększenia obciążeń biurokratycznych dla podmiotów nadzorowanych, ponieważ przewidziane w nim obowiązki sprawozdawcze funkcjonowały już uprzednio na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 kwietnia 2006 r. w sprawie obowiązków sprawozdawczych w zakresie obrotu papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa (Dz. U. Nr 67, poz. 477).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanych regulacji

Niniejsze rozporządzenie oddziałuje na domy maklerskie, banki prowadzące działalność maklerską, zagraniczne firmy inwestycyjne prowadzące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w formie oddziału i zagraniczne osoby prawne, o których mowa w art. 115 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, prowadzące na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność maklerską w formie oddziału, banki powiernicze, podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., spółkę, której Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. przekazał wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi a także NBP.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na zwiększenie konkurencyjności gospodarki i rozwój regionalny.

4. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

6. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia

w sprawie cech transakcji długoterminowych instrumentami finansowymi, dokonywanych przez dom maklerski

Na podstawie art. 98 ust. 11 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ....., poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa cechy długoterminowych transakcji instrumentami finansowymi, które mogą być dokonywane przez dom maklerski bez obowiązku posiadania kapitału założycielskiego w wysokości określonej w art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 2) operacjach - rozumie się przez to podejmowane przez dom maklerski czynności faktyczne lub prawne, w wyniku których powstają pozycje bilansowe lub pozabilansowe, dotyczące:
  - a) danego instrumentu bazowego, z których wynika powstanie składnika aktywów lub pasywów bilansu domu maklerskiego,
  - b) instrumentów finansowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 lit. c - i ustawy, których wynikiem jest powstanie pozycji pozabilansowych.

§ 3. 1. Dom maklerski może, bez konieczności posiadania kapitału założycielskiego w wysokości określonej w art. 98 ust. 1 ustawy, dokonywać operacji będących długoterminowymi transakcjami instrumentami finansowymi, które posiadają następujące cechy:

- 1) zostały zawarte we własnym imieniu i na własny rachunek domu maklerskiego;
- 2) zostały zaliczone do portfela niehandlowego domu maklerskiego, określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy;
- 3) nie przekraczają limitów koncentracji zaangażowania lub dużych zaangażowań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy;
- 4) zostały określone w strategii długoterminowej polityki inwestycyjnej domu maklerskiego, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 94 ust. 1 pkt 2 ustawy;
- 5) zostały zaklasyfikowane do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności lub do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, określonych:
  - a) w przepisach wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.²⁾) lub
  - b) zgodnie ze standardami, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy określonej w lit. a;
- 6) ich dokonanie nie zagraża krótkoterminowej płynności domu maklerskiego;

7) ryzyko związane z utrzymaniem pozycji powstałej w wyniku danej operacji jest niskie.

2. Dom maklerski może, bez konieczności posiadania kapitału założycielskiego w wysokości określonej w art. 98 ust. 1 ustawy, dokonywać operacji będących długoterminowymi transakcjami instrumentami finansowymi, w przypadku gdy:

- 1) nabycie instrumentów finansowych nastąpiło w związku z obowiązkowym uczestnictwem w instytucjach pośrednictwa finansowego, w tym w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A., spółce prowadzącej giełdę lub spółce prowadzącej rynek pozagiełdowy;
- 2) operacje dotyczące instrumentów finansowych zostały zaliczone do aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych służących do zrównoważenia zmiany wartości godziwej lub przepływów środków pieniężnych dla zabezpieczanej pozycji domu maklerskiego.

§ 4. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 października 2005 r. w sprawie cech transakcji długoterminowych maklerskimi instrumentami finansowymi nabywanymi lub zbywanymi na własny rachunek domu maklerskiego (Dz. U. Nr 206, poz. 1713).

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Finansów

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 60, poz. 535, Nr 124, poz. 1152, Nr 139, poz. 1324 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 145, poz. 1535, Nr 146, poz. 1546 i Nr 213, poz. 2155, z 2005 r. Nr 10, poz. 66, Nr 184, poz. 1539 i Nr 267, poz. 2252, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 208, poz. 1540 oraz z 2007 r. Nr ..., poz. ...

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 98 ust. 11 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, zmienionym ustawą z dnia ..... o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw.

Projektowane rozporządzenie zastąpi rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 października 2005 r. w sprawie cech transakcji długoterminowych maklerskimi instrumentami finansowymi nabywanymi lub zbywanymi na własny rachunek domu maklerskiego (Dz. U. Nr 206, poz. 1713).

Prezentowany projekt rozporządzenia określa cechy transakcji długoterminowych, które mogą być dokonywane przez dom maklerski na własny rachunek bez obowiązku posiadania kapitału założycielskiego w wysokości określonej w art. 98 ust. 1 ustawy.

W przypadkach dokonywania transakcji tzw. „długoterminowych” nie występuje konieczność wykazywania kapitału założycielskiego w wysokości, która dedykowana jest dla firmy inwestycyjnej aktywnie przeprowadzającej operacje na własny rachunek. Taka firma powinna wykazywać wyższe kapitały założycielskie ze względu na ryzyko związane z przeprowadzanymi operacjami.

Projekt rozporządzenia zakłada dokumentowanie strategii długoterminowej polityki inwestycyjnej, z której powinno wynikać jakie instrumenty mogą stanowić przedmiot inwestycji długoterminowych domu maklerskiego. Przeprowadzenie tylko takich inwestycji może skutkować niższymi wymogami w zakresie wysokości kapitału założycielskiego.

Projekt przewiduje sytuacje, w których wymaga się konkretnych zachowań inwestycyjnych domu maklerskiego, np. nabywania instrumentów finansowych w związku z obowiązkowym uczestnictwem w instytucjach pośrednictwa finansowego.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanej regulacji.
Przepisy projektowanej regulacji oddziałują na domy maklerskie.
2. Wpływ projektu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.
Brak wpływu.
3. Wpływ regulacji na rynek pracy.
Brak wpływu.
4. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.
Brak wpływu.
5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.
Brak wpływu.
6. Wyniki przeprowadzonych konsultacji
Projekt zostanie poddany uzgodnieniom wewnątrzresortowym i międzyresortowym, z udziałem instytucji rynku finansowego: Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A., Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., MTS CeTO S.A, Towarowej Giełdy Energii S.A., Izby Domów Maklerskich, Związku Banków Polskich, Narodowego Banku Polskiego, Rady Banków Depozytariuszy, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia

**w sprawie rodzaju danych statystycznych dotyczących przestrzegania
adekwatności kapitałowej przez domy maklerskie przekazywanych
przez Komisję Nadzoru Finansowego do publicznej wiadomości**

Na podstawie art. 98d ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa rodzaje danych statystycznych dotyczących przestrzegania adekwatności kapitałowej przez domy maklerskie, które są przekazywane przez Komisję Nadzoru Finansowego do publicznej wiadomości.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) rozporządzeniu o wymogach kapitałowych - rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Finansów z dnia ..... 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych dla domów maklerskich oraz maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kapitałów dla domów maklerskich (Dz. U. Nr ..., poz. ...);
- 2) rozporządzeniu o warunkach technicznych i organizacyjnych – rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Finansów z dnia ..... 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków szacowania przez dom maklerski kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania tego kapitału oraz warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych i banków powierniczych (Dz. U. Nr ..., poz. ...);
- 3) Komisji – rozumie się przez to Komisję Nadzoru Finansowego.

§ 3. Komisja przekazuje do publicznej wiadomości zbiorcze dane dotyczące przestrzegania adekwatności kapitałowej przez domy maklerskie obliczane na podstawie przepisów rozporządzenia o wymogach kapitałowych oraz rozporządzenia o warunkach technicznych i organizacyjnych, które zawierają w szczególności:

- 1) w ujęciu jednostkowym:
  - a) poziom nadzorowanych kapitałów:
    - wartość kapitałów podstawowych,
    - wartość kapitałów uzupełniających II kategorii,
    - wartość kapitałów uzupełniających III kategorii,

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

- b) wartość całkowitego wymogu kapitałowego, w tym w szczególności wartość wymogu z tytułu:
- ryzyka rynkowego objętego modelem,
  - ryzyka rynkowego nieobjętego modelem,
  - ryzyka cen instrumentów kapitałowych,
  - ryzyka cen towarów,
  - ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych,
  - ryzyka ogólnego stóp procentowych,
  - ryzyka walutowego,
  - ryzyka rozliczenia – dostawy,
  - ryzyka kontrahenta,
  - ryzyka kredytowego,
  - przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych zaangażowań,
  - ryzyka operacyjnego,
  - pozostałych kategorii ryzyka,
- c) wartość wymogu kapitałowego z tytułu kosztów stałych,
- d) wartość kapitału wewnętrznego;
- 2) w ujęciu skonsolidowanym:
- a) poziom nadzorowanych kapitałów:
- wartość kapitałów podstawowych,
  - wartość kapitałów uzupełniających II kategorii,
  - wartość kapitałów uzupełniających III kategorii,
- b) wartość całkowitego wymogu kapitałowego, w tym w szczególności wartość wymogu z tytułu:
- ryzyka rynkowego objętego modelem,
  - ryzyka rynkowego nieobjętego modelem,
  - ryzyka cen instrumentów kapitałowych,
  - ryzyka cen towarów,
  - ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych,
  - ryzyka ogólnego stóp procentowych,
  - ryzyka walutowego,
  - ryzyka rozliczenia – dostawy,
  - ryzyka kontrahenta,
  - ryzyka kredytowego,
  - przekroczenia limitu koncentracji zaangażowania i limitu dużych zaangażowań,
  - ryzyka operacyjnego,
  - pozostałych kategorii ryzyka,
- c) wartość wymogu kapitałowego z tytułu kosztów stałych,
- d) wartość kapitału wewnętrznego.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem .....

Minister Finansów

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt rozporządzenia przygotowany został na podstawie art. 98d ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.) zgodnie z którym minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa w drodze rozporządzenia rodzaje zbiorczych danych statystycznych dotyczących przestrzegania adekwatności kapitałowej przez domy maklerskie, biorąc pod uwagę konieczność umożliwienia przeprowadzenia porównania przestrzegania adekwatności kapitałowej w różnych państwach członkowskich.

Celem projektowanych regulacji jest m.in. implementacja zapisów Dyrektywy 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz.Urz.UE L177 z dnia 30.06.2006, str. 201), która przenosi do regulacji obowiązujących w UE propozycje zawarte w tzw. Nowej Umowie Kapitałowej Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego. Przedmiotowa dyrektywa, w powiązaniu z Dyrektywą 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz.Urz.UE L177 z dnia 30.06.2006, str. 1), ustanawia wymogi adekwatności kapitałowej mające zastosowanie względem firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych, zasad dotyczących obliczania funduszy własnych oraz zasad ich nadzoru ostrożnościowego.

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi implementację art. 37 Dyrektywy 2006/49/WE oraz art. 144 Dyrektywy 2006/48/WE.

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanych regulacji

Niniejsze rozporządzenie oddziałuje na domy maklerskie.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

4. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Projekt nie wpływa na sytuację i rozwój regionalny.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

6. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Treść projektu zostanie uzgodniona w trybie uzgodnień międzyresortowych, przy udziale przedstawicieli zainteresowanych resortów oraz instytucji rynkowych, w szczególności: Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych, Izby Domów Maklerskich, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, MTS-CeTO, Narodowego Banku Polskiego, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Rady Banków Depozytariuszy, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia

**w sprawie warunków jakim powinny odpowiadać wnioski o udzielenie zgody na
zastosowanie przez dom maklerski wybranych metod wykorzystywanych
do obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego**

Na podstawie art. 105a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wymogi, jakim powinny odpowiadać wnioski domów maklerskich o udzielenie zgody na:

- 1) zastosowanie przez dom maklerski metody wewnętrznych ratingów do obliczania wysokości wymogów kapitałowych;
- 2) wdrażanie metody wewnętrznych ratingów do obliczania wysokości wymogów kapitałowych kolejno w odniesieniu do poszczególnych klas ekspozycji domu maklerskiego lub grupy kapitałowej, w skład której wchodzi dom maklerski;
- 3) zastosowanie przez dom maklerski własnych oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) lub współczynników konwersji do obliczania wag ryzyka ekspozycji wobec przedsiębiorstw, banków oraz rządów i banków centralnych;
- 4) zastosowanie przez dom maklerski dla klasy aktywów o charakterze kapitałowym metody modeli wewnętrznych w rachunku metody wewnętrznych ratingów do obliczania wysokości wymogów kapitałowych;
- 5) zastosowanie przez dom maklerski dla niektórych klas ekspozycji metody standardowej, w przypadku gdy uzyskał on uprzednio zgodę na stosowanie metody wewnętrznych ratingów;
- 6) zastosowanie przez dom maklerski dla niektórych klas ekspozycji metody standardowej do obliczania wysokości wymogów kapitałowych, w przypadku gdy uzyskał on uprzednio zgodę, o której mowa w pkt 2, dotyczącą tych klas ekspozycji;
- 7) odstąpienie przez dom maklerski od stosowania własnych oszacowań strat z tytułu niewykonania zobowiązań (LGD) lub współczynników konwersji, w przypadku gdy uzyskał on uprzednio zgodę, o której mowa w pkt 3.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) rozporządzeniu o wymogach kapitałowych - rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Finansów z dnia ..... 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych dla domów maklerskich oraz

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kapitałów dla domów maklerskich (Dz. U. Nr ..., poz. ...);

- 2) metodzie wewnętrznych ratingów - rozumie się przez to metodę wewnętrznych ratingów, o której mowa w przepisach załącznika nr 6 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.

§ 3. Wnioski, o których mowa w § 1 zawierają:

- 1) informacje podstawowe obejmujące:
  - a) uzasadnienie wniosku, które powinno zawierać oszacowanie wpływu zastosowania metody będącej przedmiotem wniosku na wartość minimalnych wymogów kapitałowych,
  - b) wskazanie zakresu stosowania metody będącej przedmiotem wniosku zawierające w szczególności opis struktury organizacyjnej oraz funkcjonalnej wnioskodawcy oraz wyszczególnienie metod szacowania ryzyka kredytowego w odniesieniu do poszczególnych rodzajów (typów) działalności wnioskodawcy, a także planowane na przyszłość zmiany struktury organizacyjnej i funkcjonalnej, które mogą powodować istotną zmianę danych zawartych we wniosku,
  - c) informację, czy wniosek dotyczy podmiotu na poziomie jednostkowym czy skonsolidowanym,
  - d) wskazanie osób odpowiedzialnych za przygotowanie wniosku,
  - e) dane osoby kontaktowej w zakresie informacji podanych we wniosku,
  - f) harmonogram wdrożenia metody wewnętrznych ratingów w przypadku wniosku, o którym mowa w § 1 pkt 1,
  - g) harmonogram wdrożenia metody wewnętrznych ratingów w odniesieniu do poszczególnych ekspozycji domu maklerskiego, lub grupy kapitałowej, w skład której wchodzi dom maklerski w przypadku wniosku, o którym mowa w § 1 pkt 2,
  - h) harmonogram wdrożenia metody standardowej w odniesieniu do poszczególnych lub wszystkich rodzajów działalności w przypadku wniosku, o którym mowa w § 1 pkt 5,
  - i) wskazanie przyczyn zastosowania przez dom maklerski metody standardowej, w przypadku, gdy uzyskał on uprzednio zgodę na zastosowanie metody wewnętrznych ratingów do obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego, w przypadku wniosku o którym mowa w § 1 pkt 5;
- 2) informacje dotyczące struktury organizacyjnej i funkcjonalnej wnioskodawcy obejmujące:
  - a) opis struktury organizacyjnej wnioskodawcy lub grupy kapitałowej, do której wnioskodawca należy (z wyszczególnieniem zależności kapitałowych),
  - b) opis struktury organizacyjnej wnioskodawcy lub grupy kapitałowej, do której wnioskodawca należy, z wyszczególnieniem najważniejszych linii biznesowych,
  - c) opis roli i zadań audytora wewnętrznego,
  - d) opis roli i zadań audytora zewnętrznego,
  - e) wykaz podmiotów nadzorujących podmiot lub podmioty z grupy (wraz z zakresem nadzoru),

- f) wykaz jednostek zajmujących się zarządzaniem ryzykiem w strukturze organizacyjnej wnioskodawcy lub grupy kapitałowej, do której wnioskodawca należy, wraz z opisem zakresu i częstości raportowania przez te jednostki na potrzeby audytorów wewnętrznego lub zewnętrznego lub zarządu,
  - g) opis przewidywanych zmian w zakresie informacji podanych w niniejszym punkcie;
- 3) ogólne informacje dotyczące systemu szacowania wielkości wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, obejmujące podstawowe informacje o systemie szacowania wielkości wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego z uwzględnieniem roli zarządu, komórek zajmujących się szacowaniem wysokości wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, audytora wewnętrznego i innych komórek w tym zakresie;
  - 4) informacje szczegółowe w zakresie wniosków, o których mowa w § 1, które powinny zawierać wszystkie istotne informacje wymienione w załączniku nr 6 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych;
  - 5) opis struktury systemów wykorzystywanych do gromadzenia i przetwarzania danych na potrzeby szacowania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem .....

Minister Finansów

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt rozporządzenia przygotowany został na podstawie art. 105a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.), zgodnie z którym minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa w drodze rozporządzenia warunki, jakim powinny odpowiadać wnioski o udzielenie zgody na stosowanie odpowiednich metod modelowania w odniesieniu do przestrzegania wymogów adekwatności kapitałowej, uwzględniając konieczność dokonywania na ich podstawie oceny skutków, które mogą być spowodowane dokonaniem czynności objętych wnioskiem, w zakresie prawidłowego zabezpieczenia ryzyka w działalności domu maklerskiego.

Celem projektowanych regulacji jest m.in. implementacja zapisów Dyrektywy 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz.Urz.UE L177 z dnia 30.06.2006, str. 201), która przenosi do regulacji obowiązujących w UE propozycje zawarte w tzw. Nowej Umowie Kapitałowej Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego. Przedmiotowa dyrektywa, w powiązaniu z Dyrektywą 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz.Urz.UE L177 z dnia 30.06.2006, str. 1), ustanawia wymogi adekwatności kapitałowej mające zastosowanie względem firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych, zasad dotyczących obliczania funduszy własnych oraz zasad ich nadzoru ostrożnościowego.

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi implementację zapisów z zakresu art. 76 – 101 Dyrektywy 2006/48/WE.

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanych regulacji

Niniejsze rozporządzenie oddziałuje na domy maklerskie.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

4. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Projekt nie wpływa na sytuację i rozwój regionalny.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

6. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Treść projektu zostanie uzgodniona w trybie uzgodnień międzyresortowych, przy udziale przedstawicieli zainteresowanych resortów oraz instytucji rynkowych, w szczególności: Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych, Izby Domów Maklerskich, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, MTS-CeTO, Narodowego Banku Polskiego, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Rady Banków Depozytariuszy, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia

**w sprawie ocen wiarygodności kredytowej nadawanych przez
zewnętrzne instytucje oceny wiarygodności kredytowej**

Na podstawie art. 105b ust. 13 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki, których spełnienie przez zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej jest niezbędne dla uznania jej przez Komisję Nadzoru Finansowego;
- 2) kryteria ustalania sposobu powiązania wag ryzyka poszczególnych klas ekspozycji domu maklerskiego z odpowiednimi ocenami wiarygodności kredytowej opracowywanymi przez uznaną przez Komisję Nadzoru Finansowego zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej;
- 3) sposób stosowania przez domy maklerskie ocen wiarygodności kredytowej.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi;
- 2) rozporządzeniu o wymogach kapitałowych - rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Finansów z dnia ..... 2007 r. w sprawie w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych oraz maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kapitałów (Dz. U. Nr ..., poz. ...);
- 3) Komisji – rozumie się przez to Komisję Nadzoru Finansowego;
- 4) uznanej zewnętrznej instytucji – rozumie się przez to instytucję nadającą oceny wiarygodności kredytowej mierzące wiarygodność kredytową uznaną przez Komisję;
- 5) agencji kredytów eksportowych – rozumie się przez to instytucję oferującą ubezpieczenie wspieranych przez państwo członkowskie kredytów eksportowych w danym kraju, w szczególności Korporację Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. (KUBE S.A.);
- 6) macierzy przejść – rozumie się przez to macierz mierzącą prawdopodobieństwo podwyższenia lub obniżenia danej oceny wiarygodności kredytowej w określonym czasie,

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

- 7) współczynnika niewykonania zobowiązań – rozumie się przez to stosunek sumy wartości przypadków niewykonania zobowiązań wynikających z operacji w danym okresie do wartości wszystkich pozycji, którym instytucja nadała tą samą ocenę wiarygodności kredytowej i które znajdują się w tej samej klasie ekspozycji.

§ 3. Dom maklerski może wykorzystywać oceny wiarygodności kredytowej nadawane przez uznane zewnętrzne instytucje w celu ustalenia wagi ryzyka:

- 1) ekspozycji zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 6 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych;
- 2) pozycji sekurytazacyjnej w rozumieniu § 5 załącznika nr 8 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych, zgodnie z zasadami określonymi w tym załączniku.

§ 4. Komisja uznaje zewnętrzną instytucję dla celów ustalenia wagi ryzyka ekspozycji domów maklerskich jedynie wówczas, gdy stosowana przez zewnętrzną instytucję metodologia oceny jest zgodna z wymogami obiektywności, niezależności, aktualności i przejrzystości, a opracowana przez zewnętrzną instytucję ocena wiarygodności kredytowej spełnia wymogi wiarygodności oraz przejrzystości i jawności.

§ 5. Niezlecone oceny wiarygodności kredytowej nadawane przez uznane zewnętrzne instytucje mogą być wykorzystywane przez domy maklerskie w celu obliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego za pomocą metody standardowej określonej w rozporządzeniu o wymogach kapitałowych, pod warunkiem, że:

- 1) spełnione są warunki określone w § 4;
- 2) niezlecone oceny wiarygodności kredytowej nie są wykorzystywane do wywierania nacisku na oceniane podmioty w celu zlecenia nadawania ocen.

§ 6.1. Komisja oceniając spełnienie wymogów określonych w § 4:

1) w odniesieniu do kryterium obiektywności metodologii oceny weryfikuje czy metodologia przyznawania ocen wiarygodności kredytowej jest odpowiednio rygorystyczna, systematyczna i ciągła oraz czy podlega weryfikacji na podstawie zdarzeń historycznych (weryfikacja historyczna);

2) w odniesieniu do kryterium niezależności metodologii oceny weryfikuje czy metodologia jest wolna od zewnętrznych wpływów i ograniczeń politycznych oraz nacisków ekonomicznych, które mogłyby wpłynąć na ocenę kredytową, w szczególności na podstawie następujących czynników:

- a) struktury własnościowej i organizacyjnej danej uznanej instytucji zewnętrznej,
- b) zasobów finansowych danej uznanej instytucji zewnętrznej,
- c) poziomu wiedzy specjalistycznej kadry danej uznanej instytucji zewnętrznej,
- d) ładu korporacyjnego danej uznanej instytucji zewnętrznej;

3) w odniesieniu do kryterium aktualności metodologii oceny weryfikuje:

- a) czy oceny kredytowe instytucji podlegają regularnemu wewnętrznemu przeglądowi, a także czy reagują na zmiany warunków ekonomicznych. Przegląd taki powinien mieć miejsce po każdym istotnym zdarzeniu i co najmniej raz na 12 miesięcy,
- b) czy metodologie oceny dotyczące poszczególnych segmentów rynku są ustanowione zgodnie z określonymi standardami,
- c) czy instytucja zamierza przekazywać Komisji bieżące informacje o wszelkich istotnych zmianach dotyczących wykorzystywanych przez nią metodologii przyznawania ocen kredytowych;

4) w odniesieniu do kryterium przejrzystości i jawności metodologii oceny weryfikuje, czy instytucja podejmuje działania konieczne do publicznego udostępnienia stosowanych przez nią zasad metodologii przy formułowaniu swoich ocen kredytowych, umożliwiając potencjalnym użytkownikom dokonanie własnej weryfikacji metodologii;

5) w odniesieniu do kryterium wiarygodności i akceptacji rynkowej indywidualnych ocen wiarygodności kredytowej sprawdza, czy indywidualne oceny kredytowe instytucji są uznane za wiarygodne i rzetelne przez ich użytkowników;

6) w odniesieniu do kryterium przejrzystości i jawności indywidualnych ocen wiarygodności kredytowej sprawdza, czy istnieje równy dostęp do indywidualnych ocen wiarygodności kredytowej dla wszystkich zainteresowanych podmiotów. Komisja sprawdza w szczególności, czy zagraniczne firmy inwestycyjne lub instytucje kredytowe korzystające z indywidualnych ocen kredytowych mają do nich taki sam dostęp, jak domy maklerskie lub banki.

2. Standardy, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit b, obejmują zasady, zgodnie z którymi:

1) weryfikacja historyczna obejmuje okres co najmniej 12 miesięcy;

2) regularność procesu przeprowadzania przeglądu ocen wiarygodności kredytowej dokonywanego przez daną uznaną instytucję zewnętrzną podlega nadzorowi Komisji;

3) uznane instytucje zewnętrzne przekazują Komisji informacje na temat zakresu jej kontaktów z wyższym szczeblem kierowniczym ocenianych przez nią podmiotów.

3. Weryfikacja, o której mowa w ust. 1 pkt 5, jest dokonywana przez Komisję przy uwzględnieniu następujących czynników:

a) udziału danej instytucji w rynku usług polegających na dostarczaniu ocen kredytowych,

b) dochodów danej instytucji oraz jej ogólnych zasobów finansowych,

c) istnienia polityki cenowej opartej na ratingu,

d) zaistnienia sytuacji, w której przynajmniej dwa domy maklerskie lub banki wykorzystują indywidualne oceny kredytowe instytucji przy emisji obligacji lub ocenie ryzyka kredytowego.

§ 7.1. W celu dokonania rozróżnienia między względnymi stopniami ryzyka wyrażonymi w każdej ocenie wiarygodności kredytowej Komisja bierze pod uwagę:

1) czynniki ilościowe, takie jak długoterminowy współczynnik niewykonania zobowiązań związany ze wszystkimi pozycjami, którym przypisano tę samą ocenę wiarygodności kredytowej, przy czym uznane instytucje zewnętrzne, których okres działalności uniemożliwia zbudowanie bazy danych służącej do obliczenia długoterminowych współczynników niewykonania zobowiązań, przekazują Komisji prognozy długoterminowego współczynnika niewykonania zobowiązań związanego ze wszystkimi pozycjami, którym przypisano tę samą ocenę wiarygodności kredytowej;

2) czynniki jakościowe, takie jak grupa emitentów objęta ocenami danej uznanej instytucji zewnętrznej, zakres ocen, znaczenie każdej z nich oraz stosowaną w danym przypadku definicję niewykonania zobowiązania.

2. Komisja porównuje współczynniki niewykonania zobowiązań poszczególnych ocen wiarygodności kredytowej danej uznanej instytucji zewnętrznej z wzorcem opracowanym przez Komisję na podstawie współczynników niewykonania zobowiązań innych instytucji obliczonych dla grupy emitentów, która reprezentuje równoważny poziom ryzyka kredytowego.

3. W przypadku gdy, w ocenie Komisji współczynniki niewykonania zobowiązań wskazane w ocenie wiarygodności kredytowej danej uznanej instytucji zewnętrznej są znacząco i systematycznie wyższe od wzorca, wówczas Komisja może przypisać takiej ocenie wyższy stopień ryzyka w skali oceny jakości kredytowej, niż wynikający z zastosowania kryteriów, o

których mowa w ust. 1. Podwyższony stopień ryzyka dla danej oceny, Komisja wpisuje w rejestrze, o którym mowa w art. 105b ust. 2 ustawy.

4. W przypadku gdy, Komisja uprzednio wpisała podwyższony stopień ryzyka dla danej oceny na zasadach określonych w ust. 2 a uznana zewnętrzna instytucja wykaże, że współczynniki niewykonania zobowiązań wskazane w jej ocenie nie są już znacząco i systematycznie wyższe od wzorca, wtedy Komisja może zdecydować o zmianie podwyższonego stopnia ryzyka dla takiej oceny na stopień wynikający z ustalenia w oparciu o kryteria, o których mowa w ust. 1.

§ 8.1. Dom maklerski może wykorzystywać oceny wiarygodności kredytowej nadawane przez agencję kredytów eksportowych w celu ustalenia wagi ryzyka ekspozycji domu maklerskiego wobec rządów lub banków centralnych, o której mowa w przepisach rozporządzenia o wymogach kapitałowych, jeżeli oceny te zostaną uznane przez Komisję na zasadach określonych w § 6.

2. Warunkiem uznania przez Komisję ocen wiarygodności kredytowych nadawanych przez daną agencję kredytów eksportowych w celu określonym w ust. 1, jest spełnienie poniższych kryteriów:

1) ocena jest wyrażona w uzgodnionej skali punktowej ryzyka wyznaczonej przez agencje kredytów eksportowych uczestniczące w Porozumieniu w sprawie wytycznych dla oficjalnie wspieranych kredytów eksportowych OECD;

2) agencja kredytów eksportowych publikuje sporządzane przez siebie oceny kredytowe i stosuje uzgodnioną metodologię OECD, a jej ocena kredytowa jest powiązana z jedną z ośmiu minimalnych składek ubezpieczenia eksportu określonych w zatwierdzonej metodologii OECD.

3. Ekspozycji domu maklerskiego, która posiada uznaną ocenę kredytową agencji kredytów eksportowych, w celu określonym w ust. 1, przypisuje się wagę ryzyka zgodnie z poniższą tabelą.

Minimalne składki ubezpieczenia eksportu	0	1	2	3	4	5	6	7
Waga ryzyka	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

§ 9.1. Dom maklerski może wykorzystywać oceny wiarygodności kredytowej opracowane przez kilka uznanych instytucji lub uznanych agencji kredytów eksportowych w celu ustalenia wagi ryzyka swoich poszczególnych klas ekspozycji w metodzie standardowej obliczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego określonego w rozporządzeniu o wymogach kapitałowych.

2. Dom maklerski, który korzysta z ocen wiarygodności kredytowej nadanych przez daną uznaną instytucję zewnętrzną lub daną agencję kredytów eksportowych dla danej klasy ekspozycji, jest zobowiązany stosować te oceny do wszystkich ekspozycji należących do tej klasy w sposób konsekwentny i ciągły.

3. Dom maklerski, który korzysta z ocen wiarygodności kredytowych nadanych przez daną uznaną instytucję zewnętrzną może korzystać tylko z tych ocen wiarygodności kredytowej uznanych instytucji zewnętrznych, które uwzględniają wynikające z ekspozycji wszystkie należne domowi maklerskiemu kwoty, łącznie z wysokością należnych odsetek.

4. W odniesieniu do ekspozycji domu maklerskiego, dla której dostępne są oceny wiarygodności kredytowej uznanej instytucji zewnętrznej lub agencji kredytów eksportowych:

1) jeżeli danej ekspozycji nadano tylko jedną ocenę wiarygodności kredytowej, dom maklerski wykorzystuje tę ocenę do określenia wagi ryzyka;

2) jeżeli dla danej ekspozycji dostępne są dwie oceny wiarygodności kredytowej, a każda z nich odpowiada innej wadze ryzyka, dom maklerski stosuje mniej korzystną z nich;

3) jeżeli dla danej ekspozycji dostępne są więcej niż dwie oceny wiarygodności kredytowej, dom maklerski uwzględnia dwie najbardziej korzystne, przy czym jeśli są one różne, wtedy dom maklerski stosuje mniej korzystną z nich.

§ 10.1. W przypadku gdy, dany program emisji lub instrument finansowy, do którego należy pozycja stanowiąca ekspozycję domu maklerskiego, posiada ocenę wiarygodności kredytowej, wówczas dom maklerski wykorzystuje tę ocenę do określania wagi ryzyka tej pozycji.

2. W przypadku gdy nie istnieje żadna dostępna ocena wiarygodności kredytowej dotycząca bezpośrednio określonej pozycji stanowiącej ekspozycję domu maklerskiego, dostępna jest natomiast ocena wiarygodności kredytowej konkretnego programu emisji lub instrumentu finansowego, do którego pozycja ta nie należy, lub też istnieje ogólna ocena wiarygodności kredytowej emitenta, dom maklerski stosuje dostępne oceny, pod warunkiem, że ocena wskazuje wyższą wagę ryzyka, niż ta, która odnosiłaby się do pozycji niesklasyfikowanych lub niższą wagę ryzyka, w przypadku gdy ta ekspozycja domu maklerskiego posiada rangę równą lub wyższą niż konkretny program emisji lub instrument finansowy lub odpowiednio niezabezpieczone ekspozycje uprzywilejowane tego emitenta.

3. Przepisów ust. 1 - 2 nie stosuje się do ekspozycji domu maklerskiego w formie obligacji zabezpieczonych.

4. Oceny wiarygodności kredytowej emitenta należącego do grupy kapitałowej nie można stosować w odniesieniu do innego emitenta należącego do tej samej grupy kapitałowej.

§ 11.1. Krótkoterminowe oceny kredytowe mogą być wykorzystywane przez dom maklerski wyłącznie w przypadku aktywów krótkoterminowych oraz pozycji pozabilansowych stanowiących ekspozycje domu maklerskiego wobec banku, instytucji kredytowej, innego domu maklerskiego lub zagranicznej firmy inwestycyjnej.

2. Każdą ocenę krótkoterminową dom maklerski stosuje wyłącznie do pozycji, której dotyczy.

3. W przypadku gdy, krótkoterminowy instrument finansowy posiadający ocenę wiarygodności kredytowej, otrzymuje wagę ryzyka 150%, wszystkie niesklasyfikowane, niezabezpieczone ekspozycje krótkoterminowa i długoterminowe domu maklerskiego wobec tego samego dłużnika otrzymują również wagę ryzyka 150%.

4. W przypadku gdy, krótkoterminowy instrument finansowy posiadający ocenę wiarygodności kredytowej, otrzymuje wagę ryzyka 50%, żadne niesklasyfikowane ekspozycje krótkoterminowe domu maklerskiego nie mogą otrzymać wagi ryzyka mniejszej niż 100%.

§ 12.1. Ocena wiarygodności kredytowej, która dotyczy pozycji nominowanej w walucie krajowej dłużnika nie może być wykorzystywana przez dom maklerski do wyliczania wagi ryzyka innej ekspozycji domu maklerskiego wobec tego samego dłużnika, nominowanej w walucie obcej.

2. W przypadku, gdy ekspozycja domu maklerskiego powstaje na skutek udziału domu maklerskiego w kredycie udzielonym przez wielostronny bank rozwoju, o którym mowa w przepisach rozporządzenia o wymogach kapitałowych, posiadający uznany na rynku status wierzyciela uprzywilejowanego, ekspozycji tej może być przypisana ocena kredytowa zobowiązań dłużnika w walucie krajowej.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem .....

Minister Finansów

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt rozporządzenia przygotowany został na podstawie art. 105b ust. 13 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.), zgodnie z którym minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa w drodze rozporządzenia: warunki, których spełnienie przez zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej jest niezbędne dla uznania jej przez Komisję Nadzoru Finansowego; kryteria ustalania sposobu powiązania wag ryzyka poszczególnych klas ekspozycji domu maklerskiego z odpowiednimi ocenami wiarygodności kredytowej opracowywanymi przez uznaną przez Komisję Nadzoru Finansowego zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej; zasady stosowania przez domy maklerskie ocen wiarygodności kredytowej uwzględniając konieczność dokonywania na podstawie tych ocen wiarygodności kredytowej rzetelnych i ostrożnych obliczeń wymogów kapitałowych przez domy maklerskie.

Celem projektowanych regulacji jest m.in. implementacja zapisów Dyrektywy 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz.Urz.UE L177 z dnia 30.06.2006, str. 201), która przenosi do regulacji obowiązujących w UE propozycje zawarte w tzw. Nowej Umowie Kapitałowej Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego. Przedmiotowa dyrektywa, w powiązaniu z Dyrektywą 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz.Urz.UE L177 z dnia 30.06.2006, str. 1), ustanawia wymogi adekwatności kapitałowej mające zastosowanie względem firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych, zasad dotyczących obliczania funduszy własnych oraz zasad ich nadzoru ostrożnościowego.

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi implementację zapisów z zakresu art. 76 – 101 Dyrektywy 2006/48/WE.

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanych regulacji

Niniejsze rozporządzenie oddziałuje na domy maklerskie.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

4. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Projekt nie wpływa na sytuację i rozwój regionalny.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

6. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Treść projektu zostanie uzgodniona w trybie uzgodnień międzyresortowych, przy udziale przedstawicieli zainteresowanych resortów oraz instytucji rynkowych, w szczególności: Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych, Izby Domów Maklerskich, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, MTS-CeTO, Narodowego Banku Polskiego, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Rady Banków Depozytariuszy, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia

**w sprawie warunków jakim powinny odpowiadać wnioski o udzielenie zgody na
zastosowanie przez dom maklerski wybranych metod pomiaru ryzyka operacyjnego**

Na podstawie art. 105c ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wymogi, jakim powinny odpowiadać wnioski domów maklerskich o udzielenie zgody na:

- 1) zastosowanie przez dom maklerski zaawansowanej metody pomiaru ryzyka operacyjnego do obliczania wysokości wymogów kapitałowych;
- 2) zastosowanie przez dom maklerski zaawansowanej metody pomiaru ryzyka operacyjnego w połączeniu z metodą podstawowego wskaźnika lub metodą standardową obliczania wysokości wymogów z tytułu ryzyka operacyjnego.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) rozporządzeniu o wymogach kapitałowych – rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Finansów z dnia ..... 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych dla domów maklerskich oraz maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kapitałów dla domów maklerskich (Dz.U. Nr ..., poz. ...);
- 2) zaawansowanej metodzie pomiaru ryzyka operacyjnego – rozumie się przez to metodę, o której mowa w rozdziale IV załącznika nr 11 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych;
- 3) metodzie podstawowego wskaźnika służącej do pomiaru ryzyka operacyjnego – rozumie się przez to metodę, o której mowa w rozdziale II załącznika nr 11 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych;
- 4) metodzie standardowej służącej do pomiaru ryzyka operacyjnego - rozumie się przez to metodę, o której mowa w rozdziale III załącznika nr 11 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.

§ 3. Wnioski, o których mowa w § 1, zawierają:

- 1) informacje podstawowe obejmujące:
  - a) uzasadnienie wniosku,

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

- b) wskazanie zakresu stosowania metod pomiaru ryzyka operacyjnego zawierające w szczególności opis struktury organizacyjnej wnioskodawcy oraz wskazanie metod szacowania ryzyka operacyjnego w poszczególnych jednostkach organizacyjnych wnioskodawcy, a także opis planowanych zmian struktury organizacyjnej, które mogą powodować istotną zmianę danych zawartych we wniosku,
  - c) informację, czy wniosek dotyczy podmiotu na poziomie jednostkowym czy skonsolidowanym,
  - d) wskazanie osób odpowiedzialnych za przygotowanie wniosku,
  - e) dane osoby kontaktowej w zakresie informacji podanych we wniosku,
  - f) harmonogram wdrożenia zaawansowanej metody pomiaru w przypadku wniosku, o którym mowa w § 1 pkt 1,
  - g) harmonogram wdrożenia zaawansowanej metody pomiaru w jednostkach organizacyjnych wnioskodawcy stosujących metodę standardową lub metodę podstawowego wskaźnika do pomiaru ryzyka operacyjnego w przypadku wniosku, o którym mowa w § 1 pkt 2;
- 2) informacje dotyczące struktury organizacyjnej wnioskodawcy obejmujące:
- a) opis struktury organizacyjnej wnioskodawcy lub grupy kapitałowej, do której wnioskodawca należy (z wyszczególnieniem zależności kapitałowych),
  - b) opis struktury organizacyjnej wnioskodawcy lub grupy kapitałowej, do której wnioskodawca należy, z wyszczególnieniem najważniejszych linii biznesowych,
  - c) opis roli i zadań audytora wewnętrznego,
  - d) opis roli i zadań audytora zewnętrznego,
  - e) wykaz instytucji nadzorujących działalność wnioskodawcy lub grupy kapitałowej, do której wnioskodawca należy (wraz z zakresem nadzoru),
  - f) wykaz jednostek zajmujących się zarządzaniem ryzykiem w strukturze organizacyjnej wnioskodawcy lub grupy kapitałowej, do której wnioskodawca należy, wraz z opisem zakresu i częstości raportowania przez te jednostki na potrzeby audytorów wewnętrznego lub zewnętrznego lub zarządu,
  - g) opis przewidywanych zmian w zakresie informacji określonych w lit. a-f;
- 3) ogólne informacje dotyczące systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w domu maklerskim lub grupie kapitałowej, do której dom maklerski należy, obejmujące:
- a) podstawowe informacje o systemie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
  - b) opis głównych zadań i roli zarządu w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
  - c) opis zadań i roli komórki do spraw zarządzania ryzykiem operacyjnym wraz z informacją, czy i w jaki sposób zapewniona jest jej niezależność,
  - d) opis funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym na poszczególnych szczeblach organizacyjnych,
  - e) informacje o wdrożonych i stosowanych procedurach oceny stopnia narażenia na ryzyko operacyjne (z uwzględnieniem zdarzeń charakteryzujących się niską częstotliwością wystąpienia lecz potencjalnie wysokimi stratami),
  - f) informacje o wdrożonych i stosowanych procedurach podejmowania działań korygujących i naprawczych w przypadku wystąpienia zdarzeń składających się na ryzyko operacyjne,
  - g) informacje o planach zachowania ciągłości działania przygotowanych w celu zapewnienie bezawaryjnego działania krytycznych dla wnioskodawcy lub grupy kapitałowej, do której wnioskodawca należy funkcji biznesowych oraz informacje

- o planach przygotowanych na wypadek wystąpienia awarii i mających na celu odtworzenie lub wznowienie działalności krytycznych procesów biznesowych,
- h) informacje o stosowanych przez wnioskodawcę sposobach samooceny systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz częstotliwości przeprowadzania takiej samooceny,
  - i) dokumentację wdrożenia wszelkich procedur i procesów związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym;
- 4) podstawowe informacje dotyczące zaawansowanej metody pomiaru ryzyka operacyjnego, którą wnioskodawca lub grupa kapitałowa, do której wnioskodawca należy zamierzają stosować, obejmujące:
- a) wskazanie, czy system pomiaru ryzyka operacyjnego przy pomocy zaawansowanej metody pomiaru stanowi integralną część funkcjonującego w sposób ciągły procesu zarządzania ryzykiem,
  - b) opis infrastruktury technicznej używanej do zastosowania zaawansowanej metody pomiaru ryzyka operacyjnego,
  - c) podstawowe informacje o zarządzaniu danymi niezbędnymi na potrzeby zastosowania zaawansowanej metody pomiaru ryzyka operacyjnego,
  - d) podstawowe informacje o efektach weryfikacji modelu użytego na potrzeby zastosowania zaawansowanej metody pomiaru ryzyka operacyjnego,
  - e) informacje o sposobach wykorzystania przez zarząd wnioskodawcy wyników otrzymywanych przy zastosowaniu zaawansowanej metody pomiaru ryzyka operacyjnego,
  - f) listę dokumentów, wraz z opisem zawartości, zawierających informacje wraz z opisem procesów i procedur przygotowanych na potrzeby zastosowania zaawansowanej metody pomiaru ryzyka operacyjnego;
- 5) szczegółowe dane dotyczące modelu użytego na potrzeby zastosowania zaawansowanej metody pomiaru ryzyka operacyjnego:
- a) opis zastosowanego modelu,
  - b) wskazanie, czy metodologia zastosowana w danym modelu jest jednakowa dla całego podmiotu lub grupy czy różni się dla wybranych linii biznesowych lub podmiotów w grupie z wyjaśnieniem zasadności takiego podejścia,
  - c) wskazanie metodologii mających zastosowanie dla poszczególnych linii biznesowych, w przypadku gdy wnioskodawca stosuje różne modele dla różnych linii biznesowych,
  - d) wskazanie głównych założeń dotyczących danego modelu z oszacowaniem wpływu poszczególnych założeń na wyniki otrzymywane przy jego użyciu,
  - e) opis założeń i parametrów użytych w danym modelu,
  - f) opis sposobów weryfikacji modelu, które mają na celu wykazanie, że cały model, jego poszczególne elementy, użyte parametry oraz otrzymane wyniki są wiarygodne,
  - g) opis metod stosowanych podczas alokacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego pomiędzy poszczególne linie biznesowe lub podmioty z grupy,
  - h) opis, w jaki sposób model odzwierciedla zmiany w otoczeniu rynkowym,
  - i) informacje o uwzględnieniu w modelu ilościowych kryteriów kwalifikujących, o których mowa w § 13 – 17 załącznika nr 11 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem .....

Minister Finansów

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt rozporządzenia przygotowany został na podstawie art. 105c ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.), zgodnie z którym minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa w drodze rozporządzenia wymogi, jakim powinny odpowiadać wnioski domów maklerskich o udzielenie zgody na: zastosowanie przez dom maklerski zaawansowanej metody pomiaru ryzyka operacyjnego do obliczania wysokości wymogów kapitałowych; zastosowanie przez dom maklerski zaawansowanej metody pomiaru w połączeniu z metodą podstawowego wskaźnika lub metodą standardową do obliczania wysokości wymogów z tytułu ryzyka operacyjnego.

Celem projektowanych regulacji jest m.in. implementacja zapisów Dyrektywy 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz.Urz.UE L177 z dnia 30.06.2006, str. 201), która przenosi do regulacji obowiązujących w UE propozycje zawarte w tzw. Nowej Umowie Kapitałowej Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego. Przedmiotowa dyrektywa, w powiązaniu z Dyrektywą 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz.Urz.UE L177 z dnia 30.06.2006, str. 1), ustanawia wymogi adekwatności kapitałowej mające zastosowanie względem firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych, zasad dotyczących obliczania funduszy własnych oraz zasad ich nadzoru ostrożnościowego.

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi implementację zapisów z zakresu art. 102 – 105 Dyrektywy 2006/48/WE.

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanych regulacji

Niniejsze rozporządzenie oddziałuje na domy maklerskie.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

4. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Projekt nie wpływa na sytuację i rozwój regionalny.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

6. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Treść projektu zostanie uzgodniona w trybie uzgodnień międzyresortowych, przy udziale przedstawicieli zainteresowanych resortów oraz instytucji rynkowych, w szczególności: Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych, Izby Domów Maklerskich, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, MTS-CeTO, Narodowego Banku Polskiego, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Rady Banków Depozytariuszy, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia

**w sprawie warunków jakim powinny odpowiadać wnioski o udzielenie zgody na
zastosowanie przez dom maklerski metod obliczania wysokości wymogów kapitałowych
z tytułu kredytowego ryzyka kontrahenta**

Na podstawie art. 105d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wymogi, jakim powinny odpowiadać wnioski domów maklerskich o udzielenie zgody na:

- 1) zastosowanie przez dom maklerski metody modeli wewnętrznych wyznaczania wartości ekspozycji niektórych transakcji do obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu kredytowego ryzyka kontrahenta;
- 2) zastosowanie przez dom maklerski metody zaangażowania bieżącego lub metody standardowej, w przypadku gdy uzyskał on uprzednio zgodę, o której mowa w pkt 1, do obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu kredytowego ryzyka kontrahenta;
- 3) określenie i zastosowanie przez dom maklerski zarządzający ryzykiem stopy procentowej modelu do wyznaczania pozycji w będących instrumentami finansowymi kontraktach terminowych i opcjach związanych z ryzykiem stopy procentowej.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) rozporządzeniu o wymogach kapitałowych - rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Finansów z dnia ..... 2007 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych dla domów maklerskich oraz maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kapitałów dla domów maklerskich (Dz.U. Nr ..., poz. ...);
- 2) metodzie modeli wewnętrznych wyznaczania wartości ekspozycji niektórych transakcji do obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu kredytowego ryzyka kontrahenta - rozumie się przez to metodę modeli wewnętrznych wyznaczania wartości ekspozycji niektórych transakcji do obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu kredytowego ryzyka kontrahenta, o których mowa w załączniku nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych;
- 3) metodzie zaangażowania bieżącego do obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu kredytowego ryzyka kontrahenta - rozumie się przez to metodę

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

zaangażowania bieżącego do obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu kredytowego ryzyka kontrahenta, o których mowa w załączniku nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych;

- 4) metodzie standardowej do obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu kredytowego ryzyka kontrahenta - rozumie się przez to metodę standardową do obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu kredytowego ryzyka kontrahenta o których mowa w załączniku nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych.

§ 3. Wnioski, o których mowa w § 1, zawierają:

- 1) informacje podstawowe obejmujące:
  - a) uzasadnienie istotności wniosku, które powinno zawierać oszacowanie wpływu zastosowania wybranej metody szacowania ryzyka kredytowego kontrahenta na wartość minimalnych wymogów kapitałowych,
  - b) wskazanie zakresu stosowania metod pomiaru ryzyka kredytowego kontrahenta zawierające w szczególności strukturę funkcjonalną podmiotu składającego wniosek oraz wyszczególnienie metod szacowania ryzyka kredytowego kontrahenta w odniesieniu do poszczególnych rodzajów (typów) działalności podmiotu składającego wniosek, a także planowane na przyszłość zmiany struktury funkcjonalnej, które mogą mieć istotny wpływ na dane zawarte we wniosku,
  - c) informacja, czy wniosek dotyczy podmiotu na poziomie jednostkowym czy skonsolidowanym,
  - d) listę osób odpowiedzialnych za przygotowanie wniosku,
  - e) dane osoby kontaktowej w zakresie informacji podanych we wniosku,
  - f) harmonogram wdrożenia metody modeli wewnętrznych w odniesieniu do poszczególnych lub wszystkich rodzajów działalności w przypadku wniosku, o którym mowa w § 1 pkt 1,
  - g) harmonogram wdrożenia metody standardowej lub metody zaangażowania bieżącego w odniesieniu do poszczególnych lub wszystkich rodzajów działalności w przypadku wniosku, o którym mowa w § 1 pkt 2,
  - h) szczegółowe uzasadnienie przyczyn zastosowania przez dom maklerski metody zaangażowania bieżącego lub metody standardowej, w przypadku, gdy uzyskał on uprzednio zgodę na zastosowanie metody modeli wewnętrznych do obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu kredytowego ryzyka kontrahenta, w przypadku wniosku o którym mowa w § 1 pkt 2;
- 2) informacje dotyczące struktury organizacyjnej i funkcjonalnej:
  - a) opis struktury organizacyjnej podmiotu lub grupy (z wyszczególnieniem zależności kapitałowych),
  - b) struktura organizacyjna i funkcjonalna podmiotu lub grupy, z wyszczególnieniem najważniejszych linii biznesowych oraz jednostek kontrolnych oraz prowadzonych przez nie rodzajów działalności,
  - c) opis struktury organizacyjnej i zadaniowej zarządu podmiotu lub grupy,
  - d) rola i zadania audytora wewnętrznego,
  - e) rola i zadania audytora zewnętrznego,
  - f) wykaz podmiotów nadzorujących podmiot lub podmioty z grupy (wraz z zakresem nadzoru),
  - g) wykaz jednostek zajmujących się zarządzaniem ryzykiem w podmiocie lub grupie wraz z opisem zakresu i częstości raportowania przez te jednostki na potrzeby audytorów wewnętrznego lub zewnętrznego lub zarządu,

- h) opis przewidywanych zmian w zakresie informacji określonych w pkt a-g;
- 3) ogólne informacje dotyczące systemu szacowania wielkości wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta:
- a) podstawowe informacje o systemie szacowania wielkości wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta z uwzględnieniem roli zarządu, komórek zajmujących się szacowaniem wysokości wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kontrahenta, audytora wewnętrznego i innych komórek w tym zakresie,
  - b) informacje o przeprowadzanych testach wartości skrajnych w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta;
- 4) podstawowe informacje dotyczące metody modeli wewnętrznych do pomiaru ryzyka kredytowego kontrahenta w przypadku wniosku, o którym mowa w § 1 pkt 1:
- a) informacje, czy system pomiaru ryzyka kredytowego kontrahenta przy pomocy metody modeli wewnętrznych stanowi integralną część funkcjonującego w sposób ciągły procesu zarządzania ryzykiem,
  - b) krótki opis infrastruktury technicznej używanej do zastosowania metody modeli wewnętrznych do pomiaru ryzyka kredytowego kontrahenta,
  - c) informacje o standardach zarządzania danymi niezbędnymi na potrzeby zastosowania metody modeli wewnętrznych do pomiaru ryzyka kredytowego kontrahenta,
  - d) informacje o weryfikacji danych używanych na potrzeby zastosowania metody modeli wewnętrznych do pomiaru ryzyka kredytowego kontrahenta pod kątem ich kompletności i rzetelności,
  - e) informacje o sposobach wykorzystania przez zarząd wyników otrzymywanych przy pomocy metody modeli wewnętrznych do pomiaru ryzyka kredytowego kontrahenta,
  - f) lista dokumentów, wraz z krótkim opisem zawartości, zawierających wszelkie niezbędne informacje wraz z opisem procesów i procedur przygotowanych na potrzeby zastosowania metody modeli wewnętrznych do pomiaru ryzyka kredytowego kontrahenta,
  - g) informacje dotyczące weryfikacji wyników modelu służącego do pomiaru ryzyka kredytowego kontrahenta w zakresie jego efektywności i niezawodności;
- 5) szczegółowe dane dotyczące modelu służącego do pomiaru ryzyka kredytowego kontrahenta:
- a) szczegółowy opis zastosowanego modelu,
  - b) główne założenia dotyczące modelu z oszacowaniem wpływu poszczególnych założeń na wyniki otrzymywane przy jego użyciu,
  - c) opis założeń i parametrów użytych w modelu,
  - d) opis najważniejszych danych rynkowych użytych w modelu,
  - e) wyszczególnienie wszystkich istotnych czynników ryzyka, które nie są uwzględnione w modelu,
  - f) informacje o tym, czy metodologia zastosowana w modelu jest jednakowa dla całego podmiotu lub grupy czy różni się dla wybranych rodzajów działalności czy rodzajów transakcji z wyjaśnieniem zasadności takiego podejścia,
  - g) jeśli podmiot stosuje różne modele dla różnych rodzajów działalności czy transakcji, informacje o tym, jakie modele mają zastosowanie do poszczególnych rodzajów działalności czy transakcji,
  - h) opis sposobów weryfikacji modelu, które mają na celu wykazanie, że cały model, jego poszczególne elementy, użyte parametry oraz otrzymane wyniki są wiarygodne,
  - i) krótki opis sposobu, w jaki sposób model odzwierciedla zmiany w otoczeniu rynkowym,

- j) kopie najważniejszych dokumentów dotyczących funkcjonowania i weryfikacji modelu wraz z datami ostatnich modyfikacji,
- k) informacje o planowanych na przyszłość istotnych zmianach modelu,
- l) inne istotne informacje dotyczące modelu i jego parametrów wymienione w załączniku nr 9 do rozporządzenia o wymogach kapitałowych w zakresie metody modeli wewnętrznych.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem .....

Minister Finansów

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt rozporządzenia przygotowany został na podstawie art. 105d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z późn. zm.) zgodnie z którym minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa w drodze rozporządzenia wymogi, jakim powinny odpowiadać wnioski domów maklerskich o udzielenie zgody na: zastosowanie przez dom maklerski metody modeli wewnętrznych wyznaczania wartości ekspozycji niektórych transakcji do obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu kredytowego ryzyka kontrahenta; zastosowanie przez dom maklerski metody zaangażowania bieżącego lub metody standardowej do obliczania wysokości wymogów kapitałowych z tytułu kredytowego ryzyka kontrahenta.

Celem projektowanych regulacji jest m.in. implementacja zapisów Dyrektywy 2006/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych (Dz.Urz.UE L177 z dnia 30.06.2006, str. 201), która przenosi do regulacji obowiązujących w UE propozycje zawarte w tzw. Nowej Umowie Kapitałowej Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego. Przedmiotowa dyrektywa, w powiązaniu z Dyrektywą 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe (Dz.Urz.UE L177 z dnia 30.06.2006, str. 1), ustanawia wymogi adekwatności kapitałowej mające zastosowanie względem firm inwestycyjnych i instytucji kredytowych, zasad dotyczących obliczania funduszy własnych oraz zasad ich nadzoru ostrożnościowego.

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi implementację zapisów z zakresu art. 76 – 101 Dyrektywy 2006/48/WE.

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanych regulacji

Niniejsze rozporządzenie oddziałuje na domy maklerskie.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

4. Wpływ projektu na sytuację i rozwój regionalny

Projekt nie wpływa na sytuację i rozwój regionalny.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

6. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Treść projektu zostanie uzgodniona w trybie uzgodnień międzyresortowych, przy udziale przedstawicieli zainteresowanych resortów oraz instytucji rynkowych, w szczególności: Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych, Izby Domów Maklerskich, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, MTS-CeTO, Narodowego Banku Polskiego, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Rady Banków Depozytariuszy, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia

**w sprawie egzaminu uzupełniającego dla maklerów papierów wartościowych
uprawnającego do wykonywania czynności doradztwa inwestycyjnego**

Na podstawie art. 218 ust. 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119 oraz z 2007 r. Nr ....., poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wysokość opłat za egzamin uzupełniający;
- 2) regulamin przeprowadzania egzaminu uzupełniającego;
- 3) sposób ustalania i wysokość wynagrodzeń członków komisji egzaminacyjnej za udział w posiedzeniach, przeprowadzenie egzaminu uzupełniającego oraz przygotowanie projektów pytań na egzamin uzupełniający.

§ 2. Opłatę za egzamin uzupełniający ustala się w wysokości 150 zł.

§ 3. 1. Makler papierów wartościowych przystępujący do egzaminu uzupełniającego, który z ważnych, nagłych przyczyn losowych nie może przystąpić w oznaczonym terminie do egzaminu uzupełniającego, może wystąpić z wnioskiem do Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego o zaliczenie wniesionej opłaty za egzamin uzupełniający na poczet egzaminu uzupełniającego wyznaczonego w innym terminie lub zwrot wniesionej opłaty.

2. Realizacja wniosku, o którym mowa w ust. 1 wniesionego:

- 1) w terminie co najmniej na 7 dni przed datą egzaminu uzupełniającego - odbywa się bez potrącenia kosztów manipulacyjnych;
- 2) w terminie krótszym niż 7 dni przed datą egzaminu uzupełniającego - odbywa się z potrąceniem równowartości 50 % wniesionej opłaty tytułem kosztów manipulacyjnych.

3. Wniosek o zwrot wniesionej opłaty zgłoszony z datą egzaminu uzupełniającego lub później nie upoważnia do zwrotu wniesionej opłaty. O dochowaniu terminów, o których mowa w

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 131, poz. 908 i Nr 169, poz. 1204).

ust. 2, decyduje data stempla pocztowego lub data złożenia wniosku w urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego.

§ 4. Egzamin uzupełniający przeprowadza się zgodnie z regulaminem przeprowadzania egzaminu uzupełniającego stanowiącym załącznik do rozporządzenia.

§ 5. Wysokość wynagrodzenia członka komisji egzaminacyjnej jest ustalana, z zastrzeżeniem § 6, przy uwzględnieniu liczby posiedzeń, w których uczestniczył członek komisji.

§ 6. Łączne wynagrodzenie członka komisji egzaminacyjnej z tytułu udziału w posiedzeniach komisji nie może być wyższe niż czterokrotność wynagrodzenia przysługującego za udział w jednym posiedzeniu.

§ 7. 1. Wynagrodzenie przewodniczącego komisji egzaminacyjnej dla maklerów wynosi:

- 1) za udział w posiedzeniu komisji związanym z danym egzaminem - 275 zł;
- 2) za przeprowadzenie egzaminu – 1.100 zł.

2. Wynagrodzenie zastępcy przewodniczącego oraz członka komisji, o której mowa w ust. 1, pełniącego funkcję sekretarza wynosi:

- 1) za udział w posiedzeniu komisji związanym z danym egzaminem - 250 zł;
- 2) za przeprowadzenie egzaminu – 1.000 zł.

3. Wynagrodzenie każdego z pozostałych członków komisji, o której mowa w ust. 1, wynosi:

- 1) za udział w posiedzeniu komisji związanym z danym egzaminem - 225 zł;
- 2) za przeprowadzenie egzaminu - 900 zł.

§ 8. Wynagrodzenie za przygotowanie nowych pytań lub zadań do elektronicznych zbiorów pytań i zadań (baz pytań i zadań) na egzamin uzupełniający ustala się jako iloczyn stawki 50 zł i liczby przygotowanych pytań i zadań do elektronicznych zbiorów pytań i zadań.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Finansów

Załącznik
do rozporządzenia Ministra Finansów
z dnia .....

REGULAMIN PRZEPROWADZANIA EGZAMINU UZUPEŁNIAJĄCEGO

- 1) Egzamin uzupełniający przeprowadza powołana na podstawie art. 128 ust. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 104 poz. 708, Nr 157, poz. 1119 i Nr ....., poz. ....), przez Przewodniczącą Komisji Nadzoru Finansowego komisja egzaminacyjna dla maklerów, zwana dalej "komisją".
- 2) Zakres tematyczny oraz terminy przeprowadzania egzaminu uzupełniającego podawane są do wiadomości publicznej w sposób, o którym mowa w art. 128 ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi.
- 3) Obowiązują następujące zasady postępowania kandydatów przed przystąpieniem do egzaminu uzupełniającego:
  - a) w celu zgłoszenia na egzamin uzupełniający należy przesłać do urzędu Komisji Nadzoru Finansowego wypełniony formularz wniosku rejestrowego z zaznaczeniem preferowanego przez siebie terminu egzaminu uzupełniającego oraz zdjęcie,
  - b) w celu przystąpienia do egzaminu uzupełniającego należy w terminie co najmniej 14 dni przed datą egzaminu uzupełniającego określoną przez kandydata we wniosku rejestrowym wnieść opłatę za egzamin uzupełniający. Dowód wniesienia opłaty za egzamin uzupełniający powinien wpłynąć do urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w terminie co najmniej 14 dni przed datą egzaminu uzupełniającego,
  - c) kandydat, który spełnił wymogi, o których mowa w lit. a i b, jest informowany pisemnie o miejscu i terminie egzaminu uzupełniającego. Jeżeli kandydat nie określił we wniosku rejestrowym preferowanego przez siebie terminu, jest on kwalifikowany na pierwszy wolny termin.
- 4) Egzamin uzupełniający przeprowadza się w wydzielonej sali, zwanej dalej „salą egzaminacyjną” lub salach egzaminacyjnych, w warunkach umożliwiających zdającym samodzielność pracy, a komisji czuwanie nad zgodnym z regulaminem przebiegiem egzaminu uzupełniającego.
- 5) Egzamin uzupełniający przebiega w następujący sposób:
  - a) wejście na salę egzaminacyjną odbywa się za okazaniem dokumentu stwierdzającego tożsamość kandydata i zawierającego zdjęcie kandydata,
  - b) kandydat będący uczestnikiem egzaminu uzupełniającego potwierdza własnoręcznym podpisem nadane mu przez komisję oznaczenie kodowe,
  - c) uczestnicy egzaminu uzupełniającego nie mogą wносить na salę egzaminacyjną toreb podróżnych, neseserów, okryć wierzchnich lub innych niedozwolonych przez komisję przedmiotów. W uzasadnionych warunkami lokalowymi przeprowadzanego egzaminu uzupełniającego przypadkach komisja może odstąpić od powyższego zakazu.
- 6) Egzamin uzupełniający przeprowadzany jest w formie testu, który składa się z 30 pytań.
- 7) Rozwiązywanie testu trwa 1 godzinę. Czas rozpoczęcia i zakończenia rozwiązywania testu określa przewodniczący komisji lub upoważniona przez niego osoba.
- 8) W czasie egzaminu uzupełniającego uczestnik nie powinien opuszczać sali egzaminacyjnej. W uzasadnionych przypadkach przewodniczący komisji, zastępca przewodniczącego

komisji, członek komisji lub osoba upoważniona przez przewodniczącego komisji udziela zgody na opuszczenie sali egzaminacyjnej - po zapewnieniu warunków wykluczających możliwość kontaktowania się uczestnika z innymi zdającymi i osobami postronnymi oraz posługiwania się niedozwolonymi materiałami pomocniczymi. Na czas nieobecności w sali egzaminacyjnej zdający przekazuje pracę egzaminacyjną przewodniczącemu komisji, zastępcy przewodniczącego komisji, członkowi komisji lub osobie upoważnionej przez przewodniczącego komisji. Czas nieobecności w sali egzaminacyjnej odnotowuje się na karcie odpowiedzi.

- 9) Przewodniczący komisji lub zastępca przewodniczącego komisji ma prawo wykluczyć z egzaminu uzupełniającego osoby, które podczas egzaminu korzystały z cudzej pomocy, posługiwały się niedozwolonymi przez komisję materiałami pomocniczymi, pomagały innym uczestnikom egzaminu uzupełniającego lub w inny sposób zakłócały przebieg egzaminu uzupełniającego.
- 10) W przypadku naruszenia tajemnicy służbowej przewodniczący komisji może unieważnić przeprowadzony egzamin uzupełniający - powiadamiając o tym Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego. Unieważnienie egzaminu uzupełniającego może nastąpić zarówno w stosunku do wszystkich zdających, jak i poszczególnych uczestników, za zwrotem wniesionych opłat za egzamin uzupełniający tym uczestnikom, którzy nie ponoszą odpowiedzialności za unieważnienie egzaminu uzupełniającego.
- 11) Obowiązują następujące zasady postępowania po zakończeniu egzaminu uzupełniającego:
  - a) po zakończeniu egzaminu uzupełniającego uczestnik zwraca kartę odpowiedzi, po uprzednim naniesieniu nadanego mu oznaczenia kodowego, oraz ponownie składa podpis na liście obecności; karta odpowiedzi bez prawidłowo naniesionego oznaczenia kodowego nie będzie podlegała ocenie komisji,
  - b) uczestnik, który zakończył egzamin uzupełniający przed ogłoszeniem końca tego egzaminu przez przewodniczącego komisji lub upoważnioną przez niego osobę, pozostawia swój test przy wyjściu. Uczestnik będzie mógł ponownie otrzymać swój test bezpośrednio po ogłoszeniu zakończenia egzaminu uzupełniającego lub w terminie późniejszym w urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego,
  - c) test egzaminacyjny po egzaminie uzupełniającym jest udostępniany w urzędzie Komisji Nadzoru Finansowego po rozpatrzeniu wniosków o ponowne sprawdzenie prawidłowości oceny wyniku złożonego egzaminu uzupełniającego.
- 12) Z przebiegu egzaminu uzupełniającego komisja sporządza protokół, który powinien zawierać: imiona i nazwiska przewodniczącego komisji, zastępcy przewodniczącego komisji, sekretarza komisji i pozostałych członków komisji, czas rozpoczęcia i zakończenia egzaminu uzupełniającego, opis ważniejszych zdarzeń, jakie zaszły w czasie jego trwania. Do protokołu należy dołączyć test egzaminacyjny w wersji podstawowej z kodami prawidłowych odpowiedzi, powiązania pytań zestawu podstawowego z zestawami egzaminacyjnymi, listę zdających uczestników oraz końcowe wyniki. Protokół podpisują przewodniczący komisji, zastępca przewodniczącego komisji, sekretarz komisji i pozostali członkowie komisji.
- 13) Każde pytanie testu egzaminacyjnego ocenia komisja według następujących zasad:
  - a) odpowiedź dobra - dwa punkty,
  - b) odpowiedź zła - minus jeden punkt (punkt ujemny),
  - c) brak odpowiedzi - zero punktów.
- 14) Wyłącznie podstawę oceny stanowią odpowiedzi udzielone przez zdającego egzamin uzupełniający na załączonym do testu formularzu/karcie odpowiedzi. W przypadku

niedostosowania się przez zdającego do instrukcji wypełniania karty odpowiedzi, komisja może w stosunku do niego odstąpić od oceny wyników egzaminu uzupełniającego.

- 15) Warunkiem złożenia egzaminu uzupełniającego z wynikiem pozytywnym przez uczestnika jest otrzymanie co najmniej 40 punktów.
- 16) Termin i miejsce ogłoszenia wyników egzaminu uzupełniającego oraz wydawania zaświadczeń o złożeniu egzaminu uzupełniającego ustala przewodniczący komisji.
- 17) Obowiązują następujące zasady dotyczące wniosków o ponowne sprawdzenie prawidłowości oceny wyniku złożonego egzaminu uzupełniającego:
  - a) każdy uczestnik egzaminu uzupełniającego może zwrócić się do komisji, za pośrednictwem Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego, o ponowne sprawdzenie prawidłowości oceny wyniku złożonego egzaminu uzupełniającego; wniosek w tej sprawie powinien wpłynąć do urzędu Komisji Nadzoru Finansowego w terminie nie dłuższym niż 4 dni robocze od daty ogłoszenia wyników egzaminu uzupełniającego,
  - b) przewodniczący komisji informuje o pozytywnym lub negatywnym stanowisku komisji w terminie 15 dni roboczych od upływu terminu składania wniosków o ponowne sprawdzenie prawidłowości oceny wyniku złożonego egzaminu uzupełniającego przez uczestnika,
  - c) z ustaleń komisji w sprawie rozpatrzenia wniosków, o których mowa w lit. b, sporządzany jest aneks do protokołu z przebiegu egzaminu uzupełniającego, na zasadach określonych w pkt 12.
- 18) Osobom, które złożyły egzamin uzupełniający z wynikiem pozytywnym, komisja wydaje zaświadczenia o złożeniu egzaminu uzupełniającego.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 218 ust. 2a ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Celem przedmiotowego aktu prawnego jest wyraźne unormowanie w systemie prawnym wszelkich kwestii związanych z przeprowadzaniem egzaminu uzupełniającego dla maklerów papierów wartościowych, którzy zostali wpisani na listę maklerów papierów wartościowych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi tj. przed dniem 24 października 2005 r. Oznaczony egzamin daje uprawnienie maklerom, którzy uzyskali wpis na listę maklerów papierów wartościowych przed powyższą datą do uzyskania uprawnień, na mocy których będą mogli oni wykonywać czynności doradztwa inwestycyjnego. Są to bowiem czynności, do wykonywania których – w związku z rozszerzeniem uprawnień, na mocy w/w ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. – uprawniona jest obecnie osoba, która została wpisana na listę maklerów.

Egzamin uzupełniający przeprowadzany jest od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, jednakże umocowanie do przeprowadzania takiego egzaminu wynika aktualnie z normy art. 218 ust. 2 ustawy o obrocie nakazującej w przypadku egzaminu uzupełniającego odpowiednie stosowanie przepisów wydanych na podstawie art. 128 ust. 11 pkt 1 i 2 dotyczących zagadnień związanych z egzaminem na maklera papierów wartościowych. Wprowadzenie rozporządzenia zapewni istnienie jednoznacznych, nie zaś konstruowanych w drodze analogii, norm określających wysokość opłat za egzamin uzupełniający oraz zasad przeprowadzania samego egzaminu uzupełniającego (regulamin egzaminu).

W nawiązaniu do powyższej okoliczności wskazuje się, że rozporządzenie w projektowanych przepisach zarówno w sposobie, w jaki określa się wysokość wynagrodzenia poszczególnych członków komisji egzaminacyjnej dla maklerów papierów wartościowych, wysokości wynagrodzenia za pytanie egzaminacyjne, unormowania kwestii uiszczenia i zwrotu opłat za egzamin uzupełniający, jak też zasad przeprowadzania egzaminu uzupełniającego wzoruje się na rozwiązaniach przyjętych w uregulowaniach rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 13 lutego 2006 r. w sprawie egzaminów na maklera papierów wartościowych, doradcę inwestycyjnego i agenta firmy inwestycyjnej oraz sprawdzianu umiejętności, dla przeprowadzania egzaminu na maklera papierów wartościowych (Dz.U. Nr 25 poz. 189). W odniesieniu do takich elementów jak czas trwania egzaminu, wysokości opłaty za egzamin uzupełniający czy też liczby pytań zaliczających egzamin rozporządzenie uwzględnia dotychczasową praktykę przeprowadzania tego rodzaju egzaminów.

W opinii projektodawców regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE).

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt zostanie udostępniony na stronach urzędowego informatora teleinformatycznego – Biuletynu Informacji Publicznej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują przepisy projektowanych regulacji

Niniejsze rozporządzenie oddziałuje na maklerów papierów wartościowych, którzy zostali wpisani na listę maklerów papierów wartościowych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi tj. przed dniem 24 października 2005 r.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Brak wpływu.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

5. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Treść projektu zostanie uzgodniona w trybie uzgodnień międzyresortowych, przy udziale przedstawicieli zainteresowanych resortów oraz instytucji rynkowych, w szczególności: Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Giełdy Papierów Wartościowych, Izby Domów Maklerskich, Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, MTS-CeTO, Narodowego Banku Polskiego, Polskiego Stowarzyszenia Inwestorów Kapitałowych, Rady Banków Depozytariuszy, Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionów.